غالية المواعظ
للآلوسي

حرف الالف

اليوناني	الفارسي	العجمي	مفردات بالاسم	التركي
			انسان ١٨	انسان
	نان	خبز	خبز ١٧	اتمك
براتش	ارشه	ابهل	ابهل ١٦	اردیج اغاجی وطاغ سرویسی
			ابریسم ٢٢	ابریشم
			ابنوس ٢٢	ابنوز
		اشنه	اشنه ٢٣	اغاج قاودنی
			اثمد	اصفهانی سرمه وکحبه سرمه سی سرمه طاشی
	الكچه	اجاص	اجاص ٢٣	ادیك
	ارجوان		ارغوان ٢٤	ارغوان دلدجه کبی بوینوزی چیچکی
		اسفاناخ	اسفاناخ	اسپناق وطاغ سزاوت
		اسفیدباج	اسفیدباج ٢٤	استوبج
		اسل	اسل ٢٥	ارسیان
		ارتنج	ارتنج ٢٥	اغاج یوصونی وپلیه یوصونی
		اظفار الطیب	اظفار الطیب ٢٦	ابلیس طرناغی وشیطان طرناغی
		اطریه	اطریه ٢٦	[illegible] رشته
		افتیمون	افتیمون	افیتمون کلیت صالحجن [illegible] دمی یوزاك

اليوناني	الفارسي	العجمي	مفردات بالاسم	التركي
ابیطال الطیب	الفارسی	افالیی	اسطل التیس	ایو قولاغی پاپادیه سی
		شوکه کمنه	ابرتیتن	اله چهر
			اسفنج ١٨	اولامواوتی ات قویرغواوتی بوغملوجه اوت
		اغرم وبنات حنار	ابحیم ٢٣	اصرغان دیکنی
		ترمس	ترمس ٢٠	اجی بقله دلوجه بقله جهود بقله سی مصر بقله سی
			اصتیب ٢٠	ایلان چیقاران مریافلین
			اوام ١٨	اغاج کیوکی ١٨
صرنیف		حلبیثه	صرنیف	انکنار کنکر
	انزرح		انزروت ٢٢	انزروت
ریموتاقیس	اشنق	لال قادرجب	اشنغ ٢٢	اشق [illegible] داوشاغی
حاماپالیغ		زعفران	زعفران ٢٢	ایناك پاپادیه صو
		ماس	ماس ٢٣	الماس
داسیون	باذرنجبویه	ترنجان باذرنجبویه	باذرنجبویه ٢٣	اوغل اوتی قوان اوتی
		عنزنجم	عنزنج ٢٥	اجی ایلغون
		حنظل لشلیپ	حنظل ٢٥	ابوجهل قاربوزی ابو قاربوزی قرغه دوکی
بلادسر	نرمیو		نرجس ٢٦	زیرلی اوتی قوزغوزاوتی اتمازبوراوتی طوکوزاوتی
		نقا طاغ ضبه	نقا طاغ ضبه ٢٦	اکشی ترم
بنتافیلیس		ذوخمسه الاوراق	بنطافلن ٢٦	اید اغاجی بش پیراق
	سلب	نمام	نمام	الما [illegible]

یونانی	فارسی	عربی	مفردات	الترکی
		تین	تین ٤٤	انجیر
	خبیل	لبلاب	لبلاب ٤٤	ایریقاوتی یرصپادنه سی
	جلنار		جلنار ٤٤	انار چیچکی پیانی
			جهوریه ٤٤	اوزوم شیره سی
فاشرا		کرمه بیضا خالق الشعر	فاشرا ٤٤	یاق اصمه واق صار ماشق یبان اصمه سی ویبان قباغی وسمز قبق
		جلجلبد	جلجلبد ٤٤	الش بوجکی یلدز بوجکی اوراق بوجکی
		جمار	جمار ٤٤	اشك
		خباری	خباری ٤٤	ابه کومجی
		نقلة بيانج	نقلة بيانج ٤٤	اشتر یربوز جربوز
		نقلة الكرث	نقلة الكرث ٤٤	انکیار تره سی
اغلیس	پنجکشت	ذو خمسة ورقات	پنجکشت ٤٤	ایط اغاجی بش پرماق
فریقسنم		شقیع الجهود	فرصقسنم ٤٥	ابراهیم دیکنی شوکت مبارك پیغمبر دیکنی بونغه دیکنی
		جلبلین	جلبلین ٤٦	اکچی
		دودالحریر	دودالحریر ٤٦	ابریشم قو[illegible]ی
		تنكار	تنكار ٤٦	التون بوره سی
		الفلفتيوس حجر الفقید	[illegible] ٤٦	اياق طاشی
		دب	دب ٤٦	آیو
		دفلى	دفلى ٤٧	اغو اغاجی
		دودالكثبات	دودالكثبات ٤٧	اغاج قوردی

یونانی	فارسی	عربی	مفردات	الترکی
	دیودار	شجرة الله	دیودار ٤٨	اردیج هندی هند اردیجی
		دهن الزعفران	دهن الزعفران ٤٨	اینك پاپادیه سی یاغی
		دهن الحنظل	دهن الحنظل ٤٨	ایو آیاغی
		دهن الكمثرى	دهن الصنوبر ٤٩	اصما چیچکی یاغی
		دهن البنفسج	دهن البنفسج	اقلیج یاغی
		دهن اللوز	دهن اللوز ٤٩	اجی بادم یاغی
		دهن بزرالعطب	دهن بزر العطب ٤٩	اصر[illegible] دیکنی یاغی
		دهن القنبل	دهن الغار ٤٩	اغاج قاودنی یاغی
		دهن الشبت	دهن الحب ٥٠	اشك خیاری یاغی
			دهن الحنظل ٥٠	ابوجهل قاربوزی یاغی
			زنبق ٥٠	الیج [illegible]
			ذهب ٥١	التون
اینیس			راسن ٥١	اندز کوکی طاغ [illegible] ادلیس اغاجی
		اذاب الغنم	اذاب الغنم ٥٢	الما دنی
		ابطبق	ابطبق ٥٢	اورم زنی
		اذن الجدى	اذن الجدى ٥٢	ایو آنیغی
		اذناب الخيل	اذناب الخيل ٥٢	ادیك تن
		[illegible]	٥٣	انار [illegible]

الترکی	مفردات [illegible]	عربی	فارسی	یونانی
اغاج قاوونی دنی	[illegible] ٥٢	[illegible]		
انار	رمان ٥٣	رمان		
ارپی	[illegible] ٥٥	[illegible]		
ایرلی اوقی قوندغون اوتی نماز بوداقی طوکوز اوتی	نرجس ٥٥	[illegible]	نرجس	[illegible]
ایوا	سفرجل ٥٥	سفرجل		
ایچ یاغی	شحم ٥٦	شحم		
ارپه	[illegible]	شعیر		
ایوه هندی و هند ایوه‌سی	تمر [illegible]	تمر		
اندق قوردی ویاه‌لی قوردید صرتلان و اقساق صرتلان	ضبع	ضبع		
ایلغون لغانجی	طرفا ٥٨	طرفا		
الوجک	عنکبوت ٥٨	عنکبوت		
اطه صوغانی [illegible]	عنصل ٥٨	عنصل		
الغوانا جی یاغی	دهن [illegible] ١٩	دهن [illegible]		
[illegible] اوزبالغی کرویل بالغی	روبیان ١٩			
اسقودجینه	[illegible]			
اقاقیا و مصر دیکنی	اقاقیا ١٩			اقاقیا
ات دوز اوتی	[illegible]	لسان الفرس		[illegible]
ات قاضیسی [illegible]			[illegible]	[illegible]
آصم بانجی ٧٧				

الترکی	مفردات [illegible]	عربی	فارسی	یونانی
ات قوپوغی اتنك دیزی [illegible]	عرن ٦٢	عرن		
ایگه	[illegible] ٦٠	[illegible]		
اوکیك قوشی	[illegible] ٦١	[illegible]		
ات	فرس ٦١	فرس	اسب	
اشك خیاری و بیان شخیاری قرده لکی	قثاء الحمار ٦١	قثاء الحمار		
اوزم اصماسی	کرم ٦٢	کرم		
اوزوم	عنب ٦٣	عنب		
ایو بالغی	[illegible] ٦٤	[illegible]		
اشکنبه	کرش ٦٤		کرش	
ارمود	کمثری ٦٤	کمثری		[illegible]
اق جکر	رئة ٦٥	رئة		
اق کونلك	کندر ٦٥	لبان	کندر	
ات قویروغی اوتی اولامه یوجه	ذنب الخیل ٦٧	ذنب الخیل		
ات	[illegible] ٦٨	[illegible]		
التون قامشی اوتی	[illegible] ٦٩			
انجو	لؤلؤ ٦٩	لؤلؤ		
ایلان یصدوغی و فیل قولاغی ایلان بجاغی	لوف ٦٩	لوف		
ات صوبی	ماء اللحم ٧٠	ماء اللحم		
ارپه صوبی	ماء الشعیر ٧٠	ماء الشعیر		

الترکی	مفردات [illegible]	عربی	فارسی	یونانی
انکر ایلانی سیاه ایلان	افعی ٧١	افعی		
ایلان	حنش ٧١	حنش		
ایلان یاغی	[illegible] ٧٢	[illegible]		
ایلان دریسی ایلان قاوی ایلانده کوملکی	سلخ الحیة ٧٢	سلخ الحیة		
ایلان بالغی	مارماهی ٧٢		مارماهی	
اکیر	وج ٧٢	وج		
اق نیلوفر	[illegible] ٧٣			
ارسلان ایه‌سی	[illegible] ٧٣	[illegible]		
التمچه قوشی هچیزی قوشی سکسك قوسی	[illegible] ٧٣			
ایلان باشی اوتی	[illegible]	[illegible]		[illegible]
اشك ماد ولی اوغلان دوشوریجی	انغما			انغما
اولکر اوتی	[illegible]	[illegible]		
اغریلر تره‌سی	[illegible]	[illegible]		
اشك ما[illegible] بقله	[illegible]			
اق ریحا[illegible]	[illegible] ١٠٥	[illegible]		
اوکسوزلك قره خشخاش	نارکیوا		نارکیوا	
انجلیقا	انجلیقا	[illegible]		
اجی ایلغون [illegible]	اثل	اثل	شوره کز	
انجبار	[illegible]			

الترکی	مفردات [illegible]	عربی	فارسی	یونانی
اشنون	[illegible] ١٧٩	[illegible]	اشنون	
انیسون	انیسون ٢٨			
التون اوقی قیارده بن عربجه لحام الذهب دیرلر	[illegible]			
حرف الباء				
پینیر مایه‌سی	انفحه ٧٣	انفحه		
پیرنج	ارز ٧٣			
پلیبن اورن پادشاهی	[illegible] ٧٣		[illegible]	
بهق اوتی [illegible] توز قون [illegible] تلور اوتی	[illegible] ٧٥	[illegible]		
باین بالغی باین بالغی	جری ٧٥			[illegible]
پیره اوتی	[illegible] ٧٥			[illegible]
بت بورکی [illegible] اکریجه [illegible]	[illegible] ٧٥			
پسی پیسی اوتی پسك اوتی	[illegible] ٧٤			
بوبریته طاغ تاجی هردم بهار	اکلیل [illegible] ٧٦	اکلیل [illegible]		
پاچه‌لر	اکارع ٧٦	اکارع		
بالته اوتی	[illegible] ٧٧			[illegible]
پاپادیه	بابونج ٧٧			بابونج
بقله	باقلی ٧٨			
بطجان	باذنجان ٧٩	[illegible]	[illegible]	
پانزهر	[illegible]			

یونانی	فارسی	عربی	مفردات ابن بیطار ترجمه‌سی	الترکی
	کبود	شوحم	[illegible] شوحم ٨١	بان اغاجی بسرقوت اغاجی
			نجود مریم ٨٢	نجود مریم
بولوطیقون	بسیار تنک	شعر الکلب	بسیار تنک	بالدری قره صوسنبلی
دیفردجشن			دیفردجشن ٨٣	باقر طیراغی
		[illegible]	[illegible]	پیره بوتی اریی مومیاسی
انا الیسلیقونا		کشوث	کشوث ٨٣	باغ صارماشغی دیکر صارماشق قرمزی صارماشق
مسطیوغ	اسفیوس	بزرقطونا	بزرقطونا ٨٣	بزرقطونا قرنی یادیق بغه یپراغی تخمی
[illegible]	[illegible]	[illegible]	بسفایج ٨٤	بسفایج چیان اوتی [illegible] اکرلتیسی
			بسباسه ٨٥	بسباسه
		حبة الخضراء	بطم ٨٥	بطم صاقز اغاجی [illegible] اغاجی
			بقم ٨٦	بقم اغاجی قزل بویا اغاجی
		عین شمس	بلسان ٨٦	بلسان اغاجی کره بولی اغاجی
			بلیلج ٨٧	بلیلج
		[illegible]	[illegible] ٨٨	پلید [illegible] مشه اغاجی پلاموط
			بورق ٨٨	بوره
			بلبل ٨٩	بلبل
	بنفشه		بنفسج ٩٠	بنفشه منکشه
			بهمن ٩٠	بهمن
[illegible]	[illegible]	[illegible]		

یونانی	فارسی	عربی	مفردات ابن بیطار ترجمه‌سی	الترکی
انقردیا		[illegible]	بادورد ٩١	بلادر آت کستانه‌سی
	شاه بانج		بابونج ٩٢	پاپونج
			جبن ٩٢	پینیر
			جشیش ٩٣	بولغور
			جلبان ٩٣	بورجاق
			جلنار ٩٣	پرنار اغاجی
		جوز القطا	جوز القطا ٩٣	بغرتلاق قوشی جوزی سلکندی جوزی
اوریبی		خانق الکلب	اوریبی ٩٣	بورچاق بوغوجی
[illegible]		حاشا [illegible]	حاشا ٩٤	بوزسپورکه بیان ککلکی بیان یاربوزی
		حجر الیهودی	حجر الیهودی ٩٤	بنی اسرائیل زیتونی
		حجر المسن	حجر المسن ٩٤	بیلکو طاشی
		حلبه	حلبه ٩٥	بوی تخمی
		دلب	دلب ٩٥	[illegible]
دوریطالس			درویطالس ٩٥	پلید اکرلتیسی
		[illegible]	[illegible] ٩٦	بادرچین
		سمک	سمک ٩٦	بالق
		عرق السوس	عرق السوس ٩٧	بویان کوکی میان کوکی
			[illegible] ٩٨	بدنوز کوزی کف کیوی
[illegible]	[illegible]		[illegible] ٩٨	باقرکری باقرکوکه

یونانی	فارسی	عربی	مفردات ابن بیطار ترجمه‌سی	الترکی
		[illegible]	[illegible] ٩٩	[illegible] بوردکی یاغی ٩٩
		دهن البابونج	دهن البابونج ٩٩	پاپاپه یاغی ٩٩
		دهن البنفسج	دهن البنفسج ٩٩	بنفشه یاغی ٩٩
		دهن الحلبة	دهن الحلبة ٩٩	بوی تخمی یاغی ٩٩
		دهن البان	دهن البان ٩٩	بان یاغی ٩٩
		دهن البطم	دهن البطم ١٠٠	بطم یاغی ١٠٠
		دهن الزنبق	دهن الزنبق ١٠٠	زنبق یاغی ١٠٠
		دهن الحنطة	دهن الحنطة ١٠٠	بغدای یاغی ١٠٠
		دهن الافسنتین	دهن الافسنتین ١٠٠	پلین یاغی ١٠٠
		[illegible]	[illegible] ١٠٠	باقرچیچکی و باقرطوزی ١٠٠
		رؤوس	رؤوس ١٠١	باشلر ١٠١
	جغندر	سلق	سلق ١٠٢	پازی ١٠١
		انفحه	انفحه ١٠٢	پینیر مایه‌سی بوزاغو مایه‌سی ١٠٢
اونامالی			اونامالی ١٠٢	بال شرابی ١٠٢
		شمع	شمع ١٠٢	بال مومی ١٠٢
			[illegible] ١٠٣	پنجار قزل شلغم جوکندر ١٠٣
شوکران			شوکران ١٠٣	بالدران ١٠٣
	انکبین	عسل	عسل ١٠٣	بال ١٠٤
بالطس		علیق	علیق ١٠٥	بوکرتلن ١٠٥

یونانی	فارسی	عربی	مفردات ابن بیطار ترجمه‌سی	الترکی
		نشیم	نشیم ١٠٥	بیاض قسلکن اق دیکان
			فانیذ [illegible] ١٠٦	پینیر شکری
		فقاع	فقاع ١٠٦	بوزه
		فلفل	فلفل ١٠٦	بوبر
		حنطه	حنطه ١٠٧	بغدای
		خنفسا	خنفساء ١٠٨	بوق بوجکی [illegible]
		[illegible]	[illegible] ١٠٨	پیره
		دهن الزنبق	دهن الزنبق ١٠٨	بیاض سوسن یاغی که زنبق چیچکی یاغیدر
		رب السوس	رب السوس ١٠٨	بویان کوکی ربی میان بالی
		طین	طین ١٠٩	بالجق
		[illegible]	[illegible] ١٠٩	[illegible]
		[illegible]	[illegible] ١٠٩	[illegible]
	فلفلمویه		فلفلمویه ١٠٩	بوبر اغاجی کوکی
	فیروزج		فیروزج ١٠٩	پیروزه
		قلایه	قلایه ١١٠	پاصدرمه
		قطن	قطن ١١٠	پاموق
		قطاة	قطاة ١١١	بوزبقال قوشی
		قطران	قطران ١١١	پاتانیقه
		[illegible]	[illegible]	پیراسا

یونانی	فارسی	عربی	ترجمه لاتینی نمره	الترکی
اقثنالوقی	بادآورد		بادآورد ١١٣	بیاض شوکت شیطان دکنی شیطان ارابه‌جاقی دیکنی اق دیکن و بوغه دیکنی
	کردشنه		کردشنه ١١٣	بودجاق
			[illegible] ١١٤	بغرتلاق قوشی
		بطم	بطم ١١٣	بوبرك بوبراك
		لوز	لوز ١١٤	بادم
		زرنب	زرنب ١١٥	بغردق اوتی جوردك اوتی بیان طوراق اوتی دیناروِیه
	لوبیا	دجر	لوبیا ١١٥	بوکرجه
	ماهی زهره		ماهی زهره ١١٥	بالق زهری بالق اوتی
ماماثا	مازریون		مازریون ١١٦	برچوك سدلکی صارو سدلوکن قولایه ازلتم
		ماءالخم	ماءالخم ١١٦	بالق صوتی
		مالك الحزین	مالك الحزین ١١٦	بالقجیل قوشی
	م	م	بامیه ١١٦	بامیه
		امعا	امعا ٧٨	بغرسق
بطانیقی			برطانیقی ٧٨	بسطورطه
	جیلجلاك	جشنه [illegible]	٧٩	بربراصماسی
			عودالخطاطیف	پیغمبر اغاجی
			غوتغمبا	پوتولاغمبه صمغی
			ببغا	پاپاغان قوشی

یونانی	فارسی	عربی	ترجمه لاتینی نمره	الترکی

حرف التاء

یونانی	فارسی	عربی	ترجمه لاتینی نمره	الترکی
اوقیمون	بادروج		بادروج ١١٧	ترهٔ خرسانی یارپوز ایوادانه
		بطراق	بطراق ١١٧	توکرك
			تانبول ١١٧	تانبول اوتی
			تربد ١١٨	تربد
		تمر	تمر هندی ١١٨	تمرهندی
		تمساح	تمساح ١١٩	تمساح بالغی
		توت	توت ١١٩	توت
			توتیا ١٢٠	توتیا
		ترنجان	[illegible] ١٢١	تره وتخمی
		م	فیلادس ١٢٢	تخته بتی
		م	دجاج ١٢٣	تاوق
		م	دراج ١٢٤	تراج قوشی
			[illegible] ١٢٤	ترب یاغی
دیلیاقوس		شوك الدیلم	دیلیاقوس ١٢٤	تراج قوشی دیکی وصوسزاوت چوبان طراغی کوك مادولی [illegible]

یونانی	فارسی	عربی	ترجمه لاتینی نمره	الترکی
		زبدالتوت	زبدالتوت ١٢٤	توت دنلی توت شرابی
	ازادرخت		ازادرخت ١٢٥	تسبیح اغاجی
		غافث	غافث ١٢٥	توتون اوتی قیون اوتی قوزی پوترانی
		نارنج	نارنج ١٢٥	توتقال
		فجل	فجل ١٢٥	ترب
		[illegible]	[illegible] ١٢٦	[illegible]
هیوفطیداس		لحیة التیس	لحیة التیس ١٢٦	تکه صقالی یا موتلق اوتی
		ماءالتفاح	ماءالتفاح ١٢٦	تودرج چیچکی صوتی چیچك صوی
	نارنج		نارنج ١٢٧	تورنج
	سند	بنات کتیج	بنات کتیج ١١٧	تسبیح بوجکی
		دهن البلادر	دهن البلادر ١١٧	تره خرسانی یاغی
		رطب	رطب ١١٧	تازه خرما

یونانی	فارسی	عربی	ترجمه لاتینی نمره	الترکی
			بلتومه ١٢٦	[illegible] اوتی

حرف الجیم

یونانی	فارسی	عربی	ترجمه لاتینی نمره	الترکی
		اشنان	اشنان ١٢٧	جوغان
	بنذواف	اشراس	اشراس ١٢٨	چریش اوتی
	چشم‌زاك	لبلاب	لبلاب ١٢٨	چشمه زن
		شمشاد	نقیب ١٢٨	چمشیر اغاجی
			[illegible] ١٢٨	چوبان سو
		کثیرا	کثیرا ١٢٩	جبره
		طین صینی	طین صینی ١٢٩	چین طو چین کهرباء
	کاوشیر		کاوشیر ١٢٩	چاوشیر
	ـ		[illegible] ١٣٠	جدوار هندی
			[illegible] ١٣٠	چیرچیر صوکرد صوتره‌سی اشك [illegible]
		جرد	جرد ١٣١	چکرکه
			جنطیانا ١٣١	جنطیانا
	کوز		جوز [illegible] ١٣٢	جوز قوز
		شوکة الملك	[illegible] ١٣٣	چنکال صاقزی کنکر صاقزی قرم یرصاقزی بیابان یرصاقزی صاقز دکنی
			جوز [illegible] ١٣٤	جوز بوا هندستانه جوزی
			[illegible] ١٣٤	چخماق طاشی
			[illegible] ١٣٥	چوب چینی

التركي	ترجمه	عربي	فارسي	يوناني
جدوار رومی بروسه ده پيغمبر چيچکی ديرلر	انثاکيه ١٣٥	انثله		
چين پرنجی	بيناك ١٣٥		برناك	
جوينخی قطم هندی	حب خيلب ١٣٥	حب خيلب		
چاودار	حنطه رومی ١٣٦	حنطه رومی		
چنار اغاجی قولغان اغاجی	دلب ١٣٦	دلب		
جوز ياغی	دهن الجوز ١٣٦	دهن الجوز		
چورك اوتی ياغی	دهن الشونيز ١٣٦	دهن الشونيز		
چيلاق دولنگج	حداريت ١٣٦	حداريت		
چوبان طراغی و صوسز اوت [illegible] قوشی دکنی و تاتار باشی قوش قرغاف	[illegible] ١٣٧	[illegible]		
جوز ئلی	جوزبوا ١٣٧	جوزبوا		
جکرکه اياغی	زرنب ١٣٧	جبل الطيب	درنب	
جنکار	زنکار ١٣٧		زنکار	
جيوه	زيبق ١٣٩	زيبق		
چين ينکجی	سرطان بحری ١٣٩	سرطان بحری		
چکردم چيچکی کوز چيچکی	شنبليد ١٤٠		شنبليد	
چورك اوتی	شونيز ١٤٠	شونيز		
جرلايق قوشی اغستوس بوجکی چربيك بوجکی	صرصر ١٤٠	صرصر		
چيل قوشی	طيهوج ١٤١	طيهوج		
قرقوشی طوغان	[illegible] ١٤١	[illegible]		

التركي	ترجمه	عربي	فارسي	يوناني
چام اغاجی	عرعر ١٤١	سرو جبلی		
چوبان دکنه‌کی	عصا الراعی ١٤١	عصا الراعی		
چام صاقزی قودوسی	قلفونيا ١٤١			
جکر	کبد ١٤٢	کبد		
جويد ييراغی فرهب اوتی	[illegible] ١٤٢	[illegible]		
چاوشير هندی	کماشير ١٤٢			
جبل اللقم	جنتيانا ١٣٨	جنتيانا		
چلاپا	جلاپا			
چای خطايی	چای خطای			
چوب چينی	چوب چينی			
چويد	شبث	شبث		

حرف الحاء

التركي	ترجمه	عربي	فارسي	يوناني
حصير اوتی حصير قوغلق اوتی توزق قمشی	بردی ١٤٢			
حمام بوجکی پشمانچی بوجکی	بنات وردان ١٤٣		بنات وردان	
حبش جوزی	جوز الشرق ١٤٣	جوز الشرق		
حب الذين عبد الذيد	حب الزلم ١٤٣	حب الزلم		
حولان هندی اغاجی	حضض ١٤٤	حضض		لوقيون
حربق املس و سلطان اوتی الچه اوتی و تدير فسلکی هرهزحايه سی و هرهز ديکنی	حلبلب ١٤٤	حلبلب		
حب السلاطين	دند ١٤٥	دند		
حب الملوك سدلوكن تخمی	ماهودانه ١٤٥			
حسن يوسف صقال اوتی قودزاوتی و قوربغه اوتی قولنج اوتی و نظر اوتی	ايرسا ١٤٦			ايرسا
حاوج	خزب ١٤٧		زردك	اصطفلين
حناب	عناب ١٤٧	عناب		
حبش بوبری	فلفل السودان ١٤٨			
حب قلقل	حب قلقل ١٤٨			
حمار اوتی	[illegible] ١٤٨	[illegible]		
حاويار	بلادر			بلادر

حرف الخاء

التركي	ترجمه	عربي	فارسي	يوناني
خرما	تمر ١٤٨	تمر		
خرما يودکی	قلب النخل ١٥١	قلب النخل		
خلال اوتی	[illegible] ١٥١	[illegible]		
خروس ايبکی	اناغاليس ١٥١			اناغاليس
خروس تاجی	عرف الديك ١٥٢	عرف الديك		
خروس طشاغی	خصی الديك ١٥٢	خصی الديك		
خردل	خردل ١٥٢			
خربق	خربق ١٥٤			
خام ابريشيم	خز ١٥٥			
خشخشاش	خشخاش ١٥٥			
خطمی	خطمی ١٥٥			
خمير	خمير ١٥٧			
خولنجان عقری	خولنجان ١٥٧			
خيار	خيار ١٥٧			
خيار شنبه	خيار شنبر ١٥٨			
خرما چيچکی ياغی	دهن الطلع ١٥٩			
خردل ياغی	دهن الخردل ١٥٩			
خشخاش ياغی	دهن الخشخاش ١٥٩			

التركي	نمرة	عربي	فارسي	يوناني
خشخاش دبي 〃	ربل الخشخاش ١٥٩	ربل الخشخاش		
خرما قوروغي دني 〃	ذنب الخبيس ١٥٩	ذنب الخبيس		
خام كهرباء صندلوز 〃	سندروس ١٥٩	سندروس		
خرما يكمزي 〃	سباردن ١٦٠	سباردن		
خروس كوزي 〃	عين الديك ١٦٠	عين الديك		
خيروك اوتي ارمني خياري 〃	قثاء بري ١٦٠	قثاء الحمار	[illegible]	[illegible]
خزامه	خزاما			
خروب اغاجي	[illegible]			
[illegible]	[illegible]			

حرف الخاء

حرف الذال

التركي	نمرة	عربي	فارسي	يوناني
دوه دكني كوكي 〃	اشترغاز ١٦٠	زنجبيل البر	اشترغاز	
دلوجه نخود 〃	[illegible] ١٦٠			
دوه تره كي قوروصي 〃	بعر الابل ١٦١	بعر الابل		
دكز ازدري 〃	[illegible] ١٦١	[illegible]		

التركي	نمرة	عربي	فارسي	يوناني
دلكو 〃	ثعلب ١٦٢	ثعلب		
دري 〃	جلد ١٦٢	جلد		
دوم 〃	جمل ١٦٣	جمل		
دمور 〃	حديد ١٦٣	حديد		
دمور ديكني 〃	حسك ١٦٤	حسك		
دمور بوقي 〃	خبث ١٦٤	خبث		
دلكو خايه سي سالبدكه اچولورد 〃	خصى الثعلب ١٦٥	خصى الثعلب		ساطوريون
دارچين 〃	دار صيني ١٦٦	دار صيني		
دار فلفل 〃	دار فلفل ١٦٧	دار فلفل		
دوتون 〃	دخان ١٦٧	دخان		
دروج عقربي 〃	درونج ١٦٧		درونج	
داغ بدلني بيان بداغي بيان قاميشي 〃	[illegible] ١٦٨	[illegible]		[illegible]
دارچين ياغي 〃	دهن الدارصيني ١٦٨	دهن الدارصيني		
دمور ديكني ياغي 〃	دهن الحسك ١٦٨	دهن الحسك		
دفنه ياغي 〃	دهن الغار ١٦٨	دهن الغار		
دهنج فرنكي 〃	دهنج ١٦٩		دهنج	
دلوجه اوت هرزم تازه اسكندر دنه سي 〃	[illegible] ١٦٩			[illegible]
دكز آبي 〃	زبد البحر ١٦٩	زبد البحر		
دكز كوبوكي 〃	زبد البحر ١٦٩	زبد البحر	كف دريا	[illegible]

التركي	نمرة	عربي	فارسي	يوناني
دريلجق كپوكي 〃	[illegible] ١٧٠	[illegible]		ادرارقليس
دلچه بغداي 〃	شيلم ١٧٠	شيلم		
دوه ديكني 〃	عاقول ١٧٠	شوك الجمال عاقول		
دلكو اوزومي ايت اوزومي 〃	عنب الثعلب ١٧١	عنب الثعلب		
دفنه اغاجي 〃	غار ١٧٢	غار		دافني
دكز موميائي 〃	قفر اليهود ١٧٣	قفر اليهود		
دوكوز چيچكي قوربغه اوتي كوكه اوتي 〃	[illegible] ١٧٤		[illegible]	[illegible]
دلكو كشنشي 〃	كزبرة الثعلب ١٧٤	كزبرة الثعلب		
دل 〃	لسان ١٧٤	لسان		
دوه دلي اوتي ديش اوتي 〃	لسان الابل ١٧٥	لسان الابل		
دلچه بادم 〃	لوز البربر ١٧٥	لوز البربر		
دكز ليفي 〃	ليف البحر ١٧٥	ليف البحر		
دوكون اوتي داغ اوتي 〃	[illegible] ١٧٥	[illegible]		
دوه قوشي 〃	نعام ١٧٥	نعام	اشترمرغ	
دوتون 〃	[illegible] ١٧٥	[illegible]		
دكن سرچه سي				

التركي	نمرة	عربي	فارسي	يوناني

حرف الراء

التركي	نمرة	عربي	فارسي	يوناني
راوند 〃	راوند ١٧٦			
رازيانه 〃	رازيانج ١٧٨		رازيانج	مارثون
رچينه 〃	راتينج ١٧٩		راتينج	
ريباس رتي 〃	[illegible] ١٧٩	رب ريباس		
راستق طاشي 〃	[illegible] ١٧٩		روسختج	
ريباس اوتي ايسقوت 〃	ريباس ١٧٩	ريباس	[illegible]	

حرف الزاء

یونانی	فارسی	عربی	مفردات		
	آذرنك بزرك		آذرنك بزرك ۱۸۰	زنبق كوكی	″
			بليث ۱۸۰	زهرهلاهل بلادجين اوتی	″
			دهن الزعفران ۱۸۱	زعفران یاغی	″
			دهن الزنبق ۱۸۱	زنبق یاغی	″
			دهن نوى المشمش ۱۸۱	زردالو چكردكی ایچی یاغی	″
			دهن الزقوم ۱۸۱	زقوم شامی یاغی	″
		زازق	زازق ۱۸۱	زنبق چیچكی	″
مستيق	زاك	زاج	زاج ۱۸۲	زاج	″
			زبرجد ۱۸۳	زبرجد	″
		قلوميا	زرنباد ۱۸۳	زرنباد	″
اريسطولوخيا	زراوند		زراوند طويل ۱۸۴	زراوند طويل قارغه قاووزی كوكی	″
			زرنيخ ۱۸۵	زرنيخ	″
			زرناج ۱۸۶	زرنایه	″
			زعفران ۱۸۶	زعفران	″
قونيون			زفت ۱۸۷	زفت	″
		زقوم	زقوم ۱۸۸	زقوم اغاجی	″
		زمرد	زمرد ۱۸۸	زمرد	″
		زنجبيل	زنجبيل ۱۸۸	زنجبيل	″

یونانی	فارسی	عربی	مفردات		
		زنجفر	زنجفر ۱۸۸	زنجفره	″
			زوفا يابس ۱۸۹	زوفا اوتی	″
		زيتون	زيتون ۱۸۹	زيتون	″
		زيت	زيت ۱۹۰	زيتون یاغی	″
	سنباذج		سنباذج ۱۹۲	زنباره طاشی	″
خالدونيون		عروق صفر	عروق صفر ۱۹۲	زرده چاو	″
			قاتل ابيه ۱۹۲	زنجبيليه	″
	زردالو	تفاح ارمنی	مشمش ۱۹۲	زردالو	″
				زنبق چیچكی یاغی ۱۸۰	″
					″
					″
					″
					″
					″
					″
					″
					″
					″

حرف الزاء

حرف السين

یونانی	فارسی	عربی	مفردات		
	اسثنه		اسثنه ۱۹۳	سلوكن بویاسی	″
	ابرار		اسفنج ۱۹۳	سونكر	″
			ابرفنوس ۱۹۳	سنبل چیچكی	″
		لسان الحمل	لسان الحمل ۱۹۴	سیمزاوتی	″
			۱۹۵	سیدیك	″
		برديم	برديم ۱۹۶	سوكلون	″
		ثوم	ثوم ۱۹۶	سرمساق	″
		حب السمنه	حب السمنه ۱۹۷	سمزلیك تخمی	″
		حجر لبنی	حجر لبنی ۱۹۷	سودطاشی	″
		حجر الاسفنج	حجر الاسفنج ۱۹۷	سونكرطاشی	″
		حلزون	حلزون ۱۹۸	سومكلوبوجك	″
		خل	خل ۱۹۸	سركه	″
		خلاف	خلاف ۱۹۹	سكوداغاجی	″
		دلق	دلق ۲۰۰	سكساد	″
			دهن الناردين	سنبل هندی یاغی	″
			دهن السذاب	سدف یاغی	″
			دهن الخلاف	سكودچیچكی یاغی	″
		ذباب	ذباب	سنك	″

یونانی	فارسی	عربی	مفردات		
		رجيبن	رجيبن ۲۰۱	سودصولی یوغرت صوتی	″
	ساده	ساذج	ساذج ۲۰۱	ساده هندی	″
			ساج ۲۰۲	ساج اغاجی هندجناری	″
سلاوندارد			سالامندرا ۲۰۲	سمندر دكری	″
	سبستان	المخاط الكلب	سبستان ۲۰۳	سبستان	″
فيجن			سذاب ۲۰۳	صدف سدف	″
			سرو ۲۰۴	سروی اغاجی	″
		سلجم	سلجم ۲۰۴	سلیجه	″
ن		سماق	سماق ۲۰۵	سماق	″
			سمسم ۲۰۶	سوسام	″
		سمن	سمن ۲۰۷	ساده یاغ	″
			سمور ۲۰۷	سمور	″
		سنا	سنا ۲۰۸	سنامكی	″
ناردين			سنبل ۲۰۸	سنبل هندی	″
			سنجاب ۲۰۹	سنجاب	″
	سورنجان	حلبی	سورنجان ۲۰۹	سورنجان	″
شوشنان		سوسن	سوسن ۲۰۹	سوسام چیچكی	″
	باذیم	سيسنبر	۲۱۰	سیچان اوتی	″
			شيلم ۲۱۰	سركله اوتی قورتلواوت	″

يوناني	فارسي	عربي	ترجمة الاسم	التركي
	شیرخشت		شیرخشت ٢١١	سکود حلواسی / قدرت حلواسی
			طین المصطکی ٢١١	ساقز طپراغی
		عصفور	عصفور ٢١١	سرچه قوشی
		عکنه	عکنه ٢١١	سمزلیك سود یخانی
		علق	علق ٢١٢	سلوك
		عینون	عینون ٢١٢	سنا بلدی
غالیون			غالیون ٢١٢	سود اوتی
		فار	فار ٢١٢	سچان
	سرمق	قطف	قطف ٢١٣	سرکن اوتی
		کشیرام	کشیرام ٢١٣	سمزلیك کوکی
		کلس	کلس ٢١٣	سوندك کرچ
		لبن	لبن ٢١٤	سود
		لسان الحمل	لسان الحمل ٢١٧	سکرلی بپراغی بغه یپراغی / سیان پیچاری بغنوس یپراغی
			لسان العصفور ٢١٨	سرچه دلی
			ماء الخلاف ٢١٨	سکود صویی
			آذان الفار ٢١٨	سیچان قولاغی
ایرسا		اصل السوس	ایرسا ٢١٩	سوسام کوکی / کوك سوسام کوکی
		برم	برم ٢٢٠	سنط اغاجی چیچکی
		حوامیل	حوامیل ٢٢٠	سقاقچی

يوناني	فارسي	عربي	ترجمة الاسم	التركي
	جمسفرم		جمسفرم ٢٢٠	سلیمان نسلکنی / ریحان سلیمان
			دهن [illegible] ٢٢٠	سوسام کوکی یاغی / کوك سوسام کوکی یاغی
		سقنقور	سقنقور ٢٢١	سقنقور یاغی
			ماء الجبن ٢٢١	سود تقه
	لغوفیلیا	مستعجله	لغوفیلان ٢٢٢	سمزلك اوتی کوکی
	بستان افروز		بستان افروز ٢٢٢	سلطان بورکی
		بلخیج	بلخیج ٢٢٣	سلطانی سکود / بلخ سکودی
		مصطکی	مصطکی	ساقز

حرف الشين

يوناني	فارسي	عربي	ترجمة الاسم	التركي
افنتیقطیس			افنتیقطیس ٢٢٢	شلغم مصری ٢٢٢
انغرس			انغرس ٢٢٣	شراب اوتی قیواش اوتی / اثروت اوتی
	حرم		حرم ٢٢٣	شیرینك چیچکی / حرم چیچکی
	بوشن درینیه		بوشن درینیه ٢٢٣	شاف ادرمی / ادرمن شیافی
		خمر	خمر ٢٢٤	شراب ٢٢٣
			خوخ ٢٢٧	شفتالو ٢٢٧
			دردی ٢٢٨	شراب طورطوشی ٢٢٨
دستنبویه		شمامه	دستنبویه ٢٢٨	شاماما ییلانغ ٢٢٨
		دهن عصفر	دهن عصفر ٢٢٨	شیرم یاغی ٢٢٨
		سکر	سکر ٢٢٨	شکر ٢٢٨
		دهن نوی الخوخ	دهن نوی الخوخ ٢٢٩	شفتالو چکردکی یاغی ٢٢٩
	شاهترج		شاهترج ٢٢٩	شاهتره اوتی ٢٢٩ / کوکرچین کشنیجی کوکرچین کوکسی
		شب	شب ٢٢٩	شاب ٢٢٩
			شقاقل ٢٣٠	شقاقل مهر سلیمان ٢٣٠ / بیان هاوجی
			شلجم ٢٣١	شلغم ٢٣١
فاونیا			فاونیا ٢٣١	شقایق کوکی / آی کوکی
			فستق ٢٣٢	شام فستقی
			قثاء ٢٣٢	شمخیار / آجر خیار

يوناني	فارسي	عربي	ترجمة الاسم	التركي
			قرصعنه ٢٣٣	شوکت مبارك ابراهیم دیکنی / پیغمبر دیکنی بوغه دیکنی
		شوکة مصریة	قرظ ٢٣٣	شوکت مصری مصر شوکتی / سنط اغاجی
		قصب السکر	قصب السکر ٢٣٣	شکر قامیشی

شوکت اوتی

حرف الصاد

يوناني	فارسي	عربي	ترجمة الاسم	التركي
			[illegible] ٢٣٤	صاریلق اوتی / طلاق اوتی
			[illegible] ٢٣٤	صاریجه چیچك / کیفلیجه اوت
			بصل ٢٣٤	صوغان
[illegible]			[illegible] ٢٣٥	صاری سوسن کوزنجه‌ی / صاری لاله

صاری چیچك

الترکی	نمره	عرب	فارسی	یونان
صغر	بقر ٢٣٥	بقر		
صغر قویروغی بالق زهره یا اصل اوتی	بوصیر ٢٣٧	بوصیر		بوصیر
صغر کوزی یا پاپادیه قارغه اتکی صاری یاپادیه کلک کوزی	بهار ٢٣٨		گاوچشم	[illegible]
صمان	تبن ٢٣٨	تبن		
صورغ طاروسی قزل طارو آق طارو	جاورس ٢٣٨	جاورس	گاورس	
صو بازوسی دره توکشوی	جار النهر ٢٣٩	جار النهر		
صو صغری مائده	جاموس ٢٣٩			
صغر بیغی [illegible]	[illegible] ٢٣٩			
صو غلجان	خراطین ٢٣٩			
صاقسی ٢٤٠	[illegible] ٢٣٩			
صندل حدید ٢٤٠	[illegible] ٢٣٩		[illegible]	
صاری شب بوی ٢٤٠	خیری ٢٣٩			خیری
صاری شبوی چیچکی یاغی ٢٤٠	دهن الخیری ٢٤٠	دهن الخیری		
صاقز اغاجی یاغی	[illegible] ٢٤١			
صاقز اغاجی یاغی	دهن المصطکی ٢٤١			
صرچه	زجاج ٢٤١	زجاج		
صغرجق قوشی	زرازیر ٢٤١			
صابونیه اوتی یرصابونی قرقه صابونی کپورتکن اوتی	[illegible] ٢٤٢			
صاری یاوشان	[illegible] ٢٤٢			

الترکی	نمره	عرب	فارسی	یونان
صابون	صابون ٢٤٢			
صبر	صبر ٢٤٣			
صدف	صدف ٢٤٥			
صمغ ضمغ	صمغ ٢٤٥			
صندل اغاجی	صندل ٢٤٦			
صو یوسوفی	طحلب ٢٤٦	طحلب		
صو بوبری	[illegible] ٢٤٦			
صوکرنیسی صوترهسی صوکردهمهسی	[illegible] ٢٤٧	[illegible]		[illegible]
صاری سدلکن ویالوق سدلکن قزلجه سدلوکن وصغر قویروغی	[illegible] ٢٤٧			
صارماشق	لبلاب ٢٤٧			
صغر قولاغی قلاع اوتی سیوریجی اوتی	[illegible] ٢٤٧	[illegible]		
صاریلق صمغی	[illegible] ٢٤٨			
صو	ماء ٢٤٩	ماء		
صاقین قوشی	[illegible] ٢٤٤			

حرف الطاء

الترکی	نمره	عرب	فارسی	یونان
طوشان قولاغی یا پشان اوتی طوله عورة اوتی	آذان الأرنب ٢٥٢	آذان الأرنب		
طوزاق اوتی	[illegible] ٢٥٢			[illegible]
طوشان	ارنب ٢٥٣	ارنب		[illegible]
طوشانجیل طرناغی	[illegible] ٢٥٤			
طوشانجیل طاشی و قورتلق طاشی عورتلق طوغوردان طاشی و کرکس طاشی	[illegible] ٢٥٤			[illegible]
طوغان	باز ٢٥٤		باز	
طام ترهسی و سوجه اوتی پنیر اوتی و توش ترهسی اوتی	[illegible] ٢٥٤			
طاتوله و داتوره آق قرنفل چیچکی	[illegible] ٢٥٥			
طوی قوشی	حباری ٢٥٥			[illegible]
طاش توکاغی و طاش قناسی طاش یوسونی	[illegible] ٢٥٦			
طکوز	خنزیر ٢٥٦			
طارو	دخن ٢٥٦			
طکوز بالغی تره بالق یونس بالغی	دلفین ٢٥٧			دلفین
طوناق اوتی یاغی	[illegible] ٢٥٧			

الترکی	نمره	عرب	فارسی	یونان
طتلو بادم یاغی	[illegible] ٢٥٧			
طوزکوکی طوزچیچکی طوز قیماغی	زهر الملح ٢٥٧			
طمین طاهین	[illegible] ٢٥٧			
طوزچیچکی	زهرة الملح ٢٥٧			
طرابوزان خرماسی	[illegible] ٢٥٨			
طوبالق	[illegible] ٢٥٨			
طوراق اوتی	[illegible] ٢٥٩			
طوزلو بالق توتون بالغی	[illegible] ٢٦٠			
طلاق اوتی طاغ سلطانی	[illegible] ٢٦٠			
طاووس قوشی	طاوس ٢٦٠			
طباشیر	طباشیر ٢٦١			
طلاق	طلق ٢٦١			
طرخون	طرخون ٢٦١			
طرخون بالغی	[illegible] ٢٦١			
طین مختوم	طین مختوم ٢٦٢			
طین حکمت	طین حکمت ٢٦٢			
طرنق اوتی تتریه اوتی	[illegible] ٢٦٣			
طوشانجیل قوشی	عقاب ٢٦٣			
طوشانجیل ایهسی کرکس طرناغی	[illegible] ٢٦٣			[illegible]

الترکی	مفردات ترجمه الابنیه	عربی	فارسی	یونانی
طوشان طاروسی ۲۶۳ //	ثعلب ۲۶۳			
طوبغار قوشی چیچك قوشی ۲۶۳ //	تنوب ۲۶۳			
طورنه //	ترمس ۲۶۳			
طتلوجه اوت کیك زبره‌سی ترمان کیوبی //	ثماوثیا ۲۶۴			
طوزلو بالق صوتی //	ثالیون ۲۶۴			ثالیون

حرف العین

الترکی	مفردات ترجمه الابنیه	عربی	فارسی	یونانی
عنبرباریس قراموق اوتی قادین طوزلغی //	انبرباریس ۲۶۴		انبرباریس	
عرب انجیری یبان انجیری فرعون انجیری لحق انجیری //	جمیز ۲۶۵			
عصفر تخمی یاغی //	دهن القرطم ۲۶۵			
عودالقهر یاغی //	دهن عاقرقرحا ۲۶۵			
عقرب قویروغی اوتی //	ذنب العقرب ۲۶۶			
عبدالسلام اوتی //	[illegible] ۲۶۶			
عصارهٔ املج //	ثبث ۲۶۶			
عورة بوزوکی اوتی ومریم الی //	[illegible] ۲۶۷			
عقرب اوتی باتیال اوتی لازوردیه کوزه باقن //	[illegible] ۲۶۷	عقرب		[illegible]
عسلبند اغاجی //	خزم ۲۶۸			
عودالقهر //	عاقرقرحا ۲۶۸			
عصفور چیچکی //	عصفر ۲۶۹			
عقیق طاشی //	عقیق ۲۶۹			
عقرب //	عقرب ۲۶۹			
عَنْبَر //	عنبر ۲۷۰			
عود اغاجی //	عود ۲۷۱			اغالوخن
عصفور تخمی //	حب القرطم ۲۷۱			
عرقان طاشی دل کوز بونجوغی //	جزع ۲۶۴			

حرف الفاء

الترکی	مفردات ترجمه الابنیه	عربی	فارسی	یونانی
فندق //	بندق ۲۷۳	جلوز	فندق	
فرنك بطلجانی یبان بطلجانی قواطه عقرب دیکنی //	حدق ۲۷۳	حدق		
فستق اغاجی قودری //	[illegible] ۲۷۳			
فندق یاغی //	دهن البندق ۲۷۳			
فستق یاغی //	دهن الفستق ۲۷۴			
فرنك انجیری یمن انجیری //	[illegible] ۲۷۴			
فسلکن //	شاهسفرم ۲۷۴	حبق ریحان	شاهسفرم	
فونده دیکنی سپورکه اوتی //	[illegible] ۲۷۴			[illegible]
فستق اغاجی //	صنوبر ۲۷۴	صنوبر		
فربیون لبان مغربی //	فربیون ۲۷۵			
فراسیون ایت سیه‌کی یبان پراصه‌سی //	فراسیون ۲۷۶			
فلفلك //	فلفل ۲۷۷	فلفل		
فیل //	فیل ۲۷۷			
فارفاره اوتی قاطر طرناغی اوکسورك اوتی //	[illegible] ۲۷۸			[illegible]

الترکی	مفردات ترجمه الابنیه	عربی	فارسی	یونانی

حرف الغین

الترکی	مفردات ترجمه الابنیه	عربی	فارسی	یونانی
غاریقون //	غاریقون ۲۷۲			

یونانی	فارسی	عربی		الترکی

حرف القاف

یونانی	فارسی	عربی		الترکی
اسطوخودوس			اسطوخودوس ٢٧٨	قره باش چیچکی قره بوردکلو قره قان چیچکی
بورونس		اسل	اسل ٢٧٩	قوغه لق اوتی قره حصیرلیق قباحصیر اوتی قره ساز
افسون			افسون ٢٧٩	قوچه باشی دیکنی
			[illegible] ٢٧٩	قویروق
انبج			انبج ٢٧٩	قورد اشی اوتی
اماریطن			اماریطن ٢٧٩	قدیفه چیچکی ییلاچیچکی
		[illegible]	[illegible] ٢٨٠	قیون بقلاسی
		عود کیبر	[illegible] ٢٨٠	قولایلق اغاجی دوکون دیکنی طوکوزکچی بوینوزی کچی کوره سی
	ابکان	اغدان	اغدان ٢٨٠	قصنی اغاجی
[illegible]			[illegible] ٢٨١	قولوجه اوتی حرمتلیجه اوتی صاریلق اوتی کیمیا اوتی
			[illegible] ٢٨١	قادنی یاریق
			بطیخ ٢٨١	قاوون قاربوز

یونانی	فارسی	عربی		الترکی
		بط	بط ٢٨٢	قاز واوردک
			بقلة یمانیة ٢٨٤	قوم بقله سی یبان ترسی قوم ترهسی
بلبوس	زیر	بصل الزیر	بلبوس ٢٨٤	قورد صوغانی یبان صوغانی
		ترنجبین	ترنجبین ٢٨٥	قدرت حلواسی
ادومیین	توذری	[illegible]	توذری ٢٨٥	قوش اتمکی قرجه حسن اوتی
			ثلج ٢٨٥	قار
	[illegible]	ثمام	ثمام ٢٨٦	قلجق اوتی
			[illegible] ٢٨٦	قیناتمش شیره
[illegible]	جندبادستر		جندبادستر ٢٨٦	قندز خایاسی
			[illegible] ٢٨٧	قولایلق اغاجی یبانکچی بوینوزی یودکلر دانه سی طوکوزکچی بوینوزی
			[illegible] ٢٨٧	قوجه کلر قره کلر
[illegible]			[illegible] ٢٨٧	قورلغان اوتی طولم اوتی طنه بورنی اوتی
		حصرم	حصرم ٢٨٧	قوروق
			حلب ٢٨٩	قاصنی بصره بالی
			[illegible] ٢٩٠	توزی قولاغی اکشیمه [illegible] [illegible]
لوطوس		حندقوقا	حندقوقا ٢٩١	قره یونجه وطرفیل بستانی
		حنا	حنا ٢٩٢	قنا
ابدون			[illegible] ٢٩٢	قیا قوروغی ادزواوتی
[illegible]			[illegible] ٢٩٣	قپلان اوتی قورد بوغوجی بیلاق اوتی

یونانی	فارسی	عربی		الترکی
			[illegible] ٢٩٣	قرلانغج
	دارشیشعان	عود [illegible]	دارشیشعان ٢٩٤	قره جالی شمشک اغاجی [illegible]
	دردار		دردار ٢٩٤	قره اغاج سوری سنک اغاجی
		ذرمه	ذرمه ٢٩٥	قان
		دم الاخوین	دم الاخوین ٢٩٦	قرداش قانی اژدر قانی
			دود القرمز ٢٩٦	قرمز قوردی
			دهن القیصوم ٢٩٦	قوان اوتی یاغی
			دهن الحنا ٢٩٦	قنا یاغی
			دهن البندق ٢٩٦	قره چالی یاغی
			دهن القرع ٢٩٧	قباق یاغی
			دهن القسط ٢٩٧	قسط یاغی
	ذراریح		ذراریح ٢٩٧	قوندوز بوجکی الاکلوک بوجکی قزل بوجک پاپول بوجکی
		ذئب	ذئب ٢٩٨	قورد
			ذنب الخیل ٢٩٩	قوردوق دنی
		رتنه	[illegible] ٢٩٩	قاطر چیچکی
		رجل الغراب	رجل الغراب ٢٩٩	قارغه ایاغی قوزغون ایاغی
		رخمه	رخمه ٣٠٠	قارتال قوشی کرکس
اسرب		رصاص	رصاص ٣٠٠	قورشون قلای
		رمال	رمال ٣٠١	قوم

یونانی	فارسی	عربی		الترکی
			زئبق ٣٠١	قوش تویی
		زبیب	زبیب ٣٠١	قوروواوزوم
			زبد ٣٠٢	قیماق
			زباد ٣٠٢	قلیه مسک یاغی
			زوفا رطب ٣٠٣	قیون کری قیون شقلداغی
			[illegible] ٣٠٣	قنطار صمغی قزل صمغ
		[illegible]	[illegible] ٣٠٤	قپلونبغه
			سویق ٣٠٤	قاووت
	شادنج		شادنج ٣٠٥	قان طاشی
			[illegible] ٣٠٦	قره تاوق صفرجه قوشی
			[illegible] ٣٠٦	قطران اغاجی
	[illegible]		[illegible] ٣٠٧	رقیل
			[illegible] ٣٠٧	قلقان دیکنی واق دیکن قلاغان دیکنی
			ضان	قیون
			[illegible] ٣٠٨	قودبغه
			طیور ٣٠٨	قوشلر
			[illegible] ٣٠٨	قره چه ات
	[illegible]		[illegible] ٣٠٨	قادین پرماغی قنالی پرماق
[illegible]			[illegible]	قوقار اصرغان قوزقون اوتی

التركى	ترجمه	عربى	فارسى	يونانى
قواق اغاجى	غرب ٣٠٩			
قرنفل دوقیچچکی مسك اوتی قرنفل یاپراقی قرنفل بستانی [illegible]	قرنفلستان ٣٠٩		قرنفلستان	
قارسق	قنار ٣٠٩		قنار	
قزل بویا کوکی	فوه ٣٠٩			
قاقوله	قاقله ٣١٠			
قیر زیتی	قار ٣١٠			
قاوند	قاوند ٣١١			
قورصق قتیق	قانصه ٣١١			
قرنفل هندی	قرنفل ٣١١			
قباق	قرع ٣١١			
قزلجق	قراسیا ٣١٢			قراسیا
قسط ترکی عود هندی	قسط ٣١٢			قسط
قابوقلر	قشور ٣١٣			
قامیش	قصب ٣١٣	قصب		
قصب الذریره ادنه ده بیك قامشی دیرلر	قصب الذریره ٣١٤			
قوجه یمشی	قطلب ٣١٤	قطلب		قوماروس
قلقاس گکره	قلقاس ٣١٤			
قلیمیا بقراسی	قلیمیا ٣١٥			قلیمیا
قلیه طاشی	قلی ٣١٥			

التركى	ترجمه	عربى	فارسى	يونانى
قمری	قمری ٣١٥			
قنطریون اشك قولاغی	قنطوریون ٣١٦			قنطوریون
قرنه بیت	قنبیط ٣١٧			
قره چکر	قنب ٣١٨			
قوش اوزومی	قوتیشیس ٣١٨	قوتیشیس		
قندوسیه اوتی اوکسورك اوتی	قندوسیس ٣١٨			
قولاپه برجوك سولوکنی	ماذریون ٣١٩			
قودبغری بیان لیلاقی مصر لیلاقی	اشنان ٣١٩	اشنان		
قره کونك	سبنج ٣٢٠			
قورشون شکری یانمش قورشون	آبار ٣٢٠	آبار		
قنهوم	قهوه ٣٢١			
قرغه بوکن کوجه بوکن	اذخرراعی ٣٢٢			
قرفه دولکی حرف الالفده اشك خیاری اسمیله ذکر اولندی				
قرق ایاق	[illegible]			

التركى	ترجمه	عربى	فارسى	يونانى

حرف الكاف

التركى	ترجمه	عربى	فارسى	يونانى
کلنجك وکزه کزن	انبغرس ٣٢٢	انبغرس		
کرمید طوغله	آجر ٣٢٢		[illegible]	
کوزلك اوتی	[illegible] ٣٢٣	[illegible]	[illegible]	کوره
کدی اوتی یبانی سنبل	اسارون ٣٢٣			
کهرجله طاش کپوکی	انسبوس ٣٢٤			
کش	اقط ٣٢٤			
کل بالی بلغار یاغی باللو باغ	اثرومالی ٣٢٤			اثرومالی
کتن تخمی	بزر الکتان ٣٢٤			
کوپك کسری ایت کسری	خراء الکلب ٣٢٥			
کنکرساقزی کوکنار صمغی	صمغ الکنکر ٣٢٥		کنکرد	
کوپك طاشی	حجر الکلب ٣٢٥			
ککلك	حجل ٣٢٥			
کوکرچین	[illegible] ٣٢٦			
کهربا اغاجی	[illegible] ٣٢٧			

التركى	ترجمه	عربى	فارسى	يونانى
کلب بوغوجی اوتی بادریه اوتی	خانق الکلب ٣٢٨			
کچی بوینوزی	خرنوب ٣٢٨	خرنوب		
کنه تخمی	خروع ٣٢٩			
کلب طشاغی	خصی الکلب ٣٢٩			ارخس
کوسته بك	خلد ٣٣٠			
کوکچه اوکسه توتقالی پرنج	ربیبا ٣٣٠			
کل یاغی	دهن الورد ٣٣١			
کرمید یاغی	دهن الآجر ٣٣١			
کنه تخمی یاغی	دهن الخروع ٣٣٢			
کتان تخمی یاغی	دهن بزر الکتان ٣٣٢			
کاده یاغی	دهن الکادی ٣٣٣			
کنوز تخمی یاغی	دهن الشهدانج ٣٣٣			
کدی قویروغی اوتی	ذنب القط ٣٣٣			[illegible]
کوکرچین اوتی	رعی الحمام ٣٣٣			فاریسطاریون
کول	رماد ٣٣٣			
کافور اوتی کافوریه	ریحان الکافور ٣٣٣			
کوپك زنجبیلی کوپك شفتالوسی	زنجبیل الکلاب ٣٣٤			
کوبجرد	زوان ٣٣٤			
کندسه اوتی بودون اوتی	سعد ٣٣٤			

یونانی	عربی	فارسی	ترجمه الاسم	الترکی
			[illegible] ٣٣٤	کدی چتوك
			[illegible] ٣٣٥	کسه انی
[illegible]			[illegible] ٣٣٥	کمش اوتی التون اوتی قلاق اوتی
			شقائق نعمان ٣٣٥	کلیجه چیچکی
			[illegible] ٣٣٦	کیك منطری بوزاغو اوتی
			طلق ٣٣٦	کلین دیدی اورن بولی اوغلان بوروسی
			[illegible] ٣٣٦	کیل حب کیلی ٣٣٦
			[illegible] ٣٣٧	کفه کیلی ٣٣٧
			[illegible] ٣٣٧	کیلادامنی
			[illegible] ٣٣٧	کیبك
			[illegible] ٣٣٨	کوپك بوکرتلی مرجمك بوکرتلی چوراق کلی ایت بورنی
			[illegible] ٣٣٨	کیك
			[illegible] ٣٣٨	کوکرجین یاوریسی کوکرجین پلازی
			فضه ٣٣٩	کمش
			[illegible] ٣٣٩	کترم اغاجی کوه دیکنی
[illegible]			[illegible] ٣٣٩	کیك کمیوی وکیك زبرصی
			[illegible] ٣٣٩	کراش
			[illegible] ٣٤٠	کاغذ مصری
			[illegible] ٣٤٠	کهله بنت

یونانی	عربی	فارسی	ترجمه الاسم	الترکی
			[illegible] ٣٤٠	کونلی
			[illegible] ٣٤١	کندر اغاجی
			کافور ٣٤٢	کافور
			کادی ٣٤٣	کادی
			[illegible] ٣٤٣	کبر
			٣٤٤	کبابه
			کبریت ٣٤٤	کبریت کوکرد
			[illegible] ٣٤٥	کمنن
[illegible]			[illegible] ٣٤٥	کتره
			کرکدان ٣٤٦	کرکدان
			[illegible] ٣٤٦	کشنش
			[illegible] ٣٤٧	کدی ایه سی اوتی
			کلب ٣٤٧	کوپك
خامون			کمون ٣٤٨	کمیون
			کهربا ٣٤٩	کهربار
			ماء الورد ٣٤٩	کل صویی
			ماء الکافور ٣٥٠	کافور صویی
			[illegible] ٣٥٠	کل صویی
			[illegible] ٣٥٠	کجی

یونانی	عربی	فارسی	ترجمه الاسم	الترکی
[illegible]			کرفس ٣٥١	کرنس
[illegible]			[illegible] ٩٨	کفکیوف بدنوز کوزی انجه اوتی

حرف اللام

یونانی	عربی	فارسی	ترجمه الاسم	الترکی
			دهن [illegible] ٣٥٢	لوفریاغی
			دهن اللادن ٣٥٢	لادن یاغی
			[illegible] ٣٥٢	لاحنه
			لادن ٣٥٤	لادن
			لازورد ٣٥٤	لاژورد

یونانی	عربی	فارسی	ترجمه الاسم	الترکی
			[illegible] ٣٥٥	لالی صمغی
			لسان العصفور ٣٥٥	لسان العصفور دلی
			لقلق ٣٥٥	لیلك
			لك ٣٥٥	لوك بویاسی
			لیف ٣٥٦	لیف
لیموت			لیمون ٣٥٦	لیمون
			[illegible] ٣٥٦	لسان ثور صویی وسکرلی بیراغی صوئی

حرف الميم

التركي	[illegible]	فارسي	عربي	يوناني
مسك	مشك ٣٥٧			
مكه ايريغى كعبه صمانى خلال مامونى	اذخر ٣٥٧			
مسواك اغاجى	اراك ٣٥٨			
مرسين اغاجى طورباتى اغاجى	آس ٣٥٨			
مرجمك ارسلانى اكين بوغان	اسد العدس ٣٦٠			
مريم الى صارى پرمق	اصابع صفر ٣٦١			
مغيلان دكنى مصر شوكتى	ام غيلان ٣٦١			
مربا اغاجى پرورده اغاجى	انبج ٣٦١			
مرجان كوكى	بسد ٣٦١			قوراليون
مضيلان دكنى قابوغى	قرظ ٣٦٢			اقاقيا
مشموله دونكل	[illegible] ٣٦٢			
مياصل اوتى	[illegible] ٣٦٢			
قرمدمك فيك	[illegible] ٣٦٢			
مقناطيس طاشى	حجر المغناطيس ٣٦٣			
مخورليق طاشى	[illegible] ٣٦٣			
معدن اوتى	[illegible] ٣٦٣			
مارول	خس ٣٦٤			
مزبله قوردى	[illegible] ٣٦٤			

التركي	[illegible]	عربي	فارسي	يوناني
مكما ايريغى ياغى	دهن الاذخر ٣٦٤			
مرسين ياغى	دهن الآس ٣٦٤			
مرزنجوش ياغى باليق اوتى ياغى	دهن مرزنجوش ٣٦٤			
مصر بغداى قوقورز هند صورة طاروسى	ذرة ٣٦٥			
مرسين دنى	[illegible] ٣٦٥			
مزوك طاغ اوزومى	زبيب الجبل ٣٦٥			اسطافيس اغريا
مازريجى	[illegible] ٣٦٥			
محموده قره سدلوكن	سقمونيا ٣٦٦			
مركب بالغى	[illegible] ٣٦٧			سپيا
مهر بوجكى كاغد مدولى	[illegible] ٣٦٧			
مر صمغى	[illegible] ٣٦٨			
مرجمك	عدس ٣٦٨	[illegible]		
مازو	عفص ٣٦٨			
مانتار	فطر ٣٦٩			
مسك اوتى نخى اغز مسكى كماية صغير	[illegible] ٣٧٠			
مارسمانه ايوادانه	قيصوم ٣٧٠			
منوك اوتى مندك اوتى خروس كوزى	[illegible] ٣٧٠			[illegible]
معده نوس	[illegible] ٣٧١			بطراساليون
مسك بيراغى	[illegible] ٣٧١		[illegible]	

التركي	[illegible]	عربي	فارسي	يوناني
ماميران	ماميران ٣٧١			
مسكى ناز عجم نارى هندنارى	نارمشك ٣٧١			
مقل مكى مقل ازرق	مقل ٣٧١			
نخود				
مقو مكر				
١٧٥ رمز				

حرف النون

التركي	[illegible]	عربي	فارسي	يوناني
نركس چيچكى قره كوز صارى نركس	[illegible] ٣٧٢			
نخود	حمص ٣٧٢			
نركس ياغى	دهن النرجس ٣٧٢			
نخود ياغى	دهن الحمص ٣٧٢			
نيشابور طپراغى	طين نيسابوري ٣٧٤			

التركي	[illegible]	عربي	فارسي	يوناني
نمش ديكنى سمان ديكنى	[illegible] ٣٧٤			
نوروز اوتى	[illegible] ٣٧٥			
نخوه هندى كيميون ملوكى	نانخواه ٣٧٥		نانخواه	
وردانيقه				

حرف الواو

التركي	[illegible]	عربي	فارسي	يوناني
ودم اوتى	[illegible] ٣٧٥			[illegible]
ودانيقه	[illegible] ٣٧٦	[illegible]	[illegible]	

الترکی	[illegible]	عربی	فارسی	یونانی

حرف الهاء

الترکی	[illegible]	عربی	فارسی	یونانی
هندخیاری	[illegible] ٣٧٦			
هندفندقی	[illegible] ٣٧٦			
هندبوکرلجه‌سی کش طاروشی	[illegible] ٣٧٧			
هزارن اغاجی	[illegible] ٣٧٧			
هندستان جوزی یاغی	[illegible] ٣٧٨			
هندقبلونبغه دریسی بغه قابوغی طاحه یابیس	[illegible] ٣٧٨			
همانقارغه بیون بوران	[illegible] ٣٧٨			
هواجیوه	[illegible] ٣٧٨			
هندفستقی	[illegible] ٣٧٨			
هلیون اوتی جذام اوتی	[illegible] ٣٧٨			
یبان نخودی	٣٧٨			[illegible]

الترکی	[illegible]	عربی	فارسی	یونانی

حرف الیاء

الترکی	[illegible]	عربی	فارسی	یونانی
یبان نادی	[illegible] ٣٧٩			[illegible]
یبان طونلی یورجاق اوتی یبان کلنجاب چیچکی	[illegible] ٣٧٩			[illegible]
یبان نخودی	[illegible] ٣٧٩			[illegible]
یبان پراصاسی	[illegible] ٣٧٩			
یبان قباغی	[illegible] ٣٧٩			[illegible]
یبان صغری کیک	[illegible] ٣٧٩			
یبان خردەلی	[illegible] ٣٨٠			
یرپلیدی	[illegible] ٣٨١			

الترکی	[illegible]	عربی	فارسی	یونانی
یوورطه	[illegible] ٣٨١			
یبان سوسانی صاری تربد صاری دیکن	[illegible] ٣٨٢			
یبان کلی مصرکلی	[illegible] ٣٨٢			
یمن سرویسی قوزالغی	[illegible] ٣٨٣			
یبان کچی بوینوزی دانەسی یورکلر دانەسی	[illegible] ٣٨٤			
یبان طوراق اوتی جوردك اوتی	[illegible] ٣٨٤			
یاپشقان اوتی وقره امرغان	[illegible] ٣٨٤			کسنی
یرانجیری طغ انجیری	[illegible] ٣٨٥			[illegible]
یبانی شب بوی	[illegible] ٣٨٥			
یراسه	[illegible] ٣٨٦			
یولاف	[illegible] ٣٨٦			
یبانی قیزل سوسن ککلك چیچکی قوزقون قلیجی	[illegible] ٣٨٧	[illegible]		
یوغورت ایرانی یانیق ایرانی	[illegible] ٣٨٧		[illegible]	
یبان کلی یاغی	[illegible] ٣٨٧			
یوزدلك تخمی یاغی	[illegible] ٣٨٧			
یوزدلیك تخمی بجی سدفی	[illegible] ٣٨٧		اسفند	
یمورطه یاغی	[illegible] ٣٨٨			
یبان قرنفلی قرنفل شافی قرنفلیه دره بالغی	[illegible] ٣٨٨			
ینیج کروید	[illegible] ٣٨٩			

الترکی	[illegible]	عربی	فارسی	یونانی
بلوه قوشی	[illegible] ٣٩٠			
یمام قوشی الافاخته حقه قرانه قمریسی	[illegible] ٣٩٠			
یبان صارمساغی	[illegible] ٣٩٠			
یوك	[illegible] ٣٩٠			
یوسون	[illegible] ٣٩١			
یبان یاسمینی اتش اوتلوغی	[illegible] ٣٩١			
یونجه	[illegible] ٣٩٢	[illegible]	اسپست	
یبان سنبلی	[illegible] ٣٩٢			[illegible]
یاربوز قازصوغانی	[illegible] ٣٩٢	[illegible]	[illegible]	[illegible]
یورك	[illegible] ٣٩٣			
یرچانی یبان کرنیسی	[illegible] ٣٩٣			
یرپلیدی	[illegible] ٣٩٤			
یبانی شبوی چیچکی	[illegible] ٣٩٥			[illegible]
یوغرت	[illegible] ٣٩٥		ماست	

ترتيب مفردات ترجمهٔ ما لا يسع

حرف الالف

ألسن تالبوبه اوتی حسن یوسف	اطریلال تیلور اوتی برقن وبعقی اوتی	الميلس صاریلق اوتی	ابهل اردیچ اغاجی	ابریشم معروف	ابنوس معروف	ابوقانس	ابن عرس کلنجك
اباذر قوریشون شکری	ابزاد	اترج اغاج قاوونی	اثل اجی ایلغون	اثمد اصفهانی سرمه	اجاص اریك	اجر کرمد	احیون ایلان باشی اوتی
اذخر مکه ایریغی	اذریون نرکس چیچکی	اذراقی قرغ بوکن	آذان الفار سیجان تولاغی	آذان الارنب طوشان قولاغی	ارز پریج	ارقطیون طوناق اوتی	ارمال چوب یمنی
ارندبرند زنجوه کوکی	ارملیسین یبان ناری	ارجیقنه اله جهره	اراك مسواك اغاجی	ارتکان	ارجوان ارغوان	ارنب طوشان	اربیان
ازاددرخت تسبیح اغاجی	اسارون کدی اوتی	اسطوخودوس قره باش چیچکی	اسفاناخ اسپاناق	اسطراطیقوس ایو قولاغی پاپادیه سی	اسل توغالق اوتی	اسلیخ طوشان طرناغی اوتی	اس مرسین اغاجی
اسبوس	اسفیداج استویج	اسرنج سلوکن	اسفنج سونگر	اسراد اسرار اوتی	اسد ارسلان	اسد العدس بورجاق بوغوجی	اشق چادر اوشقی
اشترغاز دوه دیکنی کوکی	اشنه اغاج یوسونی	اشخیص کنگرکه چنکال صاقزیدر	اشنان چوغان	اشراس چریش	اصابع صفر صریم الی	اطریه اریشته	اظفار الطیب ابلیس طرناغی
افیتمون معروف	افسنتین پلین	افیقطس شلغم مصری	افنیقون	افیون معروف	افیمیذیون	افیوس یبان طوزلی	افعی انکرك ایلانی
اقحوان اینك پاپادیه سی	اقاقیا معروف	اقسون قوجه باشی دیکنی	اقط کش	اکلیل الملك بك بورکی	اکلیل الجبل بوبریه اوتی	اکمکث	اکارع پاچه
الینج قودداشی اوتی	الاومالی کل بالی	الوتن اسقورجینه	الاسفافس	الیه قویروق	املج معروف	امبرباریس عنبرباریس	امدیان ودم اوتی
امسوغ اولامه اوتی	اماریطن قدیفه چیچکی	امرفوسیا بوزوز اوتی	ام وجع کبد تیون بقاله سی	ام غیلان مغیلان دیکنی	ام الکلب	امعا بغرسق	انجبار معروف
اناغورس قولایلق اغاجی	انجدان تصنی اغاجی	انیسون معروف	انجرم امرغان دکنی	انقرا شراب ادم	انفا العجل بوزاغی مایه سی	اندرودصارون بالطه اوتی	اندروطالیس یبان غودی
اناغالس قزوس ایگی	انس النفس صاریچه چیچك	انسان معروف	انزروت معروف	انیطرون	انفحه پینیر مایه سی	انبج قرنبا اغاجی	انشله جدوار ...
اوافیبوس سنبل چیچکی	انوما اشك مارولی	اوز اوردك	اودیطیلون یبان قبلاغی	ادوبرخیس	اوفیلیمینو اتدلی	اوسپید	اوقیموندس

اوناماپی بالشرانجی	اوسیروس فوزه دیکنی	اودلیجی بورجاق بوتجی	اهلال قسطا	اثمار نوطالی قوتلوجه اوت	اثمارو قالس صاری سوسن	اثمونیطس
ابنوس	ایدغارن اولکر اوتی	انذ الزیدا	ایرسا کوك سوسنی کوکی	ایدیغون	ایك یبان صغری	حرف الباء
بابونج پاپادیه	باذرنجبویه اوغول اوتی	باذاورد بوغه دیکنی بیاض شوکت	باذروج ترهٔ خراسانی	باقلا معروف	بان معروف	باذنجان پطلیجان
باغوجی دلوجه نخود	بادزهر پانزهر	باذنلوماین کوذلوجه اوت	باز طغان	ببغا طوطی	بخور مریم معروف	بخور الاکراد
بدسکان	برنجاسف وزانتیقه اق قوان اوتی	برسیاوشان بالدری قره	بردی حصیر اوتی	برطانیقی بسطورطه	برنك چین پرنجی	بریامصر یبان خردلی
برسیانا	برنوف معروف	برم سنط اغاجی	برقطونا ترتی یاریق	برزکتان معروف	بسفایج معروف	بسباسه بسباسه
بسد مرجان کوکی	بستان افروز	بسر خرما قورونغی	بسیناج خلال اوتی	بشام مسواك اغاجی	بشمه چشمه زن	بشنین اق نیلوفر
بصل صوغان	بصل القیء کوپك کسری	بصاق توکرك	بطم معروف	بطیخ قاوون	بط قاز	بقلهٔ حمقا سمزاوت
بقم معروف	بقس چمشیر	بقلهٔ یمانیه اشتر	بقلهٔ الیهودی قوم بقله‌سی	بقلهٔ حامضه اکشی تره	بقلهٔ الزمات انجیلر تره‌سی	بقر صغر
بکا مسواك اغاجی	بلسان معروف	بکبوش قورد صوغانی	بلیلج معروف	بلوط پلید یمشی	بلوط الارض یرپلیدی	بلوطی
بلح خرما یمشی	بلخیو سلطانی سکود بلخ سکودی	بل هند خیاری	بلادر معروف	بلسکی چوبان سوزکی	بلبل معروف	بنفسج بنفشه
بنجنکشت پش پیراق	بنطافیلن ایدا اغاجی	بنج بزربنج	بندق فندق	بندق هندی هند فندقی	بنك مغیلان دکنی قنبوغی	بنتومه توشن تره‌سی افق طام تره‌سی
بنات وردان حمام بوجکی	بوزیدان	بوشن دبندك شاف ارمنی	بوصیر بالق زهری صغیر قویرغی	بوتیتون	بورق بوره	بول الابل دوه سدوکی قرصی
بول سیدوك	بهار صغرکوزی پاپادیه‌سی	بهمن معروف	بهمی پسی پسی اوتی	بهرامج بلخ سکودی	بیض یمورطه	بیش زهر هلاهل
بیش موش بیشا	بیشم مشموله	حرف التاء	تانبول معروف	تین خرمان	تذرج سوکلون	ترمس اجی بقله

تربد معلوم	ترنجبین قدرت حلواسی	تراب صیدا	تراب الشارده	تراب الطرق یول طپراغی	تراب التقی کنکو صاقوزی	تفل الما
تفاق اشك ماروطی	تمر خرما	تمر هندی معروف	تمساح معروف	تنین البحر دکز اژدری	تنکار	تن
توت معروف	توذری قوش اتمکی	توتیا معروف	توبال باقر کری	تین انجیر	تیرهان	حرف الثاء
ثجیر جبره	ثعلب دلکو	ثفل	ثلج قار	ثلج صینی چین طوزی	ثمام تیل جقی اوتی	ثوم سرمساق
ثیل ایرپق اوتی	حرف الجیم	چاوشیر معروف	چاورس صورة طاروسی	جار النهر درع توکشوسی صوبازوسی	جاموس صوصغری	جبن پینر
جبره	جبسین کرج	چجاس	جدوار هندی معروف	جرجیر کرده‌مه تره	جیرجیر الماء صوتره‌سی	جراد یاین بالیغی
چراد چکرکه	جزر حاوج	جزع دلکوز بونجوغی عقابه‌چیچی	چشلیش بولغور	جعده میاصل اوتی	جفت افرید دلکو طشاغی اوتی	جلنار انار چچکی بیانی
جلبان فردمك	جلبهنك یبانی سوسام	جلد دری	جلنسرین یبان کولی	جمیز عرب انجیری	جمنت جبل الکلقم	جمسفرم سلیمان نسکو
جمار خرما یوره‌کی	جم جم قره قوز	جمل دوه	جمهوری تیناغمش شیره	جنطیانا معروف	جندبادستر قوندوز خیاسی	جنجل
جنی	جوز معروف	جوز بوا معروف	جوز ماثل طاتوله بزربنج اسود	جوز القیء یمن میوه‌سی یمشی	جوز الخمس	جوز عبهر
جوز القطا بغرتلاق قوشی جوزی	جوز الشوك حبش جوزی	جوز الکوثل قرغا بوکن	جوز جندم کوکرچین تره‌سی اوتی	جوز ارقم خلاد ادی	جوز شیصا	چیدار پرنار اغاجی
حرف الحاء	خاشا بوز بیورکن	خاسلیس	حاج دوه دیکنی قره یاندق	حب الکیل ترطم هندی جوید تخمی	حب الکلی یونکردلة‌سی یبان بکی بونوزی	حب الزلم عبد اللذیذ حب اللذیذ
حب السمنة سمزلیك تخمی	حب المیسم	حب القلت هند بوکرجه‌سی	حباجب اتش بوجکی	حباب	حباری طوی قوشی	حلبه
حجر لبنی سود طاشی	حجر مشقق	حجر قبطی	حجر حبش	حجر یهودی بنی اسرائیل زیتونی	حجر قمر	حجر ارمنی
حجر الاساکفه	حجر البحیره	حجر السلوان	حجر الکلب کوپك طاشی	حجر قراطی	حجر العراقی	حجر مغناطیس

حجر الاسفنج سونكر طاشی	حجر حذفی	حجر الاثداء	حجر الحیه ایلان طاشی	حجر هندی	حجر البرام	حجر المطلود
حجر الكرك	حجر عراقی	حجر الدیك خروس طاشی	حجر النار چقماق طاشی	حجر مقناطیس	حجر بولس	حجر المثانه
حجر الحمام	حجر البقر صغر بونجوغی	حجر الحوت	حجر یهودی	حجر الفیروز	حجر الرحی دكرمن طاشی	حجر ارمنی
حجر البسر	حجر الحمار [illegible] طاشی	حجر بارقی	حجر المسن بیلكو طاشی	حجر القیشور ایاق طاشی	حجر الشریط قرقر طاشی	حجل ككلیك قوشی
حدید دمور	حدأة [illegible] چایلاق	حدق نی فرنك بطجانی	حرمل یوزرلیك تخمی	حرمله	حرف تره تخمی	حرشف كنگر انكنار
حریث	حرذون تیر كلری	حرجوان	حربا	حراز الصخر طاش قوكلغی	حزاءة بیابان طوراق اوتی	حزنبل ایلان چقاردن اوتی
حسك دمور دیكنی	حسك	حشیشة الزجاج تره اصرغان یاپشقان اوتی	[illegible]	[illegible]	حصرم قورق	حضض حولان هندی اغاجی
حلبه بوی تخمی	حلق	حلیب	حلفاء قندك دوكون اوتی	حلتیث تشنی	حلبوب حربق املس	حلزون سموكلو بوجك
حماما معروف	حمص نخود	حماض قوزی قولاغی	حماصیص	حمض	حمام كوكرجین	حمار اشك
حنظل ابوجهل قاربوزی	حنطه بغدای	حندقوقا تره یونجه	حناء قنه	حور كهربا اغاجی	حواصل سقا قوشی	حیه ایلان
حی العالم قیا قوروغی	[illegible]	خانق النمر قپلان اوتی	خاماسوقی یرالجیكی	خبازی ابه كومجی	خبث دمور بوقی	خبز اتمك
خرنوب كچی بوینوزی	خردل معروف	خروع كنه تخمی	خربق معروف	خرم شرینك چیچكی	خراطین صوغلجان	خزف صاقسی
خزامی یبانی شببوی	خز خام ابریشم	خس ماروول	خشخاش معروف	خصی الكلب كوپك خیاسی	خصی الثعلب دلكو خیاسی	خطمی معروف
خطاف قرلانغیج	خفاش براسه	خل سركه	خلاف سكود اغاجی	خلد كوستبك	خلال	خمیر خامور معلوم
خمر شراب	خماهان صند حدید	خم خم	خندریلی یبانی هندبا	خندروس چاودار	خنثی	خنفسا پوق بوجكی

خنزیر معروف	خولنجان معروف	خوخ شفتالو	[illegible]	خیار معروف	خیارشنبر معروف	خیری صاری شببوی
خیربوا	خیزران هزاران چبوغی	[illegible]	دارصینی دارچین	دارشیشعان قره چالی	دادی یولاف	دارفلفل معروف
[illegible]	دبق كوكجه	دبس پكمز	دب ایو	دجاج تاوق	دج	دخن طارو
دخان دوتون	دردار قره اغاج	دردیج معروف	دردی شراب طورتسی	دراج تراج قوشی	درونیقون	[illegible] پلید اكره [illegible]
دستنبویه شمامه	دفلی اغو اغاجی	دلبوث یبانی قزل سوسام چیچكی	دلق سكسار	دلفین طكوز بالغی	دم قان	دم الاخوین قرداش قانی
دماغ بین	دمادم قرغه بقله سی	دند حب السلاطین	دواء الغراب داغ بداغی	[illegible]	دوقس پیرم اوتی	دود البقل اغاج قوردی
دود الزبل زبله قوردی	دود الحریر ابریشم قوردی	دوغ یایق ایرانی	[illegible]	دهن الاذخر مكه [illegible] یاغی	[illegible]	دهن الاس مرسین یاغی
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
دهن الزعفران معروف	دهن الحناء قنه یاغی	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
دهن القرع قباق یاغی	دهن الاملج املج یاغی	دهن اللادن لادن یاغی	دهن الاجر كرمید یاغی	دهن الغار دفنه یاغی	[illegible]	[illegible]
دهن الخروع كنه تخمی یاغی	[illegible]	[illegible]	دهن الجوز جوز یاغی	[illegible]	[illegible]	[illegible]
دهن البان بان یاغی	دهن البزر كتان تخمی یاغی	دهن البندق فندق یاغی	دهن الفستق شام فستقی یاغی	دهن القرطم عصفر تخمی یاغی	دهن البطم بطم یاغی	دهن البنج بزریج یاغی
دهن الفجل ترب یاغی	[illegible]	دهن الشونیز چورك اوتی یاغی	دهن الخردل خردل یاغی	دهن الحرمل یوزرلیك تخمی یاغی	[illegible]	دهن [illegible] قابوغی یاغی

دهن الكادي كادي ياغى	دهن [illegible] ياغى	دهن الاقلى اغواغاجى ياغى	دهن [illegible] ياغى	دهن ضفدع	دهن [illegible] ياغى	دهن [illegible] ياغى
دهن البيض يمورطه ياغى	دهن الحنطه بغداى ياغى	دهن الحمص نخود ياغى	دهن الشيلم دليجه ياغى	دهن [illegible] ياغى	دهن الفستق فستق ياغى	دهن [illegible]
دهن الحيات ايلان ياغى	دهنج دهنج فرنكى	ديودار اردج هندى	ديفروجش باقرطاشى	ديقساقورس چوبان طراغى	[illegible]	ذاقنوبداس
ذبل هندقبلوبغه كمكى	ذباب سكك	ذراريح قوندوزبوجكى	ذره مصربغدايى	ذراعى يبان سدفى	ذنب الخيل ات قويروغى اوتى	ذنب العقرب عقرب قويروغى اوتى
ذنب القط كدى قويروغى اوتى	ذهب التون	ذيب قورد	[illegible]	راسن انده غاجى	راوند معروف	رازيانج رازيانه
رازقى زنبق	رب السوس بويان كوكى ربى	رب التفاح الما ربى	رب العنب اوزوم ربى	رب السفرجل ايوا ربى	رب الاجاص اريك ربى	رب الرمان انار ربى
رب الحصرم قوروق ربى	رب الخشخاش خشخاش ربى	رب الريباس ريباس ربى	رب البسر خرما قوروغى ربى	رب الاترج اغاج قاونى ربى	رب الليمون ليمون ربى	رب الجوز جوز ربى
رب التوت توت ربى	رب الآس مرسين ربى	رشتم قاطرچيچكى	رتيلا	رجل الغراب چكركه اياغى اوتى	رخمه قارتال	رخبين سودصوتى
رخام مرمر	رصاص قلاى	رطب تازه خرما	رعى الابل دوه اوتى	رعى الحمام كوكرچين اوتى	رعى الحمير حمار اوتى	رعاده
رغوة الملح طوز قيماغى	رفعه	رمان انار	رماد كول	رمل قوم	رمث	روز ارئيدا
روبيان استقوز بالغى	رؤس باش	روسختج راستق طاشى	رهشى طحين	ريباس ريباس اوتى	ريه اق جكر	ريحان الكافور كافور اوتى
ريش قوش تويى	[illegible]	زاج معروف	زبيب قورو اوزم	زبيب الجبل مزوك	زبد البحر دكز كوپوكى	زبد البحيرة
زبد قيماق	زباد قليه مسك ياغى	زبرجد معروف	زبزب	زجاج صرچه	زرنباد معروف	زرنب چكركه اياغى
زراوند زراوند طويل	زرنيخ معروف	زريق مادق	زرافه زوناپا	زرايز صغرجق	زعفران معروف	زعرور اليچ
زفت معروف	زقوم زقوم اغاجى	زلم	زمج همجيرى قوشى اتمجه قوشى	زمرد معروف	زنجبيل معروف	زنجبيل الكلاب كوپك زنجبيلى

زنبا	زنجار جنكار	زنجفر معروف	زنابير ارى	زوفا يابس زوفا اوتى	زوفاء رطب قيون كرى	زوفرا بغرتى اوتى
زوان كوبجرد	زهره يبان قرنفلى	زهرة الملح طوزچيچكى	زهرة النحاس باقرچيچكى	زيتون معروف	زيت زيتون ياغى	زيتار زيتون ياغى طورطيسى
زيت الكسودان	زيبق چيوه	[illegible]	سادج سادج هندى	ساذج سادج اغاجى	سادوران قنطار صمغى	سلامندر سمندر
سام ابرص الاكلر	سامان	سبستان معروف	سبج	سدر طرابوزان خرماسى	سذاب سدف	سرخس ايرلتى اوتى
سرو معروف	سرطان نهرى ينكج	سرطان بحرى چين ينكجى	سراج القطرب عبدالسلام اوتى	سيساليوس [illegible] كفكيوف	سعد طوپالق	سعوط كندسه اوتى
سفرجل ايوه	سقمونيا محموده	سقولوقندريا ترق اياق [illegible]	سقنقور سقنقور بالغى	سكر شكر	سكر العشر	سكبينج ات قاصنى
سك عصاره املج	سليخه معروف	سلق چكندر پازى	سلت [illegible] سى	سلخ الحية يلاندريسى	سلحفات قاپلوبغه	سلوى يلوه قوشى
سماق معروف	سمسم سوسام	سمانى بلدرجين (سمن ساده ياغى)	سمك بالق	سمور معروف	سنانكى معروف	سنبل سنبل هندى
سنكبويه	سندروس صاندلوز	سنباذج زنباره طاشى	سنجاب معروف	سنور كدى	سورنجان معروف	سوس بويان كوكى
سوسن سوسام چيچكى	سويق قاووت	سيسبا مركب بالغى	سيلان خرما پكمزى	[illegible]	شاهترج معروف	شاه صينى [illegible]
شاهسفرم فسلكن	شاه بلوط كستانه	شادنج قان طاشى	شاطل	شبث طوراق اوتى	شب معروف	شحم ابى مالك صابونيه اوتى
شجرة الطلق عوره بورسى اوتى	شحم اچ ياغى	شحرور قره تاوق	شربين قطران اغاجى	ششرنب	شعير اربه	شعر قيل
شقشقين بر يمام قوشى الاتاخته	شقايق نعمان كلينجك چيچكى	شقاقل معروف [illegible] مهر سليمان	شقرديون يبان سرمساقى	شقراق هازقارغه	شكاعى قلاغاز ديكنى	شك سچان اوتى
شلجم شلغم	شل ايوه هندى	شمع بال موى	شنجار هواجيوه	شنج مهره بوجكى	شنبليد بوندودى چكه چيچكى	شوندد چكندر پنجار
شوكران بالدران	شونيز چورك اوتى	شيطرج سركله اوتى	شيلم دليجه بغداى	شيبة اق ريحان	شيح صار باوشان	[illegible]

شيخ البحر ايوبالغى	شيرخشك سكودحلواسى	حرف الصاد	صامريوما عقرب اوتى	صابون معروف	صبر معروف	صحناه طوزلوبالق
صدف معروف	صريمة الجدى طاغ سلطانى طلاق اوتى	صرصر چرپيك بوجكى	صقر جاقرقوشى	صمغ معروف	صمغ البلاد مرمر صمغى	صمغ الدابشا
صنوبر فستق اغاجى	صندل معروف	صوف يوك	حرف الضاد	ضان قيون	ضبع عرجا افساق سرتلان اندق قوردى	ضرو عسلبند اغاجى
ضريع	ضفادع قودبغه	ضرع	حرف الطاء	طاوس معروف	طاليقون	طباشير معروف
طحلب يوسون	طحال طلاق	طرفا ايلغون اغاجى	طرخون معروف	طراثيث كيك منطرى	طريخ طرخوس بالغى	طلق كلين ددى
طلع خرما قورويغى	طلح	طلا	طيهوج چيل قوشى	طين بالچق	طين الكرم اصما پالچغى	طين مختوم معروف
طين شاموس	طين المصطكى ساقز طپراغى	طين دقوقى حلب كيلى	طين قيموليا كفه كيلى	طين الكرم	طين ارمنى كيلارامنى	طين نيشابورى نيشابور طپراغى
طيون قونشلر	حرف الظاء	ظفر طرناق اوتى	ظيان يبا ياسمينى	حرف العين	عاقرقرحا عود القرح	عاقول دوه ديكنى قره يا ندق
عبيثران	عبهر	عدس مرجمك	عذبه ايلغون يمشى	عرطنيثا بخور مريم دكوكى	عروق صفر زرده چاو	عرق ات قوموغى
عرق در	عرعر چام اغاجى	عسل بال	عشر	عصا الراعى جوبان دكنكى	عصفر عصبور چيچكى	عصافير سرچه
عضل ترهجات	عظام كميك	عفص ماذو	عقيق معروف	عقرب معروف	عقاب طوشانجيل	عكوب اكيناز
عكنه سمزليك سودنجانى	عكر باغ طورطسى	عكبر پپره بولى	عليق بوكرتلن	عليق الكلب كوپك بوكرتلنى	علك الانباط تره منتى	علق سلوك
عنبر معروف	عنب الثعلب دلكواوزومى	عناكب اورمجكلر	عنصل اطصوغانى	عناب معروف عناب	عنم قادين پرماغى	عوسج نمش
عود معروف	عود القرح	عيثون سناوبلى	عين الديك خروس كوزى صاروقى	حرف الغين	غافث توتون اوتى	غار دفنه اغاجى
غاليشنس قوزغون اوتى	غبيرا ايكده	غرك توتقالك	غرب قواق اغاجى	غزال كيك	حرف الفاء	فاوانيا شقايق كوكى

فاغره	فار سچان	فاشرا اق اصمه	فاشرستين سياه اصمه	فانيذ سجزى پينر شكرى	فاختة اوكيك قوشى	[illegible]
فتيت اكمك وفلغى	فجل ترب	فربيون معروف	فراسيون معروف	فرنجمشك قرنفل بستانى [illegible]	فراخ الحمام كوكرچين پلازى	فراديج پليچ
فرس ات	فستق شام فستقى	فسافس تخته بتى	فصفصه يونجه	فضه كومش	فطر مانتار	فقاع بوزه
فلنجه مسك پيراغى	فلفل بوبر	فلفلمويه بوبراغاجى كوكى	فلفل الماء صوبوبرى	فلفل سودان حبش بوبرى	فل هند فستقى	فنجيون نارفان اوتى
فنك قارسوكوركى	فو بيابان سنبلى	فوة قزل بويا كوكى	فوفل فوفلك	فوذنج يارپوز	فيروزه پيروزه طاشى	فيل معروف
فيلزهرج	حرف القاف	قاقله معروف	قاطانيقى طوشانجيل ايكى	قاقلى تلام اوتى	قاتيصه قاتيقصر تورساق	قار قيرزفتى
قاوند معروف	قتاد كتره اغاجى	قثاء شنخيار	قثاء الحمار اشك شنخيارى	قديد پاصدرمه	قردمانا كيك كيمونى	قرنفل معروف
قراصيا كراس	قرة العين صوكردمه سى	قرع قباق	قرانيا قزلجق	قرصعنه شوكت اوتى	قرمز معروف	قرظ شوكت مصرى
قرط ترفل اوتى	قرطم عصفور تخمى	قرطاس كاغد	قرم	قراع	قسط معروف	قسطران پتونيقوا
قسب	قشور تابوتلر	قشار	قصب قامش	قصب الذريرة معروف	قصب السكر شكر قاميشى	قطلب توجه يمشى
قطن پنبه	قطف سركن اوتى	قطاه بوزبقال	قفر اليهود دكز موميايى	قلقاس معروف	قلقل حب قلقل	قلب طوشان طاروقى اوتى
قلفونيا چاماسقزى	قليميا معروف	قلى تليه طاشى	قلومايين	قلب يورك	قمرى معروف	قمل كهله
قنابرى خيروك اوتى	قنطريون معروف	قنه	قنبيل	قنفذ كرپى	قنب كندر اغاجى	قنبيط قرنبيط
قنبرة طويغار	قندس توندوز	قنطوما	قيصوم مارسمانه	قيقهر	حرف الكاف	كافور معروف
كاكنج تنبل اوتى	كاشم رومى منذك اوتى	كادى معروف	كبر معروف	كبيكج دركوتن چيچكى	كبابه معروف	كبريت معروف

[illegible]

كنايه معروف	كبد قره جكر	كتان معروف	كثيرا كتره	كرفس كرويز ومعده نوس	كرم اصما	كرنب لاخنه
كرات پراسا	كراث هليون اوتی	كرسنه بورجاق	كراويا طتلوجه اوت	كركدان معروف	كروش اشكنبه	كروان نجرتلاق قوشی
كوكج طورنه	كزبره كشنش	كزبرة الثعلب دلكو كشنشی	كزوان مسك پيراغی	كسيلا سمزلك كوكی	كشخ	كشت بركشت
كشوث	كشمش قوش اوزمی	كف الضبع ارسلان ايه سی	كف الهر كدی ايه سی	كفری خرما چيچكی قپوغی	كلز	كلبه بوبرك
كلب كوپك	كلس سونمه مش كرج	كماشير چاوشير	كمثری امرود	كماءت طوملار ماتری	كمافيطوس يرجامی	كمادريوس يرپليدی
كمون كميون	كندر اق كونلك	كندس قوندوسبه اوتی	كنهان	كندری	كوزبل	كهربا معروف
[illegible]	لاژورد معروف	لاعيو [illegible]	لالا	لاچ	لبلاب صارماشيق	لبنج عرب كوازی
لبن سود	لحم ات	لحية التيس تكه صقالی	لخنس بيانی شبوی چيچكی	لسان دل	لسان الحمل شغر پيراغی	لسان الثور معروف
لسان الابل دوه دلی اوتی	لسان العصفور سرچه دلی	لقلق ليلك	لك معروف	لوز بادم	لوبيا بوكرجه	لوسماخيوس النون قاميشی
لؤلؤ انجو	لوف ايلان يصدغی	ليف معروف	ليف البحر دركز ليفی	[illegible]	ماهودانه حب الملوك	مازريون قولاپه
ماميثا صاربلق صمغی	ماهي زهره بالق اغوسی اوتی	ماميران معروف	ماش فردمك بزكيبس	ماس الماس طاشی	مارگيوه	ماسفودرين
ماء صو	ماء الجبن سوزنقه	ماء اللحم ات صوی	ماء الشعير ارپه صوی	ماء الورد كل صوی	ماء الخلاف سكود صوی	ماء القلی تودنج صوی
[illegible] معدنی	ماء الهندبا هندبا صوی	ماء الكافور كافور صوی	ماء برطاغ	ماء الرماد كل صوی	ماء الحمه بالق صوی	مايون طوزلو بالق صوی
ماست يوغورت	ماء القراطن بال صوی	ماعز بكجی	مالك حزين بالقجل قوشی	مارماهی ايلان بالغی	مثنان قورد باغری	مخلصه [illegible]
مقليكی بقلا ازدق	ميعه قره كونلك	[illegible]	ناتخواه هندوستان جوزی	نارنج تورنج	نارمشك عجم ناری	نارگيل اوكسوزدك انك

هذا كتاب ما لا يسع

وقيمه اوده لكى بكجه درهمدر
قواسوكى [illegible] درهمدر

هذا كتاب ما لا يسع

كتاب ما الاسم

1

1360

هذا كتاب

هذا كتاب ما لا يسع الطبيب

حمد بیحد وثنای لا یحد ولا یعد اول واحد شا وحکیم باری یه مخصوصدر
که هر شیده نیجه حکمت وهر موجودده نیجه منفعت ودیعت ایدوب
عبادندن مشیتی تعلق ایدنلره الهام وتعلیم قیلوب مظهر خیر کثیر ایلدی
سنت کریمه بیورمشدر یُؤْتِی الْحِکْمَةَ مَنْ یَشَاءُ وَمَنْ یُؤْتَ الْحِکْمَةَ فَقَدْ اُوتِیَ خَیْرًا
کَثِیرًا وصلوة وسلام اول سید انام وطبیب امراض اثام اولان محمد
مصطفی یه اولسونکه اسقام کفر وضلالت والام جهل وغوایتی معالجات
معالجات شریعت ومداوات سنتی ایله ازاله ایلدی ودخی ال کرام
واصحاب فخامنه اولسونکه هر بری بدرقهٔ طریق فلاح وهادئ سبیل
فوز ونجاح درلر اما بعد علم طب علوم نافعهٔ شریفه دن ایدوکی ارباب
عقل وتجربیه وکتب ودفاتر متقدمین ومتاخریندن مفهوم مدر وبونی منکر
دکل الا انلرکه اعظم مواهب الهیه اولان عقل وادراکدن بهره ور اولمایوب
علم نافع مزبوردن ومنافعندن بی خبرلردر زیرا حکماء متقدمین وعقلاء
مجربین طبایع نبات وحیوانات وغیریٔ دفعاتیله تجربه وامتحان ایدوب
علم یقینی حاصل اولدقدنصکره محتاج اولانلره نفع ایچون کتابلر یازمشلردر
پس نفعی مراد اولنان دوا کتابلرده وصف ایتدوکی اوزره بولنوب یعنی نباتی
ایسه چوروك واسکی وغیری عیوب ایله معیوب اولمایوب واکر حیوانی ایسه
اول حیوان مریض ویاخود مرضه وصف اولندیغنه مخالف اولمیوب وبنه معمول
مرض ایچون نافعدر دیو بیان ایتمشلر ایسه اول مرض اسبابی وعلاماتی
ایله تمام معلوم وتمییز اولنوب دواء وصف ایتدکلری اوزره استعمال ایتسه لر

باذن الله نفع وتاثیر مقرردر مکر مرض مزمنه ویا مرض موت اوله
واکر استعمال اولندقده نفع وتاثیری ظاهر اولمازسه دواده ذکر ایتدکلری
شروط رعایت اولنمامق ویاخود کیفیت استعمالده ویاخود مادهٔ مرض
زیاده غلیظ اولماغله دواء قلیلدن ویاخود بر ایکی دفعه استعمالدن متأثر
اولمیوب دفعات کثیره یه ویاخود تاثیر قویه محتاج اولدوغنه بناءدر زیرا
مادهٔ دوا ومادهٔ مرض هر بری عناصردن حاصل اولمشدر وعناصرك بر برنده
تاثیری قابلیت وقوت وضعفه کوره اولوب وخدای متعال جل عن التشبیه
والمثال مسبب الاسباب در اکثر ناس بو معنادن غافل اولوب علم طب کذبدر
بن فلان دواء فلان مرضه استعمال ایتدم مفید اولمادی دیوب بالکلیه علم
شریف مزبور منافعندن محروم ومغبون قالمشلردر بناء علی ذلك بو ضعیف
نحیف حسن ابن عبد الرحمن الکاتب بالدیوان العالی العثمانی عرض ایدر که بموجب
وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَعِیفًا بدن نحیفم اصل فطرتده ضعیف اولمغین اکثریا امراض
واسقامدن خالی اولمادوغمدن بالضرورة اطبایه مراجعت وانلر ایله مصاحبت
ومخالطت ایدوب طائفهٔ شریفهٔ مزبوره نیجه سنه دن منافع جلیله یه فائز
اولماغله علم شریف طب تعلمنه کلی رغبت ومیل حاصل اولماغین سائر مهمات
احوال تعیشدن فراغ بال اولدقجه کتب طبیه مطالعه سندن خالی واطبا ایله
مذاکره دن عاری اولمایوب علی عمله کتوره مکله بعنایة الله تعالی امراض
هائله دن شفا مقدر اولماغین میسر اولمشدر وعلم شریف مزبورده فن
مفردات اعظم ارکانندن بلکه علم طب انلری فهم وضبط ایتمکدن عبارة
اولوب وفن مفرداتده منافع جلیله جزئیه یه حائز اولدیغمدن فن مزبورده
لسان عربی ایله مؤلف اولوب ما لا یسع الطبیب جهله ایله مسمی اولان کتاب مفردات
مطالعه سندن کلی منافعه واصل اولدم لکن کتاب مزبورده اولان منافع جلیله
جزئیه لسان عربی ایله مذکور اولوب لسان عربی بلمیانلره اول منافعدن محروم
اولوب بخصوص پایتختکاه سلطان اسلام اولان حالا اعظم بلاد اهل اسلام بلدهٔ
قسطنطنیه صینت عن العاهات والبلیه وبروسا وادرنه وعموما ولایت اناطولی
وروم ایلنده وممالك محروسه دن اولان دیار عرب وعجمده دخی اکابر ولعیان
اهل اسلام لسان ترکی تکلم ایدوب عموما ولایات مرقومه ده لسان عربی
بیلوب کتاب مزبورك منافعنه فائز اولورکیمسنه لر اولمیانلره نسبتله اقل
قلیل اولوب کتاب مزبورك منافعی بو مقوله طائفهٔ عظیمهٔ اهل اسلام انهامندن

بردهٔ خفاده قالمغین بو ضعیف نحیف کتاب مزبورك منافعی هر کسه
معلوم اولوب نفعی عام اولمق ایچون لسان ترکیه ترجمه سنه اقدام واهتمام
ایدوب بعنایة الله تعالی میسر اولمشدر وترجمه ایدرکن معلوم ومسموعم
اولمیان محال شبهه لرینی پادشاه اسلام اعنی سلطان مراد خان ابن سلطان
سلیم خان ابن سلطان سلیمان خان حضرتلرینك خواجه سی مولانا سعد
الملة والدین سعد الدین افندی ادام الله تعالی فضائله حضرتلرینك وعلم
طبده مهارت ایله شهرتلری اولانلرك خصوصا قدوهٔ حکماء ثانی ابن سینا
اعنی رئیس جملهٔ اطبا اولان سنان افندی وعمدة الحکماء المجربین بقال زاده
مولانا محی الدین افندی حضورلرینه عرض ایدوب موفی الیه خواجه
افندینك تعلیم الهام اساو مشار الیهم حکماء فاضلینك تفهیم والقالریله محل
شبهه بالکلیه اضمحلال بولوب کتاب شریف من اوله الی آخره بلا کم
ولا نقصان بعنایة الله الملك المتعال لسان ترکیه ترجمه اولندی لکن معلوم
فضلاء عقلا درکه ابتدا ظهور تجارب وتداوی طائفهٔ یونان زمانلرنده
اولوب حکماء یونانده حکیم فاضل دِسْقُورِیدُوس بعده حکیم جالینوس
وغیریلر طبایع ومنافع ومضار نباتات وحیواناتی تجربه ایتدکلرنده قدیمدن
اسم معروفی اولان اولمیان اکثر نباتات واکثر حیواناتی وغیری تشخیص وتمییز
ایچون ینه لسان یونان اوزره اسم تعیین ایدوب کتابلرینه یازوب بعده کتب
یونانی لسان عربیه ترجمه اولندقده لسان عربیده دخی اسم مشهوری اولمیان کتب
عربیه ده دخی اول اسم یونانی ایله ذکر اولنمشدر ولسان ترکی کندی نفسنده مستقل
ومتمیز اولمیوب بلکه فارسی وعربی وسائر السنه ایله ملمع حادث لسان
اولدوغندن غیری ترکی ایله تکلم ایدنلردن بر فرد حکماء یونان وعرب کبی تجربه
وامتحان ادویه سمتنه سالك اولمیوب اکثر ادویه اسم یونانی ویاخود عربی و
یاخود هندی ویا غیری ایله معروف ومشهور اولوب لسان ترکیده اسمی
اولمیان کیرو اول اسم ایله ایراد اولنوب ذکر اولنمشدر وقاما اوصافی وعلاماتی
لسان ترکی ایله ذکر اولنمامغله مجهول قالمیوب بالتمام معلوم اولوب کتاب
مزبورك منافعی عموم اوزره اولوب لسان ترکیده قراءة سواده مالك
اولانلرك دخی معلوملری اولور بالجمله فن مفرداتده اخر کتب عربیه دن
وفارسیه یه مراجعته احتیاج قالمامشدر زیرا کتاب مزبور جمله سندن جامعدر
وَبَعْدُ حمد خدا وصلوة رسول صلی الله تعالی علیه وسلم اداسندن صکره

معلوم اولاکه وقتاکه انسان بلکه جملهٔ حیوانات مرکبات عنصریه ومتولدات
امتزاجیه دندر ولدی یعنی حق تعالی جل وعلا انسانی وسائر حیواناتی
عناصر اربعه دن بر بری ایله امتزاج سببی ایله خلق ایتمشدر بو مقوله اضداد
دن خلق اولنملری اقتضا ایلدیکه بونلردن ماصولوبا ریعکه باشلایوب بر
حال اوزره اولمیوب کاه بوزیلوب وکاه متبدل اوله لر حیوة وصحت کونلرنده دخی
مرضلره مبتلا اولوب مادتلرینه نقصان وقوتلرینه ضعف کلمکدن خالی اولمیه لر
وبو مقوله امراضه مبتلا اولملری ینه ترکیبلرنده داخل بعض اسباب ایله
وترکیبلرندن خارجده بعض احوالدن اولورکه سوء اختیار وسوء تدبیر وترتیب
لوازم احوالی اقتضا ایدوب بالضروری مرضلر حاصل اولور داخل ترکیبنده
اولان سبب امراض مثلا سبب وجود اولان ابوین ویاخود بریسی مریض
اولمق ویاخود پیر اولمق کبی وسبب نطفه اولان غدا وشرابك رداءتی
کبیدر وخارج ترکیبنده اولان سبب امراض مثلا مزاجده برودت غالب
ایکن اطعمه واشربهٔ بارده استعمال ایتمك وطعام هضم اولمادین اوزرینه برینی
دخی یمك وبونك امثالی سوء تدبیر وسوء اختیاردن حاصل اولور امراض بلا
نهایه در وقتاکیم ذی روح اولانلر صحتده اولوب طورملری ایچون غدا ودوا
خلق ایتمك ضروری اولدی یعنی حق تعالی مسبب الاسباب اولماغین بویله ایتمك
لازمه در ولا قادر درکه غدا ودواسز دورملر پس حق تعالی جل وعلا هر شیئه
ایرشور اولان عنایتی وهر ذی روحه تمام ایرشور اولان احسانی ایله تدبیر
ایدوب هر ذی روح اولانلرك کونه کونه غدا ایراندی تا اکر هر کونه سی بولنمازسه
بر کونه سی بولنوب انك یرینه طوره ودخی غدالرك لذتلرینی ودنکلرینی بر برینه
بکزمز ایلدی حاصل اولدقلری یر ووقتلری بر ایکن صودتلرین کونه کونه ایلدی
بعضی میوه اغاجلرین بر کوکدن ایکی ودخی زیاده بتوردی وبعضسنی بر کوکدن ینه
بر ینداق بتوردی بونلرك جمله سی بر صو ایله صواریلور ایکن ینه لذتلری بر اولمیوب
بعضسنی زیاده لذیذ وبعضسنی اندن اشغه وبعضسنی دخی اشغه ایلدی حق تعالی جل
وعلا بو غدالری بو وجهله خلق ایتمه سندن عاقل اولان کیمسنه لره عظیم علامتلر
وار در یعنی حق تعالی فاعل مختار اولوب هر نه دیلرسه اکا قادر ایدوکی ظاهر اولور
وغدالرك لذتلری کونه کونه خلق اولنماسی انکچوندرکه بو کونه سن استعمالدن
اوصناق کلورسه بر کونه سن دخی استعمال ایدوب اضرار لذت ایله مزاجده اولان
ملال دفع اوله وهر مزاجه منقول غدا دیلرسه جل وعلا هر شیئه عموم اوزره

اولان كرمندن انسان ايچون كونه كون دوالر خلق ايدوب اول دوالرى نيجه
استعمال ايتمك كرك ونه مقدار استعمال ايتمك كرك انى دخى انسانه الهام
ايلدى ودوالرى كونه كون خلق ايدوب يعنى بعضسنى حار وبعضسنى بارد و
بعضسنى بو ايكى كيفيتدن تركيب ايدوب ودخى بونلردن غيرى مزاج اوزره
خلق ايلدى تاكه هركس مزاجنه موافق دوانه ايسه انى استعمال ايدوب منفعتى
ظاهر اوله وحق تعالينك نعمتى قوللرينه تمام وواصل اوله وبو دوالرى استعمال
ايتمك معرفتنى بعضى انسانه ويروب وبعضنه ويرممك ايتمدى سائر
حيواناتدن دخى بعضنه الهام ايدوب بعضنه ايتممك ايتمدى بلكه هر انسانه
وهر حيوانه قابليتنه كوره وقوتنه كوره ويروب هر بريننك شخصى اجلى تمام
اولنجيه دك نسل طريقله باقى اولماسنه ياردم اولان نسنه لرى بلدردى تاكه
هر بري مزاجنه موافق اولانى استعمال ايدوب ايلك وزره اوله وتمام كمالنه
ايريشه بو احوالى انكار ايدن نظر ايتمزمى كه حق تعالى جل وعلا حيواناتدن
قوشلره نيجه الهام ايتمشدر كه بغداى اراسنده بتن دليجه تخم ايله كونجره ديد
كلرى تخم ايله صورتلرى بر اولوب نباتلرى دخى تمام بكزر ايكن قوشلر دليجه
ديدكلرى تخمدن ييوب كونجره ديمزلر قوشلرده علم ومعرفت يوغيكن كونجره
يمك دكل قوقلايوب دخى ايتمزلر نته كيم معروفدر وحكايت ايدرلركه
حيواناتدن كلرلر ايله يلانلر قتال ايتمه لو اولدقلرنده كبره ديدكلرى نباتك
كوكنى اصروب بعده قتال ايدرلر تاكه زهرلرى وكندولرى قوى اولوب غالب
اولهلر وطاوشنجيل وكركس ديدكلرى قوشلرك دشيلرى يومرده لا ايكن صا
ربلنسا ديدكلرى اكتمكت ديدكلرى طاشجغزى كتوروب ياننه قورلر فى
الحال يومردلار وقرلاغوج ديدكلرى قوشلرك ياورى لارينه صارلوق
اولاشدقده يوالرينه بعضى كوك وياخود بعضى طاش كتوروب صاريلقلرى كيده
وبالقجل وسائر صو قوشلرى قبض اولوب ترسلنه مز اولسه منقارى ايله صو
الوب كندو بيحقنه ايدوب ترسلنوب خلاص اولور بو ذكر اولنان احوالدن غيرى
نيجه احوال عجيبه والهامات غريبه واردر پس ايمدى اكر انسان واكر حيوانده
هر شيء تمام خلق ايدوب بعده بو مقوله الهامات ايدوب نافع وضار اولان
نسنه لرى بلدورن خداى متعالدن غافل اولميوب دائما تسبيح وذكرنده اولمق
كركدر وظاهردر كه علم طب عالملرى وذكى وفاضللرى غداالرود والريانى ايچون
شول دكلو كتابلر تصنيف ايتمشلردر كه صاغشنى بلمك دكل بلكه خاطره كتق ديلوب

صايلمار بعضيلرى يالكوز غداالريان ايلدى بعضيلرى يالكوز دوالرى
بيان ايلدى بعضيلرى ايكيسندن اخى بر كتابده قارشديروب وياخود باب
باب تفصيل ايدوب بيان ايلدى وبونلردن بعضيلرى غداالردن ودوالردن
انجق بسيطنى بيان ايلدى يعنى انجق مفرداتى ذكر ايدوب طعاملرى وشربتلرى
ومعجونلرى ذكر ايتمدى وبعضيلرى دخى انجق غداالردن ودوالردن وياخود
بر ليندن تركيب اولنمش اولان طعاملرى وبعضيلرى وشرابلرى ومعجونلرى
ذكر ايدوب مفردات ذكر ايتمدى وبعضيلر دخى هم مركباتى وهم مفرداتى
بيان ايلدى ودخى صاحب كتاب ايدر علم طبده تصنيف اولنان كتابلرك اكر
مختصر واكر مطول در جوعنه واقف اولدم غداالرود والريانى ايچون تصنيف
اولنان كتابلردن شيخ ابن بيطار رحمه الله تعالينك بو فنده غداالرود والريانى
ايچون تصنيف ايدوب جامع ديو نام ويردوكى كتابدن زياده انفع كتاب بولمادم
مترجم فقير ايدر طبقات اطبا نام كتابده يازمشكه شيخ مشار اليه ابن بيطارك
اسم شريفلرى محمد بن عبدالله در ممالك مغربدن اندلس نام ولايته تابع مالقه
شهرندندر هجرت نبويه صلواة الله عليه وسلامدن بح ٦٠ سنه ده شامده
اكملاقى اولدم ديو تصريح ايدر وعشابين دخى نيجه نسنه لرى بلمه مشلردر
ابن بيطار اول شبهه لرى كيدروب بيان ايتمشدر زيرا نبات علمنه چوق
جهد ايدوب علم نباتاتده ماهر ايدى پس بن الله تعاليدن استخاره ايدوب
كتاب جامعك قابوغنى كيدروب لبن اظهار ايلدم وابتدا بر مقدمه
بسط ايلدم المقدمه معلوم اوله كه حق تعالى جل وعلا جميع مخلوقاته عموم
اوزره اولان رحمتندن وكبير لو لطفلرندن بيهجك غداالردن مرضلره دوا
اولاجقلرى چوق قيرانديكو دوزمه يسنكه غداء مركب اولان نسنيه مخصوص
در مثلا اتمك اون وصو وطوز ايله قارشديلوب پشورلمكه غدا اولمز
وغذا بعض نباتات وبعض حيواناتدن اولماغه مخصوصدر يعنى بونلرك كبى
انجق بعضيسى انسانه غدا اولور اما حق تعالى جل وعلا دوا اولاجغى هم بسيط
در وهم تركيب اولنمشدر وبو ايكسنى بربرينه قارشدرمق ايله اولاندر ايلدى
تاكه دوانك بولنماسى چوق اولوب هر زمانده وهر مكانه مخصوص اولمايوب
بدن انسانه عارض اولان مرضلرى كيدرمكه وهر كشى مزاجنه كوره دوا بولمغه
ياردم اولا زيرا انسانك وحيوانك ضررى دفع ايدر اولان نسنه يه احتياجى فائده
وير ور اولان نسنه يه احتياجدن زياده در پس حق جل وعلا ذى روح اولانلر نيز فاتى

اولمایوب بقالری زیاده جناولماغه یاردم ایچون زهر مرض ایچون کونه
کونه نیچه دوالر ودرلو درلو منافع ونیچه دفع ایدیجی نسنه لر یراتدی بو یله ایمه
سی کندو لطفندن وکرمندندر وللابزده اصلا استحقاق یقدر هر مرض
نیچه دوالر یراتدوغنی سید بشر محمد مصطفی صلوات الله تعالی علیه وسلامه قول
شریفندن دخی ظاهردر نتکیم بیورمشلردر ما خلق الله داءً الا وخلق الله له سبعین
دواءً یعنی حق تعالی هیچ بر مرض یراتمادی الا اکا یتمش دورلو دوا خلق ایلدی
پس حق جل وعلا تسبیح وذکرندن خالی اولمامق کرکدر که دائما لطف واحسانی
محکم وحاکم لکی عدالتاوزره در فصل معلوم اولکه بدنه وارد اولان نسنه یعنی
ییلن وایچیلن نسنه ایکیدن خالی دکلدر یا بودرکه بسیطدر ویاخود بسیط اولان
نسنه لردن ترکیب اولنمش نسنه در وبو مقامده بسیطدن مراد اولدرکه دورلو
دورلو پاره لری بولنماسی اولمیه وانك جمله سی نه درلو ایسه بر پاره سی دخی
اول دنیلیه مثلا عناصر اربعه که ماء تراب هوا نار در بونلر بسیطدر هر برینك
پاره سینه ماطلاق اولنورسه جمله سینه دخی اول اطلاق اولنور ومرکبدن انی مراد
ایدرزکه بو ذکر اولنان بسیطلردن ترکیب اولنمش اوله بعضیلر بسیطه انچون بسیط
ومفرددرلرکه موجود اولوب ظهوره کلدکده صکره یانده اولان اخر نسنه ایله قارشمش
اولمامشدر یعنی قاریشوب باشقه مزاج اولمامشدر واشمدیه وتعریفده جزء کلنه برابر
درنته کیم مقدما ذکر اولندی اما غیری حقایق یعنی مرکبات بو یله دکلدر وبو کتابده
مرکبدن مراد اولدرکه تعریف وحقیقتلری بربرندن ایراق وصورتلری وقوتلری
بربرینه بکزه من پاره لری اوله بسیط اولان نسنه بسیط اولدیغی حالده مرکب اولان
نسنیه غذا اولیماز یعنی مرکب اولان نسنه نك پاره لرندن برینی اولیماز اما مرکبه
دوا اولور وانی حفظ ایدر واکا یاردم ایدر مثلا انسان وسائر حیوانك بو برندن
ایچرو کیرن هوا واچدوکی صوکه بونلر بسیطلردر هیچ بریسی انسانه وحیوانه غذا
اولیماز اما غذا اولان نسنه لره یاردملری واردر مرکب اولان نسنه اگر بدنی مطلقا
تغییر ایدرسه یعنی استعمالدن مقدم اولان حالدن اخر حاله دوندرسه اوله مقوله
مرکبه دواء مطلق درلر اگر بهر حال بدنی قهر ایدرسه اکا دواء قاتل دیرلر اگر بدن
اولان مقدار تغییر ایدوب بعده بدنی اول تغییر ایدر مقوله سی اولورسه اکا دواء محض
درلر اگر بهر حال بدنانی تغییر ایدوب کندو جوهرینه دوندررسه یعنی اندن قان ویاخود
سائر خلط حاصل اولورسه اکا غذاء مطلق درلر واگر بدنی تغییر ایدوب صکره بدن
اکا غالب اولوب بدن جوهرینه دوندرر ایسه اکا دواء غذائی درلر اگر بدن انی تغییر ایدوب صکره

اول نسنه بدنه تابع اولورسه اکا غذاء دوائی درلر ودواء مطلق دیدوکمز
دخی شوندن خالی دکلدرکه بدنی مزاج بدنه مشابه اولان کیفیته تغییر ایلمیه یعنی مزاج
بدن بارد ایسه برودتی زیاده ایلمیه واگر حار ایسه حرارتنی زیاده ایلمیه اما شول
وجهله که تمام اثری ظاهر اولمیه انجق بدنك مقدارن وکیفیتی نه ایسه انی حفظ
ایلیه لر اگر زیاده ویاخود تکرار تکرار استعمال اولنورسه طوبیله ویاخود شول
مقدار تغییر ایلیه که اثری ظاهر اوله اولکی حالکه اثر ظاهر اولمادیغیدر
اول مقوله دوایه دواء معتدل درلر ایکنجی سی که تغییر اثری ظاهر اولدیغندر
اول دخی شوندن خالی دکلدر یا بودرکه بدنی تغییر ایدوب تاثیری ظاهر اوله ویاخود
کبیر لو اوله اگر کیزلو اولورسه مثلا کیفیت حرارت اولورسه اولکی درجه ده حار
درلر واگر کیفیت برودت اولورسه درجۀ اولیده بارد درلر تاثیری ظاهر
اولان دخی شوندن خالی دکلدر یا بودرکه بدنه اضطراب ویره یا ویرمیه اگر اضطراب
ویرمز ایسه اکا درجۀ ثانیه ده حار ویا بارد دیدیلر بدنه اضطراب ویرن دخی
شوندن خالی دکلدر یا بودرکه بدنی افساد ایلیه یا ایلمیه افساد اتمزسه اکا درجۀ
ثالثده حار ویاخود بارد وغیری درلر اگر افساد ایدرسه اکا دورد نجی درجه
حار ویاخود بارد دیرلر کیفیتی بو مرتبه ده اولان دوایه سم وقاتل درلر زیرا
حیوانی قتل ایدر معلوم اولکه دوانك بدنده تاثیری بودرکه بدنده اولان
کیفیت که حرارة وبرودة ورطوبت ویبوستدر بونلردن برینی زیاده ایدر
وغذانك بدنده تاثیری شول وجهله درکه بدنك مقدارن زیاده ایدر
فصل معلوم اولکه بو دوالرك مرتبه لرین بو یله درجه درجه قلدقلری انچوندر
که بعضی دوالرك بدنده اولان تاثیری وتغییری زیاده قوی وچوق کوردیلر
اول مقوله درجۀ رابعه ده قلدیلر وبعضینك تغییر وتاثیرنی اکا کوره غایتده
از کوردیلر اکا درجۀ اولی دیدیلر وبو ایکی مرتبه آرلرنده اولان کیفیتلر اگر قوتی
زیاده لیکه مائل اولورسه اکا درجۀ ثالث دیدیلر واگر قوتی ضعیفلکه مائل
اولوب اکا یقین اولورسه اکا درجۀ ثانیه دیدیلر وبو ذکر اولنان مرتبه لردن
هر برنده اوللنه واوسطنه واخرنه اعتبار ایله نیچه مرتبه لر واردر وبو دوالری
بو یله ترتیب وبو یله اصطلاح ایتمکه باعث بودرکه ادویه نك قوتلری وتاثیرلری
بر دکلدر بعضینك زیاده وبعضینك اندن اکسوك وبعضینك دخی بر کونه
در پس بوکا کوره ترتیب ایلدیلر تا مریض اولان کیمسه نك قوتن ومرضنك
قوتن دخی اکا کوره وزن ایدوب بیله لر واکا کوره مناسب وموافق اولانی

استعمال ایدرلر فصل معلوم اولا که دوالرك مزاجلرین بلمك طریقنده
اختلاف ایتمشلردر یعنی بعضیلر دیمشلرکه دوانك مزاجن بلمکه طریق قیاسدر
یعنی قیاس بلور بوقول حکماء قدماء طبیعیوندن اولولرینك واسقلینوس اول
قولیدر اسقلینوس جمله حکما واطبادن مقدم علم طبده کلامی اولان برحکیمدر
بو قولی دینلردنصکره کلان حکیملردر دجه قیاسه ایرشمکدن همتلری ضعیف
اولماغله دیدیلرکه دوانك مزاجن بلمکه طریق انجق تجربه‌در وتجربه قیاسه
مغایر بر باشقه قسم ایندیلر اما بویله دیمه‌لری خطا وفاسددر واسقلینوس
اول لاخیر فی تجربة لم یعضدها قیاس دیدوکی کلامندن تغافل اولدیلر یعنی
شول تجربه‌که آکا قیاس یاردم ایتمیه یعنی قیاس دخی آکا اولمیه اول تجربه‌ده خیر یقدر
وهمتلرینك ضعیفلکی شول مرتبه‌ده اولدیکه طریق علم تجربه‌در دینلر دخی تجربه
ایتمه‌دن خوف ایتدی زیرا تجربه خطردر دیدی فقیر مترجم ایدرکه تجربه خطر ایدوکی
حکیم ابقراطدن منقولدر فصول المعصر ابقراط نام رساله‌سنده ذکر اولنمشدرکه حکیم
ابقراط دیمشکه العمر قصیرة والصناعة طویلة والوقت ضیق والتجربة خطر
والقضاء عسیر یعنی انسانك عمری قصه‌در وبلمه‌سی لازم اولان نسنه‌لر اوزوندر
یعنی چوقدر واوکرنوب بیله‌جك زمان طاردر زیرا مهمات تعیش اندن الزمدر و
تجربه ایتمك دخی قورقولودر وتجربه ایتمیوب یالکوز قیاس ایله حکم ایتمك دخی کوجدر
وتجربه خطردر دینلر دوانك انجق طعمی ایله ویاخود لمز طریقیله اعتماد ایتدی
همتلرینك دوشکونلکی وعقللرینك ضعیفلکی شو کا ایردیکه دیدیلرکه دوانك
مزاجی بلمه‌سی اولماز الا الهام ویاخود منام ایله ویاخود بعض حیوان ایتمه‌سی
ایله اولور وکاهی بونلردن بعضیلری شو مقوله معنی سزه الحاق اعتقاد ایدوب
برقاچ کره عقل قاعده‌سندن چیقوب دیدیلرکه دوالرك مزاجی بلمه‌سی امام
امام معصوم یعنی بر پیغامبر کندو زماننده بلدرمکه موقوفدر وبونلردن
بعضیلری که تمام عاقل کجنورلر اما نفس الامرده عاقل دکللردر شویله دیدیلرکه
دوالرك مزاجی کیمسه بلیمز مکرکه پیغامبر تعلیم ایتمش اوله یمدی بو بابده ذکر اولنان
اقوال واعتقادلرك جمله‌سی هوسدر یعنی بر کونه دیوانه‌لکدر وقول صحیح بودر
که بو ذکر اولنان طریقلر یعنی الهام ومنام وفعل حیوان ومطلقا تجربه‌نك بونلر
دن بریسی ویاخود برقاچی حاصل اولسه انلری قیاسه اوروب مقدمات حکمیه
یعنی امتحان حاصل اولورنسنه‌لر ایله دکوب فکر ایدرز اکر دوانك فعلی وتاثیری
قوتنه اویوب موافق اولورسه آکا قیاس حق وقیاس صحیح دیروز بوقیاسندن

حاصل اولور ویاخود تمامی اصل اولماسنده نه انك مدخلی اولورسه آکا مضاف
ایدرز مثلا ماده‌سی الهام ویاخود تجربه اولورسه قیاس الهامی ویاخود
قیاس تجربی ایله معلوم اولدی دیرز واکر دوانك تاثیری وفعلی قوتنه
اویماز ایسه ویاخود قوتی بلنمیوب حالی معلوم اولمازسه انوك فعلنه وتاثیرینه
بالخاصه دیرلر یعنی خاصه‌سی اول فعلدر دیرلر بو مقوله دوا هر انسانده و
هر زمانده وهر مکانده استعمال اولنماز زیرا بو مقوله احوالك جائز که اول
خاصه‌ده مدخلی اولدوغی کبی ضدنده دخی مدخلی اوله یعنی ضرر ایلیه اما بعض
لر هر حالده فعل مطلق دردلر یعنی دائما تاثیری بردر دیرلر وانوکله تعریف
ایدرلر اما بو تعریفده نظر واردر فصل معلوم اولا که قیاس ماده‌لری که
ذکر اولنمشدر انلردن غیری نیچه نسنه‌لر واردر بریسی دوانك فعلی و
تاثیری درکه حقیقت تجربه انوکله اولور وتجربه‌نك نیچه شرطلری وار
در بر شرطی بودرکه انسان بدننده وانسان بدننه نسبت ایله امتحان ایده‌لر
زیرا انسان مزاجی سائر حیوانات مزاجلرندن معتدل لرکدر وجمله‌سندن
تمام اورتالیغه یعنی بدننك خلطلری بر برینه برابر اولماغه سائر حیوانلر
مزاجندن یقین رکدر زیرا تاثیره معتدل اولان ویاخود اعتداله قریب اولان
مزاجده ظاهر اولور اما اعتدالدن خارج اولان مزاجده ظاهر اولماز خصوصا
اعتدالدن زیاده خارج اولورسه بو تقدیرجه یا معین ویاخود مانع اولور
دوانك فعلی ظاهر اولماز ووقتنك مقداری دخی ظاهر اولماز ویاخود
انکچون بدن انسانده امتحان لازمدر زیرا دوا خلقی اولنماقدن مراد بدن
انسانه نفعدر کورمزمیسن کرحربق کتر کیدن آکا بعضیلر مار وبعضیلر
طنقران دیدلر انسانه زهردر اما زوزو که صغرجق دیدکلری قوشدر
آکا غدادر وزور زور بدن انسانه غدادر وذتوح که اوزننده سیاه
نقطه‌لر قیزل بوجکدر اول دخی انسانه زهردر اما تاووقه وککلیکه غدا
دراول ایکیسی انسانه غدا دردوا اوندجینی که معلوم در بدن انسانه
کوره شول مرتبه‌ده حاردرکه انسانی طوتشماق مرتبه‌سنه ایله تر اما آت
بدننه کوره شول مرتبه‌ده بارددرکه آتی اوشودوب طوکدروب قتل
مرتبه‌سنه ایلتور وامتحانه بدن انسان لازمدر دکلری مطلق انسان بکا ذ
بلکه شول انسان درکه اکر داخل واکر خارج اولان جمیع احوالنده ولوازمنده
اعتدال اوزره اوله زیرا کورمزمیسین که ولایت هندکه هواسی اسی یرلردر

وصفالبلغمی یعنی روس طائفه سی که انلرک یرلری صوقده هر بیرینک مزاجی هواسنه
کوره برکونه در اکرچه ایکسی دخی انسانلردر انجق فرق در که ولایت هندده غدا طریقیله
استعمال ایته کلری نسنه لر روس ونسا شهرلاد یارینه اهلنه انجق دواد در بینه
مطلق بودرکه فعلی وتاثیری تجربه اولنان ججاق دوا خلق اولندیغی اوزره کنده
کیفیتی ایله اولور بعضکره بر طریقله ایلیه کیفیته عارض اولماموکرکدر مثلا افیون
حلیه ترتبتده یا بدل ایمکن التشربه ویاخود اتسی هوالیه قوماغلا اتسی اولور ونیره ول
اضردوالیه قاویشوب ایکسی بربرینه قوکشی اولماغله بر یدن بریسی زیاده قوت
کلور ویاخود اولانجه قوتی دخی کیدرر مثلا جندبیدستر که قوندزخایه سی دیدک
لری ددفربیون دیدکلری اتسی دوا ویاخود افیون ایله بریرده طورسه بربرینک
قوتن اشاغه قورر ویاخود دوا طوره طوره اسکی اولماغله قوتی کتمش اولماموکرکدر
مثلا قوزو وسائر ایجلری اولان طورماغله فاسد اولور وتشیم وسائر صقلادی
نسنه لر طورماغله کتمشی اولور تجربه اولنان نسنه بو مقوله لردن اولماموکرکدر
شرط ثانی اولدرکه اول دوا ایله بر مرضه علاج ایلیه لر که تاثیری وفعلی تحقیقا ظاهر
اولوب بلیسنه شرط ثالث اولدرکه بر بیماری کرم مزاج مرضلرده دخی اوکله دوا
ایده لر تا بر مرضده بر قاچ کرم نفع ایتمکله و بر اخر اول مرضک ضدی اولان مرضده
نفع ایتمامکله تاثیری وفعلی ظن غالب ایله معلوم اولوب بلینه ولی بودرکه بو
مقامده اوکا مقید اولوب زیاده بو قلایه لر که دوانک ظاهر اولان فعلی همان
دواد نمیدر ویاخود اخر عارضی نسنه ایله میدر شرط رابع اولدرکه مرضی ودوا
نک قوتن وزن ایده لر بو وزن خصوصی محتاجدرکه مرض ایله دوانک قوتن بلکره
دقت ایله تخمین ایدوب مریضه دوا ویرمکده صاقنوب انجق بدنده تاثیر ایده جک
مقداری ویروب زیاده ویرمیه لر بعضیلر دیمشلر تدریجله ویروب وزنه
واعتباره محتاج اولماز یعنی اولا ازجق بعده اندن زیاده جه بعده دخی زیاده
جه ویرورز دیمشلر بویله دینلر کلامنه التفات اولنماق جائزدکلدر زیرا بویله
ویرمک طبیعتی معتاد ایدوب اندن الماز ومتاثر اولمان ایدر پس لازم کلدیکی
حقیقتده مقداری بلنمه و دوایه مخصوص اولان قوتدن زیاده یه احتیاج لازم
کلور تاکه اول زیاده طبیعت انسان معتاد اولوب الماز اولدیغی مقابله ده اولمه
بعضیلر اق لا چوق ویروب بعده از از ویرورز دیمشلر بو کلام صافی هرزه
در قوقلولودر بونی ایتمه وبوکا اقدام ایتمز الا شول که جاهلدر شرط خامس
اولدرکه زمانینه کوره دخی فعلی وتاثیری کوره لر یعنی دوا ویدکده همان فی الحال

تاثیر ایدرمی یوخسا از وقتده نصکره می تاثیر ایدر یوخسه چوق وقتده نصکره
می تاثیر ایدر وتاثیرده دائما میدر یوخسه کاه تاثیر ایدوب کاه ایتمز می وتاثیر ازمیدر
چوقمیدر قیاسه کوره دوادن ومولانی ظهور ایدر یوخسه خلافی ظهور ایدر
بو بابده دقت ایله نظره احتیاج وارددر ذاتی ولازم حال ایله عارض اولان حالی
بو مقامده تشخیص وتمییز ایتمک لازمدر وبو ذکر اولنان شرط بوندن اقدم ذکر
اولنان ایکی شرط قوم تنده در یعنی انلری تمام اجرا ایدیجک بو شرط دخی اجرا اولنور
اما دوا بعضی مزاجده تاثیر ایتمیوب بعضی مزاجده زیاده تاثیر وکسکن ایدیجک
الدانمیوب زیرا هر مزاج بر دکلدر مختلفدر نتکیم بیان اولنمشدر مزاجلرک کیزلو
خاصه لری وارد لایق بودرکه تجربه ایدن کیمسنه انلردن غافل اولمیه یعنی انلری
بیلوب اکا کوره قیاس ایلیه دوانک مزاجن بلکره ایکنجی طریق دوانک طعمی ایله
در یعنی لذتی ایله استدلال ایتمکدر وبو طریقی بلمک بر مقدمه بلمسنه محتاجدر
مقدمه بودرکه هر نسنه که ترکیب اولنمش اوله یعنی بر قاچ بربرینه مخالف
نسنه لردن حاصل اولمش اوله انک حاصل اولماسنده دورت نسنه لازمدر انلر
اولماینجه اول نسنه حاصل اولماز دورت نسنه دن برسی علت فاعلیه در وبرسی
علت مادیه یعنی ندن اولدیغی وبرسی علت صوریه یعنی نه صورتده اولور وبر
یسی علت غائیه یعنی نه ایچون اولور پس ایمدی ترکیب اولنان هر نسنه ده علت
فاعلیه ایکی کیفیتدر برسیدر ویاخود ایکسی ارسنده اولان حالتدر ایکی
کیفیتدن مراد برسی حرارت وبرسی برودتدر وایکسی ارسنده اولان حالت
که نه صوقلق ونه اسیلک دد اکا اعتدال دیدلر اولدخی بعضی مرکبده علت فاعلیه
اولور وذکر اولنان فاعللردن بربینک تاثیرن قبول ایدن جرم یعنی دوتیه دن
منفعل اولورسه اول جرمه علت مادیه دیدلر واول جرمک صورتی ودنکی نه
ایسه اکا علت صوریه دیدلر نتکیم معلومدر واول جرم که دوا دیدکلریدر
استعمال اولنوب اندن حاصل اولان کیفیت کرک حرارت وکرک برودت وغیریدر
نه حاصل اولورسه که اول دوانک فعلی وتاثیری درنتکیم مقدما بیان اولنمشدر
اکا علت غائیه دیدلر بودو علت فاعلیه اوچ دورلو اولدیغی کبی علت مادیه دخی اوچ
درلو در زیرا جرم دوا که علت مادیه دیدکلریدر شونلردن خالی دکلدر نفسنده
یا لطیفدر یعنی اینجه در صیق دکلدر ویاخود نفسنده غلیظدر یعنی قالینک وصیق
در ویاخود نه لطیف ونه غلیظدر اکا معتدل دیدلر پس اوچ فاعل که بیان اولنمشدر
اوچ دورلو ماده ده هر بریسنک فعلی ایله طقوز دورلو شیء مرکب حاصل اولور

طتوزدن یرنده طعم حاصل اولماز وسکرنده طعم حاصل اولور نته کیم تفصیلی
اولنور پس اکر مادهٔ لطیفه ده فاعل اینجق حرارت اولورسه اول ماده نک طعمنده
حرافت حاصل اولور یعنی دادلدقده دلی اصرق اینجه کیرور و اکر مادهٔ غلیظه
ده فاعل اینجق حرارت اولورسه اول ماده نک طعمنده مرارت یعنی آجیلق حاصل
ایدر یعنی اینجق دلک اوستنه اصروب اینجه کیرمز بلکه دلی ایریلندوروب
وکوکی دوندورور مقولهسی طعم حاصل ایدر و اکر مادهٔ معتدله ده فاعل
اینجق حرارت اولورسه اول ماده نک طعمنده طوزلولق حاصل ایدر نته کیم
معلومدر و اکر مادهٔ لطیفه ده فاعل اینجق برودت اولورسه اول ماده نک طعمنده
حموضت یعنی اکشیلک حاصل ایدر و اکر مادهٔ معتدله ده فاعل اینجق برودت
اولورسه اول ماده نک طعمنده قابضلق حاصل ایدر و اکر مادهٔ غلیظه ده
برودت فاعل اولورسه طعمنده ککره لک حاصل ایدر و اکر مادهٔ لطیفه ده
فاعل اینجق اعتدال اولورسه طعمنده دسومت یعنی یاغلولق وچربولق حاصل
ایدر و اکر اعتدال مادهٔ غلیظه فاعل اولورسه اول ماده نک طعمنده طتلولق
حاصل ایدر چربولودن طتلو اولاندن حرارت زیاده ظاهردر و اکر
اعتدال مادهٔ معتدله ده فاعل اولورسه طعمنده تفاهت یعنی دادسزلق
حاصل ایدر بو کا مسیخ الطعم یعنی لذتی بوزلوب کتمش دیرلر وقوت
ایله ضعف اراسنده بر مرتبه در نته کیم بیانی اولنمشدر و بو ذکر
اولنان طعملرک دلی اوزرنده حاصل اولدر یعنی حالتلری واردر
اول حالتلر ایله نه طعم ایدوکی معلوم اولور شول نسنه که وارلدقده دلده
نه لذت ونه انجماد اولا اکا مسیخ یعنی دادسز دیرلر وشول که دلی
جمعلنوب ایجنه کیره وانش کبی یاقارلیلو ایجنه سی اولا حریف دیرلر وشو
لکه دلک اوستن جمعلنوب ایریلندوره واندن حفظ اولنور یوب کوکلی
دوندوره اکا مر یعنی اجی دیرلر وشولکه دلی ایجنه یانا و اتش کبی یاقمیا
ودلی ایریلندرمیه اینجق دل اوستن جلا لندره اکا مالح یعنی طوزلو
دیرلر وشولکه دلی ازاجق یاقوب قاینار کبی ایده ودل اوستن بصارلر
کبی ایدوب ازاجق کسر کبی اولا اکا حامض یعنی اکشی دیرلر وشولکه
دلی بوزوب بربره کتوره اکا قابض دیرلر وشولکه دلی صیق ایدروب
ایریلندوره وبربره بوزوب کتوره اکا عفص یعنی کلسره دیرلر وشولکه
دلی دوز ایدوب دوشه به وازاجق اسیلک ولذت ویره اکا حلو

یعنی طتلودر وشولکه دلک ازیقلوغین وقوریلوغین کیدره واوستی دوز
ایلیوب یومشاده اکا دسم یعنی چرب دیرلر و بو ذکر اولنان طعملر اطعومه
بسیطه درلر یعنی یالکوز اولوب غیری ایله قارشمامشدرلر وکاه اولور بر
جرمده برقاج طعم ترکیب اولنوب جمع اولور اولمقوله جرمک طبیعی مرکب اولمغله
قوتی دخی اکا کوره مرکب اولور وقنقیسی غالب اولورسه اکا کوره اولور وکاه اولور
بو مقوله مرکب اولانلره مخصوص اسم تعیین ایدرلر مثلا بادنجانده مرارت
ایله حرافت واردر اکا حاد دیرلر یعنی کسکن درلر وحضض که بر اغاج صمغیدر
صقندوسیدرانوک مرارتی وقابضلغی واردر اکا بشاعت درلر یعنی خط
اولنماز داد دیمکدر ومرارت ایله ملوحت یعنی طوزلولق جمع اولسه اکا زعوقت
درلر معلوم اوله لکن بو طعملر بر ماده ده جمع اولدقده کاه اولور بر بر ینه معین
اولور وکاه اولور بر بر ینه مانع اولور ودخی دوانک مزاجن بلمکا ایجون طریق
بودرکه دوانک سرعت استحالهسی یعنی تیز بوزلمسی وتیز بوزلمامسی ایله
وطوکنولغی وطوکنولغی اولمامسی ایله معلوم ایدنمکدر یعنی تیز صوق ویاخود
اسی اولماسی ویا اولماسی وتیز طوکماسی وطوکماسی ایله معلوم اولور زیرا
هر ایکی نسنه که ماده لرینک قوامنده برابرلر ایکن هر قنقیسی تیز اسینورسه
انوک نفسنده اسیلکی زیاده در وهر قنقیسی تیز طوکارسه انوک نفسنده صوق
لغی زیاده در و بو بابده بیوک تفصیل واردر بو کتابده ذکر ایتمسی لایق دکلدر
زیرا انکر ماده وخاصه لرینی و اکا ملحق اولانلری تفصیل ایتمک لازم کلور بو
مقوله لرک بیانی علم طبیعی ده اولور طالب اولانلر طبیعیون کتابلرینه نظر ایتسونلر
دوردنجی طریق دوانک رایحهسیله استدلال ایتمکدر و بو طریق سابقا ذکر
اولنان طریقلرک جملهسندن ضعیفدر غیدر اما شول رایحه که جرمنک یعنی اندن
حاصل اولدیغی محلک طعمنه دلالت ایلیه انوک دلالتی محکمدر و رایحه ایله استدلال
ضعیف اولدیغنه سبب بودرکه برنیدن ایچره کیرن رایحه اولا اول رایحهیه
دنوب ویاخود اول رایحهدن اجزاء لطیفه یعنی اینجه پاره لر ایریلوب هوا ایله
قاریشوب بعده برنیدن ایچره کیرور دیسن جمله اجزاسنه دلالت ایتمش اولمان
اما اکثریا بودرکه رایحه سی اولان دوا رایحه سی اولمیاندن حرارتی زیاده در
خصوصا رایحه ده ازاجق فعل یعنی اتش کبی یاقماسی ویاخود صوقلغی بوروندن
ایچروده ظاهر اولورسه و لکن حرارتی و ایکنجی سی برودت و رطوبته دلالت
ایدر و اتی اوتلر وکونل رایحه لر ایچون اولاز ترکیبلر رایحه لری اکثریا حرارته

ایدر یعنی طریق استدلال دوانک لونی ایله استدلال اولنور ولون ایله استدلال
سابقا ذکر اولنان استدلالاتک جمله سندن ضعیفدر کذا دیر اولنلرده
استدلال واشتباه یعنی بر بر بینه بکزمك جوقدر ودخی ایکنجی لون بر عرض
دردصکره بدن حاصل اولمشدر حاسۀ بصرانی انجق اوزرنده ادراك ایدر
حاسۀ بصر جرمه دوایه دوقنوب مباشرت یقدر یعنی دوانک جرمنه دوقنمز
وبوندن ماعدا لون ضعیف اولان اعراضندر صاحب کتاب ایدر بو خصوصده
بحث واردر اما لون ایله شول دکلو استدلال اولنور که اکر بر نوع تحتنده داخل
اولان بر صنفدن ایکی جوهر یعنی ایکی دوا اولمسه که هر برینک لونی بر
کونه اولسه حکم ایدرز که لونی سیاه ویاخود صاری ویاخود قزل اولماق
حرارت علامتلرندندر وبیاض ویوز رنکلو وکوك اولماق برودت
علامتلرندندر کذلك بو رنکلردن ترکیب اولنوب ویاخود بر طرفی غالب
اولسه اکا کوره حکم ایدرز فصل معلوم اوله که علم طب عالملری نته
کیم مزاجی بر قاج مرتبه تقسیم ایتدیلر کذلك مزاجده اولان قوتلری دخی
برقاج مرتبه تقسیم ایتدیلر قوتدن مرادلری فعل وتاثیره سبب وموجب
اولان نسنه در مثلا بر دوا استعمال اولندقده بدنده حرارتمی برودتمی بخش
اضر کیفیتمی ویرور وبو کیفیتلری ویرن حالنه قوة درلر وحقیقتده فعلی
ایجاب ایدن قوت اول مزاجك صورتی واول مزاج ترکیب اولنوب موجود
اولدقده اکا حاصل اولان کیفیتدر واول کیفیتدن حاصل اولان حال
واول حالدن لازم اولاندر پس ایمدی بو اعتبار ایله قولی تقسیم ایدلر وب
اوائل یعنی اول مرتبه لر وثوانی یعنی ایکنجی مرتبه لر وثوالث یعنی اوچنجی مرتبه لر
دیو تقسیم ایدرلر وحقیقتده قوة اول مزاجك ملاقی اولدیغی یرده اندن
حاصل اولان رطوبیلانز وفعلی وتاثیر ایدر واوائلدن مرادلری ماهیت ابتداء
خلق اولنوب موجود اولدقده اکا ویریلان کیفیتدر یعنی حرارت ورطوبت
وبرودت ویبوسته درکه بر شیئه ملاقی اولدقده ابتداء اندن حاصل
اولان اثر بونلردر مثلا حرارت وغیری کبی که معلومدر وثوانیدن مرادلری
بو اوائل مرتبه دن صکره حادث اولان حالتدر درلر وبو ثوانی اوائلك لوا
زمندندر یعنی اوائلدن حاصل اولور وقوی یعنی قوتلر ایکی دورلودر بریسی
طبعی یعنی بیله خلق اولنمشدر وبریسی صناعی یعنی صکره علاقه اطبا
تدبیر ایدوب ایتمشلردر طبیعی اولان مثلا وزن دیعنی کل که معلومدر ابتداء

خلق اولندقده هر برینه باشقه ویرلمش کیفیتی اولان بعض اجزادن ترکیب اولنمشدر
یعنی کل بو مقوله اجزادن ترکیب اولنمشدر هر برینك باشقه کیفیتی واردر پس اول
اجزا بر یره جمع اولدقده یعنی کل بتوب حاصل اولدقده مجموعندن بر کونه ایکنجی کیفیت
حاصل اولور که اول کیفیت اول اجزا هر بری یالکوز ایکن اول مقوله کیفیتلری
یقدر مثلا درع کیفیتی حاصل اولمشدر یعنی عضوی برامازماده لر ایتمه سنی
منع ایتمك وعضوی اینرسه قبول ایتدرمك فعلی حاصل اولمشدر صناعی اولان
قوایه مثال ادویۀ مفرده دن ایتدکلری ترکیبلر یعنی معجونلردن بر آخر کیفیت حاصل
اولور که اول کیفیت اول معجونك اجزاسی یالکوز ایکن انلرده یقدر مثلا تریاق
اربعه وتریاق فاروق کبی نته کیم معلومدر وبو اجزادن ترکیب ایتمك کاه اولورکه
کیفیتلری بر برینه اویار اجزادن اولور اکا ترکیب اجزاء متوافقه درلر وکاه اولورکه
کیفیتلری بر برینه ویمان اجزادن اولور اکا ترکیب اجزاء متضاده درلر ومتضاده
دن مرادلری بودر که اول ترکیب اولان نسنه ده ایکی درلو قوة اولور مثلا بری
بارد وبری حار اولوب وهر قوة بر جزؤده اولور واول مرکب بو مقوله جزلردن
شول وجهله ترکیب اولنمش اولور که بربیره کلوب ترکیب اولندقده ایکی قوت
بر برینه بکزیه اولور دیو خسه مراد بودکلدر که ایکی قوة متضاده بر جزده ساری
اولوب اما ایکیسی بر قوة اولمامشدر ایمدی بیان اولندیغی اوزره هر مرکب اولان
شیده بر برینه ضد قوتلر واردر لکن متضاده یی انجق اکا درلرکه بو مقوله
قوتلر انده بالفعل مشاهده اولنه ویاخود بالفعل اولماغه قریب اوله بعده
معلوم اوله که بو ذکر اولنان امتزاجلر وترکیبلر ایکی درلودر بری غایتده قوی
امتزاجدر شویله که اجزانك بر برندن ایرلمالری کوجدر ویاخود متعذردر
مثلا التون کبی ویا یادیمکبی بونلری هر بری متضاده دن شول وجهله
ترکیب اولنمشلردر که اجزالری ایرلماق غایتله کوجدر بلکه ایرلماز ویاخود
اجزانك امتزاجی ضعیفدر اولدخی ایکی درلودر بریسی شویله درکه اجزاسنك
ایرلمالری قولایدر وتیزدر مثلا نخود کبی وبریسی دخی شویله درکه اجزاسنك
ایرلمالری کوجدر وکچ در مثلا سرمساق کبی معلوم اوله که بو مقوله اجزا متضاده
دن اولان مرکبات اکر غدادر واکر دوادر طبیعت تحلیل یعنی مریض اولمیانک جسمنه
تدبیر ایدوب اولنسه یعنی بیمارنوك طبیعتی اول مقوله اجزاء متضادنك کیفیتلرینی
هر برینی محلنده استعمال ایدوب نفع حاصل ایدر وثوالثیو الی عرادایدیو هر
لرکه بو ذکر اولنان مرتبه لردر نصکوم لازم که مثلا حرارت اجزاء حارهدن حاصل اولان

تقطیع اخلاطدن یعنی خلطلر طوغرامقدن حاصل اولان تفتیت حصاة یعنی
بوبركده وقاوقده اولان طاشلری اوفاقلنوب چیقماسی بو بابده نافع اولان ادویه‌نك
منافعنك اثر اشیدرو دخی تریاق فاروقك زهری دفع ایتمه‌سی اندن اولوب كندویه
مخصوص اولان كیفیت تمام حاصل اولوب امتزاج ایتدكدنصكره دراثر اشدنصكره
قوبدیغی روایح مرتبه‌لری واردر دیو اطبا دیمدیلر اگرچه قیاس اقتضا ایدركه
روایح دخی اوله معلوم اوله‌كه ذكر اولنان ادویه ایكی دورلودر بری نافعدر
وبریسی ضاردر اگر سؤال اولنورسه‌كه لفظ ادویه دوا لفظنك جمعیدر ودوا
اكا درلركه مرض كیدره پس بو تقدیرجه بدنه ضرر ومرض ویرن وزهر اولان
نسنه‌لره نه طریقیله دوا درلر جوابنده بویله دیرزكه اصطلاح اطباده شویله
در اگر نافع واگر ضار ایكیسنه دخی ادویه درلر بر جواب دخی بودركه ادویه‌دن
مضر اولانلره دخی بروجهله نفع واردر پس بو تقدیرجه دوا دیمك صحیحدر
بوندن ماعدا اتفاقا مضر اولانلره دخی دوا دیمك اولیدر شویله‌كه نافع اولان
لره مضر دیه‌لر وبو نفع وضرر امور نسبیه‌دندر یعنی بعضی بدنه كوره نافع
اولان اخره كوره مضر اولور وعكسی دخی بویله‌در پس طائفهٔ اطبا بویله دیرلركه هر
نسنه‌كه بدنی حفظ ایده ویاخود مرضلری كیدره اول نسنه نافعدر اگرچه
بروجهله وبر تقدیر ایله ضرر دخی ایدرسه وهر نسنه‌كه بدنی افساد ایده یعنی
صحتدن چیقاره ومرض كتوره اكا مضر دیرلر بروجهله وبر تقدیر ایله نافع دخی
اولورسه فصل معلوم اوله‌كه ادویه‌نك نتكیم عموم اوزرینه وكلیات اوزره
فعللری واردر مثلا مزاجی حار یعنی اسی اولان دوانك اسی ایتمه‌سی وجمع اولمش
نسنه‌لری بربرندن ایرماسی واردر ورطب اولان دوانك یوموشاتمه‌سی
واقتماسی واردر ویابس اولان دوانك طتوب قورتماسی واردر كذلك ادویه
نك مخصوص وجزئی فعللری واردر مثلا بعضی دوا انجق بر مرضه ویاخود
انجق بر عضوه نافع اولور معلوم اوله‌كه دوالر ایكی صفت ایله دخی وصف اولنور
بری دوانك نفسنه وجوهرینه مخصوص وصفدر وایكنجیسی دوانك قوتنه وفعلنه
مخصوص وصفدر یعنی قوتنه كوره اولور اول ایكی صفت مثال لطیف لفظیدر لطیفدن
مرادلری شول دوادركه بدنه وارد اولجق یعنی الی ییسه‌لر اول دوانك اجزاسی
یعنی پاره‌لری زیاده اوفاقلنوب فی الحال جمیعا بدنه طاغله مثلا زعفران كبی وبر وصف
دخی كثیف در بو وصف دخی لطیف لفظنك مقابلیدر یعنی شول دوادركه
الی ییسه‌لر اجزاسی اوفاقلنمیوب بدنه طاغلمایه بلكه دخی زیاده قبار وبطوریم كادواء

كثیف درلر مثلا جبسین كه انجو دیدكلریدر بویله وبری دخی لزج در بوندن
مرادلری شول دوادركه جرمنده یوموشاقلق ویاپشقاق اوله اغله هضم
ایدركن اجزاسی ایرلماده طبیعتنه زحمت ویره مثلا بالقدن حاصل اولان
توتقال وخبازی كه ابه‌كومجی دیدكلری نبات بویله‌در بری دخی هش در
بوندن مراد شول دوادركه ازاجق صقماغیله ویاخود ازاجق اصلا تماغله
فی الحال ایرلیوب اوفاقلانه مثلا صبر بویله‌در وبری دخی جامد در یعنی
شول دوادركه نفسنده سویق ایكن ویاخود سویق اولماغه قابل ایكن
بر حال عارض اولماغله بر یره جمع اولوب طوكا ویاخود حالی اوزره دوره
یعنی سویقلانمیوب طوره مثلا بالموم بویله‌در وبری دخی سائل در
بوندن مراد شول دوادركه بر عضوه قوندقده پاره‌لری بر بربرینه متصل
ایكن ویاخود بر بربرندن ایرلمش ایكن عضو اوزرنده اقوب كیده مثلا انباتا
تدن صقیلان قویو صولر ویاغلر بویله‌در وبری دخی لعابیدر بوندن
مراد شول دوادركه ایچنده قیوو چكلو دیلمشكی اوله مثلا خطمی كه ابه‌كومه
جی دیدكلری نباتك بیوكلنا اولان صفیدر اول بویله‌دركه اولور لعابی ایله
لزج اراسنده اشتباه واقع اولور اما فرقلری اساندر زیرا لعابیده رقت یعنی
اینجه‌لك زیاده اولوب ولزجده قیولق ویكلك واردر وبری دخی دهنیدر
یعنی یاغلودر مراد شول دوادركه ایچنده یاغلولغی اولوب اول یاغلولق
اكا یوموشاقلق واسیلك ویره ویاتوب تیز طوطشماغنه یراقلایه مثلا دانه
لر وفندقلر وسائر یمشلر ایچلری بویله‌در وبری دخی ناشف در وقحل در و
بو ایكیسندن مراد شول دوادركه طپراقلوغی زیاده اولوب كوزنوكوزیاشلو
غی اولمیا ویاشلوغی كندویه وكندو طرفنه چكمكنك شانندن اولا وبری دخی
خفیف در یعنی شول دوادركه طبیعته كتورمه‌سی اسان اولوب تاثیری
ومعده‌دن ایتمه‌سی تیز اولا وبری دخی ثقیل در یعنی اغر در بو شول دوادركه
خفیف لفظنك ضدی اولانتكیم معلوم‌در ادویه‌نك ایكنجی وصفی
ادویه‌نك قوتلرینه وفعللرینه كوره در بونلر مقدما بیان اولنان قوتلره
شرح كبی وبیان كبیدر مثلا دواء ملطف درلر یعنی خلطلرك تو
یولغن كیدروب اینجه ایدر دیمكدر مثلا دارچین وحاشا بویله‌در وبری دخی
دواء مغلظ درلر ملطف لفظنك ضدیدر نتكیم معلوم‌در ودخی دواء محلل
درلر یعنی شول دواكه بدنده اولان ارتقلقلری یرندن ایرغالاماغله ویرندن

جقار ماغله و یاخود ایرید وب کاد ایتمکله و یاغیری وجهله کیدرر اکا محلل درلر
مثلا جندبیدستر که قوندز خایه سی دیدکلریدر ودخی دواء ممسك درلر
یعنی طوتجی دوا دیرلر بو لفظ محلل لفظنك ضدیدر بومقوله اولان دوایه
مجمد دخی درلر نفسنده بارد و قابض اولان دوالرك صفتلریدر ودخی
دواء جالی درلر جلا ایدیجی دیمك در فراد شول دوادرکه بدنده اولان
یرامازلر تیقلقلری زیاده صیروب کیدررمثلا انزروت دیدکلری
بویلهدر اکر بو مقوله دوانك جلا ایتمه سی همان سویق یاشلوغی تاثیر ایتمکله
وطبیعتنا الم ویرمیوب یاپ یاپاولورسه اکا دواء غسال درلر مثلا ماءِ شعیر
بویلهدر و اکر جلا ایتمه سی زیاده قوی اولورسه که کمکلر اوستندن دخی جلا
ایلیه اکا قاشیر درلر یعنی قابن صویجی دوا درلر ودخی دواء مخشن درلر یعنی
ایریلندوریجی دیمکدر مراد شول دوادرکه بدنك اوستن برابرلیغندن
کیدرر یعنی بعضی یری یوکسك وبعضی یری الجاق ایلیه وبویله ایتمك یاتکثیف
ایله یعنی صقوب بریره کتورمکله ویاخود تفریق ایله در تکثیف ایلدیه نه مثال
عفص یعنی مازودر وتفریق ایلمایده نه مثال خردلدر ودخی دواء مملس درلر
وبو مملس لفظی مخشن که ذکر اولندی انوك ضدیدر ودخی دواء مفتح دیرلر
یعنی اچیجی دوادیمکدر یعنی شول دوادرکه بدنده اولان منافذی یعنی بینلان
طعامدن حاصل اولان غذالر کجدلرینك اغزلری ودنه سن کیك ایدم
تاکه یولرده طوتلمش اولان خلطلرك جیقماسی اسان اوله مثلا فطراسالیون
یعنی بیانلرده بتن کرفس تخمی بویلهدر ودخی دواء مرخی دیرلر یعنی کوشلدیجی
دوا دیمکدر بوکاملین دخی درلر یعنی یومشادیجی دخی درلر مثلا کتان تخمی بویله
درودخی دواء مصلب درلر یعنی بکشدریجی دوا وبو لفظ مرخی لفظنك ضدیدر
درکاه اولور بومقوله دوایه مبلد درلر ودخی دواء منضج یعنی پشوریجی دوا
درلر یعنی شول دوادرکه خلطلری پشوروب طبیعت انلری طشره ایتمکه
یاردم ایده وبویله ایتمه سی خلطلری بکشدوروب غلیظ ایتمکله اولور مثلا
بویله اولاندز بری خشخاشدر ویاخود بویله ایتمه سی خلطلری انجلدوب
ارتمکله اولور مثلا حاشا دیدکلری دوانك صو ایله بشورلمشی بویلهدر
ویاخود خلطلری یومشاتماق ایله اولور مثلا حلبه یعنی بوی تخمی بویلهدر ودخی
دواء مقطع درلر یعنی شول دوادرکه بدنده اولان خلطلری پاره لیوب
اوفاقلار مثلا زوفا دیدکلری دوا وسکنجبین بویلهدر ودخی دواء مقشی

درلر وبو کاسر الریاح یعنی یللری صیوب کیدریجی دخی درلر یعنی شول دوا
درکه یللرك زیاده حرکتنا ایندیروب اینجلدر ویاخود انجلمکیراقلر مثلا
سدف تخمی بویلهدر ودخی دواء جاذب درلر یعنی شول دوادرکه بدنده
اولان فضلهلری یعنی بدنه سکمیوب قالان نسنهلری انسنهلری یرندن
قوپاروب کندوطرفنه جکوب کتوره مثلا ثافسیا که یبانی سدف ضعیفدر
انده واوغلاقلر اتلرنده بوحال واردر ودخی دواء حاد درلر شول دواکه
اندن واقع اولان فعل وتاثیر زیاده تیز اوله علم طبده انجق حار اولانده استعمال
اولنور ودخی دواء لاذع شول دوادرکه بدنی ازاجق صانجماق ویا قماق
کبی حال پیدا ایلیه مثلا سرکه وصوغان صوتی بویلهدر اکر یاقوب صانجماغی
شول مرتبهده اولورسه که بدنی قباروب کچیك پیدا ایدرسه اکا محك
دیرلر ودخی دواء محمر یعنی قیزاردیجی دوادیمکدر شول دواکه بدنده
اولان قانی عضونك طشره سنه زیاده قوت ایله جکوب کتوره قیزارده مثلا
انجیر یاقیسی وخردل بویلهدر ودخی دواء مقرح شول دواکه بدن دریسی
بیوبایره واول یره کسکن اولان خلطلری جکوب کتوره تاکندونك
فعلی که یبوب ایره ماقدر تمام اولوب اکا یاردم اولا زیرکسکن اولان خلطلری
دخی یبوب ایرجیدر مثلا بلادر دیدکلری معروف دوانك عسلی بویله
درودخی دواء محرق دیدکلری یاقجی دوا دیمکدر یعنی شول دواکه بدنده
ملاقی اولدوغی یرك یاشلوغنی یوق ایدوب اول یرده کول کبی الیقویوب
یاقماق ویره مثلا فربیون دیدکلری دوا بویلهدر ودخی دواء اکال درلر
یعنی اکل ایدیجی دوا دیرلر یعنی شول دواکه زیاده جلا ایدوب یمه سی ایله
بدن اتنی اکسلده مثلا زنجار ترکیده قلی ژنکر دیدکلری بویلهدر ودخی
دواء مفتت درلر یعنی اوفاقلایجی دوا دیرلر یعنی شول دواکه طاش کبی
پکلنمش اولان خلطه راست کلدکده اول خلطی پاره پاره ایدر مثلا ذزوه زهرلو
بوجکلرکه یاقلمش اوله بویلهدر ودخی دواء معفن درلر یعنی شول دواکه
عضونك مزاجنی تغییر ایده یعنی بوزا اما یمیه ویاقمیه مثلا زدنیخ وثافسیا
بویلهدر ودخی دواء کاوی درلر شول دواکه دریتی یاقوب اول یره برماده
حکوب کتوره وانی ایرینك ایدوب انونك ایلهاولیری پکیدوب قانی طوته
مثلا زاج بویلهدر قانی طوتار ودخی دواء مقوی شول دواکه کندوده اولان
خاصا ایله ویاخود قوتی ایله عضونك مزاجنی حفظ ایدوب تعدیل ایلیه

وبيوده مثلا طباشير هندى وطين مختوم وكل يانجى بويله در ودخى دواء مفرح
شول دوادركه نفس انسانيه نشئه ايدوب ككيده ر وروحك مزاجنى تعديل
ايدوب بيهوده وغمك دفع ايدوب كيدرر مثلا شراب بويله در ودخى دواء
هاضم شول دوادركه غذاء وخلطى هضم ايدوب دفع ايتمكده معده دن اشغه
اينديرمكه طبيعت ياردم ايليه مثلا مصطكى بويله در ودخى دواء منفج يعنى
چيك ايديجى ديمكدر بو لفظ هاضم لفظنك ضديدر مثلا صوغن صوغان جوق
ايچمك بويله در وبو لفظ منضج لفظنك ضديدر ومرقق لفظى دخى بويله در
يعنى منفج انك دخى ضديدر بعضيلر ديمشلر منضج لفظنك ضدى [illegible]
ومبلد لفظى قوتده وخلطلرده دخى مستعملدر فقير مترجم ايدركه اخلاطده
استعمالى اقل قليلدر اكثر استعمالى قوىده در ودخى دواء مشهى يعنى اشتها
ويريجى ديمكدر شول دواكه غذا استنده ويا خود زياده يمسنه تحريك ايليه
ودخى دواء رادع منع ايديجى ديمكدر شول دواكه يرامازماده لرو يرامازخلطلر
عضوه ايتمسنه مانع اولوب عضوه قبول ايتدرميه مثلا حى العالم ديدكلرى
دواكه تركيده قياقوروغى ديدكلرى كه انوك برقسميدر اول بويله در ودخى
دواء منفخ شيشرديجى ويللر پيدا ايديجى ديمكدر شول دواكه قارنى شيشردوب
دفع اولماسى كوچ يللر پيدا ايده مثلا لوبيا يعنى بوكرجه بويله در ودخى
دواء مخدر شول دواكه روح حساسى يعنى ضررى ونفعى ولذتى والمى
فرق ايدن روحى ويا خود روح حركت ايدوب كيده جك يرلرى كيدى ايدوب
اكالاز اكر غذا واكر غيرى طويماز ايده مثلا افيون بويله در ودخى دواء
موسّخ شول دوادركه ايركلو يارهو جبانلرى اوكلدوب قوره تماغه قويماز
ويارهو جبانلرك اوستلرينه جوق كلو ويرير ايدوب مثلا ياغ وبال موم
بويله در ودخى دواء مزلق سيرلديجى دوا ديمكدر شول دواكه بدنده
اولان ياشلوقلرى واعضايى مشاق ايدر تاكه اعضا ايچنده اولان خلطلر
اقوب جقماغه قابل اولا مثلا اريك بويله در ودواء مجفف شول
دوادركه بدنده اولان ياشلوقلرى قوروده ويا خود از ايليه مثلا سنده
روس بويله در ودخى دواء قابض شول دواكه اجزاء بربرينه جمع ايليه
اكر بربرينه كتوروب صقماسى دخى اولورسه هم قابض وهم عاصر درلر مثلا
تمر هنديك جكردكى بويله در ودخى دواء مسدد شول دوادركه بدنده
اولان قيللرو ديبلرينا يلشوب فالماغله دفع اولناجق بخار وساير نسنه

منع ايليه دوانك بويله ايتمسى قوردولغندندر مثلا قلايدن ايتدكلرى اوسبوج
بويله در ويا خود دوانك يلمشكلكندن ويا تقالكى اولدوغندندر مثلا لعاب
يعنى جكلودمقولهسى اولان قيوصولر ويلمشكلر بويله در ودخى دواء مغرّى
شول دواكه ظاهرا قويدى اولا اما ايچنده يلمشك ياشلوغى اولماغله يابلوق
ايله طمرلرى وساير اقاجاق نسنهلرى اغزلرين سد ايدوب بكيدر واقان نسنهلرى
طتوب اقمماية مثلا يونمش اولان نخرزيما بويله در ودخى دواء معطش يعنى
صو سادیجى ديمكدر شول دوادركه طبيعتى تروجه مشتاق ايليه يعنى حرارت
المن دفع ايدر نسنه استنده معلوم اولهكه بو مقولهلمدن قلبك راحتى هواء
بارد ايله در اما معدهنك وساير اعضانك صوق صو ايله در ودخى دواء منبل
ودواء ملحم ودواء خاتم علماء طبدن بعضيلرى ديمشلركى بواوچ لفظك
دخى معنالرى بردرار الرنده فرق يوقدر بعضيلر ديرلركه مدمل شول
دوادركه يارهلرى ياپشدرر واغزلرينى بربرينه اولاشدرر بويله ايتمه
سى يابودركه زياده جمع ايدر ويا خود كندوده اولان رطوبت سببى ايله يارهلر
لرك اغزلرين بربره كتورر ويرامازاولان ماده لرى كيدروب اول يره كلمسنه
مانع اولا وخاتم شول دوادركه يارهده اصلا ياريق قومايوب ايچنده نسنه
اقمازايده واوزرينه دريبتوروب اوردته اما اولا اوستن مهره لندروب
بعده دريبتوررر اما ملحم شول دوادركه ات بتورر وبوشول دوادركه
اول يرهكلان قانى عقد ايدوب يعنى قيولدوب اليه ات ايليه بعضيلر ديمشلركه
الحام ايچق يارهلر بتيشدرمسنه درلر اما ادمال هم يارهلر وهم جبانلر
ايو اولماسنه درلر ودخى دواء قاتل وسمّ شول نسنهيه كه انسانك بدننى
وطبيعتن فاسد ايدوب خراب اولماسنه دوندورر بعضى قوم ديرلركه قاتل
اولدركه بدنك ضدى اولماغله هلاك ايليه مثلا فربيون ديدكلرى كسكن دوا
وافيون بويله در وسمّ شول نسنهدركه كندوده اولان خاصيه ايله قتل ايليه
مثلا بيش ديدكلرى سمّ هلاهل وغيرى زهرلر بويله در بعضيلر درلركه سمّ اكا
درلركه حيواندن اوله وقاتل غيريدن اوله اما قاتل حيواندن اولانه دخى درلر وبو
قاتل ايله سم مقابللرى ترياق وبادزهردر يعنى شول دوالركه قتل ايديجى دوا
لردن وزهراولانلردن قورتارر روحك قوتنى حفظ ايليه انلره ترياق درلر
وبادزهر درلر بعضيلر بو مقوله دوالردن شول كه عمل ايله اوله اكا ترياق
درلروشولكه كندو طبيعتندن اوله اكا زهر درلر بعضيلر بادزهرى معادنه

اولان دردر بعضیلر باد زهر بردر لو طاشدر بعضلر بر نباتدر دیمشلر تریاق
ایله باد زهر اراسنده فرق یوقدر معنالری بردر بعضلر باد زهر بیاض صفره بوز
یوزکلرنده وسیاه بیلانلر باشلرنده بولنور بوبچوق کبی بر طاشدر دیمشلر
صاحب کتاب ایدر بو سوزلر مزخرفاتدندر یعنی باد زهر ایچون بیلان باشنده
طاشدر دیدکلری کلامک اصلی یوقدر ودخی دواء مُسهِل دیرلر یعنی اسهال ایدیجی
دوادر ودخی دواء مُعَرِّق یعنی دَرلدیجی دوا دیرلر ودخی دواء مُعَطِّش یعنی اقسیرده
دیجی دوا دیرلر ودخی دواء مُقَیِّئ یعنی قوصدوریجی دوادرلر ودخی دواء مُدِرّ
یعنی اقیدیجی ویوردیجی دوادرلر بو بش لفظک معنالری بر برینه یقیندر
زیرا معنالری بدنده اولان فضلهلری وزیادهلکلری هر برینه مخصوص اولان
یرلردن چیقاروب طشره ایتمکدر مثلا فضلاتی اوتوراقدن طشره ایدن دوایه
مسهل درلر وقیللرک دیبلرندن طشره ایدنه معرّق درلر واغزدن طشره ایدنه
مقیئ درلر ومعطش درلر ودخی دواء ممسک درلر ودخی دواء مانع درلر بو
لفظلر ذکر اولنان بش لفظک ضدیدر یعنی فضلاتی یرلرنده طوطوب طشره
چیقماغه مانع اولور دوالردر بعضیلر دیمشلر لعصر لفظ قابض ایلرک ضدیدر
صاحب کتاب ایدر علم طبدن نوعا بهره سی اولوب تحصیلی اولان کیمسنه یه خفی اولماز
که بو ذکر اولنان فعللر وتاثیرلرکه دوالرده ذکر اولندی بو فعللر نه قوله قوتلر ایله
تمام اولور یعنی نه قوله قوتدن ظاهر اولور وبو قوة ایله ویاخود زیاده ایله ویاخود
بربرده اولماغله می اولور ویاخود یالکز لغیله می اولور نوعا تحصیلی اولانه معلوم
اولور دوالرک قواملرینه دخی نظر ایتمک کرکدر فصل معلوم اوله که دوالر
خارجدن بعض احوال عارض اولورکه فعلی تمام اولوب کامل اولماغه یاردم ایدر
ویاخود فعلنی ضعیف ایدر ویاخود فعلنی تعدیل ایدر مثلا هر دوانک جرمی که
صیق اولوب قاتی اوله اول مقوله دوانک فعلی تمام اولوب قوتی ظهوره کلمکده اول
دوکیلوب ازلمکه ویاخود بشورمکه محتاجدر یعنی محکم دوکیلوب ازلمینجه ویا
خود پشورمینجه قوتی وتاثیری ظاهر اولماز ودوالری دوکوب سحق ایتمک ایکی
درلو در برسی قاصر یعنی زیاده محکم ازمیهلر وبرسی دخی سحق بالغدر یعنی
نهایتنه دک زیاده محکم دوکوب ازمکدر پس یمدی سحق قاصر وانده استعمال
اولنور که مبالغه اولنور سه دوالر ضعف دیرم مثلا صمغلر ایچی وسیرک اوله
بو مقوله دوالر زیاده دوکیلوب ازلکیله قوتلرینه ضعف کلور پس لازمدر که مبالغه
ایتمیهلر مبالغه ایله سحق اولنه لدر که دوالر ازیلوب ایچماوز کبی اوله تا که غایتنده

ایر یشوب قیللر دیبلرینه نفوذ ایلیه یعنی گچوب کیده مثلا کوزلر ایچون ایتدکلری
کحللر وبروزر ایچنه وسائر یرلره اوفورمک ایچون اولان دوالر بو یله در مبالغه
ایله سحق اولنماق لازمدر وبعض دوالری مبالغه دن اشاغه سحق ایدرلر تاکه
دوانک قوتی قالوب مراد اولنان یره ایریشه مثلا ریته یعنی اوپکه ایچون اولان
بو یلیاوده تاجه سحق اولنور وبعضی دوالری سحق ایدرکن بر مقدار صو سرپمک
لازمدر تاکه دوکوب سحق ایدرکن حاصل اولان حرارتدن یا غمیه وازلمسنه یاردم
ایده مثلا توتیا ودمود بوغی دیدکلری بو یله در بعضی دوالر دخی اتشده بر مقدار
قاورلماق لازمدر تاکه یاشلوغی ازقالغله سحق اولنماسی قولای اوله ویا شلوغی
اکسلمکله حرارتی ظاهر اوله مثلا یاش بیراقلر وتازه ویاش تخملر بو یله در وبعضی
دوالری سحق ایدرکن هوایه اغوب طاغلماق مق ایچون اوزرینه صو سرپمک لازمدر
مثلا دارچینی بو یله ایدرلر وبعض دوالر زیاده قتی وپک ولماق ایله اولا اکه لیوب بعده
هوانقیوب سحق اولنماق کرکدر مثلا بو بیوزلر بو یله در وبعضی دوالر سحق اولنماق
قابل دکلدر الا غیری دوا ایله سحق اولنور مثلا دبق کم ترکیده اوکسو دیدکلری
نسنه درکه انوکله قوش اولادلر انوکله سحق اولنماسی قابل دکلدر مکر کتنه دیدکلری
تخمک ایچندن کا قتالوک سحق اولنه وبعض دوالر واردرکه اکر محکم سحق اولنورسه بدنه
ضرر ایدر بو شول دوادرکه نفسنده کیفیتی یرامان اوله واعضایه یاپشوب قالور
مقوله سی اوله مثلا ابوجهل قاریوزینک ایچی بو یله در اما شیخ علی بن سینا بونک
خلافن ذکر ایلدی وبعضی دوا دخی واردرکه محکم سحق اولنمینجه اندن مراد اولنان
فعل وتاثیر ظاهر اولماز مثلا اغاریقون وغیری بعضی دوالر بو یله در دواردن پشورمک
شول مقوله دوالرده اولورکه قوتلری تیز کیدیجی اکر پشورمده مبالغه ایدرلرسه
فاسد اولور یعنی قوتی قالمیوب کیدر ویاخود غیری درلو اولور بو حال اکثریا
چیچکلرده وبیراقلرده اولور مثلا افتیمون واسطوخودس دیدکلری دوالر بو یله در
وبعضی دوالر واردرکه پشورلمینجه نفعی وتاثیری ظاهر اولماز بر مقدار پشمش
اولجاق نفعی زیاده ظاهر اولور مثلا پابونج یعنی پاپادیه دیدکلری صاری چیچک وسائر
یمشلر بو یله در یعنی بر مقدار پشمش اولجاق نفعلری زیاده اولور ومبالغه
ایله پشورمک اول دوالرده اولورکه از پشورمکله نفعی ظاهر اولمیه پس لازم اولورکه
مبالغه ایده لر یعنی محکم پشوره لر مثلا کبره که مشهور دوادر توریشیسی دخی ایدرلر
انوک کوکی وزراوند بو یله در یعنی زیاده پشورلمک کرکدر دوالره عارض اولان
احوالدن بریسی دخی احراقدر واحراق بعضی دوالره قوة ویرور وبعضی دوالره

یاردم اولور و بعضی دوالره اصلاح اولور پس جمیع دوالرك نفسنده طبیعتلری
اتمی اولماتلری یاقماق قوتلرینه ضعف ویرور مثلا قلقطار که ترکیده زاج دیدکلری
ینك قیزیله مائل اولانیدر انوك طبیعتی حار و یابسدر اکر یاقسلر قوتی ضعیف
اولور اما شول دوالرکه کثیف ولا یعنی غلیظ و بیك ولماتلری یاقسلر لطیف اولوب
قوتلو اولور مثلا نوره یعنی جرزه ماکرجی و سرطان یعنی ینکج قابوقلری بویلهدر
وخام ابریشمی انکچون یاقارلرکه دوکیلوب ازلمهسی قابل اولمه و عقربی یاقارلر
تاکه عقرب صوقدوغی کیدوق و زهری کیدوق اصلاح اولنهور دوالره عارض اولان
حاللردن بریسی بودر قد یعنی بعضی دخی دوالر واردر که انلرده اولان کسکنلك
کیدوب اعتداله اوزره اولمق ایچون یورلر مثلا شول اجزاکه طبیر اقلوغی اولمیه و
یاقلمش اولا انلری یورلری مثلا نوره بویلهدر و بعضی دوالرده علاجه [illegible]
یوق بعضی قوتلو اولور اولمقوله قوتی کسدرمك ایچون ییقارلر و بعضیلرنده دخی
بعضی قوتلو اولورکه بدن انسانی انجیدیس بو مقوله دواء زیاده ییقامق لازمدر
مثلا حجر ارمنی و لاژورد دیدکلری طاشلر بویلهدر اکر زیاده ییقامدین استعمال
ایتسلر کوکلی بولندورب الم ویره بعضی دخی واردر که ییقاسلر فاسد اولوب
نفعی از اولور مثلا هندباد دیدکلری نبات بویلهدر و نخود دخی بویلهدر زیرا
بونلرده لطافت ویرجی جوهر واردر غسل ایلیجك قالماز و یاخود غسل ایچون
اولورکه بعضی دوالرده زیاده حرارت و قابضلق واردر صوده اولان برودت
ایله بر مقدار حرارتی و قابضلغی کیدوب اعتداله اوزره اولمق ایچون غسل
ایدرلر مثلا سویق یعنی قاووت دیدکلری و نشادج دیدکلری طاشی غسل ایتمك
بو خصوصلر ایچوندر دوالره عارض اولان احواللردن بریسی دخی مجاورتدر یعنی
بربرده قونوب بطورملریدر مجاورة ایله بعضی دوایه قوة و بعضینه اخردن ضعف
حاصل اولور نتکیم مقدما افربیون ایله افیونده ذکر اولنمشدر و دخی دوالره عارض
اولان احواللردن بریسی دخی مزجدر یعنی بربریله استعمال ایتمکدر یعنی بربری ایله
قارشدروب استعمال ایتمکدر بویله استعمال بعضی دوالره یردمدر و بعضلرینه
مانع و بعضیلرینه اصلاح واقع اولور اولانه مثال زنجبیل ایله تربدی قارشدرمق
مقدر زیرا تربد خلطلری انجق ایچر و ضعیف اولانلری اصلاح ایدر قوتی
واردر اما زنجبیل ایله اولحاق غلیظ و بلغم اولانلریدر دخی اخراجه یاردم ایدرلر
بورهکه نافع باردر اولان دوالره زعفران قارشدرماق دخی یاردم ایدر زیرا زعفران
دوالرك طعملرندن کچوروب بورهکه تیز وارماغه یاردم ایدر بعض مسهل اولان

دوالره قابض قاتماق دخی یاردم ایدر زیرا بر مقدار قبض ایتمکله مسهل اولان دوالر
بر مقدار اصلنوب تمام تاثیر ایدر جکره نافع اولان دوالره قوصدوریجی اولان
دوالر قاتماق دخی یاردم در زیرا معده قوصماغه حرکت ایتمکله جکرده اولان طمرلر
صقیلوب جکره نفع ایچون اولان دوالر طوتلماغه تمام تاثیر ایدوق فعلی قوی اولور
ممازجه جك ایکنجی حالی که مانع اولماسیدر مثلا طبیعتی بارد اولان دواء طبیعتی
حار اولان دوایه انکچون قارشدرورلر که حرارتی ازاله و یاخود جمله کیدوب
اضرار اولان قوه قالمه مثلا کوزلره نافع اولان حار دوالره مرطاغی قاتماق
بویلهدر کذلك منکشا ایله هلیله قارشدروب بعده قاتماق و یاخود اولا هلیله
بعده منکشه قاتماق بویلهدر یعنی بو ذکر اولان بارد دوالری حار اولانلر کوزه
دوالرینه بو وجهله قاتماق انیکچوندر که حرارتلری ازاولوب نفع زیاده اوله
عکسی دخی یعنی بارد اولانلره حار قاتماق دخی بویلهدر یعنی برودتی ازالوب نفع
زیاده اولمق ایچوندر نتکیم معلومدر و ممازجك اوچنجی حالی که حافظ اولماسیدر
مثلا بعضی معجونلره افیون قاتماق اول معجونلرك قوتلرین حفظ ایدوب مدد اولمق
ایچوندر کذلك فلفلی زنجبیل ایله و ارینی کافور ایله و بعضی دوالری پراساصوتی
ایله قارشدرماق ذکر اولنان نفع ایچوندر بو ذکر اولنان حاله تمسك دخی درلر
یعنی طوتوجی دیمکدر ممازجنك دوردنجی حالی که اصلاحدر مثلا فرنجه حار
اولانرك کسینه صبر دیدکلری دوادن ویرمك استسلر اصلاح ایچون بر مقدار
کثیره قتارلر و مزاجی بارد اولانرك کسینه کل شرابی ویرمك استسلر اصلاح ایچون
بر مقدار مصطکی قتارلر فصل معلوم اولسونکه دوالرده و غدالرده اولان کیفیات
یعنی حرارت و برودت و رطوبت و یبوست که واردر ایکی دورلودر بر بیننه
حار بالقوة و بر بیننه حار بالفعل درلر رطوبت و یبوست دخی بویلهدر حار بالفعل
دن مرادلری اول دواء و یاخود اول غدادرکه یاپشدقده حرارتی بللو اولوب
استعمال اولندیغی کبی تاثیری دخی فی الحال ظاهر اوله اول دواء و یاخود غدا
هانکی دوکنه تاثیری دخی فی الحال قالمیه مثلا اتشده اولان حرارت یاپشدقده
بللو اولور و فعلی که حرارت و احراقدر فی الحال ظاهر اولور دوا اتش سیوندوکی کبی
تاثیری قالماز بالفعل بارد اولانرنسنه دخی بویلهصوده اولان برودت کبی اما حار
بالقوة دن مرادلری اولدرکه فعلی و تاثیری که حرارة ویرمکدر فی الحال ظاهر
اولمیه بلکه تدریجله و بدنك بربرندن احریم وارماغله قوتی ظاهر اولوب
فعله کلور و انده ظن اولنان فعل و تاثیر حادث اولورکه اولور بر دواده ایکیسی

دخی اولور یعنی هم بالفعل وهم بالقوه حار اولور و بعضی دواده انجق بری اولور
و بعضی سنده ایکیسی دخی اولور و بعضی سنده ایکیسی بربرینه ضد اولور فصل
معلوم اوله که طبیبلر و عشابلر عشاب جیو دوالری طاغلردن و بیابانلردن بوتوب
جمع ایدن کیمسنه یدرلردر لوایمدی بو ایکی طائفه که بو علمه مشغول اولمشلردر
بونلر دخی جمیع دوالری بولوب بلمه مشلردر و جمله سن ذکر ایتمه مشلردر و ذکر
ایتدکلری دوالرک دخی جمیعا فائده لرینی و ضررلرینی واقف اولمامشلردر پس
دوالردن انجق بلدکلرین ذکر ایدوب فائده لرندن و ضررلرندن دخی انجق بلوب تجربه
ایده بلدکلرین ذکر ایتمشلردر و بویله تمام بلمیوب ذکر ایتدکلریچون انچون ندرکه دوالر
بتوب حاصل اولدقلری یرلر بر برندن ایراقدر هر برینه وارمق ممکن دکلدر و جمیعا
خاصه لرین وکندولرین صورتوب بولوب بلمک عمر انسان وفا ایتمز حال بومنوال اوزره
ایدوکی انکار ایدن کیمسنه کوردمیکه بولوب و بیلوب کتابلرده یازدقلری دوالرده
دخی نیچه شبهه لر و اشتراک و مناقضلر یعنی بربیسی بیان ایتدوکی آخر کیمسنه بویله
دکلدر شویله در دیمه لر واقع اولمشدر اما طائفه اطبا و عشابلره دخی بو بابده
سوء ظن ایتمیوب دیرزکه مابینلرنده بویله اختلاف اولدیغی انکچون ندرکه دوا ایدوکی
کم نباتات دخی ذاتنده و صورتنده و مکاننه و زماننه کوره و ابتداسنده و انتهاسنده
و یاش ایکن و قوری ایکن بربرینه بکزه میوب مخالف اولدقلری سنینه کوره دخی مختلف
اولور یعنی بریلده بتن آخر یلده بردورلو دخی بتر پس طبیب و یاخود عشاب دوا
تازه ایکن بردورلو و قوری ایکن بردورلو و هنوز بترکن بردرلو و تمام بتمش
ایکن بردرلو صورتندن خبر ویرمکله اختلاف لازم کلور دلیمی ایمدی دوالره
طالب اولانه کیمسنیه لایق بودرکه بوذکر اولنان اختلافه نظر ایدوب بردوانک بولندقی
مکانینی و زمانینی واندن خبر ویردوکی زمانده و یاخود تجربه ایتدوکی زمانده
اولان حالینی دخی ذکر ایتمک کرکدر و بو دخی معلوم اولمکه نباتات هر یلده بیکیدن
بتر بلکه بیلک هر اوج اینده کوریلوب بلنور کلیبان تسنین لرظهور ایدر و بعض
نباتات بر مقدار زمان طورر بعده دوکنوب کسیلور و بعض نباتات واقع بتوب
حاصل اولور بعده بر زمانده دخی آز بولنیور حتی حیوانلرده و معدنلرده دخی
بو حال واقع اولوردنکیم معلوم در بویله اولماق یعنی نباتات و حیوان و معادن
کاهی چوق و کاهی آز اولماق افلاککه اتصالات کواکبدن و طبایع اشیاده اولان
بعض احوالک سببی ایله اولور یعنی مسبب الاسباب ولا اخذ ای متعال افلاککه
و کواکبه بو مقوله خاصه لر قومشدرکه هر برکوره وضع و صورتلری اوله و صنعته

و اوله صورتنه مخصوص اولان احوال ظهور ایدر نته که افلاک و کواکب هر ان
کندولرندن بر احوالی احداث ایدرلر بعده لایق بودرکه بوندن دخی بیله سن که انسان
اولان مزاجلر دخی متغیر اولور بلکه بر انسانک مزاجی سنه نک فصول اربعه
سندن هر برنده بر کونه اولور و تازه لکنه و قوجه لکنه کوره و صحتنه و مرضنه
کوره متغیر اولوب بر کونه دخی اولور پس بعض وقتده جزئی نسنه دن اولمقدار
متأثر و منفعل اولورکه بعض آخر وقتده اول نسنه دن اضعافی استعمال
ایلسه منفعل اولمازو بعض اوقاتده مزاجه موافق اولمیوب یره ماین نسنه لر
بعض اوقاتده موافق اولوب یرادکوردمیسنکه زمان قدیمده اطبا حسته لره
ویردکلری شربتلر مقداری و وزن ایله ویردکلری دوالره ونلری حالا ویرلکو
استعمال اولنان وزنلردن و مقدارلردن زیاده دروقوی دکلدر زیرا بو دورده
اولان مزاجلر اول دورده اولان مزاجلره کوره ضعیف ترقدرکه اولوربونک
عکسی اولور بو دخی مقدما بیان اولندیغی اوزره بعض اتصالات فلکیه و احوال
اولوز طبیعیه دن اولور و اندنصکره اطبانک دخی دوالری ترتیب ایدوب
مقدارلرین تعیین ایتمکده تخیلری و فکرلرینه کوره قصدلری و نظرلری دخی
مختلف اولور زیرا انسان مزاجی دیدوکمز شول مزاجدرکه یرادیلشی اورتاجه
اولوب اول بدننه لایقدن نه زیاده و نه ناقص اولا نشو بلیکه بو وجهله اورتاجه
اولمایوب اولحددن که ابتداء اکا فیض اولنمشدر تجاوز ایتمش اولور سه انسان
مزاجی اولماغه یرامازکذلک اولحددن ناقص اولوب اولحده ایرشمزسه
انسان مزاجی اولماغه یرامازپس بعض طبیبلر استعمال اولنجق دوا مقدارین
مزاجلرینک ضعیفنه کوره ذکر ایدر بو مقوله ضعیف اولان مزاجه دوادن
استعمالی ممکن اولانک الک ازین ذکر ایدر بعده علاجه مباشرت ایدن طبیب
مزاج مذکور ابتدا احوالندن بعید اولوب تخمین قیاس ایدوب حاجت اولدیغنه کوره
دواء زیاده ایدوب ویرور بعض طبیب دخی استعمال اولنجق دوا مقدارین انسان
مزاجنک تمام لطافتنه کوره و غایتنه کوره ذکر ایدر پس بو مقوله نهایتنده
اولان مزاجه دوادن استعمالی ممکن اولانک الک چوغین ذکر ایدر پس علاجه
مباشرت ایدن اول مقوله مزاجک کمالندن انحطاط وارد و غنمه و حاجتنه کوره
قیاس ایدوب اول مقدار دوادن اکسلدوب اکا کوره ویرور بعضی طبیب دخی دوانک
استعمال اولنجق مقداری نه زیاده توق و نه زیاده اجلق و نه زیاده قایمش
و نه زیاده صوغمش و نه زیاده صوق و نه زیاده اسی زمانده و مکانده اولدیغی بدننده

وخویلرینه تغیر اولمایوب ظاهرده و باطنده اولان قوتلری تمام و صحیح اولوب ماشی
یکیلنك اول لرینی و کسکینلکی گچوب مقدّم ذکر اولنان ایکی درلو مزاج کبیر بیسی ایتدکلرینه
وبرسی انتهاسنه کوره در بو ایکی مزاج اوزنا سنده اولان المعتدل مزاجه کوره
ذکر ایدر پس بو مقوله ده دوادن زیاده و ناقص ایتمکی علاجه مباشرت ایدن
طبیبه حواله ایدر یعنی اول مزاجه ذکر اولنان اعتدالدن بعید و قریب اولدیغنه
دواء قیاس ایدوب ویره پس بر مریضه علاج محتاج اولیحاق لازم کلور کی مقدار
دواء قیاس ایتدکده نصکره غیری مریضك مرضی نه نوعدر و نه شخصدر و قوت
مریض نه مرتبه ده در عادتی ندر و سندن نه در قیدر و مرضك مقولی وقتی ندر
یعنی هنوز زیاده اولدیغی و یاخود صوکی میدر و مکانی یعنی ساکن اولدیغی یرلر بلاد
بارده و یاخود حاره میدر و دخی دواء ویره جکی دوا بارد اولان ولایتلرده می
یوخسه حار اولان ولایتلرده می نابت اولمشدر یعنی بتوب حاصل اولمشدر و علاج
ایده جکی عضو حالی و بونلردن غیری ومقدماً هر بری محلنده ذکر اولنان نسنه‌لری
وشرطلری خاطره کتوروب اکا کوره دواء زیاده مناسب ایسه زیاده ایدر ناقص
مناسب ایسه ناقص ایدر بعضیلر دخی اصلا مقدار ذکر ایتمیوب علاجه مباشر اولان
کیمسه‌نك نظرینه و فکرینه حواله ایدر یعنی مرضه کوره مناسب دوانك نه ایسه
و نه مقدار ویرمك مناسب کوروریسه ویره بویله ایتمك کوزل فکردر اما
قورقولیدر خصوصاً بو زمانده که طبیب ماهر بیقدر اما طبیب جاهل چوق چوقدر
زیاده قورقولودر اکا بناء بو کتابمده دوادن نه مقدار ویرمك اولی ایدوکن ذکر
ایده‌رم واردن نهایتنه وادنی اکثرینی نه مقدار استعمال اولنور انی دخی اکثرینده ذکر
ایدرم علاجه مباشر اولان طبیب غریب اولان یعنی سائر بکوم میان مزاجلرده
و یاخود بر عارض نسنه ایله سائر مزاجلره بکزه مدن خارج اولان مزاجلره بن ذکر
ایتدوکم مقداردن زیاده لازم اولورسه زیاده ایدر ناقص لازم اولورسه ناقص
ایلیه بن بوکا کوره یعنی غریب اولان مزاجه کوره دوا مقداری بیان ایتمدم اما بو ایکیده
غیریلرده دوا مقدارین بیان ایتمکه ذاهب اولورم یعنی مقدارین بیان ایده‌رم زیرا
زمانده طبیب عالم یوقدر و علم طب بیلنلر و عوام الناس علم طب ایله انتفاعی و
علاجه محتاجلردر پس انلره دوادن ضرر ایتمز مقداری بیان ایلیجك انلره نفع
حاصل اولور نهایتی کتابلردن کوروب چیقار ماده کاهی خطا و کاهی ایتمیه‌لر اما بویله
ایتملری جاهل طبیبلر علاجلرندن ایولدر زیرا جاهل طبیبلر عاقبت ناسده و بالحاصل د
فصل ــــــ معلوم اولسون که دوالردن ایوسی اکثر حیوانی و اکثر نباتی در حیوانی اولوب که

ایوسی اولدر که اول حیوانك جمیعاً قوتلری و بدنی صاغ اولوب کنج اولمیه و اول دوا که
اول حیواندن دری ایکن و یاخود بوغازلنمش ایکن آلنه بهار زمانلرنده آلنمش
اوله و شول دوا که معدنی اوله قیش مانع اولمازسه قیشین اولنده معدنیدن اینوب
اکا طبراق و غیری نسنه قارشمش اولمایوب صافی اوله و اکا مخصوص اولان رنکی بو
زولمش اولمایوب و رایحه‌سی خوش اولوب اوله مقوله دوالرده بولونه کلادن
عیبلردن و مرضلردن پاك اولوب ایولری بولنماق ایله مشهور اولان معدنیدن
اوله مثلا قَلْقَنْت قبرسی و زاج کرمانی کبی سائر دوالر دخی ایوسی بولنماق ایله
مشهور اولان یردن اوله مثلا افیون مصری اوله و شول دوا که نباتاتدن
اوله اکر نباتك جمله‌سی بیتدوکی کبی النورسه تمام کمالنی بولوب محکم اولوب تخم
لنمغه باشلادقده الینه‌لر و شول دوا که یپراقلردن اوله یپراق تمام بتوب رنکی
بوزلمایوب صولماغه باشلامدین الینه‌لر و شول دوا که تخم اوله تمام طولوب و
محکم اولوب قورو ماغه باشلادقده الینه‌لر و شول دوا که چچکلردن اوله تمام
اچیلوب کمالنی بولوب صولماغه یوز طوتدقده الینه‌لر الا اکر بوبلیه دکل انی همان
اچلماغه باشلادوغی کبی الینه‌لر و شول دوا که بداقلردن اوله هنوز تازه ایکن
و بومشاقلیغی کیتمیوب قورو ماغه یوز طوتمادین الینه‌لر و شول دوا که کوکلر اوله
نباتنك یپراقلری دوشمیوب بتمشی تمام بتوب قورو ماغه یوز طوتماغه
یاقلشدقده الینه و شول دوا که بتمش مقوله‌سندن اوله تمام کمالنی بولوب
دوشمدین الینه‌لر الا مکر بعضی یمشی هنوز خام ایکن مراد ایدینه پس انی صولانوب
یومشامدین الینه‌لر و شول دوا که قابوق مقوله‌سندن اوله نباتنك یمشی تمام
کمالنی بولمش اولدقده الینه‌لر و شول دوا که صمغ مقوله‌سندن اوله چچکی یمش
بغلامغه یوز طوتدقده الاله عصاره‌سن دخی بو زمانده الینه‌لر و لحی بو در که
ذکر اولنان دوالری هوا اچوق و صافی ایکن درینه‌لر اوندینه یغمور یاغمش
ایکن و هنوز کچه کولکه‌سی اوزدینده ایکن و نهار صوکنده و کیجه ده دیرمینلر
و معلوم اولسون که دوالردن شول که بریته‌لرده یعنی قوراق یرلرده و طاغلرده
بتمش اوله بوستانلرده و صولو و یومشاق یرلرده و صولرده بوبناتلردن
قوّت زیاده در دوردیا ایچنده بولنان دوالر سائر صولرده بولنانلردن
قویرقدر که اولور بر نوعدن اولان دوالرك بحریسی یعنی دریاده بولنانلری
بریسندن یعنی قوراق یرلرده بولنانلردن قوی در بولنور و شول دوالرك
زمانی ایله اوله زمانی اولمیاندن خیرلودر بو ذکر اولنان حکملر غالب احوالده

کورنمز ریعنی دائما البته ذکر اولندیغی کبی دیمک دکلدر اکثریا بویله‌در دیمکدر و معلوم
اوله‌که نفسندن یاش و نملو اولان یرلرده دوالر حفظ ایتمک ایچون یراماز در دوالری
بوزار دواسی وهوالو اولان یرلرده کوفلر ایچلو واشی اوتلادم و سائر لطیف قوتلو
دوالری یراماز در قوتلرین و ایچلرین الورد و دوالردن شول که ضمغ و عصاره مقوله‌سی
اوله طپراقی بوزار کذلک دوکیلوب ایچلمش اولان دوالری طپراق بوزار ودوقلر
وکونش جمله دوالری یراماز در الا شول دوا که قوتی تماغه محتاج اوله وکونش قوتین اکسلتمیه
فصل معلوم اوله که غذا که مقدما بیان اولنمشدر بر دولوسی غذاء لطیف و بر دولوسی
غذاء کثیفدر و بر دولوسی اورته‌در که نه لطیف و نه کثیفدر لطیف و کثیف مقدما
بیان اولنمشدر بونلردن هر بری یا بودر که چوق غذا و یاخود از غذا ویرر و یاخود
نه از و نه چوق اورته‌جه غذا ویرر کذلک بونلردن هر برندن حاصل اولان خلط یعنی
بدن انسانه کیروب کیموس و کیمیات و سائر بدنده اولان نسنه‌لراندن اولان یا مشترک
یا بودر که ایو و مقبول اوله و یاخود مذموم یعنی ایو و مقبول اولمیه و یاخود اورته اوله
کذلک بونلردن هر بری یا بودر که هضمی تیز اولور و یا کج اولور و یاخود اورته‌جه
اولور یعنی ذکر اولنان غذالر بو احوالدن خالی دکلدر البته بریسی ایله موصوفدر
بعده معلوم اوله که ایچیله‌جک شربتلر کونه کونه‌در بری بسیطدر بسیط اولان
صودر ایمدی صو ایکی درلودر بری خالصدر یعنی نسنه قارشمامشدر و بری دخی
اخر نسنه قارشمشدر خالص اولان صو بیلان غذالر بدرقه یعنی قولاغوز اولوب
یرلو یرینه ولاشدرر و صوار در واصلادوب یومشادر اما صافی اولمیوب غیری
نسنه قارشمش اولان صولرده دوائیت زیاده‌در مثلا باقر و نفط معدنلرندن
اولان صولر کبی و شول صوکه انکا دوا ادرو یاخود غذادن اولان نسنه‌لردن قارشمش
و یاخود قارشدرلمش اوله اول مقوله صویه نه قارشمش ایسه انک صویی دیو وصف
ایدرلر مثلا بال ترکیبنه عسل صویی درلر و دخی معلوم اوله که غذالردن شول که
فی الحال متغیر اولوب اخر کیفیته دونه طبیبلر نهی ایدوب دیمشلر که بو مقوله اولان
غذالردن ایکی سن بر یرده جمع ایتمیه‌لر یعنی بر دفعه‌ده یمیه‌لر مثلا یوغورت ایله
قاون و قارپوز یمیه‌لر و دخی شول طعاملر یکه قواملری بر اولمایوب بربرینه مخالف
اوله‌لر و یاخود قوتلری بربرینه ضد اوله مثلا هریسه ایله صلب ولالی و فرق
اولان ایله قابض و نخشن ایله فرخی جمع ایتمیه‌لر بو لفظلر مقدما بر بیان
اولنمشدر و دخی شول ایکی غذا که کیفیتلری بر اولوب اما بالخاصه و یاخود بالقوه
اعضادن بر عضوه مضرتلری اوله انلری دخی بر یرده یمه‌دن نهی ایتمشلردر مثلا

~~سرکه ایله برنج و اق تاوق که صو ایچنده پشمش~~

سرکه ایله پرنج و اق تاوق که صو ایچنده بر مقدار پشمش اوله انی یوغرت ایله
یمیه‌لر الا مکر که بونلری بر یرده بیان کیمسنه ضررلرین بیلوب ضدلری اولان نسنه
ایله تعدیل ایلیه بر وجهله ترتیب و ترایلیه که ضررلری دفع اولنه فصل معلوم
اوله که نباتات که کیفیت محرقه‌لری واردر یعنی بعضنک طبیعتی زیاده صوق
و بعضنک زیاده اسی و بعضنک دخی کیفیتی اولنوب یعنی بارد یابس و یا حار
و یابس و غیری یدر ایمدی بو مقوله نباتات زیاده اسی و یاخود زیاده صوق
اولان ولایتلرده و قاتی و قودی اولان یرلرده ایو و محکم بولینور بو مقوله یر
لرده دوالر دائما سائر یرلرده بولنانلردن قویرقدر کوردفز میسنکه طاغلرده
و بیابانلرده و قوداق یر بولنان دوالر بستانلرده اولان دوالردن اکثریا قویرقدر
و طبیعتی بارد اولان دوا اسی ولایتلرده و حار اولان دوا بارد اولان ولایتلرده
بولنسه اکثریا کیفیتلری قوی و کندولر محکم اولور و شول دوا که یاشلوغی
آز اوله قویرقدر و کیفیتی معتدل اولان دوالر صوقلقده و اسیلکده معتدل
معتدل اولان ولایتلرده ایو بولنور

حرف الالف

انسان بو مقامده ادم اوغلانی مراد در انساننده فائده لو وضرهلو نسنه لر وار در اگر ادم قلی ایله بر نسنه یی توتسه لر اول نسنه یی صارده اگر قیللرندن اویوبان کیمسه نك باشی التنه قویسه لر زیاده اویوده اگر انسانك بر دانه قلن برسه بو بیننا اصاقوسه لر اولجیادك اویوما یه مکرکه بو بیننه ن الی لر اگر اوغلانی جق ساجلری قنی اولماز دن اوتی نقرس اولان کیمسنیه و عقرب صوقان کیمسنا اوزرینه اصاقوسه لر ایو ایده اگر ادم قیللرندن شربدان اولان بر کا ایلما اصلادوق قد و ذطلا دوغی یره اورسه لر فی الحال ایو ایده اگر ادم کموکین اغریسی اولان اثات اوزرینه اصا قوسه لر اغریسنی ساکن ایلیه کذلك کوزی اغیرق کورمز اولان اته اصه قوسه لر نفع ایلیه اگر جیك سود ایله عورت سودندن ایجسه لر بو کرکه وقاوقده اولان طاشلری وفا قلیه اگر اوغلانجق سد وکنه ن طون ایدوق ویاخود سد وکنی باقر ایله محکم ازوب بعضا اورسه لر جلا ایلیه اجا اگر انسانك ادلیك صوتی لجق جلا ایدوق اجار اگر بیسه لر جماعی تحریك ایلیه وایو غدا ویره صائم اولان کیمسه نك اغزی یا ردن قولاقلر ایجنده اولان قوردی قرار وعقرلی قتل ایلیه عقرب ورتیلا صوقمه سنه یا قدد رتیلا زهرنیوك قارینلو اوریجکده ادم قولاغنك ایجندن چیقان کیری ونجسی قاتلدریسه لر مصر بغرسق اغریسنی بیدا ایلیه دوقارنی شیشر اگر ادمك اون طرناغن الوب بر کیمسنیه ایجورسه لر ایجن کیمسه طرناق صاحبنه سوروب عاشق اوله دیمشلر اگر ادم ساجنی یاقوب کل یاغی ایله اغریسی اولان دیشه اورسه نفع ایلیه ممکندرکه بر اوغلانجوغه ویاخود قیزه زهر ویروب زهر ایله بسلنوب جمیعا اجزاسی ونفسی زهر اولوب قاتل اوله اما انساندن غیری حیوان بو مقوله بسلنمکی قبول ایتمز هلاك اولور بعضیلر دیمشلر که اگر ادم کموکینی دوکوب ودائم سفوف ایدوب یسه لر کورایده سفوف بر نسنه یی دوکوب اغرینسه قاتیوب حالی اوزره یمك درهم ادم نجسی لینت ویرور قولنجی وبوغاز اغریلرینی تحلیل ایدر بعضیلر دیمشلر که اگر ادم سدوکی ایله اکتحال ایتسه لر کوزه جلا ویروب کسکن ایده

اتمك عربجه خبز درلر

فارسیده اتمکدن بر نوعه پرازده درلر تعریبا یدوب پرازدج درلر نسبت ایدوب پرازدجیه درلر معناسی بر یره جمع اولمش نولر ایله کنارلری کرتلمش اتمك دیمکدر اتمك نه مقوله داننه دن اولورسه اول داننك اجنسنه تابعدر لکن ایجن قاتیلان خمیر کا اکشی مایه در اول مایه دن تحلیل ایدیجکی اولور دکرمنده

اوکودلمه دن واتشده پشمه دن حرارتی وپشورجیلیکی زیاده اولور عادت بویله جاری اولمشدرکه بغدای اتمکینی ذکر ایدوب بیان ایدرلر زیرا اکثر استعمال اولنان اولدر وانسان بدنلرینه موافق ونافع اولدر اول وار ایکن غیریدن اولان اتمکی استعمال ایتمزلر مکر بغدای اتمکی بولنمایه بغدای اتمکی دخی بر قاچ درلو در بر قسمی اولدرکه اونن المعروب کپکی ایلما اولان و ندن اوله و بر قسمی کپکی چقارلمش اوندن اوله و بعضیسی خمیر ایله و بعضی خمیرسزدرکه انکا فطیر درلر ترکیده پوغاجه درلر بعضی سنك بغدایی یومش و بعضنك یومامش اولور و بعضی سی دمور ساج و بعضسی طبراق ساجه اوزرنده پشوردلر یوغولیه ساج اتمکی درلر و بعضسی تنورده تودکیده تاندر درلر انك ایچنده پشوردلر و بعضسی تاندیره یاپشدیروب پشوردلر و بعضسی تانددده قودلر اوزرینه و یاخود قزمش اوفاق طاشلر اوزرینه و بعضسی کومك ایله پشوردلر و بعضی سی اینجه و سیرك اولور و بعضی سی قالیك وسیق ایدرلر و بعضسی محکم پشمش و بعضی سنی چیك ایدرلر بونلردن هر بر سنی ایو لکده ویرامانلقده و یینی لکده و اغرلقده بر بر سنه مخالفدر کپکی چوق اولان اوندن اولان اتمك معده ده اکلنمیوب تیز اینوب چیقار لکن اذ غدا ویرور و کپکی تمام الینمش اوندن اولان اتمك انوك ضدیدر یعنی غداسی چوق ویرور اما معده ده چوق اکلنور الینمش اوندن اولمنك خمیره یعنی مایه سی احتیاجی کپکلو اولاندن زیاده در زیرا انوك قیولوغی وساقزلیغی چکلمه سی واردر و کپکی الینمشدن اولان زیاده جه پشورلمك کرکدر اما کپکلودن اولان از پشورلمك کرکدر الینمش اوندن اولان اتمك مزاجلری قوی و ریاضتلو اولان کیمسنه لره و بدنلری قوی اولان کیمسنه لره ایودر تمام پشمش وملامسی انلوه ضرر ایتمز اما بوغاجه هیچ کیمسنیه ایو دکلدر دوائی سکدر مزالا اکنجیلر ونیاده ایش وکوچ کورن کیمسنه لره سکدودر دمور ساجه اوزرنده اولان اتمك غیریلر اتمکلردن قودولیغی زیاده در معده یه الم و زحمت ویرر طبیعتی طوتوب قبض ایدر وشول اتمك که طبراق ساجه اوزرنده پشمش اوله قزمش اوفاق طاشلر ویاخود قودا اوزرنده پشمش اولاندن ایودر اوفاق طاشلر وقودا اوزرنده پشمش اولاده اینکلره خبز الملة یعنی کول اتمکی درلر و بو کونه اولان اتمك دمور ساجه اوزرنده اولاندن ایودر دمور ساجه اوزرنده اولان اتمکه خبز الطابق دخی درلر اتمکك خفیفی واینجه سی یعنی یپده قالیك وسیق اولاندن یخصوصا ایودر بو ایکسنه خبز فرنی یعنی فرن اتمکی درلر فرن اتمکی یرامازدر زیرا اوسنی یانوب ایجروسی

جيك قالور اما انفسنك بدنلرى كوشك اولوب ايشدك وكوجدك وزحمتدك اولاك
كيمسنلره ايودر بغدايى يوغامش اولاز اتمكك غدا ويرهسى ازدر سدك اتمز بو
مقولية اتمككه خشكارى درلر وخشكارى اول اتمكدركه بغدايى يوغامشر اوننك
كپكى النمامش اوله بو مقوله اتمك بعضى كيمسنه‌لر قارنين يومشادر زيرا معده
دن تيز اينر وكپكى النمش اوندن اولان اتمك بعضى كيمسنه‌لرك قارنين طوتار
خميرلو اتمك قارنى يومشادر خميرسيز اتمك سدك ايدر وكرند وردر اتمك
كرده سى نقدر بيوك اولورسه اكا كوره كوجك اولاندن خفيف رق وغداسى
جوق اولور فرننده پشان اتمك رطوبتى سائرندن زياده در وطپراق سانه
اوندنه اولاز خفيفرقدر بعضيلر ديمشلر دمور ساجده اولان حفيفرقدر
ظاهر بودركه خبز ملّه كه بيان اولنمشدر جمله اتمكلرك ايوسيدر اكر يانمش
اولمازسه اكر يانمش اولورسه معده يه قوة ويره وسدّه لرى اجار اما
معده اكى سوفزر وشول اتمك كه سود ايله ويا خود ياغ ايله يوغرلمش اوله
غليظدر كچ هضم اولور معده يه موافق دكلدر اسى اولاز اتمك پك بوغرُولُ
دوكنه ويك پشدوكنه كوره بيانى اسيدور وقودودر ورطوبت ويرر
اكر اتمكك بعضى دانه‌لر قاتسه‌لر اكا كوره قوى اوله اكر خشخاش قاتسه‌لر بيانى
اويوده اكر قرم جورك ويا خود كموز ويا خود رازيانه تخمى قاتسه‌لر بيانى
اشتها ويرر وسدّه لرى اجار وپاشلقلرى قورودر ومعده ده اكلنديكو
ويل‌لرى طاغيدر وشيشه‌لرى ايندورر اتمكك تازه سى غداسى جوق ويرر
ومعده دن تيز اينر اما قورو سى غداسى ازوير وب معده دن كچ اينر وصوصا
در مطلقا اتمك اكر تازه سى واكر قورو سى صوصا ايچيدر سميّت اتمكى وكپكى
النمش اوندن اولان اتمك شيشر وكرنه رر وجكرده سدك وبوكركلرده طاش
پيدا ايدر انكچون اولى بودركه بو مقوله مرضلرى اولان كيمسنه‌لر بو اتمكلرده
استعمال ايتموب كپكدن اولاز اتمكله قناعت ايليه‌لر كپك سز اوندن اولاز اتمك
وسميد اتمكى ضرردن كپكلو اتمك وكوله پشمش اولاز اتمك دفع ايدر خصوصا كه
بوابكسى فرون ايچنده پشمش اولورسه زياده دفع ايدر سميد اتمكينى وكپك
سز اتمك بيان كيمسنه‌لره لازمدركه اوزرينه بعض اوقاتده سكنجبين بروردى
وقاون جكردكى وكرفس تخمى ونبات شكرى استعمال ايليه خصوصا صول جانبنده
ايكولرالتنده اغرليق طيولنجه بونلردن استعمال ايليه‌لر اكر صاغ جانبنده
اولورسه كرفس تخمى برهينا نيسون ويره‌لر اما خبز خشكارك بيان اولنمشدر

اندن سود دوى قان حاصل اولور وسود دوى مرضلر پيدا ايدر وتيز قوجالدير
وبدنى ضعيف ايدر وكجشمك وكجيك وسود دوى چبانلر وشيشلر پيدا ايدر
كذلك كپك سز اولان اتمكك دائما قورو سى يمك بو مرضلرى پيدا ايدر وخشكار
ايله غدا ايدين كيمسنه سميد اتمكى وكپك سز اتمك مقدارندن زياده يه
محتاجدر زيرا غداسى ازوير ويا غلو وحلوالر وسودلر خشكارى اتمكك ضررن
دفع ايدر وبيله كه نصكره ويا خود معاير ايكن بر مقدار طوز ويا خود ترشيلر
وكسكن نسنه‌لردن يبيه‌لر واوزرينه صو صادن نسنه‌لردن يميه‌لر اكر اورد
دن اولاز عقيده ايله يسه‌لر ايو اوله خصوصا قايماق ويا خود ساده ياغ وتازه
سود ايله ايو اولور حلوالردن وطتلولردن غدا ويرمه‌سنى زياده ايدر وياغلو
قورو ليغنى وايريلكنى اصلاح ايدر خميرسيز اولان اتمكك اصلاحى كپكسز
اوندن اولاز اتمكك اصلاحى كبيدر خميرى جوق اولان اتمك غداسى ضعيف
ازكلنور اندن بيان كيمسنه‌لر اكر زياده زحمتده وايشده وكوجده اولورسه
اولى بودركه غليظ نسنه‌لر ايله يبيه‌لر مثلا قوزى وبوزاغيلر اتلرى وهريسه لو
ايله يبيه‌لر وبيله كه اوزرينه اسى اوتلردن ويا خود طعامى معده دن صيروق
ايندوررد نسنه‌لر استعمال ايتميه‌لر اوزرينه طتلو وقيو اشرابدن ايچسه‌لر
جائزدر اكر بيان كيمسنه‌لر اشده وكوجده اولميوب اهل حضور اولورسه لو
مقوله كيمسنه‌لر اصلاحه محتاج دكلدر طوزى ويا خود يوره سى جوق اولاز اتمك
يرامازدر تيز اينز غداء ازوير ورانكى اخى اصلاحى خشكارى وخميرلو اولان
اصلاحى كبيدركه اولور كپكسز اتمكى اتش ايله قوروديوب اكا كعك وبقسماط
درلر وديار مغربده بشماط درلر تركيده يكسماد درلر يكسمادك طبيعتلرى
اسيدر زياده يا بسدر صوسزليق وكچشمك وقوروليق پيدا ايدر اصلاحى
ياغلو ويا شليق ويرور نسنه‌لر ويبرينه ديجى نسنه‌لر ايله در اما اريپا اتمكى
شيشر يجى وبدنى صوودو جيدر وز اجلرى صوق اولاز كيمسنه‌لره ايو دكلدر اكر
ضرورى لازم اولورسه عسل ويا ضرما ويا قويرق يا غيله واسى ونلر ايله
پشمش اتشر والرى ايله استعمال ايليه‌لر واوزرينه عسل شرابى ايچه‌لر خصوصا
شول كيمسنه‌لركه الكيرلرنده اغريلرى ويا خود قولنج زحمتى اولاز لره زياده
لازمدر اما نخود دن اولاز اتمك زياده كچ هضم اولور معده يه موافق
دكلدر الم ويرور انكچون لازمدركه طوزى جوق ايده‌لر ويا خود طوز صو
ايله يبيه‌لر اكر سمز تاوق اتى ايله پشمش اولاز شوروا ايچنده اصلا يوب

یسسلر ایو اولور اگر یالکز شو لیه یرلرسه کو کس پرده لرنده مشکل ویرامازا غریلیسید ایدر
کاه اولور چیقماسی کوچ اولوب جیقمیوب فندق فندق قولنج زبلی و قولنج ریحی و بو کبی کلرده
اغری ومعده ده کرنمک پیدا ایدر اما پرهیز اولاز ایمک اگر قابو غنی کیدروب اتمک اتمش
اولورسه طبیعتی یاپدورر زیاده یابس اولوب قولنج ایدیجی اولا اما معده دن اینمه سی و چیقمه
سی بخود اتمکدن قولای اولوب ضرری دخی اندن ازدر ازیاتمکی دخی اندن ایودر انک
دخی اصلاحی یاغلر و حلوالر و چرب شوربالر و شیر روغن طاتلی ایله و تاوه ده قاورلمش
ویاغسز انشده کباب اولمش و حکم پیشمش باقلا ایله در اما باقلادن اولان اتمک زیاده
شیشیر جید رشیشمکدن غیری اتمکلرک هیچ بریسی اکا یقین اولماز باشی اغرایدر و باشه
اغردر اگر ضرورتی یمک لازم اولورسه چرب و یاغلو شوربالر ایله ییلر و اوزرینه
بر مقدار کمونی و یاخود فلافلی و یاخود فودنجی اولان جوارشلردن استعمال ایلیه لر
بو جوارشلر مرکبات کتابلرنده بیان اولنمشلردر بو مقوله جوارشلردن استعمال
اولمق ممکن اولمزسه لازمدرکه اکثر یا قاری شیشمه سی عارض اولور و مزاجه صوق
اولوب حرارتی ضعیف اولمایشلر و کوجده اولمیه اما بو مقوله دن غیری کیمسنه لر
اوزرینه بخق سرکه استعمال اتمک کفایت ایدر اگر باش چیقماسندن خوف اولنور
اوزرینه قری استعمال ایلیه لر اتمک ایتدکلری دانه لر بونلردر که انلردن اتمک
ایتمک معتاددر اما بعضی یرلرده بعض ضرورة ایله بلوطدن و بشنین دن و برک
و ملوجدن غیری یدن ایدیلر انک فسادی اندن ایتدکلری نسنه نک فسادینه کوره
اولور اصلاحلری دخی انلر اصلاحی کبیدر و ضررلرینک دفعی دخی انلرک ضرری دفعی کبیدر

اردیج اغاجی عربجه ابهل یونانجه برانی دررلر

اردیج چام اغاجلرندن بردرلو سیدر صوق ولایتلرده اولور طاغلرده و دن
لرده بتر ایکی درلو در برینک یپراغی کوچکدر یلغون اغاجنک یپراغی کبیدر
و برینک یپراغی بیوکدر سروا غاجنک کبیدر اما بونک ولیکن بیکر بصر قدر
و کسکر در قدر اما کوچک یپراقلوسنک اغاجی یصی درق و قصادر اقدر و بیوک یپراقلو
اوزونراق و ابچندکدر ایکیسی دخی بیوک اغاجلردندر اردیج دیو اطلاق اولنان
کوچک یپراقلوسنک دانه سی مراد اولنور یعنی اردیج دیدکلری دانه سیدر بعضلر
دیمشلر ابهل چام اغاجنک یمشیدر دیدیلر بو کلام غلطدر زیرا ابهل چام یمشندن
بیوکدر نبق دیدکلری یمشه بکزر تمام ایریشوب هنوز تازه ایکن رنکی قزلدر و
کندوسی یاغلودر و ایچنده برقاچ چکردکی واردر پیچقودن چیقان اوفاقدن
جمع اولمش کبی نسنه ایله اوستلری اورتلمشدر تمام کمال نضایته ایرشدکده

سیاهلغه میل ایدر بر مقدار طتلولغی و قابضلغی و لطیف کسکنلکی و خوش رایحه سی
وار در طبیعتی درجۀ ثالثده حاز و یابسدر زیاده لطیفدر خلطلری طونشدرر
و اسکیدن قالوب محکم ویرامازاولان عفونتلری کیدرر رحم قارشدوروب و اوزرینه
قوسه لر بو فائده لری ایدر و چبانلر دخی کوره قالان قزللغی کیدررر و حیض قانن
زیاده یوریدر حتی قان ایشدرر و عورة قارننده اوغلان چغلری افساد ایدوب
دوشورر اگر ایچه لر و اگر بخور ایتسه لر بویله ایدر بو خصوص ایچون مقداری شربتی
ایکی درهمدن اوچه دکدر لسان یونانیده علوقیس دیدکلری اوزوم اغاجی سرنن
ایتدکلری یاغ ایله قارشدرسه لر لطیفلکدن ماعدا ایشورچی و شیشلری و
ماده لری ایندورچی اولور اردیجک ایکی درلوسنک دخی یپراقلری چبانلر
اولاشوب طاغلماسن منع ایدر اگر تازه ایکن یا قی ایدوب اسی شیشلره اورسه لر ساکن
ایدر اگر یپراغنی دوکوب و یاخود دکیوب اتونکله بدن انسانی او وسه لر سیاه هلو غنن
وکیه لو لکین و بدنده سکمیوب قالان ارتو قلردن اولان نشانلری کیدرر اگر ایچنه دوکوب
بیوک قزل چبانلر دشیلوب تمام ایچره سی قادینر مصر ه لنوب بیچند و کچی پرم اورسه لر
مصره سنر کیدره اگر ابهلی محکم دوکوب و عسل ایله قارشدروب جوی یوب بر امان رایحه سی
اولان دیش اتلرینه سورسه لر ایوایدر اگر زنبق یاغی و یا شبوی غن یاغی و یا زیت
یاغی ایله موردن کیچه ویا تاوه ایچنده یاغی سیاه اولنجیه دک قاینادوب اول یاغدن
قولاق ایچنه طملاتسه لر اسکیدن و یکیدن اولان صاغرلغی کیدرر مقرر در اگر جکردن
سز ندن اون درهم مقدارین جولمکه قیوب اوستنی اورتوب چک قدرسا ده یاغ کسفر
سوردندن اولمش اولنجه قیوب و جولمکی بواش اتشه قیوب تا یانجه کیدنجه پشوره لر
بعده دوکوب انه لر واون درهم مقداری پینر شکری قاتوب هر صباح اجو قرینه ایکی
درهم مقدارین ایلیق صو ایله ایچه لر بواسیر دیدکلری چبانلردن و یللرندن حاصل
اولان قادین اشانلیسنده اغریلری دفع ایدر و قرنی اسهال ایلیه و ایچنده اولان صوعلتلری
لری و حب القرع یعنی قبق جکردکی دیدکلری قوردلری قیره اما استسقا مزاجلو کیمسنه
و هنوز اوغلانجق اولانلره و کیبلره ایچره هیلر اگر قوری انجیر ایله الشدیروب
صوقدن طوکمش اولان یرلره یعنی ال و ایاق و غیری یرلره یا قی ایتسه لر زیاده نفع ایلیه
اگر عسل ایله معجون ایدوب نیچه زماندن بر حیضی کسلمش اولان عورة بر درهمدن ایکی
واوچ درهمه دک نیچه زمان یسه حیضی کیرو کیده اگر محکم دوکوب ازلمشدن بر
وقیة یعنی اون ایکی درهم و ساده یاغدن نصف وقیة و ایکیسی قدر عسل ایله قارشدروب
نیچه زمان یاری هفتدن ان زمان قیو ایکن یو تسه لر بو مرضه نفع ایلیه تجربه در

وبو نفس بو للری طوتمغله تیز تیز نفس المق مرضنه درلر و بو مرضه بهر
وضیق نفس دخی درلر اکر سرکه ایله ازوب ساده وصقال دوکلدوکی یره سوره
سه لر ایو ایدوکی مجربدر دیمشلر که جکره مضر ایدر حولنجان وحماما بالی صنیه مضرتن
دفع ایدر و کرو دیمشلرکه بوغازده ومعده ده اولان ایچنه سکرلو مضر ایدر ساده
یاغ وعسل ضررن دفع ایدر خلطلری اریدوب لطیف ایتمکده بدلعلی دار چیندر
ومطلقا بدلی ونجبه سلیخه وونجبه سروی اغاجنک قوزه لغیدر

ابریشم معروفدر

بعضیلر دیمشلرکه ابریشم دیمزلر الا ایپکه درلرکه قوردی هنوز ایچنده ایکن
الینمش اوله اما قوردی ایچندن جیقدقدنصکره الینمش اولان قرم درلر ابریشمک
ایوسی اولدرکه صافیلغی اعتدالده اولوب یلدرامه سی جوق وایپلکلری اینجه
اولوب خام اوله بعده ایوسی بشمش اولاندر اما بویالو اولمامق کرکدر طبیعتی
درجه اولیده حار ویابسدر حرارتی یبوستندن ضعیفدر که خلطلری
کسوب طوغرایوب قورتماسی واردر قلبه غایتله قوة ویرر طبعی اولان دوجلن
قوة ویرمکله بدنی سمرتدر خصوصا شول ابریشمکه بیاض وقالیک اوله زیاده
تاثیر ایدر کاه اولور ابریشمی یاقوب استعمال ایدرلر یاقمسنک طریقی بودر که
ابریشمی بکی جوملک ایچنه قیوب وجوملکی دلنمش بر طبق ایله اورتوب یواش
اتش اوزرینه قویه لر تا یانوب کو اوله ابریشمی یانمش استعمال ایدن اولا میح
ابن حکم نام طبیب درکه دواء المسکی یانمش قوردی اما یانمشی ضعیفدر اما کوزه
ایودر اکر یونمش اولورسه کوزلره نافع اولور کوزلرده اولان جبانلری وجقور
لری طولدروب قورودوب وقوة ویرور ویاقمز وایجتمز رازی نام طبیب قوتن جیقاد
ماقده شول ایلی دیمشکه ابریشمدن وافر الوب صو ایله شول مقدار پشوره لرکه
قوتی صویه جیقه واول صو ایله دوالری کاتی کوننده برقاج کره صوارملر
واستعمال اما ایوسی اولدرکه مقراض ایله غایتده اوفاقلیوب بعده انجو وکهربا
ومرجان کوکی ایله کوزه سلاجی دوکینلر اکر قلبه قوة ایچون ایدرلرسه سائر
قلبه فرح ویرن جواهر ایله دوکوب سحق ابریشم ایده لر ابریشمدن اولان لباسی
کیمک المجلی اعتدالیله بدنی استی ایدر وبالخاصه کهلی اولمغی منع ایدر یانمشندن
ویاخود دوکلمشندن استعمال اولنجق مقداری بر درهمدن اوج درهم
دکدر ابریشمه اصلا ضرر یوقدر اضر نسنه ایله اصلاحه احتیاجی یوقدر
بعضیلر دیمشلر یانمشی اصلاحه محتاجدر واصلاحی یوماقدر دیمشلرکه

ابریشم

ابریشم بوتنبانه نسخه یانمش ایچون دلیلدر

ابنوس معروفدر سیاه وبر اغاجدر دیدیلمنیدر حبش وهند ولایتلرنده
بتر ولایت حبشدن اولانی یوسیاه ومحکم دوتلو در وایچنده بیاضی یوقدر
اما هنددن اولانک ایچنده بیاض یری بولنیور ایوسی اولدرکه دوز وقتی
اولوب بوینوزه بکزه یوبا وفاندوتی یرندونا اولوب دیدیلمنیه اکر داد لسی
دلی یاقوب بوره ولود نسن قوذلو النتش قوسس لر قوخولو تولشیو اولوب دوتوتلمیه
ابنوس دیو حیل ایتدکلری سائر اغاجلردن بوتکله فرق اولنور قوردی اولان
بوله دیو اکر تازه اولورسه یالکلس واکر تازه سز و یاخود قوزوسی طاشسز یاخود
ضمیری لنسینه محکم سوروب اوسملر ایچندن جیقان وونده یسی یاقوت رنکده
اولا طبیعتی درجه ثانیه اولنده حاربودر جه ثانیه ضرنده یابسدر اکر صوابله حکم
اوروب ایچندن جیقان اوونده ایله کوزه سوره صکیجه کسیلر کوزخلقه سیاه وکنده
ایچنه بیاض تیلی کیده روب جلا ایلیه وکوز صحیتن حفظ ایدوب قوة ویره کوزده اولان
جبانلره نافع اولان دوالره کیرد وکوزه جلا ویرور بو دلو ایدرلر کوزی دخی
بو فائده ویرور اسکیدن اولان یشمان یوخ قماسی کیدر اکر ابنوسدن هکوایدر
کوزلر ایچون اولان اشیانی یعنی دوالری اکا سورسه لر فعللری وتاثیرلری قوی اوله
وکاه اولور ابنوسی اکا ایدوب اکی دن جیقان وفاضنی شرابه حیوس ایچنده بر کون وبر
کیجه اصلادوب بعده محکم ازوب کوزلره نافع دوالر ایدرلر شرابه حیوسی مغرب ولایتنک
شمال طرفنده حیوس دیدلو بر جزیره ده اوزم شراسندن ویدر یا صوینه خراید دلر
بر کونه شراب در طبیعتی اسیدر بر مقدار ککرده بعضیلر شراب یرینه صو ایدرلر
وانوکله کوزه جکرلر زیاده نفع ایدر کاه اولور ابنوسی یقادولر شول وجهله
دن جقان اوفاغنی یاجقدن جولمک ایچنه قیوب وجولمک اغزنی اتش ایدرلر تا یانوب
کمر اولور بعده یایقارلر بو یله یانوب یایقانمش ویاخد قوردی کوز اغریسنه وجقش
مسنه وکیجیکمنه نفع ایدر مجربدر بحقودن جیقان وفاضنی تازه یاره لردن اقان قانی
طتوب کسر وقابض لیغی ایله یاره لری جمع ایدوب بتشدرر ودوکوب جوره سی قیبان
مهسز منع ایدر وکوزک بشارمه سنی کسر اکر او ولمشی ایله کوزه سرمه کیجکسه لر
تپا قلری قیللری بتور ومعدده یه عارض اولان شیشلری ومعده ده اسکیدن
اولان یر اماز یاشلقلری دفع ایدکن نفع ایدر مقدار شربتی اوج درهمدر وبالخاصه
قانن حرارتن سویندر ظن ایدرمکه طشره دن اوزرینه طلا ایتمکله دخی بو نفع
ویرور اکر یاقدیغی یری کل یاغی ویاخود یمرطه اغیله صواریوب واوزرینه ابنوبد

اوفاعندن اکسه لر زیاده نفع ایلیه ر ساکن ایدوق قبارمه سن منع ایلیه اکر ابنوسی
اینجه دوکوب آز آز بجرکن ره ایجه لو ایرامز جبانلرم اکسه لر قوریدیلوب ایوایدم ابنوس
نبق اغاجنک قورو سی بیلیدر نبق یمشی اوفاق انجیر کبی براغاجدر مصرده
چوق اولور

اغاج قاوونی عربیده اغلیجه فاوقت اترنج دیرلر

ولایت بغداده ومصرده واسکندریه ده چوق اولور اسکندریه وکاتابع بعض
یرلرده یمشی بیوک اولور حتی بردانه سی اوتوز رطل مقداری اولور اتریج شجره
بستانیدر غیری اغاجلر کبی بیانیسی اولماز یکرمی ییل مقداری طورور اکر صوقلن
صاقنوب اوستنی اورتسه لر یمشی تمام بر ییل اغاجنده طورر وبونلیه زیاده بیوک
اولاننه سوسی دیرلر بعضی یسنک یمشی اون دنده بر هاقلر کبی بری برینه بنکشمش
نسنه لری اولور اغاج قاوونک صاری اوست قابوغی درجه ثانیه ده حار و
درجه ثالثه ده یابسدر ییراغی وچیچکی درجه ثانیه اضعده حارلردر بوایکیسی سیاه
اجزاسنک لطیف دغیدر چیچکینک لطافتی زیاده در بیاضی درجه اولیده بارددر طیلد
باردلکی زیاده جیدر اکشیسی درجه ثالثه اوائلنده بارد و یابسدر جکردکی درجه
ثالثه اوائلنده حار و درجه ثانیه ده یابسدر جکردکندن اکشی جبیغلولغی واردر اغاج
قاوونی خلطلری اینجلدوق کسر وصووددن وصهرجکه حرارتین سوبندورور ومعده
ده اولان یانغینی کیدررو ایکسنه دخی قوة ویرر خصوصا اتنی اولان معده به زیاده
ویررو طعام اشتهاکتورر وصفرادن اولان بخارلری ساکن ایدوق کیدررو قانی
وبوجلری صفرادن صافی ایتمکله نفسه فرح و قلبه قوة حاصل اولوب صفرادن حاصل
اولان تاسه کیدررو صوسزلغی ساکن ایدوب صفرادن اولان اسهالی وقوصمه
کسر یوزده اولان لکه وبدنده اولان قزیلغه کوزنه سوردسه لر نفع ایدر کیاسیله بولشمش
اولان مرکبی کیدررو قویا دحرارتی اولان یورکه قوة ویررو اوینامه سن کیدررو
بولیلیا یمشی صفراو ساکن ایتمکله بعضیلر دیمشلر خاصه ایله ددحرارتی یعنی قوی و
غیبی قالدیرمیوب یرده سوریدن زیاده زهرلو عقرب ویوبوزلو دیدکلری زهرلو یلانه
صوقالریسه نفع ایدر اکر کوزه چکسه لر کوزده اولان صاروليغی کیدررم اما سکر وکوکس
یرامازدر سکر ویاخود عسل ایله اولان خشخاش وانجیر شرابلری اصلاح ایلکدر ضررندن
دفع ایدر اکر سرکه ایله پیشوردوق بوغازنده سلوک یاپشمش اولان کیمسنیا ایچورسه لر
وانکله غرغره ایتسه لر سلوکی قتل ایدوق ایندورر اکر صقندوقسندن جلکه مریض اولن
عودتلرم ایچورسه لر اشتهاسنی ساکن ایلیه محمود لیغی ومحمودلیقلری اولان باش اغریسنی

ایدوب کیدررو جکردن اولان اسهالی طوتوب کسر وجکردن معده یه وبغرسقلره ایندن
ماده لری طوتاروصفرا سببی ایله اولان مالیخولیا ء مراقی دیدکلری مرض کبی جلدنده
مذکوردر اولمرضه نفع ایدر اتنک هضمی کوجدر معده ده اولان حرارت غریزیه
یعنی طبیعی اولان حرارتی سوبندورور ومعده دن دماغه بخار چیقماسنی قطع ایدر
اما شیشرجیدر قولنجه سبب اولان ریح وبلغم پیدا ایدر اصلاحی بودرکه بنج قرنفل
ییه لر ویاخود برابر ویا صوکندره عسل ویاخود قابوغندن بر مقدار ییه لر
ویاخود اتنی قابوغی ایله عسل ایله مربا ایدوب ییه لر قابوغی قورودر بر مقدار
کسکنلکی واردر طعامی سکدررو شیشلری ایندورر اکر عسل ایله تربیه
اولنسه یعنی مربا ایتسه لر معده یه و بغرسقلره قوة ویرر وصوقدن اولان
اغریلره نفع ایدر اکر دوکوب وصقوب اسهال ایچون اولان دوالره قاتسه لر
اسهالی ایلیه دوالره قوة ویرر قورو سندن بشر درهم مقداری وفرحلبلنه
برو قیه یعنی اونرایکی درهم مقداری یمک جائزدر ضرر ایتمز اشتها ویرور
صوسیاددر فرح ویرور برمقدار تریاقیتی یعنی زهرلری دفع ایتماسی واردر
چکیده سی اغزدلیجه سن کوزل ایدر کذلک اغزده طوتسه لر بو ایلیه در طعام ایچنه
قاتدقلری اوتلره قاتسه لر هضمه یاردم اولا اما جرمی هضم اولنماز البته اکر قورو سی
بشوروسه لر صفرادن غیری سبب ایله اولان قوصماغی ساکن ایلیه اکر قابوغندن الحاصل
دوکوب وصقوب صقتندن زهرلو سیاه یلان صوقمش اولان کیمسنیا ایچورسه لر
نفع ایلیه کذلک اولیره یاقی یتسه لر نفع ایلیه اکر انجق اوست قابوغن یاقوب مثلث
ویاخود بعضی مناسباتی یاغیله قارشدیروب برص اوزرینه سورسه لر نفع ایلیه
اما نفسنده اسی اولان دماغه ضرر ایدر بنفشه اصلاح ایدوب ضررندن دفع ایدر اکر
جکردکن قابوغندن صیوب ودوکوب ایکی مثقال مقداری اسی صو ایله ویاخود اسید
لمش مثلث ایله عقرب صوقمش اولان کیمسنیا ایچورسه لر زهرلو ضرردین دفع ایلیه مجرب
اکر دوکوب ویاقی ایدوب عقرب صوقدوغی یره اورسه لر کذا نفع ایلیه اکر بلغمدن
اولن شیشلره اورسه لر تحلیل ایدوب ایندورر ودیشی اتلرین قوی ایدر ییراغی تحلیل
ایدیجی وقورودیجی در طعامی هضم ایدر معده قتی دردکو کوس بیرده لرینه قوة ویریر
بلغم سببی ایله طارلمش اولان نفسی ککیشدیر دسته لری اجار چیچکی دخی بو ذکر اولنان
جمیعا فائده لری ویریر ولطافتی زیاده در اغاج قاوونک جمله سی اکر قوقلاغیله اکر
ییراغنی دوشمکله ویاقی یعنی فاسد اولوب اولوطاعونه سبب اولان هوا ضررین دفع
ایدر قوقماسی قلبه قوة ویروب بالخاصه فرح ویریر اکر قابوغن شراب ایچنه براقسه لر

فی الحال شرابی اکشی ایدوب سرکه ایلیه اکر کیاسیلر ایچنه قونیسه لر یمکدن حفظ ایلیه

اصفهانی سورمه عربجه اثمد و کحل اصفهانی و کحل اسود دخی درلر

نفسنده طاشدر اما بر مقدار قورشون قارشمش و لمعانی غالبدر و اوردا ایچنده

کیمش قاتوب سبیکه ایتسه لر کمیشی بوزوب اوفاقلنور ایدی ایوسی اولدر که اصفهاندن

کلمش اوله مغربدن کتوردکلری قاتیراق اولور سرمه کبی طاشنك ایوسی اولدر که تیز

اوفاقلنوب اوفاقی ایچنده یلدرامه سی اولوب یصی چیودونچه اولوب چرکی و مرکی

اولمایه طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد یابسدر یبوستی ار توجقدر بر مقدار قابضلغی

واردر بوطاش کوزه اشی اولان مرضلره نافعدر الردندر کوزه نافع اولان دوالرك

قاردشدر سه لر نفعلری زیاده اولمجبانلرده نائد اولان اتلرینی کیده رق اوکلدور

و چرکلرین کیده رق پاك ایدر خصوصا سکرلو اولان یرلرده زیاده تاثیر ایدر دماغ

پرده لرندن قان بوشانوب بورندن قان اقان کیمسنه نك الننه و یاشنك اوکیاری یسنه

سوریسه لر قانی طوته اکر تازه ایچ یاغیله قاردشدیروب اتش یانیغی اوزرینه قاردشدر

سه لر مهره لنمیوب اوکلره یعنی بوره شیمیوب یتناولکی کبی قالماکر چیك یالمو یه ایلیوب

مقدار قورشوندن یاپلان اوستو یجدن قاردشدر سه لر اتش یانغندن اولان چیانلری

اوکلده سورمه طاشی کوز سکرلرینه قوت ویرور و کوزدن یراماز نسنه لری دفع

ایدر اما انوکله سورمه لنمکه معتاد اولمیان کیمسنه ابتداء کوزینه چکدکده ایچنه ضشنه

دشمش کبی کوزه الم ویره کوزلرده اولان حرارتی سویندوره و یاشلقلری قوریدر

اکر بر مقدار مسك قاتسه لر قوجه لیقدن کوزلری ضعیف اولان کیمسنه لرك

کوزلرینه قوة ویره اکر اندن فتیله ایدوب کوترینسه لر قانی قماسنه نفع ایدوب طوته

اکر بعضی یاغلر ایله ازوب بدن سو رسه لر کهل لری قیره اکر تازه قانلو یاره لره اکسنه لر

اوکلده اما سیاه نشانی قله کمکلره یقین اولان یرلرده و ذکر اوزرینده اولان چبانلری

قوریدرکاه اولور بوطاشی بقارلر لطافتی زیاده اولوب تاثیری و بدنسکیروب طالماسی

قوی اولور طریق احراق بوطاشی ایچ یاغیله بوغودوق قودا اوزرینه قورلر تا یانوب

طتوشور بعده اتشدن الوب ادکمك طوغرمش صورت سو دیله و یاخود بالغ او لماق

اوغلانجقلر سوددا ایله و یاخود یاسکر شراب ایله سویندورلر بعضیلر هان شویله

اتشه قیوب اوزرینه کورك ایله اوفلیوب یاندقده اتشدن قالدردکاه اولور قلیمیا لو

بیقادقلری کبی بونیدخی بیقادلر معلوم اوله بوطاشده زهرلولق واردر ایچروده

یمکله استعمالی جائز دکلدر زیرا بعض طبیبلردن نقل اولنور که برودتی و یبوستی

درجهٔ رابعده دركاه اولور بعض مضغ اخردوالرایله استعمال اولنسه ضرر ایتمیه

صحیحی

اما بودرکه ترك اولنه

اریك عربجه اجاص

اغاجی و یمشی معروفدر دیبا انلیسی دخی اولور انولك اغاجی و یپراغی و یمشی کوچك

اولوردر اما اکشی اولوب طتلو اولماغی یا فلاشماز ترکیده کوکم دیدکلری بودر

ادیکك بستانیسی بر قاچ دورلو دربریسی سیاه و ابری و قزلدر بری دخی

صاروردر مقدارده اشغدر بر صنفی دخی اوفاق و صاروردر طائفهٔ عجم

الوجه یعنی اروجك درلر بو صنفنك برودتی زیاده در لطافتی دخی زیاده

در بریسی دخی بیاضدر و بو دخی صاروقسمندندر کاه شاهلو یعنی اریك سلطانی

درلر لسان فارسی اوزره قزل الجاصدر طبیعتی زیاده صوق و اکشی بر صنف

واردر صفرایه سویندروب سائر خلطلری انجلتمکده تمرهندی مقامنه قائم

اولور بو صنفنه الوکشته درلر قورتمش او لیجاق دنکندن ناشی سیاه و کوك

و قزل قالور اریك بو اطلاق اولنسه مراد سیاهی اولور دیار مغربده مرانی لسرده

عیون البقر یعنی صغر کوزلری درلر اریکك ایوسی اولدر که ایری و ایرشمش

و تمام کمالنه بولوب ازاجق قابض اولوب طتلو اولوب و اتلو اولوب قابوغی ایچنه

اولوب قومس نام ولایتدن کلمش اوله اریك شول ولایتلر که عرضی یکرمی درت

درجه دن اولا اول ولایتلرده اولمان طبیعت درجهٔ اولی اوالنده بارددر و درجهٔ

ثانیه اوالنده رطبدر اما خام و اکشی اولانی درجهٔ ثانیه اوراتسنده بارددر و درجهٔ

رطبدر یپراغی بارد یابسدر بر مقدار قابضدر برودتی درجهٔ اولیده در اکر

یشمشی ایله مضمضه ایتسه لر دیش اوکلرو بوغاز خلطلری اینوب قماسی طوته

اکر چیچکی چینسه لر اما خلطلری اریدوب قویاره اکر اسیلدن اغزلیسی اولن

باشه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه الوجه دیدکلرینك بردلوسی دخی واردر کیلانده

اکا فره کش یعنی صفرا قتل ایدیجی درلر اذربایچانده دخی چوقدر بو صنف

یشیل دورد کرمیدر صورتده خام کبیدر اما زیاده لذیذ در طتلولغی ماللادر

انی اجنی کشیدر بو صنفه از بولنور اجاص از غدا و یرور و مخدهٔ صووردو

رطوبت و یرور و قارنی یومشادور ایچن صفراء اسهال ایدن اکر قوروسی ایکی

یسه لر اسهالی انی ایده اکر خام ایکن قوروب یسه لر قارنی طوته اکر قورودی سنله

نصف رطل مقداری الوب تا مهرا اولیجه بشوروب بر رطل قالدقده صاف ایلدکه

ایچسه لر اسهال ایلیه اکر عسل و یاخود سکر ایله طتلو ایتسه لر اسهال ایتماسی

قوی اوله خصوصا اکا اوزرینه یمکی اکلندرسه لر زیاده ایده اکر صو ایچنده اصلا

ایچسەلر صفرادن اولان قوصماء کسر وکوکل دونمسن ساکن ایدر اکر کوکلرین ویاخود
بیپراغین صو ایلە پشورو بغرغرە ایتسە دیش اتلرین پک ایدر دلجوکلر شیشمسن
منع ایدر ایکی اکشی اریك صوین اوکسوروکی اولان کیمسنە سرکنایچی یرینا استعمال
ایتسە جایزدر اریکك خاصەسی سکر ایلە استعمال ایلیچك اسی ستملرم نفعدر
وصوسزلغی وحرارت وکیچیکی وکیچیکدن اولان ازقلاءمغی دفع ایدر اکر مثلث ایلە
پشوردوق ایچسەلر قارن طوتر اما اریك مزاجلری صوق اولانلری یرامازدر اکل ایلیە
لراوزرینە ماء عسل ویاخود قوی شراب ایچەلر خصوصا معدەسی ضعیف اولن
کیمسنەلرە زیادە لازمدر اما مزاجلری نفسنە اسی اولانلر اصلاحە محتاج دکلدر الا
مکر کە معدەسی ضعیف اولە بو تقدیرجە بر مقدار جلنجبین عقیق سکری یعنی اسکی
کلب شکر ییەلر اما قوجەلرکرك تازە وکرك قورو سین ییسەلر اوزرینە بر مقدار
صاقیز ویاخود کونلك ییەلر دیمشلرکە باعث ضرر ایدر عناب اصلاح ایدر
واریك ضمقندە اولان حرارت ضمق عربیدە اولان حرارتدن زیادە دروبو سنک
ازر قدر صو یوللرندە اولان طاشلری وفاقلر اکر سرکە ایلە ازوب الشدیرب
اوغلانجقلرده اولان تمرە کوبیسورسەلر کیدررم واکر سورمە کبی چکسەلر کوزی
کسکن ایلیە اکر بر مقداریز اوکسوروکی اولان کیمسنە نك اوکسوروکنە سبب اولان
خلطی ایچنا ولوب غلیظ اولماسی لازم اولیچاق دیکدن اغزینە الوب اریتسە
یوتسە نفع ایلیە و اکر اوغلانجقلر بدنلرندە ظاهر اولان اوفاق صارتلر اوفاق
سرکە ایلە اوروسەوسورسەلر نفع ایلە

ارغوان ارجوانك تعریبا ولنمش فارسیدن معروف اغاجدر ولایت فارسدن
اصفهان ومیافارقین دە چوق بولنور کورولشی کوزل زیادە قرمزی چچکی واردر
رایحەسی بو قدر لذتمە طتلولق واردر طائفە عجم شراب مجلسلرندە انونکلە نقل
ایدرلر یعنی مزە ایدرلر ودیرلرکە فرح ویرور بخونلرین کوکلك ایدر ارغوان
اغاجی کوشکدر تیز قیلور طبیعی اعتدال اوزرە کیدیدر اکر ازاجق حرارتیمه اما
اما اغاجنك قابوغی وکوکی اسیدر واسیلیچیدر عوددنلر اغاجین یاقوب کومرتە
قاتشلادیرنە اعلادر اسیتیق ایدر کوکیك قابوغندن ایکی درهم مقداری صوایلە
قاینادوب ایچسەلر اسهال اغلیچ قوصدورر طائفە عرب هر نسنەکە قیو قیرمزی اولە
اکا ارجوانی دیرلر

اسپاناق معروف سبزەدر بستانیسی اولدیغی کبی برنیسی دخی اولور برانیسنك
یپراغی بستانیسندن کورکدر وکرتکلری چوق قدصولرە یقین ویابش ویغلو

برلوده بتر طبیعی درجە اولی اخرندە بارد ورطبدر غیری سبزەلر کبی قارنی شیشرمز
کوکسە وکوکسدە اولان ایر یلیکە ایودر قارنی یومشادیچیدر اکثر بدنلرە موافقدر
بلغملولغی ازدر جلا ایلیچی قوتی واردر وصفراء قوپارر معدە شوروا سندن
نرم غدا او نفرت ایدر زیرا بر مقدار کیسکنلکی ومعدە قجقلامسی واردر پپرر
اولاصو ایلە قاینادوق خشلایوب صویرندو کوب بعدە پشوروق ییەلر بویلە
اولیچاق ارقدە قاندن اولان اغریلرە نفع ایدر واکر باغلجرلو ایتسەلر
کوکسدە اسیدن اولان جمیعا مرضلرە مثلا شیشلرە واوکسرك وایر یلیك و
غدایاقو باجتماعی کبی بو مقولە مرضلرە نفع ایلیە وستمالولرە ایو غدا اولور واکر
جیك ایکن پیسلر بوغازدە ودلجوکلردە اولان یانغینی ساکن ایلیە واکر باقلا
ایلە پیسلو نزلەلرە نفع ایلیە خصوصا موصل وبغداد خلقنە زیادە نفع
ایدر زیرا مزاجلری حرارتە اوزرەدر واکر بادم یاغی ایلە پشورسەلر اوکسوروکلو
واسیدن اولان سنماییە نفع ایلیە مزاجلری صوق اولانلردە سوء هضمدن
اولاضرری وری دیدکلری معروف قابیق ودارجینی وفلفل دفع ایدر

اسپیوج معروفدر اسپیوج دیو اطلاق اولندقدە مراد قورشوندن ایتدکلری
اولور کاه اولور بر کوینا الجوبیدە دخی اسپیوج درلر واصفهان وانوك ناحیەلرندن
بر کوینە بیاض طپراق کتورزلر واوغلانجقلر انوکلە یازارلر واسبابدن یاغلو
لشانلری انوکلە قوپاردلر بو مقولە طپرەیە دخی اسپیوج درلر اما بو مقامدە مراد
دکلدر الا قورشوندن اولان اوسبیوجدر لفظ اسفیداج فارسی اسفیداب
دن تعریب اولنمشدر یعنی اق صو دیمکدر قورشونی یا قماغلە ویا قمقسنردخی
جیقارلر طبیعی درجە ثانیەدە بارد یابسدر بو سی زیادە در صنعت
اسپیوج زیادە کسکن سرکە بر تغار ایچنە قویەلر واوزرینە سیرك حصیردن
بر پارە قویەلر وحصیر اوزرینە بیاض قورشونکی قلای دیدکلریدر اندن کریج
ویاخود تختەکبی ایدوب قویەلر ویومشاق وصیق نسنە ایلە محکم اورتەلر کە اصلا
بخار طشرە جقمایە پچەکون طورە سرکە بو بخاراندن قورشون اریوب حصیردن
کچوب سرکە ایچنە دوکلدکدە نصکرە سرکەدن جیقارەلر واهرقابلە ایچنە قیوب
کونشدە قورودەلر قوریجاق اوکودوب الکدن کچورەلر اق اولورکە دیلوب الکدن
کچوردیلن صکرە اولاندن یکدر کوزلر علاجندە استعمال اولنان اولدر وصکرە
اولازم هلردە استعمال اولنور بعضیلر دخی سرکەدن جقارمیوب سرکەسی ایلە

چورك جورك ایدوب قورید راستوبج ایتمك زمانلرینك ایوسی یاز ایامیدر
اول زمانلرده اولان قوتلو وپاك اولور كوزدوالری ایچون بو نمادن استعمال
اولنماز یوماغ سركه دن اولاز كسكنلك كیدركاه اولور قورشونی یواش اتشب
ایله بیقارلر استوبج اولور بو مقوله سی یونمادن استعمال اولنماز بو مقوله سندب
صو ودیجی وسده ایدیجی وطحال اغزلرین بكیدیجی قوة اولور وزیاده ویرماز
اتلری لسان قویارز واكرات بتو دیجی فرهلره قانتسمایان لری وجبانلری
اوكلادر وحیوانلرك كوفلرنده اغریلردن ضكرم حاصل اولان بیاضی قویاروب
كیده رر واكر بنفشه یاغی ایله اتش یاقدوغی یره سوروسه لر نفع ایدر واوكلدقده
یانمش اولان یره بیاضی قالمغه مانع اولور واكر سركه ایله ازوب الن ورزینه سود
سلن خصوصا كل یاغی ایله اولورسه باش اغریسنه نفع ایلیه واكر انوكله اسی و
یاش اولاز شیشه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه واكر برقاج كره ایی یوبوب وكلاصوتی
ایچروب اسی كونشده قورودب كوزه سورمه كبی چكسه لر اسیدن اولاز كوز
اغریسن وشیشنه نفع ایلیه واكر عورة سودی ویاخود یمرده اغی ایچنه ازوب
اغریسی اولاز كوزه طلا ایتسه لر نفع ایلیه واكر دلكو اوزومی صوبی ویاخود الكابكزه
بعضی رادعات یعنی مادة جذب یاتمیوب یرنده طوردیجی اولاز نسنه ایله ازسه لر
اسی صو واتش یاقدوغنه وصفرادن اولاز شیشه وجبانه نفع ایلیه وسائر اسی
شیشلره دخی نفع ایدر استوبج زهردر برودت ویبوستی سببی ایله قتل ایتمز بلكه
سده ایتمكله وكندوده اخرخاصه ایله قتل ایدر اچمسندن اولا اغرلیق كه معده
اشغه سنده طویلور اول عارض اولور واشتهاء طعام ساقط اولور بعده اوكسرك
وانجقرق ودل قوروماق عارض اولور ودماقده صوقلوق طویلور ودولی ودیش
اتلری اغاردر ودونیه دكل دلروحسته اولوب بكمل اولور بعده اعضاسی كوشر
ویجود اولوب بوغاز اغریسی وشیشی عارض اولوب وفات ایدر بش درهم مقداری بو
احوالی ایدر علاج بودر كه اولا اسی ایتمك ایچندن وقابی صویلمش سیسام مثلث
ایله ویره لر بعده انجیر وابكو مجی ایله بشوریلمش ماء عسل ایچوره لر وزیاده محكم
قوصدوره لر كذلك اصماجبوغی كولی ویاخود اقحوان یعنی اینك پاپادیه سی ویاخود
اسمانی سوسن چیچكی ایله وشفتالو جكردكنك ایچی كه سوسن یاغنك پشوده
لمشی ایله ویاخود اریك ضمغنك شرابیله ویاخود قواق اغاجنك رطوبتی یعنی
ضمغی ایله اسی صو ایله قوصدوره لر ممكن اولدیغی قدر قوصماق ایله معده اندن
پاك ایده لر بو مقوله لرماء عسل ایله محموده سودندن وثافسیا دیدكلری نبات

عصاره سندن اچمكله دخی نفع ایدر وبونلر ایله حقنه ایتمكله دخی نفع كوررلر بعده كرفس
تخمی وانیسون ورازیانه وافسنتین پشورلمشندن اچوره لر وعسل یدیره لر ایواولمانه
یوزطوتدقده حمامه قویه لر استوبج بدلی قورشون پوغی ویاخود یاقلمش قورس
شوندن سركه ایلدر

ارسلان معروف یرتجی حیواندر ارسلانك قوتده وطوتماقده سائر یرتجی
حیوانلردن زیاده در بعضسی صارو اولور كه بلادی دلر وسیاه اولانه یبانی
دلر وبعضیسی بیاض وسیاهه مائل اولور كه جبلی وتركی دلر بو صنف بیوك
اولور هند ارسلانی سائرندن كوجك اولور اما زیاده یوركك وكسكن وصورتده
كوزل اولور صارو وسیاه بربرینه قارشو موج موج الجسد در ارسلانك جمله سنده
زیاده حرارت ویبوست وار دردلر كه ارسلانك دائما ستمالودر ارسلانك ایچ
یاغی جماعه قوة ویرور دیوش یوكرلر وكوبكدن اشاغه واویلوقلرده یومشاق یرلره
واویلوقلره وحایه لره وذكره سورسه لر جماعه تحریك ایدوب قوة ویره واكر اصرغانك
تخمنك یاغی ایله ازوب الشدوروب ذكره سورسه لر زیاده حركت كتوره واكر انوكله
یوزده اولاز لكه یه سورسه لر لكه لری كیدره اودی كوزلری كسكن ایدر سرمه كبی
چكمكله اما ارسلانك اتی یرامازدر كوچ هضم اولور مزاجی اسی اولاز كیمسنه
اندن یسه ستمالو اولور اما اتی دائما یییان كیمسنه بهادر اولور ارسلانك خاصه
لرندندر كه حائض اولان عورتی انجمز تمساح دیدكلری صو حیوانی ارسلانك اوازین
اشتسه كبمدور ارسلانك خروس اوازندن قورقار خصوصا بیاض وچتال ایكلو
خروس اوازندن زیاده قورقار وخروسی كورسه دخی اندن قورقار واكر بر كیمسنه
بدننی ارسلان ایچ یاغیله یاغلاسه جمیع یرتجی حیوانلر اندن قاچه لر كذلك
اودی ایله یاغلاسه دخی بویله در واكر بر كیمسنه ارسلانك ایكی كوزلری اراسنده
اولان یاغ ایله یوزینی یاغلاسه خلق ایچنده هیبتلو وحرمتلو اولوب یانلرنده
مرادی حاصل اوله اكر یاغلو اولوب جماعه قادر اولمیان كیمسنه ایكك ارسلانك
اودندن دنك مقدارین دخی دان یمرطه ایله ای هنوز یكی اولدقده ایچسه باغی جوزیله
واكر ارسلان دریسندن برپاره قیللری ایله الوب هنوز بالغ اولمایوب صرع
مرضی اولان اوغلانك بوینینه اصا قویسه لر ایو ایده واكر قیللری ایله توتسی ایتسه
لر حمی بومید دیدكلری ستما كیده ره ارسلان دریسی اوزرینه اوتورماق بواسیر
دیدكلری جبالره ونقرسه نفع ایدر ارسلانك التی دریسی كوترن كیمسنه خلقه
شیرین كورینوب حرمتلو اولور واكر دریسی وقیللری ایله توتسی ایتسه لر یرتجی

جانورلر قاچارلر واکر دریسندن بر پاره اسباب ایچنه قوسه‌لر کوه لنمیه
واکر وار ایسه قتل ایلیه واکر بر کیمسنه ارسلان ترسندن درهم مقداری
شرابیله ایچورسه‌لر بعده شرابی سومیه

آغاج یوسوفی مغربده الحشیشة العجوز یعنی قارینک آق صاچی دیدکلری بو اجزا آغاج
قابوقلرینه بکزر نسنه‌در آغاجلر و سائر نباتات اوزرنده صاریلور ایوسی اولدر
که چام و فستق آغاجلرنده اوله بعده ایوسی جوز آغاجنده اولاندر جوزدن مراد
قوز آغاجیدر بو اجزانک طبیعتی حرارته مائلدر بللوط آغاجنده بولنانک حرارتی
یقدر قابضدر تحلیل ایدیجیدر ایوسی اولدر که رایحه سی خوش اولوب تازه و
بیاض اولوب چام و یاخود فستق و یاخود قوز آغاجندن اوله زیرا بو آغاجلرک
طبیعتلری حاردر اول دخی انلردن حرارت کسب ایدر اما ازی اولدر که اسکی
اولوب و سیاه اوله اکر صو ایله پشوروب ایچسه و تورسه‌لر اغریلری ساکن ایلیه
مجالس لیقی کیدرمک ایچون ایتدوکلری یاغلر ادویه سنه قاتسه‌لر نفعی زیاده اولوب
مجالس لیغی کیدره و اکر انی صو ایله ازوب ضعیف اولان یرلره مثلا اویلوق
باشلرینه و قولتقلره و اوموز راسنه و قولاق توزلرینه سورسه‌لر قوة ویره
المی کیدره و المه سبب اولان ماده‌ئی تحلیل ایلیه قوصمه طوتوب کوکل دونمه سنی منع
ایدر رایحه سی خوشلوغله معده یه و قلبه قوة ویرر و معده ده اولان یاشلوغی
کیدرر بللوط آغاجندن اولانی صوده یاتروب اول صو ایله کوزه چکسه‌لر کوزده
اولان حرارتی و قزللغی نفع ایلیه و اکر صوده پشوروب صویندن ایچسه‌لر تنفسا
فرح و سرور ویره و اکر صو ایله دوکوب اسی اولان یرلره سورسه‌لر اول یرلری
صوو ده کوزل رایحه‌لره دخی اندن قتارلر ماده سی کبی اولوب کیانسیلره بولاشماغه
مانع اولور و اکر صوده اصلادیوب صویندن قابض شراب ایله ایچسه‌لر معده یه
قوة ویرمه سی زیاده اولاو شیشمه‌لری کیدره و اوغلانجقلری زیاده اویوده
جکرده اولان روح حیوانیه قوت ویروب روحی زیاده قوی ایدر و حفظ ایدر
روحدن مراد قوی بدندر که نفس ناطقه که لطیفهٔ الهیه و روح اولدر انک
خدمه سیدر و یورک اوینامه سی کیدرر و رحمده اولان سده‌لری اجار و انده
ایچمکله و اوزرینه سورمکله ضعیف اولان جکره قوة ویرر و اکر عورة پشورلمشی
ایچسه و تورسه رحم اغریلرینه نفع ایدوب حیض اسالتمغه یوزیده و مجالس لیغی
کیدره و اندن ایچمکله بالخاصة قاووقده اولان طاشلری اوفقلار و ایچه ایدوب
اکمک ایله قولنج قوقوسنی کیدره‌در و اکر سرکا ایله ازوب طلاقه سورسه‌لر نفع ایلیه

وکوزه چکمکله کوزه قوة ویرر معده یه تقویت ایچون مقدار شربتی بر درهمدن
اوچ درهمه دکدر بدلی وزنجه قرذمانادر

ارشته محکم یوغرلمش اولان خمیردن ایتدکلری ارشته و تتماج اشلریدر که معلومدر
ایچنه اوزون اولانه فارسیده و تورکیده رشته درلر و دکرمی و دورت کوشه‌لی
اولانه تتماج درلر تعریبا یدوب ططماج درلر طبیعتلری حاره و یابسدر رطبدر
یالکوز صو ایله پشمش اولانی اکر معده قبول ایتموب تیزجک سیریلوب چقارسه
کیج هضم اولوب معده ده چوق اکلنور ایوسی اولدر که مایه لو خمیردن اولوب طوزی
بللوجه اوله که اول ایله پشوردلر اتندن یموب یالکوز اندن یسه‌لر کوزل
غذا ویروب خفیف اوله و هضمی دخی تیزجه اوله اما اتی ایله پیشورسه‌لر کیج هضم اولور
لکن غذاسی قوی اولور که اول سود و کشک ایله ایدرلر و اکثیلر قتارلر خوش
اولوب یمه سنه نفس مائل اولور اما کشک ایله اولانک هضمی حله‌دن کیج دکه
بعده قابض نسنه‌لر ایله اولنانک هضمی کیجدر بو مقوله‌لر معده‌لری قوی و اسی
اولانلره موافقدر اصلاحی صرمساق و فلفل و طتلو بادم یاغی ایله‌در یالکوز بادم
یاغی و یاخود ساده سی او کسوروکی و او یکندن قان توکرمکه و کوکس اغریلکنه
نفع ایدر خصوصا سمز اوکی ایله پشمش اولورسه زیاده نفع ایدر سیرماسی سببی
ایله قارنی یومشادر و معده‌لری رطوبتلو و بدنلری صوق اولان کیمسنه‌لر اوزرینه
مثلث ایچمک و زنجبیل مرباسندن یمک جائزدر

ابلیس طرناغی عربجه اظفار الطیب یعنی خوش قوقولو طرناقلر دیمکدر سموکلو بوجکلر
قابوغنه و طرناغنه بکزر نسنه‌در قابوقلو اولن حیوانلردن بریک قابوغیدر ولایت
هندده طورر اولان صولرده سنبل هندی بتدوکی یرلرده بولنور دریا موجلری
داخی انسانی کنارلره براغور صولار چکلدکده نضکوم جمع ایدوب سائر ولایتلره کتورلر
بر قاچ دورلودر برسی قزل و ایجی چقوردر رایحه سی خوشدر اکا قرشیه هندی
درلر برسی قلزمیدر که بحر قلزمدن کتوررلر بو صنف ایری و بیاض و یاغلو اولور
بونک رایحه سی ازدر بوکا تغلبیه درلر بر صنف دخی واردر که بوندن کوچکدر
و اولکیدن بیوجک و سیاه اولور اکا فارسی و بابلی درلر ایوسی اول ذکر اولنانده
عنبردن و مسکدن و غیریدن اولان قیمتلو قوقولره کیرور اندن غیریلری قرالر
و عوام الناس ایچون ایتدکلری قوقولره کیرور و جمله سی اتش اوزرینه قونلدقده
ایچنده قندز خایه سی کبی رایحه چقار طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حاره و یابسدر
یبوستی زیاده جهدر ازاجق قابضلغی دخی واردر انوکله تونتسی ایتمکله صرع و رحم

بوغماق مرضنه نفع ایدر ضرغرا ایچکلندخی نفع ایدر وقادینی یوصشادر و غلیظ خلط
لری اریدوب ایچلدر معده و رطوبت سببی ایلا اولان بورك اوینامه سین و جکر
اغریلرینه و صوق اولان رطوبتلر ایله طولو اولان رحملره نفع ایدر مقدار شربتی
اوچ درهم مقداره دکدر ایکی درهم مقداری بوکرکلرده طوکمش اولان قانی چیقادر
انوکله توتسی ایتمك نزله لره نفع ایدر انوك توتسی سی سکته و اوصی کتمش و مصروع
اولانلر کیمسه لری اویاندر عورت رحمی انوکله توتسولنسه دلیجه سی خوش ایدوب
رطوبتنی قورودر و اکر نیجه زمان ایتسه لر بعضی حلطلر سدده ایتمکله طوتلمش اولان
حیضی یوریدر

افتیمون سوداء اسهال ایدر معروف دوادر چیچکی و یپراقلری و بوتلی کویکو اوتنه
بکزر تمتشی بر نباتك چیچکیدر فرقلری بودر که افتیمونك چیچکنده قیللرکبی
قوبرقلری واردر افتیمون طاغلرده و درهلرده و غرب و شمال طرفلرنده اولان
دریا جزیره لرنده بتر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و یابسدر یبوستی از در حاشا
دیدکلری دوادن بونك قوتی زیاده در ایوسی اولدر که جزیره اقریطشدن کتوره
یلوب رنکی قزل و رایحه سی کسکن اوله و تخمی بیتا ایچنه چیچکی دوشمش اولمیه و ایچنده
یپراق و سایر اغاج و سایر نسنه قاریشمش اولمیه اما زمانمزده کتوردکلری قارشقدر
صافی بولنماز کوکی یرده چوق طورر بعده ایوسی قدس شریفدن کتوردکلریدر
بعضلر دیمشلر قدس شریفدن کتوردکلری حقیقتده افتیمون دکلدر بلکه سعتر
اوترنده بر نسنه در افتیمون کبی تاثیری واردر لکن ضعیفدر و زره ایدر یازایکلنده
تخمی الیه بهار ایاغی صوکلرنده چیچکی ایلدر و شربتلرا اکر دوت مثقال مقدارز عسل
و طوز و ازاجق سرکه ایله ایچسه لر بلغمی و سوداوی اسهال ایلیه و شیشلری اینددر
تحلیل ایلیه سوداوی زیاده محکم قویار و بوا اسهال ایدر اما صفراوی اولانلر افتیمونی
ایچورمیه لر زیرا انلرك طبیعتلرین قهر ایدوب اضطراب و تاسه ویرور دکاه اولور
بایلدر انلره اصلاحی بنفشه و کتیره ایلدر افتیمون قوجهلره و مالیخولیا دیدکلری
سوداوی مرضه کیده ر خصوصا مثلی افتیمون ایله زیاده نفع ایدر و اکر دانه لرندن
اون درهم مقداری الوب بر سبر آب انجنه قیوب رطلدن ایکی پای مقداری انتی
شراب ایچنه قیوب بلدزلره قرشو اچیق یرده بر کیجه طوره وب یارنداسی بر یمه شراب
ایچنه صقوب بنفشه و کل شرابندن اون ایکی درهم قاتوب و طتلو بادم یاغندن بر
قاچ طملا طملدوب صباحدن اچ قارنینه ایلدوب ایچسه لر مالیخولیا مرضنه نفع ایدوب
و افرهود اخلاطلرین اسهال ایدوب صرد و ضعف ویرمیه نجه بدو تخمن استعمالی

مرادایتدکلرنده زیاده ایچمدوکوب ایچمدوکلر اصلاحی بادم یاغی ایله درکه
قاتوب کوینشده طوروب استیده لر و یاخود افتیمونی پشوروب پشمیشینه بر اغرلی
بالکوز افتیموندن مقدار شربت ایکی درهمدر اما غیری مسهلاتیله درهمه دکدر
اکر افتیموندن التی درهمدن اون درهمه دك مقدارین مثلث ایچنده ازاجق پشوروب
ایچسه لر امتلادن اولان تشنجه نفع ایدر تشنج سکرلر کرو سنه جکلمکدر
و اکر پینر صوینی ایله ایچسه لر یانمش صفرادن چیقان خصوصا متقرحی اولانلره
زیاده نفع ایدر سرطان متقرحه و صفرادن یانوب سودا ایدوب کد نصکره اولسودا
دن اولان جباندکه ایرکلو و لوب دشلمش اوله اکر قوری و زم ایله یواش اتشده
پشوریسه لر دائما شراب ایچمکدن اولان مالیخولیایه نفع ایدر پینر صوینی ایله دخی نفع
ایدر و اکر پشرکن بنفشه و بویان کوکندن قاتسه لر نفعی زیاده اوله و اکر قولیه
فرج ویرد نسنه لر مثلا اوغول اوتی و صغر دلی دیدکلری نباتی قاتسه لر نفعی زیاده
اوله پشوردکلرنده چوق قاینا تمیوب همان بر کره قاینایجق اوجاقدن ایندوروب
اتنی لیفله اصلانوب طوره بعده استعمال ایده لر صرعه نفع ایدر و ابریه صوغلباز
لری چیقاردر و کلیتی لازم اولدقده زیاده ایچمدوکیه لر افتیمون بولنمایجق
سوداوی اسهال ایتمکده بدلی کند و اغری مقداری ترید و وزنی مقدارنك
اوچ پایدن بر پای مقداری حاشا دیدکلری نباتدر بعضیلر دیمشلر بدلی حاشادن
بر بچق وزنی مقدارید ر و دیمشلرکه و کنه ضرر ایدر کتیره اصلاح ایدر

افیون معروفدر سیاه خشخاش سودیدر مشرق و مغرب طرفلرنده بو مقوله
خشخاش بتدوکی معلوم دکلدر الا مصرده و صعیدده خصوصا ولایت صعیددن
اسیوط نام ناحیه ده چوق بتر افیون چیقارمه سی بر قاچ وجهله اولور اما اولی
بودرکه قباقو شلق زماننده که کیچه دن نباتات و زرینه یاغان چغ کتمش اوله
اولزمانده خشخاشك جوزه سن بچاق ایله دیکه یاره لر دائره ایده لر شول
وجهله که خشخاش دلنمیه بعده اول دائره دن اشغیه و ادنجه بچاق ایله طغروسنه
درتلر شول وجهله که درتولن یرلرا الرنده بر مقدار بیاض یرتالوب
درتولن یرلر ایچندن اقان قیوصوتی پرماقلر ایله سلوب ایچی قابوغی ایچنه
جمع ایده لر بعده طوره بر کون و بر کیچه دن زیاده طورمایه تکرار ظاهر اولانی
الوب جمع ایده لر فرفردن صلایه یعنی ازمجك طاش و زرینه قیوب و یاب
یاب ازوب بعده جودلك ایده لر افیون بودر بعضیلر خشخاش تازه ایکن قابن
و یپراغن الوب و صوقاتوب مسکنه و غیره ایله صقوب سودین چقاردلر بعده

چورك ایدوب بو مقوله سنك قوتی ازدر بعضیلر دخی حملده سن دوکوب وصو ایله
قینادوب وصقوب قیولونجیه دك پشوردلر وچورك ایدرلر بو مقوله سنی
جمله دن ضعیف ویرامازدر خشخاشك ضمغندن اولان افیونك ایوسی اولدر که
صقیجه واغرجه اولوب رایحه سی فی الحال دماغه ایروب ولذتی اجی اولوب اتشده یه
قویحاق قولای ارییه ودوز اوله وبیاض اوله واتشی داتلنمش یوتراق اوله
وکونشه قویحاق اریه واتشه یقین اولیجاق طتوشوب یالکی اوله ویالکی صنیه
اولیوب اجیق اوله وسیوبندریجك رایحه سی قوی اوله بعضیلر افیونه شیاف
مامیثا قاتوب افیوندر دیو حیله ایدرلر بو مقوله سی شونکله معلوم اولور که اغزنه
الندقده زعفران رایحه سی ایله برمقدار صارولق ظاهر اولور شیافه مامیثا زعفران
وغیری بعض ادویه دخی کونلر ایچون ایدرلر برترکیبدر بعضیلر بیان ماروئی
صقوب افیونه قاتوب صافی افیوندر دیو حیله ایدرلر بو مقوله نك رایحه سی ضعیف
اولور بعضیلر ضمغ قاتوب حیله ایدرلر بو مقوله نك رنکی صافی ورایحه سی وکیفیتی
ضعیف اولور بعضیلر اج یاغی قاتوب حیله ایدرلر بو مقوله سی یاقلوب سوندریجك
رایحه سیله معلوم اولور طبیعت افیونك طبیعتی درجهٔ رابعه ده بارددر
درجهٔ ثالثه ده اضرنه یابسدر نصف دنك مقداری اغریلری ساکن ایدوب
اویودر واسکیدن اولان اوکسورکه نفع ایدر اکر کل یاغیله قارشدروب باشه سورسه
لر اغریسنی ساکن ایلیه اکر بادم یاغی وزعفران وقرمکی ایله برمقدار ازوب
اغریسی اولان قولاغنه طملاتسه لر نفع ایده واغریسنی ساکن ایلیه اکر پشمش یمورطه
صاروسی وزعفران ایله قارشدوروب صفرادن اولان حرارتله قزل شیشه
سورسه لر نفع ایلیه اکر عورت سودیله وزعفران ایله قارشدیروب تقریبا اوزره
سورسه لر اغریسنی ساکن ایلیه اکر فتیله ایدوب کتورسه لر اویوده بعض اطبا
افیونی صاقسی ایله اتشده قیوب قزارنجه پشوروب استعمال ایدرلر بویله اولیجاق
ضرری از اولور واتشی اولان کوز اغریسنی تسکین ایچون استعمال ایدرلر واکر
جبانلر ویاره لر اوزرینه قوسه لر قورودو واسهال طوتار ایکی دنك مقدارنك
زیاده ایچسه لر اصلاحی فلفل ودارچین ایله دراچمه سی یعنی استعمالی فهمی و
هضمی ابطال ایدر یعنی یمکی سکدرمز واحمق ایدر جند بیدستر بو مقوله ضررین
دفع ایدر اکر افیونی سرکه ایله ازوب حمارك بورننه سورسه لر کوزلری یشارر و
چانغره مصنبشلار ایکی درهم مقداری معتاد اولمیوب یمش کمسنه قتل ایدر
علامتی بودر که اولا طعام اشتهاسی کیدوب اویخوسی کلمش اولان کمسنه نك کبی

باشی اغرلنور المری وایاقلری صوق اولور وکوزلری قرارور وبیجود اولور بعضی
کیمسنه لر اویخوسزلیق عارض اولور وبدنی قاشنیسا افیون رایحه سی ظاهر اولور
اغزنده نفخ ظاهر اولور ونفسی طاره لور ونبض کوچك اولور بعضیلرینك کوزلری
چوکرو دلی بغلانور ودرناقلری والمری وایاقلری کوکرر دوقرارور صوق
ددلر وطمرلری بوزیلور بعده فوت اولور علاجی اسیحاق یاغ ایله وشراب ایله
قوصدرماق وکسکن حقنه ایدوب وسکنجبینه طوز قاتوب ایچمکدر واسیدلمش
کل یاغیله عسل وافسنتین ایله وافرمثلث ودارچین وقاینامش سرکه وفوتنج
صوتی ایله قیزل بوره ویاخود کل صوتی ویاخود دریا صوتی ایله ایچوره ودخی
سذف تخمندن فلفل ایله وشراب ایله ایچمه لر وسکنجبینه فلفل وجند بیدستر
قاتوب ایچمه لر وشراب ایچنده فوتنجی پشوروب ایچه ودخی اسی وکسکن وبالقجی
واقسربجی ادویه قوقلاتماغله اویاندوره لر مثلا اغو قوندزی وغیری کبی
اخر الامر حمامه قویه لر وبدنلنی کیچیکه نافع اولان نسنه لر ایله حرارتی ورطوبتی
جمع ایدوب طاغلمه سنه نافع اولان ادویه ایله کماد ایده لر یعنی اسی اوزرینه
قویه لر مثلا تازه اوتلری پشوروب صقوب اسی ایکن بدننه اوره لر بعده حمامه
وادوب برمقدار افاقت حاصل اولدقده نصکره یاغلوشوروا وافراسکی شراب
ایچوره لر افیونك بدلی اوچ کندوقدر اق برزدنج ویاخود ایکی مقداریدر
بعضیلر دیمشلر بدلی لفاح تخمندن ویاخود قابوغندن ویاخود کوکنك
عصاره سندن کندو مقداریدر بعضیلر دیمشلر بدلی کندو مقداری بنجاق تونکی
ولحیة التیس دیدکلری نبات عصاره سندن نصف مقداردر وقان طوتماقده
بدلی طباشیر وطین مختوم وکهربا وکافوردر

املج معروفدر ولایت هندده براغاجك یمشیدر یمشی ایچنده جکرده کی
واردر ایکی طرفی سوریدر وجکردکی اوزرنده قابی اینجا جکردکی اوچ پاره یاریلور
استعمال اولنان قابیدر اجی وککره در طبیعتی درجهٔ اولی اضرنده بارددر درجهٔ
ثانیه ده یابسدر کاه اولورکه چیك سود ایچنده اصلایوب قابضلغی برمقدار
کیدر بویله اولان شیر املج دیدکلر املج قابضدر ایچسه لر ویاخود صو ایچنده
اصلایوب اول صو ایله ساجلری یوسه لر ویاخود دوکوب ساجلره اکسه لر
ویاخود املجدن ایتدکلری یاغ ایله ساجلری یاغلسه لر قیللره قوت ویروب
دیبلرین محکم ایلیه املج یاغی بودر که املجی اصلایوب بعده شیر وغز ویاخود
زیت ایچنده شول مرتبه قاینادلر که صوتی کیده اکر املجی ایچسه لر معده یه

ومقعده قوت ویرر كذلك عمشی ایچنده اوتورسه‌لر اوترلاق یرینی محکم ایلیه معده‌یی ومقعده‌یی
دباغت ایدر وقبض ایدر طائفهٔ هندیانلرنده املج معتبر دوادر خلطلر فاسد اولمه‌دن
ومتغیر اولمادن وسوداء غالب اولمادن منع ایدر وسوداء بدنه اخراج ایدر وقوتلرین قرشیه
سن ودماغه چیقماسن منع ایدر واسهالی قطع ایدر قارنی طوتار ساچ قرارتماق ایچون
اجزا ایله کیرر املج قرباسی قارنی یومشادر واسکیدن اولان بواسیره نفع ایدر وطعامه
اشتها ویرر وصوسزلغی کسر سوداء ویرقان خلطلرینی منع ایتمکله یوردکه کسکنلك ویرکلیك
ویرور وجماعه تحریك ایلدر قوصماغی وتوکرمکی منع ایدر قان صرادتن سوبندر املج
قرباسی هلیلج کابلی قرباسندن ضعیفدر کیدر املج قرباسن استعمال ایلین کیمسنه‌نك ساچی
وصقالی کچ اغارر وچوق قان کلمسن منع ایدر اپچرده اولان اعضاء پك ایدر دیمیجه
وکوزه اکتحال ایتمسی کوزه قوت ویرر بارد مزاج اولان کیمسنه یوردکه قوت ایچون استعمال
ایتمك مراد ایلدکده لایق بودرکه عسل ایله ویاخود دارچینی ویاخود شراب ایله استعمال
ایلیه که برودتی کیدوب موافق اوله اطلاقه ضررندن عسل دفع ایدر معده‌ده اولان
یاشلوغی قوریدر خصوصا بر مقدار سنبل هندی ایله اولورسه اولیدر طتلو بادم
یاغی ضررن دفع ایدر واصلاح ایدر معده‌یی وبغرسقلره اخلاط دوکلمسن منع
ایدر کذ بواسیر دیدکلری جبانلرن خلطلر ایتمسن منع ایدر یالکوز استعمال اولنسه
اوچ درهم مقداری جائزدر اکر اصلایوب صوتلی ایله حنانی قرشدیروب ساچلره
بویاسه‌لر سیاه ایدوب قیللرن دیبلرین محکم ایلیه اکر دوکوب بادم یاغیله قارشدیروب
کیرو اول مقدار سکر ایلیاج قارنینه ایلوصو ایله بش درهم مقداری سفوف ایدوب یسه‌لر
کوز ضعیفلکنه نفع ایده مجربدر وکوز قرارمه‌سنه اجاوبغرسق صقیلوب سیرلدوکنه
وبواسیرلر اقماسنه نفع ایلیه اکر ایکی درهم مقدارین ایوم صویندن ربع رطل مقداری
ایله ایچسه‌لر اسکیدن اولان اسهاله مجربدر املج سوداء اسهالی ایتمکله قبض وصقماسی
ایله سویق اولان بلغمی دخی اخراج ایدر اکر شیر املج اولان ایکی درهم مقدارن لوب
وایچه‌زوب ایکی ساعت مقداری زمان طتلو صو ایچنده اصلایوب بعده صودن
چقاروب جزئی صقدقدنصکره بر غیری بزه قیوب ایکی اوچ کره صقوب اولصکره کی
صودن کوزه طلاتسه‌لر کوزده اولان بیاضلغی کیدره مجربدر بعضیلر دیمشلرکه املج
کندوسی چوب یابده اول صودن نفعی زیاده‌در

انیسون معروفدر رازیانهٔ رومی تخمیدر ایوسی اولدرکه یکی وایری اوله وزردیه
کیکی دوشمیه رایحه‌سی کسکین وظاهر اوله استعمال اولنان واطلاق اولندقده
مراد اولنان بو مقوله سیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده قلنده حار ویابسدر ارداد

ایدیجی وتحلیل ایدیجیدر قارن ایچنده وسائر بدنده اولان شیشمکی کیدرر هضمی
اولیوب قالان فضله‌لری کیدرر بلغمدن اولان صوسزلغی قطع ایدر خصوصا
پشوروب صوینی سکر ایله قوام کتوروب شراب ایتسه‌لر ویاخود انیسونی دوکوب
سکر ایله معجون ایتسه‌لر زیاده نفع ایدر وقارنی طوتار عورت رحمندن بلغم
کبی وصو کبی یاشلقلر اقماسنی قطع ایدر اکر عورت بر درهم مقدارن جلنسه سودینی
اقیده وجماع اشتهاسی قالمش ایکن تحریك ایدر اکر یاقوب دوتنی بورنه طوتسه‌لر
صوق باش اغریسنی ساکن ایلیه اکر دوکوب کل یاغیله قارشدیروب قولاغه طملاتسه
لر بریردن دوشمك ایله ویاخود قولاغه بر نسنه اورماغیله قولاق ایچنده بریر
یارلنسه اوکلدوب بوایده واستسقایه خصوصا استسقاء طبلی‌یه زیاده نافعدر
استسقاء طبلی جکرده برودت غالب اولماغله غدا هضم اولمیوب ویاخود زیاده
حرارت غریبه سببی ایله زمان هضم تمام اولمادین ینیلدن طعام بخار اولماغله
مریضك قارنی طبل کبی شیشمکه دیدرلر وقارین ایچنده اولان قراقری یعنی قوقر
ایتمکی کیدرر اکر دوکوب الکدن کچوروب کوزه اکتحال ایتسه‌لر اسکیدن اولان
سبلی کیدرر سبل ایسه کوزده اولان طمرلر قان ایله طولوب قیزارماقدن اولان
پرده‌لنمه دیدرلر واغریسنه دیدرلر جکرده وطلاقده غلیظ رطوبتدن عارض
اولان سده‌لری اچار اکر قاورسه‌لر قارن طوتماسی زیاده اولوب نفس بولن
اجوب نفس المالق اسان اولوب انسان راحت بوله یوز وسائر اطرافده اولان
شیشمه‌لری کیدرر خصوصا چینبوب اکلیوب فی الحال بربری اردنجه رطوبتن
یعنی چیمنك ایله حاصل اولان یاشلوغی یوتسه‌لر زیاده نفع ایدر بو خصوصلر
ایچون بر درهم کفایت ایدر بلغمدن اولان سنماله نفع ایدر اکر صوسن کوکی ایله
پشورسه کوکسی پاك ایدوب بحره نفع ایدر بحره دیو بودیلوب بحالسز اولماغله
نفس طار المغه دیدرلر واکر دوکوب سنون ایتسه‌لر یعنی دیشلره اووب سورسه
لر بربری اردنجه بویله ایتسه‌لر اغز قوخوسن کیدره اکر یچوو ایدینوب قوقسه‌لر
صوقدن اولان نزله‌لره وصوقدن اولان باش اغریسنه نفع ایدر اما بغرسقلره
ضرر ایدر ضررین رازیانه دفع ایدر

اصرغان عربیجه انجره وقریص دخی دیدرلر زیرا بر عضوه دوقنسه کیجید دوجمه‌دیلر
قریص جمد ایلمکدر کمنشیدر چوق یرده بتر خصوصا کول کلویرلرده چوق بتر برازشوند
دخی زیاده واکسوك اوزاکنارلری کرتلمش یپراغی واردر اونوم یپراغنه کی
کوچوکنه بکزر واوزرنده غایتله اینجه وکسکن دیکنجیکلری واردر شول مرتبه اینجه‌دکه

کوجیله کوریلور جرب الکلب یعنی کوپك اویوزی دخی دیرلر اصرغان ایکی درلودر بری
بیوك وبری کوچکدر بیوکنك بویوکلکی یپراغی وچیچکی وتخمی کوره در ایکیسنك
دخی چیچکی صاریدر چیچکی نصفی غایتله دوز وجلالنمش رنکی سیاهه مائل و
بولانیق وبعضی رق تخمی اولور علم طبده انجره یعنی اصرغان اکلسه مراد تخمی اولور
طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده حار ویابسدر یپراغی زیاده استیدر اسیلکی درجهٔ
ثالثه اوائلنه دیرپیشور خصوصا شول یپراغیکه سیاههدر تحلیل ایتمه سی ظاهردر
ایکیسی دخی قیزدورجیدر اسی وایرکلو بیوك جبالر وشیشلرین ویاره
لر شیشلرین وقولاق اردنده اولان شیشلری کیدرر خصوصا یپراغی
ساده یاغله محو اولنجه پیشوردن یاقی ایتسه لر زیاده نفع ایدر اصرغان تخمنده قوت
نافخه یعنی شیشیرمه سی واردر شیشیرمه سی وبوکرکلری قیزدرمه سی ایله جماعه
قوت ویرر خصوصا تخمندن ایکی درهم مقداری اوزومدن اولان عقید ایله
استعمال ایتسه لر زیاده عمل ایدر انجره ملطفدر غلیظ اولان خلطلری آزیدوب
اینجه ایدر اکر ایچسه لر والخبز شرابی ایله لعوق ایتسه لر کوکسده واویکنده اولان
فضلاتی چیقارر لعوق اولدیکه قیو اولوب بوده لر زیاله جالاویرجی درقاتی
سوردر واکر تخمی ویاخود یپراغی دوکوب بغلمش یاره لره ویتمش سوداوی جبانلره
اوزرینه اکسه لر قوروده ولدغ ایتمیه یعنی اجتمیه اکر یپراغی طوز ایله کلب اصرمه
سندن اولان یاره اوزرینه یاقی ایتسه لر ایو ایدر اکر اکریلوب بوزولان سکر
اوزرینه یاقی ایلتسه لر نفع ایدر اکر یپراغنی دوکوب برون ایچنه قویسه لر قان
اقماسن طوته اکر یپراغی دوکوب قرمکی ایله قارشدیروب عورة کتوررسه حیض
قانن زیاده یوریدر ایچسه دخی بویله در اما کتورمه سی اسلدر ایکیسی نصف
مثقال اوله زیاده اولمیه اکر عسل ایله قارشدیروب سکلرم ودبیله لره اورسلر
دوشوب تحلیل ایلیه دبیله بارد اولان خلطلردن حاصل اولور دکرمی بیوك شیش
درلر اکر قیروطی ایله طلاقه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه قیروطی یاغ وبال مومندر
اولور بر مرهمدر اکر تازه یپراغن یرندن ایرغالنوب طشره چیقان رحم اوزرینه
اورسه لر کیرو یرینه رد ایدر اکر مزاجی صوق اولان کیمسنه تخمنی مثلث ایله
ایچسه جماعه زیاده تحریك ایلیه ورحم اغزینی اچار اکر عسل ایله لعوق ایتسه لر
اویکنده اولان صوق وغلیظ شیشلرم وشوصه یه نفع ایلیه شوصه دیو
کوکس پرده لرنده اولان شیشه وچبانه درلر چوك اتی یدرمك ایچون
اولان اجزا ایله کیروو تأثیرلری زیاده اولور اکر یپراغی بعض صدفیات ایله

پشورسلر پشوروسی قارلی یومشاده وادرار بول ایلیه صدفیاتدن مراد سلاع
ارمه قلاردر اولان کرود وغیریدر اکر اریه ایله پشورسلر کوکسی پاك ایلیه
اکر صقوب صوین چیقاروب مضمضه ایتسه لر دیلچوك شیشنی ایندوره اکر تخمنك
قاتن کیده رق شراب ایله ایکی درهم مقداری ایچسه لر اعتدال اوزره اسهال ایلیه
رکوکسی واویکنی غلیظ خلطلردن پاك ایلیه اولی بودرکه ایچدکده نصفی اوزرینه
بر مقدار کل یاغی دخی ایچه لر تا اصلاح اولنوب اعضایه قماسنی منع ایلیه اکر عسل
ایله شیاف ایدوب کتورسه لر اسهال ایلیه اکر سکنجبین ایله ایچسه لر طلاق وبوکرکلر
ویالئلر اغرلیرینی فی الحال ساکن ایلیه اکر تخمنی دوکوب عسل ایله قارشدیروب
وذکری اووب اوزرینه طلوصوه سه لر بیوك ایدوب ومحکم ایلیه وقاوقدماغ
اولماغه باشلاسه وقاقلار کیدرر اکر بویان کوکی ایله پشوروب ایچسه لر
قاوغه بعضی کسکن خلطلر دوکلمادن اولان یانغینی واجیی کیدرر انجره
بوکرك وبغرسقلره واوتوراغه بر مقدار ضرری واردر ضررین ضمغ عربی
وکتیره اصلاح ایدر انجره بولنماسه بدلی قردمانا ویاخود صرف دیدکلری
دوادر

اجی بقله ولایت مصرده اولور بر جنس باقلادر شکلی یصی ویوفری دانه در دکی
صاری ولعنه وبیاض لوغنه مائلدر اورته سی چیزلمش کبیدر لذتنده اجیلق واردر
استانبولده یهودیلر چارشولرنده بولنور بستانیسی وبیابانیسی اولور بیابانیسی
کوجودك وصاری واجیلغی زیاده اولور طبیعت بستانیسنك طبیعتی درجهٔ
اولیده حار ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر بیابانیسك حرارتی درجهٔ ثانیه ده در بیشور
دوا طریقیله استعمالی غدا طریقیله استعمالدن اولیدر زیرا اویردوکی غدا ایو
دکلدر یرامازدر اجیلغی هرینی دکلو زیاده اولورسه تحلیل ایتمه سی وجلا ایتمه سی
زیاده در اکر دوکوب طشره دن کوبك وقاسق اوزرینه قویسه لر ویاخود شراب
ایله ایتسه ویا ایچسه لر ویا عسل ایله یوتسه لر ویا پشوروب صوین ایچسه لر ویا اوننی
یسه لر قارنده اولان صوغجانی وقوردلری قیروب چیقاره اکر پشوروب صوین
بهق وسعفیه دوکسه لر نفع ایلیه اکر اویوزی وسائر جبانلری اونکله یوسه لر
نفع ایلیه اکر اکله ویا طاغیلوب مقوله سی اولان جبانلره یاقی ویا مناسب دوالر
ایله مرهم ایدوب اورسه لر نفع ایلیه اکر سدف ربو بردن اولمقدار قاتسه لر کی
رادسز وزیاده کسکن اولمایه بو وجهله ایچسه لر جکرده وطلاقده اولان سده لری
اچا اکر عسل وقرمکی ایله عورة کتوررسه قارنندن اوغلانن دوشوره وحیض

قانقی بوزیدر اکر سرکه وعسل ایله ویاخود سرکه ویا صو ایله محصل مزاجه وماده نك
غلیظ لکن کوره اونن پیشوروب خنازیر جبانلرینه وبیوك وقاتی اولان جبانلره
اورسه‌لر تحلیل ایدر ایو ایدر اکر اونندن یاقی ایدرلر عرق النساء دیدکلری مرضی
اولان کیمسه‌نك اویلوغی طشره‌سینه اورسه‌لر ایو ایدر ترمسك پشمیشی نفع ایدر
دیدکلری شیشه نفع ایدر غنا نغرا ناشول شیشه درلر که جیقدوغی یرك
حسن وحرکتن یعنی طوتماسین کیدرمکه باشلایه ترمس اونی بشره پاك
ایدر ودکی کوزل ایدر خصوصا دریا صوتی ایله اولیجاق زیاده تأثیر ایدر
ودوکلمدن وبرنسنه‌یه دوقنماقدن اولان نشانلری کیدررد اکر قاووت وصو
ایله قارشدرسه‌لر اتی شیشلر اغریسنی ساکن ایلیه وسرکه ایله عرق النساء
وبیوك جبانلر اغریلرین ساکن ایدر وخنازیر جبانلرین تحلیل ایدر دوناوفارسی
دیدکلری اوفاق قزل لیقلری کیدررد اکر حاملا اوناسود دیدکلری نباتك
کوکلریله پشروب صو بیله اویوز وکیجیکلو اولان حیوانلری خصوصا قیونلری
یوسه‌لر ایو ایدر ترمس نباتنك کوکن صو ایله پشوروب صوین ایجسه‌لر بولی
ادرار ایلیه اکر طوزلو صو ایچنده اصلایوب برقاچ کره صوین وطوزین بیکیله
دوب بو وجهله اجیلغی کیدیریلوب قورودوب زیاده ایجی دوکوب سرکه ایله ایجسه
لر افراطله یعنی حددن زیاده کوکل دوغمسنی ساکن ایلیه وطعام اشتهاسی که کتمش
اوله کرو کتوره اکر اجیلغی ایله یسه‌لر کوکس پرده‌لرین پاك ایلیه اکر اجیلغی اوکله
کیدردکلری صو ایله اوی ودیوارلری یوسه‌لر اولانجه سیوری سکلری قیروب
زیعی حاصل اولماسن منع ایلیه پشمیشنك صوتی ایچنده اوتورماق ایله وبدنه
دوکمکیله شیشمش وکوشه‌مش اولان بدنه نافعدر اکر برصی اولان کیمسنه پشمیشندن
بر رطل که یوزیکرمی درهم در ایچسه زیاده نفع ایلیه ترمسی یاغلر ایله ودری وسرکه
ایله پشوروب بیوب اوزرینه اسکیدن اولان ضرماشه‌ابدن ایچسه‌لر ویاخود
طوزوسعتر یعنی کوکیکو اوتی ایله یسه‌لر هضمی آسان اولوب غدا ویره کذلك طتلو
نسنه ایله یسه‌لر صدریدن دفع ایدر غدا ویره دوره اکر اجیلغی ایله هر کون اون
درهم مقداری اوج قادنیله یسه‌لر قوة باصره زیاده وقوی ایلیه زیر انجاری
معده‌دن یوقارو چقمه‌سنی منع ایدر اکر پشوروب یالکز صو ایله حیوانلرده
اولان کنه‌لری یو بسه‌لر کیده اکر سرکه ایله پشورسه‌لر صوقدن اولان شیشلری
ویوز شیشمه‌لرین تحلیل ایلیه خصوصا اکر دریا صوی ویاخود رمادیعنی کول
صوتی ایله یوغوروب اورسه‌لر زیاده نفع ایلیه وسرکه ایله اولیجاق اکیر لرنده

اکر صوق واکراستی اغریلری ساکن ایدر اکر براوج مقداری الوب ایریجه دوکوب
قابن جیقارمق باقردن قاب ایچنه قیوب اوستنه جیقار مقداری تازه سود قیوب
سود تمام کیدنجه پشوروب بعده اوزرینه اولمقدار صغر سودندن اولمش سادیاغ
قیوب قیوالنجیه دکین پشوروب ریاقی ایدوب اسیجاق ایکن برپاره سیله اویلوق
باشلرینه اورسه‌لر صفراء اسهال ایلیه اکر قارنك یوقارو طرفنه اورسه‌لر سوداء
اسهال ایلیه اکر اویلوقلر اوزرینه اورسه‌لر خام وقیو خلطلری اسهال ایلیه
اکر زیاده عمل ایدوب طوتماسی مراد اولنورسه یاقیئ قالدیروب اویرلری صوق
صو ایله یویالر اکر دوکوب الکدن کچوروب اونینی وبرمقدار قلقونیا یعنی صمغ
صنوبر ایله یوغوروب سکلره وبواسیر جبانلرینه برپارچه ایله یاقی ایدوب اورسه‌لر
کیدروب ایو ایده اجی بقله‌نك بیانیسی جمیعا ذکر اولنان احوالده بستانی
سندن قویدر بعض ادویه ایله استعمال اولنورسه اوج درهمدن بش درهمه دك
استعمال ایده‌لر یالکز اولورسه اون ایکی درهمه دك جائزدر اجی بقله معده‌ده
ایو کلدر اولی بودر که غدا ایچون یمیه‌لر مکرکه اجیلغن کیده روب بیه‌لر جلا ایتمکده
بدلی باقلاء نبطیدر

انکنار کنکردن غلط دعربجه حرشف درکندوسی ویپراقلری دیکنلو درمارو له
بکزر داستانبولده طوده دیلرجار شولرنده بولینور طائفه یهود جوق استعمال ایدرلر
کنکردن مشهور اولانی ایکی درلودر برسی بستانلرده بتر لسان عربده کنکر برك
اصنافندن هیشر درلر بعضلر هیشرجو انجق بیانیسنه درلر بو نبات طاشلو وصولو
یرلرده بتر یپراغی مارول یپراغندن بیوجك ویصی دقدر کنارلری کرتلمش در
اوزرنده یلمشکلکی واردر اله یاپشور دوزدوز رنکی سیاهه مائلدر پارماق
تالوکلغنده دوزجا یکی اوشون مقداری اوزاد بالدری واردر بالدرینك
یوقارو طرفنده صارماشیق یپراغنه بکزر اما اندن کوچوك واوزنجه یپراقلری
اولور بالدری اوجنده المایه بکزر باشی واردر سموك یلمشکلو کوکلری واردر قزله
مائلدر کنکرك جنسنك طبیعتی درجه ثانیه‌ده حاروددرجه اولیده یابسدر
اما رطوبت فضلیه‌سی دخی واردر اکر کوکی تازه ایکن اودیانعن وطولاشوب
بونلمش اولان سکره یاقی ایتسه‌لر ایو ایده اکر ایجسه‌لر سدوکی ادرار ایلیه
وقارنی طوتار واویکنده اولان جبانه نفع ایلیه وسکرلو اتلر اوجلری بودشماسن
کیدره اما انکنارك جرمی غلیظدر ایمه‌سی کجدر شیشررد وجماعی زیاده ایدر وتحریك
ایدر اولی بودر که یدکلرنده اتی وتلر ولطیفا یدیچی تخملردن دخی ادتوجاق بیه‌لر

بعضیلر انكناری سركه ایله ایدوب اصلاح ایدر اما جماعت نافع اولماز بعضیلر دیمشلر
مزاجلری اسی اولانلره سركه لوسی دخی جماعت نافعدر اگر زیت یاغی وبالموم وشمع
ایله مرهم ایدوب كنكر صویی ایله اوچ وقیه مقداری ایچسه‌لر جمیعا قانی اولان شیشلرهم
تحلیل ایدوب ایندورر وقیه‌دن قرار اون ایكی درهمدر اگر انكنار صویی ایله كچی یاغی ایقاسه‌لر
كیدررم اگر ساچلری وقیللری دوكلمش اولان یره سورسه‌لر قیللری بتورر انكنار
صفراء وسوداء زیاده ایدر انكناری دائما ییانلره لازمدركه بدننده سوداء اكسلتمكله
مقید اوله‌لر بعضیلر انكنارك طبیعتی بارددر دیمشلر اما بو سوز غلطدر كنكرك
قیو رطوبتی اولور اكا كنكر ضمغی درلر تراب قی دیمكله معروفدر بعضیلر دیمشلر
قوصدرماق ایچون اولان ضمغ كه تراب الكی درلر ذكر اولنان كنكردن دكلدر بلكه
كنكره بكزر بر نباتدندر اول نباته عكوب درلر قوصدوریجی اولدر اما كنكرك
قوصدرماقده ضعیفدر وبو كلام صحیحدر اما كنكرك یبانیسی كه حرشف دیو اطلاق
اولنمش اولدر یونانجه سقلوموس ومغربده لصف درلر انك یپراغنك
سیاهلیغی بستانیسی یپراغندن زیاده در واندن كوچوكدر وبالدری اوزون
راقدر ویپراق ایله طولودر ودیكنلری دخی زیاده كسكین ومحكمدر اوجنده انار
كبی دیكنلو باشی واردر وسیاه وقالین وصیق كوكی واردر بو صنفك طبیعتی
درجه ثانیه‌ده حاردر ویابسدر یبوستی ازدر كوكی پر اماز رایحه‌سی واردر
وچوق ایشه دوار اگر شراب ایله خشلادوب ایچسه‌لر قولتق دیبلرنده واویلوقلر
دیبلرنده اولان پر اماز قوقولری كیدررم وبو مقوله پر اماز قوقولره سبب اولان
پر اماز خلطلری جیقارر ودرتی كوزل وخوش ایلیه كذلك تازه ایكن یسه‌لر دختی
كوزل ایلیه اما مزاجلری اسی اولانلره ضرر ایدر انلره یمه‌سی جائز دكلدر مگركه
سركه ایله خشلادیه‌لر واوزرینه سكنجبین دن ایچه‌لر ویاخود سركه لواش الله یسه
لر بو نبات یللری طاغیدر قاووغی وبوكركلری قیزدرر كوكسده اولان غلیظ
وقیو خلطلری جیقارر بو خصوصلر ایچون سمزات ویا طاوق ایله صولچنده
پشوروب ییه‌لر ویپشوروب صویی ایله باشی یوسه‌لر كله‌لری قیررم وباشده
اولان قوقاكلری كیدررم بعضیلر دیمشلر اگر چیچكنده اولان اوفاق تخمنلری
سركه ایله ازوب كچیكی سورسه‌لر ایو ایدر بستانیسی شهرلرده وكویلرده سوده
ویوغرده چوق قتارلر ودرلركه سكر وردر وكگره‌در كنكرك جمله اصنافی سوداء
ارتورر اصلاحی یاغلر ایله دریانیسنك بر درلوسی دخی واردر دیكن دیمكله
یراردیكنی چوقدر واوزرنده باشی وتخمسی یوقدر وبالدری بوقدر وبری

دخی واردر دیكی بوقدر طایفه عرب اكا خرنوع درلر بو ایكیسی دخی تحلیل
ایلیجی وقوصدریجی در ذكر اولنان حرشفه كوره دكلدر زیرا انلر ادرار ایلیجی
وقارنی طتجیلر در عراق جانبلرنده بتر بر صنف دخی واردر اكا خبز التبیع
درلر اگر قارنی شیشمش اولان عورة ویر اماز نسنه‌لر یمسه اشتهاسی اولمز
عورة بو صنفدن یسه ایو ایده مجربدر ودخی بر صنفی دخی واردر كه تراب الكی
درلر فارسیده فارسیده كنكرزد دیدكلریدر معناسی كنكر ضمغی دیمكدر بو
دوانك تركیبی دخی كنكردر طایفه یهود پشوروب طعام ایدلر اوستی
اوفاق دكنلو قالیك یپراقلودر بو ضمغ كنكردن النور بر دمعدر یعنی قیوجه
نسنه‌در بعضیلر دیمشلر حرشفدن بر صنف كه عكوب درلر بو ضمغ اندن
النور طریقی بودركه كوكنی ویاخود بالدرنی ازوب جیقارلر كاه اولوركه یمشی
ایرشدكه كندوسی دخی جیقار ایوسی اولدركه پاره‌لری كوجك اولوب
یلدرار اوله وسیاهه وصاره لعنه مائل اوله طبیعتی درجه ثانیه‌ده حاردر
ویابسدر قوصماغی تحریك ایدر استعمال اولنان مقداری بر درهمدن
اوچ درهمه دكین داولی بودركه عسل ایله قارشدوروب سویق یدوق یلاویج
یوده‌لر واوزرینه اسیجاق صو ایچه‌لر وافر بلغم وبر مقدار صفرا دخی قوص
دوروب پاك ایلیه اولی بودركه مزاجلری ضعیف اولان كمسنه‌لر ایچمیه‌لر
اگر زیاده قوصدرسه بر مقدار توپالق ایله اكشی ایوه صوین ایچورمكله
طوتالر اگر بو ضمغ ایله قتی شیشلره طلا ایتسه‌لر تحلیل ایلیه
انزروت اسم فارسیدر دیار فارسده بتر دیكنلو بر اغاج ضمغنك اسمیدر
كونلكك وفاق طاشلرینه بكزر یعنی دانه‌سینه بكزر ددنكی قزله مائلدر لذتنده
اجیلق واردر ایوسی اولدركه پاك اولوب دانه‌سی بیوك وتیز اوفاقلنه
ورنكی صاروییه مائل بیاض اوله انزروت قوتی صودچی طبراق كبی نسنه
دن ونادیت دن یعنی اتش كبی اسی واكل ایلیجی نسنه دن تركیب اولنمشدر
طبیعت حرارتی درجه ثالثه اوائلنده ویبوستی درجه ثانیه اوائلنده ایرشور
قوروردر واصلها زیعنی انجمزات بتورمكه واو كلتماغه نافعدر خصوصا
جراحت برودتدن اولورسه زیاده نفع ایدر اگر دوكوب كوزه اكسه‌لر
غیری اعضادن اقان یاشلقلری كسر پر اماز اتی ییوب ایوات بتورمك ایچون
اولان مرهملره كیرور یاره‌لرده جبالرده اولان ضرری كیدرر خصوصا
سكتره ویاخود عسل ایله زیاده پاك ایدر اگر عیرطا غیله ویاخود عورت سودیله

وياخود كجى سوديله انزروتى ازوب وقوروديب بعده دوكوب رمدى اولان
كوزه اكسه‌لر زياده نفع ايليه رمد كوزك طبقهٔ ملتحمه‌سنده اولان اشى شيشه
درلر مطلقا كوز اغريسنه دخى درلر رقيق ويلشك اولان بلغملرى قوت ايله جيقارر
مناسب اولان مطبوخ ايجنده اصلانوب وكوكس پرده‌لرينه قوت ويرور ادويه
قاتوب ايجه‌لر وايجمك لازم اولدقده مقدار شربتى نصف درهمدن بر درهم
مقدار ايدر ضمغ عربى دخى قتالر استعمالندن اجتناب اوليدر زيرا بغرسقلره
ياپشوب بغرسقى دلر وكوزه دوشن قَذَى جيقارر خصوصا نشاسته و
بياض سكر ايله كوزى زياده پاك ايدر قذى كوز ايجنه دوشوب الم ويرن
نسنيه درلر وبدنده اكيرلرندن خصوصا اويلوقلردن ودزلردن غليظ
ويلشك اولان بلغملرى جيقارر سائر مسهل‌لردن بو بابده بونك خاصه
سى زياده در بالعرض صفراء جيقارر يعنى بلغم جقماق ايله صفراء دخى جقرمق
لازم كلور ايجمه‌سى قوردقولودر زيرا ادرلرده وعورتلرده دخى صلع ايراث ايدر
يعنى باشلرينك قيللرينى خصوصا اوكندن تيز كيدرر زيرا اعضاده ايلشوب
سدّه ايدر حتى قابده اولان دلوكى انوكله سدّ ايتسه‌لر بكيد دقوتى زياده كسكن
در باشى صقوب قيللرما ته سى اولان رطوبتى قورودوب بالضرورى صلع لازم
كلور خصوصا قوجه‌لرده تيز ويكتلرده بر مقدار كچ صلع ايدر ياپشمايه ديو
اصلاحى بودركه جوز ياغيله وياخود جوزك كندوسيله ازه‌لر وضمغ عربى سنى
قومايه‌لر وبادم ياغيله استعمال ايليه‌لر انزروتى يالكوز يالكوز استعمال مراد
اولنسه انزروتدن بر جزء اوچ جزء بادم ياغى قتالر اكر غيرى ادويه ايله استعمال
اولنورسه اول كندو قدر قتالر بويله اوليجاق مشايخنه ومتكحلينه بر ارمشايخ
جمع شيخ در بيت شيخ اولكيمسنه درلركه مقدار عمرى تمام اولماغه قريبا ولمش
اوله بعضيلر الكى ياشنه وارمش اولانه شيخ درلر متكحل اولكيمسنه دركه
صقال بيناق قيللر قارشمش اوله انزروتى ضِرعِ ياغيله دخى اصلاح ايدر
ضرع كنا اغاجنه ويميشنه درلر اصلاح ايتدكلرنده جوق قومايوب انجق
انزلمشى برين جمع ايدر بر مقدار قتالر بويله اصلاح اولنشدن بر مثقالدن
ايكى درهم مقدارى استعمال ايده‌لر يالكوز اولنجاق اما غيرى ادويه ايله
اولنجاق بر درهم وربع درهم درهم مقداره وارنجه استعمال ايده‌لر انزروت
ايله قارشديروب استعمال ايتمكه يرايان ادويه‌نك ايوسى سكبينج وهليله
وتربد وخربق وأسنق ومقل اليهود وبستانى اولان كرفس تخميدر وبونلره

مشابه اولان ادويه در فرضنكوره مراد اولنديغى اوزره خلط ايدوب استعمال
اولنسه اما على كل حال ضمغ عربى سنز استعمال ايتميه‌لر ولايت مصرده عورتلر سمزلك
ايچون انجق مقدار استعمال ايدرلر شول وجهله كه بطيخ عيدلانى ايجنه قيوب
يارم كون مقداره قريب ايجنده طوروب بعده حمامدن جقوب استعمال ايدرلر
بطيخ عيدلانى بر جنس اوفاق واوزنجه وطتلو وجلاو يريجى قاوندر صاحب
كتاب دركه قاون صويندن صوو تماق وزياده جلا ايتمك وبللو ياشليق وار
در پس قاون طبيعتى بويله اولماق انزروت ضررن دفع ايدر وبغرسق ايجنده
وغيرى يرده قالماسنى منع ايدر اكر انزروت نطرون ايله دوكوب خنازير بكز
جبانلره وشيشلره طلا ايتسه‌لر تحليل ايليه اكر عسل ايله فتيله ايدوب
طوكلمش انزروت ايجنه بولايوب ايجندن ايريك وقان كلان قولاق ايجينه
صوقسه‌لر بر قاج كوز ايجنده ايو ايده انزروتك سحيقندن يعنى دوكلشندن
النسانى قتل ايدر خصوصا طلق محلول ايله سحق اولنورسه زياده تاثير ايدر
طلق براق بر طاشدر

اُشَق اسم فارسيدر تعريب اولنوب اُشَّج و وُشَّق درلر اشق طعم ويترى كوكى
اغاج طمغيدر وبو اغاج شول ديارده جوق بتركه بر ودتى حرارتندن زياده
اوله مثلا شام ودياربيعه كبى طبيعتى درجهٔ ثالثده حار ودرجهٔ اوليده يابس
در ايوسى اولدركه صاف وبياض اولوب ايجنده طاش واغاج وغيرى نسنه
قاريشق اولميوب پاره‌لرى بيوك ومحكم اولوب رايحه‌سى جندبيدستره بكزر
كبى اولوب لذتى اجى اوله اُشَّقده زياده بو مشابهتى قوت واردر ماده‌لرى
جكوب كتوريجى واتسيد بجيدريجى ايتمكله مفاصلده اولان قاتيلقلرى بومشادتى
تحليل ايدر خصوصا عسل وزفت ايله اولورسه زياده نفع ايدر واكر مثقالى
مقداردن سركه ايله ايجسه‌لر طلاقى كيده روب شفا اوله كذلك عسل ايله قرشدرب
قيوايكن يومشدلر نفع ايليه واكر خنازير ديدكلرى جبانلره اورسه‌لر تحليل
ايدوب ايندوره ايجمه‌سى دخى خنازيره نافعدر واكر ارپه صويله ايله قرشديرب
ايجسه‌لر دنبو فرضنه وطوغرلما ايجنه كوجله نفس الماق فرضنه وصرع فرضنه
نفع ايليه وكوكسده اولان فاسد ياشلقلرى پاك ايليه وبولى ادرار ايليه
واكر زياده ايجرسه قان ايشه دوكوزك طبقهٔ قرنيه‌سى ايجنه باتمش
اولان جبانلركه يونانيده انلره لوقوما درلر اولجبانلرى كيده روب پاك ايدر
وكوز قپاقلرينك طشره سنده اولان ايريلكى كيدروب يومشادور واكر قاتيلقلرى

اولان طلاق وجکر اوزرینه سرکه ایله سوریسه‌لر قاتیلقلری تحلیل ایلیه واکر
سرکه وقیزل بورم وحنایاغیله قارشدیروب سوریسه‌لر امتلادن اولان رجع السیز
لیغه وعرق النساء مرضنه نفع ایلیه وجورک اتی کیدروب تازه ات بتوررر واکر
اسهال ایچون اولان دوالره قارشد ورسه طبیعته وقوتلر یاردم اید یتمکله
مسهل اولان دوالرضررین دفع ایلیه واندن ایچمکله غلیظ وقیو اولن بلغمی اسهال
ایدر ودخی اندن ایچوب وانوکله قادین اوزرینه یاقی یاپتسه‌لر قاریننده اولان صارکه
صولری اسهال ایله چیقارم واشقدن چیقان صافی وبیاض سود ایله کوزه
جکمکله کوزلرده اولان یاشلقلری قوریدوب کوزکچیکی وکجنمه کیدررر وقارینده
قباق جکرده کی دیدکلری قوردلری قیرو بطشره ایدر وفاسد رطوبتلری قوریدر
نصف مثقالدن برمثقال مقدارینه دکین بر کیجه مثلث ایچنده یاتوروب بلغمدن اولوق
باشلری وبوش بوکرلرده اولان اغریلر ایچون ایچورلر کرک یالکوز وکرک غیری
مناسب دوا ایله ایچسه‌لر زیاده نفع ایده اما معده وبوکرکلره ضرر ایدر پس لازمدر
ازاجق استعمال ایده‌لر معده‌یه اولان ضررینی انیسون دفع ایدر کوزه جکمکله کوزده
اولان بیاضی کیدروب جلا ایدر وسودا وبلغمدن بوغازده اولان غلیظ شیشلری
واغریلری انوکله غرغره ایتمکله واوزرینه سورمکله واصلاح ایدوب حذر ایله ایچمکله
نفع ایدر وقارینده اولان اوغلانی اکردری واکر اولو اندن ایچمکله وکوتره کله طشره
ایدر اما کتورمکله تاثیری ضعیفدر واکر سرکه ایله حایه‌لرده اولان قاتیلقلره سورکه
لر یومشاده واکر شراب ایله ازوب کوز قپاغنده اریه جیق دیدکلری قاتیلقلره سود
سه‌لر نفع ایلیه کذلک سائر قاتیلقلره وزیاده لیقلره نفع ایدر واکر صو ایله ازوب
انوکله غرغره ایتسه‌لر دماغدن جوق بلغملر ایدوب تحلیل ایلیه واندن ایچمکله اویوشماق
وفالج مرضنه وارقه اغریسنه نفع ایدوب یللری کیدررر بدلی اری قوانلرینك کیری
ومثلی جاوشیر وسکبینج در

ایبك پا یادیه سی عربجه الفخوان مصرده گرگاس ومغربده شجرة مریم وکافوریه ورجل
الدجاجه درلر معروف چیچکدر زیرا چیچکی پا پادیه چیچکینه بکزر بلکه انوك برنوعیدر
بهار ایامنده بتر بیابانیسی وبستانیسی اولور بیابانیسی صوق طاغلرده ودره‌لرده بتر
بستانیسی هر نه یرده اکسه‌لر بتر حتی اولر اوزرنده وصاقسیلر ایچنده بتر ایچنی
بداقلردر یپراغی کزبره ورازیانه یپراغنه بکزر چیچکی اق درو دکرمیدر اورته‌سنده
صاروجه‌نسنه سی واردر رایحه سی اغردر لذتنده اجیلق واردر طبیعتی درجهٔ
ثالثه‌ده حار ودرجهٔ ثانیه‌ده یابسدر اقحوان دیسه‌لر انجق چیچکی مراد اولنور زیاده

لتسید ایچیدر اکر قورو سنی دوکوب سکنجبین ایله ویاخود بطون ایله ایچسه‌لر افتیمون
سوداوی وبلغمی اسهال ایتدوکی بودخی اسهال ایدر اکر دوکوب عسل ایله قریشدروب
یالاسه‌لر دبوم یعنی کوجیله نفس المقدار اکا نفع ایده کذلك انجیر ایله پشروب
ییسه‌لر صع دبوم نفع ایده یالکوز یپراغی دبوم زیاده نفع ایدر وبوکرکده اولان
طاشی چیقارر اکر پشوروب عورت ایچنده اوتورسه رحمنك قاتیلغن کیدره
اکر اقحوانك جمله‌سیله حمره دیدکلری قزل شیشه واتشی شیشلر انتهاسنده
یعنی تمام شیشمکده نهایتن بولدوغی زماننده یاقی ایتسه‌لر نفع ایدر چیچکی قاتیلقلری
تحلیل ایدر سده‌لری اجار اکر سکنجبین ایله نصف درهم مقداردن ایچسه‌لر
طعام انتهاسن فاقنلندورر یعنی بر مقدار اجار وسیدوکی یوریدر اکر عورة
فتیله ایدوب کوترسه حیض قانن یوریده اکر عورة ایچسه قارننده اوغلانن
دوشورر جوق قوقلامق خصوصا که تازه سن باشی اغر ایدر وجوق اویود
بیجو دایدر اکر دوکوب صویین صقوب بخایه‌لره واو یلو قلره وذکره سوردسه‌لر
جماعه قوة ویره اکر پشوروب صوتلی ایله قیون یون اصلایوب بوزلمش سکز
اوزرینه اورسه‌لر نفع ایده قوخلامه‌سی کذلك یمه‌سی دخی کتورر ایکی مثقالدن
زیاده استعمال ایتمیه‌لر اصلاحی انیسون وسکنجبین وبنفشه‌در اکر قوقوسندن
باش اغریسی عارض اولورسه نیلوفر نفع ایدر اقحوان بولنمازسه بدلی اکلیل الملك
یعنی بك بورکی وياخود پا پادیه در

الماس معروف قیمتلو طاشدر بر قاچ درلو دربری هندیدرکه بیاض اولور
واکثر بولنانی باقله قدردر هندیسنك رنکی صافی نوشادر رنکنه قریبدر
بر صنفی دخی ماقدونیدرکه بیاضلقده هندیه اشبه‌در اما مقدارده بیوجکدر
بر صنفی دخی حدیدیدر یعنی دموره بکزر مغنیسا دیدکلری طاشکه صرچینی قتالر
اکا بکزر دوردنجیسی قبرسیدرکه ولایت قبرس معدنلرنده بولنور کمیشه
بکزر وبعض حکیملر بونی الماس دکلدر باشقه اخر طاشدر دیدلر زیرا الماسه
اتش ودمور کار ایتمز اما بوکا اکرچه دمور کار ایتمز اتش کار ایدر بر صنفی دخی
واردر که اناجق یشل لیغه وبوزلوغه مائلدر جمیعا اصنافنك طبیعتلری
حددن زیاده یابسدر ودرجهٔ رابعه‌ده باردر بعضیلر دیمشلرحاردر
زیاده جلا ایدیجیدر دیشلری پاك ایدوب جلا ایدر لکن مخاطره‌در اغزده
طوتسه‌لر دیشلری قرار الماس جمیعا معادنی صیوب اوفادر الا قورشونی
صیاض بلکه قورشون انی صیوب اوفاقلار اختیارات بدیعی نام فارسی

مفردات صاحبی ذکر ایدرکه بو کلام غیر صواقعدر الماسی صماق قرادا ولدقده
اورس اوزرینه قورشون پارهسی قیوب والماسی قورشون اوزرینه قورلر
بعده چکج ایله اوروب قورشون الی طتوب یبانه صچرامغه قومازبو غلطاندن
ناشیدر مقاب اوجلرینه الماس قیوب انوکله یاقوت وسائر جواهرلری دلرلر
اکر الماسدن نصف درهم مقداری یسلر بوستنی ویاخود ایچروده اعضاء طوغرا
مغله قتل ایدر علاجی بودرکه فی الحال قوصوب وتازه صاغلمش واتی صغر سودی
وساده یاغ ایچوره بعضلر دیمشلر اکر ازلجق مقدار اندن ایچسلر صو بوللرنده
اولان طاشلری اوفاقلیوب چیقاره بعضلر دیمشلر ایچمهسی مخاطره در پس اولی
بودرکه ازلجق الماس پارهسنی بطم دیدکلری صاقیز پارهسنه یاپشدیروب
واول صاقزی ایچره ودوز دمور باشنه یاپشدوره لر ودموردی یاغلر ایله یاغ
لیه لر وذکردن ایچرو تا طاش اولدیغی یره یتشدوره لر اما بودخی کوچ ومخاطره
درزیرا بعضی سکر ویاخود طمر ولخر نسنه یه اوغرایوب یرتماق احتمالدر
اوغل اوتی فارسیده بادرنجبویه درلر معناسی اترجی الرایحه یعنی اغاج قاوونی
رایحه لو دیمکدر بقلهٔ اترجیه دخی دیرلر بال اروسی بو نباتی سودا ایچون اچمن
یوم ایدر وچیچکن اوتلادیغیچوندرکه لسان یونانیده مالیوفن دریعنی اری بالی
دیمکدر اسکی زمانده طبیبلر مفرح القلب درلردی زیرا قلبه فرح ویرمک
خاصهٔ لازمهسیدر حکیم جالینوس بو نباتی ذکر ایتمدی طبیعتی درجهٔ ثانیه
اوسطنده حار ویابسدر استعمالی وقتنک ایوسی یپراغنک ایولکی بهار
زمانیدر اکر یپراغی چلینسه لر اغزدن شراب رایحهسی کیدرر بو یابانی سعترکه
کوکیجه اوتی دیدکلریدر وبنفشه کوکندن وسدف دیدکلری نباتدن وکوک
سوسن کوکندن تاثیری زیادهدر اکر یپراغنی دوکوب شراب ایله بش درهمدن
اون درهمه وارنجه مقدار ایچسهلر قدوز طلاماقدن وعقرب ورتیلا صوق
ماسندن نفع ایدر کذلک اول یر اوزرینه یاقی ایتسهلر ویاخود پیشوروب اوزرینه
قوسهلر نفع ایلیه اکر پیشوروب ایچنه اوتوسه حیضی یورتمکه یرایه اکر مضمضه
ایتسه دیشلر فاسد اولماسن کیدرر اکر یپراغنی نطرون ایله ایچسه بغر صنجلرنده
اولان جبانه ویاره یه نفع ایلیه بو خصوصلر ایچون نصف درهم نطرون و
یا اوغل اوتندن اوچ درهم ایچهلر نطرون قزل بورهٔ ارمنی دیدکلری طوزکبی نسنه
در اکر برکیمسه قطر یعنی ذهرلو مانتار ییوب اختناق یعنی بوغاز اغریسی عارض
اولسه نطروندن بر مثقال ایله اوغول اوتندن اوچ مثقال ایچوره لر نفع ایدوب

اختناقی کیدره وبغر صنجلری اغریسنه نفع ایلیه اکر یپراغنی دوکوب عسل ایله لعوق
ایدینه لر طعز لمایچسه نفس الماغ قادر اولمیان کیمسنه کی نفع ایلیه اکر طوز ایله
خنازیر اوزرینه یاقی ایتسه لر تحلیل ایلیه وجبانلری ویاره لری پاک ایلیه
اکر مفاصل یعنی ایکلر اوزرینه یاقی ایتسه لر اغریسنی ساکن ایلیه قلبه قوت ویرمه
سی کندو قوتی ایله وخاصیتی ایله در وقلبهدن سوداوی کیدرمک ایله در وقلبه
تقویت ایچون تازه سندن یکرمی درهمه وارنجه وقورو سندن اون درهمه وارنجه
وصو ییندن دخی اون درهمه وارنجه استعمال اولنور چینهسی اغزده ایچهسنی کوزل
ایدر وجکر کن وایچرسن کیدرر اکر صولی ایله سودادن اولان اویوزه طلا ایتسه لر
نفع ایلیه یمهسی وقوقلامهسی دماغده اولان سددهلری اچار وطعامی هضم
ایتدورر وایچ قرتی وضعیفلکدن اولان غشیه نفع ایدر غشی اوقص کتمکه درلر
اجلا یمهسی صوق ویاشلوغی اولان معدهیه نفع ایدر وغلیظ اولان طعامی لطیف
ایدر یعنی سکدردوکلردر ویورک ضعیف اولماقدن وابو ماغی کیدرر وایچی
کتوررو سودا وغیری خلط سببی ایله اولان خفقانی کیدرر اکر صولی ایله نمله
ونار فارسی اوزرینه طلا ایتسه لر کیدرر نمله صو زیاده کسکن ویا قیحی صفرادن
حاصل اولور جبانلر در لر چوق درلو اولور نار فارسی سودا ایله قارشمش
ویا نمش صفرادن اولور قباردرکه بدنده ظاهر اولدیغی کبی کسکن لکندن دیکی
یاقار وبورشدورر اکر تخمندن نصف مثقال مقداری سغوفا یدوب یسه لر
ستمادن اولان ددمی اوره مه سزو ترمه سن کیدررکذلک معتدل حمام ایچنده
صوتلی ایله طلا ایدلنسه لر ویاخود قودسی پیش دوب پشمیلتی ایله طلا ایتسه لر
نفع ایلیه اما قودوسی اوچ قسمک ضعیفرغیدر یمهسی دملغی قوی ایدر واغزی
باصماغی منع ایدر ومعده اغزینی قوی ایدر وجکره قوت ویرور واوغول اوتی بولنماسه
بدلی اغر یجنه ابریشم دروزنی مقدارنک اوچ پایدن ایکی پایی اعلا بیشل اغاج
قاوونی قابیدر انجق بعضیلر دیمشلر کذا وغول اوتی استعمالی ویلوق باشلرینه ضرر
ایدرکنددر یعنی کوزلک اصلاح ایدر بعضیلر دیمشلر ضمغ عربی اصلاح ایدر اوغول
اوتی خاصه سنندر اکر تمام نباتی چیچکی ایله وتخمی ایله وجمیع اجزاسیله قورودوب
بر بزلیچنه قیوب ابریشم ایله بغلایوب جبنده کتورسه لر کورکتو دزکیشی خلقه
شرین وهیبتلو کورینه دیمشلر
ایلغون یمشی مصر اهلی یجم بغداد وبصره خلقی یا انلرنده عذبه درلر طبیعتی درجهٔ
ثانیهده بارد ودرجهٔ ثالثهده یابسدر اکر صو ویاخود کل صوتلی ایچنده اصلا ایتسه لر

اول صوكوزه نافع اولوب كوزدن نمازلري منع ايدر وكوزي كسكن ايليه وكوز تپلاقلرينه
قوت ويروب يرامازماده لري قبول ايتمسنه مانع اوله اكر وقيه مقداريني ايكي رطل صو
ايچنده تا بر رطل مقداري قالنجه پشورسلر وياخود اتي صو ايچنده بر كون وبر كيجه
اصلاتسه لر واول صويي سكر ايله ايچسه لر صاروالغه وبرقانه يعني بدن قزاروب
فاسد اولمسنه نفع ايليه ورتيلاك زهرلو بيوك اورمجك دانوك صوقماسنه زياده
نفع ايدر اكر كوچك اوغلانه وامرد اوغلان اوغلانلرنه اصلا قميشده ن ايچورسه لر
معده لرنده فاسد اولان رطوبتلرين قوصدرماغله چيقاروب وكليتي ايله يا ايقاطه نشلر
وياخود ايچسه لر باش اغريسنه وكچيكى كيدرر رنك روي كوزل ايدر وتازه ليكن
ودوشنليغن زياده ايدركاه اولورسمزليك ايچون استعمال ايدرلر سمرديكي اني
زياده ايدر وتازه ايدر وكوزل ايدوب معده دن فاسد اولان رطوبتلري كيدروب
پاك ايدر ومعده يي قوي ايدركاه اولورسكر ايله اندن شراب ايدرلر اول شرابه طلاقومك
اولانلر بروجهله نفع ايدركه اكابكزر نسنه اولماية واول مقوله شراب بغرسقلر
اغريسني ساكن ايدر غذايه نك كندوسني ايچمك قان توكرمكه وجميعا اقارمقوله سي
اولان مرضلره نفع ايدر كذلك يا قي ايتمكله نفع ايدر اكر بش درهم مقدارين اوچ درهم
جلنار ايله ايكي دفعه ده ايچسه لر اسكيدن صفرا ورطوبت سببي ايله اولان
اسكي اسهالي طتوب كسه اكر اتشده قاوروب وطين اكل ديدكلري بالچغي كبي بيان
اولنمشدر اندن قانسلر في الحال قطع ايدر كذلك ايو اوزرنده اولان توليي زياده
نفع ايدر اكر چينسلر وياخود پشميشي ايله مضمضه ايتسه لر ديشلرينه سنه نفع
ايدر وديشلري محكم ايليه اكر ايچسه لر رحم ايچينه اطرافدن كلوب جمع اولان رطوبتلري
قوريدوب منع ايليه اكر عورتلر كوترسه لر رحمي قوريدر سركه وصو ايله پشوروب
طلاقه انوكله يا قي ايدرلر ديرلركه باشه ضرب ايدر دوقي ديدكلري دوا اصلاح
ايدر مقدار شربتي دوكلشندن ايكي درهمدن دورت درهمه دك مقداري صوق
صو وياخود كل شرابي ايله ايچه لر غذايه بولنماسه بدلي ما ذوق وياخود مثلي
انار ايچي در

ابو جهل قارپوزي معروف قدر بيلانخ قاووني كبيدر زياده اجيدر حنظل صو اطلاقي
اولونسه مراد يمشي اولور زيرا عربيده حنظل صو بو قارپوزه درلر حنظلك يشل اوله
وياخود نباتنده اينجق برد انه بتمش اوله زياده يرامازدر حنظل ايكي درلودر
بريسي اركك دركه اغر اولوب ايچي ليفي كبي اولوب صارو اولور بودخي يرامازدر
استعمال اولنماز بريسي دخي ديشيدركه خفيف واوسني دوزو ايچي بياض اولور

ايو بيسي اولندركه اوستي صارو اولوب وكندوسي خفيف اولوب ايچروسي صلابه
مائل بياض اولوب چكرذكي ايچنده ويناويب قمه لرينه استعمال ايچون رزو كوب
انذكلرينه زياده پخنايتمسن زيرا اعصابه يا پشوب طلاقماسي وارديا كوزن
ندن مقدار شربتي اون قيراطدن التي قيراطه دكدر اكر ايچن چيقاروب طشره
طوريله قوتي ضعيف اولور اولجيبودركه خالي ونيم طوروب لازم اولدقده
چيقاروب استعمال ايليه لر طبيعتي درجه رابعه اولنده حار ودرجه ثانيه
اخرنده يا بسدر اولي بودركه بيل اخرنده تسهيل ايچون ايليه كلري كوك طوغدقده
نضكرو عيشي صراروب قوروماعن باشلادقده دوشوب جمع ايدرلر واستعمال
ايتميه لر الا اني كم پاك اولوب اوستي وايچي چركلو ولچه كبي ولمليه يعني ليفلو اولميه
اكر ايچندن دورت اويولونسات كر اوزان ايكي قيراطدر عسل وبغمود صويي ايله
اولان شربت ايله ايچسه لر بلغمي اسهال ايليه اكر نطرون وپشمش عسل ايله قرشديروب
حبيا ايدوب استعمال ايتسه لر قارني اسهال ايليه ونافع اوله واسكيدن اولان
صوق مرضلري كيدرر اما بو مقدار جو قدر اولي بودركه نصف درهمدن
تجاوز ايتميه لر اينديخي اصلاح ايدوب ايچه لر مقدار شربتي قلي بر قيراطدر اكر
حنظلدن بر دانه الوب وقوريدوب ودكوب حقنيه كيرندولره قاتسه لر
عرق النساء وفالج وبلغمدن وبيلدن اولان قولنجه نفع ايليه وكاه كاه قان ونيم سنو
سيرنده يلرين چيقارر اولي بودركه بو وجهله قاتميه لر بلكه دوكيوب همان شويله
وياخود دوكليوب انجق دورت درهم مقدارن وياخود دوكوب انجق ايكي درهم
مقدارن قتالر اكر عورت حنظل ايچون ايچنده فتيله ايدوب كوترسه قارنده
اوغلاني قتل ايدوب چيقارر اكر دانه سين دلوب ايچين چيقاروب وايچنه
سركه قيوب اوستين باغجق ايله صو ايوب النشه قيوب سركه ي استسلر ومضمضه
ايتسه لر ديش اغريلرينه موافق اولوب نفع ايليه اكر ايچسه عسل صويي قيوب
پشوروب صاف ايدوب ايچسه لر غليظ اولان خلطلري اسهال ايليه اكر اندن فتيل
ايدوب كوترسه اسهال ايليه اكر يمشي يشل ايكن عرق النساء واغريسي اولان
اويلوق باشلرينه انوكله اوسه لر اغريلرين والملرين كيدرر اكر حنظل استعمالندن
قان كلمك اولورسه سكر لو اولان اعصادن اولور حريق ومحموده كبي اعضاده
كتورمز يا باش وباش پرده سي ديدكلري ايچنده ديده اولن مرضلره وصرع وشقيقه
كه باشك بر جانبنده اولان اغريدر وبتون باشده اولان اغريه وفالج ولقوه
مرضلريكه اسكي اوله ودخي كوزه وكوكسا ايدن غليظ نزله لره ودخي طغرلما ايچما نفس

الماغه قادر اولمیانه وکوجله نفس آلانلره وابسکیدن اولان اوکسوروکه وعرق
النساء واویلوق بلاشی وبوغرکلر وتقلوق اغریلرینه عظیم خاصه سی واردر یعنی بو
ذکر اولنان مرضلره نافعدر اکر صویلدن برن ایچینه قویسه لر کوزلرده اولان
برقان مرضنی کیدره اما حنظل معلع بین وباشه یراماز دیو اویله بودر که قالی
صوقلرده ایچیمه لر زیرا بغرسق اغریسنی بید ایلیدر وبعضیلرده کادی علی
اینمز قوی اتی زمانلرده دخی ایچیمه لر زیرا معده یی اوتر اغنه ضرری تیز دیلکی
طمرلر اغزلرین اجوبقان کثیر الی خلطلری غلیظ وقوی اولان بدنلره وغلیظ
صولر ایچینه ایچون غلیظ غدالر بیانلره وسود وپینیر بیانلر مانندن ایودر واولمز
ایچمه سی قرار اولمقدوه اصلاح ایدوب ایچه لر اصلاحی بودرکه مثلی ضمغ عربی ویاخود
کثیره ومقل یهود ویاخود نشاسته یا کوزنویا خود اطر ادویه ایله قاریشدره
اصلاح ایدوب ایچه لر بویله اصلاح اولنمش اولیجاق مقدار شربتی اولا ذکر اولندیغی
قدر دراولی بودرکه ایچه دوکمیه لر زیرا بغرسق اغریسی وکیسلک وبغرسنو سیلاق
مرضلرین پیدا ایدوب بغرسقلره ضرر ایدر اصلاحی ذکر اولنان نسنه لر ایله
دو ضمغ عملن ضعیف ایدن کثره دخی اکلایاردم ایدر خلطلری یدنک دریک وا
ایراق یرلرندن جکوب کتوردراولی بودرکه حقنه ایدنمک اسسته سلر اصلاح
دوکیوب وازمیوب همان شویله قته لر اکر حنظل پیشل ایکن انوکله جذام اولانی
کیمسه نک اباقلرینک التن نیجه کره محکم اوبسه لر ایوایدوب مرضنین زیاده ایتمیه
طوردغوره بو وجهله طودغرماسی تجربه اولنمشدر اکر بردانه حنظلی دلوب ایچنی
جکردکلرین کیله روب زنبق یاغیله طولدروب ودلوکی خمیر ویاخود بالجق ایله
پکیدوب اتش اوزرینه قیوب بر مقدار قاینادوب اول یاغیله ساجلری یاغلاوسلر
سیاه ایدوب تیز اغرماسنه مانع اوله طائفه عرب اجیلغن کیده روب یمیرلر شویله
وجهله که طوزلو صوایچنده واقرزمان اصلایوب محکم یوره لر بعده اذوب
سود وخرما اوزن ایله پشوردوب ییرلر بدنلرینه صحت ویرور بعضیلر پیشورمیوب
شویله اجیلغی ایله یرلر انلری اسهال ایدر وقوصدوردر بلکه باش جکرنمه سن
پیدا ایدر حنظل دن پیشل اولانی وشول که نباتنده یالکوز بردانه بتمش اوله و
قابوغی وجکردکی بونلرک هرقنقسی اولورسا ایچندوکوب یسه لر ویا ایچندن
جوق یسه لر قتل ایدر ویاخود زیاده اسهال وبغرسق اغریسی والم وخطرلی
کسوب طوغرماق ایدر هنوز بتوب تازه اولان پیراغندن نشاسته ایله یاقی
ایلدوب شیشلره اورسه لر شیشلری ایندروب کیدره وقان اقماسنی دکدوره

اکر پیراغن سائر تازه اوتلر کبی پشوروب صویندن ایچسه لر وکندوسندن پیسه لر
طبیعی اسهال ایلیه بدناقلری دخی بویله در پیراغنی استعمال ایتمک مراد ایدنلره اولی
بودرکه تمام یمشی ایرشدکده پیراقلرین دروشروب کولکه ده شول مقدار قورودهلر
که اصلا یاشلوغی قالمیه بعده نشاسته وضمغ عربی ایله اصلاح ایلیه بویله اولیجاق
اجی سوداء جیقارماغه ایودوا اولور خصوصا انیسون وافتیمون وهند طوزی
ویاخمیر ایچون اولان طوز وصبر سقطوری وایارج فیقرا دیدکلری معروف
حبلر ایله استعمال اولنورسه زیاده عمل وتاثیر ایلیه سوداء اسهال ایتمکده اندن
نافع دوا اولماز اما ایکی درهمدن زیاده یه تجاوز اولنمایه بویله اولیجاق مالیخولیا
وصرع ووسواس وداء الثعلب وداء الحیه وجذام مرضلرینه که دفعاتیله بیان
اولنمشدر وهر برینه تجربه اولنمشدرکاه اولور قوصدوروب نفع ایدر وجذامی طورد
غوروب زیاده اولماسنی قومازپیراغنک ایکی اوچ بیله دک قوتلی طوردو تخمی یعنی
ایچی جیقان لمیوب ایچنده طورسه جوق ییل طوروب قوتی بونلماز حنظل کوکنک
پشمیشی استسقاسی اولانلره ویلان وعقرب صوقان کیمسنلره واتشلو انیغی
اولان کیمسنه لره اکر ایچه سبیله واکر اتسی ایکن اوزرینه دوکلیله نفع ایدر عقرب
صوقاسنه عظیم دوادر یجق درهم مقدارندن بر مثقال مقدارینی عقرب صوقدوغی
فی الحال ساکن ایدر اریجی خصوصا ارکک اولانک کوکی زیاده نافعدر اکر حنظلی
زیت یاغی ایچنده پشوررسه لر اغریسی اولان قولاقه ایچنه ایو طملادمجاق نافع
دوا اولا اکر دیشلر اوزرینه سوروب صوم سلر دیشلری چیقارماغه اسان
اوله اکر حنظل قابوغن یاقوب اغریسی اولان اوتراق اوزرینه اکسه لر ایو ایدر
اکر حنظلی صوایله پشوروب صوغی ایله اوی صولاسه لر پوره لری قتل ایدوب
تکرار پره اولماسنی منع ایلیه قتل ایدجک مقدار بر ویاخود قتل ایلیجی نسنه
سن ایچنلره علاجی بودرکه صوق صوایچنده اوتورماغله اسهالن قطع ایده
ویاش ایدیجی وصو ودوجی وقوة ویریجی ونفسنه خوشلق ویریجی نسنلر
ویره لر ضربقاسود ایچن کیمسنیه ایتدکلری علاج کبی علاج ایده لر اسهال
ایتمکده بدلی کنه تخمی دیدکلری جکردکلی کبی محمددر

ایرلتی اوتی فارسیده سرخس دد لر شام شریفده شرد دیمکله معروفدر
شامده ودیاربکر مزکیلادن وغیری یرلرده جوق اولور بونبانتک سائر نبات
کبی بالدری ویمشی وچچکی بوقدر انجق بردانه چبوق کاوزونلغی ارشون
قدر ودخی اکسوک اولورانونک اوزرنده کرتیک کرتیک داغنق پیراغی واردر

يربو زينه يقين اوزايوب كتمش كوكى واردر كوكنك وافرا اوزون وسياه بداقلرى
وار طبيعتى درجۀ ثانيه ده حار و درجۀ اولیده يابسدر ايرلتى ايكى دولودر بيرى
اركك دركه ذكر اولندى وبرى دخى دشيدر اولدخى اركك اولانى كبيدر اما انوك
چبوغى اولوب اوزرنده يپراغى اوله اويله دكلدر بلكه وافر بداقلو دلوز رنده يوقارو
روسنه بتمش يپراقلرى واردر بونك كوكلرى دخى اوذو [illegible] نركنده يوسى اول
دركه بيوك اولوب اغر اولا وسياهه مائل اوله جلا ليدى سذلرى اچميدر
اكر عسل ايله قارشديروب قيوايكن يوتسلر قباغ جكردكى ديدكلرى قوردلرى
واكر شراب ايله ايچسلر صوغجانلرى جيقارر اكر نباتى اولا ظاهر اولوب هنوز
يومشاق وتازه ايكن اندن ايچسلر قارنى يومشادوب بدندن هر نه يره انوكله باقى
ايتسلر بدندن فضولى يعنى سكميوب قالان چركى مركى جيقارر مجربدر اكر
بركيمسه نك كوزى ايچنه صمان ويا خود تاوق ويا خود قوش يوكى دوشسه
ايچرودن طشره قپاق طرفينه كتوره اكر كوكنى دوكوب متقالى مقدارلى هر كون
اون كونه دك اوچ دانه رونادان يمرده ايله يسلر بدنلو [illegible] اتنه قتى لسنه ده قيماغله
اولان يره وارلمش اولان يرلرى ايوايده كذلك دوشمكله ويا خود دوكمكله بدندن
فاسد اولان يرى اصلاح ايليه عودت قارنده اولان اوغلانجقلرى زياده قتل
ايدبجيدر وچيقاربجيدر اندن ايچمك مراد ايلعنه اولى بودركه اوّلا صمساق بيه
اكر سقمونيا يعنى محموده ديدكلرى مسهل ويا خود سياه صربن قنادلريسى قارنده
اولان قورد وصوغجانلرى زياده قوت ايله جيقارر شول مرتبه كه ايچوب كوكندن
جيقاره بعضيلر ايرلتيه سرخش درلر يعنى سرخوش ايدر وچبان ايدر ديو
معناسنه اما الى استعمال ايده نه بو ديدكلرندن لسنه عارض اولماز اكر اركك
اولان كرلتى نك تازه ويومشاق كوكلرندن اللى رطل مقدارى الوب وباقلادانه
سى قدر طوغرايوب اون رطل مقدارى عسل ايچنده صوكيجي اوكجيه اولونجيه دك
پشوروب يانلرينك اشاغه سى اغر ايچينله ن بر مقدار زمان كتوره م اولان كيمسنه
هر كون بر مقدار اندن ايچسن تمام اولادين شفا بوله اكر قورى يپراغندن الوب
دوكوب وحنا ايله يوغوروب كونلريته صوايمك علامتلرى اولان كيمسنه باشنه
اوروب كتورسه صوايمسن منع ايدوب ايوايده مجربدر اكر يپراغن اوايچنده دوشسلر
ويا خود صوبن سرپسلر پيره لر طاغلوب كيده

لكشني يزه سر هندبقلۀ خاصمى وبقلۀ ضرسانيه دخى ديدلر بو نباتك يپراغى لحنه يپراقنه
بكزر اما بونك كوجكدر وكنارلرينك كرتلمه سى ازدر ويومشاقرقدر وباللدى

بيو قدر ياش اولان يرلرده بتر طبيعتى درجۀ ثانيه ده اسطنه بارد ويابسدر صفراوى
اولان حرارتى سوندرر قارنى طوتار وصفرادن اولان اشتهاء طعام كتمش اولسه
يربينه كتورر صوق مزاجلو كيمسنه لره ضرر ايدر ديديدكه نضكوم اوزريننه عسل يالاموق
ضررن دفع ايدر .

ايدا اغاجى يوناجه سه بنطافيلن معناسى بش يپراقلو ديمكدر بعضيلر بنطاطوس
بش بوكلو ديمكدر بعضيلر بنطاطانيس بش قناتلو ديمكدر بعضيلر بنطاوفطران
بش پرماقلو ديمكدر بونباته پنجكشت درديلر بواسمندن غلط ايدوب كسنه دخى
بو غلط واقع اولور بو نبات ثمنشى دراوزونلوقلرى بر قارشدر اينجه بداقلرى واردر
يپراغى نغناع يپراغنه بكزر دهر بداغى اوزرنده بش يپراق انو واقع اولور كه زياده
ويا خود اكسك اوله يپراقلرى يجقو كبى ايكى طرفلرندن كرتلمشدر صار و ليغه
وبياض ليغه مائل چيچكى واردر صولرده يقين وياش يرلرده بتر قيزيله مائل
اوذونر كوكى واردر غليظدر كوكنده فائده لر جوقدر زياده قوردوجيدرياق
ماسى وكسكنليكى يوقدر طبيعت قورتماسى درجۀ ثالثه ده وحرارت وبرودتى
اعتدال اوزره در اكر كوكنده بر رطل صولجنده اوچ پايدن برى قالنجه پشوروب
صوى ايله مضمضه ايتسه لر ديشلر اغريسنى ساكن ايليه مجربدر بدنده سائر
يرلرده طاغيلور چبانلرك واويوزلرك طاغلماسنى منع ايدر اكر انوكله غرغره
ايتسه لر بوغاز ايريلكنى كيدره دخى قادينده اولان اسهالى ونغرسقلرده اولان
چبانلرى وبندلر وعرق النساء اغريلرين كيدرر اكر كوكن ايچنده دوكوب سركه
ايله پشوروب نمله ديدكلرى ايركلو چبان طاغلماسنى منع ايليه خنازير ديدكلرى
چبانلرى وشيشلرى ويورك طمرلرندن [illegible] النذفده طمرلر شيشلر ودبيله
يعنى صوق خلطلردن اولان بيوك دكرمى چبانلرى وحمره يعنى صفرادن اولان
شيشلرى ودلحس يعنى طرناق يانده اولور چبانى وشيشنى واوتوداقده اولان
بواسير چبانلرين تحليل ايدر واو يوزى ايو ايلدر بو جمله مرضلره طشره دن استعمال
ايليه لر اكر كوكن صقوب صويندن اوچ متقاله دكين مقدارى جكر اغريسنه واوكن
اغريسنه وزهرلو ارتلره ايودركه اولور يپراغندن ايكى متقاله وار بجه مقداردن
ايكى جزء بغمودصوبي وعسلدن بر جزء يالكوز ويا خود مثلى فلفل ايله قارشديروب
حماء ربعه يعنى دورت ويا اوچ كونده بر طوتان سته وغب غير خالصه يعنى اكثر
صفرادن واخر خلطدن اولان ستما ونائبۀ مزمنه يعنى اسكيدن اولوب نوبت
ايله طوتان ستما ايچون ايچوب نفع ايدر بو نباتك خاصه لرندندر كه حماء ربع

ایچون دورت بداغنك بیراغن وکچلوغنب ایچون اوچ بداغنك بیراغنك وحنّاء
نائیه ایچون اوچ بر بداغن ایچرلر اکر بر دانه بداغنك بیراقلرین هر کون بر اپه
دکین ایچسه لر اسکیدن اولان صرعه نفع ایلیه اکر بیراغی صقوب بر قاچ کوندن
هر کونده طقوز قیراط مقداری ایچسه لر برقانی یعنی بدن قزارماسنی ویاخود
صرماسنی کیدرر اکر طوز وعسل ایله بیراغندن یاقی ایلتسه لر ناصرلنمش اولان
یاره لری ودلحسی ایو ایدر اکر دبه اولان کیمسنه یاقی ایلسه نفع ایلیه اکر بو نباتدن
دن ایچسه لر ویا یاقی ایلتسه لر چوق قان اقماسنی منع ایلیه اکر دوکوب تازه وقلا
لی یاره لره اکسه لر اتلرین بتشدورر اکر بیراغنی دوشنسه لر بوش ازمایه اکر
بیراغنی دوکوب اویوزی وچیچکی اولان آتک بورنندن ایچرو قوسه لر اویوزین
کیدررولی بودرکه قودود قد نضکرم آلتی قالقدوب دیدلر
اَلْمَا عربیده تفاح دیرلر معلوم بر اغاجدر زنکیلر وحبش ولایتلرنده اولماز
الما اغاجی جمیعا اجزاسیله بارددر قابضدر الا یمشی اریشوب تمام طتلو اولمقده
بارد قابض دکلدر طبیعت طتلو اولن الماده بر مقدار حرارت ورطوبت واردر واکشی
الما درجهٔ اولیده بارد ویابسدر مایه خوش الما بر ودتده ماثلدر اعتدال ایله جمیعا
المالر غلیظ وبلغملو خلط پیدا ایدر اکشی اولان الما صفراوی اولان معده نك
اغزینه قوت ویرور اتشی مزاجلو اولان کیمسنه لره ایو در سیوندیجی وشیشرجیجیده
شول کیمسنه که الما ییدکده نضکرم کندوده اغرلیق کورره اوزرینه صوق صو ایچمك
واکشی طعام یمك جائز دکلدر بلکه لازمدر که ضررینی شراب ایله وقاورلمش اتلر
ایله وآت ایله اولان شورو الر ایله وعسل یمك ایله دفع ایلیه المایمك اونوتساقلیق
وکوده تنبلك وکاهللیق کتورر خصوصا اکشی سی بو خصوصلرده زیاده تاثیر ایدر و
قولنج پیدا ایتمکده عظیم خاصه سی واردر المانك دادسز اولانی هنوز ظهور ایتمکه
باشلادیان شیشلره یاقی ایلتسه لر منع ایلیه اکشی ومایه خوش اولان الما صفراوی
صفرادن اولن صوسزلیغی کسر وکوکلدونمه سن ساکن ایدر وقارنی طوتار سکر
ایله اولن الما شرابی صفرادن اولان قوصماغی وکوکلدونمه سنه ایو در المالر
زمان یمك ذات الریه مرضنه اوغرماغی لازم کتورر ذات الریه اویکنه یرماز
قاندن ویاخود صفرادن ویاخود قوقش یرامازطونلی بلغمدن اولور اشی
شیشه وچبانه دردلر الماده بر مقدار تفریح ویرمکلیك واردر خصوصا
قزل اولوب رایحه سی کوزل اولاندن زیاده در المار رایحه سی نفس انسانی لذیذ
نسنه لر الماغه تحریك ایدر المانك خامن واغاجدن خام ایکن قیوب

طور ما غیله اولمشی یمك اوذونزاونا ق سیمالره باعث اولان غلیظ خلطلر پیدا ایدر
اکر اکشی الما اتمك ایله خمیری ایچنه صاروب پشورسه لر اول اتمك طعام اشتهاسی
ومعده سی ضعیف اولان کیمسنه یه نافعدر کذلك پشمش الما دخی نافعدر اکر اکشی المادن
قاووت ایدوب قورورق صویلی ویاخود انار صویلی ایله پشورسه لر صفرادن
اولان اسهالی قطع ایتمکده ومعده یه قوت ویرمکده وقوصماغی کیدرمکده زیاده
نفع ایلیه که اولورکه معده ده ویاخود بغرسقلرده اسهال ایله دفع اولنماغه
حاضر اولمش خلط وار ایکن الما ییدکلری کبی اسهال ایدوب اول خلطی دفع ایدر
اکر معده بوش بولنورسه اکشی سی وطتلوسی دخی حبس ایدوب طوتار اکر
المانك ککره اولانك کباب ایدوب پشورسه لر انجق بغرسقلردن اولان
اسهاله نفع ایلیه یمه سی وسوه کلو یعنی اکری واکسولك فکرلو اولان کیمسنه لره و
حرارتدن صولوب اریقلامش اولان کیمسنه لره نافعدر وقوقلامه سی دخی
بو مقوله لره زیاده نفع ایدر عصبانه یعنی صقلمش صویندن ویاخود یپراغندن بر وقیه
یعنی اون ایکی درهم مقداری ایچسه لر زهرلردن منع ایلیه المایمك سکرلره
اغریلرو بدنده کرنمه لرو سکرمه لر پیدا ایدر اولی بودرکه مزاجلری استی
اولان کیمسنه لر اکشی ویاخود مایه خوش اولانن ییه لر طتلو اولانن ضرردن
دفع ایدر وشول کیمسنه که معده سی صوق وبلغملو اوله طتلو الماء ککره سیله
معاًییه لر امادادسز اولان الما هر کشیه یرامازدر اولی بودرکه استی مزاجلو
اولان کیمسنه الما ییدکده نضکرم اوزرینه سکنجبین بزوری ایچه لر ومزاجلری
صوق وبلغملو اولان کیمسنه لر صافی ضرها شرابی ایچه لر استی مزاجلولر اوزرینه
سکر یمك وصوق مزاجلولر وبلغملولر اوزرینه عسل یمك الما ضررین دفع ایدر الما
یمك اونوتساقلغی پیدا ایتمك خاصه سیدر بو بابده اولان ضرردن دارچینی
دفع ایدر الما چیچکی قان توکرمیکون اولان دوالره کیرور ونفع ایدرکذلك مفرح
نفس ایچون اولان دوالره کیرور ومفرح ویرور
اَنْجِیْر عربجه تین دیرلر فرادیمشی دریابانیسی وبستانیسی دخی اولور یبانیسنك
یپراغی ویمیشی دخی کوجوکرکدر استیلکی وکسکنلکی وتحلیلی زیاده در خصوصا
سودنده زیاده در بستانیسنك تازه سی مادامکه خام اوله جرمی بارددر
غلیظدر وسودی استیدر کسکندر زیاده قبا دردر وجبان ایدر اما اریشوب
دادلو اولان حاردر طبیعت درجهٔ اولیده رطبدر ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر
بومشادیجیدر قاتیلنمش اولان شیشلری پشورور تحلیل ایدر اکر بغدادی اولی

ایله قریشدروب یاقی ایتسه‌لر پشورمه‌سی زیاده اولا اکر ادیه اوتی ایله اولورسه تحلیل
قوی اولور امّا ایله اولورسه اورطه‌جه اولور اکر انجیری پشوروب عقیده ایتسه‌لر
اوکسوردوکه وکوکجه نفسی لا انه نفع ایلیه وکوکس بومشاده وتوکرمکه یردم ایلیه
انجیر سودی حیلادن دیدکلری سیاه وایری سکل لری قویارد اکر انجیر اغاجنك
بداقلرندن ات پشوردکن بیله قیوب قاینالتسه‌لر مهرا ایلیه بیانی اولان انجیری
سیاه وایری سکالره یاقی ایتسه‌لر قوت ایله قوپاره انجیرك تازه‌سی معده‌یه اغیر غذا
درانجق وقولنجه اسهال ایدر ودرلو طشره ایدر صوسزلیغی قطع ایدر حرارتی
ساکن ایدر پیراقدن اول ویاخود پیراغیله معا جیقانی یمه‌ملك کرك انجیرك
قوروسی صوسادجیدر استیه‌جیدر معده‌سنه وبغرسقلرینه واوتراغنه
بعض ماده‌لر اقارمقوله‌سی اولان کیمسنه‌یه ایرامازدر امّا دیوانه‌لره وصرع زحمتی
اولانلره واوزن اوزاق مرضلردن بغزلری بوزلمش اولان کیمسنه‌لره ودنبوللری اولن
لره ایودر اکر زوفا ایله پشورسه کوکسده اولان زیاده خلطلری پاك ایلیه اویکنده
اولان مرضلره دخی موافقدر اکر نطرون وقرطم ایله دوکوب بیسه‌لر قارنی زیاده
یومشاده نطروندن نصف دنك مقداری قتالر اکر پشمیشی ایله غرغره ایتسه‌لر
اوبکن قمیشنده ودلدن سکرلو اولان انده شیشلره موافق اولا اکر ادیه اوتی
وحلبه ایله پشوروب یاقی ایتسه‌لر نفع ایلیه وساکن ایلیه وتحلیل ایلیه اکر
بغرسقلر اغریسی اولان کیمسنه سدف ایله وانجیر ایله حقنه ایتسه‌لر ایو ایده اکر
پشوروب دوکوب بیوك جبانلره وقولاقلر دیبلرنده اولان شیشلره وقاتیلقلره
یاقی ایتسه‌لر تحلیل ایدوب یمشاده خصوصا اکر ایرساو ونطرون ونوره دخی
قتارلرسه زیاده تاثیر ایدر اکر پشمه مشکن قتارلرسه کرو تاثیر ایدر امّا پشوروب
اصیجاق ایکن زیاده تاثیر ایدر اکر انار قابی ایله یاقی ایتسه‌لر طرناقلریانلرنده جقان
شیشه وجبانلری ایو ایدر اکر پشیل زاج ایله قاریشدیروب طپوقلارده اجنق
بعضی نسنه اقارمقوله‌سی اولن جبانلره اورسه‌لر ایو ایده اکر شراب ایله پشوروب
ادیه اوتی وبلین ایله قاریشدیروب یاقی ایتسه‌لر ختبن که بدن یرامازیاشلقلر
دن شیشوب قاتیلمه‌سنه درلر اکا نفع ایلیه اکر یاقوب بالموجی وطتلو زیت
ایله اروب صوقدن اولان جاتلاقلره اورسه‌لر ایو ایده اکر انجیری محکم دوکوب
دوکلش خردل وصو ایله برفتیله ایدوب قولاق ایچنه قویسه‌لر کولدوسنی ونجش
مه‌سن کیدره سودی انفحه کبی که مقدما بیان اولنمشدر اریمش اولان نسنه‌نی
طوکدوردو طوکمش اولان نسنه‌نی اریدر اکر دوکلش بادم ایله ایجسه‌لر قارنی یومشادر

واسهال ایدر ورحم قاتیلغن کیدره امّا خطردر اکر بیرطه صاروسیله وبالموجی
ایله کوترسه‌لر عورتلر رحمن پاك ایلیه وحیض قانن یوریده وانا قرنندن اوغلانی
جیقاره اکر بوی تخمی اونیله قاریشدیروب نقرسیں اوزرینه اورسه نفع ایلیه اکر
ادیه اوتی ایله قاریشدرسه‌لر ایریکلو اویوزی جلا ایلیه وکیدره وتمره کووپوزده
اولان لکه وبهق دخی برمقدار کیدره اکر سودندن زهرلو جانورلر صوقدوغی
یرلره وقدوز طلادوغی یره وعقرب صوقدوغی یره طملاتسه‌لر نفع ایلیه اکر بوك
یاره‌سنه قیوب یمنش اولان دیشلر ایچنه قوسه‌لر اغریسی ساکن ایلیه اکر اج
یاغیله قاریشدیروب سکللر جورره‌سنه قوسه‌لر سکللری قوپاره اکر یابان انجیر
ینك هنوز پیراقلری اوزرنده ایکن بداقلرین الوب دوکوب صوین صقوب قوتلر
لر انجیر سودی مقوله عمل ایدرسه اولدخی اوبله عمل ایدر کاه اولور که انجیر سودین
وبومقوله صقلوب قودودلمش اولان صوین یاقیجی اولان دوالره قاتوب استعمال
ایدرلر اکر انجیر بداغیله سودی قاریشدرسه‌لر قیولده اکر بینر صوین
قریشدرسه‌لر قارین سورمه‌سین زیاده ایلیه اکر پیراغن دوکوب دری جاتلاقی
لری اوزرینه سرکه ایله اورسه‌لر نفع ایلیه وتازه یاره‌لری اتلندوره اکر پشمیشی
ایله قانی نسنه طوقنمادن برم لنمش اولان کمیکلره طلا ایتسه‌لر کمیکلره کیرو
قوت ویره اکر حام انجیری سودی ایله پشوروب بخنازیر دیدکلری جبانلره و
سکرده اولان قاتیلقلره یاقی ایتسه‌لر یومشادوب تحلیل ایلیه اکر سرکه وطوز
ایله یاقی ایتسه‌لر باش جبانلری اکه ایو ایده اکر عسل ایله قاریشدیروب قدوز
طلادوغی یره اورسه‌لر ایو ایده اکر خشخاش پیراغیله قاریشدرسه‌لر کیکلر
اوفاقلرین طشره ایلیه اکر بورجاق ایله یاقی ایتسه‌لر کلبجان اصردوکنه نفع ایلیه
انجیرك طتلوسی قاوغی وبوکرکلری پاك ایدوب جلا ویرور سائر تازه یمش
لردن غذاء جوق ویرر انجیرك بیاض اولانی یمك اجون سیاه اولاندن
یکدر امّا دوا اجون سیاه اولانی ایودر اکر انجیری فرنی ایله یسه‌لر معده‌دن
بلغمی اولان خلطی کیده‌روب پاك ایلیه اکر بیدك نضکره طتسزلق ظاهر اولو
سه اوزرینه برمقدار سکنجبین سکری ایچه‌لر انجیرك قوروسی فرا جلرك
صوقاولانلره ایو غذادر وارقه اغریسنه وسیدك طملاماسنه ایودر
بوکرکلری قیزدماسیله التق دخی قوامه کتوردر دریك بیرلرده اولان فضله کر
طشره قیل دیبلرینه کتورر ایچوندر که دائما یین کیمسنه کهله ایدر پس دائما
بینلره لازمدر که کندولرین درلدوب بوره ایله ونخود اونیله بدنلرین اوملر

وكیا سیلرینی كسدورنلر اكر قوز ایله یسلر ایو غدا ویرر وعقرب صوقدوغی
كیمسنه لره نفع ایلیه وقادنی یوریدر ویللری ساكن ایلیه قولنجی اولانلره نافعدر
اكر ایچ قادننه یسلر غدایو للرین اچر وبدنی سمرده امادا تمامیمسی ضرردر اكر
یمكدن اول یسلر ایو لینت ویرر انجیرك خاصه لرندندر قوت غضبیه كسكن لكین
كیدریر وقلبی صوو دربغادی یواش ایدر خصوصا تازه سی زیاده تاثیر ایدر
اكر انجیردن الوب كیره واولمقدار بوی تخمی ایله تامهرا اولنجه پشوروب بعد صوینی
صقوب كوپوكی النمش اولمقدار عسل قاتوب جمله سن پشوروب لعوق ایتسه لر
اوكسوروكه وكوجله نفس الانه زیاده نفع ایلیه اكر بر رطل مقدارینی زیاده
یاوز سركا ایچنده طقوز كون مقداری اصلایوب بعده طلاقی اوزرینه یاقی
ایتسه لر وهر كون دورت دانه سن یبوب وسركه سندن ایچسه لر زیاده نفع
ایلیوب طلاقی ایندورمكه مجربدر

ایریق اوتی عربیده ثیل ونجم ونجمه ونجیل ونجیز دخی درلر بو نبات بر قلاع
درلودر بر یبسی صولره یقین یرلرده ویوللرده بتر صاپی دخی واردر قامیش
كبیدر لذتنده صوق طتلولق واردر طبیعتی بارد قابضدر كوكی تازه وقالنلو
یاره لری اوكلدر اكر جرحی ایله اتسی اولان شیشلره یاقی ایتسه لر صوو ده اكر
كوكن پشوروب ایچسه لر بوكركده وقاوقده صحه طاشلری اوفاقلیا اكر پیشیمشی
ایچسه لر بغر سقلر اغرلیسنه وكوجیله افشانا ایتمكه وقاوقده اولان چبانلره
نفع ایلیه بو نباتك بر درلوسی یصی ویومشاق یپراقلری واردر اكر حیوان
آنی یرسه فوت اولور صاحب كتاب ایدر بزم ولایتمزده بو نبات معلوم دكلدر
بعضلر دیمشلر ولایت بابلده یول اوزرنده جوق بتر بر دورلوسنك دخی
یپراغی صرماشق یپراغی كبیدر كوزل قوقولو چیچكی واوقاق عیشی اولور
ویرماق قالیكلوغی بش النی بدا اقلو كوكی اولور یومشاقدر وراچیهی جركند
اكر كوكن صقوب صویندن بر جزئی وشراب ویا عسلدن ویا بر جزئی ومرمكیدن
نصف جزئی وفلفلدن ثلث جزئی وكوكلدن ایكیسی قدر الوب پشورسلر
كوزه نافع وشیشلرین تحلیل ایدیجی ویومشادیجیدر وتخمی بولی زیاده
ایدر وقوصاغی واسهالی قطع ایدر ومعده یه مواد فاسده اقماسن منع ایدر
بو نباتك بر درلوسی دخی اولور حیوان لیسه شیشر بو مقوله سنه
عكر بیشادرلر اكر بوندن نصف درهم مقداری الوب بر شیشنا ایچنه قیوب
یواش اتش اوزرینه قیوب یاقسلر بعده باقرقاب ایچنده ازسه لر بواسیر

چبانلرینك قانن كسوب كیدره اوچ كره بویله ایدلر هر دفعه نصف درهم ایدلر
زیاده نفعی مجربدر اكر تازه ویشیل ایكن یحوا اولنجیادك ازوب یاقی ایتسه لر
یومشاتمه سی یمرطه صاروسیله یومشاتماسندن قوی اوله اكر كل یاغی قات
نسلر یومشاتمه سی وپشورمشی زیاده اولور بلكه تحلیل دخی ایلیه

انار چیچكی فارسی جلنار دكل انار لفظندن تعریب اولنمشدر انار چیچكی
دیمكدر اطلاق اولنه قلدی بیابانی انار وبستانیسنك اركك كه یمش ویرمز انوك
چیچكی مراد اولنور طبیعتی درجه ثانیه ده بارد یابسدر طعمنده زیاده قابض
لیق واردر اكر اوفاقلانوب سیرلمش ویاخود یاره اولمش یر اوزرینه اكسه لر
تیزاوكلدر ایچسه بغر سقلرده اولان چبانلره وقان توكرمكه نفع ایلیه قارن
ایچنه اطرافده یاشلو قلردوكلمه سن وطوبت سببی ایله جوق قان كلمه سین منع
ایدر اكر ایچسه لر مسهل ایچدكده تصكره كاه تین وكاه كیچ سورمكی منع ایلیه
اكر جلناری سركه وانشی دیدكلری بویا ایله قیوا ایدوب شیشلرك وچبانلرك
جورسنه سورسه لر ایچنه مواد دوكلمه سن منع ایلیه اكر سركا ایله پشروب
مضمضه ایتسه لر دیش اتلرندن قان كلمكی منع ایلیه وصفرادن ویاشلقلردن
اولان اسهالی قطع ایدر ایچمكله وسورتمكله ویاقی ایتمكله هر نه طرفدن اولور
سه اولسون قان صركتن كیدره روح قانی طوتا وعصاره سین دخی چقاردلر
لحیة التیس دیدكلری نباتدن ابتدكلری كبی ایدلر بعضیلر بیشوردوكی صوین
تصفیه ایدوب تكرار دیالیكوز صوین قیوا اولنجیه دك پشوردلر قان طوتماق
واسهالی طوتماق ایچون بر مثقالدن زیاده استعمال ایتمیه لر وغیری نسنه لر
ایچون ایكی اوچ درهمه دك جائزدر انی دخی اصلاح ایدیجیسیله ایدم اصلاح
ایدیجیسی كثره دیاویوزی اولان كیمسنه ایكی درهم مقدارن ایچسه لر ایو ایده
اكر جلنار بولنمارسه وزنجه انار قابی بدلیدر

اوذوم شیره سی جمهوری درلر اوزومی صقوب نصفی قالنجه قینادوب
قالانه درلر طبیعی حار ویابسدر پشوردر وتحلیل ایدر غلیظدر قیون قان حاصل
ایدر كوكس پرده لرنده اولان صوقلوغه نافعدر جماعه یاردم ایدر واشتها
ویرر غدا ویرمسی دخی واردر غلیظ لیغی واریكن معده ده اكلنمیوب تیز ایلز
ایچندن لازمدر كه اردنجه صو قاتوب ایچه لر

اق اصما عربیده حالق الشعر وكرمه بیضا یونانیده فاشرا درلر بداقلری ویپر
قلری واپیكلری اصماده اولدوغی كبی بر نباتدر اما بونك اوزرینه ایچنه

تولری جوقدر و یاننده اولان کرك اغاج و کرك سائر نبات هر نه ایسه اکا صاریلور
اوزم سالقملرینه بکزر قرمزی یمشی واردر دیمشی ساجلری دوکوب یولار بو نبات
جمیعا اجزاسیله حار و کسکندر یالکز یدر طبیعت صرادن درجهٔ ثالثیده یبوستی
درجهٔ ثانیه بیاپرلیشور کیفیتده زیاده قوی اولانی یمشیدر بعده کوکی و بعده
یپراغیدر نباتی هنوز تازه و یومشاق ایکن اوستن صو ایوب ایچروسن صو ایله
خشلایوب و خوش رایحه لو سنه قاتوب یرلر قلبه و دماغه نفع ایدوب معدهٔ
استی ایدر و جلا ایدوب طبیعتی اسهال ایدر اکر کوکندن ایچوب قانی اولان طلاق
اوزرینه انجیر ایله یاقی ایتسه لر طلاقی اریدر اکر سرکه ایله قارشدیروب کیجه و
اویوزه سورسه لر دیشی قوپاروب جلا ایلیه اکر بورجاق و بوی تخمی ایله قرشدروب
بدنی اوکله یوسه لر بدنی پاك ایلیوب صیقللو ایلیه و یاقی ایتمکله یوزده و بدنده
اولان لکه لری و سیاه نشانلری و سکللری و اوفاق سیولجیلری کیدرن اکر
یاغ ایله تاقیوا ولجه یدك یشور سلر ذکر اولنان نفعلرده فائده و تاثیری زیاده اولور
و قوری کچیك و صار و صو او توراقده اولان بواسیر دیدکلری چبانلری قوپارر
اکر مثلث و یا خود اسکی قیو شراب ایله استی شیشلر اوزرینه یاقی ایتسه لر دشوب
اشلر و کموکلرده اولان صنقلری او کلر کذلك زیت یاغیله پشورسلر اولزیت
دخی بو مقوله خاصه ویرر و کوز التنده قان اوتورشماقدن اولان نشانلری کیدرر
اکر شراب ایله داخس یعنی قورولغان دیدکلری چبان اوزرینه یاقی ایتسلر
ساکن ایلیه استی شیشلری تحلیل ایدر و بزدیدکلری صوق شیشلری دشوب
اقیدر یاقی ایتمکله کمك پارهلرین چیقارر جورولك اتلری ییدرمك ایچون اولان
مرهملره کیرور کاه صرع مرضی ایچون هر کون مثقال مقداری ایچورلر اونوتساقلق
و باش دونمك و فالج مرضلرینه نفع ایدر ایکی مثقال مقداری سیاه یرامازیلان
اصرماسنه نافعدر ایچمکله و کوترمکله قارینده اوغلانی قتل ایدر درهم مقدارندن
زیاده ایچسه لر عقلی و فکری فساده ویرور کوترمکله قارینده اوغلانی قتل
ایلدوکندن غیری طشره چیقارر و حیض قانن یوریدور اکر دوکوب عسل ایله
قرشدیروب بوتسلر بلغمدن بوغولانلره نفع ایلیه و اسکیدن اولان اوکسوکی
کیدرر و یان اغریلرینه و یللرینه نفع ایلیه و قره جماتت ازلمسنه نفع ایدوب ایو
ایلیه اکر سرکه ایله هر کون طقوز قیراط مقدارین ایچسه لر طلاقی ایندورر
پشمشی ایچنده عورتلر اوتورسه لر رحملرینه نفع ایدوب پاك ایلیه کذلك قارنده
اوغلان بچقلرین چیقاریر کاه اولور اول بهار زمانلرنده کوکنك صوین چیقاروب

ماء عسل ایله قرشدیروب ایچرلر بلغمی اسهال ایدر درهم مقدارندن زیاده ایچمه
لر اولمقدار دخی کثیره ایله اصلاح اولنمق اعله بو نباتك عصارهسن ماء عسل ایله
ایچسلر زیاده قوصدورر بو نبات بولنماسه وزنجه دروج و نصف وزنی
تسباسه بدلیدر بعضیلر دیمشلر نصف وزنی شیطرج و ربع وزنی ایجی بقله
بدلیدر و دخی بو نباتك بر نوعی داخی واردر که سیاه اصما دیدکلری نباتدر
سرپاینچه فارسیده بستین دیرلر و فارسیده ششبند اردرلر یپراغی صارمشق
دیدکلری نباتك یپراغنه بکزر یاننده اولان اکر اغاج و اکر سائر
هر نه اولورسه اکا صارماشور اوزوم سالقملرینه بکزر یمشی اولور یشلدر
تمام اولدقده سیاه اولور کوکنك اوستی سیاه و ایچروسی قرمزیدر و لکیدن بونك
قوتی بر مقدار ضعیفدر والا انك جمیعا عملرین ایدر بو نباتك یپراقلری قاترلر
و حمادلر بل لرنده اولان ایرنکلو یارهلره ایودر یاقی ایتمکله سکلرلر طولاشوب
بوکله سنه ایودر بو نباتك کرمهٔ بیضا دیدکلری نباتدر که بیان اولنمشدر
لنش بوجکی عربیده حباحب دیرلر کیجه ایله اوجارکن آتش کبی کورینور صاری
داق توزر نکنده بر بوجکدر ایکی قنادی واردر اوجارنته کیم معلومدر عوام
الناس طینبوتکه دیرلر طبیعی حار و کسکندر اکر بر دانه سن کل یاغیله محکم ازوب
قولاق ایچنه طلا ایتسه لر اغریکنی قوریدر اکر بافرقاب ایچنه قویوب قورتسه لر بیجه
بر دانه سنك باشن کیدروب کوده سن جلتیلث اصلا نمشندن اوز ایکی مثقال
مقداری ایله قاوقده و بوکرکه طاشی اولانه ایچورسلر اوج کونده بویله ایتسلر
زیاده نفع ایلیه بو بابده غیری سنه اکا برابر اولمایه اما بو بوجك ذراریح دیدیکی
لری زهر بوجکندن دخی یرامازدر اوچ دانه سی ادمی قتل ایدر بعضیلر دیمشلر
خاصه سندندر اکر شیش دوشن یاغی ایچنه قیوب انوکله یوزنی و کوزنی یاغلا
سلر خلق ایچنده شیش اولوب سوملر و یانلرنده مرادی نه ایسه روا اوله
بو بوجکدن ایچنلر یعنی اندن ییدرسلر علاجی ذراریح دیدکلری زهرلو بوجك
ایچنلره علاج اولندیغی کبیدر صو تماسن و طوبت ویرمسن زیاده ایده لر
اسك معلوم حیواندر اشکك اهلیسی اولدیغی کبی یابانیسی دخی واردر ایکیسنك
دخی مزاجلری حار و قوریدر و غلیظدر غداسی یرامزدر لکن شهرلو کویلرده
اولانلرك کیفیتی و قالی چرکین و رایحه سی یرامزدر دوکونه هضم اولور اکر اهلی اسنك
اتن پشوروب کرازی یعنی صولوب قودوماسی اولان کیمسنه صوتی ایچنده اوتوره
سه کرازن کیدررن خصوصا اکر کرازه سبب یبوست اولورسه زیاده نفع

ایلیه اکر طرناقلرین یاقوب صرع مرضی اولان کیمسنیه هر کون بر مقدار ایچورسه لر
نفع ایلیه هر کره ده دو درهمدن زیاده استعمال ایتمیه لر اکر بر کره ایچرلرسه ایکی دره
همه دك جائزدر اکر زیت ایله معجون ایدوب خنازیر دیدکلری چبانلره صورسه لر
تحلیل ایلیه اکر کولینی شراب ایله محکم الشدیروب قرلمش و قیوریلمش اولان طرناقلره
اورسه لر ایو ایده اکر یرا مازجا تلاقلره یاقی اینسه لر ایو ایده اکر جکر ینی صوده
پشوروب بعده کباب ایدوب صرع مرضنه مبتلا اولان کیمسنه اج قرننه ییسه زیاده
نفع ایلیه اهلی اولان حمارلك ایچ یاغی چبانلردن قالان نشانلری کیدروب بدنه
اویدورر بعضیلر دیمشلر خاصه سندندر اکر حمار اهلینك الینی دریسندن
قایش ایدوب صرعی اولان کیمسنه باشنه انوکله بغلاسه لر بر ییل طوروب صکره کیدرسه لر
مرضی کیدرر اکر صاغ ایاغی طرناغندن یوزك ایدوب صرع مرضی اولان کیمسنه
طاقوب کتورسه مصروع اولمایه و بو صحیحدر آتشك ترسی طمریا یلماقدن اولن
اقان قانی طتوب کسر اکر سرکه ایله قارشدیروب النه صواسه لر و یاخود اوروب
برننه قوسه لر و یاخود قوروسی او زرینه سرکه سریوب قوخلاسه لر و یاخود
یاشی صقوب بر مقدار صویندن برون ایچنه قوسه لر بو فائده ویروب قانی
طوتار شول حمار که یاش اوتلوق ییه اکر انوك ترسی شراب ایله قرشدروب
بعده صقوب صقلمشندن ایچسه لر عقرب صوقدوغینه زیاده نفع ایلیه خاصه
لرندندر اکر حمارك الینی دریسن اوغلانجقلره اصا قوسه لر اویوردکن قورقالرکه
کیده اکر قولاغنی کیرندن جوق اغلاین اوغلانجغه ثمن درهم ایچورسه لر غیری
اغلامایه اکر یاش ترسنی صقوب صقلمشندن ایچسه لر طاشلری اوفاقلایه
ات ترسی دخی بو فائده ویرر اما ایچمکله انا قرننده میت اولان اوغلان صوکن
جیقارماقده اندن زیاده در خاصه لرندندر اکر عقرب صوقدوغی کیمسنه حماره
بنوب یوزینی قویروغی طرفنه طوتسه اغریسی کیدوب اوکاره اکر عقرب صوقان
کیمسنه حمار قولاغنه اکیلوب دیسه که بنی عقرب صوقدی اغریسی کیده اکثر ماسی
کوبکلر مضر ایدر و باشلرین اغریدرحتی المرندن اویوماغه باشلرلر اما یبان
حماری اتندن ممن قرا داولنورسه صو و طوز و طوراقا و تی و دارصینی و زنجبیل ایله
پشوروب مهرا ایلیه لر اکر ایچی یاغندن یسه لر و یاخود شوروا سندن ایچسه لر
اکلوبری برینه صقلماقدن اولان اغریلره نفع ایلیه و غلیظ اولان یللری تحلیل
ایدوب ایندورر کذلك زیت و جوز یاغیله پشورسه لر نفع ایلیه شول کیمسنه که
دائما اتندن یسه و یاخود دائما اندن یمکه مضطر اولسه یعنی غیری نسنه بولمیوب

و یاخود سبب اخر ایله دائما اندن ییسه لازمدر که ایکیده بر ده بدننده ن سوداء
جیقاره و بدننه یاشلق ویرر نسنه لر استعمال ایلیه و دخی بدنن صو ودجی
یاغلر و لعابلر ایله صو و ده اکر یمیه سندن معده ده چکلیك و شیشمك حاصل
اولوب معده دن اینمه سی تیز اولمیوب اکلنورسه اولی بودر که تیز جیقارمسنه
سعی ایده لر شول وجهله که فتیله لر استعمال ایده لر و ایچنده ترنجبین و محموده کبی
اولان مسهل ویریجی جوارشلر ویره لر اکر ایچی یاغی ایله یوزده اولان لکه یه
صوه سه لر نفع ایلیه اکر قسط یاغیله قاینا تسه لر غلیظ یللردن و بلغمدن اولان
بوکرك و ارقه اغریلرینه نفع ایلیه اکر اودینی داء الثعلب یعنی ساچ و صقال
دوکیلن یرلره و دوالی یه دوالی چوا یاقلرده اولان طمرلره سودای و یاخود
صافی قان جوق اینوب طمر شیشوب و ککیلوب قبارماغه درلر بو اکسنه یعنی
داء الثعلب و دوالی او زرینه اودیله محکم سورسه لر نفع ایلیه تجربه اولنمشدر
خاصه سندندر که حمار وحشی نك کوزلرینه باقماق کوزلر صحتین دائم ایده
وکوزه صو اینمکی منع ایدر

ابه کومجی ایکی درلو اولور بری بستانی و بری بریدر بستانیسنه ملوکیه و
ملوخیه درلر بریسی دخی ایکی درلودر بریسی اوتلوق کبیدر که صو دولابلری
یاننده و اکنلرا اسنده بتر بو صنف ایوسی و طتلوسیدر خبازی بیو اطلاق
اولنمسدر ادبو صنف اولور لنجق بریسی دخی شجری یعنی اغاج کبیدر بیوجکدر
الا خطمی درلر بابنده ذکر اولنور انشاءالله تعالی یبانیسی بستانیسندن الطفدر
یعنی حرارتی و اثری زیاده در بر مقدار طوز لیلغی وار در پس قوتی ایو حرارت
و رطوبت و از اجق یرلولیقدن ترکیب اولنمشدر طبیعی درجه اولیده یاردر طبیدر
معده یه یرامازدر قارنی یومشادر سیدوکی یودیدر اکر بر اقلرین پشوروب
نصف رطل مقداری نه بر مقدار شکر قاتوب ایچسه لر قاوقده و بغرسقلرده اولن
چبانلره نفع ایلیه اکر یپراغنی چینیوب بعده طوز قاتوب کوز ناصورا اولمش چبانلره
اورسه لر پاك ایدوب اتن بتوره اکر یاره و یاخود چبان اوکلماسی مراد اولنورسه
حینیوب طونسوز استعمال ایلیه لر اکر قوروسن دوکوب سدولك ایله یاقی
ایدوب باشده اولان چبانلره و اویوزلره اورسه لر ایو ایدوب باشده اولن
کپه کی دخی کیدره اکر دوکوب زیت یاغیله قارشدیروب الش یانغنه و حمره
دیدکلری صفروی چبانه اورسه لر ایو ایلیه اکر یپراغنی و کوکن پشوروب
ایچسه لر و انوکله بر قاچ کره قوصدرسه لر زهرلو قتل ایدیجی نسنه لره نفع ایلیه

تخمی بارد رطبدر زیاده تغریه ایدیجی یعنی طمرلری وسائر برلری یاپشوب طوتیجیدر
اشیدن وقورلقدن اولان اوکسرکه نفع ایدر حقنه لری ومسهل شربتلری وسائر
ایچیلن نسنه لری قاتسه لر نفع ایدر بغرسقلری دوز ایدوب کسکن اولان خلطلر
ودوالری اکلندرمیوب صیروب دفع ایدر وتاثیرن تیز ایدر واحتماسنی منع ایدر
وکوکسی یومشادور وتیلا صوقدوغنه نفع ایدر بر کره ده بش درهم مقداری استعمال
ایتمك جائزدر زیاده دخی استعمال اولنسه ضرر ایتمیه لکن بش درهم مقداری
ایله دخی اذا ایله نفع اولور مکرکه زهر ایچورلمش کیمسنیه قوصدرماق ایچون اولوری
جوق ویره لر اکر بیان یوجه سی تخمی مثلی ایله قرشدیروب شراب ایله ایچسه لر
قاوق اغریسنی ساکن ایلیه ایه کومجی ایله حقنه دخی ایدینورلر خصوصا بغرسقلری
ورحمی واوتوراقده اولان یانغنلری واجیلری ایچون زیاده نفع ایدر اکر بلشکی ویا
نباتك یپراغی ایله اتسی شیشلری یاقی ایتسه لر ساکن ایدوب کیدرر اکر ابه کومجی نك
بستانیسی که اکا ملوخیه دیرلر انوك نباتی اوزانوب یوکسك اولور پنبه ارسنده
جوق بتر یوکسك اولور حتی اغاج دیمکه یرار اولور ویپراقلری اوزون ودوز
اولور یبانیسی یپراقلری ایله ذکر مجی کوریلور ویپراقلری یرتیقدر ولذتی یوقدر
طاتسزدر مقدما ذکر اولنان ابه کومجدن بونك برودتی ورطوبتی زیاده
در ضعیف وصوق اولان معده یه ولیچنده جیك خلطلر اولان معده یه
یرامازدر اما قارنی وکوکسی یومشادر واریلکنه نفع ایدر واوازی صاف ایدر
شام ومصر خلقی انی جوق یرلر یمه سنك الك ایو طریقی بودرکه قوشلر اتی ایله پشوروب
بیه لر کوکرجین وسرچه وبغرتلاق قوشی ویاخود بر یللق قوزی اتی ایله پشوروب
بیه لر وقوالی خفیف یعنی نه پك ونه سویق اوله واتی اونلار مثلا دارصینی و
خولنجان وفلفل وزنجبیل ایله بیه لر وجوق یمیه لر اما اتی عزاجلولره ضرر ایتمز
سرکه واکشیلر ایله اصلاح اولنور اکر اغرلیغی ویاخود کرهه سی طوییلورسه قوصوب
براغه لر ویاخود اوزرینه اجی شراب ایچه لر وبونك صاری چیچکی واردر بقله
چیچکنك اوفاقلرینه بکزر اوکسودوکه یرار سکز ایله استعمال ایده لر چیچکندن
صکره قورنجغز شکلنده اوزنجه ویاشل قلیف ایچنده تخمی اولور تخمی سیاه دیر
جودك اوتنه بکزر زیاده اجیه در ایکی درهم مقداری ایچسه لر شول مرتبه ده
که خوف ویرر

اشپتن بو اشپتن ترکی ابو اغندند عربیده بقلة یمانیه وبقلة عربیه دخی دیرلر ترکیده
بیربوز وجربوز دخی دیرلر مغرب جانبنده واندلسده ملیطش دیرلر صولولغی زیاده

ترنج در هندباننك کوجوکنه بکزر طبیعتی درجۀ ثانیه ده بارد ورطبدر دوائیتی
اندر قارنی یومشادر ماروللدن قباقدن زیاده بدنی رطب ایدر غذاویرمسی
اندر دادی یقدر معده دن کچ ایننر زیرا قجقلامه سی یقدر اکر کوکی ایله طتلو
اوزوملری واتی شبیتلری باقی ایلتسه لر نفع ایلیه اکر صوین صغوب کل یاغی
ایله کونشه طوقنماقدن اولان باش اغریسنه نفع ایلیه اکر بیسه لر حرارت
غریبه دن اولان یانغنی سو بیندوره وایو خلط ایلیه وحرارتدن وصفرادن
اولان اوکسوزکی وصوسزلیغی ساکن ایدر حرارت غریبه ییواتی نسنه لر
استعمال ایتمکدن ویاخود اتی هوادن بدنده حاصل اولان حرارته دردلر
خصوصا اکر قاینادوب بادم یاغیله پشوروب اوزرینه طتلو انار صوی
وتازه کشنیج اکر تازه اولمازسه قوروسنك صویندن ویاخود برمقدار
قوروسندن قیوب استعمال ایتسه لر نفعی زیاده اوله اکر صوین صغوب
اویون وکچیکه طلا ایتسه لر ابرا ایدوب پاك ایلیه اکر مزاجی صوق اولان کیمسنه
جوق یسه ضرر ایده وجماعدن الیقویه بو مقوله کیمسنه لر اتی اجزا ایله اولان
جوارشلر ایله برلرسه ضرری دفع اوله

انجبار ترکیسی عربیده بقلة الزمات دیرلر بو نبات مغرب جانبلرنده وجزیره لرده
جوق بولنور بو نبات هر ییل ییکیدن بتر زمانی اول بهاردر یاز اخرینه دك طورر
بو نباتك یپراغی لسان الحمل ولسان الذئب دیدکلری نبات یپراغنه بکزر سیاه
لیغه مائلدر ایچه وبدا اقلوجه کوکی واردر اوستی سیاه وایچی بیاضدر کوکی
حزیران ایننده جقاروب جمع ایدوب قابینی دخی دوکوب اندلرصوین صقارلر
وپشوردلر تاشول مرتبه ده که زفت کبی قیو وسیاه اولور انك ایله اوق تمرتلرین
بولادرلر اولمقوله اوقا ایله هر حیوانیکه اوروب قناتسه لر فی الحال قتل ایدر مجربدر
واول قابندن صویلمش اولان کوکلری دخی ایپه دیزوب قورودرلر ولایت اندلسده
کندوس دیدکلری زهر یرینه صتارلر طبیعت حرارتی زیاده در اوچ درهم مقدارین
یسه لر زیاده قوصه ورر وقتل ایدر علاجی کندس دیدکلری زهر ایچمش اولانه
ایتدکلری علاج کبیدر واول علاج اوزرینه بوکا صوتماغی ویا بش نسنه لر
ویرمك تدبیرن زیاده ایده لر صاحب کتاب ایدر ولایت حبشده مقدیشو نام
شهردن صحیح سوزلو بر شخص بکا حکایت ایلدیکه اول جانبلرده براغاج اولور جوق
وبیوك اولماز الك بیوك انادا غاجنك کوجوکی قدر اولور یپراغی مرسین یپراغنه
بکزر دقایلوجه بومرو وجه یمشی اولور اول ولایت خلقی اول یمشی چینه دکلرنده

نفسلری خوش اولور واو یوددر و سرخوش ایدر ازاجق صارولیق و بیاضلیق
ایله قریشمش قیزل کوک واردر یومشاقلوغی او قلوق کوکلرینه بکزر کوکن الوب
ازوب دیدلر وصو ایله محکم پشوررلر تاصوی سیاه و قیو اولوب کوك پارهکی
پاك و بیاض قالور اول صو ایچنه اوق قمرلر و یاخود غیری آلت جارحه هرنه
نه ایسه بولایوب انوکله مقتوله حیوانی یرالاسه لر فی الحال قتل ایدر الکده جوق
اکلندرمه سی یکرمی دورت ساعتدر و بوندن اقدم ذکر اولنان دن زیاده
اکلندرمز مکرکه آدم نجاستندن اوزایکی درهم وارنجه مقداردن ایچوره لر
ضرری دفع اوله دفعاتله تجربه اولنمشدر وخطا ایتمه مشدر
اَیِطْ اغاجی فارسیده پنجنکشت یعنی بش پرماق دیمکدر بعضیلر بو نبات نبطانیلکن
دیدکلری ردیدشلر بو سوز غلطدر لسان یونانیده اغَنِسْ دیدلر یعنی پاك دیمکدر
زیرا طائفهٔ کفره بد نامرلری کونلرنده بو نباتی کلیسالرینه دوشرلر درلرکه بونك
جملعی وجماع اشتهاسی ضعیف ایدر پس ادکنلر و یکتلر کلیسایه کلان عورتلره
بقمایوب میل ایتمزلر بو نبات شجر ایله اوتلوق مابیننده بتر بر نباتدر بیوکلکده
شجر مرتبه سنه وارور صولره یقین ضرب یرلرده بتر ازمه سی کوه و محکم بداق
لری واردر یپراغی زیتون یپراغنه بکزر اما بونك کوجوك و یومشاق اقدر
و سیاهلیغی ازدر بو نباتك هر بداغی باشنده پرماقلر بکزر اشغه لری
بربرینه یقین واوجلری بر برندن ایرلمش بش دانه یپراغی اولور کوکلکه و قرمزیه
مائل بیاض چچکی اولور چچکدن صکره بعضیسی سیاه و بعضیسی بیاض اوفاق بر
برکبی تخمی اولور اول تخمه بزر پنجنکشت و حب النسل دخی دیدلر زیرا دائم یسه لر
نسلی کسر بعضلر بزر سسنبستان هیو نام ویردلر بلکه نفسنده اولدر دیدلر بو سوز
لر دخی غلطدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر یپراغی الایله اوسه لر
بسباسه رایحه سی کبی لطیف رایحه سی ظاهر اولور یپراغنك حرارتی و یبوستی
تخمندن و بداقلرندن ازدر اطبا یپراغی استعمال ایتمزلر اما قابضلغی ظاهردر
اکر تخمی جیك ایکن یسه لر باشی اغریدر اما قاورلمش اولیجاق باش اغرتماز اکر
یسه لر جماعی ضعیف ایدر کذلك یپراغی دوشسه لر تخمی جکرده اولان سده لری
اجماقده و طلاقی کیدرمکده غایت زیاده نافعدر حیض قانن یوریدر و اعضاده اولان
قاتی شیشلری تحلیل ایدر اکر اندن یاغ ایدوب سورنسه لر قجالسز ایچی کیده زهرلو
جانورلر صوقدوغنه نفع ایدر اکر سکنجبین ایله ایکی درهم مقداری ایچسه لر طلاقی
کیدر کذلك سرکه ایله اسیدوب اوزرینه اورسه لر نفع ایلیه استسقالولره

نفع ایدر مقداری شربتی نصف مثقالدن برنجیق مثقاله دکدر اکر شراب ایله ایکی
مثقال مقداری عورت ایچسه حیض کلمسندن امید کسلمش اولان قانی
یوریده اکر یپراغنی و یمشنی پشوروب اوتوراغنده ورحملرنده شیشلری
اولان کیمسنه ایچنده اوتورسه لر نفع ایلیه کذلك بر درهم بیان نعناسی ایله
یمشندن بر درهم مقداری ایچسه لر و یاخود یاقوب توتسی ایتسه و یاخود
کتورسه لر حیضی یوریده اکر شیشدن و رطوبتدن اولان باش اغریسنه
یاقی ایتسه لر نفع ایلیه اکر سرکه وطتلو زیت یاغیله پشوروب لیثرغس
و یاخود قرانیطس اولان کیمسنه نك باشنه دوکسه نفع ایلیه یپراغن توتسو
ایتمکله ودوشمکله زهرلو جانورلری قاچیروب اکر قیماق واصما یپراغی ایله
قریشدروب قاتیلنمش اولان خایه لره اورسه لر زیاده قاتلغی کیدره اکر یمشی
صو ایله اونوراقده اولان جاتلاق اغرلرینه اورسه لر ساکن ایلیه یپراغی
و یمشی سکز طولاشغنه ویاره لره نافعدر بو نباتك خاصه سندندر اکر
اندن دکنك ایدوب یورسکن کاطیالسنه لر یورلمغی و جماع اشتهاسی منع ایلیه
اولی بودرکه صمغ عربی ایله اصلاح اولنه اندن دخی بر مثقالدن زیاده استعمال
اتمیه لر
ابراهیم دیکنی و شوکت مبارکه ودیو دیکنی عربیده شوکهٔ یهودیه درلر یونانجه قرمقنته
درلر دکنلردن برکونه دکندر ولایت مغربده ابراهیم علیه السلام دیکنی کرلو
جوق دوررلور در برصنفك یپراغی حاما الاوّل ابیض دیدکلری نباتك کوجکنه
بکزر بیره دوشوب بتر بوغملودر و بوغملری یانلری دیکنلو وافر بالدلری بتر
بعده بیاض چچکی اولور و کوکلری قالیك اولور لذتلی طتلودر ازاجیق تیزلکی
واردر برصنفك یپراغی ذکر اولنان کبیدر الا طرملالار ایریلیکی یوقدر دو دکلری
دوز دور وزیاده یشل و جوق و بر یره جمع اولمش اولور ارشون قدر اوزار
بالدری اولور و یپراقلری نصفندن بتوب جوق بداقلنور بو صنفنك کیفیتی
اولکیدن زیاده در رایحه سی حسن دیدکلری دیکن رایحه سی کبیدر طائفهٔ
مغرب بودیکنی سکلردخی ایچون قپولری اوزرینه اصارلر برصنفی دخی یپراغی
دکرمیلکه مائل کسك کسکدر قالیکلوغی اورتمجه اوزون و بیاض کوکی
واردر بالدری وچچکی دخی بیاضدر برصنفی دخی یپراغی دکرمیدر و بیره دوشمش
دارشون قدر بر بالدری بلنر بالدری برمقدار کوکجل دیکنلر ایله طولودر
فاوانیا دیدکلری نبات کوکی کبی اوستی سیاه و ایچی بیاض کوکی واردر بو کوکی

بیمن ابیضدر بو جیله ایدرلر بر صنف دخی واردر که الی طرمالادایری بالدری
وجوق بپراقلری وکسکن دکنلری اولور وچیچکی بتدوکی باشی معروف قرصعنه
ده اولان دن بیوکرك اولور کویا انجی نار دیدکلری نبات باشنه بکزر بربالدرلو
انجروسنه اکلمش بپراقلو طاغلرده بتن قرصعنه یه بکزردر بو صنف زیاده حار
در قدس شریف واطرافنده ارقه اغریلرینه وانجروده اولان صوقلقلره نفعی
تجربه اولنمشدر اق قرصعنه دن بر صنف دخی واردر که دریا وصولر کنارلرنده
بتر بپراغی یشی وزیاده بیاضدر والی طرمالادایریلکی اندروکوکی تبن اوفانور
یومشاقدر وفلزلری جماعه زیاده تحریك ایدوب التی قوامه کتوردر خصوصا
اکر عسل ایله مربی اولورسه زیاده تاثیر ایدر بر صنف دخی واردر که بر بجوق
قارش دکلو اوزاربر بالدری واردر بداقلری اطرافنه یشی لنور بیاضه مائل
درد کرچی باشلری اولور باشلری جوره سنده ضما دیکنی کبی ایچه الننی دانه
دیکنی واردر باش بر ماق قالکلو عنده اوزون کوکلری واردر بعض لجانبلرنده
بو صنف جوق بولنور و قرصعنه بو اطلاق اولنسنه بو فراداولنور طبیعت
محصل کلام اشبو ذکر اولنان اصنافك جمعسنك طبیعتلری درجهٔ اولی
اواخرنده حار و یابسدر بر مقدار تحلیل ایتمه سی واردر اکر صقوب صوین
ایچسه لر حیضی یوریدر و بغرسقلر اغریسنی کیدررر و اکر شراب ایله ایچسلر امتلادن
اولان جکر اغریسنه نفع ایلیه و زهرلو جانورلر اصردوغنه وقتل ایدیجی
زهرلره نافع اوله کوکندن بر مثقال مقداری مثلی ها و م تخمی ایله هرنه وارد
ایچون اولنورسه ایچوررلر ایریکلو بیوك جبانلری تحلیل ایدر ترهلری هنوز
ظاهر اولوب تازه ویومشاق ایکن بیور بعضیلر صو وطوز ایله قارشدرووب
یرلر اندن حاصل اولاخلط یراماز دکلدر اکثری ترهلردن ایودر معده دن
ایچنه بلغمی تحلیل ایدر کذلك کوکلرین یمك دخی تحلیل ایدر و بولی ادرار ایدر
کوکی یانده وکوکسده حادث اولان اغریلره وزهرلو جانورلره نافعدر خصوصا
عقربلر صوقدوغنه زیاده نافعدر اکر کوکینی پیشوروب صویندن سکز ایله
ایچسه لر شیشلری وجبانلری ساکن ایلیه وایچروده اولان ایریکلو بیوك
جبانلری وبلغمدن اولان شیشلری ایندورر دائما ایسلر بدنده فاسد
اولوب یاتمش اولان خلطلری جیقاردر وصوین وپیشمشینك صوین ایچمك
ایچروده شیشلر حادث اولماسنی منع ایدر واکر واریسه دائما استعمال
ایتمکله کیدررر اکر کوکن پیشوروب صوین ایچسلر صم ششمه لری ایندورور

کیدررر و اکر کوکن عسل ایله تربیه ایتسلر کوکس پرده لرینی خوش ایدرب
بدنده اولان یاغلولغی وکیر یاسی کیدررر اکر اندن بر جزء واریه اونندن
بر جزء الوب هندبا صوتی ایله یوغوروب بالدرلرده اقارمقوله سی اولان
جبانلره سورسلر نفع ایلیه استعمال اولنماغیله هنوز ابتدا ایتمش اولان
داء الفیل مرضنه دخی نفع ایدر اکر مثلی صدف دیدکلری نبات ایله کوکلرینی
پیشوردسه لر و صویندن رطل مقداری ایچسه لر شراسیف که ایکولر
اوجلریدر انلرده اولان اغریلری کیدررر مجربدر
ایچی عربیده جکنسین درلر معلومدر که اوچ دورلودر بری بیاض و قاتیدر
بینی و براقدر کلادر که الجص درلر وبری دخی بیاض و براق وتخته کبی یصیدر
اکا اسفیداج جصاصین یعنی کرچ جیلر اوستوبجی درلر و بریسی دخی قرملی مائل
طاش کبیدر طبیعت جمله سنك طبیعتی درجهٔ ثالثه ده بارد یابسدر یا اکوز
وغیری نسنه ایله قارشمش ایکن قان اقماسنه نافعدر بیله قارشدرسلر یلان
نسنه لرك ایوسی یمرطه بیاضیدرکه اولور ایکیسنه دکرمن توزی کبی اسباد
بو دلولانی دخی قاتوب تاثیری زیاده وتیز اولور اکر ایچی یاقسه لر یبوستی زیاده
زیاده اولاوانشدن حرارت دخی کسب ایدر اکر سرکه ایله معجون ایتسلر قبض
ایتمه سی و منع ایتمه سی و جمع ایتمه سی و قوردتماسی زیاده اولوب قوی اوله اکر بدنه
صوایتسه لر دلمکی منع ایلیه خصوصا اسفیداج دیدکلری بوبابده نافعدر اکر
طین ارمنی و مرهمك ولحیة التیس و مرسین صوتی و بر مقدار سرکه دخی قاتوب
یمرطه اغیله قارشدرسلر رطوبات فاسده اقدوغی یرلره و قاندن اولان کوز
اغریلرینه یاقی ایتسه لر زیاده واشکار فائده لر ایلیه الحجی جمیعا انواعیله یعنی
هیچ بریسی ایچرودن استعمال اولنماق جائز دکلدر زیرا زهردر قاریده طاش اولور
وسدّه ایدر و قوردتماسی وکرمه سی ایله قتل ایدر یمه سندن اغزده زیاده یبوست
و قاریده اغرلیق و صوسزلق وکوزطوماماق و قرارمق و اغرلیق و بیجودلیق
و بوغاز اغریسی عارض اولور علاجی بودر که قوصماغیله و حقنه ایتمکله کیدررر
قارنی یاك ایلیه و حب النیل یعنی چیوییت اندن ایتدکلری نباتك تخمندن ایچسلر
و بالفعل اتسی و طبیعتی اتسی و یاغلو اولان شوروالربیه لر
ابریشم قوردی عربجه دودالحریر درلر اصلی حنا تخمنه بکزر بر تخمدر که ابریشم
قوردی انی یمرطلار بهار اوللرنده وقیش اخرلرنده بولینور بولندیغی یرلرك هوا
لرینك صوقلوغنده واسیلکنه کوره پس اول تخمی صرچه ویا خود یاك بز پارهسی

ایچنه قیوب ارادم ویاخود ایم عورت حمه لری ار اسنه ویاخود قولتوغنه
شول وجهله قورکه بدننك اسیسی اکا ایریشه کتورن کیمسنه پاك اولوب طهارة
ایله اولماق کرکدر والا حاصل اولماز بو حال اوزره بکرمی کون مقداری ودخی
زیاده طورر بعده بعضیسی دریلوب حرکته کلوب انجیقاروب تازه توت
یپراغنه قودلر اوزرینه یاپشوب اوتلامغه باشلار بلاقیسی کرو کتوردلر
تا بو وجهله جمله سی دریلوب توت یپراغنه قورلر بعضی تربیه ایدن کیمسنه لر
قنترم دیدکلری قامیشدن اوجوکز ایدوب صغر ترسی ایله صوایوب اندن قود
لرحیواناتدن وضرر لردن بو وجهله حفظ ایدرلر ابریشم حاصل ایتمك ایچون
قودقلرنده قرا کولك هوالو قیناد وسسن کلز یرلرده قورلر بو قورد تمام بیوینه
اوزرینه ابریشمدن اوسناسن تمام یاپلنجه فوت اولور فوت اولمنینه تاوق
یسه زیاده سمرد خاصه سیدر اکر قوردیدوق بر قزل بز ایچنه قیوب ستمالو
کیمسنه اصاقوسه لر ایو اوله اکر قوریدوب دوکلشندن اوچ درهم مقدارین
بغدای شوروباسی ایله نیجه زمان ییسه لر رنکی کوزل ایدوب بدنی سمردر

التون بوره سی تنکار دد لر بو دخی بو نوعه طوزلر دندرکه عمل ایله
اولمشدر عمل طریقی بودرکه باقردن برقاب ویاخود هوان الوب اسیحاق یرده
قیوب بالیغ اولماغه یاقلاشمش اولان اوغلانجقلری اول قاب ایچنه ایشه
دوب بعده اسی یرده ویاخود کونشده کرو باقردن دسته ایله تاقیوالنجه نیچه
ایام محکم دوکوب ازه لر قیواولیجاق قوریدوب حفظ ایده لر تنکار التون
یاپشدرلجق والتون لحیم لیه جك نسنه در قیومجیلر عمل طریقن کتم ایدوب
کیمسنه دیمزلر بو بوره التونی اریکه ویومشاتمغه یاردم ایدر و التونی صاف
ایدوب غیری نسنه قارشماغه قومازبو بوره نك حرارتی ویبوستی زیاده
در اکر بال موم ایله معجون ایدوب دیش جوروکی ایچنه طولدرسه لر ایچنده
قورد اولورسه قتل ایلیه وضربان ساکن ایلیه وجلا ویرر ودیشلر یمه سنه
نفع ایلیه تقطیعی یعنی طوغر اماسی سببی ایله بیان کیمسنه قتل ایتمك احتمالی
واردر

ایاق طاشی عربیده حجر القیشور دیدلر منهاج نام کتاب صاحبی بسین ابله
قیسوری دیو یازمش بعضیلر دیمشلر بوطاش ایاق طاشیدرکه حماملرده
ایاق کیرن انکله سوروب کیدررلر اما بیاض اولان طاشدر قیشور دیدکلری
اکر بوطاشی اووب اوفاغیله دیشلرم سورسه لر دیشلری زیاده پاك ایلیه

ودیشلر اتلرین بکشدورر ودردیك اولان چبانلری طولدورر وزائد اولان اتلرین
کیدررر اکر طیغار ویاخود دستی ایچنده قاینار شرابه بوطاشدن قویسه لر فی الحال
قاینامسز کیدرر کاه اولور بوطاشی یقارلر شول وجهله که قوراینجه کومرلر بعده
شراب ایله سوبندورر لر اوچ کرة بو یله ایدرلر کسکنلکی وجلا ویرمسی زیاده اولور
اکر یاقلمشنی کوزده اولان بیاض ده و ساتر نشانلری جلا ایدوب کیدرمکه ایو اولور
اما یاقلمامیشی کیج کیدررر بوطاشك یاقلمامشی ایله یازوتی قازیسه لر کیدرر تیز
ضرر ایتمیه اکر یاقلمیشی ایله دیشلری سوروب ایچسه لر بیاض ایدوب پاك دار
ایلیه

دیو عربیده دب دیدلر معروف حیواندر طاغلرده و صوق یرلرده ساکن اولور
اوپانیق وزیرك وتعلیمه قابل حیواندر انسان نه ایدرسه اکا کورن اولدخی انی ایدر
انساندن وصورتندن قورقدیغی کبی سائر برنسنه دن اولمقدار قورقماز
انسانی وصورتنی کوردوکی کبی بنی قتل ایدرمی قورقار وقالقوب ایکی ایاغی اوزره
یورر وطاش اتارواوك ایاقلرینك المثابه سنده در انوکله دکنکی طتوب ضرب
ایدر بوخصوصلرده میموندن زیاده دد واچ اولوب بیمجك بولماسه ایاقلرینك
طبانلرین یلاماغله اکتفا ایدر **طبیعتی** حاردر رطوبتی جوقدر انی یلمشکدر یاشلو
اولوب قوجه اولاننك مزاجی قورودر اکر ایو ودیبی عسل وفلفل ایله محکم ازوب
باشده اولان اویوزلره که اول اویوزلر کسکنلکندن ویرامازلغندن باشده
بعضی یرلره قیللردوشمش ولورا ولمغوله اویوزلره وچبانلره سورتق صوم سسلر
اول اویوزلری کیدروب باشده قیللری بتورر وکوزل وقوی ایلیه خصوصا
ادمان ایدوب دورت بش کره ایدرلرسه زیاده تاثیر ایده اکر اودندن بردنك
مقدارین سکنجبین ایله ایچسه لر صوقدن اولان جکر اغریسنه نفع ایلیه اکر بو
اناری دانه سندن بوشالدوب وایونك ایچ یاغندن برابری زیت یاغی ایله
قارشدیروب واناز قالی ایچنده اسی ایدوب اسی ایکن قاشلره سورسلر قیل لرین
بتوروب جوق ایلیه اکر ناصور یعنی اسکیوبا وکلماز مقوله سی اولان چبان ویاره
ایچنه نوکله طولدرسلر ایو ایدوب اوکلره او دینك طبیعتی درجه ثالثه ده اولندحا
ویابسدر قانینك دخی حرارتی وغلیظلغی زیاده در بلغم سببی ایله دیوانه ویاخود
مصروع اولان کیمسنیه برمثقال مقدارین ایچورسه لر نفع ایلیه اکر ایچ یاغن ازوب
اسکیدن قاتیلنمش اولان الذیرلرینه سورسه لر نفع ایلیه اکر برص اوزرینه
نیجه کره بر بری اردنجه سورسه لر ایو ایدوب کیدره اکر ایونك ایکی کوزلرین الوب

وبو بر ایچنه بغلایوب دورت کونده بر طوتارسه اسی اولان کیمسنیه اصاقوسه لر
سته اسی دفع اوله بو خصوص خاصه سید رجاحظ نام کیمسنه دیمشکه ایو طوغردقده
یاوریسنک صورتی و اعضاسی یقدر بعده اناسی دلی ایله شول مرتبه ده یالادرکه تا
اعضاسی ظاهر اولور بو کلام صحیح دکلدر که اصلا اعضاسی اولمایه بلکه کورندیکی بو
انو کیچون درکه طوغدقده اوزرنده سموك کبی بلادار قیو و محکم یلشکی واردر اعضا
انوکله اورتولمش دو دکورن کیمسنه صانورکه اعضاسی یقدر همان ات پاره سیدر
یلشکی یجنی کبیدر ویلد ایچیدر پس اناسی اوزرندن اول یلمسکی و یاشلو یغی
یلامق ایله کیدروب اعضاسی بللو اولور اکر ایچی یاغیله داء الثعلب و زرینه
وصوقدن اولان جاتلاقیه قلرم سوردوروسه لر نفع ایلیه و کیمکه قانی تنسنه
طوقنماقدن اولان بره یه وکمیك یرندن جیقماسنه و ایرغانمه سنه نفع ایدوکر لر
قاتیلغن کیدررد اکر قاتیلنمش اولان اعضاء کوننده انوکله یغلایوب اوسه لر بیشادق
قاتیلقلرین کیدررم اکوسودی ویاخود قانی اسی ایکن شیشلرم سورسه لر انین
پشوروب دکنه اما ایونك اودی صرع نافعدر صغر اودی دکلدر و ایو انفحه سی یعنی
بین مایه سی زیاده سمر یچیدر اکر اودینی عسل ایله و بیشل رازیانه صویی ایله
فارشدیروب کوزه چکسه لر کوزلری کسکن ایلیه اکر قانی ایله کوزه چکسه لر کذلك
اکر کوز قپاقلرنده زائد بتن قیلی یولوب ایو قانی ایله کوزه چکسه نفع ایلیه اکر هنوز
صوغمش اولان اوغلانجق کوده سن ایو ایچی یاغیله یاغلایوب اوسه لر براماز لغدن
اکاحرز اوله ایو کوزکی زیاده یابسدر یغمورلرده و رطوبتلری زیاده اولان
کیمسنه لره نافعدر انجو ندرکه روس طائفه سی جوق کیرلر نقرس و فالج مرضی اولان
لره دخی نافعدر دوشیوب اوزرینه او تورماغیله و کرك کورك یاپوب کیمکله
دخی نافعدر

اَغُو اَغاجی عربجه دِفْلی اغاجه بکزر دبر نبات اسمیدر یپراقلری دوز و بیوك
وقاتی وکوزلدر بنفشه دنك قرزله مائل وصافی قیزل چیچکلری واردر کجی بویوز
دیدکلری یمیش کبی یمشی اولور اجیلوب ایچندن یوك کبی نسنه لری بتر اوزوده
وطوز لو کوکی واردر درم لرده و دریالر کنارلرنده بتر طبیعتی درجه ثالث
اخرنده حار و درجه اولیده یابسدر حاذق حکیملردن هیچ بریسی بدنك ایچرو
سندن استعمالنی جائز کورمزلر ومبالغه تحلیل ایدیجی قوتی واردر یپراغی
جمیع حیوانلری قتل ایدیجیدر اکر صو ایله پشوروب شراب ایله صویندن ایچسه لر
ادمی و حیوانی وزهرلو جانورلر صوقدوغندن خلاص ایلیه اولی بودرکه بسمیشی

صوین ایچمکدن حذر اولنه ایچمك لازم اولجاق انجیر وسدف و قیماق ایله پشوروب
التی درهمدن زیاده ایچمیه لر و ایچنده اصلا ندیغی صوقیون و کجی و کوجك حیوانلری
قتل ایدر اکر یپراغنی شول مرتبه پشورسه لرکه یومشایوب ازیله بعده قانی اولان شیشلره
اندن یاقی ایلدوب اورسه لر تحلیل ایدوب اکیده یپراغنك صقنه وسی ایله او یوزه و کیچکی
سورتوب صوم سلر نفع ایلیه اکر چیچکی دوکوب ازوب عورت کوترسه رحمنده اولان
اغریلری ساکن ایلیه اکر اسکیدن اغریسی اولان رقیه و دذلرم انوکله یاقی ایتسه لر
ایو ایلیه اکر بر قامیش و تازه دفلیدن بر جبوق الوب جبوغك بر اوجن اتشه قیوب
و بر اوجن قامیش ایچنه وقامیشك او بر اوجی ایچنده قوردی اولان دیش اوزره
قویسه لرکه تا دفلی جبوغی یانوب دتونی قامش ایچندن دیشه کلوب دوقونه زیاده نفع
ایلیه اغریان دیشه دخی نافعدر اکر دفلی صو ایله پشوروب اول صو ایله اوی صوله
سه پوره یی و اغاج قوردنی قیره اکر دفلی اغاجی طلا دوغی زمانده تازه یپراغن و
یاخود چیچکندن الوب و محکم ایچنا و لیجیه دك دوکوب ازوب بعده ساده یاغ ایچنده
شول مرتبه قاینانسه لرکه یپراق محو اولوب قوتی یاغده قاله اول یاغ ایله باشده
اولان اوفاق جبانلری که باشك قیللرین دوشوروب کل ایدر اولمقوله جبانلری یاغ
لسه لر فی الحال جبانلری کیدروب ایو ایده اکر اول یاغ ایله حیوانلر کیچیکنه سورسه
لر کیده اکر یپراغنی اورتنجك مقداری صو ایله محکم پشوروب بعده صقوب اول
صقندودن هر بر رطل مقدارینه اسکی زیت یاغندن نصف رطل قاتوب تا صو
کیدوب صافی یاغ قالنجیه دك پشوروب هر رطل ایچون ادیمش بال مومندن رطلك
سکز پایندن بر پای مقداری قاتوب مرهم ایتسه لر ایرکلو او یوزلری و کیچکلری
کیدروب ایو ایده مجربدر اکر یوغرد تر خانه سندن بر جزؤ و دفلی اغاجی یپراغندن
بر جزؤ وصادی کبریتدن بر جزؤ الوب جمله سن ایچه دوکوب بعده قیونك قویرق
یاغیله یوغوروب ایرکلو کیچیکه وایوزه بر قاج کره سورسه لر ایو ایلیه مجربدر اکر بو مرهمی
اسکی ساده یاغ ویاخود اسکی زیت ایله تخمندن وتازه یپراغندن اینسه لر بدنی
بلغم و سائر فاسد خلطلردن تمام پاك ایدوب اون ایکی کره برص اوزرینه سوروب
سلر برصی کیدوب تغییر ایده اکر قوری یپراغنی دوکوب جبانلرم اکسه لر جبانلری قوریده
دفلی بولنماسه قانی شیشلری تحلیل ایدوب ایندرمه ده بدلی بك بودکی دیدك
لری دوادن وزنی مقدارنجه وانجیر یپراغندن وزننك اوچ پایندن بر پایه دفلی
نك پشمنسنی و یا ازلمش دوکلمش چیچکی و یا یپراغنی ایچمکدن تاسه و یانغین و قارین
شیشمك و کوز لرطوما لماق و قیزارمق عارض اولور علاجی بودرکه قوصوب معده

اندن پاك ايدرلرسنكيم زهرده بو يله دركه صالرحقنه ايدرلر و ياغلو وصوق تاوق
شوروواسی و خرما و ساده یاغدن ایتدکلری خبیصه دیدکلری حلوالردن ویرلر
وبزر قطونا دیدکلری تخمدن اولان لعاب وصوق کل یاغندن کثیره ایله قارشدیروب
ویرلر و تمر شهریرا دیدکلری خرمادن یمك زیاده نفع ایدر تمر شهریرا ول مقوله
خرمادرکه زیاده بیوك اولوب صارو ویا قزل اوله بعضیلر دیمشلر خرما جکردکین
جیقارمیوب عینی ایله خرما دیکوب بو مقوله دیکلمشندن حاصل اولان خرما بو
مقوله اولور بعضیلر دیمشلر بیابانلرده اولان خرمایه درلر کذلك انجیری عسل ایله
و بر مقدار سدف ایله ییملر و اوزم رتبن یاغلو نسنه لر ایله یاغلولردن بو بابده
الك ایوسی قیما قدر

اغاج قوردی دود البقل درلر باشلیجه قورد جغاز در ایا قلری بکزر ایکی طرفندن
چقمش نسنه لری وار در کندوسی بیوك اولور بومشاقدر طبیعتی بارد یابسدر
مادامکه تازه اولا اکر زیت یاغیله ازوب بدنه سورسه لر زهرلو جانورلر صوقما
سنی منع ایلیه و زهر ایچنه نفع ایلیه

اردیج هندی فارسیده دیودار دیرلر لکن اهل هند لسانجه دیو اسماء خدا اندندر
انلر لسانجه معناسی شجرة الله دیمکدر مراد هندده اولان اردیج اغاجیدر صنوبر
هندی دخی درلر زیرا ایجل که اردیجدر حقیقتده اصناف صنوبردندر یدراق
لری زرنباد به اقلرینه بکزر بر مقدار کسکنلکی وار در سودی اولور سودینه
شیرج دیودار درلر سودی کسکندر دلی اجیدجیدر یافجی وصاصادیجیدر
طبیعتی درجه ثالثه ده یابسدر سکرلر کوشلمه سنه و فالج و لقوه مرضلرینه غایتده
ایودر اندن انفع نسنه اولماز و دماغده صوقدن اولان مرضلره و سکته و صرع
مرضلرینه نفع ایدر بو کر کده و قاو قده اولان طاشلری و فاقلار و قارنی طوتاد
اکر پشوروب صوینی ایچنه اونورسه لر اونورلوق کوشلمه سنه نفع ایلیه

اینك پا پایه سی یاغی اسیدیجیدر سکرطولاشوب بوکلمه سنه ایودر و بیوك
چبانلری پشوروب دشر خصوصا کجبان سکرلو اولان عضاده اولور سه
زیاده تاثیر ایلیه اغریسی اولان قولاغنه طمزرسه لر نفع ایدر قولنجی اولانلر کیمسنه
ایچورسه نفع ایدر بونك جقرماسنك طریقی اذخر یاغی کبیدر بعضیلر کوزل
رایحه لو اتسی او تلار قاتوب حرارتی و تاثیری زیاده اولور

انوا یاغی بارددر قابضدر طریقی بودرکه انوا چیچکندن الوب زیت ایچنه قیوب
کونشه قویه لر بر قاچ کره چیچکن تبدیل ایده لر بعضیلر اولا زیتی مکه ایریغی

وخرما جاغلاسی قابوغیله شول مقدار کگرم ایده لرکه تمام یاغه تاثیر ایتمیه بعده
اول یاغ ایچنه چیچکندن قیوب و صوایله اتشده تا صوی کیدنجه قیناد درلر بعضیلر
ایوه تك صوین صقوب یاغ ایله اتشده تا صوتی کیدنجه قیناد درلر بعضیلر ایوه طغریوب
و یاخود بتون ایوه لی یاغ ایچینه قیوب بر قاچ کون یاغ ایله جا القیوب تحریك ایدرلر
تا ایوه نك قوتی یاغه کله بو یاغ ایرکلو ایرکلو و یوزلرده و کچکلرده و باشده اولان کیکه
و نمله دیدکلری چبانلره و اغزده اولان جبانلره و قبار قلره ایودر اکر حقنه ایدلسه
لر رحم و سیدوك یاغنیبه نفع ایدر و دری طتوب درلکی قومان و فستق اغاجی
قوردی و زراریح دیدکلری زهرلو ایچوردکلری کیمسنه لره زیاده نافعدر قان
توکرمکه نافعدر قوقلاماغله اسیدن اولان باش اغریسنه نفع ایدر کذلك
سود نمکله و حقنه ایتمکله و ایچمکله اسیدن اولان زوروایج اغریسنه و اسکیدن
اولان اسهاله نفع ایدر اکر حنا ایله معجون ایتسه لر طمر و سکر کسکینه نفع ایلیه

اصما چیچکی یاغی قبض ایدیجی و ماده لری صنوجی قوتی وار در کل یاغی قائم مقامی
اولور یعنی قوتی انوك کبیدر لکن ماده لری تحلیل ایتمکده و قارنی یورتمکده انوك
کبی دکلدر طریقی بودرکه چیچکندن الوب صولدوروب بعده زیت یاغی ایچنده ایکی
کون طوروب صقه لر بو یاغ دری طوتماقده زیاده قویدر و اغزده اولان چبانلره
نفع ایدوب طاغلماسنه مانع اولور

املج یاغی بارد یابسدر ساچلره قوة ویروب سیاه ایدر و کوزل ایدوب اوزادر
و دوکلمه دن صقلار طریقی بودرکه جکردکسز املج و مرسین و چام اغاجی کوکی
قابوغندن هر برندن برابر الوب صوایله محکم پشوردوب بعده سوزه لر بعده شیر
روغن یاغی قاتوب یواش اتش ایله صویی کیدوب صافی یاغ قالنجه پشوره لر
و حفظ ایده لر

اجی بادم یاغی درجه ثانیه اولنده حاردر طبیعتنده رطوبت دخی واردر لکن
قورودیجیدر رحمده اولان شیشلره و رحم دونمه سنه و شول مقدار اغریسنه
که اکا احتناق یعنی رحم بوغلماق مرضی درلر انلره ایودر قولاقده اولان کوبلدی
و چکلدی و اغریلری کیدر کوجله افشان ایدنه و بوکرکلرده اغریسی اولانه ایچورسه
سل نفع ایلیه اکر کوك سوسن کوکی و بال موی و حنا یاغیله و یاخود کل یاغیله
قارشدرسه لر بو مرضی و طلاق شیشی اولانلره ایچورسه لر و یا قی ایتسه لر
نفع ایلیه کذلك ایچمکله بوکرکده و قاوقده اولان طاشلری و فاقلیوب جیقارد
و یوزده اولان چرکین نشانلری و لکه لری یوزه سوروب اوماغله کیدررد

ویوز بودوشقلرین کیدروب دوزلدکوز بولانیقلیغنه وضعیفلکینه سرمه کبی
چکلکده نفع ایدر اکر شراب ایله قریشدرسه‌لر باشده یاش اویوزلره وکل‌لره نفع ایدر
وقولنج قلری کیدرو طبیعتی اسهال ایدر وغلیظ خلطلری وسوداوی خلطلری
معده‌دن واطرافندن چیقاروب اسهال ایدر وقولنجی کیدرر خصوصا اخرمهابه
شربتلر ایله اولورسه زیاده نفع ایلیه کذلک سفوف ایتدکلری نسنه‌لری بوماغله
یاغلایوب یسه‌لر کیربو فائده‌لری ویرر برکره‌ده دورت مثقالدن زیاده استعمال
ایتمیه‌لر چیقارماسنک طریقی بودرکه بادمی دوکوب صو ایله پشوررلر صو اوزرینه
کلان یاغنی الالر ویاخود بادمی دوکوب اوزرینه اسی صو سریوب محکم اوروب و
قارشدیروب بعده چیقاروب صقوب یاغین چیقاره‌لر بو یاغ بولنماسه شفتالو
چکردکی یاغی بدللیدر

اصرغان دیکنی یاغی (تخمی) سائر تخملر یاغی کبی چیقاریلور اوچ درهم مقداری بلغمی اسهال
ایلدر اکر ایچسه‌لر ویاغلانسه‌لر ارقه اغریسنه نفع ایلیه یاغلانماغیله جماعی تحریک
ایدر

اغاچ قاوونی یاغی حارو یابسدر تحلیل ایدیجیدر قوجه کیمسنه‌لرک سکرلرنده اولان
مرضلره نفع ایدر وصوق تاثیرلی دفع ایدر اکر یاغیله سوریوب یاغلانسه‌لر دورت
کونده بر طوتان سیتمالرده وسائر سیتمالرده اولان دترمه‌لری کیدرر اکر ایاق طبانلرینی
بو یاغله یاغلاسه‌لر سفرلرده صوق تاثیر ایتدوکنه نفع ایلیه اکر اکثیرلرنده المی
وزحمتی اولان کیمسنه اول بدنن شربت ایله پاک ایدوب بعده اکثیرلرینی بو یاغله
محکم یاغلایوب جرب ایلسه‌لر اغریلرین ساکن ایلیه بو یاغ ارقه واکثیرلری اغریلرینه
وعرق النسا وبدن سکرملک ودترمه وفالج ولقوه مرضلرینه نافعدر اکر برنندن
ایچرویه طملانسه‌لر باشک بر طرفی اغریسنه وصرع وسوداوی اولان مرضلره
نافعدر سکرلر صوقلوغنه وکوشلیه‌سنه نافعدر قاوقلرو بوکرکده صوقدن
اغریسی اولان کیمسنه بو یاغیله ارقه‌سن واویلوقلرین یاغلایوب صوم سلر ساکن
ایلیه اکر صوقدن اغریسی اولان دیشلر اوزرینه صوده‌سه‌لر نفع ایلیه کذلک
صوقدن باشی اغریسی اولان کیمسنه بو یاغی قوقلایوب وباشنه سورسه‌لر نفع ایلیه
وکچ بتن صاچ وصقاله وسائر ساچلره سوروب جرب ایتسه‌لر قیللری بتورر دائما
بو یاغله یاغلانسه بدن وبدن دری رایحه‌سن کسوب کوزل ایلیه چیقارماسنک
طریقی بودرکه زنبق وخیری یاغلرندن که بیان اولنمشلردر هر برندن بر رطل
مقداری الوب التی دانه اغاچ قاوونک اوست قابوقلرین ایچنه قیوب هر اوچ کونده

بر اول قابوقلری چیقاروب یرینه اخر قابوقلر قویالر بو وجهله نه کلو زیاده تبدیل
ایدرلرسه اکا کوره قوتی زیاده اولا بعضلر اغاج قاوونی تازه یاشل ایکن قابوغین
الوب اوزرینه یاغ وکل صوینی دوکوب تا قابوقلر اغاروب قوتی ورایحه‌سی یاغه
سکنجیه دکین یواش اتش ایله پشوررلر بعده اتشدن ایندوروب بر کون وبر کیجه
طوروب بعده یاغ ایچنه بر مقدار مسک وسک مسک دیدکلری ترکیبدن وکافور
دن قتارلر اعلا یاغ اولور بعضیلر پنبه پاره‌سن شیره‌وغن یاغنه باتوروب
هنوز اغاجنده اولان اغاج قاوونی خاولی پنبه پاره‌سینه هر کونده اوچ کره
قرق کونه دکین یاغلایوق جرب ایدلر بعده اغاجدن قوپاروب کسکن قاشق
ایله قابوغن صیوب صقوب یاغین چیقاررلر بعضلر قابوقلرین سیسام ایچنده
تربیه ایدرشول وجهله که سیسام ایچنه قیوب بر قاچ کون تا قوتی ورایحه‌سی
سیسامه سکنجیه دکین طوردر بعده صقوب یاغین چیقاررلر بعضلر دخی تمام
ایریشوب کمالن بولمش اغاج قاوونی برکیجه‌ده یاغ ایچنده قیوب طورر بعده کونشی
یا پ یاپ قاریوب یاغین چیقاررلر بعضیلر قابوقلرین سیسام ایچنده تربیه
ایدرشول وجهله که سیسام ایچنه قیوب بر قاچ کون تا قوتی ورایحه‌سی اغاج
قاوونی اصلا قالمیوب صولوغی یاغنه قارشمیه بو مقوله ممکن اولدوغی قدر
جمع ایدرلر بعده بر قابی عود ومسک وعنبر ایله تکرار تکرار بخورلیوب اول
یاغی ایچنه قیوب حفظ ایدرلر بو یاغ رایحه‌سی خوش ولذتلودر دماغه زیاده
نافعدر بعضلر دخی چکردکندن یاغ چقاررلر بادم یاغی چیقاردقلری کبی چکردکندن
اولان یاغ اسیددر اسیده جیدر قولاقلرده اولان سنگلری اچار وبدنک دویک
یرلرینه طالوب کیرور وبو تاثیر ایدوب چوق نفع ایدر حتی بو یاغ ایله یاغلانمش
اولان کیمسنیه عقرب یقین اولماز

اشک خیاری یاغی بیان خیاری که بعضیلر قرغه دولکی دیرلر استانبول قرشوسنده
قاضی کوینه اسکداردن کیدن یولک یالیده اولان باغچه‌لر حولولرنده چوق بولنور
یمشینه الدکدوکی کبی قیوب ایچنده‌ن صوی صحراد یاغنی جقارمانک طریقی بودرکه
اولمشدن نه قدر اولندوغی قدر الوب دوکه‌لر وصقوب صوین چیقاره‌لر ونقدار
صو اولورسه اولمقدار زیت یاغی قاتوب یواش اتشده تا صو کیدوب یاغ قالنجه
پشوره‌لر ویاخود بو یمشی تازه ایکن الوب طوغرایه‌لر واوزرینه ایکی ورته جک
مقداری زیت یاغی قیوب وقابنی محکم بغلایه‌لر وکونشه قیوب قرق کون تمام
طوردقدنصکره صقوب یاغین ایتره‌لر بو یاغ زیاده اسی یاغدر تحلیل ایدیجیدر

وصوق تاثیر ایتمش اولان بدنی یاغلاسه لر نفع ایدوب صوقلوغن گیدرر وسائر اعضانی
صوق ویرامان خلطلرا اینمه سن منع ایدر ودخی یوزده اولان لکه و مرجمک دانه
سنه بکزر اوفاق سویجیلری گیدرر و کوردوسی وجکلدیسی اولان قولاق ایچنه
طملاتسه لر نفع ایدوب ایچنده قوردا اولورسه قیره و غلیظ یللرینی گیدرر ایکی درهم
مقداری ایچسه لر ویاخود عورت کتورسه حیضنی یوریدوب اوغلانی کتورر
وچیقارر

ابو جهل قارپوزی یاغی چیقارماسنک طریقی بودر که بو یمشنک تمام کمالیله اولمشنده
صغلمش صویندن دورت رطل مقداری ایکی رطل زیت یاغینه قاتوب یواش اتشده
صو گیدنجه پشوره لر اگر یمشنک تازه سی بولنمازسه قورو سنک قابوغین وحکم دکین
بیانه اتوب صافی ایچندن ربع رطل مقداری الوب اوزرینه بر رطل زیت یاغی
قیوب قوتی یاغه سکنجیه دکین پشوره لر بعده تصفیه ایدوب حفظ ایده لر
بو یاغ صوقدن اولان مرضلره نفع ایدر اگر ایچسه لر جیک خلطلری و بلغملری
وصوغلجان وسائر قوردلری اسهال ایله قاریندن چیقارر اگر اوکوز اودی ایله
قارشدیروب کوبکه قیوب کتورسه لر بو فائده لری ایدر اگر بو یاغله حقنه
ایتسه لر قولنجه نفع ایدوب المن ساکن ایلیه اگر باشی بو یاغله یاغلاسه لر اکنه
باشی کبی اوفاق چبانجقلره نفع ایلیه و سلجلرد و کلمه سن منع ایلیه ایچنده قورد
وکوردوسی وچیکلدیسی اولان قولاغه طملاتسه لر نفع ایلیه اگر بو یاغ ایچنه پنبه
پاره سن بولایوب بینلکه وجودومکه باشلامش اولان دیشلرا وزرینه باصوب
دوتسه لر ساکن ایلیوب نفع ایلیه خصوصا اگر اتشی ایدوب قوردلرسه زیاده
نفع ایلیه صوقدن اولان اغریلره صوم سه لر هر قنده اولورسه نفع ایدوب
گیدرر

ایلیج معلومدر که دیکنلو بیوک اغاجدر عربیده نَعرُورُ و ذُو ثَلْث حَبَاتْ دیرلر
طبیعتی درجه اولیه بارد رطبدر بر مقدار قابضلغی واردر و غلیظ بلغملو
رطوبتی واردر اکشیلکی وقابضلیغی اولماغله قارنی طوتار ایلج ایکی دلودر
بری جبلی و بری بستانیدر و اککلو دیشلو اولور ایکیسنک اغاجلرینک صورتی
بری برینه مخالف دکلدر اما اککنک دیکنلری جوق ودیشدن کچیرک اولور
بو اغاجدن دره لرده اولانی طاغلرده اولاندن بیوکرک اولور طاغلرده
اولاننه عیزران درلر نتکه ولایت مصرده اولور بر کونه اوفاق لجیردر
اولمقدار اولور وصارودر بستانلرده اولانی قزلدر طاغلرده اولاننک قابضلغی

وغلیظ لیغی ورطوبتی زیاده در ایکیسی دخی بدنه اتمدا ویرر عَنْزَیرانْکه صارو
سیهدر قزل اولاندن ایودر نعروری جوق یلمه لی یمکدن بلغم مرضلرین کتورر
خصوصا قولنج وبغرسق اغریسی واشتها فاسد اولماق مرضلرین زیاده ایدر
اولی بودر که غذا طریقیله استعمال ایتمیوب بلکه هماک اشتهاء ساکن ایتمک
ایچون ویاخود بر مرضی دفع ایچون استعمال ایده لر صفرا غلبه سن وقان کسکن
لیکن ساکن ایدر اما قولنج ایدر و باش اغردر وکوکسلری پرده لری ضعیف
اولانلره زیاده ضرر ایدر خصوصا بارد اولورسه زیاده ایدر کذلک مزاجلری
صوق و بلغملو اولانلره ضرر ایدر رازیانج اصلاح ایدر طاغلرده بولنور صارو
اولاننک تمام کمالن بولمیشی مزاجلری اتشی اولانلری جماعه تحریک ایدرر
عود وانیسون ایکیسنک دخی ضررلرین دفع ایدر

اَلتُّوتْ عربیجه ذهب درلر سکه لو سنه وغیریسنه اطلاق اولنور طبیعتی
التونک طبیعتی معتدلدر بعضی لر دیمشلر حاردر التوندن سحاله یعنی بلکو
ویاخود دمور اوزرینه او و یلوب چیقان اوفاغی سودایه ایودر سودایه متعلق
دوالرمه کیرور التوندن اولان مکاوی یعنی داغ ایده جک التلر سائر معادندن
ایتدکلرنک ایودر انوکله اولان داغ سائر ایله اولاندن تیز اوکیلوب ایو اولور
التونک خاصه لرندندر اغزده طوتسه لر اغز دلیجه سن گیدرر داء الثعلب
یعنی ساچ وصقال دوکلمک و داء الحیه یعنی دری قباروب سو یولماق مرضلرینه
متعلق دوالرمه قاتوب ایچسه لر و اوزرینه سورسه لر نفع زیاده اوله اگر
مسحولی اوفاقلمیشی ایله ویاخود التون میل ایله کوزه سرمه کبی چکسه کوزه قوت
ویرر یورکدن تاسه وغصه دفع ایدر یورک اوینامه سی و برامز و باطل وقورقنج
فکر ایتمک مرضلرینی دفع ایدر خاصه سندندر اگر کوکرچینک قناتلرینک
اوکلرینی التون ایله داغلسه لر بیبانه کتمیوب مکاننه مالوف اوله التون سائر
معادینک جمله سندن وزنده اغردر اندن صکره ژیوه اغردر حتی اگر بر جکره ده
التونلی بر رطل ژیوه اوزرینه قویسه لر اوزرنده طورمایوب اغرلغندن دیبنه
وارر اما غیری معادن مثلا کمش و باقر وغیریدن اون مثقال مقداری الوب
قویسه لر دیبنه کتمیوب اوزرنده یوزوب قاله اگر کویه اصاقوماق ایچون قولاق
دلدکلرنده التون اکنه ایله دلسه لر دلوکی بتشمیوب شویله قاله اگر صافی خالص
التوندن بر مقداری اوغلانجق بو ینونه اصاقوسه لر اویوردکن قورقایه و صرع
اولمیه مجربدر اگر طرناغی دیبنده قورلغان دیدکلری چبانی اولان کیمسنه اولیرمانی
التوندن یوزک طاقسه اغریسی ازایلیه التونی کویمک و انوکله اوینامق یورکه
قوت ویرر و نفسدن طارلیغی و تاسه گیدررد و کولمک کتورر مقدار شربتی
ربع درهمدر

اندز کوکی عربیجه راسَن ولایت اندلسده جناح و یونانیده اَنیُونْ دیرلر

يپراغی قلومس ديدكلری نبات يپراغنه بكزر (انما) اندن اوزون اينجه در اين پراقليدر بر كز
اورنجه دبرلمش يپراقلو بالدری واردر يبوك كوكی اولور كوكنك رايحه سی كوزلدر
رنكی قزيله مائلدر لذتده ديلی اجيدر كسكنلكی واردر طاغلرده اغاجلو يرلرده
صو مسه لر نفع ايليه كذلك عودتلر طوغرده قدر طوغرماقدن ولادن جاتلاقلرينه نفع
ايدر اوتوراقدر اولانلره دخی نفع ايلر
بتر كوكنی ياز زمانلرنده يردن چيقاردلر استعمال اولنان انجق كوكيدر ورلسن صو
اطلاق اولونسه كوكندن غيريسی مراد اولنماز طبيعتی درجه ثالثه اولنده حار و
يابسدر رطوبت فضليه يعنی غليظ ياشلغی واردر يوسی اولدوكه تازه اولوب
بثلنمش ويمش اولميوب رنكی برمقدار بيشيله مائل اوله غليظ خلطلری توكرمكده
نافع اولان لعوق ايكن يودولاجق نسنه لره قاتسه لر نفع ايليه وخلطلری اريدر
نفعی زياده اوله ويالكز ايليه صوقلامش اعضايه والنير لرينه اورور برمقدار
زمان بويله ايتسه لر نفع ايليه يشميشی بولی وحيضی يوريدور اكر شكر ويا عسل
ويا انجير قاتوب طتلو ايدوب قيوايكن يوتسه لر طوغرلمايجه نفس المايوب كوجيله
نفس لانه نفع ايليه اكر شراب ايله پشوروب اچسه زهرلو جانور صوقدوغنه
وبلدن ايچروسنده اولان صوق قرصلره نفع ايليه اكر مثلث ايله قرنجی ايدوب استعمال
ايتسه لر قوتلو دوشوب هضمی بوزلمش اولان معده يه زياده نفع ايدوب اصلاح ايليه
مثلثه تربيه اولنماسه طريقی بودركه اكر يالش ايسه قوروده لر بعده صو ايچنده
پشوروب وصوين كيدروب تكرار بركون وبركيجه صوق صو ايچنده اصلايوب
بعده صودن چيقاروب مثلث ايچنه قيوب يكرمی كون نصكره استعمال ايده لر هر
كون ايكی مثقال مقداری يسه لر قاووق اعضاسنی قوی ايدر سيدوك طملامه سنی
كيدرر معده ده يرامان خلطلر ولماغله ومعده اغزی ضعيف ولماغله عارض اولان
غم وغصه و وحشتی كيدرر وسبب اولان خلطلری تحليل ايدر مقدار شربتی بر
بچق مثقالدر شيشلری ايندوروب كيدرر قرمجه اتلره قاتی نسنه طوقنوب
ازلمش اولسه يپراغی اوزرينه ياقی ايتسه لر نفع ايليه اكر صو ايله پشوروب اسی ايكن
بلغم سببی ايله برجانبده اغريسی اولان باشه اسی اسی دوكسه لر اغريسنی كيدروب
ساكن ايليه قلبه قوت ويروب فرح ويرور دائما يسه لر چوق چوق افشانه قالقميه لر
بغرسقلرده سوداوی يرامان خلطلر ولماغله اولان ماليخوليا مرضينه نفع ايدر ايچمكله
صوقدن اولانلك وارقه اغريلرينه نفع ايدر جكرده وطلاقده اولان سده لری
اچار اما چوق يمه سی قانی افساد ايدوب بوزار وارليك صوين ياقوب از ايدر
اكر تعديل ايدرك يعنی بو مقوله ضررلرين رفع ايدر نسنه لر ايله اصلاح ايدوب استعمال
ايتسه لر جماعه تحريك ايدوب زياده ايتدورر بوكوك ادفی ككردر وطعامی هضم
ايتدورر وقولاقده اولان چكلديلره نفع ايدر ايچمكله ويشميشنی اسی اسی دوكمكله
بدن سكرمه لرينی دفع ايدر كذلك دوكوب ياقی ايتسه لر بو فائده لری ويرور اكر عورت

ياقوب دوتونسه طورسه حيضنی يندير وبواقيده اكر دوكوب وعسل ايله معجون
ايدوب سويق ايكن مثقال مقداری يوتسه لر صوقلامش اولان اعضا اغريلرين
ساكن ايليه وبو كوكدن اولان ضررلری مصطكی وحماما دفع ايدر كذلك ماروله
واكشی انار سورمك ايله دخی دفع ايدر بعضيلر ديمشلر اندز كوكندن برصنف دخی
واردركه يپراغی مرجمك نباتی يپراغنه بكزر وبداقلری ويپراقلری يبوك درير
اوزرينه دوشمشدر واوزوندر صاروكيجك كوكی واردر دريا كنارلرنده
وبوكسك يرلرده ووديه لرده بتر بو صنفك كوكی تجربه اولنمشدر ايچسه لر زهرلو
جانورلر صوقدوغنه فی الحال نفع ايدر مجربدر اندز كوكی بولنماسه بدلی كوك سوسن
كوكيدركه بنفشه كوكی ديمكله معروفدر
المانزتی عربيده رب التفاح درلر قان قاينايوب قان حركتنه وصفرا غلبه سنه نافعدر
ساكن ايدر وصفرادن اولان اسهالی قطع ايدر اما اسهال ايله ايچندن قان كلن
انچورسيه لر صفرا سببی ايله قوصماغی منع ايدر سودا وسائر يانمش خلطلردن اولن
غم وغصه كيدرر طبيعتی درجه اولیده بارددر يبوست ورطوبتده معتدلدر
چيقارماسنك طريقی بودركه اكشی ويك المالردن الالر بو مقوله المانك ايوسی
شرابی ديدكلری المادركه اك صوك قيش زمانلرنده كتوردلر محروسه استانبولده
دمود الماسی ديدكلريدر بو مقوله المالری اغاجدن وياخود التوندن بچاق ايله اوز
تاسندن ايكی بولوب ايچندن چكردكن اوستندن قابوغن صويوب بعده مرمر ويا
اغاج هوان ايچنده دوكوب صوين صقه لر وصويز يواش اتش ايله شول مرتبه
پشوره لركه دورت پايدن برپای قاله بعده ايندوروب صرجه دن وياخود مرمردن
قاب ايچنده حفظ ايدوب وقت حاجتده استعمال ايده لر دورت پای بلنمه سن
اغاج ايله وياخود ايچنده پشوردكلری قاب ايچنده نشان ايتمكله ايده لر
اوزوم ربی درجه ثانيده حار ودرجه اولیده يابسدر قوجه لره ومزاجلری
صوق اولانلره نفع ايدر اما مزاجلری اسی اولان كيمسنه لرده غليظ صفرايه دونوب
كوكسه نفع ايدر بغرتلاقی پاك ايدوب جلا ايدر جماعه تحريك ايدر قاريننی مشادر
كوكل بولاندرر اصلاحی اكشی وقابض يمشلردن صورماقی ايله در
ايوا ربی اسهالی وقوصماغی طوتار وصراتی سيوندرر معده صقوب قابضلغی
سببی ايله معده يه يا يشميق بوزر مقوله سی اولان خلطلری چيقارر بخارلر
دماغه چقماسنه مانع اولور پس بو مقوله لردن اولان باش اغريسنه نفع ايدر
طبيعتی درجه اولی اخرنده بارد يابسدر چيقارماسنك طريقی بودركه ايوا الوب

اوزدنره اولان جرکی وحاون بزایله سیلوب کیده ره لر بعده اغاجدن ویا التوندن
مجاق ایله ایکی بولوب وایچندن جکردکلرین بیانه الوب ومرمردن ویاخود اغاجدن
هوان ایچنده دوکوب صوین صقوب یواش اتش ایله دورت پایدن بر پای قالنجه
پشوره لر بعده اتشدن ایندوروب صوق اولنجیه دك طوره وتکرار یواش اتش
ایله نصفی قالنجیه دك پشوره لر که سکز پایدن بر پای قالمش اولور هنوز تمام اولمیوب
اکشی ایکن اولان رب دفع حرارته نفعی زیاده در وبر مقدار کمالن بولوب ککره
دن اولان اسهالی وقوصماغی دفعنه اولیلد تمام کمالن بولوب طتلوسندن اولان
رب معده وجکره قوت ایچون اولیدر

اریك ربی بارد رطبدر زیاده اتسی ویا تغنلو اولان ستمالره وحراتدن مزاج
قورولغنه نفع ایدر وصوسزلیغی ساکن ایدر طریقی بودر که مایه خوش قزل دکلن
الملری وجکردکین بیانه اته لر اوستن اورته جك مقداری صوایله پاك صرچوله
جولمك ایچنده پشوره لر بعده اتشدن ایندوروب قارشدیروب ازوب صاف
ایده لر بعده صاف اولمشنی یواش اتش ایله دورت پایدن بر پای قالنجه پشوروب
ایندوروب حفظ ایده لر

اناندرنجی یانمش خلطلردن اولان غم وغصه یه نفع ایدر ومطلقا یانغیننه
وزیاده صوسزلیغه وکسکن ستمالره واتسی مزاجلو کیمسنه لره نفع ایدر که اولا
عودتلرین اشتهالرینی اصلاح ایدر یعنی آش یرد قلری زمانده اللره نافعدر
بوزلمش بشره رنکین یرینه کتورر طبیعتی درجه اولیده یابس ودرجه ثانیه
ده بارد در جیقارماسنك طریقی بودر که مایه خوش ناری دانه لیوب اارلره
اولان ایچره نارنی کیدروب بعده دوکمك سزین یاب یاب صقوب صوین جیقاره لر
بعده مرمر جولمك ایچنده دورت پایدن بر پای قالنجیه دك یواش اتش ایله
پشوروب بعده ایندیروب حفظ ایده لر بعضیلر نار صوین دن هر بر رطله بردانه
نباتن قیوب بیله پشوروب بویله اولیجاق قوصماغی طوتار معده یه قوت ویرور واشتهاء
ایچار طتلو ناردن دخی بو وجهله رب ایتسه لر جائزدر طتلودن اولان کوکسده
اولان اغریلری واوکسوروکه نفع ایدر واوکسوروکه سبب اولان ماده لری
اینجلدوب جلا ایلدوب کیدر در اما معده یه کوشکلیك ویرور مصطکی اصلاح ایدر
ضررن دفع ایدر

اکشی خرما ربی هنوز کمالن بولمش اولمیوب اکشی خرما ربی اعتدالا وزره اتسی
ایدر یابسدر درجه ثانیه ده قابضدر قوصماغه واسهاله ومعده ضعیف لکینه

نفع ایدر جیقارماسنك طریقی بودر که حیشوان ویاخود سکریه دیدکلری
خرمانك قورو غندن المالر حیشوان قزل خرمادر سکریه صاری خرمادر که ایکیسی
دخی الجاق خرما لردندر یعنی معتبر دکلدر پس جکردکن جیقاروب کندوی دوکوب
صقه لر و پاك جولمك ایچنده یواش اتش ایله اوچ پایدن بری قالنجه پشوره لر
بعضیلر اتشده پشورمیوب همان اسی کونشه قیوب صولولیغی کیدنجه قیوا ولنجه
کونشده طورر

اغاج قاوونی ربی زیاده بارد یابسدر صفرا غلبه سنه وزیاده صوسزلیغه
نفع ایدر قوصماغ طوتار زهرلره نفع ایدر کوزده اولان اقلیغه سرمه کبی چکسه لر
نفع ایدر تمره کویه سورتوب صوسه لر نفع ایدر جیقارماسنك طریقی بودر که صولو
وایری اولان اغاج قاوونلرندن الوب اوزرندن قابوغین صویوب دوکمك سزین
صقوب صوین چیقاره لر و مرمردن جولمك ایچنده یواش اتشده دورت پایدن
بر پای قالنجیه دکین پشوروب ایندوروب حفظ ایده لر

انار بستانیسی معلومدر بیابانیسی دخی واردر بیابانیسنه مظدرلر بیابانیسنك
قورتماسی قویدر بو بابده غاینده ربیعی اندن زیاده اولماز نتکیم مقدما انار چیچکی
دیو احوالی ذکر اولنمشدر بستانیسی معلومدر بعضیسی طتلو وبعضیسی اکشیدر
طبیعت انارك جمله سنك طبیعتی بارد رطبدر بر مقدار قابضلغی واردر جمیعا
اجزاسندن اول قابضلیغی ایرلماز حتی بو اشلغیله صقلمش اولان صوینده دخی
قابضلق واردر اکرچه ظاهرا طویلماز در قابوغنك طبیعتی بارد یابسدر زیاده
قبض ایدیجیدر اکشی انارك برودتی طتلو ناردن زیاده در بر مقدار یبوستی
دخی واردر انارك برودتی درجه ثانیه یه ایرشمز ودرجه اولیدك دخی کچمز
اکشی انار بغرسقلرده اولان رطوبتلری قازیر حتی اکر اج قارنیله جوق یسه لر
بغرسقلر قازیماق مرضنی پیدا ایلیه جکردکی زیاده قابضدر وبارددر
جمیعا اغاجی زیاده قبض ایدیجیدر قابوغی جمله اجزاسندن زیاده قابضدر
طتلو ناردن حاصل اولان خلط ایودر اما غذا ویرمه سی ازدر وشیشرمك
پیدا ایدر اکرچه بارد رطبدر رینه ستمالو اولانلره ایو دکلدر نیرا شیشرمه سی
وقیل دیپلرین یکمه سی واردر اکشی انار معده ده اولان حراتی ویانغینی
ساکن ایدر وسدوکی بو دیدر اکر قابض اولانندن یسه لر معده یه ماده لر
القماسنی منع ایلیه اکر یغمور صوتی ایچنده یاتوروب ایچسه لر قان توکرمکه نفع
ایلیه اکر اکشی انار صقندوسنی پشوروب عسل ایله قریشدرسه لر طاغیلور

مقوله‌سی اولان یرامازجبانلر وچنزایدا ولان اتلر وقولاق اغریسنه وبرونا ایچنده
اولان جرانلره نافع دوادر وذکری سبقت ایدن یمش سزبیان اناری چچکی ایچنده
قان اقار اولان دیش اتلرینه ایدر وقانلو اولان یاره‌لری یاپشدرر اکر صو ایله
پشوروب پشمیشی ایله مضمضه ایتسه‌لر دیشلر اویناماسنه نافعدر ودیشلر اتلرندن
اقان قانی دکدیرر بغرسقلر وقاسیقلر یارلماق دوالرینه کیرر یاردخی طتوب قبض
ایدرکه اولوریبان نارینك عصاره‌سن الوب حفظ ایدرلر چوق نسنه‌لره نافعدر
اکر انار اغاجنك کوکن پشوروب ایچسه‌لر قباق جکردکی دیدکلری قوردلری قتل
ایدوب چیقارر اکر اکشی وطتلو اناری ایچی ایله معا صقوب نصف رطل مقدارین بر قرجی
درهم شکر ایله قارشدروب ایچسه صفراءی اسهال ایدر ومعده‌یه قوت ویرر وبو مقوله
درالوجوق استعمالی جائز اولان مقداری بر رطلدر اسهال ایتمکده صاری هلیله کبی
عمل ایدر ویمکله اویوزه وکچیکه نفع ایدر ومعده‌یه دباغت ایدر انار شرابی مخمورلیغی
کیدرر طتلو انارده شیشرمك اولماغله قراجلری اسی اولانلرده التی حرکته کتورر
اکر طعامدن صکره اناری صورسه‌لر طعامی معده اغزندن اشاغه ایندیرر بعضیلر
اناردن اولان شیشرمه‌یی اوزرینه بر مقدار کمون یمکله دفع ایدر بعضیلر دخی
بونی جائز کورمزلر زیرا اناردن اولان شیشمك تیز دفع اولور طتلو انار اکشی
سندن اولان ضرری اصلاح ایدر وبغرساق قرنمسن منع ایدر اکشی انار بدنی
وجکری زیاده صوودر ومعده‌دن اینمه‌سی کیجدر پس فعلی قوی اولور اکشی انار
قراجلری صوق اولان کیمسنه‌یه زیاده ضرر ایدر حتی چوق استعمال ایدرسه جکرنده
اولان قوت جاذبه‌یی ابطال ایلیه یعنی جکر غذاء کندو یه چکمکدن قاله پس معده‌ده
وقارنده یللر وشیشمکلر واسهال حاصل اولوب جماعدن کسلمك لازم کلور اولی بودرکه
بو وجهله اولان ضرردن زنجبیل مرباسی یمکله وقوی شرابلر ایچمکله وسرمسا قلو واتمه
واسی اوتلرات شورواللری کبی یمکله دفع ایده‌لر جکرلری اسی اولانلره خصوصا
شراب ایچنلره طتلو انار یمکدن والی مزه ایتمکدن انفع نسنه یقدر اکشی انارقانك
حرکتن وحدتن کسر وقوصماء دخی کسر ومخمور اولان کیمسنه‌یه نفع ایدر طتلو انار صوادر
وجکرده اولان روحلری صاف ایدر اکر طتلو اناری صقوب صقندوسنی شیشه
یه قیوب اسی کونشده تاقیوا ولنجه قوسه‌لر بعده کوزه انوکله سرمه کبی جکسه‌لر
کوزنوردینی کسکن ایلیه اسکی اولدقجه یك اولور اما شول مرتبه اسکیمیه که طبراق
اوله ستما لوا اولان کیمسنه طعامدن صکره بر مقدار اکشی وطتلو اناردن صورسه‌لر
اکا نافع اوله اولی بودرکه طعامدن اول استعمال ایدب صوکنده استعمال ایتمیه الا

مکر زیاده یاپغینی اوله ویاخود کوکلی دونوب قوصماق استرسه بو تقدیر صوکره دخی
صوره انارك اکر طتلوسی واکشیسی حرارتدن اولان یورك اوینامسنه نفع
ایدر اکر بو تون صاغ اناری شراب ایچنده پشوروب بعده دوکوب شبتسی اولان
قولاغه یاقی ایتسه‌لر شیشی کیدرر اکشی انار عصاره‌سی ایله کوزه سورمه کبی چکمك
کوزده ظَفَرَه دیدکلری زیاده لیکه دفعاتیله بیان وتجربه اولمشدر اکا نفع ایدر انارده
اولان قاووت یالجیق وغیری نسنه اوزلکی دفع ایدر اکشی اناردن اولان رب
دخی بو نفعی ایدر اکر طتلو واکشی انار عصاره‌سن باقردن قابلر ایچنده شول دکلو پشور
سه‌لرکه قویولنه بعده صو ودوب کوزه سورمه کبی چکسه‌لر کوزده اولان اویوز
وکچیکه وسُلاقَه نفع ایدر وکوز نورین زیاده ایلیه سُلاق کوز قپاغنده حاصل
اولور قاتیلقدرکه کوز قپاغنی قیزاروب کیرپکلری دوکیلور اکر برانارلری جمله ایچندن
بوشالدوب بعده کل یاغی ایله طولدوروب یواش اتشده قیوب قولاغه طملاتسه‌لر اغریسنی
ساکن ایلیه وبنفشه یاغی ایله قوری اوکسوروکه نفع ایدر اکر انار قابوغنی پشوروب
زیاده حیضی اقان عورت ایچنده اوتورسه نفع ایدر کذلك اوتورانی طشره چقمش
اولان اوغلانجق ایچنده اوتورسه نفع ایدر اکر انار قابوغینی تاممرا اولنجه پشوروب
ایچنده پشدوکی صو ایله دورت درهم مقدارین الوب وبیقانمش بعد ایدن
اولان اوندن ویاخود پاك طاروا وندن یکرمی دورت درهم قاتوب انی عقیده
ایدوب محکم پشورسه‌لر پشدکدن صکره اوزرینه خام زیتوندن اولان زیت ویا
کل یاغی قاتوب زیاده اسهالی اولان کیمسنه‌یه که طوتلماسندن امید کسلمش اولسه
اکا اول عقیده‌یی یدرسه‌لر اسهالی طوتار تجربه بدر اکر سیدوکی طورمیان کیمسنه
انار قابوغنك پشورلمشندن ایچسه نفع ایلیه اکر اکشی انار قابوغنی الوب اولمقدار
مازو ایله قارشدروب ودوکوب بعده زیاده کسکن سرکه ایله شول دکلو پشوره
لرکه تاقیولنوب عقیده کبی اولا بعده فلفل دانه‌لری قدر دانه دانه ایتسه‌لر
اون دانه ودخی زیاده مقدارین ایچسه‌لر اسکیدن اولان اسهالی وقور قولو
بغرسق صیرلماق مرضنی کیدروب کسه‌و اوتوراقده وبغرسقلرده اولان چبانلری
کیدرر ایوایدر اکر قابوغین یاقوب وعسل قاتوب قارین وکوکس اشغه‌سنه یاقی
ایتسه‌لر ایچرودن چوق قان کلمه‌که وقان توکرمکه نفع ایلیه اکر قابوغین دوکوب وعسل
ایله قارشدروب چیچکدن قالان نشانلره سورسه‌لر کیدرر اکر انار قابوقلرین
پرنج وقلی صو یولوب قاوردلمش ادیه ایله صوده پشوروب اول صو ایله حقنه ایتسه
لر اسهالی وبغرساقلر قازیماق مرضنی کیدرر ایوایدر اکر انوکله استنجا ایتسه‌لر

اوتوراقده بواسیر دیدکلری جبانلر اغزلرندن اقان قانلری طتوب کسه اکر
دوکلمش قابوغندن اون درهم مقداریني قارننده صوغلجانلری اولان کیمسنه اتبخ
صو ایله اغزینی طولدوری طولدوری یوتسه صوغلجانلری زیاده قوت ایله جیقاره
دیمشلرکه اکر طعام ایله ایکی درهم ویاخود دخی از مقداریني یسه لر طعامی فاسد
اولماقدن منع ایلیه بعضیلر دیمشلر طتلو واکشی اناردن بر مقداری طعام ایله
یسه لر طعامی فاسد اولماقدن منع ایلیه اما بو کلام فاسددر اصلی یوقدر بو مقدار
واردرکه اکشی انار طعامی معده ده دوتولنمه دن منع ایدر اکر بر دانه طتلو اناری
الوب وباشی طرفندن قابوغینی لقمه مقداری کسوب کیده روب بعده ایچنه کل
یاغی ویاخود طتلو بادم یاغندن الدوغی مقدار قیوب بعده یواش اتشه قوسه لر
تا یاغی ایچسه بعده تکرار یاغ قیوب بر قاچ کره بویله ایده لر تا یاغه قانمش اوله ویاغی
ایچمکدن قاله کوکسنده اغریسی اولانلر کیمسنه اولاناری صورسه بر مرتبه ده نفع
ایلیه که غیری نسنه اکا برابر اولمایه واغریه سبب اولان ماده بول ایتدوروب
جیقاره اکر اکشی انار عصاره سنی اغزده طوتسه لر اغزده اولان شور وطاغیلوز مقوله
سی اولان جبانلره وقبارقلره نفع ایلیه طتلو انار یمک بدنی سمرددر وسائر غدالری
بدنه کچوره اکر انارک تازه ویومشاق یپراقلری واناركه یمشدر انونك باشنده
اولان دوکمه سندن معده اغزینه یاقی ایتسه لر حددن زیاده اولوب دوتلماز اولان
قوصمه کسوب دوتا انار دوکمه سنك عصاره سنی کل صویی ایله کوزلرده اولان ماده کی
منع ایدر وکوزلرده اولان شیشی ایندوردر ودلکو اوزوم صویی ایله ذکرده اولان
جبانلری اوکلدیکی قورودر واولجانبه ماده لرد وکلمسنی منع ایدر وصو ایله ادکدن
اولان سیر یغی وهنوز ابتدا ایتمش اولان دلحسن دیدکلری جبانی دفع ایدر وسرکه
ایله حمره دیدکلری صفراوی شیشنه وجبانه نافعدر وشراب دوددیسی ایله کوزلرده
اولان قاتیلغه سورسه لر نفع ایلیه انار قابوغنك عصاره سی وانارك ایچی دخی دوکمه
سندن اولان عصاره نك قائم مقامی اولور کذلك یازصوکلرنده انار اغاجنك اوزرنده
اولان عقده لردن اولان عصاره دخی بویله در اکر انار دوکمه سنك کرنیکلرندن
یدی دانه سنز انچ قرنیله یوتسه لر بدننده بیوك وسودی وقزل جبانلر جیقماسنه مانع
اوله مجربدر انارلردن بر صنف واردرکه جکردکی یوقدر اکا املیسی درلر وبو صنف
طتلودر تجربه اولنمشدرکه کوکسده اولان اغریلر واتسیدن اولان اوکسوروکی ساکن
ایتمکده نفعی واردر وبو صنف کوشکلک ویرر وماده لری تحلیل ایدر واوازی صاف
ایدر وبو صنفده سائر اولاندن لذتی زیاده در انارك هر صنفندن شکر ویره شراب

ایدرلر بعضیلر دخی نعناع قاتوب ایدرلر بویله اولجاق فائده سی چوق اولور
ادربی عربجه زنبوردر زنبوردن ایصرجی بیوك سنکه درلر زنابیردن مشهور
اولان قزل زنبوردر اشك اروسی دیدکلری قزل اری کبی قزل اولدوغیچون
بو مقوله ذبابه دخی زنبوردرلر طبیعت حرارتی ویبوستی زیاده در اکر زهری
ایله برص اولان یره سورسه لر نفع ایلیه اکر زیاده صوق تاثیر ایتمش اولان کیمسنه
ویاخود جوقدن صوق سببی ایله سکرلرنده مرضی اولان کیمسنه بو مقوله زنبوره
صوقدرسه لر نفع ایلیه اکر بو مقوله زنبوری ازوب کوشك شیشلرینه یاقی ایتسه لر
نفع ایلیه اما بال اروسی که اشك اروسیدر انونکدخی طبیعتی حار ویابسدر
بعضیلر دیمشلر اکر اشك اروسنك یاوریلرندن الوب قوروتسه لر بعده بر درهم
مقداریني دوکوب ازوب بولاماج ایله ایچسه لر ایو سمرده اما سیاه زنبور که
کوکلوکه مائلدر اکر انلردن الوب تامهتر اولنجه محکم پیشوروب برص اوزرینه
وبهق ابیض اوزرینه قالشدرغور نشانلره سورسه لر نفع ایلیه

ابرلنجی اوتی بو نباتك سائر نبات کبی بالدری ویمشی وچیچکی یوقدر انجق بردانه
جبوق که اوزونلغی ارشون قدر ودخی اکسوك اولور انونك اوزرنده کرتیك
کرتیك داغنق یپراقلری واردر قناته بکزر بر مقدار چرکن رایحه سی
واردر یوزینه یقین اوزایوب کتمش کوکی واردر کوکنك وافر اوزونو سیا
بداقلری اولور طبیعتی درجه ثانیه ده حار ودرجه اولیده یابسدر بو نبات
ایکی درلودر بری ارکك درکه ذکر اولندی وبری دخی دیشیدر اولدخی ارکك
اولانی کبیدر اما انونك چبوغی اولوب اوزرنده یپراغی اوله اویله دکلدر وافر
بداقلودر اوزلرنده یوقاروسنه بتمش یپراقلری واردر بونك کوکلری
دخی اوزونکدر ایوسی اولدرکه بیوك اولوب اغر اوله وسیاهه مائل اوله جلا
ایدیجی سته لری اچیجیدر اکر عسل ایله قارشدیروب قیوایکن یوتسه لر قباق
جکرده کی دیدکلری قوردلری واکر شراب ایله ایچسه لر اوزون صوغلجانلری جیقاره
اکر نباتی او لاظاهر اولوب هنوز یومشاق وتازه ایکن اندن ایچسه لر قارنی
یومشاده بدندن هر نه یره انوکله یاقی ایتسه لر بدندن فضولی یعنی سکمیوب
قالان چرکی چیقاره مجربدر اکر بر کیمسنه نك کوزی ایچنه صمان ویاخود
تاوق ویاقوش یوکی دوشسه ایچرودن طشره قپاق طرفینه کتوره اکر
کوکینی دوکوب مثقال مقداری هر کون اوچ کونه دك اوچ دانه روفادان یمرطه
ایله یسه لر بدن اتنه قاتی لسنه دوقنماغله اولان بره وازلمش اولان یره لری

ایوایدر کذلك دوشمکله ویاخود دوکمکله بدندن فاسد اولان یعنی بوزولان یری
اصلاح ایلیه عورت قارننده اولان اوغلانی قتل ایدیجی وضیا چیقاریجیدر اندن
ایچمك مراد ایدننه اولی بودرکه اولا صرمساق بیه اکر محموده دیدکلری مسهل
ویاخود سیاه حربق قتارلرسه قارینده اولان قورد وصوغجانلری زیاده قوت
ایله چیقاره شول مرتبه ده که اداروب کوکندن چیقاره بعضیلر ایرلتیه سرخس
درلر یعنی سرخوش ایدر وچبان ایدردوامعناسنه امّا انی استعمال ایدننه
بودیدکلرندن نسنه عارض اولماز اکر ادرك اولان ایرلتی نك تازه وبومشاق
کوکلرندن التی رطل مقداری الوب وباقلادانه سی قدر طوغرایوب اون رطل
مقداری عسل ایچنده صوکیجه اولنجیادك پشوروب یانلرینك اشاغه سی
اغرینندن برمقدار زمان کتوردم اولان کیمسنه هرکون برمقدارن ایچسه
تمام اولمادین شفا بوله اکر قوری بیراغندن الوب دوکوب وحنا ایله یوغورب
کوزلرینه صوایمك علامتلری اولان کیمسنه باشنه اوروب کتورسه صو
اینمه سن منع ایدوب ایوایدر مجرّبدر اکر بیراغن اوایچنده دوشتسلر ویا
صوین سرپسلر پرملرطاغیلوب کیده
ایوآ عربجه سفرجلدر معروف اغاجدر المااغاجنه بکزر طبیعت ایوآ
اغاجی جمیعا اجزاسیله بارد وقابضدر اجزاسنك الك قابضی یمشنك
اوزرنده اولان تویدر سلمکله اوزرندن کیدر اول تو یینك طبیعتی درجه
ثانیه ده بارد یابسدر یمشندن شولکه طتلودر طبیعتی بارد یابسدر اکا صیفی
یعنی یازکونلرینه مناسبدر درلر وشولکه اکشیدر طبیعتی بارد یابسدر
برودتی یبوستندن ازدر قابضلیغی ظاهردر رایحه سی نفسه فرح ویرور
وقوّتی یرینه کتورر وروحی انعاش یعنی دیرلدر واکشی اولاندن شولکه قوقو
خوشدر معده یه قوّة ویرور ویرامازفضلاتی قبول ایتمدن منع ایدر وماده
لرد وکلمسن منع ایدر وکتمش اشتهاء کرویرینه کتورر عودتلردن طبراقی وزمکی
کیدرر ومعده اغزین محکم ایدر ایوه صقندوسی ایچمکله قان توکرمکی منع ایدر
اکراحی قارننه ایوه یسلر ویاخود صقندوسندن ایچسلر قارنی طوتا اکر یمکدن
صکره یسلر معده صقماسی ایله اسهال ایلیه حتی یمکی دخی تمام هضم اولمادین
طشره اتمك واردر ایوه اوزرنده اولان تویلی وتوزلر یرامازدر بوغازی ایجدر
واوازی بوزار ومعده ایچروسنده اولان خمله خاوو قاتلرم یاپشوب معده خملنه
ضعف ویرور اکر ایوه تویندن برمقدار الوب رنکی بوزارنجیه دك یواش

النشه قیز دیروب ایوا باشنده قلان چیچکدن دخی قاتوب ایکیسندن درهم مقداری
یسه لرطوتمااسندن امیدقطع اولنمش زیاده اسهالی حبس ایدوب طوته اوچ درهم مقدا
ره لك استعمالی جائزدر ایوآنك تازه چیچکی اسیدن اولان باش اغریسینی ساکن ایدر
دماغه وقلبه قوّت ویرر ویوزده قان غلبه سن سیوندرر اکر چیچکی ویپراغی ایله یاقی
ایتسه لرعضوده اولان فضلاتی حبس ایدوب اسی اولان شیشلری ایندوروب ساکن
ایلیه اولی بودرکه ایوه نیوب صوین صوروب قالان جبره سن بیان اته لر ایوایمك
بالخاصه سکره ضرر ایدر بعضیلر دیمشلر قوتی ایله ضرر ایدر ایوه یمك فی الحال
دیشلری قماشدیروب قماشماسی کچ کیدر اکر صقندوسندن ذکر ایچنه طملاتسه لر
سیدوك یاقماسنه نفع ایلیه یوکلوعودتلر دائما ایوا یسلر قارینلرنده اوغلانجقلری
حفظ ایدر ایوه قوقلامق دماغه قوة ویرر اکر ایوه جبره سندن باشه یاقی ایتسلر
فضلاتی حبس ایدوب طوتار آچنه فضلات دوکلمسنه مبتلا اولان کوزه یاقی
ایتسه لر ایودر او تورانی طشره چقمش اولان کیمسنه یه ایوانك پشمیشی ایله حقنه
ایتسه لرنفع ایلیه ایوا یمك کوکل دونمسن کیدرر وصوین صوروماق مخمورلیغی کیدرر
ومعده ده اولان یانغینی ساکن ایدر شرابا ایچنلر ایوه مزه ایتسلر معده یه نفع ایلیه
واغزرایحه سن کوزل ایدوب کچ سرخوش ایلیه ودعشه پیدا ایدر بیراغی تازه یره لری
بتشدوردوکیرلو ویرامازجبانلرم اکسه لر جبانلری قوروده کوکسن برده لر ضعیف
اولان کیمسنیه ایوه قولنج وبغرسقلراغریلرین پیدا ایدر کذلك سائر کیمسنه لر دخی
جوق یسه لربویله ایدر عسل ویاخود سکر ایله بیه اولنسه اصلاح اولنوب ضرری دفع
اولنه کاه اولور ایوه خوش قوقولو اجزایه وغیریه دخی قتارلر کاه اولور صقندوسندن
شراب ایدرلر اولمقوله شرابی قوصماغی طوتار واشاغه دن کیدن قانی طوتار ودخی
بغرسقلر سیرندیلرینه نفع ایدر کاه اولور شرابه حوش رایحه لو اجزا وقوّة ویریجی
اجزا وسدّه لری اچیجی اجزا قتارلر ایوا مرباسی وشرابی وایوه دن ایتدکلری
نسنه لر وپشمشی مرکباتده ذکر اولنور کاه اولور ایوه اغاجنك تازه وبومشاق بداق
لرین ویپراقلرین الوب یقارلر تاکول اولورا ولمقوله یا قلیشی توتیا مقامنه قائم
اولور اکر انی یوسلر کوزه نافع اولوب کوزسکرلرینه قوّة ویرن جلا ایتمه سی
ویرامازخاطلری منع ایتمه سی دخی واردر بعضی طبیبلر توتیادن انی ترجیح ایدوب
اختیار ایدرلر بعضی خصوصلرده ایوه نك ایچنده اولان چکردك طبیعتی درجه
ثانیه ده بارد رطبدر اکر چکردکن صوده اصلاتسه لر بلغم کبی جوف وطتلو یلشکی
ظاهر اولور برمقدار قابضلغی دخی واردر بوغازه و اوکن قامیشی ایریکنه نفع ایدر

وقورلغن کیدروب رطوبت ویرور ومعده یانغنن ساکن ایدر خصوصا شرابدن اولان
یانغینی واسی دوالردن اولان یانغی زیاده ساکن ایدر آتش یانغنه ایو طلادر اکر
چکردکین یاغ رطوبتسه دلده اولان حرارتی واوفاق قبارقلری کیدرر ویانغنن و
بینه سن ساکن ایلیه حرارتدن ویبوستدن اولان اوکسوروکی کیدرر خصوصا اکر
بویان کوکی یعنی عرق سوس وشکر ایله اولورسه زیاده نفع ایلیه چکردکنک ایچن و
لعابن جینسلر قماشماسن کیدرر لعابندن مقدار شربتی اون ایکی درهمدر سکر ایله
ایچه لر یوزده کونش یاقدیغی یرلره سورسلر یانیغی کیدرر بعضیلر دیمشلر معده یه
ضرر ایدر دراز یانخ اصلاح ایدر مزاجلری اسی اولانلرک اصلاحنه سکر کافیدر
ایچ یاغی عربجه شحم در وشحمدن مراد غذایه متعلق اولان اعضا مثلا معده و
بغرسقلره یاپشوب طوکان یاغدر بونده برمقدار حرارت دخی واردر قویرق
یاغندن ایچ یاغنک یبوستی زیاده جه در وهضمی خفیف رقیق ومعده دن اینمه سی
تیزرک وفاسد اولماسی بیجدر شحم دیو اطلاق اولندقده مراد کچی ایچی یاغیدر وجمیع
ایچ یاغلرندن خنزیر ایچ یاغنک رطوبتی زیاده در فعلی وتاثیری زیت یاغنه قریبدر
پس اسی شیشلره نافعدر کچی ایچی یاغی اندن غلیظدر پس انوکله بغرسقلرده اولان
جبانلر ومعاء مستقیم دیدکلری بغرسقده اولان یانغین واجی ایچون حقنه ایدرلر
خنزیر ایچ یاغندن حقنه ایچون کچینک ایچ یاغی یکدر زیرا غلیظ لیقی وطونقلغی
اولماغله اججه ساکن ایدوب دریک یره طالماغه ایودر قازک ایچ یاغی طالماسی زیاده
ومزاجی اسی دکدر ودریک یرلرده اولان المی واججه ساکن ایتمکده زیاده دریاک
لرده واوتلیان تاوقلر وخروسلر ایچ یاغی بو ایکیسی اورته سنده در اردک ایچ یاغی
دیشی ایچ یاغندن اسی یکدر اپشمش اولان حیوانک ایچ یاغی دیشی سی ایچ یاغی
کبیدر کاه اندن اسی رک وکاهی صوقرک وکاهی برابر دخی اولور اردک صغر ایچ
یاغنک حرارتی ویبوستی قوچ ایچ یاغندن زیاده در دیشی کچی ایچ یاغنک حرارتی
تکه لر ایچ یاغندن ازدر آرسلان ایچ یاغی سائرلردن حرارتی زیاده وتحلیل ایتمسی
ولطافتی زیاده در انوکیچوندر که شیشلر ابتداسنه ایو دکلدر زیرا تحلیل ایندوکی
قدر اخرها دجوب کتورر اما اسکیدن اولان وقتی اولان شیشلر وسائر
شیشلر اخرنده ایودر ونافعدر اکر بالموی وزفت واردک صغر ایچ یاغی ویاخود
تکه ویاخود خنزیر ایچ یاغندن مرهم ایتسلر ایچی ویپشوریجی دوا اولا اکر خنزیر
ایچ یاغیله اولورسه اوغلانجقلرک وعورتلرک وهر کیمسنه که انی ویاخود عضوی
کوشک اولانلره نفعی زیاده اوله صغر ایچ یاغی اکنجیلره واورلجیلره وهر عضوده که

اصلندن ویاخود صکره دن قوریلیق ویاخود قاتیلغی اولا وملقوله لره انفعدر هر ایچ
یاغی که اسکیمش اولا تازه ایکن اولان حرارتندن حرارتی ولطافتی زیاده اولور پس
تحلیل ایتمه سی دخی چوقدر بعضلر دیمشلر بر ایک قیل لرین یولوب اول یره
ایلانک ایچ یاغیله اوسلر ویاخود کورنه انوکله سورمه کبی چکسلر کوزه صو اینمکه
مانع اولا وقیل اری مزبعد بتورمیه بو کلام یلاندر ایونک ایچی یاغی سایح صقا
دوکلدوکی یره نفعی تجربه اولنمشدر آوردک وتاوق ایچ یاغی طوزله سه لر رحمده
اولان شیشه نافع اوله فیل ویبان صغرلری ایچ یاغیله بولاشدرسلر زهرلو
جانورلر قچه لر آیرما قلرده اولان بالیقلر ایچی یاغینی کونشده اریدوب وعسل
ایله قرشدیروب کوزه چکسلر کوزی کسکن ایلیه بعضیلر دیمشلر تجربه سی انفعدر
اکر پر بجی تاوق ایچ یاغیله پشورسلر قاوقده اولان یانغنه نفع ایلیه تاوق ایچ یاغی
دلده اولان ایریکمه نافعدر قپلانکه ولایت هند ارسلانیدر انوک ایچ یاغی فالج
مرضنه دوالرک ایوسی وانفعیدر

آرپه معلومدر ایوسی اولدر که سمز اولوب اریق اولمایه ورنکی بیاض اولوب
تازه ورایحه سی خوش اولوب چرکین رایحه لو وصرارمش اولمایه ارپه دن اولن
غذا بغدایدن اولان غذادن ازدر طبیعتی درجه اولی اخرنده بارد یابسدر
ازاجق حرارتدن دخی خالی دکلدر ارپه نک قورتماسی صویولمش باقلانک
قورتماسندن زیاده در ارپه صوایله پشوروب یسلر باقلادن ایودر زیرا
ارپه شیشرمز اما باقلانک پشورمکله شیشرمه سی کیتمز غذا ویرمکده ارپه
باقلادن اشغه در اکر ارپه اونن انجیر ایله ویاخود ماء عسل ایله پشوروب
اسی وبلغمی اولان شیشلره یاقی ایتسلر شیشلری ایندورر اکر زفت وجام
ساقزی وکوکرجین ترسی ایله قارشدرسلر قاتی اولان شیشلری پشورر اکر
ارپه یک بورکی وخشخاش قابوغی ایله قارشدرسلر یان اغریسینی ساکن ایلیه
اکر کتان تخمی وحلبه وسدف ایله قارشدروب بغرسقلرده اولان شیشمه یه
یاقی ایتسلر شیشمه کیدرر اکر تازه یاش زفت وبالموی وبالغ اولمادق اوغلان
سیدوکی ایله قارشدرسلر خنازیر دیدکلری چبانلری اریدور پشوروب
اولدورر اکر مرسین وشراب وکمون بری ویاخود صارماشیق یمیشی وانار قابوغی
ایله یاقی ایدوب ویاخود بولامج ایدوب استعمال ایتسلر قارین طوتا اکر ارپه و
سرکه ایله اندن یاقی ایتسلر اسی نقرس شیشلرینه نفع ایلیه اکر زیاده کسکن
سرکه ایله پشوروب بعده ازوب ایرکلو اویوزه وکچیکه اوزسلر ایو ایده اکر اونه

صودکوب سیویق بولاجق ایدوب وزفت ایله پشورسلر اکیرلرینه نضلات
اقماسنه موافق اوله اریه قاووتی اسیدن اولان اغریلره یاقی ایتمکله اغریلری
ساکن ایدر اکر یونمامش ایکن بیسلر قارنی طوتار اکر اریه دوکوب واذوب واتشده
اسیدوب اسیدن اولان اغریلره اتسی ایکن اورسه لر اغریلری ساکن ایلیه
اریه یا~~ط~~قسه لر یوزده وسائر یرده اولان لکه لره سورسه لر نفع ایلیه
اکر اریه اوتنی یوبوب صوق عصاره لردن مثلا مارول ویاخود سمز اوت ویا
خود دلکی اوزومی صقندوسی ایله یوغوروب کوزلرده اتسی شیشلره واغریلره
یاقی ایتسه لر شیشلری واغریلری ساکن ایلیه کذلك سائر اتسی شیشلره مثلا
حمره وفلغمونی دیدکلری شیشلره اورسلر نفع ایدوب ساکن ایلیه اکر سرکه ایله
یوغوروب اسیدن باش اغریسی اولان کیمسنه نك النه سورسه لر ساکن
ایلیه کسکن وقوی اولان دوالره اوندن برمقدار قاتسه لر کسکنلکلرین
اشفه ایدوب برمقدار صیماغله دوالرك تاثیری کوزل اولور اکر انوکله سدلو
کتنلرك سودین یوغرسلر سودلرنده اولان اکثر ضرری وفسادی کیدره
اکر اریه اوتنی الوب بنج صونلی ایله یوغوروب ومحکم اووب ترك ایدوب فاسد اولنجه
طورسه بیرنده ایرغالنمش اولان کمیکه وچاتلایوب ایرلمش اولان یره انکله
یاقی ایتسه لر اغری ساکن ایدوب عضوه قوت ویروب اصلاح ایلیه اکر صقالك
باشلرینه ایکیسی ایله طلا ایتسه لر کونه اتسی ماده لرد وکلکه مانع اوله کرك اسکیدن
وکرك یکیدن اولسون مانع اوله اکر اوتنی عینی ایله صو ایچنده محکم اووب ازوب
تاسدلولیکی چیقدقده بوغازی ایچنده اتسی شیشلری اولان کیمسنه انوکله
غرغره ایلسه اغریلری ساکن ایلیه دائما ایتسه لر شیشلری پشوره اکر اریه
اوتندن خمیر ایدوب تا اکشی اولسه بعده اول اکشی خمیری قایملغی النمش سود
ویا یوغرت ایچنده برکیجه طوردقده نصکره اندن ایچسه لر ستمالرده ومعده ده اولان
یانغنلری ساکن ایدوب صوصاملغی دخی کیدره لکن ستمالرده استعمالنی
جائز کوردم زیرا سود ستمالره مناسب دکلدر لکن اکر اضطراب زیاده صو
ساماقلق ایله اولوسه توقف ایتمیوب استعمال ایده لر وصفرادن اولان قیح
قوصماغه دخی نفع ایدر بومقوله دن بروقیه دن بر رطل مقدارینه دك ویرمك
جائزدر آز آز یوده لر فرضه ورمینه ورمانه کوره ویره لر .

ابوغ هندی لسان هندده شل درلر مراد فندقدن بیوك قالبسوز بر یمشدر
طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و درجهٔ اولیده رطبدر قوتی زنجبیل کبیدر دلنی

دلی اجیدیجی کسکندر اجیلیغی وقابضلغی واردر قوی تلطیف وتحلیل ایتمه سی وار
در غلیظ اولان خلطلری اریدوب ایچاندرر سکر قاتیلغنه نفع ایدر وسکرلرده
اولان بخارلری ورطوبتلری قالمش اولان ماده لری تحلیل ایتمکله نافعدر یللری
کیدرر عرق النساء وفالج مرضلرینه کیدرر مقدار شربتی مثقال مقداریدر شکر
ایله ایچه لر اکر زیاده تحلیل ایتمه سی اولماسه جماع دوالرینك بیوکلرندن ایدی منهاج
نام کتاب صاحبی بودواء ذکر ایتدوکی محلده کلامن قارشدیروب بیجان اولی افعالك
بودوایه قاتدی سببی بودرکه ایکسنك دخی اسملری صورتده بردر ایچون
بووجهله خطا ایدوب قارشدردی

اندق قوردی اقساق سرتلان دخی درلر قورد قدر بیوك اولور **طبیعتی** درجهٔ
ثالثه واثلنده حاردر برمقدار یبوستی واردر غلیظدر رطوبتی جوقدر ادکلو
ودیشلو اولور لکن عرف ناسده دیشی لك ایله معروفدر ایچوندرکه لفظ
تانیث ایله عربیده ضبع عرجا درلر عرجا اقساق دیمکدر زیرا بوحیوان سکرتدکی
زمانده شویله کورینور که صول ایاغی اقسار بعضیلر درلر اردندن صول ایاغی قصادر
ودیشی سنده اقساقلق ظاهر دقدر بعضیلر دیمشلر اقساقلق انجق دیشی سنده در
بعضیلر درلر نفسنده اقساق دکلدر لکن قورد ویاخود کلب قورقسه اقساقلق غی
اوردر تا که قورد وکلب قوروب اکا بنه زیرا ادکی واکر دیشی سی جماعه زیاده مائلدر
حتی بعضیلر دیمشلر که جمیع حیواناتلر ایله زنا ایدر سرتلاندن ابوجهل قارپوزندن
زیاده خوف ایدر اکر بر کیمسنه بر دانه سن النه السه اندن قاچه لر بوحیواندن
یازیلان سائر احوال عقل وقیاسه مخالف اولدیغندن ترك اولندی

ایلغون اغاجی عربجه طرفا درلر معروف اغاجدر بیابانلرده وصولو یالرنده بتر
ایکی دلودر بریسی بیوك اولور عربیده اکا اثل درلر مقدما ذکر اولندی بریسی
دخی کوچك اولور اولدخی ایکی دلودر برینك یپراغی ازدر قیزله مائل چیچکلری
اولور سالقم کبی بتر چیچکی اشك ادولری سودلر بریسنك دخی چیچکی اولماز
انجق کندی دخی کبی قزله مائل دانه یمشی اولور انوکله کیاسیلری قیزله بویادلر
صاحب کتاب ایدر بومقوله سی بزم یانمزده معلوم دکلدر بوایکیسنك اولکسنك
یمشی اوچ کوشه لودر لذتی ککره درخوش رایحه سی دخی واردر بعضیلر غلط ایدوب
بواثل یمشیدر دیدیلر بو اغاجك **طبیعتی** جمیع اجزاسیله بارد یابسدر قابضدر یمشی
استیسی تاثیر ایتمز از اجوق حرارتدن خالی دکلدر انجق برمقدار طوغراماق
ولطافت ایله جلا ایتمه سی اولور اکر یپراغنك صقندوسندن ویاخود اغاجنك

قابو قلر بنك صو ایله پشورلمشندن ویاخود چیچکندن ویاخود تخمندن ایچسه لر
طلاقلرك قاتیلقلرین کیدروب اریدر خصوصا اکر شراب ویاخود سرکه ایله پشوروب
سه لر زیاده نفع ایلیه کذلك ضماد ویاخود ضماد ایتسه لر نفع ایلیه ودیشلر اغریلرینه
مضمضه ایلسه لر نفع ایلیه وایلغون اغاجی کولی زیاده قوروده جی وجلا ایدیجی در
بیشی ماز ویرینه استعمال اولنور پس کوزه واغزه نافع اولان دوالره کیرور اکر
ایچسه لر اسکیدن اولان اسهالی وقان توکرمه طوتا کذلك رحملر ایچندن اقان رطوب
باتی وقانی طوتار اود ضعیف اولدوغندن وصفرا ضبط ایتمدوکندن اولان یرقانی
یعنی بدن صارولغن ویاخود قرارماسن کیدرور نفع ایدر اکر تخمن ویاخود بداق
لرین پشوروب جوق قلنی اقان عورتلر ایچنده اوتورسه لر قانلرین طوتا صو ایله پشورن
انوکله یونسه لر کچله اولماسنه مانع اوله تازه سندن ایتدکلری شراب واغاجندن
تاب ایدوب انوکله شراب ایچسه لر طلاقلو اولانلره زیاده نفع ایلیه اکر یاش چبانلر
اوزرینه کولینی اکسه لر قوردیه خصوصا اتش یانغننه زیاده نفع ایلیه بداقلرین
یاقوب نکامه وچیچکه توتسو ایتسه لر زیاده نفع ایدر بو بابده غیری نسنه اکا برابر اولمز
اکر کوکلرینی زیت یاغیله پشوروب جذام اولان کیمسنه ایچورسه لر تیز ایو ایده بو خصوص
نیجه کره تجربه اولنمشدر ظن اولنور کی طلاقده شیشلر وسده لر اولماقدن اولن
جذامه نفع ایدر دو تونی اکراسنی واکر صووق اولان شیشلره نفع ایدر ودخی وقتسز
اینن حیضی کسر اکر انوکله خصوصا پیراقلری ایله اوچ کره بواسیر چبانلرین توتوزسه لر
صولدوروب دوکر بو دخی مجربدر اکر بوغازه یاپشان سولوکی انوکله توتسو ایتسه
لر سلوکی دوشوره

اورمجك جوق درلو در جمله سنك مزاجلری بارد یابسدر خصوصا اطرافلری
یعنی اللری وایاقلری زیاده بارد یابسدر واچلرندن مزاجلری حار دخی اولور مثلا
شبث وسبع الذباب دیمکله معروف اورمجکلر مزاجلری حار در اولورده اولان
اورمجکلردن الوب ازوب بیوك یاره لره وشیشلره اورسه لر شیشی بیه اکر مرهمه قاتوب
حماء ربع سیتمالو اولانك النه وصقال باشلرینه سورسه لر سیتماء کیدره اورمجك
طوقودقلری یره لری کجوق درلو در انلردن الوب قان اقدوغی یره اورسه لر قانی
طوته دیبك اولمیان ایرکلو چبانلره اورسه لر شیشمه سنه مانع اوله اورمجك یوه
لرندن بر کونه اولور کی بیاض اولور اولر اوزرلرنده ایدلر اندن الوب بر بردی پارهسنه
بغلایوب حماء ربعی اولان کیمسنه نك بازوسنه بغلاسه لر سیتماء کیدره وتکرار کلمه
سنه مانع اوله اکر یاقسه لر کوزه نافع اولا کوزی جلا ایدوب قوة ویره وپرامارن خلطلری

قبول ایتمه سنه مانع اوله اکر یاقمیوب کل یاغی ایله پشوروب اسیدن اغریسی اولان
قولاق ایچنه طملاتسه لر ویاخود طنتره دن اوزرینه سورسه لر اغریسنه نفع ایلیه
بعضیلر دیمشلر سبع الذباب یعنی سنکلر ارسلانی دیدکلری اورمجکدر قامیشلر یاره
سی ایچنه قیوب حماء ربعی اولان کیمسنه اوزرینه اصاقوسه لر سیتماء کیده ره بعضیلر
دیمشلر سائر اورمجکلردن هر برنده بو خاصه وار در اکر اورمجك یوه سنی الوب
اوزرینه سرکه طملایوب هنوز ظاهر اولان بیوك سیوری شیش وچبان اوزرینه
قیوب تاقودی اولنجیادك اوزرنده طورسه نفع ایدوب زیاده اولماسنه مانع اوله
وقودی ایلیه اکر اورمجك یوه سیله کیرلنمش ویا صلانمش اولان کمیشی اوسه لر
پاسین وکیرن کیدروب جلا ایلیه

اطه صوغانی عربیده اسقیل وبصل الفار یعنی سیجان صوغانی دخی درلر پیراغی
نرکس پیراغنه بکزر لکن پیراسا کبیدر ایچی بوشدر کلدر رنکی ازاجق صارو ایله
یشیله مائلدر کوکی صوغان کبیدر بیوکدر رنکی بیوکلکی نصف رطلده ایر یشور
طبیعتی درجه ثالثه ده حار ویابسدر رطوبت فضلیه سی دخی وار در لذتنده
کسکنلك ودلی اصیروب اجیلیچیلك وار در صو ایله پشورسه لر ویاخود کباب
ایتسه لر کسکنلکی واصیرتی اکثیلیچیلکی کیده استعمالی مراد اولندقده اولی بودرکه
صوغانلینی خمیر ویاخود بالچق ایله صوایوب بعده قزمش فورین ایچنه قویه لر ویا
خود قزلقور لر ایچینه کومیوب تا تمام پیشه تمام پشمه سنك علامتی بودرکه
مهرا اولوب ازیله بویله اولدقده قابوغین بیانه اتوب ایچروسنی بیه لر اکر زیت
یاغیله محو اولنجه ازوب وفستق اغاجنك ضمغندن قاتوب معا اریدوب ایاقلرنه
اولان جاتلقلره اورسه لر نفع ایلیه کاه اولور اطه صوغاننك کباب اولمشندن بر جزؤ
وساده یاغدن بر جزؤ الوب قاورلمش طوزدن سکز جزؤ ایله قارشدیروب بو جمله
دن اج قارنیله بجق مثقال مقداری ایچرلر ایو نافع اسهال ایدر کذلك عسل ایله
پشوروب طقوز بجق قیراط مقداری عسل ایله سیتماسی اولمیان استسقالولره
بولی ادرار ایچورز ومعده لرنده اغریلری اولانلره ویمك یدکدنصکره یمکلری سکیمیوب
یوقارو معده لری اغزنه کلانلره ویرقان مرضی ونفس تنکلی اغریسی واسکیدن
اوکسورك ودبو مرضلری اولانلره واویکندن ایرینك توکوردنلره ایچوردلر کوکسی
پاك ایدر معده یه قوة ویروب سوء هضم مرضنی دفع ایتمکده زیاده قوتی وخاصه
سی وار در اسهال ایلدکه غلیظ وقیو خلطلری اسهال ایدر پشروب مهرا ایدوب
ینسه لر بو مقوله تاثیری اولور اما شونلرکه ایچرولرنده چبانی اولان ویا ایچرولرنده

قان كله اولمقوله كيمسنه لركايقين اولميه لر اكر كباب ايدوب مهترا اولدقده سكلمره يا
ايتسه لركيكدره صوقدن اولان جاتلاقلرى كيدرر تخمى دخى اسهالا ايدر زهرلر
وزهرلو جانوارلره بادزهردر اكر اولچنده اصاقوسلر وياخود اولچنده براغلسه
وياخود صوايله پشوروب صوين اولچنده سرپيسه لر وياخود اولچنده دوكسلر
زهرلو جانورلر وايلانلر وقارينجه لر وكله لر وسيچانلر وبرنجى جانورلر قاچالر
خصوصا سنكلر رايحه سيله قتل ايدر بعضيلر ديمشلر توردك اياغنه دوقنسه
اقساق اولور بلكه كبه در اكر محكم ازوب برهنه يه قانوب سيچانه يدرسه لر
فى الحال قتل ايدوب اولكونده قوريوب قوقمايه ويراماز ليغى القيه اكر صوين صقنوب
بدندن صانع ييره سورسلر اول ييرى قباردوب المويره بومقوله ضرديخى صوده
اصلاديوب اتلمش مرهمه سنك دفع ايدر اكر دوكوب صوين چيقاروب وبورجاق
اونى ايله يوغورسلر استسقالولره نافع اوله دواسى بولنميان زياده ضرب قولنجه
تخمنى ايچوردلر شول وجهله كه تخمنى ايچنه دوكوب بعده شراب سركه سى ايله
يوغوروب نخود مقدارى دانه دانه ايدرلر واول دانه نك برسينى سيويق بال
ايچنده بر كون طورمش سياه وياخود صارو بردانه انجير قيوب خسته اولانجيره
ايچنده اولان دانه لرى ايله چينيوب يربعده اوزرينه بوره ايله قاينامش استى
صوايچوردلر كاه اولور ديبراغنى دوكوب صقوب صوينى ثمقدار اولورسه ايكى اول
مقداركفى النمش عسل ايله پشوروب كوجله نفس الانه ونجالسز ليقلن بالاردوق
قالانه يدوردلر زياده نفع ايدر اطه صوغانى استعمالى جائزدكلدر اما قراجكر
صووق وبيرلره جائزدر بونلردن غيرى كيمسنه لر اجتناب ايده لر اطه صوغا
نندن شولكه يالكوز بريرده بتمش اولا اول اقوله سى زياده اسى وكسكندر
يراماز در قتل ايچيدر خلطلرى كسوب طوغراماغله قتل ايدر علاج بودر كه
قوصالروطاشى قزديروب تازه سود ايچنه قيوب اول سوددن ايچوره لر وسركه
وسماق ايله پشورلمش يمرطه صاروسى وسفوف بزوريعنى تخملر سفوفى كه محلنده
بيان اولنور وطتوجى لعابلر ومقليا ثاديكلرى سفوفدن يدوره لر كاه اولور
اطه صوغاننى كسوب ياروب اپيه برى بريندن ايراق دزلر وكولكده قروكودن
مقدارى طوروب قوريدوردلر كاه اولور سركه يه لر شول وجهله كه بو مقوله
قورمليشندن ايكى رطل مقدارى نه اون سكز رطل مقدارى كسكن سركه قتوب
ومحكم قپايوب التمش كون مقدارى زمان كونشده طورد بعده اجوب صقادلر
قالان جبره سنى بيانه اتارلر بعضيلر سركه دن انجق يدى يجق رطل قتادلر بيش

قوتلى وكسكنلكى زياده اولور بعضيلر دخى صوغانى تازه ايكن كسوب پاره پاره ايدوب
سركه ايچنه قيوب سركه التى اى مقدارى طوردر اطه صوغاننك سركه سى غليظ
اولان خلطلرى زياده كسوب طوغرايچيدر اطه صوغانى سركه سى ايله مضمضه
ايتسه لر كوشمش ديش اتلرين بركيدر واوينايان ديشلرى پكيدوب طورغوزر
واغزده اولان چركين رايحه كيدرر اكر قيو مناسب نسنه لر ايله اندن ايچسه لر
بوغاز اتلرين محكم ايليه واوازى صاف ايدوب بوغازه قوت ويره ومعده ضعيف
لكنه وهضم يراماز لغينه وسودا وماليخوليا مرضلرينه وصرع وديوانه لك مرضلرينه
وقاو وقده اولان طاشلرى اوفاتلامغه نافعدر وعرق النسا مرضنه نفع ايدوب
ايدر وضعيف اولان بدنك اعضاسنى قوى ايدوب صحت ويرور ونك روحى
كوزل ايدر وكوز نورين كسكن ايدر اكر قولاق ايچلرينه طملاتسه قولاق اغرلغنه
نفع ايليه بو محصل بودركه بدن ايچنده اولان جميع مرضلرى چبانلر وياره لردن
غيريلرى جمله سنه نافعدر استعمال ايتميه لر الا اج قارنينه ايده لر واولكى كوندن
اذويروب ياريندا سى اندن زياده جه ويروب بو وجهله تا ايكى بچوق وقيه يه دك
مقدارى ويرمك جائزدر بعضيلر قورودلمش اطه صوغانندن الوب ايچه دوكر
لر بعده شيرك بر پاره سنه قيوب طتلو شيره ايچنده اوروب ازدلر وبر ايله اوله
شيره ايچنه قيوب اوچ اى مقدارى شيره ايچنده طورد اما شيره طورده دخى
قابى محكم بركيدرلر بو مقوله اولان شراب عنصل سوء هضمه ومعده فاسد اولماق
مرضلرينه نفع ايدر وغليظ ويلمشك اولان بلغملرى اريدوب وطلاق اغريلرى
وعرق النسا مرضنى كيدروب ايو ايدر سركه سنده اولان خاصه لرمع زياده شرابنده
واردر سكرلره دخى ضرر ايتمز استسقايه واروب فساد مزاجه وبدن كوشكلكى
وفالج مرضلرينه ودترمه لره زياده نافعدر بوبابده اندن انفع نسنه اولمز
اما بدنى ايچنده چبان وياخود ياره سى اولانلر وستماسى وصارلغى اولانلر ايچميه لر
اكر صوغانك ديبنده اولان اينجه اينلكلردن قيراط مقدارى ايچسلر اعتدال
اوزره زحمتسز قوصدورر اما زياده ايچيلر قتله ايلتور اكر ايكى دانه يمرطه
بردانه اطه صوغاننك ايچنده تمام پشوروب اول يمرطه لرى اجله ايچسلر
اسهال ايدوب كتورمليكى كيدرر اكر اطه صوغانندن نصف وقيه مقدارين
زنبق ياغندن ايكى وقيه مقدارى ايچنده تمام اوكانا ايمش ولنجيادك پشوروب
بعده ياغى صوغاندن صاف ايدوب اول ياغيله اياق طبانلرين ياغلايوب اوبوسلر
التى زياده حركته كتورر يدى كونه دك هركون بويله ايتسلر يكتلكده اولن مرتبه

لرکبه اندن امید قطع اولنمشدر کبیر اولوب قوامه کلتوردجه بدر بو خصوص کثیر لوبنی
لر بلدر اکر اطه صوغاننك ایچندن آلوب محکم دوکوب بعده اسکی سرکه ایله قریشدروب
حمامده انوکله اوپنسلر دوا اسی اولمیان بلغمی بعینه کیدرر اکر دوکوب ربعی مقداری
نطرون یعنی قزل بورق قارشدیروب بعده جمله تننی بیرلرك و ایری بر پارچه سی ایچنه
ایچنه قیوب سایه ده صقلادوقلری کبی یرنی انوکله محکم اوسه لر کمتا اول یوقنانسه
ساجلری بتورر وتکرار ایتمکه محتاج اولمیه اکر احتیاج اولور ایسه اول قنیانان یرلری
ایو اولدقده بو تکرار بر کره دخی ایده لر و اولکیدن زیاده اولوب قنادلری اکر بر
دانه اطه صوغاننی اوفاق طوغرایوب بعده اوزرینه چاك قدر زیت یاغی قیوب
یاغیله قاوورسلر تا صوغان محو اولوب قورورسه اول یاغله قان طوکمش فلان یرلره
یاغلاسلر نفع ایدوب کیدرر اکر سرچشماق ایله قاورسلر نفعی زیاده اوله اکر بو
مقوله زیتی صاد و بالموم و ازاجق ازلمش کبریت ایله ازیدوب قریشدیروب
مرهم ایدوب ایرکلو و قوردلو یوز و کچیك و قوقا قلو یرلره سوردسلر ایوایدوب
کیدرر اکر زفت و کبریت ایله ازیدوب ازسلر طنلو اویوزلره نفع ایلیه اکر اول
یاغ ایچنده یالکوز زفتی ازدیروب وقنا ایله یوغوردسلر اوغلانجقلرك باشلرنده
اولان قوری سیوجیلره نفع ایلیه و بو مقوله زیت نقرسین و الجیبرلری اغریلرینه
کصوقدن اوله ساکن ایدر اکر بو زیتدن صوقدن اغریسی اولان قولاق ایچنه
طملاتسلر اغریسی کیدرر و سدلرین اچا اکر بو یاغی عسل ایله قریشدیروب قویوه
ایکن یوتسلر کوکسنده اولان بلغمك خلطلری کیدروب کوکسی پاك ایلیه اکر اطه
صوغاننك سرکه سی ایچنده ازاجق نشب ازسلر دیشن اتلرین پکیدوب دیشلری
محکم ایدوب طورعوز ماده قوتی زیاده اولا مضمضه ایتمکله بو خاصلری ایدر
اطه صوغاننك سرکه سی قوقمش یر امازچبانلره و بهق و اویوز طلالرینه کیرود
تأثیرلری انوکله قوی اولور اطه صوغانی بولنماسه مقدما بلبونس دیدکلری
صوغان بدل ایدر بعضیلر دیمش بیاز صرمساغی بدل ایدر

ایکدم عربیده غبیرا دیرلر میوه سنه و اغاجنه اطلاق اولنور اغاجی زیتون اغاجی
قدر بیوك اولور یمشی عناب کبیدر یمشنك ایوسی اولدرکه طلو اولوب رنکی تمام
قزل اوله طبیعتی درجه اولیده بارد و درجه ثانیه ده یابسدر ایکی صنفدر
بری دکلدیمش و بری هر و بری دخی دشید دیمش و بیر و دیمشنك یشلی طبیعتی
طوتار قبض ایدر یمشنك اوکودلمشی قارنی طوتماقده نبق قاو و تندن زیاده در
ازاجق غدا ویرر معده نك دباغت ایدر قوسمایی ساکن ایدر صفراء معدیه ذوكلكدن

منع ایدر باش اغریسنه نافعدر خصوصا بکلقدن باش چیقان بخارلردن اولان
باش اغریسنه زیاده نافعدر چیچکنده حرارت واردر و اکر قوقلاغله و اکر
یمکله جماعه تحریك ایدر خاصه سی واردر حتی ولایت [illegible] مشرق خلقندن
بر قوم بونك برهاذی زمانینده صودتلرین طشره چیقماغه منع ایدرلر زیرا
خوف ایلدرلرکه اشتهاء لری زیاده اولوب دسوادوله لر مکر اوزرنده چیچکی وار
اولان یداغ الوب یلیشنه طولاندیروب تاج ایلتنه زیاده فرح و سرور ویرر
[illegible] اما قوة هاضمیه ضرر ایدر اصلاحی شکر ایله در
ناونکیانه قوشی مغربیده قوشانه مزاجی حار یابسدر شیفاتینی کبیبانی کوکجکی
کوکرجینلردر اللحومك اتلرندن اتی غلیظدر اما توبعا و دیدکلری قوشن اتلرندن
اتی ایودر فالج مرضی اولانلره منافعی غدادر یمه سی و یخون برلیق کتورر و اصلاحی
مهرا ایشوروب یاغلو ایله یمکدر و کشنیج ایله بیه لر و اوزرینه اتکی سرکه ایله یا توت
بیه لر اما کبابی یر امازدر ترسی زیاده اسیدر قریب دجیدر جلا ویرر و بیوك
جشیعیلری پیشوردر دباغت ایدر دیمشلر که کچه لده قوریقان و غلانجقلر اوزرینه
[illegible] اصاقوسلر نفع ایلیه [illegible]
ات عربیجه فرس دیرلر اتی بینور حیواندر سائر حیوانلردن ات اتینك حرارتی
زیاده در ات اتن یمك بهادرلیك ویورك قاتیلغن ویرور ات اتن یمك مزاجلری ایسی
اولانلره ضرر ایلیه خصوصا کبابی اولورسه زیاده ضرر ایدر اصلاحی بودرکه اولا
حشلانیوب و مهرا ایشوروب کشنج ایله بیه لر بعده اوزرینه تیز هضم ایدوب معده
دن اینیور درسنه لر بیه لر مزاجلری صوق و رطوبت اوزره اولانلرده جماعه
تحریك ایدر فرس بوغاز لندقده باغر تلاغندن چیقان قان انسانی قتل ایدر اکر
اول قان ایله برص و بچقه سوردسلر تغییر ایلیه اتك اوزسك بر کیمسنه بالدرینه
بغلاسه یورلمیه اکرات قویروغی قیلی ایله بر حیوانك ایاغینی بغلاسه لر اقسایه
ات اتن بیانلر اولی بودرکه اوزرینه شراب ایچمیه لر اما سود ایله یسه لر جاشر
در مزاجی اسی اولانلر اوزرینه مایه خوش اوادو یوغرت ایرانی ایچه لر
اشك خیاری اشك خیاری دیمکدر بیابان خیاری دخی درلر و قرنغه دولکی
ده درلر استانبول قارشوسنده قاضی کوینده و سائر یرلرده جوق بتر بونك دکی
نباتی اجر نباتنه مشابهدر لکن بونك یبراغی الحطرمالاد ایریدر و اوستی پوسدر
و خیاری بلوطه بکزر کوجکدر بیوك و بیاض کوکی واردر خراب یرلرده و قوملو
یرلرده جوق بتر بو نبات بالذی اوزن بتوب طوردو یر اوزنه دوشمن یپراغی

بستانیدن کچیرکدر بونباتدن اك قوی نسنه خیار دینك عصاره سیدر طبیعتی
درجه ثالثه ده حار و یابسدر ایوسی اولدر که یازاضرنده تمام کمالن بولوب
صاروب الدوقده قده اغاجندن دوشوب لر و اغاجنده جوق قلوب بطنو لو اوله
پس جمع ایلیوب برکچه طوره بعده برتغار اوزرینه سیرك المك قیوب و خیارلری
برابر الوب بجاغله صقه لراندن و حرصندن شوکله الکك اوزرنده قالودانی
دخی ال ایله باصدیروب صقه لر بعده اوزرینه طتلو صو قویالر و صقه لر تغاره ایچنده
دیبنده قالان هرنه ایسه انی الوب اوزرینه کلان نه ایسه انی بیانه اته لر بعده
اوزرینه تکرار صو دوکلرصو اوزرینه جنبنته کلوب سقلرمبدی لوب بیانه اته لر
تا صو اوزرینه نسنه کلیوب صاف اولنجاق تعالو اشاغه یسنده قالان صاف اولنی
الوب قره اوزرینده محکم اوروب و افوب ضمق و یاخود نشاسته قالوب جورلك ا
جورلك ایدوب حفظ ایده لر بو عصاره نك قوتنی اون ییله دك طوررلر بعضیلر حیله
لیهوب بعضی اضر عصاره بو عصاره دیو بیع ایدرلر امیش شوجهله کن تمییز
اولنماز ایوسی اولدر که زیاده بیاض اوله وطیوب بینی اوله دونی اوله و زیاده اجی اوله
مومه یاقلاشدقده قولای دوتوشوب یانه حیله لو اولانده بو صفات جمع اولمز
اغاجندن یمشی اناولان نو یمشی قوردی اولوب صوی از اوله نك عصاره سندن
وتشویله عصاره کم یراسار نکیده اولوب دون اولمیه و اغر اوله بو مقوله عصاره لر
دن اجتناب ایده لر بس امازدر اکر عسل ایله و یاخود ذیت ایله قرشدیروب بو لطانه
سوروسه لر شیشلری یناشدیروب تحلیل ایلیه اکر ایچسه لر سیاه برقانه نفع ایلیه
اکر عورت سودی ایله قرشدیروب بوروندن ایچره قوسه لر صداع بیضی یعنی دماغ
جوره سنی احاطه ایتمش اولان باش اغریسنی کیدره اما او لا بدنی و دماغی زیاده
پاك ایلیه لر نبا تنك سائر اجزاسندن کوکنك قابنك قور تماسی قویدر و زیاده دد
اکر اغریسی اولان قولاق ایچنه طملاتسه لر اغریسنی ساکن ایلیه اکر کوکنی صو ایله
پشوروب اریه قاووتی ایله بلغمدن اولان اسکی شیشلرم و زرینه یاقی ایتسه لر
تحلیل ایلیه اکر ضمغ بطم ایله قرشدیروب بیوك و ایرکلو استی شیشلره کذلك بلغمدن
اولان بیوك شیشلر اوزرینه قوسه لر دشوب اشله ده اکر سرکه ایله پشروب
نقرس اوزرینه قوسه لر نفع ایلیه کوکن صو ده پشوروب صوی ایله حقنه ایدوب
عرق النساء مرضینه نا فعدر صوقدن اولان دیش اغریسی ایچون دخی بو کله مضمضه
ایدرلر نفع ایدر اکر لبلبجق و اویوز و کچیك که ایرکلو اولاو تمرکو و یوزده و بدنده
اولان سیاه نشانلره اوسلر پاك ایدوق کیدره و قوریسنی محکم دوکوب عسل و یاخود

سرکه و یاخود شراب ایله محکم ازوب قوبه لر اکر کوکنك عصاره سندن التی قیراط
و یاخود کوکندن سکز قیراط مقداری ایچسه لر ایکیسی دخی بلغم و صفراء اسهال
ایده لر خصوصا استسقا مرضی اولانلردن و یاخود استسقا مرضنه یقلاشمش
اولان کیمسنه لر بدنلرندن زیاده اسهال ایدر اکر کوکندن استسقاسی اولان
لره نصف رطل مقدارین محکم دوکوب ازوب شرابدن ایکی اولمقداره قاتوب
هر کون اوچ قارسنه یدی یجق وقیه ویرسه لر استسقادن اولان شیشلری
زیاده ایندورر عصاره سندن مقدار شربتی بریجق قیراطدن التی قیراطه
وارنجه یه دکدر اما فراجلری اتنی و یاقوری وضعیف اولان کیمسنه لره و بوکلو
اولان عورته ایچورمیه لر و بو عصاره قوصدورر و اسهال ایدر
اضماعر یجه کرم درلر ایکی دور لودر بیابانیسی و بستانیسی واردر اکر ایکیسنك
بپراقلرینی و یاخود فلزلرینی دوکوب باشنه یاقی ایتسه لر باش اغریسنی ساکن
ایلیه بپراقلری و فلزلری دخی بارد یابسدر اسی شیشلره یاقی ایتمکه ایودر ابتدا
لرنده زیاده ایودر زیرا ماده لری طتوب منع ایدر خصوصا اکر اریه قاووتی ایله
اولورسه معده ده اولان اسی شیشلر و یا نغنلری ساکن ایدر اکر چینسلر قوصماء
منع ایدر و معده قوت ویرور بپراغنك صقندوسنی ایچمکه وسکر ایله حقنه ایتمکه
بغرسقلرده اولان چبانلره نفع ایدر و ربع رطل مقدارینه دکین ایچمکه قان قوصماء
منع ایدر و یوکلری عورتلری دوشورمه دن حفظ ایدر کذلك فلزلرینك قورو
سنی اصلاندوب صولرین ایچسه لر نفع ایلیه ایکیسنك دخی صقندو لرندن ایچمکه
و تازه لرندن یمکله حماره و کوکلدوتمه سنه زیاده نفع ایدر کاه اولور اصماجیو قلرینك
اوزرنده کی ضمغه بکزر طوکمش نسنه اولور اول نسنه زیاده یابس و جلا ایدیجیدر
اکر اندن شراب ایله ایچسه لر صویوللرنده اولان طاشلری جیقاره اکر تمره کویه و
ایرکلو و ایرکسز اولان کچیکه و اویوزه بولاشدیروب سورسه لر ایو ایده انی سورت
بولاشدرماق مراد ایدندکلرنده اولا اول یری قزل بوره ایله یویوب بعده سوره لر
اکر انی زیت یاغیله معاد اتم سورونسلر قیل لری یولنوب کیده کذلك تازه اصماء
چبوقلرینی یاقوب اول زماننده ایچلرندن طملایان رطوبتی السه لر او دخی قیل لری
کیده ره اکر انی سکللره سوروب بولاشدرسلر سکللری کیده ره بداقلرینك کولی
و جبره سی ایله و سرکه ایله بواسیر دیدکلری چبانلری کددشیلوب اقاراولاو او توراق
یرلرینه یاقی ایتسه لر ایو ایده و سکرلر طولاشمه سنه نفع ایدوب ایو ایده سیاه یراماز
ایلان صو قماسنه دخی نفع ایدر اکر سرکه و کل یاغی و ازاجق سدف نباتی ایله یاقی

ایدوب بطلاقده اولان شیشه‌لره اورسلر نفع ایلیه اصمانك تازه بداقلری که اول ظاهر
اولوروا کا اصمالیغی درلر انوك طبیعتی درجهٔ اولیده بارد یابسدر کوکل دونمه‌سی
اولدوغی زمانده اندن یسلر نفسه راحت ویروب ساکن ایلیه وبولانماسنی کیدره
ومعده‌ده طعام دونمه‌سنی دخی کیدره اچ قارنیله یسلر جماعه ضعف ویره انی صقوب
اندن شراب دخی ایدرلر یاکوز شکر ایله دخی ایدرلر اندن اولان شراب محمودلیغه و
محمودلیقدن اولان یانغنه نفع ایدر وصفرا اسهال ایلیه وبول ایله جیقاروب و اینجه
اولان خلطلری معده‌دن قازیوب جلا ایدر واشتهاء حرکته کتوروب صفراء بیر ایله
قوپاررو امادشلری تیز قاشدیرور ومعده‌ده صفرا اولماغله اولان یوركاوینه
مسنی کیدررو طبیعتی طوتار وطتوب صقماغیله بلکه بر مقدار اسهال ایلیه اکر صمامنی
صکره لیفندن بر مقدار سورسلر صاحی معده اغزندن صقوب کیدرمکله النسانه
خفقت کله فزاجلری اسی اولانلره ومعده‌لری صفراوی اولانلره ایودر وادیپرلنی
حرارتدن اولان دیش اغریسنه ایو یاقیدر خصوصا تازه‌سی زیاده ایودر چینه
سه لر دیش اتلرین پکشدوره کانا اولور انوکله راممکدن یاقی ایدوق قادین اوزرینه
قوماغله اسهالی طوتار را امك بر ترکیبدر هر کبانده‌منکوردر اما یبا اصماسی بستانیه
مشابهدر ویپراغی دلکی اوزومی دیدکلری نباتك بستانیسنك یپراغنه بکزر
لکن اندن یقی دقدر یوصون دانه سنه بکزر دکرمی چیچکی اولور بواغاجك جمیعا
قوتلری قابضدر یبانی اصمه ایکی نوع اولور بریسی انجق چیچکلنور اوزومی اولماز
وبریسی دخی چیچکلنوب صکره اوفاق سیاه دانه یمشلری اولور یمشنده قابضلق و
طتلولق واردر یبا اصماسنك چیچکی نفعده وقابضلقده سائر اجزاسندن قویرکدر
وتازه ویمشاق پاره لری معده‌یه ایودر ومعده‌یه قوة ویریجیدر اکر کوکنی صو ایله
پشوروب پشمیشندن بش وقیه مقدارین شکر ایله ایجسلر قادین ایچنده‌من صو
کبی رطوبتلری اسهال ایله کیدره ایکیسندن یمیش ویره‌نك یمشی ایله یوغماغیله یوزده
وسائر بدنده اولان لکه‌لری پاك ایدر اکر چیچکین الوب کولکه‌ده قوریدوب بعده
صافسی ویاخود صرچه ایچنده حفظ ایدوب وقت حاجتده ایکی مثقال مقداره دك
ایچسه‌لر قارنی طوتاوسیدوکی یوریك وقان توکرمه‌كسوب کیدره ومعده قوی ایدوب
اضطرابنی کیدره وهضم طعامه قوة ویروب معده‌ده اکشی اولمیه یاشی ایله قوردیسی
ایله دخی شیشلره یاقی ایتسلر شیشلر بیومه‌سنه مانع اوله اکر کل یاغی وسرکه ایله
قارشدیروب باشه اوروب سورسلر باش اغریسنه نفع ایدوب اغریه سبب اولان
ماده‌لری منع ایلیه اکر دوکوب عسل وزعفران وکل یاغی وقر ایله قرشدیروب هنوز

ایر کلمش اوبوزلره سوروب صوسه‌لر کیدره کذلك دیش اتلرینه ودیش اتلرینه
اولان طاغیلور مقوله‌سی چبانلره نفع ایدر مناسب نسنه ایله عورت کتوررسه
عورت رحمندن چوق قان کلمهٔ طوتار اکر صافسی ایچنه قیوب انتشده یاقسلر کوز
اغریلرینه نفع ایدر وعسل ایله داحس یعنی قورولغان دیدکلری چبانه وظفره
دیدکلری کوزده جیقان قاتیلغه وکوشلمش دشلر اتلرینه که اندن قان اقارانلره
نفع ایدر یبان اصماسنك اوزومندن اولان شراب سیاه وقابضدر معده‌سنه
وبغر سقلرینه زیاده خلطلر اقار اولان کیمسنه‌یه نافعدر وسائر قبضنه ومنعه
وتقویه‌یه محتاج اولان مرضلره زیاده نفع ایدر
اوزوم عربجه عنب درلر اصمانك یمشیدر اوزومك صنفلیسی واردر وقیشه
یقین کوز ایامنده بتری واردر اکا شتوی درلر صیغی سی چوق دورلو اولور
بر صنفنه موذنی درلر که اول دانه‌سی دکرمی اولوب رنکی قزله مائل وصولو وقابی
اینجه اولور وبردورلوسی دخی رنکی یشیله اولور اکا زینی اولور درلر ایوسی اول
در که اغر اولوب بیوك اوله وقابی اینجه اولوب دانه‌لری صالقمده ایر وایر واقع
صالقمی قالیك اولوب دانه‌لری دخی بیوکلکده وکوجکلکده برابر اولا طبیعتی درجهٔ
اولی اخرنده حار ورطبدر جلا ویرور وپشورر ومعده‌دن تیز ایبز اولی یودر که
جکردکی ایله وقابوغی ایله یمیه‌لر زیرا قابوغی قادین ایچنده غم ولدوریللر پیدا
ایدر وجکردکی معده‌دن کیچ اینر اکر جکردکی ازیلورسه یرامان خلط پیدا ایدر
بو مقوله اوزومدن اولان شرابك سائر اوزملردن اولان جمیع شرابلردن ایودر
هر یرده بویله در بر صنفی داخی رازقیدر بونك دخی اکثری بیاض اولوب قزلجه
دخی اولور رازقی اوزمدن شولکه دانه‌لری اینجه واوزندر اکا تابع زینب درلر
نتکیم توزکیده دخی قادین پرماغی دیمکله معروفدر ایکیسنك دخی ایوسی اولدر که
دانه‌سی بیوك اولوب جکردکی بر اوله ویاخود دانه‌لری کوجك اولوب جکردکسز
اوله وقابی اینجه اولوب صاروبه مائل بیاض اولوب طتلولغی صحیح اولوب ککره لیکی اولمیه
بو مقوله اوزومك طبیعتی درجهٔ اولیده حار ودرجهٔ ثانیه‌ده رطبدر وبو هرزی
دیدکلری اوزمدن بونك برودتی وغلیظلغی زیاده‌در ومعده‌دن اینمه‌سی کیچ و
غذاویرمه‌سی چوقدر حسته لکدن قالقانلره وبعضی ستما اولنره موافقدر بر صنفی
دخی بوهرزی وطبانددر بو صنف موذقیه مشابهدر لکن غلیظ دکدر وحرارتی
ازدر که درازقیدن بونك غذاویرمه‌سی چوقدر بوهرزی دیدکلری اندن یکدر
وقابوغی اینجه دکدر بوهرزیدن بونك حرارتی ویبوسنی زیاده‌در بر صنفی دخی

سوقالی‌در ولایت بغداد وسائره کابکرده ولایتلرده الث اوقلی ایریشوب دردکلری
بوصنفدر بوصنفک طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده اولنک حاردر وسائر اوزملردن بونک
حرارتی قویکدر غلیظدر قبوددر بو اوزمدن اولان شراب تیز بوزیلور زیرا طبیعتنده
کوشکلیک واردر زیاده طتلودر هضمی کچدر قابوغی قاتیدر محکمدر معده لری ضعیف
اولانلرک معده لرین وبغرسقلرین کرندورر بلکه کوکلرین دوندرر اولی بودر
که جوق یمیه‌لر آتما قیش اوزومی کونش حرارتی ایله پشمز بلکه جوق زمان طورماغله
وصوق قوتی ایله طتلو اولور قیش اوزومی دخی ایکیدر لودر بریسی بیاض وبریسی
قزلدر قزل اولان بزم ولایتمزده طاغ اوزومی دیمکله معروفدر وبو اوزم غلیظ
لکدر وطتلولغی ازوکگره لیکی قویدر ومعده‌ده طوروب اکلنمه‌سی جوقدر کیچ
اینر اما اکگره لیکی اولماغله معده یه ضعیفلق ویرمز بلکه معده یه یاردم ایدوب
ضرر ایتمز بیاضک قابی اینجه‌در ومعده‌دن اینمه‌سی تیزدر تازه اوزوم یمه‌ده
اولی بودر که اصماسندن تازه قوپمش ایکن یمیوب بلکه قوپاروب برکون ویاخود
ایکی کون ویا اوچ کون طوردقدنصکره ییه‌لر سائر تازه یمشلر دخی قوپدقلرینه کوره
واغاجلرنده کیچ اولوب ایرشدکلرینه کوره وقابوقلرینک قالینلغنه وجوهرلرینک
محکملیکلرینه کوره طوروب بعده ییه لر ودخی قابلری وچکردکلری بیانه اته‌لر بعضیلر
دیمشلر قابلری وچکردکلری ایله زیاده چینیوب ییه لر خصوصا صاحب کتاب ایدر
بن بو معقوله رای کورمزم زیرا قابوقلرینک طبیعتی بارد یابسدر معده وبغرسقلره
یرامازدر چکردکی دخی درجهٔ ثانیه‌ده بارد یابسدر قوری اوزم چکرده کی‌نک
قورتماسی زیاده‌در تازه اوزملدن حاصل اولان قان سائر تازه یمشلردن حاصل
اولان قاندن یکدر معده لری ضعیف اولوب معده لرنده جوق یللر ورطوبتلو اولانلر
ورطوبت سببی ایله مرضلره مبتلا اولانلره تازه اوزوم یمک ایودکلدر اکر ییرلر ایسه اوزرینه
رازیانج وکمون برابر ایدوکی مثقال مقداری ییه‌لر قابلی وغلیظ اولان وشیشر اولان
لر جکره وطلاقه ضرر ایدر بونلره اصلاحی بودر که کرفس تخمی ایله ییه‌لر قارنی بوردیکده
وصوسادر سکنجبین اصلاح ایدر ویاخود اوزرینه اکشی انار صورلر ویاخود اکشی
طعامله ییه‌لر اولی بودر که ایکی طعام اراسنده ییه‌لر ویاخود اتمکله ییلر اوزرینه
صوق صو ایچمک فساده ویرور وطبعی تغییر ایدر وکچ هضم اینلدورر قولنج مرضی
اولانلره استعمالی جائز دکلدر اوزم هرنه‌دکلو تمام کمالیله اولماغه یقین اوله اول
دکلو اسیلیکی وطتلولیغی وبینی لکی زیاده اولور وهرنه‌دکلو قوروقلیغه یقین
اولورسه اکا کوره باردلیکی ورطوبت ویریجیلیکی بلکه قابضلغی وغلیظلیغی ویرلماز

لیکی زیاده اولور

ایوبالیغی عربجه شیخ البحردر درلر دریاقوجه‌سی دیمکدر مراد دریاده اولور بر حیواندر
که کوچک تولومه بکزر اوزرنده بالیق کبی پوللری ویاخود قابوغی یوقدر انجق
شوبله محکم وقاتیدر باشی واردر وبورنی بوزاغی بورننه بکزر واغزینه بکزر
حکایت ایدرلرکه بو حیوان طائفهٔ یهود کبی سبت کوننه رعایت ایدر اول کونده
دریایه کیرمز وبیمک یمز اکر دریسندن باشمق ایدوب کیسه لر نقرس مرضی اولسه
وواراسه کیدمره اکر برپاره سن یاقوب توتسو ایدنسلر بلغم عفونتندن اولان
ستمایه نفع ایدوکی کبیدر اکر سوری سکک اولدیغی یره توتسو ایتسلر قتل ایدر
مغرب طائفه‌سی بو حیوانی یمزلر مغرب دریاسنده جوق اولور بعضیلر بو حیوانه
یهودی بالیغی درلر

اشکنبه اشکنبه‌لر وبغرسقلر ومعده‌لر جمله‌سنک طبیعتلری بارد یابسدر
برمقدار یلمشک رطوبتلری دخی واردر انلردن اولان غذا اَتَه نسبت ایله ازدر
یعنی ات جوق غذا ویرور انلر از ویرورلر هرنه‌دکلو یاغلو وسمز اولورلرسه اکا
کوره حرارته میلی زیاده‌در غذا ویرمه‌سی زیاده اولا اما هضمی کیچ اولور اکر
کرفس وسدوکسکین سرکه ایله پشورسلر لطیف اولوب هضمی دخی تیز اوله
اما کبابلری یرامازدر الا بغرسقلر کبابی یرامازدکلدر زیرا انلری ایچ یاغیله چرب
ایدوب قاورورلر بو تقدیرجه اصلاحه یقین اولور اولی بودرکه اجزاء حاره
وخوش رایحه‌لو تازه اوتلر ایله ییه‌لر دائما بونلردن یمک چقماسی کونج افر بلغملر
پیدا ایدر انکچون لازمدرکه کاهی کاهی اسهال ایدیجی جوارشلر استعمال ایلیه‌لر
کاه اولورا اشکنبه‌لردن سرکه‌لو شوروا الرینی ایدرلر استانبولده چارشولرده
پشوردکلری یدر برمقدار صلاحه واعتداله قریبدر خصوصا اکر عصفر تخمندن
قاتوب انوکله جربلو وقیو اولورسه ایو اولا اشکنبه‌لرک ایوسی قوزیلر وایکی یللق
قیونلر اشکنبه‌لریدر بعده کچیلردن اولاندر صغر اشکنبه‌سی غلیظدر غایت کیچ
هضم اولور لکن لذیذدر اصلاحی بودرکه سرکه ایله مهرا پیشوره‌لر ودخی کرفس
وصرمساق وطوغراجی اتسی اوتلر ایله ییه‌لر بدنلرنده اینجه وصولو قان حاصل
اولماسی مراد ایدنلره اشکنبه‌لر ایو غذادر لکن طعام یدکده معده‌ده زیاده حرارتدن
طعاملری دُتُونلنانلره ایو غذادر سرکه شوروا اسی ایدوب بعده اوزرینه خولنجان
وفلفل اکوب ییه‌لر اصلاح اولنور

اَفرُود معروف یمشدر وهردیارکه انوک خط استوادن ایراقلیغی یکرمی دورت

درجه‌دن زیاده اوله اول دیارده امرود حاصل اولور و حاصل اولدیغی یرلرده
نکلو صوق اولورسه انده اولان امرود دخی زیاده لذیذ و خوش رایحه‌لو اوله امرودك
بیابانیسی و بستانیسی اولور بستانیسی برقاچ دورلودر صاحب کتاب ایدر بزم ولا
یتمزده بستانیسنك اول ایریشوب گتوردکلرینه زنجون درلر رایحه‌سی خوش
و اوفاق اولور مسکی المادن کوچك اولور و بو صنف اعتدال اوزرینه بارددر
برمقدار قابضلغی واردر بعضی درجهٔ اولیده بارددر و درجهٔ ثانیه‌ده یابسدر
بعضی دخی واردر که رطبدر اَمْرُودْ هرنه‌قدر طاتلو اولورسه اکا کوره اعتداله
قریب اولوب حرارته مائل اولور و هرنه‌قدر قابضلغی آز اولورسه اکا کوره یبوستی
آز اوله و هرنه‌قدر کرم اولوب اکشی اولورسه برودتی و یبوستی اکا کوره زیاده اوله
اکشی اولان امرود اشتهای اولان معده‌یه قوت ویرور و قابضلغی ایله معاونت
ایدر و اندن صفرا کیدر و برمقدار صقماسی دخی اولمغله اول صقماسی صفرایی
چیقارمغه یاردم ایدر اَمْرُودْدن حسینی دیدکلری صنف که استانبولده طغانی
دیرلر معروفدر کمالنه بولنجاق طاتلو اولور اما قابوغی قالکدر اولی بودر که قابوغینی
صویوب ییه‌لر بر صنفی دخی واردر که بزم ولایتمزده شاه امرودی دیمکله معروفدر
اوزون و ازلجق طاتلو اولور بو صنف معده‌یه اغردر اما بوغازه و قاووغه ایودر
بر صنفی دخی واردر که قیش ایامنده همداندن بغداده کتورور و طائفهٔ عجم اکا شاه اَمْرُودْ
درلر و اول دگرمی و یاشل اولور انجق لذیذ و رایحه‌سی خوش و قابی اینجه اولور غالبا
استانبولده بك امرودی دیدکلریدر شیخ رئیس علی ابن سینا بو امرودی مدح ایدر
ودرکه طبیعتی معتدل و رطبدر یمه‌سی صوسزلیغی ساکن ایدر اگر امروددن خام
ایکن یاقی ایتسه‌لر قورلق ویرر و اگر طاتلولیغی اولورسه ازلجق جلا ایلیه اگر قورو
سنی دوکوب یاره‌لره اکسلر بتشدورر اما امرود قولنج پیدا ایدر و کهنه کتورر عسل
و کمون جوارشی اصلاح ایدر اما امرودك اغاجی و سائر اجزاسی بارد و قابضدر انجق
درکه یپراغی یاره‌لری بتشدورر اما یابان امرودی که اخلاط دیدکلریدر انوك
اغاجی و یمشی کچور کدرو اول زیاده قابض و قوردر و سائر اجزاسی ایله یاره‌لری
او کلدیچیدر و خلطلر ایمه‌سنه مانعدر اگر صقماسی ایله لینت ویرمزسه قارنی
طوتوب قبض ایدر معده بوش ایکن یمك یرامازدر اغاجنك کولی خصوصا یابانی
سنك کولی زهرلو مانتاره اکا بکزر زهرمیش اولان کیمسنه‌لره باد زهر مقوله
سیدر حتی اگر مانتار ایله پشورسه‌لر مانتار ضرری کیدر اما امرود بالخاصه
سگرلره ضرر ایدر کیفیتی ایله دخی ضرر ایدر خصوصا اکشی اولان زیاده ضرر ایدر

خصوصا اگر صوق ایدیجی شراب ایله ینوب چوق یرلرسه زیاده ضرر ایدر و اگر
حمامدن چیقوب استعمال اولنورسه یرامازدر ضررین گیدرمکه طریق بودر که
قاینار صو بخاری اوزره اصاقیوب بعده ییه‌لر و یاخود سکر و یا عسل ایله تربیه
ایده‌لر و یاخود کباب ایدوب ییه‌لر کگره اولان امرودك اگر تازه‌سی و اگر قوروسی
قوصماء و اسهالی طوتار کذلك یپراغنك دوگلمیشندن بش درهم مقداری ایچسه‌لر
قوصماء و اسهالی طوتار دیاربکرده اولان امرودلر اصنافنك الك ایوسی ضرسانده
اولانیدر الا بر صنفی ایوکلدر که اوفاق و اینجه اولوب بر کیچه طوردوغی کبی چوروب
فاسد اولور ولایت تبریزده دخی بو امرود اولور امرود زمانندن صوکنده اولور
امروددن شولکه رایحه‌سی خوشدر قلبه قوت ویرور اکشی اولانی اشتهایی اچار
امروددن حاصل اولان خلط المادن حاصل اولان خلطدن اصلح و ایودر طعامدن
صکره امرود یمك دماغدن بخارلری قطع ایدر و قبضی و صقماسی ایله بلکه اسهال
ایدر و اگر صقمازایسه قبض ایدر و اوفاق اکشی امرودکه اکا چینی درلر سائرندن
صوسزلیغی کیدرمکده زیاده‌در و قابضلغی دخی زیاده‌در اولی بودر که قولنجی
و قارننده شیشمه‌لر عارض اولان کیمسنه‌لر اندن حذر ایده‌لر و اوزرینه صوق
صو ایچمیه‌لر و غلیظ طعام یمیه‌لر رازی نام طبیب درکه طعام یمه‌دن اول ایکن
استعمال ایتمك کرکدر اگر البته اوزرینه اخر طعام یمك لازم اولورسه طاتلو و
قابض نسنه ییه‌لر و مزاجلری صوق اولانلر اوزرینه صافی شراب ایچوب اویویالر
و یاخود زنجبیلدن ییه‌لر اولی بودر که مقدما ینلان طعام کیلوس مرتبه‌سنه
واروب چیقماغه یاقلشمش اولیجق ییه‌لر مزاجلری اسی اولانلر امرودك تملم اولمشنی
یدکره اصلاحه احتیاجلری یوقدر انلره نفع ایدر املحامدن یدکلرنده اصلاحی
ذکر اولندیغی کبیدر تمام کمالنه بولوب اولمش امرودی دوکوب صو ایله پشوروب
امرود ربی ایدرلر اما اولی بودر که هنوز طاتلو اولماغه باشلیوب تمام کمالنه بولوب
مهرا اولمازدن اول امرودی دوشوروب ربی اندن ایده‌لر امرود ربی قارنی
طوتیجی معده‌یه دباغت ایدیجی و صفرادن اولان اسهالی طوتیجیدر و معده‌یی محکم ایدر
امرود چیچکی قان توکرمکی کیدرر و حرارتی اولان کوزه اندن یاقی ایدرلر و
چیچکندن فرح و قوت ویرمکلك واردر اگر امرود چکردکلرندن ایکی مثقال مقداری
ایچسه‌لر قارنده اولان صوغلجانلر و سائر قوردلری قیره اولی بودر که قوجلر
و قولنجلو و بللو اولانلر و مزاجلری صوق اولانلر و قارینلری طعامدن شیشر
اولان کیمسنه‌لر امرود یمه‌دن احتراز ایده‌لر اوزرینه راز یانه ییسه‌لر اصلاح

اصلاح ایدوب اکثر ضرری دفع اولا بعضیلر المادن مرتی ایتدکلری کبی امرود دن
دخی مرتی ایدرلر بعضیلر خوش ایچلواسی اوتلردخی قنادلر .
اق جکر عربیده ریة دیدرلر ترکیده اویکن دخی دیدرلر انی کوشك و دلیك
دلیکدر غذا ویرمه سی از در هضم اولنماسی دخی تیز دکلدر نته کیم بعض جاهللر
بویله ظن ایدر لکن معده یه خفیف در مزاجلری آت اوزلین حستلره کنادلرنده
واینجه یرلرندن که سکری اولمایه کسوب وخوشری ایچلو سنسنه قانوب کباب ایدرلر
بومقوله حستلره ویره لر واکر صو ایله پشوره سلر براماز لیغی زیاده اوله یمك
ایچون اصلاحی بودر که سرکه وکرا و یا ایچنده یاتوروب بعده کباب ایدوب یيه لر
او غلاقلر و قوزیلرا ویکنلرندن غیریسی یمك لازم دکلدر اکر برپاشنده قوزی
اویکنن طوزسز کباب ایدوب ایچندن آقان رطوبتدن الوب قوزی سکلره سود
سه لر و نیجه کره بویله ایتسلر سکلری قوپاروب کیدره واکر انوکله قوزی ثمره
کولره سوروسه لر قوپاره هر حیوانك ویکنی حیوانی ایله ذکر اولنور وقوشلر
اویکنلری یراماز در صاحب کتاب ایدر بعضی استادلرم بکا دیدیکه قوشلر
اویکنلرندن نیجه کره بسه لر بیانك اویکننده چبان ایلیه و دیدیکی تجربه اولنمشدر
اکر اندن شیشی اولان کوزه که بیاضی اوزرینه قان کبی قاتیلق اوله که قان
پاره سی کبیدر بومقوله کوزه اندن یاقی اینسه لر شیشی ایندیروب تحلیل ایلیه
ادکك دوه و خنزیر اویکنلری ادوك صیردوکی یرلری ایوایدر بو خصوص
ایچون استعمال اولنماسنك اك ایو طریقی یاقوب اوزرینه اکمکدر اکر خنزیر ویاخود
آیو وادکك قوزی اویکنن ادیکدن اولان صیرقا وزرینه قوسه لر شیشمه
سنه مانع اولا

اق کونلك معروف صمغدر بوضمق اولماز الا ولایت عمنده دخی هر یرده اولماز بلکه
اینجق ولایت عثمان دیمکله معروف ناحیه ده اولان اغاجلرده اولور اغاجلری داخی
دکنلو در ایکی ارشوندن زیاده یوکسك اولماز و بو اغاج بتمز الا طاغلرده بتر یپراغی
و یمشی مرسین اغاجنك یپراغنه و یمشنه بکزر لجیلغی واردر اغاجنی برقلج بیرده
بالته ایله بر مقدار چیزوب پاره لو ایدرلر ایچندن کونلك ظاهر اولوب دوشوردرلر
بوکونلك ازکلو و دیشیلو در ارککی شولکه دانه سی دکرمی و کوچك و قاتی اولوب
اوستی بیاض و فاندقده ایچی قزل اولوب ویلمشك اوله واله یاپشو اوله وشولکه
دانه سی بیوك اولوب یپنی و قوری و تیز اوفانور اوله او مقوله یه دیشی دیدرلر بر صنفی
دخی واردر که ولایت عثمان و بلاد هند ناحیه لرندن کتوردلر اول قزلغه و بادنجان

کوکلو کنه مانندر دکرمی بیوك پاره لردر زیرا تازه ایکن بستیلر ایچنه قیوب محکم چلقار
لرتا واروب دکرمی اوله تازه سی صاد و بو مانندر دشی سندن بر صنف واردر که زیاده
بیاضدر و تیز اوفاقلنوب اله یاپشماسی و یلمشکلکی انددر و انده مصطکی رایحه سی واردر
کونلك رایحه سی انددر حیله ایدوب انی مصطکی یرینه صتارلر ما بینلرنده فرق بودر که
کونلك یانوب یالکلنور و مصطکی یالکلنمز بوطریقله بیلنور هر نسنه که حیله ایدوب
انی کونلك یرینه بیع ایدرلر مثلا صمغ عربی و فستق اغاجی صمغی کبی طبیعتی درجه
ثانیه ده حاردر درجهٔ اولیده یابسدر ماده لری پشوریجی و زیاده تحلیل ایدیجیدر
و قابضلغی قوی دکلدر کوزده اولان قراکولغی جلا ایدیجیدر و دیك اولان ایرکلو
یاره لری و چبانلری طولدورور و اوکلدر و قانلو تازه یاره لری یاپشدیرور و طشره
دن هر نره دن اولورسه بوشانوب اقان قانی دیکدورر خصوصا دماغ پرده لرندن
ایتوب اقان قانلری زیاده دیکدورر شولو جمله که کونلکی اوز کبی ایچنه ایدوب
بورونه ایچه واوفورسلر زیاده طوتار و طاغیلور و ولاشور مقوله سی اولاز جیان
لری طاغلمه دن منع ایدر خصوصا اوتوراقده اولانلری زیاده منع ایدر شولو جمله که
سود ایله قارشدیروب اندن فتیله ایدوب ایچنه قوسه لر زیاده نفع ایدر اکر سرکه
و زفت ایله قرشدیروب انوك ایله سوروتسه لر یونانیده قرمیصا دیدکلری اشرجه
لر ابتداسنه نفع ایدوب کیدره قرمیصا خدر که بدن اویوشوب حس حرکت
از قالماسنه دیرلر بو مرضنك اوللرنده بدنده قارنجه یوردکبی اولان حاله دیرلر
کذلك تمره کولر و شول سکللری انلرده دخی قارنجه یوردکبی حال کوریدر که داخی
یونانیده مرمیصا دیرلر انی دخی کیدره در اکر خنزیر و یا قانك ایچ یاغیله اتش یاقدوغنه
اولان قبارقلره و چبانلره و صوقدن اولان چاتلاقلره اوره سه لر ایو ایدوب کیدره
اکر قزل بوره ایله قرشدروب باشی انوکله یوسلر باشده اولان یارش چبانلری قوپیدوب
کیدره اکر عسل ایله قرشدرسه لر داخس که قورولغان دیدکلری شیشه در انی
ایندوروب کیدره اکر زفت ایله قرشدرسه لر قولاقلرده اولان چاتلاغی و ازیکی
ایو ایدوب کیدره اکر طاتلو شراب ایله قرشدیروب قولاقلر ایچنه طملاتسه اغریلرینه
نفع ایلیه اکر قیمولیا دیدکلری بالچیق و کل یاغیله قرشدیروب ممه لرده اولان اسیجه
شیشلره سورسه لر نفع ایلیه خصوصا طوغردقده ممه لرده اولان شیشلره
زیاده نفع ایدر اویکن قامیشی دیدکلری عضوه نافع اولان دوالر دخی قودلر
کوکس پرده لرنده اولان شیشلری تحلیل ایچون ایتدکلری یاقیلره دخی قودلر
اکر ایچسه لر قان توکرمکه نفع ایلیه مقدار شربتی نصف درهمدر اکر شراب ایله جوق

استعمال ایتسه‌لر قتل ایلیه و یاخود دیوانه ایلیه قالی و بلغمی یاقماق ایله بلکه جذام مرضنی
پیدا ایلیه ضعیف اولان معده‌یه قوة ویرور اکر اندن مثقال مقدارین صوده اصلاو
یوب اول صودن هر کون اوج قرنیله ایچسه‌لر اونوتساقلق و احمقلق و بلغمدن شکایت
ایدنلر کیمسنیه نفع ایلیه مجربدر بو قدر وار که چوق استعمال ایتسه‌لر باش اغریسنی پیدا
ایلیه علاجی بودر که سکنجبین و ایوم شرابی و خام ایوم ربتدن استعمال ایلیه‌لر اکر
انوکله کوزه سورمه کبی چکسه‌لر کوز ایچنده کوز طبقه‌لرنده اولان طوکمش قانی تحلیل
ایدوب کیدره صوق سببی ایله اولان یورك اوینامه سنه نفع ایدر و معده‌یه صوق
غلبه ایتمکله یتلان طعام هضم اولمیوب معده‌دن کاهی تیز و کاهی کچ پاره پاره ایتمك مرضنه
نفع ایدوب قوصماغی منع ایدر اکر صود ایله ازوب کوزه چکسه‌لر کوزده اولان چبانلری
کیدروب جلا ایلیه کونلك بلغمی سوب کیدرجی و بلغمی یاقیجیدر چیکنه سی باشده اولان
بلغملری و رطوبتلری چکوب کتوردر اکر مثلی نانخواه ایله نصف درهم مقداری زنجیر
مرضی اولانلره ایچورسه‌لر زیاده نفع ایلیه اکر موزك و سعتر ایله چینسه‌لر دیل
اغرلغنی و طوتغونلغنی کیدره و بلغی چکمه‌ده زیاده قویدر الی یاقوب تونسوایدنمك
وبایه یعنی هوا یرامازلغنه اولوب بوزلمش اولماسندن اولان مرضلره و یراماز
هوا اصلاحنه نافعدر اکر چینسه‌لر اسکیدن رطوبت سببی ایله اولان اوکسوروکی
کیدره کذلك کوکسلری اوزرینه الحمکله بو فائده ویرور و قلبه قوت ویرور و دماغده
اولان روحلری زیاده ایدر اما چوق استعمال ایتمه‌لر چینه سلر دیشلری و دیش اتلرینی
محکم ایدر اکر چوق استعمال ایدرلرسه جذام مرضنی پیدا ایلیه اکر جذام اولمازسه
سیاه بهق پیدا ایلیه اکر عسل ایله قرشدیروب دلخسکه قوردولغان دیدکلری چبانلره
اکاورسلر کیدره اما کونلك قابوغنك طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده یابس و درجهٔ ثانیه‌ده اولنده
حاردر زیاده قبض ایدیجیدر و زیاده قورودیجیدر قان توکرمك ایچون بیوك دوالر
دندر دوکولمش اولان معده‌یه قوة ویرور اکر طشره‌ده واکر ایچروده اولان اقار
لری زیاده منع ایدر بدنده اولان نشانلری جلا ایدوب کیدرمکه و چبانلری قورودوب
اوکلدوب پاك ایتمکه زیاده ایودر ایچمکله و حقنه ایتمکله و قاریز اوزرینه یاقی ایتمکله
دخی اسهالی کسر و قارنده اولان صو غلجان و سائر قوردلری قیرار اما کونلك اوفاقلرینی
کندودن اوفاقلنوب دوکیلنیدر اولدخی کونلکدن یابس دکدر انوك دخی ایوسی
اولدر که قارشدن پاك اولوب ایچنده دوکلمش اولا بو مقوله سی سته‌لری لجارور
جلا ایدر و کونلك قابوغی ایتدوکی عملی ایدر لکن ضعف اوزره ایدر و کونلك
ایتدوکی عملری قوة ایله ایدر اما یاپشدرمه سی و طمرلر اغزلرینی بکیدوب طوتماقده

کی کونلك زیاده‌در اما کونلك دوتونینك صنعتی بودرکه کلبتین دیدکلری دمور
الت ایله کونلکی بردانه الوب ینار موصده و یاخود اتش یالکنده طوتشدوروب
یکی و یاخود اسکی چناق ایچنه قیوب و اول چناغی ایچی چلالو باقردن قاب ایله
اورته‌لر و برجانبن قالقیجاق قویه‌لر که ایچنده ینان کونلك تمام یاندوغی کورینه
و اول یانوب بیرینه اخر پاره قوماغه ممکن اوله بو وجهله مراد اولندوغی قدر
یاقه‌لر و ایچندن کونلك ینارکن باقر قابی دائما اوزرنده صوق صو ایله اصلاده‌لر
تا که قابا ایسی اولمیه زیرا قاب ندکلو صووق اولورسه اولدکلو دوتونی زیاد طوتار
بو مقوله کونلك دوتونینك طبیعتی حاتر و یابسدر کوزلرده صوقلدن اولان اغری
لری ساکن ایدیجی و اندن اقان رطوبتلری طوتیجی و چبانلری پاك ایدن اوکلدیجی
دیجی و اتلرین بتوریجیدر روسودادن اولان کوز چبانه نفع ایدیجیدر کونلك
دن مقدار استعمال بردرهمه دکدر و قابوغندن درهمه زاوج یایدن ایکی پایه
دکدر اکر شراب ایله کونلکدن چوق استعمال ایتسه‌لر قتل ایلیه و قان درلدره
اتْ قویروغی اوتی ذنب الخیل و شام شهرنده ذنب الفرس دیمکله معروفدر
مرادبر نباتدرکه صولر کنارنده و خندقلرده بتر قرمزیه مائل ایچی بوش و قاتی والی
طرملار ایری بداقلوی واردر بو شملودر بو غملری بربرینه کرمشدر بو غمی باشنده
مکه ایری یغی یپراغنه بکزر ایچنه و سیق یپراقلری واردر اغاج کبی قاتی کوکی
اولور بو نبات زیاده بارد و قابضدر احتمالی دخی بو قدر کوکینی دوکوب یاقی
کبی ایدوب بیوك یاره‌لره اورسه‌لر ایو ایدر حتی کسلمش سکرلری دخی بتشدوره
اکر دوکوب دبه لیکدن بغرسقلری اینمش اولان کیمسنه یاقی ایلسه نفع ایلیه
کذلك قان توکرمکه و عورتلردن چوق قان کلمکه که قزل اوله نفع ایدر بعضیلر
دیمشلرکه قاوورغه اینوب قاوورغی دخی کسمش اولان یاره بونکله ایو ایتدیلر بعضلر
دخی ذکر ایدرکه ایچنه بغرسقلره ایرشمش اولان یاره‌لری ایو ایلدی کوردیغوب لعضا
ایچنده اولان یاره‌لری ایچمکله و طشرده اولوب کوردینن یاره‌لره یاقی ایتمکله ایو ایدر
بو نباتك عصاره سی بو دون ~~ایچنده اولدن~~ قانی دیکدورر و سائر قارندن اسهالی
ایله جیقان تسنه‌لری دخی طوتار بدنده حرارت اولمیجق شراب ایله ایچه‌لر و حرارت
اولیجاق صوق صو ایله ایچه‌لر اسکیدن اولان استی و کسودوکه نفع ایدر و طوعرلمانچه
نفس الماغه قادر اولمیان کیمسنیه نفع ایدر یاقی ایتمکله اوتوراقده اولان اسی شیشلرو
نفع ایدر استسقا و جکر شیشنمه سنه یاقی ایتمکله و اتسی ایکن اوزرینه قوماغله
و پیشمش ایچنده اوتورماغله بولی ادرار ایدر تسنه ایله ایچمکله کذا ایچنده موافق

دوالرایله قینادلمش اوله

آت عربیده لحم دد اتلرك چوغنك احوالی حیوانلری ذکر اولندوغی محلده ذکر اولنمشدر
لکن حکیم جالینوسه تبعیة باشقه باب ایدوب ذکر اولنیور اکرچه بعضی تکرار واقع
اولور تکرارده ضرر یوقدر اتلردن ایوسی اولدرکه حیوانی کوجك اولوب ودایمه سمز
خوش اولوب اوتلاغی ایو اوله و بدنی صاغ اولوب یاشلو اولمیوب کنج اوله اتلریدنه
قوت ویرور و تازه لغین و یمشاقلغین زیاده ایدر و قانی چوق ایدر و اتسی ایدر
واتك تازه سی رطوبت ویرور و قوریسی بدنی قورید ور دائما حیوانك یبانیلرك
یبوستی اهلی اولانلردن زیاده در بعضنك یبوستی بعضندن زیاده در کذلك
بعضنك حرارتی بعضندن زیاده در مثلا قوچ اتنك یبوستی خنزیر اتنك یبوستندن
زیاده و کچی اتی ایکسندن دخی زیاده در و صغر اتی کچی اتندن زیاده یابسدر
و آرسلان اتی جمله سندن زیاده یابسدر ارسلان حرارتی کلب حرارتندن
زیاده در و کلب حرارتی اینمه مش اولان صغر حرارتندن زیاده در و اینمه مش
اینمش اولانك حرارتی زیاده در و اینمه مش صغر حرارتی قوچ حرارتندن زیاده
در و قوچ حرارتی کچی حرارتندن زیاده در و هر حیوانك اتلری دخی بر دکلدر بری
برینه مخالفدر پس شول اتکه سکرلو اوله انده رطوبت و یلمشکلك وار در وشول
اتکه صافی قزل اولوب ایچنده سکرلر اولمیه انوك حرارتی زیاده در وشول اتکه
کمیکه یقین اولا انوك قوتی و قورولیغی و محکملکی زیاده در و سمز اتده رطوبت
زیاده در سکرلو اولان اتلر بلغمی زیاده ایدر اولی بودرکه حد ذاتنده رطوبت اوزره
اولان حیوانلری تمام بیویوب قوتلری کامل اولدقده ییه لر و مزاجلری حد ذاتنده
یابس اولانلری کوجك و کنج ایکن ییه لر پس بو تقدیرجه بوزاغیلرك اتلری
تمام بیوك صغر و صو صغرلری اتلرندن یکدر و کنج اولان قیون و کچی اتلری
اوناقلرینك اتلرندن یکدر و تلاویوب کزر حیوان اتی یم ایله بسلنان حیوان
اتندن یکدر و کزن حیوان اتی باغلو طوران حیوان اتندن یکدر ارکك قوزی
اتنده فضلات یعنی بدننده سکمیوب قالور نسنه لر چوقدر و اتی یلمشکدر یرامز
در معده لری زیاده حار و یابس اولانلره ایو در و اتسی و قوری مرضدن هنوز
قالقوب معده لری قوی و اشتهالری یرنده اولوب هضملری صحیح اولانلره ایودر
اوغلاق اتی قوزی اتندن یکدر وشول اتکه حیوان طوغرمایوب قارنین یارمغله
چیقاره لر اول مقوله جمله اتلردن یرامازدر و نحوستی زیاده در بو مقوله اتلر و
ارکك قوزی اتنك اصلاحی بودرکه اول اسرکه ایله خشلایوب بعده شیر دوغن

ایله تاوه ده و یاطنجرده قاوره لر معده لری رطوبت اوزره اولانلره و مزاجلری
صحت اوزره اولانلره کباب ایتمه سی اولیدر اولی بودرکه خوش رایحه لو اتسی اوت
لردن قتالر اکرچه سماق ایله ییمه سی ایودر لکن معده دن تیز ایندرمیوب فساده
ایلتر سرکه و مری و کراویا و دارچین وسائر اتسی اوتلر بو مقوله اتلری وسائر
هر غلیظ و فضلاتی چوق اولان اتلری اصلاح ایدیجیدر اما دشی قیونلر اتلری ایو
دکلدر کیچ هضم اولوب اندن حاصل اولان غذا ضعیفدر اولی بودرکه مهرا پشوروب
خوش رایحه لو اتسی اوتلار و اتسی تره لر ییه لر اما قوجه اولان حیوانلر اتلرندن حذر
اولنیدر خصوصا تکه لر و قوچلر و صو صغرلری وسائر قوجه صغرلر اتلرندن
اجتناب لازمدر ارکك دوه اتی یرامازدر یکدر بدنلری بیولك اولوب عمری
اوزامش اولورسه اکا کوره جمله سندن یرامازلیغی زیاده اولور بو مقوله
اتلر سودادن اولان جمیع مرضلری پیدا ایدر و قوتی و هضمی ضعیف اولور
بر مقدار اصلاحی بودرکه پشوردکن قاون قابوقلری و کوکندن قاتوب مهرا
پشوره لر و دائما بو مقوله اتلری ییانلر ایچیده بر ده بدنلرندن سود وسائر غلیظ
خلطلری اسهال طشره ایده لر و بعض غدالرینی رطوبتلو نسنه لر ایده لر و خوش
رایحه لو آیوه شرابندن استعمال ایده لر دلکو لر اتلری اسیدر اسید جید نقرس
مرضی اولانلره ایودر جماعه تحریك ایدیجیدر دلکو کوز زمانلرنده سمز اولور زیرا اوزم
وسائر یمشلردن ییر بیوك بدنلو بیوك حیوانلر یاز صوکنده سمز اولورلر انکیچون
کصو صغری و قره صغر و دوه اتلری بهار اقلرنده یرامازدر پس اوتلو قلرینوب
اوزاندقده طویجه یمکه قادر اولماغله اتلری خوش اولور پس قیون و کچی بهار زمانلر
لرنده سمز اولور اما کچی کوز زمانلرنده دخی سمز اولور زیرا اوتلار قورو یپراق
اغاجلری و ضرب یرلری جقوب اغاجلر یپر مطلقا آت مزاجلری صاغ و قوی اولانلرك
واغروزحمتلو اشلر اشلیانلرك غذالرندندر قره ده بیابانلرده اولان حیوانلرك
مزاجلری یبوست اوزره اولماغله اتلری هضم اولنماقده زیاده قوی قوة استحصو
بیوك اهولر و بیابان اشکلری اتلری زیاده یابسدر و بونلردن کنج اولانلری یاشلو
سندن یکدر اما قریه و قصبه لرده اولان حیوانلر بویله دکلدر قره ده و بیابانلرده
اولان حیوانلر اتلری بلغملولره و استسقالولره و فالج مرضلری اولانلره و یاشلوق
لره و صوقلر عارض اولانلره ایودر قرغالات معده دن کچ اینر طوغرانوب کوفته اولان
آت اعتدال اوزره در و تمام پشمش و اتسی اوتلار قاتلمش و سرکه لو اولان اتلر تیز
هضم اولور اوغلاقلر اتلرینك فضلاتی غیری اتلردن ازدر سیاه اولان حیوانك

اتی خفیف ولذیذدر قزل اولان حیوان اتی قوی وایودر بیاض اولان حیوان
اتی هضمده ومعده دن اینمه ده کچرکدر صاغ طرفده اولان ات صولده اولاندن خفیف
رکدر حیوانک اورته سی ویوره طرفنده اولان ات طشره طرفنده اولان اتدن نازک
ورطوبتی زیاده در وطشره طرفنده اولان ات یابس ومعده دن اینمه سی کچرکدر
وحیوانک اوکی اردندن یکدر سمز اولان ات غداسی یراماز در آجی یاغی معده یه
سمز اتدن خفیفرکدر ایچ یاغی کرك یالیکوز وکرك غیری ایله یینسه معده دن طعامی
سوییندرر سمز اولان ات تیز بوزیلور قوقار اما قزل ات بویله دکلدر بر مقدار طوردر
یرتیجی اولان حیوانک اتلری معده لره برودت ورطوبت ویرر اولوب ضعیف اولانلره
ایودر وبیجیع ایدیمه سی اسکیدن اولان بواسیر چبانلرینه ایودر ومعده بوزغوندن
لوغنه نفع ایدر وکوز نوردیر قوی ایدر وقارنی یومشادر بوغازلندوغی کونده یینن
ات قوتی زیاده در اما بوغازلنوب کیجه لینان ات یومشاق اولوب قوتی از اولور
بوغازلنیوب کندودن اولمش ات یراماز در معده یه موافق دکلدر اغردر اندن یرامز
فرضلر پیدا اولور وتیز بوزیلور ودرونك دولی بوزادر وشول حیوانیکه یرتیجی جانوار
قتل ایده ویاخود یلان ویاغیری صوقوب اولمش اوله ویاخود صوده بوغلمش ویاخود
بر طریقیله بوغلمش اوله ویاخود یوکسك یردن دوشوب بعضی اتلری ویا کمکلری
صنوب هلاك اولمش اوله ویاخسته لنوب ویا دلیروب اولمش اوله بونلرك جمله
سنك اتلری یراماز در بونلردن اولان غدا یراماز در اندن ایراق اولمق اولیدر
اوچار اولان حیوانات یوردر اولان حیوان اتندن یبوستی زیاده در اهلی اولان
حیوانلر اتندن اك ایوسی قیون اتیدر ووحشیلردن اك ایوسی کیك اتیدر
وقره ده ساکن اولان قوشلر اتلرندن اك ایوسی چیل وتراج وسوکلون وککلیك
اتلریدر واهلی اولان قوشلردن اك ایوسی تاوق اتیدر وصو قوشلرندن هر
قوشکه بیوك اولوب بوینی اوزون اوله انك اتی یراماز در معده یه ثقیلدر وقره ده
اولان قوشلر وبیوك اولان قوشلر اتلری ربع سوستمالرین پیدا ایدر دفع مضرلری
اسی اولانلری سرکه وقوروق صوتی وبونلره بکزر اکشیلر ایله اصلاح اولنور
ودفع مضرلری اسی اولمیانلری فری وزیت یاغیله تاوه ده قاوروب یمك ایودر و
شونلرکه بدنلری قودرتماق استیه لر کباب وبریان ایدوب بیه بو ایکیسی دخی
معده دن کیچ اینر وشونلرکه قانلری وخلطلری اینجه لنمه سی مراد ایدینه لر اتی
طغرایوب صو ایله ومناسب یاغلر ایله پشوروب شورواسی ایله بیه لر کباب وبریان
اولانك معده دن اینمه سی صوده پشمیشندن کچدر واندن حاصل اولان قان

یابس‌رك وقویرکدر

قاشی
التون لوتی یونانیده لوسماخیوس التونه بکزر اوت دیمکدر بداتلری اینجه وبوعلو
وارشونك قدر اوزار بر نباتدر سمیدر وهر بوغمی یاننده سکوت یپراغنه بکزر یپراقلری
واردرکه لذتلری قابضدر واوجنده التون صاری رسنه بکزر صاری ولعه مائل قزل
چیچکی واردر بو نبات میشه لرده وطوردصولرده بتر طبیعتی درجه ثالثه اخرنده
بارد قابضدر یاره لری اوکلدر تازه ایکن اوزرینه یاقی ایتمکله ویاخود یپراغین دوکوب
اوزرینه اکمکله هر نرده اولورسه قانی طوتار وبورندن قانی دخی طوتار عصاره سی
ذکر اولنان فعللرده زیاده در اکر اندن اجسه لر ویاخود انوك ایله حقنه ایلسه لر
بغرسقلرده اولان چبانه نفع ایلیه ایچمکله قان توکرمکه نفع ایدر اکر عورت اندن
کتوررسه جوق قانی طوته توتونی زهرلو جانورلری طاغیدر وسیجانی قتل ایدر
مجربدر عصاره سندن مقدار استعمالی نصف درهم یپراغندن بر درهم

انجو معروفدر بیوکلرینه دُرّ درلر بعضیلر درلرکه اوچ مثقال اغرلغنده انجو بولنور
بو مقوله سی بحر قلزمدن غیریده چیقماز اما بحر عمان کمینده دخی انجو ایچون طالماق
ایچون اول یکدر بعضلر دیمشلر انجو اول بهارده یغان یغمورلردن حاصل اولدی
بعضیلر درلرکه کوز اتامنده اولان یغمورلردن حاصل اولور پس اول زمانلرده صدف
صو اوزرینه کلوب اچیلور یغمور دانه سی ایچنه دوشدوکی کبی قپانوب کروطالار
باذن الله تعالی ایچنده انجو اولوب محکم اولور ایوسی اولدرکه بیوك اولوب دکرمی
وصاف اوله وشولکه اوفاق اولوب دکرمی اولمیه وصاری ویاخود سیاه اوله یراماز
در علم طبده استعماله یرار دکلدر ودخی قودلو اولمیه بعضیلر دیمشلر قودلوسی
شول وجهله معلوم اولور که یاپشلدقده اوزرنده ایریلك وکسکنلك طویلور طبیعتی
بارد یابسدر خلطلری انجلدیجی وبدن ایچنه طالپجی واعضایه قوت ویریجیدر
کوزده اولان قرارمیه وبیاضنه نفع ایدوب کوزده اولان کیرلری پاك ایدر قان
اقدوغی یره اکمکله قانی طوتار ودشلری کوزل ایدر بیوك خاصه یورك اوینامه سنه
نفع ایتمکدر هر نه مقوله اولورسه اولسون جمله سنه نفع ایدر وسودا سببی ایله اولان
قورقوه کیدرر حکیم ارسطو دیمشکه برکیمسنه انجو حل ایدوب شول مقدار ازلسه که
اصلا انجودن اثر قالمیوب ازلمش انجو حرکت ایدر صو کبی اولسه اول صو ایله برصه
سورسه لر همان بر دفعه ده برصی کیدره کذلك کوزده اولان سکللر کوشلوب
بولانمغله باش اغریسی اولان کیمسنه بورنندن ایچره ولول ازیلوب صو اولمش انجودن
قوسه لر نفع ایلیه مجربدر ازمه سنك طریقی بودرکه انجو محکم اینجه دوکلر بعده

برچناغه قیوب اوزرینه اغاج قاووننك اكشی سی صویندن قیوب چناغی ایله سركه
كوتی ایچنده اصاقویبلر وكونی یاش آت تریسی ایچنده كومه‌لر اون دورت كون ایچنده طوره
ازیلوب آریه صو اوله بعضیلر دیمشلر كوپ ایچنه اصماغه احتیاج یوقدر بلكه همان چناغی
ایله كومه‌لر طون حل اولینور انجق اغزده طوتماق یورك ضعیفلكنی كیدرر غم وغصه‌
كیدرر بعضیلر دیدیلر كذلك اصاقویوب كتوردكله دخی بو وجهله نفع ایدر

ایلان یصدوغی عربیده لوف دیدكلری معروف بیوك یپراقلو نباتدر اوچ دورلودر برینه
بیوكدر اكا لوف سبط دیرلر یعنی یپراقلری طوغرو بتر دیمكدر اكا لوف حیّة یعنی ایلان
لوفی دخی دیرلر زیرا الادری ایلان كبی الاجه‌در بعضیلر بو صنفنه صراحه یعنی چاغرمجه صیاحه
دیرلر زیرا دیرلركه بو نبات كوز زمانلرنده اوازو ویرور اوازنی هر كیم اشدرسه
اول یلده ویاخود اول زمانلرده وفات ایدر ایكنجی قسمی لوف جعد یعنی قورجقدر
اكا فیلجوش یعنی فیل قولاغی دیرلر بعضیلر دیمشلر فیلجوش بو تسمیه ایتدكلری اولكی
قسمیدر بو اختلافده خیر وضرر یوقدر اوچنجی قسمی لوف صغیر یعنی كوچك لوفدر
بونك قوتی ایكی اولكیدن زیاده‌در اولكسنك یپراغی بیوك صارماشق یپراغنه
بكزر واوزرنده دورلو نشانلری واردر وبداقلری دكنلر كبیدر قالیك والاجه بالدر
اوزرندن بترلر بالدیرنك اوجندن اول بتدكده بیاض سالقمه بكزر هر نسنه بتر
وتمام كمالن بولدقده صارو اولور مقدما بیان اولنان بلبوس دیدكلری صوغان كبی كوكی
واردر بو كونه لوفك اكثه‌لو ویاش یرلرده بتر طبیعتی درجه اولی اخرنده حاذ و
یابسدر ایكنجیسنك یپراغی كوچكدر واوزرنده نشانلری یوقدر بالدری قاریش
قدردر ورنكی قیزله مائلدر وصمان كبی صارو یمشی واردر بو صنفنك صرلقی اولی
كیدن ضعیفدر ویبوستی زیاده‌در اوچنجیسی زیاده یابسدر وكوكی زیتون كبیدر
طبیعتی درجه ثانیه‌ده حاذ ویابسدر جمیع اصنافنده زیاده جوق وقوتلو طرلق
واردر بیوكنك كوكی طلاقده وجكرده اولان سده‌لری اچار وپاك ایدر وبو كوكلرده
اولان غلیظ خلطلری اریدوب اقیدر وچركین یاره‌لره نفع ایدوب پاك ایدر وجلا ایدر
وتازه اولان یاره‌لره تازه ایكن نفع ایدر اكر یپیلزی یپراغی ایله اوزرتسلر حفظ ایدوب
بوزلمیه یمشی وتخمی بو خصوصلرده قویركدر سائر اجزاسندن لوف سرطانی یعنی
سودوكی قاندن اولان بیوك شیشلر وچبانلر وبوروندلو كلری ایچنده نواصیر
دیدكلری شیشلرك بیوك دوالرندندر لوف صقندوسی كوزده چباندن صكره
قالان نشانی كیدروب پاك ایدر بعضیلر دیمشلر بو نباتك چیچكی صولدقده یكلو
اولان عورت بو نبات رایحه‌سنی قوقسلر اوغلاننی دوشورر اكر كوكینی صو ایله

پشورب صویندن ایچسه‌لر طوغرلمایجه نفس الماغه قادر اولمیان كیمسه‌یه نفع
ایلیه اكر كباب ایدوب عسل ایله یسه‌لر سیدوكی یوریدر اكر شراب ایله یسه‌لر جماعه
زیاده تحریك ایلیه كوكی نواصیر دیدكلری شیشلره وچبانلره نافع اولان شیافلره
دخی كیرور وعورتلر اوغلان دوشرمك ایچون كتورورلر بعضیلر دیمشلر كوكنك
صقندوسنی بر كیمسه بدننه سورسه زهرلو جانورلردن خصوصا افعی دیدكلری
قره ایلاندن اصلا یقین اولمیه اكر شراب ایله پشورسلر صوقدن اولان جانلولری
كیدروب ایو ایده اولی بودركه كوكینی بغدای اریشدوكی زمانلرده یردن چقاروب
الالر غلیظ خلطلری ازیدوب ایچلیده‌ر اما ایكنجی صنفنك الك قوی اجزاسی كوكلریدر
زیاده قوی طوغرالماسی واردر كوكسه ایودر وكوكس ایچنده اولان نسنه‌لری
توكرمكله چیقارماغه ایودر اكر كوكینی صغر تریسی ایله قرشدیروب نقرسین اوزرینه
یاقی ایتسلر نفع ایلیه اكر لوف كوكینی تازه ایكن زردالو چكردكی یاغی ایچنده شول
مرتبه قاینانتسه‌لر كه یانماغه باشلاسه انوكله بواسیر دیدكلری چبانلره سورسه
لر دوشورر ایچروده اولان بواسیر ایچون دخی اندن كوترورلر بو بابده تاثیری
زیاده‌در لكن قودوقلودر زیرا یاقماسی زیاده‌در حرارتی دردنجی درجیه
ایرشمكه قریبدر اما كوجك اولان صنفی زیاده یاقجیدر اندن نواصیر دیدكلری
اسكی چبانلره وهر نسنه‌یه كه انی كیدروب دوشرمك مراد ایدینه‌لر وچیقارلمسی
مراد اولنان نسنه‌لره شیافلر ایدرلر لكن بو صنف سائر صنفلرینك جمله‌سندن
قویرك وكسكنرك وتاثیری تیزدر كذلك جذام اولان كیمسه‌نه بیوك دوالرندندر
شول وجهله كه یمشنی وكوكینی اسكی زیت ایچنده محكم اوقدن اللرینی واقلرین
انوكله اووب سورسه‌لر اكر كوكینی بنفشه یاغیله محكم ازوب بدنده دیكن كبی اولان
قزل وسودی سوجیلره وحرارتلره سورسه‌لر نفع ایدوب ایو ایده بو بابده
تاثیری زیاده‌در

ات صوتی عربیده ماء اللحم دیرلر ات صوی لطافتلو وایو نسنه‌در روحه وقلبه
قوت ویروب ضعیفلغی كیدرر وقانی جوق ایدر خصوصا توقلو اتندن اولورسه
زیاده قوت ویره استخراجنده بر قاچ طریق واردر بعضیلر تازه اتی كه بیات اولمیه
پاره پاره كسوب وبر مقدار صو ایله تا مهرا اولوب قیو صوتی قالنجیه دك پشوردلر
بعضیلر دخی اتی دوكوب وطغریه قیوب یواش اتش ایله صوین چیقاردوب الورلر
بعضیلر دخی ات صوین چیقارماق ایچون توغلغه كبی الت ایدرلر كه اوزرنده تپلجی
اولوركه ات قایناركن بخاری دخی طوب كروا شغه اینوب صو اولور وكنارلرنده پرتو

واردر که صواندن جمع اولور و یواش آقش اوزرینه قیوب اندن اقوب الت ایچنده اولن
خندقده جمع اولان صودر اوپ خوش رایحه لو نسنه لر قاتوب استعمال ایدنلر
آت صوبی استفراغ و یالخود کثرة جماع و سائر وجهله کتمش اولان قوتی یرینه کتورر
ضعفی کیدرر بو بابده انکا معادل بر نسنه اولماز

ادویه صوبی طبیعتی اعتدال اوزره بارد رطبدر مستعمل‌لره نافعدر فضله لری قوپاروب
درا ایچروده اولان اعضاء غسل ایدیجیدر کوکس واویکن قاملیشی ایریلکنه و بوکلرده
اولان چبانلره نافعدر و بولی ادرار ایدر ادویه صوبی کشککدن واریچه ادویه کش
ککدن واریه بولاماجندن ایودر مراد اولنان وغنه کوره بر قاچ دلودر اکر
مراد رطوبت ولینت ویرمسی اولورسه ادویه نك قابوغین کیدروب بعده
صو ایچنده محکم پیشوروب صوین الورز واکر مراد قورتماسی اولورسه قابوغین
کیدروب بعده قاوروب استعمال ایدرز واکر زیاده قورتماسی مراد اولورسه
قابوغیله قاوروب بعده ایچیه اوکدوب محکم پیشوروب استعمال ایدرز استعمال
اولنان ادویه اولی بودرکه هنوز یجلش اولمایه و زیاده چوق طوروب اسکی اولمیه
وهنوز یشل اولمیه ادویه صوبی مراد اولندقده صوین چوق ایدوب زیاده محکم
پیشوره‌لر بولاماجی مراد اولندقده چوق صو ایه و چوق پیشورمکه احتیاج یوقدر
اولی بودرکه طاشدن چولمك ایچنده قاینادەلر اولی بودرکه صوبی مراد اولنوب
چوق پیشورمك لازم اولدقده اول قاینار صودن قویه‌لر تمام پشمه‌سنك علامتی
بودرکه صوبی اول کوکروب بعده قزاره تمام قزاردقده اتشدن ایندوروب وسوزوب
طاتلو قاتوب استعمال ایده‌لر مستعمل‌لرده و سائر اسی مرضلرده ادویه پیشوروب صوین
خستیه ویرمك نیچه خصوص ایچون اختیار اولندیکه اول خصوصلر و فائده‌لر
ادویه دن غیری نسنه ده بولنماز مثلا صو و تماق و رطوبت ویرمك و جلا ایتمك
و شیشرمه مك و معده دن تیز اشغه اینمك و صوسزلیغی ساکن ایتمك و صوقلوغه
مستعمل‌لر حرارتن کیدرمك کبی بو منافع جمیعا ادویه ده واردر غیریده انجق برلیسی
وایکیسی ویا اوچی اولور زیاده اولماز قاورلمش اولان ادویه معده لرنده کوشکلیك
واسهاللری اولانلره نافعدر اکر ادویه دن زیاده غدا ویرمك مراد اولنورسه
هم صوین وهم کشککین بیه‌لر ایچوندرکه ادویه صوبی و کشککی سل مرضی اولانلره
واریق اولانلره زیاده نافعدر خصوصا اکر ایچنده سرطان یعنی کروینت دیدکلری
ینجلر پیشورسه‌لر زیاده نفع ایلیه عرق سوسن یعنی بویان کوکی ایله استعمال ایتسه‌لر
اوکسوروکه نفع ایلیه اما معده لری صوق اولانلره و قوجه‌لره ضرر ایدر دانلره اصلاح

بودرکه سکری و یا عسلی کلبه شکر ایله استعمال ایده‌لر ادویه صوین پیشوردکن
قاتماسی مناسبدر اولان نسنه لر مرکبات ده ذکر اولنور

انکرات ایلانی عربیده افعید رخبیث ویرامان ایلانلر انواعندن زهرناك نوعیدر
و بر قاچ دلودر بر صنفی سیاهیدر اولدخی ایکی دورلودر برینه حدیدی و برینه ناشر
دیدلر بونك بر مقدار صاری اولنی دخی واردر مصر قوملرنده اولور شیرته درلر بعضیسی
بوز و بعضیسی قیزل اولور و بعضیسی چرکن ویرامازرایحه لو اولور جمله دن زهرناك و
وتیز قتل ایدیجی شول ایلاندرکه قوملرده و طاغلرده و صوسز یرلرده اوله طبیعت
افعینك حرارتی و یبوستی زیاده در اسیدیجی و قورودیجیدر یمه‌سی مراد اولندقده
لازمدرکه صو ایله و طوراق اوتی و زیت ایله تکرار پیشوروب بیه‌لر ودخی پراسا ایله
بیه‌لر بو ایله اولچاق بدنی پاك ایدر و تحلیل ایدوب یرامازلیقلری دریدن طشره
ایدر یعنی دریی قباردوب یرامازلیغی کیدرر یمه‌سی جذام مرضنه نافع ایدوکی نیچه
کره تجربه اولنشدر کذلك زهر ایچنه و زهرلو جانورلر صقوقدوغی کیمسنه‌یه نفع ایدر
اکر جذام اولان کیمسنه افعی اتندن استعمال ایتسه اولا دریسی قبوقلنوب بالوق دریسی
کبی پول پول اولور بعده دوکیلوب ایو اولور استعمال اولندقده لازمدرکه طبیعته معا
ونت ایده‌لر شول وجهله که دائما تقویت ایدوب ضعفدن صقنه‌لر و دریی یرامز
اتلر دوشدکدنصکره طشره دن ات و دری بتورر و اعضاء حفظ ایدر مرهملر و قایماق
لر ایله معاونت ایده‌لر و ایچرودن شراب و ات صوبی ایچورمکله و خوش قوقولر ایله معاونت
ایده‌لر بعضیلر ایلاندن طوز ایدوب اتی یرینه اول طوزی استعمال ایدرلر انکدا دخی
اتی فائده‌سی واردر لکن بر مقدار ضعفله در طوز ایتمه‌سنك طریقی بودرکه ایلانك
طتوب مرمردن یکی چولمك ایچنه قیوب محکم دوکلش طوزدن و طوراق اوتندن و انجیر
دن بر بچق رطل و عسلدن طقوز اوقیه اوزرینه قیوب چولمکی محکم قپایوب قیزمش
فروت ایچنه قیوب شول مرتبه پیشوره‌لر که جمله یانوب قورکبی اوله بعده چیقاروب
دوکه‌لر و حفظ ایده‌لر بعضیلر رایحه‌سی خوش اولماق ایچون سادج هندی و سنبل
هندی قاتارلر اکر ایلانك اتن پیشوروب یسه‌لر کوزی کسکن ایدر و سکزلر اغریلرین
ساکن ایلیه و خنازیر دیدکلری چبانلر زیاده اولماسنی منع ایدر ایلان اتن پیشورمك
مراد اولندقده کرکدرکه باشن وقویروغن کسوب بعده دریسنی یوزوب قارننده اولان
مزخرفاتی چیقاروب و طوز وصو ایله یویوب بعده زیت ایله و شراب ایله و ازاجق
طوز و طوراق اوتی ایله پیشوروب یه‌لر بو ایله اولچاق زیاده قوت ویرر و آلات ادراکیه
کمکوز و قولاق و سائر در جمله سنه قوة ویرر و یکتلکی حفظ ایدر باشی وقویروغی

بيانه تلدوغی اندن اوتروده كلادركه قویرغنده و باشنده زهر اوله تنکم عوام بویله
ظن ایدرلر بلكه انوکچوندركه باشنده و قویروغنده اتی یوقدر و قتی ازدر اکر
ایلان جیك ایكی دوكوب اصردوغی یره اورسه لر زیاده نفع ایدر كذلك ساح وصقال
دوكیلن یراوزرینه و دری صویلان یراوزرینه قوسه زیاده نفع ایدر بعضیلر
دیمشلر كه ایلان اتی یمك عمری اوزون ایدر اما اتی چوق یمك مزاجی فاسد ایدر
و بدنده چبانلر حاصل ایدر اما اتی یمك بدنده اولان عفونتلری چیقارر البته
عفونتلری بدن ایچنده قومایوب قوة تیله و خاصیتیله دری نك اوزرینه چقارر
بعضی عفونتی كه ایچه اولانی كهله ایتمكله و بعضیسی كه غلیظ اوله انی بدندن طشره ایدر
دری اوزرینه بالیق قابی كبی ایدر ایلانك بعضیسی اق و بعضیسی صاری و بعضی
سی طپراق رنكلو و غیری رنك اولور بدنده اولان خلطلر مقداریجه كونه كونه اولور
دیمشلر كه ایلانلر خاصه سندندر كه اكر قزله بویانمش یوكدن ایپلك ایله یدی
عدد ایلانی بوغسه لر هر بریني بوغدوقجه ایپلكی بركره دوكمله سه لر بویله تا یدی
سنه وارنجه اول ایپلكی بوغازی اغریان كیمسه نك بوغازینه بغلاسه لر زیاده
نفع ایدوب بو ایدم مجربدر

ایلان عربیده حیه درلر بو ایلان افعی صنفنك غیریدر حیه دن مراد دری
حیوان دیمكدر مراد ایلاندر بعضیلر بویله نام ویرمك انكچوندركه چوق یشار
دیمشلر و بعضیلر دیمشلر بلكه انوکچوندركه باشی ازیلوب قتل اولندقدنصكره كوده
سنده خصوصا قویروغنده كر و حركتی چوق زمان قالوب بو حال سائر حیواناتده
بوقدر مشهوردر كه ایلانك عمری زیاده اولور صاحب كتاب ایدر غیر واقعدر
حیه دیو اطلاق اولندقده هر ایلان دیمك اولور تحتنده نیچه صنفی واردر اركك
ایلانك ایكی اوزودیشی واردر دشی سنك دورت اوزودشی واردر طبیعتی
حار و یابسدر خصوصا افعی دیدكلری انكراك صنف كه سیاه و غایت یرامازدر
نته كیم مقدما ذكر اولنمشدر جذام مرضنه نفع ایتمكده جمله سنك زیاده تاثیری
واردر خصوصا افعی صنفنه بكزر بو بابده تسنه یوقدر بعضیلر دیمشلر ایلانك خاصه
لرندندر اكر بر كیمسه ایكی ایلانی جمع ایدركن كوروب ایكسن دخی قتل ایتمه سه و یاخود
برین قتل ایدوب برین ایتماسه اول كیمسه اول یلده وفات ایلیه اكر ایلانلرین طتوب
برداق ایچنه قیوب اغزین بالچق ایله صوم یوب اتشه قیوب یاقوب تاكول اولسه بعده
زیت یاغی ایله ازوب خنازیر دیدكلری چبانلره صوم سه لر تحلیل ایدوب ایو ایدر اكر
ایلان دریسن كه كندودن براغوب انی یاقوب بز زیت یاغی ایچنه قیوب برقاچ كوز طورسه

اسكیمش اولان اوتوراق ایچنده نواصیر چبانلری یعنی ایو ایده كاه اولور ایلانك
باشلارین و قویروقلرین و اودلرین بركونه یاغ ایچنه قیوب تا ادیوب مهترا اولوب
رایحه سی بوزیلوب چركین اولدقده زیاده قوتلو یاغ اولور جذام اولانلر سورسلر
زیاده نفع ایدر كذلك سكللره سورسه لر فی الحال تاثیر ایدوب كیدررر بعضیلر
دیمشلر خاصه لرندندر اكر بر عورت بر ایلانی اوتلایوب اوزرندن كچسه من بعد
كبه اولمیه اكر كبه اولورسه دوشوره صاحب كتاب ایدر ظن اولنور كه بویله
اولمق عورة خوف ایتمه سندندر اكر خوف ایتمزسه خاصه ایله دوشوده واو
لرده اولور ایلان اتلرین یمك یرامازدر نفعی ازدر

ایلان یاغی طبیعتی اسیدر یرامازدر كسبیدر تمم كوبی واوتراق كوشلمه سنه
نفع ایدر استعمالی جائزدر كلادر الاطشره دن بو یاغیله باشی جرب یاغلاسه لر
ساجلری بتوره و اوزادوب چوق ایلیه سائر ساجلری دوكلدوكی یرلره ایو غارجدر
جذام مرضی اولان كیمسه لره ایچمكله و سورتمكله تریاق مرتبه سنده دریعنی
زیاده نفع ایدر علاجندن امید قطع اولنمش اولسه دخی نفع ایلیه خنازیر دیدك
لری چبانلره كرك مرهم و كر یالكوز سورمكله نفع ایدر چیقارماسنك طریقی بودر كه
دورت رطل مقداری شیر روغن باقردن چولمك ایچنه قویه لر و سیاه و یاخود
اضر ایلانلردن اون دانه ایلانی ایچنه قیوب چولمك اغزینی محكم پركیده لر كه بخاری
طشره چقمایه زیرا بخاری یرامازدر بعده یواش اتش ایله تامهترا اولنجیه دك
پشوروب اتشدن ایندوروب بر مقدار صوودقدنصكره تصفیه ایدوب یاغین
المالی زیت یاغیله ایتسه لر دخی جائزدر روغنه كه معروفدر اندن دخی یاغ ایدرلر
اما انی پشورمیوب همان یاغیله اسی كونشده تامهترا اولونجه طورر بعده تصفیه
اولینور بو یاغ فی الحال قتل ایدر زهردر دكمده علاجه قابلدر كلادر ایلانلر
یاغندن كسكندروضری زیاده در

ایلان دریسی عربیده سلخ الحیه مقدم ایلان احوالی بیان اولنمشدر امادریسی
باشقه مشهور اولمغین تاخیر اولنوب شمدی ذكر اولندی بر مقدار صارت ایله
بیوسنی واردر اكر سركه ایله قیناد وب مضمضه ایتسلر یعنی دیش اغلریینه
نفع ایلیه شفا اوله اكر شراب ایله پشوروب قولاق ایچینه طلاتسه لر قولاق
اغریلرینه نفع ایلیه استعمال ایتدكلری ادكیدرسیدر زیرا انوك كیفیتی قوی
ایكدركوز دوالرینه قارشدرسلر نفع ایلیه اكر زیت یاغی ایله پشوروب بعضی
صمغ ایله مرهم ایتسلر طوداقلر و اوتوراقلر اغریلرینه نفع ایلیه اكر یاقوب توتسو

ايدلنسه لر ايلانلر قاچا اكر كبره بيراغى ايله پشوروب صويى ايله مضمضه ايتسه لر
فى الحال دش اغريلرينه شفا اوله مجربدر اكر بر درهم مقدارين الوب و پاره پاره
ايدوب ارپه اونندن ايكى درهم مقدار ايله يوغوروب چورك ايدوب آتش ايله
قيزمش طاس ايچنه كوموب پشورسلر اكر كيزلو و اكر اشكاره اولان بواسير
چبانلرى اولان كيمسنه يه يدرسلر زياده نفع ايليه خاصه لرندندر اكر طوغرمالو
اولان عورت اويلوغنه ايلان دريسى بغلاسه لر تيز طوغوره وطوغرديغى كبى
چوزوب كيدره اكر زيت ياغى ايچنده قايناتدوب صوقاغريسى اولان قولاق
ايچنه طملاتسه لر نفع ايليه ايچندن قان اقن نسنه لرى منع ايليه اكر زيت ياغى
ايچنه قيوب واتسى كونشده اصاقيوب نيچه زمان طورسه كوز قپاقلرينده اولان
مرضلره وكوز قپاقلرى چباقلنسه وكوز قپاقلرينك قيللرى دوكلسه نسنه و قپاقلر قالنلنمسنه سرمه كبى كوزه چكمك ايله زياده نافع اولوب كوزى نورلو و كسكن ايليه
اكر قارننده اوغلانى فوت اولمش وياخود اوغلان صوكى ديدكلرى درى
چقمايوب قالمش اولان عورت انوكله توتسولنسه فى الحال طشره ايليه اكر ياقوب
كولن شراب وياخود اسكى زيت ياغى ايله سابه وصقال دوكلدوكى يرلره سوروب
بولاشدرسه لر قيللرى بتوره

ايلان بالغى ايلان كبى اوزون بالقدر طبيعتى خاردر يسه لر بللرى و بدنده
اولان صوقلوقلرى كيدره درارقه اغريسنه نفع ايتمكه خاصه سى واردر و جماعه
زياده تحريك ايدر يمه سنك ايو طريقى بودركه تاوه ده ياغله قاوروب يسه لر
و جماعه تحريك ايچون صو ايله پشوروب مصطكى و دارچين ايله شوروا ايدنلر دخى ايچه لر

ايلك فخ كموك ايچنده اولور محلادر بو بابده كيك ايلكى و بوزاغو ايلكى اولادر
و بوغه ايلكى و تكه ايلكى حرارتده و حدتده ارتقدر و مجوفدر و اوكوزغه ايچنده
اولان ايلك كه مراد ايلك ددلركه و قلان ايلكلردن اصلب و يابسدر ايلكلردن
ايوسى و كركلو اولانى قيشن الوب قوروب بوجه چرحاقلرده كه تمكين اولميه
قوروذا فنى بيراغى ايله صقلمق كركدر

اكير معروفدر مستعمل اولان كوكيدر ايوسى اولدركه اق اوله وطولو اوله وقفوسى
كوكجك اوله بولى نولحيسنده بتن اكير كبى طبيعتى حاردر جوهرى لطافتليدر ادرار
بول ايدر صلابت طحلى كيدرر بو بابده كوكنك عصاره سى استعمال اولنمق اوليدر
وكوز قرارماسنى زائل ايدر وبياض العين ايچون دخى نافعدر وصوومش معده
قندرور وانده اولان لزجه بلغملر تحليل ايدر بارد مزاجلره نافعدر مداومت ايدن

استعمال ايتمكله صوقدن فساده وارمش سكزلرى دخى قنزدرر مفلوجلره و
محدودلره فائده ايدر و يللرى سوددور معده يى پاك ايدر جكره قوت ويرر

حرف الباء

برنج معروفدر صولرده و ميشه لرده و صويتاقلرى اولان يرلرده بتوريلور طبيعتى
يابس ايدوكنده اتفاق واردر اما حرارتى وبرودتنده اختلاف واردر چوق
كيمسنه ديمشلردركه حرارتى واردر و بر جماعت ديمشلردركه باردر حقه
قريب دخى بودر اما صحيح بودركه حرارت وبرودتده معتدل اولوب يبوستى زياده
درقشرى زياده يرامازدر برنج اغذا ويرور مزاجلرى اتسى اولانلره زياده حرارت
ويرور اكر سود و بادم ياغى و سكر ايله پشورسلر يبوستى ايله اولان قابضلغى كيدره
وياخود ازقلا و ايو غذا ويره واكر صو ايله پشوروب ددكدنصكره سكر ايله يسه لر معده
دن تيز اينه واكر عصفور سودى وياخود سود ايله وياخود سميد كبى صويى ايله بر
كيچه وياخود ايكى كيچه اصلاتسه لر بالكليه يبوستى كيدره وياخود ازقلا پس بو
وجهله اصلادقدنصكره سود و بادم ياغيله پشورسه لر جلا ايديجى اولا اكر ياكوز
پشوروب يسه لر زياده قبض ايليه برنج ايله حقنه ايتمك و يمسى دخى بغرسقلرده
اولان چبانلره و يارهلره و اغريلره نافعدر قزل اولان برنجده يبوست زياده در
بياضدن اكر قزليغى بومادين كچنك ايچ ياغيله پشورسه لر قبض ايتمسى زياده اوله
برنج مزاجلرى حاد و رطب اولان كيمسنه لرده اريلك صوين زياده ايدر يمه سى
بول ودبج غلبه سن انايدر طائفه هند زعم ايدرلركه برنج يمك عمرى اوزون
ايدوب بدننك رنكى بوزلماقدن و صرارماقدن منع ايدر سود ايله پشورمك مراد
اولندقده كبى سودى ايله پشوره لركه لطافتلى ايدر اما قيون وصغر سودى ايله
قيو ولذيذ اولور و معده ده چوق اكلنور سود ايله و سكر ايله صوسزليغى ساكن ايدر
و بدنى قبار دروسمردر واديلك صوين زياده ايدر بدنى تازه و تر ايدر اكر برنجى
صو ايله مهرا پشوروب بعده صاف ايدوب ارپه صوكبى ايچسه لر صفراوى خلطلرك
قارينده اولان يانغينى دخى ساكن ايليه اكر اندنمر اولان يايقايه جق ايله وياخود
صوتكا ايله بدنى يوسه لر دردى اوزرنده اولان كيرلرى كيدروب پاك ايليه و اكر
دوكوب ياش يارهلره اكسلر نفع ايده و اكر اونندن بولماج ايدوب و جبينك بوكنه
كبى ياغيله پشوروب يسه لر مرضدن وياخود دوا ايچمكدن اولان زياده اسهاله نفع
ايليه و زياده اسهالدن اولان بغرسقلر صيرلماسنه نفع ايليه برنجك طشره قابى

آق نيلوفر ولايت مصرده چوق بولنور
بر نباتدر نيل زياده اولوب بيرلرى تمام
ستر ايلدكده صو التنده بو نباتك بالدرى ظاهر
اولور صو يوزينه چيقدقده بيراقلنور وقيل
كبى اوزون وبياض چيچكى اولور نيلوفر كبى
كونشده ظاهر اولوب كونش طولندقده ينه
كينه لنور باشلرينك بيوكلكى خشخاش
باشلرى بيوكلكنه ايرييشور چيچكدنصكره
ايبك و بوز اوران طارو كبى تخمى اولور اهل
مصر تخمن قوروتوب پشوروب اتمك ايدرلر
انوا آيه بكزر كوكى اولور كوكنه بارون دررلر
چيلك ايكين وپشمش ايكين ييرلر پچپك
صارور بيرطه صاروسنه بكزر لذتلى دخى
الا بكزر بو نبات ايكى صنفدر بر ايسنه
اعرابى وبر ايسنه خنزيرى دررلر اعرابى
ادلانن يكدر زيرا كوكى خوشى ايچه لودر
چچكننك طبيعتى باردر بر مقدار تحليل واردر
چچكدن ياغ ايدرلر ياغى ايله برسام اولان
كمسنه يه بودندن اچوروتورلر عظيم نفع ايدر
اعرابى اولانك كوكى ازاجق حرارته مائلدر
اكمكات ايله پشورسه لر انصار ايدر واتا ايله
پشمش اوم ايچماك جماع زياده ايتدوردر
زخيرى نفع ايدر و معده يه قوت ويرور
غذاسى يرامازدر كلادر
برنج اوتى لسان اندلسده بلنتومه
دررلر وتمام تنغ بى لعفظلى حرف
طاده ذكر اولنور اولمحله نظر اولنه

زهردر اکراندن طقوز درهم مقداری ایچه دوکوب یسه لر قورتماسی وخلط
لری طوغراماسی وسیدوکی طوتماسی ومعدهٔ ودلی شیشرمك ایله قتل ایلیه قتل
ایتمزدن اول اضطراب وغصه واغری وزیاده قورولق عارض اولوب ذکر
اولنان حاللر ایله قتل ایدر علاجی قوصدرماق وحقنه ایله ایچروٴ اندرماك
ایدوب بدنه یاشلیق ویرور نسنه واتیجاق شیئ وغذا ایچمك ورطوبتی زیاده
اولا حمامه کیرمك وقینادلمش بنفشه صوینی ایچورمکدر وذراریح دیدکلری
زهرلو بوجکدن ایچن کیمسنه ایتدکلری علاج کبی علاج ایتمکدر
پلین فارسیده موی بخشوسه رومیده افسنتین درلر معروف نمنشی بر نباتدر
ترکیده اوزن یاوشانی دخی درلر چوق یوکسك بتز بر بالدری اولور بالدرندن
چوق بداقلری اولور بداقلری اوزرنده قالیك وبیاض کویا کی پوسلو چوق
یپراقلری اولور انك یاپادیه سی چیچکنه بکزر بیاض چیچکی واردر داودنه کنده
صاروجه نسنه واردر چیچکده نصکوم اوفاق باشلری اولور باشلر ایچنده
ایپنجه تخملری واردر لذتنده اجیلق وقابضلق واردر بر صنفی دخی واردرکه
یپراغی هاوه یپراغنه بکزر بیاضدر وچیچکی صارودر مصرده بو صنفه دمسیسه
درلر اصنافنك یرامازی بو ذکر اولنانلردر ایوسی اولدرکه ولایت روم
طرسوسدن کله بعده ایوسی سور نام موضعدن کتوردکلریدر بو صنفك لذتنده
اجیلق واغزی بوزمکلیك وقابضلق واردر اما نبطش نام جزیرهدن کتوردکلرینك
قابضلغی سائرندن زیاده در ویپراغی وچیچکی دخی سائرندن کیچرکدر طبیعتی درجهٔ
اولیده حارو درجهٔ ثانیهده یابسدر لکن بعضی اجزاسنك حرارتی بعضندن
زیاده در مثلا تخمی وچیچکی وتلو غندن قوتده زیاده در عصارهسی صوینی جمله دن قویراك
در جزیرهٔ نبطشدن کتوردکلری معده وجکر شیشلری تحلیلنه جملهدن ایودر
کاه اولور زیت یاغنك جوکگینه بر مقدار پلین وصوقانوب صوینی کیدنجه یدك
قاینادروق پلین عصارهسی سیدر بو حیله ایدلرمش فرقلری بودرکه اتش اوزرینه
قویجاق زیت یاغنك رایحهسی ویاغلولق ظاهر اولور پلینك جمیع انواعی معده
ده اولان جمیع اخلاط غلیظهٔ کرك صفراء وکرك بلغم وکرك سوداء اولسون چیقارر
وبولنادادر ایدر وطمر ایچنده جمع اولمش اولان صفراوی خلطلری پاك ایدر وبول
ایله چیقاررو کوکسی واویکی پاك ایدر واکر شراب ایچمزدن اول پلیندن ایچسه لر
معده ده اولان خمارهٔ نفع ایلیه اکر انجدان رومی وسنبل رومی ایله ایچسهلر معدهده
اولان اغریلری وشیشمهلری تحلیل ایدوب کیدهره اکر معده ضعیف اولوب طعام اشتهی

ساقط اولان کیمسنه پلینی پیشوروب صویندن بر قاچ کون هر کون برکره قواسوس مقداری
ایچسه معدهسی قوتلنوب طعام اشتهاسی کله مجربدر صاحب کتاب ایدر بو مقدار
چوقدر زیرا معدهیه ثقیل اولوب هضم اولماز بلکه کونده بر قواس کفایت ایدر وبونی
ایچمیه الا شول کیمسنه ایچه که معدهسنك ضعفی واشتها اولمهمسی رطوبت سببی
ایله اوله قواسوس ایکی بوچوق وقیه وربع وقیهدر وقیهدن مراد اون ایکی درهم
در پلین یرقانی یعنی صاریلق مرضنی دفع ایدر اکر عسل ایله معجون ایدوب عورت
کتوردنسه حیضنی یوریده اکر سرکا ایله ایچسهلر زهرلو مانتاریمهدن حاصل اولان
بوغاز اغریسنه نفع ایده اکر شراب ایله ایچسهلر بالدران دیدکلری زهرلو نبات
ایچمش اولان کیمسنیه نفع ایده موغالی دیدکلری جانورلر اصردوکنه ایودر موغالی
کلبجکه بکزر بر جانواردر دریا اژدرهینه دخی بکزر اکر عسل وقیزل بوره ایله معجون
ایدوب طماغه سورسهلر سونجی دیدکلری شیشنه نفع ایلیه سونجی اغزك بوغاز
طرفنده اولان قرهجا تلرده اولور بر شیشدر واکر صو ایله پشوروب ثری دیدك
لری حرارت اوزرینه سورسهلر نفع ایلیه واکر عسل ایله ازوب کوز التنده بنفشه
رنکنده اولان نشانلره سورسهلر کیدهره واکر کوز جکسهلر کوز پرده لنسنه
نفع ایده اکر محکم دوکوب ایچندن صو ویاغیری سنسهلر اقان قولاقلره فتیل ایدوب
قوسهلر ویاخود اکسهلر نفع ایده کذلك قایض یاغی ایله ویاخود شراب ایله پشوروب
بخاری اوزرینه قولاقلری طوتسهلر نفع ایده واغریلری ساکن ایلیه اکر مثلث ایله
پشوروب اغریسی وضیق ایتمهسی اولان کوزه یاقی ایتسه ضیق ضیق ایتمهسی ساکن
ایلیه واکر پلینی دوکوب اریمش بالموم وخنا یاغی ویاکل یاغی ایله معجون ایدوب
معده وجکر وبوش بوکرده اغریان یرلره یاقی ایتسهلر ایو ایده اکر دوکوب قزل بوره
ودلیجه اوتی وانجیر ایله معجون ایدوب طلاق فلو واستسقالو اولانلره یاقی ایتسهلر
نفع ایده عصارهسی ایچمك تاسه واضطراب وپاس اغریسنی پیدا ایدر پلینك ایچمك
واندن یاقی ایتمك یوزده وسائر یرلرده اولان شیشمهلری کیدهرر وبکری کوزد
ایدر ومزاج فاسد اولمش ایکن اصلاح ایدر وهنوز ابتدا ایتمش اولان سوء قنیه
مرضن کیدررو سوء قنیه جکر ضعیف اولوب ایو قان حاصل ایتمکدن عاجز اولمانه
درلر جکر بو یله اولیچق صوکی استسقایه واردر داء الثعلب وداء الحیه مرضلرین
کیدررداء الثعلب ساچ وصقال دوکلمسنه درلر داء الحیه دری جانلایوب
صو یولمه سنه درلر بو احوالده پلینه بدل شجر عافت دیلکمانندن قویرکم شکالی
دخی بو یله در اما اندن ضعیف ایله در عافت محلنده بیان اولنور شکالی اقدبکن

دیدکلری نباته بکزر بر دوا در محلنده بیان اولنور اکر صوده یا تمیشنی و یاخود
صو ایله پشورلمشنی اقتمونه قاتسه لر سودا اخلاطنی چیقاروب پاك ایتمه ده
مبالغه تاثیر ایلیه و عقرب صوقمش اولان کیمسنه ایکی درهم مقدارن ایچورسلر
زیاده نفع ایلیه بو بابده سر عجیبدر صووق اولان معده و جکره زیاده قوة ویرور
اوزون واوزاق چوق زمان طوتان سیتمالری دفع ایدر اکر یا کوز پلینی دوکوب
کتان بزی ایچنه قیوب قاینار صو ایچنه طالدیروب چوق زماندن برو مطروفه
اولان کوزه کماد یعنی استی باصدرسه لر ایو ایده قیولمش و لازق کندو
جکه طرفه یی کوزه طبانجه و یاخود غیری نسنه طقونوب اول ضربدن کوزده
قاندن حاصل اولان قزل نقطیی در لر طشره دن یاقی ایتمکله و ایچمکله بواسیر
چبانلرینه واوتو واقده اولان جاللاقلره نفع ایدر سائر معده لره دخی طعامه
اشتها ویرور اکر سرکه ایله پشوروب باصیدن اولان مفاصل و طلاق اغریلرینه
یاقی ایتسه لر نفع ایلیه اکر بعضی کسکین و استی ادویه ایچوب اول ادویه دن معده
سنده کسکین خلطلر حاصل اولماغله مفلوج اولان کیمسنه پلیندن ایچسه اول خلط
لری چیقاروب معده سینی بالعرض صووده یعنی استی خلطلر چقماغله معده یه
اعتدال کله اکر پلینی بادم یاغیله شولمقدار پشورسلر قوتی یاغه چیقه بعده
اول یاغه بکجی یاغندن اوندن بر مقدار قاتوب قولاغنه طملاتسه لر قولاقده
اولان یللری طاغیده و یاره لری وار ایسه پاك ایلیه و تیز جیجك صاغلغنه
نفع ایلیه اکر چیچکندن یاغ ایدوب اول یاغی بدنه سورسه لر امتلادن اولان
مجالسز لیغه نفع ایده معده یه قوة ویره مکره بدلی کندو مقداریجه اسارون
ونصفی مقداریجه صاری هلیله در اما پلین دماغی قورودر و باش اغریدر
انیسون و انار شرابی اصلاح ایدر یا کوز پلندن مقدار شربت بر مثقالدن
ایکی مثقاله دکدر اما اصلا نمش و یاخود صو ایله پشورلمشندن بش درهمدن
یدی درهمه دکدر کاه اولور پلندن شراب ایدرلر اول شراب معده یه قوة ویریر
بولی ادرار ایدر جکر و طلاق و کوجله نفس المانق مرضلرینه نفع ایدر سده لری
اجار اشتهای اویاندرر هضمی تیز ایندورر دکزی و ایچروده اولان ششلکی
دفع ایدر کزاز بوروشوب قورومغه دلرو قارینده اولان یلانلری و صوغلجان
وغیریسی اسهال ایله چیقارر و حیضی یورید ور ایچلمش زهرلره و زهرلو جانورلر
صوقمالرینه نفع ایدر و اوك شراب صنعتی بودر که قرق سکز قسط شیره یه بر
رطل پلین قیوب اوچ ای بیدن بری قالنجه پشوره لر قسطدن مراد یکرمی وقیه دکه

ایچون

75

ایکیوز درهمدر بعضیلر یتمش رطل شیره یه نصف رطل پلین قتارلر بعضیلر بویله
پشوردکه نصفکه اوچ ای ترك ایدوب دکمزلر بعده تصفیه ایدوب و حفظ ایدوب
استعمال ایدرلر قسطنطنیه خلقی زمان قدیمده بو شرابی سیتمالرلرین غیری جمیع
مرضلر ایچون استعمال ایدرلرمش و یاز اوللرنده اندن ایچوب اعتقاد ایدرلر
مشکه و بایه و سائر مرضلره نافع اوله بعضیلر پلیندن اوچ و یاخود دورت وقیه
وسنبل طیب و دارچین و سلیخه هر برندن ایکشر وقیه الوب اریچه دوکه که نفکه
شرابدن یتمش ایکی قسط مقداره قاتوب و قابنك اغزین محکم بروك ایدوب ایکی
ایه دکین دکیوب بعده تصفیه ایدوب و حفظ ایدوب استعمال ایدرلر بو یلا تمك
قوتنی و لطافتنی و اسیلکنی زیاده ایدر و قوتی بر اولوب اصلاح اولنور پلینك
خاصه لرندندرکه اکر دوکوب صند و قلرین ایچنه اکسه لر کیاسیلرین کووه دن
حفظ ایلیه اکر ذیت یاغیله بدنه سورسه لر سوری سکك قونمایوب یقین اولمیه
اکر صقیلان صوبیندن و یاخود پشروب صویندن مرکبه قاتسه لر اول حرکت
ایله یازیلان کتابی فجان و کووه یمیه صو ایله قاینامیشنك صوینی بوره لری قتل
ایدر و دوتونی او فاق جانورلری قاچیرر پلین بولنمازسه بدلی مقداریجه
جعده در حکیم جالینوس دیمشکه بدلی قیصومدر و یاخود شیح در حکیم بولس
دیمشکه بدلی شیح ارمنیدر و معده یه قوة ویرمکره و سده لری اجماقده بدلی
اغریجه اسارون و نصف وزنی قره هلیله در
بهق و برص اوتی اسم بربریده بو نباته اطریلال یعنی قوش ایکی دیمکدر بو نباته
مصرده رجل الغراب دیدلر بعضیلر جرنا الشیطان یعنی شیطان هاووجی دیدلر و دخی
ترکیده فلود دخی دیدلرکه بعد الطعام دیشلری انوکله ایرتلادلر بو نبات استی و
چرکین یرلرده واکن ایله معمور نه استی و نه صوق یرلرده و سائر یرلرده دخی
بتر بو نبات باشده و بویده و بالدرده طوداق و تینه بکزر دلکن انولی ایچیکی بیاض
در چیچکی نصکره سیاهه مائل قرمیجه و ایچنه واوزنجا و فاق تخملری اولور تخملری
جینتسه استیلکی و لذتی و کسکنلکی بللو اولور بو نباتك بردانه تازه بداغن الوب
پرده قوسه لر قوش اياغنه بکزر توشك اوك وارد پارمقلرینه بکزر بو نبات
اول بهارده بتر نباتلردندر صاحب کتاب ایدر بزم ولایتمزده کونش جوز ابرجنده
ایکن کالن بولور بیوستی صرادتندن ازدر بهق و برص مرضلرینه نفع ایتمکده عظیم
تاثیری واردر کرك یا کوزندن و کرك بوندن بر جزء و عاقر قرحادن ربع جزء
بعضیلر دیمشلر و زننك تلثی ایله و عسل ایله قرشدیروب قویو جما ایکن بوده لر

ویاخود نباتدن بر ایچتی جزؤ وسدف یپراغندن بر جزؤ وایلان قابوغندن بر
جزؤ الوب وجمله سن دوکوب اذوب فرصنه وقوت فرصنه کوره ومرض اسکی
لکنه کوره بر درهمدن اوچ درهمه وارنجه مقداری صو ایله ویاخود شراب ایله
ویا صو وعسل ایله ایچه لر ویاخود عسل ایله قرشدیروب قیو ایکن یوده لر اکر
احتیاج اولورسه بر قاچ کره ایده لر بعضیلر دیمشلر اکر بعضی موافق مسهل ایله بدنی
پاك ایتدکدنصکره بو نباتك جمله سندن اون بش کونه دك هر کون اوچ درهم
مقداری عسل ایله ایچسه ومرض صاحبی یازکونلرنده کونشده اوتوروب
ایچتی برص اولان یرلری کونشه اچوب اوتورسه برص یرلری قباروب ایچنده
صاری صو جیقوب البته ایو اوله برص هر نه یرده اولورسه بو یله ایدیجك ایو
اوله بو یله ایچندن صاری صو جیقماق ایولك نشانیدر بو یله اولیجق ادتق ایچمیه لر
واول قبارمش اولان یرلره ات بتوریجی وصو ودجی مرهم ایله علاج ایده لر اوکلده لر
برص وبهق اتلو اولان یرلرده اولیجاق بودوانك تاثیری تیز اولور اما سکرلره
وکمکلره یقین یرده اولیجاق کچ اولور اکر بو نباتك تخمندن ایچنه دوکوب قارننده
اوغلانی اولان عورتك بورننك ایچره وسنه اوفورق عورت بورنن ونفسن
طتوب اوغلانن دوشوره بر درهم مقداری بغرسق اغریسنی فی الحال ساکن
ایلیه مجربدر بو نباتك تخمی احمق اولان کیمسنه یاننده معده نوس تخمی ایله مشتبه
اولور یعنی فرق ایدهمز اما معده نوس تخمی ایری قدر واجی رقدر ورنکی سیاهه
مائلدر کذلك دعی الابل که دوه اوتلایجغی دیمکله مشهور اولان نبات ایله
دخی مشتبه اولور اما دعی الابل نباتنك بالدری اوچ کوشه لودر وچیچکی صارو
در و یپراغی بیوجکدر اما بعضی وقت بو یله کلدر بو نلره مخالفدر کذلك بو نباتك
تخمی اخلت دیدکلری نبات تخمی ایله مشتبه اولور اما اخلت تخمی ایچنده در و
طپراق رنکلو دوکسکن دکلدر

بك بوزکی عربیده اکلیل الملك دیدر وترکیده خروس تاجی دخی دیدر بو نبات
غایت میل شمسدن عرضی زیاده اولان ولایتلرك اکثرنده بتر یعنی صوق اولان
ولایتلرده اولور دیمکدر یپراغی الجه کبی دکرمی وزیاده یشلدر بداقلری اینجه
وکوشه دصاری وکوچك چیچکی اولور چیچکی نصکره هلال کبی ایدر انك کری
لکنده نسنه لری بتر ایچنده خردل دانه سندن کچوك ودکرمی دانه لری اولور
استعمال اولنان اول اکری نسنه لردر بو نبات حاصل اولدوغی یرلره کوره اکر
شکلده واکر طبیعتنده کونه کونه اولوب بر برینه بکزمز اولور بعضیلر دیمشلر که

بر برینه بکزمه مدوکی یرم کوره دکلدر بلکه بو نبات نفسنده بر قاچ دورلو در پس بو تقدیرجه
بو نباتی بلدرمکه وبیان ایتمکه اختلاف لازم کلور بر صنفی دخی واردرکه یپراغی نصیبدر
لسان الحمل دیدکلری نباتك کوجوکنه بکزر بر طرفه اکلمش اکرچه تاجی واردر بعضی یری
یشل وبعضی یری بیاضدر چیچکی قزله مائل بنفشه رنکدر چیچکی نصکره بویی تخمی
کبی تخمی واردر بو نباتده لزوجت یعنی یاپشقلق واردر لذتی واریجیسی بو قدر بر
صنفی دخی واردر بداقلری یر اوزرنده اوزانور یپراقلری اینجه در صغیر بوینوزه
بکزر دکرمی نسنه لر ایچنده یمشی اولور یمیشی دخی فتیل کبی اوزونجه صارو ایله
قاریشق بیاضدر مشهور اولان وبو زمانده مستعمل اولان اکلیل الملك که بك بوزکی
در بودر اما نباتنك یپراقلری یر اوزرینه دوشنمش دکلدر ایو سی اولدرکه صماری
رنکنده وهلال شکلنده اولوب تخمی قاتیلند قدنصکره کندوسی نه قاتی ونه کوشده
اوله بو نباتك قوتی تحلیل ایدیجی وپشوریجی چوق حرارتدن وبر مقدار قبض
ایدیجی وقوریدیجی صوقدن مرکبدر ولنمشدر اکر پشوروب کوزده ورحمده ومقعده
وخایه لرده صوق واتسی اولان اخلاطدن اولان شیشلره یاقی ایتسه لر نفع ایلیه
کاه اولور که یمرده صاروسی ویاخود بوی تخمی اوتی ویاخود کتان تخمی اوتی ویاخود
دکرمن توزیکه یا سیالدر ویاخود خشخاش وهندباء دوکوب اونلنی فرصنه
ومزاجه ووقته کوره تحلیل وانضاجی وقبض وصوقماق مراد اولندوغی اوزره
رعایت اولنوب اکا کوره بونلردن ضم ایدوب یاقی ایدرلر اکر صو ایله شول مرتبه پشوره
سه لر که محو اولوب ازلسه باشده اولان قروح شهدیه اوزرینه اورسه لر
نفع ایده قروح شهدیه طتلو ویوز دیدکلریدر کذلك پشمیشی ایله یوسه نفع ایده
اکر طین رومی ایله قرشدیروب شراب ایله اصلایوب باشده اولان صولوجیانلره
اورسه لر نفع ایده طین رومی بر بالجق درکه حیوان دیدکلری جزیره دن کتوردلر
اول بالجق زیاده قابضدر ودکره در اکر صو ایله وشراب ایله پشوروب استعمال
ایتسه لر معده اغریسنی ساکن ایلیه اکر صقوبه صو پیز مثلث ایله قرشدیروب
قولاغه طملاتسه لر اغریسنی ساکن ایلیه اکر سرکه ایله وکل یاغی ایله اغریسی اولان
باش اوزرینه دوکسه لر اغریسنی وکوکسده اولان بر ده لر اغریسنی ساکن ایلیه
اکر اوچ درهم مقداری ایچسه لر ویاخود تخمندن مثلث ایله ایکی درهم مقداری
ایچسه لر کوکس ایچنده اولان شیشلری بو مشاده پشمش انجیر وعسل ایله
استعمال ایلسه لر معده دن وبدندن قلان قاتی خلطلری ادیتمکه زیاده ایودر
اکر یاپنه ایله قرشدیروب طلاق وجکر شیشلرینه یاقی ایتسه لر ایندوره بو نبات
بولنمیجاق بدلی اغریجه پابونجدر اما ایچمه سی خایه لره ضرر ایدر عسل ویاخود

قوری اوزوم ویاخود انجیر اصلاح ایدر

بوبرتیه عربجه اکلیل الجبل درلر که طاغ تاجی دیمکدر مراد بر نباتدر که بهار زمانلرنده بتر یاز اواخرینه دك قالور اکثریا طاغ باشلرنده وطبراقسز قوری ویوکسك یرلرده بتدوکی ایچون نام ویردیلر اسکندریه ده اکرلر بتر اسکندریه ومصر خلقی یپراغنه قردمانا درلر اما بویله دیمه لری غلطدر زیرا قردمانا کمون اصنافندن برینك تخمنه درلر پس بو تقدیرجه یپراغی دخی اوزونجه واینجه ویچه دردنکی سیاهه مائلدر بالدری اغاج کبی قاتیدر یپراقلری اراسنده بیاضلغه وکوکلکه مائل چیچکی واردر چیچکندن صکره قانچه یمشی اولور یازاورته لرنده وبعضی یرلرده یاز صوکنده وبعضنده اولرنده یمشنك قابی اچیلوب دانه لری دوکیلور یپراغنده کسکنلك ولجیلق وبرمقدار قابضلق واردر قوقوسی خوشجه در چیچکی داخی درجهٔ ثالثه ده حارو یابسدر بولی وحیضی ادرار ایدر یللری طاغدر طلاق وجکر سده لرین اچار اویکی پارك ایدر صوقدن اولان یورك اوینامسنه نفع ایدر ماده سببی ایله اولان اوکسوروکه واستسقاء زقی یه که صرارلق وزیاده صو سزلیغی اوله انلره نفع ایدر ماده سببی ایله اوکسوروك اولدرکه اولدرکه بلغم ویاخود سوبا ویاخود اخر خلطدن بری سبب اولا استسقاء زقی اولدرکه مریضك قارنی طولمرکبی شیشمش اوله بو خصوصلر ایچون مقدار شربتی ایکی مثقالدر که درحلجت اولدوغنه کوره استعمال اولنه یپراغی سائر اجزاسندن اقوادر اکر اولنان طوشان وسائر حیوانلك ایچن بوشادوب بوبناتك یپراغیله طولدرسه لر قوقماسنه مانع اوله طوزدخی اولمازسه قوقمایه

پاچه عربجه اکارع درلر لفظ پاچه حیوانك اطرافنك اسمیدر یعنی اللری وایاقلری دیمکدر حیوانك اوك ایاقلری الشابه سنده اولمغین اوك ایاقلرینه یدد درلر پاچه لر سکر کبیدر یلشکدر هضم اولیجاق غداسی معتدل اولور واندن حاصل اولان قان ایودر اما صولودراسی ویاقیجی اولان تسنه لردن حسته اولوب بوقوله حسته لکلردن ناقه اولانلرك برمقدار قوتی اولوب ناقه لکلری اخر اولدقده انلره غدا اولمایه ناقه یی حسته لکدن هنوز قالقان کیمسنیه درلر که نه صاغدر ونه مریضدر پاچه لرده یلشکلك ولماغله معده دن تیز صیریلوب اکثر صوق وضعیف اولان معده یه کوترمه سی ثقیلدر یعنی اغر کلور پاچه لرك ایولیکی ویرامازلیغی حیوانتابعدر حیوانك اتی ایو ایسه اولدخی ایودر دکل ایسه اولدخی یراماز الرکاوك ایاقلریدر که یاغی زیاده در وایوسیدر داخی ایوسی اولدرکه بریلاق کچی وکندواوتلادر سمیز حیواندن اولوب اوزاحشلایوب بعده محکم پیشوروب طوداق وغنوطوزودارچین

ویرمقدار لبلبی ایله بیه لر اوزرینه ایچن کیمسنه لره ایو غذادر یلشك اولماغله طبیعته لینت ویرد ایچنده پاچه پشان صوده برمقدار تحلیل ایتمك واردر اتدن اولان اوکسوروکه نافعدر خصوصا صیولمش اپه ایله پشورسه لر زیاده نفع ایدر پاچه کمیکی صنمش ویاخود یرندن اویناماش اولان وصفرادن اولان بیوك چبانلولره ویاره لولره ایو غذادر واکر سرکه ایله ولنجدان ویاخود کرفس ایله یسه لر برمقدار یلشیکی ازاولوب قولنج ایتمه سنی دفع اوله زیرا پاچه لردن اکثریا قولنج حاصل اولور انوکیچوندرکه معده ده جوق اکلنوب طورسه یعنی مسهل جوارش بیوب معده دن اخراج ایتمکده تعجیل اولیدر قان توکرن وایچندن قان کلن واقاد بواسیری اولانه زیاده اشیدر وایچن وصنمش کمیکی بتشدرمه سز استه ین کیمسنه لره ایو غذادر صرارتدن دل وطوداق یارلماسنه نفع ایدر وبوغاز ایرکن لکن یومشادر وقوری اوکسوروکه نفع ایدر وشول صوکه ایچندن پاچه پشمشدر اولصو تحلیل ایله چید قارن ایچنده اولان صوقلره وصنمش کمکلره نافعدر اکر دماغی ضعیف اولان کیمسنه نك باشنه دوکسه لر ضعفن کیدروب دماغده اولان فسادی تحلیل ایلیه پاچه لر اعتداله قریبدر اما قولنجی اولانلره ضرر ایدر زعفران ایله سرکه وکرفس اصلاح ایدر

بالنه اوجی یونانیده انددوصارون درلر بعض عطارلر یانندر قالامیش دیمکله مشهوردر بعضیلر فارسیدر درلر زیرا یپراغی صورتده بالطیه بکزر دارپه وبغدای ارالرنده بتر یپراغی نخود یپراغنه بکزر شکلده خرنوب شامیه بکزر قاپلو تخمی اولور تخمی قرمزدر ویای کبی اکریدر لذتی اجیدر طبیعتی اسیدر انلجوق قبضی واردر معده یه ایودر اکر ایکی درهم مقدارن ایچسه لر کوکس برده لرنده اولن سکلرم لجا کذلك یپراغن دوکوب استعمال یتسه لر نفع ایلیه بونباتك خاصه سیدر اکر عورت عسل ایله قرشدوروب جماعدن اول کتورلسه کبه اولمیه

پاپادیه فارسیده بابونج درلر پاپادیه بوچیچکنه درلر ونباتنك وچیچکنك بیوکلوکنه کوره برقاچ صنفی اولور پاپادیه یی طبده استعمال اولنوب مشهور اولانی کوجوکیدر لسان یونانیده خامامالیون درلر بیولیغی اولوب بیاض چیچکلوسنه طا عرب لقحوان درلر نته کیم ذکر اولندی صرفا الغاف اینك پاپادیه سوجوبر صنفی قرمزی بنفشه رنك قرمزیله مائلدر بونك فعلی زیاده قویدر اما بوصنفی ازبولنور کوجك اولان صنفنك ایوسی اولدرکه صادی اولوب صاری ولغی بیاضنه مائل اولوب رایحه سی بللو وکسکن اولوب بیوجك اولا دیار مغربده کوجك اولان صنفنه بابونق درلر

پاپادیه یه اطلاق اولنور قره فراد چیچکیدر نباتی دکلدر اولی اولدرکه بهارده چیچکی
وار ایکن دوشورهلر ذیرا چیچکی تیز دوشر طبیعتی درجۀ اولی اخرنده حار و یابسدر
اسیلکی زیاده جه در تحلیل ایدیجیدر مجالسزلغه زیاده نافعدر صوینده و کیمك ایله
و پشمیشی ایچنه اوتورماغله و یاغیله یاغلانمغله مجالسزلیغه زیاده نفع ایدر برکیلوب
اوزانمش اولان اعضاء کوشادرقانی اولان شیشلری یومشادر اما قاتیلغی قوی
اولانی یومشاتمز اگر پشوروب قیوصوینده کنسه لر و بدنه سورسه لر صفراوی
بخارلردن دری اوستی ایریلنه سز کیده ر و بو مقوله بخارلردن اولان ستمالره
نفع ایدرکاه اولورکه بلغمدن و سودادن اولان ستمالره دخی ایچمکله استعمال ایدرلر
نفع ایدر کوکس ایچنده اولان پرده لری یومشاتمه ده و امتلادن اولان اغریلری
ساکن ایتمکده عظیم فائده سی واردر ایچمکله و طشره دن یاقی ایتمکله دخی نفع ایدر
اگر جمله نباتن و یاخود چیچکن پشوروب ایچنه اوتورسه لر حیض قانن یوریده و طوغرمغی
اسان ایلیه و سدوکی یوریده و قاووقده اولان طاشی بول ایله چیقاره خصوصا که
طاشی محکم اولمامش اوله شیشلری ایندورر اگر ایچسه لر و یاخود پشوروب
صوینی ایچنده شول وجهله اوتورسه لر که صوینی معده اغزینه یقین که ایلاوس
دیدکلری قولنجه نفع ایلیه ایلاووس لسان یونانیده ربّ ارحم دیمکدر بو مرض
علاجی غایت عسیر اولمغین بویله دیمشلر بو مقوله قولنجه باعث لغایف دیدکلری
غایت ایله اینجه اولان طمرلر ایچنده شیش و یاخود خلطلردن و یاخود نجس یاپشمقدن
اولور عظیم الم در که سبب استعاذه اولور صارولیغی کیدررد ایچمکله چکر شیشمکدن
و صوقدن اولان اغریغی کیدرر پشمیشی قاووغه کمادایتسه لر شیشنی تحلیل ایدر
بنفشه رنك اولاندن بر درهم مقداری ایچسه لر قاووقده اولان طاشی قوت ایله
چیقاره ایچوندرکه یونانیده اولصنفه اونپتی درلر یعنی طاش چیقاریجی دیمکدر
اگر یاپادیه محکم دوکوب و ازوب عرب منفجر او زرینه یاقی ایتسه لر ایو ایده عرب
کوزلك بورن طرفنده اولان اوجنده قیپاغك برنده و یاخود ایکیسنده چبان اولور
اول سبب ایله کوز یشارمسن درلر چبان دشلمش اولورسه عرب منفجر درلر
دشلمش اولمانسه غیر منفجر درلر اگر چینه سلر قلاعی کیدرر قلاع اغز ایچنده
و دل اوزرنده اولاوفاق قابارقلره درلر کاه اولور که حمّی دائره متطاوله سی
اولان کیمسنه یاپادیه یاغیله یاغلاماغله نفع ایدر حمّاء دائره متطاوله اولستمادرکه
طمرلردن طشره بدنده اولان بلغم عفونتندن اولور اولی بودرکه یاپادیه تازه
ایکن نباتنك یپراغن و چیچکن الوب دوکوب چورك چورك ایدوب حفظ ایده لر

کوکن دخی قورودوب حفظ ایده لر کوکی ذکر اولنان منافعده تاثیری دخی زیاده
در ذیرا حرارت و یبوستی درجۀ ثانیه یه ایریشور جماعی تحریکه زیاده قوتی
وار در اگر بر درهم مقدارن اونومالی دیدکلری شراب ایله ایچسه لر ذکر اولنان
منافعده زیاده تاثیری اوله دیمشلر اونومالی عسلدن و شرابدن و یاخود عسل
و شیره دن ایدرلر بر شرابدر پاپادیه دن و کوکندن چوق استعمالی اولنان
اوچ مثقال ده دکدر کوکندن و بداقلرندن اگر یاقی ایتمکله و اگر ایچمکله و اگر کماد
ایتمکله صوقدن اولان باش اغریسنه نفع ایدر و باشده اولان خلطلری بوشالدر
اگر اسکیدن اولان ستمالره صوکلرنده ایچسه لر بدنی پاك ایدوب نفع ایلیه
و نفثی یعنی قان و غیری خلطلری توکرمکی اسان ایدر اگر اسی اولان شیشلره
یاقی ایتسه لر اریه اولن و اورم رنگی دخی قتالر اگر صوقدن اولان شیشلره یاقی
ایتسه لر غرس اولن و اسکی نبت یاغی قتالر اگر لادنی پاپادیه یاغی ایچنده ازسه
سلر فعلی زیاده اولوب قوی اوله خصوصا اغریلری ساکن ایتمکده بدنده قندهولور
اولسون زیاده تاثیر ایلیه یاغی ایله یاغلانمق و پشمیشی ایله دلنمق نافضی ساکن
ایدر نافض ستما طوتارکن اوشوبوب دترمکه درلر یاغنی بدنه سوروب
اوسه لر دلی پشوره و دلی تحریك ایلیه یعنی مرّ ایله عسلدن بو بابده تاثیر
زیاده در نزله لره صوکنده پشوروب بخاری او زرینه طورسه لر نفع ایلیه
اگر سرکه و صو نصف ایدوب پاپادیه پشوروب کوزنده اسی چبانی اولان کیمسنه
بخاری او زرینه کوزن طوتوب طورسه چبانن تحلیل ایدوب و اغریسینی ساکن
ایلیه خصوصا دائما ایدرلرسه البته کیدره اگر پشوروب یالکوز صوینی ایله
کوزلری و ایچن یوسه لر اغریلرن ساکن ایلیه و تحلیل ایده اگر شراب ایله
پشوروب قولاغی پکلنمکله اشتمه سی ضعیف اولماغه باشلیان کیمسنه قولاغن
بخاری او زرینه طوتسه نفع ایدوب اچا اگر سرکه ایله اولورسه قولاقلری پاك
ایدوب غلیظ اولان یللری تحلیل ایلیه پاپادیه خلطلری تحلیل ایدوب کیدره نك
یر ینه اضر خلط جکوب کتورمز بو خصوصده پاپادیه یه بکزر دا ضر دوایوقدر
پاپادیه بو غانه بر مقدار ضرر ایدر عسل و انادشرابی و امثالی ضررن دفع ایدر
پاپادیه بولنماسه صوقدن اولان باش اغریسنی کیدرمکده و باشه قوت ویرمکده
بدلی بر بجاسف درکه قیصوم دیدکلری دوادر و یاخود انوك بر نوعیدر بجاسف
قوانك چیچکی واوتی دیدکلری نباتك بیاض چیچکلوسیدر بعضیلر دیمشلر که بدلی
کاو چشم یعنی صغر کوزی دیدکلری چیچکدر

باقلا معروف نباتی معلومدر بقلا صو اطلاق اولندقده یمشی مراد اولنور نباتنک
اجزاسنه برودت و رطوبت ایرشور غالبدر درجهٔ ثانیه‌یه ایرشور چیکنده
حرارت و لطافت واردر یمیشنک قوروسنده قوی جلا واردر قور تماسی بللودر
و اینجه‌سی بقدر طبیعتی تازه ایکن درجهٔ اولیده بارد رطبدر و درجهٔ ثانیه‌ده بارد
یابسدر ازاجق تحلیل و کیرلر انضاجی یعنی پشورمه‌سی واردر خلطلری تازه ایکن یمه
براماز درشیشمک و تمدید و اصلاحی یعنی اعضاده کرنمک و اعضا سکرمک پیدا
ایدر اما معده‌دن اینمه‌سی کچ دکلدر و اعضاده سکمیوب قالور نسنه‌لر پیدا ایدر پشمش
اولیجاق شیشرمه‌سی از اولور اما بالکلیه کیتمز بدنی قبادر و سمردر یمیشنه یاپشان
قابی قودی اولیجاق قور تماسی واردر لنجاق اینچوندر که قابی ایله پشورن بغرسقلرنده
چبانی اولانلره و قارنی سورر اولنلره و قوصمالری اولنلره یدرسه‌لر نفع ایدر اکر
غذا طریقیله و دوا طریقیله استعمال ایلسه‌لر کوکسندن و اویکندن یاشلقلری
چیقارمغه یاردم ایدر اکر صو ایله پشوروب خنزیر ایچ یاغیله نقرس اوزرینه
یاقی ایلسه‌لر ایو ایده اکر اون یدوکی سرکه ایله پشوردوکی سکرلنمش و یاخود چبانی
و یاخود شیشلری اولسه یاقی ایلسه‌لر ایو ایده خصوصا که ضربدن اولورسه زیاده
نفع ایدر اکر ارپه اونی ایله اولورسه زیاده تاثیر ایلیه کذلک عورتلر ممه‌سی اورلماقدن
و یاخود ایچنده سودی قیولوب پینر اولماقدن شیشمش اولسه وجه مشروع
اوزره یاقی ایلسه زیاده نفع ایلیه خصوصا که نعناع ایله پشمش اولورسه انفع
اولور اکر بقله اونی الکدن کچوردوکی اوغلانجقلر قاسقلرینه یاقی ایلسه‌لر خصوصا
بارد رطب نسنه دخی قتارسه قیللرین کچ بتورر و بتدکره ازاجق بته اکر سرکه و صو
ایله پشورسه اسکیدن اولان اسهالی که بغرسقلرده چباندن اولمیه اولمقوله
اسهالی منع ایدر اکر شیشرمه‌سن از ایتمک مراد اولنورسه اولا قایناد و غی صوینی
دوکوب یرینه اخر صو قیوب تکرار قیناده‌لر بو وجهله تمقداد که صوینی تبدیل اولنور
سه شیشرمه‌سی از اولا اکر یالکوز باقلا اونی و یاخود ارپه اونیله قارشدروب
اسی شیشلر اوزرینه یاقی ایلسه‌لر زیاده نفع ایلیه اکر بوی تخمی اونیله و عسل
ایله قرشدروب بیوک و اوزون چبانلری تحلیل ایلیه و قولاق دیبلرنده اولان
شیشلری ایندورر و کوزلر التی خلطلردن قرارمش اولسه انیده دخی کیدررد
و اورلماقدن اولانی کیدررمز اکر کل و کونلک و یمورطه غبله قارشدرسلر یالکوز
کوزیبه کی طشره طوملماسنه و جمله کوز طوملماسنه نفع ایلیه اکر شراب قرشدرسه
سه‌لر یاشلیق سببی ایله کوزیبه کی کیک اولماسنه نفع ایده اکر قابن صیوب چینسه

والتی اوزرینه اورسه‌لر باشدن کوزلره خلطلر اینمه‌سن منع ایلیه خایه‌لره
و اویلوق ارالری شیشلرینه ایو یاقیدر خصوصا اکر شراب ایله پشورسه‌لر
زیاده نفع ایلیه بهق و کلف و نمش اوزرینه سورمکله و بیقامغله کیدررو
جلا ویرور کلف یوزده اولان قزل و یاخود سیاهه مائل لکه‌لردر نمش دری
اوزرنده سیاه و یاخود قیزله مائل سیاه نقطه‌لردر خنازیری تحلیل ایتمکده زیاده
تاثیری واردر خصوصا اکر باقلا اونیله ارپه قاووتی و شب یمانی و اسکی زیت
قتارلرسه زیاده تاثیر ایدر ایچنده بقله پشوردکلری صو بوکلری سیاهه بویار
اکر بقله تازه ایکن و یاخود قوروماغه باشلامیش ایکن ایکی پاره ایدوب قان چیقار
ماق ایچون سلوک یاپشدوغی یر اوزرینه اورسه‌لر قانی دکدورر اکر قدوز
طلادوغی یر اوزرینه اورسه‌لر زهرنی چکر بقله‌نک بخار اتمه‌سی چوق اولوب
و بخاری یراماز اولمغین بیانک باشی اغرر اولور کوزلری قرادیر و بدنده کسل پیدا
ایدر و فهم و عقلنی فاسد ایدر یمیشنک صوینی بوغازی یومشادور بوغازده
اولان ایرینی جلا ایدر و بوکرکه و قاوقده طاش اولماسنی منع ایدر اکر تازه ایکن
سرکه ایله یسه‌لر قارنی طوتار و قوروسی دخی زیاده طوتار و جلاسی اولمغله سدّه
لری اجار یمه‌سی باشدن اینجه خلطلر اینمه‌سن منع ایدر پس بو تقدیرجه
باشدن اینجه خلطلر اینمه‌دن اولان اوکسروکی ساکن ایدر چاقی و ذرنره اولن
قابی اغزی قبادر بوغازی ایرلندرد بلکه قتل ایدر زیرا خوانیقی تحریک ایدر
خوانیق بوغلما قدر کذلک بقله‌نک ایچن تازه ایکن چوق یسه‌لر اولدی بویله
هلاک ایدر بو مقوله ضرری شول وجهله دفع اولنور که بیان کیمسنه اغزینی و بوغا
زینی برقاچ کره یوبیتا اغزندن ارسیلک کیدره دخی سرکه ایله و بادم یاغیله و یاخود اتّه
صو ایله اریمش قایماق ایله و شیروغن ایله غرغره ایلیه کذلک بو مقوله یاغلر ایله
پشورسلر ضرری دفع اوله اولی بودر که بو مقوله یاغلر ایله پشوره‌لر و یاخود بعد
الطبخ یاغلر ایله یییه‌لر خصوصا معده‌سی بارد اولان کیمسنه‌یه خصوصا تازه ایکن
بینورسه سعتر و کمون و دارچینی و فلفل و فونج و زنجبیل مرباسی و یاخود بعض
جوارشلر یمک لازمدر مثلا جوارش مصطکی و عود و غیری کبی پشوردکن تحریک
ایتمیوب سکون اوزرینه پشورمک دخی شیشرمه‌سن از ایدر غرلجنه موافق اولانک
صحتن حفظ ایدر بعضلر بقله‌نک غذاسن مدح ایدر سببی بودر که سدّه پیدا ایتمز
و معده‌دن تیز اینر زیرا جلاسی واردر خاصه سنندر اکر تاوغنه بقله یدرسه‌لر
از یمورلاده اکر دائم یدرسه‌لر یمرده کسوب یمرد لامیه کاه اولودکی یمه سنندن تاسه

وحزن حاصل اولور زیرا غلیظ بخارلری روح نفسانی یی قاریشدوروب کدورت
حاصل اولمغین غم وحزن لازم کلور اگر باقلا اونندن بادم یاغیله بولاماج گبی ایتسه
لر اوکسوروکه و ذات الجنبه نفع ایلیه ذات الجنب کوکس ایچنده ایکیلر اوزرنده
اولان پرده نک صاغ ویاخود صول طرفنده اولان شیشه وچبانه درلر اگر
باقلا محکم دوکوب ایچنه ازوب سودمه گبی والیجاق کوزه چکسه لر کوزه بعضی خلط
لر ایتمه سن منع ایلیه اگر باقلادن بر جزو وصغرا دوندن بولنان خرزه دیدکلری
طاشدن ربع جزو ایله قرشدیروب قیزارمش وپک اولمش اولان کوز قپاقلرینه
طلا ایتسه لر فی الحال نفع ایلیه اگر تازه باقلایی زنجبیل ایله یسه لر التی قوامه کتورد
و باقلانک تازه یپراغی ویا شل قابی اتش یانغنه نفع ایدر یعنی ایله اوزقو ماغله
ویاخود ازوب یوموشاق ایدوب یاقی ایتمکله نفع ایدر بقله نک بر صنفی داخی واردر
مصرده باقلاء قبطی درلر وجامسه درلر مشهور اولان باقلادن بر مقدار
اوفاق و ذکر میلکه یقیندر بعضیلر دیمشلر باقلاء قبطی اجی بقله کی ترمس دیدکلری
صاریجه باقلادر اما بویله دینلر غلط ایتمشدر زیرا غیریدر غلط سبب بودرکه
شکلی ترمس شکلنه وقوتنه یقیندر اکثریا طوردصولر ایچنده بتر یپراغی مشهور
باقلا یپراغندن بیوکدر قرلیجه کی واردر کل قدر بیوک اولور بو مقوله بقله ایکلو
اکمه سنک طریقی اولا بالچقدن اولمش براوجاک ایچینه قیوب وصویه قیوب
بعده طوردصولو یرلرده اکرلر بتر قالیک کوکی اولور قامش کوکی گبی تازه ایکن
اول ولایت خلقی یرلر قوردی اولیجاق سیاه اولور بو صنف باقلانک قوتی زیاده
قابضدر معده یه ایودر اگر اونندن قاوت ایدوب ویاخود اونی حسو یعنی صو ایله
بولاماج ایدوب ایچسه لر بغرسقلرده اولان چبانه واسکیدن اولان اسهالی
کسمکه ایو دوا اولور واگر قابی ایله اولورسه تاثیری زیاده اولور و بوخصوصلرده
مشهور اولان باقلادن تاثیری زیاده اولور

بطلجان معروفدر لکن چالینوس ودیسقوریدوس کتابلرنده بطلجانی ذکر
ایتمه مشلردر بطلجان ایکی دورلودر بیابانیسی وبستانیسی اولور بطلجان دیو
اطلاق اولنسه همان بستانی مراد اولنور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر
بطلجان نقدر الچیلغی زیاده اوله واسکی اوله وچکردکی بیوک اوله صراقی و
یبوستی ویرامازلیغی اکا کوره زیاده اولور دیمک ایچون ایوسی اولدرکه تازه
واوفاق اولوب ایچنده چکردکی اینجه وکوچک اولوب قابن صویالر بعده اوج ویا
دورت پاره ایدوب طوز ایله طولدیروب صوق صو ایچنده قویه لر تا شول مرتبه که

صو سیاه اوله بعده اول صوتلی دوکوب غیری صو یه قویه لر بویله ایده لر تا صو
قرارمایه ویاخود ازاجق قراره بعده صودن چیقاروب چیقاروب قوزی ویا
خود اوغلاق ویاخود سمز تاوق ایله پشوره لر بویله اولیجاق اصلاح اولور معتدل
اولور اگر شیروغن ویا بادم یاغیله قاوروب سرکه وفرنجی ایله یسه لر ضرری
کیدوب معده یه قوت ویره بطلجان جگرده وطلاقده سده ایدر اما غیری سبب
ایله اولان سده یی اچار خصوصا اگر سرکه ایله یینورسه زیاده اچار وکندونک
سده ایتمه سی از اولور دائما یمک اوفاق چبانلر وغم کو و بواسیر چبانلری وسودا
اولان مرضلر پیدا ایدر اگر یدکدن صکره اوزرینه مایه خوش اناری امیروب
صوینی صورسه لر ویاخود طتلو اکشی انار صویندن نصف رطل مقداری
انذی یوتماق ایله ایچرلرسه ضررن دفع ایدر ماء اکثر مانیدن شویله اوله کیمی
پای طتلو انار ایکی پای اکشی انار صوتلی اوله اگر بطلجانی قاوردق یسه لر یدوکن
سکدمیوق بینه قوصان معده یه نفع ایدر بو حالت اکثریا برودت ورطوبت زیاده
اولوب ایچروسی صوق نسنه لر ایله بولاشمش اولان معده در بطلجانی دائما یمک
لونی بوزار بوزاد قراردر بطلجان یندکدن صکره اشغه سنده یاپشان نسنهٔ الوب
کولکه قوردوب بعده دوکوب اجی بادم یاغی ویا پاپادیه یاغیله یاغلایوب بواسیر
چبانلری اوزرینه اکسه لر نفع ایلیه اگر بطلجانی یاغ ایله پشوروب یسه لر قارنی
یومشادور یوریدور واگر سرکه ایله پشوررسه لر قارنی طوتار بطلجان یمک
قان درلمکی قطع ایدر اگر خشلانمش بطلجان ایچندن بر وقیه کی اوز ایکی درهمله
الوب شراب ایچنده محکم ازوب ایچسه لر ادرار بول ایتدوره اگر بطلجانی یاقوب
کولنی سرکه ایله قرشدیروب سکللره اورسه کیده ره اگر کما لیله اولوب صرارمش
اولان بر دانه بطلجانی الوب ایچن چیقاروب قباق جگردکی یاغله طولدوروب
اسیلکی یواش فرن ایچنده برکون ویا دخی ازمان طوردقدن صکره چیقاروب
یاغینی تصفیه ایدوب اول یاغدن اغریسی اولان قولاق ایچنه طملانسه لر فی الحال
اغریسینی ساکن ایلیه مجربدر اگر اوفاق یا طلجانلردن الوب طوزلیوب ازاجق صو
ایله یواش اتش اوزرنده مهترا اولونجه پشوردقدن بعده صوینی تصفیه ایدوب
صوتلی قدرینه صو ینه زیت قاتوب تکرار یواش اتش اوزرینه قیوب صوتلی
کیدوب یاغی قالنجه پشوره لر اول یاغیله کوندزده سکللری محکم یاغلیوب و
کیجه ده اول پشمش بطلجان ایله سکللر اوزرینه یاقی ایتسه لر سکللری کیده ره
مجربدر اگر صارو بطلجان بر دانه سن الوب مهترا اولنجیه دکین کتان تخمی یاغیله

پشوروب بعده تصفیه ایدوب یاغنی بال موی قاتوب مرهم ایدوب طوبقلرده و
ال ایق پارمقلری اراسنده اولان چاتلاقلره اودسه فی الحال ایو ایدر اکر
مراد اولنسه که پطلجان بوزلمیوب تمام بر ییل طوره کرکدرکه اوفاق وتازه سندن
الوب هر برینی یصی لغنده شول وجهله دله لرکه دلوکلر بر برینه مخالف اوله
دلوکلر تمام ایچندن کرك کچسون وکرك کچمسون بعده طوزلو صو ایله غسل ایدوب
کره اول صو ایچنده طوره اصلا بوزلماز اما پطلجانك یبانیسی شول صولو
یرلرده که صوی چکلوب قورومش اولا اول مقوله یرلرده چوق بتر یالدری بر
ارشون قدر اوزار یالدری دوز دکلدر کوشه لودر اوزرنده اله یاپشور
یلشك رطوبتی واردر یپراقلری چوق اولور یپراغی سرمق یعنی ترکیده سرکن
دیدکلری نبات یپراغنه بکزر یپراقلری بربرندن ایراق بتر رایحه سی حرف
دیدکلری نبات رایحه سی کبی کسکندر دکرمنجه یمشی اولور زیتون ویاخود
جوز قدر اولور اوزرنده یومشاق دیکنلری واردر وکندوسی یشلدر طبیعتی
حاردر ملطفدر جلا ایلیجیدر اکر تازه ایکن صقوب صو ایله یاقی ایدوب
ساجلری نطرون ایله یودقدنصکره ساج اوزره یاقی ایتسه لر اشقر یعنی قزله
مایل ایلیه بعضیلر نباتن عینی ایله دوکوب وشراب ایله معجون ایدوب حفظ ایدر
یمشی بلغمدن اولان شیشلره ایو یاقیدر اکر یپراغنی قوردوب وانجه دوکوب
اغاج دوشمش اولان کوزه چکسه لر نفع ایلیه ویاشلری چوق وکوزنوری
کسکن ایده وایو جلا ویره

پانزهر فارسیده بادزهر درلر ایکی معنایه دینور بری بوکه هر نسنه که
روحك قوتنی حفظ ایده وزهر ضررین دفع ایلیه ایکنجیسی بر طاشه دینورکه
اول طاش روحك قوتنی حفظ ایدر وزهرلر ضررین دفع ایدر اکر ایچمك ایله
واکر بوینه اصماغیله دفع ایدر زهر کرك اتی وکرك صووق اولسون کرك
حیواناتدن وکرك نباتاتدن کرك معدنده حاصل اولور اولسون وزهرلر ضرری
یمك ایله وکرك عقرب وایلان اصرمغله اولسون جمله سنك ضررین دفع ایدر بعضلر
پانزهیری اول دینلن معنی اوزره شول پانزهردرکه حیواناتدن اوله کیم حیواندن
اولان زهری دفع ایدر وشول که نباتاتدن اوله نباتدن اولان زهری وشول که
معدندن اولان معدنی اولان زهری دفع ایدر مشهور بودرکه پانزهر بر طاشدرکه
صاری اولور وبوز اولور وبیاض ایله قریشق نقطه لو اولور ایوسی صاریسی وبوز اولانی
دردکه خراساندن کتوردلر وخراسانده حجر التیس درلرکه پانزهر تفسیرده حکیم ارسطو

دیمشکه پانزهرك معادینی ولایت چین وهند ومشرق جانبنك طرف
جنوبیسیدر سایر طاشلردن چوق طاش پانزهره بکزر الی کتوروب پانزهر
دیو صاتارلر خصوصا طاشلردن قبندی ومرمر دیدکلری طاشلر زیاده بکزر
بووجهله فرق اولنورکه پانزهرك اوستی یومشاق کبیدر وکوزلدر بعضیلر
دیمشلرکه پانزهری کونشه قوبچاق ترلر وبعضیلر درلرکه کونشده ایرر بعضلر
دیمشلرکه صحیحی بووجهله تجربه اولنورکه زهرلو طعام اوزرینه قویه لر اکر ترلرسه
صحیحدر والا دکلدر بعضیلر دیمشلرکه زهرلو جانور اصردوغی یره قویه لر اول
یره یاپشوب بدن ایچنده اولان زهری چکوب صورار طاش زهرله طولوب اول
یردن قوبچاق النتره صو اولمق کرك طاش صویه دوشوب زهر صوده قالور
بعده طاشی کرو اول یره قویه لر زهر قالمادوغنك علامتی بودرکه طاش
یاپشمیوب دوشه صاحب کتاب ایدر کلامنه اعتماد اولنور بر کیمسنه حکایت
ایلدیکه پانزهرده بو ذکر اولنان حالی مشاهده ایلمش خاصه سی بویله اولان طاش
حقیقتنده اختلاف اولندی بعضیلر درلرکه معدنیدر نتکیم ذکر اولندی
ظاهر دق بودر بعضی قوم دیدیلرکه بر ایلانك بوینوزیدر طاشه بکزر اما حقیقتده
طاشدکلدر بعضیلر درلرکه بیوك ایلانلر ایچنده بولنور بویله دینلر دخی اختلاف
ایدوب بعضیلری درلرکه ایلانك اودنده اولور صغر اودنده اولدوغی کبی که حالا
استانبولده خرزه دیمکله مشهوردر بعضیلر دیدیلرکه ایلانك باشی یاپیشور
ایرکلنوب اول ایرکدکدنصکره طاش ظاهر اولور بعضیلر درلر اول ایرکدن حاصل
اولور طاشدر بعضیلر دیمشلرکه یبانی صغر یورکلرنده بولنور بر طاشدر صاحب
کتاب ایدر بر کیمسنه کوردمکه ذکر اولنان اقوالدن بری ایچون بن کوردم بویله در
دیه لکن طبیب موفقك قرنداشی نصیر الدین نام کیمسنه دیدیکه پانزهر طاشی بزده
چوقدر واستعمال ایلدك خاصه سی ذکر اولندیغی کبیدر شکلی بلوط کبیدر وبلوط
قدر وبیوك وکوجك اولور وقات قات اولور رنکی کمودنه مائلدر یعنی بیاضلغی متغیر
اولوب بولانیق کبیدر اودن نسنه صمان کبی نسنك جك واردر اکا یاپشور حقیقتده
اختلاف ایتدکلری کبی مزاجنده دخی اختلاف ایتدیلر بعضیلر درلرکه طبیعتی زیاده
حاردر وبعضیلر درلر زیاده باردر بعضیلر درلر معتدلدر محصل کلام بودرکه
خاصه سی جمیعا سمومدن نفع ایتمکدر سم کرك بسیط وکرك ترکیب اولنمش اولسون
سم بسیط اولدرکه یالکوز بر کونه اولوب غیری قرشمش اولمیه غیری قرشمش اولیجاق
سم مرکب درلر اکر پانزهرك مسحوقندن یعنی پانزهری بر نسنیه سورمکله ویاخود

قازیماغیله اوفاقلنمشندن اون ایکی ارپه مقداری زهرلنمش اولان کیمسنه‌یه ایچورد
سه‌لر موتدن قورتیلوب زهری تر ایله وصزماق ایله طشره چیقارم یانزهری کرك
بو یننه اصماغله وکرك یوزك ایدنمك ایله وکرك اغزده طوتماق ایله جمیعا زهردن
وزهرلو جانوارلردن نفع ایلیه اکر دوکلیشندن ایلان اصردوغی یره اوزرینه اکسلر
چکوب طشره چیقار اکر ایکی ارپه قدر برنج وکوب صو ایله اصلایوب زهرلو سباه ایلانك
بوغازینه دوکسه‌لر فی الحال اولدوره پانزهرك صحیحی بونکله تجربه اولنور صاحب کتاب
ایدر ابن زکریا نام طبیب حکایت ایتدیکی بر کوجك بوزراق ایچی شب دیدکلری
طاش کبی قات قات بر طاش کوردم بیشلی دیدکلری زهر هلاهله فی الحال نفع ایلدی
پانزهری کونشه قودقلرنده اوزرنده اقان تردن سیما لو اولان کیمسنه وکوزنده
رمدی اولان یعنی اسی شیشی ویا خود اغریسی اولان کیمسنه صوردسه نفع ایلیه
بالخاصه اکر یورکی ضعیف اولان کیمسنه‌یه سدس مثقال ایچورسه‌لر فی الحال نفع
ایدوب کوکل قرارمه‌سن کیدره بعضیلر دیمشلر که قمر عقرب برجنده وَتَدْ دیدك
لری محلده ایکن پانزهر اوزرینه عقرب صورتن نقش ایدوب التون یوزوك قاش
ایدوب طاقنسه‌لر عقرب اول کیمسنه‌یه قریب اولمیه و الم ویرمیه کذلك کونلوکی
چینیوب قمر عقرب برجنده ایکن اول یوزك ایله مُهرلَنْسه‌لر خاصیتی اکا کوره
اوله ابن جمیع نام طبیب دیمشکه پانزهرك ایوسی وخیرلوسی بیابان صغری یوزکنده
بولنانلردر حتی اکر بر کیمسنه اوچ دورت کون نصف دانق مقداردن ایچسه جمیعا
زهرلری دفع ایدر وضرر ایتدرمیه حارّ مزاجلو و بارد مزاجلولره دخی ایچمه‌سی
[illegible] ضرر ایتمز زیرا نفعی بالخاصه درحرارت وبرودتیه کوره دکلدر

بَانْ اَغَاجِی بیابانلرده بتر بیوك اغاجدر بیابانلردن کتوروب اکرلر حجاز یعنی مکه
و مدینه رسول علیه الصلوة والسلام جانبلرنده و ولایت حبشده و مغربده چوق
اولور و ولایت شامده فلسطین دیدکلری یرلرك بعضنده که حالا بلستین دیمکله
معروفدر انده دخی اولور و عوام الناس چیچکنك قوخوسی بللو وکسکن اولان سکوت
اغاجنه بکیرو بان دیمه‌لری وچیچکنه بان چیچکی دیمه‌لری هرزه کلامدر اکا اعتبار
اولنماز مع هذا سکوت اغاجندن چیقار ماغله طملیان صویه ماء الخلاف یعنی سکوت
اغاجی صوی درلر بویله دیمه‌لری زیاده خلط کلامدر نهایت بو قدر وار که چیچکی
چیچکه بکزر معلوم اوله که بان اغاجی یلغون اغاجی قدر اولور بپراغی دخی یلغون
بپراغی کبیدر و اغاجی یومشاق وکوشك وسستدر بپراغی واغاجی زیاده یشلدر
قولاقلری کبی دوشمش چیچکی واردر چیچکدن صکره بوکرلجه بتدوکی بوینوزلره بکزر نسنه

ایچنده بونك دخی تخمی اولور فستق دانه‌سنك اوفاغی کبی قحط و غلا زمانلرنده
جوق یمیشی اولور طبیعتی درجه ثانیه‌ده حارّ و یابسدر اسکلیکی ارتقدر دانه‌سنك
ایچندن یاغ چیقاردلر شول وجهله که دانه‌سن اوفالدوب اوزرندن تابن بیانلری
بعده ایچن دوکوب وصقوب بادم یاغی چیقاردقلری کبی یاغن چیقاروب کوزل قوقولو
کبرود وسائر خوش قوخولو نسنه‌لر اکابراهر و لیماو وسائر نسنه‌لر کبی قوخوسی
وکندوسی بوزلمیوب دائما قوقوسی خوشدر ایوسی تازه یمیشیدر که طولجه و اغرجه
اولوب اساللغه اوفانوب قابی چیقامیشسنك لذتنده اچیلق و قابضلق واردر و
اغاجنك سائر اجزاسنده دخی واردر یمیشی صقلادقدنصکره قالان جبره‌سنك
اچیلغی و قابضلغی صقلمازدن اول اولان اجیلغندن و قابضلغندن زیاده‌در
قابوغی زیاده قابضدر ایکیسی دخی یوزده اولان لکیه وسائر سیاه قزل اوفاق نقطه‌لر
وابرش اولان کیمسنه‌لره یوماق ایله نافعلردر اکر یاغیله اویوزه وکچیکه ودری
صو یولان یرلره سرکه ایله طلا ایتسه‌لر نفع ایلیه اکر دانه‌سی ایچندن بر مثقال قدر
ایچسه‌لر طلاق قاتیلغنی یومشاده اکر صو وعسل ایله یاغندن بر مثقال ایچسه‌لر
قوصماغی تحریك ایلیه واسهال ایده اکر کوکسده اولان پرده‌لری خصوصا جکری
وطلاقی تنقیه یعنی پاك ایتمك مراد اولنسه دانه‌سی ایچینی صو و سرکه ایله ایچوره‌لر
چبانده نصکره قالان نشانلری کیدررر اکر دانه‌سی سرکه وصو ایله محکم ازوب
ایچسه‌لر طلاقی ارقلاده و ایندوره مجربدر اکر یمیشی دلوجه دیدکلری دکریچه
بغدای اراسنده بتر انولك اونیله و ماء العسل ایله طلاقیه یاقی ایتسه‌لر نفع ایلیه اکر
یمیشی ادم سدوکی ایله ازوب سوروچبانلری دیدکلری اق صولو اوفاق چبانلره و
یونانجه اتبنوا دیدکلری سکللره که ایچندن یاشلق قاروبوزده اولان سائر اوفاق
چبانلر اوزرینه و یوزده اولان لکیه‌ا اورسه‌لر کیدره اکر اَذْرُومالی دیدکلری شراب
ایله که بغمور صوتی ایله اولان عسل شربتیدر ایچسه‌لر قوصدوره جبره‌سی کرك یالکوز
وکرك غیری مناسب نسنه قاتماغیله بدنده اولان ایریلکی وکچیکی کیدرمکیچون دبّاغت
تحمك چیمنك وجبره‌سیله دشلره سورمك دیش اتلرینی پکیدرر واکر جبره‌سیله
فتیله ایدوب بورون ایچنده قوسه‌لر بورون قانن قطع ایدر امّا بان معدهٔ انجدور
و بولانده دورضره‌دین وزنجبیل ازیانه تخمی کیدرر بان بولنمازیچون بدلی بنوزنی فتره
ونصف وزنی سلیخه قلق وعشر وزنی بسباسه‌در دیمشلر

بُخُورُ مَرْیَمْ اوستی سیاه مائل بصلی جب بر کوکدر مشوّدر و معروفدر بلاد مغربده
افریقیه‌ده خبز المشایخ وشام شریفده وَکَفْ ددلر نباتنك بپراغی بولنصر ماشق

ییپراغنه بکزر و اوزرنده بیاض نشانلر واردر نباتنك بالدیرینك اوزونلغی دورت
پرماقدر دخی اکسك اولور اوزرنده قزل کله بکزر چیچکی اولور سیاه کوکی واردر
شلغم کبی بیتیدر اطه صوغانن حفظ ایتدکلری کبی بونکده اخی کوکن حفظ ایدرلر اکثریا
کولکه و کولکه لو یرلرده بتر بو نباتك زیاده قوی اولانی عصارهسیدر بعده کوکیدر
بودوانك قوتی تحلیل ایتمکه زیاده قویدر طبیعت حرارتی درجۀ ثالثه اوائلنه یقین
در ایچی و جذب ایدیجیدر یعنی ایراق یردن خلطلری چکوب کتوردر عصارهسی
اوتوراقده اولان طمرلر اغزلرین اچماق زیاده قویدر اکر بریون پاره سی عصاره
سی ایچینه طالدیروب کتورسه لر خلایه وارماغی زیاده تحریك ایلیه اکر تحلیل
ایدیجی بعض دوالر ایله خلط ایدوب خنازیر و سائر قاتیلنمش اولان نسنه لره
اورسه لر تحلیل ایدوب نفع ایلیه اکر عصارهسی و عسل ایله اکتحال ایتسه لر
کوزه اینن صودن نفع ایلیه اکر انفیه کبی چکسه لر دماغی پاك ایلیه قوتی شول
مرتبه ده درکه اکر بر کیمسنه قادنك اوزرنه عصاره سیله طلا ایتسه قادنی سوککی
اکر حامل عورت ایدرسه تارتنره اوغلانن قتل ایدر اکر دائم ایدرسه طشره
چیقارر اکر عورت اشغه سندن کتورسه فی الحال اوغلانن دوشورر کذلك
نصف درهم مقداری ایچسه بویله ایدر کوکنده دخی بو خاصه لر واردر اما
عصارهسی اقویدر اکر یرقانی اولان کیمسنه کوکندن ایچورسه لر نفع ایلیه زیرا
جکرده اولان سدهلری اچار و بدن اطرافندن و جکرلردن صفرایی تحریك ایدوب
جذب ایدر کوکندن اون مثقالدن زیاده ایچمیه لر انار صوینی و کتیره ایله اصلاح
ایدوب ایچه لر اکر عسل و یاخود شراب ایله ایچرسه لر زیاده تاثیر ایدر بو تقدیرجه
ایکی مثقالدن زیاده ایچمیه لر یرقانی اولان کیمسنه ایچدکده لازم در که صچاق
اوطه ده یاتوب محکم اورتنه لرکه ترلیوب تری اقه بو نباتك تخمی ایو جلا ایدر اکر
تخمن دوکوب مناسب صو ایله سویق ایدوب داء الثعلب اولان یرلره و لکه و سیاه
و قزل و قاق نقطه لو اولان یرلره سورسه لر نفع ایلیه اکر نباتی تازه ایکن جمله سن
دوکوب طلاق اوزرینه یاقی ایتسه لر طلاقی کیدروب زیاده نفع ایلیه بو بابده
غیری نسنه اکا برابر اولمیه کاه اولورکه کوکندن ربوی اولان کیمسنه ایچوردلر
ربو تیز و کوجله نفس الماغه دیرلر اکر کوکندن اذرومالی دیدکلری شراب ایله
ایچسه لر وافر بلغم و یاخود غلیظ خلطی و یاخود بر کیتوتن قالان خلطی تنجسی اسهال
ایلیه دیمشلرکه بو نبات خاصه لرندندرکه اکر حامل عورت اوزرندن اتلاسه اوغلانن
دوشورر اکر بازوسنه و بوینه بغلایوب کتورسه یوکلو اولمیه بو نبات شراب ایله

زهرلو اولان نسنه لره نافعدر خصوصا دریاده اولان اغو قندری دیدکلری
طاوشان زهرینه زیاده نافعدر اکر یاقی ایدنسه لر زهرلو اولان نسنه لره
بانزهر اولوب ایچرودن طشره چکمه چیقرر اکر شرابه قاتسه لر زیاده سرخوش ایلیه
اکر عصارهسن سرکه ایله قریشدروب طشره چقمش اولان اوتوراغه صوسه لر
ایچرویه رد ایلیه بعضیلر کوکینك اوست قابن صویوب بعده دوکوب صو ایله شول
مرتبه پشوردلرکه عسل کبی قیوی اولوب بعده حفظ ایدرلر اکر کوکن قورودوب
و دوکوب بیقانجق کبی صولوجه ایدوب یوزده اولان لکه و داء الثعلب اولان
یرلری انونکله بیقاسه لر لکه و داء الثعلبی کیدروب یوزی پاك ایلیه اکر
اکرلمش سکر و نقرس اوزرینه یاقی ایتسه لر و یاخود پشوروب کماد ایتسه لر
نفع ایلیه اکر پشوروب صوینی باشده اولان چبانلر اوزرینه دوکسه نفع ایلیه
و صوقدن یوزده اولان جاتلاقلری کیدرر اکر اسکی زیت ایله اسیدوب یاغلاسه لر
اولوجهله نفع ایلیه استعمالنك طریقی بودرکه کوکنك ایچروسنی اویوب زیت ایله
طولدوروب اسیجاق کول اوزرینه قیوب اسیدهلر بعضلر زیته بر مقدار بال
مومی قتارلر نفعی زیاده اولور برکونه نباته دخی بخور مریم درلر کویا اولدخی بر
صنفدر اول صنف بر نباتدرکه شیل دیدکلری نباته بکزر یپراقلری ایچنجك
و اوزونلقلری بر درزاع قلنجکلری اولور فیلزلری باشنده صاروجه باشلری
اولور طوراقا وتی بداغنه بکزر تخمی دخی انونك تخمینه بکزر اکر عورة بو نباتك
کوکن بو بننه اصسه یوکلو اولمیه مجربدر

بالدری قره عربیده شعر الجبل و شعر الارض و شعر الجن و لحیة الحمار و شعر الخنازیر
وجَعْدَةُ الْقِنی یعنی کارلرك قیورجق ساجی و کُزْبَرَةُ الْبِئْرِ یعنی قیو کشنیجی و اَلسّاقُ
الاَسْوَدْ یعنی بالدری سیاه اسود الساق معناسنه و سَاقُ الْوَصِیفِ یعنی خدمتکار
بالدری درلر لسان یونانیده بولوطریجون یعنی کثیر الشعر دیمکدر بو نبات کولکه لو
یرلرده و مقبرهلرك نملو دیوارلرنده و یر التنده اولان دهلیزلرده و صولو چمن
اولوب دوردوغی یرلرده و قیولر دیوارلرنده جوق بتر بو نباتك یپراقلرینك کنار
لری یازلمشدر کشنیج ییپراغنه بکزر شکلی اکا یقیندر انکچون کزبرة البئر درلر ایچه
سیاه و قزل و قاتیجه بداقلری واردر چیچکی و یمشی یوقدر کوکی طبعه استعمال
اولنماز نفعی یوقدر بو نبات قورودیجیدر تحلیل و تلطیفی واردر طبیعتی معتدلدر
ازاجق صراتی واردر ایوسی اولدر که بداغی قاتی اولوب ییپراغی بیوجك اوله
کرفسه مشابه اوله بو نباتك قوتی تیز ضعیف اولور بر ییل طورسه براوغوردن

فاسد اولوب نفعی قالماز التی ایدنصکره دخی قوتی ضعیف اولور اکر تازه ایکن دار
الثعلب اولان یری انوکله محکم اوسه لر نفع ایلیه اکر دوکوب یاغ ایله سوروسه لر
نفع ایلیه اما اولکیدن ضعیفدر اما یاغ ایچنده پشوروب سورمک جمله دن اقوادر
اکر بالدری قوم کولیله ساجلری تغلیفا یتسه لر یعنی تمام ایچنه بولاسه لر دوکلمکدن
منع ایدوب بتورر اکر کلی دوکوب بالدری قرم و بر مقدار بالموم و زیت ایله خنازیره
و بیوک دکرمی چبانلر اوزرینه اورسه لر تحلیل ایلیه اکر بالدری قرملی ایچسه لر
بوکرککه و قاوقده اولان طاشی اوفاقلیه و اوچکنده و کوکسده اولان قیو خلطلری
اریدوب توکرمکله چیقماغه معاونت ایده اکر قوروسن دوکوب سفوف ایتسه لر
قارنی طوتر پشمیشی تیز تیز کوجله نفس الانه و صادولیغه و یاخود قرار دماغه
نفع ایدر اکر تازه سیله غایت یراماز اولان چبانلر و یاره لر اوزرینه یاقی ایتسه لر
نفع ایدوب براله و بولی زیاده ادرار ایدر صوکنده ضرر ایتمز اکر لادن و قرسین
یاغی ایله و یا سوسن و یاز وفا یاغی ایله و شراب ایله قرشدرسه لر ساجلری دوکلمدن
منع ایدوب قوة ویرر کذلک بالدری قرمنک پشمشنه شراب و کول صوینی قاتوب
ساجلری یوسه لر نفع ایلیوب ساجلره قوة ویره بو تقدیرجه باشده اولان کهله لره
دخی نفع ایدر بعضلر دیمشلر اکر بالدری قرمیی شراب ایله قارشدیروب خروسلره
و بلدرجنلره یدرسه لر بری بری ایله چکشوب یرتشماده قوی ایلیه بعضی قوم دیمش
لرکه بالدری قرمی قیون اغیللری ایچنده بتورمک قیونلره نافعدر قیونلردن
حسته لیکی کیدرر بالدری قرم معده دمی و بغرسقلرده بولنان سودا خلطی
اسهال ایلیه مقداری شربتی یدی درهمه دک جائزدر اما مطبوخندن یکرمی درهم
دک جائزدر بر مقدار طلا قضر ایدر مصطکی اصلاح ایدر بعضیلر دیدیلر
بنفشه چیچکی اصلاح ایدر بعضلر دیمشلر که اکر بدننه او قصابلانان کیمسنه بالدری
قرملی تازه ایکن دوکوب صاپلانان یره مخالف طرفندن کتورسه اوقی دفع ایدوب
یرندن چیقاره اکر بالدری قرمی چینیوب غرب منفجر اوزرینه قویسه لر نفع ایلیه
اکرلو خصوصا اولان عورت ایچسه نفع ایدوب اوغلانن صوکی دیدکلری دری چیقاره
و قدو ز طلا یانه نفع ایدر کوکس و اوچکنده اولان اغریلره نفع ایتمکده بدلی و زنجه
بنفشه چیچکی و نصف و زنی سوسن کوکیدر
بزرقطونا معروفدر فارسیسی اسفیوش یونانیسی فسلیون عربیده بزرغوثی دیمکله
تفسیر ایدرلر زیرا تخمی برغوث یعنی پیره یه بکزر ترکیده تخمینه قارنی یاریق دیدکلری
نبا تدر اکیلو یرلرده چوق بتر ایکی صنفدر برسی بیاض و برسی سیاه در

بیاضلرننک برودتی زیاده در بعضیلر سیاهنک زیاده در دیمشلر برودتی درجه
ثالثیده اییشور رطوبتنه مائلدر بر مقدار تحلیل ایتمکدن خالی دکلدر خصوصا دوکلش
اوله ایوسی اولدرکه تازه و طولو اولوب صویه قویچاق دبینه اینه اکر صو ایله و کل یاغی
و سرکه ایله قرشدیروب اکلرده اولان اسی اغریلره و اسی شیشلره و قولاقلر اردلرنده
اولان شیشلره و بیوک چبانلره اورسه لر نفع ایدوب یومشاده و زیاده اولمسنی
منع ایده قوریلوق غلبه سندن سکز اکر یلوب بونلمسنه نفع ایدر قاسقلری
یاریلانلره و کوبکلری دوشنلره یاقی ایتسه لر نفع ایلیه بو خصوصلر ایچون استعمال
مراد اولندقده تخمندن ایکی وقیه و ربع وقیه که یکرمی یدی درهم اولور دوکوب
بر بچق رطل صو ایچنده اصلایه لر شول مرتبه که تخمنک یلمشکلکی چقوب صو قیو اولنوق
پیخنی دتردا اولنه اندن یاقی ایلیه لر اکر تخمنی صو ایچنه قیوب و اوب صو بر مقدار
قیو اولیچاق بر وقیه مقدارن ایچسه لر یانغینی کیدرر و ایریلکی یومشاده و
صوسزلیغی سیوندورر خصوصا اوزرینه اوچ درهم مقداری طتلو بادم یاغی طلا
دوب ایچیلورسه انفع اولور اکر یالکوزلک ایچسه لر حرارتی کیدروب قبضی سوکه
و بغرسقلری ترطیب ایدوب یومشاده و یا ش ایلیه و اسهال ایچون ایچدکلری اسی
دوالردن و صفرادن بغرسقلره عارض اولان قودولغی کیدررر و ادویه دن حاصل
اولان یانغنلری کیدرر اکر لعابن و یاخود تخمن دوکوب بنفشه یا غیله قرشدروب
حرارتی اولان دماغ اوزرینه طلا ایتسه لر حرارتن صوودوب اسی اغریسینی ساکن ایلیه
و قیللری یومشاده و یارلماسن منع ایده و بوزلمسز کیدررب اونا ده خصوصا که بر قاج
کوز بر بری اردنجه ایدرلرسه زیاده نفع ایلیه حرارت سببی ایله اولان قان قینامه
سنی و کسکن و ایچیدیچی سیتمالری ساکن ایدر لعابی برنسامی اولانلره ایودر صوسز
لقلرین ساکن ایدر طبیعتلرین یومشادر اکر اسی صو ایچنده اصلاسه لر لزوجتی تیز
چیقار بو وجهله لعابندن ایکی درهمدن اوچ بچق درهمه وارنجه مقدارین بیاض
شکر و یا سکنجبین ایله ایچسه لر طبیعتی اسهال ایدوب ایو یومشاده اکر قاوروب
بادم یاغیله قارشدرسه لر قارنی طوته و اوغلنجقلرین بغرسق صیرلماق مرضنه نفع
ایده و بغرسق اغریسینی و زحیری ساکن ایلیه و صفرا یا تمام قلوغندن اولان تاسه
و اضطرابی کیدررر اکر تخمنی دوکوب بدنی انوکله اوسه لر بدنی یومشاق ایدوب
کوزل ایدوب و قورولغین کیدرر اکر دوکلمشندن اون درهم مقدارن ایچسه لر
بدنی صوودوب و ایو یوشدورر و کوکل دونمه سنی ویرر و غم و اضطراب و ضیق نفس
پیدا ایدوب نبضی دوشورر و اوصی کیدررر اولدورر علاجی بودرکه اسپجاق ماء

عسل ایله وطوداق اوتی ایله بر قاچ کره قوصدورهلر و فلفل و نعناع و فوتنج ایله و سمز
اوتی و یاخود سمز تاوق شوربالرین ایچورهلر و مثلث ایچورهلر بزرقطونا بولنمزسه
طبیعتی یومشاتمقده بدلی وزنجه ایوم چکردکی وصرادلی کیدرور صوتماقدر
و یاش ایتمکده بدلی سمز اوتی تخمیدر

بسفایج فارسی بسبایدن تعریب اولنمشدر چوق ایاقلو دیمکدر یونانیده بولودیون
درلر انکدخی معناسی چوق ایاقلو دیمکدر بر دوا کوکلردرکه لکه لو یرلرده اولان
بیوك طاشلر اراسنده دخی صولر کنارلرنده اولان بیوك اغاجلر کوکلری ارالرنده
بولنور بللوط اغاجی التنده دخی چوق بولنور اشنه که اغاج یوسونیدر انوکله بیله
بولنور ایوسی اولدرکه اوستی قیللو اولمیوب رنکی صارو و قیزله مائل اولوب قالن
اوله اوفادلدقده ایچروسی فستقی یشل اوله و لذتنده ککره لك و اتسیللق و طتلولق
اوله طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده حار و درجهٔ اولیده یابسدر اکرده کیلوب اوفاق
لنمشدن اوچ درهم وارنجه مقدارین ماء عسل اوزرینه اکوب ایچسهلر بلغمی
و سوداء اسهال ایلیه اکر اکرلمش اولان سکر اوزرینه و یا ما قلر ارالرنده اولن
جاتلاقلره یاقی ایتسلر نفع ایلیه سوداء سهولت ایله اسهال ایتمکده زیاده قوتی
واردر خصوصا که پینر شکری ایله ایچلسه زیاده نفع ایدرکه اولورکه کراهتی
زائل اولماق ایچون بعضی معجون و یاخود پشورلمش لننه ایله قرشدیروب استعمال
ایدرلر یالکوز اولچاق مقدار شربتی ایکی درهمدن اوچ درهمه دکدر و غیری لننه
ایله پشمش اولچاق بش درهمه دکدر ادویهدن اکراه ایدن کیمسنه لرك طعامنه
قتوب یدرسهلر اسهال ایدوب ضرر ایتمیه و اکراه ایتمیه اکر مثلث ایله قرشدر
سهلر اصلاحه محتاج اولماز بو تقدیرجه غلیظ و سموك کبی یلمشك اولان خلطلر
معدهدن و اثیرلرندن اسهال ایله چیقار ایچلدکده بر مقدار کوکل دونمکلك
پیدا ایدر اما ضرر ایتمز زیرا تیز کچر کاه اولورکه اریه صوییله و یاخود ماء عسل ایله
ایچرلر ایو عمل ایدوب قولنجی و شیشی دفع ایدر و خلطلری دفع ایتمکیله نفسه فرح
ویرور و هر نه قوله خلط بولورسه چیقارر سودادن اولان جمیع مرضلره نفع
ایدر اکر قوجه خروس شورباسی ایچنده مهرا اولنجیه دك پشوروب بعده ایچنه
بر مقدار زنجبیل و یاخود تازه یعنی یشل شمار یعنی حصیر ایتدکلری نباتدن قتوب
ایچسهلر سهولتله اسهال ایدوب نفع ایلیه اما مالیخولیا و جذام مرضلری اولان
کیمسنه هر کون بر بچق درهم مقداری دورت وقیه خیارشنبر ایچینك صوییله
یدی کون دك ایچورسلر اول مرضلری کیدرر نوکر و که ضرری واردر صاری هلیله

اصلاح ایدر محصل کلام بودرکه اکر یالکوز و اکر بعضی جلاویرجی قوتی یمشلر
ایله و یاخود تازه اوتلر ایله پشوروب استعمال ایتمك ایله اصلاح ایدوب اسهالی
ایو اولور بعضیلر دیمشلر کوکسه ضرر ایدر بالدری قره اصلاح ایدوب اریه صوینی
و یاخود چکندر صویی ایله پشورمك اصلاح ایدر کرکسه ازوب پشورسهلر
و کرکسه ایچنه دوکوب ایچسهلر ایو عمل ایدر سوداء اسهال ایلیوب ایتمکده بدلی
نصف وزنی افتیمون و ربع وزنی ملح هندیدر

بسباسه شام شریفده دار کشیه درلر قالیك ییراغی بکزر قابقلردر بعضیلر دیمشلر
جوز بوانك اوست قابوغیدر بعضلر دیمشلر بر اغاجك قابوقلریدر ایوسی اولدرکه
رنکی اشقری یعنی صارو و ایله قزل قارشمش اولوب قزللغی زیاده اولوب رایحهسی
کسکن اوله اصرسه لذتنده بر مقدار قابضلق اوله طبیعتی درجهٔ ثانیهده یابسدر
و درجهٔ اولیده حاردر یبوستی قویدر اسکیدن اولان اسهاله و قان توکرمکه
و بغرسقلرده اولان جبانلره صوکلرینه نفع ایدر قارن ایچنه سکمیوب قالان خلطلر
اقماسن منع ایدر طلاق اغریلرینه نفع ایدر ضعیف اولان معدهیه قوت ویروب
زیاده اولان یاشلقلرین قوریدر اغز قوخوسن کیدرر ایدر اعضاء باطنهده اولان
قاتیلقلری کیدرر و اکر یاغ و بال موی ایله مرهملر قاتسهلر بدن طشرهسنده
اولان ایریلکلری دخی کیدرر بغرسقلر ایچی صیریلوب قازیماق مرضنه نفع ایدر
عود تلو رحملرینه یودر یاشلوغین کیدرر و ایچمسن خوش ایدوب قوی ایدر اکر
اسپجاق صو ایله و یاخود بنفشه یاغیله بورندن ایچرو قوسهلر بطنی باشك
نصفنده اولان اغریکه شقیقه درلر اکا نفع ایلیه دائما استعمال ایتسهلر صوقلق
و زیاده یاشلوقلردن اولان سلس البولی یعنی سدوك طورمایوب طملامهسن
منع ایدر اکر یاقی ایتسهلر داخی نفع ایدر بعضلر دیمشلر یاقی ایتمك سائر وجهله
استعمالدن انفعدر سائر دوالری داخی سلس البول ایچون یاقی ایتمهسی انفعدر
کوبکه و قاسیغه و ارقهنك اشغهسنده اولان کمکلره یاقی ایتمك سلس بول
ایچون زیاده نافعدر مقدار شربتی اوچ درهمه دکدر بدلی جوز بوادن وزننك
اوچ پایندن ایکی پاییدر بعضلر دیمشلر وزنی مقداردر

بطم حبة الخضرا دیدکلری معروف دانهلرك اغاجیدر طاشلقلرده و زیاده
قودیرلرده بتر بیوك اغاجدر یاپراقلری زیاده یشلدر یپراقلری اوزوندر یمشی
توز رنکنده و سیاهه مائل یشل قابلو دانهلردرکه حبة الخضرا دیدکلریدر مادام
که تازه اوله رنکی بویله در قابی ایچنده اغاج کبی چکردکی واردر یبوسی قوریدیجا

اول داخی قانی ولور جکرده کی ایچنده فستق کبی یعنی یاغلو ایچی واردر مادامکه یشل
اولمحبة الخضرا ادرلر تمام ایرشوب قوری و لپچاق بطم دیرلر اغاجی جمیعا اجزا
سیله قابضلیقدن و کسکنلکدن خالی دکلدر طبیعت تازه ایکن درجهٔ ثانیه ده
حار و درجهٔ اولی اخرنده یابسدر قوری ولپچاق حرارتی و یبوستی درجهٔ ثالثیه
ایرشور چیلنسه لر حرارتی طویلور یمشنك ایچی بول ادرار ایدر وطلاقه صوقلان
نفع ایدر معدهٔ اسیدر لکن اغرده کچجدر مزاجلری صوق و یابس اولان کیمسنه
لره ادلیك صویرز زیاده ایدوب جماع اشتهاسن تحریك ایدر اکر سرکه ایله ایچسه لر
رتیلا دکن زهرلو بوك اودجكدر انوك صوقدوغنه نفع ایدر ایو سی اولدرکه دانه سی
اغر اولوب تازه اولا و ایچی طاتلو اوله یمشنك بلغملری اولانلره نافعدر اسی مزاجلولره
ضرردر طعام اشتهاسن کیدررلر کوکسی قزدرر صوقدن اولان او کسوروکه نفع ایدر
بوکرکلری قیزدرر و سمردیمه سی لقوه یه و فالجه نفع ایدر باش اغرردر واغزی قبار
دررایعنی چبانجقلر ایدر بومقوله ضررن سکنجبین و اکشی یمشلر ربّك استعمال
ایتمك و صوسماق دفع ایدر و بواسیر دیدکلری چبانلردن کلان قانی و حیض قانن
یوریدر و بدنده اولان خلطلری پاك ایدر شیشلری و یللری تحلیل ایدر اکر
اغاجندن اولان کولن یاغ ایله و یاخود سنه ایله قرشدیروب داء الثعلب یعنی
ساچ دوکلین یراوزرینه اورسه لر و یاخود یاقی ایلسلر قیللرین بتورر اکر یپراغن
قوریدوب دوکوب الکدن کچوروب باشه یاغ ایله و یاخود اخرسنه ایله حنا کبی
اورسه لر قیللری اوزاده و کوزل ایدر و ایری و قوتلو ایلیه اما صمغی درجهٔ ثانیه اخرنده
حار و یابسدر مصطکیدن بونك قبضی ازدر بلکه قبضی طویلماز ایو سی اولدرکه
بیاض اولوب بیاضلیغی کوکه مائل اولوب شفاف و براق اولوب رایحه سی خوش
وطاهر و کسکن و تحلیل ایدیجی اوله اکر دوکوب فودنج صوییله و سرکه ایله خلط
ایدوب بدنده کوشك اولان شیشلری انوکله اوسه لر شیشلری تحلیل ایدوب
کیدررر رطوبتدن اولان او کسوروکه نافعدر اکر مثقال مقداری ایسه لر و یا
جینسه لر بول ادرار ایلیه چینمه سی بلغمی چکوب کتورر اکر چینیوب صویرن یوتسه
لر معده ده اولان یاشلقلری تحلیل ایلیه و دماغده اولان صوقلوقلری کیدررر
خلطلردن بوغازی پاك ایدر جلا ایدر اما اسی مزاجلولره ضرر ایدر ضررین
سکنجبین دفع ایدر چبانلره و یاریق یرلره ایتدکلری مرهملره قوسه لر نفع ایلیه بدنده
ایچنده سکمش اولان یاشلقلری چکر و انار حمنده قلان و غلان اشی دیکلکر
نسنهٔ و بدنده قلان دیکنی جذب ایدر اما ضعف ایله جکر دیمشلرکه سکر لر ضررد

ایدر عسل ضررین دفع ایدر اصلاح ایلر
بقم معروفدر قزل بویا اغاجیدر هند جزیره لرندن و ولایت زنکیلرده
اولور بیوك اغاجدر یپراغی بادم یپراغنه بکزر سائر ولایتلره هنددن کتوررلر
صو ایله قینادوب یون و سائر متاعلر بویارلر یبوستی زیاده در دیمکله و ایچمکله
استعمال اولنماز الا مکرکه عظیم ضرورت اوله ازاجق استعمال اولنه اکر اکمه لیین
او فاقله سلر یاره لری بتورر و اقان قانی دکدورر و اقان چبانلری و ایرکلو یاره لری
قوریدر بواغك کوکی زهر قاتلدر اکر بش درهم مقداری ایچسه لر یبوستی ایله
سکون اوزره قتل ایلیه بعضی کیمسنه لره ایچمسندن اضطراب و ایچی خناق عارض
اولور علاجی بودرکه قوصدوریجی و رطوبت ویریجی نسنه ویروب حقنه ایدهلر
واعتدال اوزره اولان حماملره کیره لر اکر لازم کلورسه فصد ایدهلر بعضیلر دیمشلر
اکا علاج اولماز کوکنك ایچه و قیل کبی ولنلری زیاده زهردر تیز قتل ایدر
بلسان اغاجی بیوك اغاجدر مصردن غیری یرده بولنماز مصرده عین شمس دیدکلری
حبة الخضرا اغاجی قدر بیوك اولور یپراغی سذاب یپراغنه بکزر اما بونك یپراغی
نك بیاضلغی و مدورلکی زیاده در بو اغاج طبیعتی جمیعا اجزاسیله حار و یابسدر حرارتی
و یبوستی درجهٔ ثالثه ده قرییدر اوزونلغه مائل مدورلکی تمام دکلدر دانه سی واردر
دانه سنك اغاجندن و یپراغندن اسیلکی زیاده در دانه سنك لطافتی یاغندن
ازدر یاغنك جمله اجزاسندن لطافتی و حرارتی زیاده در و فعلی تیزدر یاغینی
چیقارمنك طریقی بودرکه کوکب شعرای یمانیه طلوع ایلدکده بلسان اغاجن یموز
نشتر ایله چزوب ایچندن اقوب جمع ایدرلر صاحب کتاب ایدر بر ییلده اول اغاجلردن
الی رطل مقداری جمع اولنوب ایکی وزن مقداری کومیشه و یا التونه صتارلر
فقیر مترجم ایدرکه بن مصره واردم اولحکی کوردم حالا سنه ده بر رطل ولود
اولماز دیو جواب ویردیلر رطلدن مراد یوز قرد ورت درهمدر بلسان یاغنك ایو سی
اولدرکه یکی اولوب رایحه سی قوی اولا و اکشیلکی اولمیه رنکی زیاده بولانیق
صو دکنه بکزیه و قیزیله مائل اوله تیز طاغیله بر مقدارن ازاجق صویه طملاتسه لر
سود کبی قیوا اوله اغیزه النددقده اغزی یوزه و بر مقدار لجیده بلسان یاغنه جوق
دودلو حیله ایدوب بلساندیو صتارلر بعضیلر حبة الخضرا و یا حنا و یا مصطکی
اغاجی و یا سوسن و یا بان و یا فتنه دیدکلری دوا یاغلرندن قرشدیروب حیله ایدرلر
بعضیلر عسلی و یا مرسین یاغیله و یا حنا یاغیله و یا راتنج یاغیله قرشدیروب صکره
بلسان یاغنه قرشدیروب حیله ایدرلر صافیسی شول وجهله بلنورکه بر مقدارن

یوت اوزرینه طلادوك بونی بویایه لر اکر اثری قالمزسه صافیدر اکر یاغلولغی
قالورسه حیله لودر وصافیسی سودده طلاتسه سودی طوکدورر واکر صویه
طلاتسه اینداخی قیولور حیله لو اولان صویك اوزرینه کلوب یاغمز بعضیسی
صوینك اوزرنده طاغلور وبعضیسی یاتار صافیسی شول وجهله بلنور کم اکر صافی
سندن بیشل نسنه اوزرینه قوسه شعله لنور واکر جوالدزی ایچنه باتروب
اتشه طوتسه لر یانوب شعله اولی دخی شول وجهله بلنور کم ایچینه یوك پاره
بولایوب طپراق برداق التنه قیوب برداق ایچنده اتش ایده لر اکر یوك پاره سی
یانوب برداقه یاپشوب طاغلمازسه صافیدر اکر طاغیلورسه حیله لودر دخی
شول وجهله بلنور کم پاك وبیاض بز اوزرینه طلاده لر اکر طاغیلوب فی الحال
ساکن اولورسه صافیدر اولمازسه حیله لودر بعضلر دیمشلر صافیسی صویه اولا
باتوب صکره اوزرینه کلور بویله دینلر غلط ایتمشلردر بعضیلر زیت یاغی و
بلسان بداقلری وپپراقلرندن یاغ ایدرلر اما بویله اولان یاغك قوتی بلسانده
اولان قوتی ~~بلسانشلیلون~~ کبی دکلدر واکا یقین دخی دکلدر بلسان یاغی جوقدن
طوروب اسکی اولیجاق قیولنوب قوتی بوزیلور بعضی قوم دیمشلر کم قرق ییله
دکین فاسد اولماز واغاجنك بداقلری نك ایوسی اولدر کم تازه واینجه وقزل
اولوب رایحه سی کوزل والی طرمالادایرتی اولوب بلسان یاغی کبی رایحه سی اوله
ودانه سنك ایوسی رنکی صاری وایله قزل یعنی اشقر اولوب بیوك وطلو واغر
اولوب دلی لجیده وازاجیق جمدیلیه ورایحه سی بلسان یاغی رایحه سی اوله بلسان
دانه سنه بکزر بر دانه واردرکه اولورکم انوکله حیله ایدوب بلسان دانه سیدر
دیو صتارلر اما اول دانه کوچکدر وایچی بوشدر قوتی ضعیفدر لذتی فلفل
لذتی کبیدر بلسان یاغنك حرارتی زیاده دکلدر شکیم بعض اطبا بویله وهم ایتمشلر
در بلکه اسیلکی وقورتماسی انجق درجهٔ ثانیه ده در کوزده قرالکوی لجار اکر
عودنلر ایچ یاغیله وکل یاغیله کتورنسه لر حملری صوقلوغن کیدررو اوغلان
صوکینی واوغلانی چیقاره اکر انوکله یاغلنسه لر نافضی کیدررو ویرامازو ایرنك
لو اولان چبانلری پاك ایلیه نافض اوشیوق پك پك دترمکه دیرلر اکر ایچسه لر
بولی ادرار ایدوب صوقدن وقیولنسه لردن کوجله افشان ایده نه نفع ایلیه اکر
تازه سود ایله نصف مثقال مقدارن ایچسه لر حانوق اکثر دیدکلری زهردن
وزهرلو جانورلر صوقدوغنه نفع ایلیه شیشلری وغیری نسنه لری تحلیل
ایچون اولان یاغلر کیرور ودانه سنك حرارتی وقوتی یاغندن کمدر

یعنی اشاغه درجکرده اولان اتی شیشی وکوکس پرده سنده چبانی ویاخود
اوکسورك ویاخود عرق النساء مرضی ویاخود صرع وسده لری ویاخود انتصاب
نفس یعنی طوغرلماینجه نفس الماغنه ~~...~~ قادر اولمامق ویاخود کوجله افشان ایتمك
ویاخود بغرسق اغریسی ویاخود زهرلو جانورلر صوقدقلری کیمسنه لر بر مثقال
مقدارن ایچورمکله زیاده نفع ایدر اکر رحمی توتسولمك ایچون ایتدکلری نسنه لره
قاتسه لر رحم اغریلرینه نفع ایلیه اکر پشوروب ایچنه اوتورسه لر رحمی اچوب
ایچنده یاشلوغی طشره چکه بداقلرین پشورسلر اولدخی بو نفعی ویره اما ضعیفرکدر
اکر بداقلرندن بر وقیه مقدارین ویاخود اغاجندن ایکی وقیه مقدارن ایکی رطل
صوایچنده نصف رطل قالنجیه دك پشوروب ایچسه لر طعام هضم اولمامسنه و
سکرلر بونلمسنه یعنی تشنج مرضینه نفع ایده بولی ادرار ایلیه اکر دانه سنه کوك
سوسن کوکن قارشدرسه لر باشده اولان چبانلره نفع ایلیه کوزل قوقولر
ادویه سنه دخی کیرور اکر یاغندن کتورسه لر عورة یوکلو اولماسنه یاردم
کیدور
ایده اکر ایچسه لر قاوقده وبوکرکده اولان طاشلری اکر ذکره یعنی التی اوسه لر
سستلغین کیدره مجربدر اکر اغریسی اولان قولاق ایچنه طمزسه لر اغریسنی
ساکن ایلیه اکر عقرب صوقدوغی یر اوزرینه سورسه لر نفع ایده کذلك بداقلرندن
ودانه سندن وپپراغندن یاقی ایتسه لر ویاخود دانه سندن یسه لر ویاخود
پپراقلرین وبداقلرین پشوروب صوین ایچسه لر نفع ایده وغلیظ خلطلردن اولان
شیشمه لری ایندوره اکر نوفا دیدکلری نباتی صوایله پشوروب صویندن بر
اسکره یعنی اوتوز التی درهم مقداری اوزرینه بلسان یاغندن بر بچق دنك
مقداری طلادوب کوکسده اوکسوردکی اولان کیمسنه ایچسه زیاده نفع ایلیه کذلك
بلسان یاغیله کوکسنی اوسه لر نفع ایلیه اکر برص وبهق اوزرینه بنجه کره طلا
ایتسه لر رنکین کیدره اکر بلسان یاغیله زنبق یاغنی قارشدیروب ایچینه بر فتیله
بولایوب سکته سی ویاخود جمودی اولان کیمسنه کتورنسه زیاده نفع ایلیه سکته
دماغ ایچنده روح نفسانی یوللری سد اولنوب بدنه واصل اولماقدن حس و
حرکت قالمامغله جمود دماغ طوکماسنه دیرلر اکر صوایچنکی باشلایان کوزه سرمه
کبی چکسه لر نفع ایلیه اکر بر دنکدن اوچ دنکه واربجه مقدارن بر وقیه مقداری
انجی بادم یاغیله قریشدیروب بدنی زیاده صوقلایوب بدننده دترمك وسکرمك
پیدا اولوب نبضی کتدکجه کوچك اولماغه باشلیان کیمسنه ایچورسه لر باذن الله تعالی
ایو اوله اکر پپراغنی دوکوب صوین صقوب بوغازنه سلوك قاچمش ویا پتمش اولان

کیمنیه ایچورسه لر سلوکی طشره چیقاره اکر رطوبت سببی ایله باشی اغریان کیمسه نك
دماغنی صقلمش صوپلی ایله اسی ایکن دماغنه قوسه لر زیاده نفع ایلیه اکر بلسان اغاجنك
قابن دوکوب ویاقوب سرکا ایله یوغوروب سکل لره سورسه لر سکل لری قوپاره اکر
تازه قابن عسل ایله قرنی ایتسه لر معده یه قوة ونفع ویروب بر اماز یاشلوغنی کیدره
بلسان یاغی خاصه سند ندرکه اکر دموری انوکله بولاسه لر شعله ویره راتنج ایله
ایله حیله لوسی اولان دخی شعله ویرور مقدما ذکر اولنان سائر علامات ایله فرق
اولنور دا راتنج چام وفستق اغاجلری صاقزیدر بلسان یاغ بولنماسه مقدار لازم ایسه
اولمقدار ربعی یعنی دورت بلوکدن بر بلوك اسکی زیت یاغندن ونصف مقداری
بان یاغندن وتمام اولمقدارکادی یاغندن الوب استعمال ایده لر بعضلر دیمشلر
بدلی کافور صوینددن ونلی مقداری وحب البلساندن مثلی مقدار در بعضیلر میعه
سائله در دیمشلر دانه سنه بدل سلیخه قابندن نصف وزنی وبسباسه دن
عشر وزنی در بعضیلر دیمشلر بلسان بدا اقلرندن بریجق وزنی در بد اقلرینه
بدل سلیخه قابندن بش مقدار در

بلیلج فارسیدن تعریب اولنمش اسمدر معروفدر بعضیلر دیمشلر بلیلج اهلیلجك
بر صنفدر بعضیلر دیمشلر اخر باشقه اغاجك یمیشدر اغاجی اوزرنده هنوز
یتشل ایکن دوشوروب بریره قودلر قوروب صرارر وبعضیلر دوشوروب
اوفادوب انجق قابوغن قوروب صقالاتلر زیرا مراد اولنان واستعمال اولنان
همان قابوغیدر وبلیلج دیسه لر مراد قابوغیدر رهنده بتر **طبیعتی** درجهٔ اولیده
بارد ودرجهٔ ثانیه اخرنده یابسدر ایوسی اولدرکه صاری اولوب اوستی دوز
وکوشك اولوب لذتنده ازاجیق اجیلق وککره لیك اوله بلیلج لطافت ویریجی
وقبض ایدیجیدر معده یه قوة ویرور معده دن اولان یاشلوغنی کیدرر ومعدهٔ
دباغت ایدر سوداء اسهالنه اسهال ایدر معدهٔ پاك ایدوب دباغت ایتمه سی شول
مرتبه وارورکه بعضی بدنلرده قارنی طوتار مع هذا اکثر فعلی املج کبی اسهالده
وتلیین ایتمکدر اکر یالکوز عسل ایله تربیه ایتسه هضمی کوچ اولوب معده دن اینمکی
دخی کوچ اوله انکچوندرکه اجزاء صحاره طودن سنبل وعود ودارچین وقاقله کبیره و
مصطکی وغیری قاتوب استعمال ایتسه لر معدهٔ قتی ودوق جلالندورر واشتهاء
طعامی کسکن ایلیه مقدار شربتی اوج درهمدکدر اکر محکم دوکوب الکدن کچوروب
برابری سکر ایله واسی صو ایله هر کون صباح زماننده نصف درهم مقداری
استعمال ایتسه لر اغزدن اقان صالیانی کیدره کوزی نورلدیرن کسکن ایلیه اما انچکره

استعمال ایلیه لر بلیلج بولنماسه بدلی حناچیچکنك قوروسندن وزنی مقدار
وثلثی مقداری فرسین وسدسی مقداری قره هلیله در بعضیلر دیمشلر بدلی
املجدن مثلیدر بلیلج اشاغه ضرر ایدر ضرریخی اصلاح عسل

پلیپد یمشی بلوط درلر طاغلرده بتر بیوك ومعروف اغاجدر اما بلوط دیسه لر
مراد یمشی اولور بو اغاج **طبیعت** جمیعا اجزاسیله بارد یابسدر برودتی درجهٔ اولیدن
کچمز اما یبوستی درجهٔ ثانیه اخرینه ایریشور بو اغاجك الك زیاده قابضی قابوغی
التنده اولان اینجه قابوغیدر اندنصکره یمشی اوزرنده اولان قابیدر بعضیلر
دیمشلر عکسیدر بعده یمیشی اوزرنده طشره دن اولان قابیدر بعده یپراغی بعده
اغاجی بعده کوکی بعده یمشیدر وبمیشنك برودتی درجهٔ اولیده ویبوستی درجهٔ ثانیه
اولنده در بلوط ایکی صنفی واردر انلرك یمشلری مشهوردر بلوط یمشی کبی دکلدر
بعضیلر انلری بشقه اغاجدر دیمشلر وبعضیلر بلوطدن بر صنفدر دیمشلر
صحیحی دخی بودر بونلرك یمشلری ینیلور دکلدر برینك یمشی مدوردر بعض
درلر عوام الناس اکا عفصینج درلر برینك یمشی یصی دقو اوزون اقدر ایکیسی
دخی بلوطدن زیاده قابضدر اغاجلری دخی بویله در اکر بیراقلرین محکم ازوب
تازه یاره لره اورسه لر نفع ایدوب بتشدوره بلوطك یمشی کباب ایدوب صو ایله
پشوروب وچیك ایکن دخی یرلر قارنی زیاده طوتار خصوصا الجیله یسه لر زیاده
طوتار واداری دخی طوتار اکر جفتی یعنی یمشی اوزرنده اولان قابوغنی صو ایله
پشوروب زیاده قانی اقاروقان توکرن وبعر سقلرنده چبانی اولان واسهالی
اولان کیمسه لره ایچورسه لر نفع ایلیه بعضی طبیبلر یمشنی نسی شیشلره یاقی ایدر
استعمال ایدر طاغلرده ساکن اولان کیمسه لر قحط زمانلرنده یمشندن اتمك ایدرلر
اندن اولان اتمك زیاده غلیظدر کچ هضم اولور کاه اولور چفتندن واغاجنك اینجه
قابوغندن فتیله ایدوب عورتلر کتورنر لر اسکیدن اولوب دائم قان یاشلوقلرین
قطع ایدر بلوط یمشنده دخی بو فعل واردر اما ضعف اوزره در اکر یا یمشنی ویا خود
قابوغینی پشوروب صویندن سود ایله ایچسلر بقلة الرمات دیدکلری زهره نفع ایلیه
اکر بلوط وطوکوزلك طوز لنمش اچ یا غیله یاقی ایتسه لر حالب یعنی ویلوق اراسنده
یومشاق یرلرده اولان شیشلره اورسه لر زیاده نفع ایلیه اکر بعض دیدکلری
صنفك اغاجی قابوغین یومشاینجه وقوتی جقنجه دکین صولچنده پشوروب
ساجلری قیمولیا دیدکلری باتجق ایله یووب قدنصکره ساجلره کماد یعنی اسی ایکن
اوروب بر کیجه طورسه بر قاچ کره بویله ایتسه ساجلری بویایوب سیاه ایلیه بلوط

باش اغردر زیرا بخارلری حبس ایدوب طشره چیقماغه قومازاصلاحی بودرکه کباب
ایدوب شکر ایله ییه لر اکر بلوط بیره اغندن بر بینی ایلان اوزرینه قوسه لر فوت
اولور اکر یاقوب قلاغ یعنی اغزده چیقان اوفاق قبارقلره اکسه لر نافع دور اوله
اکر طاغیلودیر امانچبانلره اکسه لر طاغلمه سنی منع ایلیه بلوطك بدلی وزنجه
خرنوب نبطی یعنی کچی بوینوزی دیدکلری یمشدر جفتنك بدلی وزنجه قرسین
ونصف وزنی بلوط قابوغی ویا انار چچکی دیمشدر

بورق بورق دیدکلریدر برقاچ دورلودر بعضیسی خلقی یعنی الله تعالینك خلق
ایتدوکی اوزره بولنوب اول وجهله استعمال اولنور وبعضیسی دخی مصنوعدر
بعض اجزا بربریله برکونه ایتمکله بوره اولور خلقی اولان دخی بر ایسی بودرکه
معدنلرنده صو کبی ایکن صکره طوکوب بوره اولور وبر ایسی دخی معدنلرنده طاش
کبی بولنور بر ایسی دخی بیاض وخفیف در ارمنیه دن کتوردلر بوجمله دن ایو واعلا
دربرکونه سی دخی قرزلدر اکا نطرون دیدلر برایسی دخی اغبر یعنی توز رنکلودر
اکا اتمکجیلر بوره سی دیدلر زیرا اتمکجیلر انی صو ایله قرشدروب جورك اوستنی
انوکله یوبوب فرون ایچینه قیوب پشوردکلرنده جورك زیاده بیاض وکوزل
اولور بری دخی قیوجیلر بوره سیدر بو بیاو سیخی یعنی چوداق کبیدر برکونه
سی دخی زبدی یعنی کوپوك کبیدر زیاده خفیف وکوشکدر افریقیه دن کتورلر
بو زیاده کسکندر اما بوره قیماغی دیدکلری غیری نسنه در زیرا بوره قیماغی
پاك بغدای اوننه بکزر بیوك وخفیف پاره لر ایکن بولنوب جمع ایدرلر اما قیماغی
بوره سی دیدکلری طوکمش اولوب طپراقلیغی وقیزللغی دخی واردر مقدما ذکر
اولنان زهر اسیوس ایله بوره قیماغی ما بینلرنده فرق بودرکه بوره قیماغی
زیاده بیاض واغر اولور بعضیسی برمقدار صاری دخی اولور بورهنك عملی
اولانی بودرکه صرچه وقلای وقلی دیدکلری شب کبی نسنه اکلیوب اوفاقلنجی
تا یانجه اتشده پشوردلر بوره عملی اولور قواق اغاجندن دخی سیاه ایله قاریشق
بیاض بر نسنه ایدرلر اکا دخی بوره غرب یعنی قواق بوره سی درلر تنکار دیدکلری
لری دخی عمل ایله اولان بوره لردندر بوره ارمنینك ایوسی اولدرکه خفیف و
بیاض اولوب سونکر کبی دلیك دلیك اولمیه وقایماق بوره سی دیدکلرینك ایوسی
اولدرکه خفیف اولوب یعنی طبقه طبقه اوله وتیز اوفاقلنوب صورکی قیماق
کبی وینکنده فرفریه یعنی کوکجیلك اولوب دادلسه دلی یاقیجی اوله ونطرون
دیدکلرینك ایوسی اولدرکه مصردن کلوب قزل وعشاق اولمیه جمیعا بوره لرك

طبیعتی درجه ثالثده واسطنه قریب حار ویابسدر ویابسلکی زیاده دربعضلر
دیمشلر بوره درجه رابعه ده حار ویابسدر امابو کلام صحیح کلدر لکن نطرون
وکوپوك بوره دیدکلری که افریقیه دن کلمش اوله انلرك حرارتی ویبوستی درجه
رابعه واسطنه قریب مرتبه ایرشمك جائزدر جمله بوره لرك طبیعتلرینك قویلغی
وضعیفلکی وکسکنلکی بربرینه قریبدر افریقیه دن کتوردکلرینك کیمسنه داخلدن
استعمالدن حذر ایتمك کرکدر زیاده کسکنلکی ودالسزلیغی واردر اکر انوکله بدنی
یوبوب اوسه لر کیرینی کیدروب کچیکی دخی کیدره زیرا کچیك اندن حاصل اولمجق
صار وصوتلی دخی چیقار دربوره تحلیل ایچون ایتدکلری دوالره دخی قاتیلور اکر ایمك
مراد اولنسه ایکی درهمدن زیاده ییمیه لر ونطروندن بجق درهمدن زیاده ییمیه لر
مرضك وزمانك واستعمال ایدن کیمسنه نك حالنه کوره ویره لرکاه اولورکه ضعیف
اولان بوره طپراق جوللمك ویاخود برداق ایچینه قیوب قود اوزرینه قودلر تا بربداق
محکم قزینجه قالدرمازلر بعده اتشدن الوب ایچندکی بوره زیاده کسکن اولوب قیماق
بوره سی دیدکلرینك قوتنده اولور اکر بوره دن ایکی درهم مقداری مثلی کتون ایله
محکم دوکوب واذوب برجزو عسل وایکی جزو یغمورصوتلی ویل لری تحلیل ایدیجی ادویه
مثلا طوراق اوتی وسدف وحاشاکی بوزسیورکی ددلر وزوفا پشمیشی ایله ایچسه لر
افراطله اولان بغرسق اغریسنی وبورلیسنی کیدره اکر تحلیل ایدیجی واشیدیجی بعض
یاغلر ایله قرشدروب نوبت ایله طوتان ستمالو کیمسنه لره ستماسی اوشودوکی تتره
دوکی زمانده اتش یاننده سورسه لر زیاده نفع ایدوب خلطلری تحلیل ایلیه نطرون
نطرون دیدکلری بوره اویوز وکچیك وبرص مرهملرینه دخی کیرور اکر بوره صو ایله
وشراب ایله قرشدروب قولاق ایچنه طملانسه لر اغریلرین وسده لرین وکوردلدیسنی
وایچندن اقان یاشلقلری کیدره اکر سرکه ایله اولورسه قولاقده اولان کیرلری
دخی کیدره اکر حمار وخنزیر ایچ یاغیله قرشدروب قدوز طلادوغی یره یاقی ایلیسه لر
ایو ایلیه اکر ضمق بطم ایله قرشدروب سودی وبیوك وقزل اچبانلره اورسه لر دوشوره
تحلیل ایلیه اکر استسقالو اولان کیمسنه انجیر ایله یاقی ایتسه لر نفع ایلیه اکر عسل ایله
قرشدروب اکحال ایتسه لر کوزی کسکن ایلیه اکر صو ایله ایکی مثقال مقداری ایچسه لر
زهرلو وقتال اولان مانتاریمکدن اولان ضرری کیدره کذلك صو ایله ایچسه لر
ذراریح قاتله ضررن کیدره ذراریح قزل اوزرنده سیاه نقطه لو بوجکلردر زهر
لودر اکر انجدان کوکی ایله ایچسه لر صغرقانی یمدن اولان ضرری کیدره کاه اولور
اریقلق دخی ایچون ایتدکلری یاقی مرهملرینه قتارلرکاه اولور مرض صوکلرنده بیوت

ادرینه اکمک لازم کتوردن فالج مرضنه انوکله یاقی ایدوب نفع ایدر سکز بوکیلوب
طولاشماسنه دخی نفع ایدر اکر خمیره قاتوب اتمك ایدوب دلی کوشلمش اولان کیمسنه
یدرسه لر نفع ایلیه اکر بوره محکم دوکوب وازوب قالیك وطوغرو طودان ساجلره
اکسه لر اپخاذ دوب قیور ایلیه وبلغملو اولان کیمسنه لره اسهال ایچون نافعدر واسهال
ایچون اولان دوالره کیورر ایکی ویاخود اوچ درهم قتالر بنفشه وصمغ عربی دخی
قاتوب قوتلری وبدنلری قوی اولوب خلطلری قیو وغلیظ اولان کیمسنه لره ویره لر
اکر بوره ارمنی یا پادیه یا غیله ترلمین کیمسنه نك بدننه صوسه لر ترلر اکر
شرابدن اولان سرکه ایله ازوب بوغازینه سلوك یا پشمش اولان کیمسنه غرغره
ایلسه سلوکی دوشوره اکر بالکوز بوره ایله صواتسه لر دنکی کوزل ایلیه اکر
دائما ایتسه لر بدنی قرارده اکر انوکله باشده اولان قوکاغی یوسه لر نفع ایلیه
اکر صوغلجانلری قتل ایچون اهلان دوالره قاتسه لر زیاده تاثیر ایدوب صوغلجان
لری قتل ایده کذلك یاغ ایله قادین وکوبك وبوش بوکرکلره سوروب اتشه
یقین اوتورسه لر قتل ایدوب چیقاره اکر صمغ عربی ایله قرشدرسه لر رایحه
سی ازاولوب ایریلکی کیده و قوصد دماغی تحریك ایتمیه بوره معده افساد
ایدبجید صمغ عربی ایله مصطکی اصلاح ایدر اکر زنبق یاغندن اوچ درهم
مقداری ایله بوره دن ایکی درهم مقداری ازوب ذکری انوکله اووب مذاکیره
دخی بولاشدرسه لر التی زیاده حرکت کتوره کذلك بوره زیاده ایچمازوب عسل
ایله قرشدیروب الت والتنی وقاسغنه صوسه لر شول مرتبه که حرکت
کتوره که اضطراب ویره اکر بش درهم مقداری نصف رطل صو ایچنده یواش
اتش ایله قیناد وب ادیتسه لر بعده طتلو زیت قرشدیروب قودی قولنجی اولان
کیمسنه ایچسه خصوصا کمش وقلای ادیدنلره عارض اولان قولنج ایچون ایچسه لر
نفع ایلیه مجربدر بوره ارمنی بولنماسه بدلی وزنی ونصف وزنی طوزدر
بعضیلر دیمشلر نصف وزنی قزل بوره در بعضیلر دیمشلر وزنجه ملح اندرانی
دیدکلری طوزدر

بلبل مشهور ومعروف قوشدر رنکی یشل ایله سیاهه مائلدر باشی یانده بیاضی
واردر کوجك سرچه درشکلی واوازی کوزلدر لوازندر اوتری اولرده بسلرلر
طبیعتی زیاده حاد ویابسدر ریمه سی زیاده استیدر حارمزاجلولره یرامان
درجماعی زیاده تحریك ایدر خصوصا یمرطه سی بوبابده زیاده درامانجسی زیاده
یاپشقاندر کوز قباقلرینه نائدبتان قیله ایودجلا ویره سی زیاده درس

قابضلغی دخی واردر یوزه طلا ایتسه لر جلا ایدوب رنکی کوزل ایلیه اکر عورت
کتوریکه نسه قارننده اوغلانی دوشوره

بنفشه فارسی بنفشه‌دن تعریب اولنمشدر معروفدر بنفشه دیو اطلاق اولنه
چیچکی مراد اولنور الحق بو نبات جمیعا اجزاسیله طبیعتی درجه اولیده بارد ودرجه
ثانیه ده رطبدر اکر یپراغنی تازه ایکن دوکوب بالکوز ویا ارپه اونی ایله اسی
شیشلره یاقی ایتسه شیشلری ایندوره اکر یپراغنی اولان معده ویاخود کوز
اوزرینه قوسه لر یپراغنی ساکن ایلیه وطشره چقمش اوتوراغه یاقی ایتسه لر
نفع ایلیه اکر چیچکی صو ایله ایچسه لر خناقه واوغلانجقلره عارض اولان صرعه
نفع ایلیه چیچکی زیاده لطافتی سببیله شیشلری ایندوردر واعتدال ایله ویودر
وقان کسکنلکندن وصفرادن اولان باش اغریسنی ساکن ایدر واسانلغله صفراء
اسهال ایدر خصوصا معده ده وبغرسقلرده طوتلمش اولانی زیاده ایدر اکر محکم
ازوب حرارتدن اغریسی اولان باشه واننه یاقی ایتسه لر ساکن ایلیه اکر شکر
ایله استعمال ایتسه اسهال ایتمه سی قوی اولور اما عسل ایله ضعیف اوزره ایدر
پشمیشنی استعمال ایتسه لر معده یه خفیف ترکد ومعده دن تیز اینز اکر اریك
وعناب وتمر هندی وشاهتره ویاخود هلیله قتوب استعمال ایدرلرسه اسهال
ایتمه سی قوی اولوب معده یه اغرلغی کیده مقدار شربتی اوچ درهمدن اوز ایکی
درهمدر اکر چیچکنی یا پادیه ایله قیناد وب صوینی باشده اغریسی اولانلر بورنلره
سورسه لر تحلیل ایدوب دماغ وسائر اعضایه عارض اولان اسیلکی ویبوستی
کیدره اکر بر کیمسنه یا قیجی واجیدیجی صفرادن اسهال اولسه هر کون بنفشه
محکم دوکوب زیاده اینجه الکدن کچوروب ایکی درهمدن دورت درهم مقداری
استعمال ایتسه زیاده نفع ایلیه اما عقیبنجه بر مقدار صوق صو ایچه لر اوتوراقده
اولان اغریلری وشیشلری وچاتلاقلره یاقی ایتمکله نفع ایدر یمك ایله سیدوك
یاقماسنی منع ایدر شکر ایله اولان بنفشه شرابی وکسور وکه نافعدر شکر ایله
مرباسی دخی نافعدر بوبرکلره اغریسنه وجکو ذات الجنب وشوصیه نافعدر
شوصه کوکس پرده لرنده اولان چباندر سدوك طوتلماسی حرارتدن اولسه ادرار
ایدر بنفشه چوق ییسه لر قلبه یعنی یورکه ضعیفلك وبدنده اغرلیق ویرور
وغصه لندورر خصوصا کسکن ستما اولره زیاده ضرردر بر مقدار انیسون اصلاح
ایدر بنفشه قوقلامق دماغی صوق اولانه ضرر ایدر مرزنجوش اصلاح ایدر
صفروی اویوزو کیچکی اولان کیمسنه یپراغنی صقوب صوینی ایچسه ویاخود

سودلنسه زیاده نفع ایدر یپراغنك قرباسی نزله لره و زکامه نافعدر چیچکنك
یلغی مصطکی ایله پرماق ادالرنده صفرادن اولان شیشه نفع ایدر اکر یپراغن دوکوب
صویرن صقوب اول صودن ایکی پای و شکردن بر پای ایدوب قرشدیروب بو وجهله
قرشمشندن ربع رطلك ۶ ۳ درهمدر اوتوداغی طشره چقمش اولان اوغلانجیغه
برقاچ دفعه ده ایچورسه لر کرو دیکه ایدر تجربه در بنفشه بولنماسه اوکسورك ایچون
واسهال ایتمك ایچون بدلی وزنجه بویان کوکی بعضیلر لسان الثور بعضیلر نیلوفر
یپراغیدر دیمشلر

بهمن اسمر فارسیدر اغاج کوکی کبی بر دوادر امّا نفسنده کوکلردر معروفدر
ایکی درلودر بری قزلدر و بری بیاضدر قزل اولان بوغملودر و بوکلمش کبیدر قاتیدر
قابوغی دنکی سیاهه مائل قزلدر بیاض اولانك اوستی و ایچی داخی بیاضدر طبیعتلری
درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر قیو و سکمه سی کچ رطوبتلری واردر قزل اولانك
حرارتی بیاض اولاندن زیاده در ایوسی اولدر که خراسان وارمن جانبلرندن
کتوردلر بیاضنك ایوسی اولدر که پاك و قتی و اغر اوله و قیزل اولانك ایوسی اولدر که
قزللغی صافی اولوب اغر اوله ایکیسنك دخی دانه لری خوشدر دلدلدر قیولقلری
ظاهردر ایکیسنده دخی بر مقدار قابضلق واردر ایکیسی دخی سمردیجی دوادر
قلبه زیاده قوة ویرور یورك اوینامه سنه نفع ایدر ارلیك صوین زیاده ایدر
شول مرتبه بللو اولور که جماعه تحریك ایدر بوکرکلرده و قاوقده اولان طاشلری
اوفاقلامق ایچون اولان دوالره قاتسه لر زیاده یاردم ایدر دیمشلر که مقعده
ضرر ایدر انیسون اصلاح ایدر بولنماسه وزنجه تُوذَری و نصف وزنی
لسان العصفور دیدکلری دوادر

بزربنج فارسی بنك لفظندن تعریب اولنمشدر بنج درلو غنشی بر نباتدر قالیك و
اوستی اوفاق توتیلو بداقلری واردر یپراقلری اوغل وتی یپراغنه و یاخود بوکرجه
یپراغنه بکزر امّا بونك بیوجك و قالیك رق وصاروراق واونراقدر و اوجلری
یارلمش کبیدر و غایت یشل لکندن سیاه کبیدر بو نبات اوچ درلودر بری سیاه
در بونك چیچکی قزله مائل کوکجل در کلنار چیچکی کبی دکلودر بداقلری اوزرنده
چیچکی بر بری ادنجه دیزلمشدر چیچکدنصکره سیاه دانه سی اولور ریحان تخمنه
بکزر امّا بونك سیاهلیغی ازدر بر صنفی دخی قزلدر صاروبه مائل چیچکی واردر
چیچکدنصکره اَدُوسِمِین یعنی تُوذَری دیدکلری تخمه بکزر تخمی اولور بر صنفی
دخی بیاضدر نباتنك یپراغنك سیاهلیغی ازودنکی اوّلکیلردن اجیق اولور ایکی

اولکی برامازلردر استعمال اولنان و تخمیدر اکر اوچنجی بولنماسه کرك اولدوغنه
کوره ازلجق انلردن استعمال ایلیه لر بعضی طبیبلر بو نباتی جمیعا اجزاسیله دوکوب
صوین صقوب کونشده قوریدوب استعمال ایدرلر بعضیلر دوکوب بغدای و نیله
قرشدوروب چورك چورك ایدوب حفظ ایدرلر طبیعت سیاه اولانی درجهٔ ثالثه اواخرنده
بلکه درجهٔ رابعه اوائلنده بارد یابسدر قزل اولانی اشاغه در صوغی صقلمش اولانی
قزل کبیدر بیاض اولانی بونلردن اشاغه در تا درجهٔ ثانیه اوائلنده بارد یابسدر
بونلرك طبیعتی کوره رطوبات اقمسنی منع ایدر کتورنمکله قولاق قلرو دحملر اغریلرین ساکن
ایدر اکر عصارهسن بغدای اونی ایله ویا قاووت ایله قرشدرسه لر کوزلرده و سائر
اعضاده اولان اسی شیشلری کیدره ر تخمی اوکسوروکه و اسیدن اولان نزله یه
ایودر اکر تخمندن ایکی ثُولُوس یعنی التی قیراط و یاخود ایکی ولمقدار خشخاش
تخمیله ماء عسل ایله ایچسه لر دحمدن و سائر اعضادن چوق قان کلمه سن منع ایلیه
اکر ایچنه دوکوب شراب ایله نقرس اوزرینه یاقی اینسه لر نفع ایلیه ممه لر و خایه شیشلرینه
دخی موافقدر یپراغندن ایتدکلری چوركلردن یاقی ایتمك اغریلرین ساکن ایتمکده قویدر
اکر یپراغندن اوچ دوت یپراق ایچسه لر اِبنیالُوس دیدکلری ستمایه نفع ایلیه
اِبنیالُوس هم حرارتلی و هم صوقلغی اولان ستمادر اکر یپراغنی سائر ترهلر بیشوردکلری
کبی بیشوروب بیسه لر عقلی افساد ایلیه و دیوانه ایلیه اکر کوکن پشوروب صویله مضمضه
اینسه لر دیش اغریلرین کیدره ر بیاض اولان صنفنك تخمی سمز تمکله غایتدر یعنی انکله
زیاده نسنه بوبابده بولنماز زیرا قانی قیو ایدوب یاغ ایدر اکر یپراغیله یاقی ایدوب
و یپراغن مثلثیله ایچسه لر کمکلر یمه سنی و قیرلمه سن کیدره ر التی قیراط مقداری
چوق قان اقماغنی منع ایدر و اوکسورك کیدرمك ایچون اولان دوالره غایتده یعنی
زیاده در نفع ایتمکده اکر یاقوب بر قامش ایله اغریسی اولان دیشه توتسو اینسه لر اغریسی
کیدره ر اکر یپراغنی اتشده پشوروب ایچ یاغیله و یاخود یمرطه صاروسیله محکم
اروب اشغه سنده اغریسی اولان کیمسنه یاقی اینسه لر اغریسی ساکن ایلیه اکر بزربنج
و افیونی برابر الوب بر بقله مقدارن استعمال اینسه لر زیاده چوق ادر بوده اکر تخمنی
دوکوب قطران ایله یوغوروب یمش و اغریسی اولان دیش قوقلرینه طولدرسه لر اغریسی
ساکن ایلیه الا چوق استعمال ایچون مقدار شربتی بش قیراطدر بیخده بر قاعده
واردر انی بیلمك اولی و لازمدر قاعده بودر که ایچرودن استعمال اولنماق لازم اولورسه
بیاضندن غیرینی ایتمیه لر امّا طشره دن اولجاق سیاهی و احمری اولیه دا اکر قزل اولاندن
چوق استعمال اولنوب و یاخود سیاه اولاندن ایکی مثقال و یاخود دورت درهم

وافیوندن ایکی درهم مقداری استعمال ایتسه لر فی الحال قتل ایدر بو مقداری ایکی دفعه
ده استعمال ایتسه لر اولا وافر اسندوب بعده ایودر صکره اعصابه کوشکلق زیاده
اولیجق وکوزلری قرارادوب قرارادور وبدنی قیزمیش ایکن کندوکجه صووودر صکره
نفس طار اولور ویوزی صارارور ودیوانه اولور وکوزی پرده لنور وسوز سویلمز اولور
واغزی کوپکلنور وبوغاز اغریسی اولوب ایکی کونه دکین قتل ایدر صاحب کتاب ایدر قزل
اولاندن ربع رطل مقداری یمش کیمسنه کوردم اصلا ضرر ایتمدی علاجی بودرکه ماء
عسل ایله وسود ایله خصوصا کچی ویاخود اشک ویا صغر سودی ایله چوق چوق قوصدره
رلر اکر ماءمیثا تخمن وفستق ایچن پشوروب سود ایچنده پشمش انجیر ایله یسه لر زیاده
نفع ایلیه واسکیدن قلان خنزیر ایچ یاغی وقزل بورق جوزبوا قابوغیله وشلغم ایله
وکنکر وصوغان وصرمساق وانجیر بونلردن اسی ایکن اسی مثلثا ایله بیه لر نجح بولنماز
سم مقداری بجز افیون بدلیدر خاصه سندندر که اکر قولنجلو اولان کیمسنه بوغازنه
اصوب کتوردسه قولنجینه نفع ایلیه

بلادر اسم هندیدر فهم زیاده اولماق ایچون استعمال ایدرلر معروف نسنه در
ایوسی اولدرکه سیاهه مائل اولوب قزل اولوب اغر اوله ودریسی دوز اولوب
بورشمش وچقورلنمش اولمیه ومجدانه بیوک اولوب اغر اوله وایچنده قابوغی
التنده رنکی قان کبی قیزیله وسیاهه مائل عسل کبی قیو عسلی اوله بر مقدار اغرجه
رایحه سی اوله بونک عسلی درجه رابعه ده حار ویابسدر وعسلی التنده ایچنده بک
بر قابی دخی واردر انوک ایچنده پاک ولذیذ قوخوسی کوزل یمه سی اولوب ضرری
یوق ایجی واردر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ودرجه اولیده یابسدر بلادرک عسلی
دماغده اولان جمیعا صوق مرضلره وقارن ومعده ده بالجمله اعضاء باطنه ده اولان
صوق مرضلره وفاسد یاشلقلره وفساد ذهنه نافعدر اصلاح فکر ایچون وقوه
حافظه ایچون ربع درهمدن زیاده استعمال اولنمیه فالج وغیری صوق مرضلره
نصف درهم استعمال ایلیه لر اکر بدنده والده وشوم اوزرینه طلا ایتسه لر کیدره
وشوم جمع وشمه دو شم اولادعرب اللرین وسائر مراد ایتدکلری اعضادن بر
یرین اکنه ایله دُدُوب قانی قیجاق اوزرینه چویت ویاخود مرکب قیوب ایچینه
سکوب قالان نشانلره وشم درلر کذلک طلا ایتکله سکللر کیدر ودخی قبارددر
بلغمدن اولان داء الثعلب اوزرینه وماغیله وطلا ایتکله ایو ایدر اکر یاقوب دتونی
اوزرینه وتورسه لر بواسیر دیدکلری چبانلره نفع ایلیه برص اوزرینه طلا ایتسه لر
کیدره اکر یالکز استعمال ایتسه لر بیه نه ضرر ایده اولی بودرکه بکتلر ومزاجلری

اسی اولان کیمسنه لره اکا یقین اولمیه لر یعنی یمیه لر زیرا قانی یقار ودماغی قورودور واویقو
سزلیق ویرور وکوکس اغریسی وزیاده صوسزلق ویرور وایچرده اولان اعضاء
طالار اولی بودرکه اصلاح اولنوب استعمال ایده لر خصوصا قوجه لره وکتورملره
ایودر اصلاحی بودرکه اولا صافی صغر یاغی ایچنده قیناروب تازه فوز ایچی وشکر
ایله بیه لر یالکز عسل چقارماسنک طریقی بودرکه کلبتن دیدکلری التی انسه
قیوب قزل اولنجه اتشده اولا بعده بلادرک باشن کیدروب کلبتن ایله صقه
لر عسلی چیقوب طلار طملایان عسل صغر یاغی ایله قریشدیروب استعمال ایلیه لر
اوزرینه اکشی انار صوری الر عسلندن ایکی مثقال مقداری انسانی قتل ایدر اول مقدار
استعمال ایدن کیمسنیه اولا بوغازنده کسنتمك ویانغین وحرارة وفساد فکر
وابچیلق وکوکس پرده لرنده چبان وقبارمق وکسکن وایرلماز ستما عارض اولور
علاجی بودرکه صغر سودندن اولان اکشی یوغرت واربه صوینی وبادم یاغنی وایوج
جکرده کی لعابی ویره لر وقار ایچنده اوتوره لر دیمشلر که اکر بلادر بالی ایله بر
حیوانك کوزینه اکتحال ایتسه لر کوزین اغاردوب کور ایلیه لکن چوغان ایله بینه
ایو اولور بلادر بولنماسه فندق ایچندن بش وزنی ودهن بلساندن ربع وزنی
واق نفطدن سدس وزنی بدلدر

برنوف ولایت مصرده اولور بر شجردر لسان فارسیده شابابك تعریب ایدوب
شاباخ درلر مصرده چوق اولور واغاجی انده بیوك اولور بداقلری وبپراقلری
چوقلوغنده وبوکلوکده انار اغاجی قدر اولور بپراغی اج دیدکلری یمیش
اغاجی بپراغنه بکزر لکن بونك بپراغی اوزرنده اوفاق توللری واردر ورنکی
توز رنکنده در رایحه سی کسکندر لذتنده دادیوقدر اغردر بخور مریم دیدکلری
نبات کوکنك رایحه سنه بکزر وافر چیچك ویرر سالقم شکلنده چیچکنك اورت
سنده اوفاق پوسلری واردر رنکی صارو لیغه مائلدر قوان چیچکنك صادر وسنه
بکزر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر اکر بپراغن دوکوب صوین چیقاروب
اول صو ایله چوبیتی ازوب صرع اولان اوغلانجقلرین اکثرینه وبورنلرینه وکوز
ایله قولاق اراسی اولان یرلره وبیونلرینه واوجلری ایچنه وایاقلری طبانلرینه سوره
سه لر نفع ایلیه وصوق وغلیظ یللری کیدرر اکر صرع اولان اوغلانجقلره عصاره
سندن بر درهم مقداردن انالری ویاخود دایه لری سودیله اصلایوب ایچوره
سه لر نفع ایلیه بپراقلرین قوقولامق زکامه نفع ایدر ودماغ پرده لرنده وبورنك
دماغ طرفنده اولان سده لرین اچار ویللرین طاغیدر بپراغی اوغلانجقلرک

بغرسق اغرلرین وقارینلرین طوغرواغریلری که صوق یللردن اوله اولاغریلری ساکن
ایدوب یللری طاغیدر ومعده لرین قوی ایدر وصالیه وقیولنسنه لراقمه سن منع
ایدر اوغلانجقلره بوخصوصلر ایچون بیراغنك قورو سندن مقدار شربتی ایکی در
همه دکدر انیدخی دفعة ویرمیوب آز آز ویروب برقاچ دفعه ده ویره لر امابیوك
کیمسنه لره مقدار شربتی ایکی مثقالدر دکدر اکر عصاره سندن اون مثقال مقداری
بردنك جاوشیر ایله ایچسه لر طبیعتی اجوب قوة ایله اسهال ایلیه بر مثقال مقداری
جاوشیردن برحبه مقداری ایله هر حیوانك صوقدن اولان بغرسق اغریسنی ساکن
ایدکاه اولورکه عصاره سنز سذاب دیدکلری نبات عصاره سیله بعضیلر دیمشلر
جنْدبادستر ایله وایجی بادم یاغیله طوکغونلغی واوتنشا قلغی اولان کیمسنه لره اوج
کون علی التوالی ایچوردلر زیاده نفع ایدر بوبابده غیری نسنه اکا برابر اولیماز
والسلام

پَیْنیرْ سودك صوتلی کیدوب طوکوب قورومسی ویاخود قورو ماغنی یا قللا شمه
سیدر هر سوددن پینیر اولماز انجق شول سوددن اولورکه قویو وقوتلو اوله
طبیعت تازه پینیرك طبیعتی درجه ثانیه ده بارد ورطبدر وطوزلوسی حار ویابس
در پینیرنه دکلو اسکی اولورسه یبوستی وکسکنلکی زیاده اولور اماپینیرك قوتیشی
وبوزلمشی زهردر پینیرلرك ایوسی اولدرکه بینی اولوب تیز اوفاقلانه وساقیز کبی
جکلمسی اورتنجه اولوب وپاك اولوب جوق صادولیغی اولمیه رایحه سی خوش اوله
اکشی سوددن ویوغورتدن اولان بعیزکه ترکیده قاتیق دردر پینیرلرك ایو سیدر
وهضمی قوی اولانیدر سودین پینیر ایتدکلری حیوان ایو اوتلردن یمش اولورسه
پینیری دخی ایو اولور اکر یراماز یمش اولورسه پینیری دخی اکا کوره در پینیرك
طوزلوسنك ایوسی اولدرکه طتلو رقا ولوب طوزی اورته اولوب طوزلاننالدن برو
جوق زمان اولمیوب بیان کیمسنه ککردکره رایحه سی جوق طورمایه اما طوزسز پینیر
معده صولیجیدر اکر سده ایتمزسه اعضایه تیز کیچر اکر سکرسه انی زیاده ایدر
وقارنی بومشاده اکر پیشوروب صقوب بعده کباب ایتسه لر قارنی طوتر وهضم
اولیجاق سده لر ویراماز وفاسد وچیك خلطلر پیدا ایدر اما شول پینیرکه قرم
صغر وصو صغرندن اولا زیاده غلیظدر دوه لردن اولان دخی بویله در بونلردن
بیان کیمسنه اردنجه عسل بیه وسعتر ونعناع ایله بیه پینیرك تازه سی طعام اشتهاسن
کیدرر اما طوزلوسی کتورر دواجی صفراوی خلطلر ایدر صوسادر معده یه یراماز در
کوزه ضرر ویرور اما مزاجلری صوق اولانلره اولقدر تبه ضرر ایتمزکه مزاجلری اتشی

اولانلره ایدر اما تازه سی بونك عکسیدر زیرا تازه سی مزاجلری صوق اولانلرده
صوق مرضلر ایدر واپلاونْس دیدکلری قولنجه دوشورر بنکیم بیان اولنمشدر بومقوله
کیمسنه لره عسل وخرما شربتیله اصلاح اولنور واوزرینه اکشی وقابض وتازه یمشلر
دن نسنه بیمیه لر اما مزاجلری اتشی اولانلر طوزلو پینیر بیسه لر اوزرینه سکنجبین ایچه
لر اوزرینه اکشی ومعده دن سیر یجی یمشلر بیسه لر دخی جائزدر طوزلو پینیری اون
قرنیله یمیلر وزیاده اسکی اولانه یقین اولمیه لر زیرا براماز در معده یه موافق
دکلدر اشتهایی بوزار ضررن قوصاغله ومعده یی پاك ایدوب جلا ویرور نسنه ایله تدارك
ایده لر ونفسی خوش ایدر نسنه ویره لر

بُولْغُورْ جَکْبشیش وشیشلدخی ددلر حبوباتدن مثلا بغدای وطاری وغیری
دکرمنده چکوب ایریجه ایتدکلریدر وبولغو مقوله دن ایدرلرسه ایولکده ویرامز
لیقده وطبیعتده اکا تابع در پیشوروب ییوب هضم اولیجاق ایو کوزل غدا اولور
حبوباتی بولغور ایدوب یمك هضمی بتونندن واوت اولمشندن اساندر اما محکم
پیشورمك کرکدر اکر محکم پیشورمزلرسه بدنده یللر وکرنمه لر پیدا ایلیدر هر طعامه
قردومك دیدکلری ایندن اولان بولغور یراماز دره قارنی طوتوجیدر آرپه دن
ایتدکلری جوق غدا ویریجیدر اما معده دن اینمه سی کجدر بولغوری قاورسه لر
یابسلغی وقارین طوتماسی وکج اینمه سی زیاده اولورات ایله پیشورلمسی اصلاح ایدر
اما کج هضم اولور بولغور یدکدنصکره معده ده اغرلق وکرنمك حاصل اولیجاق قوصمق
اولیدر ویاخود اوزرینه مصطکی ویاخود عود وانیسون جوارشلرندن استعمال
ایده لر

بُورْجَاقْ جُلْبَانْ ددلر بنیلان حبوباتدن بورجاق انواعندن سوبو یشل
راق اولانیدر ضَرْقی دخی ددلر طبیعتی بارد یابسدر یبانیسی وبستانیسی اولور
یبانیسی یراماز در قیوخلط پیدا ایلیدر اما سودی جوق ایدر اکر دوکوب طشره
دن اعضا اوزرینه اوروب کتورسه لر محکم ایدوب قوة ویره اکر بیسه لر سکرمه
ضرد ایلیه ویراماز سودا الوقان حاصل ایلیه اکر بعضی قبض ایدیجی صولر ایله یوغورت
وایر غالنمش اولان یراوزرینه یاقی ایتسه نفع ایلیه اکر پیشوروب عسل ایله ایچسه لر
بغرسقلردن یراماز خلطلری ایندورر وحیض قانن یوریده وکوکسده اولان یراماز
ارتیقلری اریدوب ویومشادوب تحلیل ایلیه اکر صغراوتلارسه زیاده نفع ایلیه اکر بر
یرده یاقوب توتسو ایتسه فاریجلرانده جمع اولر

پِنَارْ فارسیده جیدار ددلر اغاج کبی بر نبات در بیراغی بللوط اغاجی بیراغی کبیدر

لذتی ککوم دکری بیشل ایکن صارو لیغه مانلدر بیراقلری اوزرینه کوکدن عسل
کبی منّ یعنی چه یاغوب اوستنده قزل دانه اولور قودنجو غنم بکزر متصل بیوبرر
زیاده اولور آیار کی یاز اولی ایدر اول زماندك بیوك اولور اول دانیه قرمزدرلر
قرمزبویا اندن اولور طبیعت اما بونبانك قوتی درجهٔ ثالثده بارد یابسدر اکر بیراغن
الوب قورودوب دوکسه لر وصوق صو ایله ایکی مثقال مقدارن ایچسه لر قارنی
طوته اکر عسل وکل یاغی ایله معجون ایدوب ایکی مثقال مقدارن ایچسه لر زحیرکه
ایچ اغرسیدر انی کیدره اکر تازه بیراقلرین محکم ازوب باسی شیشلره یاقی ایتسه لر
اغریلرین کیدروب زیاده اولمسن منع ایده اکر بر تیلوب یر تیلن یر اوزرینه یاقی
ایتسه لر نفع ایلیه اکر عورتلر بیشیمیشنك صوبی ایچنده اوتورسه لر رحملرینك یاشلقلرین کیدروب قورودوب تحلیل ایلیه
بغرتلاق قوشی جوزی عربیده جوز القطا وجوز انهار دخی درلر بعضیلر دیمشلر
جوز انهار غیریدر دیمانده اولان جوز مراددر بونبات براوتلو قدر دوزیرلرده و
صولرده یقین وصولی چکلش یرلرده بتر یپراغی سمز اوت یپراغی کبیدر اما بونك
یومشاقراق ویصی راقدر اوزرنده یوس واردر بر کوکدن چیقار چوق بداقلری
واردر یر اوزرنده دوشنورلر یومشاق وبوغملولردر کالکج کبی ایتا وزومیدر
بردولو سیدر انك جادرلری کبی جادرلری واردر هر چادرلر ایچنده اوزونجه
قلفلر واردر ایچنده بورچاق دانه سندن کچیرك ایکی دانه واردر بغرتلاق
دیدکلری قوش دانه لری نی یمکه حریصدر اکر یپراغندن شراب ایله ایچسه لر
سدوك طلامسن وقاوقلرن اولانی یوزی کیدره خصوصا اکر هلیون کوکنك
پیشمیشنك صوبندن قتارلرسه زیاده تاثیر ایدر بعضلر دیمشلر یپراغندن صقلان
صو یلدن وسائر نسنه لر ایله اولان قولنجی کیدره
بورجاق بوغوجی مرحمه بکزر دیر نباتدر مصرده هالوك دیمکله مشهوردر زیرا
یاننده بتن سائر نباتاتی هلاك ایدر طرا ثلث کهمانتاره بکزر راغاج کبی نسنه دد
بو نباتات انواعندن بر سیدر بعضیلر اورن دیوتشمیه ایدرلر قبرسده فرسیق
درلر بو نبات کوجوك بر بداقدر قرله مانلدر اوزنلغی ایکی قارش ودخی زیاده اولور
یپراغی واردر یپراغنده یلشکلك واردر اوزرینده اوفاق تولری واردر تازه
وبیشل در چیچکی بیاضه وصارو لغه مانلدر یرماق قالیکلوغنده کوکی واردر یاز
زماننده وقورا قلیقده کوکی دلینور اکا یقین بتن دانه لو اولان نباتی اوکدرماز
بعضیلر قایناروب هلیون یعنی مارچوبه دیدکلری نباتی قایناد قیدکلری کبی

انیده دخی یر لجیك ایکن بنور دیمشلر که اکر بعضی پیشوریلن حبوب ایچنه
براقسه لر تیز پیشوره قوتی قوردر دیچمدر درجهٔ ثالثده بارددر پیشمیسی
کوچ اولان اتی بیله پیشورسه لر تیز پیشوره سمز وقالیك اولان کیمسنه لر دائما
یسه لر اریقلاده وضرر ایتمیه چیك ایکن دخی بنور
بوزسپوردکه حاشا درلر یونانجه ثومش مغرب جانبلرنده صعتر الحمیر دیکلر
معروفدر قدس شریفده واطرافنده وسائر طاشلو یرلرده چوق بولنور ثمنشی کوجه
نباتدر قاریش قدر بوداقلری واردر اوفاق وایچه بیراقلری واردر بنفشه رنکنده
اوجنده چیچکی واردر طبیعتی درجهٔ ثالثده حار ویابسدر ایوسی اولدر که چیچکی
چوق اولوب اوزرنده اوله واغلجی اوله محکم اتسی ایدر وخلطلری قطع ایدر سدلری
وحیضی یوریدر واناقرندن اوغلانی چیقارر وکوکس پرده لرینك سده لرین اچار
وکوکسی توکرمکله پاك ایدر واویکی دخی پاك ایدر اکر طونور سرکه ایله ایکی درهم قدر
ایچسه لر بلغمدن اولان خلطلری چیقاره اکر پیشوروب عسل ایله ایلنسه لر کوجله و
طوغرلمایچه نفس الماغه قادر اولمیانلره نفع ایلیه وصوغلجانلری چیقاره وحیضی و
بولی یوریده وقارندن اوغلانی ویتاغن چیقاره اکر عسل ایله معجون ایتسه لر بلغملر
توکرمکله اسان چیقاره اکر سرکه ایله یاقی ایتسه لر هنوز پید اولمش اولان شیشلری
تحلیل ایدوب ایندوره طوکمش قانی ارید اوفاق نقطه لری وقوردی وطشره چقمش
اولان سگللری که یونانجه انلره اقرخوریش درلر اوزرینه یاقی ایتمکله وسرکه ایله
طلا ایتمکله قوپاروب کیدره اکر قاووت ایله قرشدیروب وشراب ایله معجون ایدوب
عرق النساء اوزرینه قوسه لر نفع ایلیه اکر سائر تازه ترهلر ایندوکی کبی طعام
ایله آزآز یسه لر کوزضعیفلکینه نفع ایلیه اکر دوکوب صو وعسل ایله معجون ایدوب
ایکی مثقال مقدارن ایچسه لر قولنجه نفع ایلیه ویرامان خلطلری تحلیل ایلیه وبوکرك
لری قوی ایدوب پاك ایلیه وجماعی تحریك ایلیه بوغاز ودحم اغریلرین کیدره رود
وافتیمون انك قائم مقامی اولور اما سوداء اسهال ایلکده اندن ضعیفدر اکر یالکوز
چیچکندن اوچ درهم مقدارن ایچسه لر خلط سوداء چیقاره اولی بودرکه خمیره
قوناجاق طوز دخی قتالر بعض کیمسنه لر سرکه ایله ایچه لر طوعرامه سی وارینه سی
زیاده اولمغا ایچون بعضلر صو ایله وسرکه ایله مراد اولندیغی قدر ایچه لر یاقوب توتسو
ایدنمسی مصروع اولان کیمسنه لره نفع ایلیه بلکه بعضیلر بینه افاقت ویروب صرعن
کیدررکاه اولور بو اوتدن شراب ایدرلر شول وجهله که دوکوب الکدن کچوررلر
ویوز مثقال مقدارن الوب بر بزایچینه قودلر بعده اوزوم شیره سندن بر جره

كما التمش رطل اولور انكا قاتوب تا قاينايوب شراب اولنجيه دك اپچمزلر بو شراب
طعام ايو سكمیوب بر امان سكمه سنه و طعامه اشتها اولمه ماسنه نفع ايدر يعنى
اشتهاء اپچادر سكرلر صوو قلوغن و صوقدن اولان اغريلرى كيدره ودخى ايكولر
او جلرنده اولان اغريلرى دفع ايدر و صوقدن و هوالر و قارلر صوقلوغندن اولن
دتره مه لرى كيدررو جميعا صوق زهرلرضردن دفع ايدر ذكرلر حيوانى وكرلينلجى
اولسون صعتر دخى بو نباته قوتده مشابهدر اما بونك جمله احوالده قويدر
بنى اسرائيل زيتونى ولايت شامدن بيروت طاغندن و فلسطينده چوق بولنور
بر طاشدر بلوط شكلنده بر طاشدر بلوط شكلنده در بياضدر اوستى بوندكلدر
اپريدر اوزرنده بربرينه طوغرو چزيلر واردر صانه سن كه چكچك ايله اويمشدر
بو طاش صو ايله ازيلور ولذتى يوقدر اكر نخود مقدارن الوب صو ايله بيلكو اوزرنه
ازوب اسپحاق صودن اوج قواسوس ايله اپچسه لركه هر قواسوس ايكى بچق وقيه و
نصف وقيه و ربع وقيه در كوجله افشات ايتمكه نفع ايدر و بوكركده اولان طاشكر
او فاقليه اما قاوقده اولانه نفعى يوقدر
بيلگو طاشى معروف بر طاشدر بر قاچ دولودر بعضيسى قزله مائل و بعضيسى توز
رنكلو و بعضيسى يشلدر اكر بيلكو طاشى اووب ايچندن چيقان قيوسنه ثمه يه و
خايه لره سورسه لر بيوكلكن و شيشمه سن كيدره اكر بچاق بلند كره بلكونن چيقان
قيو صوبى ساچ و صقالى دوكولن يره سورسه لر قيللرين بتوره اكر سركا ايله بر
درهم مقدارن اپچسه لر طلاق شيشلرين كيدره و صرع مرضنه نفع ايدر اكر
بلكو طاشنك سياهه مائل اولاننى باقر ايله اووب اكسوزدن پيدا اولان
چبانلرو او يوزلر اوزرينه سورسه لر نفع ايدوب كيدره اكر يشل بلكو طاشن
اوفادوب قوى اوزرينه قيوب محكم ياقوب بعده سركه ايله و نطرون ايله ازوب
كچيكه و او يوزه و تمره كوپه و خنازير چبانلرينه سورسه لر ايو ايدوب كيدره
صمغ و زيت ياغى و بالموم ايله اولان مرهملره قاتسه لر سرطان ديدكلرى
بيوك چبانه اورسه لر زياده نفع ايليه او فاقلميشى اكله اوزرينه اكسه لر
نفع ايليه قرزله مائل اولان بلكو طاشى كوزده اولان بياضه نافعدر كيدرر
جلا ويرر دكوزه علاج اپچون اولان شيافلره يشل اولان بلكو طاشنه سودك
قوتلرين و جلا ويرمه سن زياده ايدر قيز يله مائل اولان بلكو طاشى او فاقليوب
آتش ياغنه و آتش يا قدوغندن اولان چبانلره اكسه لر نفع ايليه اكر يشل اولن
بيلكو طاشن دوكوب قيرو طى مرهمينه قاتسه لر اوتوراق طشره چيقماسنه

٩٥ وجاتلاينه نفع ايليه مجربدر و سكزلو اولان اعضاده اولان آتشى شيشلرك يانغن
لرك سيوندورر و اغريلرى وكندورير كيدررر
بوى تخمى عربيده حلبه دد لر حُلبه يو اطلاق اولنسه تخمى مراد اولنور طبيعتى درجۀ
ثانيه اولنده يابسدر پشوريجى و يومشاديجى و تحليل ايديجيدر اكر يمكدن اول
يسه لر ضرر ايليه و قارنى يومشاده اكر اتمك ايله يسه لر يومشاتمه سى ان اوله بلكى
قورووده بوى تخمينك تازه نباتى باش اغريدر و كوكلى بولاندرر اكر بوى تخمى عسل
ايله پشوروب اپچسه لر قارنى يوريده و كوكس پرده لرنده اولان يرامان خلطلرى
چيقاره و كوكس ايچنده اسكيدن اولان اغريلرى كيدره اكر كوكسنده مرضى اولان
كيمسه نك ستماسى يوق ايسه بوى تخمندن بر مقدارى اتلو اولان خرما ايله پشوروب
بعده سوزوب سوزلمشى ايچنه عسل قاتوب قيو اولنجيه دكين قاينادە لر و يمكدن بر
مقدار اوّلجه اپچوره لر زياده نفع ايليه اكر نباتن اوكودوب ماء عسل ايله پشوروب
طشره ده و ايچروده اولان شيشلره يا فى ايتسه يودو الردن اوله اكر اونه نظرون
قرشديروب ياقى ايتسه لر طلاق شيشن كيدره اكر عود تلر پشوروب ايچينه اوتور
سه لر رحملرى اغريسين كيدره و قپانمش اولان رحمى اچا اكر تخمى پشوروب
صقسه لر و عصاره سيله باشى ييقاسه لر ساچلرى قيودجق ايليه و باشده اولان
قوكانى كيدره و ياش اولان او يوزلرى و چبانلرى قورووده اكر اپچسه لر اويكنه وافر
غذا ويره بوى تخمى جماعى زياده ايدر و شيش و يللرى ايندورر و بواسير چبانلرين
يومشادر اكر بوى تخمى دوكوب بوزلمش و اكرلمش اولان طرناق اوزرينه اورسه
لر ايو ايدوب يرينه كتوره و لعابى كل ياغيله صوقدن اولان بجاتلاقلرى و آتش يانقلرين
كيدرر يوزده اولان لكه كيدرمك اپچون اولان دوالره كيررو رنكى كوزل ايدر
و لكه كيدەرر بوى تخمينك اولى صوق خلطلردن اولان بيوك شيشلرى پشوردمك
اپچون ايودر و پيشميشى رحم شيشنى ايندورر و قورولق سببى ايله اولان كوچ طوغرمانى
قولاى ايدر بوى تخمينك تازه اوتلوغى ارقه اغريسنه و جكر اغريسنه و قاووق صوق
لوغنه و سدولك طلامه سنه و صوقدن اولان رحم اغريلرينه نفع ايدر و قانى زياده
ايدر اما اندن برامان خلط پيدا اولور كه باش اغرد و كوكلى دوندورر راسى مزاجلو
كيمسنيه ايو دكلدر اولى بودركه مضرتن اكثى سكنجبين ايله و ياخود مايه خوش نار
صو رماغله دفع ايليه لر و نباتندن اون درهمدن زياده استعمال ايتميه لر انيدخى
هندبا ايله استعمال ايده لر و بوى تخمندن بر دفعه بش درهمدن زياده استعمال ايتميه لر
پگمز دبس درلر صاحب كتاب ايدر بحسب اللغة تمام كمالن بولمش ولازم ما

وسائر یمشلردن مثلا اوزوم وبکی یوبینوزی وسائرندن هر برینک عصاره سنه
اضافت ایله پشرردلر یعنی اوزمدن اولورسه اوزم پکمزی خرمادن اولورسه
خرما پکمزی سائرندن اولانه کا کوره بویله دردلر اما عرف ناسده یعنی خلق استعمالنده
دبس اولمش خرما صو ایله اتشده تاصولو لغی کیدوب قیوا اولنجیا دک قاینادوب
بعده تصفیه اولنوب جبره سندن ایریلان قبولنسنیه مخصوصدر یعنی بو مقوله
اولانه دبس دیرلر انجق وبو پکمز طبیعتی درجهٔ اولی اخرنده حار ورطبدر حرارت
عرضیه یعنی صکره دن پشورمکله حاصل اولور حرارتی دخی واردر اول حرارت معده
ده وبدنده یانغن وصوسزلق ویرورکنده وطبیعتنده رطوبت فضلیه سی اولدیغندن
غیری صو ایله پشورمکدن دخی حاصل اولمش رطوبتی دخی واردر اول رطوبت سببی
ایله قینایوب وکچکلنوب وطمرلرده قالوب یا پشماسی واردر محصل بودرکه پکمز برامز
درقانی یاقر وغلیظ سودای حلقان حاصل ایدر مزاجلری اریق وسوداوی وطمرلری
دار اولان کیمسنه لره واسی مزاجلو لره ضرر ایدر اما مزاجلری بلغمی وصوفی اولانلره
اولمقدار ضرر ایتمیوب برار اولور سرکه وبادم وخشخاش وماوردی ایچی ضرردن دفع
ایدوب اصلاح ایدنلر رندر اکر پکمز ایله یونده اولان لکه یه صوسه لر کیدر اکر
قسط وطوز قتارلرسه تاثیری زیاده اوله پکمز طبیعتی یومشادور وغلیظ غذا
ویرور اکر بر کیمسنه صوق الوب طوکغونلوغی اولسه جمله بدننه پکمز سورتوب حمامده
ویاخود اسیجاق یرده اوتورسه صوقدن المی وضری تحلیل ایدوب کیدر مجربدر
خصوصا دوکلش جورک اوتی ایله اولورسه نفع زیاده اولور
بلّوط ایرلتیسی یونانجه دُرُوبَطالِس معناسی بلوط اغاجی ایرلتیسی دیمکدر بلوط اغاجی
ایچندن چقوب صارماشوب بتر بر نسنه در بسفایج دیدکلری دوانک بر کونه سی
در بر برینه یا پشمش کوکلری اولوب اوستلری اوفاق تولودر لذتی طتلولغه وککره
لکه مائلدر ودنکلری سیاه وقزله مائلدر ایرلتی یپراغنه بکزر یپراقلری واردر
یپراقلری لذتنده طتلولق وکسکنلک واجیلق واردر عفونت ویرمجی زیاده اسی
قوتی واردر انسانی قتل ایدر اکر نباتنی کوکلری ایله دوکوب ساجلره یاقی ایتسه لر
ساجلری یولوب کیدرر بدن اوزرینه قودقلرنده چوق طورمایوب انی کیدرروب
غیر یسنی قویالر که تاثیری اسان اولوب تیز اولا اکر ربع درهم مقداری ایچسه لر
بدن کوشلمه سنه ولقوه وفالج مرضلرینه زیاده نفع ایلیا اولحبودرکه ایچروه استعمال
اولنمایوب بلکه صو ایله پشوروب پشمیشی ایله یونالر واسی ایکن اوزرلرینه دوکونه لر
ولیچنده اوتوره لر زیرا بر درهمی مقداری دفلی که اغو اغاجی دیدکلری ذهردن اسرع

یعنی تیزک قتل ایدر بو نکدانی غلاجی اغو اغاجی ذهری کبیدر بر مقداری عربی اسود
دن ضرره ایتدکلری علاجه دخی ایده لر
بلدرجین سُمانی در لر سلوی دیدکلری قوش بلدرجین دکلدر اکرچه
زمان قدیمده سلوی بلدرجینه درلر ایدی اما حالا دیملر بعضلر سمانیه قتیل
الرعد یعنی یلدرمدن فوت اولور قوش یجی نام ویرور زیرا درلر که سُمانی یلدرم
اوازین اشیدیجک وفات ایدر اما بو کلام صحیح دکلدر ودرلر که بلدرجین دریادن
چیقار وکرو دریاده ساکن اولور بو کلام دخی صحیح دکلدر زیرا دریادن چقوب
کرو دریاده ساکن اولسه دریادن چوق ایرولیغه قادر اولمازدی حال بو که دریادن
ایراق یرلرده بولینور طبیعتنک یبوستی وحرارتی زیاده در طبیعتی حریق دیدک
لری کوک کبیدر انکچون درلر که بلدرجین اتی اوتلار بلدرجین اتی یر اماردر
یمه سنده تشنج وتمدد یعنی اعضا کرنمک مرضلری اولماق قورقوسی واردر انکچون
اتی ییانلره اولی بودر که اولا طتلو صو ایچنده شیره وغن یا غیله قاینادوب بعده بادم
یاغیله اذلجق قاوروب واوزرینه انار صوی ایله ازلمش شکر ییرلردن بر مقدار
قویه لر وییه لر اکر کباب ایتسه لر یرامز اولور اکر اوندن هر کون عسل ایله حبه
مقداری یونسه لر نفع ایلیه اکر قانندن قولاق ایچینه طملاتسه لر اغریلرینه نفع
ایدوب شفا اولا دیمشلر کر دائما یسه لر قلب قاتیلغن کیدروب یومشاده بالخاصه
دیمشلر که بو خاصه یورکی ایدر بلدرجین قوشلرک اتک محتنی وقورقاغیه راتی
بو کرکه وقاورقه اولان طاشلری اوفاقلرو بولی اندارا ایدر رویمه سی بشره یعنی
یوزی یومشادر اتنک لذتی خوشدر لذیذدر جماعه دخی تحریک ایدر صاحب
کتاب ایدر بر طبیب بکا ابن نفیس مصریدن حکایت ایلدیکه انی عورتلر اشتهاسن تحریک
ایدر یعنی آرَه یقین لق استمین عورت یسه لر طالب اوله
بالیق عربیده سمک در طبیعتنه برودت ورطوبت غالبدر برودت ورطوبتی
درجهٔ ثانیه واثالثه واردر بالیقلردن طبیعتی حار ویابس بولینورسه غریبدر
یعنی دکمه ده که بولنماز قیاسه مخالفدر اما بعضی بعضندن تفاوت اوزره در
یعنی بعضینک اخرندن برودتی ورطوبتی زیاده در ویاخود ناقصدر وحاللری
دخی بر برینه بکزمز مخالفدر بو اختلاف دخی نوعنه کوره واولدوغی مکاننه ونماسنه
کوره وکیفیت استعمالنه کوره وییدوکی وقتده حالنه کوره اولور بالقلرک
جسملری وصورتلرینه کوره اصلحی وایوسی اولدر که کوجکلیکه مائل اولوب چرکین
رایحه سی اولمیه وقارنی بیاض اولوب سیاه نقطه لری اوله وادقه سی اوزرنده

دخی بیشله مائل سیاهلغی اوله واقار وهرجانبی هوالره اجیق وکیك صولرده اولور
وصولرده یراماز نبات اولمیوب ایچنه سپورندی وترسلر براغلمیوب طتلو اوله واقوب
کندوکی یرلر بیوك طاشلو ویاخود قوملو ویاخود اوفاق طاشلو اوله ویوللری
چوق اولوب کندوسی کوجك ودکلری چوق اولوب وصوده تیز تیز قملدیه وبالق
جنسندن قلقان بالیغی ونیلوفر وکفال وسازان دیدکلری جنسلر سائرلرندن
ایودر بونلر دخی تازه اولوب یواش اتشده کباب اولمش اوله ویاخود بادم ویاخود
جوز ویاسوسام یاغیله محکم قاورلمش اوله وسرکه ومری وصعتر وسرمساق و
خردل ومصطکی ایله جمیعا ویاخود بونلردن بری ایله ییه لر بالقلرك اك ایوسی بونلردر
که ذکر اولندی وبیمه سنك اك ایو طریقی بودر که ذکر اولندی اولی بودر که بالغی
بوغانلمیوب اضطراب اتمه سنه مانع اولمیه لر بلکه کندو حرکت ایده رك اوله دریا
بالیغی ارماقلرده اولان بالقلردن اتی دکدر انوك دخی ایوسی اولدر که کوجك
اولوب دریانك دریك یرلرنده ساکن اوله وبالقلرك اك یراماز اولدر که
قیولرده واقمایوب طوران صولرده وطپراقلو صولرده واسی صولرده واوتلو
ویر التنده اولان صولرده وطوروب اقماز اولان چشمه لرده اوله بومقوله یرلرك
بالغی کچ هضم اولور ولذیذ دکلدر ودریاده اولان بالقلرین چرکین دریسی اازدر
ایلان بالغیکه معروفدر لیك صوینی زیاده ایدر وذکرلرده اولان بللرم نفع ایدر
بالقلردن صار واولان یراماز در سیاه اولانی دخی اکثری یراماز در هادنی
دیدکلری بالغی سرکه ایله پشورسلر مزاجلری اتی اولانلره وستما لولره نفع ایلیه اکر
قباق تخمی دخی قنادلرسه یا نغنی ساکن ایدوب یا نماق ایله قان فاسد اولماسنه مانع اوله
اما بالق مزاجلری صوق اولانلره ومعده لری بلغمی اولانلره ضرر ایدر وانلرده وغیری
کیمسنه لرده دخی دماغده وسکرلرده چیك خلطلر پیدا ایدر که اول خلطلردن
صرب وچوق دوردمرصلر حاصل اولور اصلاحی بودر که اوزرینه زنجبیل مرباسی
وفلفل ییه لر وصوسزلیغه صبر ایده لر دیمشلر که شول کیمسنه که تازه بالیق ییوب
اوزرینه شراب ایچه کندو نفسنی احیا ایدر وبالغی اولدورر وشول کیمسنه که بالیق
اوزرینه چوق صو ایچه اول کیمسه کندو نفسنی اولدورور بالغی دیرلدر بالیق اکر
تازه سی واکر طوزلوسی صوسادر بعضی کیمسنه لری تازه سی زیاده صوسادر قوسماق
ایچون بالیق یمك ایودر بعضیلر دیمشلر بالق یمك جائز دکلدر الا مکر که صکره
قوصه لر ویاخود اسهال اولونه لر زیرا اکثریا بالق یمکدن صرب قولنج حاصل اولور
بالیق اصلاحی ایچون سرکه ایودر زیرا سرکه بالقدن اولان صوسزلیغی ساکن ایدر

اکر تازه بالیغی کباب ایدوب بیشل صوغان ایله ییوب اوزرینه شراب ایچسه لر اول بالقدن
اولیك صوزلی حاصل اولوب التی قوامی کتورن کباب اولان بالیق یاغ ایچنده قاورلمش اولان
بالقدن تیز هضم اولور اون ایچنه بولایوب یاغ ایچنده قاورلمش اولان بالقدن یراماز در
قالقان بالغنك اودی کوزده اولان اقلوغی جلا ایدوب کیده رد زیاده حرارتی واردر
زهر اولماغه یقیندر طوزلو بالیق طوزدن حرارت کسب ایدوب ورطوبتی از قالور وصحیح
رنکلو بالیغی بلغم حاصل ایدر امابعد زمان ایدر اما طوزلو بلغم تیز حاصل ایدر پس
دری صویولماق وکیچیك واویوز پیدا ایدر بعضی کیمسنه لرده اویخوسزلیق پیدا ایدر
اصلاحی بودر که سرکه ایچنده اصلایوب باتوروب ییه لر بویله اولیجاق صوصاتماسی از
اولور وبلغمی کسر ومعده اغزینی بلغمدن پاك ایدوب جلا ایدر اکر قاورسه لر کذلك
اصلاح اولنور لکن معده دن اینمه سی کچ اولور بو تقدیرجه اولی بودر که اوزرینه
شکر پینیری ییه لر اکر طوزلو واکر تازه بالیق اوزرینه طتلو یمك بالیغی اصلاح ایدر
وهضمه وجکره قوة ویرور ومعده دن اشاغه اینه درمکه معده یه قوة ویرور واما بونك
اولان بالقلر مثلا یونس علیه السلام بالیغی وسائر بالقلرك جمله سی یراماز در معده
دن کچ اینر اصلاحی مقدما ذکر اولنان نسنه لر ایله در لکن لازمدر که انلردن
جوق ایده لر وتکرار ایده لر بالقدن شولکه قورودلمش اولا یراماز در بومقوله سی
وطوزلولی بالیق تمره کو واستسقا مرضلرین پیدا ایدر بالیقلردن شولکه سمیزدر
لذتلودر اما کچ هضم اولنور معده یه یراماز در طاشلو یرلرده اولان بالیق مزاجکر
صاغ اولان کیمسنه لره موافقدر هضم اولنور سه ودریانك دریك یرلرنده اولن
بالق طاشلو یرلرده اولان بالیق ایله ابولبکه برابردر بالقلر اتی نقدر غلیظ اولور
اول قدر سرکه لو شوروا الوب سرکه بحو ومری ایله یمه سی انفعدر وسمز ویاغشلو اولان
بالیغی کباب ایدوب یمك انفعدر بونلردن غیری یاغیله قاوروب ییه لر بالیق یمك
کوکس پرده لرنده سده لر پیدا ایدر محصل بودر که عسل وجوارشلر بالیقلر فسادن
اصلاح ایدر مزاجی اتی اولان کیمسنه لر بالیق اوزرینه اکشی سکنجبین استعمال ایلیه
ویاخود اوزرینه بر مقدار سرکه یوده بالیق ایله یمرطه و بالیق ایله سودی بر طعامده
جمع اتمك جائز دکلدر یعنی بونلردن بری هضم اولمادین اوزرینه برین یمیه لر الا که کو
که بالیغی اول ییه لر شراب بالیق دواسیدر هر مزاجده وهر زمانده اولی بودر که
بالق یمکه معتاد اولانلر ومعتاد اولمیوب کاهی بیانلر دخی یدکدنصکره برکون ویاایکی
کون صکره بر مقدار اسکی گل پرورده سی که سکر ایله ویاخود عسل ایله پرورده
اولمش اولا انلردن ییه لر بالیق یدکدنصکره شول کیمسنه که کوکلی دونمك وقوصماق حرکتی عارض

اوله اوزرینه اوزرینه ایوم رتبهدن یوده لر اکر اوزرینه اسپجاق ایله کمون صوینک
بونتسه لر نفع ایلیه صاحب کتاب ایدر بالیقلردن شولکه باشقه مشهور نامی
وارددر انی حرفی بابنده ذکر ایده رز

بویان کوکی عربیده سوس ددلر اغاجه بکزر بر نباتدر اسمیدر اما سوس دیو اطلاق
اولنسه کوکی مراد اولنور لکن حالا استعمال اولنمز الا عصاره سی صافیسیله استعمال اولنور مثلا
عرق السوس دیدکلری بر نباتک ساقی اغاجی بیر اغنه بکزر و چیچکی یونانیده اوافسوس
دیدکلری دوا چیچکینه بکزر در استعمال اولنان کوکیدر طبیعت حرارته مائل در کدر رطوبت
ویبوستده معتدلدر قوری اولانی یبوستدن خالی دکلدر رطوبت غریزیه یعنی
یاپشور مقوله سی رطوبتی واردر لذتنده طتلولیق و اچیلیق و ازاجق قابضلق واردر
کوکی تازه ایکن صقوب صوین چیقاردلر شول وجهله که کوکلری یاروب صوایچنده
پشوردلر و تبدیل ایدرتا صو قیوا اولوب پتمز کبی اولور بعده صوتی یواش اتشده قیوب
عقیده کبی اولوب حفظ ایدرلر بومقولیه رب السوس دیرلر ایوسی مصردن کتوردکلریدر بعده ایوسی فرات صویندن اولاندر بعده دجله ده اولاندر ربنک حرارتی
کوکنک حرارتندن زیاده در بعضیلر دیمشلر پشورلمشی که ربیدر کوکدن معتدلدر
سوس ربی و کوکی بوغازی تملیس ایدر یعنی ایرلکن کیده روب دوز ایدر قاوونی
دخی بویله ایدر یاپشور مقوله سی رطوبتی و لماغله صوسزلیغی ساکن ایدر خصوصا
صولچن قیوب ازمیوب کندوسی ازیبوب تحریک ایتمادین صوین ایچسه لر زیاده
ساکن ایدر اکر اغاجن ایچنده دوکوب سرمه کبی کوزه چکسه لر کوزده اولان ازاجق
بیاضی کیده ردر بالموم و یلخو عسل ایله معجون ایدوب دالحسن دیدکلری چبانه که
طرناقلر دیبلرنده چیقار نفع ایدر اصلا نمشن ایچمک معده یا نغنه موافقدر رطوبت
سببیله اولان اوکسوروکه و قوری اوکسوروکه دخی نفع ایدر جکره و کوکسه نفع
ایدر و ایچروده اولان اعضا یویوب پاک ایدر انوکله قوصماق نافعدر زیرا بلغملری
چیقارر و رطوبتی و لماغله قوصماغی یاردم ایدوب قولای قوصدورر اکر اندن
ایچروده برمقداری قالورسه سدوکی دردادیتمکله قلان ادتقلری چیقادر رطوبت
اوزره اولان اکثر عزاجلری اسهال ایدر اکر پشوریلن مسهل شربتلره قاتسه لر
ضررلرین دفع ایلیه و طبیعته کتورمه سنی قولای ایلیه او کسوریکلرک هر دورلوسنه
نفع ایدر الا شول اوکسوروک که سرججه رنکلو قیو خلطلردن اوله اکا نفعی ضعیف
اولور بوغاز اطرافنده و کوکسده اولان ایریلکه و یانغنه دوللرک انفعیدر خصوصا
بر قاچ زمان استعمال اولنورسه زیاده نفع ایدر جکره متعلق اولان دوالسرم

قاتسه لر زیاده نفع ایلیه سائر صوسزلیقلری دخی کیده رر الا مکر که غلیظ رطوبت
سببی ایله اولا اولمقوله ده تاثیری ضعیفدر بدنده اولان سکرمه و سکرلر اغریسینی
کیده روب ایو ایدر اکر هر کون نیجه زمان نصف درهم ربع درهم سکر و مثاره انیا
ایله بیسه بدنده اولان جمیع مجاری یعنی قان و غذا و سائر لیسنلر کیدوب بجکلری
یوللری پاک ایدوب جلا ایلیه و یللری کیده ره و دنکی کوزل ایدوب بکزی قزارده
و یللری و غلیظ لغی و شیشمه لری کیده ره و اسکیدن اولان مرضلری و سنملری
کیده روب ایو ایده کوکس اغریلرینه کوکنک بدلی انجیر عقیده سیله یوغرلمش
کتره دن و نلی مقداردر

بدنوز کوزی
بالدرانک یونانجه سیسالی ددلر ساسالیوس دن تعریبا ولمشدر بعضیلر دیمشلر
بو نبات کاشم رومیدر اما بو کلام غلطدر اخر نباتدر و دخی شجر دکلدر نباتدر بو
نبات دورت دورلودر بریسی ذا زیانیه بکزر اما اول اندن غلیظ رکدر و بالدرک
ایریکدر اوزرنده طوراق اوتی تلجنه بکزر تاجی واردر ایچنده اوزوم یمشی
واردر **طبیعتی** درجۀ ثانیه ده حار و یابسدر ادرار ایچیدر کوکی سائر اجزا
سندن قوتکدر کوکی بر قارشدن زیاده اولور ایچه سی خوشدر صرعه
نفع ایدر بولی ایدار ایدر یمشی طعامی هضم ایتدورر و بغرسق اغریسینی کیده رر
کاه اولور فلفل و شراب ایله مثقال مقدار دیر مسافرلره عارض اولان صووق
لوق و طونغو ناق ایچون ایچوردلر و ربو مرضنه نفع ایدر جماعه تحریک ایدر
حتی حیوانلرده دخی تحریک ایدر بو نباتک ایکنجی سی دخی بودر که یپراغی بیوک صاد
ماشق یپراغنه بکزر اما اول اندن اوزوندر و ثمنتی اولان نباتک بیوکیدر بونک
دخی اولکی کبی تاجی واردر بغدادی دانه سی کبی تخمی اولور بو اولکیدن دلی بوزوب
اجتماسی زیاده در و رایحه سی دخی خوشدر بونک دخی فعلی و تاثیری اولکی کبیدر
اما بونک قوتیرکدر و بونک قوتی تخمنده و اولکینک قوتی کوکنده در بو نباتک
اوچنجیسنک یپراغی فرسیون دیدکلری دوا یپراغنه بکزردر اما اندن ایریکدر
و غلیظرکدر و بالدری اولکیلردن بیوکرکدر و تاجی دخی انلر تاجندن بیوکرکدر
و بیضی و بیوک و اتلو و خوش رایحه لو یمشی واردر دپه لرده و صولو معموریرلرده
بتر بو نبات دوردنجی صنفی و تلوق کبی غثنثی در انجدانک قصبی دیدکلریدر اکا بکزر
اما اول اندن بیاضرکدر دکری تخمی واردر ایکی طبقه لو کبی کودینور بو نباتک هر
بریسنک طبیعتی اسی و قوریدر درجۀ ثانیه دن ثالثه و اورر بولی و حیضی ادرار
ایدر صکره ذکر اولنانک بالدری عصاره سندن و یلخود تخمنده ن مثقال ایله طقوز

قیراط مقداردن هر کون اون کون دك ایچسه‌لر بو کرکلر اغریسینی ایوا یدر کذلك
بونك کوکینی عسل ایله معجون ایدوب قیو لیکن بو تسلر کوکسده اولان یراماز قالمش
زیاده لکلری چیقاره وطوغرماغنی اسان ایده وطوکمش اولان بلغمی اریده و سده‌لری
اچا و معده‌یه قوة ویره و بوش بوکر و اویلوقلر ایچری سنده اولان یللری کیده‌رر تحصل
کلام بودر که هر بیرینك قوتی و تاثیری بر بیرینه بکزر در منهاج نام کتاب صاحبی بو
صنفی کاشم دوحی دیدیکلری نباتدر دیمش اما بو کلام غلطدر

باقر کری باقر و دمور و غیری دمور جنسندن اولان نسنه‌لر چیچلنورکن اوزرنده
اولوب بیبانه سچرایان کیریدر فارسیده توبال درلر اما توبال حو اطلاق اولنسه باقر تنی
اولان مراد اولنور باقر کری باقر لکندوسندن لطافتی زیاده‌در ابوسی اولدرکه قبرسدن
کلمش اولوب رنکی سیاهه و قیزیله مائل اولوب براق و قالیك اوله و اوزرینه سرکه
سرپلسه فی الحال فشلدیسی اوله بیاض اولانینك قوتی ضعیفدر طبیعتی درجهٔ ثالثه
ده حار و یابس‌در لطافت ایدیجی و اصریجی و جلا ایدیجیدر کوزده اولان بیاضی کیده
رر طماغیلور مقوله‌سی اولان یراماز چبانلری طاغلمقدن منع ایدر و سائر
چبانلری اوکلدر اکر ماء عسل ایله نصف مثقال مقداردن ایچسه‌لر فاسد و صوکبی
اولان خلطلری اسهال ایلیه بعضی کیمسنه‌لر بغدای اونی ایله معجون ایدوب حب ایدر
بعده ایچرلر بویله اوبچاق دادسزلیغی و کسکنلکی کیدر کوز ایچون اولان دوالره قودلر
کوزچبانلرین قورودور و کوز قپاقلرینك ایریلکین کیده‌رر اولی بودرکه کوز ایچون
استعمال ایتمك مراد اولونانه نشاشته دخی قتادلر باقر کیرینی دخی غسل ایدرلر شول
وجهله که باقر کرندن بر رطل مقداری الوب مرمطاش ویا هاون ایچینه قیوب
اوزرینه چیقاجق مقداری یغمور صوتی قیوب و قرشدیروب صو اوزرینه چقان
کیرین الوب بیانه اتوب صو یز دخی کیده‌روب باقر کیرینی محکم اوفاقلیوب اوزرینه
یغمور صوینیدن اولکیدن از قیوب هاونده محکم اووب اززه‌لر تا قیولغی ظاهر اولنجه
اوزرینه یغمور صویندن از از قیوب کیروازه‌لر تا صو بر رطل و دورت وقیه قدر
اولنجیادك بویله ایده‌لر و زیاده محکم اووب اززه‌لر بعده قلالی و قیوسنی هاونك
ویا مرمطاشك بر طرفینه جمع ایدوب صوین دخی صقوب صافی ایده‌لر بو صو زیاده
لطافتلی و کسکندر بعضی کیمسنه‌لر باقر کرینی قلیمیاء غسل ایتدکلری کبی غسل
ایدوب ازلمیشنك ایچه‌سز و لطافتلی سز الوب اکر باقر کری قبرسیدن نصف
مثقال الوب عِلك انباط دیدکلری ساقزدن بر مثقال ایله قرشدرسه‌لر بلغمی
زیاده اسهال ایلیه اولی بودرکه یمك اوزرینه استعمال ایتمیوب آج قارنیله ایده‌لر

زیر المحتما سله قوصمانغی تحریك بر مثقاله دك مقداردن ایچمك جائزدر اما حذر
ایله و صاقنماق ایله ایده‌لر جوق زماندن طورر زائد اولان اتلری یاره و اکر
اکر مناسب اولان مرهملره قاتوب اورسه‌لر زیاده بیوب کیده‌رر

بك بونکچی یاغی حاردر ایچیجی دردماغ پرلرنده اولان یللر ایچون قوسه‌لر و دماغ اوزرنه
سورسه‌لر یللری طاغیدوب کیده‌رر اکر ایکی مثقال مقداردن ایچسه معده‌ده اولان
یللری دائم طاغده بونکدانی صنعتی مقدما ذکر اولنان چیچکدن زیتله اولدوغی کبیدر

پاپادیه یاغی حاردر قورو بچیدر مجالس لطیفه وردی سیقلیغندن اولان ستمایه
نفع ایدر سکر ویاخود دری چکلوب اوزانمش اولسه یومسادر اعضاده اولان یللره
نفع ایدر برقاچ خلطلردن اولان شیشلری یومشادوب ایندورر طریقی بودرکه
صاری چیچکندن الوب یاغ ایچینه قیوب کونشده طورهوب برقاچ کره چیچکن تبدیل
ایده‌لر و یاخود صو ایله و یاغ ایله انشده قاینده‌لر تا یاغ کیلنجه

بنفشه یاغی باردر طبدر اویخو کتورر کچیکی و اویوزه ایودر کوزده حرارتن کیده‌رر
بورنندن ایچری قوسه‌لر اسیدن اولان باش اغریسینی ساکن ایدر اکر ذکر ایچینه
طملاتسه‌لر سدوك یولی و قاوقده اولان یانغینی ساکن ایلیه اکر بیاض بال موم
نی اریدوب بو یاغیله قرشدیروب اوکسودوکی اولان اوغلانجقلرك کوکسن یاغله
سه اوکسرکلرینه زیاده نفع ایلیه و برون ایچنده قوخولاجاق دلوکلر قورولیغین
کیده‌روب یومشادر اکر ساجلری و صقاللری و قاشلری یاغلاسه‌لر قورنیلوب
جاتلامه‌لرین و دوکلمه‌سن منع ایدوب یومشاده اکر آج قارنیله حمامده دردلدکدنصکره
ایکی درهم مقداردن ایچسه‌لر ضیق النفسه نفع ایلیه خصوصا هفته‌ده برکره برقاچ
دفعه بویله ایدرلرسه زیاده نفع ایلیه سکرلری و الکیرلرین یومشادوب قملدیلرین
قولای ایلیه اکر طرناقلرین یاغلاسه‌لر چاتلاقلرین و غیریدن حفظ ایدوب یلدراد
وصاف اوله اویچوسی اولمیان کیمسنه‌لری اویودر خصوصا اکر قباق جکرتکی و بادم
یاغی و خشخاش ایله اولورسه زیاده نفع ایدوب اویوده بنفشه یاغی بولنماسه نیلوفر
یاغی بدلیدر بونکده دخی طریقی چیچکنا انجق یپراقلرن الوب زیت یاغی ویاخود شیر
روغن ویاخود غیری یاغندن هر رطل یاغه دورت وقیه کمرق سکز درهم اولود
بنفشه یپراغنی قیوب برقاچ کره چیچکن تبدیل ایده‌لر کرو اولمقدار قویه‌لر بعضیلر
قایغندن صوییلوب قاوبلمامش سوسانی و بالدری کسلوب یالکوز چیچکی یپراغنی
قالمش بنفشه کرباشلوغی اولمایه یکی بزدن کیسه ایچنده شول وجهله قودلر کیم برقات
بنفشه یپراغنی و برقات سیسام قیوب تا کیسه طولدوردق اغزین بغلایوب برنسنه

ایله اورتوب اوچ دورت کون بویله طورد بعده چیقاروب کونش ونوتوتون طوقنماز
یرده پالنچار شف ویلخود اغربسنه اوزرینه یایوب قورددلر بنفشه سی قورودقده
ایرتلایوب بیانه اتوب تکرار بووجهله کیسیا اغربنفشه قیوب اوچ کره بویله ایلدوکده
قوریدوب اوچنجی کره ده بنفشه سز بیانه اتمیوب بلکه جمله سنی اوکودوب اوزرینه بر
مقدار صو سربوب اووب صقماغله یاغین چیقاردلر بعضلر کل یاغی ونیلوفر ونرکس
وسائر چیچکلر یاغلرین دخی بووجهله چیقاردلر

بوی تخمی یاغی حاردر کسکندر پشوریجی ولطافت ایدیجیدر بیوک شیشلری
وچبانلری یومشادر عورة رحمنده اولان قاتیلقلری کیدررق ایندوررد باشده
اولان اویوزی وکپکی کیدررق جلا ایدر بال موی ایله صوقدن اولان جاتلقلری
اورسه لر اصلاح ایدوب اوکلده یوزده اولان لکه ویوزه سوروب قیزاردوب کوزل
ایدجک نسنه لرم قاتسه لر تاثیری زیاده اوله بو یاغک ایوسی اولدرکه بوی تخمی
رایحه سی ظاهر اولوب لذتنده بر مقدار طتلولق واجیلق اوله بو یاغی چیقارمانک
طریقی بودرکه بوی تخمندن بش رطل مقداری الوب ایریچه دوکه لر وشراب
ایچنده اوچ کون واوچ کیجه اصلایه لر بعده یاغ ایچنده شول مرتبه پشوره لرکه صولو
لیغی کیدوب یاغ قاله بعضیلر مناسب اتسی اوتلاردخی قتارلر قوی اولور

بان یاغی ~ زیاده جلا ایدیجی قوتی وتحلیل ایدیجی حرارتی دخی واردیوزده
سکمیوب قلان نسنه لردن اولان نشانلری وچبانلردن ویاره دن صکره قلانی جلا
ایدوب کیدرر بش درهم مقداری ایچسه لر قارنی اسهال ایدر وقارینده اولان برامز
صولولیقلری چیقارر اکر قازک ایچ یاغیله قرشدیروب اغریسی وکورلدیسی وچکلدیسی
اولان قولاق ایچینه طملاتسه لر نفع ایلیه سکللره سوررسلر کیدررسکللری
یومشادر الده وایاقده وسایر یرلرده اولان جاتلقلره نافعدر اما معده یه موافق
دکلدر ایراماز دراچمزدن مقدم انیسون استعمال ایتسه لر اصلاح اولنور معده یه
ثقلت ویرمیه غالیه لرم وکوزقوخولره کیرور بعضیلر دیمشلر بو یاغ بر مقدار
طورسه غیری یاغلر کبی بوزیلوب فاسد اولماز اکر بر مقدار مسک وعنبر ایله
قرشدیروب دماغ اوکینی یاغلاسه لر اکیده بردن عارض اولان نزله لره نفع
ایدوب دماغی اسیده وصوقلو قلری کیدرر اکر هنوز طوتیلوب صاغر اولان
قولاغه نیجه کره بو یاغدن طملاتسه لر صاغرلغینه نفع ایدوب کیدرر اکر انوکله
مضمضه ایتسه لر دیشلرده صوقدن اولان اغریلره نفع ایلیه اکر صوقدن اغریسی
اولان یرلری انوکله یاغلاسه لر ساکن ایلیه اکر مصطکی ساقزین دوکوب بو یاغ

اوزرینه اکوب معده اغرین انوکله یاغلایوب صوقسه لر بلغم سببی ایله اولان توقمه
ساکن ایدوب معده اغزینه قوة ویره اکر بو یاغی اتسی ایدوب ایچینه پنبه ویلخود
کیچه پاره سی صوقوب جرب ایدوب اغریسی اولان معده اوزرینه قوسه لر اغریلرینه
نفع ایلیه اکر بو یاغ ایچنده ساقزی اریدوب شیشلری اولان جکره وطلاقه اورسلر
غلیظ شیشلرین تحلیل ایدوب قیزدورر اکر صوق ویا اغر سبب ایله طوکمش کبی ویا مفلوج
اولان کیمسنه نک اوکودغه لرین بو یاغیله یاغلاسه لر نفع ایلیه مجربدر

بطم یاغی اکر دانه نک ایچندن چیقارلمش اولورسه بادم یاغی جقردقلری کبی
اول یاغ اسیدیجی وخلطلری لطافتلی ایدیجی اولور اکر اغاجنک یپراقلریندن وتازه
ویومشاق بداقلریندن چیقارلمش اولورسه اتسی ایتمسندن غیری قابضلغی دخی
اولور اوکلی یاغدن ایچمکله بوکرکه وقاوقده اولان طاشلری اریدوب چیقارر و
یاغلانمغله مجالس لیغه نفع ایدر ومجالس لیغه متعلق مرهملره کیرور فالج ولقوه
مرضلرینه نفع ایدر اعضادن صوقلغی دفع ایدر اکر قیو مناسب نسنیه طملادوب
ایچسه لر دزلر واویلوقلر وارقه اغریلرین ایو ایده کذلک حمامده ویلخود کونشده
یاغلانسه لر نفع ایده اکر بو یاغیله معده یاغلاسه لر نفع ایده اکر بو یاغیله وهضمی
قولای اوله ایچمکله ویاغلانماغله بوکرکلری اسیدر وسدّه لری اجار وجماعه تحریک
ایدر مقداری شربتی اوچ درهمدکدر اما بو یاغ صوسادر صو صاتمسنی طباشیر هندی
دفع ایدر اما ایکنجی یاغ اکثر خاصه سی ونفعی کل خاصه سی ونفعی کبیدر اما بونک استعمالی
زیاده در بعضی کیمسنه لرده دلمه کی منع ایدر وصقماسی ایله اسهال ایدر وضرر
ایتمز والسلام

بزربنج یاغی مشهور تخم یاغی تازه وسمز وبیاض اولان دانه لرندن چیقاردلر
شول وجهله که دوکوب اسی صو ایله یوغوروب بعده بر مقدار کونشده طوردقده نصکره
یوغوروب صقوب یاغین چیقاردلر بو یاغ صوقدن لینت ویریجیدر طبیعتی یومشاتماق
ایچون اولان فتیله لره کرور اکر اویو یامیان کیمسنه نک بورننه طملاتسه لر نفع ایدوب
اویوده وصفرادن اولان باش اغریسینی ساکن ایدر وصفرادن باشده اولان
اویوزلری وچبانلری ایو ایدر کچیکی واویوزی ایو ایدر بدنی یاغلاسه لر کهله کر
وسرکه لری قیره اکر انوکله صقال باشلرینی یاغلاسه لر دلحتلکله اویخوکتوره
اسیدن اغریسی اولان قولاق ایچنه طملاتسه لر نفع ایلیه

بغدای یاغی اسیدر قوتلودر زیاده لطیفایدیجی وجلا ایدیجیدر بدن ایچینه
کیروب سیکر چیقارماسنک طریقی بودرکه پاک اولوب ایرتلامش بغدای بدن

بر رطل مقداری الوب طین حکمتله صوانمش شیشه ایچنه قیوب شیشه اغزین لیف
ویاخود ایپلکلر ایله ویاخود اکا بکزر نسنه ایله طقایه لر شول وجهله کم شیشه یاغی
اشغه قولنسه ایچندن بغدای دوکلیه دموز ساجی اوزرنه سندن دلوب شیشه
باشی اشاغه دلوکه قیوب وشیشه اطرافنه صغر تزکلری قیوب یقالر ویاخود کومر
یقالر وشیشه نك اغزینك التنه بر قاب قویه لر که اتش یاندقجه بغدای یاغی
چیقوب طملایه بو یاغ تمره کویه نافعدر بو بابده عظیم دوادر بعضیلر دخی شول
وجهله چیقاردلر که بغدایی دموز ساج اوزرینه یایوب واوزرینه بر ساج دخی
قیوب یوقاروکی ساج اوزرینه اتش قورلری قیوب بغدای قزدقجه یاغی چیقار
بو یاغ بدنده اولان ایریکلره وقودی وقاولامش دکیرلرینه نافع مجربدر

پلکین یاغی مشهور نباتدر بو یاغی چیقارمانك طریقی بودر که چیچکی تمام اولمیوب
هنوز یشل ایکن الوب بر رطل مقدارینه دورت رطل مقداری خام زیتوندن
اولان زیت یاغی قتوب شیشه ایله کونشه قیوب قرق کون تمام کونشده طورسون
بعده صقوب یاغین ایریلر سوسام ایله تربیه اولنوب یاغی النسه دخی جائزدر
بو یاغ اسیدر تحلیل ایدیجی وقورودیجیدر بدنك طشره سنه واچروسنه
دخی نافعدر اکر بش درهم مقدارین ایچسه لر بره قانی کیدررر وچکرده اولان
سده لری اچار وحبس قانی یوریدر ومعده یه قوت ویرر ایچنده قوردی اولان
قولاغه طملاتسه لر قوردی قیرر اکر اون ایکی درهم مقداری ایچسه لر قارنده
اولان صوغلجانلری وقورد قلری قیرر صاحب کتاب ایدر بو مقدار چوقدر
اون درهم کفایت ایدر اکر بو یاغدن شرابدن اول ایچسه لر کیج سرخوش ایلیه
وخماره نفع ایلیه اکر بعضی مناسب صمغ ایله بو یاغدن مرهم ایدوب معده اوزرینه
یاقی ایتسه لر معده یه قوت ویرر اکر اغریسی اولان کوزه اوروب کتوردسه لر نفع
ایلیه زهرلو ماناتریمش اولانه زیاده نفع ایدر اکر سکنجبین عسلی ایله استعمال
ایتسه لر سده لری اچمقده تاثیری زیاده اوله ونفعی دخی زیاده اوله

باقرطوزی باقری اریدوب سبیکه ایتمك ایچون بر یاریقلرینه دکوب طوکماق
ایچون اوزرینه سرپلمش صو بریره کلوب قایماق کبی اولور ودانه دانه اولور هر نکلو
صیق ویك اولورسه اکا کوره ایو اولور ودانه سی نه قدر کوچك اولورسه اکا کوره
کسکنلکی زیاده اولور زهرة النحاس دیدکلری دوا بودر که ذکر اولندی بودوا
قبض ایدیجی وجلا ویریجیدر بو بابده قوتی زنجار قوتنه یقیندر زائد اولان لحم
اکسوك ایدر حتی بورون ایچنده واوتوراق ایچنده اولان زائد اتلری کیدرر

اکر یاغلره ومرهملره قاتسه لر شیشلری تحلیل ایلیه اکر کسکنلکین بر مقدار صیوق
ومناسب نسنه ایله اصلاح ایدوب کوزه چکسلر پرده لنمه سنی کیدره اکر اوچ قیراطقدر
ایچسه لر خلط غلیظی اسهال ایلیه اکر خمر ایله قرشدیروب بدنه سوروب صوه سلر
بدنده اولان برصی وبهقی واوفاق چبانلری کیدرر اکر اینجه ایدوب اسکیدن صاغرلیغی
اولان قولاق ایچینه اوفورسلر نفع ایلیه اولی بودر که مناسب یاغلره قاتوب قولاق
ایچنه طملاده لر اکر عسل ایله قرشدیروب باغر ایچنده طماغه سورسلر دیلچوکلر وبوغازك
ایکی طرفنده وطعام کچیدی اوزرنده شیشلری تحلیل ایدوب نفع ایلیه

باشلق عربیده روس دیدلر باش حیوانك بر جزئیدر باشك رطوبتی حیوانك سائر
بدننده اولان رطوبتنه کوره زیاده در حیوانلرینك طبیعتلرینه کوره بعضیسنده رطوبت
زیاده وبعضیسنده ناقصدر وبعضیسنك قوی وبعضیسنك ضعیفدر باش یمکدن
بدنه چوق غذا حاصل اولور معده ده هضم اولنمجاق ضعیف اولان بدنلی قوی ایلیه
وجماعی زیاده ایلیه اما باش یمك باشی اغرایدر خصوصا ضعیف اولان ودترر
اولان باشی زیاده اغرایدر باشك ایوسی اولدر که رطوبتی اعتدال اوزره اوله یعنی
نه زیاده ونه از اوله ایکی یکاقلراتی باشك سائرندن غذا ویرمه سی زیاده در
وسائرندن حرارتی زیاده در ایکی کوزلرده یاغلولق وچربولق زیاده در ومعده
دن اینمه سی تیزدر دلی سائرینك جمله سندن خفیفدر دماغی بینیدر سائر
ندن برودتی ورطوبتی زیاده در باشده اولان کمردکلرده سائرندن یبوست زیاده در
وباش دریلری سائردن معتدلرکدر وهضمی کچ کدر وویردوکی غذا غلیظدر کمر
دریلری ایله کمردکلری جمله دن یرامازدر ومعده دن اینمه سی کچدر وایکیسی دخی
قولنج پیدا ایدر کمردکلرك اکر یرامازی بودور کمردکلریدر باش اغرایشلو وزحمتلو
اولان بدنلره ایو غذادر اما باش ککرمه چرکیندر ایچلو ایدر کذلك سیدوکی دخی چرکین
رایحه لو ایدر دماغ یمسن مراد ایدنلره اولی بودر که خردل وسرکه وفرنی وکوکوت
ایله ییه لر وکوزلری طوز ایله ییه لر ویکاقلر اتلری وقولاقلر دیبلرین سرکه وصعتر
ودوه دیکنی ایله ییه لر ودلاتن معتدل طوز ایله ییه لر اما باشك دریلری وکمردکلری
ممکن اولدیقجه انلردن ایراق اولماق کرك اکر ضرورتی اولورسه علی کل حال معده لری
ضعیف اولانلر اندن صقنمق کرکدر وانلردن طوبیچه یمیه لر لازم کلوب یرلرسه سرکه
وخردل وساقیز ودارصینی ایله ییه لر اکر اندن اشی اوتلر ایله قلیا ایتسه لر بر مقدار
اصلاح اولنور لکن معده دن اینمه سی کچ اولور بو تقدیرجه ساقز وعود ایله اصلاح اولنور
اکر ثقلت ویرورسه فی الحال قوصوب اخراج ایده لر واکر قیئی کوچ اولورسه ویاخود

معده دن اشاغه اینوب بغرسقلرده کزمك ویل پیدا ایدرسه بعضی مسهل جوارش
لردن استعمال ایدوب طشره ایده لر اولحال اولان بودر که باشی عیبلر لا اطعامه صحیح
اشتها وار ایکن ییه لر و زیاده ریاضتلو کیمسنه لر ییه لر یازن ایامنده و زیاده حرارتلو
و رطوبتلو اولان یرلرده باشی یکدن حذر ایده لر طوزلو اوفاق بالقلرك باشلرینی
یاقوب بعضی مناسب یاغلر و یاخود رطوبت ویرر نسنه لر قاتوب او توراقده اولان
جاتلاقلره و اسکیدن قالان شیشی اولان دپلحوکلره سوروب صوغوق صولر نفع ایدوب
موافق اوله و اکر قیون باشنی صو ایله محکم پیشوروب شوروباسی ایله احتقان ایتسه لر
اشاغه ده اولان بغرسقلره و بوکرکلره و سکرلره رطوبت ویرر باشلرلك و پاچه لرك
صوتی باش اغریلرینك صوکنده باشه سرمکله نافع در اولانجا اغرینی کیدروب
دماغده الم سببی ایله حاصل اولان یبوستی کیدروب رطوبت ویرور

پازی عربیده سلق دیرلر تورکیده چکندر دخی دیرلر ایکی درلودر لکن پنجاره
دخی چکندر دیرلر اول قرمزی بو اولا ایکی صنفك غیریدر پازینك بر صنفی سیاهدر که
زیاده قیو یشل و بیوك یپراقلودر و یصی ایکولو اولور و بر صنفی دخی بیاضدر که یپراق
لری کوچوك و ایکولری انجه و یشل لکی قوی اولمایوب صاری یه مائل در پازی قوتلی
حرارة بورقیه دن که انوك ایله جلا ایدوب تحلیل ایدر رطوبت اقلولقدن که انوکله قبض
ایدوب قارنی طوتار و رطوبت مائیه دن که انوکله صوودوق شیشلری سوندورر
خصوصا خشلایوب بورقیتی کتسه زیاده تبرید ایدر بو قوتلردن هر برسی برر درجه
اولیه در اما جمله دن حرارتنك تاثیری ظاهر که در پازودن صقلمش اولان صو
شیشلره نافعدر قولانجه تحلیل ایدوب ایندورر و زیاده اولماقدن منع ایدر بو بابده
بیاض اولان سیاهدن ایودر که در قارنی یوریدور معده و بغرسقلری قجقلایوب
قوصدورر خصوصا اکر معده نك یعنی هر نسنه طویماسی قوی اولورسه زیاده تیز
قوصدورر چوق ییسه لر بالخاصه معده یه ضرر ایدر غذا ویرمه سی ازدر اما ملوخیا
دیدکلری نبات که بر کونه پازیدر انوك ویردوکی غذا دن ایودر و سدده لری اجار یپراغنی
ایکولرندن ایودر و ایکولری کوکندن ییکدر اکر پازی اسی او تلر ایله ییسه لر اصلاح اولنور
فاسد لغی کیدر اکر پیشوروب سرکه و خردل ایله ییسه لر سدده سببی ایله اولان طلاق غلیظ
لغن فی الحال کیدره اکر صقندوسنی عسل ایله قرشدیروب بورندن ایچره قوسه لر باشی
پاك ایدوب قولاق اغریسینه نفع ایلیه اکر پیشمیشی و یاخود صقندوسی ایله باشی ییقاسه لر
باشدن قوقاق و کپکی پاك ایلیه صوقدن اولان چاتلاقلره اوزرینه دوکسه لر نفع ایلیه
اکر لحتی نظرونکه قزل بورده دا ولا انوکله ییقایوب بعده پازی یپراغی ایله اوزرینه یاقی

ایتسه لر نفع ایلیه اکر صباغ و صقال دوکلمش اولان یره محکم اووب ایری بزو یاخود طاز
نسنه ایله طرمالیوب بعده یپراغی ایله اوزرینه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه یپراغنك ایچنده
پشدوکی صوق صوبی و یاخود صقندوسی اوفاق چبانلری کیدروب ایوایدر کذلك
اتش یاننغین و حمره دیدکلری صفروی قزل چبانی کیدرر اکر صقندوسن زیت
یاغی و بعضی ضمغ ایله قیروطی مرهم مقوله سی مرهم ایدوب شیشلر اوزرینه قوسه لر
شیشی ایندیروب ساکن ایلیه اکر یوزده و یا اخر یرده اولان لکه اوزرینه سوروسه لر
کیدره بعضی مزاجلرده قولنج پیدا ایدر و بعضی مزاجلرده قولنجی کیدرر اکر صوین صقنوب
عسل ایله تمره کویه و سکلار اوزرینه اوروب صوغ سلر کیدروب ایوایدر طورینه قوشی
اودیله صقندوسن بورندن ایچرو قوسه لر لعوه کی یوزك بر جانبی اکریلوب صارق
ماسنه دیرلر انی کیدره اکر اسی ایدوب قولاق ایچنه طملاتسه لر اغرینی ساکن ایده
کوکی معده یه برامازدر کوکلی بولاندرر فضلاتی چیقارمق ایچون صوتی ایله حقنه
ایدیلر اکر ایچینه مری قاتوب ییسه لر قولنجی اولانلره نفع ایلیه بلغملری قطع ایدوب
کیدرمه سی دخی واردر رعشه سی اولانلره نافع غذادر جماع اشتهاسن تحریك ایدر
خصوصا اشو لکه ایکولری قیزلدن زیاده تحریك ایدر بعضیلر دیمشلر اکر پازی نك
صقوب صوین شراب اوزرینه دوکسه لر ایکی ساعتدن صکره سرکه ایلیه و اکر سرکه
اوزرینه دوکسه لر دورت ساعتدن صکره سرکه شراب اوله اکر کوکنك صقندو
سندن بورندن ایچرو قوسه لر دیش اغریلرینه نفع ایلیه اکر ایچسه لر بغرسق
اغریلرینه نفع ایله اکر بلغم اسهالی ایچون زولان دوالره پازی صوین قاتوب بیله ایچ
سه لر بلغملری چیقارماغه یاردم ایده نقرسی و یاخود اثیرلری اولانلر پازی
صوبی ایله نطول یعنی استحاق ایکن اوزرینه دوکسه لر نفع ایلیه پازنی چوق ییسه لر
قانی یقاد اکر پازنی فرجمك ایله ییسه لر قارنی یومشادوب فرجمك ضررین دفع ایلیه
پازینك اصلاحی ذکر اولندوغی اوزره سرکه و خردل و مری ایله ییمکدر

بونانجی ماینه‌سی اوزونلغنده و یصی لغنده و شکلنده بوزانغی بورننه بکزر دیرمشك
اسمیدر نباتی غمشی در بهارده بتر یپراغی هندبانك کوجوکی یپراغنه بکزر چیچکی
قزیله مائل بنفشه رنکدر ضیمری که شب بوی دیدکلری چیچکدر اکا بکزر اما بونك
چیچکی کچوکدر **طبیعتی** معتدل لدر اکر یپراغن قینادوب صوین زهر ایچن کیمسنه ایچورد
سلر بالخاصیه ایوایدر اکر سوسن یاغیله قرشدیروب یوزی یاغلاسلر شیرین کوستره
بو ایکی خاصه بو نباتده مغرب جانبلرنده مشهوردر

بال شرابی یونانجه اونامالی دیرلر معناسی اولو شراب ماءالعسل دیمکدر بو مقوله شرابك

ایوسی اولدکه قابض واسکی اولاندر شرابدن وصافی وبیاض عسلدن اوله بومقوله
شراب اسید دتحلیل ایدرسنه‌لری اچار قارنی بومشادر بولی ادرار ایدر دیمك
اوزرینه ایچمه‌سی ضرر ایدر زیرا طعام سکمدین معده‌دن اشغه ایندوررایچلکره
اول طعام اشتهاسن کیده‌رر بعده اشتها کتوررطریقی بودر که برجزء عسل ایکی
جزء شراب قتالر بعضیلر اتشه قیوب قیناد ربعده حفظ ایدوب استعمال ایدر
بعضیلر عسله شیره قتوب قیناد وب شیره‌دن اولان طتلو اولور وتحلیل ایتمه‌سی
وخلطلری پشورمه زیاده اولور نقدر اسکیسه قارنی یومشاتمه‌سی از اولور

باقْل موُچی معروفدر ایوسی اولدکه قیزیله مائل صاری اولوب ساقیز کبی چکلوب
جرملو اوله ولیکنده قاریشق اولمیوب رایحه‌سی خوش اولوب رایحه‌سنده عسل
رایحه‌سی اولوب وکیرلردن پاك اوله صاری وبال موميى اغاردر لرنه کیم معلومدر

طبیعت بال مومی حاردر اعتدال ایله یومشالیجیدر رطوبتلری کیدرمه‌سی
دخی واردر بالعرض رطوبت ویرمه‌سی داخی واردر زیرا اسنه ایتمه‌سی ایله
تحلیلی منع ایدر ویومشاتمه‌سی سببیله بوش یرلرده ~~...~~ رطوبات کتوردمکله چبانلر
ازلجق طولدوردر تحلیل ایتمك ایله ویومشاتمق وادیتمك ورطوبت ویرمك ومادّه
لری پشورمك وبونلره بکزر تاثیرلرایدن جمله مرهملرك بال مومی ماده‌سیدر
یعنی بومقوله مرهملرك جزء اعظمدر یرما زانلری ومادّلری اکل ایلیچی ویا قیجی وبونلره
بکزر اولان مرهملره دخی اصلاح وتعدیل ایچون کیرر ورالا بومقوله مرهملرده
اکا حاجت یوقدر اگر کیچی یونوزی جکردکی قدر دانه‌لر ایدوب اون دانه‌سن
مناسب اولان بولامر ایله یسه‌لر بغرسقلرده اولان چبانه زیاده نفع ایلیه اکر
ممه اوزرینه قوسه‌لر ممه ایچنده سود قیولنوب بغلانماسنی منع ایلیه کوکس
ایریلمه‌سنه دخی بعضی لینت ویریجی یاغلر ایله اوزرینه سورمکله وقیوایکن
بوتماغله نفع ایدر خصوصا بنفشه یاغی ایله زیاده نفع ایدر اکر زهرلو درنلر
یاره‌لری اوزرینه قوسه‌لر ضرر ایتمسنه مانع اوله بعضیلر دیمشلر زهری کندویه
چکر خاصه‌سی ایله جکی قوتی ایله دکل اکر بال مومندن سوسن یاغی ویا زنبق یاغی
ایله مرهم کبی ایدوب یوزه سورسلر یوزی کوزل وصاف ایلیوب یوزده اولان لکه‌ء
دخی کیدررو سکولرده اولان قاتیلغی دخی کیدررر اکر صاری وقزل بال مومندن
ویاکل یاغی ایچینه قیوب اوچ هفته مقداری زمان کونشده طورسه اویلو قلرده
وقولاق توزلرنده اولان شیشلره سورسه‌لر شیشلری ایندورب ایچینه ماده
لردوکلمه‌سنه مانع اوله صاحب کتاب ایدر بنم یانمده بوخصوصده نظر واردر یعنی

صحتنده سببهء واردر بال مومی رایحه‌سی لشلرو مقبره‌لر رایحه‌سندن اولان وبا
یعنی هوا فاسد لکندن اولان هر مرض وطاعون ضررین کیدررر اکر بال مومنی کل
یاغی ویاخود طتلو زیت ایله کر نصف بال مومی ونصف یاغ اوله اریدوب ایچسه‌لر
ویاخود حقنه ایتسه‌لر بغرسقلر سیرلماق مرضنه زیاده نفع ایلیه لکن بال مومن
ایچمك طعام اشتهاسنی کیدررر اکر شیره وغن ایچنده ازوب یسلر سوست مزاجدن
اولان اوکسورکی کیدررر وچاتلاقلری بتشدوره وبیوك قزل چبانلری پشوره و
یاره‌لری کیرلندوره بال مومی رایحه‌سی صداع دعودی انتشه قودوقلرنده بال مومی
ایله قوسه‌لر انشده جوق طوروب رایحه‌سی قوی اوله وجوق سوره بال مومی بولونمامسه
قوانلر ایچنده اولان کیر وپاسلری بقله اونیله یوغورسه‌لر بدلی اولور

پَنْجارْ فارسیده شَوَنْدَرْ درلر وترکیده شوندردن تعریب اولنوب جکندر دخی درلر
مقدما ذکر اولنان پازینك اوجنجی صنفیدر بعضیلر قزل شلغم درلر مصرده لِفْتِ
طُلَیْطِلِی دیمکله معروفدر صورتده ونباتده دخی شلغم کبیدر لکن پنجار پیراغی ایچمه
رکدر والی طرملادر ایریلکی یوقدر وکره تلش دکلدر وپنجارك ابنجق کوکی یینور نباتی
یینمز اماّ بیاض اولان شلغمك نباتی دخی یینور لذتنده طتلولق وازلجق اجیلق وار
در وپنجاردن اولان غذا شلغمدن اولان غذادن یرامازدر وهضمی دخی اندن
کچرکدر وشیشرمه‌سی وقرقرلری دخی واردر زیاده ایدر وجماعه تحریك ایدر <u>طبیعت</u>
درجهء اولی اخرنده حاروطبدر ورطوبتی زیاده دراذتنه کوره بویله دربعضیلر
دیمشلر طبیعتی بارد ورطبدر ظاهر دخی بودر بوتقدیرجه جماعه تحریك ایتمه‌سی
اولماز بلکه جماعه ضرردر ایوسی اولدکه صافی قزل اولوب اوفاق وتازه اولوب
لیف کبیلکی اولمیه مزاجلری صوق ومعده‌لری ضعیف اولانلره استعمالی ضرردر
سرکه وخردل اصلاح ایدر قرینه‌لرخلقی سود ویوغرت ایله یرلر بس هضمی دخی کوچ
وکچ اولور اکرچه لذیذ اولور تخمی قتل ایلیجی اولان دوالرضه رینه نافعدر زهره
دن اول تخمندن ایچمش اولسه‌لر زهر کار ایتموب زهر تاثیرنی البتّه ابطال ایلیه
تریاق فاروق اجزاسنه قاتلمه‌سی لازم اولان نسنه‌لردندر اکر صو ایله پشوروب
ایچنده اوتورسه‌لر ویاخود داسنی ایکن ایچروسنده صوقلق اولان اعضا اوزرینه
دوکسه‌لر نافع اوله صو ایله پشوریلان نسنه‌لره قاتسه‌لر هضمی کچ اوله کباب کبی
پشوروب یمه‌سی اولیدر

بَلْدِرَانْ یونانجه شوکران درلر زهر اولان نباتاتدندرکه زاریانه بالددی کبی
بوغملو بیوك بالددی واردر پیراغی اشك خیادی دیلکلدی خیاد پیراغنه بکزردر

بو کرتلن بیراغنه دخی بکزر لکن اندن ایچه‌در کده صاحب کتاب ایدر بر شخص بکا
حکایت ایلدیکه بو نباتی بغدادده کوردم بیراغی طوداق اوتی بیراغنه بکزر و چیچکی
بیاضدر بیراغی و سائر اجزاسنک رایحه‌سی ثقیلدر و بوقار و سنک بداقلری وار
در بداقلری باشلرنده تاجلری اولور ایچلرنده بیاض چیچکی اولور چیچکی نصکره انیسون
و نانخواهه بکزر بیاضنه مائل یمشی اولور و کوکی ایچی بوشدر کوکی یره ایچینه چوق
کیروب باتماز نباتنک جمله‌سنده لزوجت واردر طبیعتی درجهٔ رابعه‌ده بارد و
درجهٔ ثانیه اخرنده یابسدر مادامکه تازه اولا بویله‌در نباتی و تخمی قوری اولدق
ده یبوستی درجهٔ ثالثه‌ده اولور اکر بیراغی ایله یاقی و یاخود عصاره‌سیله و یاخود
صو ایله پشمشی خمره و نمله دیدکلری شیشلره و چبانلره سورسه‌لر و یاخود
اوزرلرینه یاقی ایتسه‌لر ساکن ایلیه و شیشی و سائر یرلرده اولان دبیلی یعنی
قاد بیچنه یوردکی کودیبور حالی کیدره اکر بیراغن دوکوب خایه‌لره واویلوق رالرینه
یاقی ایتسه‌لر چوق اختلاجی منع ایلیه اکر ذکره یاقی ایتسه‌لر بیولتمیه اکر عورت ممه‌لرینه
یاقی ایدنسه سودین کسه و قیزلرک ممه‌لری صارقوب بیوک اولماسنه مانع اوله
اکر اوغلانجقلر و کوچکلر خایه‌لرینه یاقی ایتسه‌لر کندولری بیودکجه خایه‌لری بیومیه
بو نبات و تخمی صوقلوق ایله هلاک ایدیجی زهردر اولا ایچروده صوقلوق بعده
حرارة ایله دلمک بعده لنجقه یعنی بعده کوزده پرده بعده کوز قرارمق بعده قاریشق
فکر و قاریشق سوزلر بعده ال ایاق زیاده صوق اولور بعده بوغاز اغریسی و نفس
طارلیغی بعده سکرلر بوزولمک عارض اولور بعده وفات ایدر بو زهرلنمه‌نک ازماین
علاجی بودرکه اولا وافر شراب ایچوردوب قوصدوره‌لر اکر قبض اولورسه حقنه
ایدوب اسهال ایلیه‌لر بعده صافی قیو شراب و یا مثلث ایچوره‌لر سهل زمان طوردوب
پلین و فلفل ایله ضیا سودندن ایچوره‌لر و یاخود جندبادستر و سدف ایله
مثلث ایچوره‌لر محصل بودرکه ایکی درهم مقداری قتل ایدیجیدر و بر دنکدن
اوچ دنک وار بخه مقداری سرخوش ایدوب اویوتدوروب و بیهوده ایدر اکر قادین اشاغه
سنه انوکله ضماد ایتسه واقان قانی طوتار اکر الن اوزرینه سورسه‌لر بورن
قانن طوتار

بال عربیجه عسل دیرلر معروفدر بال کوکدن یغان چه‌لرندن نحل که بال ارو
سیدر اول انی اوتلایوب دوشوردکتوردوب اولرینه قیوب بغمود و قار یاغ
دوکیجی زمانلرده که طشره چیقامازاول زمانلر ایچون ذخیره ایدینور بعضلر
دیرلرکه کوکدن اینزچه دکلدر انجق اری خوش رایحه‌لو چیچکلری اوتلادر ایچنده

هضم اولدقده تا اوچ دودلو اولور بر قسمی ترسیدرکه اولرندن طشره ایدرلر بر قسمی
دخی عسل اولورکه طشره قوصوب ذخیره ایدر بر قسمی دخی بدننه غدا اولور
صاحب کتاب ایدر ظن اولنوردکه بو کلام حقدر و بال موجی که واردر دیرلرکه عسل
ایله معاقره شدیروب دوشه برلنسه در النشده صو ایله پشودلدقده ایریلوب باشقه
اولور بعضیلر دیمشلر اریلر اولیدرکه عسل قارشمشدر تصفیه اولندقده ایریلوب
موم اولور اما قول اول اولیدر بو دخی احتمالدرکه ایکسندن دخی اوله عسل طبیعتی
درجهٔ ثانیه‌ده حار و یابسدر حرارتی زیاده جیددر اعلا ایچون عسلک ایوسی
اولدرکه قرمزی اولوب رایحه‌سی خوش اولوب اغر قاریشغی اولمیوب صاف و شفاف
اولوب لذتنده بر مقدار تیزلک و ظاهر طتلولق اوله و پرماق ایله قالدرلدقده
یره اقوب اوزانوب کسلمیه و یمک ایچون ایوسی اولدرکه بیاض و صاف اولوب
موجی اولمایه و یاخود کوکچل اولوب صاف و شفاف اولوب کسکنلکی و تیزلکی
و دادسزلیغی اولمیوب رایحه خوش اوله اما شول بالکه لجی اوله و یاخود قزل
و قویو اولوب اوزانمیوب کسله و سیاه و قوری اولان عسللرن جمله‌سی یراماز
در هنوز قواندن النمش تازه بالده کسکنلک واردر و شول بالکه بر قاچ یلدن برو
طوروب اسکی اوله یرامازدر بال خلطلری پشوردیجی و جلا ایدیجیدر و طمرلر
اغزلرین اچیجیدر رطوبتلری چکوب کتورمکله بو وجهله تاثیرلر ایدر اکر بالی صو
ایله پشورسه‌لر کسکنلکی و جلا ایتمه‌سی ازقاله برجه چبانلری و یاره‌لری
اوکلتماغه ایو اوله و چیک اولان بال خلطلری پشوردمکه و جلا ایتمکه ایودر
پشورلمشی یارلمش اولان اتی یاپشدوروب بتشدرمکه ایودر اکر بالی تازه طوراق
اوتی ایله پشوروب تمره کویه بولاشدرسه‌لر ایو ایده اکر دوکلمش افلاق طورک
ایله قارشدیروب ایچنده کورلدوسی اولان قولاق ایچینه طملاتسه‌لر کورلدوسی
ساکن ایدوب اغریلری کیدره اکر بدنه سورسه‌لر کهله و قوکاقلری قیره بالک
کوزده اولان قرالکو لیغی جلا ایدر اکر عسلی اغز ایچنده طماغه سورسه‌لر و یاخود
انوکله غرغره ایتسه‌لر دلک ایکی طرفنده اولان سکرلو اتلرده و طماقده اولان
شیشلری ایو ایدر و دیلچوکلر شیشنی ایندوروب بوغاز اغریسنی ایو ایده و سدوکی
یوریدور اکر اشی ایکن کل یاغی ایله ایچسه‌لر او کسودوکی نفع ایلیه زهرلو جانورلر
اصردوغنه و سیاه خشخاش صقندوسی یعنی افیون ییانلره نفع ایدر اکر کموت
صوتلی ایله شربت ایدوب ایچسه‌لر و یاخود قیو ایکن یسه‌لر زهرلو مانتار ییانه و تلکی

طلادوغنه نفع ایلیه ایچیمه مش اولان عسل شیشرمك ایدر و اوكسوروكی تحریك
وقارنی اسهال ایدر انوكچوندركه اولی بودركه كتی التوب استعمال ایده لر ایوسی
اولدركه اول بهارده اولمش اوله بعده ایوسی یاز زماننده اولاندر اك یرامازی
قیش ایامنده اولاندر زیرا جمله دن غلیظدر غلیظ اولانده قوت یوقدر اما ایجی بال
یوزده اولان لكه وسائر خلطلردن اولان كیرلری كیده روب پاك ایدر بعضی یراماز
عسل اولور كه یمه سی عقلی كیده ردر و دیوانه اولور و یلخود اولدوردر زیرا بعض
یرامازچیچكلر واردر كه اریلر انی اوتلادوبالن دررز بومقوله عسل بیوب الحی اولانلره
طوزلو بالق یمك و بال شرابی ایچمك نافعدر و بومقوله شرابی بهراد دنجه اكلندر
میوب بیه لر و لپچه لر و قوصالر و معدهٔ اندن پاك لیده لر بعده اكشی یمشلر صقنده
لرندن و خوش قوخولو یمشلر و قوت ویریجی یمشلر مثلا ایوه و انار و المنا و امرود
بیه لر بو مقوله عسل علامتی بودر كه رایحه سی كسكین و تیز اولوب قوقولاسلر
اقسرمه تحریك ایلیه اگر طوز ایله قریشدرسه لر اولماقدن صكره قالان بادنجان
رنكلو نشانلری كیده ردر عسل صفرایه تیزدونر بلغمی قوپاروب كیده ردر خصوصا
معده دن زیاده كیده ردر قاووغه نافعدر قوجه لر و مزاجلری باردر اولانلره ایو
در مزاجلری حار و یابس اولانلره یرامازدر و یاز اتسیلرنده زیاده یرامازدر
یاشلوقلری بدننك دبندن جكوب كتوردر و یاره لرده اولان كیرلری كیده روب
پاك ایدر مزاجلری بلغملو و رطوبتلو اولانلره نافعدر طبیعتی یومشادر دوغدلر
ویرور و دخی شول بالكه ان اجیق اجیلق اولا دلالت ایدر كه پلین و اكابكزر نباتدن
اوتلانوب حاصل اولمشدر اگر معلوم اولورسه كه پلیندن اوتلایوب پلیندن حاصل
اولمشدر او مقوله عسل جكره و معده یه نافع اولوب سده لری اچار و استسقاء
طبلیه كه نفع ایلیه اگر صعتر اوتلامادن اولورسه مزاجلری حار اولانلره یرامز
در اگر حاشا دیدكلری نباتكه تود كیده و بوسنه ده بوزسپور كه دلرا ندن اولورسه
قابض و اجی اولوب سده لری اچیجی اوله عسل اتلری فاسد اولوب قوقادن حفظ ایدر
پشوریله مش اولان عسل صوقی اولان معده یه و شیشلری اولان بغرسقلره ایودر
و معده ده بلغمدن اولان اغریه نفع ایدر لقوه مرضنه نفع ایدر و ایو غدادر پشورلمش
اولان عسل زهر ایچن كیمسنهٔ قوصدرماق ایچون سوسام یاغی و مثلث ایله ایودر
كوكج بالی صوغی حسنتیه ایودر كلدر زیرا مومی ایچنده در اما صاغ اولانلره ایودر
دلجوكلرده و دیش اتلرنده اولان چبانلره ایودر اتلریز بتوردر بعضیلر دیمشلر

عسل دیش اتلرین كوشلادر زیرا طتلودر اما بوكلام غلطدر زیرا دیش اتلرین كوشلادن
شول طتلودر كه طبیعتی رطب اوله اما عسل طبیعتی یابسدر پس ضرری یوقدر
اگر عسلی سركه ایله قریشدروب ایده برقاچ كره اغزكله مضمضه ایتسه لر دیشلر صحتن
حفظ ایلیه اگر بال ایله دیشلری اوسه لر دیشلری جلا ویروب اغارده و صحتنه
طوتار و دیش اتلرینه نفع ایدوب محكم ایلیه اگر كسكین بالی كل یاغی ایله قریشدروب طتلو
او بونه و باشده اولان اوفاق چبانلره و طوزلو بلغمدن اولان چبانلره سوروسلر
كیده روب ایو ایده مجربدر اگر عسل و لسان الحمل دیدكلری نبات ایله بغرسقلرنده چبان
لری اولان كیمسنیه حقنه ایتسه لر اوچ دفعه بویله ایتسه لر چبانلرك و سائر یرامازلقلرین
پاك ایدوب غسل ایلیه و بتوره اگر عسله انزروت قاتسه لر چبانلری جلا ایدوب بتوردیجی
و زائد اتلرین كیده ریجی دوا اولور اگر عسلی جلا ایدیجی دوالره قاتسه كوزلری كسكین
ایدوب قوتلو ایلیه اگر دیجوكلر شیشلری دشلدكده عسل ایله غرغره ایتسه لر و یا طمامغه
سوروسه لر پاك ایلیه تنقیه یه یعنی پاك اولماسنه و جلایه احتیاجلری اولان سائر
یاره لره و سنت یاره سنه اورسه لر دخی پاك ایدوب جلا ایلیه اگر عسلی یونمش اولان
بغدای اونی ایله یوغوروب ایركلنوب پشمش اولان شیشلره اورسه لر دشوب ایچنده
اولان ایریكی صوروب كیده ره و اگر پشمش اولمازسه پشوروب یومشاده خصوصا
ارقه ده اولان چبانلره بو وجهله زیاده نافعدر اگر عسله ذراوند طویل دیدكلری
كوكدن و بورجاقدن قاتوب یوغورسه لر دریك اولان یاره لرده ات بتوره اگر بو ذكر
اولنانه اجی بادم و حب محلب دیدكلری دانه لر ایچلرندن وارپه اونندن قاتسه لر
و بدنه سوروب صوم سلردرلده اگر صو ایله ایچسه لر ایچنده اولان فضلاتی پاك ایتمكه
محتاج اولان كوكسی پاك ایلیه صوسزلقده همان عسل شربتن ایچسه لر جماعه تحریك
ایلیه مزاجلری فالج و صوقلقدن طوكغوت اولانلره شربتلرك انفعی در چیلاء عسلی صو
ایله ایچمك جماعه تحریكی قوی ایدر اگر صو ایله ایچسه لر بغرسقلرده اولان چبانلری
پاك ایدوب دوالره قابل ایلیه نتكیم فری دیدكلری طعام بویله در اگر عسلی برص و
بهق دوالرینه قاتسه لر جلا ایتمه سی قوی اولا اگر عسل حقنیه قاتسه لر اسهال ایتمه
قوی اوله عسلی جوق یمك قوصمه تحریك ایدر و صوسز ایلیه و مزاجلری اسی اولانلر
قیز دیروب بدنلرین قبار قبار ایدر اصلاحی مایه حوش انار و اغاج قاوونی اكشی سی
و قار صوبی ایله یمشلر زنبریدر عسل بدلی سوسن كوكی ایله قارشمش انجیردر بعضیلر دیمش
اوزوم شیره سن اوچ پایدن بیری قالنجه پشورسلر بدلیدر
بو كرتلن معروف اغاج بیوك دكندركه صورتی و یپراقلری كل اغاجنه و یپراغنه

بکزردر ویمشی توت کبید دیمشی یازصوکنده ایریشور بوآغاجک قوتی برقاج نسنه
دن ترکیب اولنمشدر اما برودتی ویبوستی غالبدر یمشی زیاده قابضدر ویمشنک
اولان حرارت وسائر اجراسندن ظاهردر اکر یپراغی چینسه لر آغزده اولان
چبانجقلره وقُلاعْ دیدکلری قبارجقلره نفع ایلدوکی ایو ایده وسائر تازه اولان یاره لره
بتوروب اوکلادر اکر یمشنک صقندوسی ایله هنوز شلمش تازه چبانلره سورسه
لر قوریدوب اکا سائر نسنه لر اقماسنی منع ایلیه چیچکی دخی بوخاصه ایدر یمه سی
ایچروده اولان حرارته نافعدر وقان توکرمه طوتار بوکرتلن آغاجنک کوکی
بوکرکلرده اولان طاشلری اوفاقلر یپراغنک ویمشنک صوایله پشوردلمشی سلجلری
سیاه ایدوب بویادر واکر ایچسه لر قارنی طوتوب قبض ایلیه اکر یپراغنی چینسه لر
کوشلمش اولان دیش اتلرینه نفع ایلیه واکر یپراغنی ایله یاقی ایتسه لر نمله دیدکلری
قزل شیش وچبان سائر بدنه طاغلماسنی منع ایلیه ویاشده اولان ویوزده چبانلر
ایو ایده وکوز طشره چیقوب طوملماسنی وکوزده اولان ظفره دیدکلری زیاده لکی
وبواسیر دیدکلری چبانلری بیومه دن منع ایده وبواسیر دیدکلری چبانلر اقماسنی منع ایده اکر یپراغنی دوکوب اطرافدن ایچینه ماده لر اقان معده اوزرینه یاقی
ایتسه لر معده یه قوت ویروب خلطلری قبول ایتمه دن منع ایلیه اکر یپراغنک صقندوسنی
قورولتسه لر ذکر اولنان هر خاصه سی وتاثیری زیاده اولوب قوی اوله یمشنک
صقندوسی آغزده اولان مرضلره نافعدر وبغرسقلره قوت ویرور چیچکی قارنی
طوتوب قبض ایدر چیچکندن مقدار شربتی اوچ مثقال مقدارده دکلدر بوکرتلندن
برصنف واردر که طاغلرده اولور غیری یرلرده اولماز واکثرا وقاتده دیکنسز اولور
ویاخود بیان کولی دکلی کبی اینجه دکنلو اولور بونک یمشی کل یمشی کبی قزل اولور بونک
دخی فعلی وتاثیری مقدما ذکر اولنان کبیدر لکن بونک چیچکنده تحلیل ایتمک لک واردر
اکر بوکرتلن یپراقلرین تازه بداقلری ایله دوکوب چوق بیان یوریکدن اویلو قلر
اراسنده اولان سیرقلره یاقی ایتسه لر فی الحال نفع ایلیه بوکرتلندن شیاف یعنی
کوز دواسی ایدرلر کوزده وکوز قپاقلرنده جمیعا ظاهر اولان مرضلره نفع ایدر
اندن کوز دواسی ایتمه نک طریقی بودر که تازه ویاش وفیلز ایکن دوکوب وصقوب
وصقندوسنی صاف ایدوب مرمردن صلایه یعنی ازه جک اوزرینه محکم قارشدیروب
ازوب تاقیو اوله بعده بر مقدار صمغ عربی قاته لر محکم اوله بعده شیاف ایده لر
بیاض فسلکن عربیده شیبه درلر بعضلر نبات اشیب یعنی سلجری اق نبات درلر
بعضیلر بیاض ریحان درلر بر نباتدر که بداقلری ویالدری بیاضدر یپراقلری دخی

بیاضه مائل سیاهدر یپراقلری کویا که مقراضله کسلمشدر کسکلری چوقدر ایچی
خوشدر وکسکندر بستانلرده وچوراق یرلرده وکولکه لو یرلرده دخی بتر بعضلر
اکوب بتوردلر انکچون که بعضلر اشنه بستانی یعنی آغایوسونک بستانیسیدر
درلر طبیعتی حاره ویابسدر حرارتی درجه ثالثیه ایریشور ویبوستی درجه اولی آخرینه
ایریشور اکر دوکوب بلغمدن اولان یللردن حاصل شیشلره یاقی ایتسه لر فی الحال تحلیل
ایلیوب ایندوره زکامی اولان کیمسنه لرک دماغلری وبدنلری فاسد خلطلر ایله طولو
دکل ایسه انی قوقسلر نفع ایلیه سده لری اچار فضلاتی ونزله لری ابتداسنده انوکله
یاقی ایتسه لر تحلیل ایدوب بر عضوده جمع اولماسنه مانع اوله کوترمکله وایچمکله وصوایله
پشوروب ایچنده اوتورمغله قارینده اولان اوغلانی طشره چکر وحیضی یوریدور ورحم
آغزین اچار ویللرین طاغیدر ورحمده اولان فاسد یاشلقلری قوریدوب کیدررد
مقدار شربتی بربچق مثقاله دکدر شراب ایله ویاخود عسل شربتی ایله ایچه لر زیاده
ونافص دخی جائزدر علاج ایدن کیمسنه اجتهادینه کوره در
پینز شکری فارسیده فانیذ سنجری درلر فانیذ شکر پینزی دیدکلریدر سنجری بلاد
فارسدن سجستانه منسوب دیمکدر انده ایتدکلری ایو اولماغله مشهوردر اولدر
بیاض وصافی شکری یواش اتشده قوام کتوروب بعده یکسری اوزرینه برکیدوب
وتکرار تکرار چکوب شکر پینزی اولور منهاج نام کتاب صاحبی بو وجهله ذکر ایتمش
اما بونده نظر واردر صاحب کتاب ایدر بزم یانمزده بو جنسی قبّیْط صران دیمکله معروف
در که انی عسلدن ایدوب خلق اللری اوزرنده صنادلر نیجه استرلر ایسه بعضیلر
درلر فانیذ سکر واریه اوننددن ایدرلر فانیذ ایکی دورلو در بر بیسی سنجری وبری
صرانیدر که ذکر اولندی صرانینک اسیلکی وکوکسی یومشاتمه سی ازدر بعضیلر در
لر که سنجریسی بیاض صاف ترنجبیندن اولور پینز شکری اعتدال اوزره حاردر
بر مقدار رطوبتدن دخی خالی دکلدر اوکسوروکه نفع ایدر وقارنی یومشادر وکوکسی
ایودر سکردن وسائر اصنافدن یومشاتماسی زیاده در بعضیلر دیمشلر اسهال
اید ایتمکده سلیمانیسی اقوادر شکر انواعیله صرف سینده ذکر اولنور
بوزه فقاع درلر اوزمدن وخرمادن غیری نسنه لردن ایتدکلری شرابدر
که اکشی اولور وشراب کبی لذیذ اولوب چوق ایچلمز بو مقوله لرک لذتنده اکشیلک و
طتلولق ودخی کسکنلک اولور اریه دن ایتدکلری صوق اولور سدوکی یوئیدور
بوکرکلره ودماغ پرده لرینه وسکرلره ضرر ایدر وشیشرر دوبر امازخلطلر پیدا
ایدر بو مقوله سنک ایچنده فیل دشی قیوب اصلاتسلر یومشادوب ایشه قولای

اولا کاه اولور فلفل وقرنفل وسنبل وسدف وکرفس قتارلر بو مقوله سی قارین
ایچنده قرقرلر پیدا ایدر بو مقوله سی جذام وجذام اولمامغه نافعدر کاه اولور اتمکدن
وکرفسدن ونعناعدن ایدرلر بو مقوله سی ادیه دن اولاندن ایودر مزاجلری
استی اولانلره نافعدر ویللرو شیشرمك ایتمز وسکر ضرری اندر ایودر سکردن
ایتدکلری عسلدن اولاندن معتدلرکدر ومزاجلری استی ومعتدل اولانلره
ایودر اولی بودرکه بو مقوله شرابلری ایچمیه لر الا اچ قارنیله ویاخود طعام هضمی
صوکرنده ومعده دن ایندکدنصکره ایچه لر زیرا ذکر اولنان وقتلرده غیریده
ایچلسه طعامی فساده ویرور بالدن اولان واستی اوتلر ایله اولانی اچ قارنیله
ایچمیه لر مکرکه معده ده یاشلقلر وبلغملر چوق اوله بو تقدیرجه جائزدر ادیه دن
واتمکدن اولانلره اولی بودرکه مصطکی وسنبل وقاقله قاته لر زیرا شیشرمه
سن کیدرر طَرخُونْ بونبیه لذة ویرور واغاج قاونی بیپراغی خوش رایحه لو ایدر
قلبه قوة ویرور کاه اولور تازه خرما وقوری خرمادن وقوری اوزمدن وانارجکردك
لرندن ایتدکلری سائرلردن ایودر خصوصا اکر خوش رایحه لو نسنه لر ایله اولورسه
زیاده اولور بوزه دن هر یکرمی رطله بر مثقالدن زیاده خوش رایحه لو نسنه قاتمیه لر
تازه خرمادن وقوری خرمادن اولان بوزه لر باشی زیاده اغریدر وجکره ضرر ایدرلر
اما معده یه غیریلرندن قولایرقدر بوزه لرك اك صووغی اپه دن اولانیدر
بعده اتمکدن اولاندر وجمله دن زیاده استی اولانی عسلدن اولاندرکه استی اوتلر ایله
اوله بعده اونسز اولاندر بعده قورو خرمادن اولاندر وجمله دن ایوسی قوری اوزمدن
اولاندرکه انارجکردکی ایله اوله اولی بودرکه مصطکی ونعناع بیپراغندن غیری

قاتمیه لر واز اجق طرحون قتالر

بُوبُرْ بابارده ن غلطدر عربیده فلفل دلو استی اوتدرکه معلومدر اغاجی ولایت
هندده اولور بیوك اغاجدر سالقملری اولور سالقمی دانه لری فلفلدر کویاکه
حبة الخضرادر اغاجی انوك اغاجنه بکزر دردیمشی اول ظاهر اولدقده اوزم سالقمی
اول ظاهر اولدوغی کبی ظهور ایدر کویا قورو یمش توت دانه لری کبی اوزنجه ظهور
ایدر دار فلفل دیدکلری اولدرکه حرف داله ذکر اولنور صاحب کتاب ایدر بو کلامك
صحتنده نظر واردر زیرا معتمد علیه کیمسنه لر حکایت ایدرلرکه دار فلفل اخر باشقه
اغاجدر بعده کیدرك بربرندن ایریلوب دانه دانه اولور اول دانه لر تمام کمالن
بولمادین دررلر ایسه اق بوبر اولور واکر تمام اولوب کمالن بولورسه سیاه
بوبر اولور طبیعت سیاهی درجه ثالثه اخرنده حار ویابسدر بیاضی سیاهدن

قابضدر وسیاهی بیاضدن زیاده یاقیجی ودلیجیدر جیدی بعضیلر بیاض فلفلده
اخر اغاجدر بعضیلر دیمشلر باشقه دکلدر بلکه سیاه فلفلی تازه سودلیجنده اصلاح ایدوب
سیاه قابی کیدر بیاض قالور اما بو کلامده صحیح دکلدر ولا اکر صحیح ایسه اخرلکا بکوزر
نسنه لری بویله ایدوب بوبردیو حیله ایدرلر سیاه بوبرك ایوسی اولدرکه اغیر
اوله بیاضی سیاهدن اغرجدر بیاض بوبردن شولکه بورشمیوب اوستی دوز اوله
ایوسی اولدور اما سیاهنك ایوسی عکس اوزرینه در بو بر غذاء هضم ایدر ودربولی
ایدرر ایدر وجذب ایدوب تحلیل ایدر کوز قرارماسن جلا ایدر اکر ایچسه لر ویا بعضی
یاغلر ایله سورونسه لر دترمه سی اولان سنمایه نفع ایلیه وصوق ذهرلو جانورلر
اصرماسنه نفع ایدر اکر عورت کتورسه اوغلانی اشاغه ایندورر عورت ایله جماع اولندقدن
صکره کتورسه کبه اولمیه اکر لعوق وسائر بولاماجلر ایله قریشدرسه لر اوکسوروك
وسائر کوکس اغریلرینه برءاوب نفع ایلیه اکر عسل ایله قریشدیروب اغز ایچنده طوتسه لر
سورسه لر بوغاز اغریسنه نفع ایدوب موافق اوله اکر تازه دفنه بیپراغیله ایچسه لر
بغرسق اغریسنه نفع ایلیه اکر مَوْزَك ایله چینیوب صویزبونسه لر دماغدن
ومعده دن بلغملری قوپاره اکر صالغ اولان کیمسنه لرك طعاملری ایله قاتیقلره
قاتسه لر اشتهاء لجوب طعامی هضم ایتمکه یاردم ایلیه اکر زفت ایله قریشدرسه لر
خنازیر دیدکلری چبانلری تحلیل ایلیه اکر قزل بوره ایله قریشدیروب بهقه سوت
سه لر بهقی زیاده جلا ایلیه بُوبَرْ یللری طاغیدر مزاجلری صوق اولانلره
ایودر مزاجلری استی اولانلره ضرر ایدر اصلاحی بودرکه سرکه واکشی یمشلر نارکبی
وجرملری ایله ییه لر وقادلو صولیجه لر مزاجلری صوق اولانلرك قانلرین استی ایدر
وابجلدر ورنك رولرین قیزاردر واکشی ککرمه لرین کیدرر وغذالری سائر اعضا
لره اولاشدیرر وهر غلیظ اولان طعامی وخلطی اکسوب طوغرار اولی بودرکه
جکرلری حار ویابس اولانلر وقانلری از اولانلر وایچ وسنده چبانی ویا شیشی
ویا صویولی بنده المی ویا استمناسی اولانلر اندن اجتناب ایده لر واستی زمانده یمیه لر
اکر بیوب چوریمش اولان دیش قووقلرینه بوبر طولدرسه لر اغرینی ساکن ایدوب
نفع ایلیه اکر بوبری دوکوب بعده طوز وصوغان ایله قریشدیروب سلاع وسقالك
دوکلدوکی یری محکم اووب قاشیوب اوزرینه یاقی ایتسه لر سلجلری بتوره اکر نقله
ونحو داوی ایله قریشدیروب بهقه سورسه لر بهقی جلا ایلیه اکر داخلیون مرهمی
ایله قریشدیروب بلغمدن اولان شیشلره اوروب کتورسه لر تحلیل ایدوب ایندوره
کذلك یلدن اولان یوزلك وکوزك شیشمه لرینه اورسه لر کیدره اکر بوبری

ازوب وزیت ایچنده قینادوب فالج وطوتلمش واویوشمش اولان یرلره سورسه‌لر
نفع ایدر وصوق کچمش اولان اعضاء قیزدورر اکر آت ایله پشان جمیع طعاملره
قاتسه‌لر اتلرین چرکین رایحه‌سز واغرلیغن کیدروب هضمی آسان ایلیه ومعده و
جکری وسائر اعضاء قیزدورر ودائما بوبر استعمال ایتمك قولنجی منع ایدر البته
وکوکس ایچنده قیو خلطلر جمع اولماسنه مانع اولور اکر قابض اولان دوالره قتوب
استعمال ایتسه‌لر سدولك طملاماسنه نفع ایلیه محصل بودرکه سکزلره وصوتدن
اولان مرضلره بادزهردر سیاه بوبریمك کوز قرارماسنه نفع ایدوب کیدرر وسکر
ایله دشلر اغریسنه نافعدر اما بیاض بوبر معده‌یه ایودر وسیاهی سکزلره ایودر
مقداری شربتی مثقاله‌دکدر اما دائما استعمالی ایتمه‌سی اردلیك صویز قوردور
وبوکزلره ضرر ایدر عسل اصلاح ایدر ایکسنده دخی زنجبیل بدل اولور

بُغْدَای عربیده حِنْطَه دیرلر بغدای ایوسی اولدرکه تازه اولوب نباتنده کمالن
بولمش اولوب رنکی صاری اولغه وقزلغنه وبیاضلغنه مائل اولوب براماز وبوز غوتن
تخوسی اولمیه وقاتیلغی ویومشاقلغی اورتنجه اولوب ایری اوله اوله ویمنش وچورومش
اولمیه **طبیعتی** رطوبت ویبوستده معتدلدر درجه اولیده حاردر چوق غذا ویرور
اکر چینیوب طشره دن بدن اوزرینه اورسه‌لر ضرر ادلی درجه ثانیه‌ده اوله اته بغدای
یدرسه‌لر زیاده ضرر ایلیه اکر بغدای چیك ایکن ییسه‌لر قورد وصوغلجان ایلیه
خصوصا یاش بغدای زیاده ایدر سیاه بغدای یراماز درصو ایچنده پشمش اولان
بغدای کچ هضم اولوب شیش ایچیدر لکن ینوب سکرلسه سائر احواللندن جوق
غذا ویرر شول بغدای اونی که کپکی چقمش اولا وبغدای یومش اوله سده ایتمکده
وغلیظ لیقده ومعده دن کچ ایتمکده نشاسته‌یه یقیندر چیك بغدای ضرر دفع
ایدرسنه لردن بریسی قره زی نبطی درکه بغدای ویاخود ارپه اونندن بعضی اجزا
ایله ایدرلر اکشیدروب سی دخی کسکن سرکه در بغداینك خمیرسز اتمکی یعنی بوغجه
سی قارنی طوتار بوغاجه بیانلره اولی بودرکه بعضی زمانده بدنن اعتدالی اوزره
اسهال ایدرسنه ایله یوقلا یالر مثلا پیز شکری وانجیر ایله وبونلره بکزر دنسنه‌لر
ایله پشمش ویاخود هنوز تمام اولمیوب باشاقده تازه ایکن ال ایله اووب ییلار بغدای
دن صکره جوارش کمون وجوارش فلافلی استعمالی ایلیه لر واوزدلرینه صو ایچمکدن
حذر ایده‌لر زیرا فی الحال قولنجه سبب اولوب یللر پیدا ایدر بغدای ذکر منده
اوکندکره اونی اوکونمکله اسی اولور اکا کوره اوکندوکی زمانك یقین لغنه وایراق
لیغنه کوره اسیلکی اولور وهنوز اوکودلمش اولان اونر قارنی طوتار کاه اولور

بغدای اونی وبنج صقندوسی ایله یاقی ایدوب سکزلره اقان فضول یعنی سکمیوب
قالان یراماز یاشلقلره وبغرسقلرده اولان شیشمه لره اوروب نفع ایدر اکر
بغدای اونی سکنجبین ایله قرشدیروب سودلو دیدکلری وفاق چبانلره اورسه
لر قوپاروب کیدره اکر قزل بغدای اونی وسرکه ویاخود شراب ایله یاقی ایدوب زهرلو
جانورلر اصردوغینه اورسه‌لر نفع ایلیه اکر اونینی صو ایله شول مرتبه‌ده پشورسه
سه‌لر توتقال کبی اولسه بعده اغیزه قیوب یوتسه‌لر اوکسوروکی وکوکسدن قان
توکورمه‌سی اولانلر کیمسنیه نفع ایلیه اکر صو ونعناع وقایماق ایله پشورسه‌لر اوکسو
روکه وکوکس ایرینکه نافع اوله ودکرمن طاشی توزیکه بغدای وکمکدن حاصل اولمش
اوله انی ماء عسل ایله ویاخود صو وزیت یاغی ایله پشورسه‌لر واسی شیشلر
اوزرینه اورسه‌لر تحلیل ایدوب نفع ایلیه

بوغ بوجکی عربیده خنفسا دیرلر معروفدر اکثریا حیوانات تزسلرندن حاصل اولور
بعضیسنك قناتلری واردر اوچار وبعضیسی اوچامز اوچار مقوله‌سی اولان
بیابانلرده اولور وبیوك اولور بعضیسی دخی کوجك اولوب کویلرده وبیابانلرده اولور
اوچار مقوله‌سی اولانلرك کسکنلکی وحرارتی زیاده در تحلیل ایلیجی در اکر زیت
یاغی ایچنده قینادوب قولاغنه طملاتسه‌لر فی الحال اغریسنی ساکن ایلیه خاصه‌لرندندر
اکر کولی ایچینه کومسه‌لر صولوب حرکتی قالمیوب اولومه یقلاشه اکر کولدن چیقاررسه
حیوان تزسی ایچینه قوسه‌لر فی الحال دیریله اکر باشلرینی قوپاروب کوکرجنلر قلعه
سنده ویاخود کوکرجنلر ساکن اولدقلری یره قوسه‌لر اولیره کوکرجنلر جمع اوله‌لر
اکر ادینی قوپاروب ایچینه میل صوقوب رطوبتی ایله کوزه چکسه‌لر کوزی قوی
ایدوب ضعیفلغنی وپرده‌سنی کیدره اکر بتون ازوب بالدلرده اولان اویوز
وچبانلره اورسه‌لر زیاده نفع ایلیه کذلك عقرب صوقدوغی یره اورسه‌لر ایو ایده

بَیْن عربیده دماغ دیرلر اکثری حیوانلری ذکر اولندی وغیری یرده ذکر اولنمشدر
لکن حکیم جالینوسه اقتداء عادت شویله جاری اولمشدرکه دماغ ایچون باشقه
باب ذکر ایدرلر عامه ناس دماغه مخ یعنی ایلك دیرلر هر دماغك طبیعتی بارد رطبدر
اما حیوانلره کوره مزاجلری تفاوت اوزره در یعنی بعضی حیوانك طبیعی حرارت
اوزره اولوب دماغنك دخی اکا کوره برودة ورطوبتی از اولور اما بو کیفیتدن طشره
اولیماز دماغ اکل اولندقده معده دن کچ هضم اولوب اینرانددن حاصل اولان غلیظ
غذادر بغرسقلردن چقماسی کوچ بلغم پیدا ایدر معده‌یه ضرر ایتمك خاصه‌سیدر
قوصمانغی وکوکل دونمه‌سن تحریك ایدر انچون دکه اکر برکیمسنه قوصماق مراد ایلسه

وافر ايمك ييوب بعده دماغه زياده جه زيت ياغى قاتوب اوزرينه يسه البته قوصدورر
بعضيلر يين يمك ايچون فودنج يعنى يبانى نعناع ايله وبعضيلر خوش رايحه لو اسى اوتلر
ايله وطوز ايله قرشديروب اصلاح ايدوب يرلر بونكله اوليجاق ضررى اولماز يين
ييوب هضم اوليجاق بدنه وافر وايو غذاسى اولور بيينى اصلاح ايدجى نسنه لر
نعناع وصعتر يعنى كوكيجا اوتى وبوبر وخردل وبيرى وسركه ودارچين وشراب
ريحانى دركه محلنده بيان اولنمشدر كباب اولان بيينك هضمى اكرچه كيچ ركدر اما
معده يه يابيشوب بولاشماسى ازدر قدر بيينك اك ايوسى قوشلر بيينيدر خصوصا
طاغلرده اولان قوشلرك جمله دن ايودر وسائر دورت اياقلو حيوانلر بيينلرندن
اك ايوسى دوه بيلينى وبوزاغى بيينيدر زهرلو جانورلر صوقدوغى وزهرلنمش
كمنه لرك طعاملرينه بيين قاتوب يدرسه لر نفع ايدر

بياض سوسن ياغى سوسندن فراد زنبقدر حار ويابسدر حرارت ويبوستى
درجۀ ثانيه اخرينه ايرشمكه قريبدر لطيف ايدجيدر يومشادجيدر كوشه منش
اولان اعضايه قوت ويرور اكر بش درهم مقدارن ايچسه لر صفرا و اسهال
ايليه سدوكى يوريدر قوصدورر دترمه كيدرر صوق اولان دماغ اوزرينه
سورمكله وبورندن ايچرو قوماغله نفع ايدر بوياغك صنعتى دخى اينك ياپايسى
صنعتى كبيدر نته كيم ذكر اولندى لكن بونده ارتوجق قيوب زياده جه تبديل ايليه
لر بوكا دخى بعضى مناسب اوتلار قاتسه لر تاثيرى وقوتى ونفعى زياده اولور

بويان كوكى ربى ايوسى اولدركه مصردن كتورلمش اوله طبيعتى درجۀ اولى اخرنده
حار ويابسدر جلا ايدجيدر يومشادجيدر خلطلرى طوغرايوب كسيجيدر
اوكسوروكه نافعدر [illegible] ويكن قاميشى كبى بغرتلاق دولرانى پاك ايدوب جلا
ايدر وبلغم خلطندن اولان صوسزلغى كسر واسى اولان دوالرك ياوزلغن
كيدرر چيقارماسنك طريقى بودركه صريان اينك اولنده بويان كوكلرندن
الوب قابوقلرين صيوب بعده دوكوب ازه لر وصو ايچنده قيوب پيشوره لر وپشركن
متصل قرشدره لركه تاقوتى صو يه جيقه بعده انلرى صودن جيقاروب يرينه
انجلين ازلمش كوكلر قويه انى دخى قوتى صو يه جقنجه قيناد وب بعده تبديل ايده لر
التى يدى كره تبديل ايتدكدنصكره تكرار قالان قوى صويى شول مرتبه پشوره
لركه قيولنوب بغرماصقندوسى كبى اوله بعده ايندروب حفظ ايده لر بعضيلر كوكى
دوكوب صوين صقوب وكونشده قيوب كونشده صولولغى كيدوب قيو
اولنجه طورر

بالجيق عربيده طين دردلر اكر بالجق قومدن وطاشدن وسائر قرشقلردن خالى
اولوب صافى اولورسه اكا طين حر دردلر كاه اولو طين خرصى قيموليا ديدكلرى
طينه دردلر انجق بعضيلر طين خرصى ولايت فارسده سيراقدن كتوردلر زنجاره
بكزر زياده يشل بر طپراغيدر لر وانى دوتونه طوتسلر قيزاروب لذتى خوش اولور
يبور وبو طپراقده ضرر واردر بالجيقلرك جملهسى بالطبع بارد ويابسدر لكن اخر كيفيتى
اولان نسنه لر قارشماغيله ويا قلماغله اخر طبيعت كسب ايدر پس كويلرده وشهرلرده
وطتلو ايچيلور صولور ديبلرنده خصوصا قيش ايامنده وصولر بولاندوغى زمانلرده
اول بالجيقلردن الوب اديكلر اودوب قناتميوب حرارت ويرمش اولان يرلره ويلجوق
يايان يوريمكدن ويلخود اته بنمكدن اوتوراقده اولان قزغونلقلره سوررسه لر فى
الحال حرارتى ساكن ايدوب نفع ايليه اكر بو مقوله بالجغى قوريدوب حفظ ايدوب متغير
صويه قاتوب ازوب طورلسه صويوك يرامازلغين كيدروب اصلاح ايليه وشول
بالجق كه كونشده جوق طوره واوزرندن جوق يللر اسه كوشك بدنلره سورسه لر
زياده نفع ايليه خصوصا اكر دوتونه طوتسه لر قورو وتماسى زياده اولوب استسقاى لحمى
اولانلره انى سوروب نفع ايدب بدنلريز رطوبات فاسده دن قوريدور اكر باشى اوكله
يوسه لر باشى پاك ايدوب حرارتنى كيدررو ساجلرى قويرجق ايدر اكر صورتلر
يازدقلرى بويالر بر مقدار قاتسه لر نجه زمان طوروب بوزلمايه بكزى پاك ايدر
وبدندن بهق وچيچك واير يلكى كيدروب خصوصا نيل طاشدندنصكره چيلان يرلرى
ده اولان بالجق ايله اعضاء صوم سه لر قوت ويره واسكيدن اولان شيشلرى كيدره
ولچندن جوق قان اقوب كتمكله ايچلوب كوشه منش اولان بدن كوشه منسنه نفع ايدر
بعضى بالجقلر واردركه مخصوص اسملرى واردر هر برى محلنده مخصوص اولدوغى
اوزره مشهور اسمى ايله ذكر اولنور

پيغمبر اغاجى عربجه سلت دردلر بغداى كبى قابى صويلودر بر كونه اريه در بعضلر
ديمشلر بر كونه بغدايدر بعضيلر ديمشلر جو يا تدن باشقه بر صنفدر طبيعتى بغداى
حرارتى ايله اريه برودتى اورته سنده در اما فزلجى بغدايه يقيندر لكن قبض ايتمه
سى قويدر حتى قبض ايدوب صقماسى ايله اسهال ايدر اولى بودركه اسيجاق ايكن ييلر
اكر بر كون ويا خود ايكى كون دنصكره يسلر سكميوب قارينده طوروب يبان كيمسنيه كويا
كه قارننده طاش ويا خود قاتى بالجق واردر كبى كورينه اكر اسيجاق ايكن يسلر قارنى
يومشاده بو ارپه چاوداردن يكدر اتلره ضرر ايتمز بغداى ضرر ايتدوكى كبى اما
بو ارپه قادين ليچنده شيشمك وقرقرلر پيدا ايدر اكر بو ارپه دن اتمك ايدوب

یاری پشمش ایکن مالیخولیا مرضی اولان کیمسنه نك باشنه قویسه‌لر نفع ایلیه اکر اوننك
بولاماجی کبی قیوایدوب اوزرینه وافر زیت یاغی قیوب اوچ صباح ویاخود بش کون
اندن یوتسه‌لر مالیخولیا وسایقلامق مرضلرینی کیدرر وکوکسی پاك ایلیه اما
بغر سقلره ضرر ایدر ن از یانه اصلاح ایدر

پلیچ طبیعتلری باردر طبد اعتدال اوزره ایوسی وتمکی یا قلتمش اولان خروسدر
یاوریدر که سمز اوله لطافتلی غذا الردندر کسکن واسی مرضلردن هنوز قلقانلره
ویاخود مرضلری دماغده اولانلره که قورولق غلبه ایتمش اوله هر کسه موافق
غذادر خصوصا اسفیداج ایدوب یسه‌لر زیاده موافق اوله معده یا نغینلرینه نفع
ایدوب ساکن ایلیه مزاجلری صوق اولانلره یمه‌سنك طریقی بودر که اولا صو ایله
خشلایوب بعده تاوه‌ده قاووربا سی اوتلاد ایله ییه‌لر وفز اجلری اسی اولانلر
اسی اوتلاد ایله یمیه‌لر اما انلر کشنج ایله یسه‌لر اولودسر کله او لیجاق معده‌دن
تیز اینر وصفرانك شدتن صیوب کیدررد ورنك دوصی صاف ایدوب کوزل ایدر
اما سرکه‌لوسی جماع ضعف ویرود بالخاصه بوغا داغریلری پیدا الیدر دیدك
لری کلامك اصلی وتحصیلی یوقدر

بونبراغاجی کوکی فارسیده فنکفلویه دیرلر طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده حار ویابسدر
بوکوك بیاضدر اکرچیننه سه لر رطوبتلری ریدوب طشره چکنا چمکله ویاقی
ایتمکله طلاق اغریسنی کیدررب ابوایدر اکر اوزوم ایله چینسلر ویاخود فروك
ایله قرشدیروب غرغره ایتسلر دماغدن بلغمی قوپارر وسکته وصرع مرضلرینه
نفع ایلیه اکر اویلو قلره یاقی یتسلر اغریلرینه نفع ایلیه وعرق النساء مرضنه نفع
ایلیه بعضیلر دیمشلر بو فلفلویه کوزل رایحه‌لو براغاجك کوکلریدر که اغاج قاوتی
جکردکنه بکزدیمشی اولود اما اول قول اول مشهوردر بولنماسه نارمشکدن
ونتی وسورنجاندن ثلث وزنی وقرطم مقشردن ثلث وزنی بدلیدر

پیروزه معروف طاشدر رنکی کوککلك ایله یشللقدن ترکیب اولنمشدر ایوسی
اولدرکه بیوك اولوب صافی اولا وکوکلوکی زیاده اولوب قالیك اوله پیروزه هوا
اجیق اولیجاق ولدخی اجوق اولود وهوا بولانیق اولدقده اولدخی بولانیق اولود
طبیعتی زیاده بارد یابسدر ولایت خرسان وشیرازده معدنلری واردر اندن
کتوردلر پیروزه کیمیا اجزاسنه کیرور التونی وکمشی محکم ایدوب قوام کتورمك
ایچون قتادلر وکوز ایچون اولان دوالره دخی کیرود کوزه جلا ویرور وکوز اعضاسنه
قوة ویرور ویاشلوغن کیدرر بعضیلر دیرلر درهم مقدارین شراب ایله ایچسلر

زهره دوا اولور واسکیدن اولان اسهالی طوتار وبغر سقلر وسائر ایچروده اولان
یرامان یاره‌لره وچبانلره نفع ایدر وکوزده اولان طبقهٔ قرنیه چاتلاغنه نفع ایدوب
بلنشدورر وکوزه قاتی نسنه دوقنماقدن ویاخود شیشه‌دن کوزیره ده‌لر ایرلمش
اولسه کرو بریره کتورر بعضیلر دیرلر سدس درهم مقدارین عقرب صوقدوغی
کیمسنیه ایچورسه‌لر نفع ایلوب المی کیدرر ایوسی تسحاقی در که یلدرار وصیقللو اوله
پیروزیه یاغ دوقنسه رنکی بوزیلور تردخی بوزار جمله رنکنی کیدررب بوزار کذلك
مسك سورسه‌لر جمله رنکی کیدوب فاسد اولا دیمشلر که هر طاشکه رنکی بومقوله
وسائر نسنه‌لر ایله کیده بوزولك ایدینوب طاقنماغه یرامازدر انکچون انی پادشاه
لر حزینه اید ینوب طاقنمازلر

پاصدرمه عربیده قدید دیرلر وهر تازه نسنه‌نك قورویسنه قدید دیرلر لکن
استعمال ناسده آت قوریسنه مخصوصدر که پاصدرمه دیرلر هر تازه نسنه‌نك
قوروسی معده‌ده هضم اولماقده ایکیدن خالی دکلدر یا بودر که تیز هضم اولور
ویاکچ هضم اولور ویبوستی وقورولیغی زیاده اولور بویله اولمسی انکچوندر که رطوبتی
کیدر ویاخود اوزرندن کچن یللردن وکونشلردن مزاجی بر کونه دخی اولوب بر قاج
نسنه‌دن ترکیب اولنمش کبی وقاتیلان اسی ویاخود باردا وتلردن اولور معلوم
اوله که تازه ات ایله پاصدرمه‌نك اصلا مناسبتی یوقدر بالکلیه بر بریننك الضدیدر
پاصدرمه کچ هضم اولور وقورولق ویرور برامان غذا الرندندر بدنده چبانلر و
سوجیلر وکیچیك پیدا ایدر دماغ انسانه غلیظلق ویرامازلق حاصل ایدر پاصدرمه
لرك الك ایوسی خنزیردن اولانیدر بعده قیون بعده کچی بعده بالیق پاصدرمه‌سیدر
در ایوسی اولدرکه طوزی اورته‌جه اولوب اوزرنده طوزی جوق قلنمیوب پاصدرمه
اجی وکسکن ایتمش اولمایه طبیعتی حار ویابسدر بدنلری کوشلوب صارقمش اولانلره
وبلغملو لره واستسقالولره نفع ایدر شول شرطله که بو طریقله صو صاملری دفع
اولنه ویاخود صو سامیوب جوق صو ایچمیه‌لر بدنلرین قوریتماق استیانلره ایو
در قولنج زبلی عارض اولانلره ضرر ایدر کیچیك وقوری اویوز پیدا ایدر واوجوسز
لق کتورر بیانی اولان حیوانك پاصدرمه‌سی استسقالولره وبدنلری کوشلمش
اولانلره انفعدر خصوصا اولاسر که ده یاتوروب بعده پاصدرمه اولان بونلره زیاده
نافعدر پاصدرمه ضررینی دفع ایتمك طریقی بودرکه اولا صو ایچنده یاتوروب بعده
پشوره‌لر پاصدرمه کباب ایتمك یبوستن وفسادن زیاده ایدر ایوسی اولدرکه
یاغلو اولوب سمز اوله اولی بودرکه واقع کشنج ایله باصدوره‌لر وسرکه ایچنده یاتوره‌لر

ودخی کیمون ودارجین وانیسون ایله ایده لر اکر تازه یمشك تره لر مثلا اسبناق و
سرکن وبونلره بکزرلر ایله پشورسه لر ضرری دفع اولنور پنجار ایله دخی اولور وتازه
ایچ یاغلرندن وبادم یاغی وسوسام وقایماق وساده یاغی بونلردن نه بولنورسه
قتالر واوزرینه طتلو وصولو شراب ایچه لر سرکه ایچنده یاتورسه لر صوسزلیغی کسوب
قودیتماسی انا ولور معده یی اغرار اولوب جرب اولان طعاملر ایله ازاجق پاصدرمه یسه
لر اغرلیغی کیدره شرابدن اکراه ایدنلر پاصدرمه یسه لر شرابی طتلو ایچوره پاصدر
مه قاتیق ایدنمه ده اعتماد ایتمیه لر دائما پاصدرمه استعمال ایدنلرك کوزلرینك
طبقۀ جلدیه سنه یبوست ویردوکی مجربدر اولی بودر که اکر اجله واکر شرابیله
جوق یمیه لر جوق یمه سندن صوسزلق وتاسه عارض اولدقده اوزرینه صوق
سکنجبین ایچه لر اکر بوغازده قوریلق واضطرب صوسزلق اولورسه یاغلو شورب
والردن وطتلو جلاب لردن برمقدار یوده لر لوزینج دیدکلری یاغلو بادم آشی
وخیار ایچی پاصدرمه اوزرینه یسه لر زیاده اصلاح ایدوب فسادنی کیدره
پَانبُوق عربیده قطن ترکیده پنبه و پاموق دخی درلر معروف نسنه در صاحب
کتاب ایدر پنبه نك عربی اسملری جوقدر استعمال اولنانلرین محلنده ذکر ایدوب
غریب وغیر مشهور اولانلری ترك ایلدك پانبوقك اغاجی وعیشی دخی معروفدر
یکرمی مقداری زمان یرده طوروب قورومازیشار طبیعت اغاجنك طبیعتی
بارد قابضدر بعضلر دیمشلر اغاجی جمیعا اجزاسیله حار وقابضدر شك یقدر
که پنبه اسیلکی ابریشمدن زیاده در بعضلر درلر برابردر پنبه دن شولکه تازه
ویومشاق اوله اسی ایدر وشولکه ایری اوله اندن لباس ایدوب کیمك بدنی
ارتلادر دیمشلر که هر لباسکه بدنی انجدر ایریلکی اوله بویله در یعنی بدنی
اریق ایدر پنبه چکردکینك ایچی درجۀ ثانیه اولنده حار ورطبدر بعضلر دیمشلر
یابسدر شك یوقدر که رطوبتلری قوتماسی واردر پنبه چکردکندن اولان یاغ
یوزده وسائر یرلرده اولان لکه واوفاق نقطه لری ویوزده جراحت نشانلرین کیدر
مکه نافعدر تازه اولان پنبه نك یومشاقلغی واسیلکی زیاده در واسکی سنك یبوستی
زیاده در صاحب کتاب ایدر بنم یانمده اسکی سنك حرارتی تازه سندن زیاده در
پنبه یاقسه لر حرارتی ویبوستی ولطافتی زیاده اولور یاقلمشی تازه اقان یاره یه
طولدرسه لر فی الحال قانی دیکدوره پنبه ایرکلو واوزلو بیوك چبانلره یاپشدرسه لر
ایچنده اولان اوزی وایرینی قویاروب پاك ایلیه زیرا قوتماسی وچکمه سی زیاده
در اکر پنبه دن فتیل ایدوب برطرفن یاقوب ویا نهایان طرفن میخلره بکزر اولان

سکل اوزرینه قیوب داغ کبی داغلاسه لر اول کونه دك بویله ایتسلر سکللری تیز کیدره
رنکالی اولان کیمسنه پنبه یاقوب دتوتنه طورسه نفع ایلیه اکر پنبه اغاجنك اوفاق
بپراقلریندن الوب وچولمکه قیوب پنبه کوکلریندن دخی برمقدار قیوب جمله سن اورته
جك قدر صو قیوب قوتلریجقیجه یدك پشوردکدنصکره رحمنده بوغلماسی واغریلری
اولان عورت ایچنده اوتورسه نفع ایلیه بوبابده خاصه سی واردر بپراغنك صقنلغی
کوجکلرده اولان زیاده اسهالی طتوب کیدررشول وجهله که الماشرابی ایله ربع رطل
مقدارین برقاچ کره ده ایچوردلر چکردکنك ایچی جماعه زیاده قوة ویرور نفرسی
اغرلیسنی کیدررمکه بپراغنك خاصه سی عظیمدر خصوصا اکر برمقدار کل یاغی ایله قرش
مش اولورسه زیاده نفع ایلیه پنبه دن طوقنمش اولان کیاسیلر مزاجلرینه برودت
ورطوبت غالب اولان کیمسنه لره ایودر بدنلرینك اتلرینه قوت ویرور واسکی وجورومش
اولان پنبه جورومش واولمش اولان یرامازات اوزرینه قوسه اول مقوله جورولك
انی ییوب کیدره پنبه چکردکی زیاده فرح ویرور اکر اون ایکی درهم مقدارن یسلر سرخوش
ایلیه چکردکنك ایچندن جماع ایچون شربتی اوچ مثقالدکدر برمقدار دارچینی وشکر
ایله استعمال ایده لر
بُوزْبَقَالْ بیابانلرده اولور رنکی صاری وایله نقش ولنمش برقوشدر ایکی صنفدر
برصنفی جبلی که طاغلرده اولور الکاروقی درلر وبوصنف بیوك وصولری ونقشی
زیاده کوزل اولور وبرصنفی دخی اوفاق وسیاهه مائل صاری والاجه در کانبطیه یعنی
جنس الجق درلر اولکی سنك مزاجی اسیرلك وغذا ویرمه سی زیاده در اما مزاجنك
یبوستی زیاده در واسیدر اما بعضی جاهل مرطن ایتدکلری کبی مزاجنك اسیلکی قوی
دکلدر سنده مرضی اولانلره نافع غذادر صوقلردن ورطوبتلردن کوشلمش اولان جکره
قوت ویرور ورطوبت سببی ایله مزاجه عارض اولان فسادی اصلاح ایدر اکا بناءً درکه
استسقا الولره ورطوبت سببیله قولنجی اولانلره ایو غذادر اما سودا خلطلرین زیاده
ایدر وهضم اولنماسی کوجدر ویروکی غذا ایو دکلدر اکر سرکه ایله پشورسه لر یبوستی زیاده
اوله سرکه ایله زیاده لذیذ اولور معده یه قوة ویروب سده لری اچماق ایچون کرفس ایله
یسه لر زیاده نفع ایده اشتهاء حرکته کتوره اکر یاغیله تاوه ده قاوروب اتی اوتلار ایله
یسه لر مزاجلری رطوبت اوزره اولانلرده جماعه تحریك ایلیه اکر وافر یاغ ایچنده ویاخود
صو ایچنده خشلایوب بعده یاغ ایله تاوه ده پشورسه لر ضرری اصلاح اولنه وسودا
پیدا ایتمه سی انا ولا سرکه غلیظ لغن اصلاح ایدوب معده دن ایتمه سن تیز ایلیه پس
سرکه انوك اصلاحی ایچون ایدیچسی اولور کذلك زیاده قزل وقانی اولان سائراتلری

دخی اصلاحی سرکه ایله اولور اکر بو قوشك کمکلرین یاقوب وکولن الوب خام زیتوندن
اولان زیت ایچنده محکم قیناتوب ساچلری دوکلمش وبعضی یرلرده بتمز اولان یرلره
وداء الثعلبه سوروب صوڭره سالر ساچلری بتورمکده مجربدر اولی بودرکه بو قوشی بوغاز
لدقدنصکره طوروب بر کون ویاخود ایکی کون نصکره ییه لر

پاتانیقه یونانیده قسطرن درلر بین الناس بتونیقه دخی درلر بو نبات سلفده رومك
نه موقعنده بتروب شکلی اولدیغی بلمدکلرندن افرنجدن سائر ادویه کبی قودوسی کلوب
کران بها ایله فروخت ایدرلر ایمش بعده سلطان احمد خان ثالث علتنجربه مبتلا
اولوب اول سببایله ادرنه دن اطبادن جورجی نام طبیبی استانبوله احضار ایتدیرتوب
اکثر ادویه کندونك خاطرنشانی اولمق تقریبیله بو بتونیقه وشوکت مبارکه وادویه
افرنجیه استانبولده شابلرینه اول طبیب کوسترمشلردر فی الاصل اسمی پاتانیقی اولمغله
بتونیقه اننك غلطیدر اکثر تداویده مستعمل مبارك بر دوادر هر یرده بیتر بر نبات
در ارشون قدر ودخی زیاده اوزانور دورت کوشه لو ایچنه بالدری وار دروبلوط
یپراغنه بکزر دکرتلمش خوش رایحه لو اوزون یپراقلری وار در یپرغه یقین بتن یپراقلری
بوقاروده اولانلردن بیوکدر بالدری اوجنده صاری چیچکی جقوب چیچکدن صکره صعتر
تخمینه بکزر تخمی اولور بو نباتدن استعمال اولنان یپراغی وکوکیدر ضرنبوددکلری
کوکه بکزر ایچنه کوکلری وار در طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر کوکندن
مثقال مقداری بال شرابی ایله ایچسه لر قرحه ات ازیکنه وحملر اغریلرینه
وبوغماسنه نفع ایلیه اکر یپراغندن اون مثقال مقداری اون سکز درهم شراب
ایله ایچسه لر زهرلو جانورلر صوقدوغنه نفع ایدوب ایو ایدر اکر یپراغیله یاقی
ایتسه لر کذلك نفع ایلیه کذلك یپراغندن مثقال مقداری شراب ایله ایچسه لر
زهرلو اولان ادویه ضررن دفع ایلیه اکر اندن ایچدکدنصکره زهر ایچورسه لر
زهر کار ایتمیه مجربدر بولی ادرار ایدر وقارنی اسهال ایدر صرع ودیوانه لیك
مرضلرینه کیدررر وصوقدن اولان جکر اغریسنی کیدررر اکر عسل وسرکه ایله مثقال
مقداری ایچسه لر طلاق اغریسنی کیدررر اکر طعامدنصکره استعمال ایتسه لر
بقله مقداری طعامی هضم ایتدورر واکشی ککرمه کیدررر کاه اولور معده لری
بوزیلوب فاسد اولمش کیمسنه لره ویروب چینوب یوتسه لر واوزرینه شراب ایچسه
نفع ایدر اکر قادین شیشمك مرضی اولانلره کرستماسی دخی اولورسه صو ایله وستما
اولمازسه بال شرابی ایله ایکی مثقال مقداری ایچورسه لر نفع ایدر اکر عسل ایله
بیسه لر اویکنه اولان اسکی چبانلره وکوکسده واویکنده اولان ایرنکلره نفع ایلیه

اکر صو ایله پیشوروب صویی ایله قاندن اغریسی اولان کوزلری یوسه لر شیشنی
ایندیروب نفع ایلیه واوتورشمش اولان قانی کیدررر عصارهسندن اغریسی اولان
قولاقلره ودیشلره طملاتماغله نفع ایدر اکر یمیشنك قلفلرندن اون دانه سن
صو ایله پیشوروب ایچسه لر زیاده قوصماق کیدررر

پراصا عربیده کراث درلر معروف ماکولاتدن بر نباتدر بستانیسی وبریسی دخی
اولورمه بستانیسی اوفاق اولور وکا کراث البقل وکراث الماعده دخی درلر بر صنفی
دخی ایری اولور وصوغان باشلری کبی باشلری اولور واولجیك ایکن بیمز پیشوردیلن
سائر طعاملره قاتوب پشدکدنصکره ینور بو صنفه کراث شامی درلر وبو صنف
صوکلرنده اول بهار زمانلرنده بترپو دخی بر قاج صنفدر بر صنفی باشی کوچوك
وبویی اینجه وبری داخی باشی بیوك بویی قصا اولور بو صنفده لذت سائرندن
زیاده اولوب اچیلغی دخی آزدر خوشرکدر اما مائلری دیدکلری اوفاق پراسا
دائما بولنور اما یبانیسی صرمساغه بکزر درو بو نبطی که مائدیدر طبیعتی درجهٔ
ثالثه ده حار ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر شامی دیدکلری صنفده رطوبت جوق اولمغله
یبوستی از اولور یبانیسینك طبیعتی درجهٔ ثالثه اخرنده حار ویابسدر نبطی سی
شیشرمجی وقارنی بومشادیجی وخلطلری اردیجیدر اما باشده اغرلق وکوزده
وکوزده قرارماق وپرده لنمك پیدا ایدر کوترمکله ویمکله حیضی یوریدور اما
چبانلو اولان قاوغه وبوکرکلره ضرر ایدر اکر اربه صویی ایله پیشورسه لر کوکسده
اولان یرامازخلطلری توکرمکله طشره ایلیه اکر دریا صوینی وسرکه ایله پیشوروب
عورتلر ایچنده اوتورسه رحمی بورشماسنه نفع ایدر اکر بر قاج کره صو ایله اتشده خشلاتوب
بعده صوق صوده یاتورسه لر طتلو اولوب شیشرمه سی کیدر اما اشام پراسا سی بلغ
فیزدرد وجماعه تحریك ایدوب التی قوامه کتورید بو بابده سائرندن اقویدر پراسانك
غلیظلیغی ومعده دن کچ ایمه سی صوغانلدن زیاده در اصلاحی سرکه وقری دیدك
لری قاتیق ایله در پراسانون شیشی کسر کملو وله طلاقده وجکرده اولان سده لری
اجادوقولنجه نفع ایتمکده عظیم خاصه سی واردر رحمنده رطوبت جوق ولمغله اوغلان
لی اشغه سیر یلور اولان رحمه یپراغی زیاده نافعدر شول وجهله که یپراغی دوکوب
کوترونه لر ویاخود سائر فتیله ایتدکلری اجزایه قتارلر اکر طعام یدکدنصکره اوزرینه
یپراغندن ازلجق یسه لر طعام معده ده اکشمه دن امین ایلیه اکر کراث نبطی یکم
بستانی دیدکلریدر سرکه وکونلك اوفاغی ایله قریشدرسه لر قانلری طوته خصوصا
بورون قانن تیز طوته اکر فتیله یه اندن ایچوروب بعده بوروندن توتورسه لر قانی

طوتا اكر شربت ايدوب ايچسه لر اسهالى طوتار شربتى التى درهم مقداردر يمه سى جماعه
تحريك ايدر اكر صقوب صويني بال ايله قرشدرسه لر كوكس ايچنده يرامازخلطلردن
اولان جميع امراضلره نفع ايليه يمه سى اويكنز قاميشى ديدكلرى عضوى پاك ايدر
اكر صويني كل ياغى وسركه وكوزلك ايله قولاق ايچينه طملاتسه لر اغريسنى وكولدوسنى
كيدروب نفع ايليه اكر سماق ايله قرشديروب سكللره وشرى ديدكلرى حرارت
اوزرينه ياقى ايتسه لر بواير اكر طوز ايله ايريكلو طاغيلود مقوله سى اولان چبانلره
ياقى ايتسه لر نفع ايليه وكيدره تخمى درجۀ ثانيه اواخرنده حار ويابسدر ايكى مثقال
مقدارين مثلى قرسين دانه سيله ايچسه لر كوكسدن قان توكرمكى كيدره وبلغم سببى
ايله جكرده اولان سده لره نفع ايليه واشتهاء اجار والتى حركت كلكله ياردم ايدر
تره سى يعنى تازه سى دخى بويله در اما فراجلرى ايتى اولانلره وكوز اغريسى وباشلرى
يرامازخلطلر ايله طولو اولانلره ضرر ايدر يمه سى دشلرى وديش اتلرين فساده ويرود
اولى بودكه يمكدن اول وصكره سركه ايله مضمضه ايده لر پراسا معده ده اولان
بلغمى اريدوب اشغه اقيدر اما معده ده صفرايه راست كلسه قبض ايليه ويراماز
دوشلر كوستردر تخمى ايله سياه ايلان اصردوغينه ياقى ايدرلر صوقدن مرضلرى
اولان بوكركلر وقاوق دوالرينه كيرور وبواسير ديدكلرى چبانلرى اولان اوتورغه
تخمى ايله پنجه كره توتونسه لر كيدره اكر دوكوب وقطران ايله معجون ايدوب ايچنده
قورد اولان ديشلر توتسوا ايتسه لر قوردلرى دوكيلوب چيقاره واغرى ساكن ايليه
اكر تره ايله قاورسه لر وبواسير ديدكلرى چبانلره ياقى ايتسه نفع ايده وقارنى طوته
يمكله بغرسقلرده اولان يللرى تحليل ايدوب طاغيده تخمندن مقدار شربتى اوچ درهم
مقداره دكدر شراب ايله تخمى جماعه متعلق بيوك دوالردندر اكر دوكلش تخمندن
بر كيمسه براقسه لر سركه نك اكشى لكنى كيدره شافى ديدكلرى پراسانك تخمى جماعى
تحريك ايدوب التى قوامى كتورمه ده وتحريكده سائرندن زياده در ايكى درهم مقداره
دك استعمالى جائزدر ذخيره مرضينى كيدرر بعضيلر ديمشلر هر پراصانك تخمى اويكنه
ضرر ايدر عسل اصلاح ايدر اما يبانيسنك قوتى صرمساق ايله پراسا قوتلرى اورته
سنده در زياده كسكن ودلى اجيدر خلطلرى طوغرايوب اريتمه ده وسده لرى
اجماده تاثيرى زياده در حيضى وسدوكى زياده ادرار ايدر عورت كتورمه نتيسا
اوغلانى اشاعه چكوب ايندوره اكر يبانيسنك تخمندن هر كون درهم مقدارى
ويا خود يبانيسنك تخمندن هر كون بش قيراط مقداريز شكر ايله يسه لر بواسير
ديدكلرى چبانلرى قوريدوب كيدره كاه اولور طاغلرده يبانيسندن بر كونه سى

بولينور كه يپراغى زياده اچى اولور ولذتى كسكن ولطيف اولور اولمقوله سى معده شيشلكن
نفع ايدر واغز رايحه سنى خوش ايدر واچروده اولان اغريلرى ساكن ايدر يبانى سنك
تخمى ترياقلره كيرور صوق اولان زهرلره وزهرلو جانورلر صوقدوغنه نفع ايدر بستانى
سنك كوكلرين طوغرايوب صو ايله وبادم ياغيله ويا شير وغن ايله پيشوروب يسه لر قولنجه
نفع ايليه يبانى سنك عصاره سى قانى اسهال ايدر
بياض شوكت وبوغه دكنى وجاقر ديكنى وشيطان دكرمنى دخى درلر فارسيده باد
آورد ويونانيده اقنثا لوق يعنى اق ديكن ديمكدر اغاج ديمكى ير اربيوك ديكندر طاغلرده
وميشه لرده وبچاق درەلرده بتر بر نباتدر كه بالدرى بر در ايكى ذراع ودخى زياده اوزا
نور باش پرماق قدر ودخى زياده قالك اولور اقدر ايچى بوشدر دورت كوشه لودر
يپراغى اوزرنده اوفاق بياض بوشلرى واردر انكچون بياض كوديور دكنلودر اوزدكى
اوجنده ديكنلو باشى واردر بنفشه رنك چيچكى اولور چيچكى بعضيكى قرطم يعنى عصفر
تخمينه بكزر تخمى اولور اما بونك دكر ميدر كوكى تخمندن وتخمى يپراغندن قويركدر طبيعتى
حار ويابسدر اما يپراغنده وتخمنده اشكار اصوقلوق واردر اول سبب ايله قابضدر
يپراغى قارنى طوتار ومعده يه قوت ويرور اكر پشميشى ايله مضمضه ايتسه لر ديش
اغريلرينه نفع ايليه اكر تخمندن ايكى مثقال مقدارى ايچسه لر تشنجه نفع ايليه خصوصا
يونانجه اسفسموس ديدكلرى تشنجه زياده نفع ايليه اصح اسفسموس ديدكلرى تشنج
كزازدر كزاز صوسكرلر ويا خود اعضادن قنقيسى اولورسه ارقلايوب قورومق
درلر كوكندن بر درهم مقدارى كوكسدن قان توكرمكه ومعده اغريسندن واسكيدن
اولان اسهاله نفع ايدر وبولى ادرار ايدر اكر بلغمدن اولان شيشلره ياقى ايتسه لر نفع
ايليه پشمشى ايله مضمضه ايتمك يالكوز يپراغى پشميشى ايله مضمضه ايتمكدن نفع ده و
تاثيرى زياده در وايلان وعقرب صوقمالرينه نفع ايدر كوكندن ايچمك اسكيدن اولان
سيتمالره نافعدر بو خصوص ايچون مقدار استعمالى برنجى درهمدر بعضيلر ديمشلركه
اويكنه ضررى واردر پلين اصلاح ايدر اكر تازه ايكن دار الثعلب اولان يراوزرينه
سورسه لر نفع ايدر تجربه در اكر چينيوب عقرب وايلان صوقدقلرى يره اوزرينه قوسه لر
نفع ايليه معده سببى ايله اولان اسهاله نفعى زياده در وهر سيتمايه كه سببى معده ضعيفى
ليغى اوله نفعى مقرردر اسكيدن اولان سيتمايه نفع ايتمكه بدلى شاهتره در خاصه سنده
ندركه اكر كوكينى بر يرده اصاصق سن هر لو جانورلر قچار
بورجاق نارسيده كرسنه ددلر رنكى قزللق ايله بوز لوغه مائلدر دنته كيم جلبان سوك
ويشل دك اولانيدر طبيعتى درجۀ اوليده حار ودرجۀ ثانيه اخرنده يابسدر اكثر

ناس الی یمز لر حیوانات بیه جکلرندن دایوسی اولدکه طولو و محکم اولوب رنکی صارویه
مائل اولوب اغز اوله لذتی قرنفلک ایله و رحمک اورته سنده در خلطلری طوغرایوب
جلا ایتمه سی و سده لری اچماسی واردر اکر جوق بیسه لر قان ایشه ده اکر پیشوروب
صغرلره یدرسه لر تیز سمرده بو رجاق و لی علم طبده استعمال اولنوب نافعدر شول
وجهله که بو رجاقی بر قابه قیوب اوزرینه صو قیوب قارشدوره لر صو ده طوره تا صوی
اچه بعده صودن صودن چیقاروب انشده قاوره لر تا قابوقلری صویوله بعده اوکودله
وسیرک الکدن کچوره لر بو مقوله اونی قارنی اسهال ایدن بولی ادرار و رنک روی
کوزل ایدر مقدار استعمالی اون درهمه دکدر اکر عسل ایله قرشدرسه لر ایریلی و
اوفاقلو چبانلری و یوزده اولان لکه و یرامز خلطلردن دری اوزرنده اولان
نشانلری کیدروب پاک ایلیه انوک ایله بوغماغیله بشره پاک ایدر و طاغیلور مقوله
اولان چبانلری طاغلمه دن منع ایدر و قاتی اولان شیشلری یومشادر خصوصا
مه لرده و کوشک اولان اعضاده اولانلری زیاده یومشادر اکر شراب ایله قرشدروق
نار فارسی دیدکلری زیاده صرادتلو چبانه اورسه لر کیدره اکر شراب ایله قدوز طلاء
دوغنه و ایلان و انسان اصردقلری یره یاقی ایتسه لر زیاده نفع ایلیه اکر سرکه ایله
اندن اچسه لر کوجله   ایدنه نفع ایلیه و ذخیر و بغر صقلو اغریسی فرصلریخ
ساکن ایلیه اکر بو رجاقی پیشوروب صوینی صوقدن اولان جاتلاقلره و کچیکه سوروب
سه لر نفع ایدوب کیدره رطوبت سببی ایله اولان اوکسوروکی کیدرر اکر تاوغنه
ییدوروق انوکله بسله سه لر اولتا و قجذام اولانلره نفع ایلیه و مزاجلری صوق
اولانلری جماعه تحریک ایلیه اکر سرکه و پلین ایله یوغوروق عقرب صوقدوغنه یاقی
ایتسه لر ایو ایده اکر یالکوز و اکر عسل ایله یوغوروب دلیک اولان یاره لره اورسه لر
اتی بتوره اکر ذاداوندمدحرجه دیدکلری دوا ایله قرشدروب بیمش اولان دیش
اتلرینه اورسه لر دیش اتلرین بتوره

بغرتلاق قوشی   کروان دیدکلری ایاقلری اینجه و اوزون قوشدر مزاجی زیاده
یابسدر حرارتی دخی واردر سیدولک طلامه سی اولانلره ییمه سی نافعدر و قاوغنه نفع
ایدر و قاوقدما اولان طاشلره دخی نفع ایدر اما مزاجلری اتسی و یابس اولانلره ضرر ایدر
بو تیرک   کلیه دیدکلری کرک انسانده کرک حیوانده اولسون بو برک ییمه دن حاصل
اولان خلط دایما سی چرکین و یرامازدر و هضمی کوجدر و معده یه زحمت ویرمه سی
واردر و ایمه سی دخی کچدر و طبیعت دخی اندن حظ الماز و بنو هضم اولدوغی تقلیدرچ
اندنا اولان غذا یرامازدر زیرا اصلده غلیظ خلطدن و تیز فاسد اولور خلطدندر

سائراتلره نسبت طبیعتی بارد یابسدر بو بکلرک ایوسی اولدر که سمز و صاغ تاوق
لردن اولوب اریق و صوسز اولمیه و حیوانی هنوز بوغازلنوب تازه اوله اولی بودر
که ایچ یاغیله الوب بعده عینی ایله زیت و یا شیره عن ایله یاعلیون صوله و یا خود کبابا
ایدوب و افرصودو بوبر و دارچین ایله مزاجلری اتسی اولانلره و مصطکی ورهی
وکرا دیا ایله مزاجلری صوق اولانلره و یره لر
بادم عربیده لوز دیدکلری اغاجی و یمشی معروفدر بیولک اغاجدر و یپراقلری دوزیدر
بر مقدار قابضلغی و اجیلغی واردر اما لوز صو طلاق و لوزنسه قرادیمشید بادم
بستانی اولور و یبانی اولور بستانی سی دخی ایکی درلودر بریسی طتلودر و بریسی اجیدر
طبیعت طتلوسنک طبیعتی درجه اولیده حار و رطبدر و اجیسی نک طبیعتی درجه
ثالثه ده حارتو درجه اولی اخرنده یابسدر یمشنک ایوسی اولدر که قابوغی اینجه اولوب
و کندوسی یصی اولوب رنکی قرمزلغه و صارولغه مائل اوله و اغر اولوب تازه اوله رایحه
خوش اوله بادم بدن ایچنده اولان اعضاء جلا ایدوب یومشادر یمشنه یا پشمش
اولان ایچی قابوغنک قورومه سی سببی ایله اغاجندن ایندکدن صکره یمشنده دخی
بر مقدار خشونت یعنی قونولغه مائل دک اوله بادم کوکسده اولان خلطلری
توکرمکه کوکسی و کوکس التلرینه یاردم ایدر و بوغازی یومشادر بادم سوینی شکر
ایله ایچسه لر اوکسوروکی و کوکس ایرینکی ساکن ایلیه اکر تازه سنی ایچ یاغیله یسه لر دیش
اتلرین و اغریسی و معده دباغت ایلیه قاورلمش اولان بادم معده یه نفع ایدر و قاورلمغله
معده یه اولان اغرلیغی و موافق اولمه مسی کیدر بادمدن قاورلمش ولیبانی قارنی یومشا
در و قاورلمشی قارنی طوتار و جماعه یاردم ایدر بادمک اوکونیشتی معده یه اغریر معده
دن کچ ایمز دهشی که قاورلمش و اوکودلمش سوسامدر انوک معده دن اینمه سی اندن
تیزدر بادمی شکر ایله یمک یومشاتمه سنی و خلطلری پشورمه سنی زیاده ایدر بادمی
و قابلی صیولمشنک قوه تنی حفظ ایتمکه حیله بودر که وافر سین یپراغی ایله قرشدروق
صاقلایه لر بادمدن شول که بونیلوب چوردمش اوله یرامازدر انوک یمه سندن
صاقنماق اولیدر زیرا اضطراب و غصه و کوکل بولانمق و یرامز نفس الماق و اشتها
دوشرمک پیدا ایدر علاجی بودر که قوصدروب و حقنه ایدق بعده اکشی و قوتلو
رنکلرنیبی لر و نفسی خوش ایدر نسنه لر ویره لر بادمک یپراغی قوری اولیجاق اسهالی
کسر اما تازه سی بلکه اسهال ایدر و قارنده اولان قوردلاری طشره ایدر بادم چیچکی
جماعه تحریک ایدر و نفسه خوشلق ویرور بعضیلر دیمشلر عودتلری جماعدن کسه
بادم اکرچه بدنده جوق طوروب تیز چقمازمع هذا بدنده سده ایتمز بلکه بعضی سده لری

اجار و منی یاغنین ساکن ایدر شکر ایله یسلر هر کسه ادلیك صوینی زیاده اید
نبات شکری وپینز شکری بادی معده‌دن تین اینزو دملغی زیاده ایدر و بدنی سمردر
وچوق غذا ویرور اکر بادم معده‌یه اغرلق ویرسه ویاخود چوق یسه‌لر اوزرینه
بر مقدار ماء عسل ایچه‌لر واکر تازه‌سندن چوق یسه‌لر غذا ویرور خصوصا شول
کیمسنه‌که طعام یمك استمیوب غذاسنی اناتمك استمیه‌لر ویاخود شرابه اشتهاسی
اولمیه‌لر بادم ایله ایچسه‌لر چوق غذا وشراب استمیوب انوکله کفایت حاصل اوله اما اجی
بادم اغاجنك کوکی حار ویابسدر جلا ایدیجی وتحلیل ایدیجیدر اکر زیاده ایچنه
دوکوب بادم یاغی وشراب سرکه‌سی ایله قرشدیروب صوقدن باش اغریسی اولان
کیمسنه‌نك النه یاقی اینسه‌لر نفع ایلیه اکر کوکلرینی زیاده ایچنه دوکوب انوکله یوزده
وبدنده اولان لکه‌یی یوسه‌لر قوپاروب کیدرر پشمیشنی دخی بویله‌در طلاقی وبوکرکلری
لری یالك و قولنجه نفع ایدر اکر اجی بادمی دوکوب عورت کتورسه حیضنی یوریده
اکر شراب ایله قرشدیروب شری دیدکلری حرارت اوزرینه سورسه‌لر نفع ایده
اکر نشاسته ونعناع ایله استعمال ایتسه‌لر اوکینه اولان ناسی وقاتی شیشلر
وبوکرکلر اغریلرینك بیوك علاجلرندن اوله اکر مثلث ایله استعمال ایتسه‌لر کوجله
افشانه نفع ایدوب صویوللرنده طاشلری اوفاقلایه اکر اورته جوز مقداری
عسل وسود ایله یوتسه‌لر جکر اغریسنه واوکسوروکه وبغرسقلرده اولان شیش
مه‌لره خصوصا قولون دیدکلری بغرسقده اولانه زیاده نفع ایلیه اکر شرابدن اول
الی دانه اجی بادم یسه‌لر سرخوش اولمیه‌لر اکر دلکولر سدوکی برنسنیه قاتوب
دلکو یسه دلکوی قتل ایلیه اما اجی بادم بغرسقلره ضرر ایدر اجی بادم یاغی دوالره قتمش
نسنه‌لره طلا ایتسه‌لر معده وبغرسقلری غلیظ خلطلردن پاك ایلیه ستره‌لری
اجماقده بدلی بلیندر طتلو بادم یاغی یوزه سورسه‌لر یوزده اولان ایریکلی کیدرن
اجی بادم یاغی اکر ایچمکله واکر کتورمکله عورتلر قادینلرندن اوغلانجقلری دوشو
رویجیقادر طتلو بادم یاغندن شکرلو بوار ماء ایله اون ایکی درهم مقداره دك
واجی بادم یاغندن بش درهم مقداره دك ایچمك جائزدر اجی بادم یاغی قولاغه
طملاتمغله اغریلرین کیدررو قودلری قیرار وصوقلقدن اولان چاتلاقلرین فی
الحال کیدرر اجی بادم اغاجنك یپراقلرینی صوده پشوروب بعده شراب ایله قرشدیروب
انوکله باشده اولان قوباقلری یوسه‌لر قوپاروب کیدرر یاغی کچیکه وقمر کوبه واوبوزه
نفع ایدر دوکسه واطرافنده اولان غلیظ خلطلری قوپارمغه زیاده یاردم ایدر
طتلو بادمی یمك ویاسودینی ویا یاغنی شکر وکتره ایله ایچمك قوری اوکسوروکه

کیده‌روب ایو ایده مجربدر اجی بادم بغرسقلره ضرر ایدر اصلاحی ضرری شکر
وطتلو بادم ایله‌در خشخاش وطتلو بادمدن معده‌ده حاصل اولان اغرلیغی وکراهتی
اصلاح ایدر طوزلانمش اولان بادم اصلاحه محتاج دکلدر الا مکر چوق استعمال اوله
پس شکر پینیری وبر مقدار فرنی استعمال ایله دفع اولنور ووسطالیك قابوغی ایچنده کبا
اولمش اولان بادم جماعه زیاده نافعدر بوبابده عظیم تاثیری واردر اما یبانی بادم هم
اغاجی وهم یپراقلری کوچکدر وچیچکی قرنفله مائلدر وخوش رایحه‌سی واردر بواغاجك
جمیعا اجزاسیله زیاده قابضدر وبادمی اوفاقدر اجیلغی وزیاده قبض ایلیجیلغی
واردر معده‌یی یاشلوغنه ورطوبتلرینه زیاده نافعدر رطوبتلری قوریدوب معده‌یه
قوت ویرور واعتدال اچچکندن ویمشندن استعمال ایتسه‌لر بو فائده‌یی ویرور وقوصمه
واسهالی طوتار مقدار استعمالی ایکی مثقاله دکدر

بَغِرْدَقْ اوْتِی وجوردك دخی دینور زوفرا درلر ایچنه بالدرلو برنباتدر بالدی
ارشون قدر اوزار بوغملری واردر یپراغی دانیانه یپراغنه بکزر اما زاردیانه‌نك بیوکجکده
اوزرنده دنکی یعنی ایچنه قیللر کبی بوسی واردر رایحه‌سی خوشدر بالدری باشنده
تاجی واردر تاجی ایچنده کوزل رایحه‌لو آلتون رنکنده چیچکی واردر بو نبات جمیعا اجزا
سیله لذتی اجیدر **طبیعتی** زیاده حار ویابسدر اما جاوشیر مرتبه‌سندن اشاغه‌در
جاوشیر ایتدوکی فعلی ایدر اما اندن ضعیف دکدر اکر چیچکی ویپراغنی الوب عسل ایله
قرشدرسه‌لر اکله مرضنه وبیوك قزل شیشلره ویاره‌لره نفع ایدر اکر نصف درهم
مقداری اراجق شراب ایله ایچسه ویاخود بنفشه یاغی ایله زهرلو جانورلر دو
غنی یره سورسه‌لر زهری دفع ایله

بوکرجه فارسیده لوبیا دیدکلری معروف دانه‌لردر دانه‌لری بوینوزلر شکلنده
ظرفلر ایچنده بیتوب چیقار نباتنك بعضیسی طوغری طورور وبعضیسی یره
دوشنور اذا واقع اولورکه یاننده اولان اغاجلرینه صارمشوب یوقارو چیقار یپراغی
بیوك صارماشیق یپراغنه بکزردر زیاده یشل ودوزدر یمشی هنوز تازه یشل ایکن
ظرفلری ایله معالجه یینور بوکرجه ایکی صنفدر بریسی قزل وبریسی بیاضدر قیزل
بوکرجه صو ایله پشوردر ایکن سهل قاینایجاق اول صوینی کیدروب تکرار صوق صو
قیوب برقاج کره بویله صوین تبدیل ایتسه‌لر بیاض اولا قزل اولانك طبیعتی درجه
اولیده حاردر وبیاض اولانك طبیعتی معتدلدر وزیاده قوی رطوبتی واردر سده
بورده یدیجی وبخار ایلیجیدر لکن باقلی وسائر دانه‌لردن وماشدن غیریلرین اشغه
در ماش ترکیده قره بوکرجه ومردمك دیدکلری دانه‌لردر دماغلری ضعیف ونکام

مرضی اولانلره بوکرلجه یمك ضرر ایدر اویخوسزلیقدن الملری اولنلره اصلاحی
بودر که صو ایله محکم خشلایوب و افراغ قاتوب ییه لر اکر تازه ایکن ظرفلری ایله
ویاخود چیك ایکن ییسه لر چرکین وقود قبح دوشلر کوستره اما محکم خشلایوب پشمش
اولیجاق انکوستره وسرکه ایله اولیجاق دخی انکوستره بوکرلجه یمك و پشوردلمیشی
ایچمك اونوتدرماق خصوصا سنبل دوهی یاغی وبارزد دیدکلری صمغ ایله اولورسه
حیض قانینی یوریدر وغلیظ بلغمی خلط پیدا ایدر اما جماعه ایو زیاده تحریك ایدر
ییدکدنصکره اوزرینه خردل ییسه لر ضرری یوق و شیشرمه سنی کیدروب جماعه تحریك ایلیه
قزل بوکرلجه نك هضمی بیاضدن تیزدر و شیشرمه سی ازدر زیت یاغی وکمون اکا
اصلاح ایدر اولی بودرکه طیش قپوغین ییمیه لر الا مکرکه جمله بر یرده ایکن صو ایله
محکم خشلایوب بعده اتمی وخوش رایحه لو اوتلار ایله ویاغیله قاوروب بعده
سرکه وفری ایچینه براغوب وافراطون وسعتر وبوبر ایله ییه لر اتی ایله پشوردمك بر
مقدار اصلاح ایدر لکن هضمی کج اولور معده دن اینوب چیقماسنه مانع بولنماز
سه تیز طشره چیقار ایچمك پشوردلدیغی صو ایچمك عورت جوق اوتورسه طوغمز
دقده اوغلان صوکی دیدکلری درتی واولمش اوغلانی چیقارر اوغلاندنصکره
کلهجك قانی کتوروب پاك ایلیه وبارزد دیدکلری صمغدن بر مقدار ایله ایچه بلخاصه
کوکل بولانماسنی ویرر واصلاحی ایچون خردل وفریدن اصلح نسنه اولماز سنفدیدك
لری نبات دخی اصلاح ایدر لکن التی قوامه کتوردمدن اشعه قود

بالیق ذهری اوتی فارسیده ماهی زهره درلر یعنی بالیق ییسه دیوانه اولوب قتل ایدر
بونبات اکثر طبیبلر قتنده سدلوکن دیدکلری نباتدر دندر صورتا شبرم دیدکلری
سدلوکن نباتنه بکزر لکن اوزونلغی زیاده در دکنده صاری ولیغه مائل توز رنکی
واردر استعمال اولنان بوداغاجك قابوغیدر **طبیعتی** درجۀ ثالثه ده حار ویابسدر اکر
نباتیدی دوکوب ایچمك بالیقلری اولان حوضه ویاخود کوله ایچینه براقسه لر بالیقلر
سرخوش اولوب صو اوزرینه کله لر ایوسی اولدکه ایچه قابوقا ولوب لذتنده ازلجق
کسکنلك اولوب یقینده النمش اوله یعنی اسکی اولمیه مقدار شربتی شکر ایله مثقال قدر
در وپشمش اولیجاق بر درهمدن اوچ درهمه دکدر بودوا زیاده اسهال ایدر نقرس
واوجع وارقه اغریلرینه نافعدر بندلردن غلیظ خلطلری اسهال ایله چیقارر
مزاجلری قوی اولانلره وبلغملو وصوق مزاجلو اولانلره نافع دوادر بعضلر دیمش
بونبات یانده شهردن بر ایکی بیت اوقوسه لر چیچکلری دوکیله اما بونقل صحیح دکلدر
طبیب فاضل ابن بیطار دیمشکه بز بودوا شرقده وغربده ارادم وصودم اصلا حقیقته

راقف اولمادم لکن ولایت شرق وشام خلقنی کودم بودوایه عوض بوصیر اکر
صغیر قوبروغی دیدکلری نباتدر حرف صاد ده ذکر اولنوردر انولك قابوغنی استعمال
ایدرلر ومغربده اکا سیکران الحوت درلر

برجوك سدلوکنی فارسیده ازدیون یونانیده حامالادرلر سدلوکنلردن بر نباتدر
ثمنتی دبداقلری قاریش قدر اونار یپراقلری زیتون یپراغینه بکزر لکن اندن ایچی
دکدر لنتی اجیدر غلیظدر دلی اجیدر بونبات ایکی دورلودر بر صنفنك یپراقلری
بیوك وایچه در وبر صنفنك دخی یپراقلری کوجك وقالیك وصیقدر بواندن یرا
مزدر **طبیعتی** درجۀ رابعه یه قریب حار ویابسدر لکن نباتنك قوتی سودندن
صعیفدر کددکسکندر دیاقجیدر سودلی برص وبهق اوزرینه سورسه لر نفع ایلیه
کذلك یپراغنی ایچمك دوکوب سرکه ایله سورسه لر نفع ایلیه بودوا بدنده اولان یاشلوغی
یر خصوصا جکرده اولان یاشلوغی زیاده یر اکر یپراغنی ایچمك دوکوب وعسل ایله
قرشدیروب کیرلو ایرینلو چبانلره ویاره لره اورسه لر پاك ایدوب مهره سنی قوپاره
وقیروطی دیدکلری مرهم ایله ایرکلو اویوز وکچیکلره سورسه لر نفع ایده ایو دوادر
اصلاح اولنمادین بر کیمسنه اندن ایچسه غم واضطراب وکوکل دونمه سنی پیدا ایلیه
بودوا دخی زیاده قوصدورر اصلاح اولمیجاق بدنده اولان فاسد صولری چیقارر
زیرا بدن یاشلقلرینی چیقاریجیدر بودوا ان ایچورمیه لر الا بدنده یاشلوغی زیاده
اولوب وبدنی قوی اولان کیمسنه ایچوره وزیاده صوق ویاخود زیاده اسی زمانلرده
ویرمیوب هوا المعتدال اوزره اولدقده ویره لر کوجوك اوغلانه ومزاجی ضعیف
اولان قوجه لره واسی اولانلره ویرمیه لر مزاجی قوی اولان قوجیه وصقالری تمام
اغرمامش اولانلره ویرسه لر جائزدر اصلاحی بودرکه بیوك اولان صقلك بیراق
لرندن الوب زیاده کسکن وضرب سرکه ایچینه قیوب ایکی کون وایکی کیجه سرکه ده طوره
وایکی اوچ کره سرکه سن تبدیل ایدوب بعده سرکه سندن دوکوب یپراقلرینی ایکی اوچ کره طتلو
وصوق صو ایله یویه لر بعده یپراقلرینی کولکه ده ویا کونشده قوروده لر بعده ایرچه
دوکه لر وبادم یاغی ویا بنفشه یاغی ویا شیرغن یاغی ایله قاوروب ودخی اکا یاردم
ایدر واصلاح ایدر دوالردن مثلا تربد وافیمون وصارو هلیله وکل وبویان
کوکی رنکی وکمون کرمانی وهندطوزی شول مقدار قتالرکه سودایی وبلغمی اسهال
ایتمك مراد اولنه اکر بدندن صارو صو چیقارمق مراد اولنورسه کوك سوسن
کوکی وباقرکری وقرصافی وسکبینج وهندطوزی وصاری هلیله وبستانی کرفس تخمی
وغافث که قیون اوتی دیدکلری نبات صقندوسی وپلین وسنبل هندی ومصطکی ایله

ودلكو اوزنی صوتلی ایله ودازیانه صویی ایله كه قیناد لمش اوله لر اكرتره لر صوتلی ایله
خیارشنبه تلتسه لركذلك صادی صویی صوتلی اسهال ایدر اولا اسهال ایچون ستملو
اولان كیمنیه وقوتی ضعیف اولان كیمسنیه ایچورمیه لر اصلاح اولنمشندن مقدار
شربتی نصف درهمدن درهمك دورت پایندن اوچ پایه دكدر اما مزاجلری قوی
اولانلر الی ججكر دك مقداره دكدر بعضیلر جائز كورمشلر كه اوزایكی درهم مقدارن
اوچ رطل صولیچنده تا اوچ پایدن بر پای قالنجه پشوره لر بعده ازوب صاف ایده لر
واوزرینه اونزایكی درهم مقداری طتلو بادم یاغی دوكوب تكرار جمله صویی كیدوب
یاغی قالنجه پشوره لر واول یاغدن بر درهمدن بش درهم مقدارنه دك ایچلر
براماز اولانندن ایكی درهم مقداری قتل ایدیچیدر اضطراب وغصه ویرق توص
دردواسهال ایدر علاجی بودركه هنوز صاغلمش تازه سوددن بر برنجی اردنجه
ایچوره لر وجلاب وطین مختوم تریاقی ویره لر وزیاده صوودجی وسویندرجی
نسنه لر ویره لر واوزرینه صوق صودوكه لر وخوش رایحه لو انبوه شرابی
ایچوره لر

باليق صوتلی حمّه دیمك ایله معروف اولان بالیق صوتلی كه ماء الحمه دد لر بركونه
كوجك بالقدر اولایوب قارنی ایچنده اولان چیقاروب بردستی ایچینه قیوب برقاچ
كون طوروب صكره صاف ایدوب سیاه وقویو اغز رایحه سی وچركین صوی چیقار
بو بالق هند اطرافندن چین ایله هند اورتالرنده اولان دریادن اولنور بعضلر
دیمشلر بو بالیق اولا نوب یارلدقد نصكره تكرار دریایه براقسه لر یاره سی كرو
بتشوب صاغ اوله اما بوسوز صحیح دكلدر صوینك خاصه سی بودركه ربع درهم مقدارنه
دك ایچسه لر اعضاده اكر كمیك واكر غیری اكر طشره ده واكر ایچروده اولان صنغ
ایوایدوب فی الحال اصلاح ایده مجربدر

باليجيل قوشی عربیده مالك حزین دد لر مالكی دخی دد لر صو قوشلرندندر ایاقلری
وبوینی اوزون رنكی بیاضه مائل كوكچل بیاض قوشدر طورنه دن كوجوكدر اتی
چركین رایحه لو اغر ومعده یه موافق دكلدر اولی بودركه زیت ایله محكم یاغلیوب
بعده كباب ایدوب خوش رایحه لو اجزا محاره ایله بیه لر ویا خود صولیچنده معتاد
ایلوب یدكدنصكره اوزرینه پینیر شكری واینجه شراب استعمال ایده لر ودارچین
ومصطكی ایله بیه لر بو تقدیر جماعه تحریك ایلیه

بامیه معلوم اطعمه دندر مصرده ودومده چوق اولوب كثیر الاستعمالدر بو رجی
مقداری قیو بیشل برقتی بمشد رطتلو اناجق لزوجتی وار دراطراف انجراك اولور

وذغبلو اولور لسان ثور كبی واججی دخی بویله اولور خطمی انجی قدر اوزار وبوداقلنور
بیبر نخی قریو بیبر نخی كبی اولور هر بیر بداقده اوجر اوجر بتر شجرة ابی مالك كه صابونیه اوتی
اوتی دیمكدر انك ججكی كبی ججكی اولور ظاهرین بالق زهری اوتی ججكنه بكزر واهل
مصر بیشی غلاقلر ایله ات ایله پشوروب طبیعت یرلر تازه ایكن بارد رطبدر سائر بقولاته
رطوبتجا رتقدر قاتی ایو دكلدر غداسی ازدر ابكامه ایله یمك كرك واسی اوتلر
جوق قاتمق كركدر

حرف التاء

ترة ضرسانی فارسیده بادروج دد لر كوزل رایحه لو معروف سبزه نك اسمیدر
طائفه عرب حوك دد لر تركیده بعضلر یاربوز دیدیلر طبیعتی درجه ثانیه ده حار
دد بللو یبوستی دخی وار در رطوبت فضلیه یعنی هضم اولماز رطوبتی دخی وار در اكر
جوق یسه لر كوزلری قرار دروفهمه وعقله نقصان ویرور زیرا بادروجدن
اولان بخارلر وغدا بر امازدر وقارنی یومشادر وجماعه تحریك ایدر اكر تره ضرسانی
قاوت وكل یاغی وسركه ایله اسی شیشلره یاقی ایتسلر نفع ایلیه اكر بو تره دن یاقی
ایدوب عقرب واری وتنین یعنی دریا اژدری دیدكلری جانور اصردقلری یر
اوزرینه اورسه لر نفع ایلیه اكر بو تره دن وافر یدكدنصكره عقرب صوقسه الم
ویرمیه اكر بو تره شراب حیوسی ایله یاقی ایدوب اغرسی اولان كوزه اورسه لر ضربانی
ساكن ایلیه شراب حیوسی ككره وكسكن بر شرابدر غربده اولان جزیره لرلك حیوس
دد لر بر جزیره ده اولور دكز صوتلی قتادلریمش اكر صویی ایله كوزه سرمه كبی چكسه لر
كوز جلا ویره واقان یاشلقلرین قودوده زیرا یبوستی وقبضی وار در اكر تخمینی
ایچسه لر سود لحاصل اولماسنی قومایه دورد درهمدن زیاده ایچلمیه كوجله افشانك
ایدر نه ایودر قارین شیشمه سن تحلیل ایدر اكر تخمنی دوكوب بودونه یقین كتوروب
قوخلاسه وافر اقسرده اولی بودركه تمقوله اقسر دیجی نسنه استعمال اولنه قدیم
كوزلری محكم قپایه لر خصوصا بو تره دن زیاده اهتمام ایده لر حكیم جالینوس وبعض
اطبادد لر كه بو تره یمك وایچردن استعمال ایتمك جائز دكلدر قوردپیدا ایدر زیرا
اكر بر مقدار چبینوب كونشه قوسه لر قورد تلنور وصفرا پیدا ایدر وهر زمان یمه
سندن براماز خلط صفراوی حاصل اولور خصوصا طوزلو كوامج ایله یرلرسه زیاده
ایدر اصلاحی سركه وخیار وسمز اوت ایله دد كوامخ طوزو سركه ایله اولان طورشو
لره دد لر بو تره دوا طریقی ایله استعمال ایدوب غدا طریقیله استعمال ایتمیه لر معده

معده اغزینه ویوركه ویورك اوینه مسنه واوص كمتسنه ایودر غذا طریقیله استعمال
اولندقده قوتی وحاصل اولان بخاری تلطیفه وقبض ایتمكه وقلبه فرح ویرمكه
وقا ایدر یعنی بخاری وقوتی جوق اولوب غلیظ اولمغله تفریح ایدر اكر صوین
صقوب صوبی ایله وشراب سركه سی ایله وكافور ایله فتیله ایدوب بورون ایچینه قوسه لر
بورون قانی دیكدورر اكر چینسه لر دیش قماشماسن كیدررر واویكن وكوكسده صكره
دن اولان یاشلقلری قوریدور وصوینیدن اوتوز التی درهم مقداری یراماز
كسكن خلطلر سببیله اولان بلغمویلغه نفع ایدر بوترنك خاصه سندندر اكر
شمس حمل برجینه داخل اولدقده كه نوروزدر بوترنج الوب بربرینه دكجه جیلنسه لر
اول ییل ایچنده دیشلری اغریلردن قورتیلوب اغریمایه اكر بوترنك بر بداغك
محكم چبنیوب اغریسی اولان قولاغه قوسه لر نفع ایلیه اكثر احوالنده ید لی كندو
مقداری مارصه دیه كلری خوش ایچلو نباتدر دیمشلر كه اكر بر كیمسنه بر قاج
طونسوز مرجمك ییوب بعده بوترنج چینه سه وبر بویونی ایچینه طولدوروب قرق كون
حیوان ترسی ایچنده طوتسه بعده چیقاروب بر شیشه ایچینه قیوب بر كون كونشده
طوتسه بر قیراطی قاتل اولوب ادمی قتل ایدر

نوكرك طبیبلر عادتی بو وجهله جاری اولمشكه ایچق انسان نوكركن ذكر ایدوب سائرن
ذكر ایتمدیلر طبیعت صتوكركك طبیعتی حاردر ورطوبتی ظاهردر ویبوستی دخی
واردر صكره ظاهر اولور طعامدن توق اولان كیمسنه نك نوكروكنك حرارتی ویبوستی
ازدراج اولانك اشی دكدر اكر غضبناك اولورسه حرارتی زیاده اولور اكر ریاضت
ایتمش اولورسه وزیاده حركت ایتمش اولورسه زیاده حارت اولور بوتقدیر باد زهردر
یعنی سمومی دفع ایدر خصوصا عقرب صوقماسنه زیاده نافع اولور اكر عقرب اوزرینه
قوسه لر قتل ایدر اكر قولاق ایچنده قورد اولورسه ایچینه طملاتسه لر قورد لاری قیرر اكر
اچ اولان كیمسنه بغدایچینه یوب شیشلره اورسه لر پشورب تحلیل ایلیه خصوصا
بدنلرده كه یاشلوغی ویومشاقلغی زیاده اوله انمكی دخی چینه یوب اورسه لر كذلك نفع
ایدر بلكه بغدایدن نفعی تیز اوله اكر صائم اولان كیمسنه نك لعابن قان كلمش كوزه طملا
تسه لر نفع ایلیه یاقی ایتسه لر دخی نفع ایلیه وبدنده اولان چركلو نشانلره اورسه لر
كیده ده

تانبول اوتی تنبل وتابول دخی درلر هندیدن تعریب اولنمش اسمدر تركیده دخی بو اسم
ایله مشهوردر دوادر تانبول یقطین مقوله سندندر انوكچون در كه قباق بویله اولمغله
قباقده یقطین اسم كبی اولمشدر تانبول ولایت عرب عمان ناحیه لرنده وهنده بنز

یپراغی اغاج قاونی یپراغنه بكزر غنك كوجكلرینه بكزر نباتی بوكرلجه نباتنه بكزر اغزه
الوب چینه سه قرنفل كبی لذتی وخوش رایحه سی واردر طبیعتی درجه اولیده حاردر درجه
ثانیه ده یابسدر اغزرایحه سن كوزل ایدر اغزده ودشلرده اولان یراماز یاشلقلری
كیدررر وطعام اشتهاسن كتوررر اكر چینه سه لر دشلری قزاردر یسلر جماعی تحریك
ایدر وبدنی قوی ایدر ونفس انسانده شنلیك وفرح حاصل ایدر خصوصا جوق
زمان چینیوب صوین یوتسه لر زیاده تاثیر ایدر اغزی قوی ایدر دش اتلرینی
فاسد اولمقدن قومازتازه یاره لری یاپشدوررر دیلجوكلردن قان اقماغی منع ایدر و
شیشلری ایندوررر ومعده یاشلوغین قورودر وضعیف اولان جكری قوی ایدر
دیش دیبلرین اصلاح ایدر اكر بیدی دانه یپراغنی بیوب اوزرینه صو ایچسه لر سر
خوش ایلیه اهل هند تانبولی شراب یرینه استعمال ایدرلر هر یپراغنه كلس یعنی
بهودیلر قاتدقلری طپراقدن ربع درهم قاتوب یرلر انوكله اولپچاق لذتی خوش اولور
روح حلوم قرشماسی تیز اولور وعقل ایله قرشوب شن ایتمه سی تیز اولور تانبول
بولنماسه سرخوش ایتمكدن غیری خصوصلرده بدلی وزنجه قرنفلدر بعضیلر حیله
ایدوب دفنه یپراغنه بكزر بر یپراق واردركه جزیره قمردلر برجزیره دن الوب دكز
صویی ایله تربیه ایدرلر وبعض قابض اضرب یپراق دخی قتارلر اول یپراقلره بعض
عطارلر ورق قماری درلر انلرك رایحه لری دخی خوشدر وقوت ویرمه لری
واردر لكن سرخوش ایتمز وفرح ویرمز بعض جاهللر تانبولی سادج هندی دیدك
لری یپراق یرینه استعمال ایدرلر وزعم ایدرلر كه تانبول دخی سادج هندیدر

تربد هند وسند جانبلرندن كتوررلر كوكلردر شول تربد كه خراسان جانبنده
قرادن كلور دریادن كلندن ایودر وبونلماسی وجودیمه سی انلك كجه در تربد
یپراغی بوكرلجه ویا بیو لنصره شق یپراغنه بكزر بر نبات كوكیدر امابونك یپراقلرینك
اوجلری سوریدر نباتنك بالدری اوزرنده چیچكی ویمیشی دخی اولور كوكن تازه
ایكن چیقاروب پرماق قدر پاره پاره ایدوب حفظ ایدرلر ایوسی اولدركه اوستی پاك
واچی بیاض ودوزاولوب تیز اوفاقلانه وخفیف اولوب تاشینك ایكی طرفی
ضمغلنمش اوله بوذكر اولنان اوصافك جمله سنه مخالف اولان یراماز در طبیعتی
درجه ثانیه اولنده حار ویابسدر بلغمی واینجه رطوبتی اسهال ایدوب بدندن زائل ایدر
تربد نفسه حظ اولنمیوب دادسزدر استعمال اولنماق مراد اولندقده اولی بودركه
اوستنی محكم صیوب بادم ویاخود قوز یاغیله قرشدیروب اصلاح ایتدكدنصكره
استعمال ایلیه یالكز جرهمندن استعمال مراد اولنورسه بر درهمدن ایكی درهمه دك

مقداری جائزدر اکر پیشورویتی استعمال اولنورسه دوت درهمه دك جائزدر
اکر بیوك معجونلره قاتوب استعمال اولنورسه زیاده محکم دوکوب پنجاینلر اکر
یالکوز ویا اضرادویه ایله اولورسه قالی وفاق دوکیه لر اکر کسکین نسنه ایله تقویت
ایتسه لر مثلا زنجبیل ایله چیك وغلیظ اولان خلطلری چیقاره ومقعده طبقه لرین
پاك ایلیه وعودتلرین وحملرین زیاده پاك ایدوب سذه لرین اچا وارقه ومانده اغریسنه
نفع ایده ومانده دیوقویروق صوقی دیدکلری یرك اوزننده اولان یره درلر اچکله
وبوروندن ایچرو قوماغله دماغی بلغمدن پاك ایدر فالجه وصرعه نفع ایدر معده
اغزنه یرامازخلط دوکلکدن اولان اوکسوروکی کیدرر بومقوله اوکسوروکه
علامت بودرکه قوصمایجه ساکن اولماز اکر کندو مقداری قدر کابلی قره شددسه لر
مصروع اولان کیمسنه لره ومالیخولیا مرضلری اولان کیمسنه لره نفع ایدر زیاده عمل
ایدرسه اوزرینه صوق صو ایچسه لر عملن قطع ایلیه داَسَن کی انذکو کیدرو
کثیرا ایله اصلاح اولنور تربد بولنماسه بدلی توت کوکندن وتلی مقداری بدلیدر
بعضلر حیله ایدوب یتوعات یعنی سودلوکن ویرامازاولان نباتاتك کوکلرین کتوروب
تربددر دیو صتادلر انلر یرامازدر استعمال لرندن حذر ایلمك کرکدر صحیح تربدك
دخی صاروسی وسیاه اولانی واسکیوب بتلنمش اولانی یرامازدر ایچمه سندن غمه و
غشتة وصوسزلق وقودولق ودل قرارماق وبوغلماق عارض اولور اولبودرکه
سودوو افربالم یاغی ایچوب قوصه لر وضربق اسود ایچن کیمسنیه ایتدکلری تدبیری
بوکا ایده لر یعنی صودوب یاشلق ویرودوفرج ویرودلنسنه لرویره لر اکر چیقازسه
البتة تدبیر ایله چیقاره لر واکر زیاده اسهال ایدرسه عملن قطع ایده لر

تمر هندی معروفدر لسان عربده حُمَرٌ وحَوْمَرْ دخی درلر هندده براغاجك یمشی
دریپراغی ضرنوب یعنی کچی بوینوزی دیدکلری یمشك دیکنی یپراغی کبی وبرم یپراغی
کبیدر کچه اولیجاق یپراقلری بربرینه صارماشور فارس دریاسی کنارنده شراه وعمان
شهرلرنده ویمن ولایتنده وقرالرولایتلرنده حاصل اولور یمشی ایچی وسیاه ظرفلر
ایچنده اولور اوزرنده عسل کبی الله یاپشور قیونسنه سی وارد ظرفی ایچنده قالتی
ویصی ویوموری وقزل دانه سی یعنی جکردکی اولور تلادد دیمشینك کوجوکنه بکزر
چکردکی استعمال اولنماز استعمال اولنان اوزرنده کی قابیدر **طبیعتی** درجهٔ ثالثده
بارد ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر چکردکی درجهٔ ثالثه ده بارد یابسدر قابضدر ایوسی
اولدرکه تازه وقزللغی صاروییه مائل اولوب چکردکی بتون اولوب کوکره لیکی وطوز
لولغی اولمیه صفراء اسهال ایدر وقانك قاینامسن کسر ایدر صوسزلیغی قطع ایدر

تازه صرما یدکلرنده کو قاریلرینه
قرتلر وشیشکلر پیدا اولوب وقبض
اولوب قاریلری سودزا ایسه لازم
دردکی اسهال ایدیجی کلشرابی ویره لر
ویاخود حقنه ایده لر ویاخود تربد
دیدکلری دوا ایله کل مرباسی ویره لر
کاه اولوردتازه خرمالی بال ایله ویاخود
مشمش ایله ویاخود خرنوب ایله
هضم ایدرلر بوندن ایله مربا اولور
اولور بوتقدیرجه مزاجلری بارد
رطب اولانلره موافق اولور اکر
جکردکی یرینه بادم قیوب پیسه لر
دکل صوفی ودخشاش ایله پیسه لر
کاه اولور برمقدار
کمافوز ایله کسکنلکی تعیین ایدر
دائکیه سنجوش ایدر انتهی
ومعتدل اولور فنه احلیکی اصلاحی
اولانلره اولان ضرری نك
تازه ضرر زیاده اولان ضررینك
اصلاحی کبید دکره ذکر اولنانلکی

خصوصا سیتما لرده اولان صوسزلیغی زیاده کیدرر جوب وچکردکندن پاك اولمشندن
بروقیه دن ربع رطل مقداری ایچمك جائزدر اما اکشلکی سببی ایله کاه اولور بغرسقلر
سیرلق مرضین پیدا ایدر انکچوندرکه بغرساقلرده الکندرمیوب تیزچیقاردنسنه لرو
یاشلق ویرودنسنه لر وطمرلر اغزین یکیدرنسنه لر ایله استعمال ایلیه لر غشی کتوردسیتما
لره نفع ایدر یانغنی ویانغن سببیله اولان طارلیغی وتاسه لنمغی کیدرر وفرلجه
صفرا یاقماغی غالب اولان کیمسنیه فرح ویرود کیچی کیدرر مضمضه ایتمکله اغزده و
دوداقلرده اوناق چبانلره نفع ایدر اسیدن اولان یورك اوینامه سن کیدرر توصاغی
منع ایدر صفرادن اولان کوکل دونمه سن ساکن ایدر اکر چکردکن دوکوب برمقدار اتش
ایله پیشوروب ایرغالنمش ویرندن اوینامش اولان سکر لواتلره یاقی ایتسه لر زیاده
یرایوب نفع ایلیه

تمساح بالیغی دریاده اولور بیوك حیواندر قره ده دخی بورر مصر نیلنده جوق
بولنور وَرَلِ مائی ووَرَلِ بحری ووَرَلِ نیلی دخی درلر تمساح سائر حیوانلره مخالف
یمك یدکده یوقارو چکه سن اوینادوب چینر دورت ایاقلو جانوردر لرندن حرارتی
زیاده در بخیسی کوزده اولان اقلیغی کرك اسکی وکرك یکی اولسون کیدرر اودی
دخی بویله در اکر ایچ یاغن کل یاغیله ازوب بوکرکلرده وارقه ده اولان اغریلره سوردتی
یاغلاسه لر اغریلره نفع ایلیه وجماعی زیاده ایلیه اکر قانن بلیلج ویا املج ویا ایکیسی ایله
معا قرشدیروب لکه اولان یره سورسه لر لکه یی تغییر ایدوب کیدرره اکر قانیله انکه
وصقال باشلرینه طلا ایتسه لر شقیقه یه یعنی باشك بر طرفنده اولان اغریه نفع ایلیه
اکر انن اوناق طوغرایوب صو ایله پشوردوب بسه لر ذات اندن اریق اولان کیمسنه لر بدنلرین
سمرده اکر تمساح اصردوغی یره کروکندی یاغیله یاقی ایتسه لر ایو ایلیه اندن حاصل
اولان خلط یرامازدر اکر ایچی یاغین اریدوب اغریسی اولان قولاقه ایچنه طملاتسه لر
نفع ایلیه اکر صاغر اولان کیمسنه دائما ایلسه صاغرلغن کیدرر خاصه سندندر اکر
دورت کونده برطوتان سیتماسی اولان کیمسنه ایچی یاغیله یاغلنسه ساکن ایلیه اکر
ساده یاغیله قارشدیروب برفتیله ایدوب بردده ویا میشه لکه یاقسه لر ماداکی
ینار اولسه قودبغه لر جاغرمیه اکر تمساح ددسیله برقریه نك جوره سن طولاشدروب
دردنجی براوك قابوسی ایله حولیسی اراسنده اولان نسنه اوزرینه اصاقوسه لر اول
قریه یه طولو یغین اولمیه اکر ایچی یاغیله طوقوشوجی اولان قوم التنه سورسه لر
هر قوم اندن قاجوب طوقنمیه اکر جکری ایله دیوانه اولان کیمسنیه توتسو ایتسه لر
ابوایده اکر تمساح ددی ایکی کوزلرین چیقاروب جذام اولان کیمسنیه اصاقویسه لر

جذابی زیاده اولمیوب طودغوره اکر تمساح کوزینی برهنسنه ایله بر کیمسنك کوزی
اوزرینه اصاقوسه لر جماعی زیاده اولا کذلك دیشلرندن ویاخود ارقه‌سی
کمکلرندن الندن طوتسه زیاده ایدر صاغ کوز صاغ کوز اغریسنه وصول کوزی
صول کوز اغریسنه نافعدر

توت اغاجی معروف بر اغاجدر اطلاق اولنسه یمشی مراد اولنور توت ایکی درلو
در بریسنه نبطی وبریسنه شامی دیدلر نبط مدینه منوره نلحیه سنده بر وادیده
طبیعت توت نبطینك طتلوسنك طبیعتی درجهٔ اولیده حار ودرجهٔ ثانیه‌ده
رطبدر خام واکشی اولان بارد یابسدر اولکیسی قارنی سورر وایکنجیسی قبض ایدر
خصوصا قورودلسه زیاده قبض ایدر بو تقدیرجه بغرسقلرده اولان چبانلره واسهاله
وسائر اقادمقوله‌سی اولان مرضلره نفع ایدر اکر دوکوب بعض معین وکافور
ویردنسنه لر ایله قرشدیروب ایچسه لر نفع ایلیه مراد اولندقده حاجت مقداری
صوق صو ایله ویا بیاض شراب ایله ایچسه لر نفع ایلیه توت دخی که توتك اولمشین
صقوب الی بوزادصولی کبی قایادوب قالانه رب درلر اول رب بوغازده
اولان جمیع مرضلره نافعدر زیرا بر مقدار تقویتی ومادّه لری منع ایتمه‌سی و
اکسلتمه‌سی واردر یمشی معده‌ده تیز فاسد اولور توت شامی اعضایه موادوکلمه‌سن منع ایدر ودلده وطماغك ایکی جانبنده عارض اولان اتی شیشلری منع ایدر
انو کچوندکه توتك صولی ایله ویا ربّی ایله غرغره ایدوب نفع ایدر خصوصا اکر
شب وماضی وشکر وقرمزی وزعفران وایلغون یمشی وایرساو کندردن جلا
ایتمه‌سی وتحلیل ایتمه‌سی وموادی منع ایتمه‌سی لازم اولدوغنه کوره قاتسه زیاده
نفع ایدر موادی منع ایتمك ایچون توت شامیدن غیری دکلدر بو بابده نافعدر
یرادوغی مقرردر اکر توت کوکنك قابوغینی صو ایله پشوروب ایچسه لر قارنی
اسهال ایلیه وحب القرع دیدکلری صوغلجانلری چیقاره اکر اون ایکی درهم مقدارین
هوانده اروب بر رطل صو ایچنده دورت پایدن بر پای قالنجه پشوروب بعده ایچنه
سکر ویا عسل قاتوب ویا پشرکن انجیر قاتوب طتلو ایدوب خانق النمر دیدکلری
زهرلیجن کیمسنه ایچورسه لر زیاده نفع ایلیه اکر توت یپراغنی دوکوب وزیت
یاغیله یاقی ایدوب اتش یانغنه اورسه لر ایوایده اکر اصما یپراغی وسیاه انجیر یپراغیله
ویغمور صولی ایله پشورسه لر ساچلری قرارده اکر یپراغنی صقوب صویندن
بر بچق وقیه مقداری ایچسه لر زهرلو جانورلر صوقدوغنه ودتیلا که زهرلو
بیوك اوربجکدر انوك اصردوغنه نفع ایلیه اکر اغاجنك قابوغنی ویا یپراغنی

پشوروب صولی ایله مضمضه ایتسه لر دیش اغریلرینه نفع ایلیه کاه اولور توت اغاجندن
ساقز الورلر شولوجهله که اکین ایرشدوکی زمانده توت اغاجنك کوکلرینك اوزرنده
کی طپراغی کیدروب کوکلری بچاق ویا اغرنسنه ایله چیزوب بر کون نصکره طوکمش
ساقزین بولورلر اول ساقیز دیش اغریسنه زیاده نافعدر وبیوك چبانلری
ایندورر وقارنی اسهال ایدر اغاجنه کندودن اقوب چیقان صمغ دخی بو یله در
اکر کوکنك قابوغندن سکز درهم مقداری اوچ وقیه انجیر ایله بر رطل صو ایچنده
نصفی قالنجه پشوروب بعده ازوب صاف ایدوب ایچسه لر سودادن اولان یرامز
خلطلری چیقاره اکر پارماقلر وطوپوقلرده اولان جاتلاقلر قیزاردوقلری زمانده
توت یمشی ایله محکم اوسه لر فی الحال نفع ایلیه اکر یپراغنی محکم ازوب سرکه ایله یاش
ایدوب اسکیدن اولان شری اوزرینه حمامده سورسه لر کیده ره شری
صوایریلو وفاقلو چبانلردر که بدنده بر اوغردن ظاهر اولور قیزله مائللردر چوق
طشره چیقمایوب دریده یاپشمش اولور وکچشمه‌سی وتاسه وبرمه‌سی اولور
اکر کوکنك قابوغنی پشوروب ایچسه خام خلطلردن اولان ارقه اغریلرینه نفع ایدر
اکر فرنجی استی اولان کیمسنه طتلو توتدن چوق ییوب باشی اغریماسندن ومعده‌سن
بولاشدروب فاسد ایتمه‌سندن خوف ایدرسه اوزرینه اسکی سکنجبین ایچسون
اما فرنجی صوق اولان کیمسنه وتوت ییدکده ستمایه اوغرایان کیمسنه لر بر مقدار
جوارش کمون ندن ویا بر رطل مقداری صافی شرابدن ایچسه لر اما توت شامی اکشیدر
صفراء کیدرر طبیعتی بارد یابسدر قانی کسکین لکن سویندورر ومعده‌یه بولاشور
یا پشوردیرا اغرلیغی وغلیظ لغی واردر فرنجی استی اولان کیمسنه لر توت شامی یدکده
اصلاحه احتیاجلری یوقدر همان ازیبه لر اما فرنجلری بارد اولان کیمسنه لر
اوزرینه شراب وبعضی مناسب جوارش ییه لر واوزرینه اکشی وغلیظ طعام
ییه لر خصوصا توت شامی یدکده زیاده حذر ایلیه لر

توتیا فارسیدر فارسیده اسم دخاندر که دود راندن تعریب اولنمشدر توتیا
ایکی درلودر بریسی معدنیدر وبری کلخانلرده حاصل اولور معدنیسی دخی اوچ
درلودر بریسی بیاضدر کاته اوزرنده طوزوار کبی کودینور ایوسی بو مقوله‌دردر و
بریسی صارودر بو اندن اشغه‌دراقدر بریسی دخی یشلدر چیندن کتوردلر بو
جمله‌دن غلیظ رقدر اما کلخانلرده اولان اولدرکه باقیری سایر معادندن ایرماق
ایچون اریتدکلرنده یوقارو کیدن دوتونلردن حاصل اولور بو دخی ایکی دودلودر
بریسی بیاض وپاك وزیاده خفیفدر هوا کبی وبریسی دخی اغردر کلخانده حاصل

اولان یونانیلر نمقولس دیدکلری طریق علی بو وجهله در که براوکه معتدل اوله یعنی نه
اسی ونه صوق اوله وایکی سقفی یعنی اورتوسی اوله بومقوله اوایچنده کلخان ایدرلر
وکلخانک یوقارو سنده واشغه‌سنده اولان اوده اولان پنجره‌یه قرشو اورته جه
دلیک ایدرلر واشغه اولان اوپانده اشلیان کیمسنه ایچون براو دخی بنا ایدر
لرکه کندوسی والاتی انده طوره کلخانی اوفوروب یاقماق ایچون کوجوک دلیک ایدر
لر وکلخان ایچنه کومر قومق ایچون واچروسندن چیقارمق ایچون کوجوک قپو
دخی ایدر پس کلخان ایچنه کومر قیوب اوفوروب یاقارلر بعده دوکلوب سحق اولنمش
قلیمیادن الوب پوته ایچنه اذا قیوب دوکنجیه دک پوته ایچنده بخار اولوب
یوقارویه چیقار لطیف وایجه اولانی تا یوقارویه چیقوب اوک تاوانده ودیوارنه
یاپشور اول یوقارویه چیقماغه باشلادقده صوقبارجقلری کبی اولور بعده
ایجه یولک کبی اولوب یوقارو چیقار شولکه قویو واغر اوله یوقارو کتمیوب اوک
اشاغاسنه دوشر نمقولس دیدکلری اولا حاصل اولاندر ایکنجیسنه تشوربوت
درلر توتیانک ایوسی قبرسده حاصل اولاندر علامتی بودرکه سرکه ایله
قرشدرسه باقر قوقوسی ظاهر اولا بعده ایوسی هنددن کتوردکلریدر که پاک اوله
بعضیلر درلر که هنده باقر معدنلرندن عینی ایله بولنوب چیقاردلر کرمانیسی
باقر دوکوجی ایله توجدن حاصل اولور که اولور که توتیاء غسل ایدرلر شول
وجهله که توتیاء دوکوب الکدن کچوروب برمقدار سیرک بز ایچنه بغلایوب
وبرتغار ایچینه یغمور صولی قیوب توتیا ایله بزی ایچینه طالدیروب تحریک ایدرلر
شولکه ایجه ولطیف اولمشدر بزدن چقوب صوده قالور وشولکه غلیظ وقیو
در بز ایچنده قالور تمام صو حرکت ایتمیوب طورلدقده صوین براغوب ایچینه
بوشاده لرصویک اشغه‌سنده قالن غلیظن یبانه اتلر بو وجهله اوچ دورت
صوایله تصفیه ایدرلر بعضیلر اولادوکوب صولو ایچنه قیوب تحریک ایدوب قارشمش
قیل ویلغیری نسنه ایله والیسه صواوزرینه کلوب انی داخی یبانه اتوب بعده الکی
بزایچینه قیوب ذکر اولندیغی اوزره تکرار تکرار تصفیه ایدرلر بعضیلر شراب
ایله غسل ایدرلر قابضلغی زیاده اولور طبیعت درجه اولیده بارد و درجه
ثانیه ده یابسدر طمر لر اغزلرینه یاپشماسی ایله چبانلرده ات پشورمق طولدورر
واجتماعنی قورتماسی واردر توتیانک یبقانمشنک برودتی ولطافتی زیاده‌در
واجتماسی دخی اندر بعضیلر توتیایی پشورر لطافتی وپاک ایتمه سی زیاده اولور
پشورمه سی طریقی بودر که توتیاء دوکوب صو ایله قرشدیروب جورک جورک

ایدوب یواش اتشه اوزرنده قیوب تاصولی کیدوب قورویه وطوکمش قالا توتیاء
التوندن وکمشدن وقلایدن دخی ایدرلر شول طریق ایله که بیان اولندی غیری
نسنه لردن دخی ایدرلر مثلا مرسین وپیراغن یمشی وچچکی وبداقلری ایله
تازه ایکن الوب هنوز پشمامش بالجق جولمك ایچینه قیوب جولمکی بردلکلوطباق
ایله اورتوب فرون ایچینه قیوب جولمك تاپشوب قزل اولنجیه دك قویالر جولمك
قزل اولوب بشدکدن صکره جولمك ایچندن چیقاروب اخرتازه بالجیق جولمك
ایچینه قیوب اولکی کبی قزل اولنجیه دك پشورر لربعده جولمك ایچندن الوب
یودلر توتیا اولور بعضیلر زیتون اغاجندن دخی ایدرلر ذکر اولندیغی اوزره
لکن زیتونک یبانیسی ایودر اول بولنمازسه بستانیسندن ایدرلر بعضیلر ایوغ
کسوب ایچندن جکردکن اتوب ومازو وکچی بوینوزی وتازه بیاض توتی کوبشده
قوردیدوب وافروداغاجی بداقلرندن وصاقیز اغاجندن وحبة الخضرا واصماچبوق
غنك چیچکی وتازه عوسج چیچکی وچمشیر اغاجی بداقلرندن ایدرلر بعضیلر انجیر
اغاجی بداقلرندن ایدرلر بعضیلر صغردن وبالقدن اولان توتقالدن ایدرلر
وبعضیلر یونمه مش یوکی ذفته ویاعسله باتوروب اندن ایدرلر توتیا کوز ایچون
اولان دوالرك قیمتلوسندن وبیوکندندر کوزلرك صحتن حفظ ایدر وقوی
ایدر ونورن کسکن ایدر وکوزه بعض مواد ایتمه سن منع ایدر کوزلرده وذکرده
وقاسقده عارض اولان چبانلر وقبارجقلر دوالرینه قتارلر زیاده نفع ایدر
توتیانک یونمشی کوز طبقه لرینه یرامازماده لرکچوروب قالماسن منع ایدر قولتوق
قفوسن کیده رد کل یاغیله اولیحاق سکرلرده اولان یاره لری قورودوب ات بتوردر
توتیا بولنماسه شاذنه دیدکلری قزل طاشدن وذلی مقداری وباقر کرندن نصف
وذلی مقدار بدلیدر دیمشلر بعضلر شیح وبعضلر مرقشیشا دیدکلری طاش
بدلیدر دیمشلر
ترة وتخمی عربیده ثفاددر واسم نبطی سی حرفدر استانبولده تره دیو صاتدقلری
نباتک کندوسنه وتخمنه دخی درلر عرب لساننده ایکیسنه دخی ثفاددرلر اما
حرف ویاثفا اطلاق اولنسه مراد انجق تخمی اولور وتخمی قاورلمش اولیحاق لسان
سریانیده مقلیاثادرلر ترة نك ایوسی بابلده اولان ترةدر برقاچ درلودر لکن
ترة دیو اطلاق اولنسه ایکی درلوسی مراد اولنور انلرك دخی اکثری اکرچه شکل
لری بربرینه بکزر اما قوتلری بکزر دربریسنك یپراغی ایجه ویپراغی چوق پاره لنوب
پاره پاره در بریسنك دخی یپراغی دکرمیلکه مائلدر اما اول دخی چاتالاقلری واردر

واوجلری کرتلمشدر چیرچیر یپراغنك کوجکلرینه بکزر طبیعتا ایکیسنك دخی طبیعه
درجهٔ ثالثهده حاردر ویابسدر وبستانیسی رشاد دیمکله معروفدر وسائر تازه
نباتات ایله ینور کم اول ذکر اولنان صنفدر که بوستانلرده اکلوب بترانك حرارتی
ویبوستی بیانی سندن اشغه‌در ترهنك نباتی کما اکثرها استعمال اولنور خلطلری
تلطیف ایدر وصوغلجانلری وسائر قوردلری قیرار ویللری طاغیدر وبلغمی کسر
اما معده وقاووغه ضرر ایدر وسیدوك طلامه‌سن پیدا ایدر هندبا وسرکه
اصلاح ایدر اما تخمنك قوتی خردل تخمی کبی یاقیجیدر اوجه‌لر وباش اغریلرینه یاقی
ایتمکله وصوییله نطول ایتمکله ایودرکاه اولور بومرضی اولانلرك دوالرینه قتارلر
نفع ایدر غلیظ اولان خلطلری کسر وابیر وبطشره ایدر اوتلوغی قودی اولیحاق
قوتی وتاثیری اورتهجه اولور وصوغلجانلری وقوردلری چیقارر وطلاقده اولان
شیشلری ایندورر اچمکله وکتوردنمکله قاریندهٔ اوغلان بنجقلری قتل ایدر ومزاجی
صوق وباش اولان کیمسنه‌لرده ویا اعتدال اوزره اولان کیمسنه‌لرده جماعی تحریك
ایدر وایرکلو اولان اویوزی وکچیکی وتمره کویی کیدررقی جلا ایدر اکر طلاق ایچون
عسل ایله یاقی ایتسه‌لر تیز کیدررقی ایو ایدر وباشده اولان طتلو اویوزلری کیدررر
اکر ایچلك ایچون اولان قیوتستهلر قاتسه‌لر کوکسده اولان ارتق خلطلری چیقارر
وزهرلو جانوار وایلانلر صوقدوقلرینه نفع ایدر اکر یاقوب توتسو ایتسه‌لر زهرلو
جانورلری چیقارر اکر ساجلره ختاکبی اورسه‌لر ساجلری دوکیلوب دوشمکدن
منع ایلیه ونار فارسی دیدکلری یاقجی واوسنی قوروجی اولان چبانلرك طاغلماسنی منع
ایدر اکر قاووت وسرکه ایله قرشدیروب یاقی ایتسه‌لر عرق النسایه واسی اولان شیشلره
نفع ایلیه صوایله وطوز ایله اولیجاق بیوك وباشی سودی اولان چبانلری پشوررو
بلغمی وچیك اولان یاشلقلری قاووغه ایندورر اکر دائم یسه‌لر سیدوك طلامه
سن پیدا ایلیه ایچمه‌سی بدنی صقوب پك ایدر وکوشلمه‌سز کیدرر مقدار شربتی
دورت درهمه دکدر بوزولمش ویرامازخلطلری چیقارماقده عظیم خاصه‌سی واردر
ایچرودن اقان ایرینی قورودوب کیدرر وطعامه اشتها کتورر اکر اسی صو ایله ایچسه‌لر
قولنجه نفعی ظاهر اولور دوالو وصوغلجان وسائر قوردلری چیقارر وتلوغی
تخمندن معده‌یه یارامازدر اکر قورو سنك دوکلمشندن بش درهم مقداری
ایچسه‌لر اسهال ایلیه ویللری تحلیل ایلیه اکر صقوب ویا پشوروب صوییله باشی
یوسه‌لر باشده اولان کبرلری پاك ایلیه وباشده اولان صوقلوقلری وقیوباش
لقلری کیدررده وقیللر دوکلمه‌سن منع ایلیه اکر تخمندن بش درهم مقداردن دوکوب

برص یعنی الاجه لیق مرضی اولان کیمسن شویله دوکیلوب قودی ایکن بیسه
نفع ایلیه دوکوب برص وبهق اوزرینه سرکه ایله سورسه‌لر زیاده نفع ایلیه
اکر قولانج قانی ایله ازوب برص وبهق اوزرینه صوروسه‌لر رنکنی کیدرره اکر
دوکوب زفت ایله قارشدرسه‌لر ایو اولماسی کوچ اولان باش اغریسنی ایو ایدر
اکر یاغ ایله قارشمش اولان زفت ایله قرشدیروب مائده کما ارقه‌نك اشغه‌سیدر
انك اغریسنه قوسه‌لر نفع ایلیه اکر عسل ایله قرشدیروب قیوایکن یوتسه‌لر غلیظ
خلطلردن اولان اوکسوروکه نفع ایلیه وغلیظ ستره‌لردن اولان یان اغریلرینه
نفع ایدر وعسل ورودوفدان یمرطه ایله کوکسده اولان قرهجه صنغنه نفع ایدر
وطوقنماق ایله سبیی ایله اورایه دوکلن لنسته‌لردن پاك ایدر اکر قاوورسه‌لر
زیاده طتوجی یعنی قبض ایدیجی دوا اوله خصوصا اکر ییقانمش بغدای ادن ویاخود
نشاسته‌دن ویا پرنجدن اولان قیولتسنیه ویا رودوفدان یمرطه صاروسنه
ویا ادریمش اچ یاغنه قاوردلمشی قاتوب ایچسه‌لر اسهالی طوته وبلغملو اولان خلط
لردن اولان بغرسق سیرندیسی مرضنی کیدرره اکر دوکوب عسل ویا صابون
ایله یوزده وسائر یرلرده اولان اوفاق نقطه‌لره سورسه‌لر تیز کیدرره اکر بینه
ظهور ایدرسه اوللکی کبی اوله‌یوب اَز بلوره اکر ظهور ایدرسه تکرار انوکله علاج
ایده‌لر کیدره اکر انوکله عقرب صوقدوغی یره یاقی ایتسه اغریسنی ساکن ایلیه اما
بوکرکلره وکوکسه ضرر ایدر خیار ایچی وخیار تخمی ونبات شکری ضرردن دفع ایدوب
اصلاح ایدر اما ترهنك ذکر اولنان صنفلردن غیریلردن بر صنف حرف کستو
یعنی اولر اوستی ترهسی درلر کا یونانجه بلسقیدرلر واکثر طبیبلر حرف بابلی درلر
زیرا اندهجوق بتر بو صنفك یپراغی اوزون وایچنه اولور بر مقدار اوزونلوغنده اولور
بیره دوشنور اوجلری کرتلمشدر ایچنده یلمشکلکی واردر اورته‌سنده قارش
اوزونلوغنده ایچنه تامشی اولور کوچك بداجقلری اولور بداقلری اوجلرنده بیاض
چچکی اولور چیچکدنصکره لغر شاغنه بکزر ریمشی اولور وبوصنف ترهدیوار لرده
واوا وستلرنده بتر بونك قوتی دخی کسکندر واتسیدر بلکه بعضیسی ذکر اولنان
ایکی صنفدن قوتی زیاده اولور بدن ایچروسنده اولان دبیلایی یعنی صوق
خلطلردن اولان بیوك ودکری شیشلری دشر وحیض قانن یوریدور
ایچمکله وکوتورنمکله واوغلان بنجقلری اناقرننده بوزار وچیقارر قوت ایله چیقارر
عرق النسا مرضنه نفع ایدر بدنده تاثیری واشهالی زیاده اولماغله اسهال ایله
قان چیقارر وزیاده قوصدورر وبلغم ایله وسائر قیو ویاغلو خلطلری وصفراوی

اولان خلطلری چیقاردایچمه سی مراد اولندقده دودت بچق دنکدن زیاده
ایچمه اکر چیکندن اون سکز قیراط مقداری ایچسه لر قوصدرماغله واسهال
ایتمکله صفراوی اولان خلطلری چیقارر ترنك برصنفی دخی واردر اکا خردل
فارسی دیرلر انوك یپراغی یجی وکوکی بیوکدر بوصنفك حرارتی وکسکنلکی
سائرلرندن زیاده در کندوسی وتخمی عرق الکسا ایچون اولان حقنه لره کیررسه زیاده
نفع ایدر شامده بوصنفه خَرْبَقْ دیمکله معروفدر اما موصل ومصرخلقی اکا خَرْفُوقْ
وخشیشه السلطان دیرلر کاه اولور طوز وصو ایله اصلاح اولنوب قوریدورلر
ویوغرد وسود ایله قرشدیروب یرلر لذتی خوش اولوب ککره در واشتها ویرور
وبوترك سائر سوده ویوغرده قاتیلان اتسی اوتلردن وتخملردن ایودر برصنفی
دخی واردر اکا حُرْفِ مشرقی دیرلر ادشون قدر اوزار ایچنده بداقلری واردر
اوزرلرنده ایکی طرفندن بتمش کچی بوینوزی یمیشی دیکننه بکزر یپراغی واردر
اما بونك اما بونك یپراغی سرکله یپراغنه بکزر اما اندن یومشاقراقدر و
اندن زیاده بیاضدر و بداقلری اوجنده تلجلری واردر ایچنده بیاض چیچکی
اولور اکر بونباتی کوبکو اوتی ایله پشورسه لر بدن ایچنده اولان صوقلوقلره
وبزله لره نفع ایدر و کوکسده اولان خلطلری جلا ایدوب کیدررو شیشمه لری
ایندورر و بونبات یمشنك کسکنلکی اولماغله طعامده بوبر برینه استعمال ایدرلر
بونبات بوندن مقدم ذکر اولنان ندن کسکندر و حرف بابلیدن اشاغه در
برصنفی دخی واردر اکا حُرُفْ الملهْ یعنی صوترهسی دیرلر صولیجنده وصو یه یقین
یرلرده بتر یپراغی اول ظاهر اولدقده دکرمی اولور بیوك اولدقده کرتلمش اولور
جرجیر یپراغی کبی بونبات قورومش اولیجاق درجهٔ ثالثده اسی اولور اما یاش
ایکن درجهٔ ثانیه ده اولور بونبات اسیدیجی واداراید یجیدر چیك ایکن
وپشمش ایکن دخی یبود ایچروده اولان صوقلوقلره ومرضلره نفع ایدر اکر بو
نکلهْ سودلو اویوز وچبانلره ویوزده اولان لکیه یاقی ایدوب برکون و برکیجه
طودوق یارنداسی یوسه لر ایوایدوب قبارتمیه وانجتمیه
تَحْتَهْ بِیِچ عربیده فسافس دیرلر قرنجه ویعنی بق ودکرمیچه قرچمك کبی بجك دکه
حصیرلرده وسریرلرده ودیوار یارقلرنده اولور طبیعتی حار ویابسدر دلیجه
لری جرکین ویرامازدر اکر یدی دانه سنی الوب بردانه بقله دانه سی ایچینه قیوب
حمای ربع یعنی دودت کونده بر طوتان سیتمانو بتندن اول یوتسه لر سیتمادن خلاص
اوله ایروق طوتمیا اکر یالکوز بر دانه سنی یوتسه لر ایلان اصرماسنه نفع ایلیه

تحته بتی دایجه سی رحملری اغریلردن بوغولان عورتلره نفع ایدوب اوصلرین
کتوردر اکر سرکه و یا شراب ایله ایچسه لر دوغرمه اینسه لر بوغازه یا پشان
سلوکی قتل ایدوب طشره ایلیه اکر اذوب ذکر دلوکنه قوسه کوجله ایشه مکی
دفع ایلیه جوق لیسه ذتوع دیدکلری زهرلو بوجکلر ضرری کبی ضرر ایدر
علاجی دخی انلر کبیدر
تَاوُقْ ه عربیده دجاجه دیرلر معروفاهلی برقوشدر بیانده بولنماز بعضیلر دیرلر
هندده بیابانلرده بولنور سائر قوشلر کبی اوجاغه قادر دکلدر طبیعتی معتدلدر
برمقدار برودته مائلدر مسیحی نام طبیب دیمشکه درجهٔ اولیده حار ورطبدر
اما بو کلامده نظر واردر اما فی الحقیقه کنج اولان خروس طبیعتی حار ورطبدر تاوق
ایوسی اولدر که سیاه ویاخود صادو ویاخود الاجه اولوب کندو کزمکله بسلنوب
حبس اولنمایه وسمز لیکده وار یقلقده اورته اولوب ایو تسنه لر یسوب بر اماز
تسنه لر یمیه اکر تاوق اتینی پاپاره ایدوب صو ایله پشوروب یسه لر کاکا اسفیدباج
دیرلر بو وجهله پشمش تاوق اتی مزاجی اصلاح ایدوب قوتی یرینه کتورر
اما قوجه خروسلر شورباسی تحلیل ایدیجی وقارنی سودیجی در سودا سوروب
چیقارر بو وجهله سودا اسهال ایتمك مراد اولندقده زیاده قوجه خروس
بولوب بوغازلیوب پاك ایدوب وافر صو ایله تا مهترا ولنجیه دك پشوره لر بعضیلر
پشوردکن بسفایج دیدکلری مسهل سودا اولان دوادن دخی معا قتوب پشوروب
استعمال ایدوب سودا اسان وجهله چیقاروب ضرر ایتمز تاوق دماغی یعنی بینی اعتدال
اوزره حاردر شراب ایله ایچسه لر زهرلو جانورلر صوقدوغنه نفع ایلیه و دماغ
پرده لرندن کلان قانی طوتار تاوق اتی اکر کباب ایدوب واکر صو ایله تمام پشوروب
یمك دماغی زیاده ایدر پس عقلی ایو ایدر و فکری کوزل ایدر اکر ددی تاوق دخی
یاروق اسی ایکن زهرلو جانور صوقدوغی یره قوسه لر نفع ایلیه اولی بودر که بر
قاچ کره تبدیل ایده لر اکر خروس قاتنك ایچ دریسنی کماندن صوییلوب یمز ویبانه
اتیلور اول دریکی قوریدوب بعده معده سی اغریسی اولانه شراب ایچورسه لر فی الحال
یرایوب ایو ایده مجربدر بلیجلری ایچنده پشوردکلری ساده شورواسی حسنه اولن
بدنلره وشول کیمسنه لره که معده لرنده یا نغین اولور وکسکین وصفراوی سیتمالرده
هنوز خلاص اولان کیمسنه لره اول شورباه ایچمکله واتلرندن نفع ایدر اکر خروس
قارننده نه وار ایسه چیقاروب پاك ایدوب طوز ایله طولدوروب و وافر صو ایله شول
مرتبه ده قاینانسه لر که صوینك اوچ پایندن بر پایی قالسه بعده اجق سرده قیوب

برکیجه یلدوزه قارشو ایازده طوروب بعده ایچسه لر غلیظ وچیك اولان خلطلری
اسهال ایلیه واسکیدن اولوب نوبت ایله طوتان سیتمالره نفع ایلیه وال واياق وسائر
اعضاده اولان دترمه کیدرن وکوج ایله وتیز تیز نفس المق مرضنه والك برلری
اغریلری مرضنه ومعده شیشمه سنه وبدنده واعضاده یراماز بلغمی خلطلر اولمغله
بدن کوشلمه سنه نفع ایدوب موافق اوله قولنجه دخی زیاده نفع ایلیه بعضیلر اولوجهله
قینادرکن لاحنه ویا عصفر تخمی قاتوب بیله قینادرلر تاثیری زیاده اولور دائما
تاوق اتن یمك دن قولنج پیدا اولور کذلك سود ایله پشورق یمك ویا سود ایله
ویا سوددن اول ویا صوکره یمك خصوصا یوغرت ایله اولورسه زیاده ضرب قولنج
پیدا ایدر وتحریك ایدر کذلك دائما تاوق اتن یمك نقرس مرضین پیدا ایدر
خصوصا تاوق اتن یمه دن امتلا اولمشکن اوزدینه شراب ایچلورسه بر قاچ کره بویله
اولورسه زیاده الم ویرر کنج اولوب سمز اولان خروس اتی اولیك صوین زیاده
ایدر واوزنی اصلاح ایدوب صاف ایدر تاوق اتنك غذا ویرمه سی سوکلون اتندن
زیاده در اما شول تاوق کیم بر یرده حبس اولنوب حرکت ایتمز ایکن سمرمش اوله
انك اتی یراماز در معده یه موافق دکلدر ومعده اشتهاسن ومعده یی بوزار اما
بدنی سمردر وقورولمش کیمه در تاوق بدنی معتدل ایدوب زحمت ومشقت
چکمین کیمسه لره ایو غذا در وبکلریز کوزل ایدر اخرینسنه قاتماغله اصلاحه
محتاج دکلدر الا مکر که چوق یینسه ویاخود تکرار تکرار یینسه وبدنلری صوق اولوب
هضملری ضعیف اولان کیمسنه هضم ایتدوروب معده تیز ایندورر انسنه لر ایله
اصلاح ایده مثلا مصطکی وساترازسی وتلر ایله یییه لر اکر تاوغی زیاده خام قورق
ویا حوق تازه انار جکرلکلری ایله ییسه اکثر احتمالدر که قولنج پیدا ایلیه ننتکیم تاوغی
سود ایله خصوصا یوغرد ایله یمك جائز دکلدر کذلك پینر وترخانه وکشکك اشلری
ایله یمیه لر اکر تاوغی قایماق ایله پشورق قوری اوکسورکی اولان کیمسنه ییسه
ایو ایلیه اکر تاوغی عصفر تخمی ایله بر قاچ کون یعنی اون ایکی کون ودخی زیاده زمان
سمروب بعده بوغازلیوب ایچ یاغنی ایلیدوب جذام مرضی پیدا اولمغه باشلامش
اولان کیمسنه نك الدیزوایاقلرینه ایوکله یاغلاسه لر زیاده نفع ایدوب خلاص ایلیه
کذلك اسمنمش ایچی یاغیله سود اسبی ایله مالیخولیا مرضی اولان کیمسنه نك باشنی
یاغلاسه لر زیاده نفع ایلیه خصوصا بر بری اردنجه بر قاچ کره ایدرلرسه زیاده
تاثیر ایده اکر بجز بینك صاد ولیغی ندن ایدوکی معلوم اولمیان کیمسنه هر کون
بر تاوغی صو ایله پشورق شوربا سن ایچوب واتن کیکی ایریلوب پاك وبیاض

اوندن اولان اتمك ایله یدی کون هر کون بر دانه سن بو وجهله ییسه زیاده نفع
ایدوب صاد ولیغی کیده مجربدر تاوق جنسی اسیدر کسکندر جلا ایدیجی در
اما کوکرجین جنسندن قوتی ونفعلی ازدر اندن ضعیفدر زهرلو ماتتار
بیانه وقولنجی اولان کیمسنه یه موافقدر سرکه ویاخود شراب ایله اون درهم مقداری
دکیز ایچورلر اسکیدن اولان قولنجه شراب ایله ازوب ایچورلر واسکی
اولمیانه سرکه یه صوقاتوب ایچورلر اکر خروس جنسی سرکه ایله ازوب
قدوز طلادوغی یره اورسه لر نفع ایلیه بو خصوص ایچون لازم اولدقده
کندودن کزوب اوتلایوب ایو نسنه ییان تاوق جنسندن اله لر شراب مثلث
تاوقدن وجنسندن اولان ضرری دفع ایدر وتاوق جکری سائر قوشلر جکرندن
ایودر لذیذدر وسمر یجیدر اما غذاسی غلیظدر اصلاحی بودرکه کباب ایدوب
ویاخود اتی اوتلر ایله تاوه ده قاوروب ییه لر
تراج قوشی دراج درلر معروف قوشدر تراج اتی اوکیکی وککلیك اتلرندن
معتبردر وسوکلون اتندن معتدلرك ولطیف در ویابس دکدر وحرارتی دخی
اندن ازدر محصل کلام بودر که تراج اتنك طبیعتی قورودر حرارته مائلدر
رطوبت ویاشلیق وصوقلق زیاده تاثیر ایدوب الم ویرمش اولان کیمسنه لرده
اولیك صوین وفهملرین وبینلرین زیاده ایدر اما نفسنده قولنجلری یابس
اولانلره یراماز در اولی بودر که قیش کونلرنده یاره یاره ایدوب صولیجنده محکم
پشوروب ییه لر بویله اولیجاق بدنی اسیدوب حرکته کتورر دیك یرامازی اولدکه
کباب ایدوب ویاخود اخر وجهله تمام پشورق قوری ایکن ییه لر اما شول کیمسنه یه
بو وجهله نافع اولور که قارنین قورو وتماق مراد ایلیه
ترب یاغی حاردر زیاده اسیدیجیدر برهندن قالقوب بدنه کهله اولاشمش
اولان کیمسنه بدنین یاغلاسه دفع ایدوب ایو ایلیه یوزه سورسه لر یوزده
اولان بورو شقلری کیدروب جلا ایلیه ترب یاغی کنه تخمی یاغندن اسی دکدر
خلطلری انحلادوب لطیف ایدر قولاقده صوقدن اولان اغریلری ویللری ایودر
بهق وبرصی ایودر ومادهلری وغلیظ خلطلری زیاده تحلیل ایدوب ایندورر
یاغلانماغله فالج ولقوه مرضلرینه نفع ایدر بو یاغ ترب تخمندن تحلانمغه
باشلادقده یبراغندن دخی ایدرلر بو یاغ زیت یتیمك قائم مقامی اولور عقرب
صوقدوغنه بادزهردر یعنی زیاده نفع ایدر مقدار شربتی ایکی درهمدر
تناج قوشی دکچی یونانیده دینساقوس درلر یعنی دائم العطش که دائما صوسز

نبات دیکدر اهل مغرب یاننده شوك الذراع دیرلر ومشط الراعی یعنی چوبان طراغی
دخی دیرلر وخس الکلب یعنی کوپك مارولی دیرلر بر کونه دکندر دکنلو واوزون یالدکی
اولور مارول یپراغنه بکزر یالدن قپلامش یپراقلری اولور یالدرینك هر
بوغمنده ایکی اوزون ودیکنلو یپراغی واردر ایچی یوسنده وطشره سنده صوقبارق
لری کبی دیکنلو قبارقلری واردر یالدری طرفندن یکا یپراغنك ایچی بوشدر دیکدر
یغمور صویی ایچنده جمع اولوب قالور انی ایچوندرکه دائما صوسز دیرلر کویا که صوسز
لقدن صوایچوب صقلار صاحب کتاب ایدر بو تقدیرجه دائم کرکی یعنی دائما
صویه قانمش دیسه لر وجه اولوردی یالدرینك اشغه سنده اولان یپراقلرینك
هر برینك یاننده کرپی باشنه بکزر دیکنلو باشلر واردر توری اوچاق یپراغی
اولور اورته سی یارلدقده ایچنده اوفاق قوردلر کوریرلر کوکی دخی واردر بو نبات
طبیعتی درجه ثانیه ده قورو ایچیدر جلا ایدیجیدر پس بر مقدار حرارتی دخی
واردر اکر کوکی شراب ایله پشوروب دوکوب مرهم کبی قیو ایدوب اوتورا قده اولان
جانلو قلره وبدنده ناصورلنمش اولان چبانلره یاقی ایدوب اورسه لر ایو ایلیه
اولی بودر که بو دوائی یاپوب باقردن حقه ایچنده حفظ ایدوب استعمال ایده لر بو دوا
قرنجیه بکزر دیدکلری سکللری وسائر معروف اولان سکللری کیدررر ایو ایدر
بعضیلر دیمشلر اکر باشلری ایچنده بولنان قوردلری دری پاره سنه بغلایوب
ربع ستماسی اولان کیمسه نك بوینینه ویا قولنه بغلاسه لر ستماسنی کیدره ر
اکر باشلری تازه ایکن ویاخود قوری ایکن برسینی الوب پاك بز ایچینه بغلایوب
بعده سود ایچنده محکم اوروب شول مرتبه ده ازسه لر که بزده باشدن نسنه
قالمیه اول سودی اکر تازه سوده قاتسه لر طوکدوروب اصلا صویی قالمیه
اکر بو نباتی خشلایوب دوکوب کسلمه سی لازم اولان عضوه یاقی کبی اورسه لر ایو
ایدوب ایجیسی طویورمیه اکر صو ایچنده اصلایوب اوچ کون اچ قارنیله صوین ایچ
سه لر طلاقی کیدره ر اکر پشوروب یسه لر بدنی قزدوروب افشانی ادرار ایلیه
ودترمه لری کیدروب نفسه قوت ویره اکر یمشی ازوب پشوروب عقرب وسائر
زهرلو جانور صوقدوغی یره یاقی ایتسه لر ایو ایده

توت بری خام توتك قزلی اولوب طتلو دکلن ایکن اولاندن اولان رب بارد یابس
اولور اسهالی وقوصمه وقانی قمامی طوتار وبغرسقلری قوی ایدر طتلو توت که
تمام اولمش اولا اندن دخی ایدرلر بو مقوله دن اولان رب اسی ومعتدل ولینت
ویریجی اولور انی کلهء غرغره ایتسه بوغازده اولان شیشلره واغریلره نفع ایدر

توت شامی که سیاه اولمش توتدر اندن دخی ایدرلر انوك ربی بارددر حرارتی ویانغینی
سویندرر صفرا وصوسزلغی ساکن ایدر جماعی کسر چیقارماسنك طریقی بودرکه
قنغی سنندن مراد اولنورسه صوین صقه لر صققدن صوکره اوچ پایدن بری قالنجیه پشور
اتشده پشوره لر اکر دوت پایدن بری قالنجیه دك اولورسه اولیدر

تسبیح اغاجی فارسیده آزاد درخت دیرلر آزادلو اغاج دیمکدر لسان فارسی اوزره
لغت نعمة اللهده قاین اغاجی دیدیلمش اما بو مقامده بیان اولنان قاین اغاجی دکلدر
اخر اغاجدر دیبا ئلرده بتر بیوك اغاجلردندر درهلرده ودوزیرلرده وغیری یرده بتر
ولایت طبرستانده طاحك دیرلر رنکده وصورتده ایلج دیدکلری یمشه بکزر دیرك
سالقملرده یمشی واردر جکرده کی دخی انوك کبیدر برصنفی دخی بیوك اولوب فندق
قدر یمشی اولور بو صنف انسانی فی الحال قتل ایدر ایچرودن دولاجائز دکلدر زیرا **طبیعت**
حرارتی درجه رابعه اوائلنه واردر اما اول ذکر اولنانك حرارتی درجه ثالثه دهدر
اول دخی هلاك ایدیجیدر ایچمه سندن تاسه وکوکل دونمه سی وقوصماق ونبضده صقوت
یعنی کوچلك وباشده نمك عارض اولور علاجی بودرکه بلادُر وفرفیون واغو اغاجندن
ایچن کیمسه لره اولان علاج کبیدر محللندن کوریله اما صوق اولان سمومدن وعرق
النساء کبی اوبلوق باشندن طرناغنه اولاشور برطمردر انوك اغریسنه نفع ایدر وخلیه لر
کوشلمه سنه نفع ایدر وسدوکی وحیضی ادرار ایدر وقاوق ایچنده طوکمش اولان قالن
اریدر چیچکنك حرارتی یمشی حرارتندن ازدر فرجلری صوق اولانلره وقوجه لر
بر درهمدن اوچ درهمه دك ایچسه لر انلره نفع ایدر واکر قوقلاسه دماغده اولان
سده لری اچار اکر اغاجنك قابوغندن بش درهم الوب اون درهم قره هلیله ویاخود
شاهتره ایله پشورسه بلغمدن وسودادن اولان ستمایه نفع ایدر وبو اغاجدن
هر نه که استعمال اولنورسه یازاوللرنده وکوز ایامنده اولماق کرکدر ایچی واکر یمشی
ویپراغی دوکوب باشده اولان ایرکلو چبانلره اورسه لر پاك ایدوب کیدره ر واکر
یمشی ویپراغی دوکوب وصقوب صوینه بر مقدار مردهسنك قاتوب محکم ازوب
وکل یاغی قاتوب کل اولان باشه سوروب صواسه لر وهر کون اوزرینه صو دکیلیوب
هر اوچ کونده بر حمامه کیروب حمامده صوه سی کتدکده حمامدن چقوب تکرار صو توب
بیلینی بر نسنه ایله صاردلر قیللری بتوره وباشده اولان کللری وچبانلری کیدره ر
اکر یداقلری اوجلرینه دوکوب صوین صقوب ساجلری یوسه لر قوی ایدوب اوزون
وکوزل ایلیه کذلك یپراغی دوکوب ساجلره سوروب صوسه لر بو یله نفع ایدر
بو بابده بدلی کندی اغاجنك یپراغیدر

تو تون اوتی وقیون اوتی دخی درلر عربیده غافث درلر صاحب کتاب ایدر بزم
زمانمزده غافت دیو معروف اولان بر نبات چیچکیدرکه صاری یه مائل اولور
یپراقلری واردر نباتنك اورتاسنده دوز ودکرمی بالدری واردر بالدری
اوزرنده بنفشه رنکنده کوك چیچکی اولور و نباتی دخی زیاده اجیدر طبیعتی درجهٔ
ثانیه ده حار و درجهٔ اولیده یابسدر خلطلری انجلدیجیدر و جلا ایدیجیدر جکرده
اولان سدّه لری اجوب نفع ایدر قان وسائر خلطلر کچه جك یوللری پاك ایدر
معده یه وجکره قوت ویرور اکر خنزیرك اسکیمش اولان ایچ یاغیله قریشدیروب
اوکلمه سی کومه اولان ایرکلو یاره لره وچبانلره اورسه لر ایو ایدر وسدّه ایلیجی خلط
لری چیقارور و سدّه سببی ایله اولان سمالره نفع ایدر اکر ایچمکله واکر کوترمکله
حیض قانن ادرار ایدر بعضیلر دیمشلر طلاقه ضرر ایدر انیسون اصلاح ایدوب
ضررین دفع ایدر ستمالره نفع ایتمکده بدلی نصف وزنی کدی اوتی ونصف وزنی
پلیندر

تو تقال عربیده غرادلر یاپشدرمه سی لازم اولان نسنه لری انوکله یاپشدررلر
بعد ایدن اولانکی نشاسته در اندن برحق مثقال مقدارین ایچسه لر کوکسدن
قان توکرمکی نافع اولوب طوته وصغر دیلرندن اولان تو تقالده زیاده قوت
واردر اکر سرکه ایله ازوب بهقه و نمره کویه اورسه لر جلا ایدوب کیدره و ایرکلو
کچیك واو یوزی صویوب جلا ایلیه اکر اسی صو ایله ازوب اتش یاقدوغی یره
سورسه لر قبارمه سنه مانع اوله باشه متعلق اولان مرهملره و یوره سوروب
کون ایده جك نسنه لره کیرور ایچمکله قان توکرمه سنه دخی نفع ایدر اکر ادیدوب
ازوب قاسق یاریلان کیمسنه دوالرینه قاتسه لر نفع ایدوب اکلمه سنی اوزادوب
دخی تو تقاللردن هر قنقسنی ازوب طاوشان تویلری ایله قانی اقاریاره قاتسی دیکدر
مکه واتش یانغنه واغرسینه زیاده نافع دوا اولاخصوص صغر دریسندن اولان
تو تقالی یاقوب بعده یاقلمشنی یایقایوب توتیا یرینه استعمال ایدر بالیق تو تقالی
بیاض اولان طرناقلره اورسه نفع ایلیه مجربدر بروشنی اولان یوزه سوریسه لر
بروشوقلری کیدره بالیق تو تقالی برص دوالرینه کیرور و بالیق تو تقالینی بالیق
قورصاغندن الوب صویه اصلرلر بعده ال ایاسی ایچنده پارماغیله یغوردلر قتی
لغی کیدوب منخل اولوب اقحمیر کبی اولور و دخی جمیعا تو تقاللرك طبیعتلری حار و یابسدر
نهایت بربرندن متفاوتدر اصلنه کوره

ترب عربیده فجل در طبیعتی درجهٔ ثالثه اولنده حار و درجهٔ ثانیه ده قوی و جیدر

اجزاسندن زیاده قوی اولانی تخمی بعده قابی بعده ایچینه یقین اولان اوفاق یپراق
لری بعده بیوك یپراقلری بعده اتیدر ایکی درلودر بستانی و بیانیدر بیانیسی
زیاده کسکن وقویدر قوتی خردل قوتنه بکزر بعضیلر اکا یابان خردلیدر درلر
ترب ککر بجیدر بولی ادرار ایدیجیدر راسیدیجیدر طعام هضم ایتمکه
قادر یومشادر وغذالری کچورمکی یاردم ایدر اما معده دن طعامی دوندرر
ویللربیدا ایدر اکر طعامدن اول یسلر طعامی یوقار قالدیروب اسان قوصدورر
خصوصا ما و عسل ایله زیاده قوصدورر صو ایله پشوروب یمه سی اسکیدن اولانی
اوکسوروکه نفع ایدر و معده و بدننك سائر یرلرنده اولان غلیظ خلطلری
تلطیف ایدر معده یه قجقلایوب قوصدرماقده قابی زیاده در استسقالولره ایودر
اکر انوکله یاقی ایتسه لر طلاقلولره موافق اوله اکر عسل ایله قریشدیروب قروح
خبیثه یعنی طاغیلوب اولاشور مقوله سی اولان چبانلره وکوز التنده قانلنوب
اولان نشانلره سورسه لر نفع ایلیه اکر دلیجه دیدکلری تخم اوتی ایله قریشدرسه لر
دوکلمش ساجی وسقالی بتوره واوفاق صاروداق صولوسولجیلری کیدره یرامازی
مانتاریمکدن اولان بوغلماغی دفع ایدوب نفع ایدر اکر ایچسه لر حیض قانینی یوریده
اکر ترب تخمندن سرکه ایله ایچسه لر قوصدورر وسدوکی ادرار ایلیه و طلاق
شیشنی ایندورر اکر سکنجبین ایله پشوروب اسی ایکن غرغره ایتسه لر بوغاز
اغریسی مرضلرینه نفع ایلیه اکر شراب ایله ایچسه لر زهرلو یرامازلر ایلانلر اصرمسنه
نفع ایلیه اکر سرکه ایله غانغرایا دیدکلری ایرکلو شیشه یاقی ایتسه لر قوپاروب
کیدره ترب بیانیسی زیاده یاقیجیدر استعمال اولنماز اما باغشیقی دیدکلری ترب که
طبیبلر اکا شام تربی معروفدر اول ترب قوتی مشهور ترب قوتی ایله شلغم قوتنده
ترکیب اولنمشدر و شلغمدن اسیرکدر بولی ادرار ایدر رطوبتلری تحلیل ایدر اکر
جوق یسه لر کوکلی بولاندرر طوز اصلاح ایدر اما مشهور اولان ترب انلری اصلاح
وانفعدر باشه وکوزلره و طعامه ضرر ایدر سرکه ایچنده اصلانمش کمون اصلاح
ایدر اما ترب عرق النساء مرضلرینی تحریك ایدر ترب صویی تحلیل ایدیجیدر وجلا
ایدیجیدر شیشلری ایندورر صویی ایله او ونمك ایودر اکر تخمی ایله کوزه سرمه
کبی چکسه لر و پشمیشی صویندن کوز ایچینه طملاتسه لر کوزك طبقهٔ قرنیه سنده
قالان صاروصویی کیدرر تخمی اکیرلری اغریلرینه یاقی ایتمکله ایودر جماعی تحریك
ایدر عورتلرده سودی یوریدور و زیاده ایدر اکر صویی ایله بدنه سورسه لر زهرلو
جانورلری قاجورر صویی عقربی قتل ایدوب پاره پاره ایدر اکر ترب یمش کیمسنه

عقرب صوقسه المن دوییا سکجلری دوکیلوب طورمیان کیمسنه دائما ترب بیسه
سلجلرین بتوروب کوزل ایلیه اکر تخمندن مثقال مقداری سفوف ایدوب بیسلر
جکرده صوقدن اولان اغریی کیدرر اما ترب بیمک کهله جوق ایدر اکر صوبین
صغوب وشکر ایله طتلو ایدوب ربع رطل مقداری استسقاسی اولان کیمسنه ایچ
سه بدننده یرامار رطوبتلری وصویی اکسوك ایلیه ویرقانی کیدرر مجربدر یپراق
سز بداقلرین صقوب صوییندن بر وقیه یعنی اون ایکی درهم مقداری ایچسه لر صو
یوللرینده اولان طاشلری اکر بیوکنی واکر کوچوکنی اوفاقلیه اما تربدن اولان خلط
یرامازدر دائما قاتیق ایدینوب یمه مك کرك سرکه لنمش اولان ترب ککر ایچیده
نافعدر غلیظ اولان خلطلری قطع ایدر سرکه ضررلریندن جوغنی دفع ایدوب
ضرر سزدر واپیراغنی یمك ساقط اولان اشتهاء حرکته کتورر سرکه سیله غرغره
ایتمك بوغماغه وبوغاز اغریلرینه بلغمدن اولان خلطلری کیدرر اکر تخمن دوکوب
وترب صویی ایله قریشدیروب تمره کو اوزرینه سورسه لر نفع ایلیه ترب البتی قوامه
کتورر وادلیك صوین زیاده ایدر اما تخمی قوصدورر اکر یمکدن صکره تخمندن
نصف درهم مقداری بیسه لر طعامی هضم ایتدورر اکر سکنجبین ایله ایچسه لر
جکری ایو پاك ایلیه اکر تخمنی کندس ایله دوکوب وسرکه ایله قریشدیروب سیاه
بهق اوزرینه حمامده سورسه لر فی الحال کیدرر مجربدر تازه ترپی جوق یمك
بغرسق اغریلرین پیدا ایدر ترب تیز فاسد اولور خصوصا معده ده تیز فاسد اولوب
چرکین رایحه ایدر اکر ترب ایچینی اویوب وایچینه کل یاغی طولدوروب ایلیدوب اغریجی
اولان قولاق ایچینه طملاسه لر فی الحال ایو ایدر مجربدر اکر بر ترپی الوب ویر یر
اوزرندن اویوب چقورلر ایدوب چقورلر ایچینه شلغم تخمندن دورت درهم قدر
طولدوروب بعده اول چقورلری ینه کندو پاره لری ایله قپایوب بعده جمله ترپی
خمیر ایله صوایوب اتش ایچینه کومه تا خمیر تمام پشدکده ایچندن چیقاروب که
ترب دخی تمام پشمش اوله صو ورد قد نصکره صو یوللرینده طاشلری اولانه یدر
سه لر فی الحال طاشلری اوفالیوب کلی نفع ایلیه مجربدر بوکا بکزر اخر دوا اولماز
اوچ کونده هر کون بویله ایده لر

بز فل مصرده قرط دیدکلری بونجیه بکزر بر نباتدر مصرده بتر اما بیوك اولور اغاج
دیمکه یقلاشور ویپراغی دخی بیوکدر بلکوط اغاجی یپراغنه قریب اولور **طبیعتی**
حار ورطبدر مصرده عن قصد اکوب اتلری انوکله سمردرلر تازه سی قارنی یمشادر
وقوروسی قارنی طوتار تازه سی وقوروسنك صویله پشمیشی شکر ویاخود عسل

ویاخود انجیر ایله بیسلر اوکسورکه وکوکس اغریلرینه نافع اوله بو نبات یونجه نك
بر کونه سیدر

تکه صقالی عربیده لحیة التیس دیدکلری بر نباتدر لکن حقیقتنده اختلاف واردر
زیرا طایفهٔ عرب لحیة التیس هیو بر نباتدر دیدلر که یپراغی یراسا یپراغی کبیدر
ویوقاری قالقوب بیومز همان یر اوزرینه دوشنوب بتر یا پشلدقده محکم لکی
وقاتیلغی واردر عصاره سنده قابضلق واردر طائفهٔ عرب اکا اذناب الخیل
یعنی ات قویروقلری دخی دیدیلر اما حنین نام طبیب وحکیم دیسقوریدوس قسیوس
هیو ذکر ایتدوکی دواء لحیة التیس دیو تفسیر ایلدی پس طبیبلر ارالرنده اول دواء
مشهور اولدی ودیدیکم بو دواء طاشلو یرلرده بتر بداقلری جوق اغاجکی قاتی
بر نباتدر دکرمی وقاتی واستی یوسلو یپراقلری واردر کلنار چیچکنه بکزر چیچکی
واردر بر صنفی دخی واردر چیچکی بیاضدر **طبیعتی** حرارت ایله برودت اراسنده
معتدلدر برودته میلی زیاده در درجه ثانیه اخرنده یابس وقابضدر تازه یپراغنی
ازوب قوریدوب یاره لر اوزرینه اکسه لر اوکلره چیچکنك قوتی زیاده در اکر
شراب ایله ایچسه لر بغرسقلرده اولان چبانه ومعده ضعیفلکنه وانلرده ماده لر
اینمه سنی منع ایلیه واکر چوریوب فاسد اولمش یاره لره یاقی ایتسه لر ایو ایده واکر
چیچکنی بالموسی وخام زیتوندن اولان زیت یاغیله قریشدیروب اتش یانغنه
سورسه لر ایو ایده بو اغاجك کوکی یاننده یاقوت قرمزی للعنه مائل بر کونه طراثیث
یعنی مانتره بکزر نسنه بتر وبعضیسی بیاض وبعضیسی قرمزی له مائل بیاض اولور دائما
ایوسی قیو قرمزی اولاندر بو طراثیثده اولان قابضلق جمیعا شجری وسائر اجزاسنده
اولان قابضلقدن زیاده در لسان رومیده هیوهیو قسطیاس ولسان یونانیده
ابو قسطس اسملرندن مراد بو ذکر اولنان طراثیثدر لحیة التیس عصاره سی اطلاق
اولنسه مراد بو طراثیث عصاره سی اولور قوتی حضض قوتی کبیدر لکن حضض
ده تحلیل ایتمك دخی واردر وبو طراثیثده انجق قابضلق واردر طبیعتی درجهٔ
اولی اخرنده بارددر درجهٔ ثالثده یابسدر ماده لر اینمه سندن اولان جمیعا
مرضلره نفع ایدوب شفا اولماقده قوتی زیاده در قان توکرمه وقان یورمه سنه و
حیض قانینی طوتوب کسر ایچمکله وحقنه ایتمکله بغرسقلرده اولان چبانلره بر مقدار
نفع ایدر ضعیف وکوشه مش اولان اعضایه یاقی ایتسه لر محکم ایدوب قوی ایلیه
معده اغزینه وجکره یاقی ایتسه لر زیاده نفع ایلیه اعضایه قوت ویروب محکم ایتمك
ایچون تریاق فاروق ترکیبنه دخی قودلر سائر احوالنده دخی اقاقیا دیدکلری

دوادن دخی قوتی زیاده درعصاره سندن مقدار استعمالی اوچ درهمه دکدر
ویپراغندن وچیچکندن دورت درهمه دکدر

تودیج چیچکی صویی عربیده ماء القداح یعنی قدح صویی دیمکدر مراد تریج چیچکی صوییدر تریج چیچکندن کلان کل صویی چیقاردقلری کبی چیقاردر طبیعتی حاردر ازلجق یبوستی واردر لطیفدر صوق سببی ایله اولان باش اغریسنه وسائر صوقلوقلره ونزله لره نافعدر رایحه سی خوشلغه نفسی دردلدوب قوت ویریچیدر صوق سببی ایله اولان یورك اوینامه سنی کیدررمعده یه قوت ویرور اتلجکره ضرر ایلیجیدر جماعه یاردم ایدر بوروت ایچنمز دماغ یوللرین وسوزکوره اولان سدلری اجار اما دائما قوخلامسی اویخوسزلیق ویرور اصلاحی کل صویی ایله در اکر برشیشه ایچنه قیوب بخاری بورندن ایچرو یه قوسه لر باشده اولان صوقلوقلره وباشی وبوینی تحریك ایلیان عضله ده یعنی سکرلوانده حادث اولان تشنجلره یعنی بریرم کلوب بوزلمه سنه نفع ایلیه

تریج نارنج که فارسیدر تعریب اولنوب ترکیده تریج دیدکلر معروف یمشدر اغاجی دخی معروفدر زیاده لذیذ وخوش رایحه لو چیچکی اولور چیچکدنصکره صاریه مائل قزل ودکرمی یمشی اولورکه تریج دیدکلریدر بو اغاجک جمیع اجزاسیله حاروبابسدر لکن کوکلرنده وجرمنده وقابوغنده یبوست زیاده جه در ظاهر در چیچکی درجه ثانیه ده حار ودرجه اولیده یابسدر جکر دکنك ایچی درجه ثانیه ده بارد ویابسدر واسی صو ایله برمقدارن ایچسه لر اوزون صوغلجانن وسائرهر جنس قوردلری چیقارر اکر کلباصردوغی یره طوز ایله یاقی ایتسه لر نفع ایلیه اکر عورت کتورسه حیضنی یوریدر ایچمه سی عقرب صوقدوغنه نفع نارنج چیچکندن پاك اعلا خوش رایحه لو فرح ویریجی صوچیقاردلر کل صویی چیقاردقلری کبی نته کیم انفا ذکر اولنمشدر

حرف الجیم

جوغان اشنان درلر ترکیده جوکند دخی درلر وعربیده حرض دخی درلر اشنان حمض دیدکلری نباتلردندر حمض شول نباتدرلرکه لذتنده طوزلولق اولمغله حیوان انی اوتلامز مکرکه سائر طتلو اولان نباتلردن اندن دخی ازلجق اوتلر جوغان جوراق یرلرده وخرابه لرده وصوسز یرلرده بتر برصنفی بیاض اولور صرچه تره سنه مشابه اولمغله اکاطرق العصافیر درلر برصنفی دخی یشل اولور اکا غاسول

واشنان فارسی درلر انوك صویی ایله لك دیدکلری ازوب یازارلر جوغانك پیراغی اولمیان نباتلردندر همان ایچی وترید اقلری پیراغی کبیدر طبیعتی درجه ثالثه ده حار ودرجه ثانیه ده اخرنده یابسدر دیشلی اولانده قوت وکسکنلك زیاده در دیاقیچی وخلطلری کیده رتن پاك ایلیجیدر بیاضندن درهم مقداری اسکیدن اولان سرته لری اچار وایکی سی جورك اتلری یرلریشلندن نصف درهم مقداری کوجله افشان ایتمکی دفع ایدر بش درهم مقداری اکر ددی واکر اولوا وغلانی دوشورر نصف درهمدن بر درهمه دك حیض زیاده یوریدر اوچ درهم مقداری استسقایه سبب اولان صوسزلیغی اسهال ایدر اما قاووغه ضرر ایدر اصلاحی عسل ایله در اون درهم مقداری زهر قاتلدر ایچمه سندن تاسه واضطراب وقودلق ودل واغز قورومق وصوسزلق واعضاء دوغرانوب قان توکرمك وقان ایشه مك عارض اولور کاه اولورکه کوجله افشان ایتمك دخی اولور همانکه اشغه دن ویلخودیو قاردن انك پانه لری کله قودتلماسنه علاج یقدر قابل اولاسه قوصدوریچی نسنه لرایله وصوودیچی یاش لعابلر ایله ایده لر ابتداسنده حقنه ایتسه لر جائزدر اکر معده دن اشغه ایتمش اولور سه حقنه ایله طشره ایده لر جوغان دیشلری جلا ویرور والدن وکیاسیلرن کیری وباغی کیده رر دیشلری انوکله دائما جلا ایتمك دیشه ضرر ایدر قاون وقاربوز جکرد دکی وبنفشه یاغیله یا غلامق اصلاح ایدر

چریش اوتی اشراش درلر پیراغی اطه صوغانی پیراغنه بکزر دربهاتك کوکیدر اندن چریش اولوریپراغی خنثی که برکونسه چریش اوتیدر انك پیراغنه بکزر انکچون بعضیلر غلط ایدوب انوك کوکیدر دیمشلر بو نبات شرق طرفلرنده وشامده وصوق اولان یرلرك اکثرنده بتر بو نباتك کوکی ایله خنثی کوکلری مابینلرنده فرق بودرکه اشراش کوکی اندن قزل واوزون وفاتچه در اما خنثی کوکی کوشك وصاد وقصار اقدر و اشراس نباتنك پیراغی یصی دق ودکرمیلکه یقندر اشراس نباتنك اورته سندن بتر بالدری خنثی دن اوزون نزاقدر چیچکی قزله مائل بیاضدر ویمشی دکرمی ولذتی کسکن دروککوملیکی واردر اما خنثی چیچکی بیاض وضعیفدر اشراسك طبیعتی درجه اولیده حار ویابسدر اکر یاقسه لر درجه ثانیده حار ودرجه ثالثه ده یابس در برسنه برسنیه یابسدر مقدم سائرندن تیزدر انی محکم دوکوب بعده صو ایله ازوب انوك ایله چریشلیه لر کمکلر صنقلرینه وقاسیق یابلماق وسائر یرلر یاپلماسنه ایتدکلری یاقیلری قاتدقلری دوالرك ایو سیدر تخمنك حرارتی کوکی حرارتندن زیاده در اندن ایچمکله غلیظ خلطلری طوغرایوب جلا ایدر واعضا محکم ایدر طشرتی

جبل القمم

جمشت درلر بو جبل القمم عربیده در لکن لسان ترکیده شیوعی یوقدر جبل القمم دخی درلر مدینه رسول صلی الله تعالی علیه وسلم دن اوچ کونلك یولده صغار درلر بر قریه دن کتوردکلری بر طاشدر انك بیوکی بوزیکرمی درهم که بر رطل در اولقدر اولور اول قریه ده معدنی واردر سائر قیمتلو طاشلر مثلا زمرد وغیری کبی کسوب جلا ویروب بیع ایلدیلر اکر بو طاشدن اولان قاب ایچندن ایچسه لر خوش رایحه یه وبر

[illegible]

شفافا اوله

واشنان

سکرسك ایدر وقان توکرمکه نفع ایدر واکر عسل صوبی ایله اندن ایچسه لر جکری
پاك ایلیه مقدار شربتی ایکی درهم مقداره دکدر مثلی بنفشه ایله ایچه لر واکر کوکی
یاقوب نصف درهم مقداری ایچسه لر سدو کی یوریده واکر عسل ویا سرکه ایله
قرشدیروب ساچ وصقال دوکلدوکی یره سورسه لر نفع ایلیه
چشمه زن عربیده بشمه دیرلر فارسیده چشمه زك دیرلر وچشمك وتشمیزج
تعریبی اولنمشدر سیاه دانه لردر که دوکوب اغرسی اولان کوزه قودلر طبیعت حرارت
وکسکنلکی وجلا ویرمه سی درجۀ ثالثه یه وارور کوزده اولان مرضلره نفع
ایتمك خاصه سیدر اوزرینه یاقی ایتمکله ودوکوب اوزرینه اکمکله دخی نفع ایدر
وکوز ایچینه دوشن لسنۀ دخی چیقارر وکوزده اولان پردۀ کیدررکادا اولورکه
زعفران وما میران چینی وشکر داخی قاتوب جلا ویرمه سی وتحلیلی زیاده اولور
چشنیز آغاجی یوبقس دیرلر لیقسِن لفظندن تعریب اولنمشدر لیقس بیوك
وبداقلری چوق مرسین کبی بیراقلری ایچنه معروف اغاجدر صاحب کتاب ایدر
الان بزم شهرلریمزده وشام شریفده شمشاد دیمکله معروفدر وچمشیر اندن
غلطدر ولایت رومده چوق اولور دره لرده وصولرده ودریا کنارلرنده بتر یمیشی
مرسین یمیشنه بکزر اغاجی قودی ولیچاق صاردولیغه مائل اولور اندن طراقلر
ایدرلر اندن اولان طراق ساچلره نافعدر ساچلری قوی ایدر کوز طراق اولور
ساچلرك فسادك اصلاح ایدر چمشیر جمیعا اجزاسیله طبیعتی بارددر قابضدر
دانه سی قارنی طوتار اکر اون مشقال مقداری ایچسه لر ویاخود تازه سندن
جکرده کن بیانه اتوب اون ایکی درهم مقداری یسه لر بغرسقلرده اولان فاسد
یاشلقلری قوریده اکر چمشیری اکلیوب اوفاعن حنا ایله باشه یاقی ایتسه لر
قیللره قوة ویره وباش اغریسنه نفع ایلیه وباشده اولان درزلر بربرندن ایرلمش
اولسه کیربتشدوره اکر یمرطه اغیله وقالی چیقوب محکم یونوب بعده قورومش
بعد ایدن اولان اون ایله یاقی ایدوب یرندن ایرغالنمش اولان کیمیك باشی اوزرنه
اورسه لر نفع ایلیه
چوبان سوزنکی عربیده بلسکی دیرلر اهل مغرب مصنفی الرعات یعنی چوبانلر سوزنکی
دیرلر زیرا چوبانلر سودی انوکله سوزرلرمیش بونباته وَدُود دخی دیرلر اما اهل
مغرب عطارلری فوۀ بریه دیرلر بونباتك قوتی ترکیب اولنمشدر طبیعت حرارت
وتجفیفی یعنی قورتماسی غالبدر اما یبوستی چوقدر تلطیف ایدیجی وجلا ایدیجیدر
بونباتدن بش درهم ویا صقوب صوبندن صوایله ویا صوایله قرشمش اق شراب

ایله التی درهم مقداری ایچسه لر ایلان وزتیلا دیدکلری زهرلو اورمك
اصردوغنه نفع ایدر اکر صقلمش صویندن ویاخود پشمشدن بنفشه ویاکل یاغی
ایله اغریسی اولان قولاغه طمزدسه لر اغریلرین ساکن ایدر اکر خنزیرك ایچ یاغی
ایله خنازیر چبانلری ابتدا ظاهر اولدوقده اوزرینه یاقی ایتسه لر تحلیل ایلیه
جُنبَر بجیر دیرلر صقلان نسنه لرك اشاغه ده قالان غلیظ نسنه لریدر که جبره
نك عصاره سی غلیظ در اما جرمی لطیفدر زیرا غلظت اولان مائیتی کتمش اولور
جرمنك قوتی نه غلیظ ونه لطیفدر اورته جه در اما جبره دیو اطلاق اولنسه مراد
اوزم جبره سی اولور اوزم جبره سی قابضدر طوز ایله قمه شیشلرینه وسائر قالتی و
استی اولان شیشلره یاقی ایتسه نفع ایده اکر پشوروب حقنه ایتسه بغرسقلرده اولان
چبانلره واسکیدن اولان اسهاله نفع ایلیه وعورت رحمنده اسکیدن اولان رطوبات
اقماسنی منع ایلیه کاه اولور ایچنده اوتوردلر وانوکله حقنه ایدرلر جبره ایچنده بولنان
اوزم چکردکی که ازلمه مش اولا قابضدر اکر قاوروب دوکوب قاووت کبی ایچسه لر
معده یه نفع ایلیه وبغرسقلرده اولان چبانه نفع ایلیه واسکیدن اولان اسهالی قطع
ایلیه وکوشه مش اولان معده یه قوت ویره اکر عُصفُر جبره سن سرکه ایله معجون
ایدوب صفرادن بدنده اولان قزل لغه طلا ایتسه لر نفع ایلیه وجکر شیشلرین
تحلیل ایلیه
چین طوزی عربیده ثلج صینی دیرلر ولایت چین قاری دیمکدر بعضیلر دیمشلردر
کبی کوکدن اینن نسنه لردر کونه سیدر بعضیلر دیمشلر چین ولایتنده قامیشلره
یاپشمش طوزلردندر دریادن قالقان چه قامش اوزرینه واروب طوکوب طوز
اولور بعضیلر دیمشلر چین دن کتوردلر طوز کبی بیاض نسنه در کوزده اولان بیاضی
جلا ایدوب کیدررو طشره دن سورنمك ایله حماء دقی اولانه نفع ایدر حماء دق
اولستمایه درلر که عفونت اعضاده اولماغله حاصل اولوب اعضا اریقلایوب
انجلمکه باعث اوله
جاوشیر فارسیده کاوشیردن تعریب اولنمشدر صمغ سودی دیمکدر اما مراد
اول دکلدر قیولقده ویا صاقده صمغ سودنه بکزر صمغ کبی بر نسنه در نباتی اول بهاد
ده وصحرالرده وجزیره لرده وطاغلرده وغیری یرلرده چوق بتر بیراغی انجیر بیراغی کبی
کرتلش ومدور دلیکه مائلدر کرتیکی بشدن زیاده اولماز زیتون بیراغی کبی زیاده
یشلدر یا پشلدر قدی ایریدر وکندوسی قالکدر قالیك ویومشاق بالددی وادر
اوزرنده توز کبی اوفاق پوسی واردر باقلاده اولدوغی کبی اوزرنده زیاده اوفاق

بپراقلری واردر نباتنك اوزرنده كوزل رایحه‌لو صاری چیچكلو طوراقلولی
تلجنه بكزر تلجه واردر چیچكی نصكره رنكی سیاهه مائل اوفاق وكوزل رایحه‌لو
وكسكن تخمی اولور بركوكدن صالنمش اغر رایحه‌لو بیاض طملری واردر سیاهه
مائل وقالیك قابلی واردر لذتی اجیدر بونباتدن صمغ چیقاردلر شول وجهله
كه بالدری ابتدا ظاهر اولدقده كوكنك جوره‌سن قازیوب جقور ایدوب التنه
بپراق دوشیوب كوكنی یاروب بپراق اوزرینه صمغی اقوب چیقار بعده الوب
قوریدوب حفظ ایدرلر چاوشیره اطلاق اولنسه مراد بومقول صمغدر كاه
اولور بالدرندن دخی صمغ الورلر شول زماندر كه كونش جوزا برجنه كلمش اوله كه
بچیم زمانیدر اما كوكندن اولان قویركدر صمغنك ایوسی اولدر كه اوستی سیاه
مائل صاری واولوب الده یاپشمقولای اوفاقلانه ایچروسی بیاض اوله سركه ایله
ازسه‌لر تیز ازیلوب الشه ورایحه‌سنده اغرلق اوله وفارس نلحیه‌لرندن و
رومدن مقدونیا جانبلرندن كتوردلمش اوله اما شول كه سیاه ویاخود یانمش
ویتلنمش اوله یرامازدر بعضیلر حیله ایدوب برمقدار چاوشیری اشق وبالموقه
قاتوب صاتی چاوشیردیو بیع ایدرلر صوایچنده اصلایوب ازمكله امتحان اولنور
صحیح اولان فی الحال ازیلوب صوسودكبی اولور اما حیله‌لوسی بویله اولماز بونبات
جمیعا اجزاسیله استیدر كسكندر تلطیف ایدیجی ولینت ویجیدر الك قویسی
صمغیدر اجزاسندن الك یرامازی یدا قلری اوزرنده اولان تخمیدر اما بالدری
اوزرنده اولان اول دكلو یرامازدكلدر چاوشیر طبیعتی درجهٔ ثالثده حاد ویابسدر
طاغیلور مقوله‌سی اولان بیوك چبانلری وچپلاق كمكلری نفع ایدوب فسادن كیدره
رد وفاسد اولماقدن منع ایدر ایركلو اولان چبانلرده ات بتورر اكرشراب ایله ویا
ماءعسل ایله نصف مثقال مقداردن ایچسه‌لر دترمه دیجی ونوبت ایله طوتان ستمالری
وقرحه جهات كوسلمسن وبر نسنه‌یا اورلماقدن اوجلری كوتوكلمه سنه والك یرلری
اغریلرندن ویان باشی برقالی نسنه‌یه طوقنماقدن ویاخود صقلماقدن اولان اغریلره
نفع ایلیه بغرسق اغریسین وبلغمدن اولان اوكسوركی كیدردوسدولظلامه‌سین
وقاوق كچكن واویوزین كیدرر اكرعسل ایله ازوب كتوردنسه لرحیض قانن یوریدوب
قارینده اوغلانی قتل ایدوب چیقارر برقاچ كون نصكره دخی اولورسه خصوصا اندن
برفتیله ایدوب كوترنسه لرزیاده نفع ایلیه صرع وام الصبیان مرضلرینه نفع ایدر
صرع دماقده سته اولماغله حس وحركت باطل اولمغله دوشمكه دیدلر ام الصبیاندخی
صرعدر لكن كسكن وزیاده یاقیجی وقورودیجی ستما ایله اولور صوقدن اعضاده

١٣٠ اولان اغریلره وعرق النسایه طلا ایتسه‌لر اغریلری كیدره اكربجق درهم مقداری
بروقیه مرزنجوش ایله اوچ كون هركون شول كیمسنه ایچسه كه جماع ایتدكدنصكره انی
دترمه طوتار زیاده نفع ایلیه ایچمكله وكتورمكله وسورمكله رحمده اولان شیشلری
تحلیل ایدر مجالسزلق دفعی ایچون اولان یاغلره قاتلسه لرفائده‌سی غایته ایریشه یعنی
اندن زیاده نافع اولمیه نارفارسی دیدكلری یاقیجی ودرنی قورودیجی اولان چبانك
طاغلمه‌سن ویرامازلغن كیدره اكرزیت ایله یاقی ایتسه لرنقرسیه نفع ایلیه اكرشده
اولان جقورلره طولدرسه لراغریسنی ساكن ایلیه اكرسورمه كبی كوزه چكسه كوزنورین
كسكن ایلیه اكرزیت ایله مرشدیرون قدوز طلا دوغنی یره مرهم ایتسه لرزیاده نفع
ایلیه اكركوكن صویوب عورت كتوردنسه قارننده اوغلانن كتوره ایندوره اكربوكوك
وعسل ایله معجون ایدوب اسكیدن اولان چبانلره یاقی ایتسه لرزیاده نفع ایلیه بوتقدیرجه
اتسز اولان كمكلره دخی یرایوب ات بتوره اكرتخمندن ویلیندن بردرهم الوب ایچسه
لرحیض قانن زیاده كتوره اكرداوند ایله ایچسه زهرلوجانورلر اصردوغنه نفع ایلیه
اكرشراب ایله ایچسه لررحم بوغلماسندن اولان اغریه نفع ایلیه اما یاشلوغی زیاده اولان
سكرنجیه اصلایوب ایدرسه نفسنده صلغ اولان سكره ضرر ایدر ایچمه‌سی یلدرن و
بلغمدن اولان قولنجی واویوشماغی كیدرر ایچمك استین كیمسنه یه اصلایجی بودركه
مثلا بچنده بركون وبركیجه اصلایوب مرماحوزیعنی فسلكاندن دخی قاتوب ایچسه لر
وبرمثقالدن زیاده ایچمیه لرمكركه ضرورت اوله ایچمه‌سی صوقدن ویلدن وغلیظلقدن
اولان مرضلره بادزهردر مادامكه مرضده ستما اولمیه نفع ایدر اماطشره دن طلا
ایتمه‌سی هرحالده نافعدر چاوشیر بولنماسه بستانی اولان انجیرسوندن مقداری
بدلیدر بعضیلر دیمشلر بارزد دیدكلری صمغدخی بدلیدر
جدوار هندی بلیش كه زهرهلاهل اوتیدر انك یاننده بتربرنباتدر كوكیدر
یالكوز دخی بترزداوند دیدكلری كوكه بكزر اما اندن اینجه‌ركدر طبیعتی درجهٔ ثالثده
حاد ویابسدر قلبه فرح ویریجی وقوت ویریجیدر بوكوك جمیعا زهرلره وایلالره
سنه وبلیش دیدكلری زهره تریاقلرك ودوالرك بیوكیدر وبادزهریدر اكربلیشه
یقین اولسه ضعیف ایلیه جدوار بولنماسه فرح ویرمكده زرنباددن اوچ مثلی بدلیدر
بوجدوار خطایی وهندی اولور ایوسی اولدر كه ازاجق بنفشه رنكنده ازندیسی چوقه
ازندوسی قره اولاندن یكدر خطاییسی بیوك اولور اكثر بودركه ازندوسی بنفشه رنكنده
اولور اكثر بودركه ازندوسی قره اولور هندله سند اراسنده بربیوك طاغ واردر فرانجل
دردلر اول طاغك هندیوزنده بتننه هندی دردلر هندك غیری یرلرنده بتن زهرهلاهلكه

تریاق فاروق اکا کار ایلمز و دفع ایده مز جدوار انی دفع ایدر روایت ایدرلر که مولتان
شهرنده بر کیمسنه ییگرمی مثقال زهر هلاهل یدی فی الحال طوطقلری شیشدی و گوزلری
طوملدی و کندودن واردی ییگرمی مثقال جدواری ازوب براسکره سوده قتوب ایچوردیلر
دیلر دوردلو دوردلو رنکلره اغولر قوصدی یشیل که یقیلنده اولنلر قوسندن ییگرمی
اولوب دوشدیلر مسموم دخی دوشدی ییگرمی مثقال دخی ازوب شرابله ویردیلر ینه قوصدی
بعده اویقو غلبه ایدوب اویودی و اویقودن ایچنده چوق دردلری اویندی یمک استدی اول
زهر قاتلدن خلاص بولدی و سجستان ولایتی هواسی بغایت اسیدر انده بر ایلان اولور
صوقدوغی اولدور در بر کیمسنه صوقدی جدوار حاضر بولندی ییگرمی مثقال ازوب و
ویردیلر خلاص بولدی ایکی دانک مقداری عقرب صوقدوغنه کفایت ایدر و جمیع اغو
لری دفع ایدر و هر نزده که صنجو و سنزی اولسه سرکه ایله ویا کلابله ویرسه لر کرک
امعاده مغص و قولنج اولسون و کرک معده ده و حجابلرده اغری اولسون تسکین ایدر
و بوکرکده و قاوقده اولان طاش ایچون و عسر البول ایچون شحم خیارین صویله ویره لر
شفا اولور و جمیع اورامی بلغمدن و صفرادن و سودادن و قاندن اولسون ابتداسنده
طلا ایله سه لر ردع ایدر انتهاسنده طلا ایلسه لر تحلیل ایدر و نضجه احتیاج اولدیغی
وقت طلا ایله سه لر نضج ایدر خصوصا معاینه اولان شیشلره قولتق التی و بودقسق
لری کبی سرکه ایله طلا ایله سه لر تحلیل ایدر و خیارک اوزرینه دخی طلا ایله سه لر نضج
بولوب دشلمه سندن تحلیل ایدر و طاعون اوزرینه دخی طلا ایله سه لر خلاص بولور
و خنازیر و قروح خبیثه اوزرینه طلا ایله سه لر فائده ایدر و خفقان و یورک ضعیف
لغیچون ییگرمی درهم ازوب جلابله ویا شرابله ویرمک کرک و یورکه قوة ویرمکده و تفریحده
نظیری یوقدر وبا ایامنده عفونتی کیدرر تریاق فاروق استعمالی کبی استعمال ایله
سه لر عفونتی دفع ایدر و باشدن امین ایدر و جلابله استعمال ایلسه لر معده اصلاح
ایدر و سکنجبین ایله استعمال ایله سه یرقان و اود و طلاق سده لرینی تفتیح ایدر و سوء
القنیه و استسقا و یرقان امثالی مرضلری دفع ایدر

چینر چینر کرده دیدکلری نباتدر معلومدر ایکی دورلودر یبانیسی و بستانیسی اولور
یبانیسنه ایصقان درلر و لدخی ایکی درلودر برینه حرشاد درلر بونک بالدری
واردر یپراغی ترب یپراغنه بکزر کوکی کبیددایریکی واردر زیاده کسکندر اغری
بوزاد و صاری چیچکی واردر بوکا یبان خردلی درلر برصنفی دخی واردر که بالدری
یوقدر چیچکی قرمزدر بونک کسکنلکی آز و یپراغی یومشاقراقدر و بو جکدر بستا
نیسی دخی ایکی درلودر بریسنک یپراغی یصی و زیاده بشل و یا فستقی رنکدر کسکنلکی

ازدر یپراغی یمشاق و کندوسی کوشکدر بو صنفک استعمالی ایودر طبیعتی درجه
ثانیه ده حار و درجهٔ اولیده یابسدر برصنفی دخی یپراقلری اینجه و کرشکلی چوقدر
اریرک واریقراقدر بو صنف کسکن و قوی در یبانلیسی جمله سندن قویدر حرارتی
درجهٔ ثالثه ده و یبوستی درجهٔ ثانیه ده اوزرینه ایرشور اکر ایکیسنک تخملرندن مارت
اینده الوب و هوان ایچنده دوکوب و دوشیوب قورتسه لر بعده بر مقدار الوب
تکرار هوان ایچینه قیوب و اوزرینه تازه سود قیوب ازوب باقیسز دخی اوزرینه
اکوب خمیر کبی ایدوب و چورک چورک ایدوب کولکه ده قوریدوب حفظ ایتسه لر
اعلا و کوزل قوتلو طبیب اولا بو نباتک یبانیسی حزیرانده جمع ایدر بستانیسی حزیرا
دن اول جمع ایدرلر جرجیرک کندوسی و تخمی ادریدر صویی زیاده ایدر و جماعی تحریک
ایدر اما باش اغریدر و بولی ادرار ایدر و باشی اغریدر و کوزلری قرار دردر
سرکه و هندبا یپراغی ایله یمک ایله دفع اولنور و اوزرینه سکنجبین ایچه لر بخار
ایمه سز ازایدر و جماعه تحریکی کیدرر طعامدن صکره قادینلری شیشن کیمسنه لره
یمه سی یرامازدر و فزاجی اسی اولانلره هیچ یرامز الا مکر هندبا و ماروله و سمز اوت
ایله ییه لر اکراج قادنیله بیسه لر قولتق قتوسی کیدرر اکر تخمنی دکوب یوزده
اولان لکه یه سوروب صواسه لر کیدرر اکر دوکوب نیمرشت یمرطه اوزرینه
اکوب یسه لر جماعی تحریک ایلیه اکر کندوسنی صغراودی ایله دوکوب چبانلرده قلان
نشانلره اورسه لر کیدرر تخمی و پشورمشی سیاه بجقی و اوفاق سیاه قزل نقطه
لری یوروب کیدرر یمه سی سودی ادرار ایدر اکر اوزرینه شراب ریحانی ایچرلر
کلبجک اصر دوغنه نافع اوله اکر تخمندن اسی صوتی و سکنجبین ایله ایچسه لر وافر
بلغم قوصدورر یرامازو قورقونج دوشلر کوسترر قانی تحریک ایدر موادو کل
مکه قابل اولان یره خاطرک دوکمه سز قولای ایدر اکر تخمن دوکوب صغراودی
ایله معجون ایدوب طرناقلر چاتلاقلرینه یاقی ایتسه لر ایو ایدر جرجیر بولنماسه توذری
قوش اتمکی اولی و قره جه حسن اولی دردلر بدل ایدر خاصه لرندندر اکر صقوب صوینی
ایله اکشی انار اغاجن صوارسه لر طتلو ایله بستانیسنک مقدار شربتی بش درهم
دکدر و یبانیسنک اوچ درهمدکدر تخمنک بدلی یبان هاوجی تخمندن مثلیدر
بعضلر دیمشلر پراسا تخمیدر بعضیلر دیمشلر صوغان تخمیدر

چکرکه عربیده جراد درلر معلومدر ایکی درلودر بریسی قرادر و بریسی دریاده
اولور قراده اولانک طبیعتی حار و یابسدر یبوستی زیاده در چکرکه چوق دورلودر
کیمی کوچوک و کیمی بیوک اولور شکللری دخی بربرینه بکزر مزجکه کندن ییلان

شول کچیرکه جکرکه دد که بیاض ایله سیاه نقطه لو ایله الاجه اوله ویاخود تورد یکلو
اوله بعض جکرکه نك اوزون وسیاه صدف کبی قویروغی اولور یرامازی اولدرکه
اریق وصاری اوله ایوسی اولدرکه سمز اولوب جوق اچمش ویورلمش اولمایه
اکر پیشوروب طوزله سه لر حرارتی ویبوستی زیاده اوله یمه سی اویوزو کچیك ودی
صویولماق واغز قورولوغن پیدا ایدر اما قیو خلطلری جلا ایدوب قوریدور یکه
یاقماغه یا قلاشور کوجله افشان ایدن عورتلر جکرکه ایله بخورلنسه لر نفع ایلیه
اکر جکرکه ایاقلرین دوکوب سکل لره قوسه لر کیدره ر خصوصا یاقوب شرابدن
اولان سرکه ایله قوسه لر زیاده نفع ایلیه بو وجهله نفعی تجربه اولنمشدر اکر اون
ایکی دانه جکرکه الوب باشلرین وایاقلرین وغیری نسنه لرین کیدروب بر درهم
مقداری اون کبی ازلمش فرسین قاتوب ایجسه لر استسقایه نفع ایلیه مجربدر
وسدوك طلاماسنه نافعدر بواسیر چبانلرین دخی انوکله توتسولسه لر نفع ایدر
خاصه لرندندر اکر اوزون بویلو جکرکه دورت کونده بر ستماسی اولان کیمسنه اصما
قوسه لر ستما طوتمایه اکر جکرکه ایچی ویمرطه سیله یوزده اولان لکه یه صوا
سه لر بالخاصیه کیدره ر وشول قنانسز سمز جکرکه دن یسه لر و ایجسه لر عقرب
صوقدوغنه نفع ایلیه جکرکه دن اولان غذا اندر و یرامازدر اجتناب اولیدر
اکر یسه لر اوزرینه سکنجبین ویا اکشی انار صو ورماغله اصلاح ایده لر اما دریاده
اولان جکرکه نك باشی دورت کوشه لودر و باشندن نصفنه قریب صاقنی کبی
قابقدر هر جانبندن اوزون اون دانه اللری واردر واورجکه بجزر باشی اوزرنده
اینجه ایکی دانه طوغری دودر بوینوزلری واردر بینوزلری یاننده دخی ایکی اینجه
بوینوزلری واردر وکوزلری طشره چقوقدر بو جکرکه نك قراده اولاننك
حرارتی ویبوستی زیاده در صو ایچنده پیشوروب وکباب ایدوب یبوردکلدن ایچق
التی فی الحال دوکیلور یمك مراد اولنجاق کباب ایتمك اولیدر جکرکه اتن یمك جذامه
نفعی تجربه اولنمشدر هر کون اوچ دانه یا یدی دانه یدك یبه لر اکر جکرکه انداملر
فرون ایچنده یاقوب دوکوب سیاه نخود صویی ایله هر کون یدی کونه دك ایکی
مثقال مقدارن ایجسه لر قاوقده وبوکرکلرده اولان طاشلری اوفالایه

جنطیانا جنطین ادلو بر پادشاهك اسمندن مشتق اسمدر تریاق اربعه دیدیك
لری معروف ترکیبك اجزاسندن برینك اسمیدر زیرا بو دواء ابتدا اول پادشاه
ظهوره کتورمشدر بعضیلر دیمشلر بو دواء سببی ایله بر مرضدن صحت بولمشدر اینچون
انوك اسمندن مشتق اسمیله تسمیه ایتدیلر طاغلرده وکولکه یرلرده ویاش وقارلو

یرلرده بتر بر نباتدر ایکی دورلودر برلیبی رومی در ایوسی اولدر یپراغی جوز
یپراغنه بکزر قزل اقدر اوجلری واورته لرینه یقین کرتلمشدر ایچی بوش و
اوستی دوز یپراق قالکلوغنده بالدری واردر ایکی ذراع اوزون اولور برنده
ایراق اوفاق یپراقلری واردر چیچکی قیو قزل وکوکجه لدر اوزون وقالیك دخی
قزله وتوز رنکنه مائل بر صمغی دخی بچمدن جرمقاندن کتوردلر انوك یپراغی چمکر
یعنی قونی قولاغنه یپراغنه بکزر ایوسی واستعمال اولنانی اولکسیدر اطلاق
اولندقده کوکی مراد اولنور **طبیعتی** درجه ثالثده اسلنده حار ویابسدر بر مثقال
فلفل وسدوف وشراب ایله ایجسه لر زهرلو جانورلر صوقدوغنه نفع ایلیه اکر
صقلمش صوییندن بر مثقال مقداری صو ایله ایجسه لر یان اغریسنه ودشمکدن
اولان بریه وسکرلو اتلو واوجلری کوشلمه سنه وسکرلر طولاشوب بونلمسنه
ومعده ده وجکرده صوقلدن اولان اغریلره نفع ایلیه اکر عورت کوکندن فتیله ایدوب
کتوره نسنه قارننده اوغلانی قوت ایله چیقاره اکر بیوك وایرکلو چبانلر اوزرینه
قوسه لر نفع ایلیه ینیلور وطاغیلور مقوله سی اولان چبانلری ایو ایدر بو بابده عصاره
سی زیاده نافعدر کاه اولور شیشی اولان کوزه قیو ایدوب سوردلر کوز ایچون اولان
کسکن ادویه یه دخی قاتیلور اکر کوکن دوکوب سرکه ایله بچق اوزرینه سورسلر
بچقی کیدره ر عصاره سن شول وجهله چیقاردلرکه کوکن دوکوب صو ایچنده بش
کون اصلادوب بعده اول صو ایچنده شول دکلو قینادلرکه کوکلر ایچنده صویی از قالور
قویو اوله بعده کوکلری چیقاروب صوین تکرار قیو اولماق ایچون اتشده قاوروب یاغلو
صاقسی ایچینه قیوب حفظ ایدرلر بو مقوله عصاره سی اکر ایچمکله واکر باقی ایتمکله عقرب
صوقدوغنه وسده سی اولان صوق جکرده وقاتیلمش اولان طلاقده زیاده نافعدر
محصل کلام بودر که تریاقیتی زهرلری کیدرمه ده زیاده تاثیری واردر قدوز طلاقده غنه
وایچلمش زهرلر ضررن دفع ایتمکده خاصیتی واردر اکر دوکوب نصف مثقال مقداری
ایجسه لر بولی ادرار ایدر وحیض قانن یوریده وقارینده اوغلانی ایندوره بر مثقال
مقدارن استعمال ایتمك جائزدر عسل واسی صو ایله ایجسه لر واکر دوکوب اصریلازه
یره قوسه لر نفع ایلیه بعضیلر دیمشلر کوکسه ضرر ایدر اسقولوفندریون دیدکلری
دوا اصلاح ایدوب ضررن دفع ایدر جکرده وطلاقده وقانی شیشلری ارتمکده
وسده لرین اچماقده بدلی اسارون که کدی اوتیدر بر بچق وزنی در وکبره کوکی قابندن
نصف وزنیدر ویاخود کبره کوکیدر بعضیلر دیمشلر کرفس رومی بعضیلر دیمشلر
ونبخه اجی قسط دیدکلری کوکدر

جوز فارسی كوزدن تعريب اولنمشدر قوز اغاجی یمشی دیمكدر دیار غربیه‌ده اسمی
خسفدر بیوك اغاجدر داغلرده وصوق یرلرده بتر طبیعت جوز اغاجنك جمیع
اجزاسنده قابضلق واردر ویشل وتازه اولانك اوست قبوغنده قابضلق زیاده
زیاده ظاهردر جمیعا اجزاسنده اجیلق واردر اما جوز ایچینك طبیعتی درجهٔ
ثانیه‌ده حاردر درجهٔ اولیده یابسدر رطوبت فضلیه یعنی سكماز یاشلوغی واردر
نه‌كلو تازه اولورسه اكا كوره حرارتی از اولوب رطوبتی زیاده اولور وهرنه‌كلو
قورومش اولورسه عكس اولور اییسی اولدركه قابی خفیف ورنكی بیاضه مائل اولوب
ایچی طولو ولذتلو وطتلو اولا بویله اولیجاق طبیعتی یمشادركاه اولور تازه ویاش
ایكن طشره قبوغن نوت وصادرماشیق یمشی صقد وقلركبی یعنی دوكوب وصقوب
صوین عسل ایله پشوردلر اولمقوله عصاره سنی طشره‌دن یاقی ایتمكله واغزده
اولوب غرغره ایتمكله بوغازده واغزده اولان جمیع چبانلره وسائر مرضلرینه نفع
ایدر موادی منع ایتمه‌سی وزیاده قبض ایتمه‌سی واردر جوز صفرایه تیز دونر خصوصا
اسكیمش اولان غایت تیز صفرا اولوب یراماز اولور اكر جوردیوب یمش اولورسه
اولور بیان كیمسنهٔ قوصدورماغله واكشیلر ایله علاج ایدرلر اتسی عزلجلو كیمسنه یه
یمه‌سی یراماز درمكركه اوزرینه سكنجبین ایچه‌لر ویید كدنصكره برمقدار خشخاش
ایله ییه‌لر اكر اسكیمش اولان جوزی چینیوب غانغرایا دیدكلری شیش اوزرینه و
جمره دیدكلری قزل شیش اوزرینه وكوزده اولان ناصور چبانی اوزرینه قوسه‌لر
نفع ایلیه غانغرایا برشیشدر كه چیقدوغی یر لحستی وحركتی كیدوب اولمش كبی اولور
كذلك داء الثعلب اولان یره اورسه‌لر قیلن بتوره تازه سنك ضرری غیرسندن ازدر
اكر اج قارنیله یسه‌لر قولای قوصدوره اكر انجیر وسدف ایله یدكدنصكره زهر ییه‌لر
ضرر ایتمیه كذلك زهرلندكدنصكره یسه‌لر ضرر ایتدرمیه اكر دوكوب شیشمش اولوب
ممه یه وطولاشمش اولان سكرلره یاقی ایلتسه‌لر ایو ایده جوق یسه‌لر حب القرع دیدكلری
صوغلجانلری چیقاره اكر عسل وصوغان وطوز ایله قارشدیروب قدوز طلادوغی یره
یاقی ایلتسه‌لر نفع ایلیه اكر تازه ویشل ایكن قابوغیله ازوب كوبك اوزرینه اورسه‌لر
بغرسقلر اغریلرینه نفع ایلیه اكر قابوغینی شراب ایله ازوب وزیت ایله محكم ازوب
لوغلانجقلرك باشلرینه سورسه‌لر سلجلرین كوزل ایدوب سیاه ایلیه وداء الثعلب
اولان یرلره ده قیل بتوره اكر ایچنی یاقوب وشراب ایله قریشدیروب عورة كتورسه
حیض قانن طوته جوز یاغی انسیدر تحلیل ایلیجیدر اسكیسندن چیقنمیشی هرنه‌قوله
نسنیه نافع ایسه اولداخی اكا نافعدر اكر تازه قوز ایله یاقی ایلتسه‌لر دكنك دن واورلمقدن

قالان نشانلری كیدررر اكر جوزی ابتدا ظهوردا یلدكه الوب دوكوب عسل ایله
قریشدیروب كوزه جكسه‌لر كوز پرده‌سن كیدرر اكر قابندن ویاخود یپراغندن
ایكی مثقال مقداری یسه‌لر سدوك طلاماسن كیدرر اكر ایچی ایله بوزنده اولان
لكه‌یه اوسه‌لر نفع ایلیه یاقی ایتمكله یوز بوروشقلرین كیدررر اكر قابوغی ایچندن كباب
ایدوب یسه‌لر هوا صوقلوغندن اولان اوكسوركی كیدرر جوزده برخاصه واردر
انوكله باقرا وفاقلا نور اكر انوكله دوكسه‌لر ویاخود اوسه‌لر باقرا وفاقلانه اكر
یپراغن صقوب صویندن انتی ایكن قولاق ایچینه طملاتسه‌لر ایریكنه نفع ایلیه اكر
عسل ایله اولان مرباسی بوكركلری زیاده قزدیرر وجماعی تحریك ایدر وقارنی سورر
ومعدهٔ قزدرر واعور دیدكلری بغرسغه نافعدر سركه ایله اولان مرباسی معده
لری ضعیف اولانلره نافعدر ایكنجی قابوغنك كولی ایچمكله وكتورنمكله قان كلمسینه
نافعدر قانی طوتار اكر صمغنی اوفاقلیوب طاغیلور مقوله‌سی اولان چبانلر اوزرینه
اكسه‌لر ویاخود مرهملرینه قاتسه‌لر نفع ایلیه اغریسی اولان دیشلره دخی نافعدر
اوزرینه قوماغیله اكر اسكیمش اولان جوزی اودجلو اولان كیمسنه چینیوب
تودولقدن وصوقدن بوزلمش اولان باالدر سكرلرین انوكله اوسه‌لر ایو ایده
كروا اوزاده اكر قابوغنك عصاره‌سن اوذوم رتی ایله عقیده لیوب انوكله غرغره
ایلتسه بوغازده ودیلجوكلرده وكنادلرنده اولان شیشلری وچبانلری كیدرر مجربدر
ودیش اتلری شیشلرین كیدروب محكم ایلیه اكر اسكی سنك ایچین یاقوب زفت
ایله قریشدیروب باشده اولان اویوزلره اورسه‌لر نفع ایلیه اكر اج قارننه جوز
ایچین چینیوب اوغلانجقلرده اولان تمره كویه اورسه‌لر كیدرر اكر جوز اوزرنده
اولان قانی قابوغنین یاقسه‌لر یاره‌لری قوروده اكر بو قابوغك دوكلشندن هر
كون ایچسه‌لر كوشله‌دن اولان سدوك طملامه‌سن كیدرر اكر كوكنك قابندن
بجق وقیه‌دن بر وقیه مقدارن پشوردقدن صویندن وافر ایچسه‌لر قیواولان خلطلر
طوغر ایوب قوصدوره وبدنك اشغه سنده خصوصا قادینده اولان اغریلره نفع
ایلیه اكر تازه ویشل ایكن طشره قبوغن الوب دوكوب وفاقلامش ودوكلمش دمودر
پوخندن دخی قتوب بر هفته مقداری طوروب اما هركون قریشدرسه‌لر ساچه
وسقاله زیاده كوزل بویا اولور لكن بنجه زمان كیتمیوب طوره اكر یشل قابوغیله تمره كوه
وقوكاقلری اوسه‌لر زیاده نفع ایلیه اكر برصرجلو قاب ایچینه زیت یاغی وماذو
قیوب جوز اغاجنك یپراقلری دوشمكه باشلادقده كوكنك طپراغن قازیوب
بربیوك طمرینك اوجن كسوب اغاجه متصل قالان طمرك اوجن اول قاب ایچینه

تادیبنه وارنجه قیوب بیرلشدیروب بعده کوکی وقابی جمله سن کمکان طپراق ایله اورتوب
تا اغاج تکرار یپراقلنوب یمشی ظاهر اولنجیه دك دکمیوب بعده اچوب قابی چیقار
سه لر ایچنده اولان زیت فرکب کبی سیاه اولمش بولونه اول یاغ عظیم وقیمتلو
سلاح وسقال بویاسی اولور بر مقدار طراغه قیوب همان طرامغله فی الحال بویار
اوزرینه سائر بویالر کبی اوزماغه احتیاج اولماز بعضلر دیمشلر قوزاغاجی
التنده اویوماق بدنی اریقلادر واویاندقده عقل شاشمش وسرسم کبی اولور
جوزی چوق یمك اغزده اوفاق چبانلر ودیلده کلر شیشمك پیدا ایدر انکچون لازم
درکه یدکده صکره اغزی یویوب اوزرینه مایخوش انار صوی الرکاه اولور اوزرنده
اولان ایچنه قابن شول وجهله کیدررلر که بر مقدار اون قاتوب یواش اتش اوزرنده
تاوه ده قاورور قابوغی کیدر بویله اولیجق معده یه بادمدن یکدر جوز بولنماسه
حبة الخضرا کبره در وزنی مقدار بدلی در یلغنك بدلی سدف یاغیدر کوکنك
قابنك خاصه لرندندر اکر انوکله هر بش کونده بر مسواك لنسه لر باشده اولان برامان
خلطلری ویللری طاغیدوب پاك ایلیه وحواسی یعنی اشتمك وکورمك وقوقلامق
وسائر قوتلرین صاف ایلیه وذهنی کسکن ایلیه ابن جمیع نام طبیب دیمشکه بو ذکر
اولنان خاصه لر بعید در بن تجربه ایتدم وایتمش کیمسنه دخی اشتمدم

چنکل صاقزی بیاض بر صاقزدر وقرمز بر صاقز دخی دررلر عربیده اشخیص کرشنه
اصنافندندر وترکیده کنکر دررلر کافی تعریف اولنور چنکل دررلر بیان اولنجق
صنفنك اسمیدر بو دخی ایکی دورلودر بریسی اقدر که یونانیده اکاخامالاون لومیس
دررلر معناسی بر قاج رنکلو دیمکدر زیرا یپراقلری بر قاج رنك اولور بتدوکی یره کوره
بعضیسی بیاض یپراقلو وبعضیسی قزل یپراقلو وبعضیسی کوکچل یپراقلو اوزرینه کوره
بیاض یپراقلوسنه مغربده شوکة العلك یعنی صاقز دیکنی دررلر زیرا کوکی یاننده
تونقال کبی اله یاپشور رطوبتی واردر عورتلر انی صاقیز یرینه استعمال ایدرلر
بو نبات دوزیرلرده وطاغلرده دخی بتر یپراغی کنکر دیدکلری نباته اهل شام
اکا عکوب دررلر انوك یپراغنه مشابهدر دوزیرلرده اولانك کوکی قالیندر
وطاغلرده اولانك کوکی اینجه بالدری یوقدر همان یپراقلری اورته سنده
قتاد دیدکلری اغاج دیکننه بکزر بر دیکن بتر کنکر دیدکلری ایلدور بنفشه
رنك قزله مائل قیللر کبی قات قات چچکی واردر چچکدن صکره عصفر یمشی اولور
کوکنك رایحه سی هم خوش وتلخوشدر ورنکی بیاضدر طبیعتی درجهٔ ثانیه
اوائلنده حار ویابسدر اکر اندن شراب قابض وفوتنج جبلی بیشورلمشی ایله اود

سکز قیراط مقداری ایچسه لر حب القرع دیدکلری قوردی چیقارر واکر قارین
شیشمه سی ایله استسقاسی اولان کیمسنه مثقال مقداری شراب ایله ایچسه زیاده
نفع ایلیه کذلك شراب ایله قرشدیروب سورسه لر نفع ایلیه صوده پشورلمشی
کوجله افشان ایده نه و زهرلو جانور صوقماسنه نافعدر اما سیاه اوکز صنفی
که یونانجه اکاخامالاون مالس یعنی سیاه دررلر بونك یپراغی قلکیدن کوچکدر
دروبو مشاقدر قدرو قان کبی قزللغی واردر وتمام کمالنه بولیجان سیاه اولور
پرماق قالکلوغنده بر قاریش اوزادر قزل بالدری واردر اوزرنده تاجی واردر
درچیچکی دیکنلودر ونقطه لودر وکوکی قالیك وسیاه وصیقدر که اولور یمش
اولور وایچروسنك رنکی قزلدر دادلدقده دلی انجذوب یقار استعمال اولنماز
بومقوله کوکیدر صحرالرده ودیه لرده ودریا کنارلرنده بتر مقدما اسد الارض
بریعنی بر ارسلانی دیو ذکر اولنان نبات بودر بلاد مغربدن قیروانده چوق
بتر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر یاقیجی وکسکندر قتل ایلیجیدر
بر وجهله استعمال اولنماز طشره دن جلایه محتاج اولان جمیعا مرضلری مثلا
کچیك واویوز وتمره کو وبجق وبونلره بکزر نسنه لره نفع ایدر ماده لری تحلیل
ایچون اولان دوالره ویاغلره قرشدررسه لر تاثیرلری زیاده اولور واکر چوروب
یمش اولان چبانلره اندن یاقی ایتسه لر نفع ایدوب شفا اولور واکر انی کبریت وقفر
یهود ایله قرشدیروب سرکه ایله پشورسه لر وسکلره سورسه لر سکلری
توپاروب واکر دوکوب اغریسی اولان دیشه قوسه لر دیشی قیروب اوفالایه
واکر صوده پشوروب صوینی ویاعصاره سی اون ایله قرشدرسه لر کلبلری
وخنزیرلری وبجانلری وادملری قتل ایلیه کوکندن ایکی مثقال مقداری علاج
توقدر محصل بودر که اندن ایچوردیلن کیمسنه زهر اغلجی وخانق النمر کبی قپلان
اولن دیدکلری زهر ایچوریلان کیمسنه علاج اولندیغی کبی علاج ایده لر قپلان
اولن صرف قافنده ذکر اولنور

جوز بوا جوز الطب دخی دررلر مشهوردر کوزل رایحه لو هندن کتوردکلری جوزدر
صاحب کتاب ایدر بنم کتوردکلری قابوقسز درمازو دانه سی قدر اولور بعضلر
دیمش حاصل اولدیغی یره قابوغن چیقاروب کتوررلر بعضلر دیمشلر ایچنده قابوغی
واردر بر برینه دوقنوب اوینماغله اوزرندن دوشر بعضلر بسباسه انوك قابوغیدر
دررلر سائر ولایتلره الوب کتدکلرنده اراسنه بر مقدار اداجوقنز لر حفظ ایدوب
بونلماز جوزنك اوستی دومدوز دکلدر اوزرنده پول پول چیزیلر واردر کندوسی

کندوسی نازکدر اوفانمه‌سی قولای ایدر ایوسی اولدرکه اغر اولوب وتازه اولوب
رایحه‌سی ظاهر ودلی اجیدیجی وایچروسی طولو اولوب کوشك اولا وایچندن
سیاه چیزیجقلر اولا **طبیعتی** درجهٔ ثانیه‌ده حار و یابسدر طبیعی طوتار معده
واغزی قوقولریز خصوصا معده اغزینی کوزل رایحه‌لو ایدر معده‌ده واغزنده اولان
صوقلوغی نافعدر جکری اصلاح ایدیجی وقوت ویریجیدر ویمکی هضم
ایتدیریجیدر طلاقی بیوکلکته نافعدر درلری وسدوکی ایو رایحه‌لو ایدر بنفشه
رایحه‌سی کبی ایدر اغز قوقوسن کیدرر یوزده اولان لکه واوفاق نقطه‌لری یوماق
ایله کیدرر وکچیکی دخی بیمك ایله ویوماق ایله کیدرر ویللری طاغیدر قاتیلنمش
اولان جکر اوزرینه یاقی ایتسه‌لر ویسلر شیشنی کیدرره وفرح ویرور بلکه سرخوش
ایدر اما دائما یمه‌سی احمقلق وشیبلیك ویرور ابن سمحون وابن واقد نام
طبیبلر بویله ذکر ایلمش کوز پرده‌لیمه‌سنه نفع ایدر کوز چکمکله قوت ویرور
کوجله افشان ایتمکی کیدرر اکر یاغلره قاتسه‌لر جمیعا صوقدن ویاشلقلردن
اولان اغریلره نفع ایلیه قوصماغی منع ایدر معده‌نك یاشلوغن کیدرر صوقدن
ورطوبتدن اولان قارین سورمه‌سن وبغرسقلرده لنسنه اکلنمیوب طایرنمه
سن منع ایدر فرجلری صوق ورطوبتلو اولان کیمسنه‌لره وهر مرضه که اندن
استماغه وقبضه ولطیف ایتمکه احتیاج اوله ایودر ومعده‌ده متغیر اولوب
اغز قوقوسنه سبب اولان رطوبتلری کیدرر استسقا علتنه نافعدر مقدار
شربتی ایکی مثقالدر چوز بولنماسه بسباسه‌دن وزنی ویاخود سنبل هندیدن
بریجق وزنی بدلیدر بعضیلر دیمشلر اویکنه ضرر ایدر عسل اصلاح ایدر
بعضیلر اشاغیه ضرر ایدر بنفشه اصلاح ایدوب ضرردن دفع ایدر

چقماق طاشی معروف طاشدر بو طاش بر قاچ دورلودر بعضیسی بیاض وبعضی
سیاه وبعضی شراب رنکنده وبعضی بوز در **طبیعتی** بارد یابسدر یبوستی
زیاده‌در بعضیلر طبیعتی اسیدر بو طاش چاقدقده ایچندن اتون کبی اغر وکسکن
رایحه چیقار اکر بو طاش بر بز ایچنه بغلایوب عورت طوغرردکن اویلوغنه بغله
سه‌لر طوغرماسن اسان ایلیه اما طوغردقده طاشی کیدره‌لر اکر بو طاشی دوکوب
توز کبی ایدوب جنازیر دیدکلری چبانلر اوزرینه اکسه‌لر قوریدوب پاك ایلیه
واغزلریز بتشدورن کذلك سائر او کلمه‌سی کوج اولان چنلری دخی بویله
ایدر هر قنده اولورسه اولسون

چوب یمنی ارمال درلر هندن ویمندن کلور قرفه قرنفل دیدکلری اوفاق

دارچینیه بکزر خوش رایحه‌لو اغاجه کبی بر دوادر خوش قوقولو کیرور **طبیعتی**
درجهٔ ثانیه‌ده حار و درجهٔ اولیده یابسدر اغز رایحه‌سن خوش ایدر چبانلری
وشیشلری یاقی ایتسه‌لر نفع ایدوب طاغلماسنی واولاشماسنی منع ایدر اوکلن و
اعضاء جورتمکدن منع ایدوب قوقولاماغله دماغی قوی ایدر وچینمکله دیش
دیبلرینی محکم ایدر رائی چینمکله وصوده پشمیشی ایله مضمضه ایتمکله جمیعا اغریلرینه
نفع ایدر یمه‌سی رطوبت وبرودت سببی ایله اولان کوز اغریسنه وشیشنه نفع ایدر
ویورکه وجمیعا کوکس پرده‌لرینه نفع ایدر وجمیعا سائر قوتلره یاردم ایدر و
طبیعتی قبض ایدر وهضمه یاردم ایدر هر دفعه‌ده مقدار شربتی ایکی مثقالدر کدر
لکن مزاجی حار اولان کیمسنیه نوعا اضطراب ویرور بلکه غضب کتورور

جدوار رومی انتله درلر ولایت اندلس خلقی لسانجه قوتلدم جدوار
هندیه بکزر بر نباتك اسمیدر حتی بعضیلر جدوار اندلسی دیو تسمیه ایدرلر
ترکیده نسترن وبعضلر بیغامبر چیچکی درلر ایکی دورلودر بریسی سیاهدر
یپراغی کویك کشنشی دیدکلری نبات یپراغنه بکزر سیاهه مائلدر طاغلرده بتر
چوق کوکلری واردر جمله‌سی بر قالیك کوکدن چیقار خنثی دیدکلری نبات کوکی
کبی لکن بونك کوکلری اوفاقدر کوللر کوکلری کبی کوللن اندن حصیر ایتدکلری
نباتدر بعضیلر بونك کوکلرینه بلوط الارض یعنی یر پلیدی دیو تسمیه ایتمش کوکلری
قاتیدر سیاهه مائلدر بنطافلن دیدکلری نبات کوکلرینه مشابهتی چوقدر بنطافلن
پنج انکشت دیدکلری نباتدر که ترکیده پش پرماق درلر بو کوکلرك ایچی قزلدر لذتی
شفتالو چکردکی لذتنه بکزر اجیلغی وککره‌لیکی واردر بو نباتك بر صنفی دخی بیاضدر
ولایت اندلسده فیریق درلر یپراغی سنامکی یپراغنه بکزر رصاص لعنه مائلدر رایحه‌سنده
کسکنلك واجیلق خوش قوقماق واردر **طبیعتی** درجهٔ ثانیه اواخرنده حار و یابسدر
یپراغی استعمال اولنور شیشلری تحلیل ایتمکده ویللری کیدرمکده وایچروده صوقدن
اولان اغریلری ساکن ایتمك ایچون استعمال اولنور زهرلو جانورلر صوقماسنه
دخی اجیلق نفع ایدر مقدار شربتی ایکی مثقالدر کدر اما سیاه اولانك طبیعتی حار
ویابسدر کسکندر حرارت ویبوستی درجهٔ ثالثه اواخرینه ایریشور جمیعا
زهرلره خصوصا بیش که زهر هلاهل دیدکلری زهره تریاقدر بعضیلر درلرکه
بو نباتك سیاهنك کوکی یانندن چقار بر نبات داخی اولور همان کیرو اکا بکزر
لذتی طتلودر بو نباته طوارنه درلر فعلی وقوتی بیش دیدکلری زهر کبیدر قیون
اول نباتی اوتلایجق اکلنمیوب هلاك اولور واکر سیاه اولانی بیله اوتلارسه ایو

اولوب نسنه سی اولماز صاحب کتاب ایدر کو یا بو ایکی نبات بیش وجدوار دیدکلری
نباتلردر بیش وجدوار هندی چیننده هلاهل دیدکلری بلددن غیری یرده اولماز
دینلرك كلامنه التفات اولنمایه نهایت ولایت چیننده اولانلرك بونلردن زیاده
تاثیری تیز اوله والسلام

چین برنجی فارسیده برنك درلر تعریب ایدوب برنق و برنج وابرنج درلر
هندوستاندن کتوردرلر کوجك وذکری ودونجه بیوکلکی فرجك قدر دانه جك
لردر اصلاحی اجه سی یوقدر لذتنده بر مقدار اچیلق واردر ایکی دورلودر برینك دانه
سی بیوك ورنكی سیاه وبیاض ایله نقش اولنمشدر برینك داخی دانه سی کوجك ونقشلو
دکلدر ایوسی کوجوکیدر **طبیعتی** درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر قارنده اولان صوغلجان
لری خصوصا قباق جکردکنه بکزر اولان قوردلری چیقارر کوکلرندن قوپاروب
ایچنده یاتدقلری دخی ظرفلرین چیقارر اکر بر کیمسنه ایچسه کرسدوکی بقم کبی
قزل اولور مقدار شربتی اوچ درهمه دکدر دوکوب الکدن کچوروب چیك سود
ایچنده اصلانوب ایچه لر یاشلقلری قورتماقده ومفاصلدن یعنی الك یرلریه ندن
بلغملری قوپارماقده عظیم خاصه سی واردر بعضی اطبا دیمشلر که اون ایکی درهمه
دك استعمالی جائزدر اما بو کلام غلطدر بغرسقلره ضرر ایدر کتیره ضررن دفع
ایدوب اصلاح ایدر بولنمایجاق بدلی ورنجه لجی بقله وزنجفیل دیدکلری
نباتدر

جوز بنجی عربیده حبة الکیل درلر که قرطم هندیدر صارماشیغه بکزر دیر
نباتك دانه سیدر یانده اولان اغاج وسائر نسنه یه صارماشیق کبی صارماشور
یشل وایچه بداقلری واردر ویشل بپراقلری واردر ضماقو دوق ایکی اوجنده
اولان نسنه یه بکزر وچیچکی نصفکره طغار جقلری اولور هر برینك ایچنده طاغ اوزمی
دیدکلری راسن دانه سندن کچیرك اوچ کوشه لو اوجر دانه سی اولور استعمال
اولنان اول دانه سیدر **طبیعتی** درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر خاصه سی بلغمه نفع
ایتمکدر و بدنی بلغمدن پاك ایتمکدر برص کی یوزده وسائر یرلرده اولان الاجه لیق
دراکاو بدن اغریلرینه وسائر صوقلره نفع ایتمکدر حب القرع وسائر صوغلجانلری چیقارر
اما بغرسق اغریسینی پیدا ایدر زیرا ایچ طملره یاپشور اصلاحی بودر که اولا محکم
دوکوب ازوب طتلو بادم یاغیله قارشدوره لر مقدار شربتی دورت قیراطدن سکز
قیراطه وار نجیه دکدر بر درهم ودخی زیاده سی هلاك ایدیجیدر صاحب کتاب ایدر
بعض کیمسنه لری کوردم که بر درهم وایکی درهم واوچ درهم مقداری استعمال ایلدی

بعضلرنده چوق عمل وبعضلرنده از ایلدی اما هیچ برینی قتل ایتمدی اکر یا الکوز نسنه
قاتمیوب ایچسه لر بر کون وبر کیجه دن اول عمل ایتمیه اما بعضی اکا یاردمجی نسنه قاتسه
لر مثلا محموده کبی تیز عمل ایلیه و بلغمی وصفراوی اسهال ایلیه اما علی کل حال یکتلرمو تازه
لره یراماز زیرا انلره غصه وتاسه ودارلیق وقابضلق پیدا ایدر خصوصا معده
لری اغزنده زیاده ایدر و بغرسق اغریلرین پیدا ایدر که اولور قوصدرماق و بغرسق
سیرندیسی مرضین پیدا ایدر اولی بودر که غایت ایجه دوکیلوب بادم یاغیله وهلیلج
ایله قرشدوره لر بویله اولیجق ضرری وکسکنلکی اشاغه اولور اکر تربد دیدکلری مسهل
دوا ایله قرشدیروب استعمال ایتسه لر اصلا بلغم قومایوب اسهال ایلیه چیقاره
اکر جوز بنجی بولنماسه ابو جهل قاربوزنك ایچندن نصف وزن وحجر ارمنی دن
سدس وزن بدلیدر اکر بر درهم دن زیاده استعمال اولنوب الم ویرسه اولا
بدن اندن پاك ایندریلوب اوزرینه صوق صودوکمکله وقوة ویریر صوو دردو
قبض ایدر نسنه لر ویرمکله اسهالن قطع ایده لر

چاودار عربیده حنطهٔ رومیه خندوس درلر یبوستی وقارنی طوتماسی
زیاده در بوخصوصده پرنجدن قویدر حرارتده وبرودتده معتدلدر اکر سرکه
ایله پشوروب ایرکلو چبانه یاقی ایتسه لر چبانلری واو یوزی قوپاروب کیدره و
وطرناقلر چاتلاقلرین واوستلری سویولمه سین ایو ایده اکر چینیوب کوزده هونز
پیدا اولان نواصیر دیدکلری چبانلره اورسه لر ایو ایده که اولور پشمیشندر حقنه
ایدوب بغرسقلرده اولان الملو واغریلو چبانلره نفع ایدر

چنار اغاجی دُلبْ درلر تورکیده قولغان اغاجی دخی درلر معروف اغاجدر
یپراغی کنه تخمی اغاجی یپراغنه بکزر اما اندن کچیرکدر لذتی لجی وککره دروا اغاجنك
قابوغی قالیك دراوفادلسه ایچی قزلدر صادولق ایله توز رنکنه مائلدر کوجك
چیچکلری واردر چیچکدن صکره کنه تخمنك کوجوکنه بکزر رنکی قرمزی ایله توز رنکنه
مائل اوستی دوز دکل ایریجه دانه لری اولور چنار اغاجی کولکلو یرلرده ودره لرده بتر
طبیعت اغاجی بارد ورطبدر و بللو قابضلغی واردر قابوغی ویمشنك یبوستلری
وبرودتلری قویدر واز لجق حرارتی واردر جلا ایدیجیدر اکر تازه یپراغنی دوکوب
دزلرده اولان شیشلره یاقی ایتسه لر ساکن ایلیه شول چبانلره که ایندوکی بللو اوله
اکر قابوغنی سرکه ایله پشورسه لر دیش اغریلرینه نفع ایلیه اکر یمشنی دوکوب ایچ
یاغیله اتش یاقماسندن اولان یاره لره اورسه لر نفع ایلیه اکر قابوغنی یا قوب صو
ایله معجون ایدوب دری صویولدوغی یره انوکله علاج ایتسه لر نفع ایلیه اکر کولنی

قوقمش وکیرلو وصولو یاره لره اکسه لر قوریدوب نفع ایلیه چنار اغاجی یپراغنه یاپشمش
اولان توز براماز در اولی بودر که اندن صاقنه لر زیرا اکر شویله اول توزدن بورنده
ایچرو کیروب اویکن قامیشنه ایرسه اوبکنده ایریلك و بوغاز اغرسی پیدا ایدوب
اوازه ضرر ایدر بلکه کسوب اوادی طوته اکر قولاغه ویاخود کوزه دوشرسه زیاده
ضرر ایدر بلکه صاغر ویا کور ایدر اوازه ایتدوکی ضرردن دواسی قایماق ایله وعسل
ایله وصو ایله غرغره ایده لر وتازه سود اکر یپراغنی شراب ایله پشوروب کوزده اولن
شیشلره یاقی ایتسه لر اخر یردن ایچینه یاشلقلر اقماسنی منع ایلیه و بلغمدن
اولان شیشلری صقماغیله دشوب ایندورر یوغ بوچکی دیدکلری بوجکه یپراغنی
ویاخود یمشنی ایله انلره توتسو ایتسه لر ویاخود پشوروب صوینی اوزلرینه سرپوب
وجرمخاوزرلرینه اتسه لر جمله سی قیریله اکر قابوغنی یاقسه لر زیاده جلا ایدیجی
اولور حتی بلکه برصی جلا ایدوب کیدرر اکر یمشی اوزرنده بولنان پاسی الوب
بورندن قان اقان کیمسنه بورننه اوفورسه لر قانی دکدورر
جوز یاغی دهن الجوز دیرلر قوز یاغی ده دیرلر حرارتی ظاهردر تحلیل ایدیجیدر
واسیدیجیدر بورندن ایچرو قوماغله وبدنی یاغلاماغله لقوه وفالج مرضلرینه
نفع ایدر اکله وکوزده اولان ناصور لنمش اولان چبانلره نفع ایدر مزاجلری
صوق اولان کیمسنه لر ایچسه لر وبدنلرینه سورسه لر نفع ایدر اسکی وچوق
طورمش اولان قوز یاغی بونیلوب بورشمش اولان سکرلری یومشادر وبدنده اولن
صوق اغلری کیدررر تمره کویه سورسه لر کیدرر ساج وصقال دوکیلن یرلره
سورسه لر نفع ایلیه اوچ درهم مقدارن ایچسه لر اویلو قلر اغریلرینه نفع ایدر خصوصا
بدی کونه دك اراسز کسمیوب ایچسه لر زیاده نفع ایلیه اکر بدنه سورسه لر کهله
لرین کیدررر بونکدانغ چیقادرماسی طریقی سائرلری کبیدر
جوزك اوتی یاغی قوتی ترب تخمی یاغی کبیدر اسیدر اکر برنوف دیدکلری
شجره مصری یپراغی صولی ایله ویاخود مرزنجوش که ریحان داود علیه السلام
دیدکلری حوش رایحه لو نبات صولی ایله قرشدیروب بورندن ایچرو قوسه لر
دماغ قرینلرنده وپرده لرنده اولان سده لری اچه فالج ولقوه وطوکعونلق
ودترمك وکزاز یعنی صوق ویاخود اخر سبب ایله صولوب قورو ماغه ایچکله
ویاغلاماغله نفع ایدر روح حیوانیی تمام وداجانی یره کجوروب سوررسکرلر
ده اولان سده لری اچوب اعضایه منفعت کلوب حرکت اسان اولور
چیلاق حداث درلر توکیده دولنکج دخی درلر مشهور قوشدر طبیعتی حار
137
ویابسدر الی یراماز دردیمکه یراماز اکر جمله وجودینی یاقوب بر مقدارن ازلجق مسك
وکل صویی ایله اچ قادننه ایچسه لر دبو ونفس طارلیغی مرضلرینه نفع ایلیه اکر ایلیکنی
یراسا وعسل ایله پشوروب زخیر یعنی اچ اغریسی وبواسیر چبانلری اولان کیمسنه ایچسه
نفع ایلیه اکر یالکز توبلرین یاقوب کولندن اوچ برماق تحمل ایتدوکی مقداری صو ایله
ایچسه لر نقرسی ایو ایدر مجربدر اکر اودینی کولکه ده قوریدوب صکره صو ایله ازوب
عقرب صوقان کیمسنه یه صوقولان طرفه مخالف کوزینه سرمه کبی اوچ میل مقداری چکسه لر
فی الحال ایو ایدر اکر بیرطه سنی یاغ ایله ایوقاوروب اول یاغ ایله یوزده وسائر یرده
اولان برص اوزرینه سورسه لر فی الحال ایو ایدر
جوبان طراغی اوتی وتتار باشی وتی دخی درلر یونانیده دیپساقوس یعنی دائم
العطش که صوسز نبات دیمکدر اهل مغرب یانلرنده شوك الدراج تراج دیدکلری قوش
دیکنی دیمکله معروفدر ومشط الراعی یعنی جوبان طراغی دیمکله معروفدر وخشن
الکلب یعنی کوپك ماروله دخی درلر بر کونه دکندردر دکنلو واوزون بالدری اولور
مارولیه یپراغنه بکزر بالدرن قیپلامش یپراقلری اولور بالدرینك هر بوغمنده
ایکی اوزون ودیکنلو یپراغی واردر ایچرو سنده وطشره سنده صوقبارلری کبی
دکنلو قبارلری واردر بالدری طرفندن یکا یپراغنك ایچی بوشدر دیکدر یغمور
صویی ایچنده جمع اولوب قالور انوکچون درکه دائما صوسزدرلر کویا که صوسزلغندن
صوایرکوب صقلار صاحب کتاب ایدر بو تقدیرجه دائما صویه قانمش دیسه لر
وجه اولوردی بالدرینك اشاغه سنده اولان بداقلرینك هر برینك باشنده
کرپی باشنه بکزر دسته دیکنلو باشلر واردر قوری ولیچاق بیاض اولور اورته سی یارلو
دقده ایچنده اوفاق قوده لر کودیبور کوکی دخی واردر طبیعتی درجه ثانیه ده حار
درجلا ایدیجیدر پس بر مقدار حرارتی واردر اکر کوکن شراب ایله پشوروب
دوکوب مرهم کبی قیوایدوب اوتوراقده اولان چاتلاقلره وبدنده ناصور لنمش
اولان چبانلره یاقی کبی اورسه لر ایو ایلیه اولی بودر که بو دواء یابوب باقردن
حقه ایچنده حفظ ایدوب استعمال ایده لر بو دواء ثؤالیل نملیه یعنی قرنجیه
بکزر دیدکلری سکللری وسائر معروف اولان سکللری کیدروب ایو ایدر
بعضیلر دیمشلر اکر باشلری ایچنده بولنان قوردلری دری پاره سنه بغلیوب
دورت کونده بر طوتان سیتماسی اولان کیمسنه نك بوینه بغلاسه لر سیتماسنی
کیدرر اکر باشلری تازه ایکن ویاخود قوری ایکن بریسنی الوب پاك بز ایچنه
بغلایوب بعده سود ایچنده محکم اووب شول مرتبه ده ازسه لر که بز ایچنده اول

باشدن لتسنه قالمیه اول سودی اخرتانه سوده قالنسه لر طوکدورب اصلا هیچ
قالمیه اگر بونباتی خشلایوب دوکوب کسلمه سی لازم اولان عضوه یاقی کبی
اورسه لر انو ایدوب اچیسنی طیورمایه اگر صو ایچنده اصلایوب اوچ کون اجیله
صباحلین صوین ایچسه لر طلاقی کیده ره اگر پیشوروب یسه لر بدنی قزدورب
افشانی ادرار ایلیه ودنزمه لری کیده روب نفسه قوت ویره اگر یمیشنی ازوب
پیشوروب عقرب وسائر زهرلو جانور صوقدوغی یره یاقی ایتسه لر اتو ایده
جوز ربّی حارّ و یابسدر بوغازده بلغمدن اولان واتی خلطلردن اولان
شیشلره نفع ایدر انوکله غرغره ایتمکله صحیح بودرکه جوز بر قاج قوتلنه ترکیب
اولنمشدر بلغم سببی ایله اولان قوصماغه دخی نفع ایدر چیقار ماسنك طریقی
بودرکه خام قوزلارك اوست قابوقلرین الوب دکه لر وصوین صقه لر بعده
یواش اتش ایله اوچ پایدن برپایی قالنجه پیشوره لر بعضی اجزا دخی قاتوب انوکله
دخی ایدرلر
چکرکن ایاغی اوتی فارسیده زدنب درلر فارس ولایتنده بتر رایحه سی خوش
بر اغاج یپراغیدر ایلغون اغاجی یپراغنه بکزر صاردور وقوقوسی خوشدر
ارض عرب طائفه سی ولایتلرینده بتن نسنه لردن دکلدر اگرچه عرب شاعرلری
شعرلرنده ذکر ایتمشلردر وعرب بو یپراغه رجل الجراد یعنی چکرکن ایاغی درلر ایچه
سنده اغاج قاوغی رایحه سی واردر ملطفدر یعنی حرارتی وکسکنلکی واردر
بر مقدار قابضلغی دخی واردر **طبیعتی** درجۀ ثانیه اخرنده حارّ و یابسدر ایو ...
اولدرکه ایچنه اولوب رایحه سی بللو اولوب صاری ولیغی صافی اوله طبیعتی لطافتلی
وقابض وخوش قوقولو اولماغله قلبی فرح ویرمکده عظیم خاصه سی واردر
اگر صو وبنفشه یاغی ایله برنندن ایچره قوسه لر برودت ویاشلیق سببی ایله اولن
باش اغریسنه نفع ایلیه ضعیف اولان معده وجکری قوی ایدوب اشتی ایدر برده فعه
ده مقدار شربتی ایکی درهم مقدارینه دکدر دارچین مقامنه قائم اولور بوثابت
بولنماسه سلیخه دن وکبابه دن مثلی قدر بدل اولور بعضیلر دیمشلر ایکی اوله
مقدار دارچین بدلیدر
جنکار معروفدر فارسی زنکار لفظندن تعریب اولنوب زنجار درلر باقر پاسنه
مخصوصدر اگرچه هر پاسه زنك درلر اما زنکار پاقر پاسنه مخصوصدر جنکار
ایکی دورلودر برلیسی معدنیدر وبری دخی مصنوعدر معدنی اولان دخی بعضی
معدنلرده وبعضیسی باقر معدنلرنده اشلیان کورکلرده حاصل اولور بو صنف

پر اماز در ایچنده قاریشغی چوقدر جنکاردن برلیسی دخی شعراء یمانیه دیدکلری
یلدز طوغدوغی زمانلرده جریخ قبرس برمغارده کندودن طملار بومقوله سی
دخی صافی دکلدر طپراق وطاش ایله قاریشقدر بونلرك ایکیسی دخی انساندن برعلاج
ایچون استعمالی جائز دکلدر اما عملی اولان زنجار برقاچ طریقله اولور بر طریق بودر
که بر قابا ایچینه سرکه قیوب اول قابی باقردن بر قپاق ایله که قبه لو ویاخود دوز
اولا شویله اورته لرکه تمام قپایوب سرکه دن طشره بخار چیقه جق دلیك قالمیه
وهر اون کونده بر قپاغی قالدیروب اوزرنده حاصل اولان زنجاری قازیوب الهلر
بو مقوله اولان زنجارده مجرّودر یعنی قایه زیماق ایله التمش جنکاردیمکدر و بر طریق
دخی بودرکه باقردن سبکه لر الالر واوزم جبره سبکه بر مقدار کوکره یوق اکشمش
اولا سبو که لری جبره ایچینه کومه لر اون کون ویاخود زیاده ودخی از طوردقلد
صکره جبره دن چیقاره لر اوستلری قوری اولنجیه دك هواده طوره بعده اوزر
لرنده اولان جنکاری قازیوب الالر ونکرار جبره ایچینه قویه لر وکیره اولکی کبی
اولقدر زمانده چیقاروب جنکاردن الالر نمقدار استرلرسه بویله ایده لر وبر طریق
دخی بودرکه باقری اکلیه لر بعده سرکه ایچینه قیوب تاقیوالنجیا دکین سرکه ایله
اووب ازه لر قیوالنجاق ترك ایده لر تاکه سرکه سی کیدوب قوربیه وبر طریق دخی
باقردن اینجه تخته لرکه اندن اوته اینجه اولمیه اولمقوله اینجه تخته لری بوزینه هر کون
سرکه سرپه لر وتخته لری هوا طوقنماز یره قویه لر هواسی فاسد یرلر مثلا یر ایچنده
اولان دهلیزلره قویسه لر جائزدر بعده ترك ایده لر طوره تا جنکار اوله وبر طریق
دخی قبرس باقرندن صلایه یعنی اوزرنده ازه جك مرمر کبی قبرس باقرندن ایده لر
وانوکله ازه جك الی دخی اول باقردن ایده لر بعده زیاده کسکین سرکه دن دورت
بچق وقیه وقیه دن مراد اون ایکی درهمدر اوزرینه قیوب اول باقردن الی ایله
تاقیوالنجیا دك ازوب اوکوده لر قیوالدقده اوزرینه پالك بشپدن دورت مثقال
واق طوز ونطرون دیدکلری قزل بوره دن مثلی قدر قویه لر وجمله محکم اووب ازه لر
بعده اتسی کونشده قورودوب اوزون قورمجوغان کبی دانه لر ایده لر بو مقوله جنکاره
دودی یعنی قورمجه بکزر درلر بعضیلر سرکه دن بر جزء وادم بولنك اسکسند
ایکی جزء ایله ایدرلر جنکارلردن ایو سی مجرود اولاندرکه بیان اولندی وجمله دن
کسکن دودی درکه ذکر اولندی وجمله دن زیاده یاقوب انجیدیجیسی سحاله درکه
ذکر اولندی بعضیلر قزل طاشی اووب ازوب ازلمیشی جنکاردن درلر حیله ایدرلر
بو مقوله حیله لوسی شول وجهله معلوم اولورکه پرماغی اصلایوب جنکاردن

ازاجق الوب اوب اذه لرحيله لو اولان ازلمز وصحيح اولان جنكار ازيلور بعضلر
دخی قلقنت كه يشل زلجدر انوكله حيله ايدنلر بو مقوله انشده امتحان ايدرلر زيرا
اكر قلقنتی بنار اتشه قوسه لر قزارر اما جنكار بويله دكلدر طبيعت زنجار طبيعی
در جمع دابجه ده حار ويابسدر اكل ايدیجی والی اكسوك ايدیجی وياقوب اجيديجيدر
اكر زيت يا عنی و بال موفی وضع ايله اولان مرهمه قاتسه لر يا قميوب لجمنا قسر جلا
ايليب وچبانلرك طاغلمه سنی واولاشماسنی منع ايليب وكوزده اولان غليظ بياضی
لينی كيده روب جلا ايدر يارهلری سنيشمكی قومااز اكر زيت يا عنی وبالموفی
ايله قارشدرسه لر يارهلری بتشدوره اكر عسل ايله پشوروب چركلو چبانلره و
قاتيلمش بواسير ديدكلری چبانلره اورسه لر نفع ايليه اكرچه ادراشنغی كما اشق
ميوحرف الغدده ذكر اولندی انوكله قرشدروب وفتيله ايدوب كوترنسلر بواسير
ديدكلری چبانلره نفع ايليه اكر عسل قرشدروب كوزه سورمه كبی چكسه كه نصكره
صونكره پارهسز استی صو ايله اصلايوب استی ايكن كوزه باصدوره لر اكر صمغ بطم
ونطرون ايله قرشدرسه لر ايركلو اويوزی وكچيكی كيدره وبرصنه سورسه لر
برصی كيدره كاه اولور جنكاری دخی ياقارلر يا قماسنك طريقی سائر حجرلر ياقماسی
كبيدر تمام ياقلوب ايرشدوكنك علامتی بودركه توتيا كبی اوله كوزده اولان
كچيكی وسلاقی كيدره درسلاقی كوز قپاقلرينه كسكن واكل ايدیجی برخلط
اينمكله كوز قپاقلری قيزاروب قاتيلنمه سنه دلراضرصوق ولعابلو دوالمزه
قرشدروب صاقمش اولان كوز قپاقلرينه اورسه لر كوشه لوب صارقماسنه
نفع ايليه جنكاری بو وجهله كه ذكر اولندی يوزه استعمال ايدهلر بو وجهدن
غيری ايله كوزه اورمايه لر اكر جنكاردن ايكی درهم مقداری ايچسه لر جكری
كسيدوب و بوزوب پاره لمك ايله قتل ايده اكر معده يه فی الجمله جراحت ايدرسه
اكا نافع دوا قالماز يعنی علاج يوقدر جنكار سكزه وسكزلو اولان اعضايه زياده
ضرر ايدر اكر سركه دن بر طمله وعودت سوددنلك اوچ طمله وعسلدن بر طمله الوب
بو حملهٔ باقردن صلايه يعنی ازهجك نسنه اوزرينه قيوب وقاريشلجق مقداری
جنكار قاتوب باقردن دسته ايله ازوب تمام قيو اولوب سياه اولسه وانوكله
سرمه كبی كوزه چكسه لر كوزی كسكن وپرده لنمه سنی كيدره وبياضنی اكسلدوب
كيدره اكر جنكار دودی صويندن اغرطولوسی الوب بودن ايچنه اوفورسلر
بورندن يرامازقوقولری كيدره وايچنده اولان چبانجقلری كيدره روق ايوايده
اكر باشده اولان قروح شهديه يعنی طتلو اويوزلره ايتدكلری دوالرجنكار

قاتسه لر نفع زياده اولا اكر جنكاری عسل ايله معجون ايتسلر وياخود عسل و
سركا ايله پشورسه لر اغزده اولان چبانلره وقبارلره ودیش اتلری كوشلمه سنه
نفع ايليه جنكاری استعمال ايتمكدن حذر ايدهلر زيرا اكل ايدیجی وچبان ايدیجی
در لازم اولدقده تعريه وتمليسی يعنی توتقال كبی طوتماسی ودوزلنمه سی اولان
دوالر ايله ازاجق قاتوب استعمال ايدهلر داخل بدنه استعمالی جائز اولميان
دوالردندر

چيوه زيبق دیرلر جيوه ذيوه دن غلطدر جيوه معدنلرنده حاصل اولان
يدی دورلو جسدلردن يعنی جوهر كبی بذاته قائم اولان نسنه لردن ذيوه بريدر
زنجفره يه بكزر قزل طاشلرده اولور التون وكمش جيقردقلری كبی صو ايله واتش
ايله چيقاردرلر طبيعون يعنی اشيانك طبيعتلرين بلمكه مشغول اولمش عالملر جيوه نك
اصلی بودر ديو ذكر ايله ديلر بعضيلر ديمشلر كه طپراق ايچنده داغلمش طمله طمله بولينور
طپراقدن جمع ايدرلر حكيم علی بن سينا شويله ذكر ايدر كه جيوه برقيودر قيودن
صو جكوب چيقاردقلری كبی جيوه دخی قيودن چيقادرلر جيوه كويا كه تمام پشوب
كمالن بولمامش كمشدر وياخود دترهمك ويراماز وايچه وصفلق ايله حسته
كمشيدر شويلكه بو مرضلری كيدرلسه كومش اولور بعضلر ديمشلر كمش
معدنلرينده طپراق ايچنده صاچلمش در اولی بودر كه جيوه شيشه وياخود تلاجه
وياخود قورشون وياخود كمش وياخود التون قاب وياخود صو كوپكی در يسی
ايچنده حفظ ايدهلر اكر بونلردن غيری نسنه ايچنده قورلرسه انی يوق ايدر
وياخود يقار جيوه صو كبی بارددر زياده كسكنلكی وقابضلغی واردر جيوه ياقدقده
رايحه سی فالج مرضی پيدا ايدر جيوه نك ايوسی ولايت روم ومغربدن كتور
دكلريدر حالا بو ايكی ولايتدن غيری يردن كتورلمز اكر جيوه تصعيد ايتسلر
يعنی بعض ادويه ايله ازوب بعده اتشده اذيدوب قاودسلر بو مقوله تصعيد
اولنمش اولان جيوه زياده كسكن ولحی بوزيجی وياقيجی وتحليل ايدوب كسيجی اولور
كچيكی واويوزی كيدرر ودديغ يقار كذلك بعضی ارمكه يعنی كوللر ايله قتل
ايلتسه لر بو مقوله نفع وير جيوه نك تصعيد اولنميشی فی الحال قتل ايدر زهردر
جيوه ترابی ديدكلری بعضلر ديمشلر جيوه بولنديغی معدن طپراغيدر بعضلر
ديمشلر جيوه جيوه طاشلرندن صو واتش ايله جيقاردقلرندر اندن قلان فحی
در ذيوه ترابی تيز قتل ايتمكده تصعيد اولنمش جيوه دن زياده در يعنی زهرلو
لغی جوقدر جيوه دنولی قوة سامعهٔ كيدروب صاغر ايدر وكوزه پرده ايدر

یعنی بودین کیده رد وبجزی صارو ایدر واعضایی دترمه ویرد وبربرینه کیرمك
ودماغه فساد وقودیلق ویرور جیوه دوتننده اوفاق زهرلو جانورلر قاچار
جمیعا صوعلجانلری وحیوانلرده اولان کنه وکهله لری قیرار اکر جیوه تاکو اولنجیه دك
یاقسلر واخر مناسب دوالرم قاتسلر قولنجه نافع اوله خصوصا ایلاوس دیدکلری قولنجه
که مقدما بیان اولنمشدر اکا زیاده نفع ایدر حکیم دیسقوریدوس دیمشکه جیوه نك
دریسی دخی قتل ایدیجیدر زیرا اکال ایروشدوکی اعضایی یر اما ابن زکریا نام طبیب
دیسقوریدوسك بو کلامك انکار ایدر یعنی درکه جیوه نك دریسی قاتل دکلدر زیرا
جیوه نك دریسندن بر میمونه ایکی مثقال مقداری ایچوردم قتل ایتمدی میمونده
انجق قارین اغریسی وبغرسقلر اغریسی پیدا ایتدی پس بند خی میمونی طوتوب اوینادم
وحکم ایرغالندم جیوه اشاغه سندن طشره ایلدی وایو اولوب خلاص اولدی اکر
دیسقوریدوس دیدوکی اوزره جیونك دریسنه زویا تصعید اولنمشدر زویا قتل
اولنمشدر بر کیمسنه علاج بودرکه وافر سود ایچوروب قوصدوره لر وشراب ویلین
وکرفس تخمندن ایچوره لر وشرابه یبان فودنجی وزوفا قاتوب ایچوره لر ویاغلو شود
والر ایچوره لر اکر بر کیمسنه نك قولاغنه ایچینه جیوه دوکلسه لر زیاده تاثیر ایدوب
ضرر ایلیه اکر چیقمازسه قتل ایدر اولی بودرکه ایچنده جیوه اولان قولاق طرفنه
باشنی یره اکوب وبر ایاق اوزره طوروب قالغیه که جیوه طشره چیقه بعضیلر دیمشلر
قورشوندن میلی قولاق ایچنه صوقالر جیوه میله یاپشوب چقار
چین بنکجی عربیده سرطان بحری درلر بودخی اکرچه بنکجدر بر قسمدر اما مکانی
اخر وشکلی اخر اولمغین باشقه ذکر اولندی سرطان بحریلر فرادینه بنکجدن بر کونه
درکه اعضاسی وقابوغی طاش کبیدر بودخی ایرماقلرده اولان بنکج قدردر ودخی
کوچك اولور بو مقوله بنکج ولایت چین وهند دریالرنده اوستی انجو قابنه بکزر
ویومشاق اولور دریادن طشره چقوب هوادوقندقده فی الحال قاتیلنوب طاش
کبی اولوب کرو دریایه کیرمکه قادر اولمز وهلاك اولور مسافرلر انی طاش
اولمش کوردلر حکیم دیسقوریدوس وجالینوس سرطان بحری دیو ذکر ایتدکلری
حیوان سرطان بحری دکلدر بلکه بر کونه اوستی انجو قابوغنه بکزر بر بالقدر اول
بالغه سبینا درلر سرطان بحرینك طبیعتی بارد یابسدر بر مقدار جلا ایتمه سی
واردر یاقلمسی استعمال اولنور یاقلمش اولیجاق جلا ایتمه سی وتلطیف ایتمه سی
ویبوستی زیاده اولور وکوز طبقه لرینه دوکیلن یاشلقلری قورودوب کیدرور
وکوز طبقه لرین وعضله لرین قوی ایدر عزیزی دیمکله مشهور اولان کحل قاتسه لر

نفعی زیاده اولمغه اندن زیاده اولمیه
چکدم چیچکی فارسیده شنبلید درلر ترکیده یوندشی دیدکلری معروف دوادر
کوکینه سورنجان درلر انك چیچکیدر که کوز ایلرینك ابتداسنده یغمور یاغوب
بر هفته دن صکره یر یوزنده بتوب ظاهر اولور چیچکی زعفران چیچکنه بکزر ودر
رنکی اچی بادم چیچکنك رنکی کبی بیاض ایله قزل اورتاسنده دردایچه سی دخی
کسکن وخوشدر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر قوقلامه سی صوقلقدن
اولان باش اغریسنه نافعدر وغلیظ یللری طاغیدر دماغده وبورندن دماغه
کیدن یولده اولان سده لری اچار
جورك اوتی فارسیده شونیز درلر نباتنه دخی شونیز درلر اما شونیز دیو اطلاق
اولنسه دانه مراد اولنور طبیعتی درجه ثالثه اولنده حار ویابسدر اکر قاوروب
سیرکه بر پاره سنه بغلایوب دائم قوقسه لر زکامه شفا اوله اکر بیس لر ویاخود
دلخلدن استعمال ایتسه لر زیاده تحلیل ایلیه وقارینده اولان صوعلجان وسائر
قوردلری قیروب طشره ایلیه کذلك طشره دن قارین اوزرینه سورسه لر بو عملی
ایده اکر دوکوب بدنده اولان سکللره ویومری بکلره ودری صویولدوغی یرلره
یاقی ایلسه لر زیاده ایو تاثیر ایدوب جلا ایلیه عورتلر ایچسه لر ویاخود یاقوب توتسو
ایدنسه لر حیض لرین ایندوره طوغرماسی وجلا ایتمه سی وقودتماسی دخی واردر
اکر صوقدن اغریسی اولان باشه اندن یاقی ایلسه لر نفع ایلیه وبورندن دماغه
کیدن یولده اولان سده لری اچار طوغرلماینجه نفس الماغه قادر اولمیان کیمسنه یه
نفع ایلیه اکر عسل شربتی ایله ایچسه لر بوکرکلرده وقاوقده اولان طاشلری اوفاق
لیی واسکیدن اولان ستمالری تحلیل ایدر یاقسلر دوتننده زهرلو جانورلر
قاچا اکر دوکوب کوك سوسن یاغیله بورونلرن ایچره قوسه لر هنوز کوزه اینمکه
باشلیان صویه نفع ایدوب موافق اولادری صو یولدیغی یره واویونه وکچیکه
سرکه ایله سوروب یاقی ایتمکله زیاده نفع ایدوب کیدره اسکیدن اولان بلغمی
وقالی شیشلری ایندیروب کیدره اکر دوکوب اوغلانجق سدوکی ایله قرشدروب
سکللره وبیوك بکلره سورسه لر جلا ایدوب کیدره اکر یالکز سرکه ایله ویاخود
سرکه وفستق اغاجی ایله پشوروب مضمضه ایتسه لر صوقدن اغریسی اولان دیش
لره نفع ایلیه دائما استعمال ایتسه لر بولی وحیضی وسودی ادرار ایلیه
اکر مثقال مقداری ایچسه لر بیوك قارینلو زهرلو اورمجك صوقدوغنه نفع
ایدوب ایو ایده اکر چوق یسه لر ویاخود دائما یسه لر قتل ایده زیرا بوغازه ضرر

ضرر ایدر و بوغاز اغریلرین تحریك ایدر اگر بر کیجه سرکه ایچنده اصلادوب
یارنداسی ازوب بودون ایچنه قیوب دایچه‌سی مریض اولان کیمسنه بو روزدن
ایچروجکس باشده اسکیدن اولان اغریلری کیدرر و لقوه کریوز اگر املکدر
کیدرر و وایچه قوقولا یاجاق یرده اولان سده‌لری بروجهله لجاکه غیری
نسنه اکا بو بابده برابر اولمیه اگر ازوب سرکه ایله برصه وجقه سوروق صلوم سه لر
نفع ایلیه اگر ابوجهل قاربوزی تازه سنك صوین قاتوب انوکله کوبك اشنه سین
وکوبکدن یوقارو ایکی برماق مقداری یبره یاقی ایتسه لر حب القرع دیدکلری قورد
لری زیاده قوة ایله چیقاره اگر شیح دیدکلری نبات صوبی ایله یوغرسه لر قارنده
اولان اوزون ایلان کبی صوغلجانلری چیقاره اگر بطم یاغی ایله قارشدیروب اوج طملا
قولاغه طمزرسه لر قولاقده اولان سده‌لری و یللری و اغریلری کیدررو ب ایو ایدر
اگر قاوروق بعده زیت ایچنده دوکوب دوت طملایه دك بورون ایچینه طملاتسه لر
اقسر ماغیله اولان زکامی کیدروب شفا اوله اگر یاقوب سوسن یاغی ایله اریدلمش
اولان بال موی ایله و یاخود حنا یاغی ایله اریدلمش بال مومی ایله قرشدرسه لر و باشه
سوروب صوم سه لر ساجلری و کلیه سنه نافع اوله اگر بوایش ایتسه قاوروق دوکوب
کل صوبی ایله یوغوروق طپوقلرده سودادن اولان جبانلرم سورسه لر جبانلری کیدرر
مجربدر اگر ایلانلر و قرلاغوجلر و یاخود براس الرقانی ایله محکم ازوق بیاض لکه کبی اولان برصه
سوروب صوم سه لر فی الحال کیدرر مجربدر اگر دوکوب ازوب سکنجبین ایله ایچسه لر
اسکیدن اولان حمی ربعیه و اخلاطی نضج بولمش اولان سمته نفع ایلیه اگر ساده
یاغ و عسل ایله یوغوروب طفوردقدنصکره رحمنده اغریسی اولان عورة رحمنه یاقی
ایلسه نفع ایلیه اگر یاقوب اوغلان سیدوکی ایله ازوب باشده اولان طتلو اویوزلره
و کل لره سوروب صوم سه لر ونیجه کره بویله ایتسه اویوزلری قوپاروب قیل بتوره اگر
انوکله باش اوکن سوروق صوم سه لر بتن له ایمه سنه مانع اولوب نفع ایلیه اگر سودمه
لره قاتوب هنوز ایمکه باشلیان کوز صوبنه نفع ایلیه کل یاغی ایله سائر اویوز و کیچیکلره
ایودر اگر اغریلری اولان الکیرلرینه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه قارینده اوغلان بحقه لری
اگر دریسنی و اگر فوت اولمشنی چیقارور و اوغلان صوبی دیدکلری درکی تونشو
ایدنمکله وکوترنمکله دوشورد مزاجی بارد اولان کیمسنه ایکی درهمدن زیاده استعمال
ایتمیه و مزاجی اسی اولان کیمسنه نصف درهمدن زیاده استعمال ایتمیه و اصلاح
ایدوب استعمال ایده لر

چربیك چرلایق انغستوس بوجکی صرصر دلر عوام الناس استعمالی اوزره

بو لفظله مشهوردر اما لغتده ضراب ذکر اولنور اولرده و دکلرده ساکن اولور
کوجك چکرکی در که کیجه لرده خصوصا قراکولرده وسس واوازلر ساکن اولدقده
جوق جاغرور و معروف چکرکه در تجربه اولنمشدر اگر انی زیت ایچنده پشوروب
اغریسی اولان قولاغه طملاتسه لر اغریسی ساکن ایلیه خصوصا اگر یا الکونی القرین
و یاقلرین بویله ایتسه لر زیاده نفع ایلیه بعضیلر دیمشلر اگر ایکی و یاخود اوج دانه
سن بر قامش ایچینه قیوب و باشی بکیدلوب یاصدق التنه قوسه لر اول یاصدقده
یتان کیمسنه اویومایه اگر چکرکه کباب ایدوب یسه لر قاوقده اولان اغریلره نفع ایلیه
اگر قوریدوب قولنجه مبتلا اولوب علاجندن عجز کلمش کیمسنه قولنجی ساکن اولوب
اغریسی ساکن اولمیشکن اندن ایچرسه لر نفع ایلیه اوچ دانه‌دن اون دانه‌یه دك ایچوردلر
مریضك و مرضك قوتنه کوره نه قدر دانه چکرکه اولورسه اولقدر فلفل قاتوب و
دوکوب اسی صو و یاخود شراب و یاخود عسل و یاخود سکردن اولان جلاب ایچه لر
فی الحال ایو ایده

چیل قوشی طیهوج درلر طاغ قوشیدر ککلیك اولدوغی یرلرده اولور
و اکا بکزر لکن اندن کوجکدر بیان کوکرچینی قدر وار در قنادلری التی سیاه ده
و بیاض ایله قرشقدر ولایت اندلسده ضرنیس دیرلر **طبیعتی** حرارت و یبوستده
اعتدال اوزره در یبوستی زیاده جه در اکل اولنسه طبیعتی قبض ایدر خصوصا
پشوروب اسی اوتلرو سرکه ایچینه قوسه لر زیاده ایدر قوتلری و معده لری کوشکلو
ضعیف اولانلره و هنوز حسته لکدن قالقانلره ایودر اما مزاجلری قوی و ایش
کوچ کورنلره ایو دکلدر الا مکر که هر بیسا ایدوب ییه لر ایوسی اولدر که سمز اولوب انسان
ساکن اولوب معمور یرلرده یقین اولان یرلرده اولا اما کسکر و اسی مرضلردن
قالقانلره ایو دکلدر انلره بلیغ یکدر

چاقر قوشی صقر درلر ترکیده طغان دخی درلر یرتجی و اولایجی قوشدر
تاوق قدر اولور تویلری صارو ایله قاریشق سیاه نقطه لودر سین ایله سقر
دخی درلر **طبیعتی** حار و یابسدر اگر اتنی طوزلیوب و قوریدوب بعده ازوب اچ قاد
ننه صوق صو ایله ایکی مثقال مقداری اوچ کونه دك ایچسه لر صوقدن اولان
اوکسوروکه و ربو علتنه نفع ایلیه کذلك جکرینی طوزلاسه لر بو نفعی ویرر
جکرندن بر درهم مقداری ایچه لر آودی کوزه هنوز اینمکه باشلامش اولان صوه
نفع ایدر و کوزه سورمه کبی چکسه لر کوزه قوة ویرر اگر ترسی ایله یونده و سائر یرده
اولان لکه یه سوروب بولاشدرسه لر نفع ایدوب کیدرر

چام آغاجی عربیده عرعر دیرلر تورکیده طاغ سرویسی دخی دیرلر بر دخی بستانیسی
کبیدر لکن قامتنده بستانیدن کچوکدر و چام سروی کبی اسبولنمشدر کلدر و اوزون
دکلدر اما یپراقلری بری برینه بکزر چام یمشی کوچکدر فندق قدر بر مقدار
طتلولیغی واردر بعضیلر غلط ایدوب دیمشلر که عرعر اردیچدر طبیعت چام
اغاجی درجهٔ ثالثده حار و یابسدر دیمشی درجهٔ ثالثده حار و درجهٔ ثانیه
اولنده یابسدر اسیدیچیدر بر مقدار قابضدر اگر ایکی درهم مقداری ایچسه
لر کوکسده اولان اغریلره و اوکسوروکه و شیشملره و بغرسق اغریلرینه نفع ایلیه
زهرلو جانورلر و صوق زهرلر ضررینی دفع ایدر سیدوکی یوریدور قرحه
ات انلمسنه و رحم اغریلرینه ایچمکله و صوینی ایچمک اوتورماغله نفع ایدر بو جمله
رحم بوغولماسنه دخی نفع ایدوب سده لرین اچار اگر عسل و یاخود انجیر شرابی ایله
ایچسه لر کوکسی و جکری پاك ایلیه بعضلر دیمشلر خاصه لرندندر اگر چام قوزغ
لاغندن اوج دانه سن باشقا او وغی ایچینه قیوب کتوردنسه اول کیمسنه خلق ایچنده
شرین کورینوب سوزی طوتالر دائما ییسه لر صرع مرضنه نفع ایلیه

چوبان دگنه کی عربیده عصی الراعی دیرلر بو نبات چوبان دکنکی کبی باشی اکلمش
بر نباتدر ایکی دورلودر بری ارکك و بری دیشی در بعضلر دیرلر بری بیوك و بری
کوچکدر ارکك ثمنشی بیوك نباتدر و دیشیسی کوچکدر ارککنك یپراغی اوزون
و دیشی سنك دکرمیلکه مائل صولرده و صولر کنارلرنده و کولکه لو یرلرده بتر
چیچکی یپراغی یاننده چیقار دیشی سنك چیچکی بیاض و ارککنك قزل اولور طبیعتی
درجهٔ ثالثده بارددر و درجهٔ اولیده قابضدر معده اغریلرینه انوکله یاقی لسه لر یانغینی
ساکن ایلیه حمره دیدکلری صفراوی قزل شیشه و سائر قاندن اولان زهر شیشه
سوروب صوم سه لر نفع ایلیه صو ودر مقولسی اولان خلطلری دوکلمه دن منع
ایدر و تازه یاره لری اوکلدر عصاره سندن اتسیدن اولان قولاق اغریسی ایچون
قولاغه طملاتسه لر نفع ایدر اگر ایچسه لر و اگر انوکله حقنه ایتسه لر بغرسقلرده اولن
چبانلری کیدروب نفع ایلیه ارکك اولان قسمی جمیع الحوالده قویرکدر

چام صاقزی قوروسی قلفونیا دیرلر تورکیده فستق اغاجی ضمغیدر اوج
درلودر بریسی قطران کبی سو یقدر اقار طوکماز بعضیلر بو مقولیه قطران دیرلر
بر قسمی دخی واردر که طوکوب قاتیدر بر قسمی دخی واردر که سو یق ایکن پیشوردیلر
قالن اولور حقیقتده قلفونیا دیدکلری بو مقوله در جمیعا اصنافنه راتنج دیرلر
تورکیده رچینه در طبیعت جمله سنك طبیعتلری درجهٔ ثالثه یه واریجه حار

ویابسدر صمغی بیان اولنان کبی قلفونیادر انك حرارتی جمله دن زیاده در بعضلر
دیمشلر حرارتی درجهٔ رابعه ده در اگر چام صاقزندن بر جزؤ مثلی نیت بزر یاغی
قاتوب اوتوراقده اولان اوزون سگللره که علاجندن طبیبلر عاجز قالسه نیجه کره اوزرینه
یاقی ایلسه لر زیاده نفع ایدوب کیدره و دوشورره و بو یاغ طوبقلرده اولان جاتلاقلره
نفع ایدر اگر بزپاره سنه اکا بولاشدیروب بعده کونشده قوریدوب بر جانبن یاقوب
صوقدن ذکامی اولان کیمسنه دوتوننه طورسه فی الحال ایو اوله کیدره اگر اسکیدن
ستما اولان کیمسنه انوك ایله توتسولنسه ستما کیدره اگر محکم ازوب نصف
مثقال مقداری ایکی دانه یمرطه ایله ییسه لر اوکسوروکه و کوجیله نفس الماقه مرضنه
و رطوبت سببی ایله اویکنده اولان چبانه نفع ایلیه اگر چام صاقزندن بر جزؤ و
طاوشان قیغی و قزل زرنیخ و ایچ یاغی هر برندن نصف جزؤ الوب جمله سن بر بره
قیوب ازوب بعده یواش اتش ایله اریدوب بعده جورك جورك ایتسه لر که هر
جورك نصف مثقال اوله اویکنده چبانی و یاخود اوکسوروکی اولان کیمسنه بر
دانه جوره کی اتشه قیوب دوتونن قامش ایله برنندن ایچرو قوسه کونده اوچ کره
بو یله ایتسه زیاده نفع ایلیه مجربدر اگر اندن بر جزؤ الوب و اتشده اریدوب
بعده اول مقدار کتان تخمی قاتوب و نصف جزؤ مقداری قورشوندن اولان اسبیداج
قاتوب اتشدن ایندوروب زیاده یاپشدریجی ایو مرهم اوله تازه یاره لری بتشدرر
اسکیلرینی پاك ایلیوب اوکلدر اگر ایکی درهم مقداری ازوب کپك بولاماجی
اوزرینه اکوب جمله سن شمورسه لر بر بری اردنجه یدی کونه دکین بو یله ایتسه لر
اسکیدن اولان اوکسوروکه و اویکنده اولان چبانلره نفع ایلیه غلیظ و قتی اولان
بدنلرده ات بتورور لکن کوشك و یومشاق اولان بدنلرده شیشلر پیدا ایدر
اگر کلنار دیدکلری چیچك قاتسه لر چبانلره و طمرلر صنقلرینه نفع ایلیه چام صاقز
بولنماسه اسکی زفت بدلیدر

جگر عربیده جکر دیرلر معروف عضودر اکثر حیوانلرك جکرلری کرو حیوا
نیله ذکر اولنمشدر لکن باشقه باب ایدوب ذکر ایتمك عادت اولمشدر اصلاحی
غدا ایچون طبیعتی حار و رطبدر معده یه موافق دکلدر اغردر اضطراب ویریجیدر
کج هضم اولوب اندن اولان غذا غلیظدر اگر جگری شرحه شرحه ایدوب اوزرینه
طوز و صمغ عربی اکوب کباب ایدوب یسه لر بغرسقلرده اولان چبانلره و قادین
سورمه سنه زیاده نفع ایلیه شول شرطیله که معده هضمنه قادر اوله جکرلرك
ایوسی اولدر که اوجار حیوانلردن اوله خصوصا تاوق جکری و سمز قاز جکرلری

زیاده ایودر اما بورمقوله‌سی اولان حیوانلر جکرلری خصوصا بدنلری بیوك اولنوب
قوجا اولانلرك جکرلری یرامازدر اما بیابانلرده وحشی اولان حیوانلرك جکرلری
زهرلودر جکر یمه‌دن حاصل اولان غدا بدنه کوجله کیروب طاغیلور بعضیلر دیمشلر
جکرلرك ایوسی اولدر که صمان اکل ایدر حیواندن اوله اما جکرلر طلاقلردن وبوکرك
لردن ایودر یورر حیوانلردن بیلقی وغلاق وتوقلو جکرلری جمله‌دن ایودن واجب
بودر که چوق یمیه‌لر یمه‌سنك طریقی بودر که زیت ایله قاووروب فری ایله ییلر
ویاخود ایجنه ایدوب وطوزلیوب قوداوزرنده کباب ایدوب ییه‌لر لکن بویله اولیجق
دارجینی دخی قتالر ویه‌ید که سرکیه باتوب ییه‌لر مزاجلری استی اولانلر سرکه
وکراویا وقودی کشنیج ایله ییه‌لر جکر یمه‌دن حاصل اولان قان تیز فاسد اولماز

جوید بیز اغجی قره کب اوتی کتمزدرلر طاغلرده بتر براغاجدر یپراغندن
بو یا ایدرلر بعضیلر دیمشلر وسمه‌در اندن جوید ایتدکلری یپراقدر کتم بویاسی
بویایوب چوق طورماده جویدن قوتی زیاده‌در بو اغاج طاغلرك زیاده صاروب
ویوکسك یرلرنده اولور اغاجنك یپراغی زیتون ومرسین اغاجلری یپراقلری کبی
درایجی چکردکلو فلفل قدر یمشی اولور یمشی تمام کمالن بولدقده سیاه اولور طبیعتی
حار ویابسدر اکر یپراغنك صقندوسندن ویاخود پشورلمشندن ایچسه‌لر
زیاده قوصدورر وقدوزطلادوغن نفع ایدر اکر یپراغنی قوریدوب دوکسلر
وحنا ایله قرشدرسه‌لر ایو بویا اوله اکر اغاجنك کوکنی محکم پشورسه‌لر ایو مرکب
اوله اکر بر مقدار صمغ قاتسه‌لر زیاده ایو مرکب اوله

جاوشیر هندی کماشیردرلر صمغه بکزر ولایت هنددن کتورر
لر برکونه صمغدر طبیعتی درجهٔ رابعه‌ده حار ویابسدر حیضی ایندورر و
قاریندن اوغلانی دوشرر وصاری وصویی اسهال ایدر وقاتیلقلری ایدور
وبولی درار ایدر داخلدن استعمال اولندقده ربع درهمدن زیاده استعمال
اتمیه‌لر کثرة اصلاح یوب انوکله استعمال ایده‌لر وکتورنمکله استعمالی صمغ ایله معجون
ایدوب کوتوره‌لر صاحب کتاب ایدر بو دوا حالا بزم ولایتمزه معلوم دکلدر

حرف الحاء

حصیر اوتی عربیه بردی درلر صولرده بتر معروف بر نباتدر زمان قدیمده
مصرده اول نباتدن کاغد ایدرلرمیش اول نباته خوص دخی درلر زیرا خرما یپراغنه
بکزر خوص خرما یپراغیدر بعضی عربلر لغتلرنده حفاد درلر اهل مصر نافیر درلر
مصرده اولان عراقده اولان صنفك غیریدر زیرا عراقده اولانك یپراغی وبالدری

اوزونراقدر وقالیکراقدر ودکرمی راقدر کوکنك لذتنده طتلولق واردر مصر
خلقی چینیوب طتلولغن صورارلر بو نباتك بالدری کوشك وسست درایپك کبی
قات قات یاریلور انکچون اندن ایپلر دخی ایدرلر باشنده تاج کبی دکرمی وقالیك
وصچاقلو نسنه‌سی واردر صچاقلری التون کبی صارودر کوروشی خوشجه‌در مصر
زمان قدیمده بو نباتدن کاغد ایدرلرمیش طب کتابلرنده بعض محلده قرطاس مصری
دیدکلرندن مراد بو نباتدن اولان کاغددر اما حالا ایتمز اولمشلردر کاغد ایتمه‌سنك
طریقی بودر که بو نباتك بالدرن الوب اورته‌سندن ایکی یاروب بعده کوجك پاره
چیقلر ایدوب بعده بشین دیدکلری نبات یمشنی الوب بزرقطونا لزوجتی کبی
لزوجتی چیقنجه صوده اصلایوب واول لزوجتی الوب اول پاره‌لره قاتوب قوری
اولنجیه دك قودلر قورودقده نضکرم دوزجه تخته اوزرینه قیوب اغاجدن توقماق
ایله یاب یاب اوروب یصی ایدرلر وتکرار قوریدرلر کاغد اولور طائفهٔ اطبا
قرطاس دیو اطلاق ایتدکلرنده ویاخود کاغد مصری دیو تخصیص ایتدکلرنده مراد
بو مقوله کاغددر طبیعت بو مقوله کاغدك طبیعتی بارد ویابسدر اکر بو نباتی بقوب
یرا ما زجبانلره ویاره‌لره اورسه‌لر خصوصا لغزده اولورسه نفع ایده وزیاده اولوب
طاغلمادن منع ایده اکر کوکنی چینه‌سلرسه‌ساق وصوغان وشراب ایله ایچسه‌لر کیده
رم بو نباتك طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده بارددر یبوستی اعتدال اوزره‌در اکر تازه سن
دوکوب صویین صقوب طلاقی اولان کیمسنیه ایچورسه‌لر زیاده نفع ایلیه کذلك
یاقوب سرکه ایله ایچورسه‌لر کذلك کوکنك طمرلرین پیسه‌لر نفع ایلیه بعضیلر دیمشلر
کوکسده اولان پرده‌لره ضرر ایدر عسل ضررن دفع ایدوب اصلاح ایدر ودخی معلوم
اوله که حصیر اوتنك بر غیری دودلوسی دخی واردر که فارسیده اکا سامان درلر
شمارکی رازیانه درانك بردورلوسیدر که اندن حصیر ایدرلرمیش انك اسمیدر
بو مقوله رازیانه زیاده یومشاق وایچی درصادولیغه ماتلدر طبیعتی بارد ویابسدر
دیمشلر که اندن اولان حصیر اوزرینه اوتورمق فرح ویررو مجلسی شن ایدر وبو امیر
دیدکلری چپانلری کیدرر بوزعم ایدرلر که اوزرینده زهرلو جانوردلر یورمز فقیر
مترجم ایدر که لفظ سامان صحیح اسم فارسیدر اما لغت فارسیه‌ده صاحب کتاب ذکر
ایتدوکی معنایه استعمال مقید دکلدر اخر بر قاچ معنایه استعمالی مقیددر شیخ ابن
بیطار بو لفظی کتابنده کتومه مشدر ودخی بردی دیدکلری
نبات حصیر اوتندن ماعدا توزکیده قوملاق اوتی وطوراق قمشی دخی درلر
حمام بوجکی فارسیده بنات وردان درلر حماملرایچنده دیوارلرده کزر قرلی

بوجکلردر معروفدر بو بوجکلر طوغماز وحاصل اولماز الا اشول یرلرده که براماز و
چرکین قوقار بخارلری اوله انچوندرکه حماملرده انجانه لرده چوق اولور طبیعتی حار
در تحلیل ایلیجی و قورودیجیدر اکر ایجلرینه ازوب و زیت ایله پشوروب اغرسی اولان
قولاغه طملاتسه‌لر نفع ایلیه و افشانی یوریده و غلانی دوشوره ایچمه‌سی مراد
اولنسه اولی بودرکه یاقوب بعده یا قلمسندن بریجق مثقال مقداری ایچه‌لر

حبش جوزی دیکن قوزی عربیده جوز الشوك ددلر ولایت حبش صحرالرنده
چوق بتر بر بیوك اغاجدر و انك یمشیدر اول یمش قوز قدر بیوك و دکرمی و سوبیدر
اوجی کسکیندر یمشی قوردی اوپجاق اوزرنده قابوغی بونیلوب جکلور قابوغی آلتنده
دخی ابجه دری ایچنده برقانی نسنه واردر ایچنده اوزوم دانه سنه بکزر دانه‌لری
واردر چوق اولور رنکی قرزله و توزدنکنه مائلدر طبیعتی درجه ثالثده حاردر و
یابسدر لذتنده کسکنلك و اغزی بوزماقلق واردر کوزل رایحه‌سی واردر صو
ایله بر مثقال مقداری ایچه‌لر حیض قانن یوریده و آنافرینده مراوغلانی دوشوره
و قاووق اغریسنه نفع ایلیه اکر اندن یاغ ایلسه‌لر اول یاغ ارقه و اویلوقلر طشره‌لری
اغریلرینه نفع ایلیه اکر پشوروب صوین ایچسه‌لر قاووقده و بوکرکده اولان طاشلری
اوفاقلیه یاغی چقماسنك طریقی بودرکه بوجوز دانه‌سندن اون ایکی دانه الوب
اوفادوب دوکه اوزرینه بریجق رطل صوقویه‌لر و شول مرتبه پشوره‌لرکه نصفندن
اناجق قاله بعده صافایده‌لر بوصافه اولانه نصف رطل زیت یاغی قاتوب تکرار یواش
اتش ایله تا صو کیدوب صافی قالنجیادك پشوره‌لر و بر صرجلو قاب و یاخود شیشه
ایچینه قیوب وقت حاجتنده استعمال ایچون حفظ ایده‌لر

حب اللذیذ عبد اللذیذ استانبولده طائفه عرب حب العزیز صاتقلریدر ایکی
دورلودر برسی شهر ذوردده بتر نخود دانه سنه بنزر بیوجك یصی و سوبلی رایحه‌سی
خوش و لذتی طتلودر قابی سیاهه مائلدر و برسی دخی اوزون بجه و اوستی واچروسی
صارودر مصردن و بر بر ولایتلردن کتوررلر طبیعتی درجه ثالثده حاردر رطوبت
فضلیه‌سی واردر الیك صوین زیاده ایدر اکر چینیوب یوزده اولان لکه اوزرینه
قوسه‌لر کیدره مزاجی غایت صوق اولان کیمسنه جماعی تحریك ایچون اون ایکی درهم
مقداری یمك جائزدر اما چوق یسه‌لر بوغازه ضرر ایدر و تاسه ویرور و معده‌یه
موافق اولمیوب اغرلیق ویرور بویله اولنجاق سکنجبین ایله اصلاح ایده‌لر اولی بودرکه
مزاجی اسی اولان کیمسنه اجتناب ایدوب استعمال ایتمیه و یاخود ازییه صاحب کتاب
ایدر بزکوردوکمز دکرمیلکه مائل دانه‌لردر قابی بر مقدار قرزله مائلدر اچروسی

ایجدر فندق کبی انکداخی اچروسی دکرمی خلقتده در انکداخی اچروسی بیاض و یومشاق
ایجدر اچروسی سیاهه و قیزله مائلدر بعضلر دیمشلر طاغلرده بتن حرشف دانه
سیدر الآن مشهور بودر اما بویله ایلدوکنده نظر واردر زیرا انباتی اکرچه حرشفه
بکزر اما حقیقتده حرشف دکلدر بعضیلر دیمشلر مکه مکرمه اطرافندن کتورلر
قاتیجه دانه‌لردرکه مدور رنکلری سیاه و بیاض ایله و قرملق ایله قاریشق بر مرتبه
بکزر تسبیح دخی ایدرلر زیرا الحکم در اما بوسوزده دخی نظر واردر فقیر مترجم ایدر
که صاحب کتاب بونقلی اکرچه ذکر ایتمش اما اصلی و صحتی اولمادوغی اولمسندن
اوضحدر

حولان هندی آغاجی عربیده حضض درلر یونانیده لوقیون ددلر دیکنلو بر
اغاجدر کناوچ ارشون مقداری بداقلری اوزنلور و بیراقلری چمشیر اغاجی
بیپراغنه بکزر دصیق و قاتیدر سیاه بوبرم بکزر قانیجه و اوستی دوز و لذتی
مایه خوش یمشی واردر و اغاجك قابی صمان کبی صارودر اغاج کبی قالن و بر
جانبنه کتمش کوکلری واردر بو اغاج صارپ و قوری یرلرده بتر ابوسی اولدرکه
حجازی اولوب مکه اطرافندن حاصل اوله بو اغاجدن مراد عصاره سیدر عصاره
سی صبر کبی اجی نسنه در بعضیلر توتیادر دیرلر بعضلر اغاجن کتوررمکه کوشنوب
همان بیپراغنی دوکوب بینه ایچنه زچیقان صوینی ایله جورك جورك ایدوب بینه
کندو اغاجنه و یا غیریه یاپشدیروب قورودرلر بعده الوب سائر شهرلره کتوررلر
بعضلر دخی قوری ایکن الوب بنجه کونلر صو ایچنده اصلادیوب بعده صوینی ایچنده مهرا
اولوب قوتی چیقنجه پشوردلر و تصفیه ایدوب تکرار صوین قینادلر تا شول مرتبه
ده که عسل کبی قیوا اولور و حفظ ایدرلر کاه اولور یا الکوز یمشندن دخی عصاره ایدرلر
ذکر اولندوغی اوزره بعضلر پشوردکن زیت یاغنك جوکه کندن قاتوب و یاخود
پلین عصاره سندن و صغر اودندن و یاخود انبرباریس که قادیرطوزنی در
انوك یپراغن و دیکنن پشوروب انوك قیو صویندن و یاخود بتمزی صبر ایله
و مر ایله و زعفران و زدیجاوو مرسین صوینی و انار قابی ایله قینادوب بونلردن
قاتوب حیله ایدرلر ایمش بو اغاجك عصاره سنك ایوسی اولدرکه اتشه کوسترسه
لر اتش کبی اولوب شعله ویره و سوندرسه‌لر قانه بکزر د کوپوکی اوله و طشره سی
سیاه اولوب اچروسی یاقوت کبی اولوب برمقدار صادولیغی اوله و یاغ رایحه سی کبی
چرکین رایحه سی اولمیوب برمقدار قابضلغی و اجیلغی اوله طبیعتی حرارت و برودت
دنده معتدلدر یابسدر قابض اولوب تحلیل ایلیجی و ماده لری منع ایدیجی و صووندیجیدر

مكه دن كتوردكلرينك قابضلغى زياده وتحليلى ازدر هنددن كتوردكلرينك تحليلى
جوق وقابضلغى ازدر بو ايكيدن ماعداسى ايودكلدر وبللو فائده سى يوقدر مكه دن
كتوردكلرى شيشلرى ومواددى منع ايتمكه ايودر كوزده اولان قراكولغى كيدررر
وكوزده اولان كيجيكى وكجشمه‌ئى كيدرر واسكيدن اولان ياشلقلرى كيدررر
خصوصا قولاقلرده اولان ياشلقلرى واير كلرى زياده دفع ايدر اكر چينيوب بطماغه
سودسه‌لر بوغازده اولان شيشلره نفع ايليه آكر كوشلمش اولان ديش اتلرينه
سودسه‌لر نفع ايليه چبانلره واوتوراقده اولان جاتلاقلره وسيرلمش اولان
يرلره سودلر نفع ايدر آكر بش درهم مقدارن ايچسه‌لر وياخود انوكله حقنه
ايتسه‌لر اسكيدن اولان اسهالى قطع ايليه وبغرسقلرده اولان چبانلره نفع ايليه
كاه اولور اوكسورك ايله قان توكرمك ايچون ايچوردلر وقد ونطلا يانه ايچوردلر
نفع ايدر اما هنددن كتوردكلرى بيپراغى زيتون بيپراغنه بكزر بر كوكدن چيقار
بداقلو براغاج عصاره‌سيدر اول اغاجه لسان فارسيده فيلزهرج دلر
وعصاره‌سنه حولان هندى دلر بو عصاره دخى حضض مكى ايتدوكى جميعا
خاصه‌لرى قوت ايله ويورلاماده‌لرى منع ايتمز آكر سلجلره حنا اوردكبى
اوردسه‌لر وياخود پيشوروب صويى ايله برقاچ كره يوسه‌لر سلجلرى قرارده كلى
صويى ايله دلحش كه طرناقلر ديبلرنده چيقان شيشلره انى ايو ايدر ونمله ديدكلرى
چبانكى زياده كسكن واچى صفرادن اولور چبانلره اكا نفع ايدر وسائر يرلره
طاغلمسن منع ايدر آكر بو اغاجك بيپراقلريز بداقلرى ايله سركه ايله پيشوروب سه‌لر
وايچسه‌لر شيشمش اولان طلاقه نفع ايليه ويرقان كه بدن قرارماسنه وياخود
صرارماسنه دلر انى كيدررر وحيض قانن يوريدر اكر پيشوروب ميوب استعمال
ايليسه‌لر بدننده ضعيف ليك اولان كيمسنيه نفع ايليه آكر بيشدن ون مسطرقى
كه طقوز درهم مقداردر ايچسه بلغمى اسهال ايدوب قتل ايديجى اولان ادويه دن
نفع ايليه حُضَض وخَولان شانلرندندر كه سلجلرى دائما انلر ايله يوسه‌لر
وحنا اوردكبى اوردسه‌لر ساجلرى جوق ايدر اكر صويى وياپشوروب صويى ايله غرغره
ايتسه‌لر بوغازده اولان اغريلره نفع ايليه اكر قد ونطلاد وغى يره طولدرسه‌لر شول
وجهله كه ديبنه ايرشسه نفع ايليه اكر هر كون صوق صو ايله يجى مثقال مقدارن
ايچورسه‌لر نفع ايليه اكر بولماسه فيلزهرجدن وزنى مقداريد بدليدر بعضيلر
ديمشلر فوفل وبياض صندلدن برابر ايدوب مثلى قدر بدليدر
حرنبق املس برفصلكنى هرهزدكنى هرهزخايه سى بيان فصلكى سلطان اوت

درلر لسان نبطيده حَلبوب درلر ولايت اندلسده حاء مهمله ايله حرنبق املس
درلر تركيده بو اسم ايله معروفدر كذلك اندلسده وغيريده عصاء هرمس
وخصى هرمس درلر خاء معجمه ايله بو بر نباتدر كه بيپراغى بادروج كه تركيده ايوا
دانه وبعضيلر تره خرساني درلر انوك بيپراغنه بكزر اما بونك بيپراغى كچرك وكر
تلمشى ازدر بوغملو بداقلرى واردر انلرده ايچنجك وجوق بداقلر واردر وبو نبات
اركككلو وديشى لودر اركككنك بيپراغى كوجك وديشى كوجك ودكرميدر خايه بمرطه
سنه بكزر ايكيشر اولوب بربرينه بيكشمشلردر نباتنك اوزونلوغى برقارشدر
طبيعتى درجهٔ ثانيه ده حاردر ويابسدر تحليل ايديجى وقارنى يومشادبجيدر اكر ايكى
سندن الوب صو ايله خشلايوب صويندن اوتوز مثقال مقدارى ايچسه‌لر صوكبى
اولان ياشلقلرى وصفراوى اسهال ايليه بعضيلر ديمشلر اكر عورت حيضدن پاك
اولدقدنصكره ديشى سنك بيپراغندن دوكوب كوتوريلنسه وياخود ايچسه تيز كبه
قاله واكر اركك اولاندن ايچسه اركك كبه قاله حاصلندر

حَبُّ السلاطين دندرلر دند ولايت چيندن كتوردكلرى كنه تخمك
اسميدر ابن جلجل وابن هبيتم نام طبيبلر ديمشلر كه ماهودانه ديدكلرى دوادر
اما غلط ايتديلر صحيح ذكر اولنان در وبو دندكه حب السلاطين در اوچ دورلودر
برى هنددن كلور آكا رو ولايت چيندن كلور وبرى هنددن كتوريلور وبرى بحجمه
سجستاندن كتوردكلرى چينى سنك دانه سى بيوكدر فستق دانه سنه بكزر
سجستاندن كتوردكلرى كنه تخمنه بكزر اما اوزرنده سياه نقطه‌لرى واردر
هنديسنك مقدارى ايكيسنك اورته سنده در رنكى توز رنكى صاروب مائلدر
چينى جمله دن ايوسى واسهال ايتمكده قوى رغيدر هنديسى سجستانلرك كتوردكلرندن
ايوركدر طبيعت بو حب السلاطين حاردواد حرارتى وكسكنلكى درجهٔ رابعه
ايرشمكه قريبدر ايچى ايكى بولنوب اورته سنده باشى طرفنه بتر ديلجوكرى واردر
اول ديلجوكز زياده اسيدر حرارتى درجهٔ رابعه اخرينه ايرشور حب السلاطين
اسكيوب اوزرنده قابوغى صويولدقده ايچنده اولان ديلجوكزى فى الحال قتل
ايديجى زهر اولور زهر هلاهل ديدكلرى زهر كبى علاجه پذير اولماز حب السلاطين
غليظ وجيك اولان خلطلرى وبندلره دوكيلن بلغمى بدنوك دديك يرلرندن
چيقارر طائفهٔ هند حب السلاطينى بيوك معجونلره واصطمحيقونلره قاتارلر
اصطمحيقون اسهال اخلاط ايچون بر كونه تركيبدر اولى بودركه بدنلرى ضعيف
اولانلره وشول شهرلرده كه اسيسى زياده اولوب تحليل اخلاط زياده اولا مثلا بغداد

واطرافی مصر ویمن کبی بومقوله ولایتلرده اسهال ایچون ویرمیه‌لر اما شول شهرلرکه
هوالری لعتدال اوزره ویاخود صوق اولوب اخلاط اتی سببیله چوق تحلیل بولمیه
مثلا هند واصفهان وشمال جانبلرنده صوق شهرلرده استعمال اولونسه جائزدر
ایچمك مراد اولندقده جینی سندن الملر اکر بولنمازسه هندی کمنك تازه سندن
جوروبوب بوزلمش اولمیه ویا دلمش اولمیه اما سجستاندن کتوردکلرندن اجتناب
اولیه‌در زیرا عمل ایتمه‌سی اکثر اولوب بغرسق اغریسی وتاسه پید ایدر واستعمال اولندقده
اوزرنده قابوغنی بچاق ایله کیدره‌لر ودوداقلره یقین کتوروب طوقندرمیه‌لر
زیرا اقرب للعین کیدره‌روب بولانیق ایدر وبرص کبی ایدر قابوغنی صو یولدقدن بعده یاروب
ایچندن دیلچوکزی بیان ایتملر کذلك قابوغنی دخی اتهلر زیرا قابوغنی ودیلچوکزی
فی الحال قتل ایدر زهرلرندندر بر درهم مقداری علاجه قابل دکلدر بعده دانه‌سنی
بر مقدار نشاسته وایچنده اوفاق تخم کبی نسنه‌سی ایرتلانمش کل وزعفران ایله دوکه‌لر
اکراخر دوا ایله قریشدرسه‌لر اکا یاردم ایدر ویاخود انی اصلاح ایدر دوالردن مثلا
تربد وقیون اوتی عصاره‌سی وبلین کبی نسنه‌لر قتالر واستعمال ایده‌لر افیون وفرفیون
قاتمیه‌لر بویله اولیجاق جمیعا چیك وغلیظ اولان خلطلری بدنك دریك یرلرندن
اریدوب اسهال ایله چیقارر وساجلرك سیاهلغین حفظ ایدر بدنلری قالیك
اولوب اسهاله صبر ایدر ومتحمل اولوب قوی کیمسنه‌لره مقدار شربتی بردنکدن بچق
درهمه دکدر بو مقداری دخی اصلاح ایدوب ویره‌لر حب الکسلاطینك قتل ایتمه‌سی ایکی
طریقله دربریسی بودر که شول مرتبه‌ده چوق اسهال ایدر که بغرسقلری طشره
چیقارر ویاخود بغرسقلره زیاده اغری پید ایدوب واضطراب وتاسه ویروب قتل
ایدر بومقوله حال اولیجاق صاحبنی ساده یاغ وتازه سود ایله قوصدوره‌لر بعده قابض
طونیجی دوالردن مثلا سمزاوت وبزرقطونا وصمغ عربی وکتیره ایچوره‌لر بعده اریه
ویاخود پرنج قابوغن کیدروب دوکوب کل یلغی والماصوبی وقورودق صوبی ایله قیوایدوب
واوزرینه بر مقدار خرما شرابی سریوب ایچوره‌لر وقبق جکردکی ایله پشمیش بالیق یدوره‌لر
واکر اسهال ایتمیوب بغرسقلرده زیاده اغری وتاسه اولوب قارنی یوریدوب لجارنسنه‌لر
ویره‌لر مثلا بزرقطونا واکابکور نسنه‌لر لعابن ویره‌لر وحقنه‌لر ایده‌لر وقایوریدن
صکره تازه سود ایچوره‌لر وغذالردن شول نسنه که لینت ویروب جلا ایدیجی اولا اندن
ویره‌لر مثلا جکندروسرمق کبی وساده یاغ وخرما وقبق واکرکلرندن اولان حلوالر کبی که
انلره خبیص دیرلر اندن غذا ویره‌لر
حَبُّ الْمُلُوك فارسیده ماهودانه دیرلر معناسی قائم بذ اتها یعنی اسهال ایتمکده یالکوز

کندوسی کفایت ایدر دیمکدر فقیر مترجم ایدر معناسی بو اولیجاق بو اسم فارسی ایدوکی
کنده نظر واردر بودوا شرق طبیبلری یانلرنده حب الملوك دیمکله معروفدر نباتنك
بالدری ارشون قدردر وقالیکلوغی پرماق دکلو وایچی بوشدر واوجنده بدا اقلری
واردر بدا اقلرنده اولان یپراقلر بالدرنده اولان یپراقلره بکزمز بالدرنده اولان
یپراقلر بادم یپراغنه بکزر واوزونجه ودوزجه‌در بدا اقلرنده اولان یپراقلر بکره مایلکه
مائل اوفاقدر بیوك صادماشیق وزداوندطویل یپراقلرینه بکزر صاروجیچکی اولور
چیچکدن صکره دکرمی قلقلر ایچنده دانه‌لری بتر قلقلری کبره قلقلرینه بکزر هر
برینك ایچنده بربرندن ایرلمش اوچر دانه‌لری واردر وهر دانه‌نك باشقه قلفی
اولور دانه‌سی بورجاق دانه‌سی قدر اولور ورنکی قرزه مائل سیاهدر وایچی بیاض
در ولذتی طتلو اولور ایچنکوکی واردر علم طبده استعمال یقدر بو نبات سد لوکن
دیدکلری نباتدن برصنفدر سودی بیائر سودلوکنلر سودی کبی زیاده حار و
یابسدر زیاده اسهال ایدر نباتنك جمیعا اجزاسی حار ویابسدر استعمال اولنان
دانه‌سیدر دانه‌سنك طبیعتی درجۀ ثالثده حار ویابسدر صاحب کتاب ایدر بزم
زمانمزده دندصینی که حب السلاطیندر بوذکر اولنان دوا اسمنه اطلاق ایدرلر
صاحب کتاب ایدر طبیبلر بو دواء اکر نباتنی واکر دانه‌سنی بلمدکلری ایچون وغیری
وغیری دواء انوك اسمیله تسمیه ایتدکلری ایچون بودوا اونباتی حالا بغداد واطرافنده
موجود ومعروف دکلدر شویله معلوم اولا اکر دانه سندن اوچدن سکز دانه‌یه
وارنجه یوتسه‌لر ویاخود دوکوب بعده یولاق ایدوب صوق صو ایله ایچسه‌لر بلغم وصفرا
وصولو خلطلری اسهال ایلیه کاه اولور نباتنك یپراغنی یالکوز ویاخود بعضی بنود نسنه
ایله پشوروب یرلر ویاخود ایچرلر کذلك اسهال ایدر بعضی طبیبلر درلر که ایکی درهم
دن زیاده استعمال ایتمیه‌لر بو دوا زیاده قوصدورر اکر یوتسه‌لر اسهال ایتمه‌سی سهولت
اوزره اولا اما دوکلمش اولیجاق قوی اسهال ایلیه انوکله اولان اسهال بندلر اغریلرینه
ونقرس وعرق النسا اغریلرینه واستسقا وقولنج مرضلرینه نفع ایدر بو دوا معده
اغزینه ضرر ایدر انیسون اصلاح ایدر واوتوز داغه دخی ضرر ایدر اصلاحی کتره
ایله‌در بو دوا ایچوق صو اسهال ایتمکه حرکته کتوردیعنی صوق صو ایله ایچلدکده
تیز وچوق اسهال ایدر
حُسْنُ یُوسُف نَظْرَاوُتِی قُوذُوْنَاوُتِی قوربغه اوتی صقال اوتی قولنج
اوتی یونانیده **اَلُسَنْ** درلر بعضیلر لامدن صکره واو زیاده ایدوب **اَلُوسَنْ**
درلر معناسی قودوز طلامه‌سندن اولان دیوانه‌لکی کیدررر دیمکدر طائفۀ شام

اراسنده بر نبات حشیشة اللحات وحشیشة السلحفات یعنی قابلو بغه اوتی
دیمکله معروفدر وصارب یرلرده بتر براز شون دکلو اوزایوب برساقی بتوب
طودوغی بالدری واردر صورتا نراسیون هدیه کلری نباته بکزر اما بونک
یپراغی بر مقدار خشین یعنی الطرها لار ایریلکی واردر ودیکنلوی اندن چوقدر
و بونک سیاهه مائل قزل رنکلو چیچکلری واردر کم یپراقلرینک دیبلرنده
بتر چیچکی دوکلدکدن صکره ترمس کماجی بقله درانک کوجکلرینه بکزر دیشی راق تخمی
اولور ایکی قات قلیف ایچنده اولور بودوا المعتدل اوزره مجفقدر یعنی قوردو
دیجیدر اسیدر تحلیل ایدیجی یعنی شیشلری ومادّه لری ایند ورن اد ایدی
جیدر تسویه بکزر کم حرارتی درجه ثانیه اواخرینه ایریشور اگر بونباتک طبیعت
یشو رلمشندن ایچسه لر فی الحال صوقدن اولان تاثیری وطونغونلغی ساکن
ایلیه بدنده حرارت ویاخود حمی وار ایکن ایچیه لر اگر تخمنی دوکوب وبال
ایله قرشدیروب اکثر یا باشده ظاهر اولور بثور لبنیه دیدکلری اوفاق جبادر
لره وحرارتلره اورسه لر ایو ایدر اگر کلغه یعنی یوزده اولان سیاه ویاخود
قزل لکه اوزرینه سورسه لر لکه کیدره اگر درهم مقداری ایچسه لر
کذلک لکه پاک ایدوب کیدره اگر دوکوب قودوز طلامش کیمسه نک طعامنه
قرشدروب یدرسه لر بالخاصه ایو ایدر حکیم جالینوس دیمشکه شعرای یمانیه
دیدکلری یلدز طوغدوغی وقتده که یاز اورته لریدر بودواء بولوب قوریدوب
محکم دوکوب والکدن کچوروب حفظ ایتسه لر و وقت حاجتده قدوز طلامش
کیمسنه ماء عسل ایله الی دورت درهم قدر برقاچ دفعه ده ایچورسه بالخاصیه
وزیاده نفع ایلیه مقدار شربتی ایکی درهمه دکدر مقدار شربتی ایکی یعنی
کون اشوری ویرمک جائزدر بو نباتک خاصه لرندندر اگر براوده اصا
قوسه لر اول اوده اولان اگر انسان واگر حیوان صحتلرین حفظ ایلیه اگر
بونباتک جمله سن یعنی یپراقلری وبداقلری وسائر اجزاسیله قزل بز پارچه سنه
باغلایوب المی اولان حیوانه اصا قوسه لر المن ساکن ایلیه اگر صوق الوب
الوب طوکمش اولان کیمسنه بونباتی الینه الوب طتوب کابقسه صوق تاثیرن کیدره
واسیدوب نفع ایلیه غافقی نام طبیب بودوانک جمیعا احوالنده طوراق اوتنه
بکزر بردوا ذکر ایلدی لکن انوک ها و وجه بکزراوزون کوکی واردر
لذتنده طتلولق وبللو حرارت واردر وذکر ایلدیکه اگر کوکندن اوچ دانه سنک
صوین صقوب الوب شول مقوله قدوز طلامش کیمسنه که صوقدن قورقار اوله

ایچورسه لر الحق قورتولور نفع ایلیه اگر کوکلرینک صقندوسی اولمازیسه قورتونک
بر درهمدن ایکی درهمه دک ایچوره بوذکر اولنان دوا یعنی یونانجه الوسن قات
وعشبة الکشباع وذکر اولنان طوراق اوتنه بکزر نباتدر ایله مشتبه یعنی بونلرک
سجمه سی کوجدر زیرا بونلر داخی قدوز طلامه سنه نفع ایتمکده مشترکلردر یعنی
بود والر داخی قدوز طلامه سنه نفع ایدرلر
حاورج عربیده جزردر لر معروفدر بستانیسی وبیابانیسی داخی اولور ایکی درلودر
برسی قزل وبو مشاقدر وبریسی داخی صاردر وایری اقدر طبیعتی حار ورطبدر
حرارتی درجه ثانیه یه ورطوبتی درجه اولی یه ایریشور بیابانیسی درجه ثالثه
اولنده حار ودرجه اولی اخرنده یابسدر برمقدار کسکنلکی واجیلغی واجتما
سی واردر چینه سه لر ظاهر اولور بعضیلر بوکا شقاقل دد لر ایکسی داخی اسیدر
خلطلری تلطیف ایدیجیدر ایکیسنده داخی کشرمک واردر جماعه اشتهاسز تحریک
ایدر والتی حرکته کتوررر بستانیسنک تخمی بیابانیسی تخمندن جماعی زیاده تحریک
ایدر بیابانیسی بولی ادرار ایدر وحیض قانن ایندوررر ایچمکله وکتوردنکله بو
بابده بستانیسندن اقویدر یپراغی اکله مرضنه ایو یاقیدر بستانیسنک تخمی
استسقاء طبلیه وبلغمدن کوکس پرده لرنده اولان چبانه وزهرلو جانورلر
اصردوکنه موافقدر ایودر بعضی قوم دیمشلر کم اگر اول ایچمش اولسه لر زهرلو
جانورلر ضرر ایتمیه عورتلر کبه لکنه یاردم ایدر اگر بیابانیسندن کتوردنسلر
قارینده اوغلانی چیقاره بوستانیسی داخی بویله ایدر اما ضعیف اوزره
در اما سکره وبوغازه ضرر ایدر حاورجدن سرخوش ایدر شراب ایدرلر
اول شراب دماغه زیاده تاثیر وضرر ایدر وتاسه ایدر وزیاده سرخوش
ایدوب وکوجله تحلیل اولنور مخمورلیغی اولور ویوزده کمتر قزللق ایدر بیابانی
سنک کوکن چیک ایکن یسه لر معده یه ضرر ایده والم ویره اگر تخمندن بر
درهم مقداری اولمقدار شکر ایله ایچسه بالدرلر اغریلرین کیدره اگر
کندو لی وپپراغن صولیچنده قیناد وب صوقدن اللرنده وایاقلرنده قاتلری
طوکمش اولان اوغلانجقلرک اللرین وایاقلرلک یوسه لر نفع ایلیه حاورجدن
اجتناب اولیدر زیرا شیشرمه سی چوقدر اگر شیشرمه سی اولماسه
استسقالولره زیاده نفع ایدر دوالوردن ایدی معده دن اینمه سی کیجدر
اتی فزاجلولره موافق دکلدر اگر بیک استرلرسه حشلایوب مری وسرکه
ایله ییه لر اما فزاجلری صوق اولانلره نفع ایدر خصوصا ات ایله طوغرایوب

پشوروب خردل واسی اوتلر مثلا نعناع وکرفس وغیری ایله ییه لر اکر معده لرنده
یاشلق اولورسه معده یه قوت ویرر و یاشلوغن کیدررر وجکرده اولان سدّه
لری اچر اکر اوغلاقلرالتی ایله ییه لر ایو خلط پیدا ایلیه بلغمی کسوب کیدرمك
خاصه سیدر اکر بال ایله تربیه ایتسه لر هضمی قولای ومعده یه خفیف اوله
طوزلنوب سرکه لنمش اولانی جکره ومعده یه نفع ایدر وطلاقی ایدر اکر
مرتی اولانه اسی وکوزل رایحه لو اوتلر قاتسه لر صوق جکره نافع اوله ومعده
نك یاشلوغن قوریدر وجماعه زیاده قوة ویرر یالکوز فرباسی دخی جماعی تحریك
ایدر وارلیك صوین جوق ایدر یبانی سنك تحریك ایتمه سی زیاده در اما
بستانیسنك ارلیك صوین زیاده ایتمه سی ادتوقدر ومعده قزدرر ایکسی دخی
اناقرینده اوغلان بیتاغنی پاك ایدر ویللری چیقارر وطعامه اشتها ویرور وطعامی
هضم ایتدورر مزاجلری صوق اولانلره واسی مزاجلو اولانلردن صقاللری
اغارماغه باشلامش وقوجه مش اولانلره ایودر مزباسنك استعمال ایتمه
سنك ایو زمانی اول بهار وکوز زمانلرنده در حاوی تخمی بولنماسه وزنجه
انیسوك بدلیدر یبان حاوجنك خاصه سندندر اکر اولرده اصاقسلر
زهرلو جانورلر قاچار یبانیسنك تخمنك بدلی بستانیسنك تخمندر ایکی
وزنیدر بعضیلر دیمشلر بروزنیدر بعضیلر دیمشلر سدوف تخمیدر بعضیلر
جورك اولی تخمی وبعضیلر شلغم تخمیدر

حُنَّاب عربیده عُنّاب درلر معروف یمشدر طبیعتده ظاهر
اولان بودر که حرارت وبرودت اراسنده اعتدال اوزره اوله مع هذا
درجهٔ اولی اخرنده رطبدر قان غلبه سی وکسکنلکی زیاده سیوندرمه
واردر اکر ییسه لر ایو یلشکلو خلط پیدا ایدر لکن هضمی کچدر واوکسورکه
وکوجله نفس المق مرضنه وبوبرکلر وقاوق اغریلرینه وکوکس اغریلرینه
نافعدر ایوسی اولدرکه دانه سی بیوك اولوب صافی قزل اوله واتلو اوله
اما کوشك اولان معده یه وبلغملولره ضرر ایدر انلره اصلاحی بودر که قورو
اوزم ایله ییه لر حنابك قوروسی کوکسه نفع ایتمکده تازه سندن زیاده در
وشولکه هنوز اولمیوب ککره در طبیعتی قبض ایدر وتمام اولوب کمالن بولمش
اوله اسهال ایدر خصوصا قورو میشی صوایله پشوردسه لر زیاده ایدر اما
رطوبتی زیاده اولان واینجه اولان قانده تأثیری یوقدر قورو سی صوایله
پشوردسه لر ویا صو ایچنده اصلاسه لر بوغاز ایریکنه زیاده نفع ایلیه

حرارتی وشری دیدکلری حرارتکی بدندن اکسوزدن ظاهر اولورانلری سوینددر
خصوصا صوییندن سکنجبین ایله ایچسه لر وصوییندن وجرمندن مرجمك صویلی
ایله ایچسه لر زیاده نفع ایلیه صوییندن جوق ایچمك کوشکلك ویرور وشیشرر
اصلاحی بودرکه قورو اوزم وشکر ایله استعمال ایده لر لتی قوامدن الیقورو
ارلیك صوینی ایدر مزاجلری اسی اولانلر اوکله مزه ایدنسه لر نفع ایلیه وشرابک
ضررنی دفع ایلیه خصوصا مزاجلری اسی اولانلره زیاده نفع ایدر اما مزاجلری
صوق اولانلره کل صوینی ایچنده اصلایوب شکر ایله استعمال ایتسه لر نفع زیاده اوله
اکر اغاجنك یپراغنی قوریدوب بعده ایچنی دوکوب اله یوب اکله دیدکلری مرض
اوزرینه سلجسه لر زیاده نفع ایلیه بو بابده اکا بکزر دوا اولمیه ولی بودرکه سماق
مزدن اول اولدیرر بال سوره لر اکر اغاجنك بالدرینك قابوغنی دوکوب مثال
استونج ایله قرشدیروب طاغیلور مقوله سی اولان یاره لره طولدرسه لر پاك
ایدوب ایوایده بو خاصه یالکوز قابوغنده دخی واردر اکر یپراغنی صوایله پشور
بعده تصفیه ایدوب صوییندن شکر ایله بش کونه دك هر کون نصف رطل مقداری
ایچسه لر بدندن کیچکی کیدررمجربدر اکرجکر دکلرینی دوکوب وکوددی اندن سویق
یعنی قاووت ایتسه لر وصوق صو ایله اندن ایچسه لر طبیعتی طتوب قارنی قبض
ایلیه اکر جمله سز اوکوتسه لر وبغرسقلرده اولان چبانلره نافع اوله اکر صمغنی سرکه
ایله ادوب غمزکو اوزرینه اوزرینه سورسه لر نفع ایدوب کیدرر خصوصا
برقاچ کره هر کون ایتسه لر زیاده نفع ایده حناب یپراغنی چینه سه لر لذت قوتنی
کیدرر دوالر ایچمکدن اکراه ایدنلره ایودر اکر یموب ایچمه سی اسار ایلیه

حَبَشْ بُوبَرِی عربیده فلفل السودان درلر اذنی کسکن ودلی بوزر اجیدیجی
واسیدر ولایت حبش وبربرده جوق اولور اول ولایتلردن مصره کتوررلر
دیش اغریسی واوینا ماسنه زیاده نافعدر اول ولایتلر خلقی انی فلفل یرینه
استعمال ایدرلر وبو دانه لر اغاجده بتمز برنباتده بتر

حَبُّ قِلْقِلْ اکیلور کندودن بتر برنباتدر ولایت بغداده اولانی کندر نباتنه
زیاده مشابهدر بو نباتدن دخی کندردن ایته کلری کبی ایپلر ایدرلر وبوندن
اولان کندردن اولاندن قویرکدر اغاجنك بالدری برمقدار قزلنغه مائل
در یپراغنك لذتی اغرباغلو تسنه کبیدر چیچکی بیاضه مائلدر دانه سی الی
طرمالادر ایریك فلفل ایچنده در دانه سی عصفر تخمی کبیدر رنکی سیاهه مائل
بوزدر لذتی طتلودر برمقدار بلشکلکی واردر ولایت بغدادده جوق اکرلر قلقل

ویاخود حَبُّ قِلْقِل دیو اطلاق اولنسه مراد ذکر اولنان تخمی اولور طبیعتی درجهٔ
ثانیه‌ده اولنجه حار و رطبدر اکر سوسام و نبات شکری و یا پنیر شکری ایله قوریدوب
یوغورت استعمال ایتسه‌لر جماعه زیاده قوت ویره اندن حاصل اولان یر اماز دکلدر
اکر انسدره قاوورسه‌لر ایولیکی زیاده اولوب تخمه ایتمه‌دن بعید اولا اکر چوق
استعمال اولنسه هَیْضَهْ یعنی معده فساده ویروب قوصماغله و اسهال ایله طشره
ایلیه شراب ایچرکن الی مزه ایدنسه‌لر جماعه زیاده تحریک ایلیه لکن باش اغرده
انجون اولیدر که انسدره قاوورب استعمال ایده‌لر و مزاجلری اسی اولانلر اوزرینه
بر مقدار اکشی انار صوره‌لر و یاخود سکنجبین ایله ایچه تحریک جماع ایچون استعمال
اولنان مقدار اوچ درهمدن اون ایکی درهم مقدارنه دکدر انسدره قاوورب بردبر
مزه ایدینوب بیه‌لر اکر دوکلمش استعمال ایدرلرسه التی درهم مقداری
استعمال ایده‌لر

حِمَارْ اوُتِی عربیده رِجْلُ الْحُمَیْرْ درلر یعنی حمار لر اوتلا یاجاغی نبات دیمکدر
دریا مغربی اندلس ولایتنده بر دیکنا سمیدر اول دیکن یونانیده خامالا
یُرُونْ صو اسود صود ذکر اولنان نبات بکزد کوکلو اغاجلری اولان طاغلرده
بتر دایحه سی کسکندر نرم رایحه‌سی کسکن اولدوغی کبی کوکلری دخی کسکندر
بیپر اقلرندن مرکوکی کسکنلکده زیاده در اکر کوکندن ایچسه‌لر طوزماد مقوله‌سی
اولان برون قانی اقماسنی پیدا ایدر ربع درهم مقداری طلاقلو اولان
کیمسنه‌لره نفع ایتمکده بادزهردر یعنی فی الحال نفع ایدر تخمی دخی بُرُنْ قانینی زیاده
اقیدر اکر کوکی و اکر بیپراغی خلطلری محکم چکیچی و بولی ادرار ایدیچیدر والله اعلم

حَرْفُ الْخَاءِ

خُرْمَا عربیده تَمِرْ درکه قورو موش اوله لکن جنا بو مرتبه‌یه کلنجه بش مرتبه‌سی
واردر هر بر مرتبه‌ده بر کونه خوا و بر کونه طبیعت بغلار مرتبهٔ اول خرما چیچکی
قبوغیدر عربیده کُفُرّیٰ درلر که خرما هنوز ظهور ایدوب بیتشنک اوستندن اولان
قابوق اسمیدر دیمشی اوروب ستر ایدر و چون بویله نام ویرمشلر ابو سی اولدیکه اردکی
اولان خرمادن المش اوله زیرا اتونک رایحه‌سی خوشلو قوید ر و کیفیتی غالبدر
طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده یابسدر قوتی ذاجق حرارتدن و بللو صوقدن ترکیب
اولنمشدر یاغلره اندن قاتوب یاغلرک قوتلری زیاده اولوب فاسد اولمقدن
حفظ ایدر طاغیلور مقوله‌سی یرامارنچبانلره اکسه‌لر طاغلمه‌سی منع ایلیه اکر
اینجه دوکوب کوشلمش اولان الک یرلرینه یاقی ایتسه‌لر اسهالی کسوب ضعیف اولان

معدهٔ قوی ایلیه کذلک صوین صورماغله بو مقوله نفع ایلیه اکر چینه سلردیش
اتلرین قوی ایدوب اکله ویرامار چبانلردن اغزده اولان فسادی اصلاح ایلیه
اکر اینجه دوکلمشدن و یاخود اضرمعا و نت ایدر مناسب دوا ایله صفوف
ایدوب بونسه‌لر اسهالی قطع ایلیه مقداری ایکی مثقاله دکدر اکر پشورلمش ایله سلجکر
یوسه‌لر سیاه ایلیه و قو یرجق ایلیه و قوی ایلیه و اقان قانی طوتار اکر نصف رطل
مقداری دیدملیوب و بریجق رطل صو ایچنده شول مرتبه پشورسه‌لر نصف
رطله وارسه بعده شکر ایله طتلو ایدوب ایچسه‌لر و قاووق اغریلرینه و کوکسده
اولان یره‌لره ضعیفلکنه نفع ایدوب قاریز و رحم ایچینه اقان نسنه‌لری طوتار
و حیض قانن کچ کتوردر اکر تازه ایکن فستق اغاجی صاقزی و بالموقی ایله پشوروب
یومشاق ایکن کچیک و اویوزه سوروب بر قاچ کون اوزرینه طورسه‌لر ایو ایدر
کیده‌ره مجربدرکه اولور کُفُرَّیٰ ایچنده بیاض توز کبی کُفُرّایه یاپشمش خوش رایحه‌لو
نسنه بولیور الخ جمع ایتسه‌لر اسهالی و اقار قانلری طوتوجی و معده‌یه قوت
ویریجی دوا اوله و کفری افعالنده ذکر اولنان جمیعا فعللرده انفع اوله لکن لطافت
ایله و بدن ایچنده طالماق ایله تاثیر ایلیه و یرامازرایحه‌لو جورولک چبانلره
نفعده غایتدر مرتبهٔ ثانی خرما چیچکیدر عربیده اکا طَلْعْ درلر که اول بتوب
ظاهر اولدقده بیاض و دزیلوب بر بری اوزرینه و قارشو بقرشو بر بینه
کرمش بتوب جمله‌سی اورته‌سی قالیک باشی اینجه بالیغه بکزر اوزون قاب
ایچنده بتر که قابنه کُفُرّیٰ و کَشْ دیدلر انفا ذکر اولندی اردکک اولان خرما
اغاجلرینک طلعی یک و یومشاقرک و لذیل و لذیذ و قابنک اوزرینه اولان
قاب یاره‌لندکده اندن اون کبی بیاض و اینجه و یومشاق و یاغلو و رایحه‌سی
خمیر کبی تو زچیقوب دشی اولان خرمانک طلعی انوکله قوتلنوب بتر اندن غیری
نسنه ایله اصلاح کلمی و طتلو اولمار دیشی خرما اردکک خرما سود و اول طرفه
اکیلوب مائل اولور طبیعت بو طلعک طبیعتی درجهٔ اولی اخرنده بارد و درجهٔ
ثانیه‌ده یابسدر اولی حرارتدن خالی دکلدر اول حرارت سببی ایله جماعه زیاده
تحریک ایدر رایحه‌سی عودتلر اشتهاسن تحریک ایدر اردکک خرمادن اولوب
طتلو صو ایله صولانه و دانه‌سی کوچک اولوب قالیاق و اینلو اولوب قابضلغی
از اولوب اجی اولمیه و دانه‌سی پاک اولا اما طلعک هضم اولنماسی کوجدر
و غدا ویرمه‌سی ازدر اکر تیز هضم اولورسه ویردوکی غدا یرامازد اولماز لکن
غلیظ لیغی واردر طبیعتی قبض ایدوب محکم ایدر و حرارت غریبهٔ بعضی سقلردن

کندویه جکر جماد که خرما اغاجنك باشنك قلبیدر طلعدن یکدر طلع معده‌ده
دملغت ایدر جوق یمك قولنج پیدا الیدر اکر صو ویاغ ایله پشوردقدن بعده شیرو‌غن
ایله قاورسه‌لر لذتلی خوش اولوب معده ایچمه‌سی و شیشرمه‌سی زائل اوله
اکر مزاجی صوق اولان کیمسنه صعتر و سرکه و خردل و مری و فلفل و زیت یاغی
و کراویا و سذاب و کرفس و نعناع ایله قنفسی بولنور سه انوکله یسه‌لر غایت
نافع اولوب ضرر ایتمیه‌جك ایکن یمه‌سی مراد اولنور سه جرب ایسنه لر مثلا
تاوق و توقلو قیون اتلری و قاز ایچ یاغیله یبوب اوزرینه اسکیدن اولان خرما
شرابن ایچه‌لر و طلع مزاجی اتسی اولانلرك یانغنلرینی ساکن ایدر و نفسی خوش
ایدر و قانی حرکتن ساکن ایدر و معده‌یه قوت ویروب یاشلوقلرین قوریدور
طلعی یدکدنصکره اوزرینه مناسب جوارشلردن و زنجبیل مرباسندن برمقدار
یسه‌لر ضررن دفع ایلیه کاه اولور بال ایله یبوب ضررن دفع ایدر معده‌دن ایتمه
سی تیز اولور خرمادن اولان حلوا و طتلو ایسنه انوکله یسه‌لر کیچ هضم اولور لکن
خوشجه ایدر و هضمه مصلح‌یه قوة ویرور اکر قورودسز دوکوب الهوب اون ایکی
درهمك سفوف ایدوب یسه‌لر قارنی زیاده طتوب قبض ایلیه مرتبهٔ ثالث بلح
درکه خرما چیچکدنصکره یمشی هنوز یشل و مدور ایکن و سالقمنده دانه‌لری
بر برندن ایراق ایکن اسمیدر بویله ایکن ولیع دخی درلر خرما اغاجی اوزرنده
بلح ایکن اصما اغاجنده قوروق ابتداسی کبیدر خرما بویله ایکن شراب ایدوب
اول شرابه نبتع درلر بلح رایحه‌سی خوشدر و ایودر قابضدر کونل قوجولرك
اکثرینه کیرور انلر مرکب منزله‌سنده در طبیعتی درجهٔ ثانیا و اسطنده
بارد یابسدر لذتی کگرمدر اما فعلی قبضدر اکر کندودن و یا پشورتن صویندن
ایچسه‌لر و یادکوب یاقی اتیسه‌لر پواسیر چبانلرندن اقان قانی و اسکیدن اولان
اسهالی منع ایلیه و تازه یاره‌لری بتشدورر معده‌ده بلغت ایدر پشمیشی ایله
مضمضه ایتمك و کندولی چینمك دیش اتلرك پاك ایدر اما کوکس و اویکنه
یرامار در معده‌دن کیچ ایندن غدا ویرر اولاغه‌سی دخی یرامازدر سده
لر ایدر چوق یمك غلیظ خلطلر پیدا الیدر که قولنج افنا ایدرکیده‌ر درد دی
حبس ایتمکله بولنجوق ایدر بعضلر دیمشلر دائما یمك جذام مرضنی قطع ایدر
جذامدن امین ایدوب طودغور در بنفشه مرباسی و بالکوز بال یکدن اولان
ضرری دفع ایدر مرتبهٔ رابع بسردر خرما قورودغیدرکه هنوز کمالن بولمیوب
اکثی اولان خرمادر طبیعتی درجهٔ اولاده حار و یابسدر لذتنه کوره ندکلو

طتلولغی اولورسه اکا کوره حرارتی زیاده اولور و ندکلو خام اولورسه حرارتی
از اولور تا بارد اولور خرما قوروغی یرامازدر هضمی کجدر خلطلر پیدا الیدر
خصوصا که حاصل اولدوغی یرلر صوقلوغندن کمالن بولامایوب خام اوله بو
مقوله بسر یرامازدر بیان کیمسنه‌لره سببی بلنمز تشعرین و ناقض یعنی اوشودوب
و توی اوربروب پك پك دترمك و سترۀ پیدا ایدر بسرك قابضلیغی تسبدن
زیاده در قسب تمام کمالن بولوب قورومش اولان خرمایه درلر باش اغریدر اکر
بسردن جوق یسه‌لر سرخوش ایلیه خرمانك اولماشی خصوصا مصره ولایت
سعیدده اولانی ازرومالی که بالشر ابیدر انك اسکی سیله قرشدیروب
ایچسه‌لر یانغینی ساکن ایدوب حرارۀ غریزیهٔ قوی ایدر خرما قوروغندن شراب
دخی ایدرلر رایحه‌سی خوش اولور معده‌یه قوت ویروب قبض ایدر قارنی طوتار
چینمه‌سی دیش اتلرین پکیدوب قوی ایدر و مرض قبول ایتمکه قوماز اما قرین
ایچنده قرقر و شیشمك و یل پیدا الیدر خصوصا که بیدکدنصکره اوزرینه صو
ایچلسه زیاده ایدر خرما قوروغنك ایوسی اولدرکه طتلو اولمغه بشلیوب بیینی
اولوب کمالن بولماغه دوشمکه باشلیه ولی بودرکه بیدکدنصکره اوزرینه
ما یخوش انار صوروب ویاخود طتلو ایسنه‌یه یه همان صوین صوروب جرمین
یبانه اته‌لر دخی اولی بودرکه اوزرینه سکنجبین ایچه‌لر مرتبهٔ خامس رطبدر
تازه خرمانك بو افعالی و اقوالی حرف تاده ذکر اولندی اولحلدن کوریله
مرتبهٔ سادس ایکی درلودر بر درلوسنه قسب و بر درلوسنه تمر درلر
قسب اسم عربی حجازیدر خرما یمشندن بر کونه خرما قوروسیدر انك اسمیدر
بو دخی برقاچ درلو اولور جمله‌سنك طبیعتلری حار و یابسدر قبض ایدیجیدر
لکن بر برندن تفاوتلری وار در ایوسی بادورانی دیدکلری صفندرکه بیوك
اولوب اتلو اولور انوك دخی ایوسی اولدرکه قاتیلغی محکم اولا بو مقوله خرمانك خرمانك
طبیعتی طتوب قبض ایدر و معده‌یه قوی ایدر و یاشلوغن کیدررر اما شیشرمه‌سی
واردر خصوصا اوزرینه صو ایچیلورسه زیاده شیشرر اما اشرسی دیدکلری
صفندر یبوست یوقدر بلکه معده‌یه کوشلدر و اسهال ایدر و یل ایتمه‌سی ازدر کیچ
هضم اولور قاورلمش جوز اصلاح ایدر اکر بو مقوله خرما جوز ایله یسه‌لر کوکسده
اولان بلغم و رطوبتلری پشوروب تحلیل ایلیه بعضیلر دیمشلر خاصه سیدرکه
بلغم سببی ایله اولان اسهالی و طوزلو بلغم سببی ایله اولان صوسزلیغی کیدرر
بو مقوله خرمانك یاشلی قورومشندن شور و الروصوق و یاش یکلر دنصکره

برمقدار يمك ايودر خصوصا معده لرى ضعيف اولانلره زياده نافعدر اما خرمانك
شولكه جنس اوليوب يراماز اولا انلردن يمك كرنمز ويجى يللر بيدلر ايدر اولى
بودركه انلردن عيوب ايراق اوله لر اصلاحى بودركه سركه ده اصلاح اتمش كمون
ايله يبه لر قبض ديدكلرى خرما سائر طتلولركبى ديشلرى وديش اتلرين ايجخدر
اصلاحى ايجون مزاجلرى اسى اولانلره اكشى سكنجبين كفايت ومزاجلرى
صوق اولانلره سركه ده اصلاح اتمش كمون كفايت ايدر ايكنجى دودلوسى تمردر
خرما قورسيدركه تازه ايكن بريره قيوب باصدرلر قورتيجا تمردرلر
نتكيم معروفدر وبو خرما دخى جوق درلودر هر بريسى بركونه در طبيعتى
درجهٔ ثانيه اولنمه حار ودرجهٔ اوليده رطبدر خرما اصنافنك ايوسى
آزاذ بعده مكتوم بعده حسناوى ديدكلريدر خرما يراماز غدادر باش
اغريجيدر معده اغزنده اجيلق واجتماق بيدا ايدر ديشلوب بدنه نفوذ ايدن
غليظدر يراماز وعفونت ويرجى سده لر بيدا ايدر خرما ندكلو بيوك اولوب
اتلو اولورسه اكا كوره غليظلغى وجكرده سده ايتمه سى زياده اولور اكر
جكرده شيش وياخود برقاتيلق اولورسه جكره زياده ضرر ايليه جكرده
وسائرنسنه لردن سده اولماغى وجكر سائر افتلرى قبول ايتمكه نيراقلا اما
جكر خرما وزياده سود خرمانك طلاقنده دخى ضررى واردر خرمانك اكر قورى
واكر تازه سى ديش اتلرين زياده بوزار خرما بدلى قيزدر دوسمردر وحكم
قان پيدا ايدر كوكسه واوكنه يرار صوقلوقلرين كيدرر جلا ايدر انك
يرلوين يومشادر كوراغريسنى وباش اغريسنى تحريك ايدر يورلماغى كيدرر
اسى مزاجلولره اولى بودركه يمه سندن صقنه لر اكر يرلر ايسه ساده
سكنجبين سكرى ايجمكله واكشى انار صورمالغه وسركه وسكنجبين ايله غرغره
اتمكله ضررين تدارك ايليه لر وانارى ايجيله معا صقوب صوى ايله قارينلرين
اسهال ايليه لر اما مزاجلرى صوق اولان كيمسنه لر خرمادن نفع بولورلر وسمزركز
وانلرى جماعه تحريك ايدر وادقه ... اوليوق اغريلرين كيدرر اكر بونجه ايله
بيشوروب لوخسا عورته يدرسه لر زياده نفع ايدوب طوغرمادن اولان
صنقلرين ايو ايده خرما هر نه دكلو طتلولغى زياده اولوب الى اينجه اولورسه
ذكر اولنان خصوصلرده فعلى اكا كوره قوى وزياده اولور شول كيمسنه كه
ديشلرى وديش اتلرى ضعيف اولا خرما يدكدنصكره ليجنره صتماق اصلنمش
ايليجاق وطتلو صو ايله اغزين وديشلرين يويا وياسركه ايله غرغره ايليه تاكه

اغزن قبارماق وبوغاز اغريلرندن امين اوله اكر خرما لبا يعنى سود اغرى ديدك
لرى وياخود پينر وياخود تازه سود ايجنده اصلايوب يسه لر اصلاح اولنمه در
جماعى تحريك ايليا قتا سده ايتمه سز وكوشلمه سز زياده ايدر اولى بودركه اسى
صو ايله مضمضه واسى جلاب ايله غرغره ايليه لر اوزرينه شراب ايجمك يرامازدر
اما مزاجلرى صوق اولان كيمسنه لر خرما بيدكدنصكره اوزرينه مسهل اولاجوارش
لردن كه صقماغيله اسهال ايدر انلردن يبه لر سود ايجنده اصلانمش خرما يمك
الى زياده حركتى كتوردر خصوصا ايجينه برمقدار دارجين قونمش اولورسه
وبيدكدنصكره اوزرينه سود ايجرلرسه زياده تاثير ايدر خرما يمك زمانلرينك
ايوسى صوق زمانلريدر واكثيلر يدكدنصكره خرما يمك صوقدن اولان
جوق مرضلرى واصلاحدن قالمش اولان ياشلقلرى كيدررو بلغمى جمع ايدر
وقطع ايدر وخشخاش وصوليمش بادم دخى خرماء اصلاح ايدر خرما جكردكنك
طبيعتى حار ويابسدر صحيح بودركه ازلجق برودت وازلجق حرارتدن تركيب
اولنمشدر زياده قابضلغى وكيره حرارتى واردر اكر پيشوروب صويين ايجسه لر
بوكركده وقاوقده اولان طاشلرى اوفاقلر اكر دوكوب اوندن يسه لر قارنى
زياده طتوب قبض ايدر اكر يا قسيلر طاغيلور مقوله اولان چبانلر اوزرينه
اكسه لر نفع ايليه اكر يوسه لر كوذكنه يوكلرين جوق ايدوب كوزل ايليه
وكوزده اولان چبانلره نفع ايدر وتازه يارلرى بتشدورر والسلام
خرما يوركى … قلب النخل ديدلر خرما اغاجنك بداغنك جاق يوقاروسى
ديمكدر طبيعتى درجهٔ اولى اخرنده بارد ودرجهٔ اولى وسطنده يابسدر
ايوسى اولدركه يومشاق وتازه وبرودته مائل طتلو اولا اكر پيشوروب يسه لر
معده فى حكم ايدوب اسهالى قطع ايليه صفرا غلبه سندن وقان قينامه سنه نافعدر
ساكن ايدر قانك زياده آتشيلكن كيدرر غدا ويرمه سى ازدر معده دن كيج
اينر بيان كيمسنه اولى بودركه معده سنه اغرلق وياخود كرمكلك طوبجاق
قوصوب طشره ايليه اكر قوصماق اولمازسه اوزرينه بال وياخود زنجبيل مربى
وياخود اسى جوارشلردن يبه لر قان توكرمكه وقادن يوديمه سنه وكاه تيز
وكاه كيج اسهال اولماغه نافعدر معده ده اولان حرارة غريبه يعنى يمكدن وايجمكدن
حاصل اولان حرارتى جكوب الماده غايتدر بويله اولماغله اسى مزاجلو كيمسنه لره كه
امتلا سببى ايله دماغلرنده الم اوليه انلره نافعدر زنبور ديدكلرى بيوك سكلك
اصردوغنه يافى اينسه نفع ايليه اوانى صافى ايدر صفرادن اولان قوصماغى قطع

ایدر دوحلر اکسلمه سن خصوصا دوم طبیعی که جکرده اولان قوتلردر
انلر اکسلمه سن زیاده منع ایدر
خلال اولی وقلیرا اولی دخی درلر عربیده جوز ارقم وبربریده اکتناز درلر
خلتن اصنافندندر خلتن ایکی درلودر برینک جمه سی بیوك اولور وجوق اولور
وقوری اولور رطب کتابلرنده اکابستناج درلر دیش خلالی ایچون استعمال ایدرلر
دیار مصرده بو بستنیناجه حسکه واخله درلر حسکه دمور دیکنی دیدکلری
دیکنلوجه نباتدر صاحب کتاب ایدر بزم ولایتمزده عمیشی ایله مشهوردر نباتنه
خلال درلر کتوردکلرنده اکثرلمش پنبوغه بکزر در بو بستلناج دیدکلری صنف
بردیکندر اولدخی برقاچ صنفدر اما بو ذکر اولنان اصنافك مشهوردر غیدر
اگر تخمنی قیناد وب بشمشی ایله مضمضه ایتسلر دیش اغریلرینی ساکن ایدر وبولی
ادرار ایدر ایکنجی درلوسی که اکتناز درکه عربیده جوزارقم درلر جمه سی اذ وضعیف
اولور وبرقه عرقلری بلغوطه درلر بو نباتك بپراغی هاوج بپراغنه بکزر ایچه در
دکرمیچه بالدری واردر اوزونلغی براوسون دخی زیاده اولور اوزرنده طوراق
اولی تلجنه بکزر دکرمی تاجی واردر اما ایچیکی بیاضدر حبیکه نضکره مصرده
اخله دیدکلری نبات تخمنه بکزر ایچه تخملری اولور لذتی ککره در قوزنقدر ودخی
کوچك وبعضیسی دخی بیوك بیاض ودکرمی کوکی واردر ایچی طلودر اما اغز
دکلدر کوشکدر قوری اولدقده اوزرنده سیاه وایچه رك قابی ظاهر اولور لذتنده
طتلولق واردر کسدانه لذتنه بکزر ازجق ککره لکی واردر تارلالرده وطاغلرده
خصوصا شام واطرافنده جوق بتر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر و
ایوسندور پچیدر وسرخوش ایدیچیدر اگر اج قارنیله بشمش حسك که دمور دکنی
درانك صوییله ایکی مثقال مقداری ایچسه لر قاوقده وبوکرکده طاشلری اوفالیه
وصوغلجانلری چیقاره کاه اولور بوکودن اتمك ایدرلر بیان کیمسنه اویودر
اکر محکم ازوب بالذلرده بلغمدن اولان شیشلر اوزرینه یاقی ایتسه لر
برکچه ایچنده تحلیل ایلیه
خروس ابیکی وکوزنده کی وقتل وشکل وپی وسلوك اوتی یونانیده اناغالیس ولسان
نبطی اوزره اناکیر دیمکله مشهوردر ارکلو ودیشیلو بر نباتدر دشی سنك چیچکی
لاجوردیدر ارکنك قویو قرمزیدر ایکیسنك دخی اوزدخی یردن جقوب بداقلری
براوزرنده دوشنور بپراقلری دکرمیلکه قریب وکوجکدر صجان قولاغی دیدکلری
نباتك بستانیسنك بپراغنك کوجکنه بکزر حتی بعضیلر صجان قولاغی بودر

ویاخود برصنفیدر درلر وخشیشة الزجاج که یاپشقان اوتیدر بودر درلر
اما بو کلام غلطدر زیرا الغربناتدر بو نباتك بداقلری وجمیعا اجزاسی حار و
کسکندر وجلا ویریجیدر وجذب ایلیجیدر یعنی خلطلری چکوب کتوردر حرارتی
درجه ثالثه اخرینه واردر قورودجیدر قوتی تماسنده یاقوب اجماق یوقدر
بو نباتك ارککی ودشیسی دخی سلا یعنی اوغلان دوغدوقدنصکره اوغلان
صوکی دیدکلری دری چیقارر اکر مرهم ایدوب ویا بپراغن دوکوب اکسه لر قروح
خبیثه یعنی ایرکلو ویرامانر چبانلر ویاره لر طاغلماسنه منع ایدر اگر دشیسنك بپرا
غن دوکوب صوین چیقاروب صافی اول صو ایله ویاخود برنسنیه قرشدیروب
غرغره ایتسه لر باشدن اولان بلغملری محکم اریدوب باشی پاك ایلیه سعوط ایتسه لر
دخی بویله در سعوط دواء بوروندن ایچرو قومانه درلر بعضیلر دیمشلرکه دشلری
اغریان کیمسنه اغریان دیشلرك مخالف طرفدن سعوط ایتسه لر نفع ایدوب اغریسین
ساکن ایلیه اکر قزل بال ایله قرشدیروب کوزه چکسه لر کوزده اولان چبانلری پاك
ایدوب کوز نورینه جلا ویره اگر ایلان اصرمش اولان کیمسنه بپراغنی عصاره سندن
ویاخود تخمندن برمثقال ایچسه زیاده نفع ایلیه
خروس طاشی عربیده حجر الدیك درلر خروس قارننده بولینور برطاشدر
رنکی بیاض وبوزر اقدر باقلا قدر ودخی کوجك اولور اکر بو طاشی صو ایله یوتو
اول صوتی ایچسه لر زیاده صوسزلیغی کیدره بو طاشدن اکر ایچمکله اصاقویوب
کوترمکله تاسه لنمغی وغصه لنمغی کیدره اکر اغزده طوتسه لر دخی صوسزلیغی کسه
کذلك کتورمکله جماعه قوت ویره
خروس جابه سی عربیده خصی الدیك درلر دکرمی وبیاض بردانه در بیوك کراس
دانه سنه بکزر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر غلیظ یللری تحلیل ایدیجیدر
زیاده جلا ویرر وسوداوی قالی شیشلره یاقی ایتسه لر زیاده نفع ایدر مقدار شربتی
بردرهم مقدارنه دکدر انیسون ایله ایچه لر
خردل معلومدر بریانیسی وبستانیسی دخی اولور ایکیسنك دخی بپراقلری ترب بپراغنه
کبیدر اما بریانیسنك بپراغی کچرك ونباتی دخی ضعیف رکدر ایکیسنك دخی چیچکی
صارودر چیچکدنصکره قزل دانه سی اولور که خردلدر بریانیسنك حرارتی وکسکن
لکی زیاده در محصل بودرکه طبیعتی درجه رابعه اولنده حار ویابسدر خردل دیو
اطلاق اولنسه دانه سی مراد اولنور ایوسی اولدرکه دانه لری بیوك اولوب دانه سنك
ایچی صارو ویاغلو اولا اکر خردلی چینه سلر بلغمی قوپاره اکر دوکوب وصو ایله محکم

اووب جالقایوب بعده بال شرابی ایله قرشدیروب غرغره ایلسه لر دل دیبنده
اولان شیشلره نفع ایلیه واویکن قامیشی دیدکلری عضوده اسکیدن اولان
ایریلکی کیدره اکر خردلی دوکوب برون دلکلرینه یقین طوتسه لر اقسرماغه تحریك
ایلیه وصرع مرضندن دوشوب عقلی کتمش کیمسنه لری اویاندیره ورحم اغریسنده
بوغلمش کبی اولان عورتلری دخی اویاندیره اکر خردل ایله یاقی ایتسه لر نقرسه
نفع ایلیه اکر دماغده روح یوللرنده توقمش بلغم اولماغله دماغده شیشوب
اونونساق اولان کیمسنه نك باشنی یچی وسترة ایله تراش ایدوب بعده خردل ایله
اوزرینه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه اکر انجیر ایله قرشدیروب دری اوزرینه قوسه لر
تادری قزل اوله عرق النسا مرضنه وطلاق شیشنه نفع ایلیه محصل بودر که هر
درلو اغریه نافعدر خصوصا بدنك دریك یرلرندن برنسنه طشره جکمك
مراد اولنسه زیاده تاثیر ایدر اکر ساچ وصقال دوکلمش اولان یرلره یاقی ایتسه لر
زیاده نفع ایدوب بتوره اکر بال ویاخود ایچ یاغی ویاخود اریدلمش بال موی ایله
وزیت یاغی ایله قرشدرسه لر یوزی پاك ایلیه وکوزلر التنده اوتورشمش قان
نشانلرین کیدره کاه اولورکه سرکه ایله قرشدیروب ایرکلو کچیکم واسکیدن اولان
تمره کویه سوروب ایو ایدوب کیدرر کاه اولور خردلی ایری دوکوب غلیظ وقیو
خلط سببی ایله نوبت ایله طوتان ستماسی اولان کیمسنیه صو ایله ایچوردلر نفع ایدر
اکر طشره جکمك ایچون اولان مرهملره واویوزه وکچیك ایچون اولان مرهملره
قاتسه لر زیاده نفع ایلیه اکر انجیر ایله قرشدیروب قولاق قلره اوردسه لر قولاقده
اولان کورلدوك واغریغی کیدروب نفع ایلیه اکر دوکوب وصو ایله جالقایوب
وبال ایله قرشدیروب سرمه کبی کوزه چکسه لر کوز پرده لنمه سن وکوز قپاقلری
ایریلکن کیدروب نفع ایلیه کاه اولور خردل تخمی تازه ویاش ایکن دوکوب صقوب
صقندوسنی کونشده قوروتوب کوزه وتحلیله محتاج اولان مرضلره نافعدر ول
اولور خردل باشده ومعده ده وبدنك سائر یرلرنده اولان یاشلقلری تحلیل
ایدوب کیدرر ودخی رطوبت ویل سببی ایله اولان اغریلره وطلاق وجکر اغریلرینه
نفع ایدر وبلغمدن اغرلنمش اولان دیلی ایو ایدوب بلغمی قوویدر اما خردل صو
ساریجی وکوکل دوندریجیدر اکر دوکوب بال ایله معجون ایدوب فرزجه لری صوق
اولان کیمسنه لرك دماغلرینك اوکی اوزرینه قوسه لر دماغی اتی ایدوب ایکیده
برده اولان نزله لرینه نفع ایلیه اکر صوومش ومرضلو اولان اعضایه سوروب
صووسه لر اتسیدوب حرکتلرین قوی ایلیه اکر نباتنی ویاتخمنی یمك ایله یسه لر

یمکی هضم ایلیه ومعدهٔ قوتلندرر اکر تازه نباتنی ویاخود تخمنی چکنده ویاخود
یبانی ابه کومجی ایله خشلایوب قوصماق استین کیمسنیه قوصماقلرز اولیکوردکه لر
بلغمی طوغرایوب قوصماغله چقماغه حاضر ایدوب قولای ایلیه خردلدن اولان
ترشی دلی بوریجیدر کسکندر یاقیجیدر بلغمی جلا ایدر معدهٔ وجکری زیاده
اتسی ایدر اولی بودرکه دائما یمیوب وجوق ییه لر زیرا اکسکنلکی واغزی بوز
ماسی زیاده درو یمیه لر الا غلیظ غدالر ایله ییه لر هندبا وبادم وسرکه ضررندن
دفع ایدر اکر ایچ قارنیله هر کون تخمندن شراب ایله ییمی درهم مقدارن ایچسه لر
کوکل شنن واحوق ایدوب جماعه تحریك ایلیه اکر بال ایله ییسه لر رطوبتدن
اولان اوکسوروکه ودبو مرضنه نفع ایلیه اکر یاقسه دوتوتندن زهرلو جانور
لر قاچه لر اکر چبق قارشدیروب شراب ایله ایچسه لر قوردلری وصوغلجانلری
جیقاره اکر لاحنه صویی ایله قارشدیروب وسکنجبین دخی قاتوب خنازیر دیدك
لری چبانلره صووسه لر زیاده تحلیل ایلیه اکر صوین اغریسی اولان دیشه
طملاتسه لر اغریسنی ساکن ایلیه واوشودوب دترهمه سی اولان ستمایه
نفع ایدر اکر خردلی دوکوب اغریسی اولان دیش اوزرینه قوسه لر فی الحال
اغریسنی وضربانی ساکن ایلیه ضربان اتلو اولان یرده نبض کبی حرکتدر
اما خردلی جوق یمك تاسه ویانغین ویرر برص اوزرینه انوکله طلا ایتسه لر
ایودر بلغمدن وسودادن اولان شیشلری تحلیل ایدر وبدن ایچینه باتمش
اولان شیشلری بدن طشره سنه جکر اولی بودرکه دوا ایچلدکده برمقدار
هند طوزی ویاخود بوره قاتوب ایچه لر ودوکلمشندن اوچ درهمدن زیاده و
دوکلمه مشندن بش درهمدن زیاده ایچمیه لر مرض ومریض ولان کیمسنیه کوره
وزمانه ومکانه کوره ویروب ایچه لر یعنی مزاجلری اتسی واتسی زمانلرده ویرلرده
ازویره لر وصوق اولانلره اکا کوره زیاده ویره لر اکر نباتنی چکندر ایله خشلایوب
ییسه لر بلغمدن اولان صرعه وسدره نفع ایلیه
خربق توکیدره بعضیلر ماروبجق وبعضیلر طنه قران دیدکلری نبات کوکیدر
ایکی دورلودر برسی بیاض وبرسی سیاهدر بیاضی بر نباتك کوکیدرکه یپراغی
لسان الحمل دیدکلری نبات یپراغنه بکزر کاه اولور بیویوب یبان چکندری یپراغنه
بکزر اولور اما اندن قصاراق وسیاهه مائلدر یونانیده یبان چکندرینه طولو
اغربونت دیدلر تزل رنکلو چیچکی اولور یوملمش دورت پرماق قدر ایچی بوش
بالدری اولور قودوماغه باشلایجق کندودن قابی صویولماغه باشلر صوکنه

بکزر اوزون و کوجك باشی اولور ایچنده اینجه جك طمرلر چیقار طاغلرده بتر اولی
بودر که کوکلری اکین بیجمی زمانلرنده یردن چیقاروب قورودوب حفظ ایدنلر ایوسی
اولدر که اوستی دوشمش اولوب بیاض اوله و اوفالماسی قولای اولوب اتلو اوله و قوری
و یوکسك یرلردن الینمش اوله اما شول که دکرمی اولوب و جلدی کسکن اولوب
اوفادلسه ایچندن توز کبی نسنه چیقا و انی ایچه و ان اوله اول مقوله سی یرامازدر
و ادمی بوغیجیدر اولی بودر که استعمال اولنمایه طبیعت خربق ابیض درجهٔ ثالثه
ده حاد و یابسدر یلمشك و سموك کبی خلطلری چیقارر بلغمی و غلیظ صفراء چیقارر
جلا ایدر و معدهٔ پاك ایدر لیثرغس و فالج و اك یرلری اغریلری مرضلرینه نفع
ایدر کوزده اولان پردهٔ جلا ایدوب کیدرمك ایچون اولان شیافات یعنی کوز
دوالرینه کیرور اکر عورت فتیله ایدوب کتورسه حیض قانن یوریدوب قارنده
اوغلانی قتل ایلیه اکر قوقسه‌لر اقسرماغی تحریك ایلیه اکر قاووت ایله قرشدروب
و بال ایله قرشدرسه‌لر صیچانلری قتل ایلیه اکر ات ایله پشورسه‌لر انی مهرا ایلیه
اکر دوا ایچون ایچمك مراد اولنورسه اصلاح ایدوب ایچه‌لر شول وجهله که خمیر
ایچینه قیوب پشوره‌لر و یاخود ادپه‌نك قیوصوی ایله و بادم یاغی ایله قرشدروب
و بر مقدار حاشا که بیان کگی در بوز سبور که هو حرف بادده ذکر اولندی انوکله
و مصطکی قاتوب ایچه‌لر اولی بودر که اچ قارننه ویرمیه‌لر بلکه بر مقدار طعام یدوب
اوزرینه ایچه‌لر بعضلر دیمشلر استعمال ایتدکده اوزرینه بر مقدار نسنه ییه‌لر
اصلاح اولنمشدن دخی بر مثقالدن زیاده استعمال ایتمیه‌لر اکر زیاده استعمال
ایدوب قوصدورسه دخی فائده سی اولور که اولور اندن فتیله ایدوب کوتورنمکله
قوصدرماغی تحریك ایدر اکر کوبکلره و خنزیرلره ارتوجاق بیدرسه‌لر سکرلری
بوزمکله قتل ایلیه الی ایچه‌نك ترسی تا وقلری قتل ایدر که اولور بر وجهله دخی
استعمال ایدرلر یعنی بش مثقال مقداردن الوب یغمور صویندن طقوز وقیه
صو ایچنده اوچ کون مقداری زمان اصلادوب صوین صاف ایدوب ایچه‌لر بعضلر
بر رطل مقداردن الوب کسوب طوغرایوب یغمور صویندن ایکی قسط صو ایچنده
اصلایوقورلر قسط دن مراد دیکرمی وقیه‌در اوچ کون مقداری زمان اصلایو
قورلر بعده اوچ پایدن بر پای قالنجه پشورلر صکره صوین صاف ایدوب خربقی
بیانه اتوب و صوینه صافی و اعلا بالدن ایکی رطل مقداری قاتوب یواش اتش
اوزرینه قیوب کفنی الوب قوامه کتوررلر بعده استعمال مراد اولندقده
بر بیوك قاشیق مقداردن الوب یالکز و یاخود اسی صو ایله استعمال ایدرلر

استعمال ایتمه سی طریقلرینك الك ایوسی و ضررسزی بودر بیوك قاشقدن مراد
بش مثقال مقداریدر اولی بودر که اسی ولایتلرده و بدنلری ضعیف و اریق
و کوشك اولان کیمسنه‌لر اندن اجتناب ایدوب استعمال ایتمیه‌لر اکر اندن تشنج
و یاخود اختناق یعنی بوغلماق عارض اولورسه دواسی بودر که صووده لر
و حرارتلی سیوند ورد نسنه ییه‌لر و اکر قبض اولورسه اغر مسهل ایله اسهال
ایلیه‌لر و اصیجاق صو ایچنده اوتوره‌لر و قایماق و یاغلو چرب شوربالر ایچوره‌لر
اکر خربقی دوکوب سرکه ایله معجون ایدوب تمره کویه و برص و بجقه سورسه‌لر
کیدره اکر بو مقوله معجوندن بیلمش دیش ایچینه قوسه‌لر دیشی چیقاره اما
سیاه خربق بر نباتك کوکیدر که اول نباتك یپراغی صارماشق یپراغنه بکزر
اما بونك کچیرك و کرتلمشلکی چوقدر و سیاهلیغی چوقدر و الی طرمالامر
ایریلکی واردر و بالدری قصاراق و اق چیچکی واردر بر مقدار قرزله مائلدر
شکلی شلغم شکلنه بکزر و عصفر تخمنه بکزر یمشی اولور اسهال ایچون اول
یمشی استعمال ایدرلر کوکی کبی ضرر ایتمز و بو نباتك صوغانه بکزر بر دانه
کوکی اولور ایچندن سیاه و اینجه طمرلری بتر استعمال اولنان اول کوکیدر
و خربق اسود بحوا اطلاق اولندقده مراد اولدر دپه‌لرده و قوری و ایری یرلرده
بتر ایوسی اولدر که طولو اولوب صقیلوب ایخلمش اولمیه و لذتنده بر مقدار
دلیجیدر اعز بوز مقلغی اولا طبیعی درجهٔ ثالثه اخرنده حاد و یابسدر بو
صنف خربق ابیضدن کسکن دك و اسی دك و قورد قولور کدر اما ابیضی اجی
رکدر بهق و تمره کوو ایوز و کچیکه و ددی صو یولماسی مرضنه ایچمکله و سرکه
ایله و غیری نسنه ایله اوزلرینه سوردوب صوغلة نفع ایدر اکر قاتیلنمش اولن
ناصور یعنی سوداوی قاندن اولان چبان ایچینه ایکی اوچ کون طولدرسه‌لر
قوپاروب کیدره اکر سرکه ایله قرشدیروب مضمضه ایتسه دیش اغریلرینه
نفع ایلیه اکر درهمی مقداردن و یاخود اوچ اثولوس مقداردن الوب یالکز و یا
خود اغر مناسب نسنه ایله قرشدیروب ایچسه‌لر بلغمی و صفراء و سوداء
اسهال ایلیه که اولور ایچمه سندن خوف اولنوب مرجمك و یاغلو شوربالر ایله
پشوروب ایچه‌لر بو تقدیرجه صرع و مالیخولیا و دیوانه لیك و اك یرلری اغریلری
و فالج و اعضا کوشلمه سی مرضلرینه نفع ایدر اکر عورت فتیله ایدوب کتورسه
قارننده اوغلانی قتل ایده و حیض قانن یوریده اکر خربق اسود بولنماسه
ماهیزهرج که هو حرف بادده بالق زهری اوتی دیو ذکر اولندی اندن نصف وزن

وکندس کی قندوستیا اوتیدر نصف وزن بدلیدر اکر اشمه سی اغر اولان
قولاق ایچینه قیوب ایکی اوچ کون طورسه نفع ایلیه اکر کوتلك و بال موی و
زفت صویی وقطران یاغی ایله قرشدیروب اویوزه وکچیکه سورسه لر کیدرر
ایو ایلیه اکر یالکوز اندن ویا سرکه ایله یاقی ایتسه لر بعقی وتمره کورچ وایر کلمش
اولان کچیکی واویوزی پاك ایدوب کیدرر کاه اولورجوُدك ویاره مزانلری
یدرمك ایچون اولان قرحه لرم قتادلرکاه اولوراد پیا ولی وشراب ایله قرشدروب
یاقی ایتسه لر صاروصویی چیقار اکر خرنبقك نباتی براصمانك کوکی یانده بتسه
اول اصمانك اوزومی دخی اسهال ایدیجی اوله غلیظ صفرا چیقارمقده محموده
دن انفعدر انوکچوندکه ماٗنیا وچوقدن اولان باش اغریسی وباشك برطرفنده
اولان اغریلره وکوزه اینن ماده لری نفع ایدر ماٗنیا صو سودادن ویاخود
صفرادن یانمش اولان سودا سببی ایله اولان دیوانه لیکه دیرلر صاحبی
یرتجی جانورلرکبی اولوب ادم وسائرینسنیه صچرایوب حمله ایدر ودخی خرنبق
کوکسده اولان پرده لری ورحمی وقاووقی پاك ایدر واسکیدن اولان مزمن قرحه لری
کیدرر واویکن قامیشی دیدکلری عضوی پاك ایدر وسکته سببی ایله اولان
یرقان یعنی صرارمه ویاخود قرارمه کیدرر نصف مثقالدن زیاده استعمال
ایتمیه لر واول دخی صو ایله اتمك ایچنه قیوب پشوره لر وبر مقدار قوتنج کیا دینو
وکویکواوتی وکتره وحماما ومصطکی قاتوب استعمال ایده لر بو وجهله اصلاح
اولنمش اولیجاق سودا وبلغمی وصفرا چیقاروب بوزلمش مزاجی اصلاح ایدر اگر
اغریسی اولان دیشه انوکله توتسوله سلر اغریسنه نفع ایلیه اکر اجی بقلا ایله
دوکوب ایکسی ایله یوزی طتلو صو ایله یوسه لر یوزده اولان لکه واوفاق وسیاه
وقزل نقطه لری کیدروب پاك ایلیه اولی بودرکه انی دواطریقیله استعمال ایتمیلر
الا شول دلرکه بدنلری قوی اولوب هنوز یکت اولا له وتنلرینك اتلری وقانی چوق
اولوب ومعده خالی ایکن ایچمیوب برمقدار طعام ییوب اوزرینه ایچه لر بعضلر دیمش
خاصه لرندندر صو ایله پشوروب صویی ایله اوی صولاسه لر اوی ناپاك نسنه لردن
پاك ایدوب اول اوه زهرلو جانوردولیجیدیجی حیوان وانسان کرمه سن منع ایلیه
دیرلرکه زمان اولده ضربتی یردن چیقارد قلرینده اول محلده نماز قلوب واوزرینه
چادر قوروب قازیوب چیقاردلر زیرا طوشا نجیل دیدکلری قوش ضربتی یردن
قازیلوب طشره ده کورسه اوزرینه دوشوب فوت اولور وقازیوب چیقارماق
استنین کیمسنه لر اولا سدف دیدکلری نبات وصرمساق ییوب بعده شراب

ایچوب بعده چیقارمانغه شروع ایدر زیرا یردن قوپاروب چیقارلدقده رایحه سی
زیاده چرکیندر ادمك باشك اغریدر وبنکی ایدر خرنبق کوزجنلره وبالقجل
قوشلرینه زهردر اکر باقلا ویاخود بغدای انوکله صویی ایچنده اصلادوب
ویرسه لر ییدکده قتل ایلیه انسان دخی ایکی مثقال مقداری ییسه قتل ایلیه
دیرلرکه قتل ایتمه سی کندونك یرامازلغندن دکلدر بلکه انوکچوندرکه غلیظ
بلغملری وخلطلری اطرافدن جکوب بوغاز ایچنه کتورمکله بوغلمق حاصل اولور
بوغلماق ایله قتل ایدیجك بویله اولور اما زیاده اسهال ایتمکله قتل ایلیه قتل ایتمه
سی کیفیتی یعنی حرارت وحدتی ایله اولوربالعرض اولماز بونك دخی علاجی
اولکینك علاجی کبیدر اما بونده صووقمه وسوییندرمه واوزرینه صوق
صودوکمه وصوق صو ایچنده اوتورمه زیاده ایدرلرمکرکه زیاده پیر
کشی اولورسه زیاده ایتمیه لر

خام ابریشم خزدرلر هنوز قوردجغزلر تمام ایدوب کسیلوب خام اولانه
دیرلر بعضلر ابریشمك قالیکنه خز درلر بعضیلر ابریشم ویوکدن اولان متاعه
خز درلر محصل کلام بودرکه ابریشم لباس کیمك بدنی قزدرر وحرارتی
طتوب حفظ ایتمه سیله بوکرکلرده وارقه ده اولان صوقلردن دفع ایدر
مزاجلری اسی اولان کیمسنه لره کیمه سی ایودکلدر مکرکه یوتمش کتان بزندن
کوکلك اوزرینه کیه لر

خشخاش معروفدر بستانیسی اولدوغی کبی یبانیسی دخی اولور بستانیسی
بر قاچ دورلو در بستانیسنك طبیعتی درجهٔ ثالثده واثلنده بارد رطبدر اکر اعنجی
وباشلرینی قینادوب صوینی اویومیان کیمسنه نك دماغی اوزرینه دوکسه لر
اویوده کاه اولور اویخوسزلق ایچون اندن ایچورد لر اکر خشخاش باشلرینی
دوکوب قاوت ایله قرشدیروب اتسی شیشلره وحمره دیدکلری اتچبانه
اورسه لر نفع ایلیه بعضیلر خشخاش باشلرینی تازه ایکن دوکوب صوین
صقوب چیقاروب حفظ ایدرلر اکر باشلرینی صو ایله شول مرتبه قینات
سه لرکه قوتی صویه چیقه بعده اول صویی بال قتوب یواش اتش ایله قوامه
کتورسه لر اویکین دوکیلان یرامازو زیاده خلطلری ایچون واوکسورك
ایچون یسه لر نفع ایلیه واسکیدن اولان اسهالی قطع ایلیه اکر قوتی زیاده
اولماسی مراد اولنورسه اقاقیا وهیوفسطیداس عصاره سندن بله قرشدیروب
اکر محمدن اون درهم مقدارن دوکوب الکدن کچوروب استعمال ایتسه لر

سکون ویرر اویوده وایریلکی کیدرر واوکسوروکی یومشاده وبوغاز قورولغی
کیدررر وصفرادن اولان اینجه خلطلری پشورر اکر قابوغی ایله دوکوب
دماغك اوکی اوزرینه یاقی ایتسه لر باش اغریسنی کیدررر اکر دوکلمش بونی
تخمندله برابری ایله قرشدیروب کل صویی ویاخود شراب ایله مرضك حرارتنه
وصوقلوغنه کوره هنوز اغریسی وقزل شیشی اولان کوزه اوروسه لر اغریسنی
ساکن ایلیه ولغری یه والمه سبب اولان ماده ساکن ایلیه وصوو تماسی ایله
اسیدن اولان اوکسورو که نفع ایدر وخلطلری غلیظ ایدوب دوکدرماسی
ایله اینجه خلطلردن اولان اوکسورو که دخی نفع ایدر قابوغی وتخمی قاوقدن اولان
مرضلره ویاتغنه نفع ایدر اکر حرارت ویاتغن وصوسزلیق واینجه خلطلر ایله
اسهالی اولان کیمسنه دوکلمش قابوغندن صباحده واخشامده نصف درهم
مقداری صوق صو ایله ایچورسه لر اسهالنی کیدروب قطع ایلیه مجربدر اما
اویقنه وفراجلری صوق اولان کیمسنه لره ضرر ایدر شکر وبال ومصطکی
ضررن دفع ایدر اما خشخاشدن دائما استعمال ایتمك جماعه ضرر ایدوب جماعی
قطع ایدر اما خشخاشك یبانیسی بعضیسی سیاهدر برودتی زیاده در افیونی
اندن چیقاردلر انك عصاره سیدرکیم حرف الفده ذکر اولنمشدر وبو خشخاشه
جلجلان الحبشه یعنی حبش سوسامی درلر بو خشخاش دخی اول ذکر اولنان خشخاش
بستانی هر نیه نافع ایسه بو دخی نافعدر مع زیاده اولی بودر که بوندن مثقالدن
زیاده استعمال ایتمیه لر یبانینك برصنفی دخی بیاضدر بونك برودتی سیاهدن
از و بستانیدن زیاده در بوکا خشخاش منثور یعنی طاغیلوب دوکلمش درلر زیرا
تیز دوکیلور دوشر یپراغی دخی خشخاش یپراغنه بکزر مرچیر چیر یپراغنه بکزر
کرتلمشدر واوزوندر ایریلکی واردر الی طرمالا درایری بالدری واوفاق باشلری
کلنجیك چیچکنه اولدوغی کبی بو خشخاش طبیعتی زیاده صوق اولماغین ایتمك ایله
بشوروب یرلو مقدذکر اولنان احوالك جمیعنده تاثیری قویدر اما سیاهدن
اشنه در اکر بو خشخاشدن بر درهم وربع درهم مقداری ماء عسل ایله ایچسه لر
قارنی سهولتله یومشادر یوریدر خشخاشك برصنفی دخی واردر اکا خشخاش
مقرن درلر انوك یپراغی کرتلمشدر بیچقو کبی وبیاضدر اوزرنده قیل کبی اوفاق
تولری واردر وچیچکی صارودر چیچکدنصکره بوینوز کبی اکلمش واکرلمش ظرفلر
ایچنده یمشی اولور یمشی بوی تخمینك کوچوکی دانه سنه بکزر دانه لریدر بو خشخاش
شدید جلا ایدیجیلك وخلطلری کسمکلیك واردر طبیعتی اسیدر سایر خشخاشلر

نحا الفدر انکیچون بوکا خشخاش مقرن درلر یعنی بوینوزلو خشخاش دیمك اولور
وخشخاش بحری دخی درلر زیرا اکثریا دریا کنارلرنده بتر اکر بو خشخاشی صو ایله
شول مرتبه پشوروسه لرکه نصفی کیتسه جکرده اسی اولان مرضلره نفع ایلیه چیچکی
ویپراغی چبانلره وکیرلو یاره لره ایودر اکر یاره انوکله برکتره پاك ایتسه تکرار کیرلنوب
ابر کلمکه قوماز زیرا جلا ایتمه سندن غیری یاره ده وچبانلرده اولان یانوب قورمش
اولان دری دخی قوپاروب کیدررر اکر کوکی صو ایله پشوروب صوین ایچسه لر عرق
النسا مرضنی کیدررر وخلطلرك غلیظلغنی کیدروب اینجلدرر اکر تخمندن بر درهم
وربع درهم مقداری ماء عسل ایله ایچسه لر قیو یلیشك اولان خلطلری زیاده
اسهال ایلیه اکر چیچکی ایله سرمه کبی کوزه چکسه کوزك سیاه حلقه سی که اکا اکلیل
سواد درلر انوك اوزرنده اولان چبانی که اکا دغامادرلر ودخی ایچروده دخی اولوب
ایندرمی یو ایدوب کیدررر بعضلر دیمشلر شیاف ماميثا دیدکلری کوز دواسی بو خشخاشك
عصاره سیدر اما بو سوز غلطدر اخر نباتدر خشخاشك برصنفی دخی واردر اکا خشخاش
زبدی یعنی قیماق خشخاشی درلر زیرا قیماق کبی زیاده بیاضدر وبیضیدر بو خشخاش
بوندن اقدم ذکر اولنان خشخاش بحریدن قویرکدر وکسکن دکدر واسی دکدر
بعض لغتلرده بو خشخاشه حماسوس درلر بالدری برارشون قدر اوزاور زیاده
کوچك واوزنجه یپراقلری واردر یمشی یپراغی یانندهدر اینجه کوکی اولور استعمال
اولنان یمشیدر طبیعتی حار وکسکندر قوصدوریجیدر اکر ماء عسل ایله بر درهم مقداری
ایچسه لر اسانلغیله قوصدورر ودماغی پاك ایلیه واسهال ایلیه صرع مرضی اولانلره
نافعدر تخمنك خاصه سی یوقاریدن واشاغیدن بلغمی چیقارماقدر طبیعتی جلبهنك
دیدکلری قوصدوریجی تخم طبیعتنه قریبدر اکر اندن چوق استعمال اولنسه جلبهنکدن
نه اولورسه اندن دخی اولمقوله اثر اوله علاجی دخی انوك علاجی کبیدر

خطمی معروفدر ابه کومجی دیدکلری نباتك برصنفیدر ایکی دورلو در بریسنك
بالدری ککشك واچی بوشدر واوزانور تا اغاچ کبی بیوك اولور بالدرندن بتر
بداقلری واردر ویپراقلری بداقلری اوزرنده در بیاض چیچکی واردر بعضی چیچکی
سیاهه مائل قرمزیدر وبعضیسی صافی قرمزیدر وبعضیسی بنفشه رنکدر وغیری رنك
دخی اولور چیچکی خوش قوقار اما برمقدار اغردر برصنفی دخی برکوکدن چیقار
بداقلری اولور اوجلرنده یپراغی اولور چیچکی اولمان بو صنفه ادکن خطمی درلر
بعضلر اول کنه خطمی بستانی درلر وبوکا یبانی درلر ایکیسنکدخی بللو بلیشك لك
واردر ایکیسنکدخی یپراقلری دکرمی واوسترلری الی طرمالادر ایریدر ودوشنوب

دوغری دوردصکره دکرمیجه قلیقلر ایچنده دکرنی تخملریدا ولور ایکسنك دخی اوستی
سیاه وایچروسی بیاض وکوکی واردر ارککینك اسیلکی زیاده دروباشلوغی
ازدر قوتی برقاج دورلودر حرارتی واردر انوکله موادی تحلیل ایدوب پشورر
برودتی دخی واردر انوکله موادی منع ایدوب دوتار ورطوبتی دخی واردر انوکله
موادی برمقدار کوشلدر اگر اغریسی اولان یره انوکله یاقی ایتسه لر اغریسی ساکن
ایلیه ویاره لری اوکله کوکی وتخمی بوکر کلرده اولان طاشلری اوفاقلر وشول صوکه
ایچنده خطمی پشورلمش اولا انوکله بغرسقلرده اولان چبانلره وقان توکورنه
وقارنی صورنه ایودرنافعدر اگر نباتی یغمور صویی وعسل ایله اولان شراب ایله
ویاخود معروف شراب ایله پشورسه لر یاره لره اتت بتورر وقولاقلر ادلرینه ظاهر
اولان شیشلری وخنازیر دیدکلری چبانلری وبغلَه مه دن اولان بیوك چبانلری
وممه لرده اولان اسی شیشلری واوتوراقده اولان شیشی ویاره وصیق یانلرینه
پیدا اولان شیشلری تحلیل ایدوب ایندورر واوکلتماسی دخی واردر اگر کوکینی
شراب ایله پشوردوب ایچسه کوجله افشان ایده نه نفع ایدوب طاشلری وچیك قالان
خلطلری ادرار ایله چیقاره وعرق النساء وبغرسقلرده اولان چبانلره وآل وسائر
یرلرده اولان دترمه یه دخی سکرلو اتلر ازلمه سنه نفع ایلیه اگر هرکز ایله پشوروب
مضمضه ایتسه لر دیش اغریسنی ساکن ایلیه اگر تخمنك کرهلك تازه سی وکرك
قوروسی سرکه ایله دوکوب کونشده بحققه سورسه لر بهقی کیدره اگر زیت یاغی
ایله قارشدرسه لر ویدنه سورسه لر زهرلو جانورلر ضررن دفع ایلیه اگر پیراغنی
دوکوب زیت یاغی قتوب زهرلو جانورلر صوقدوغی یره یاقی ایتسه لر نفع ایلیه
اگر کوکینی دوکوب ازوب برسیرك برلچینه قیوب بغلایوب صولچینه قیوب کوك یورینه
قارشواجق یرده یلدزلره قرشو قیوب طورسه اولصوتی طوکدوره هر نه زمانده
اولورسه اولسون بو خاصه ویره اگر کوز قپاقلری شیشنی وکوزلرده اولان
سائر شیشمه انوك پشمیشی ایله یوسه لر ویا اوزرینه یاقی ایتسه لر تحلیل ایدوب
ایندورر واتسیدن اولان اوکسورکه نافعدر کرك یالکوز وکرك غیری مناسب
نسنه ایله قرشدیروب ایچسه لر قان توکرمه اسان ایلیه اگر پیراغنی ایله ذات
الجنب وذات الرّیه اولدوغی یره یاقی ایتسه نفع ایلیه اگر تخمندن ویاکوکندن بر
برمقداردن حقنه لره واسهال ایچون اولان اسی دوالره قاتسه لر کسکن بغارین
صیوب ضررلرن منع ایلیه وبغرسقلرده معاونت ایدوب اوتوراق حالن اصلاح
ایلیه اگر تخمنی اسی صولچینه قیوب واوق بربرینه اوروب لعابی چقدقده اول لعابدن

شکرو یا پینز شکری ایله ایچسه لر اوکسورکی دفع ایده وگوکسنك قابی زیاده تحلیل
ایدیجی ویومشادیجی در اگر صو ایله پشورسه لر قاتیلمش اولان اثیرلین یومشاده
اگر پیراغنی پشوروب ساده یاغ ایله ازوب اسی شیشلره یاقی ایتسه لر فی الحال
پشوروب ایوایده اگر کتورم اولان کیمسنه لر ایچنده اوتورسه وقیو سیاه بدنلرینه
سورلنسه لر واندن ایچسه لر زیاده نفع ایلیه اگر قصره عورت بویله ایتسه قصرلغن
کیدره روب کبه اولا صاحب کتاب ایدر بزم یانمزده استعمال اولنان خطمینك
پیراغنی وبداقلری اینجه وسیرك در اگر انوکله باشی یوسه لر پاك ایدوب اینجه
وقودی اولان قوکاغن وکپه کن کیدره مصردن دخی اینجه وسیرك پیراقلو خطمی
کتوررلر بیاضدر انوك تحلیل ایتمه سی زیاده در اگر ضرماچکدکن دوکوب
اندن ایکی جزو وخطمی تخمنك دوکلمشندن بر جزو الوب جمله سنی سرکه ایله
یوغوروب ذکر اوزرینه اوکلماز مقوله سی اولان شیشه یاقی ایتسه لر تحلیل ایلیه
اگر خطمیدن برمثقال مقداری ایچسه لر قولنجی تحلیل ایدوب کیدره اگر باشی دائما
انوکله یوسه لر قیللری قالیك وطوغری ایلیه خطمی اویکنه ضرب ایدر عسل اصلاح
ایدر کاه اولور هو الحکم اسی ایکن خطمی غلجندن صادر ویا قزل ضمغ بولنوب
دوشرلر اول ضمغ صوسزلیغی ساکن ایدیجیدر قارنی طوتار وصفرادن اولان
قوصمغی دخی دفع ایدر بو بابده مجربدر
خمیر معرفدر اونی صو ایله یوغوروب مایه قاتوب برمقدار طورروب متغیر اولوب
اکشید کده خمیردر کاه اولور اکشی مایه سی یوغیکن عمل ایله اکشید لر وکاه اکشی
مایه قتوب اکشیدوب خمیر ایدرلر خمیرده بربرینه ضد قوتلر واردر مثلا صوق
اکشیلك کبی واسی عفونت یعنی بوزولوب متغیر اولماق یعنی غیری لذته کیرمك
وصوق لولق ایله جلا ایتمك ودانه سیکا اولی اندز اولمشدر انوك حرارتی ویاخود
برودتی ایله حار ویا بارد اولمه سی کبی قوتلری واردر خمیر صو اطلاق اولنسه
بغدایدن اولان خمیر مراد اولنور خمیرده لطیف قوت واردر اول قوت ایله بدنك دیبك
یرلرن چکر وتحلیل ایدر وجلا ایدر طبیعتنه حرارت غالبدر لکن درجه ثانیه ده
ابریشم خمیرك عمل ایله اولانی بودرکه اریه اونینی صو و برمقدار زیت ویا شیره
دوغن ویاخود ازلجق یوغرد ایله یوغوروب برکیجه طورره صباحه دك اکشیوب
خمیر اولا خمیر ایاق اشنه سنده اولان شیشلری تحلیل ایتمکده واغریلرین
کیدرمکده زیاده خاصه سی واردر اگر طوزنی چوق ایتسه لر دمّل دیدکلری
بیوك وسیوری چبانلری دشوب اغریلرین الجا اگر طوزی آز خمیری صو ایله

اروب بردنك طباشير وبر قيراط زعفران وبردنك شكر قتوب دورت وقيه اسى
صو ايچنده ايكى ساعت مقدارى زمان طورسه بعده ايچسه لر محمودليغى وصوسزلغى
قطع ايليه مجربدر اكر صو ايله ازوب دورت پايدن بر پاى قدر صنفشه ياغى قاتوب انوكله
غرغره ايتسه لر بوغازلرنده اولان شيشلره نفع ايليه اكر خميرى صو ايله ازوب
قيوجه ايدوب ايچينه بر قاج طاله سركه طملاتسه لر شويله كه خميردن ايكى وقيه
اولوب صوى يچق رطل اولا وسركه طملالرى ايكى مثقال اولوب ايچسه لر صفرا
وياتغنلردن اولان قاديت بودبمه سز طوته
خولنجان عقربي ولايت هنددن كتوردلركوزل رايحه لو واوستى سياه ايله قرمزه
مائل بوغملو كوكلردر لذتى كسكن واغزى بوزيجى وطتلو اقدر توركيده قولنج اوتى
واكرى كستانه دبرلر **طبيعتى** درجهٔ ثالثده واتلنده حار ويابسدر معده يه ايودر
اغز رايحه سن خوش ايدر طعامى هضم ايتدير ريللرى طاغيدر قولنجى واكشى اكشى
ككرمسى اولانلره موافقدر جماعه زياده نافعدر بوكركلر وبوش بوكرلر صوقلرينه
واغريلرينه نفع ايدر معده ده حاصل اولان پاشلقلره وبلغملو كيمسنه لره نافعدر
اركك صوين تحريك ايدر اكر بردانه كوكى الوب اغزده طوتسه لر التى زياده حركته
كتوردر اكر نصف مثقال وياخود بر درهم مقدارن دوكوب وايچنه الكدز كچوروب
تازه صغر سودندن بر وقيه ياخود نصف وقيه سود اوزرينه اكوب اچ قارنيله
ايچسه لر جماعه زياده تحريك ايليه مجربدر وقيه دن فراداون ايكى درهمدر
صوق اولان معده يه وجكره نفع ايدر واچروده اولان اعضايه قوت ويرور
واچمكله بولى طوتار اما چوق استعمال ايدچك يوره كه ضرر ايدر كثيره وتسمن
تاوق شوربه سى اصلاح ايدوب ضررن دفع ايدر خولنجان بولنماسه ونبجه دارچين
بعضيلر ونبجه قرنفل قرنمه سى ديدكلرى دارچين وياخود ونبجه قرنفل
بدليدر والسلام
خيار معروفدر **طبيعتى** درجهٔ ثانيه اخرنده بارد رطبدر تخمنك برودتى زياده
درجرمنك غليظ ومعده يه اغرليغى وصوقلوغى قثادن زياده در قثا كاه اولور
خيارك زياده بيوك واوزوننه ديلرو كاه اولور تمام اولمامش اولان قاوونه
اطلاق ايدرلر پس خيارك حرارتى سويندرمه سى وصووتماسى زياده در
غليظ بلغم پيدا ايدر ومعده نك سكرلرينه وجذب بعنى چكمك ايچون اولان
ليفنه دخى ضرر ايدر وغدا چيك ايدر ومعده يه زحمت والم ويرور وصووف
وخام خلطلر پيدا ايدر معلوم اوله كه هر طعام وشراب كه هضمى كوچ اولوب معده

صوودوب اغرا ايليه اولمغوله طعامه حرارت غريبه غالب اولوب متعفن اولورسه
اندن خلط سمى يعنى زهرلو وضررلو خلط حاصل اولور بو معنايه زياده مخصوص
خياردر بعده قاوندر خيارك ايوسى اولدر كه كوجك اولوب جكردكلرى دخى كوجك
اولوب جوق وصيق وبرابرجه بتمش اوله لر اولى بودر كه خيارك ايچى جكردكلو بيد
اندن غيرى نسنه سى يميه لر خيار ايچى يانغنلرى اولان جكر ومعده حرارتلرين
سويندرر وطارليغى وتاسه سى اولان نفسه خوشلق ويرر قوقلامه سى
دخى نفسك قوتن كرويرينه كتوررر كذلك قوقلامه سى زياده حرارت سببى
ايله جوق اسهال اولماغله عارض اولان ضعيفليغى ساكن ايدوب قوتى يرينه
كتورر حتى اوصى دخى كتمش اولورسه نفع ايدر تخمى صفرا سببى ايله اولان
يانغينه وطلاق وجكرده اولان اتشى شيشلره واويكن اغريلرينه واويكنده
اولان اتشى چبانلره ايودر وبولى يوريدر وصفراوى اولان خلطلرى چيقارر
اما خيار يمك بوش بوكر اغريلرين تحريك ايدر قزاجلرى صوق اولانلره يمه سى
يراماز در اما قزاجلرى اتشى اولانلره ايچى ايودر اكر قزاجلرى صوق اولانلر
وياخود اتشى اولانلر اوزرينه بر مقدار قودى اوزم وبر مقدار نانخواه هندى
يسوب ضررن دفع ايده وقزاجى صووق اولان كيمسنه اوزرينه بر مقدار جوارش
كمون وياجوارش فلافلى دن ييه لر دفع اوله خياردن صقلنز صودن ايچسه لر
ايچق معده وبغرسق لرده اولان صفراوى اسهال ايدوب چيقاره بو مقوله صوينك
مقدار شربتى اوچ رطلدن نصف رطله دك مقداردر اون درهم نبات شكرى
ايله ايچه لر خيار ترشوسيكه سركه ايله اولا صو وبچيدر وسيوندربچيدر
خيار بدنده جوق اكلنور طعام ايله وطعام اوزرينه يميه لر اكر طوغرامه سى
صربلنمش اولان عورتم خيارك قورومش قابوغندن ايكى بچق مثقال مقدارى
ايچورسه لر طوغرماسنى اسان ايليه
خيار شنبه خيار شنبه درلر بيوك اغاجدراسى ولايتلرده مصر وطرفى
وهند ويمن وعمان وبصره وحبش ناحيه لرنده بتر قوزاغاجى قدر بيوك اولور
يپراغى دخى يپراغنه بكزر اما الوك كپجرك واوجلرى كسكندر وياپشلدقده
قاتيجه در يپراقلرى قانلرى اراسنده ياسمين چيچكينه بكزر صاردو چيچكى
اولورضرما سلقمى كبى برابر دزيلوب بتمشدر هر چيچكى بشر دانه يپراقدر چيچكلو
سالقمى ثنايلدزى كبيدر اشاغه صارقمشدر يمشى چيقماغه ياقلاشدقجه
چيچكلرى اغاروب وصولوب دوشر چيچكدنصكره كچى بوينوزى ديدكلرى يمش

سا الغملرینه بکزر بوغملو بیشیل قامشلری ظاهر اولور کمالن بولوب اولمغه یاقلاش
دیجه قزارمغه باشلار تمام کمالن بولوب نهایت بولدقده سیاه اولورلر ایچنده سیاه
عسل کبی قیولیغی وار در اول عسل منقوره بکزر طبقه لر ارسنده در دیکنلو کجی
بوینوزی دیدکلری یمشک جکردکی کبی بر دانه جکردکی وار در استعمال اولنان
اول عسلیدر طبیعتی درجهٔ اولی اخرنده حار در لینت ویریجیدر تحلیل ایلیجیدر
مسیحی نام طبیب دیمشکه طبیعتی بارد در اما برودتنه نظر وار در یعنی برودتن
اثبات مشکلدر بعضیلر دیمشلر طبیعتی معتدلدر بو کلام بعید دکلدر ایوسی اولدر که
اوستی دوز اولوب زیاده سیاه اولا ویلدابچی اولوب اغر وطولو اولوب قامیشی ایچنه
رك اولا خاصه سندندر یانمش اولان صفراء اسهال ایتمك وقانی کسکنلکن
ساکن ایدر واسی شیشلری کرك ایچروده وکرك طشره ده اولسون جمله سن
تحلیل ایدوب ایندورر کوکسی یومشادر سکرلری پاك ایدر صاف اولمشندن
مقدار شربتی بش درهمدن اوتوز درهمه دك در صو ایله اذوب ایچه لر اما بغرسق
اغریسنی پیدا ایلر زیرا بغرسقلرده یاپشوب قالور کثیرا وبادم یاغی اصلاح ایدر
اکر دلکو اوزومی عصاره سی ویا مرجمك شورواسی ایله قرشدیروب غرغره اینسه لر
کوکس وبوغاز ایچنده اولان شیشلری تحلیل ایدوب ایندورر اسهال ایتمه سی ضرر
سزدر حتی کبه عورتلره ایچوروب اسهال ایدرلر قارننده اوغلاننه ضرر ایتمز جکرك
اغریسنه نافعدر یره قالی کیدررر اکر نقرسین واغریسی اولان بندلره سوروب
صوه سه لر نفع ایلیه اکر کشنیج صوبی ایچنده اذوب انوکله غرغره اینسه لر ایو
اولماسی کوچ اولان بوغاز اغریلرینه نفع ایلیه کذلك یولتریز اغزده طتوب اندن
سونیلوب اینن یاشلوغی یونسه لر نفع ایلیه اکر چوق مقدار استعمال اینسه لر
بر قاچ کونه دك اسهال ایلیه بعضی کیمسنه لرده بو مقوله تاثیر ایدر امّا ازدر کرك
ایچمکله وکرك پشمش بنفشه ایله قرشدیروب حقنه ایدنمکله اسیلر سببی ایله اولان
سنتمالره نفع ایدوب تحلیل ایدر هنوز پیدا اولان بوغاز اغریلرین ساکن ایدر
وایو اولمغه باشلامش اولانی دشوب تحلیل ایدر خصوصا اکر بیاض انجیری
پشمش صو ایله ازلمش وقارشمش اولورسه زیاده تاثیر ایدر اکر انشده قینانسه لر
ضعیف اولوب بیناردو تاثیری قالوب کسیلور وبغرسقلر اغرتماسی قوی اولور
بغرسقلرده قاتیلنوب طاش کبی اولمش نجسه راست کلیجك یومشادوب اسان
لغله چیقاره اکر تمرهندی نقیعی یعنی اصلانمش ایله قاتنسه لر صفراوی اسهال ایچون
اولان بیوك دوالردن اولا اکر تربد قاتنسه لر غلیظ یاشلقلری وبلغملری

اسهاله کونلك شربت اوله رهندباصوبی ویاخود دلکو اوزومی صوبی ایله چکورده
اولان شیشلری کیدرمکده ویرقانه نفع ایتمکده غایتده یعنی بوندن ایو دوا
اولماز خصوصا اکر کشوثی یاغ صارماشغی دیدکلری دوا صوبی ایله دخی قاتیلورسه
نفعی زیاده اولا اختیار شنبه بولنماسه قدرت حواسندن نصف وزنی و
قوری اوزوم اندن اوچ وزنی ورب السوس که بویان کوکی ربی در السنهٔ ناسده
میان بالی در اندن بر وزن مقداری بدل لیدر بعضیلر دیمشلر اکر عورت سیاه
قابندن ایچسه طوغرماغی اسان ایلیه واوغلانی دوشوره

خرما چیچکی یاغی عربیده دهن الکفری خرما چیچکی ابتدا ظاهر اولدقده اوزرنده
اولان قابوق یاغی بارد در زیاده قابضدر چیقارماسنك طریقی خرما چیچکلرینن
الالر وقالی نسنه ایله اوزوب ازه لر دخی قابوقلرین برطغار ایچینه قیوب قابوقی
مقداری ایسه اول مقدار اوزرینه زیت یاغی قیوب اوچ کون دك دائما قرشدوره لر
بعده صقوب تصفیه ایده لر بو یاغ اسیدن اولان باش اغریسنه نفع ایدر
وتری طتوب حبس ایدر کل یاغی مقوله فائده ایدرسه بو دخی اول مقوله فائده
ویرور لکن بوقاری طوتار اکر حقنه ایدلنسه لر بغرسقلرده اولان چبانلره
نفع ایدوب تاثیر ایلیه

خردل یاغی عربیده دهن الخردل درلر اسیدر اسیجیدر خلطلری قطع
ایدیجیدر حرارتی درجهٔ ثالثه اواخرینه ایریشور ایچمکله ویاغلانمقله ایکید
اولان صاغرلیغه نفع ایدر قولاقده اولان شیشلری تحلیل ایدوب ایندورر
سنکرلری اچار صوق وقالی اولان جمیع شیشلری تحلیل ایدوب ایندرمکده
یاردم ایدر حتی حرکت التلری اولان سکرلرده اولان سنکرلری اچار و
انو نسا قلنی کیدررر اکر دماغی حمامده برقاچ کره بربری ادنجه بو یاغ ایله
یاغلاسه لر طوکنوبلغی کیدرر دماغك یاغلانماسنده اردینی زیاده جه
یاغلایه لر اما محکم اومایه لر بو یاغی چیقارمق طریقی بودر که خردلی دکوب
واسی صو ایله محکم اووب بعده صقوب یاغین چیقاره لر ویاخود خردلی ایچنه
دوکوب اسی صو ایچنده اصلایه لر بعده زیت یاغی ایله قرشدیروب صقه لر
اما بو یله اولان اولکیدن ضعیفدر

خشخاش یاغی عربیده دهن الخشخاش درلر سیاه وبیاض خشخاش یاغی چیقار
ماسی ایکی درلودر بر طریق بودر که سیاه خشخاش چیچکندن الوب سوسام ایله
قرشدیروب کونشه قویه لر قوتی سکدکده صقوب یاغلرین چیقاره لر بیاض

دخی بویله اولور سیاهدن اولان ابیوشدودیخی وابویچیدر صقال باشلرین باغله
سه لر بو فائده لری وبره اغریسی اولان قولاغه طملاتسه لر فی الحال اغریسنی ساکن
ایلیه استی اولان شبشلرک اغریلرین صوقولدقلرین ساکن ایدر باشدن کوکسه
کسکن خلطلر اینمکله اوکسوروکی اولان کیمسنه یه بیاض خشخاشک چیچکندن اولان
یاغدن ایچوروب وکوکسینی واطرافنی وباشنی یاغله سه لر اوکسوروکی نفع ایلیه
اولا باشن یاغلایه بعضیلر خشخاش تخمنی یاغن صقوب چیقادلر اما اول بونک
نفعی اولمی کبیدر لکن ضعیف اقدر دیمشلر
خشخاش رُبّی عربیده رب الخشخاش دیدکلری صوقدن اولان نزله لره نافعدر ماده کر
غلیظ ایدوب حرکتن ساکن ایدر چیقارماسنک طریقی بودر کم ایکیوز عدد بیاض
وسمز اولان خشخاش باشلرین الوب تخملری ایله برابر ایچنه دوکوب بعده التی رطل
صولیجنده اصلایوب واتشه قیوب محکم پشوره لر تا مهرا اولا بعده ایندوروب
قرشدیروب ازوب صاف ایده لر وصافی اولدیغنه اوچ رطل طاتلو صو وبرنجی رطل
بال قتوب جمله سن یواش اتش ایله شول مرتبه ده پشوره لر کی قیولنه بعده
ایندیروب حفظ ایده لر
خرما قوروغی رُبّی هنوز کمالن بولمش اولمیوب اکشی خرمادن اولور عربیده رب البسر
درلر درجه ثانیه ده قابضدر قوصماغه واسهاله ومعده ضعیفلکنه نفع ایدر
چیقارماسنک طریقی بودر که حیسوان ویاسکریه دیدکلری خرمانک قورغندن
الهلر حیسوان قزل خرمادر سکریه صاروخرمادر کم ایکیسی دخی معتبردکلدر
پس چکردکن چیقاروب وکندوده دوکوب صقه لر وپاک چولمک ایچنه یواش
اتش ایله اوچ پایدن بری قالنجیه دکین پشوره لر بعضلر اتش ایله پشورمیوب
همان کونشه قیوب صولولیغی کیدوب قیو اولنجیه دک کونشده طورر
خام کهربا سندروس دیدکلری قزله مائل صاری بر صمغدر کهربایه بکزر
اما کهربادن کوشکدر لذتنده اجیلق واردر ناس بینده سانده لوس دیدکلریدر
طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر حرارتی زیاده در بعضیلر دیمشلر درجه
ثالثده حار ودرجه ثانیه ده یابسدر ظاهردرک دخی بودر بغرسقلردن و
معده دن بلغم ارتوقلرین کسوب کیدر صوغلجان وحب القرع دیدکلری قوردلکر
قرار زیاده صوقدن اولان سکرلر کوشلمه سنه نفع ایدر کذلک رطوبتدن و
امتلادن اولان کوشلمه یه نفع ایدر ثواصیرکی اوتوراقده اولور یاتمش چبانلردر
سانده لوسی یقوب اول چبانلره توتسی ایتسه لر چبانلری قورووده کذلک صوق

نزله لره وزکامه توتسی ایتسه لر نفع ایلیه دیش اغریسنه ودیش اتلری یمه سنه
نفع ایلیه ایچمکله قان توکرمکه وبواسیر چبانلرینه نفع ایدر وباشدن رطوبتلری
ایندورور ونزلیه نفع ایدر اکر چبانلر اوزرینه اکسه لر قوردیدوب اتلرین بتوره
اکر کل یاغی ایله تاقیو اولنجه قرشدرسه لر المرده وایاقلرده آت ایچینه کرمش
اولان جاتلقلره نفع ایدر سانده لوسی کورشیلر استعمال ایدرلر تاکه بدن
لرینک رطوبتی کیدوب قوی اوله لر ویولمیوب درلمیه لر بورک اوینامسنه
ورطوبت سببی ایله اولان ربوه نفع ایدر زیرا قوتماسی واردر طلاقه نفع ایدر
اسکیدن اولان اسهاله ایودر اکر دوکوب دشی تکی چکری اوزرینه اکسه لر و
اتشده کباب ایدوب ایچندن چیقان صاروصو ایله کوزه سورمه کبی چکسه لر کوز
ده اولان پرده یه نفع ایلیه اکر عسل صوی ایله ایچسه لر حیض قانن وبولین یوریده
اکر قولاق ایچینه طملاتسه لر اغریسنی ساکن ایلیه اکر کوز ایچینه طملاتسه لر کوز
اولان نشانلری بر وجهله جلا ایلیه کم سحر ایلیه ایچمکله قانی حبس ایدوب طوتار
هر قنغی یردن ولورسه طوتار بوخصوص ایچون استعمال اولنجق ویاسکو
ایله ایچسه لر زیاده نفع ایلیه اکر کتورمکله واکر ایچمکله انا قارنندن اوغلانی
چیقارد مجربدر
خرما بکمزی عربیده سیلان دیدکلری تمام کمالن بولمش اولان خرماء صقوب صقندیر
سی کونشده قیوب تمام قیولنوب محکم اولدقده کا مخصوص اسمدر حقیقتده خرما
پکمزی دیمک اولور بو مقوله سی پشورمکله اولان پکمزدن ییکدر وغلیظ لیغی
از وغداسی صلحدر اما چوق ییسلر قانی یاقر ودنکی بوزار وصفرایه تیزدونر
اما پشوریجی وتحلیل ایلیجیدر وطبیعتی ایچلدوب معده ده وبغرسقلرده اولان
بلغملری جلا ایدر وصوق اولان جکری قوی ایدر دور وحلریز زیاده ایدر اما
مزاجلری اسی اولانلره ضرر ایدر رسته دخی ایدر اما بو خصوصده خرمادن
اشغه در اصلاحی بودر کم اوزرینه ماینخوش یمشلردن صورهلر صورهلر
وجربلو سنه لر ایله ییه لر وبوندن شولکی اتشده قوامه کتورلمش اولا کیچ
هضم اولوب اراجق سته ایدر
خروس کوزی عین الدیک درلر عربیده طاغلردن شهرلره کتوردلر قزل رنکلو
یلدرادکرمی وصیقل لو دانه لردر نباتی معلوم دکلدر اکثرا هند طاغلرنده اولور
بعضیلر دیمشلر بقم اغاجنک یمشیدر دانه سی لکی بوینوزی دیدکلری یمش چکرد
دکنه بکزرددر طبیعتی زیادحاردر رطوبت فضلیتیهسی دخی واردرجماعه زیاده

تحریك ایدر ادلیك صوینی زیاده جوق ایدرمقدار شربتی نصف درهمدن
مثقاله دكدر تازه سود ایله ویا اصلانمش قدرة حلواسی ایله ایچه لر ویاخود
شكر ایله ییه لر

خیرونك اوتی لسان نبطی ده قنابری وعربیده تملول و قملول دیرلر قیش صوكلرنده
بتوب بهار صوكلارینه قالور یبانلرده یبانلرده بتر تره لردندر برمقدار كسكنلكی
واردر عوسج دیدكلری دیكن وسائر دیكنلو یرلرده یبانی هندبا یپراغندن كچیرك
یپراغی واردر بیاض وایچه چیچكی واردر چیچكدن صكره بوزداق وایچه تخمی
اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه ده یابسدر خلطلری تلطیف ایدیجی وجلا ایدیجی و
طوغرلیجیدر یمه سی سودا حاصل ایدر خصوصا طوز ایله باصدیلن وطوز ایله
اولان زیاده ایدر یافی اتمكله بدنره اولان لكه وبچقلری قوپاروب كیدررد یمكله
دخی بهقه نفع ایدر طائفهٔ عرب یمكله وسود نمكله بدنده اولان بیاض برص
وبهقه انكله علاج ایدرلر طلاق وجكرده اولان سده لری اجار وكوكس و
اویكنده اولان غلیظ خلطلری اریدوب كیدررصوبی وقارنی یوریدور
بواسیر دیدكلری سوداوی قاندن اولان چبانلره ایو یا قیدرمزاجلری اسی
وصوق اولانلره دخی نفع ایدر دوالردندر یمك ایچون اصلاحی بودركه
سوسام ویابادم یاغندن وافریلغ ایله قاورب ییه لر

حرف الدال

دوم دكنی كوكی دوه طبانی فارسیده اشترغاز درلر دیكنلو برنبات كوكیدر
ایوسی خرسانیدر انوك دخی ایوسی اولدركه پاك وخفیف اولوب صاد ولیفی
دقراسی اولمیوب لذتنده لجیلغی اذو وعملری از وجرهی اعتدال اوزره اولوب
لذتنده برمقدار دلی لجیدر كسكنلك وداد سزلیق اوله لخذان كوكی وغیری
كوكلر قرهسدیروب حیله ایدوب دوه دكنی كوكیدردرلر طبیعی درجهٔ ثالثه ده
حار ویابسدر معدهٔ لجذوب یا قماسی ایله كوكلی بولاندرر وقوصدورر جوق
استعمال ایلیجك طعامه اشتها ویرور وهضم ایتدوررآندن بیان كیمسنه
نیجه زماندن صكره ككرد كرده رایحه سی چیقدوغی كچ هضم اولدوغیچون دكلدر
بلكه انكچوندركه قوتلی معده نك جرمنه كیروب طالار اولی بودركه سركه لیون
استعمال ایده لر سركه سی كندودن یكدر اكر جرمندن مثقال مقداری ایچسه
بلغمدن اولان سوداسببی ایله اولان حمیٔ ربعه نفع ایلیه ومعلقهٔ قزدروب
یاشلوغنی جلا ایدر وایچمكله صوق اولان زهرلره نفع ایدر اكر الی سركه سی ایچنه

قیوب جوق زمان سركه ده طورسه اولسركه ناطه صوغالی سركه سنه یقلانسه
یعنی نفعی انونك كبی اولاسركه ضرری كیدررویلخود انایدر

دلوجه مخوذ باضروچی دیرلر براغلجدر قودی وقانی اولاز یرلرده
بتراوه ارشونر ودخی اكسوك اوناریپراغی كاكنج یپراغنه بكزر قزل چیچكی اولور
چیچكینك قزللغی اجیقدر قیودكلدر چیچكی دوشیچك نخود قدر ودخی كوچك
سیاه ویومشاق یمیشی اولور اكر یمیشنی دوكوب وزیت ایله قره شدیروب واتش
ایله ازلجق اسیدوب سگلره وسلعه لره یاقی ایدوب برقاچ زمان مداومت
اولنسه جمله سنر كیدره سلعه هو شولچبانه وشیشه دیرلركه زیاده بیشوب
اتدن ایریلوب همان دری التنده قالمشلر لا اكر بواغاجك یپراغن ال ایله
یولوب ایچسه لر كوكسدن قان توكرمه قطع ایلیه اما بركره دن زیاده ایچمیلر
بواغاجده انلجق قابضلق وكوكس یومشاتمق واردر یمشی كوكلی بولاندرر
وقوصدورر قابضلغی ایله اویكن قامشی دیدكلری عضوه ضرر ایدراولی بودركه
یمیه لر قوصدرماق ایچون استعمال اولنان ادویه دن دكلدر انوكچون استعمال
اولنه

دوه ترنه كی قوصی عربیده بول الابل دیرلر اما مراد اولنكلدر بوبردوانك اسمیدر
كه مكهٔ مكرمه اطرافندن ویمندن كتوررد ربودوا دكرمی جودك كبی نسنه لر
در یاره لریا پشدرماق ایچون یالنزنده مشهود ومعروفدر بعضیلر دیمشلردوه
تزكیدر برمعروف زمانده جمع ایدرلركه اول زمانده دوه بعضی نبات اوتلاركه
خاصیتی بواوله پس جمع ایدوب ینه دوه سیدوكلر یله جودك جودك ایدوب حفظ ایدرلر
بعضیلر دیمشلر مكه طاغلری واطرافنده اولان طاغلر مغاره لرنده بولینوربربرك
اوزرینه جمع اولمش سیاه نسنه در طائفهٔ عرب كتوروب مكه ده صتارلر اهل
مكه الوب دوه سدوكیله جودك ایدوب حفظ ایدرلر بونقدیرجه بول الابل صوتام
ویرورلر صحیح دخی بودر مغاره دن كتوردلر دیرلركه یراسلجسیدر جودك ایتمز
دن اقول نامی صین ویزدر

دكنز اژدری ایلانلرین بیوك اولانك اسمیدر كه اژدردیرلر بعضیلر دیمشلر
شول بیوك ایلانه درلركه طشره ده كودینور اوك ایاقلری ویاخود اردایاقلری
اولا اژدرك اكر دریاده واكر قراده اولانی هرقنقسی اولورسه دری ایكن
یاروب قراده اولانك صوقدوغی یره ودریاده اولانك ضرب ایتدوكی یره اورسه لر
ایودریاده اولان اژدرك عقرب كبی قویروغی عنده نشتری واردر انوكله اصرور
قراده اولان كبی اغز یله اصرماز

دَذِيَكْسُ اُوتِي تَافْسِيَا دَرلَر ابتدا بولند وبعی جزیره نك اسمیکه ثافیس دد
اندن مشتقدر بعضیلر بو دوسدف دیدکلری نباتك صمغیدر اما بویله دینلر
غلط ایتمشدر بو دوا بر نباتدر کی بیوك دکلدر دار یانجه بکزر بپراغی وبیوکلکی
الاکوره دره بپراغی اوجنده طوراق ونی نباتی تاجلرینه بکزر قیورلمش باشی
واردر ایچنده بیاض صاروچیچکی واردر چیچکدن صکره یعنی لیفه سائل اوفاق
تخمی واردر بیاض وبیوك وقالیك قابوقلو کوکی واردر کسکندرکاه اولور
کوکندن قیوصوبی یعنی صمغی چیقاریلور شول وجهله که کوکن مدور کسوب
برادلر یارلدوغی یره صویی ظاهر اولور کاه اولور مدور کسوب التنه چقور
ایدوب بپراغیله اورتوب برکون وبرکیجه شویله طورر بعده جقور ایچینه
اقوب جمع اولانی الورلر بعضلر منکنه ایله صقوب صوینی الوب قالیك صاقسی
ایچینه قیوب قورودرلر بعضلر هم کوکن وهم بپراغن برابر صقوب چیقاردلر
اما بویله اولان ایکی اقلاذ کر اولنان لردن ضعیفرکدر مابینلرنده فرق شول
وجهله درکه یالکوز کوکندن اولانك زهومتی یعنی اغر رایحه لوچریکی زیاده
در ویومشاق قالور اما بپراغی ایله کوکندن صقیلانك جریکی وکسکنلکی
از اولوب بیمش اولور چیقاردقلرنده اولی بودرکه یلدوراتی کونده چیقاد
میالرزیر ایونه اوروب یوزی شیشرور وقباردر اولی بودرکه یوزینه پرده
چکه وبدنن اورته ودخی صوودیچی وقابض بلغ ایله یاغلنوب بنفشه یاغن
توقلایه طبیعت بودوانك طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر صمغی جمله
اجزاسندن قویرکدر واسی رکدر رطوبت فضلیه یعنی سکمیوب قالوریکلو نجی
واردر انجوندر که جذب ایندوکی نسنه تیز تحلیل ایلمز حرارتندن یبوستی
ازدر بودوا قوصدورچیدر واسهال ایدیچیدر اکر با لصولی ایله ایچسه لر غلیظ
بلغمی وصفراء اسهال ایلیه کوکنك قابندن وجرمندن استعمال اولنورسه
طقوز قیراطدن زیاده ویرمیه لر ایدا خی ایکی ولمقدار طوداتی وتی تخلیله ویره لر
صقلماق ایله اولاندن بش قیراطه دك ویره لر اما کندودن چیقان صمغندن
نصف مثقاله دکین ویره لر بودوالیله اسهال ایتمك یان اغریسی اولانلره و
اشتهالری باطل اولانلره ایودرکاه اولور شول کیمسنه لرکه قوصماغه قادر دکلردر
یمکلرینه قاتوب ویره لر استفراغ ایتدیرر اکرداء الثعلب اولان یراوزرینه
صمغن سوروب ویاخود تازه کوکیله اوسه لر زیاده نفع ایلیه وقیللری بتوره
کاه اولوردوکلمش قابندن ویاخود عصاره سندن برمقدار الوب اولمقدار

162

١٦٢

کونلك وبال موی قرشدیرب کوزالتنده اوتورشمش قان اولان نشانلره وباذنجان
رنکلو نشانلره یاقی ایدوب اوزرنده ایکی ساعتدن زیاده طوررد قدنصکره کیدرور
دریادن اسی صوایله ویاخود اسنمش انار صویی ایله یودلر نشانلری کیدررر اکر
یوزده اولان لکه بونلر ایله یوسه لر کیدرره اکر عصاره سنی بال ایله قرشدیروب
ایرکلو اویوره سورسه لر کیدرر اکر کبریت ایله قرشدیروب بیوك وقاتیلنمش
اولان جبانلره اورسه لر دشه اکر اغریان یان باشنه ودیزه ویا قلره وانغرسیجه
اولان الك یرلرینه سورسه لر اغریلرین کیدرر کوکی بریل دنصکره فاسد اولور
نفعی قالماز اکر کوکن اوفاق طوغرایوب ساده یاغ ایچنده قاوورن اول یاغ ایله صوقه
اولان اعضا طلا ایتسه لر اعضاء اسی ایره ر اعضاده والك یرلرنده اولان اغریلری
ساکن ایلیه اکر بو یاغدن فرزجلری بارد رنلج اولانلره قیونسنه ایله ایچورسلر
زیاده نفع ایلیه شول وجهله که غیری نسنه اکابرابر اولمایه قیل ستورمك ایچون
بدلی حرق یعنی کنکر درکاه اولور کوکی ایله عرق النساء مرضی ایچون حقنه ایدرلر
اکرچوق استعمال اولنسه حرارت وزیاده یانغین وقیزلق وبوغاز ومعده چوره لرنده
شیشلر وسدك طتولماق وقبض ونفس طارلیغی وکوزپرده لنمك وبوغلماق
عارض اولور علاجی قیماق وسد ویوغرد وصو ودلمش ارپه صویی وکل یاغی ایله
غرغره وتازه سود وبزرقطونا لعابن ایچمك ایله اکرتشنج یعنی سکربوزلمك عارض
اولمادیسه صوق صو ایچنده اوتوره لر بعضیلر دیمشلر صدف تخمی بالخاصه
بو بابده نفع ایدر
دِلْکُو عربیده ثَعْلَبْ درلر بیابانی بر حیواندر طبیعتی زیاده اسی ویابسدر
بعضیلر دیمشلر دلکو کورکنك اسیلکی سائر جمیعا کورکلردن زیاده در صاحب
کتاب ایدر بویله اولدوغنده نظر واردر دلکو کورکنك اسیلکی زیاده اولدیغچون
توجه لره وفزاجلرنده رطوبت وبرودت غالب اولانلره وعورتلره نافعدر
ایوسی اولدرکه بیاض اولا اسیلکده اکا یقلاشمازالاسمود کورك یا قلاشور
سیاه اولان تلکو کورکی دخی اسیدر اما رایحه سی وهواسی اغردر اکر دلکو صو
ایچنده پشوروب اغریسی اولان الك یرلرینه نطول قیوواسی صوین اوزرینه
دوکسه لر زیاده نفع ایلیه اکر دری ایکن زیت ایچنده پشورسه لر تاثیری زیاده
اولا واول زیت الك یرلرنده اولان قاتیلقلری وطوکلری تحلیل ایدوب کیدرر اکر
بوغزلیوب پشورسه لر دخی جائزدر اما دری ایکن اقویدر اکر اویکن قورودوب
دوکوب ماء عسل ایله ایچسلر اوکسوروکه ودبوه نفع ایلیه برمثقالدن زیاده ایچمیلر

اکر ایچی یاغن اریدوب طوکماسنه مانع نسنه قاتوب صچاق ایکن قولاق ایچنه طمزد
سه لر قولاق اغریلرین کیدررلر اکر اسکی زیت انفاق ایچنده اریدوب تقریبی واغرسی
اولان الک یرلرینی یاغلاسه لر نفع ایلیه اکر یاقلمش بمودطه قابوغیله اویکنن
قره شدیروب داء الثعلب اولان یره سوروب اوسه لر ایو ایدوب قیللرین بتورر مجربدر
اکر اوردندن واوشق که چادر اوشاغی درلر و کرفس صوینده هر برندن برابر
الوب اریدوب العیاذ بالله تعالی جذام اولمغه باشلیان کیمسه نک برنندن ایچره
قوسه لر هر اون کونده بر بویله ایده لر زیاده نفع ایلیه اتن یمک صوق مزاجلولره
ویالری اولانلره نافعدر و جماعی تحریک ایدر دیمشلر که خاصه لرندندر اکر بر کیمسنه
دلکودیشی النده طوتسه اوزرینه کوبکلر اورمیه واکر کوکرجنلر اولدیغی یره اصا
قوسه لر جمله سی طاغیلوب کیده اکر ایچ یاغیله صغرلرده وصوقلرده الاری واباقلری
یاغلاسه لر صوق ضرر ایتمیه واوشوتمیه اکر ایچ یاغیله بر اغاج پاره سن و یاخود بر قانجی
یاغلیوب اوک بر بوجاغنه قوسه لر جمله برالغیث یعنی پره لر انک اوزرینه جمع اوله لر
دَدِرجی عربیده جاد درلر هر حیوانک بیلان سائر اعضاسندن دریسی اعدلدر
یعنی عناصر اربعه سی نار هوا ماء تراب در و سائرلرده اولانلردن کوزل التشوب
امتزاج ایتمشدر و سائر اعضاسی نسبتله طبیعتی بارد یابسدر اندن حاصل اولان
غذا غلیظدر هرند کلو پشمه سی نا اولورسه اکاکوره حالی یرامازدر پشورمه سنک
الک ایو طریقی بودر که سرکه و فوجی ایله پشوره لر و اسی یاغلر ایله قاووره لر اکر بیوب
سکرسه اندن حاصل اولان غذا ایو و محکم اوله اما قاوونی ازاولمامق ایچون ایوسی
بریللق اولان دشی وارکک قوزیلر و سمز اوغلاقلردر دیلر یدر اکر دکنک ایله دوکلمش
اولان کیمسنه هنوز یوزلمش قوچ دریسینه صارسه لر فی الحال نفع ایلیه و دکنکدن
اولان نشانلری بر کوز و بر کیچه ده کیدررلر اکر اسکی پابوچ و پاشماق دریلرین یاقوب
ادوک سیر دوکی بره کی شش اولماسا ودسه لر نفع ایلیه و بو مقوله دریلردن
اولان رماد یعنی کل انش یاقماسندن اولان یاره لری و یوروبن درملکه اویلوقلر
اراسنده اولان سیر یقلری ایو ایدر اکر بیانی کربینک دریسنی یاقوب زفت ایله
قره شدیروب داء الثعلب اولان یره سورسه لر نفع ایلیه اکر کچی دریسن بچاق ایله سبروق
قان اقدوغی یره اورسه قانی طوتا بیلانک یاقلمش دریسی داء الثعلب اولان یره بلکه
داء الحیه یه یعنی دری صویلوب چاتلاماسنه ایو طلادر اکر هنوز قیوندن
یونولن دریمی طاغیلو مقوله سی اولان ایر کلو چبانلره و کچمک و اویونه صارسلر
نفع ایله قوشلر قورصاقلرینک و قانیقلرینک ایچ دریلری خصوصا خروسلرنک بو مقوله

دریلرینی قورودوب دوکوب مثلث ایله ایچسلر معده اغریلرینه فی الحال نفع ایلیه اکر
یلان اسروغی یعنی بر مجکینک هنوز یوزلمش دریسنی صارسالر زهری کیدوب بچکه
اکر یلان صوقان کیمسنیه بیلانک یاقلمش دریسندن بر درهم مقداری ایچوره لر
ایو ایلیه اکر فیل دریسنک بر پاره سن صوق صتماسی اولان کیمسنیه اصاقوسلر
صتماسی ساکن اوله اکر بمشلو اغاج اوزرینه که صوق و یاطولو ضرر ایلیه هیچ
تورقسه لر میمون دریسنی اصاقوسه لر باذن الله تعالی ضرر ایتمیه اکر بیلاندریسی
سن کیاسی اراسنه قوسه لر کوه لنمیه اکر صوانتنک دریسندن بر مقدارن
یاقوب بوجاق اوخی ایله تره شدیروب سوددن اولان بیوک چبان اوزرینه
سورسه لر اوچ کونه دک کیدررلر اکر چقال دریسن قدوز طلایان کیمسنه
اوزرینه اصاقوسه نفع ایدوب صودن قورقمایه زیرا قدوز طلادوغی کیمسنه
صوبی کوردوکی کبی قورقار زیرا ایچنده کلب شکلی کوریور بیلان دریلرینی
استی و خوش قوقولو تخملر واوتلر ایله یمک و اوزرینه شراب ایچمک دفع ایدر
و انجیر و عسل یمک دخی دفع ایدر صاحب کتاب ایدر هر حیوانک دریسی کندوسنی
بیان ایتدوکم یرده بیان ایتدم لکن کندودن مقدم اولان اطبانک عادتلری
بویله جاری اولمشکه دریلر احوالی ایچون باشقه باب ایدوب ذکر اولندوغی
اوزره بیان ایدرلر
دَوَه عربیده جمل درلر انکک دوه اسمیدر دیشی یه اطلاق اولنمز دوه اتنک غلیظ
لیغی و صرالتی زیاده در اکر اتندن یمک مراد اولنورسه بیاباندره اوتلادروبکی
قزل و یا اشقر یعنی صاری و قزل اولان دوه اتندن الوب اوقلاطون و طوراق و لی
ایله صولیچنده مهترلمو لجیه دک پشوروب بعده اولمش زیتوندن اولان زیت
یاغی و فلفل و کراویا و کمون ایله قاووروب بیه لر اکر قاوریلمامش یمک مراد اولنورسه
سرکه لنمش خردل ایله بیوب اوزرینه صو ایله قارشمش صافی اسکی شرابدن ایچه لر
بویله اولیجاق جملهٔ اشتهاسندن زیاده ایدر و التی زیاده حرکته کتورر حتی انزالدن
صکره دخی قائم طورر غلیظ و سوداوی قان حاصل ایدر التی یرامانلان اشول
کیمسنیه که اوقلا ریاضت یعنی ایش ایکن حرکت ایدوب یورلد وقد نصکره صوق صو
ایله یونمش اولوب بیه بعده بر مقدار حرکت ایدوب اوزرینه اویویه صوق مرضلر
اضرارنده مثلا حمیٔ ربع واویلوق اغریلری و عرق النسا کبی مرضلری اولانلره
ویللو کیمسنه لره یراسه اولور اما غیری کیمسنه لره سرکه و مری ایله اصلاح ایدوب
یمک اولیدر اکر بر کیمسنه ضرورت سببی ایله دائما دوه اتن بیسه سودای اسهال ایدر

سنه لر استعمال ایلدوکی بیدکده سرکه وسرکه لنمش کبره ودوه دیکنی کوکی ایله ییه لر
اکر بیان کیمسنه نفسنده اتشی مزاجلو ویاخود صکره دن برسنه یمك ایله استمش
اولماسه اوزرینه زنجبیل مرباسی ییه لر اکر اتك یاقسه لر غرغره کویه ایوطلا اولور
ارکك دوه نك اوکچی یونده لکه اوزرینه اتشی ایکن قوسه لر ایودوادر دائما
اویکن یمك کونلری کورایدر ارکك دوه ایچوکنك ایکمندن عورب الوب پنبه
پاره سی ویاخود یوك پاره سی ایله حیضدن پاك اولدقدنصکره اوچ بربری
اردنجه کوتروب بعده جماع اولنسه کبه قاله قورودوب ودوکوب قانی اقادیرن
ایچنه اوفورسه لر قادین دیکدوره اکر صرع ایچون اولان ادویه ایله ایچسه لر
نفع ایله سکل لری یاقی ایتمکله وتوتسو ایتمکله سکللری قوپارر اکر تازه ویاش ایکن
خنازیر چبانلرینه وسائر اوفاق چبانلره یاقی ایتسه لر تحلیل ایلیه دوه سدوکی
ایچمك جکرده اولان سیشلره نفع ایدر وسدهلرین اچار وجماعی زیاده ایدر اکر
قوقلاسه بورون قامیشی دیدکلری عضوده اولان سده لری اچار وچرکین
رایحه سن کیدره اکر سرخوش اولان کیمسنه ایچسه سرخوشلغی کیدره استسقایه
وطلاق قاتیلغنه نافعدر لقاح یعنی شول دوه که طوغوره الی ایکی اوچ ای اوله
اوماغوله دوه لرك سودی استسقایه زیاده نافعدر بعضلر دیمشلر ارکك دوه
نك کوزی سهیل یمانی یلدزینه راست کلسه فی الحال فوت اولور ارکك دوه
کوکره دوکی زمانده صالیاسندن الوب ایچسه لر دیوانه لیك ویره اکر بیان نعناسن
صقوب کوکرمش اولان دوه بورننه طلا ایتسه لر کوکرمه سن ساکن ایلیه اکر ارکك
دوه یوکندن الوب قطرانه بولایوب یاقوب قان اقدوغی یره ویاخود قانی اقار بورنه
اکسه لر دیکدوره اکر دوه ده اولان کنه عاشق اولان کیمسنه نك یکنه بغلسه لر
عاشقلغی کیدوب عقلی باشنه کله
دموز عربیده حدید درلر دمور ایکی دورلودر بریسی فولاد طبیعی در که تزکیده
بولاد درلر بولاد طبیعی اولدر که غیری اجزا قاتلمیوب کندودن محکم وقاتی خلق
اولنمش اوله بولاد طبعیته یه فارسیده شاپورقان وعربیده حدید ذکر درلر
واسطام دخی درلر دمورك بر دورلوسی دخی کوشکدر اکا دشی دمور درلر فارسیده
نرماهن یعنی بومشاق دمور دیمکدر بر دورلوسی دخی واردرکه دشی دموره بعض
اجزاء قاتوب انلر سببی ایله قاتی ومحکم ویاپلاولور بومقوله یه دخی بولاد درلر اما
بولاد طبیعیدن اشاغیدر اکر دموری قیزدروب صوه ویاخود شراب ایله
سوسیندوروب ویاخود ایکیسی ایله معا اول صودن ایچسه لر اسکیدن اولان اسهالی

وبغرسقلرده اولان چبانلری وطلاق شیشلرین وهیضه که معده یه اکسوزدن
بر فساد عارض اولماغله اشاغه ویوقارودن قوصماغه درلر انلری کیدره وفاسد
اولان معده یه قوة ویره واستسقاء طبلی که جکرده برودت غالب اولماغله غدا
هضم اولمیوب ویاخود زیاده حرارت غریبه سببی ایله زمان هضم تمام اولمادین
ینیلان طعام بخار اولماغله مریضك قارنی طبل کبی شیشمکدر درلر بومقوله مرضی
کیدره وبدن رنکین کوزل ایدر اکر قدوز طلامش اولان کیمسنه اول صودن
ایچورسه لر نفع ایدوب صودن قورقمیه وجماعه دخی تحریك ایلیه زیرا کوکسده
اولان پرده لری قوی ایدر اول صودن ایچمکله واتشی ایکن دوکمکله یوز کوز
شیشمه سن وسائر اعضا کوشلمه سن کیدررر دمورك خاصه سندندر اکر
اکا لیوب ازفاغینی زهرلو یمك ایچینه ویاخود زهرلو شربت ایچینه قوسه لر
زهری کیدویه جکوب اولطعامی ییسه لر ویاخود شربتی ایچسه لوضرر ایتمیه
ودمورك خصوصا بولاد دمورك اکلنمیشی ادنی قتل ایدر بش درهم قدرین
ییسه لر قتل ایدر ایچن کیمسنه نه قارننده اغرلیق صکره زیاده اغری واغز قورو
لغی ویاتغین وزیاده باش اغریسی عارض اولوب قتل ایدر علاجی بودر که اولا
بر درهم مقداری مقناطیس طاشندن ایچوره لر بعده اوزرینه قوی مسهل ایله
تازه سود ایچوره لر جاذب وکسکن حقنه دخی ایتسه لر جائزدر بعده ساده یاغ
وقایماق ایچوره لر تا الی واصطرابی ساکن اوله بعده سمز تاوق شوروا سن
ایچوره لر خاصه سندندر اکرا اکلنمیشنی اویوکن حوداریان کیمسنه بوغازنه
اصاقوسه حوداسیه اما دمور نجاری یعنی اوزرینه بولنان پاسی وکیره یکی
اکا زعفران الحدید درلر انوك طبیعتی زیاده قبض ایدیجیدر اکر عورت کوترسه
اقار قانن دکدوروب قطع ایلیه اکر قیراط مقداری ایچسه لر کبه لیکی منع ایلیه
اکر سرکه ایله قرشدیروب طاغلمش تره القلره واوفاق چبانلره سورسه لر تیز
کیدره کاه اولور که احتش کمطرنا قلری دیبنده اولان چبان وشیش دره اکا وظفره
که کوزده وطرناق کبی بیاض وقاتیلق وزیاده لکدر اکا وکوز قپاقلری ایریلنوب
قاتیلمه سنه واونوزاقده اولان بواسیر چبانلرینه نفع ایدوب ودیش اتلرین محکم
ایدر اکر بغرسق اوزرینه سورسه لر نفع ایلیه اکر داء الثعلب اولان یره سوده
سه لر قیللری بتوره اما دمور بوقی نك احوالی دخی قریبا ذکر اولنور انشاء
الله تعالی
دمور دیکنی و بك نخودی و چوبان تلقدان درلر عربیده حسك درلر معروفدر

اوچ کوشه‌لو یوتوراقدر مغرب جانبلرنده حمص الامیر یعنی بك نخودی دیمکله
مشهوردر دمور دیکنی ایکی دردلودر بری یبانیدر خرابه یرلرده و ایرماقلر
یانلرنده بتر یپراغی زیتون یپراغنه بکزر دیر اوزرینده درشت و بداقلری واردر
یپراغی یاننده قالن وصیق دیکنی واردر بریسی دخی انجق ایرماقلرده بتر اولوب
بداقلری یردن یوقارودر دیکنی کزلودر یپراغی بصتی در اوزون بداقلر اوزرنده
بتمشلردر بداقلرینك بالدرلرینك یوقاروسی اشغه سندن قالیکدر بالدرکی
اوزرنده قیل کبی اینجه وبربره جمع اولمش بشاق وزرنده اولان اینجه دیکنلرم
بجزرنسنه‌لری واردر بونك دخی یمشی اولکینك کبی قانیدر بو نبات ازاجق
رطوبتدن ترکیب اولنمشدر ازاجق تحلیل ایدیجی حرارتی دخی واردر اما برودت
مزاجینه غالبدر یعنی برودت حرارتندن زیاده‌در بو نباتك ایکی دردلوسی دخی
دخی اتی شیشلر پیدا اولمامغه و زیاده اولماماغه موافقدر یعنی منع ایدر اقاد
مقوله‌سی اولان هرمادهٔ منع ایتمکی واردر اکر ایچندن صقلان صویی ایله ویا
پشمشنك صویی ایله برعضوه سوریسه‌لر قوی ایدوب یرامار خلطلری قبول ایتمکدن
منع ایلیه صحرالرده اولان دمور دیکنی بوکرکلرده رقاوقده اولان طاشلری اوفاق
لیوب بول ایله چیقاره کذلك عرق النسا چیقاروب ایچسه‌لر وشراب ایدوب ایچسه‌لر
وایچندن صقلان صویی ایچسه‌لر بوفائده‌لری ویره اکر دوکوب عسل ایله
قریشدرسه‌لر دیش اتلری اغریسین وبوغاز ایچنده سکرلو اتلرده اولان شیشلر
واغزده اولان یرامار دلیجه‌لری و اوفاق قباردجیقلری کیده ر و ایواعصاره‌سی
ماده‌لری منع ایچون و قورتماق ایچون و صوتماق ایچون اولان سرمه‌لره قتارلر اکر اول
ذکر اولنان عصاره‌سندن ایکی مثقال مقداری ایچوب یپراغی ایله یاقی اینسه‌لر
سیاه ایلان اصرماسنه نفع ایلیه اکر شراب ایله ایچسه‌لر قتل ایدیجی اولان اوتلر
ضررن دفع ایلیه اکر پشوروب صوین پیره لو یره سرپسه‌لر پیره‌لری کیده ره
کاه اولور ارماقلرده بولنان دمور دیکنی اون کبی اوودوب اتمك ایدرلر ایکیسی دخی
سیدوکی یوریدور وارلیان صوین دخی زیاده ایدر خصوصا تخمی زیاده تاثیر ایدر
واسیدن اولان قولنجی دفع ایدر تخمندن نمقدار فائده وار ایسه یپراغنك عصاره‌سی
دخی اکا کوره نفع ایدر تخمی صارودر دیکندن اول چیقار تخمی درشت صکره دیکنی
بتر دیکنی اوچ کوشه‌لودر ایچی صارودر نباتنك صوین دخی چیقاردلر شول وجهله
نباتی تمام بتوب ایرشدکده دوکوب وصقوب صوین چیقاروب کولکه‌ده قورودرلر
دمور بوقی عربیده خبث وخبث الحدید درلر دمور وباقر وسائر بونلره بکزر

نسنه‌لرکه کیمیایه چالیشان کیمسنه‌لر انلره اجساد درلر بونلر طپراقدن ایریلوب
سبوك لندکده ویاخود معدنلردن ایرتلاندقده ایچلرندن چیقوب صافی باقر
ودمور اوله منیان طپراقلو وطاشلو نسنه‌لردرکه توکیده دمور ویاخود باقر
بوخی درلر هر برینك طبیعتلری وتاثیرلری وقوی‌لری دمور بوخیدر طبیعت
جمله سنك طبیعتلری درجهٔ ثالثه‌ده قورودیجی ودرجهٔ ثانیه‌ده اسیدر اکر
دمور بوخی کسکن سرکه ایله ازوب بعده پشورسه‌لر قولاق ایچندن اقار یاکلقلری
قورودیجی دوا اوله اتی شیشلرم یاقی اینسه‌لر تحلیل ایلیه اکر اخر مناسب نسنه‌لر
ایله قریشدیروب ایریلمش اولان کوز قپاغنه اورسه‌لر نفع ایلیه ومعده‌یه قوت
ویروب یاشلقلرین قورودوب و کوشنمه‌مه‌سن کیدره اکر اسکی خرما شرابی ایله ایچسه
بو مقوله نفع ایدر اکر عود تلر ایچسه‌لر ویاخود کوتر نسنه‌لر چوق قان اقمغنی منع ایدر
وکبد اولماسنی وحیض قانی منع ایلیه وسیدوك طورماسن منع ایدر و
کوشلمش اولان اوتوراغه سورلوب صوسه‌لر کیدره اکر معاونت ایدر دوالر ایله
قریشدرسه‌لر یاشلقدن المی اولان طلاقه وجکره ومعده‌یه وهر عضوه که ایچروده
اولوب قورتماغه وقبض ایتمکه محتاج اوله انلره بیوك دوالردن اوله یعنی زیاده نفع
ایلیه اکر یالکوز واکر غیری نسنه ایله قریشدیروب ایچسه‌لر قاوقده وبغرسقلرده
اولان چبانی اوکلتماقده عجب خاصه‌سی واردر استعمال ایدنلر وایجد رکه سرکه
ایله وافر اووب و ازوب کونشده قورودوب که تمام لطافتلو اوله وایکی دانقدن زیاده
استعمال ایتمیه‌لر بر دانق مقداری یمرطه صاروسی اوزرینه اکوب ییسه‌لر
اعضاسی کوشلمش اولماقدن و یاشلیق غلبه ایتمه سندن جماعدن قالان کیمسنه
جماعه تحریك ایلیه اکر دوکوب وصو ایله محکم ازوب بعده یکرمی کره یویوب اوچ
پرماق اوزرینه کلور نیت یعنی قیوب بر پرماق کیدنجه قیناده‌لر بعده اوزرینه
دوکیلوب الکدن کچورلمش تره تخمندن اون ایکی درهم مقداری قتالر وبر مقدار بال
دخی قیوب هر صباح پرماق ایله بر مقدار یونسه‌لر اوازی صاف ایدوب رنك وروی
کون ایلیه وبدن دریسنی قوی ایلیه ولیچنده اولان فضله‌لرین وفضله‌لرین چیقاره
خاصه سندندر اکر سکنجبین ایله ایچسه‌لر قتل ایلیجی اولان دوالره نفع ایلیه
خصوصا خانق النمر که قپلان اولدوریجی اوتی درلر اندن اولان ضررلری زیاده دفع
ایدر باقر بوخی دخی اکا یقیندر لکن بونده جلا و تلطیف ایتمکلیك زیاده‌در
خصوصا اکر کوز دوالرینه قاتسه‌لر زیاده جلا و تلطیف ایلیه بدن ایچروسنده
استعمالی جائز دکلدر زیرا زیاده کسکندر اما قلای بوخی زیاده قابضدر ایوسی

اولدیکه صارو وقالیك وصیق اولوب انلمه سی کوچ صافی وشفاف یعنی برنسنه
کورمکه مانع اولمیوب اخر طرفنده نه وار ایسه بو جانبده کورینه کاه اولور بونی
بودلر شو وجهله کی فرفره اوروب سورمکله اوزدلر وصولیجینه قیوب صو ایله محکم
جالقادلر واوزدلر وصوینی اخر قابه بوشالدوب تکرار صو ایله اوزوب صوینی اخر قابه
قودلر اصلا ایریسی وقویولیغی قالماز بعده صوینی ترك ایدوب طوریلوب نیسی
واریسه صو دیبنه اینوب صافی اولیجاق صوینی بیانه دوکرلر ودبنده قالان
انلمش وابنجه سی چورك چورك ایدوب حفظ ایدرلر قورشون کبی کوزلره نافع
دوا اولور کوزده اولان یاره لری وچبانلری اوکلدوب اتلریز بتوردکومش بونخی
لطافتلیدر کوزده اولان مرضلره ایودر کوزلرده اولان چبانلری بتشدیروب
قودتمماق ایچون وبتورمك ایچون اولان مرهملره قتارلر قابضلغی دخی قویدر
التون بوخینك دخی تاثیری ولطافتلکی کمش دن زیاده در اکر صو ایله اوزوب
قولتقلره سورسه لر چرکین قوخولرینی کیدرر دمور بوخینی چوق ایچسه لر
دموری اکثریلیوب اکثرلمیشنی ایچمکدن نه عارض اولورسه اندن دخی اول عارض
اولور علاجی دخی انوك علاجی کبیدر

دلکوحایه سی عربیده خصی الثعلب یونانیده ساطوریون بعضلر طریفلن درلر
معناسی اوچ یپراقلو دیمکدر زیرا بر نباتدر که الك چوق اوچ یپراغی اولور بیرم
اکیلمشلر در قوزی قولاغی دیدکلری اکشی یپراقلر کبی ویاخود زنبق یپراغی
کبیدر لکن بونك کیچرکدر ونکنده قان کبی قزللق واردر بر ارشون قدر اوزان
اینجه دالدری واردر زنبق چیچکینه بکزر چیچکی واردر بلبوس کی قوزصانیدر
اکا بکزر کوکی واردر اما بو دکرمیدر وقوزدکلودر اوستی قزل وایچی بیاضدر
یلشکلکی واردر لذتلی طتلودر طبیعتی حار ورطبدر حرارت ورطوبتی درجه
ثانیه یه یاقلشور اکر اوچ درهم مقداری سیاه قابض شراب ایله ایچسه لر شول
کزاز ونشیجه نفع ایلیه کما نلر سببی ایله ادمك بوینی کروسنه اکیلور وبو ذکر
اولنان دوا جماعی تحریك ایدر بر دورلوسی دخی شویله درکه انکدا دخی نباتی
اوکلکی کبیدر اما تخمی کتان تخمنه بکزر رطوبت فضلیه سی چوق در سقنقور
دیدکلری حیوانلر کبی جماعه تحریك ایدر کوکنك قزل وانجه قابی واردر
ایچی بیاضدر وکندوسی طتلودر اما لخفیف دکلدر طاغلرده اجوق یرلرده
بتر خاصه سنا ندر اکر برکیمسنه کوکینی الده طوتسه جماعه تحریك ایلیه اکر
شراب ایله ایچسه لر دخی زیاده تحریك ایلیه اما تخمی قدر تحریك ایده مز

بو نقل حکیم دیسقوریدوس کلامیدر اما معروف دکلدر بلکه استعمال اولنان
بر نباتك کوکیدر که اول نباتك برماق کبی اوزون ودوز یپراغی واردر بیرم یاپشمش
دور بر قاریش قدر اوزدکی واردر اوزرنده ایکی دانه صاری چیچکی واردر
چیچکینك اورتاسنده سیاهجه برنسنه واردر کوکی ایکی بولوك اولور ایکی
کوچك یمرطه لر کبیدر دوشنوب دوردلر هر یمرطه دن بر اینجه واوزون
طمرلر اولور انوك اوجنده دخی بر کوچك دانه اولور وبو دانه بیوك اولدقجه اکا
یاپشمش اولان بیوك دانه صولوب قورور انچون بوکا قاتل اخیه دخی درلر
وکوکنك رنکی صاروییه مائل بیاضدر لذتنده طتلولق واغز بوزرکسکنلك
وقیولیق واردر دلیجه سی اردلیك صویی دلیجه سنه یقین در اکر ایکی
مثقال مقداری ایچسه لر جماعه زیاده قوة ویره بعضلر بال ایله قریاسن
ایدرلر بعضلر دیمشلر بو نباتك بر صنفی دخی واردر خرما اغاجی شکلنده
در اوزرنده چیچکی واردر انوك کوکی دخی تحریك جماع ایچون استعمال ایدرلر
لکن اولکیدن ضعیفدر بعضلر بیان ایله جمله نباتتنی زیت یاغی ایچینه قیوب
اول یاغ ایله ذکری اووب سورب زیاده تحریك ایدر بویله ایتمك کوکن
استعمالدن اقویدر بعضلر دیمشلر بو نباتك بر صنفی دخی واردر یپراغی
وبداغی دخی قزلدر الی یردن قوپاروب چیقاران کیمسنه لك الی قوردر علاجی
بودرکه اول نباتی یاقوب اوزوب بال موم وزیت ویاخود شیروغن یاغی
ایله محکم الینه سوره لر ودخی معلوم اوله که بین الناس ثعلبیه شهرت شعار
مفرح بر دوادر که عسل وشکر ایله طبخ ایدوب سوق بازارده بیع اولنان
بو خصی الثعلب که دلکوحایه سی دیدکلریدر

دارچین عربیده دارصینی درلر معروفاتی دوادر فقیر مترجم ایدرکه دار
لفظی اکر لسان فرسده واکر عربده شجر معناسنه استعمال اولندیغی مسموع
دکلدر بلکه اصح بودرکه لفظ دارصینی داروء صینیدن تخفف اولان ترکیدر
اکرچه دار اغاجی استعمالی واردر اما بو مقامه مناسبتی یوقدر خصوصا دار
فلفل که معلومدر اغاج اولمیوب دار دواید وکی یعنی دوا الید وکی هرکسه معلومدر
دارصینی دخی بویله در وبو دارچین برقاچ درلودر ایوسی اولدر که جسمی اتلو
وقالیك اولوب ویك اولمیوب کوشك رنك اولا ورنکی قزل اولوب بر مقدار
سیاهه وتوز رنکنه مائل اوله ولذتی برمقدار دلی لجیدوب قابضلغی وازلجق
طتلولغی وازلجق زعفران لجیلغی وبرمقدار یاغلولغی اولوب رایحه سی بللو

وقوى اولا دارچینك برصنفی دخی واردر كه اینجه واوزون وقابوغی دخی اینجه
اولوب بربرینه صاریلوب دوز اولور ورایحه سی ولذتی ضعیف اولوب قامیش
كبی ایچی بوشدر باشدن باشه اوزونه یارلمشدر بتشمش دكلدر كویا كه قورومش
ضرماچبوغی قابوغیدر بومقوله دارچین ضعیفدر حرارتی وخلطلری اینجلدوب
تلطیف ایتمه سی ازدر برصنفی دخی واردر كه رنكی سیاهه مائلدر وكوشكدر
لیف كبی بومقوله دخی یرامازدر نفعی یوقدر برصنفی دخی واردر اكا قرفه
الدارصینی دیرلر اینجه وقاتی ورنكی سیاهه مائل اولوب كوشك اولماز ولذتی
ورایحه سی وقوتی قرنفل كبیدر محصل كلام بودر كه دارچینك رایحه سی
خوش وكوزل وبللو اولوب سدف ویاقره دمانا كیمیوندر انك رایحه سی
كبی اولماماق بولكندندر شول دارچینكه بوصفت ایله اولمیه ویاخود رایحه سی
سدف ویاقره دمانا رایحه سی كبی اوله یرامازدر اكر بعضی بولیك بولنوب بعضی
یرامازاولورسه اكا كوره اولور طبیعت جمله سنك طبیعتی حاره ویابسدر اما
ایوسنك حرارت ویبوستی درجهٔ ثالثه اولنه ایریشور خلطلری اینجلدوب
تلطیف ایتمكده بوندن اوته اولماز بولی یوریدر طبیعتی یومشادر خلطلری
پیشورر حیض قانینی یوریدر واچمكله وكوتری ایله عورت قارنندن اوغلانی
دوشورر مطلقا زهرلره نفع ایدر كرك زهرلو جانوارلر صوقمغله كرك غیری
زهر اولسون كوزه سورمه كبی چكسه لر قراكولغی كیدرر جلاویرر ودواء
كوز طبقه لرینه ایرشدیرور اكر عسل ایله قرشدیروب بثور لبنیه یعنی ایچنده
سود كبی اق صولی اولان كوچك سولچیلره وچبانلره ویوزده اولان لكه لره
بولاشدیروب سوریسه لر كیدرر كوبو ایله افشان ایدرسه وبوكرك لر اغریلرینه
واستسقاء طبلیه ورطوبت زیاده لیكی ایله اولان اوكسوروكه ونزله لره نافعدر
وكوزقوخولره كیدرور بعضلر دارچینی دوكوب وشراب ایله یوغروب وچورك
چورك ایدوب كولكده قورودوب بویله اولانك قوتی چوق زمان طورر دار
چینی اغز رایحه سنی كوزل ایدر وصوق اولان معده وجكری اصلاح ایدوب
صووقلوقلرین كیدررمه ایله وقوقلامق ایله باشده اولان یرامان رطوبتلری
قورودر یالكوزی ایله كوزه سورمه كبی چكسه لر كوزه قوت ویروب كسكن
ایلیه یاشلیق سببی ایله بوغلمش وایریلنمش اولان اوازی صاف ایدر واویكنه
وبوغازده قولاقلر التلرینه وبوغازه دوكیلن بلغملری تحلیل ایدر وجمله یرامان
یاشلقلری قورودر وبوغاز یانلرینه بلغم دوكیلوب اول بلغم سببی ایله

اولان رایحهٔ دفع ایدر واستسقانك اكر لحمیسی اكر زقیسی كه بومرضلرده اشید
نفع ایدر قلبه وحواسه ذكاویرور خصوصا هلیلهٔ كابلی ایله زیاده ویرور اولی
بودركه بوخصوص ایچون بردفعه ده ایكی درهمدن زیاده استعمال اولنمیه غیری
نسنه لر ایچون بش درهمه دك جائزدر دارچین یللری طاغیدر توقش چبانلر
وقاسیق یارلمق ودبه لیك ایچون اولان دوالره كیرور دتره مه سی اولان
باشه واله وغیریه دارچینك كندی ویاغی ایله سوروب یاغلرلر نفع ایدر
معده لری صوق اولان كیمسنه لرك بیوك دوالرندندر اولی بودركه بومقوله
كیمسنه لرك ودخی شول كیمسنه لرك كه كوكسلرنده غلیظ خلطلر اولا وكوكو ایله
قولای نفس المغم مرادر
وتیز تیز نفس المق مرضی اولا بونلرك طعاملرینه وافر دارچین قتالر یكری
طاغنما قدره فلفل وخولنجان تاثیری زیاده در زیرا دارچین كرچه شیشلری
ایندورور اما شیشه سبب اولان غلیظ بخارلری طشره ایدرمز انكیچوندركه جماعی
تحریك ایدر والتی قوامه كتورر ونفسه قوت ویرور وصاره صوكبی ولازم باش
لقلری اصلاح ایدر وبدنی بونلردن پاك ایدر اكر مصطكی ایله پشوروب
صوین ایچسه لر ایچغر یعنی ساكن ایلیه دارچینی قاوغصر ایدر كتره واسارو
كی كدی اونیدر اصلاح ایدر خلطلری اینجلدوب لطافتلی ایتمكده ومادهلری تحلیل
ایدوب ایندرمه ده دارچینه بدل ادرپچیدن مثلی مقداردر اما دوقو اصلاح
ایتمده بدلی ایكی وزنی وبر مقدار زیاده حب العلاسلیخه دروبدلی قرنفلدر
ماده لری تحلیل ایتمكده بدلی كبابه دن ایكی مقداردر وجماع ویاشلقلری قورودوب
ومعده وجكره نفع ایتمكده بدلی وزنیجه خولنجاندر

دارفلفل معروفدر بوبرچچیكیدر دیدیلر اما بوكلامك صحتی معلوم دكلدر
بلكه بعضی مسافرلر حكایت ایتدیلر كه دارفلفل بوبر اولدیغی ولایتلردن
غیری ولایتدن كتوردرلر ودارفلفل اغاجی بوبر اغاجندن بیوكدر زیرا بوبر
اغاجی انجق نار اغاجی قدر اولور اما دارفلفل اغاجی توت اغاجی وایلغون
اغاجی قدر بیوك اولور دارفلفل دخی قورودقده توت دانه سنه بكزر رنكی
طوز طپراق رنكیدر قاتیلغی واردر لذتنده بوبر كسكنلكی واردر حرارتی و
یبوستی بوبردن ازدر ایوسی اولدركه طولو اولوب قارشمش اولمیا یوسی صو
ایچنده اریمز ولذتی بوبر كبیدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حاره ویابسدر یبوستی
ازدر دارفلفل اسیدیجی وتحلیل ایلیجیدر صوق اولان مرضلری كیدرر
كوكسده اولان پرده لری اسیدر طعامی هضم ایتدیرر جماعی ایو تحریك ایدر

اغزلیجه سن کوزل ایدر قوصماغی طوتار اکر عورت کتور دنسه دحمك خوش
واسی ایدر اکر کچی جکرین کباب ایدوب دارفلفل قانوب صوین صقوب کوزه چکسه لر
کوز پرده لنمه سنه نفع ایلیه معدهٔ قوی ایدر طعامی اسانلغیله سکدورر دیمك
ایله ومناسب یاغ ایله اوزرینه سورمکله عقرب وزهرلو بوك اوریجك
صوقد قلرینه نفع ایدر مقدار شربتی بر مثقاله دکدر دیمشلر که باشه ضرر
ایدر ضمغ عربی اصلاح ایدر

دُوتُوْن عربیده دخان درلر هر دوتون قورودیجیدر زیرا طپراقلولغی واردر
وارلجق استماسی دخی واردر زیرا بر مقدار اتشی دخی واردرکه اولوراسیلغی
ایریلور هر دوتوندن حاصل اولورسه اکا کوره اولور نفسنده اسی وکسکن
اولان نسنه دن اولان دوتون کرولتی وکسکن اولور وطتلو نسنه دن اولان
دوتون دخی طتلو اولور کوزدوالرنده استعمال اولنان کونلك دتونیدر چپانلو
وشیشی اولان کوزلردوالری اجزاسنه کیرور کوزلری پاك ایدوب اتلرین
بتورر کذلك کوزکر یوکلرین کوزل ایدر دوالره دخی کیرور بعده مرمکی
وبطم دوتونلریدر بوایکی دوتون کوزلرده اولان یاشلقلره وکوز قویرقلرنده
وبوجاقلرنده اولان بینه لره نافعدر یاشلرین اقیدوب ایندورر درص ارث وقاد
سببی ایله اولان کوز شیشن واغریسن کیدرر جلا ایدر میعه که قره
کونلكدر انك دوتونی دخی قویدر بعده نفت بعده قطران دوتونیدر دوتون
هرنه دکلو اسی وکسکن اولورسه کوز قیلرین دوکماسنه وقاتیلماسنه و
قزارماسنه وشیشنه وقپاقلرینه دوا ایچون انفعدر وسائرندن تیز
تاثیر ایدر

دَرُونَجْ عَقْرَبِی وچیان اوتی فارسیده ده دَرُونَجْ درلر لکن ترکیده بو اسمله
شهرت بولمشدر ولایت شامده خصوصا بیروت طاغنده چوق بولینور
بر نباتدر کوکیدر اول کوکله عقربه درلر نباتنك یپراغی یرا وزرنده دوشنور
یره یاپشمشدر یپراغی ایلان یصدوغی دیدکلری یپراغه بکزر اما بو صاروه
مائلدر واوستی اوفاق تولودر یپراغی اودنه سنده ایچی بوش ایکی ذراع و
دخی زیاده چبوغی اولور چبوغی اوزونلوغنه بتمش اوفاق بش ویاخود
یدی دانه اوفاق بربرندن ایراق یپراقلری واردر وچبوغنده اولان یپراق
لری یرده اولان یپراقلردن اوزون وایخه دکدر چبوغنك اوجنده قوبجیلر
کوروکنه بکزر ایچی بوش صاروچیچکی اولور عقرب شکلنده کوکی واردر

هربیلده کوکنك بر مقداری اکسیلوب کله جك سنه ده قالاننده کیرو بتر
انوکچوندرکه هرکونده ایکی اوچ بوغوعی اولور کوکنك لذتنده بر مقدار اجیلق
وازاجق خوش قوخوسی واردر ایوسی اولدرکه قاتی اولوب اغر اولا ودلیجه سی
خوش اولوب ایچی بیاض اولا طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار ویابسدر یللری تحلیل
ایدر وزهرلو جانوارلر صوقدوغنه نفع ایدر کرك اول ایچمکله وکرك واقع اولدقدنصکره ایچمکله واوزرینه سورمکله نفع ایدر صوقدن اولان یورك اوینه
ماسنه نفع ایدر وعورتلر رحملرینك اغریلرینه نفع ایدر وبغرسقلر ومعده ده
اولان غلیظ یللری اکسلدوب تحلیل ایدر ایچمکله وانجیر ایله یاقی ایدوب زهرلو
اوریجك وعقرب صوقدوغی یره اورماغله نفع ایدر مقدار شربتی ایکی درهمه
دکدر دیورکه فرح وقوة ویرمکده زیاده خاصه سی واردر اما مزاجی اسی اولان
لره ضرر ایدر بلکه تاسه لندرر پس بو مقوله لره تقویت قلب ایچون بر مقدار
کافور ایله ویره لر خام الماشرابی وسرکه ایله قارشمش صو دخی کسکنلکن کیدره
روب اَزْلُدِزْ دروغ طعامی هضم ایتدورر وجکره قوة ویرور وبغرسقلرده
غلیظ وسوداوی خلطلر اولمغله اولان مالیخولیا مرضنه نفع ایدر باشه ضرر ایدر
رازیانه تخمی اصلاح ایدر مزاجلری اسی اولانلره ریباس وقوروق ربی ایله اصلاح
اولنور دیمشلر که خاصه سندندر اکر بر پاره سین برآو ایچنده اصاقوسه لر اول او
طاعون کیرمیه اکر بر دانه کوکن دلوب کبا اولان عورتك کندو اکردکی ایپلك
ایله سکز دنلری اوزرینه بغلایوب اصاقوسه لر کبه لره اولان جمیعا افتلردن
اوغلانی حفظ ایدوب طوغورماسی دخی کوچ اولورسه اسان اولا اکر بر دانه
کوکن اوزونلوغنه دلوب ایپلك ایله باشه بغلاسه لر براماز دوشلردن
واویورکن قورقماقدن امین اوله لر دروغ بولنماسه عودتلر رحملرندن
یللری طاغتما قدره بدلی زُرُنْباد دکی تورکیده کافور کوکی درلر وزنی قدر
وقرنفلدن وزننك اوچ بلوکندن ایکی بلوکی قدردر

دَاغْ بُدَاغِی وبَیَانْ بُدَایغی یونانیده دوَایَا اغِرْیا عربیده قضیب جیلی وقضیب بری
درلر اوتلو وقالی یرلرده بتر وطاشلر اراسنده بتر بر بداق در بر قاریش قدر
دخی زیاده جه اوزا ایچی طلودر بوش دکلدر رنکی نصاردولق ایله قاریشقدر
اشاغه سندن یوقاروسیه وارنجه اوزرنده اوفاق قیلکبی تولوی واردر توی
لرینك رنکی دخی صاروسیه مائلدر باشنده هر بری دورت کوشه لودورت یپراغی
واردر رنکلری بیاضه مائل بیشلدر چاق یوقاروسنده بر نسنه ایچنده تخمی اولور

چیقجی اولمز دلیجه سی خوشند رچیک ایکن پشوروب یرلرلذتنده برمقدار اغزی
بوزار کسکنلك وار در طبیعتی اسیدر درجهٔ ثانیه اوانلنده یابسدر معده یه
ایودر معده نك فسادن اصلاح ایدر اصرار تنه قوت ویرور بولی ادرار ایدر غلیظ
رطوبتلری چیقار رچیك ایکن یسه لر قارنی اسهال ایدر اما پشمیشی ایتمز ککره
خوش ایدر کوکسده اولان پرده لری قزدرر یللری وشیشمه لری کیدرر اغز
دلیجه سنی کوزل ایدر

دارچین یعنی عربیده دهن الدارصینی دیرلر دارچین یاغی بعض مناسباوتلر
ایله یاپلمش اولیجاق زیاده اتسی اولور اما یالکوز دارچیندن اولانك قوتی
صافی دارچینی قوتندن ضعیف راقدر بو یاغ مطلق دترمه لره ونوبت
ایله طوتان ستمالره ایودر وعقرب وزهرلو اورنجك صوقماسنه نافع
اکر زیت یاغی وبال موی وایلیك ایله قارشدیرسه لر یومشاتمه سی
زیاده اولوب یبوستی اکسوك اولا بو یاغك دخی طریق عملی زعفران یاغی
کبیدر اتسی وتلادر ایله اولان مرکباتده بیان اولندی

دمودیکنی یاغی عربیده دهن الحسك دیرلر اکثر لری اغریلرینه نفع ایدر
ورنکی کوزل ایدوب جماعه تحریك وزیاده ایدر اکر بال شرابی ویامثلث
ایله اون ایکی درهم مقداری ایچسه لر واغریسی اولان ارقه وبوکرك لری
یاغلاسه لر نفع ایدر اکر انوکله حقنه ایتسه کذلك نفع ایلیه اکر قاوغنده
ویا بوبرکلرنده طاش اولان کیمسه نك اوکورنه کموکلری اشنه سز ویوش
بوکودلرینی وخایه لرینی انوکله یاغلاسه لر وذکرندن ایچرویه زراقه ایدك
لری الت ایله ایچرو قوسه لر طاشلری وفاقلیوب نفع ایلیه کوچ ایله افشار ایتمکه
دخی زیاده نفع ایدر تحلیل ایچون اولان مرهملره دخی کیرور بونك دخی چیقار
ماسی طریقی سیسام ایله تربیه ایدوب چیقاره لر ویلخود دمودیکنی صو ایله
دوکوب بعده زیت یاغی ایله پشوره لر وصقه لر الك اذابوع کره پشوردق دمود
دیکنی تبدیل ایدوب اخر دمودیکنی قویه لر

دفنه یاغی عربیده دهن الغار دیرلر چیقارماسنك طریقی بودر که دفنه دانه
لرینك تمام کمالن بولمش اولاننده الوب دوکه لر وصو ایله پشوروب صو
اوزرینه کلان یاغی الوب جمع ایده لر بعضلر دانه سیله تازه یشی پیراغن دخی
قاتوب پشوردق یاغن الورلر بعضلر کوزل دلیجه لو وقابض اضرادویه دخی
قتارلر ایوسی اولدر که رنکی یشل اولوب لذتنده اجیلق اولا بو یاغ اسیدجید

طمرلر اغزلرینی ایچجیدر مجالس اغی کیدررسکرلر اغریلرینه ودترمه لره و
قولاق اغریلرینه ونزله لره ایودر اکر ایچسه لر کوکلی بولاندر کیچکه وایونه
وبلغمدن اولان تمره کوبه ایودر حمامده درلیوب یاغلانسه لر بو مرضلره نفع
ایلیه صوغلجانلری وکهله وسرکه لری قیرار اکنه باشی دیدکلری اوفاق قبارتی
لری کیدرر وچبانلره ایودر سال صقال دوکلمه سنه ایودر بدننده اولان
سکرمه لری کیدرر اکر باشك برطرفی صوقدن ویا شلقادن اغریسی
اولان کیمسه نك بریندن ایچرو سنه قوسه لر نفع ایلیه بو یاغ بولنماسه
داء الثعلب ایچون بدلی یاش زفتدر و بو یاغ اسیدر و زیاده قابضدر
یعنی بریرم کتورپجیدر

دهنج فرنکی فارسیده دهنه دیرلر رنکی یشیله مائل زبرجد رنکلو برطاشدر
اما زبرجد کبی شفاف دکلدر بو طاش باقر معدنلرنده بولینور نته کیم زبرجد
التون معدنلرنده بولینور بو طاش کبریت بخارلرندن کی بوقادویه چقارکن
طاریره کلوب کیدرمیوب صقیلوب قالور وصوقی ولوب یا غلنوب بومقوله طاش
اولور بو طاش جوق درلو رنکلودر بعضسی یشل وبعضسی برقاج رنکلو الاجه
در وبعضیسی طاووسید یعنی رنکی سیاهه مائل قزللدر یلدرامه سی دخی
وار در بعضیسی دخی بوزراقدر ایوسی یشلیدر که قبرسدن کتوررلر بو طاش
هوا اچق ایکن اجوق اولوب وهوا بولانیق ایکن بولانیق اولور دیرلر که فیروزه
طاشی دخی بویله در طبیعت بو طاشك طبیعتی اسیدر وجلا ایدیجیدر وتلطیف
ایدیجیدر بو کیفیتلرده درجهٔ رابعیه ایرشمکه یقیندر زهر ایچمش اولان کیمسنیه
بچق درهم مقداری ایچورسه لر نفع ایلیه اما زهرلو اولیان کیمسنه ایچسه
اکا زهر اولور زیرا بغرسقلری دلوب چبان ایدر و بدنینی قزدیروب قباردر و بوزار
حتی دیمشلر که علاجه قابل دکلدر اکر اغزده طتوب توکروکی یوتسه لر دخی برآمازدر
عقرب صوقدوغی یره سوروسه لر برمقدار اغریسینی ساکن ایلیه اکر بو طاشی
بلکی یه سوروب اوولمیشنی سرکه ایله قرشدیروب سوداوی اولان تمره کوبه
سوروب اوسه لر نفع ایدوب کیدررباشده وساتر بدنده اولان سعفه دیدکلری
چبانلره نفع ایدر اکر برقاچ تسنیه اووب اوولمیشی ایله بیاض اولان کوزه سرمه
کبی چکسه لر بیاضی کیدرر اکر مسك ایله ازوب مصروع اولان کیمسنه نك بورننه
اوفورسه لر نفع ایلیه اولی بودر که اوجکز برندن ایچرو قویه لر ویا قوس بخارنه
طوره لر ایو ایدر

دلتوجه اوت ی هردم تاره واسکندر دفنه سی یونانیده ذافنی الاسکندرانی
دردر ذونال پیراغندن بویکرک پیراغی اولور پیراغنک اورته یرنده بر یکیرک
ذلجوکز کبی پیراق دخی چیقر ایکیسنک اراسنده بر قزل مرجان دانه سی کبی
یمشی بتر کوکی اغ اولور چوق شعبه لردن قورم قورم چوک اولور لادیق داغلرنده
چوق اولور واکثر یرلرده کرکولکه لو واغاجلو اوله اویله یرلرده بتر طبیعتی درجه
ثانیه ده حار ویابسدر لذتنده مرارت ظاهری واردر بولی وحیضی ادرار ایدر
تقطیر بول ایچون استعمال ایدرلر فائده ایدر وعسر ولادت ایچون نافعدر التی
مثقال کوکندن ایچرلر امابو ذکر اولنان اوصاف خاماذاقنی اوصافیدر بزم
کوردوکمز دخی اولدور وبو دلتوجه اونکه ذافنی اسکندرانیدر بوزمانده هر عشابک
کوستردیکی اولدر صاحب جامع بواوت ایله خاماذافنی کی یردفنه سیدر فرق اولنمشدر
ایکیسی بردکلدر امابکسیدنه بیله بدیب دردلر وبو دلتوجه اوتک خاصیتندن
رحمدن اوغلانی کرک حیا وکرک میتا اخراج ایدر مقدار شربتی کرک ثمری وکرک
کوکندن ایکی مثقالدر

ذکر ابی عربیده ریة البحر دردلر دکز اوپکنی دیمکدر مراد دریا کنارلرنده یاش ایکن
صرچیه بکزر نسنه درکه دریالچنده اجیلوب قپانور اوغلانجقلر دکز ابی دردلر
اکر الی دوب تفریس وذربینه یاقی ایلسه لر نفع ایدر کذلک صوقدن اولان
چاتلاقلره نفع ایدر

ذکر کوپوکی عربیده زبد البحر دردلر ایچه وزیاده اوفاق طپراقلو لقدرزر وهوادن
اولان پاره لری دریا یاشلوغنی وطلاسی وصرکنی وقارشدرماسی ایله بربیرنه
کتوروب بومقوله نسنه اولوربش دورلو در بربیسی غایتده صیق درصونکره
بکزر صاروولغر دروکرایحه سی بالقدن چیقان صوکبی جرب وچرکیندر دریا
کنارلرنده چوق بولنور وبربیسی دخی واردر که اغرلیقده وچرکیلکده اندن
اشاغه در ورنکی بیاضه مائلدر امازیاده صیق ولچنده بوش یرلری جوقدر
رایحه سی دریاده اولان یوسون رایحه سی کبیدر وبربیسی دخی شکلی قورد کبیدر
ورنکی کوکجلدر وبلینی درجرب دکلدر ورایحه سی چرکین دکلدر بعضلر بومقوله
سنه دوده دیدلر وبربیسی دخی کبرلو یوکه بکزر دیلینیدر ولچنده بوش یرلری
جوقدر صاروبه مائل بیاضدر وبربیسی دخی بیاض وپاک ویلینی واوستی دوم
دوزو ایچی الحطر مالادر ایرید رودایحه سی یوقدر بومقوله سی جمله سندن قوی
وایوسیدر ودکز کوپوکی دینلدکده مراد بو اولور لذتنده دیلی لجیدر کسکنلک

واردر طبیعت جمیع اصنافنک طبیعتی درجه ثالثه ده حار ویابسدر اولا ذکر
اولنان ایکی صنف خلق بدنلرینی غسل ایتدکلری نسنه لردر ایوددر وچبانلره
ایوددر کل بلغی وبال موقی ایله قرشدیروب بثور لبنیه دیدکلری چبانجقلره که
اکثریا بورنده ویوزده اولور ویوزده اولان سیاه وقزل نقطه لره ویوزده
اولان لکیه ونمره کویه وبرص مرضنه دفعاتیله بیان اولنمشدر وایرکلو کچیکه
وجغه وبدنده اولان ولان نشانلره سورسه لر نفع ایدر وزیاده قیو وغلیظ
کچیکی اولان کوز قپاقلرینی بونکله اووب قاشیمق ایودر ودیجی صنفی کم ذکر
اولنمشدر قاووغنده قوم وطاش اولانه وکوج ایله افشان ایدنه وبوکرکلر
اغریلرینه واستسقایه وطلاقه برابری کتره ایله ایکی دانق مقداری نه رازیجه
ایچمکله نافعدر اکر بوصنفی یاقوب شراب سرکه سی ایله ساج دوکلدوکیره سورسلر
نفع ایلیه یاقماسنک طریقی بودرکه هنوز پیشمه مش بالچیق چولمک ایچنه قیوب
وچولمکی قپایوب وبالچیق ایله صوه یوب چولمکی کلخان ایچینه قویه لر تابالچیق محکم
قوروده قده کلخاندن چیقاروب ایچندن انیداخی چیقاره لرکاه اولور بومقوله یانمشی
قلیمیا ییقادکبی ییقادلر کسکنلکی وضرری ازا اولور یاقماقده وکسکنلک کره بدل
یاقلش کرجدرکه خرزمادرلر صکره ذکر اولنان ایکی صنف دیشلری جلا ایدر
اجماغه ایودر حکیم جالینوس دوردنجی صنف بشنجی صنفدن قویدر دیو ذکر ایلدی
امابو کلامده نظر واردر بشنجی صنف ساجلری یولوب کیدرمکه ایودر وبو صنف
قتل ایدیجی دوالردندر بولنماسه بدلی ونیخه زبد البحر دیدکلری صنفدن
وونیخه حجر قیسوردر بعضیلر زبد البحره حجر قیسور دیدلر

دریاجق کوپوکی عربیده زبد البحیره دردلر یونانیده ادرقی وادرافیس دردلر
فرنکستاندن کتوردرلر اول ولایته لسان فرنکده غالاطیا وسریانیده غافوبا دردلر
اصلی بودرکه دریادن قلقان نمی یعنی چه هوا کنارده اولان قامش وقندره
وسائر اوتلو قاوذرلرینه براغوب انده جمع اولوب بویله حاصل اولور شکلی بوندن
اقدم ذکر اولنان دکز کوپوکندن دوردنجی صنف شکلنه مشابهدر امابو اندن
کسکن واتسیدر شول وجهله که عضوک مزاجنی دوندورر تبدیل ایدر عرق
النساو ومه لرشیشلرینه دوکوب صوایله قرشدیروب سورسه لر نفع ایدر
اوفاق چبانجقلر ویوزده اولان لکه وایرکلو کچیکه وا ویوزه ایودر ایچه ورودن
جائز دکلدر زیرا زهردر

دلیجه بنداکی عربیده قریرا وشیلم دردلر شیلم لفظی اخر لسانک تعریب اولنمشدر

بغدادی راسنه بتر قره جه تخمدر صاحب کتاب ایدر بزم ولایتمزده قوشلرم
بیدوردلر اجیلغی ازدر صاحب کتاب ایدر بو دلیجه حقنده چوق کیمسنه لر
خلط کلام ایدوب انوکله زوان کم کوبخردر مابینی فرق ایتمیوب کوبخرده
دلیجه بغدادی و دلیجه کوبخردر دیمشلر مع هذا کوبخر داخردر زوان ترکیده
کوبخردر دیدکلریدر اولدخی بغدادی راسنه وغیری یرلرده بتر طبیعت دلیجه نك
طبیعتی حار و یابسدر لکن دیدکلری کبی درجهٔ ثالثه ده دکلدر بلکه کوبخر درجهٔ
ثالثه ده در اما دلیجه درجهٔ اولی آخرنده بلکه درجهٔ ثانیه اوائلنده در دلیجه
نك نباتی تازه ایکن بیور والم ویرمز اگر صواجنده اصلایوب صویز ایچسه لر ویا
اتمك ایدوب یسه لر اوازی افساد ایدر برمقدار تحلیل ایدوب جنب ایتمه سی وار
در اگر دوکوب شراب ایله اغریسی اولان اویلوقلره یاقی ایتسه لر نفع ایلیه اگر سرکه
ایله پشوروب و زیت ایله قریشدیروب ثمره کوا ورینه یاقی ایتسه لر نفع ایدر اگر شراب
ایچنده اصلاتسه لر سرخوش ایلیه اگر باغیله صقال باشلرینه سورسه لر اویجو
سزلغی کیدروب اویوده

دوم دیکنی عربیده عاقول و شوك الجمل دیدلر معروفدر یبوستی و قورو تماسی
زیاده در اگر بواسیر دیدکلری چبانلری انوکله توتسولسه لر ویاخود صقوب
صویی ایله سوروب صوم سه لر نفع ایدوب ایو ایدر دیرلر که دوه بو دیکنی یر ایچون
اکا بواسیر زحمتی عارض اولماز صقندروسندن اولان یاغ ایچروده اولان صوقلره
وانك یرلری اغریلرینه و کتورملیکی کیدرمه ده زیاده نافعدر اندن انفع نسنه
اولماز بعضلر دیمشلر خاصه لرندندر اگر انی سرکیه طالدیروب و یا طالدرمادین
جمع دیدکلری قزل چبانه اول ظاهر اولدقده اورسه لر کیدرر و بو دوه
دیکنی نه مرده و شامده و عراقده عاقول دیدلر و دخی معلوم اوله کم بر دوه دوسی
دخی واردر اکا حاج درلر ترکیده قره یاندق درلر بر دیکندر بعضلر خلنج دیدکلری
اغاجدر دیمشلر اما بو سوز غلطدر و ولایت خراسانده ترنجبین دیدکلری عسل
بو حاج دیدکلری صنفك اوزرینه یغار طبیعت بو نباتك طبیعتی بارد و یابسدر
موادی یعنی خلطلری حرکتدن منع ایتمه سی و برمقدار جلا ایتمه سی واردر انکچون
که صقلان صویی خفیف اولان کوزلره غار ماسنه نفع ایدر و کوز ایچون اولان
صو ویچی ادویه یه دخی کیرور اگر دوکوب صقوب صویندن اوچ طمله مقداری
بوروب ایچینه طملادوب بعده برساعتدن صکره برمقدار بنفشه یاغی طملاتسه لر
اسکیدن اولان باش اغریسی کیدرر و دخی معلوم اوله کم بو دوه دیکنك بر

دولوسی دخی واردر که عربیده اکا عکوب درلر ترکیده قلوغان دیرلر اکینار و اجنار
دخی درلر مشهور نباتدر که طائفه یهود استعمال ایدرلر یردن برگ راع اوزار
اکثری دوه لری استعمال یصی و واسع یپراقلو و یپراقلری اوستی بیاضله چزلمش
و کنارلری اوستی دکنلو بر نباتدر یپراقلری ایچنده ایکی ارشون قدر اوزار
بالدری اولور باشنده دیکنلو قبه کبی نسنه سی تمام بتوب نهایتنه ایرشدکده
اول قبه یاریلوب ایچندن شراب رنکنده چیچکی چیقار چیچکدن صکره عصفر تخمی
کبی دانه لری اولور لکن بونك تخمی سیاهه مائل ایشلدر تخمنك ایچنده یاغلولق
واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر نباتی تازه ایکن درجهٔ اولیده
حار و درجهٔ ثانیه ده رطبدر بو نبات و بالدری اوزرنده اولان نسنه لری
هنوز تازه و یومشاق اولوب قاتیلنمدین اقلاصو ایله انتشره خشلایوب بعده
تاوه ده یاغله پشوروب یوعرد و سائر نسنه لر ایله دخی ییور بو نبات جماعه تحریك
ایدر اما دائما یمه سی غلیظ سوداوی خلط پیدا ایدر دائما ییانلره لازمدر که
بدنلرندن سودایی اخراج ایدر نسنه لر استعمال ایده لر و خلطلرین تلطیف
ایدر نسنه لر استعمال ایده لر تخمی قاورلمش اولیجاق لذتی خوش و لوب
لذیذ اوله و جماعه تحریك ایلیه بو نباتك کوکندن و بالدرندن چیقاردقلری
دمعه یعنی قیو نسنه کنکرزد دیدکلری صمغدر که تراب القی دخی درلر و بو
صنف که عکوب درحالا ذکر اولندی کنکر بری دیدکلری نبات دخی بودر
حرشف بری دیدکلری نبات بودکلدر کنکر ایله عکوب اراسنده فرق
عکوبده اولان بیاض چیزیلردر تخملری دخی بر برینه مخالفدر

ذئکو اوزومی و ایت اوزومی و قورد اوزومی عربیده عنب الثعلب دیرلر معروف
نباتدر بستانیسی و بیابانیسی اولور بستانیسنه بعض طائفه عرب فنا درلر مغربده
عنب الذیب یعنی قورد اوزومی دیمکله معروفدر ایکی صنفدر بر صنفی ارکك و بر صنفی
دیشیدر ارککی کاکنج دیدکلریدر مغربده کاکنجه حب اللهو یعنی اکلنجه دانه سی درلر
دیشی اولان صنف عنب الثعلب دیدکلریدر عنب الثعلب اطلاق ایتسه لر اول دیشی
سی اولور غیری اولماز بیابانیسی دخی ایکی درلودر بریسی طاغلرده اولور طاغلرده
اولانی ارککیدر که مغربده عالیش دیمکله معروفدر اولان کاکنجدر بونی اولرده دخی
اکوب بتورردلر بو کاکنج بستانی اولان کاکنجدن کچکدر و تاثیرکدر و نفعی زیاده در
دو زیرلرده اولانی دخی ایکی درلودر بر قسمی بارددر کاکنج طبیعتی و زره تبریدده
درجهٔ ثالثه یه یتشور بیرلغی اوم والمایبرلغی کبیدر برمقدار طریق رنکلولیکی واردر

بالدرنده الهیا پشور یلمشلکی واردر چیچکی قان کبی قرزللر نباتی بیوکدر تمنشیدر
صار قلیقلر ایچنده یمشی واردر وقابی قرزل کوکی واردر وطاشلو یرلرده بتر بو
قسمه مُنَوِّم یعنی اویودیجی درلر ایکنجی قسمه مُجَنِّن یعنی دیوانه ایدیجی درلر بو قسمک
کیفیتی صوقلونجی قویدر وبونک نباتنک یپراقلری جیرجیر یپراغنه بکزر لکن
بیوجکدر حرشف ککنکر درانک یپراغنه بکزر دیکنلری یوقدر ویپراقلری
جوقدر اون واون ایکی اولور برکوکدن چیقارلر کوکی ارشون قدر اوزار یپراقلری
اوجلرنده زیتونه بکزر باشلری اولور خیار یمشی کبی اوستی تولودر زیتوندن
بیوجک ویصتی رکدر ایچنده سیاه چیچکی اچیلور چیچکی نضکره اوزم سالقمنه
بکزر باشلری اولور منسنه لر ایچنده اون دانه ویاخود اون ایکی دکرمی دانه لر
اولور دانه لری سیاه وکوشکدر دبق دانه سنه بکزر در کوکی بیاض وقالینک
وایچی بوشدر اوزونلغی ارشون قدر اولور طاغ کبی یرلرده ویللراسوق صاوردقلری
یرلرده وچنارلو یرلرده بتر اما حقیقتده عنب الثعلب وکاکنج دیدکلری یمشی
بیوک نباتدر که اغاج دیمکه یاقلاشور وجوق بداقلری واردر رنکی سیاهه
مائلدر یادروجکه ترۀ خرسانی درانک یپراغندن یصتی دک یپراغی واردر
یمشی قرزله مائل صارودر کاکنج یپراغی دخی بوکا مشابهدر لکن یصتی دک وبیوکرکدر
وسیاهلغی زیاده در بداقلری بتوب نهایت بولدقده بیره اکیلور ویمشی دکرمی
قلیفلر ایچنده انسان قاوغنه بکزر قرزل واوستی دوزدر ایکیسنک دخی چیچکی
اجاق قیزیله مائل بیاضدر طبیعت ایکیسنک دخی طبیعتلری درجۀ ثانیه ده بارد
یابسدر بر مقدار ضرارتدن خالی دکلدر نباتندن یبسه لر مضره ایتدرمیه ماده لری
منع ایدوب صوتماغه وقبضه محتاج اولان مرضلرده جرحی وجرحنک صقندوسنی
استعمال ایتسه لر جائزدر اکر ادیه قاووغی ایله قرشدیروب حمره ونمله دیدکلری
صفراوی شیشلره یاقی ایتسه لر نفع ایدوب موافق اوله اکر اینجه دوکوب اغرییان ولان
باشه واقار مقوله سی اولان عزبه یاقی ایتسه لر نفع ایدوب ایو ایلیه وزیاده حرارتی
اولان معده یه نفع ایدر اکر دوکوب وطوز ایله قرشدیروب قولاقلرادنده اولان
شیشلره یاقی ایتسه لر ایندیروب کیدره اکر صوینی قودشوندن اولان اسفیوج ایله
وفرده سنک ایله وکل یاغی ایله قرشدیروب حمره ونمله دیدکلری شیشلره ورسه
نفع ایلیه اکر اتمک ایله قرشدیروب اورسه لر ایو ایده اکر کل یاغیله قرشدیروب اوغلانجق
لرک دماغلری شیشنه قویسه لر برقاچ کره قیوب تبدیل ایتسه لر زیاده نفع ایلیه
کاه اولور کوزندن اقان قان رطوبتلر ایچون ایتدکلری شیافلری صو ایله ویمرطه ایله

یعنی بیاضی ایله اصلاح ایدوب الترینه بونک صویی ایله اصلاح درلر اکر صوینیدن
استیدن اغریسینی اولان قولاق ایچنه طملاتسه لر اغریسینه نفع ایلیه اکر عورت
یوک یاره سنه بولادیوب کوترسه رحم ایچندن اسکیدن اقان رطوبتلری طتوب
کسه اکر صوینی صغوب دورت وقیه مقدارن شکر ایله ایچسهلر ایچروده اولان
اعضا مثلا جکر ومعده وسائرده اولان شیشلری تحلیل ایدوب ایند ورم اکر
رازیانه وهندبا وباغ صرماشغی صولری ایله قرشدیروب خلط اولنمشندن ایکی
وقیه مقداری جمیعا ایچروده اولان مرضلره نافعدر وایچروده اولان یراماز
خلطلری تحلیل ایدیجیدر وبدنه صاروصوغی ظاهر اولسه اکا نافعدر اما واجب
درکه شیشلر هنوز ابتداده ایکن قوت ویروب غلیظ ایدرلسنه لر محتاجدر
وبونک صوینده لطیف ایدیجیلک واردر پس لازمدر که شیشلرین اخرینده
ونهایت بولدقلرنده سوره لر شیشلر ابتداسنده سکرلو یپراغی وجوبان تکنه کی
دیدکلری نباتلر صولرین سوره لر اکر صویی ایله حقنه ایتسه لر نفع ایدوب
بدنی صووده ودیوانه لیکی کیدره قبض ایدوب بصقماسی ایله کاه اولور قاریخ
یوریدور اندن ایچمکله وانونک ایله یاقی ایتمکله صوسزلیغی ساکن ایدر اکر
صوینی اسفنوج صویی ایله قرشدیروب اتش یانیغی اوزرینه وایرینلو چیچک
اوزرینه سورسه لر نفع ایدوب قوریده اکر محکم ازوب صوا ولدقده دشلمش
بیوک سوداوی جبان اوزرینه قوسه لر ساکن ایلیه اکر نیچه کره بو یله ایتسه لر
دیبه لیک کیدروب یاره سی طاغلماغه مانع اوله دلکوا وذومنی یمک لخلالیخی
کیدره اما کاکنج یپراغی یمز بلکه بودخی اوقلی کبی استعمال اولنور دانه سی بولی
ادرار ایدر وقاووغی پاک ایدر وقاووقده اولان جبانلری ویاره لری ایو ایدوب
نفع ایدر وجکر حالن اصلاح ایدر وبوکرکلرده اولان جبانلره وکیرلره واتسیدن
اولان شیشلره زیاده نافعدر بادزهر مرتبه سنده در اکر عسل ویاخود انجیر
شربتیله ایچسه لر نفس طاره لغینه وکوجیله نفس المامسنه وتیزتیز نفس
الماق مرضنه نفع ایدر اکر دانه سندن هر کون مثقال قدر یوتسه لر یرقانه
شفا اوله عورت هر کون یدی دانه سن یوتسه بوکلو اولمیه اما مُنَوِّم اولان
صنف افیوندن اشعنه در اکر مثقال مقدارین ایچسه لر اویخوکتوره مثقالدن
زیاده سی ییچودایدوب اویوده بودخی ادرار بول ایدر اکر دانه سندن اون
ایکی ویاخود دخی زیاده ایچسه لر دیوانه لیک ویره اما دیوانه ایدر مقوله سی
اولاندن بدنه علاج ایچون استعمال اولنماز مثقال مقدارین ایچسه لر زیاده سرخوش

ایدر ایکی درهم ودخی زیاده دورت درهم ویا دخی زیاده سی قتل ایدر اویوریجی
ودیوانه ایدیجیلرك باد زهری بودرکه عسل صوینه انیسون قتوب ایچه لر
وانوکله قوصه لروار یانه چیقوب عصاره سنی ویا پشمشی صوینی شکر ایله
ایچه لر ودخی مقدما ذکر اولندیکه دلکواوزومی ایکی صنفدر برصنفی دشیدر
دیدك که ذکر اولندی وبرصنفی ارککدرکه فارسیده کاکنج عربیده عنب الثعلب
الخ درلر توركیده کوکیو فنزی وکلن فنزی وفلز چیچکی وقنبل اوتی
درلر دلکواوزومی نبات انواعندن برسیدر صاحب ترجمه حرف کافده کاکنج
لفظی ایله ذکر ایلدی لکن بوکاکنج دخی عنب الثعلب انواعندن اولدوغی ایچون دلکو
اوزومی عقیبنده ذکر اولنماسی مناسب کوردی حرف دالده ذکر ایلدك بونك دخی
نباتی دلکواوزومی نه مشابهدر لکن بونك یپراغی یصی یکدر وبدا قلری اوزانلق ده
اشغه اکیلودر اولرده اکرلر زینچون یمشی قاووغه بکزر دکرمی قلفلر ایچنده کراس
دانه سی کبی مدور یمشی اولور نار یجی چیچکی اولور وچیچکی ایله اشجیلر اش بویارلر
وطب کتابلرنده ذکر اولنان قنبل بودرکه درقنبل طائفه یدر طبیعتی درجه ثالثه
یه قریب بارد یابسدر ایکی صنفدر برسی طاغلرده اولور وبرسی بستانلرده
اولور طاغلرده اولان یکدر قوتی وتاثیری ویبوستی زیاده در یرم قالی کیدر
درسیدوکی یورید وصفراوسدولك ایله چیقار بوکرکلرده اولان مرضلر
وچبانلر دوالرینه کیرور بویابده بادزهر مثابه سنده در جکری وقاووغه ایودر
ایجکله کوجله افشان ایده نه وکوجله توکرمکه وصوسزلق ویاخود اضرالم
سببی ایله دیلی طشره چیقارانه وکوجله نفس الانلره نفع ایدر اکر دانه سندن
هرکون مثقال مقداری یوتسه لر یرقان مرضینه نفع ایلیه دانه سنك ویپراغنك
صویلی شیشلر ابتداسنه نافعدرکاه اولورصقوب صقندوسنی کولکه ده قوریدورلر
عصاره سندن مقدار شربتی اوج درهمدر ودانه سنك قزل قابندن بش
درهمه دکدر

دفنه آغاجی عربیده غار درلر یپراغی سکود یپراغنه بکزر دیر اعاجدر فندقدن
کیچرك یمشی اولور یمشنك قابی سیاه وایچی درازاجق اوروب صمغله قالی
ایکی یاریلوب ایچندن صاروبه مائل قزلجکر دکی اولور جکردکینك لذتی
ورایحه سی خوشدر یپراغنك دخی لذتی ورایحه سی خوشدر دمعرسنه دهمشت
درلر طاغلرده دوزیرلرده دخی بتر شام خلقی دفنیا زند درلر یونانیده ذافنی
درلر یپراغی ایکی دورلو بولنور برسی ایجنا اولور وبرسی یصی اولور ایچه سی

طاغلرده اولور ویصی اولانی دوزیرلرده اولور طبیعت بواغاجك جمیعا جزاسی
ایله درجه ثالثه اولنده حار ویابسدر دانه سی اسی یکدر اکر یپراغی صولیجنده
پشوروب ایچنده اوتورسه لرقاووق ورحم مرضلرینه موافق اولوب نفع ایلیه
اکر محکم دوکوب بازوب ادیی ونهرلوسیولك سکك اصردوکی یره یاقی ایتسه لر
نفع ایلیه اکر اتمك ویا قاووت ایله قریشدیروب اسی اغریلره اورسه لر اغرینی
وضربانینی ساکن ایله اما ایچسه لر معده کوشادر وقوصماغه تحریك ایدر اکر
دانه سنی دوکوب عسل ایله قریشدیروب سوبوق ایکن استعمال ایتسه لر اوکنده
اولان جبانه وطوغرلما یجه نفس الماغه قادر اولمیان کیمسنه لره نافع اوله
کذلك بو وجهله مثلث ویاخود اسکی قیو شراب ایله استعمال ایتسه لر نفع
ایلیه اکر شراب ایله ایچسه لر عقرب صوقدوغنه نفع ایدوب فی الحال یوایدر
وبعضی قولای قوپاروب کیدر اکر جکردکنك ایچین کل یاغیله واسکی شراب
ایله قریشدرسه لر قولاقده اولان کورلدیه نفع ایدوب کوجله اشتمه کیدر
مجالسزلیغی کیدرمك اولان یاغلر اجزاسنه دخی کیرور دکوکنك قابندن
طقوز قیراط مقداری ایچسه لر سیدوك یوللرینده اولان طاشلری وفاقلیه
وقارینده اوغلانی قتل ایدر وجکرنده مرضی اولانلره نفع ایدر بعضلر دیمشلر
اکر یپراغی اغاجندن قوپاروب یره دوشمادین قولاق اردینه قوسلر نقدر
استرسه شراب ایچوب سرخوش اولمیه اکر بر بداغن الوب اوچوده ایکن
بکلیان اوغلانجق یاتدوغی یره اصا قوسه لر زیاده چوق نفع ایلیه اکر دانه سنی
شراب ایله ایچسه لر رطوبتدن اولان طلاق اغریسنه نفع ایلیه وبلغمدن اولان
باش اغریسنه وغلیظ یللره نفع ایدر لقوه مرضی اولانه انوکله بورنندن ایچرو
قوسه لر نفع ایلیه اکر دانه سنی دوکوب ایکی مثقال مقداری ایچسه لر بغرسق
اغریسنی فی الحال ساکن ایلیه اکر صولیجنده اصلایوب صوینی واچنده سرپوب
صولاسه سکلری تلجوره اکر یپراغنی صولیجنده پشوروب اول صویه سرکه
قاتوب مضمضه ایتسه لر دیش اغریسنی ساکن ایلیه اکر دانه سندن واکر یپراغنك
ایکی درهم مقداری استعمال اولنماق جائزدر اما کوکسه ضرر ایدر اصلاحی کثیرا ایله
در اکر عورت کوترنسه قارنندن اوغلانی دوشورر دانه سی بولنماسه بدلی
حب المحلب کدر اوخلامور دانه سیدر اکر او دخی بولونماسه بدلی اجی بادمدر

ذکر موميا سی عربیده قفر الیهود درلر کافله کفر الیهود ده درلر کافله اطلاق
ایتمه لری بابودرکه قافی کافه تبدیل ایدرلر ویا انکچوندرکه ذکر اولنان قفره

برتریه قربنده اولان کولدن چیقار اول قریه سابقا معمور اولوب اول قریه‌نك
اسمی کفر دریس اول قریه قربنده اولان کولدن چیقماغله مجازا اول قفره کفر
دیمشلر ویهود ویا یهودی لفظلرینه اضافتی انکچوندرکه قفر ظاهر اولدوغی
یرلر طائفهٔ یهود یرلرندن درو اول کوله بحیرهٔ الیهود دیمکله معروفدر
واول کول قدس شریفه قریب صفد یاننده دبحیرهٔ مُنْتِنَه یعنی چرکین رایحه‌لو
کول دخی دیمکله معروفدر وذکر اولنان قفر ایکی دورلودر بریسی اول کول کنارنده
بولنور که کول چلقانوب طشره کناره اتار بریسی دخی اول کول کنارلرنده اولان
یرلری قازوب یرلریندن چیقاروب بعده اکا قارشمش اولان وفاق طاش
وطپراغی اتسی صو واتش ایله کیدروب صاف ایدرلر نتکم عسلدن بالمومن
ایرورلر بومقوله قفرك رنکی سوینوب سیاهه مائل بوزا اولوب جوقلق
رایحه‌سی اولماز ورایحه‌سی بغدادجانبندن کتوردکلری زفت رایحه‌سنه
بکزر اولورا اما شول قفرکه قیش ایامنده کول طاشوب حرکت ایتمکله طشره
کناره اتار اولمقوله قفرك رنکی یلدرار اولوب سوینمش اولماز ورایحه‌سی نفط
رایحه‌سنه بکزر ورنکی بنفشه رنك اولور یلدرار اوله بعضیلر توکیده
زفت مومیاسی دخی دیدلر وبعضلر زفت قاتوب حیله ایدرلر بومقوله‌نك
رنکی سیاه اولور کذلك صافی اولمیوب اسکی اولانك دخی رنکی سیاه اولور
بیردن جقاریلان صو اوزرینه کلاندن یکدر تریاق فاروق اجزاسنه
قاتدقلری بیردن چیقاریلاندر ایکیسنك دخی طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده حاد
ویابسدر بودکز مومیاسی چیقدوغی یرلرك خلقی بومومیایی نیت یاغیله اریدوب
اصحالرینك دیبلرینه سورمکله اصحالرینه قورد وسائر بوجکلر چیقمایوب
ضررلرندن خلاص اولورلر تازه قانلو یاره‌لری بتشدیرور مومیا مقامنه
قائم اولور بلکه بعضلر مومیادن یکدر دیمشلر یاقی ایتمکله اتْ اذیکنه وکمکلر
صنغنه ایودکاه اولور صافی نیت ایله قاینادوب بره لنمش اولان کیمسنه‌یه
ایچررلر نفع ایدر درهم مقداری ایچوروب بدنن دخی انوکله سوروب صواولر
فی الحال ایو ایدر مجربدر ویاره‌لری شیشمکه قوماز وکوز قپاقلرینك ایچنده
بتن قیلی انوکله یاپشدوررلر دتولی وقوخلامه‌سی عودتلرده اولان اغریلره
مثلا رحملری بوغلماق ویرندن ایرغالنماق کبی بونلره نافعدر صرع مرضنه
ومُسْتَعِدْ یعنی کیده‌رك صرع مرضنه اوغرادمقوله‌سی اولان کیمسنه دنوتنه
طونسه فی الحال مصروع اولور اکر ازاجق قند نخایه‌سی وشراب ایله برمقدارین

ایچسلر کلمه سندن اسید قطع اولنمش اولان حیض قانن یوریده اسکیدن اولان
اوکسوروکه وکوجله نفس المق مرضلرینه وزهرلو جانوارلر اصردوغنه و
عرق النسا مرضنه نفع ایلیه اکر هرکس ایله ایچسلر اویوشمش اولان قانی اریده
اکر ایکی ویاخود اوچ بچی بویونی حجرده کی مقداردن حبلر ایدوب یوتسلر طوتن
سببی ایله اسکیدن اولان اسهالی قطع ایدوب طوتنه کاه اولور اریدوب اریه
صوبی ایله قرشدیروب بغرسقلرده چبانی ویاره‌سی اولانه انوکله حقنه ایدرلر
اکر نزله‌سی اولان کیمسنه یاقوب دتوینی برندن ایچره السه نفع ایلیه اکر اغریسی
اولان دیش اوزرینه قوسه‌لر اغریسنی ساکن ایلیه اکر اریه وقزل بوره وبال
موی ایله نقره بیس مرضی والکی یرلری اغریلری اولانلره یاقی ایتسلر نفع ایلیه اکر
اریدوب صوقدن اولان قانی شیشلره سورسه‌لر ایندیروب تحلیل ایلیه
چبانلری وایرکلو یاره‌لری اوکلدر ویومشادوب اونادور وکوزده اولان بیاضی
جلا ایدر وجبانلرده وایرکلو یاره‌لرده اولان فاسد رطوبتلری زیاده قوریدوب
هرقنده اولورسه قوردلری قیراردحتی قویولرده وصارنجلرده اولان صوغلجان
وسلوکلری دخی قرارالتی بتورمك ایچون اولان مرهملره کیرور ومعده وایکولر
التنده اولان غلیظ یللری کیدررد انکچوندرکه کوجك اوغلانجقلره ایتدکلری
سفوفلری انوکله ایدرلر قارینده اولان قرقرلری کیدرمك ایچون وغذا هضم
ایتدرمك ایچون اولان سفوفلره دخی کیرور دتولی زهرلو جانوارلری
ایلانلری وسورس سکك وغیری جانورلری کیدررد وسکزلره قوة ویروب
طرناقلرده اولان بیاض الاجه لیغه سورسه‌لر نفع ایلیه خنازیر دیدکلری
چبانلری پشوردر وتمرکو اوزرینه سورمکله نفع ایدر داویکنده اولان چبان
لره نفع ایدوب اویکنده اولان ایرینی وسائر خلطلری توکرمکه اسان ایدر
وکوکس لیچندن ایرینی چیقارر سودا وبلغم سببی ایله بوغاز ایچنده اولان
اغریلره وشیشلره ودلجوکلر شیشنه نفع ایدر ورحم قاتیلغن کیدره
دردفراجلری اتسی اولانلره اولی بوددکه ایچرودن استعمال ایدنلر حذر
ایده‌لر الا مکرکه سرکه وسوبیند وپچی وصو وبچی عیشلر صولری ایله
استعمال ایده‌لر بومقوله‌لر ایله ضرری تدارك اولنور دکز مومیاسی
بولنماسه یاش زفت ویاخود اقار مقوله‌سی اولان برکونه زفت بدل لیدد
دوکون چیچکی وکوکه اولی فارسیده کُبَیْج دیدلر مفردات اختیاراتنه صاحبی
ذکر ایدرکه کرفسدن برکونه‌سیدر دورت صنفدر دیبه کشنج نباتی یپراغنه

بکز ورنکی بیاضه مائلدر یلشکلکی واردر وصاری چیچکی واردر یالدری نه
اوزون ونه قالیکدر وکوکی کوجك ولذتی اجی وبیاضدر طوبلاق نباتی کبی
بداقلنور اقارصولر یانلرنده بتر برصنفی دخی کروکا بکزر دراما چیچکی بنفشه
رنکدر وبو صنف زیاده کسکندر دیرلر جید ربرصنفك دخی نباتی کوجك والتون
رنکنده چیچکی واردر ودلیجه سی یراما زردر ودیکر صنفك چیچکی سود
کبی بیاضدر **طبیعت** جمله سنك طبیعتلری اسی وکسکندر دلی ایچدیجی ویاقیجیدر
درجهٔ ثالثیه ایریشور طشره دن بدنه اورسلر اغریدوغی تباردر اکر بعضی یاغلر
ایله بر مقدار یزدری صو یولدیغی بیرده یکچه واویوزه سورسه لر نفع ایدوب
ساچ وصقال دوکلدوکی یرلره برقاچ کره یاقی یتسلر نفع ایلیه بو ذکر اولنان تاثیر
لری تازه ایکن ایدر قورودلمش کوکی افسرماق تحریك ایتمده کندس دیدکلری
دوادن قویرك در دیشلری اغریلرینه نفع ایدر حیض قانن اقیدر کوترنمکله
قاریندن اوغلانی واوغلان صوکی دیدکلری درنی چیقارر بیمش وبیمه مش
اولان دیشلری اوفاقلار بعضلر دیمشلر دیش اغریسیچون طشره دن دیش اوزرینه
اصاقو یه لرو اوزرینه یاتوب اویومیالر زیرا دیشلری قیرار ایکی مثقال مقداری
انسانی قتل ایدر علاجی بلادر ایچن کیمسنیه اولان علاجدر
دلکو کشنیجی عربیده کزبرة الثعلب دیرلر بداقلری ایچه اییلکلره بکزر اوچ کوشه لو
وبیرم دوشنور بر نبات اسمیدر رنکی قان کبی قرملغه مائلدر اوزرلرنده ایکی
جانبدن برابر دزلمش وکرتیکلری برابر ورنکی سیاهه مائل بیتل واوفاق یپراقلری
واردر دکرمی وکیچرنك یالدری واردر یالدری وحنده باش پرملغك بوغوی قدر
سوبی باشه بکزر تسنه سی واردر ایچنده قبزله مائل ایچه چیچکی اولور چیچکدن
صکره سیاهه مائل قرلرك ایچه تخمی اولور بو نبات طاغلرده بتر بو نبات اسیدر
اسیجیدر وتحلیل ایدیجیدر اکر صولیچنده اصلایوب صوییندن اون ایکی درهم
مقداری ایچسلر خوش فرح ویرور سرخوش ایلیه اکر زیاده ایچسلر بوغازده
ایریلك وضرر وبوغاز اغریسی پیدا ایدر علاجی زیت وطوباق اوتی ایله قوصمقدر
شکر ایله عصاره سی کوزده اولان پرده یه شفادر وکوزی کسکن ایدوب پرده سن
کیدررد اکر خنازیر دیدکلری چبانلره یاقی یتسلر شفا اولا
دل عربیده لسان درلر معروفدر ایچه ودیدم سکرلردن وایچه طمرلردن وککشك
ویومشاق اتدن وسکرلو اتدن ترکیب اولنمش عضودر معده یه خفیف دروعده
دن تیز ایتر لکن تیز فاسد اولور اصلاحی بودر که پشوروب کشنیج وکمون وخولنجان

ایله بیه لر وزاجلری اسی اولانلر سرکه وقوری کشنیج ایله بیه لر دل بدنه
رطوبت ویروب ادلیك صوین دخی زیاده ایدر اجزاء حاره ایله اکل ایدیجك
بو نفعی مشاهده اولنور
دیش اوتی
دوه دلی عربیده لسان الابل درلر بعضلر بوکا دعی الابل یعنی دوه اوتلایجق
نبات دیمك درلر اما بویله دینلر غلط ایتمشلردر اضرنباتدر بو دوه دلی ششی
برنباتدر اوزوندر وبداقلری جوقدر بداقلری دورت بوجاقلودر وبیاضه
مائلدر یپراغی ایوم یپراغنه بکزر لکن اندن اوزون نزاق وبیضی لیفی از رکدر
یومش کیاسیلر بودنو قلرینه بکزر ازاجیق یریلیکی واردر اوستنده بیاضه
مائل اوفاق تویی واردر دلیجه سنده اغرلیق وخوشلوق واردر دیضی لیغه
ویوم ولغی مائل صاد ویمشی واردر ایری یاری یرلرده بتر **طبیعتی** درجهٔ
ثالثده حار ویابسدر اکر یپراقلرینی وبداقلرینی صو ایله پشورب ایچسلر
حیضی وبولی یوریدر وعورت قارندن اوغلانی چیقارر وشغنین بجری
دیدکلری جانور صوقد وغنه نفع ایلیه اکر پشورلمشندن ایچسلر ویپراغندن
چینسه لر دل طوتیلوب سویلکه قادر اولمامغی کیدررم ودلده اضطرابی و
طوتغونلغی اصلاح ایلیه کاه اولور بو نباتدن یتمش مثقال مقدارین الوب
یتمش رطل مقداری شیره ایچینه قیوب تلحکم اولنجیادکین طوردقدنصکره
حیض طوتغوتلغن وقرمجه اتلرده اولان برم لره واوکسوروکه وقان توکوب
مکه ویانلرده وقاوقده وبوکرکلرده اولان چبانلره وصرادتلره نافع شراب
اولور بو مقوله شرابندن مقداری شربتی رطل مقدارهدکدر ویپراغندن اوچ
درهمه دکدر وعصاره سندن ایکی درهمدر وصو ایله پشورلمشندن ثلث
رطل مقدارهدکدر
دلیجه بادم بکجی بادمی عربیده لوز اکبر بر درلر غرب جانبنده ترهلردن بر بر
دیمکله معروف طائفه نك بادمی دیمکدر مرادیبانی بادمدن برصنفدر که
صورتا فستق ایچینه بکزر لکن اندن بیوك در وصاد ودر واطرافنده بر برینه
بکجمز دلوکلری واردر **طبیعتی** حار ویابسدر نقابضدر قارلی طوتادیاغنی اسکیدن
اولان صلغر لیغه وقولاق اغریسنه بر مرتبه ده نافعدر که غیری دوالر اکا
برابر اولیماز قادین طوتماق ایچون چیچکندن ویاجرمندن مقدار شربتی بر درهم
مقدارهدکدر یاغنه زیت سودان درلر وبو بادم دیار مغربده ارجان درلر
وهرجان دخی درلر

دکز لیفی عربیده لیف البحر دیدکلری دریا ایچنده دوز یرلرده بتر بر نباتدر کوکیدر خصوصا مغربده جدیده ساحلنده چوق اولور نباتنک یپراقی اشراس کمی پیش اوتی دیدکلری نباتک یپراقنه بکزر اوزون یپراقلر در طوپلاق دیدکلری کوکه بکزر بر دانه کوکدن چیقار لکن طوپالقدن تالیکرا قدر واسی واپچی سیاهه مائلدر واشعه سنده بر بر ینه صارماشمش طوپ کبی اولمش اپچنده بداقلری واردر هر طوپ جوز قدر ودخی بیوک تا ترنج قدر اولور کویا که دوه یوکیدر لکن ایر یکدر بعضیسی دکر یی وبعضیسی دخی اوزون اولور دریا طلاز لری دولدقده طشره کناره اتار یبوستی وجلاسی زیاده در اکر قورو سی تحکم دوکوب دیشلری انوکله جلا ایتسلر جلا ایدر کوزل ایلیه یا قلمشی چرکلو اولاشور مقوله سی اولان چبانلرک بیوک دوالرندنر اکر یاقلمشی بیقاسه لرکوزه نافع بیوک دوالردن اولا اما بونما قسر جلاء زیاده ایدیجی در اکر دیش ایچون اندن خلال ایتسلر دیشلری قوی ایدر دیش بیلرین محکم ایلیه

دوکون اوتی و داغ اوتی وقنده اوتی عربیده خلفا در لر معروفدر طبیعتی زیاده یابسدر بر مقدار حرارتی واردر خاصه لرندندر اکر اوچ دانه جبوغن الوب واوجلرین یاقوب دمل دیدکلری بیوک واوچی سوری چبانی ابتدا ظاهر اولیودکن انوکله اوچ طاغلاسه لر زیاده اولماغه قویماز وایندیروب تحلیل ایدر اکر بو نباتی یاقوب کولی ایله باشی بیقاسه لر قوکا قدن واکنه باشی کبی اوفاق چبانلردن پاک ایلیه شویلکه بو یابده اکابر اطبا حاضردر والمولمان اکر سرکه وعسل ایله بش درهم مقدارین ایچسه لر قارینلر ایچنده اولان قورتلری اوچ کونه دک جمله سن قرار اکر ادجلری یا قلمشی ایله طاغیلو دو اولاشور مقوله سی اولان کسکن وصفرادی چبانلری طغلاسه لر طاغلماقدن منع ایلیه وایوایده مجربدر

دوه قوشی عربیده نعام دیرلر معروف حیواندر قوشدر لکن قناتلری ایچنه دکدر طبیعتی درجه ثالثه ثالثه دک بارد در و یبوستی اندر واز اجق حرارتدن خالی دکلدر انی غایتده غلیظدر دوه لی کبی اصلاح ایدوب بمک کرک یاغنی بهار او اخرنده و یای فصلنده ایلان کندوکی یرلره قوسه لر هر قنغی یلانک کم قوقوسی بودنه کیره دوشر بیهود اولود قتی اولان شیشلره سورسه لر تحلیل ایدر و استسقا اولانه سودلرنافع ایده وعقرب صوقدقده وغنه دخی ایچودلر وضماد ایده لر صوقدقدن اولان علتلری دخی دفع ایدر

دوتون عربیده طباق درلر عربیه وفارسیده تره لاهن وتره لا دیرلر حالا

عوام قبه سنی بر التونه اوچ غروشه الوب کهربا و امامه وکراس و یاسمین چبوق والتونلی لوله ایله استعمال ایتدکلریدر بو بر نباتدر که اکثر اطبا بوکا غافث کرفیون اوتیدر دیدیلر غافث بلنمزدن اقدم هنود اهل شرق غافث یرینه بونی استعمال ایدرلردی بوسببدن دیسقوریدوس جالینوسه مخالفت ایدر دیمشدر

دیمشدر که بو نبات ادم بویی قدر اولوردی الکوز بتر اکوم اکوم بتر یپراغی اوزون اولور انجرک زیتون یپراغی کبی دعبلویش اولور و بیشقن اولور چیچکی صاری اولور مجتمع اولور شعری اولور بو وصفه اولنان طباق کبیردر که قوتی اکبر دخی درلر اغر قوقار طباق منتن وشجرة البراغیث دخی درلر تیز اولور دواجی اولور بر صنف طباق اولور که اکا طباق صعتردرلر وطباق طیب درلر وقوشیراء اصفر درلر طتلو اولور بر قرش مقداری اولور اوجاع کبده بو صنفک فائده سی ارتقکدر سده لری تفتیح ایدر و حیضی ادرار ایدر و اغولری دفع ایدر و اخلاط محترقه چیقارد و اسکی سیتمالری زائل ایدر و ویوزی دفع ایدر و ایکیسنک دخی یپلی وکنجوکلری اولور و چیچکلری ایله بیله سحق ایدوب استعمال ایدر یپراغی اشلرین اشلر جمله سی بویله در بر دولو دخی اولور رطوبتلی یرلرده بتر قوقوسی غایتده اغر اولور اسخانی وتحقیقی اوچنجی درجه ده در طباق صغیر که قوشیراء اصفر درلر بر قرش مقداری اولور اکوم اکوم بتر چیچکی صاری اولور یپراغی زیتون یپراغی کبی اولور قوقوسی طیب اولور دادی اچی اولماز صوقدن اولان بعض علتلرنده بغایت نافعدر و اغولری دفع ایدر و اداد حیض ایدر و سده لری تفتیح ایدر و نفخی دفع ایدر و اخلاط محترقه اسهال ایدر و اسکی سیتمالر واویوزی وکچیچکی زائل ایدر طباق کبیر که طباق منتن وقوشیراء اکبر وشجرة البراغیث دخی درلر ادم بویی قدر اکوم اکوم بتر قوقوسی اولور انطالیه نوله سنده اولور بر چوق و یاپشقان درلر اوجاع کبده فائده سی اولور اما طباق صغیر بوندن اولادر تیز اولور وطادی اچی اولور یپراغی طباق صغیر یپراغندن یعنیرقا اولور اما زیتون یپراغندن مشابهتی زائل اولماز دغیلو اولور اله بولشور رطوبتی اولورنته کیم طباق صغیرده دخی اولور ساثر منافعنده دخی انک کبیدر وهم بو صنف پورنه قرار وهم تتوزسه لر هوا بی طرد ایدر طباق متوسط که طباق صغیردن بویک و کبیردن کچرک اولور و بالدری یغون اولور و عیشق اولور ویپراغی طباق صغیر یپراغندن بویک اولور وطباق کبیر یپراغندن کچیر اولور اله بوله شور رطوبتی اولمز ایکیسندن دخی اغر قوقار و ایکیسنه بیله انضمام

صولو یرلرده بتر

حرف الراء

راوند معروفدر ابن جمیع نام عالم ذکر ایدر که راوندی کتوردن تاجرلر شویله
خبر ویرودلر که تلقاس که مصرده چوق اولور راوندک نباتنه بکزر بر
نباتک کوکیدر تازه ایکن یردن چیقاروب بعده پاره پاره ایدوب ایپه دیزوب
هواده قوریدوب بیع ایدرلر صاحب کتاب ایدر راوند اغاج کوکی کبی بر کوکدر
برقاچ قوتدن ترکیب اولنمشدر اما صارلغی ویبوستی غالبدر طبیعتی درجهٔ ثانیه
اواٹلنده حار ویابسدر ودخی راوند دورت درلودر بریسی صینیدر یعنی
چیندن کتوررلر سائر راوندلردن اعلادر وایودر فعلی وقوتی زیاده در
انکدخی ایوسی اولدر که قاتی پک وصیق ولمیوب دومدوز اوله وپسلنوب بیلمه
مش اوله ورنکی خلنج اغاجی کبی صارویه مائل اوله خلنج براغاجدر اندن چناق
واوق وسائر نسنه لر ایدرلر وراوندک چینه بیک قیولیغی اوله وچینمیشی
ایله پرماغه سورسه لر صارو ایدوب بویایه وراوندک برصنفی دخی زنجیدر
یعنی زنج ولایتندن کتوردلر صاحب کتاب ایدر راوند زنجی دیدکلری زنکیلر
ولایتنده بیتوب حاصل اولور دیمک دکلدر بلکه نفسنده رنکی سیاهدر انکچون
تشبیها راوند زنجی درلر راوند زنجی دخی اکثر افعال وتاثیرنده راوند چینیه
مشابهدر اما کوشکلکده وبینی لکده ورنکده اکا مخالفدر راوند زنجینک
دخی ایوسی اولدر که اغر وقاتی اولوب اوفادیلوب انلمه سی وچینمه سی کوچ
اولوب کسیلن یری سیاه اوله بوبیون زنکی ودخی راوندک برصنفنه راوند
ترکی وراوند فارسی درلر بویله نام دیدکلری ترک وفارس ولایتلرینده حاصل
اولور دیمک دکلدر بلکه انوکچوندر که ولایت چیندن ابتداء اول ولایتلره کتوررلر
انوکچون اول ولایتلره نسبت ایدوب راوند ترکی وفارسی درلر نته کیم مسک
عراقی درلر ابتداء عراقه کتوردکلری ایچون بو مقوله راوند مقدما ذکر اولنان
ایکی صنفک اورتاسنده در یعنی راوند صینی کبی ایو دکلدر وراوند زنجی کبی
الچاق دکلدر اندن ایودر صارویه بویامه سی چوقدر واوستی وایچروسی دخی
صارودر ایوسی اولدر که پسلنوب بیلمه مش ولا وکسلدوکی یر داخی صارو
اولوب دیدملنمیه وچینمیشی صارویه پک بویایه ودخی راوندک برصنفی شامی
در زیرا شامده عمان دیدکلری ناحیه دن کتوررلر وبو راوند اغاج کوکی
کبی اوزون ودکرمی پرماق قالکلغنده ودخی زیاده قالیک وقابچه کوکلردر
رنکی سیاهه مائل توزنکیدر اوفادلدوغی یری دومدوز اولوب رنکی کوک

ایله قادیشق صارودر بعضیلر بو مقوله راونده راوند الکدواب یعنی حیوانلر
راوندی درلر زیرا نعلبندلر جکرلرنده صرادتی ومرضی اولان اتلرم انکله
علاج ایدرلر کاه اولور اقلا ذکر اولنان راونددن عصاره ایدوب حفظ ایدرلر
بو مقوله دخی ایو قسمندندر بعضیلر دخی راوندی اوفادوب وهاونده دوکوب
بعده زیاده پشوروب طوکدورودلر اما بویله اولان جمله سندن یرامازدر
عصاره سی تازه ایکن ایودر اما اوزرندن بریل ویاخود از زمان بکسه
فاسد اولوب استعمالندن ضرر حاصل اولور مطلقا راوند فائده سی ذکر
اولنسه ویا برده الیچون وصف ایدوب راوند الکا نافعدر دینلسه مراد اولا ذکر
اولنان راوند چینیدر پس ایمدی راوند چینی اسیدیجی وتورودیجی و
شیشلری ایندوریجی وسده لری اچیجی وماده لری تلطیف ایدیجی وبولی
ادرار ایدیجیدر باشدن وغیری یرلردن اعضایه اینن ماده لری طوتیجی
در یعنی اینمکه قویماز اعضادن کوشلمش اولانه قوت ویروب برک ایدیجیدر
یاش چبانلری واویوزلری قورودیجیدر قوی بادزهرتی یعنی زهرلری
دفع ایتمه سی دخی واردر صوق اولان زهرلردن زیاده نفع ایدر خصوصا
عقرب صوقدوغنه زیاده نفع ایدر اسهال ایدیجی قوتی دخی واردر اسهال
ایله غلیظ وخام البغم ویرامار خلطلری چیقارر وبو مقوله خلطلردن
اولان مرضلری دخی کیدرر ایوایدر صوق اولان معده وجکرلرک بیوک
دوالرندندر جکرده ومعده ده سکمیوب قالان زیاده لری کیدرر وپاک
ایدر ویللری کیدرر باالخاصیه جکرک توق جاذبه سن یعنی قان حاصل
ایتمک ایچون معده دن غدا الور اولان قوتن اصلاح ایدوب جکرک سوء
القنیه دیدکلری مرضن کیدرر سوء القنیه صو جکر حالا بیان اولنان قوت
جاذبه ایله کندویه جکوب الدوغی غداء ایو سکدرمکی درلر راوند استسقالر
انواعنک جمله سنه نفع ایدر مکر جکرده اتسی شیش ولماغله اولان استسقا
نفع ایتمه سی ولور استسقا بدن ایچنه صوق ویبانی برخلط کیروب اعضا
اول سبب ایله صرادوب وشیشوب کوشلمکی درلر برقاچ دورلو اولور وراوندک
بالعرض صوو تماسی دخی واردر زیرا اغلبلی یعنی اتی اولان ماده لری ایندیروب
کیدرمه سی قویدیر پس صوقلوق لازم کلور بالعرض تبریدک معناسی بو
مقامده بودر راوند ستره سببی ایله اولان یرقانی یعنی صاولیغی یاخود
قرارمق مرضلرین کیدرر خصوصا بابونج رعافث کمفیونا وتیده وسنبل هندی

وماء الاصول ویاخود کشوشکنا باغ صارماشق صویی ایله مرضنه وهر یضه کوره
استعمال اولنسه زیاده نفع ایدر وسکنجبین ایله طلاق قاتیلغنه نفع ایدر
خصوصا اگر سکنجبین بزوری ویا سکنجبین اصولی ایله حال ومرض اقتضا
ایتدوکنه کوره استعمال ایتسه لر زیاده نفع ایلیه اگر شراب ریحانی ویا انیسون
واسی صو ایچسه لر ایچ قورق واکشی اکشی کگرمه وایکولر التنده وقاسقلرده یللر
دن اولان کرنمه لری کیدرر وبغر سقلر اغریسنی کیدرر اگر قوری کل ایله
ویاخود یالکوز بیسه لر اینچه طرلرده سده اولماق ایله اولان اسهالی قطع ایدوب
کیدرر کذلك سنبل هندی ایله استعمال اولنسه ینه اول فائده ویرر اگر
راوندك اسهال ایدر قوتنی ضعیف ایدوب قبض ایدر قوتنی زیاده ایدر
نسنه لر ایله استعمال ایتسه لر مثلا کل ویبان انار اغاجینك چیچکی و
طراثیث که قلقاز دکیدو کباب کبی پشمش صمغ عربی ایله استعمال ایتسه لر
ذوسنطاریا کم بغر سقلرده بر فساد اولماغله بغر سقلردن اسهال طریقیله
قان ویاخود صاد وصو ویا بغر سقلر سیرندیلری چیقماسی در لر انی دفع ایدوب
نفع ایلیه اگر چاوشیر وزیتون صویی وبسفایج ایله استعمال ایتسه لر بلغمدن
ویاخود بغر سقلر خلطلردن تمیز لنمه مکله حاصل اولان قولنجه زیاده نفع ایلیه
اگر سقولوقندریون کبی طلاقاوتی والتون اوتی دخی دیدکلری نبات یپراغی صو
ایله پیشوروب اول صو ایله ویاخود بالدرکی قره صویی ایله ایچسه لر زیاده ادرار
ایدوب جلا ایلیه وخلطلری اینجلدوب بوکرکلرده وقاوقده اولان طاشلاری
اوفالدیوب چیقاره اگر سنبل هندی صویی ویاخود توزی دیدکلری نبات
صویی ایله ایچسه لر اقان قانی دیکدوره یالکوز استعمال ایتسه لر تخمه یی دفع
ایدر اگر هلیلج کابلی وصبر سقوطری وغاریقون قاتوب استعمال ایتسه لر
نفعی وتاثیری زیاده اولوب دماغی پاك ایلیه وبلادتی یعنی طوکغونلغی و
احمقلغی ویاشده اولان اغریلری وجمله باش ویاشك بر طرفنده اولان
اغریلری که بلغمدن وغلیظ صفرادن اولا جمله سن کیدروب نفع ایدر و
یالکوزین استعمال ایتمك فالج مرضنه نفع ایدر کذلك ایارج لوغازیا دیدکلری
حبلرك اسکی سیله قرشدیروب ایچسه لر نفع ایدر اگر راونددن بر
مقدار اغزده طوتوب راوند ایله ادیمش اولان توکرکی ازا زیوتسه لر
ویاخود صو ایله قرشمش مثلث ایله ایچسه ثان توکرمکه نفع ایلیه وکوکسده
اولان مرضلره وسده لره وکوکس ایله نفس الانه ویوریلوب مجالس قلاغی کیمسنلره

نفع ایلیه وتوکرمکله چیقان قانی اسان چیقاره وکوکسده اولان شیشلری
دشوب کیدرر وشراب ریحانی ایله ایچسه لر سکرلو اتلرو سکرلو بوتلماسنه
نفع ایدر اگر اساروني کیمدیکی اولی وقنطریون دیدکلری نباتك اینجه سی صو
ایچنده پیشوردوق اول صو ایله راوندی ایچسه لر عرق النساء واسکیدن اولان
بندلر ضعیف لیغنی کیدرر اگر راوندی عنبر باریس عصاره سنی وصندل
قاتماغله بر مقدار صاریجه تن کیدرسه لر ایچروده اولان اعضایه قوت
ویروب محکم ایلیه اگر موافق لعابلر ایله اسکیدن اولان اسی شیشلر اوزرینه
سورسه لر نفع ایلیه اگر سرکه ایله یوزده اولان لکه یه ونمره کوبی وبریره
طوقنمافدن قالان نشانلره سورسه لر کیدرر راوندك مقداری شربتی ثمن
درهمدن یعنی درهمك سکزپاینده بر پای مقدارندن بر بچوق مثقاله دکین
وقته کوره ومریضك قوتنه وحاجتنه کوره استعمال ایدر راوند ترکی دیدکلری
راوند اسهال ایتمکده ومزاجی اسیلکنده سائرلرندن زیاده در اکابناء درکه
راوند ترکی بلغمی اولان قولنج مرضنده که حرارتی وشلیشی اولمیه راوند چینی
دن انفعدر اما راوند شامی ماده لری طوتماق ایچون اولان سفوفلرده ر
ومعدهیه وجکره ایتدکلری یاقیلرده انفع واولی در وراوند شامی یلری زیاده دفع
ایدر بعضیلر دیمشلر راوند بغرسقلرده واشاغیده ضرر ایدر صمغ عربی ضرری
دفع ایدر دیمشلر که راوندك خاصه سندندر اگر ایکی یاغرك ارا سنه انوکله
صورسه لر یورکه قوت ویروب یوکده اولان قورقوی کیدرر اولی بودرکه
راوندی استعمال کیمسنیه اوفاق ویشلانه وقوتی ضعیف اولان کیمسنیه ایچود
میه لر راوند بولنماسه معدهیه وجکره نفع ویرمکده پاك اولمش قزل کوکدن
بر بچوق وزن وسنبل عصافیر کبی سنبل هندی وسنبل طیب دخی دیدلر اندن
بروزن مقداری بدلیدر دیمشلر

رازیانه فارسیدر رازیانج درلر مشهوردر یونانیده مارثون درلر
عربیده شمار درلر رازیانه نك بستانیسی اولدوغی کبی بیابانیسی دخی اولور
طبیعتی درجه ثالثه ده حار ودرجه اولیده یابسدر تخمنك اسیلکی یپراقلرندن
زیاده در اما کوکنك تاثیری ومنافعی سائر اجزاسندن زیاده در رازیانه نك
جملهسی عورتلرده سودی زیاده ایدر ادرارده ادلیك صویرجوق ایدر بولی
ادرار ایدر حیض قانلرین اقیدر یشاغنك پشمیشنك درداینه سی سائرندن
قوییکدر قاووق وبوکرکلرده صوقدن اولان اغریلره نفع ایدوب ایوایدر زهرلو

جانورلر صوقماسنه نفع ایدر اکر پیشمیشی صوق صو ایله ستما لو اولان کیمسنه
ایچسه کوکلدی و یمه سز و معده سی یا نغیننی ساکن ایلیه اکر رازیانه کوکن
عسل ایله قارشدیروب قدر و زطلا دخی یرم یاقی ایتسه لر ایو ایله اکر یپراغن
صقوب صوین کوزه سوره کیجکسه لر کوزی کسکن ایلیه بعضلر تازه
رازیانه اتشه یقین قیوب ایچندن چقان یاشلوغن جمع ایدوب کوزه
چکدکلرنده تاثیری و قوت ویرمه سی زیاده اولور رازیانه نک پیشمیشی
سائر پیشمش نسنه لر ایله و دوالر ایله استعمال ایلیجک قوتلرین بدنک
دریک یرلرینه و مرض یرلرینه ایرشدور جکرده و طلاقده اولان
سده لری طلخیدر اکر جمله سی صقوب صوین یواش اتشه قیوب کپوکن
الوب شراب عسل ویاخود سکنجبین ایله ایچسه لر اوزون اوزاق ستمالره
نفع ایدوب کیده ره یمه ایله دخی کوزه قوت ویروب کسکن ایدر دوایچون
تخمندن مقدار شربتی بش درهمدر ادم صفی صلوات الله تعالی علیه
وسلامه دن نقل اولنور که بیوردمشلر اکر بر کیمسنه شمس برج حمله نزول
ایتدوکی کوندن ابتدا ایدوب رازیانه تخمنک دوکلمشندن بر درهم مقدارن
مثلی شکر ایله هر کون تا شمس سرطانه نزول ایدنجیه دکین سفوف ایدوب
یسه لر وداٸما هر ییل بویله ایتسه البته حسته اولمیوب جمله حواسی یعنی
کوزلری و قولاقلری و سائر الات حس و حرکتلری صحتده اولوب قوی
اوله اما رازیانه نک هضم اولماسی کیجدر معده یه موافق دکلدر بعضلر دیمشلر
ایلانلر یازاولندوقده یواسندن ابتدا چقدقده کوزلرین رازیانه یه سوردکوزلری
اجیلور صاحب کتاب ایدر بو کلامک صحتی معلوم دکلدر رازیانه یابانی
اغریلرینه زیاده نفع ایدر غلیظ یللری تحلیل ایدوب طاغیدر معده ایچنده
یا پشوب قالان خلطلری معده قزدماغله قوردور و بخار ایدر و اسهال
ایدر و بیرندن قوپاروب چیقاردر کاه اولور افشان یولندن سیدک ایله
ایندورور اکر سفوف ایدوب بر درهم مقدارن یسه لر معده ده اکشی بلغم
اولماغله معده ده اولان یا نغینی دفع ایدر اما یابان رازیانه سینک اسی
لکی و یبوستی بستانی سندن بر درجه ویا دخی از زیاده در یشل لکی دخی
زیاده در اما نباتی ایچه رک و اوستی قویرکدر بداقلری یصیدر ریباس
بداقلرینه بکزر اغزه النوب چینسه لر دلی اجیدر اما کوکی کیجرکی و رایحه سی
خوشدر کوزلقوخولو کیر و راسکیدن اولان سیدیک طملامه سز کیره در

١٧٩ اکر کوکندن ویا تخمندن ویا ایکیسندن ایچسه لر قارنده طوتا اکر کوتریسه لر
سیدوکی و حیض قانینی یوریده بستانیسنک بوبابده زیاده در اکر عورتلر
رحملرین پیشمیشی ایله یوسه لر پاک ایلیه کذلک چبانلری یا یقاسه لر ایرینکین
و چرکین پاک ایلیه تخمندن و یپراغندن یاقی ایدوب اورسه لر بو فائده لری
ویرور
رجینه راتیانه دن تعریب اولنوب فارسیسی راتجدر نستق و چام اغاجی
ساقزی اسمیدر بعضیلر سائر ساقزلره دخی راتج درلر اما حنین نام
طبیب دیمشکه راتج قلفونیادر و بعضی یرلرده دیمشکه قلفونیا چام ساقزی
نک قورومیشیدر و راتج اقوب یمشاق اولانیدر قلفونیا که چام ساقزیدر
حرف جیمده ذکر اولنمشدر
ریباس دتی فارسیدر و ترکیده ده اشخون درلر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده
بارد و درجهٔ اولیده یابسدر معدهٔ و هضمی قوی ایدر دکم قوصماء منع ایدوب
دفع ایدر معدهٔ صفرادن غسل ایدوب پاک ایدر شراب خمارنه بیوک دوا
لردندر غم و غصهٔ دفع ایدر اما کوکسده اولان اغریلره ضرر ایدر طتلو
انار دن و لازورد اصلاح ایدوب ضررن دفع ایدر چیقارماسنک طریقی
بودر که تازه بداقلرندن الوب اوستلرین قالنجه بز پاره سیله اوروب
سیله لر بعده فرفردن هوان ایچنده دوکوب یواش اتش ایله شول
مرتبه پشوره لر که سکز پایدن بری قاله ایو رنکی چیقار لدوغی کبی ایکی
کره پشوره لر تا اوملقدار قاله
راستق طاشی روی سوخته دن تعریب اولنوب فارسیدر روسختج درلر
یاقلمش باقر دیمکدر ایو سی اولدر که قرمزیله مایل اوله سیاه اولان زیاده
یانمشدر باقری یاقمانک طریقی بودر که بر جزء کبریتدن و بر جزء بیاض طوزدن
دن الالر و باجقدن جولمک ایچینه اکه لر و انوک اوزرینه باقردن برقات
دوشیه لر برابرجه دوشنه و تکرار اوزرینه طوزدن و کبریتدن اکه لر و
انوک اوزرینه دخی باقردن دوشیه لر دوشه دکلری باقر طرناقلر کبی
اینجلمش و اوفاق اولماق کرکدر تمام مراد اولدیغی مقدار دوشندکدنصکره
جولمکک اغزینی بالچیق ایله صوه یه لر بعده جولمکی کرمید فرنی ایچینه قویه
لر تا جولمک پشوب قزل اولا بعضلر کبریت یرینه شب ایدرلر بعضلر دخی
کبریت قومیوب بر قاچ کون کچه سیله فرون ایچینده طورغوردرلر بعضیلر دخی

بالکوز کبریتا استعمال ایدرلر بو مقوله یانمش بافقرده درجهٔ ثالثه اخرنده
حار و یابسدر زیاده قورودیجی و قبض ایدیجی و تلطیف ایدیجیدر و چیدد
چبانلری پاک ایدوب اوکلادر کوره سوردمه کبی چکسه لر کوز پرده سن جلا
ایدر و زائد اولان ات اوزرینه اکسه لر اکسلدر و طاغیلور مقوله سی
اولان یرامازچبانلر بدننه طاغلمه سن منع ایدر اکر ربع درهم مقداری
بال شرابی ایله ایچسه لر و یا بال ایله یوتسه لر و یا طمانه سورسه لر قوصمغه
تحریک ایدوب قوصدوره کاه اولور یا قلنش باقری قلیمیا یودوکلری کبی یرر لر
اکر اندن ایچسه لر بدننده اولان صاری صولری زیاده اسهال ایلیه بعضلر
بالموی یاغی ایله ربع درهم مقدارنه دک استعمالنی جائز کورمشلر
اصلاحی بالموی یاغیله در

دیباکس اوتی عربیده دخی دیباسر درلر لکن کثرة استعمال ایله ترکیده دخی
دیباس ایله معروفدر فارسیده اشحون اصل ترکیده دخی اشحون درلر
بر نباتدر که بولنماز الا طاغلرده و زیاده صوق یرلرده و قارلو اولان یرلرده
بولینور رچکندر نباتی کبی ایچولری وار بر نباتدر و بیوک یپراقلری واردر
اما یشللکی چکندر نباتنک یپراقلرینک یشللکی کبی دکلدر داوردته سنده
مایه خوش رطوبتله طولو کورک و یومشاق و بیضی بالدری واردر
اوزرنده کیزلو پوسی واردر و رنکنده بر مقدار قیزللق واردر لذتنده
بللو اکشیلک ایله از اجق طتلولغی واردر از اولور که بو نباتی بوستانده
دخی اکرلر بستانده اولانک لذتی و قوتی ضعیف اولوب طاغلرده
اولانک لذتی اولماز طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد یابسدر ماده لری انجلی
دیجیدر از اجق قابضلغی واردر قاری طوتار معده یه قوت و دباغت
ایلیجیدر قوصماه و صوسزلیغی طوتجیدر کاه اولور بو نباتک تازه فلزلرینک
عصاره سن الورلر شول وجهله که تازه ایکن دوکوب و صوین صقوب بعده
اتشده قوامه کلنجه پشوردرلر بو مقوله قوامه کتوردکلرنی صفرادن اولان
یورک اوینامسنه ایودر و طعامه اشتها ویرور ریه سی بواسیر دیدکلری
چبانلره نفع ایدر و مخمورلیغه نفع ایدر طاعون و چیچک و حصبیه نافع
دواغلج قاوونی مقامنه قائم اولور داتما اندن یسه لر بیوک قیزل چبانلر
چوقلوغنی کیدروب ایوایدر و قالنی صاف ایدوب کسکنلکنی کیدررو و بایه
نافعدر و وبا هوا فسادنه درلر عصاره سیله کوزه سوردمه کبی چکسه لر

رنبق چیچکی یعنی یاسمین عنبر چیچکی باغچه داسیله صرف باده ذکر اولندیکه

کوزنورینی کسکن ایدر اکر ادیه اونی ایله صوین یاقی ایدوب حمره و نمله دید
کلری چبانلره و شیشلر اوزرینه اورسه لر نفع ایدر اما فراجلری صوق
اولانلرده کوکسه و قولنجه ضرر ایدر

حرف الزاء

زنبق کوکی و بجستان صوغانی فارسیده ازند بند درلر سجستانک
کتوردلر بر دوادر یاریلوب جاتلامش صوغانه بکزر ظن اولنور که بر نبات
کوکی اولا طبیعتی حاردر و جذب ایدیجی و جلا ایدیجیدر بواسیر چبانلری
اوزرینه سوردلر نفع ایدر اکر درهم مقداری ایچسه لر طوتلمش اولان
حیض قانن قانن زیاده یوریده ظن اولنور که بو دوا ایبالی قیزل سوسن
کوکیدر که اکا دلبوث دیرلر حرف کافده ککلک جکره نی اسمیله ذکر اولنور
انشاء الله تعالی

زهر هلاهل و بلدجین اوتی بیش درلر مشهور زهردر نباتی
بهار شوندندر اوازاد یپراغی ماردول و هندبا یپراغنه بکزر هند جانب
لرنده صین ولایتلرنده بتر زیاده قوی و ایوسی اولدر که سنده قریب هلاهل
شهرنده حاصل اولمش اوله زهر هلاهل دیدکلری اودر بعضیلر دیمشلر که
بیش ولایت صیندن غیری یرلرده اولماز بو کلامده نظر واردر بیش
حاصل اولدیغی یرلک خلقی بیش تازه ایکن و قوری ایکن یرلر اصلا ضرر ایتمز
اکر اول یردن ایراق یرده یسه لر فی الحال قتل ایلیه حتی درلر که اخر ولایتدن
کلان کیمسنه دخی انده یسه ضرر ایتمیه طبیعتی درجهٔ رابعه ده حار و یابسدر
هلاک ایدیجیدر زیاده نفوذ ایدیجی یعنی اعضایه کیریجیدر هر حیوانی فی
الحال قتل ایدر بعضلر دیمشلر سلوی یعنی بلدجین قوشینک بر جنسیدر که
ترکیده بلوم قوشی درلر اول قوش بیشی اوتلار اکا هیچ ضرر ایتمز بعضیلر دیمش
بلدجین و سجان اول ولایتلرده انی ییدکده سمر در اول ولایتدن سائر
ولایتلره کتوردکلری اول نباتک کوکیدر بعضیلر درلر اغاجیدر بیش اوچ
دو درلودر بریسی بوینوز کبی اکریدر اکلیل الملک که ترکیده بک بوکی درلر
انک نباتنک قالیکنه بکزر سنبل هندی داسنده بولینور اکافرنز کسنبل
و هلهل درلر اوزرنده بیاضی واردر کافور و طلق و تی کبی یلدرامه سی
واردر کندوسی یادم پرماق کبی بوغملودر ایکنجیسی بیشل در توز رنکنه و
صارولیغه مائلدر سیاه نقطه لری واردر ماميران دیدکلری دوا کوکلرینه

بکزر اوچنجیسی پرماق اوزونلغنده قصب فارسی دیدکلری قمش کوککی کبی
بوغملو اوزون بدر اقدر رنکی صاردر بو جنس سائرندن برماز وخبیث
رکدر بعضیلر دیمشلر بو وصف قسط بحرندیان کیمسنه قان ایشه مك
وصالیاسی قماق عارض اولور بعضلر دیمشلر برصنفی دخی واردر اکا
سوسن سیاه دیدلر رطوبتلر افنا ایتمکله وسکرلری بوزمکله وحواسی یعنی
کورمك واشتمك وسائر قوتلری کیدررد برصه طلا ایتسه لر نفع ایدر
کاه اولور بعضی اخر مناسب دوالرم قرشدیروب مرض جذام ایچون استعمال
ایدرلر برص ایچون دخی ایدرلر اما بردانقدن زیاده قاتمیه لر اولدخی
قود قولور دیر بیلاونلر زهر ندر بونك اعضایه کمه سی زیاده در
وقتل ایتمه سی تیزدر واثری سریعدر دماغه ضرر ایتمك خاصه سیدر
حتی اکر زیاده قوقولانسه صرع ایدر اکر صوین صقوب اوق دمرنه بولاشدرسه لر انوکله مجروح اولانی فی الحال قتل ایدر دانق ودخی از مقداری
قاتلدر یمه سندن شهوق یعنی نبض زیاده اتلماق وزیاده نفس الماق
عارض اولور بعده دوار یعنی باش دونمك بعده جحوظ عین یعنی کوزلری
طشره طوما لور بعده صرع عارض اولور بعده بورنندن قان کلمکه باشلادر
بعده اوصی کیدر ودل وطوداقلری شیشر وقتل ایدر بعضی کیمسنه لر
بوحاللر اولمیوب اکسزدن قتل ایدر علاجی بودر که شلغم تخمن صغر یاغیله
پشوروب ایچینه دواء المسك بولنمازسه بر قیراط صافی مسك قتوب
ایچوروب قوصدوره لر برقاچ کون هر کون بویله ایده لر بو بابده صغر سودندن
حاصل اولان ساده یاغ وبادزهر لك صافی قزل ویاخود صافی صاری اولنلری ویلاونلر تریاقی ومثرودیطوس معجونی زیاده نافعلردر کبره کوکی
دخی بو بابده تریاقدر قیناد وب صوین ایچوره لر بیشك یاننده بولنور
سجان دخی تریاقدر بیش یاننده بیله بتر اوتلوق واردر اولدخی نافعدر
حالا ذکر اولنور بیش موش بیشادر لر بعضیلر بیشا دیمیوب بوحادلر
صکره ذکر اولنان لفظ که بیشا ویا بوحادر مقدما ذکر اولنان نباتك
اسمیدر بو نبات دخی بیش نباتنه بکزر بیله بتر سائر نباتدن هر نه قوله
نبات اکا یقین یرده اولورسه بوصز وبیش وبرص بعضیلر دیمشلر جدوار
دیدکلری نباتدر بو نبات بیش نافع اولدیغی هرنسنه لره نافعدر ومضرتی
یقدر بیش وسائر زهرلر ضررندن دفع ایدر وموش که اسم نباتك اورته سندر

ذکر اولنمشدر بو ایکی نباتك التنده دوغوب اندم ساکن اولور سجان اسمیدر
بیش هر نه یه نافع ایسه بو سجان دخی اکا نافعدر وبیش وسائر زهرلره
کرك حیواندن کرك غیریدن جمله سنك تریاقیدر
زعفران یاغی عربیده دهن الزعفران ودهن الخلوق ده دیرلر زیرا خلوق
دیدکلری کوزل ایچه لو ترکیب کبی قزللغی وصاری لغی واردر طبیعتی درجه
ثانیه ده حار ویابسدر سکرلری یومشادر اویخو کتوردر بدنی قزدردر سام
عضی اولان کیمسنه نك بورنی دلکلرینه انوکله یاغلاسه لر نفع ایلیه چبانکر
پلك لیدر دخی یومشادر وقاتیلغین کیدررد وحمده اولان برامانسوجلیرده
وچبانلری ایوایدر تحوریت بو یاغدن کتورسنه بو فائده لری ویرور خصوصا
اکر بابل موفی وایلیلك ایله اولورسه زیاده نفع ایلیه بو یاغك صنعتی بودرکه
زیت انفاق ویاخود شیر روغن ویاخود سائر مناسب یاغلردن اوچ بحوق
رطل یاغه اللی مثقال زعفران قاتوب بش کون مقداری دائما کرپك ایده
لوکه قوتی یاغه کله الیتجی کونده یغی سوزوب ذعفران پیانه اته لر
زنبق یاغی عربیده دهن الزنبق دیرلر بو مقامده زنبقدن مراد یاسمین
چیچکیدر اننك یاغی دیمکدر بو یاغی چیقارماق طریقلرندن چیچکی سوسام
ایچنده تربیه ایتمکله اولور واتیو بد غیری وجهله دخی جائزدر بو یاغ حار
ویابسدر تحلیل ایلیجی و یالتلایجیدر فالج وصرع ولقوه وصوقدن
اولان باش اغریلرینه نفع ایدر اوزرلرینه طلا ایتمکله نفع ایدر خصوصا صفا
باشلرینه سیوروب صلوم ما بعله زیاده نفع ایدر کنملك بورنندن ایچرو قوماغله
ویاخود قولاقلره طملاتمقله دخی نفع ایدر اکر انوکله یاغلانسه لر دردی
کیدروب مجالسی لیغی کیدررم وبدنلر اغریلرینه نفع ایلیه اکر اندن بعضی مناسب
ضمغلر ایله مرهم ایتسه لر قلق اولان شیشلری پشوره تازه یاسمین پراغن
دوکوب شیر روغن یاغیله قیناتسه لر یاغی مقامنه قائم اولور اما ضعیف
رکدر حایه لری زیاده بیوك اولان کیمسنه نك ذکرینه زنبق یاغندن طملاتسه لر
زیاده نفع ایلیه مجربدر
ذونیا بوجکلرکی ایکی یاغی ایکی نوعدر بر نیچه کرنك ایچی بعضیسی طتلو وبعضی
اجیدر اجیدن اولان یاغ تحلیل ایدیجیدر اوتوراقده اولان شیشلری وقاتیلقلری
یاقی ایتسه لر یومشادوب ایو ایدر اکر پنبه پاره سنه بولاشدروب کتورسنه لر اوتوراق
ایچروسنده اولان بواسیره دیدکلری چبانلره نفع ایدر وطشره سنده اولانلره

سورسه‌لر دخی نفع ایلیه اچسه‌لر صودن و رطوبتدن اولان ایچ اغریلرینه
نفع ایلیه بوخصوص ایچون اوچ مثقاله دك مقداری ایچیله‌لر قولاق اغریلرینه
نفع ایدوب کیدررم بویاغنك قوتی اجی بادم یاغی قوتنه بکزردر رطوبتلو جگره
کنك یاغی طتلو بادم یاغی کبیدر اما بونلرك بیوسنی زیاده‌جه‌در و بادم یاغنك
رطوبتی زیاده‌در بونك دخی چیقارماسنك طریقی سائرلر کبیدر
زقوم شامی یعنی عربیده هو حب الزقوم الشامی دیدکلری زقوم شامی هلیلج کابلی‌یه
بکزر دربیشدر انك یاغی درجهٔ ثانیه اواسطنده حاردر درجهٔ اولی اخرنده
یابسدر صوقلوقلرده و بلغملو مرضلرده و اتك یرلرنده طوتیلوب ایلیشوب
قالان یللری تحلیل ایدوب کیدرمکده زیاده نافعدر سائر یرلردن دخی
غلیظ اولان خلطلری ریدوب اسهال ایله چیقارر بش درهم مقداردن ایچسه‌لر
بوفائده‌لری ایدر صوقدن اولان نقرسلرین و عرق النسا و اویلوق باشندن
اولان یللری تحلیل ایدوب نفع ایدر بومرضلرده نفعی تجربه اولنمشدر حتی اگر
کوترم اولانلر ایکی اوچ کون بری برکاره دخی بو یاغدن ایچوب یاغلا نسه‌لر
ایاغ اوزرینه کتورمکه مجربدر فلج مرضی هنوز ظاهر اولنمه‌کلدخی نفع ایدر
بویمش قدس شریف ناحیه‌لرنده چوق بولنیور دیرلرکه بویمش هلیلج کابلی
در ولایت هنددن کتوروب انده اکدیلر بومقوله بتدی هلیلج کابلیه بکزرده
خیارقدر بیوك اولور تمام کمالن بولوب اولدقده طتلو اولوب اوستی بیوریلمش
کوکلی بولاندیرر بلکه قوصدورر زیرا اذی یوتیدر و جگرم لیکی واردر
جگردکنك ایچندن الوب بادم یاغی کبی یاغنی چیقاردیلر بویاغ قیمتلودر
ونفعی چوق یاغدر رضا دخی یوقدر
زنبق و اق سوسن زانقی دیرلر صاحب کتاب ایدر بیاض سوسن
چیچکینك اسمی قدیمیدر یعنی زمان اقدمده اق سوسنه زانقی دیرلرایمش
مترجم فقیر حسن افندی ایدرکه سوسن اطلاق اولنان قدح مراد سوسن چیچکیدر
که اسمانیسی و الاجه‌سی و بیاضی اولور اما اطبا سوسن ابیض صو اطلاق ایتدکلرنده
مرادلری زنبق درکه زمان قدیمده زانق دیدکلریدر مفردات اختیارات
بدیعی بومعناء تصریح ایدر نفس الامر دخی بودر دیراسوسن ابیضده بیان
اولنان منافع سوسن اسمانی‌نك بیاضنه موافق دکلدر زنبقه موافقدر حکیم
اهلنه معلومدر اما طائفهٔ اطبا لفظ زانقی بیاض سوسنده استعمال
ایدوب دهن الزانقی دیرلر حکیم زنبق یاغی صوانفا ذکر اولندی جهلادن بعضیلر

زاج قلقنت

دیمشلرکه رازقیدن مراد اصابع زینب در و رازقی دیمکله معروف اولان اوزوم
و بیاض اولان اوزوم چیچکیدر بعضیلر دخی زعم ایتمشلرکه رازقی کتان تخمی
یاغنك اسمیدر کویلر خلقی دخی بزینیه رازقی دیرلر اما علم طبده بو اطلاقلرك
هیچ بریسی یوقدر
زاج قرم بویا فارسیده زاگ تعریب اولنوب عربیده زاج دیرلر
یونانیده مسیق دیرلر معدنلرده حاصل اولور جسدلردندر زاج بر قاچ
دولودر بریسی یشلدر اکا قلقنت دیرلر یونانیده مسیق دیرلر زاج صو اطلاق
اولندقده بو ذکر اولنان مراددر و بو زاج اوچ درلودر بریسی بودرکه معدننده
طملا طملا طوتوب یراچینه دوشدکده بغلانوب طوکار اکا زاج مقطر دیرلر یونانیده
بوصنفدر برصنفی دخی بودرکه معدن نندن چوق اقوب و بریرده جمع اولوب
طوکار اکا زاج جامد دیرلر برصنفی دخی بودرکه طپراق و غیری نسنه‌لر ایله
قاریشق اولان زاجی الوب صو ایله قرشدیروب پشوردیلر و چقوردیلرده دوکر
لرطوکار بعده طاوله بوللری کبی بر برینه یاپشیق بوللرکسرلر بومقوله سنه
زاج مطبوخ و زاج اسود دیرلر بعضیلر بوصنفه پاپوچ جیلر زاجی دیرلر اما
صحیح دکلدر اگرچه پاپوچ جیلر انی اشلرنده استعمال ایدرلر لکن اولر استعمال
ایتدکلری زاج کبی استعمال ایدرلر برصنفی دخی بیاضدر اکا قلقدیس دیرلر
و یونانیده خلقیتس دیرلر بو داخی اوچ درلودر بریسی بیننی در بیاضدر تین
اوفاقلنور بوصنف سائردن کسکین وایودر برصنفی دخی واردرکه طپراقلولغی
چوقدر یاپشلدقده غلیظدر رنگی کبریت رنگنه مائلدر یونانیده اکا مالیطرا
دیرلر برصنفی دخی واردرکه یومشاقدر و اجزاسی برابردر بوکا صوطوقلنسه
سیاه اولور پاپوچ جیلر زاجی دیدکلری صحیح بودر برصنفی دخی قرلدر اکا سوری
دیرلر برصنفی دخی قرزله مائل صاردر اکا قلقطار دیرلر قلقطار ایله قلقنت
قوتلری بربرینه یقیندر لطافتده و غلیظلقده بربرندن ایریلورلر قلقنتده
لطافت زیاده‌در زاج احمر غلیظراقدر قلقطارك غلیظلکی اورته‌در قلقدیس
دیدکلرینك صنف اولی قلقطاردن لطافتلوراقدر طبیعت جمله زاجلرك
طبیعتلری درجهٔ ثالثه اخرنده حاردر و یابسدر کسکندر اکل ایدیجیدر سیاه
ایچیدر بوندن ماعدا قابضلغی دخی واردر یشل و قلقطار تازه اولان
الی اریدرلر و انلری صو ایله پشورسه‌لر اریرلر لکن یشل اولانك اریمسی
کوجدر قرزل اولان صنف ادیمز مالیطرا دیدکلری صنفکه زاج اساکفه

دردلر زیاده قبض ایدر واز لجق جلا ایدر قلقدیش دیدکلری صنف دخی
زیاده قابضلق وجلا ایدیجیلك واردر قلقطار دیدکلری صنف انی تیز یقار جمیعا
زاجلر بر معدندن چیقار لکن طبیعتلری بر برینه مخالف اولمق معدنلرندن طوروب
پشدوکندن وپشدوکندن کوره وچیکلوکنه کوره وچوقلوغنه کوره واز لوغنه
وخمیرلنمه‌سنه کوره در حتی حکیم جالینوسدن بو حکایت اولندیکه اول نسنه
دلالت ایدرکه زاجدن چیلك اولان معدنلرده طوره طوره پشوب قزل زاج
اولور اولداخی قلقطار اولور وقلقطار قلقنت اولور زاجلرك الك ایوسی
قبرسدن کتوردکلریدرکه قاتی اولوب اوفادلدقده ایچی التون کبی صارو اولوب
زیاده یلدرار اوله بدنده اولان نشانلری انوك ایله اوسکره نشانلری قوپارور
کیدررر اکر ایکی مثقال مقداری شویله یوتسه‌لر ویاخود عسل ایله یوتسه‌لر
صوغلجانلری وقباق چکردکی دیدکلری قوردلری قیرر اکر صو ایله ایچسه‌لر
قوصماء تحریك ایلیه بو تقدیرجه زهرلو مانتاردن اولان ضرره نفع ایلیه
واکر صو ایله اصلادوب ازوب ویوك پاره سز ایچینه طالدیروب یوکی بودرون
ایچینه صقسه‌لر یاشی پاك ایلیه‌کاه اولور زاجی یقارلر لطافتی زیاده اولور
قلقطارك ایوسی اولدرکه چرك مرکدن پاك اولا قلقطار کوزلری وبیکار
لرین کوزی انجیدر اولان نسنه‌لردن پاك ایدر حرم دیدکلری وغمله
دیدکلری چبانلره سورسه‌لر نفع ایدر واکر بر اسا صوی ایله قرشدرسه‌لر
وعورته کتورسه حیضی چوق کلدوکین طتوب کسه وباشه والنه سوروب
صو اماغله بورون قانلینی کسه واکر قوروسنی دوکوب دیش اتلرنده اولان
شیشلره واولاشور مقوله‌سی اولان قبارلرینه وقولاق توزلری ایچره
سنده اولان شیشلره نفع ایلیه اکر یاقسه‌لر هرحالنده زیاده اولوب
کسکن اولا واکر اندن بر فتیله ایدوب بواسیر دیدکلری چبانلر ایچینه ونواصیر
دیدکلری چبانلر ویارم‌لر ایچینه قوسه‌لر چبانلری قوپاروب کیدررر بعضلر
قلقطاردن ایکی جزو وقلیمیادن بر جزو الوب جمله سنی سرکه ایله ازوب وصاقسی
تاب ایچینه قیوب یازاشی سنده کومبرلر ایچینه کوموب قرق کون طوردیر بویله
اولیجاق کسیجی وجلا ایدیجی دوا اولور بعضلر دخی شراب ایله ازوب بویله
ایدرلر بو مقوله سی اوزرینه سورمکله اویوزو کچیك لرك بیولك دوالرندندر
زاجلردن یاقماق استدکلرینی یکی صاقسی ایچینه قیوب واور توب تورا اوزرینه
قیوب یاقارلر تمام یاقلوب ایرشمه سنك علامتی بودرکه بر نسنه ایله یاشی

اولمش اولیجاق ایچندن قبارر لرظاهر اولمیه اکر قوری اولورسه ایرشمه شی
اولدرکه رنکی بوزیلوب قیزارر سوری دیدکلری صنفك ایوسی املکه
بکه مصردن کتوردکلریدرکه اوفا قلنسه ایچی سیاه اولا وبر مقدار صرکین
رایحه لوچر بلولغی اولوب ایچنده ایریلو اوفا قلو دلکلری وله واندن شو لکه
صیقل لو اولوب بنفشه رنك اولا اولمقوله سی ضعیف اولان جنسندر
زاج ساکننك بیان اولندی اویتیان دشلری واولك دشلر محاغر لرین
کیدروب ایو ایدر اکر انی خمیر ایله قرشدروب حقنه ایتسه‌لر عرق النسا
مرضنه نفع ایلیه واکر صو ایله قرشدروب بشور لبنیه دیدکلری اوفاق
چبانجقلره سوروب بولاشدرسه چبانلری کیدررر ساجلری سیاه
اتمك ایچون اولان ایله بولایوب قولاق ایچینه قوسه‌لر ایچنده اولان چبانلره
نفع ایدوب ایرینکی قورودوده کذلك اوفورمجك نسنه ایله ایچینه اوفورسه‌لر
ایو ایدر اکر بیشل زاجی یاقسه‌لر وسورنجان دیدکلری کوك ایله جمع ایدوب
دل التنه قوربغا دیدکلری شیشه نفع ایله واغزده وبورنده اولان اکله
مرضنه واغزده وبرنده اولان چبانلره نفع ایدر ایچرودن استعمال ایتمه‌سی
زیاده قورودیجیدر خصوصا اویکی زیاده قوری ایدر زاج قتل ایدیجیدر
اکر دوکیلوب اوفا قلنمش اولان زاجی بدن طشره‌سنه زراقان قان برینه قوسه
قانی طوتا ویاتمش اولیجان زیاده طوتا اما اسکرلرده اولان یارره‌لر اوزرینه
زاجی قومامقدن حذر ایده‌لر زیرا اسکرلری کروسنه بوزر زاج بلکی قرار
دروزاج صوی ایله یایقانمق خصوصا چوق یایقانمق اوزون اوزون
ستمالره اوغرادر وزاج صوینی ایچمك بغرسقلر قازنمق مرضنی پیدا ایدر
بلکه‌کاه اولور قتل ایدر زاج ایچمکدن اوکسوروك حاصل اولور واکثریا
سل مرضنه اوغرادوب اولدورور علاجی تازه سود وقایماق ایچوروب
قوصدرماغله در وبدنه رطوبت ویرور نسنه‌لر واکا بکزر نسنه‌لر
ایله در
زبرجد حکیم ارسطودن نقل اولنور که زبرجد وزمرد ایکیسی بر جوهر
در وشول یقدرکه ایکیسنك دخی طبیعتلری برابردر اما زمرد انجق یشیل
اولور وصاروسی یشیل اولاندن شفافی وصافیلغی زیاده اولور مغرب
جانبلرنده قره لر ولایتلرنده کتوردکلری التون معدنلرینده اولورمش طبیعتی
بارد یابسدر سرمه کبی کوزه چکسه‌لر کوزه قوت ویرر بعضلر دیمشلر اکر

زبرجدی برلسنه ایله اووب اوفلغندن جذام اولان کیمسنه هر کون نصف
درهم مقداری ایچسه لر جذام لیغین کیدره دیو ایوایدی

زرنباد ولایت چیندن کتوردلر معروف کوکدر بعضی عطارلر یانند عرق
الکافور یعنی کافور کوکی دیمکله معروفدر بغداده عرق الطیب یعنی خوش
قوقو کوکی دیمکله معروفدر بعضیلر یالکوز طیب دخی درلر هنددن بو کوك
لری کتورنلردن بعضلری بتون کتورمکله بعض عطارلر یاکیلوب سعد یعنی
طوپالق کوکی اندن فرق ایتمزلر اما فرقی بودرکه زرنباد اوستی سیاهه
مائلدر و قوقوسی خوشدر ولذتنده زنجبیل کسکنلکی کبی کسکنلك واردر
کتورنلردن بعضیلری بو کوکلری اوزوندن پاره پاره کسوب کتوردلر تا که
جوزیوب بیمش اولمیه بعضیلر دخی بیوتی لغندن پاره پاره ایدرلر اما بویله
ایتمه نك یمه مسنه چوقلق نفعی یقدر **طبیعتی** درجهٔ ثانیه اخرنده حار و یابس در
برمقدار رطوبت فضلیه یعنی سکمه سی کوچ یاشلوغی واردر زنجبیلده اولان
رطوبت فضلیه دن بونك ازدر زرنباد بدن انسانی سمردر و سمرتمه ایودر
فنا دکلدر زرنباد خاصه سندندرکه سرمساق و صوغان و شراب رایحه
لرین کیدرر اغزده چیمنك ایله بو فائده لری ویرور و یللری طاغیدر خصوصا
رحملرده اولان یللری زیاده طاغیدر ایکی مثقال مقدارنه دك استعمالی
جائزدر و قوصماغی طوتار زهرلو جانورلر صوقماسنه نفع ایدر بو بابده
جدواره یاقلاشور و فرح ویرور و قلبه قوت ویرور یورکه قوت ویرمك
خاصه سی و قوتی ایله در تریاق فاروق یعنی زهرلری دفع ایچون اولان
معجونلر اجزاسنه کیرور زیرا روح جوهرینه زیاده ملایم و مناسبدر جکرده
اولان روحلره دخی قوة ویرمکده قوی خاصه سی واردر سدوکی اشاغه
ایندورر اکر عورت ایچسه و یاخود کتورلنسه حیضنی ایندورر جماعه تحریك
ایدر و آلتی قوام کتورور یورك اوینا ماسنی و وحشتی یعنی یالکوزلیغی
سومکی کیدرر بعضلر دیمشلر چوق استعمال اولنسه یورده که ضرر ایدر قونج
که یاریوزدر و بنفشه ضررین کیدرر اکر اغزه الوب بیجه زمان اغزده طوتسه لر
دیش اغریسنه نفع ایدر دیشلری حفظ ایلیه خاصه لرندندر اکر تازه ایکن
دوکوب ایاقلره اوروب سورسه لر باشده اولان هر مرضی کیدررو اکر اوده
یاقوب دوتولنسلر قاریجه لر قاچوب من بعد کلمیه لر اکر داء الفیل اولان کیمسنه
بلندن اشاغه سنه زرنباد سورنسلر زیاده نفع ایدر زیاده اولماسنی منع

ایلیه اکر زرنباددن بیوك دکری پاره سن الوب بر مرض سببی ایله جماعدن
قالمش اولان کیمسنه بلندن ایکی طرفندن اصاقوسه کیرو اسکی حالنه کتورر
جماعه تحریك ایلیه و آلتی حرکته کتورر یوردکه فرح ویرمکده بدلی ونجی قلد
درونج عقربیدر و زهرلو جانورلر اصردوغنی دفع ایتمکده بدلی بریچق
مقداری درونج و ثلث و نجی طرخشقوق کی یبانی هندبادر و نصف
و نجی اغاج قاوونی جکرده کیدر

زراوند طویل **قرغه دولکی کوکی** اسم فارسیدر ولایت اندلس کفره سی دلنجه
مسمقورة درلر اندلس خلقی تعریب ایدوب مسمقار و مسمقران درلر مغربده
شجرة برسیم دیمکله معروفدر یونانیده ارسطولوخیا درلر لفظ ارسطو فاضل
معناسنه در و لفظ لوخیا نفسا دیمکدر نفسا هنوز طوغرمش اولان عورتنه
درلر که ترکیبده لوخسا درلر بو دوا لوخسایه زیاده نافع اولدیغی ایچون بویله
نام ویرمشلر زراوند ایکی درلودر بریسی اوزون و بری یومری در یومری
اولانه دیشی و اوزون اولانه ارکك درلر اما زراوند هوا طلاق اولنسه مراد
اوزون اولان قسمی اولور ایکیسی دخی بر نبات کوکیدر یومریسنك نباتنك یپراغی
صارماشقدن حبل المساکین دیمکله معروف اولان بیوك صنفك یپراغنه بکزر
رایحه سی خوشدر برمقدار کسکنلکی واردر یاپشلاقدر یمشاقدر ارشون
قدر و دخی زیاده اوزار جبوقلری واردر بیاض چیچکی اولور ایچروسی قرمزیدر
واول قرمزلغك رایحه سی چرکیندر ارکك اولان زراوند نباتنك یپراغی یومری
اولان یپراغندن اوزونجه یعنی یا قدروبدا قلری اینجه رك و قصادقدر
اوزونلوغی بر قاریش قدردر امرود چیچکینه بکزر قرمزله مائل چیچکی واردر
یمری اولان زراوندك دکری کوکلری واردر شلغمه بکزر اول بر بنك کوك
لری اوزوندر پرماق قالیکلوغنده اولور ایکیسنك دخی ایچروسی صاری لق
ایله قرمزله مائلدر چمشیر اغاجنه بکزر ایکیسنك دخی لذتلری اجیدر و برمقدار
یاغلولیغی واردر زراوند طویلدن بر صنف دخی واردر که چیچکی سدف چیچکنه
بکزر دوارشون قدر و دخی زیاده اوزون اینجه کوکلری اولور اوستی غلیظ یعنی
قالیك قابی واردر بو مقوله سی بدنه متعلق دوالرده از استعمال اولنور
زیرا قوتی یوقدر ضعیفدر بلکه انی عطارلر خوش قوقولو یاغلره قتادلر
زیرا کسکنلکی و بللو عطریتی یعنی خوش قوقوسی واردر زراوند طویلده لطافت
و تحلیل یومری اولاننده اولاندن ازدر اما جلا ایتمه و موادی جکمه سی اندن

طبیعتی

قویرکلد ایچیسنڭ دخی طبیعتلری حار و یابسدر بیوسنلری درجهٔ ثانیه‌ده
در بوغر لیسنڭ حرارتی درجهٔ ثانیه‌ده در و طوبلینڭ درجهٔ ثالثه‌ده اولنلرع
در زراوند طویل چبانلرده خصوصا رحمده اولان چبانلرده ات بتورمکده ایچون
اولان مرهملرع کیر ورویوغری اولان زراوند خلطلری ابخلتمه ده ایودر فرجه
ات ازیلکی ایرلماسنه موافقدر هم بمقوله مرضدن اولورسه موافقدر چرکلو
وکیرلو اولان چبانلری پاك ایدر اگر طویلدن ایکی درهم مقداری ویاخود ایکی
مثقال مقداری شراب ایله ایچسه‌لر زهرلو یلانلر وجانورلر صوقماسندن و قتل
ایدیجی زهرلرع نفع ایلیه کذلك یاقی ایتمکله نفع ایدر اگر لوخوسا عورت ایکی درهم
مقداری فلفل و مرمکی ایله ایچسه‌لر رحمنده طرتیلوب قالان ادرارینسنه‌لری
چیقارع و حیضنی یوریدع صاریلنوب چیقمیان اوغلانی دخی طشره چیقارع کذلك
برفتیلیه بولانوب کوترسنه بو فائده‌لری ویرع یوغری اولان زراوند دخی بو فائدع
لری ایدر اما تبو وضیق نفس واینخقرق و دتره‌مه لوسنمار و طلاق شیشلرینه
و قرحه اتاوزرینه قاتی نسنه طوقماقدن و یاخود دوشمکدن اولان کوسنه
لوب اغریسنه و یان اغریلرینه صوف صو و یاخود اتشی صو ایله ایچسه‌لر بو مرضلرع
نفع ایتمکده طویلدن زیاده در اگر یوغری اولان زراوند ایله یاقی ایدنسه‌لر اناقرینده
اوغلان جیقدقدنصکره اوغلان اشی دیدکلری درئی و بدنه صاپلانوب
قالان دمردن وسائر نسنه‌لری چیقارع و چبانلر اوزرنده اولان چرکو
مرکی و بدن ایچنده قالمش اولان کمیك پاره‌لرینی چیقارع اگر ایرسا کوکی
سوسن کوکی در وعسل ایله قرشدرسه‌لر دیك چبانلری وکلدوب طولدورع
و دشلری جلا ایدر زراوندڭ اخرصنفی که ذکر اولنمشدر اول دخی بو فائده‌لری
ویرر لکن ضعیف اوزره ویرور اگر زراوند طویلی دوکوب و ازوب عسل ایله
طلاق اوزرینه سورسه‌لر زیاده نفع ایلیه کذلك سکنجبین ایله ایچسه‌لر بواسیر
دیدکلری چبانلرع و تشنجه و امتلاسبی ایله سکرلمکه شلمه سنه نافعدر ولخ
صاف ایدر و کوکسی پاك ایدر جکرده اولان یرامازنسنه‌لری دیتمکده و یلتع
نفع ایتمکده خاصه‌سی عظیمدر اگر زراوند طویلدن بر مثقال مقداریز الوب شراب
ایله ایچسه‌لر حنظل کبی بوجهل قارپوزی ایچیدرمعدهٔ بوزوب اسهال ایتدوکی
کبی اولدخی ویله ایدر بو تقدیرجه صرع وکزازمرضلرینه عجیب نافعدر ویرامز
خلطلردن کوکسده اولان پرده‌لر ضعیفلکن کیدرر زراوندڭ ایکی درلوسی
دخی ایچمکله عقرب صوقماسینه نافعدر طلاق غلیظ لغین و بدن ایچروسنده

اولان صوقلو قلری و یللری کیدرمکده زراوند طویله بدل و زنجفه زنباد
و نصف وزنی انزروت که کوز اوتیدر و یوغری زراوندڭ ایکی درلوسی
دخی ایچمکله عقرب صوقماسنه نافعدر و یوغری زراوندڭ بدلی و زنجفه
زراوند و ثلث وزنی لیسباسه و نصف وزنی قسطدر بعضیلر دیمشلر
بریجق وزنی زراوند طویلدر بعضلر دیمشلر زراوندڭ ایکیسی دخی طلاقه
ضرر ایدر عسل اصلاح ایدر بعضلر دیمشلر خلطلری قورو تماقده بدلی
اصمالرده اولان سَفَش قوروسندن ایکی وزنیدر سَفَش صو اصاچبوقلری
بربرینه اتوکله صادماشدقلری ایپلکلر کبی اینجه فلزلردر

زرنیخ فارسیدر طپراق ایچنده حاصل اولور صاری صپراق کبی نسنه در
کبریت معدنلرنده حاصل اولدوغی کبی حاصل اولور اما زرنیخده طپراقلوق
و صو یاشلولیغی و اغرلیق ارتقدر و کبریتده ناریت یعنی اتشلولق ظاهرراقدر
انیچوندرکه زرنیخ کبریت کبی طتوشوب یانماز زرنیخ دورت درلودر برلیسی
قزل و بری یشل و بری بیاض و بری صاریدر قزیلی سائرندن کسکندر
صاروسی اعتدال اوزره در یشیلی سائرندن اغر و غلیظدر و یراماردر بیکنی
اولان یرامازلیقده اندن اشغه در بعضیلر دیمشلر یشیلی زهر قاتلدر اکال اولماز
اولماز صاروسی درجهٔ ثالثه‌ده حار و یابسدر قزیلی درجهٔ رابعه‌ده در بعضلر
دیمشلر بیاضی سائرندن قویرك و کسکنرکدر یشلینڭ قوتی صاروسنڭ
قوتی کبیدر لکن تاثیرده اندن ضعیفرکدر صاروسنڭ ایوسی اولدرکه
تخته کبی یصی اولوب التون کبی صاری اولوب تخته‌لری تیز اوفاقلنوب قاریشق
نسنه‌دن صافی اولوب ادم جانبندن کتورلمش اوله قزلی زرنیخڭ ایوسی
اولدرکه قیو قزل اولوب تیز اوفاقلنه و صافی اسهجه کی سلوکند رمشابه اولوب
رایحه سنده کبریت رایحه‌سی اوله کاه اولور زرنیخی یاقوب بعده پشورمکله ایدیلوب
قزل زرنیخ اولور و بو مقوله قزل زرنیخه شرار اتشی درلر شرار اتش قیغلجملرینه
درلر بو یله نام ویرمشلر زیر ایچنده یلدار و اتش کبی نسنه‌لری واردر بو مقوله
زرنیخ زهر قاتلدر یاقجیدر کسکندر تحلیل ایدر و بجلا ایدیجی اولان مرهملرع
کیرورکاه اولور ایکیسینی دخی یقارلر شول وجهله کی یکی صاقسی اوزرینه قیوب
اتش قورلر اوزرینه قودلر و داتمانحریك ایدرلر پس صاقسی قزروب رنکی
بوزوله اتشدن ایندیررلر بویله یانمشی زیاده لطافتلی اولور ایکسنی دخی ساغ
یولمقده استعمال ایدرلر ایدیلمش اولان قویرکدر و سلجلری تیز یولوب

دوکرلر اکر داتیخ فستق ساقزیلن دقرشد رسه لر سنجلرد وکلمه سنی منع ایدر
ایوایده اکر زفت ایله قرشد رسه لر وطرنا قلری یاقی ایلتسه لر طرناقلرده اولان بیلغی
نشانلری کیدررلر اکر زفت ایله قرشد رسه لر انوکله یاغلاتسه لر کچله لری کیدررلر
پاك ایلیه اکر ایچ یاغیله قرشد رسلر و بیوك چبانلره وشیشلره اورسلر تحلیل
ایدر اینلوره اکر کل یاغیله قرشد رسه لر سوبجیلره واوتورانلره اولان بواسیر
دیدکلری چبانلره موافق اولور برنده اولان چبانلره دخی موافق اولا اکر کوکسنده
ایرینجی اولان کیمسنیه بال شرابی ایله بردنك مقداری ایچورسه لر نفع ایلیه لکن
اولی بودرکه ایچوردن استعمال ایتمیه لر بعضلر برمقداری ایچ یاغیله معجون ایدوب
ربع ستماسی اولانه ایچوروب بعده قوصدورلر انلره نفع ایدر اکر چام ساقزی
ایله قرشدروب و یاقوب دوتونینی برقامش ایله بوغازلیجینه توسه لر اسکیدن
اولان اوکسوروکی کیدررو ایوایدر بعضلر دیمشلر اکر بدلی توی وصیق محکم
اولان کیمسنه بردرهم مقداری ایچسلر جمله ساچلری دوکیلوب یرینه سیاه
ساچ بتیه اما قورقولودر الدانماملق کرکدر اکر نصف دانق مقداری عسل ایله
یوتسه لر اوازی صاف ایلیه اکر صاردو زرنیخ ازوب سودلیجینه قوسلر واول
سوده قونان جمله سکك لری قتل ایلیه اکر قزل زرنیخی ایجه ازوب بعده بنج
بیراغینك یشلندن صقلمش صو ایله معجون ایدوب وقولتوقلر قیللرین یولوب
اوزرینه سوروب صوره سلر من بعد قیللری بتمیه صاری وایله قزل زرنیخ کیمیا
دوالرندندر حتی دیرلرکه اکر ایکیسندن برینی تکلیس ایتسلر یعنی آتشده چولمك
ایچنده تا بیاض اولنجیه دکین تحریك ایدوب قاوورسلر بعده قزل باقری سبیکه
ایدوب اوزرینه برمقدار بوره براغوب واول قاوورلمش بیاض زرنیخدن برمثقال
مقدارین بش مثقال مقداری باقیره قاتسلر باقیری بیاض ایدوب باقر رایحه سن
کیدررواوفانماسنی کوز ایلیه اکر زرنیخی دیش اتلری دوالرینه قاتسه لر دیش
اتلرنده اکسوك اولان اتلری بتوره اکر جوز وفستق ایچلریندن ومیعه سائله
که قره کونلکدر مثلی مقداری ایله معجون ایدوب واول معجوندن نصف درهم مقداری
اتشه قیوب دوتونینی قامش ایله بوغازلیجینه الیسه لر صوقدن اولان اوکسورکه
نفع ایدوب کیدررو دبو وضیق نفس مرضلرین کیدره خصوصا اکر برقاچ کون
بویله ایدرلرسه زیاده تاثیر ایلیه اما واجبدرکه بویله ایتدکدنصکره همان اردنجه
قایماق وسمیز اولان کچه کی وطتلو بادمدن بولاماج ایدوب ایچه لرکه واقع اولان
ضرری دفع اوله نه زرنیخ یعنی یاقیلوب پشورلمش زرنیخ که بغدادده اقاشرا دیعنی

اتش قیغلجملری دیدکلری بو مقوله زرنیخدن ایکی درهم مقداری بغرسقلرده براماز
چبانلر وزیاده محکم بغرسق اغریلرین پیدا ایدر علاجی بودرکه بادم یاغی
وشیردوغن یاغی وانجلاب واسی صو ایچروب وافر قوصدورلروادیه
وپرنج صولرندن ایچوره بوایکیسی ایله حقنه ایدرلر ویاغلو چربه شوروالر
ویرملر سمز تاوق شوروالسی وقیون الی شوروالسی کبی که وبادم یاغی وتازه
سود وبزر قطونا وخطمی تخمی وایو مجکرده کی لعابلرندن ویرملر زرنیخ اصفر
بولنماسه قرمزلدن نصف وزن بدلیدر
زرنباپا عربیده زرنانه دیدلر بو بینی وزرن برحیواندر رنکی کیك رنکنه بکزر
بیاض نقطه لری وارددر ایاقلری صغر ایاغینه بکزر ولایت حبشه ده واطرا
فنده اولور حیوانلردندر سرتلاندن ویان صغرندرودشی دوهدن حاصل
اولور زرنباپا اتی یرامازدر اندن اولان خلط غلیظ در سودا اولور طبیعتی
اتی و یابسدر اولی بودرکه مزاجی اتی وضعیف اولان کیمسنه اندن ییمیه
اصلاحی بودرکه قاون قابوقلری ایله تاممهرا اولنجه پشوروب بعده زیت
یاغیله ییه لر معده قوت ویرور وطعامی هضم ایتدیرر اتی وتلر ایله ییه لر
ودائما اندن ییهنلر بعضی زمانلرده بدنلرین ایادجلر ایله استفراغ ایدوب
معده یی تطهیر ایدوب وحمامه کیروب چوق دلکیه لر
زعفران معلومدر ایوسی اولدرکه تازه اولوب رنکی قزل اوله وقیللری ایری
وبیك وا وذون اولوب اوزندن طمانه بکزر بیاضی اوله وال ایله ازوب ازلسه
الی بویایه ورایحه سی بللو اولوب کسکن اوله بعضلر حیله ایدوب اوکودلمش
اولان زعفرانه عصفر تخمی ویاخود شکر قتادلرمیش بعضلر دخی بقلة ذهبیه
دیدکلری نباتی دوکوب وفرده سنك قاتوب بعده قویو قزل شراب ایله جمله سن
قرشدیروب حیله ایدرلر زعفرانی اتشه قومالغله بو مقوله حیله لولر ظاهر
اولور دخی ذکر اولنان صفتلری حیله لو اولاندن اولماز بونکله بیلینور
بعضیلر دخی کشوشکه باغ صارمه اشنه دقود وسندن الوب قزل سکره باتو
روب بعده اوکودلمش زعفران ویاخود عصفر ایله بولایوب زعفران تل لرینه
صوحیله ایدوب صتادلر ویاخود مرحمك ویا صبر صوینه صوینه قوماغله
ظاهر اولور زیرا بو ایکیسی عصفرین رایحه سن بللو ایدر البته کیزلو اولماز
طبیعتی درجهٔ اولیده یابسدر بعضلر دیمشلر درجهٔ ثانیه ده حاردر قول
اول اصحدر زعفران پشوریجی وعفونتی اصلاح ایدیجیدر بر مقدار قابضلغی

دخی وارددر بولی ادرار ایدر رنك رویی کوزل ایدر اکر ایچلسه خماری
کیدررکوزلره رطوبت اقماسنی منع ایدر خصوصا اکر عورت سودی ایله
قرشدرسه لر زیاده نفع ایدر اوتوراق ورحم اغریلری ایچون اولان فتیله
لره وایچیلن دوالره کیرور جماع اشتهاسنی تحریك ایدر رحمه دیدکلری
صفراوی چبانی ساکن ایدر وقولاق دیبلرنده اولان شیشلره نفع ایدر
هنوز زعفران قیللر ایکن اوکوتمك استسه لر اولی بودرکه پاك نسنه
اوزرینه قیوب تا محکم قوروینجه کونشده دوردوره لر بویله قوردی اولیجاق
اوکونمه سی آسان اولور نفسه فرح ویرمکده عظیم خاصه سی واردر جوهر
روحی قوی ایدر ونفسه نشاط یعنی ایشه کوجه مشغول اولماغه دوشوردر
امّا زعفرانی چوق استعمال ایدرلرسه زیاده فرح ویرمکله قتل ایدر زیرا
شول مرتبه فرح ویرور که روح کندونك معدنی اولان قلبدن زیاده حرکت
ایدوب طشره طاغیلوب بیرندن نسنه قالمماز ایکی درهم مقداری زیاده فرح
ویرور اکر بودوسی اولان عورته بر مثقال مقداری ایچورسه لر فی الحال
طوغورر امّا زعفرانك معده یه یرامازدر کوکلی بولاندرر باش اغریدر وطعام
اشتهاسنی کیدررر باشی اغریدوق اوچوکتوردر نباتنك یپراغی تازه یاره لره
اوکلدرر وقبض ایدر وماده لری منع ایدر قوقلامق ایله وبوروندن ایچروه
قوماغله شوصه دیدکلری کوکس چبانینه نفع ایدر انوکله سرمه کبی کوزه
چکسه لر کوزلره مرضدن حاصل اولان کوکلوکی کیدرره یاغی شوصه دکلر
چبانه انفجار امّا دائما زعفران استعمال ایتمك دماغی وسکرلری طولدرر
وایکیسنه دخی بلوضرر ایدر بوکرکلری وقاوغنی پاك ایدر اکر صو ایله پشورب
بلغمی خلطلردن اویومیان کیمسنه باشنه دوکسه لر اویودوب باشنی دوندورر
اکر طلاقلو اولان کیمسنه هر کون اوز قیراط مقداری ایچسه طلاقین اریدر
زعفران خاصه لرندندر اکر ایچه اوفا قلنمیشندن جوز قدر بو چوق
ایدوب طوغروب اوغلان اشی دیدکلری دریسی چیقمیوب اکلنان عورت
اوزرینه اصاقوسه لر فی الحال چیقاره کذلك قسرا قلره اصاقوسه لر تاثیر ایلیه
دری چیقاره اکر براوده زعفران اولسه اول او زهرلوکلر کلمیه صحیح بودرکه
زعفرانه یقین وارماز زعفران ضررینی انیسون اصلاح ایدر اوچ مثقال
مقداری قتل ایدر بعضیلر التی درهم مقدارینی تجربه ایتمشلر قتل ایتمه مشر
ظن اولنورکه هر مزاجه کوره دکلدر بعضی مزاجه زیاده تاثیر ایدر وبعضنه

۱۸۷ ایتمز بو تقدیرجه ضررینی روحلری زیاده قبض ایدوب طوتوجی نسنه لر ایله
وقورقوتماغله تدارك ایده لر اکر عقلی اولورسه بویله تدارك ایده لر زعفران
بولنماسه سلیخه قابوغندن سدس وزنی وسنبلدن ربع وزنی واغاج
قاووقی جکر دکندن وزنی وقسطدن وزنی مقدار بدل لیدر بعضیلر یونانیده
قرقوما دیدکلری نباتکه لسان عربیده بقلهٔ ذهبیه درلر اندن ایکی وزن
مقداری بدل لیدر

زفت معروفدر ایکی درلو اولور بریسی قوری وبریسی سویق واقیجی در ایکیسنك
دخی اصلی چام اغاجینك دکندن اقار بر رطوبتدر کذلك چام اغاچینك
کوجوك جنسی کبی اکا تنوب درلر ومیشه فضم قریش درلر اندن دخی حاصل
اولور **طبیعت** ایکیسنك دخی طبیعتلری درجهٔ ثالثه ده حارلر ویابسلردر
رطب اولانك یبوستی درجهٔ اولیده وقوری اولانك یبوستی درجهٔ ثانیه
ده در رطب اولانی دبوکه کوجله نفس الماق مرضیدر اکا وایریك توکرکه
نافعدر بومقوله مرضلری اولانلره اولی بودرکه بو مرضلر ایچون بر بجق وقیه
مثلی عسل ایله استعمال ایده لر ایچمکله وطلا ایتمکله قتل ایدیجی اولان دوالره
نافعدر یعنی ضررلرین دفع ایدر اکر اغزه ایچنده طماغه سورسه لر بوغازك
ایکی طرفنده اولان سکرلو اتلرده اولان شیشه وفرنجما ویکن قامیشی
درلرانده اولان شیشه وبوغازك ایکی طرفنده اولان ایچروده سکرلو
ات شیشنه یرار اکر بادم یاغیله قرشدیروب قولاق ایچینه طملاتسلر
قولاق ایچندن اقان رطوبتی طوتوب کیدررر اکر طوز ایله قرشدیروب زهرلو
جانورلر اصردوغی یره یاقی ایتسلر نفع ایلیه اکر مثلی موم ایله قرشدروب
برص اولان طرناقلر اوزرینه قوسه لر برصنی کیدرره وتمره کبی قویاره
وقالی وبیوك اولان چبانلری یومشادوب ایندوره ورحم قاتیلغنی واوتوراق
چاتلاقلرینی یومشاده اکر عسل ایله قرشدرسه لر یاره لری وایرکلو چبان
لری ایوایدوب پاك ایلیه وخمره دیدکلری صفراوی چبانلر مهره لرین
قوپاره تعفین یعنی چبانی ایرکلندوروب دشمك ویابر یری دلوب اتن کیدرمك
ایچون ایتدکلری مرهملره قاتسه لر دخی نفع ایلیه اکر یاش زفت ایله حقنه
ایتسلر عقرب زهرینه نفع ایلیه اکر سلوك یوتمش اولان کیمسنه نك باشی
اورتاسنی طراش ایدوب طراش اولان یره یاش زفت سورسه لر سلوکی
چیقاره امّا قوری زفت بعضیسی کندودن طوکوب قورومیش اولور

وبعضيلري دخي پشورمكله قورومش اولور بومقوله زفت چبانلرده ات بتورر
بونك دخي تاثيري ياشنك تاثيري كبيدر اما قورتماسي زياده در اما خلطلري
پشورمكده ياش اولاندن بونك تاثيري ازدر اما دوكلمش اولان يرلري اوكلتمكده قوي
بو انفعدركاه اولور ياش زفتدن رطوبت بخاريتيا لورلر واكا زفت ياغي ديرلر شول
وجهله كه ياش زفتي تنشه قيوب پشيركن اوزرينه پاك يوك پارهسن اصاقورلر بخاري
اكا كيروب طولوب يوك ياش اولدقده يوكي صقارلر كروا صاقورلر بويله ايدرلر تا بخار
قالميا كراديه اوني ايله بوندن ياغي ايدوب ساچ دوكلدوكي يره اورسهلر ساچلري
بتورر زفت ياغي و ياش زفت ايكيسي دخي حيوانلرده اولان ويوز وكچيكه ايودر
وبوز ولوب جكلمش اولان سكرلره سورسهلر نفع ايليه وعرق النساء مرضنه
دخي انفعدركاه اولور زفتي ياقوب دوتونن جمع ايدرلر سائر ياغلر دوتونلرين
جمع ايتدوكلري كبي شول وجهله كه زفتي ياقوب دتوني اوزرينه دلوكلو ويا خود
بر طرفي قالدرلمش جناق طوتارلر تا كه دتونك بر مقداري طشره چقوب سونيه
بعده جناغي الوب اوزرينه ياپشان دتوني جمع ايدرلر بونك قوتي كونلكدن
الدقلري دتون قوتي كبيدر كوز كيرپكلرين اوزادوب كوزنل ايدن ادويه يه كيرور
وكوزلرده اولان چبانلري ات ايله طولدورمجي سرمهلره كيرور ودوكلمش كرپكلره
سورسهلر نفع ايدوب كوزه قوت ويرور و كوزده اولان دمعه يعني دائما كوز
يشارماسن قطع ايدوب اندن اولان يانغيني كيدررم بعضيلر ديمشلر زفت اويكنه
وباشه ضرر ايدر كثيره وبنفشه اصلاح ايدركاه اولور زياده اولان كميلردنك
زفتكما نوكله كميلري ياغلامشلردر كميدن اول مقوله زفتي قازيرلر او مقوله
زفت دريا صوينك ايچنده اولمغله كسكندر خلطلري ارپكجيدر

زقوم اغاجي بيوك بر اغاجدر ايكي دورلودر بري حجازي يعني مكه مكرمه
جانبلرنده اولور وبري دخي شاميدر حجازيسي ادم اوتوردوغي قدر ويا خود
ادم قامتي قدر اوزار اوزون وكرتلش يپراقلري واردر بداقلري اطرافنده
ياسمين شكلنده چيچكلري اولور چيچكلري اوچلرنده بر مقدار قزيله مائل بنفشه
رنكليكي واردر چيچكدنصكره رنكي سياهه مائل سوسامده اولديغي كبي ظرفي
اولور ايچنده يوكلو يمشي اولور استعمال اولنماز صاحب كتاب ايدر بعضي عرب
بكا ديديكه بونك يپراغي تازه يارهلره علاجلرينك اكبريدر يعني زياده نفع ايدر
يمشنده وجميع اجزاسنده زياده قابضلغي واردر اما شاميسي دخي بيوك اولور
وديكنلودر و يمشي هليله كبيدر اولا صاري چيچكي اولور بعده يمشي اولور يمشنك

چكرده كيدن ياغ چيقاروب اوليغ چراغ ايدوب ياقارلر ياغي اتشه زياده دوين
ياغندن بر مقدار اوپوشدرماق حرارت واردر

زمرد معروف طاشدر التون معدنلرنده وغيريده اولور يشادر يشلكي محكمدر
وشفافدر يعني ايچي كورينور ايوسي اولدركه يشلكي محكم اولوب دقت ايله اكا
نظر اولندقده ايچنده كيزلو قينار كبي كورينور بو مقوله زبابي درلر طبيعتي بارد
يابسدر يبوستي محكمدر اكر بر دنك مقداري ايچسهلر زهرلو جانورلر
اصردوكنه وسائر زهرلره نفع ايليه اكر زمرددن سكزار په مقداري اوروب
زهر ايچمش اولان كيمسنه كه زهر هنوز تمام تاثير ايتمش اولميه ايچورسلر
موتدن خلاص اولوب ساچلري دوكلميه ودريسي صويولميه خاصهلرندندر
اكر كوزلري ضعيف اولان كيمسنه دائما زمرده نظر ايلسه كوزلرندن ضعيف
لكي كيدره اكر بر كيمسنه بر دانهسن بوينينه اصاقوسه ويا خود يوزك
ايدينوب طاقنسه صرع مرضنه نفع ايليه اما حادث اولمازدن اول كيمش
اولمق كركدر انكچوندر كه پادشاهلر اوغوللرينك طوغدوغي كبي بيونلرينه
اصاقورلر تا كه صرع مرضي اولاشميوب دفع اوله اكر ايچمكله واكر اصاقويوب
كوترمكله بريردن بوشانوب اقان قاني واسهال ايله كلن قاني طوتار بعضلر
ديمشلر اكر زمرددن اعلا وايوسنه سياه يبلان نظر ايلسه كوزلري اقوب
كور اوله ايوسي وصافليسي بو وجهله بيلنور اما بويله ايدوكنده نظر واردر
يعني صحتي معلوم دكلدر اكر زمردي ايچنه دوكوب اوكلتماسي كوچ اولاز سعفه
ادويهسنه قارشدرسلر نفع ايليه مجربدر سعفه باشده ويوزده كاه
اولور غيري يرلرده اولور قوري وبعضي ياش اوفاق چبانلردر

زنجبيل معروفدر اغر لساندن تعريب اولنمشدر بر نباتك كوكلريدر ولايت
عربده عمانده چوق اولور يرلچينه كيره وركيدركه كوكلردر بز بونده سدف
ديدكلري نباتي شرابلره وشربتلره وبعضي پشوريلان نسنهلره قاتوب استعمال
ايتدوكمز كبي اول ولايت خلقي زنجبيل نباتنك يپراغني اول وجهله استعمال ايدرلر
زيرا قوتي سدفه يقيندر زنجبيلك ايوسي اولدركه بياض اولوب دوشر طوغري
اولميه واغر اولوب رايحهسي خوش وكسكن اولوب اصلهدقده دلي اجيده و
جوريوب بمش اولميه بعضيلر زنجبيلي طوزلو صو ايچنده ياتوروب بعده سائر
شهرلره الوب كيدرلر بويله اولنجاق كوم يميوب جوريمز اكر فلفل ايله بر برده
قوسهلر بيوب جوريمكدن حفظ ايليه نته كيم ماميران ديدكلري دوا اراوندن

حفظ ایدر و املح که معروفدر تربری حفظ ایدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حاد
و درجهٔ اولیده یابسدر رطوبت فضلیه یعنی سکمیوتی قالور مقوله سی رطوبتی
چوقدر شول مرتبه کیم وهم اولنور که طبیعتی رطب اوله انکچوندر که حرارتی
بدنده چوق اولور اکلنور نتکم دار فلفل دخی بویله در زنجبیل هضم طعامه یاردم
ایدر قارنی خفت ایله تلیین ایدر یعنی یومشادر معده یه ایودر کوزه سورمه
کبی چکسه لر کوز قرارماسنه نفع ایلیه صوقدن و رطوبتدن جکرده اولان سده
لری اچار جماعه معیندر یعنی جماعه تحریك ایدر قوی ایدر معده ده و بغرسقلرده
اولان غلیظ یللری تحلیل ایدر تازه یمشلر و قاون و قارپوز یمه دن معده لرنده
یاشلوق چوق اولان کیمسنه یه ایودر واردر صوق اولان معده و جکری اسنی ایدر
مزاجلری صوق و یاش اولان کیمسنه لره عظیم دوادر اما مزاجلری اسنی اولان
لره ضرر ایدیجی و زیاده حرارت ویریجیدر اکر اسنی صو ایله ایکی درهم مقداری
ایچسه لر قوی و بلیشك اولان خلطلری اسهال ایلیه زنجبیل حفظی زیاده
ایدر بوغازده و باشده اولان یرامان یاشلوغی جلا ایدوب کیدرر و قارینده
بر فساد سببی ایله اولان اسهالی کیدروب قارنی طوتار و زهرلره نفع ایدر
عسل ایله مربا اولنجاق رطوبت فضلیه یمسنك بر مقداری کیدرر اکر تربد ایله
قریشدیروب ایچسه لر غلیظ خلطلری اسانلغیله چیقارر اکر صوق هوا و یاخود
زیاده صوق المش اولان کیمسنه اسنی صو ایله زنجبیل ایچورسه لر نفع ایدوب
حمامه کیرمکدن و اسنی نسنه لر کوده سنه باصدرماغه احتیاج قومیه اکر کچی
جکرینك یلمشکندن بر مقدار ایله قریشدیروب و قوریدوب بعده دوکوب
ازوب کوزه چکسه لر کوز قرارماسنه و پرده لنمه سنه نفع ایلیه اکر مصطکی
ایله چینسه لر دماغدن وافر بلغم ایندورر زنجبیل مرباسی مزاجلری صوق
اولان کیمسنه لری جماعه تحریك ایتمه سی یالیکوز اولان زنجبیلدن زیاده
در زنجبیل بلغمی قورودر و قوجه لیغه نفع ایدر و طعامی هضم ایتدورر
اما بوغازه ضرر ایدر عسل و بادم یاغی اصلاح ایدر زنجبیل بولنماسه
اق فلفل و یا دار فلفلدن و نصفی مقداری بدلیدر بعضلر دیمشلر سیاه فلفل
بدلیدر بعضیلر دیمشلر اراسندن بریجق و نصفی مقدار بدلیدر بعضلر
عاقرقرحادن اوچ پای ایدر بر پای قدری بدلیدر

زنجفره فارسیدن تعریب اولنمش اسمدر معلومدر زنجفره ایکی درلودر
بریسی معدنیدر و بریسی مصنوعدر معدنیسی یاقلمش قورشونه بکزر

قزل طمرلردر بر مقدار کثافتی یعنی غلیظلیغی واردر چیوه جیقدوغی معدنلرده
بولینور عملی اولان چیوه زنجفر چیوه و کبریتی یاقماق ایله حاصل اولور
صنعتی بودر که بر چولمك و یاخود طین حکمت دیدکلری بالجق ایله صیوانوب
و قورودلمش شیشه ایچنه چیوه قویه لر شول وجهله که چیوه دن هر
بر وقیه یعنی اون ایکی درهمه صاری کبریتدن بر درهم قتالر بعضلر کبریت
ایله چیوه دوکوب ازدلر و بعضیلر ازمیوب شویله قورلر بعده اول چولمك
و یاخود شیشه نك اغزین محکم بکیده لر و بالجق ایله صیویه لر اکر اق طوزلو
صودن کتان بز پاره سنه وافر ایچوروب طوز ایله اغزینی صیویوب و اوزر ایله
صارسه لر زیاده بکیدوب طوره بعده قورمش ات کوبره سی که محکم قزروب
بینار اوله بر کون و بر کیجه انك اتشی ایچینه کومه لر بعده چیقاره لر تمام پشم
مه سینك علامتی بودر که اندن کبریت رایحه سی قالمیه بعضیلر دخی چیوه
نی و کبریتی چولمکه قیوب چولمکی قپه لودر پن شیشه ایله قپایوب بالجق
ایله صوادلر و چولمك التنه اتش ایدرلر تا چیوه قالقوب قپاغه کلور بعده اتشی
کیدرر اوزرینه کیجه پاره سن و اغزینه تورلر تا صوقیه بعده چیقاررلر
طبیعت زنجفره نك طبیعتی حار و یابسدر یبوستی چوقدر درجهٔ ثالثه
قریبدر شاننددر که قاتی طتوب کسر اکر قیرو طچیدکلری مرهم ایله قریشد
درسه لر اتش یانغین و اوفاق چبانلر و قبار دقلری کیدروب ایو ایدوب یاره لری
اوکلدر و چبانلرده ات بتورر و دیشلرینه سنه مانع اولور اکله و ستائر
یرامان و چرکلو یرامازدلیجه لو چبانلره اکسه لر نفع ایدر اکر ایکی مثقال
مقداری ییسلر قتل ایدر علاجی بودر که یاغ ایچوروب وافر قوصدوره لر
اکر قبض واقع اولورسه و یاخود قوصماغیله معده دن چیقمازایسه حقنه
اکر زنجفره بولنمازسه بدلی مرده سنکدر

ذوفا یابس عربیده زوفاء یابس دیرلر اوزرنده بداقلری ارشون قدر
دوشنور بر اوتلو قد دیپراقلری واردر بداقلری مرجان کوشك دیدکلری
نبات بداقلرینه بکزر یپراقلرینك رایحه سی خوشدر و لذتی اجیدر
اضرنده تمام ایریشوب کمالنی بولور **طبیعتی** درجهٔ ثالثه ده حار و یابسدر ایکی
درلو اولور بریسی طاغلرده اولور و بری دخی بستانلرده اولور طاغلرده اولانی
کسکن که حرارتی و یبوستی قویکدر قیمتی طاغلرنده چوق بتر اکر
صو و انجیر و سدف و عسل ایله پشورسه لر اسکیدن اولان او کسورکه

واویکن شیشلرینه ودبو مرضنه وباشدن وکوکس طرفلرینه ایننزلیه
نفع ایدر وکوجله نفس المانغی کیدررور قولای ایدر اکر عسل ایله یوشه لر
قادین ایچندر قوردلری یعنی صوعجانلری کیدررور چیقارر اکر پشوروب
صوین سکنجبین ایله ایچسه لر غلیظ خلطلری اسهال ایله چیقارر اکر دوکوب
ازوب یاش انجیر ایله یسه لر طبیعتی یمشادر یعنی قبضی اچار مقدار شربتی
بش درهمدر اکر قرنده مانا کبی قیمیونی دریاخود ایرنساکبی کوك سوسن
کوکیدر انوکله قرشدرسه لر اسهال ایتمه سی قوینرك اولور اما خلطلر غلبه
سندن رنك دوکی فاسد اولمش اولان کیمسه نك روکی دنکین کوزل
ایدر نظردن دیدکلری بوره وانجیر ایله یاقی ایدوب طلا قلور ویا استسقاسی
اولان کیمسنه یه اوررلر کذلك اتی شیشلره صو ایله انوکله یاقی ایدرلر
وشراب ایله صوق شیشلره دخی یاقی ایدرلر اکر قیناره صو ایله یاقی ایدوب
کوز قپاقلرنده اولان اولمش قانی کیدرر اکر پشمش انجیر ایله استعمال ایتسه لر
امتلاء سیبی ایله اولان بوغاز اغریسینه نافعدر اکر سرکه ایله پشوروب انوکله
مضمضه ایتسه دیش اغریسینی ساکن ایلیه اکر انوکله قولاغه تولتسی ایتسه لر
قولاقده اولان یللری تحلیل ایلیه اکر شراب ایله هر کون بر قاچ زمان ایچسه لر
استسقایه نفع ایله اکر صو ایله پشوروب کوزه اوسه لر کوزه صو اینمکدن امان وله
بعضلر دیمشلر یمه سی جکره ضرر ایدر ضمغ عربی وطتلو انار اصلاح ایدر
زیتون معروف بر بیوك اغاجدر طبیعت جمیعا اجزاسی ایله بارد قابضدر
الا تمام کمالن بولوب اولمش اولان یمشی بویله دکلدر انده اعتدال ایله حرارة
وبر مقدار قابضلق واردر زیتونك یبانیسی وبستانیسی اولور یبانیسنده
قابضلق زیاده در واغاجی بیوجك ویپراغی قودورق اولور اکر زیتونك یپراغنی
دوکوب محکم ازوب حمره دیدکلری صفروی چبان ونمله دیدکلری طاغیلور و
اولاشور مقوله سی چبان اوزرینه وشری که بدنده براوغردن ظاهر اولور
بعضیسی ایری وبعضیسی اوفاق قزل دوزجه شیشلردر ونار فارسی دیدکلری
چبانکه زیاده کسکنلکندن ظاهر اولدیغی کبی اوستی یانوب مهره لنور بو مقوله
چبانلره یاقی ایتسه لر زیاده نفع ایله اکر عسل ایله قرشدروب داخس یعنی طرناقلر
دیبنده اولان چبان اوزرینه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه کوزده اولان غرب که
دنغاتیله بیان اولنمشدر انکا دخی نفع ایدر باشده جراحت اولماغله باشر دریسی
ایرلسه کر ویا پشدیرور اکر چینه سلرقلاغ کبی اغزده اولان قبارقلر دیرانلری

کیدر در اکر اریه اونی ایله قارنك اشاغه سن انوکله یاقی ایتسلر اسهالی طتوب کسیله
صقندوسنی وپشورلمشن ایچمکله واتی اسی بدنه باصدرماغله نفع ایدوب
طوتار اکر صقندوستدن عورت کوفرتسه رحمندن زیاده قان اقماغی ویاشلق
لری طوتنه وکوزطشره طوماملمه سی یرینه کتورر واطرافدن کوزه کلان یاشلقلری
طتوب کسر وکوز قپاقلری یمه سنه مانع اولان کوز دوالرینه کیرر ونکاه اولورد
یپراغی دوکلر ودوکرکن اوزرینه شراب ویاخود صو سرپرلر وبعده صقوب
صوین قوردودلر ووقت حاجت ایچون حفظ ایدرلر شراب ایله اولان کوزده
اولان یاشلقلری قورتماده انفعدر که اولود زیتونك تازه ویمشاق بداقلرین
یپراقلری دچیکی ایله یقارلر اندن اولان کول توتیا مقامنه قائم اولور
یاقلمشنك طریقی بودرکه اول مقوله بداقلری جوملك ایچینه قیوب اغزین بلچق
ایله صوبیلر بعده دستی وبرداق پشوردکلری یبار فرن ایچینه قیوب فرندن
دستی وبرداقلری چیقاردقلرنده چیقاره لر واوزرینه شراب سویوب
یوغورملر وتکرار یقارلر اولکیدن ازیقارلر بعده استوبج یوده قلری کبی
یوبالرر صورتلنه جوبلك ایدوب حفظ ایدر اعلا قورودیجی وجلا ویریجی ایو
دوالر اولور زیتونك یبانیسی ذکر اولنان جمیعا احوالده بستانیسندن اقویدر
یعنی قوتی زیاده در لکن کوز مرضلرینه دکوز احوالنه بستانیسی موافقدر
یعنی اندن انفعدر اکر یپراغی پشوروب صوین اغزنده طوتسه لر دشلر یمه سنه
نفع ایدوب موافق اولا اکر یپراغی قورودوب صوینی اله عسل کبی قیوام ایچیه ایله
پشوردیلر ویمش اولان دشلره سورسه لر یمسن جوروك دشلری قیرر
اکر انوکله بعضه ایتسلر رحم ایچنده واوتوراق ایچنده اولان چبانلره نفع ایلیه
اکر یبانی زیتونین یاقوب وکسکین سرکه ایله معجون ایدوب عرق النسا وقوبی اولان
کیمسنه نك اوکچه سی اوتی برنده طهرشره طرفدر دورت پرماق یوقارده سکز
اوزرینه یاقی ایدوب تا اولدیری قباردوب چبان کبی ایچنه طورسه برکره ویاخود
ایکی کره بویله ایتسه لر اول یردن وافر ماده اقوب مرض زائل اوله اکر جوق
زمان لطوبه بسن بسنکیری یبوب ضرر ایدر بعده اولیبر یتوپچی قمل اوره لو
اکر تازه یسن یعنی یاشنی طوتشدوروب لیچیندن اقان یاشلویغی اکسه لر اولیش
لیق باشده اولان اویورچ چبانلره وقوبا قدره نفع ایلیه احاصل اولمکده
اکر کوکیسی عقرب صوقدوغی کیمسنه یه اصا قوسه لر نفع ایلیه کوکنده حرارت واردر
اول حرارت سبیی ایله تحلیلی یعنی واریدر اکر کوکندن [illegible] بر مقدار

ایله پیشوروب پشمدیشی ایله هنوز اتسی ایکن مضمضه ایتسلر باش اغریسینی
ساکن ایله اکر نکاحی اولان کیمسنه دماغی اوزرینه دوکسه یاشلوقلری تحلیل
ایلیه و زکامی قوروده اکر بخاری اوزرینه باشی اشاغه ینجه زمان طوتسه لر
باشده اولان بلغملری و یاشلوقلری برین دلوکلرینه ایندروب زیاده نفع ایلیه
اکر عیشی ایله باشه یاقی ایتسه لر کپه کبی کیدره اکر جکرده کنک ایچون اچ یلغی
ایله واون ایله قریشدروب برص اولان طرناقلره یاقی ایتسلر برصی کیدره اکر
خام زیتون ایله اتش یانغینه یاقی ایتسلر قبارتمیه زیتونک یشل اولانی طبیعتی
بکشدر معده دبلغت ایدر اشتهاء اویاندرر اولی بودرکه طوزلو صو ایچنده
قیوب بر قاچ کره بنده یل ایده لر تا اجیلغی کیده و یاشلوغی کیده ریلوب خوش بایغد ایله
و تمیشلر ایچاریله قریشدیروب بعده سرکه ایله ییه لر بو وجهله اولیجاق هضمی ییغ
اولیوب ضرری دفع اولنور زیتونک سیاه اولانی یرامازدر تیز دونر معده یه
کوشلده اولا صفرا صکره سودایه دونر انکیچون دکه کوزه زیاده تاثیر ایدوب
ضرر ایدر کوکلی بولاندرر زیتونک ایوسی اولدرکه یشل ایکن و یاخود قزارمغه
باشلدرکن دوشرلمش اولا زیتونی انک ایچنده اصلایوب قوروقلری طوزلو
صو ایله مضمضه ایتسه لر دیش اتلرین پک ایدوب نفع ایلیه زیتونک تمام کمالنه
بولنوب سیاه اولان جکرده کی ایله ترنو والویکنره مرضلری اولا یه توتشو ایتسلر
تمام نفع ایلیه اولی بودرکه زیتونی سائر طعام ایله ییه لر یالکوز طعامدن صکره
ییه لر زیرا اکر طعام ایله ییورسه معده دن تیز چقوب معده هضم طعامه
قوتی ایلیه و اشتها ویره و صو زیتونی دیدکلری دخی یابانی زیتونک صو یانلرینه
اولدیپیدر بو مقوله زیتون ذکر اولنان احوالک جمله سندن ضعیفدر زیتونک
صمغی حاردر برمقدار یبوسلی واردر یاره لر اوزرینه اکسه لر یاشلوغنی قورو
در و یاره لری بتشدرمک ایچون اولان مرهملره کیرور یابانی بستانده صمغی
کسکین حقونی کدر صمغنک ایوسی اولدرکه کوجک طامله لردن جمع اولنمش اولا
صورتا کموده دیدکلری مصطکی نسنه یه بکزر دن فرانعه ما... بکوزه سورمه
چکلک ایله کوزده اولان بردیه ایودر و کوزده اولان چبانلر کیدر و نومان
لتخیل کیدهد دکتیوردیکی بتقدوکی و حیضی الدنزار ایدر اما ضعف ایله ترد
اکر سرکه ایله ایرکلوا ریوبه سوتکسه لر او یوزلری ایو ایدر اکر یمنش دیش
توکوغنه طوکدرسه لر اغریلرینی ساکن ایلیه

زیتون یاغی تمام کمالنه بولوب اولمش زیتوندن صقلاکه ویت عذب دیدکلری

وخام زیتوندن اولانه زیت انفاق دیدکلر و زیت رکابی دیدکلر اوته کیسی
اعتدال اوزره حاردر وایکنجیسی حار ویابسدر قابض اولدیغی ظاهردر
ایکنجیسی مزاجلری ضعیف اولانلره موافقدر کذلکه اولور زیت یاغنک
ایکیسن دخی یورلر شول وجهله کماشی صو ایله وافرجا القادلر وبعده
تصفیه ایدرلر بو مقوله یونمش اولان یاغدر البتّه یا قیماقلق ولجیلق
اولماز کاه اولور زیت یاغنه حیله ایدوب غیری یاغ قتارلر صافیسی انوکله
معلوم اولورکه صافی اولانی بدنه تیز طاغیلوب بوغازی کسمه سی اولماز
و بدنانی یودوب قورودور زیت انفاق دیدکلری معده یه ایودر اغزده
طوتماغله دیش اتلرین پکیدوب دیشلره قوت ویرور و جوق دردلکی منع
ایدر زیت عذب دیدکلرینک اسکی اولانی دوالره ایودر بو مقوله اسکی
اولاندره بللوحرارة واردر تحلیل ایدر بشره یعنی یوزی و سائر دری اوسنز
بومشاق ایدر و طوکغونلغی منع ایدر و طبیعتی یومشادر یعنی قبضی کیدررد
وسائر ادویه نک قوه تر ضعیف ایدر قتل ایدیجی دوا ایچنلره زیت یاغنی
ایچوروب بعده قوصدوره لر زیت عذب صو ییندن دورت وقیه مقداردن
بر رطل ادیه صویی ایله ایچسه لر قارنی اسهال ایلیه اکر اسجی ایکن شراب ایله
ایچسه لر بغرسق اغریسینی کیدررد و صوغلجانلری چیقاره قوردی سنره و
یاخود برشیش سببی ایله قولنجی اولانه زیت یاغنی ایله حقنه ایدرلر و کوزه
کسکین ایدوب نورلندرمق ایچون اسکی زیت ایله سرمه کبی کوزه چکرلر اسکی
زیت بولنماسه بولنانک تازه سنز شول دکلو پشوره لر که بال کبی قویو اوله
بویله اولیجاق اسکی زیت مقامنه قائم اولور یعنی قوتی انوک کبی اولور یابان
زیتوننک یاغی قابضدر لکن دوائیت خصوصنده بستانیسندن ضعیف
رکدر صو تماقده و ماده لری طوتوب منع ایتمکده کل یاغی مقامنه قائم اولور
دری حبس ایدوب دلتمز دیش اتلرین پک ایدر سالجلری دوکلمه دن منع ایدر
اکر هر کون انوکله سالجلری یاغلاسه لر کیجه اغارده دیش اتلریندن قان
اقماغی منع ایدوب کسراوینیان دیشلری پک ایدر دیلچوکلره یاشلوقلر
طوله قده انوکله کماد ایدرلر یعنی اسی اوزرینه اوردلر خام زیتوندن
اولان یونمش زیت سمالره و سکرلر اغریلرینه ایودر و عورتلر یوزلرینه
ایتدکلری قرنجه لره اندزقتارلر اسکی زیت خاصه لرندندرکه کوز نورینی
زیاده ایدر اغاردلمش یونمش زیت یاغی کوزده اولان اپنجه بیاضی کیدررد

بومقوله زيت كوزه نافع وشريف دوادر دائما استعمال اولينجق كوزه صواينه كدم
قدم يعني جاقماق مقامنه قائم اولور خصوصا كوز اچينه طملادوب ميل اوجيله
كوز اچين قاشماق ايتسه لر زياده نفع ايليه زيت عتيق يعني اسكي زيت
اكادرلركه بر ييل القدن زياده اولا بعضيلر ديمشلر عقرب صوقدوغي كيمسه
نك اوتوراغني اسكي استي زيت ايله ياغلاسه لر في الحال اغريسني ساكن
ايليه زيت عتيق بولنماسه بولنان زيتي ظرفنه وارنجه پيشوره لر اسكي
سنك بدلي اولور زيت ياغي چيقارماسنك طريقي بودركه زيتوني
كوتشه قويه لر وياخود استي تنور اچينه قويه لر تازه زيتون صيچاقدن بوروش
بوروش اوله بعده جكردكي ايله اپنجه دوكوب قاميشدن سپد ويا قيل توروم
اچينه قيوب محكم صقوب ياغين چيقاره لر بعضيلر همان زيتوني پيشوروب
بعده همان في الحال چيقاررلر زيت ركابي مقدما بيان اولنان زيت انفاقدر
طائفهٔ عراقي يعني بغداد وبصره وكوفه واول جانبلرده بونكله مصروفدر
زيرا دوه لر ايله اخر يرلره الوب كيدرلر ركاب دوه اسملرندندر بومقوله
زيت جوق اولوب دوه لر ايله طاشنماغله بويله مشهور اولمشدر اهل مصر
بومقوله زيته زيت فلسطين ديدلر وهراوي عالم ديمشكه زيت ركابيدن
مراد زيت مغسولدر زيرا بونماغله ساده اولوب سائر دوالره قريب اولمغله
صالح اولور اكا بناء ركابي ديمشلر اما بوكلام غلطدر صحيحي مقدم ذكر اولناندر
زيتون ياغنك دوردوسي كه زيتار ديدلر طپراقلولغي جوقدر اچوق
حرارتي واردر اكر محكم پيشورسه لر مزاجي درجهٔ ثانيه ده حار اولور اكر
باقردن قاب اچنده تاقيوا وليجيه دك پيشورسه لر حصن كه براغاج
عصاره سيدر حولان هندي ديدكلري اولدر اول مقوله نسنه يرادسه
بومقوله پيشمش زيتار دخي اكا كوره نفع ايدر واندن زياده ليكي بودركه اكر
صافي شراب ايله وياخود بال شرابيله قريشديروب اغريسي اولان ديشلره سوو
سه لر اغريلرين ساكن ايليه زيتار اسكي اولپجاق زياده ايو اولور مزاجي
قودوا اولان اعضاده وقوري اولان بدنلرده اولان حسبه لره زيتار يا لكوز
نفع ايدر   وكوشك اولان بدنلرده اولانلره ايودكلدر بومقوله لرده
چبانلري زياده ايدر اكر اجي بقله كه ترمس ديدلر اصلادوقلري صو وسياه
حامالاون كنچنكل صاقزيدانوكله قريشدرسه لر حيوانلرده اولان كچيكه واويونه
نفع ايدوب كيدرر زيتارك تازه سنز صو ايله پيشوروب نقرس واك يرلري

اغريلري اولان يراوزرينه دوكسه لر نفع ايليه اكر بردي اوزرينه سوروب
استسقا مرضندن قارينلري شيشمش اولانلرك قارينلري اوزرينه
ياپشدرسه لر شيشلرين ايندوره

زنباره طاشي نارسيده سنباده ددلر بر طاشدر طبيعتي بارد يابسدر برودتي
درجهٔ ثانيه ده ويبوستي درجهٔ ثالثه ده در ولايت چيننده جزيره لرده بولنور غير
يرلردن دخي كتوردلر بعضلر بو طاشه حجر الماس صوسيمه ايدر بعضيلر ديمشلر
اضردر بو طاش كويا قوم بر يره جمع اولوب طاش اولمش كبيدر بعضيسي بيوك
وبعضليسي كوجك اولور دوكيلوب اوفاقلنمشنك فعلي وتاثيري زياده در اكر قوري
ايكن واكر صو ايله اصلانمش ايكن سائرلسنه لري يره صو ايله اولپجاق تاثيري
جوق وقوي اولور زياده جلا ايتمه سي وادر دشلري پاك ايدر بونلردن
غيري قوي كسكنلكي وادر انكچون توريدجي واكل ايدجي دوالرده استعمال
ايدرلر اكر يا قوب دوكوب ازسه لر او كمانسنده مجتمع كلمش اولان چبانلر اوزرينه
اكسه لر ايو ايدوب اوكلره ابن واقد نام طبيب حكيم ديسقوريدوس وحكيم جالينوس
دن نقل ايدوب ديمشكه بو طاش الماسدر اما بو كلام غلطدر زيرا الماس اخردر
وبو حكيملر الماس طاشني ذكر ايتمه مشدر

زَرْدَه‌چَاوْ قِزِلْيَنْجْ اوُتِي هِلاَلِيَه اوُتِي عربيده عُرُوقْ صُفْرُ وبَقْلَهٔ الخُطَّاطِيف
دخي ددلر تركيده زرده چوبدن غلطدر وعروق الصباغين دخي ددلر بو كوكلر ايكي
دورلودر بري ايريدر فارسيده اكا زردچوبه ددلر عربده هُرْدْ ددلر كركم دخي
ددلر برصنفي دخي اوفاقدر اكا ماميران ددلر حرف ميمده ذكر اولنور بوكه بونانيده
خالدينون طوماغادلر نباتنك يپراغي كشنيج وياخود كبيبج ديدكلري نبات يپراغنه
بكزر دوكه ماثلدار شون قدر اوزار اپنجه بالدري اولور بالدرندن اپنجه بداقلر
يا بلور يپراقلري قاليكدر واوزوندر اپنجه بالدري اولور بياضنه وصاروليغنه
مائل حصض مكي چيچكنه بكزر چيچكي اولور يپراغنك صقندوسي قرمزيه
مائلدر دلي اپنجدوب اصرور رايحه سي جر كيند رچيچكي نصكره خشخاش كبي عيشي
قالور طبيعتي درجهٔ ثالثه ده بلكه اخرنده حار ويابسدر جلا ايدر قوتلي واندر
ماميران كبي كوزه نافعدر ستره سببي ايله يرقانلري اولانلره نفع ايدر زيرا
جكرده اولان سده لري اچار اكر بو كوكلردن چيننسه لر دبش اغريلرينه نفع ايليه
اكر شراب ايله نمله ديدكلري چبانه ياقي ايتسلر ايو ايدر چبانلري قورودوب كچيكه
واويونه نفع ايدر اما كوزه سرمه كبي چكسه لر كوزده اولان اپنجه بياضي جلا
ايليه اما قلبه زياده ضر ايدر ليمون واغاج ووني اصلاح ايدر

زنجبیلیه اولی دهبان فتیلی عربیده فتائل الرهبان کشیشلر فتیللری دیمکدر
دیار مصرده واسکندریه ده زنجبیلیه دیمکله معروف بر نباتدر بو نبات کیزلو
اشجاردندر ارشون قدر اوزار یپراغی سنامکی یپراغی کبیدر وحنانک
کوچك یپراغی کبیدر رنکی توز رنکلودر سیاه ایله قادشیق بیاضه مائلدر
خوش رایحه لزکی واردر وصارو چیچکی واردر اوجلرنده جمع اولمشدر چیچکندن
صکره جبر جیر تخمی کبی دانه لری قالور بو نبات جمیع اجزاسیله درجهٔ ثانیه
اخیره ده حار و یابسدر کوکی وچیچکی سائر اجزاسندن زیاده اسیدر قومل ویرلرده
ودریا کنارلرنده ودره لرده بتر زیاده تازه اولان یپراقلری دوکوب کونلك ایله
ومثلث ایله قرشدیروب خایه لرده اولان شیشه وسائر یرلرده اولان شیشلره یاقی
ایتسه لر کیدررکذلك اذناش آت وسکر برسنه وازکینه والك یرلرینده
اولان ضربانه نفع ایدر اکر کوکن پشوروب صوین ایچسه لر زکامی وباش اغریلرین
که صوقدن اوله کیدررو کوکسده رطوبت سببی ایله اغریسی اولانه ویاخود
صوقدن اوکسوروکی اولانه نفع ایدر کوکنك قابی عسل ایله تربیه ایتسه لر
زنجبیل مربا سندن نفعی زیاده دور اوله اغزه رایحه سز خوش ایدر معدهٔ اتحه
ایدر طامی هضم ایتدررا یچروده اولان یللری وصوقلوقلری کیدررد بو کرکلری
وقاووغی اسی ایدر بولی ادرار ایدر جماعه تحریك ایدر وجماعه قوة ویرر
زردالو عربیده تفاح ارمنی ومشمش دخی درلر فی زماننا استانبولده
مشمش اسمیله مسمی اولان یمشك برجانبی لعل رنك صفرته مائل اولوب
مدور الشکل حلو الطعم وجکردکی دخی حلو اولور لکن بین الناس مشهور
اولان جکردکی لذیذ اولانه قیصی واجی اولانه زردالو تسمیه ایدرلر
اقسام کثیره سی واردر لذیذ قلیل الجرم خوش طعم اولان اجودد
قوروسی تازه سندن افضلدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده بارد رطبدر خاصیتی
سده لری تفتیح وصلابتلری تلیین ایدر رطتلوسی ملین وغلیان دم صفرویه
وعطش والتهاب معدهیی مسکندر حشاء رفع ایدر حمیات حاره وحمیات
بلغمیه اصحابی بعد التناول اوزرینه ماء حار ایله ممزوج عسل نوش ایدوب
قیء ایتسه اخلاط کراثیه ونجاریه یی اخراج ایدوب حمره سی زائل اولور مجربات
دندر لکن سریع التعفن ونفاخدر مولد حیثاء حامض ایدر مصلحی جمیع اوزره
ده شکر وانیسوندر بعد الطعام تناول وکذلك اوزرینه شرب ماء ایتمك مضردر
وهر بار قیصی وزردالی تناول ایتدکدنصکره فصد ایتسه لر جریان ایدر قانی

بیاضه مائل چیقار بویله اولدوغیچون سدا ومتی مورث برص دیرلر وزردالو
جکردکی اجیدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ویابس وقابضی جکرده کی
لذیذ درجهٔ اولیده حار ورطب ومقوی باهدر

حرف السین

سولوکن بویابنی فارسیده اسرنج درلر قورشونی زیاده محکم یاقماغیله اندن
حاصل اولور کذلك استی بجی یاقسه لر سلوکن اولور استوبجه دن یاقوب
ایتمه سنك صنعتی بودرکه استوبجی محکم اینجه دوکوب بعده دریك اینجه
قیوب اوزرینه برمقدار طوز براغه لر وطنجرهٔ قوداوزرینه قوبه لر اینجه
اولان استوبجی براغاج پاره سیله قرشدیره لر تا قزل اوله بو مقوله
سلوکن استوبجه دن لطافتی زیاده در قورشونی یاقوب ایتمه سنك
طریقی تطویل ولمامق ایچون ترجمه اولنماسی ترك اولندی طبیعت ایکی
طریق ایله دخی حاصل اولانك طبیعتلری بارد یابسدر بوردنی استو
بجه دن از ویبوستی زیاده در واکر زیت یاغی ویا کل یاغیله اندن مرهم
ایدوب یاره لره اورسه لر اوکادوب شیشمه لرینی منع ایله وچبانلری پاك
ایدوب یراماز قوخوسی کیدررواتلرین بتوررواکر ایچ یاغی ویا لسان الحمل که
دوه دلی دیدکلری نباتدر انوکله حقنه ایتسه لر بغرسقلرده اولان چبانلره
نفع ایلیه سلوکن زهر قاتلدر علاجی استوبج علاجی کبیدر
١ سونکر عربیده اسفنج درلر اهل بغداد غیمه درلر بعضیلر دیمشلرکه روحی
واردر اما غلطدر صحیح بودرکه سائر نباتات کبی طاش اوزرینده حاصل
اولور شول وجهله که اولا طاش اوزرنده لیفه بکزر اینجه پاره لر ظاهر
اولوب هر پاره چوبه سنده اینجه جك ددی یه بکزر ننسنه لری اولور
بعده کیدرك بربرینه یاپشوب سونکر اولور واکر سونکر اولدقدنصکره
طاش اوزرنده الینوب جوق طورسه طاش کبی اولوب قاتیلغو دایکی درلو
دربرینك دلوکلری اینجه وکندوسی قالیك اولور اکا ارکك درلر وبری
دخی دلکلری یصتی وسیرك اولور وکوشك اولور اکا دشی درلر طبیعتی درجهٔ
اولیده حار ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر برمقدار تحلیل ایدر قودوبجی قوتی
واردر ایوسی تازه سیدر بربرکلسلکدن ویاخود یارلماقلقدن عارض اولان
قان اقماسنی طتو توب نفع ایدر خصوصا تازه قودوسندن الوب قفر الیهود که
دکز مومیا سیدر انوکله ویاخود زفت اینجه طالیروب صجاق ایکن اوزرینه

اورسه لر قانی زیاده منع ایلیه سونکره سائر بزپاره لری کبی یاشلوغنی کیدره سی
اولدوغندن غیری طبیعی جذب یعنی ایچرودن یاشلوغی چکمه سی واردر
سونکرک اسکیسی وقوروللامیشی برمنافعده ضعیفدر واکر پیشورلمش عسل
ایله اسکیدن اولان چبانلره اورسه لر اتلرین بتورر کاه اولوردیا الیکوز
صو ایله پیشوروب اوزرلر واکر تازه سندن ویا پنبه ویا کتان ایله صار
سه لر قانیلنمش اولان بیوک شیشلری ویکنمش اولان طمرلر اغزلرین
اچار واکر قوری ایکن اسکیدن اولان چبانلر اوزرینه قوسه لر قوردیر
چرکی ایله چبانه دکمز ایسه دخی قوری ایدر واکر سونکری یاقسه لر کوزده
قوری اغری ایچون ایواولوب کوزلری جلا ایدر واکر یاقلمیشنی یایقه سلر
کوزه نفعی زیاده اولا کاه اولوردشینک تازه سنن الوب اوزرینه صو
سرپوب یازاتا منره کونشه قودلر ودوندره رق نیجه کره بویله قورودرلر
بیاض اولور واکر دکز صویی بولنمازسه کول صویی سرپوب کیجه ایله ایکی
ایدینه قیوب دوندوره رق نیجه کره بویله ایتسه لر بیاض اولا بیاضی زینت
ایچوندر غیری دکلدر

سنبل جیجکی یونانیده لوقانیوس دیدکلری کوزبکینه بکزر دیمکدر یپراغی پراسا
یپراغنه بکزر دیرناتدر اوزدکینک اوزونلغی برقاریش ودوزو کوچک
پرماقدن اینجه ویشلدر اکلشیه باشی واردر بنفشه رنک قزله مائل چیچک
ایله طولودر کوزکبیدر صوغانه بکزر کوکی واردر بلبوس دیدکلری بیان
صوغانی کوکی کبیدر طبیعت کوکنک طبیعتی درجه ثانیه اواخرنده بارد ودرجه
اولیده قورودیجیدر اما تخمی درجه ثالثه ده قورودوجیدر حرارت وبرودتده
معتدلدر یپراغی درجه اولی اخرنده بارددر یبوست ورطوبتی معتدلدر
اکرکوکی تازه ایکن دوکوب اوغلانجقلرک قیل بته جک یرلرینه اق شراب
ایله یاقی ایتسه لر قیل بتورمیه ویاخود کیچ بتورر اکر بیلری وقاسقلری
اوزرینه یاقی ایتسلر احتلام اولمالرین وقتندن تاخیر ایلیه وکوکندن
ایچمک قادین طوتا بولی ادرار ایدر تریلا دیدکلری زهرلی اورجک
اصرمه سندن منع ایدر مقدار شربتی اوچ درهم دکدر تخمی اسکیدن اولان
اسهالی قطع ایدر مجربدر یرقانه دخی نفع ایدر تخمندن ایکی درهم دک
استعمال اولنور بو نبات تازه ایکن کیجه ده ضیا ویرور

سمز اوتی عبا احمق ترم عربیده بقلة حمقادرلر معروفدر حلتیث یعنی

قاصنی دیدکلری صمغک نباتنه دخی بقله حمقاء برتیه دیلر زیرا یپراقلرنده و
دالدری سمزلکنده و یومشاقلیقده مشابهتلری واردر یونانیده طیافیون
دیدکلری براغردوایه دخی بقله حمقادیلر مشابهتی اولماغله سمز اوتنه بطاله
لیتنه یعنی یومشاق تره وفرفخ دخی دیرلر احمق دیدکلرینه سبب بودرکه مابالدر
یومشاق وضعیفا ایکن دره لره وسیللر یوللرنده بتر طبیعتی بارد ورطبدر
صولولغی زیاده در برودتی درجه ثالثه ده ورطوبتی درجه ثانیه ده ایریشور
نزله لری واقوب جمع اولان ماده لری منع ایدر چوق قان اقماغی ونوکرمه ایله
قان کلمه سنی منع ایدر اکر صقوب صویندن اون درهم مقداری ایکی درهم مقدار
نبات ایله ایچسه لر صفرایی قطع ایلیه صولوغنک سائر احوالنک تاثیری زیاده
دریمک ایله وایچمک ایله وطشره دن معده اغزینه وایه کولر وجطری اشاغه سنه
قوماغله یانغینی سوندرور وچیکنسه لر دیش قماشماسنی کیدرر چوق
چیکنسه لر دیشلری قماشدیرر اکر قاووت ایله یاقی ایتسه لر اسیدن اولان کوز
شیشلرینه و باش اغریلرینه نفع ایلیه صویین ایچمک ویاقی وطلا ایتمک تاووق
اغریسینه وحمره دیدکلری اتشی شیشلره نافعدر بوکرک وقاووق اچیلرین منع
ایدر جماع اشتهاسنی ضعیف ایدر بغرسقلرده اولان چبانه ودائما اقان
بواسیر چبانلرینه نفع ایدر تنفس دیدکلری جانور صوقدوغنه نفع ایدر مراد
تنفسدن وزغه در اکر صقوب صویین کوزه ایتدکلری سرمه لره وصوتماق ایچون
اولان نسنه لره قوسه لر نفع ایلیه اکر خایه لرده اسیدن اغری اولوب ویاخود
بغرسقلره اتشی خلطلر دوکلسه واول خلطلردن بغرسقلرده یانغین اولسه
سمز اوتندن یاقی ویاخود حقنه ایتسه لر کلی نفع ایلیه کذلک عورت رحمنده بو
مقوله یانغین اولسه اکا دخی بو وجهله نفع ایدر اکر عصاره سن کل یاغیله
قریشدیروب کونشدن باشی اغریسی اولان کیمسنه نک باشنه اورسه لر اغریسنی
ساکن ایلیه کاه اولورکه عصاره سن شراب ایله خلط ایدوب انوکله باشده اولان
اوفاق چبانلری یودلر چبانلری کیدره رک پاک ایدر کاه اولورکه قاووت ایله یاقی
ایدوب شول شیشلره اورلرکه اول شیش شقاقلوس اولماق احتمالی اوله شقاقلوس
سودوی غلیظ قان براوغوردن بریره دوکیلوب شیش اولوب صکره اطرافنه
اولاشماغه باشلایان بیوک شیشه وچبانه دیرلر قرحه خبیثه دیدکلری چبانلر
دندر سمز اوتی یمک کوزلری قرارد وقوصماغی منع ایدر اکر تخمن دوکوب
اوغلانجقلرک اغزلرینه اولان اوفاق چبانلره که اکا قلاع دیرلر اوزرینه دوکسه

نفع ايليه سمز اوت خاصه لرندندر كه يمك اشتهاسنى كيدرر اكر سكللرى انوكله
محكم اوسه لر كيدرر بو بابده كوكى دخى زياده نفع ايدر اكر تخمندن بر درهمدن
بش درهمه دك مقداردن ايچسه لر ادرار بول ايدر واسهالى ايليه اكر تخمن
قاورسه لر بغرسقلره قوت ويرر طبيعتى طوتار يعنى اسهالى منع ايدر اكر ضعفلمش
صويني ايچسه لر قباق جكرده كى ديدكلرى صوغنجانلرى چيقارر اكر سركه ايله
يسه لر غذاسى اذا اولور بوكركلر اغريلرينه نفع ايليه اكر فراجى اشيلكدن
اريقلايوب دريسى يوزيلوب صولمش اولان كيمسنه سمز اوتنك بيشه ارليك
صويني زياده ايدوب بدنى تازه ليوب بيشارده اكر چيك ايكن وياخود بيشمش
ايكن اتش ياقدوغى يره اوروسه لر ايو ايدر سمز اوتى قالنى غليظ ايدر ديابيطس
يا نغوشندن صوسزلغندن نفع ايدر وصوسزلغى ساكن ايدر ديابيطس
لفظ يونانيدر دولاب ديمكدر ديابيطس انسان صويى ايچدكدنصكره اكلنميوب
على الفور بول ايتمكه دردلر بو مرضه دولاب ديمك مناسبتى ظاهردر بو مرضه
بوكركلره زياده اتسيلك غلبه ايتمكدر اكر سمز اوتنى اسجى غزلجلو وسماقلو
كيمسنه لره ويردكلرى اتسز شوروالره قاتسه لر نفع ايليه خصوصا اتسى
زمانلرنده وهوالرى اتسى وقورى اولان شهرلرده وكويلرده زياده نفع
ايدر اتما صرا وياخود مزاجى حار ورطب وياخود معتدل ويا صوقلغى
زياده اولان كيمسنه لرده جماعه ضرر ايدر چوق يمه سى كوشكليك وكوزه
پرده پيدا ايدر اصلاحى كرفس ونعناع ايله اولور ديمشلر كه بغرسقلره ضرر
ايدر ضررندن مصطكى بعضيلر صمغ عربى دفع ايدر ديمشلر صاحب كتاب ايدر
ايكيسى دخى دفع ايدر بعضلر ديمشلر اكر سمز اوتندن دوشكه قوسه لر دوش
ازماغه قومايه بعضلر دوش دخى كورمكه مانع اوله

سيدوك عربيده بول درلر طبيعت جميعا سيدوكلر حار ويابسدر كسكندر
جلا ايدجيدر اما هر حيوانك سيدوكنه ولپجدوكنه كوره وبدننك صاغلغنه
ومرضنه كوره وبدننده نطشره چيك ايدجى وقوت ويرجى هوالره كوره سيدوكلر
متفاوتدر بعضيسنك حراراتى ويبوستى وكسكنلكى وجلا ايدجيلكى زياده در
وبعضينك اكسكدر اكرچه هر حيوان منافع ومضرتى بيان اولنديغى يرده بولى
دخى ذكر اولنور لكن عادت بويله جارى اولمشدر كه بول ايچون دخى بر باب ايدرلر
نتيكم حكيم جالينوس بويله ايتمشدر واكثريا بول انسانى مطلق ذكر ايدرلر زياده
جلا ايدجى اولماغه كيرلو كياسيلرى غسل ايتدكلرى نسنه لرك ابو سيدكلرنا

حيوانلر بولندن ضعيفدر كدر ضعيفلكده خنزير بولى دخى اكا يكزردر بول ايله ايچلرى
دريك چبانلره ويارهلره ايودر واويوزه وكيرلره وياشلقلرى چوق اولان
چبانلره علاج ايدرلر قولاقلر ايچروسنى پاك ايتمك ايچون دخى استعمال
ايدرلر قوقاقلو واوستى ياغلو كبى اولان ياشلرى دخى انوكله يوب
ياغلولغن وقوقاغن وباشده اولان اوفاق وقورى اويوزى وچبانلرى
دخى كيدرر كويلرده اولان رعايا واكنجيلر يارهلرينه وچبانلرينه سيدوك
ايله علاج ايدوب فائده لنورلر شول طريقله كه كتانك غايتله اينجه ويومشاق
واوفاقلنمشندن الوب ياره وچبان اوزرينه قيوب محكم بغلايوب صاحبنه
درلركه هربار كه بول ايتمه سى كله انوك اوزرينه بول ايدر وياره وچبان تا
ايو اولماينجه چوزميه وسيدوك ايچنده بوليسنور بياض وقويو بولوت
كبى نسنه ايله بدنده طاغلمش اولان حرارت وقزللق اوزرينه سوردسلر
نفع ايليه طاعون زمانلرنده وهوالر بوزغونلوقلرنده انسان سيدوكن
ايچون نفع مشاهده اولنمشدر اكر زهرلنمش وياخود زهرلو جانوار اورمش
اولان كيمسنه كندو سيدوكن ايچسه نفع ايليه كذلك استسقانك هنوز
ظاهر اولانلرى ابودر ابتدا اسندن ايچسه نفع ايليه اكر درياده اولان يلان
واژدرها صوقدقلرى يره ايشه سه لر وياخود اوزرينه دوكسه لر نفع ايليه
اكر نطرون ايله قرشديروب قدو وطلا دوغى يره اوروسه لر نفع ايليه كذلك
ايركلو اويوزه وكيچيكه اوروسه لر پاك ايدوب ايو ايليه ودخى برص وديكى
صو بولماسنى كيدرر خصوصا بورق اغاج قاولى كشنى سى صويى ايله قرشدروب
اوروسه لر زياده نفع ايليه اسكى شراب يعنى چوق طورمش اولان سيدوك
باشده اولان ياش چبانلرى پاك ايدوب كيدرمك ايچون يكى سيدوكدن زياده
تأثير ايدر لسان يونانيده انذما ديدكلرى مرضه دخى نفع ايدر
انذماجذدى يعنى چچك ديدكلرى مرضدر اكر سائر يرلره اولاشوره
طاغيلور مقوله سى اولان چبانلرى بول ايله يويوب وايچلرين بول ايله طولدر
سه لر ايو ايدوب طاغلماسنى منع ايليه اكر انار قابوغيله محكم ازوب بعضى يانغ
ايله وياخود سركه ايله قولاق ايچنه قوسه لر قولاق قوردين چيقارر اكر بالغ
اولمادق اوغلان سيدوكندن ايچسه لر طوغرلماينجه نفس الماغه قادر
اولميانه زياده نفع ايليه اكر عسل ايله باقر قاب ايچنده پشوروسه لر چبانلرده
عارض اولان كوز اغارماسنى جلا ايليه كذلك پراسا ايله ايتسه لر غربه وزمزمه

نفع ایدر عقرب کوزلك بروندن یکا اولان اوجنده چبان اولور کوزلدن ریم اقما
یه وارماغه دردلر دمدمه یو کوزده اتسی شیش اولماقدن کوز اغریسنه دردلر
بول کوزده حادث اولان قراکولغه دخی ایودر اچار اکر طورمش سدوك ایچنده
اشاغه سنده اوتورشمش اولان نسنه حتی یاغیله ازوق عورت کوتر نسه رحمنك
اغریسنی ساکن ایلیه اکر رطوبت سببی ایله کورمه سی ضعیف اولان کوزلری
صباحدن و اخشامدن سیدوك ایله یوسه لر ایو ایدر اکر اوتوراقده اولان
شیشی هر کون و هر کیجه اسیجاق سیدوك ایله یوسه لر زیاده نفع ایلیه اکر بغرسق
لری اغریسی اولان کیمسنه اتسی بول ایله احتقان ایتسه لر نفع ایلیه اکر سدوك
نطرون ایله قرشدیروب داء الثعلب اولان یره برقاچ کره محکم سوروسه لر ایو ایدر
اکر اصم ایچبوغنك کولن سیدوك ایله یوغوروب زیاده قاتی اقدر دخی یره اورسه لر
قانی دیکدورر اکر ایچسه لر طلاقی کیدررمجرب در طلاقه نفعی دوشنده کوریلنو
بلنمشدر زیرا طلاقلو بر کیمسنه دوشنده افرایدلر که هر کون کندو سیدوك
کندن اوچ اوقیه ایچسه اول کیمسنه دخی بویله ایدوب صحت بولمش اکر سدوك ایله
برساء پیشوروب رحمی اغریسی اولان عورت بش کونه دك هر کونده برکره
ایچنده اوتورسه ایو ایدر جمیعا حیوانلر بولندن هر قنقیسی اولورسه الوب
تا محکم قوی اولنجیه دك پیشورسه لر جمیعا چبانلره و ناصورلره نشر اماز چبانلره
ایودر اولور خصوصا انوکله علاجی مدام ایتسه لر البته قوردیروب ایو ایدر
چبان و یاره قورد و قیحه زیاده کسکن و قوتلو سیدوك محتاجدر دیشی
صغر سدوکی ایله اوغلان بحقلرده اولان چبانلره و ناصورلره دائما علاج ایتمکله
نفعی تجربه اولنمشدر دکك صغر سیدوکی ایله قرمکی دیدکلری دواء محکم
ازوب قولاق ایچینه طمزرسه لر اغریلرین ساکن ایلیه بیابان خنزیری سدوکی
قاوقده اولان طاشی و فالقدره خاصه سی واردر خمار بولی ایچمکله بو کرکلر
اغریسنه ایودر اکر قانجیق سیدوکن بر نسنه ایچنه قیوب تا قیون لنجه طوروب
قیوسیله ساچلری یوسه لر سیاه ایدوب ایو بویا اوله کلب سیدوکی سکللری
کیدرر محصل کلام بودر که سیدوکلرك خاصه سی و نفعی خصوصا یانلرده کرن
بدوی عربلرك بیابان اوتلیان دوه لری سدوکلرینك خاصه سی و فائده سی
ایچمکله تریل یعنی بدن شیشنی کوشلمه سنه و استسقایه نفع ایتمکده صونغری
سیدوکی قرمکی و صبر ایله صوقدن اولان دیش اغریسنی فی الحال ساکن
ایدر

سوکلون عربیده تنذرج دردلر صورتی کوزل الاجه قوشدر تراج دیدکلری توسه
بکزر لکن سوکلونك اندن معتبردر ایودر بعضیلر دیمشلر تراج ککلك دیدکلری
قوشك دیشیسیدر سوکلون ارککیدر طبیعتی حاردر دماغی و فهمی زیاده ایدر
تراج اتندن ییوسنی ازدر و ایودر طاغلرده اولان قوشلرك فائده لوسیدر اکر بر ایماق
فکرلره دوشوب و عقلی اکسك اولان کیمسنه سوکلون اودنی برندن ایچر و توسه لر
زیاده نفع ایلیه کذلك اتن کباب ایدوب اوچ کونه دك اسیجاق ایکن یسه لر نفع ایدر
سرمساق عربیده ثوم دردلر معروفدر انفعی و صحیحی فائله فوم دکر اما شهرتی
ثا ایله ثومدر بیابانیسی و بستانیسی اولور بیابانیسی ایکی درلودر بری اجیدر قابضدر
اجیدجید دیپراغی کوجك و یصی داق و توز رنکلودر صوسز وطپراقسز یرلرده
اوتنسز بریه لرده و طاغلر باشلرنده بتر بریسی دخی بستانی کبیدر اما یپراغی و شکلی
کیجرکدر و بر باشدر لذتی بستانیدن کسکندر کدرلیجه سی خوشدر اولا بیان
اولنانه اسقوردیون و بلا الف سقوردیون دردلر یونانجه معناسی ثوم الحیة
یعنی ایلان صرمساغی دیمکدر حالا ثوم الکلب یعنی کوپك سرمساقی دیمکله معروفدر
بستانیسی دخی ایکی درلودر برینك دشلری چوق اولور برینك یکیم معلومدر برینك
داخی بردانه بیوك دیش اولور صوغانك کوکی کبی بوکا فارسی دردلر چوق دشلری
اولاندن کسکن و قوتلودر طبیعتی درجه ثالثده و اخرنده حار و یابسدر حرارتی
زیاده در رطوبت فضلیه سی دخی واردر معده یی قورودیجی و یاقیجیدر شیشمه لری
تحلیل ایدیجیدر صوسیادیجیدر اکر یسه لر حب القرع دیدکلری صوغلجانلری چیقاروب
و بولی ادرار ایلیه و ایلان اصرماسنه نفع ایلیه بو خصوص ایچون متصل یسه لر
اکر دوکوب شراب ایله ایچسه لر بو بابده زیاده نفع ایلیه کذا خردل اکا برابر اولیمز
سرمساق قدونطلادوغنه و رتیلا که زهرلو بیوك اوردجکدر انلك اصردوغنه
نفع ایدر دودلو دودلو صولر ایچمکدن اولان ضرری دفع ایدر اکر صولوجنده
خشلاییوب و یاخود کباب ایدوب یسه لر بوغازی صافی ایدوب اسکیدن اولان
اوکسوروکه نفع ایلیه چیك ایکن یمه سی دخی بو خاصه لری ویرور کسکنلك
ایله و قوت ایله ویرور اکر بیابانی نعناع ایله پیشوروب ایچسه لر کهله لری و سرکه لری
قیره اکر یاقوب عسل ایله معجون ایدوب کوز التنده اوتورشمش قان اوزرینه سورد
سه لر کیدرر اکر بوکابان یاغی قاتوب داء الثعلب اولان یره سورسه لر ایو ایدر
اکر طوز و زیت ایله قرشدرسه لر اوفاق چبانلری ایو ایدر اکر عسل ایله قرشدر
سه لر ایچنده سود کبی اق صویی اولان اوفاق چبانلری و تمره کویلی و باشده اولان

یاش چبانلری وقرحه‌کوزی وکیکی وبصنی وایرکلو ویوزلری ایو ایلیه اکر چام اغاجی
یعنی چرا ایله دکونلک ایله پشوردق پشمیشی اغزده طوتسه‌لر صوقلنز ولارز دیش
اغریسنی ساکن ایلیه اکر سیاه انجیر ییر اغیله وکمون ایله قرشدیروب کلینجک اصردوغی
یره یاقی ایتسه نفع ایلیه اکر صابون ییر اغیله پشوروب ایچنده اوتورسه‌لر حیض قانن
یوزیره واوغلان صوکی دیدکلری درنی چیقاره اکر یاقوب دتونی اوزرینه طوتسه‌لر
بو فائده‌ی ویرور لکن ضعفنا ویره در دیشلرینه سنه نفع ایدر غلیظ خلطلری قطع
ایدر غلیظ یللردن وغلیظ یللر ایله اولان قولنجه نفع ایدر سرمساق هر کشینک صوسادر
دیشلرینی غلط ایدر بلکه مزاجلری اسی اولانلری صوسادر انجاق صوق یرلرده وصوق
شهرلرده اولانلره زیاده نافعدر ستملو اولمیان کیمسنه‌نک بغرسقلری اغریسنه
نافعدر قیش کونلرنده سرمساق یمک عظیم فائده‌لره سببدر زیرا بدنی ایسیجاق
طوتار وبدنده حاصل اولمش غلیظ خلطلری قطع ایدر وبولی ادرار ایدر اما کوز
نوریی ضعیف ایدر زیاده قودتماسی وار در کوزلرده وباشده اغرلق ایدر نوبت ایله
اولان مرضلری تحریک ایدر اکر مزاجلری اسی اولان کیمسنه‌لر جوق ییسه‌لر
ارلیکلری صوینی قورودر اونونسا قلغی دفع ایدر دبوی وطلاقی وبوش بوکرده
اولان یللری تحلیل ایدر مزاجلری رطوبت اوزره اولانلرده ارلیک صوینی زیاده
ایدر وجماعی تحریک ایدر اما بواسیر چبانلرینه وایچ اغریسنه وقارین سورمه‌سی
اولانه وخنازیر چبانلرینه وحمای دقی اولانلره وکبه عورتلره واوغلان امزرنلره
یراماز در اکر دبیله اوزرینه یاقی ایتسه‌لر دشه دبیله دیو صوق خلطلردن
اولان دکرمی بیوک چبانه درلر اکر بیوک وسیوری اولان چبانلری دشمک
مراد اولنسه سرمساق صوینی ایله وسود ایله مهزا اولنجیه دک پشوروب وصاف
ایدوب استعمال ایلیه‌لر پشمش سرمساق صوقلنز اولان اوکسوروکه نفع ایدر
خصوصا اوکسوروکه نافع اولان بعضی قیونسنه‌لر ایله اولورسه زیاده نفع
ایلیه واسکیدن اولان ستمالره واویکنده اولان چبانلره ومعده اغریسنه
ایوردیمه‌سی نقرسی اولانلره ایودر اما دائم یمک کوز طبقه‌لرینی یاقارچیک
ایکن یمک اویکنه ضرر ایدر پشوردق اجیلغی کیدرلسه نفع محض اولوب
ضرری قالماز صوغانلری چیقارماق ایچون وار در بول ایچون تازه‌سی قورو
سندن یکدر بلغم سببی ایله اولان صوسزلغی قطع ایدر بلغم کرک قویو کرک
غلیظ وطوزلو اولسون کرک اینجه طمرلرده ستره اولماغ ایله صوسزلق اولسون
قطع ایدر اکر سرمساغی کباب ایدوب رطوبت ویل سببی ایله اغریسی اولان دیشلری

اتوکله اوسه‌لر اغریسی کیدره اگر سرمساق بیدکدنصکره چام اغاجی کوجکنک
بیپراغندن چینیوب کونلک رایحه‌لو اوتلاردایله اولان خرما شرابی ایله مضمضه
ایلتسه‌لر سرمساق رایحه‌سن کیدره سرمساق صوق جانورلر صوقدوغنه
تریاقدر چیک ایکن یمک مزاجلری اسی اولانلره ضرردر انلره اصلاحی بودرکه
ازاجق طوز وصو ایله خشلایوب بعده چیقاروب بادم یاغیله قاوروب ییه‌لر و
اوزرینه مایه خوش انار ییه‌لر اکر سرمساق ییه‌جک زمانی ومکانی وبدنلری
ومقدارین رعایت ایدوب استعمال ایتسه‌لر زیاده نافع اوله اکر بو شرطلر رعایت
اولنمیوب یرلرسه زهر اولور سرمساغک بدنی استماسی حرارت غریزیه یعنی
طبیعت استماسی کبیدر زیرا لطافتی زیاده‌در سرمساغی سائر طعام ایله یمک
یللردن اولان قولنجدن امین ایدر سرمساغک بخار ایتمه‌سی صوغاندن زیاده‌در
سرمساق بیانک بخزیر قفزاردر وقانن اینجه ایدر اکر زیاده جوق یرلرسه یاقوب
قرارده غلیظ وقیو اولان غذالری مثلا کشکک ویوغرتلو شورو الری تلطیف
ایدر سرمساغک پشورلمشی ارلیک صوینی زیاده ایدر وایو ایدر بلغملو اولان
کیمسنه‌لرک بدنلرنده بلغمه مائل اولان نسنه‌لری یللره وبخارلره تبدیل ایدر
کاه اولور اول یللری وبخارلری تحلیل ایتمکدن عاجز اولوب طریق بوله واینماق ایله
التی حرکته کتورر اکر سرمساغی محو اولنجه ازوب بعضی ایچ یاغیله کسکن لکن
کیدروب صارقمش اولان بیوک چبانلره یاقی ایلتسه‌لر شیشلرین کیدره کرک اسکی
وکرک یکی اولسون اگر بر یاغ ایچنده بر قاچ کره سرمساق قاورسه‌لر اول اطراف
اعضاده طوکمش اولان قانه نفع ایلیه دخی صوقلنز اولان حایتلاقلره نفع ایلیه
اگر ایچسه‌لر معده اغریلرینه وبلغمدن اولان قولنجه نفع ایلیه ودخی بغرسقلرده
قیو وغلیظ وکسکن خلط اولماغله بغرساق سیرلماق مرضنه نفع ایدر کذلک
طشره‌دن سورمکله دخی نفع ایدر اکر ساده یاغ ایچنده قاورسه‌لر سیح یعنی
بغرساق سیرلماق مرضنه نفعی دخی زیاده اولا ولچنده قاوردقلری یاغ
ایله بیله ییه‌لر اکر سرمساغک جرمی یعنی کندوسی ویاخود یاغی ویا ایکیسی
ایله معا باشده اولان یاش وبراماز رایحه‌لو چبانلره طلا ایتسه‌لر قوروب
نفع ایله اکر محو اولنجه ازوب سرکه ایله غرغره ایتسه بوغازه یاپشمش اولان
سلوکی قتل ایده مزاجلری صوق اولانلرک وقوجه‌لرک صحتن حفظ ایدر
پشورمک ایله کسکنلکی صونر اکر جوز وانجیر ایله استعمال ایتسه‌لر
هر فعلی وهر تاثیری زیاده اولا دائما یپانلرده صوغلجان اولماغی منع ایدر

قوجه کیمسنه لرك سیدوك طملادر بغنه نفع ایدر اکر قندز خیا سیله
قرشدیروب اسکی زیت یاغیله یاقی ایدوب عقرب صوقدوغی یره اورسه لر زهری
طشره چکوب ضرر ایتدرمیه اکر دوکوب معجون ایدوب اعضادن برنده صوق
ویاش وقیو خلط جمع ایدوب اولدیغی یره اورسه لر ایچلدوب شیلینی کیدره
سرمسانی دائما یمکدن لجی وکسکن صفرا حاصل اولور خصوصا مزاجلری
اتسی وقوی ریاضتلری اولانلرده زیاده ایدر کسکن لیکن کیدردوب ضعیف
ایدر سرمساق بولنماسه اطه صوغاننك کیچیرکی بدلیدر بعضلر دیمشلر
بستانیسنك بدلی بریسنك نصف وزنیدر
سمزلك تخمی و یبان شاهدانه سی عربیده حب الکتمنه درلر بعضیلر شاهدانج
بری دخی درلر بیابانده استز بر لرده بر ارشون قدر اوزار براغجك
دانه سیدر پیراغی بیاضه مائل بوزدر بوبردانه سی قدر یاغلو ممشی واردر
اغاجنك سدلولکی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حاد و درجهٔ اولیده
رطبدر یاغلو اولماغله معده دن تیز اینر هضم اولنجاق چوق غدا ویرور
وجماعی تحریك ایدر مقدار شربتی اوز درهمه دکدر اکر دوکوب صولیچنده
ازوب وسوزوب اوزرینه بر مقدار اوز وشکر وطتلو بادم یاغی ویا تازه
شیروغن قاتوب پیشوروب ایچسه لر صوقدز وقورولیقدن واینجلمش واریق
لمش اولانلرك بدنلرینه نفع ایلیه وسمزده اکر اغاجنك پیراغی صقوب صوندن
ربع رطل مقداری ایچسه لر قورومش وقبض اولمش اولان طبیعتی اچه
وبلغمی وصفراءِ اسهال ایلیه دانه سنك ایچندن ماء عسل ایله اوز ایکی
درهم مقداری ایچسه لر اسان لغله اسهال ایلیه
سود طاشی عربیده حجر لبنی درلر زیرا بو طاش صو ایله برلنسه اوزرینه
اوسه لر سود کبی بیاض وقیولنسه سی چیقار بو طاشك رنکی سیاهه مائل
کل رنکنده در لذتی طتلودر طبیعتی بارد یابسدر اکر سرمه کبی کوزه چکسه لر
کوزه قان وسائر یرامز خلطلرد وکلمه سنه منع ایدوب نفع ایلیه وچبانلرین
کیدره اولی بودرکه استعمال مراد اولندقده بو طاسی صو ایله ازوب صوینی
قلاوی حقه ایچنده حفظ ایده لر زیرا عصاره سنك یاپشماسی واردر
سونکر طاشی عربیده حجر الاسفنج درلر سونکر ایچنده بولینور بر طاشدر اکر
بو طاشدن ایکی دنك مقداری شراب ایله ایچسه لر بر کرکلرده اولان طاشلری
اوفاقلیه مجربدر بو طاشك قوتی قورودوب چیدر قورو رطوبتی کیدرمله سی مراد

اولنور هرنه ایسه کا یرار اکر بو طاشی صو ایله ازسه لر ازیلور وازلمشی سائر
نباتاتدن صیقیلوب صقندولرکبی حفظ اولنسه طورر
سموکلو بوجك عربیده حلزون درلر هر حیوانکه اوستی قابوقلو اولا کرك دریاده
وکرك قرهده وکرك ایرماقلرده اولسون انلرك اسمیدر اما اکثریا ترکیده سموکلو بوجك
دیدکلری حیوانه درلر ابو یوسی دریاده اولاندر ایرمازی ایرماقلرده اولاندر زیرا
الحجر کیز راییجه لودر اما قرهده اولانکه اوتلره واغاجلره یاپشورکه اکا ونطاح درلر
اولدخی یرامازدر قوصدورچیدر رایحه سی جرکیندر قارنی اسهال ایدر اما دریاده
اولانی معده یه نفع ایدر و قولاچچه اسهال ایدر جمله سنك قابوقلری بارد یابسدر
اکر یاقسه لر اتسی اولوب یابسلغی زیاده اولور کلو کچیکی واویوزی وحقه ودشلری
پاك ایدوب لجار اکر انی ایله یاقوب دوکسه لر وعسل ایله قرشدیروب کوزه چکسه لر
کوزده اولان کچیکدن قالان نشانلری اچوب کیدره اکر قابوقلرین یاقیوب
دوکوب یاقی ایدوب استسقاء طبلیدن اولان شیشلره اورسه لر تحلیل ایدوب
ایندوره تا یاشلوقلری کیدرمیجه اوزرندن کیدرمیه لر ونقرسدن اولان شیشکر
ساکن ایدر اتنده تحلیل یعنی ایندرمك وچکمك واردر شول مرتبه ده که یاقی
اینکه اوغلان اشی دیدکلری درنی چیقار اکر انی قوریدوب دوکسه لر حیض
قانن یوریده اکر قرمنجی وکونلك قرشدرسه لر یاره لری بتشدوره خصوصا
سکرلرده اولان یاره لره زیاده نفع ایدوب بتشدوره اکر انی ایله چبانلره یاقی
ایتسه لر ایو ایده اکر قابوقلرین دوکوب وسرکه ایله قرشدیروب الن وصقال
باشلرینه سورسه لر برون قانن دیکدوره اکر اتندن تازه ایکن یوتسه لر
خصوصا لینو دیدکلری ولایتلرده بولنانك یوتسه لر معده اغرسینی ساکن ایلیه
اکر قابوقلری ایله دوکوب قرمنجی ایله قرشدیروب ایچسه لر قولنجی وقاوقنی اولان
اغریلری ایو ایده اکر انی اوزرینه اولان یلمشکدن ایکنه ایله اکسه لر کوز ایچنده
بتن قیلی ایو یاپشدرلجق نسنه اولور اکر قابوقسز وقابوقلو اولان سموکلو بوجکلر
اتنی قدو رطلا دوکدوکی یره اورسه لر نفع ایلیه اکر ازوب قانی اولان شیش اوزرینه
قوسه لر تحلیل ایدوب ایندوره اکر قرمنجی وصبردن برابر الوب سموکلو بوجك سموکیله
یعنی یلمشیکی ایله یوغورسه لر یاره لری وطاغیلور اولاشور مقوله سی اولان چبانکر
بتشدرمه ده واسکیدن اولانلری بتشدرمه ده وشیشلری ایندرمه ده اکا برابر
اضردوا اولماز سموکن چیقارمانك طریقی بودرکه سموکلی بوجکی تازه وده ری ایکن الوب
ایکنه ایله اتن دلوب اتنش قارشو ایده ایچندن یلمشیکی اقدقده الوب ذکر اولنان
دواء انوکله معجون ایده لر

سرکه عربیده خل دیدکلری معروفدر سرکه ایکی جوهردن ترکیب اولنمشدر بریسی
آتشیدر راتسیدر وبریسی دخی طپراق کبیدر صوق قدر اما ایکی جوهری دخی
لطافتلیدر وکسکندر طبیعت اما صوق اولان جوهری ظاهردکدر بیوستی
دخی قویدر درجهٔ ثالثه یه ایریشور اما برودتی درجهٔ ثانیه ده در بو احوال
شول سرکه دردکه کسکن اولا شول مرتبه ده که قوقولی اچاق بودن ایچی قجقلرایه
محصل کلام بودر که سرکه یه طبیعتی صوق دیو اطلاق اولنور یعنی صوق قدر درلر
قابضلغی دخی واردر بلغملو ویا نغنلو اولان معده یه ایو در اشتها اچار قان
اقماسنی طوتار هر قنغی عضودن اولورسه اولسون کرک بدندن طشره سنده و
کرک ایچروسنده اولسون اکر اوتورماغه احتیاج اولورسه ایچنده اوتورلر اکر
طعام ایله یشورسه لر ایچینه فضلاتی یعنی فاسد خلطلر اقان تارینه موافق اولور
یرایا اکریوك ویاخود سونکرپاره سنی سرکه ایله مضمضه ایتسه لر کوشمش اولان
دیش اتلرینی کرو بکیدر وطاغیلور مقوله سی اولان چبانلر واویوزلر وحمره یدك
لری صفراوی بیوك قزل چبان ونمله دیدکلری چبانلر وایرکلو کیچك وبواسیر
دیدکلری چبانلر وداحس کطرناق دیبلرنده اولان اتی شیشدر بونلرك جمله سین
منع ایدر خصوصا موافق دوالر ایله قرشدیروب اورسه لر زیاده تاثیر ایدر
اکر سرکه اسیدق وکبریت ایله قرشدیروب نقرسیه اورسه لر نفع ایلیه اکر
عسل ایله قرشدیروب کوزالتنده پیدا اولان نشانلره اورسه لر کیده ر اکر
یونمامش کلدن چیقاریلان کال یاغی ایله قرشدیروب برسونکرپاره سنه ایچوروب
کونشدن باشی اغریسی اولان کیمسنه باشنه اورسه لر نفع ایلیه اکر سرکه بر
نسنه ایچنده قینادوب بخاری اوزرینه استسقاسی اولان ویا کوجله ادراری
اولان کیمسنه اوتورسه ویا قولاقلرنده کودلدوسی ویا چکلدیسی اولان کیمسنه اوتورسه
زیاده نفع ایلیه اکر ایلیجاق سرکه قولاغنه طملاتسه لر ایچنده اولان قوردلری قره
اکر اتی ایچن شیش اوزرینه دوکسه لر کیده ر اکر بدنی اتوکله یوسه لر کیچیکی
کیده ر کاه اولور اتی وزهرلو حیوان صوقدوغی یر اوزرینه دوکمکله نفع ایدر
اکر سرکه اتی ایچن قتل ایدیجی دوالر مثلا افیون ویا بالدرن وقیلادن اوتی وقارنی
سود ویا قان طوکشمش کیمسنه لره ایچورتی قصدوره نفع ایلیه اکر طوز ایله ایچسه لر
قتل ایدیجی مقوله سی اولان مانتاردیا نه نفع ایلیه واکر مقداردن سموز سکاکی
بوغازده یاپشمش اولان سلوکا یندوره وا کسورکی ساکن ایتمز قوری اوکسوروکی
اولدرکه خلطلر سببی ایله اولمیوب سوء مزاجدن اولا اما صوق سببی ایله اولان

وایرلکی اولان اوکسوروکه دخی نفع ایتمز بلکه صفرا وبلغم سببی ایله اولان اوکسوروکه
نفع ایدر زیرا سرکه ده تقطیع وپاك ایتمك لیك واردر ویین بومقوله اوکسوروکه
نفع ایدر اکر سرکه اسیدق وعسل ایله ازوب طوغرلماینجه نفس الماغه قادر
اولمیان کیمسنه ایچسه موافق اولور نفع ایدر اکر اونکله غرغره ایتسه لر بوغاز
ایچینه خلط اقماسنی منع ایلیه وبوغاز اغریلرینه ودوشمش دیلجکلره موافق
اولور نفع ایلیه اکر اتی ایچن مضمضه ایتسه لر دیش اغریلرینه نفع ایلیه طعام
ویا بالیکوز سرکه یمك غلیظ خلطلری قطع ایدر وایچنه ایدر وطبیعتی قورو
ایدر صوسزلغی کیده رر اکر اتش یانغنه اورسه لر ساکن ایلیه دائما سرکه
ایچن ویا طعام ایله یبان کیمسنه استسقا مرضینه مبتلا اولور خصوصا
شول نرکه اویکنلری وکوکسلری پرده لری ضعیف اوله تیز مبتلا اولور
سرکه یمك طعام اشتهاسن کتورر وهضمه یاردم ایدر وصفراء قوی یارد
سوداوی مزاجلولره وقوجه لره وصوق مزاجلره وقوری واریق بدنلره
خصوصا انلرکه یشرملرینك رنکی سیاه ویا یشله مائل اولا وقانلری از
اوله زیاده ضرر ایدر عورتلره دخی ضرر ایدر خصوصا رحملرینه زیاده ضرر
ایدر واوغلانجقلره دخی ضرر ایدر سرکه نك خاصه سندندر سکیره وسکرلو
اولان اعضایه ضرر ایدر رطلاقی اریدر ودوقسه لر بو روز ایچنده ضعفات
یعنی سوزلك دیدکلری عضوده وایچنه طمرلرده اولان سده لری اچار زیرا کسکن
رایحه سی یوریتق اچار دائما قوقلاسه لر یوزینی صاردوب کوزلره ضعف
ویرر وبلغمی اریدر اکر سرکه بر عضو اوزرینه دوکسه غیری عضودن اکا ماده
کلمه سن وقبول ایتمه سن منع ایلیه سرکه نك ایوسی اولدرکه شراب ایکن
کندودن سرکه اولمش اوله برنسنه قاتماغیله سرکه اولمیه ورایحه سی ولذتی
خوش اولوب کوکلمش اولمیه وصافی وایو شرابدن اولمش اوله اولی بودرکه
الك یرلرنده وارقه سنده غلیظ یللری اولان کیمسنه لر وبدنلرینه سمرتمك
استه ین کیمسنه لر وشول کیمسنه لرکه کثرت جماعه مائل اوله ویوزلری
رنکلری کوزل اولوب متغیر اولماسن استیانلر سرکه دن اجتناب ایدوب صقنه لر
سرکه دن اولان ضرری طتلولر وسمز تاوق ویا قیون اتلری شوروالری ایله
دفع ایدرلر اکر بغرسق سیرندیسی مرضی اولمانسه قویو وقزل شراب دخی
استعمال ایدرلر اما اکر سرکه استعمالندن تشویط یعنی اعضایابوب قبارمق
والم حاصل اولورسه انی دفع ایتمکه رشتا شود واتی وتخملردن یلمشك وقیو

لنسنه لردن ایودوا اولمیه لمازاما انلرکه بدنلری اریقلامامسن فرادایدینه رباید
سرکه نافعدر خصوصا اکر مزاجی اسی اولورسه موافق اولوب نفع ایلیه اما
صوق اولورسه یالکوز استعمالی ایتمیوب بعضی مناسب اسی اوتلر مثلا کمون
وکراویا وسرمساق وصوغان واشترغاز که دوه دیکنی کوکیدر وبونلره بکزر
نسنه لر ایله استعمال ایلیه وسرکه لو اولان طعاملرده دخی بونلردن وسائر
اسی ولطافت ویریجی اوتلاردن مثلا کاشم ودارچین وسعد قلبری وافر استعمال ایلیه
اوکسوروکه اولان ضرری طتلو بادم یاغی ایله دفع ایدرلر وسکره ضعیف ویردوکی
ضرری عسل ایله واسی اوتلر ایله دفع ایدرلر ومزاجلری اسی اولانلرک سکرلرینه
واوکسوروکلرینه اولان ضررلرین مزاجلرینه کوره معتدل دوالر ایله ویا حرارتی
ضعیف اولان دوالر ایله ویا نفسنده اسی ایکن بعضی مصلح ایله حرارتنه ضعف
کلمش دوالر ایله دفع ایدرلر حاصل کلام بودرکه مزاجی اسی اولانلر کیمسنه سرکه‌یی
یالکوز ویاخود صو ایله استعمال ایلیه ومزاجی صوق اولانلر کیمسنه شکر و
یا عسل ایله استعمال ایده هر بری مضرلرینده دخی بو وجهله استعمال ایده‌لر
اکر بر کیمسنه دیشن چیقاروب قانی طورمسه سرکه‌یه طوز قاتوب مضمضه
ایلسه قانی فی الحال طوته مجربدر اکر اطه صوغاننک طبقه لرین بوزوب
کولکه ده قورودوب بعده قورومیشندن اون ایکی درهم مقداردن بر رطل
سرکه‌یه تیوب مهرلو اولنجیه دک التشرده قینالسه لر بعده یدی کون مقداری
کونشده طوردقدنصکره سوزوب اچ قرنیله ایکی درهم مقداری ایچه لر معده
فسادی سببیله اولان اغزک چورکن ویرامازدلیجه‌سن کیدررمجربدر اکر
بر کیمسنه بدننک بر یرنده ویا بر عضونده یانغین ویاخود ایریلک کورسه قوروک
انجیری سرکه ایله تام مهرلو اولنجیه‌لک پشوروب اول یره یاقی ایتسه فی الحال یوله
مجربدر سرکه دن سکنجبین ایدرلر کاه ساده وکاه بعضی تخملر ایله شول مرضلرکه
ادرار بوله وخلطلری اینجلمکه وستره لری اجمانغه محتاج اوله وغیری خصوصلر
ایچون دخی ایدرلر صاحب کتاب ایدر سکنجبینک انواعنی ومنافعنی مرکباتده
ذکر اولنمشدر اول محلدن طلب اولنه والسلام
شکوداغاجی عربیده خلاف درلر که اغاج پاره‌لرندن سیل کتوردیکی اغاج
اسمیدرکه سائر اغاجلر خلافنه بترر یعنی باشی یرده اولوب ایاغی طشره ایکن
تازه لنوب بترویبراق ویرور مثلا سکوداغاجی بویله‌در بو حالی اولان سائر
اغاجلره دخی خلاف درلر اما اصطلاح بونک اوزرینه درکه اکثر اصحاف

که سکود انواعندندرکه خلاف نیرا بو حال انده موجوددر اما بو مقامده نقل اولنان
مراد سکود انواعنک بیاضیدرکه فارسیده بادامک درلر لجق انک احوالی ذکر
اولنور بو سکود چیچکی غایتده لطافتلی ورایحه‌سی زیاده کوزل وخوشدر وبوره که
زیاده نافعدر اعتدال اوزره اسیدر رطوبتی ویبوستی دخی اعتدال اوزره در
ازاجق وکیزلوجه قابضلیغی دخی واردر **طبیعت** بعضلر طبیعتی بارددر دیمشلر
ظاهر دخی بودر یعنی برودتی مقرردر سکودک چیچکی بیهلغندن اول جیقوب
بتر چیچکی یومشاق تشقلردر قطیفه‌نک حاوی کبی حاولودر وصاری وجه‌در
باشنده سیاه وکیزلو نقطه‌لر واردر ورایحه‌سی کسکندر یا پشله قدم یومشاق
کوزیتور رایحه‌سی کوکلی خوش ایدر ونفسک قوتلرین حرکته کتورر اما صفراء
چیچکی بدباقلری بالددی اوزرنده وایچه بداقلری اوجلرنده اوزونجه بیاض
دانه لردر وعلم طبده نفعی یوقدر اما خلاف دیدکلری سکود چیچکی مزاجی اسی
اولان دماغه نافعدر وصفراوی بخاردن اولان زیاده باش اغریسنی ساکن
ایدر وبو چیچکدن یاغی دخی ایدرلر نتکیم بیان اولنور اول یاغ دخی چیچکی نافع اولدیغی
نسنه لره نافعدر کاه اولور چیچکنه کل صویلی قاتوب معاصقوب کوزل وخوش رایحه‌لو
صویلی چیقارا اول صو اکر ایچمکله اکر قوقلامغله قلبه قوة ویرور معده‌یی اصلاح
ایدوب رایحه‌سن کوزل ایدر کوکسده اولانلر بر ده لره قوة ویرور ایچمکله ایچروده
اولان اعضایه زیاده نفع ایدر بعضلر دیمشلر شراب سیفه یعنی اوجلرینه ضرر ایدر
شکر وکل صویلی اصلاح ایدر اما بیبر اغنی درجه ثانیه‌ده وائلنده بارد یابسدر
عصاره‌سی قولاق اغریلرینه نفع ایدر وقولاقده اولان ایرینی قورودور واقاد
قانی طوتار
شکشاد عربیده دلق درلر فارسیده دله لفظندن تعریب اولنمشدر معروف
حیواندر صاحب کتاب ایدر روس وبلغار ولایتلرنده بولنور قیللری بیاضنه
مائلدر کلیدن کوچک وکدیدن بیوکدر دیمش فقیر مترجم ایدر که ذکر اولنان
اوصاف روسدن کتوردکلری برکونه زردوه کورکونک حیوانک اولمق کرکدر
والا سکشار دیدکلری حیوان کدیدن کوچک اولوب بیوکلکی کدی قدر اولور اولمز
قیللری سیاهه مائل قرمزیدر نتکیم معروفدر **طبیعتی** حار ورطبدر راتنه ریسه لر
جماعی تحریک ایتدیرر زیاده سیله وسکشار دریسندن کورک ایدر حرارتی
ستوردن ازدر اما جثه ده اندن اغیردر ورایحه‌سی چرکیندر انکچون در که
پادشاهلر سکشار کورکینی کیمزلر

سنبل هندی یاغی عربیده دهن الناردین بو یاغی سادج هندی دیدکلری بیراقلر
ایله ایدیجك قری وکسکن اولور بعضیلر بان یاغی وخام زیتوندن اولان زیت ایله
ایدرلر بعنا یاغی اذخر کمی مکّا ایریغیدر انوکله ککره دوقن ایدرلر بعضیلر قیزل
کول دخی قتارلر وبعضیلر مرسین صولی قتارلر وشراب ایله قیناددرلر بن یاغ
ندکلو ایچنه اوایسه سویق وصاف اولور یسه ایواولور بو یاغ اتسی دیجیدر و تلطیف
ایلیجیدر اکر ایچسه لر معده وجکر اغریلرینه وقولنجه وایچرودن اولان صوقلوغه
نفع ایلیه اکر اغریسی اولان قولاغه طلا ایتسه لر نفع ایلیه باشنك بر طرفی ویا
جمله سی اغریان کیمسه نك برننه ایچر و قوسه لر نفع ایلیه اکر خایه لری وقاوونجی
کوشلمش اولان کیمسه نك ذکرندن ایچرویه بو یاغدن دَرّ اقه ایله قوسه لر
نفع ایلیه بونکدا خی طریق عملی سائر بیان اولنان یاغلر کبیدر

سدف یاغی دهن الکذاب درلر عربیده بو یاغ استیدر بدلی قزدر درحم واقه
وقاووق وبوکرکلر صوقلوغنه نافعدر وسکرلر کوشلمه سنه ویانلر اغریلرینه
نفع ایدر و اسکیدن اولان اغریی ساکن ایدر ویلری تحلیل ایدر اکر یاغلا نسه لر
دتره درا ولان ستمایه نفع ایده اکر حمامده التی درهم مقدارین ایچسه لر باش
وال دتره مه سز کیده ر ایچندن سده سی وصوقلوقلری اولان قولاقلره
طملا تسه لر سده لری اچوب صوقلوقلری کیده ر اکر انوکله احتقان ایتسه لر
غلیظ یلدن وغلیظ خلطلردن اولان قولنجه وبغرسقلر اغریلرینه نفع ایلیه
طریق استخراجی بودر که سدفدن بر جزؤ اوج دورت پاره صوقاتوب سدفك
هر پاسینا ونرپاری زیت یاغی قتوب جمله سز شول مرتبه قینادهلر که صوکینه
یاغ قاله

سکودجیجکی یاغی عربیده دهن فقاع الخلاف درلر بنفشه یاغی کبی چیقاریلور
بو یاغ بارددر قوروبجیدر راتسیدن اولان باش اغریسنه سوریسه لر ساکن
ایدر و کسکن بخارلری یوقارو چیقماسز منع ایدر اکر ایچسه لر کسکن ویرامز
قان یاوزلغن ساکن ایدر بر مقدار قورتماسی دخی واردر بعض فائده لرده
کل یاغی مقامنه قائم اولور اما کل یاغی هر خصوصده انوك بدلی اولور
سگك عربیده ذباب درلر اکرچه سگك حیوانلردن حاصل اولور انکچون
شکللری وطبیعتلری کونه کونه اولور اما سگك هوا اطلاق اولنندقده انسان
سگگی مراد اولنور و بودخی ایکی درلودر بریسی کوجك وبریسی بیوك دد
بسگك تحلیل ایدیجی ویومشادیجیدر بیوك اولان سگك طنوب باشی قوپاروب

کونده چیقان ادیچیق دیدکلری قالی نسنه اوزرینه سوروب دائما بویله ایتسه لر
کیده اکر بیوك ویا کوچك سگلردن الوب مرطه صاروسی ایله محکم ازوب اغریی
اولان کوزه که ایچنده زیاده ات بتمش اولا یاقی ایتسه لر اغریسی ساکن ایدوب
زیاده اولان اتی دخی قاتیلمش دکل ایسه ایندا اخی قوپاروب کیده ر زنبور
دیدکلری بیوك وزهرلو سگك اصردوغی یری انوکله اوسه لر زهرینی
چیقاروب اغریسنی ساکن ایلیه صاحب کتاب ایدر عوام ناسدن وعورتلردن
بر قاج کیمسنه حکایت ایلدیکه برص وبهق کیدرمکه سگك نافعدر تجربه
ایتمشلر شول وجهله که دیوارلر وایپلر اوزرنده سگلر نجسندن جمع ایدوب
بر مقدارن ایچه لر وکونشده اوتوره لر بر قاچ کره بویله ایده لر برص وبهقی
کیده ره واطریلال که برص وبهق اوتی صوحرف الکباده بیان اولنمشدر بو یابده
انوك ویردوکی خاصه ویره

سودصولی و صودتقه رخبین درلر سود پشوریلوب سوددن
ایریلان صونك اسمیدر طبیعتی درجه اولیده حاردر ودرجه ثانیه ده یابسدر
اکراندن سیاف ایدوب کتورنسه لر اسهال ایلیه بو صونك خلطی بر امازدر
یکی واچیکی بودکلدر بعضیلر دیمشلر مصل خرسانی دن مراد بو صوددر
بعضیلر دیمشلر دوغ که سودی چالقایوب یاغی وقیماغی الندقدنصکره قالان
صوددر که یایق صولی وایران دخی درلر الی اتشده پشوروب تاقیو اولوب
قوری اولیجق مصل درلر واکر کونشده قیوب تاقیولنوب سیاه اولورسه
رخبین درلر ایکنسنده دخی پشورمزدن اول دوغنه طوز قاتماق لازمدر

سادج هندی عربیده سادج فارسیده ساده لفظندن تعریب اولنمشدر
مراد ولایت هندده اتسی صولو بیکارلر بالچیقلرنده صویوزنده ظاهر
بر بیرا قدر سادج یالکوز برکونه دیمکدر بودوایه انکچون سادج دیو نام ویرمشلر
زیرا سائر نباتات بیراقلری کبی بداق اوزرنده اولماز یعنی بدانغی یوقدر
دیمشلر که کوکی دخی یوقدر اما چیچکی ویمشی اولمادوغنده شك یوقدر بولدقلری
لری دمانده اپیلیکه دذوب قودودلر وسائر ولایتلره الوب کیدرلر سادج
اولدوغی ولایت خلقی درلر که سادج بتدوکی چقودلرك صولری چکلوب
قالمادقده اولجقودلرایچنده بیوك اتشلر یقادلر زیرا بویله اتش ایتمسه لر
کله سی بیلده اصلا سادج بتمز ایوسی اوللودکه تازه اولا تازه سی اولدکه اوزرنده
سیاهه مائل توزکبی بیاضی اولاوتیز وفا قلا نمیوب رایحه سی کوزل وبللو اوله

ولنجی طوزلو اولمیه آنجق شونلکه کوشلمش و اوفاقلنمش اولوب رایحه سی فاسد اوله
اولمتوله سی برامازدر طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و درجهٔ ثانیه یابسدر بولی
بو دیدر زر و معده ده اولان فسادی کیدررب اصلاح ایدر کوکس پرده لرینه
قوت ویرور بدنده اولان فاسد لو خلطلری و روحلری یعنی قوتلری حفظ ایدر
اگر دل التنه قوسه اغز رایحه سن خوش ایدوب دلک حرکتن تیز ایلیه و اقان صالیا
لری طوتوب کسه اگر شراب ایله قیناد وب واندق شیشتی اولان کوز قپاقلرینه سورر
سلر شیشلرین ایندروب کیدررکر اگر کیا سیل ایچینه قوسه لر رایحه لری کوزل
ایدوب ینوب چورمه دن حفظ ایلیه بورکه اوینامه سن کیدرر نفسه فرح ویروب
دائما استعمال ایتسه معده فسادندن اولان تجزی یعنی چرکین رایحه کیدرر ساذج
جمیعا احوالنده سنبل هندی یه بکزر شرکتده یعنی فعلی و قوتی ازلک کبیدر
انکچون درکه بعضلر غلط ایدوب دیمشلر ساذج سنبل هندینک بپراغیدر
و اسار و نکه کدی اوتی و بیابانی سنبلدر و ایرسا که کوك سوسن کوکیدر انلرك
رایحه لری دخی ساذج کبیدر ساذج هندی بولنماسه ایکی و نلی مقداری
سنبل هندی بدلیدر
ساج اغاجی و هند چناری ولایت هندده بر بیوك اغاجدر که طوغرو
و دوزدر و قاتیدر رنکی سیاهه مائل قیزلدر بپراقلری چوقدر بعضلر دیمشلر
هندلك چنار اغاجیدر بو اغاج چوق طورر فاسد اولماز وجودیمز طبیعتی
بارد یابسدر برمقدار حرارتدن دخی خالی دکلدر اگر یا قوب ماميثا که صاریلق
اوتیدر انك صویی ایله سویندوب بعده دوکوب اینجه الکدن کچوروب کوزه سورمه
کبی چکسه لر کوز حدقه سنه یعنی کوز سیاهنه قوة ویرر و کوز قپاقلرنده اولان
شیشلره نفع ایلیه اگر بو اغاجی بر طاشه اوروب اوندیسنی صوق صو ایله قرشدرر
استیدن اعرسی اولان باشه سورسه لر اغرلی کیدرر کذلك قاندن و صفرادن
اولان شیشلره نفع ایدوب تحلیل ایدر خصوصا بعضی بارد صولر ایله قرشدیروب
اورسه لر زیاده نفع ایلیه بو اغاك یمشندن بر کونه قیو یاغ ایدرلر اول یاغ
رایحه سی خوشدر ایچینه مسك طوادردقلر نافه لری اول یاغ ایله صوادرلر
اول یاغی ایچوب نافه اغر اولور و اصلا اثری ظاهر اولماز اگر بو اغاجی بچقو ایله کسوب
بچقودن جیقان اوفلغندن اون مثقال مقداردن ایچسلر قارینده اولان صوغلجانلر
و قوردلری طشره چیقارر عسل صویی ایله ایچه لر
سمندر گلری یونانیده سالامندار تعبیر عضایه درلر بیوك کلره بکزر کچی

یوی بیشلو الاجه بر حیواندر اکثر صولر کنارنده بولینور بعضیلر دیمشلر بو
حیوانك اتشده یانماز و اتشی سوندورر اما بو کلام غلطدر و باطلدر طبیعتی
حار و یابسدر فاسد ایدیجی و چبان ایدیجی و اکل ایدیجی قرحه لر کتیرور
بعضلر بو حیوانك اولك و ارداباقلرین کسوب و بغرسقلرین چیقاروب
و صنل ایچینه قیوب وقت حاجت ایچون حفظ ایدرلر اگر زیت یاغی ایچنده
مهزا و نجیا ادك پشورسلر اول زیت قیللری یوله و بدنده چبان ایلیه
اگر اندن بر کیمسنه مثقال مقداری یدرسلر دلنده شیشی ظاهر اوله و عقل
سزلیق و بر مقدار اویوشماق و بدننده باذنجان رنکنده طبانجه لر یرلری
کبی یر ظاهر اولا و اول یرلر چوریوب دوشه بو مقوله کیمسنه علاج زراریح
دیدکلری زهرلو بوجك ایچن کیمسنه اولان علاج کبیدر و چام سقزندن
و یاقیته که قصنی دراندن و عسلدن لعوق ایدوب ایچوره لر و کما فیطوس که
بیابانی کر فسدر انی پشوروب پشمیشندن و سائر اجزاء حاره ایله پشوریلوب
یخنی یمش لطافتلی اتلر یدوره لر و یاخود زیت یاغی ایله پشمش سوسن
بپراغی یدوره لر دریاده و قره ده اولان قبلوبغه یمرطه لرین طتلو صو ایچنده
خشلایوب یدورسه لر بو مقوله کیمسنه لره بادزهر اولور اگر قورباغه
صو ایله پشوررکن قرصعنه کی شوکت مبارك اوتیدر کوکی مقاقیوب
پشورسه لر شوروای انلره نفع ایدر
سبستان و هند اریکی و کوپك ممه سی فارسیده دخی سبستان درلر ترکیده
استعمالی بو اسم ایله مشهوردر فرادام بویی قدر اوزانور بر اغاج یمشیدر
اول اغاجك قبوغی بیاضه مائلدر و بپراقلری قابوغی یشیله مائلدر دکرمی بپراقلری
بپراقلری و لورعیشی سا لقم ایله اولور و تمام اولدقده طتلو اولور و صاری
اولور و قوردی اولچاق سیاه اولور طبیعتی حرارت و برودتی معتدلدر درجهٔ
اولی اخرنده رطبدر بعضیلر دیمشلر درجهٔ اولیده حاردر اما ظن اولنور که
بو کلام سهودر مزاجلری اشی اولانلری اسهال ایدر اگر صو ایچنده اصلاندو
استیدن و قوریلقدن او کسوروکی اولان کیمسنه اول صودن اناذ یوتسلر
او کسوروکه نفع ایلیه کذلك بر مقداردن اغزده الوب صویزی یوتسلر کوکسی یمشادر
بو بر کلرده و قاوقده صفرا اجیلغندن حرقة لوله یعنی سدولك یاقدوغنه
نفع ایدر زیاده سیرندرمه سی و طتلولغی ایله صوغلجانلری چیقاررکسکن
دوا و یاخود کسکن شربت ایچمه دن عارض اولان بغرسق سیرماق مرضنه

نفع ایدر فی الحال صوسزلغی کیدررر بوغازی یومشادر ارازی اججوق کوزل
ایدر اسهال ایچون اولانر دواکره قتارلر فائده لری و تاثیرلری ایواولور
طوزلو بلغم ویاخود صفرا ویاخود قان سببی ایله اولانر سیتمالره نفع ایدر اکر
غذا یوجوق یسه لر اغذا ویرر بلغم کبی رطوبتلر پیدا ایدر و معده یی ضعیف
ایدر و مزاجلری بارد اولانلری انجیدر تسکین ایچون پیشوردکلری دوالره ازل
مشندکن و انله میشندن ربع رطل مقدارینه دك قورلر مزاجلری بارد
اولانلر اصلاحی کل سپراغیدر وغیریلره اصلاحی عناب صوییدر بعضیلر
دیمشلر جکره ضرر ایدر اصلاحی ذکر اولنان دارو که اصلاح ایدرلر
سَدَف عربیده سذاب یونانیده فیجن دیرلر ایکی درلودر بریسی بستانی
و بری بیابانیدر بستانیسینك واقر بداقلری واردر قصا و زیاده یشل
بالدری واردر اوزرنده بیاضه مائل توزکبی اوفاغی واردر صاروجیچکی
اولور طبیعتی درجۀ ثالثه ده حار و یابسدر بعضیلر دیمشلر تازه سنك
یبوستی بو مرتبه دن اشاغه در بولی ادرار ایدیجیدر بو سبب ایله واقر فضول
یعنی سکمیوب قالان یاشلوقلری چیقاردر و شیشلری کیدررر و اولینی صوینی
قوریدور و جماع اشتهاسی کسر حیض قانن اقیدر اکر تخمندن شراب ایله اوت
سکز قیراط مقداری ایچسلر قتل ایدیجی زهرلو دوالره نفع ایلیه یعنی ضررین
دفع ایده اکر قوری انجیر و جوز ایله سپراغندن یسه لر بعده زهر ییسلر تاثیر
ایتمیه کذلك زهرلو جانوارلر دخی ضرر ایتمیه اکر قوری طوراق و بیله پشوز
ایچسلر بغرسقلر اغریسی ساکن ایلیه کذلك بو وجه ایله کوکس و یاز اغریلرینه
و کوجله نفس الماق و اوکسورك واتی شیشلرك اویکندره اوله و عرق النساء
و الك یرلری اغریلرینه و دتره دور ستمالره استعمال ایتسه لر نفع ایدر فائده سی
ظاهر اوله اکر زیت یاغیله پشوروب انوکله حقنه ایتسه لر قولنج دیدکلری
بغرسق شیشنه و معاء مستقیم یعنی طوغری بغرسق شیشنه و رحم شیشنه
نفع ایدر یرایا اکر ازوب عسل ایله معجون ایدوب شول عورت که رحمی اغریسندن
بوغلماق عارض اوله اول مقوله عورتك فرجنه اوتوراغنه سورسه لر رحم
اغریسنی کیدررر اکر زیت یاغیله قینادوب ایچسلر صوغلجانلر و سائر قوردلر
جیقارر اکر عسل ایله معجون ایدوب اثیرلرینه یاقی ایتسه لر اغریلرین کیدررر
ایوایدر اکر انجیر ایله دوکسه و شیشمه سی اولان استسقایه یاقی ایتسه لر
نفع ایده اکر شراب ایله شول مرتبه پشورسه لر که شراب نصفنه اینه بعده

ایچسلر کرك بو مقوله استسقایه نفع ایلیه اکر طوزلوب ییسلر کوزلری کسکن
ایلیه اکر قاووت ایله اندن کوزه یاقی ایتسلر ضربان ساکن ایلیه اکر شراب
سرکه سی و کل یاغیله اصلاتسه لر باش اغریسنه نفع ایلیه اکر دوکوب
ازوب قالن اقار بورون ایچینه قوسه لر قانن دیکدوره اکر دفنه یپراغی
ایله یاقی ایدوب خایه لرده اولان شیشه اورسلر نفع ایلیه اکر مرهم سیاهی
و بالموم و زیت و بعض صمغ ایله اولان مرهم ایله جمع ایدوب اوفاق چبانلره
اورسه لر نفع ایلیه اکر نطرون ایله قرشدیروب بیاض بهقی اتوکله بوسلر
ایوایده اکر بو مقوله دن یاقی ایدوب هر مقوله سیکل اولورسه اوزرینه
اورسلر جمله سکللری کیدررر اکر دوکلمش طوراق و تحت و عسل ایله تمرکوله
سورسه لر کیدررر اکر یپراقلرینی صقوب صویز انار قابوغی ایچنده اسیدوب
اغریسی اولان قولاغنه طملاتسلر اغریسنه نفع ایلیه اکر رازیانه عصاره
سی و عسل ایله قرشدیروب کوزه سورمه کبی چکسه لر کوز ضعیفلکندن
نفع ایلیه اکر سرکه و قلاید ز اولان استوبج ایله و کل یاغی ایله قرشدیروب
حمره دیدکلری یصی و قبارمش قزل صراتلره و نمله دیدکلری ایرکلو
و طاغیلور مقوله سی چبانلره و باشده اولان صولو چبانلره و کلکره سوروب
بولاشدرسه لر نفع ایلیه اکر صوغان و یا سرمساق ییدکدنصکره سدفدن
بر مقدار چینه سلر رایحه لرین کیدررر سدفدن ازلجیغی اشتها کتوردر
و طعامی هضم ایتدوررو کگر دورر اکر هر کون درهم مقداری ایچسلر
فالج و دتره مك و تشنج یعنی سکرلر بونلق و فضلرین کیدررر مجربدر
اکر یپراغندن و اکر تخمندن ایچرلرسه نفع ایدر اکر پشمیشندن بر اوسکوجه
یعنی اوج وقیه کما و توز التی درهمدر ایکی وقیه یعنی یکرمی دورت درهم عسل
ایله ایچسلر انجفر یعنی کیدررر مجربدر اکر سدفی بیله کتورسه لر کتوررن
کیمسنه دن زهرلو جانورلر قاجه لر بستانیسینك اکر یپراغندن و اکر
تخمندن و اکر عصاره سندن بیوك کیمسنه لره مقدار شربتی اوج درهمه
دکدر اما کچوکلره بر قیراطدن بش قیراطه دکدر اکر یوزکوز شیشسه
اندن یاقی ایتسلر فی الحال شیشلری ایندوره اکر عصاره سیله ام الصبیان
دیدکلری صرع یعنی عورتلر اوبرحال دیدکلری مرضی اولان اوغلانجقلرك
بورونلری ایچینه سورسه لر نفع ایلیه اکر تخمندن ایکی درهم مقداری
ایچسه لر عقرب و رتیلا صوقدوغنه و قدورطلادوغنه نفع ایله اکر عورت

يسه وياخود جماعدن صكره كتورنسه كبه اولميه سدفي واكر تخمنی اكر
ايچمكله واكر كتورنمكله واكر نيچه زمان توتسوايدنمكله قادينه اولادن كچی
دوشوره سدفك اكر بستانيسي واكر يبانيسنك صمغى واردر اول صمغ
درجهٔ ثالثه ده حاز ويابسدر وبوستندن حرارتى جوقدر كوزنده اولان
چبانلره اكسه لر ايوايده اكر بردنك مقدارن بورونه زاليچه وقوسلر
قولتوقده اولان شيشلره وخنازير ديدكلرى چبانلره نفع ايليه اگر عورت
كتورنسه حيضنى يوريده واوغلانن چيقاره واوغلانن صوكى ديدكلرى
درى چيقاره اماسدفك يبانيسنك نباتى كچيرك وپراغى اينجه رك و
بداقلرى ازرك ودليجه سى چركين رك وكسكين اولور طبيعتى درجهٔ
رابعه ده حار ويابسدر ادويهٔ سميه يعنى زهرلودر والرم بكزه مسى دوا
اولان دوالره بكزه مه دن زياده در اكر دورت درهم مقدارن يسه لر
دفلى كه اغو اغاجيدر انك قتل ايتمه سندن تيز قتل ايده حتى اكر بركيمسنه
انى جمع ايتسه ويا پشورمه سنه مشغول اولسه يوزينى قزارده واللرين
شيشوروب كچشدورن انكچون اولى بودركه اولا اللرين صوق طبيعتلو
ياغلر ايله ياغلايه بعده جمعنه مباشرت ايليه اگر عصاره سندن شيشيه
وياخود دمورنه سربپسلر پاسلندرميه اگر انوكله برحيوانه سورسه لر ويا
تاوق ويا قيونلر اولدوغى يره وافر سربپسلر ضرر ايدبچى حيوان انده وارميه
آگر يبانيسنى بستانيسى استعمال اولنديغى نسنه لرده استعمال مراد اولنوركه
حذر ايده لر زيرا يبانيسندن شربت مقدارينك اوچ پايندن برپاى قدرى
بستانيسنك تمام شربتى ايتدوكى تاثيرك ايكيسى قدر ايدر بستانيسنى
دائما يمك وياخود براوغودن جوق يمك قصراقق ويرور وكوزنوريني كيدرر
وباشه ومعده يه ضرر ايدر مزاجى اسى اولانلره اكا يقين اولمامق كركدر اما
مزاجلرى بارد اولانلر اغردوا ايله تعديل ايده لر مثلا انيسون بالخاصيه اصلاح
ايدر اگر تخمندن نصف درهم مقدارن ايچسلر عرق النساء مرضينى كيدرر
وخنازير ديدكلرى چبانلرى تحليل ايدر ايكيسنك دخى رايحه لرى روح نفسانی
نينك ضديدر اگر دائما قوقسلر احمق ايدر قلبى كور ايليه وكوزه ضرر ايليه
وسائر حواسنى يعنى كورمك واشتمك ولذت وسائر قوتلرى ضعيف ايليه اگر
زيت ايچنده پشوردن كوجله افشان ايدر كيمسنه نك قاووغى اوزرينه اتسه
اورسلر نفع ايدوب الى كيدره اگر يبانيسنك قابوغنى اينجه دوكوب داء الثعلب

اولان يره شراب ايله سوروب صوم سلر نفع ايدوب دوكلمه سنى كيدره آگر
داء الثعلب اسكيمش اولسه صدفلى صولى وبرمقدار كوكندن بال موميله
قريشديروب اوره لر اگر بستانيسندن انبذه يه يعنى خرما وسائر نسنه لر
دن ايتدكلرى شرابلره خلنوب قاتسلر قوقولرين كوزل ايدوب زياده سرخوش
ايليه وضررن دفع ايليه وبدندن طشره يه تيز چيقاره اما باش اغريسينى والمزلغن
زياده ايدر اصلاحى بودركه اول مقوله شرابى ايچنلره مايه خوش انار مزه ايده لر
وانارك دانه لرى اداكرنده اولان اق قبوقدن دخى برمقدار يبه لر وايوى
دخى چينيوب انكد انجى جبره سن بوده لر اكر يبانيسنى دوكوب بدندن بر يره ياقى
ايتسلر اول يرى ماده چكوب كتوره وياقاو شيشش ايليه اول يرى اولمش كبى
ايليه وياخود يبيه اگر اوچ مثقال مقدارى يسه لر اغو اغاجى زهرندن يكه
عارض اولان احوال عارض اوله علاجى دخى انوك كبيدر
سروى اغاجى معروف بر اغاجدر ايكى درلودر بريسى يبانى وبرى بستانيدر
بستانيسى يبانيسندن جوق بيوك اولور سروى اغاجى ايلغوز اغاجنه بكزر
اما سروى طوغر بيدور فرودكبى سبز وقابلى خرما اغاجنك قابى كبى درجه درجه
بتمش بيوك قوزاغى اولور نتكيم معلومدر اما سروى اغاجنك يبانيسى كه اكا
جبلى دخى ديرلر عرعر ديدكلرى سرو اولدر كه حرف جيمده چام اغاجى ديو
بيان اولنمشدر طبيعت سروى اغاجى جميعا اجزاسيله درجهٔ اولى اولنده
حار ودرجهٔ ثانيه اخرنده يابسدر حرارتى اعتداله مشابه در زيرا بدنه
انى استعمالدن مقدم موجود اولان حرارتدن زياده وطوبيلو كيفيت يعنى
حرارت ويرمز بلكه حرارتى اولمقداردر كه اول جرحك قوتنى غايتنه اولاشديردر
اما قابضلغى زياده در انكچوندر كه يپراقلرى وقوزالاقلرى هنوز يشل ايكن
بيوك جراحتلرى بتشدرمه ده تاثيرى زياده در اكر انوكله كوسلمش اولان
اعضايه ودخى شول يرلره كه ايچنده يرامان خلطلر پاتشوب قالمشدر اگر ايراق
دخى اولورسه اول مقوله يرلره واعضايه ياقى ايتسلر قوروديوب كيدره ره قاسوق
يرلماق واكا بكزر داولان مرضلرك بيوك دوالرندندر ياقى ايتمكله زيرا قودو
دبچيدر واعضايه قوت ويرور كاه اولوركه بسا ورف ايله قريشديروب خمره ونمله
ديدكلرى قزل شيشلره وچبانلره ياقى ايدوب اوردلر نفع ايدر بعضلر اديه
ايله صوو ياخود صو ايله قريشديرلمش سركه قتارلر اما سروى صمغى اسى
وكسكين ودلى اچيديچيدر اكر انلر بر بندن ايچه وقوسه لر دماغده اولان

فاسد یاشلقلری پاك ایدر کیدره بونك قوتی صنوبر یعنی اق نستق اغاجنك
صمغنك قوتی نه یقیندر اما شهریدیه کلری چام اغاجندن اولان قطرانه نسبت
ضعیفرکدر اکر قورومش دوکوب کلنار ایله باشدن اولان اویوزلری وچبانلری
اکسه لر ایو ایدوب اوکلدره کذلك سائر بدنده اولان قوری وچرکلو چبانلری
اوکلدوب ایو ایدر یتنج یعنی دادسز ولذتسز اولماغله خلق الی ساقنر یرینه چینه
مزلر اکر چینسه لر اغزده اولان توکرکی پاك اولاندر ماغنه الم ویرر اکر
بیبر اغن دوکوب ایکی مثقال مقداری قرمکی ایله ایچسه لر ایچسه یرامازفضلا
دوکیلون تاوونی پاك ایدر وقوی ایلیه وکوجله افشان ایتمکی اسان ایلیه
بعضلر دیمشلر اوبکه ضررایدر کثیره اصلاح ایدر اکر قوزاغندن رایحه سی
خوش شراب ایله ایچسه لر قان توکرمکی کیدره وبغرسقلرده اولان چبانلری
نفع ایلیه وقارین ایچینه یرامان خلطلر ابنوب اقماسنی منع ایلیه وطونغرلما ایچنه
نفس الامایوب کوجله نفس الانه نفع ایلیه اکر تازه قوزالاغین دوکوب صقوب
صوین الوب قولونش یعنی بورون ایچنده اولان باسور یعنی طمر اغزنده اولان
قانی شیش اوزرینه سورسلر نفع ایلیه اکر سرکه ایله پشوروب دوکوب وایجی
بقله دیدکلری صار وبقلا ایله قرشدرسه لر طرنا قلر اوزرنده پیدا اولان
بیاض نشانلری قوپاروب کیدره اکر قاسیق یارلدوغی یره یاقی ایتسلر نفع ایلیه
اکر قوزلغن ویاخود بیبر اغن یاقوب دتون ایتسه لر سیوری سکلری قاچوره
اکر سرکه ایله قرشدیروب وحنا ایله یوغوروب ساجلره اورسلر ساجلری
سیاه ایدوب قوی ایلیه ونفع ایلیه اکر بال موی وطتلونیت یاغیله قرشدروب
معده اوزرینه قوسه لر معده یه قوت ویره اکر سرکه ایله پشوروب مضمضه
ایتسلر دیش اغرلرینه نفع ایلیه اکر بیبر اغندن اولان کولی بیقاسلر التش
یاغنه نافع دوا اوله بیقانمامیشی یاش ولان چبانلره نافعدر مجربدر
سلیخه قاطرقویروغی کوکی قابوغی اسم عربیدر لکن کثرت استعمال ایله ترکیده ده
سلیخه اسمیله مشهوردر ولایت هند وعمانده ورومده دخی چوق بتر بر نباتك
قابوغیدر وبعضلر اول نباته قاطرقویروغی در دیدیلر واول نباتك کوکنك قابوغیدر
دیدیلر اول نبات بیبر اغی کوك سوسن یپراغنه بکزر قالیك بالدری واردر
بالدرینك قالیك قابوغی واردر قابوغن صویارلر سلیخه دیدکلری اول قابوقدر
سلیخه برقاچ دورلو اولور اعلاسی قزل رنکلو درکه رنکی کوزل اولوب بستدکه
مرجان کوکیدر اکا بکزر یوقاوسی دوز اولوب اوزون اولور وقامیشی قالیك اولوب

بداقلری ایچنه وقابلی طولو اولا اصلدقده دلی یاقوب بوزه وازلجوق حمد یلیه ورایحه
خوش اولوب کندوسی صیق اولوب رایحه سی شراب وسدف رایحه سیله قاریشق
اولا برصنفی دخی واردر ایولیکده بوکا بکزر بلکه چوق فائده لرده بونلردن
زیاده در انوك رنکی بنفشه رنکدر وبرمقدار سیاهه مائلدر ورایحه سی
کل رایحه سی کبیدر وسائر صفاتی مقدما ذکر اولنان کبیدر اما شولکه سیاه
اولوب قابوغی اینجه اولوب رایحه سی چرکین اوله وقابوغی یاریق اولا وشولکه خوش
قوخوسی اولمیه واصلدقده دلی اجیدوب بوزمیه وقابوغی ایچینه یاپشق اوله
وقامیشی بصتی اولان بونلرك جمله سی یرامانلردر استعماله یرامازطبیعت ایکی
اولکی صنف درجۀ ثالثه ده صاتو یابسدر وملطفدر بدنی اسیدیچی و
خلطلری انجلدیچی وقطع ایدیچیدر وتحلیل ایدیچیدر بدنده اولان فضولی یعنی
سکیوب قالان یرامازخلطلری چیقارر واعضایه قوت ویرور ایچمکله وکتورمکله
حیضی یوریدر وکوزه متعلق دوالر ایله قرشدرسلر کوزی کسکن ایلیه اکر
عسل ایله قرشدرسلر بثور لبنیه دیدکلری اوفاق یرامازچبانلری فی الحال
نفع ایلیه ایچسلر یرامان سیاه ایلاز زهرینه نفع ایلیه پشمیشی ایچنده عورت
اوتورسه ویاخود یاقوب توتسولنسه لر رحم اغزینی طار ایلیه سلیخه بولنماسه
ایکی مقداری دارچین بدلیدر غلیظ یللری تحلیل ایدر وسائر دوالره قوت
ویروب زیاده تاثیر ایتدیرر ایچمکله ویاخود کتورمکله ویا پشمیشی ایچنده اوتورمغله
ویاخود یاقوب توتسو ایدنمکله عورت قارنندم اوغلانی قوت ایله چکوب
چیقارر غلیظ خلطلردن وغلیظ یللردن یا نلرنده وکوکسنده اولان اغریلره نفع
ایدر یرامازنسنه لری توکرمکه اسان ایدر یاقوب عورت دوتونی اوزنه طورسه
رحمنی فاسد یاشلقلردن پاك ایدوب رایحه سی خوش ایلیه اکر کوکسه متعلق
دوالره قاتسه لر تاثیر وفائده لری زیاده اولا خصوصا عرق سوس یعنی بیان
کوکیله اولسه زیاده نفع ایلیه توتسو ایدنمکله ویاقی ایدنمکله نزله لره نفع ایدر مقداری
شربتی برمثقالدکدر اما بغرسقلره ضرر ایدر دکثیره وسنبستان صوی ضررینی
دفع ایدوب اصلاح ایدر
سماق وکشی اوت وقزل اوت وتتری اوتی سماق عربیدر لکن ترکیده دخی سماق
اسمیله مستعملدر طائفه یونان دریلری دباغت ایتمکده سماقی استعمال ایدرلر
انوك ایچون سماقه دباغه درلر ایمش سماق ایکی درلو در ودخی زیاده اوزادر براغاج
یمشیدر اوزوم یومشاق لوغنه مائل یپراغی واردر ورنکی قارتوزلغنه مائلدر

بجقور شلری کبی اوجلری کرتلمش درحبة الخضرا کبی ساقلری اچنده یشی وار در
یمشی یصی لیغه مائل یومری دانه لر در استعمال اولنان دانه سنك قابیلر سماق
دیو اطلاق اولنور قدم مراد دانه سی و قابی بلکه انجق قابوغی اولور سماق برصنفی
بستانی و برصنفی جبلیدر جبلی اولاننك قابضلغی و یبوستی زیاده در اما بستا
نیسنك یبوستی و قابضلغی از در طبیعت ایکیسنك دخی طبیعتلری درجهٔ ثانیه ده
بارد در بستانیسی درجهٔ ثانیه ده یابس و جبلیسی درجهٔ ثالثه ده یابسدر دانه
سنك قابوغندن یپراغنك برودتی از در اقاقیا که حرف الفده بیان اولنمشدر
اول ماده لری منع ایدوب صوتماغه نافع اولدیغی کبی سماق دخی اول وجهله نفع ایدر
بغرسقلرده اولان چبان ایچون اندن حقنه ایتسه لر زیاده نفع ایلیه ایچندن ایرینك
اقان قولاق ایچنه طملاتسه لر نفع ایدر اگر سرکه و عسل ایله اندن یاقی ایدوب
داخس که طرناق دیبنده اولان چباندر اکا اورسه لر اینده و یرکیدرر کذلك سائر
اولان شوره و یرامان چبانلره و شیشلره دخی نافعدر اگر قوری یپراقلرین ویداق
لرین صو ایله شول دکلو پیشورسه لر که عسل کبی قوامه کله فعلی و تأثیری حضض که
خولان هندیدر انك کبی اوله و یمشی اسکیدن اولان اسهاله نافعدر اگر صو ایله
یاقی ایدوب قحف که دماغ انوك ایچنده اولان کمکدر اندن اولان شیشلی اینده یروب
منع ایدر و اوردلمش دوکلمش یرلر شیشمه سن منع ایلیه و طرمالامقدن اولان
نشانلری کیدررر سماق یپراغی که سماق دانه لرین هنوز دوکمه سین الله
دوکدن الکدن اشاغه دوشر بو یپراق زیاده قابضدر و اچیلغی وار در اسکیدن
اولان اسهالی قطع ایدر و اعضایی محکم ایدر و دیش دیبلرین قوی ایدر و قی ذریعی
یعنی تیز و طوتلماز مقوله سی اولان قوصمه یی طوتار اگر دوکوب کیمیون ایله سفوف
ایتسه لر طعام اشتهاسن ایچون تحریك ایدر اگر بلوط اغاجی کومری ایله اندن یاقی
ایتسه لر بواسیر دیدکلری چبانلری کیدرر اگر سماقی شول عرنبه ده قیناتسه لر
که قیولنسه انوك نفعی یمشی نفعندن زیاده در سماق صمغنك برودتدن غیری
حرارت دخی وار در یتوب چوریمش اولان دیشلر اوزرینه قوسه لر خصوصا دوکلرینه
طولدرسه لر اغریلرین ساکن ایلیه ایچنده سماق پیشمش صودن کمیك ایرغالندوغی
یره دوکسه لر اولیر شیشمه سنه نفع ایلیه یعنی شیشمیه اگر قابض شراب ایله
ایچسه لر اسهالی و رحمدن چوق اقان قانی طوتا و بولن کثرتن از ایلیه سماق
اشتها طعامی کتورر اغاجنك جمله اجزاسی بویله در پیشمیشی صفرادن اولان
اسهاله خصوصا اگر ایچنده یمرطه صاروسی اولورسه زیاده نفع ایلیه اگر

اسهالدن غیری معده ضعیفلکی دخی اولور ییا لی پراصا صویله سماق ویره لر
تمام پیشمش یمرطه صاروسی اوزرینه دوکلمش سماق ویره لر و دوکلمس کتنمش
اکسه لر اسهالی دوتماقده زیاده تاثیر ایلیه اگر الی سماق ایله پیشورسه لر اولان قارنی
طوته اگر ترابع قوشنی سماق ایله پیشورسه لر زیاده طوته اگر معده یه وقارنه
سماقدن یاقی ایتسه لر ایکیسنی دخی برکیدوب محکم ایلیه جگردن معده یه صفرا دوکلو
اینکه مانع اولور اگر قایناتسه لر قارنی طوتماسی زیاده اوله لکن اخبر قوتی که صفرانك
حدتن کیدرمکدر قاینانماغیله اول قوت کیدر اگر سماقی مقدما بیاز اولنان
طپراغندن پاك ایدوب بعده کل صویی ایچنده اصلادوب اول کل صوی ایله سرمه
لنسه لر اتی ماده سببیله اولان کوز اغریسنه و شیشنه نفع ایلیه کذلك کوزده
کوزده اولان سلاقیه دخی نفع ایدر اما صو ایله ایتمك کل صویی ایله ایتمکدن یکدر
کوز حدقه سن قوی ایدر صفرا حرکتنه و صفرادن اولان اسهاله نافعدر اصلادنمشی
ایله پیچشمه سی اولان کوزه سوردمه کبی چکسه لر چشمه سن کیدررر خصوصا
قولتوق قوقوسن زیاده کیدرر اگر سماقی کیمیون ایله ایریجه دوکسه لر و صوق
صو ایله ایچسه لر علاجه قابل اولمیان زیاده قوصمه یی طوتار مجربدر اگر سماقدن اون
ایکی درهم مقدارین نصف رطل صو ایچنده بر پاره سن طالدیروب اتسی ایکین شول
کوزه که پچیکی و یانمه سی و سلاقی و کسکنلکی اولا باصدرسه لر نفع ایلیه
اگر برهنه نزقان اقان کیمسه نك النه بر پاره سیله باصدرسه لر قانی طوته اگر
اصلانمیشندن چیچك چیقاردن کیمسه نك کوزلرینه طملاتسه لر کوزنده
چیچك چیقماقدن امین اوله اگر بر ساعت مقداری کل صویی ایچنده اصلادوب
انوکله مضمضه ایتسه لر تکلاع که اغزده و طوداقلرده اولان قبارقلردر اکا نفع
ایلیه اگر یپراغی ایله اوغلانجقلرك قارینلرینه یاقی ایتسه لر طبیعتلرین طوته
یعنی اسهالدن کسه اگر یپراغن محکم پیشوروب تا صویی قویو اولسه اعضایه توغ
ویره و اعضایه خلطلر دوکلمه سن منع ایلیه کوزلردن یرامز خلطلری منع ایتمکده
فائده سی ظاهردر اگر یاقی ایدوب کوبك وارقه کمکلری و الت دیبینه اورسه لر
کوشکلدن اولان سدوك طملاتماسنه نفع ایلیه یپراغی هرنه دکلو وجهله استعمال
اولنسه طبیعتی طوتار صوق اولان معده و جگره سماق ضرردر بالخاصیه مصطکی
و انیسون اصلاح ایدوب ضررین دفع ایدر و طبیعتی طوتماسن زیاده و محکم ایدر سماق
صمغی زیاده یابسدر بر مقدار حرارت و برودتی دخی وار در یارلری بتشدرر
و کوزی کسکین ایدر اغریسی اولان دیش اوزرینه قوسه لر ساکن ایلیه

سوسام عربیده سمسم درلر معروف دانه لردر نباتی عصفور نباتنه بکزرمه سی
جوقدر دانه سنك یاغلولغی سائر دانه لردن جوقدر انجیند نچیقان یاغی شیره وغن
دیدکلری یاغدر طبیعتی درجۀ اولی اخرنده حار ورطبدر رطوبتندن لزوجت یعنی
یلمشکلك واردر رطوبتی حرارتندن زیاده در بوزیلوب فاسد اولماسی تیزدر زیرا
یاغلولغی یلمشکدر اکر قاورسه لر کیچ فاسد اولور سوسام کوکلی دوندریجیدر
وکیچ هضم اولور بدنه از غدا وجرلو ویاغلو غدا ویرور اعضاء کوشلدر ونحلیل ایدر
خلطی غلیظ اولمغله هضمی کیچ اولور اغزی رایحه سز ایلر اکر دشلر اراسنده بر
مقدار قالسه اغزی رایحه سز بوزار اکر انوکله یاقی ایتسه لر سکر غلیظ لغی کیدرن
وقولاقلرده عارض اولان کسیکی وشیشلری واتش یانغی وقولون دیدکلری
بغرسقده اولان قولنجی وحیۀ مقرنه دیدکلری یلان اصرماسنی انلیشندن شراب
ایله ایچمکله دفع ایدر اویر اکر کل یاغیله قرشدرسه لر کولنش استیسنه دوقنمقدن
اولان باش اغریسینی فی الحال اویر بپر اغنك شرابیله پشمیشنی ذکر اولنان
منافعك جمیعنی ایدر خصوصا کوزلرده اولان شیشلری ایندرمکده وضربان
ساکن ایتمه ده زیاده نفع ایدر اکر ضردی کیدرلمه سی مراد اولنورسه عسل ایله
قاووروب بیه لر اکر بپراغی صو ایله پشوروب صوینی ایله ساچلرینی یولانسه لر
ساچلری یومشاده واوزاده ویاغلوکبی اولماسنی کیدرر وسیاه ایلیه وباشده
اولان قوقاقلری وکپکلری کیدرر اکر یاغی مرسین صوینی وخام زیتوندن اولان
زیت یاغیله پشورسه لر ساچلری قوی ایلیه وباشده وبدنده وطوزلو بلغم وقان
حرارتندن اولان کچیکلره سورسلر کیدرر اکر قوری اوزوم اصلا نمیشندن
وپشمیشندن یکرمی درت درهم وشیره روغندن اون سکز درهم وانیسوندن
التی درهم اچ قارنیله ایچسلر بدنده اولان کچیك وایریلکی وچاتلاقلری کیدرر
اکر بپیز شکری قتارلر ایسه نفعی وتاثیری زیاده اوله سوسامی صوبه یوب
وقاورماقسزین چیقاریلان یاغی نه دهن الحل درلر بومقوله یاغنك یلمشکلکی
قابی صو بیلوب قاورلمیشندن چیقاریلان یاغلرد وجتندن جوقدر یاغی
چیقماسنك طریقی بودرکه یاپ یاپ اوکوده لر بعده صوقاتوب ال ایله محکم چلقا
یه لر تا قیولنوب یاغین دوکه سوسام اوکودیلوب سویق اولدقده اکا طحین
ورهشی درلر طحین صرفطاده ذکر اولنور شیره روغن یاغنك طبیعتی درخی
حار ورطبدر چاتلاقلره وایریلکلره نافعدر حسنه لر ایچون اتشن پشور دکلری
شور والره وبادم وفستق یاغلرندن صکره یاغلرك انفعی در اکر اتشن شوروالر

ایله ایچسلر نفس طارلغنه نفع ایلیه بالیق وسائر پشوریلان نسنه لره قاتسه لر
وانوکله قاورسه لر برامازدایجه لوجیر پکلوین کیدرر اکر شیره وغن یاغنه صوغان
قاتوب اتشده برمقدار قینانسلر وانوکله قاورسلر برامازد ایچلونسنه ومعده یه
کتورمه سی بینی اولور معده دن ینمه سی تیز اوله قاورلمیشنك رایحه سی طعام
اشتهاسن اجاد وحرکته کتوردر فرجلری سودوی اولانلره دوادر اما معده لری
ضیف وکوشك اولانلره برامازدر اکر انوکله یاغلانسلر ال وایاق وسائر
اوجلری نبسط ایدر اکر سوسام واکر یاغی بنوب هضم اولیجاق ایکیسی بدنی
سمردر طیقانمش اولان قولاق ایچنه طملاتسه لر نفع ایدوب اچلماسنه یاردم
اوله اکر سوسام واکر یاغی اوزرینه برمقدار فیری یوتسه لر نفع ایدوب معده
دن ایندورن وضربن دفع ایلیه اکر سوسامدن بعضی صمغ ایله مرهم کبی ایدوب
یوزه یاقی ایتسلر یوزده اولان یورتقلری کیدرر ویوزی یومشاده وصیقللو
ایدوب دنکیز کوزل ایلیه اکر بلوب بوتلمش اولان سکره یاقی ایتسلر سکری
دوشیوب طوغروایلیه ماغین اکر عکله واکر یاغلانماغیله واکر ایچنده طوردملغله
قوری نشیجه یعنی سکرلر بونلملک فرضنه نافعدر اکر برطه صاروسیله
قرشدیروب کوزده اولان شیشه یاقی ایتسلر نفع ایدوب شیشی ایندورر اکر
سوسامی قابوغیله یسلر معده دن اینمه سی تیز اوله اکر سوسام واکر یاغی
معده ده اولان یانغینی واسی خلطلردن اولان لذعی یعنی یاقوب ینحمۀ ساکن
ایدر خصوصا اکر قابوغی چیقمش اولان سوسامی دوکوب وصو ایله ازوب ازاجق
نبات شکریله ایچسلر معده ده اولان یانغینی وسوداوی اولان اجیلغی واکشیلکی
ویاقیجی ولنجدیجی اولان خلطلری کیدروب ساکن ایلیه وبغرسقلروا وتورلغی
تمکیش یعنی اوستلرینده دومدوز ایلیه اکر کوکسده چبانی اولان کیمسنه ویابدننه
یبوست غالب اولمش کیمسنه نیچه زمان سوسامی ویاخود یاغنی اتمك ایله یسلر
تمام نفع ایدوب چبانی وقورولیغی کیدررمجربدر
سای یاغی سادہ یاغ عربیده سمن درلر بو یاغ سود جرهیدرکه سودی محکم
چلقایوب جرهبنی سوددن ایروب بعده صاف اولماق ایچون اتشده قینادوب
صاف اولدقده ساده یاغ درلر طبیعتی تازه ایکن درجۀ اولیده حار ورطبدر
اسکی اولدقجه حرارتی زیاده اولور ساده یاغ تحلیل ایدیجی وخلطلری پشورد
یجیدر قایماقدن قوتی زیاده در ساده یاغده برمقدار جذب یعنی قاپماق ویاپك
ابتمکلیك واردر خصوصا اسکیسنده زیاده در وزهرلری دفع ایدوب ضرر

ایتدرمز رطوبتلری وبلغملو وکوشك اولان بدنلرده بو مقوله اولان اعضاده نفعی
تیز و زیاده در انکچون در که اویلو قلرده و قولاقلر توزنده و قولتوق التنده
اولان شیشلره نفع ایدوب تیز پیشوردر وایندورر صغر سودندر اولان یاغ
سائر یاغلردن ابودر یلانلر زهرینه بودر که ایرشمکدن منع ایلر حتی برشخصی
زهرلو قاتل یلان اصیروب صغر سودندر اولمش اسکی ساده یاغدن غیری
دوا بولنمامغین اندن ایچورمشلر دفع اولوب ضرر ایتدرمه مشلر ولی بودر که
اول زماننده ساده یاغدن ایچوروب قوصدورمه لر ساده یاغ کاهی تارلی طوتار
وکاهی یوریدر وعودتلرده وکوجکلرده اولان شیشلره ابودر وادر زیرا
انلرك بدنلری کوشکدر اکر انوکله ورماد یعنی کل صو بیله حقنه ایتسلر
بغرسقلرده اولان چبانلره وزخیر مرضنه نفع ایلیه اکر اندن پنبه پاره سی
ایچینه قیوب مهره لنمش اولان چبانلر اوزرینه قویسلر مهره سز کیدررم اکر
پنبه پاره سی ایچنه قیوب یاره اغزینه قویسه لر بتشمه سنه مانع اوله بونی
دریك اولان یاره لره وچبانلره ایدرلرکه اشلدوب پاك اولمانه محتاج اوله
بیوك شیشلره وچبانلر اغزلرین کلك ایتمك ایچون استعمال ایدرلر اکر
اسکی ساده یاغ ایله حناء یوغروب اسکیدن اولان اویوزه وکچیکه سود
سلرکیدررم اکر اون ایکی درهم مقداری التی درهم شکر ایله ایچسلر طوتلمش
اولان سیدوکی فی الحال یوریده مجربدر اکر عورت فتیله ایله کتورسه
رحمنده اولان چبانلرینه نفع ایلیه اکر اوتواق اوزرینه سودسلر بواسیردیدک
لری سوداوی چبانلره نفع ایلیه اکر اون ایکی درهم مقداری یتمش ایکی درهم
انار صویلی قرشدیروب ایچسلر ذوسنطاریا دیدکلری معوی یعنی ایچ بغرسقلرده
اولان اسهاله زیاده نفع ایلیه قاتیلمش اولان کوزه سورسه لر قاتیلغنی کیدره
اکر زیت یاغیله قرشدیروب کوزه سرمه کبی چکسه لر کوزده اولان شیشلره
وضربانه نفع ایله وقولاق اغریلرینه نفع اکراج قارنیله برمقدار یوتسلر اکیدن
اولان قوری اوکسوروکی یومشادوب نفع ایلیه اما یاشلقدن اولان مرضلره
اندن اجتناب اولیدر اکر کیچه ایله یوزه سوروب انوکله اویوسلر یدی کیچه بویله
ایتسلر یوزی پاك ایلیوب دیباجه سز کوزل ایلیه وصیقللو ایلیه قیماق دخی
بویله در اکر یالکوز ساده یاغ یمك واکر سائر اشلر ایله یمك اسی اولان بدنلرده
صفرا پیدا ایلر وضعیف وبلغملو اولان معده لری کوشلدر مزاجلری اسی
اولانلره اصلاحی اکشیلر ایله در وغیریلره اصلاحی کمیوز وبا زیانه وجوارش
عود ایله د

سمور ترکی یعنی کود ولایتنده اولور برحیواندر طبیعتی حار ویابسدر زیاده
اسیدیجی در کورکی سائر کورکلردن زیاده اسیدجیدر اما دریسی تیز فاسد
اولوب جوردر زیاده جوق دباغت اولمشدر کورکی مزاجلری صوق وقوجه
کشیلره ابودر کوکسی وبوکرکلری اسی ایدر ومزاجلری رطوبتلی اولانلرده
جماعی تحریك ایدر
سنا مکی عربیده دخی سنادرلر حجاز یعنی مکه جانبلرنده بتر برنباتدر اسمیدر
استعمال اولنان یپراغیدر یپراغی قنا یپراغنه بکزر دشکلده بوکرکه بکزر
کیسه لر ایچنده تخمی اولور ایوسی اولدر که مکه دن کتوردکلریدر طبیعتی
حار ویابسدر بعضلر ظن ایتمشلر که حرارت ویبوستی درجهٔ اولیده در اما
بویله دکلدر بلکه حرارتی درجهٔ ثالثه اخرنده ویبوستی درجهٔ اولیده در
سنا مکی جمیعا خلطلری اسهال ایدر وخلطلری چیقارماق ایچون بدنك
دریك یرلرینه طلار یانوب کل اولمش اولان خلطلری چیقارماقده عظیم خاصه سی
واردر پس نقرسه وعرق النساء مرضلرینه وبربرینه قارشمش بلغم وصفرا
دن حادث اولان اك یرلری اغریلرینه نفع ایدر وسوداء اسهال ایتمکله سودا
دن اولان مرضلره ومالخولیا مرضنه نفع ایدر مثلا چاتلاقلر واسکیدن اولان
باش اغریسی وایوز وسیوجیلر وکچیك مرضلرینه نفع ایدر صرع مرضنی دخی
ایو ایدر کندولی پشوروب صوین ایچمك چرهن ایچکدن ییکدر دوکلمیشندن
مقدار شربتی بر درهمدن اوچ درهمه دکدر وپشورلمش صویندن مقدار شربتی
اوچ درهمدن التی درهمه دکدر سنا مکی صوسادر تاسه واضطراب ویرور
بنفشه وتاره یمشلر صولری اصلاح ایدر اکر انوکله ساجلره سوروب طولدر
سه ساجلری قوی ایدوب دوکلمه سنه مانع اوله اکر قنا ایله قرشدیروب ساجلره
قنه کبی اورسه لر ساجلری کوز سیاه ایلیه اکر التی درهم مقداری خام زیتوندن
اولان زیت ایچنده پشوروب ایچسلر ارقه ده واویلو قلرده اولان خام بلغمی
خلطلرین چیقاره وزیاده نفع ایلیه
سنبل هندی هرسنه یعنی نباتك یمیشی که ارپه وبغدای کبی بشاقلو اوله
اکا سنبل درلر سنبل هندده بر نباتدر ایچنده بتر ساق یعنی بالدری اوجنده
بتر بریمشدر لکن علماء طب سنبل دیسه لر مراد سنبل هندی اولور که سنبل
طیب دخی درلر پس انی بیان ایدرلم لسان یونانیده سنبل هندیه ناردین درلر
ایوسی اولدر که رایحه سی خوش اولوب رنکی سیاهه مائل قرمزی اولوب چرکین

باغ رایحه‌سی انا اوله باشی وافر صاچلو اولوب باشاغی قصا اوله طوپالق رایحه‌سنه
بکزمیه بعده ایوسی اولدر که اوزون اولوب بشاغنك صاچلری اینجه اوله و رایحه
سنك خوشلوغی انا اولوب یاغلولق رایحه‌سی چوق اوله کاه اولور بو مقوله سنه
حیله ایدوب شول که اسکی اولانی اوزرینه اثمد که اصفهانی سرمه در او فالغن
سرپرلر که بر برینه یاپشوب اغر اوله طبیعتی حار و یابسدر بعضلر نقل ایتدکلری
کبی حرارتی درجهٔ اولیده دکلدر بلکه زیاده در اما یبوستی درجهٔ ثانیه اخرنده
در صوق اولان جکره نافعدر اکر ایچمکله و اکر طشره‌دن اوزرینه یاقی ایتمکله معده
اغرینی قوی ایدر ادراری یوریدور بغرسقلرده و معده‌ده اولان لذعی یعنی
یاقوب اجتماع کیدروب ایو ایدر بغرسقلره و معده‌یه فاسد خلطلر دوکلمه‌سنه
مانع اولور و دخی دماغدن و کوکسدن اولان یاپشقلری تحلیل ایدوب قورو تماغلو نفع
ایدر و قارنی طوتار و چبانلری نضج ایدر یعنی یاپشقلری کیدررر اکر ایچمکله
و اکر کتوردمکله نفع ایدر اکر صوق صو ایله ایچسلر کوکل بولانماسن ساکن ایلیه
و یوركك اوینامسنه و شیشسنه نفع ایلیه و جکرده صوقلق و رطوبتدن اولان
مرضلره نفع ایلیه و یرقانی کیدررر بوکرکلرده صوق مرضلره نفع ایدر اکر صو
ایله پیشوروب عورتلر ایچنده اوتورسه‌لر رحملرنده اولان شیشلرینه نفع ایلیه
و تحلیل ایلیه کوز کرپکلرین بیتورمکه و حفظ ایتمکه ایو دوادر چوق دلین کیمسنه
بدننه اکسه‌لر دری منع ایلیه کوز ایچون اوزرنده والره دخی کیرور زیرا یاشلری
قوریدور قوت ویرمه‌سی و سائر دوالری کوز طبقه‌لرینه ایرشدرمه‌سی واردر
کاه اولور دوکوب و شراب ایله یوغوروب چورك چورك ایدوب حفظ ایدرلر وقت حاجتده
استعمال ایدرلر مقدار استعمالی بر مثقال قدردر اما بوکرکلره ضرر ایدر کترم
اصلاح ایدر سنبل هندی بولنماسه اذخر که مکه ایریغیدر ایکی مقداری
بدلیدر اما سنبل رومیه سنبل اقلیطی و ناردین اقلیطی درلر طائفهٔ عجم سنبل
رومیدن ایتدکلری شرابه میخوسه درلر بوکا سنبل دکلری انکچوندر که رایحه
سنك خوشلوغی و یاغلو رایحه‌سی سنبل هندیه بکزر و الا حقیقتده بشاق
دکلدر و انوك انجق کوکی و یالدری و چیچکی استعمال اولنور اما سنبل رومینك
ایوسی اولدر که تازه اولوب رایحه‌سی خوش و کوکلری چوق و طلو و اوفلماسی
کوچ اوله بونك حرارتی سنبل هندیدن زیاده در و قابضلغی ازدر بولی زیاده
ادرار ایدر هندی سنك بعضی احوالی مقامنه قائم اولور اما ضعف اوزره در
اکر بلین ایله ایچسه‌لر معده‌ده و جکرده اولان شیشلره نفع ایلیه و معده شیشن

کیدررر اکر شراب ایله ایچسه‌لر طلاق شیشنه و قاوق و بوکرک اغرینه نفع ایلیه
و نیز هر لو جانورلر صوقدوغنه نفع ایلیه و حار اولان مزاجلر اصره کیرور
سنبل رومی ایله ایتدکلری شراب صفتی بودر که سنبل رومیدن یارم بطمن مقداری
اوتوز رطل مقداری شیره‌یه قاتوب طوره ایکی آی تا اینکه صاف ایدوب هر کون
ایکی بچق وقیه مقداری اوچ اولقدر صو ایله قریشدروب ایچسلر بوکرکلرده اولان
مرضلری و یرقانی و جکرده اولان مرضلری و کوجاه افشانی ایتمکی و رنك بوزولماسنی
و معده مرضلرینی ایو ایده بعضلر اکیردن ایکی جزو و سنبل رومیدن اوچ وقیه
مقداری التمش رطل شیره‌یه قاتوب استعمال ایدرلر اما سنبل جبلی بر نبات دکدر
یپراغی قیصه‌در که بوغه دیکنی درلر شوکت مبارك ایله مشهوردر انك یپراغنه بکزر
بداقلری دخی انوك بداقلری کبیدر لکن کچیرك دوایری و دیکنلو دکلدر ایکی و یخی
چوق سیاه و خوش رایحه‌لو کوکلری اولور دخنی که چریش اوتی کوکیدر انك کوکنه
بکزر لکن اول اینجه‌رکدر یالدری و یمشی و چیچکی یوقدر استعمال اولنان کوکیدر
و بونك رایحه‌سی اغرلیغی زیاده در و قوتی ضعیف کدور و اسمی سنبل اولدوغی
انکچوندر دکلدر که بشاغی اوله بلکه انکچوندر که رایحه‌ده و نفعده اکا شریکدر افعالده
و تأثیرده و دخی معده و جکر و سائر اعضایه قوت ویرمکده خاصه‌سی واردر و رنکی
کوزل ایدر اکر اندن شراب ایتسلر شول وجهله که اون رطل شیره‌یه اوقیه بر رطل
قاتسلر اول شراب کوجاه افشانه و جکرده اولان مرضلره و استسقاء لحمیه
زیاده نفع ایلیه و کوکس پرده‌لرینك قوة ماسکه‌سنك فعلن قوی ایلیه و بلغم
سببی ایله اولان قوصماغی طوتا اکر مثقال بیسلر و یاخود ایچسه‌لر معده‌ده اولان
یللری طاغیده و تحلیل ایلیه

سنجاب معروفدر سنجان کبی بر حیواندر اما قویروغی یوقدر طبیعتی حار و رطبدر
تازه‌سی اعتداله مائلدر بو حیوان تازه یمشلری انکچوندر که اتنده چرکین رایحه
یوقدر و کورکنك رایحه‌سی خوشدر مزاجی معتدل دریلکلره و مزاجلری استی
اولانلره و دائما شراب ایچنلره مناسبدر

سورنجان فارسیده دخی سورنجان درلر بر نبات کوکیدر اسمید دیپراغی بلبوس که
یبان صوغانیدر انك یپراغنه بکزر دیر اسارنکنده و اله یاپشوب یلمشکی واردر
قارش قدر اوزاد بالدری واردر و بیاض چیچکی واردر بعضیسی صاری‌یه مائل
و بعضیسی کل رنکنده در چیچکی یره یقیندر چیچکی قورود قدره یپراغی چیقار بعده
سیاهه مائل قزل یمشی اولور قابوغی قزله مائل کوکی اولور و ایچی بیاضدر کوکی

بومشاقدر طتلودر یاشلوغله طلودر ذکر میلکه مائلدر بوکولك طتلو ولماغله
بعضی بلرلذتنه الداتوب تازه ایکن چوق یرو بوغماغله هلاك اولور علاجی بودرکه
قوصوب صکره سودی ایچوره لر بونبات داغلر ودیه لر باتشلرنده بتر طبیعتی درجهٔ
ثالثهٔ واثلنده حاره ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر خاصه سی بودرکه بلغمی اسهال
ایدوب قویو خلطلری ایراق یرلردن وصارماشیق یرلردن چکوب چیقارر
وجماعه زیاده تحریك ایدر اما معده یه یرامازدر زیاده ضرر ایدر ایوسی اولدرکه
بیاض اولوب ایچی وطشره سی زیاده بیاض اولوب اوفادلماسی قالی اوله اما قزل و
سیاه اولانلری قتل ایدیجیلردر اگر بیاض اولاندن ایچوق درهم الوب قیون
سودنده ازاولمش اسکی ساده یاغیله یوغوروب وپنبه پاره سینه بولایوب
اوتوراق ایچنه قیوب ایکی کیچه طورسه بواسیر دیدکلری سودا وی چبانلری
ایوایدوب کیدره اگر دوکوب شراب ایله ویاسرکه ویا قیناقو روغن صوییله یوغوروب
اغریسی اولان اولان الک یرلرینه سورر بولاشدرسه لر اغریلرین ساکن ایلیه
اربلیك صوین زیاده ایدر واسکیدن اولان چبانلری قوودر اوزرینه اکمك ایله
اگر طشره دن واگر ایچرودن چوق استعمال ایتسه لر خلطلری چکشدورر ویاره
لری قانتیلندر مقدار شربتی یالکوز زعفران ایله بردرهم در اما سائر مناسب
ادویه ایله نصف مثقالدر ربع درهم دخی زیاده ایتمك جائزدر شکر دخی قتالر
زیرا شکر ایله زعفران معده یه اولان ضررینی دفع ایدر اغریسی اولان یره
یاقی ایتسه لر فی الحال اغریسی ساکن ایلیه اکثر یرلری اغریلری ایچون ایچدکلرنده
اولی بودرکه فلفل وکمیون دخی قتالر تا کمیار دم ایدوب معده یه قوه ویره اگر نصف
درهم مقداری ایچنده پیتر شکری اصلا دلمش تازه سود ایچنده ایچسه لر جماعه
زیاده تحریك ایلیه

سوسام چیچکی عربیده سوسن درلر یونانیده شوشانی اسمندن تعریب اولنمشدر
بیابانیسی وبستانیسی اولور بیاض اولاننه سوسن آزاددرلر جمله سنك قوتی
تحلیل ایدیجی حرارت وقورتماق وقبض ایجاب ایدر اینجه طپراقلولقدن ترکیب
اولنمشدر بو مقامده بیان اولنان اسمانیسندن غیریسیدر اگرچه اولدخی
برصنفدر انك دخی باشقه اسمی واردر حرف کافده کوك سوسن دیو ذکر اولنوردر
بیپراغی وکوکی اتی یاغلر واتی صولردن اولان یانیغه نافعدر خصوصا اتشده
قویدوق بعده کل یاغیله ازوب اوزرینه قوسلر زیاده نفع ایلیه حیض قانن
یوریتمه سی داخی واردر لکن کوك سوسن کبی دکلدر ایکیسی دخی یاره لری اوکلدر

وبیوك چبانلری بالك ایدرلر اما ضعف اوزره درانکچون اولی بودرکه جلا ایتمه
قوی اولان نسنلر مثل عسل ایله خلط ایدوب قویه لر سکرلرده اولان یاره لر
دخی نفع ایدر بیوك چبانلری ویاره لری یومشادوب اوکلتماق ایچون ازولایشون
بعده محکم ازوب اوزرینه قویه لر کاه اولور عصاره سن الوب عسل وسرکه ایله
پشوروب وقت حاجت ایچون حفظ ایدرلر پس هر نسنه که جلا لنوب قورتغنه
محتاج اوله اکا گوزل دوا اولور واجتماسی ولماد خصوصا شول یاره لره کی سکرلو
اتلرده اولا وسوسندن اولان یاغ سکرلری یومشادر ودحملرده اولان قاتیلقلری
کیدرر اگر بیپراغیله زهرلو جانورلر صوقدوغی یره یاقی ایتسه لر نفع ایلیه چیچکنك
رایحه سی ودائما قوقلامه سی دغنسه قوت ویرور ودماغده اولان یللری وبخارلری
کیدرر وعورتلر اشتهاسن تحریك ایدر وعصاره سن پشوردکلرنده اولی بودرکه
عصاره دن اون پای مقداری برپای عسل وبرپای سرکه قاتوب باقردن برقاب
ایچنده پشوردوقدن بیه لر باقردن قاب ایچنده حفظ ایده لر اگر کوکن کل یاغیله پشور
سه لر اول یاغ آتش یانغنه نفع ایلیه اگر کوکن دوکوب عسل ایله قرشدیروب بهق
وبرص وایرگلو اوزوکچیك وباش چبانلره سورسه لر نفع ایلیه اگر دوکوب
سرکه ایله وبنج بیپراغی وبغدای اونی ایله قرشدیروب خایه لرده اولان اسی شیشلره
اورسه لر ایندوروب ساکن ایلیه تخمن ایچمك زهرلو جانورلر صوقماسنه نفع
ایدر کوکن صو ایچنده پشورسه لر اولصو دیش اغریسینه نفع ایلیه خصوصا
بیابانی سی زیاده نفع ایدر طلاق قاتیلغنه ورطوبتلماسنه ونفس الماغنه قادر اولمسلر
نفع ایدر رحم قاتیلغنه وقضلرینه اگر ایچمك واگر سوددنمکله یاغنك نظیری
یوقدر اگر یاغندن واگر پشورلمشندن یکرمی درت درهم ایچیلور وجرمندن
ایکی مثقال مقدارنه دك ایچیلور یاغی اسهال ایدر وصفرادن اولان ایلاوس
دیدکلری قولنجه یاغندن اون سکز درهم ایچسه لر زهرلو مانتار ویاش کشنش
ویبخدن اولان ضررلره تریاق مرتبه سنده در اگر کوکندن ماء عسل ایله ایچ
سه لر صاریو صولری اسهال ایله چیقاره وزهنی کسکن ایلیه واستسقایه نفع
ایلیه یاغی سکرلرو قوللار قلر اغریلرینه نافعدر وچیچکی بودرکه فرح وقوه ویرمکده
زعفراندن یکدر اگرچه زعفران فرح ویرمکده اندن قویدر انکیچوندرکه اوصلری
کیدنلر زعفراندن سوسن چیچکی یکدر دیرا چیچکی دوحلری ازاجق دوشیوب
چوق طوتار اما زعفران چوق دوشیوب ازاجق طوتار ویا البته هیچ طوتماز اما
سوسن بیابانیه قرنلدر حرف یاده ذکر اولنور سوسنك برصنفنك دخی واردرکه

کوکلو اغاجلر الشنده وکوکلو یرلرده بتر وانک صاری واغاجی وکوجک چیچکی اولور
یاپشوب اولدقده یومشاق نمشی اولور پرماق قالکلو عنده اوزون بر دانه کوکی
واردر قابضدر رایحه سی خوشدر واسیلکی وقابضلغی وقوتلری ایکیسی دخی
تویلدر اولکیدن قویرکدر وایرساکه کوک سوسن کوککیدر اندن اشاغه در اما
چیچکی سائرلرینک جمیعنک چیچکلرندن حرارتی زیاده در اگر چینمکله واگر ایشمکله
ایله مضمضه ایتمکله کوکی دیش اغریلرینه نافعدر چیچکینک بیراغندن یاره لره یاقی
ایدرلر نفع ایدر صوکی ایو اولور اگر شراب ایله پیشورسه بلغمدن اولان شیشلره
وحام شیشلره که هنوز ایرینی اولمیا و امثاله شیشلری ایندورر ودخی بو
سوسام چیچکی یلنجی حرف باده بیاض سوسام چیچکی یلنجی ذکر اولنمشدر

سیجان اوتی عربیده سم الفار و هندیده شک درلر مشهور زهر طپراقدر اهل بغداد
یانده هلاک دیمکله معروفدر خرسان جانبلرنده کمیش معدنلرندن کتورلر برطپراقدر
ایکی درلودر بری بیاض و بری صاری ودخی صاروسی زیاده یرامازدر وتاثیری تیزدر صرایدر
ویبوستی زیاده در بر مقداری خمیره قیوب سیجان یسه کبه رک اوله واول کبه رک
سیجان رایحه سز قوتان سیجان دخی کبه رک دورت نصف درهم مقداری برکونده قتل ایدر
زهردر اولدورلمش وادیلمش بیچوم بیانلرنه عارض اولورسه اندن دخی
اول عارض اولور بونک اندن زیاده لکی اولدکه یانغی وکسوک طوغر اماسی زیاده
اولور بونکدخی علاجی انلرک علاجی کبیدر صو وتماق وسویندرمک وتقویت
ایده لر صغیر سوندن اولان ساده یاغ بو بابده عظیم نافعدر کذلک یاغ وبال موکی
بیه لر اذ دکه انی بیان خلاص اوله یا قلمش صحتیان اوقلغی وبادنجان اشنه سندن
اولان سوزگلری یاقمیشندن دورت درهم مقداری ضررین دفع ایدر نسنه لر
دندر استسقاء زقی وفرجلر فاسد اولماق دوالرندندر

سرکله اوتی وزنکله اوتی شیطرج دیدلر بر نباتدر که برار شوزقلر رودخی
اناوزاد بیراغی رشاد بیراغی کبیدر هوا صوق اولدقده بیراقلری قوریوب
یوقاروسنده اولان نلرد وکیلور واشغه سنده کوکی طرفنده بر مقدار بیراقلری
قالور یاز زمانی اولدقده بداقلرندن جوق بیراقلو بیاض وکوجک چیچکی چیقار
چیچکدنصکره غایتده اوفاق تخمی اولور شویله اوفاق اولور که کوجله کورینور
شیطرج یعنی سرکله هوا طلا اولسه مر بیراغی اولور بو نبات مقبره لرده و
اسکی دیوارلرده وخراب اولان کویلرده واکثر اوطمیان یرلرده بتر طبیعتی درجه
ثالثده واخرنده حار ویابسدر بیراغن ازوب بدنه قوسلر بدنی قباردر بعضلر

بیراغنی طوزلو صوده اصلاندقدن بعده بوغرد ویا سرکه ایله یرلر ضرر ایتمز بلکه کوکدن
وجلا ویرب طعامی هضم ایندورر اگر بیراغی ایله عرق کنسایس یاقی ایتسلر
نفع ایلیه کذلک طلا قدخی نفع ایدر لکن جوق طوردرمیالر زیرا دری قباردر
یا قار اگر بیراغی ایله کوکن دوکوب وسرکه ایله ایرکلو اوبون وکپجکی سورسلر
نفع ایلدکی کیدر اگر کوکن دوکوب شراب ویا سرکه ایله بهق وبرص ودری
صویولدوغی یره وکیچکه سورسلر زیاده نفع ایلیه اگر اندن ایچسلر تویو
ویلمشک خلطلری چیقارر والک یرلرین اصلاح ایدر اغریلرین کیدرر مقدار
شربتی بر درهمدر بعضیلر دیمشلر اوکنه ضرر ایدر مصطکی اصلاح ایدر بعضلر
دیمشلر خاصه لرندندر اگر کوکلرینی دیش اغریسی اولان کیمسنه اوزرینه اصا
قوسلر دیش اغریسنی ساکن ایلیه

سوکود قدرت حلواسی و قوری سود فارسیده شیر خشک درلر که قوری سود
دیمکدر مراد ولایت خرساندر هراة نام شهر اطرافنده سکود اغاجلری اوزرینه
یغارچه لردن بیر بیسیدر لذتی طتلودر ازلجق کوجیله طویلور اجیلغی واردر
دادلوقده صوقلوغی دخی طویلوردر طبیعت مع هذا طبیعتی اعتدال اوزره حار
در ایوسی اولدر که دانه سی بیوک اولوب بیاض اوله وتیز اوقانورسینی وزیاده طتلو
ویاک وبیاض اوله ولایت خرساندن کلمش اوله واپنجه خلطلردن ستمالو واسی مزاجلو
کیمسنه لرک بیوک دوالرندندر خصوصا که ستمالرینک ابتداسی جکرلردن اولانلره
زیاده نافعدر وجکرده اولان اسی شیشلره نفع ایدر اگر ایچسلر ویا اغزده
طتوب ارینمشی یوتسلر ارکسوروکی ساکن ایلیه کذلک بولاماجه قاتوب بیسلر
نفع ایلیه اگر اربه صوینه قاتوب انوکله طتلو بیسلر ستمالو اولانلره زیاده موافق
ونافع دوالردن وغذالردندر اولا ترنجبین که قدرت حلواسیدر اندن انفعدر وتاثیری
زیاده در الاجماعه تجربه کیدر دکلاد یکرمی دورت درهم دلک استعمالی جائزدر
ضرر ایتمز

سافرز طپراغی عربیده طین المصطکی وطین خیوسی دخی درلر خیوس جزیره
نک اسمیدر بو بلجق اندن کتوریلوردی یوسی اولدر که رمادیته یعنی کول رنکنه مائل
اولوب یقصی نخته لرکبی اوله واغر اولوب تیز او ناقلانه وصو ایله تیز اریه وبو بلجق
اسیدر وجلا ایدیجیدر طبیعتی سائر بلجقلرک طبیعتنه مخالفدر ضماد انوکله
یوزلر بدنده اولان نقطه لری وکیرلری تو یارق کیدر دیوزی وبلکی صیقل او
ایدر انوکله اودونلرلو عودتلرانی یوزلرینه سوردکلری قرنجه لرده استعمال

ایدرلر آتش یانغنه ویانقدن اولان چبانلره نفع ایدر
سرچه قوشی عربیده عصفور دیرلر قرآده دریلك ایدن جمیعا كوچك قوشلره
عصافیر دیرلر لكن اطلاق اولندقده مشهور اولان سرچه مراد اولنور سرچه
ایكی دردلودر بریسی شهری بریسی بیابانیدر طبیعت جمله سنك طبیعتلری حار
ویابسدر بیابانیسنك یبوستی زیاده واهلیسنك حرارتی زیاده در رازی
نام طبیب بویله نقل ایتمش اما صحتنده نظر واردر ایوسی اولدركه قیش
زمانلرنده طوتیلوب سمز اولوب وبیابانی اوله سرچه اتی بدنی زیاده اسی ایدر
وادلیك صویی زیاده وجماعه تحریك والتی زیاده حركته كتورر خصوصا بین
لربینی كوزل وایچه لو وجماعه معین اولان اسی وتلالر ایله تربیه اولنمش بادم
یاغی ایله قاوورسلر زیاده تاثیر ایدر سرچه یاوریلری دخی جماعه تحریك ایتمه ده
والتی حركته كتورمه ده زیاده تاثیر ایدر خصوصا اكرانلردن زیت یاغی و
یمرطه صاروسی ایله قایغانه ایدوب یسه لر زیاده تحریك ایلیه سرچه اتی
مزاجلری بارد ورطوبت اوزره اولانلره وایچروسندن یللری اولانلره ایو
غذالردندر اما مزاجلری اسی اولانلره ضرر ایدر بلكه انلره بوغاز اغریلرین
تحریك ایلیه انلره اصلاحی بودركه مایمخوش انار صویی ویاقوروق ایله بیه لر
واوزرینه اكشی سكنجبین دن ایچه لر تاوه ده پشمیشی معده ده چوق اكلنور مكر
كه فری دیدكلری اكشی ایله پشوره لر كباب اولمیشی بدندن كوجله چیقار اولی
بودركه سرچه كمكلرندن صقنالر اكر دوكلمیشین واكر دوكلمه میشین بیه لر زیرا
اوغرادوغی اعضایه یاپشوب الم ویرر مع هذا معده یه قوت ویرور اسهالی كسر
سرچه شوی والریكه صووطوز ایله اوله قاریغی یومشادوب یودیلر دیعنی اسهال
ایدر سرچه لردن طوغادیكلرینك اتی قاریغی زیاده طوتار لكن بوللی ادرار
ایدر وشورواسی قاریغی یوریدور اما طوغارده اولان اسیلك غیربلرانده
طوغارانی استسقاء رطوبی ویاخود لقوه ویاخود فالج ویابدنده كوشكلیك
اولانلره نافع غذادر اما دیكن سرچه لری دیدكلری زیاده كوجكدور نكاری
سیاهه مائلدر وعوام عرب اكا ابوتمرون دیرلر انلرك اتلری زیاده یابس واسی
اكرانی طوزلیوب قورودسلر وكباب ایدوب یسلر اسكیدن اولان اسهالی قطع ایلیه
سرچه ترسلری حار ویابسدر جلا ایدوب یوزده اولان نشانلری كیدررد اكر
اوروجلو كیمسنه نك توكروكیله اصلاینوب سكلره سورسه لر سكللری قوپاره
سمزلیك سودیجانی كوجك سودیجان عربیده عكبه دیرلر لعبه بربریه كه سوكیجان

دیدكلری كوكدركه انفا ذكر اولنمشدر انك ایچه اولان نوعینه عكنه دیرلر
عربیده طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر عورتلر انی سمزلیك ایچون استعمال
ایدرلر ومنع ایدوب ضرر ایتمك سز ایو تاثیر ایدر دیرلر وردنكلری كوز ایدر وجماعی
زیاده ایدر اما دائما استعمال ایتمه سی یوزده قزللق پیدا ایدر بلكه كسكن
مرضلر تحریك ایدر ویوزده ویاباشده ویا اك یرلرنده هیچ كیتمز مقوله سی
قزل نشانلر الیقور
سلوك عربیده علق دیرلر مصروف حیواندركه اطبا وغیریلر حجامته محتاج اولوب
بیرم قیوب یرامازقانی چكوب صورر بدندن حجامته محتاج اولان یر زیاده ضعیف
ویا كوچوك اولوب حجامت ممكن اولماسه اول مقوله یرلره سلوك قیوب قانی
چكوب صورر مثلا یوزده وقوز قوپیروقلرنده وكوز قپاقلرینك اوزرندن
وكوچك اوغلانجقلره وقورقاق اولان كیمسنه لره وچبان وسوجیلره وتمره كو
وتوته دیدكلری شیشه سلوك قورلر وسلوك یاپشدوغی یردن یرامازقانی
صوروب اطرافدن دخی یرامازقانی اول یره چكوب كتورر صاحب كتاب
ایدر بو بابده سلوكدن مراد بیوك باشلو سلوكدركه سیاهه مائلدر واكا صوكلچی
دیرلر بوخسه دستیلرده بولینور وصوایچن حیوانلر بوغازلرینه یاپشوب
قالان سلوك مراد دكلدر زیرا انوك نفعی اذدر بومقوله سلوك طورور
بولانیق اولان بیكارلرده ودره لرده بالجمله یرامان اولان صولرده اولور عجم ده
اولان صولرده چوق اولور اولی بودركه سلوكی بریرم قومایالر بدندن سائر خلطلر
دن پاك اولا وقودوقلری یره یرامازخلط ویا ماده كلمش اولا اكر معرفا ولان
اورفان سلوكلری یاقوب كولینی كسكین سركه ایله یوغوروب كوز قپاقلرینه بتن
قیللری یولوب اوزرینه سورسلر تكرار بتمه سنه مانع اولا دیمشلر كه اكر
سلوكی سرچه جی دكانندن یاقوب انوكله توتنسو ایتسلر دكاننده ندكلو پلمش
سرچه وار ایسه جمله سی قریله
سناء بلدی عیون دیرلر شهرلرده وكویلرده بتر بر كونه سنانك اسمیدر
دیار مغربده حوق بولنور بداقلری اوزون وایچه وقاتی بالدرلو بربناتدر
بداقلرنده بربری یاننده درلمش مرسین یپراغی كبی كوجك یپراقلری واردر
ومحكملكی واردر چبوغنك رنكی سیاه ایله قزل اورته سنده در هربداغنك
اوجنده اقچه كبی دكرمی وسرمه لنمش كبی چیچكی واردر اكثر یاطاغلرده اولور
لذتی زیاده اجیدر اهل مغربدن بر قوم دیمشلر كه ماهیزهره بودر طبیعی درجه

ثالثا اولنده حار و یابسدر تازه سندن قبضنه مقداری الوب انجیر ایله پشوروب
ایچسلر بلغمی و سوداء اسهال ایلیه و اویلو قلر اغریسنه نفع ایلیه اما اضطراب
ویرتاسه و یوریجید زضرردن خالی دکلدر

سوداوتی و چوبان مایه سی یونانیده غالبون درلر معناسی لبن یعنی سوده
منسوب دوا دیمکدر سود ایچینه قوسلر سودی کدورد دوغی ایچون بو ایله نام
ویرمشلر تکیم پینر مایه‌سی بو ایله ایدر طوغری دوردر بر نباتدر اوزون بیراقلری
وصاری و ایچه و بیوك و خوش رایحه لو چیچکی واردر طبیعتی درجهٔ اولیده حار
و درجهٔ ثانیه ده قوری جیدر قان اقدوغی یبرم اورسه لر قانی طونه و نفع ایلیه
اکر چیچکی ایله اتش یانغنه یاقی ایتسلر نفع ایلیه بو نباتك کوجماع اشتهاسنی زیاده
تحریك ایدر دکوکنك طبیعتی حار و رطبدر

سیچان اوتی عربیده فاره درلر معروف حیواندر طبیعتی حاردر زیاده چکجیدر الی
یرامازدر یمه سی اونوتساقلق و خباثت و ضرسزلق کتوردر و بیانك خویلرین
تیز یرامان ایدر اکر سیچانلی یاروب صیچاق ایکن عقرب صوقدوغی یبرم قوسلر
نفع ایلیه اکر کباب ایدوب اغزندن صالیاری اقار اولان اوغلانجقلره یدرسلر
صالیالری کیده روب قوروده قانی سکل اوزرینه سورسلر کیدره اکر
یاروب استی ایکن خنازیر دیدکلری چبانلر اوزرینه سورسلر نفع ایدوب بو ابره
اکر صو ایچنده پشوروب ایچنده اوتورسلر سیدوك طتولماسنه نفع ایلیه
و ایو ایلیه یمه سی کوکلی بولاندردر و دائما یمه سی معدهٔ فساده ویرور اکر یاروب
بدنه باتمش دیکن و دمرن اوزرینه قوسه لر چکوب طشره چیقاره سیچان تزسی
زیاده حار و تحلیل ایدیجیدر ساچ و صقال دوکلدوکی یرلره سورمکله و
اوشماغله نفع ایدر اکر اندن شیاف ایدوب کتورسلر اسهال ایلیه اکر داء الثعلب
ایچون سرکه ایله قریشدرسلر نفعی زیاده و تیز اوله اکر یارم درهم مقداربن
مثلی قدر کونلك ایله و بال شرابیله ایچسلر سیدوك یوللرنده اولان طاشلری
اوفاقلیوب ادرار ایله چیقاره اکر سیچان باشلرین قوروب بعده یاقوب رایحه
دوکوب کولینی عسل ایله قریشدیروب ساچ و صقال دوکلدوکی یبرم سورسلر
نفع ایلیه سیچان ارتوغن یمك و سیچان انوك ایچندن ییدوکی قابدن یمك
اونوتساقلق ویرور

سرکن اوتی قطف فارسیده سرمق درلر بر قاچ صنفدر بیابانی و بستانی
و بحری اولور اوفانور بیوك نباتدر یابوز دیدکلری نبات کبی بیراغی

صاروبیه مائل ایشلادر و اوزوندر چیچکی دخی صاروبیه مائلدر طبیعتی صولودر
درجهٔ ثانیه ده بارد و رطبدر برودتی رطوبتندن ازدر کرچه لزوجتی یعنی
یلیشکانلکی واردر کر و معده‌دن تیز اینز زیرا تحلیل ایتمه سی واردر بو سبب
ایله چیقماسی تیز اولور بستانیسنك برودتی و رطوبتی بری اولاندن زیاده
در عصاره سی و بیراغی استی شیشلره و حمره دیدکلری صفروی شیشه ایودر
تخمنك طبیعتی حرارتده اعتدال و درجهٔ اولیده یبوستدن جلا ایتمه سی
و یمشاتماسی واردر معدهٔ پاك ایدر و سدهٔ لری اچار پس یرقانی کیدررر
ایو سی بستانیسیدر که اغزلرا مقدار شربتی بر بچوق مثقالدر شکر ایله و کل
صوی ایله استعمال ایده لر اکر بیراغی پشوروب و بر مقدار زیت یاغی و یا
تری قاتوب یسلر قارنی یومشادوب فسادی کیدره و سده لری اچماق ایچون
تخمندن ایچنلره اولی بودر که عسل صوی ایله ایچه لر بیراغی ستما لو اولانلره
و جکرلری استی اولانلره ایو غذادر پشورمکدن غیری بو مقوله لره اصلاحیچو
احتیاجلری یوقدر و فراجلری صوق اولانلره اصلاحی بودر که چکندر ایله
پشوروب بعده استی او تلردن قاتوب یه لر بو ایله اولیجاق معده یه ضرری ویلکز
ایتمه سنی کیده رر تجربه داسیدوك یوللری کیدرمه سی و ملیان تسنه ایله یسلر الیتی
قوامه کتوره تخمی قوصدوریجی دوالردندر چوق استعمال ایله بلکه قتل ایدر
اسهال ایدوب سده لری اچماق ایچون عسل صوی ایله اصلاح ایده لر و قوصدرماق
ایچون عسل صوی و استی صو ایله اصلاح ایدوب استعمال ایده لر اکر ایوزی و یچکی
انوکله یوسلر کیدروب پاك ایلیه خصوصا انکی اولا بیراغنك صوی ایله ایتدلر
ایتسلر ایو ایده اکر تخمی مثلی شکر ایله دوکوب و اذوب سورمه کبی کوزه چکسه لر
کوزده اولان اوبوزی و بیچکی کیدره طشره ده و ایچروده اولان جمیع اشیشلری
ایندیروب کیدرمکده تخمندن زیاده تاثیر ایدر دوا ایو قدر اکر تخمندن اوچ هفته
مقداری هر کون ایکی درهم ایچسلر استسقاء کیدروب شفا اوله اکر حمامده
بیراغیله اوونسلر و یا عصاره سیله سوورنسلر بچیکه و حرارته نفع ایلیه اکر
پشوروب صوییله ابریشمدن اولان کیه لو کیاسیلری یوسلر کیرلرین و یاغین
کیده روب بویاسنی و دنکی کیدرمیه اکر بیابانیسنك تخمندن اوچ درهم مقداربن
بر رطل صو ایچنده تا نصف قالنجه پشورسلر میشمه یعنی اوغلان صوکی چیقمیوب
ایچروده قالمش اولانه عورت ایچورسلر دو شوروب طشره ایلیه تجربه بدر بو بابده
مبالغه تاثیری واردر اما بو نباتك تجربه سی کما اهل شام الاملوخیه درلر قرمچالو

دیدکلری نبات بکزر اما بونك دکبجی یرقدر و یپراغی زیتون یپراغنه بکزر لکن
بونك یپراغی ایری دکلدر یعنی الی طرملادر و جوراق یرلرده و دریا کنارلرنده
بتر مقدما بیان اولنان ایکی صنفدن دخی ایچو بر صنف ایودر زیرا معده یی بکنمز
و طبیعتی حار و رطبدر انلر مخالفدر تازه سی اکر چیك و اکر پشمش ییسلر ادرلیك
صویین و عورت سودین زیاده ایلیه و جماعه قوة ویره لذتنده بر مقدار طوزلولق
واردر اول سببله یورکه خفیف اولور معده دن چیقماسی تیز اولور اکر
کوکندن ایکی درهم مقداری عسل صویله ایچسلر ترچه اتلرده اولان ازیکی
نفع ایلیه و بغرسق اغریسنی ساکن ایلیه و سیدوکی یورین

سمزلیك کوکی عربیده و نبطیده کسیلادر لمقوه که قزل بویا نباتیدر انونك بداق
لرینه بکزر سیاهه مائل قزل اغاجلردر اوزلرنده ترم تخمی کبی تخملری بولنور
طبیعتی حار و یابسدر سمزلیکه نافع بدنلره قوت ویرر کوزل ایدیجیدر بلغملری
و رطوبتلری چوق اولانلره نفع ایدر عورتلر سمزلیك ایچون انی استعمال ایدرلر
زیرا سمزتدوکندن غیری رنك رویی کوزل ایدر عورتلر حملرنده و بوکرکلرده
اولان سده لری اچار و کوجله کالان حیض قانی ایندورر و ادراری یوللرین
اچوب بولی یوریدر و مقدار استعمالی اوج درهمدکدر بعضلر دیمشلر بغرسق
لره ضرر ایدر اصلاحی کثیره ایله در مصرده کسیلایی استعمال ایتدکلر سلیجیه
بکزر بر کونه قابوقلردر اما لذتی و رایحه سی خلا بیان اولنان کسیلا کبی دکلدر
ابن سینا کسیلایی ذکر ایتدکده کثیره ده اولان بعضی خاصه لری اکا اضافت
ایتمکله نیجه لر دخی اکا تابع اولمش جمله سی خطا ایتمشلر

سونمش کرج عربیده کلس درلر طاشلری زیاده یاتوب تاکولی ولوب اغار
دقده کرج اولور ایوسی اولدر که پاك اولوب بیاض اوله سونمه مش کرج یاقیجی
شول مرتبه ده که اوزرینه صو سرپلدکده زیاده اسی تونی چیقار که اعضا
یقار و یمرطه پشورر علم طبده استعمالی اولنماز الا سونمیشی استعمال
اولنور سونمیشنك طبیعتی حاردر اسیدیجیدر یاقیمش و لیچاق اعتداله
مائل اولور هر حالده درجه ثانیه ده یابسدر لکن یونمش اولیچاق بیوسنی
سونمیشندن اولور اك ایوسی اولدر که بیاض مرمردن اولا بو مقوله نك
یونمیشی اقار قانلری طوتار و اعضا محکم ایدر بعضلر سونمه مش کرج ایله اوینار
طمرلر اوزره داغ ایتمکی جائز کورمشلر اما مخاطره در اکر سونمش کرج اج یاغی
ویا قورو اوزوم قانلر پشوردیجی و یمشادیجی اولا کرج ندکلو اسکی اولورسه

اکا کوره قوتلی تاثیروب طپرا قلیغی قالور سونمه مش کرجده دخی یاقیجیلق
واردر لکن اذ در همان سوندورلدوکی کبی یاره یه و چبانه اورسه لر اوزرلرنده
یانمش قابوقی پیدا ایلیه یعنی مهرم لندورر اما سویه ندکدنصکره ایکی اوچ کون
طورسه بویله ایتمز برقابه کرج بیقامش اولان کرج انتش یانغنه نافعدر بو بابده
بیوك دوالردندر اکرچه زرنیخ قاتسه لر ساجلری و قیللری یولار خرزمه
دیدکلری بودر خرزمه دوتندقدنصکره اولی بودر که اول یری بنفشه یاغیله
ویا کل یاغیله یاغلایه لر اکر یاتوب قبار درسه اوزرینه کل صویی و یا کل یاغیله
توتیا سوره لر خرزمه دری التنده اولان خلطلری چکوب طشره ایدوب بشاق
ایدوب یوکسلدوب یمشك و غلیظ ایدر بعضلر قیار تدوغندن کل یاغی و مرجمك
اونی ایله علاج ایدرلر خرزمه دوتندقدنصکره بدننده قالان یالجیق کبی
رایحه عصفور چرکی و شفتالو یپراغی و فاغیله او و نماغیله کیدرکر چیدن
یمك و ایچمك قتل ایدیجیدر بیانك اغرینه قورولق و معده اغریسی و کزنمه سی
و بغرسق اغریسی و کوجله افشان اتمك عارض اولور اکر ادرار یوللرینی چبان
ایدرسه قان اینشره و ال ایاق صوق اولوب اوض کیدر و وفات ایدر علاجی
بودر که اسی صو و سای یاغ ایچورق قوصدره لر بعده تازه سود و بادم یاغی
و کل یاغی و جلاب و یاغلو شوربالر ایچوره لر مثلا سمز تاوق شوربه سی و لعابلر
ایچوره لر بر قاج کره کرج سوندوردکلری صو ایله هرنسنه که پشوروب انی
ییسه لر قتل ایلیه

سود عربیده لبن درلر معروفدر سود هنوز صاغلدقده ازجق حرارتی واردر
اما طوکیجاق و یا چوق طورمش اولیچاق الحرارة دخی کیدر سودلردن شول که
طتلودر اعتداله اوزره ازجق حرارتی واردر سودلر حیوانلرینه کوره بربرینه
بکزه مز سود اندن حاصل اولدوغی حیوانك اتنه کوره و حاصل اولدوغی یره کوره
برودتی و رطوبتی زیاده در اما بعضی سکزلو و کمردکلو اولان اعضانك سودن
دخی برودتلری زیاده در اما سودلردن بعضی حاردر مثلا دوه سودی و ات
سودی بونلری طبیعتلری زیاده اسیدر و قوتلری دخی واردر اکرچه اصلده
طبیعتلر رطوبتدر اما سودلر بویله در دوه سودی رطبدر و صولودر و زیاده
اسیدر کذلك ارسلان سودی و یراسا سودی دخی زیاده اسی و کسکندر
سودلرك ایوسی اولدر که صاف اولوب پاك اولا و بولانقلغی اولمیه و اسیلکی و تیزلکی
و مایه خوشلوغی اولمیوب و حاصل اولدوغی حیوانی یرامازاو تلاقلرده اوتلامش

اولماییوب طرناق اوزرینه طملادلدقده طاغلیوب طورر وقوامی معتدل اوله غذا
سودن ایوسی اولدر کم انسانک طبیعتنه موافق شهرلرده وقریه‌لرده بسلنور
حیوانلردن اوله امّا دوا ایچون بو وسائر سودلر دخی جائزدر سودلرن جمله
دن قیوسی وچرپلوسی صغر سودیدر وصو صغری دخی بویله‌در جمیعا سودلر
دن یکجی سودی یک کوپوکی ازدر وجلا ایتمه زیاده‌در اشک سودی زیاده
جلا ایدیجی وزیاده کسکندر ات سودی سرخوش ایدر دوه‌لر سودلرنک
یاغلولغی چیقماز وقیون سودینک یاغلولغی چوقدر ایو اولان سودلر ایچمک
تیز ویا قیچی نزله‌لره نافعدر بوماسی ایله معده وبغرسقلری پاک ایدر وجلا
ایدر لطافت ویرر وتیز وکسکن اولان خلطلرک کسکنلکنی منع ایدر ن
سود تیز دونوب بوزیلور جمیعا سودلردن اوغلان بجقلره انفع ومواف[ق] اولا
سود کیچی وصاغ اولان عورتلر سودیدر نافع اولدیغی لذیذ اولدیغندندر کلادر
بلکه موافق ومناسب اولماغله‌در سودی صاغیلان حیوان ندکلو ایکی
خوش اولورسه اکا کوره سودلری دخی ایو وخوش اولور بیر یکجی اولان حیوان
لرک سودلری جمیعا یرامازدر خنزیر سودین بعضی طبیبلر مدح ایدرلر غذا
ودوا ایچون استعمال اولنان سودلر عورتلر وخنزیرلر وقیون وکچی وصغر
وات ودوه واهلی وبیابانی اشکلر وکیکلر سودیدر اشک سودندن پیینر
اولماز زیرا غلیظ دچرپلولغی ازدر اما قیون سودی غلیظدر وچرپلولغی
چوقدر وکچی سودلری قیون واشک سودلری ارااسنده‌در صغر سودنده
چرپلولق چوقدر غیره‌یزکاه اولور طاش ویاد مودی قیزدیروب سود ایچینه
قودلر صو لولیغی کیدوب تخفاسد اولماز جمیعا سودلر کوزه طملا تماغیله کوزده
اولان اسی اغریلره نافعدر کاه اولور کوزه نافع دوالره قتارلر کوزده اولان
قانلری جلا ایدرق کیدرمک ایچون جوق استعمال اولنور بو خصوص ایچون
اشک سودی یکدر اکر انجق کلنا غی وازانجق یمرطه بیاضی وسود ایله
کوز قپاقلرینه یاقی اینسلر نفع ایدرق اویوده کاه اولور یالیکوز سود ویا بعض
موافق دوالر ایله ایچندره چبانلری اولان رحمه حقنه ایدرلر کذلک اوتورلق
ایچندن کسکن خلطلر کچمکله حاصل اولان چبانلره نفع ایدر اکر هنوز
صاغیلوب تازه سیله مضمضه اینسلر اغزده اولان چبانلره نفع ایلیه سود
ایله غرغره ایتمکله اغزده اولان اغریلری ساکن ایدر دودیلچوک وایکی طرفنده
اولان شیشلره نفع ایدر دیشمش اولان سود اغریلری ساکن ایتمه ده

زیاده‌در سود زهرلره نافع اولاد والردندر انک ایله توصد زماق ایچون وغذا
غذا المیتمک ایچون ایودر خصوصا شول زهرلره که قباردیجی وچبان ایدیجی اوله
مثلا زداریح بوجکلری وانلره بکزر اولان کبی ودخی اول بهارده اولان سودک
صولولغی یاز زمانلرنده اولان سوددن زیاده‌در سودلرک ایوسی یاز اولمزده
اولان سوددر اوناق طاشلر ایله قزدرلمش اولان سود قارلی طوتار سود
معده شیشرمجی وکرنجیدر بو مقوله ضرریتی عسل اصلاح ایدر قاینامه سی
دخی شیشرمه سنی ازایدر تازه سود زهرلردن وضلردن اولان یانغین و
کسکنلکنی ساکن ایدر استمال اولان کیمسنیه اصلا برحال ایله سود ایچورمیلر
یانغنلری ساکن ایتمکه صغر سودی جمله‌دن زیاده موافقدر سودحمای دق
ویسل مرضنی اولانلره واویکنده چبانی اولانلره نفع ایتمکده غایتدر شول شرطله که
هضم اولوب فاسد اولماسندن امین اوله وایکی اوکلی مرضلرده استمال اولنمیه
اگر سوده دوکلمش اق کونلک قارشدیروب کوزا ایچینه طملاتسه لر کوزده اولن
طرفینه نفع ایلیه اگر سوده سیاه خشخاش عصاره سنی وبال موی وطتلو زیت
قرشدیروب اسیدن اولان نقرسین اوزرینه سوروب بولاشدرسلر نفع ایلیه
سودلر طلاقلو اولانلره وجکری مرضلو اولانلره وسکرلری ضعیف اولانلره
وباشلری اغریسی وجکر نمه سی اولانلره ومصروع مرضی اولانلره ایودکلدر
طوتغرماق صوکنده اولان سودلر رطوبتی وایچه لیکی زیاده‌در هرندکلو زمانی
اوزارسه اولقدر غلیظ لیغی زیاده اولور قیلش نماننده اولان سودلر غلیظدر
بوکرکلره ضرر ایدر زیرا طاش پیدا ایدر دوستده ایدر اما کوکس واویکنه
نفع ایدر باشه ضرر ایدر ویوکلو عورتلره ودیشلره ضرر ایدر خصوصا شولکه
قیو اولوب چینمکه محتاج اوله دیشلره زیاده ضرر ایدر ودیش اتلرین دخی فساده ویرر
عسل اصلاح ایدر یمه‌دن اول ویا صکره شراب ویا عسل صویی ایله مضمضه ایتمک
دیشلره اولان ضرریتی کیدرر سودی جوق یمک ستما پیدا ایدر دوکهله ایدر
سود فرجلری قوری وسوداوی اولانلر دوالرندندر سودده اولان چرپلولق
تیزدتون وبخار اولور انوکیچوندر که صغر سودی جمله‌دن تیزدتونلنوب بخار اولور
حسته اولان حیوانک سودی یرامازدر بعضلر انی اسهال ایچون استعمال جائزدر
دیمشلر اما بو سوز خطادر سیاه اولان قیونک سودی غیری رنک اولان قیون
سودندن یکدر اما کیج هضم اولور قیون وسائر حیوانلردن شولکه پیشه لرده
وددرلر کنارلرنده اوتلایه بو مقوله لرک سودی زیاده رطب دردی وبولغی

جوتقدر وشولکه طاغلرده اوتلایه انوك سودلری معده یه خفیفدر و اتسی یکلدر
و اسهالی ایدر آرت اوتلایانك سودی اسهال ایدر و قبض ایدیجی اوتلاسه
اوتلایانك سودی قبض ایدر ضعف ایله یکیت اولانلره اندن ایچمك ایودکلدر
اوغلانجیقلره وصقاللری اغارماغه باشلامش اولان کیمسنه لره ایودر اما
قوجه لره زیاده ایودر قوجه لرده بورقیه یعنی کسکن ولجی خلطلر اولورسه
انلره ازاجق سود ویرمك نافعدر آتسی اولان یرلرده سود ایچنلرك معده
لرندن تیز بوزیلور کذلك جوق خدمت ایدوب اغر و زحمتلو صنایع اشلیان
کیمسنه لر معده لرنده دخی تیز بوزیلور معده ده فاسد اولیجاق اولی بودرکه
معده دن ایندوروب سنه ایله تیز طشره ایده لر سودی ازیمك غذاء جوق
ویرور و جوق یمك اسهال ایدر اولی بودرکه سودی دائما یمیه لر و ایچمیه لر
بلکه احیانا یمیه لر و ایچه لر طتلو اولان سود صوسز ایدر بدنده اولان
خلطلر فاسد ایکن سود یمك یرامازدر هلاك ایدیجیدر هند طائفه سی
سوده زیاده تعظیم ایدرلر زیرا انلره نافعدر سود جوق جماع ایتمکله قوتی
ضعیف اولان کیمسنه نك قوتنی یرینه کتورور اما کوکس پرده لری ضعیف
اولمامق کرکدر که نافع اوله آوك بهارده اولان سودده صولولق جوقدر
و کوز ایامنده اولانك صولولغی از و پینری جوق اولور قیش ایامنده اولان
زیاده غلیظدر اولی بودرکه حیوان طوغوریجق قرق کونه دك سودندن
یمیه لر و ایچمیه لر زیرا بو زمانلرده تیز فاسد اولور معده ده پینیر دونر
سود معده لری صوق اولوب بلغملو اولانلره ضرر ایدر اما مزاجلری قوری
و اتسی اولانلره نفع ایدر بشرط انکه معده لرنده صفرا اولمیه سودی دائما
چوق یمك قولنج پیدا ایدر اما دوه و آت و ارسلان سودی قولنج ایتمز بعضیلر
دیمشلردر دائما جوق یمك و ایچمك وضح یعنی اق برص پیدا ایدر لکن کوجله پیدا ایدر
سود یبوستدن اولان اونوتسا قلوغنه و تاسه و باطل فکرلر ایتمك مرضلرینه
علاجدر اما رطوبت سببی ایله یورك اوینامه سی اولانلره ضرر ایدر و بدنی
یومشادوب قبارددوب بدندن قورولیغی و یبوستدن اولان مرضلر مثلا کچیك
و ایوز و تمره کو و جذام مرضلرینه نفع ایدر و بدنده رطوبت اصلیه حفظ ایتمکله
عمری اوزاتدیغندن کره شیشرمه سی ضرری کیدریجی جوارشلر استعمال ایتمکله
تدارك ایده لر اکر صفرایه دونمه سندن خوف اولنورسه اکشی یمشلر دانه لری
ایله ضرری اصلاح اولنور طائفه هند سودی اسکیدن اولان سنتمیه استعمال

ایدوب نفع کوردلر کچی سودی بولی یوریدور و صوصغری سودی که تازه اوله هنوز
صاغلمش اوله جماعه تحریك ایدر طائفه هنددرلر که فیون سودی جمیعا سودلردن
یرامازدر سودی صاغیلور ایکن ایواو تلایجانی هندبا و تازه کشنیج
اوتی و فودینی و ابریق اوتی و قوزی دلی و صغر دلی و سمزاوتیدر خصوصا بونلری
اوتلایجی سودی زیاده ایودر بومقوله سود قان توکرمکه و کوکسده اولان مرضلره
نافعدر بوخصوصلر ایچون دورت وقیه دن نصف رطل مقداره دك سود اوزرینه
ایکی مثقال کثیره و نصف مثقال بویان کوکی و بادم صمغی ایچورلر صغر سودی
قارنی اسهال ایدر آت سودی جمله سودلردن قویدر دوه سودی سائر سودلردن
اسهال ایتمکده زیاده در صغر سودی طائفه هند قولی اوزره انسانی کنج قوجالدر
آت سودیکم الکالبن الرماك یعنی قمیز دیدکلری اکشی سود حیضی یوریدور
رحمده اولان شیشلری دشر اکر رحمه انوکله حقنه ایتسلر جیبانلردن
پاك ایلیه خنزیر سودی یوزد و بدنده فی الحال برص پیدا ایدر اما سل مرضنه
نافعدر آتنك سودی ایله مضمضه ایتسلر دیش و دیش اتلرینی محکم ایلیوب جلا
ایلیه کوجله نفس الانه و یانغنه و کوکسده و اویکنده مرض سببی اولان او کسروکه
نافعدر بوخصوصلر ایچون اوج وقیه مقداره دك ایچورلر زحیر یعنی ایچ اغریسی
و ذوسنطاریا دیدکلری اسهالکه همان بغرسقلرده اولور اولمقوله اسهال مرضنه
و حقنه ایدنمکله رحمده اولان جبانلره نفع ایدر اولی بودرکه بو خصوصلره نفع
ایچون سودی استعمال اولنان دشی اشك و تلاماسی مقدما ذکر اولنان
اوتلردن و اوتلو قلردن اوله بوخصوصلر ایچون اوتلایکرجی دورت درهم مقداری
ایچه بعده رطلدن اوج پایدن برپای مقداری ایچوره لر کثیره و صمغ عربی و بویان
کوکی ربی و بینز شکری و یا شکر ایله و اوزرینه قباق جکرده کی یاغندن طملادوب
ایچوره لر اکر قان توکرمك مرضی ایچون مراد اولنورسه حیوانی کشنیج اوتی و کچی
بوینوزی دیدکلری یمش اغاجی یپراقلری و قوزی قولاغی و عوسج کنگره چالیدی
دیکنی بداغندن و قوزی دیلی کن سکرلی یپراغیله مشهوددر و اصلادلمش ایچه
ایله بسلیوب بعده سودین صاغوب کثیره و کیل ارمنی و طین مختوم و صمغ
عربی ایچوره لر اکر مرض اجلا ایدوب سده لر اچماق اولنورسه حیوانی کرفس و رازیانه
و قیصوم که ایو اطنه و جوان پرجمی ده درلر انوکله اوتادوب و ادبیه کرفس تخمی
قرشدیروب حیوانه یدردوب بعده سودین صاغوب بوخصوصلر ایچون استعمال
ایده لر اشك سودی بولنماسه بدلی کچی سودیدر هنوز طوغرمش اولان

دوغ سودی صار وصویی اسهال ایدر وبدنه قوة ویرور واستسقا مرضی
اولانلره دوغ سودین کرودوغ سدوکی ایله قرشدیروب ایکی کرة ده دورت
وقیه مقداره دك ایچورر اکر شکر ایله عود تلر ایچسلر رنك رویلرین صاف
ایلیه وطعامه اشتهاء کتوره وجماعی تحریك ایلیه وجکر قورولوغنه زیاده نفع
ایلیه بعضیلر برطاسدن ایکی رطل مقداره دك بش درهم سکر عشر دیدکلری دوا
ایله ایچوردیلر نفع ایدر وغلیظ قاندن اولان جکر سده لرینه نفع ایدر واستسقا
لردن زقی سی وطبلی سی ایچون ایچوره لر غیریسی ایچون ایچورمیه لر بدن ایچنده
قانی ویپك اولان شیشلری تحلیل ایدوب ایندورر استسقا اولورمرض تمام
کمالن بولوب صار وصو جمع اولدقدنصکره ایچوره لر مقدم ایچورمیه لر وقانی
ویك اولان شیشلر ایچون تحلیل ایدیجی یاغلر مثلا کنه تخمی یاغی وایجی و
طتلو بادم یاغی وفستق یاغی وقسط یاغی وسنبل روغی یاغی وسوسن یاغیله
ایچوره لر اما اکشی سود که اکا المحیض یعنی قایماغی الینمش سوددرلر ترکیده یایق
ایرانی دیرلر فارسیده قایماغی الینماش سوددن اولان اکشی یوغرده ماست
دیرلر یوغرد طبیعتی بارد رطبدر برودتی درجه ثانیه ده در معده یه ضرر
ایدر خصوصا صووق وبلغملو وحرارتی ضعیف اولان معده لره زیاده ضرر ایدر
معده ده اولان یرامازخلطلری کندویه دوندرور اکا غالب اولمازلر ایسه
صوسزلیغی ویانغینی ساکن ایدوب حرارتی سوندرر هضم اولنماسی معده یه
کوجدر خصوصا قوی اولانی زیاده کوجدر یوغرد معده ده دتونلغه دونمز
الا مکر که معده ده اکا غالب اولور خلط بولنه ویاخود فساد ویریجی قوی حرارت
اوله صغر سوددن اولان یوغرت ذوسنطاریا دیدکلری اسهال المعوی یعنی
ایچق بغرسقلردن اولان اسهاله نافعدر اسی اولان معده وجکر یانغنلرین
وهر یانغینی وکسکنلکی سوندریجیدر اکر اندن اطریفل مغجونی وبادمود
یوخی ایله ایچسلر معده یه قوت ویروب زهردن اولان حرارتی سویندورر
اغزلرنده وطوداقلرنده قلاع دیدکلری وفاق چبانلری اولان اوغلانجقلره
غسل ایدر وزیاده حرارت ویبوستیله ادلیك صویی قوریمش اولان
بدنلرده جماعه تحریك ایدر زیرا رطوبت ویروب شیشرمه سی واردر اکر
بالکلیه یاغلولیغی کیدرلسه اسهالی طتوب کسر وطعامه اشتها کتوره وحرارتی
ساکن ایلیه وبدنی قباردوب سمرده اکر صغری برقاج کون پرنج وجاودر کی
اوفاق وسیاهه مائل ترکیده صورت طاروسی دیدکلری انکله یملیوب بعده سویین صاغوب

سودی ایچنه کرفس وصدف واغاج قاووغی پیراغی ونعناع وقاورلمش کمیون
ومصطکی وطراثیث که قلقان دیکنی دیمکله مشهوردر بونلردن براقسه برکچه
دوروب یاردناسی محکم جالقایوب قایماغین الوب صاف ایتدکدنصکره معده یه
برودت ورطوبت سببی ایله بورغون اولوب طعام کاه تیز وکاه کچ هضم اولنه
کیمسنه اندن اوله ربع رطل مقداری ایچورسه لر اما معده سی هضم ایتمکه
قادر اولدوغی قدر ویره لر زیاده ویرمیه لر وغداسی زیرواوستما قلوات شوربا
واسی وقاورلمش تراج اتی وبکسماد ویره وکاه کاه مصطکی وانیسون وعود ایله
قینادلمش صودن ایچوره لر بومقوله سوددن انارجکر دکی سفوفی ایله ایکی
درهمدن اوچ درهمه مقداری وبکسماددن اون درهمدن بش درهمه دك
ییه لر اما حرارت ساکن ایدوب سمرتمك ایچون انجق بکسماد ایله ایچه لر معلوم
اوله که ایران وسونلمش بوغود وجوق طورماغیله کسیلوب قیولنمش اولن
سود بونلرك جمله سی صوودیجی وسوندریجیدر قولنجلره ضرر ایدر
باطلجان سوددن معده یه وسکرلره اولان ضرری اصلاح ایدر کسیلوب قیو
لنمش وپینرلنمش اولان سودکه اکا رائب وروبا درلر معده دن تیز اینز
لکن غلیظ بخار ایتمکله ادمی سرخوش کبی ایدر اما لبا که قیون وسائر حیوان
هنوز طوغردقده ساغیلان سوددرکه ترکیده اغزلیق دیرلر اون ایکی درهم
مقدارینه اون رطل تازه ساغلمش سوده قاتسه لر طوکدوروب قیو ایدر اغزلیق
زیاده غلیظدر معده دن کچ اینز ومعده دن جکره وطمرلره کوج ایله کیدر عسل
اصلاح ایدر اقاض رمادن اولان حلوا وسائر خرما ایله طتلو اولان طعاملری
اغوز ایله یمك یرامازدر سده ایتمه سی زیاده ایدر دقولنجی تحریك ایدر بوکرنج
وصویوللرینه طاش پیدا ایتمکه زیاده قویدر خصوصا خرمادن اولان طتلو
ایله زیاده طاشلر پیدا ایلیجیدر اما بدنی سمرد ووفر اجلری اشتی اولانلره
نفع ایدر لکن ایجقرینی تحریك ایدر ومعده لرینه دتونلنور بعضیلر سود اغوز
لوغنه تازه بادم دیوشمیه ایدرلر زیرا الذتی اکا یکزر اما طعام اشتهاسی کیدر در
اما پینردن سده ایتمه سی ازدر وپینردن اصلحدر اما معده یه دکلدر معده
پینرموافقدر سود زیاده پینرلو اولماغله ویا معده ایچنده سودی بوزوب
طوکدورد خلط اولمغله ویا سودی طوکدورد بنسنه یمکله سود معده ده طوکوب
پینرلنسه اولا اللرده وایاقلرده صوقلوق ودترومه واشتها دوشمك وچوق
وصوق دیرلمك وبولانمق وشاشقنلیق وصرع پیدا ایلیدر بعده بوغاز ایچنده اشری

وشیلش بید المید ر بو مقوله مرضلر پیدا اولمش اولاز کیمسنه لره اولی بودر که اول
امرده قوصمایه لر بلکه لازمدر که درهم مقداری انجیر سوددن ایچوره لر و یا ترم
تخمندن ایسی صو ایله ایچوره لر واکثی سکنجبین عسلی ایله یا نانه سی صویندن ایچوره لر
بعده قوصدوره لر پس معده بوشانوب پاك اولنجاق بر قاچ کره ایسی صو ایله کرفس تخمندن
و یا الصویندن ایچوره لر اگر اندن هیضه مرضی حاصل اولورسه هلاك ایدیجی
اولور پس هیضه عارض اولنجاق لازمدر که بال صویی ایله قوصدوره بعده صو
قارشمش صافی شراب و باقلا ایچوره لر و معده سی سنبل رومی یاغیله
یاغلایه لر

سکرلی پیراغی و قوزی دلی عربیده لسان الحمل دیدکلری ایکی در لودر بریسی ایری
و بریسی اوفاقدر اوفاغنك پیراغی اینجه و بر مقدار کچیرك و دوزلوکی زیاده در
بیره یقین اوچ کوشه لو بالدری واردر صاروجیکی واردر و بالدری طرفنده
قوزی قولاغی دیدکلری نبات تخمنه بکزر سیاه تخملری واردر اما بونك تخمنك
یلدرمه سی از اولور بیوك اولان صنفنك بالدری داخی اوچ کوشه لودر و اوزون
قدر اولور وقیر یله مائلدر و بونك تخمی صغیر اولانك صنفنك تخمندن اینجه رکدر
ایکیسنك چیچکلری بردر ایکیسنك دخی کوکلری تیز اوفانور کوشکدر و اوستلری
تولودر لنجق پرماق قدر قالیك اولور بیوك اولان صنفنك منافعی زیاده در
و سکرلی پیراغی صو اطلاق اولونسه مراد بیوکی اولور ایکیسنك دخی جمیعا اجزا
لر ایله طبیعتلری درجه ثانیه ده بارد یابسدر لکن چیچکلرینك برودتلری
بر مقدار آز اولوب لعتدال مائلدر و کوکلرنده لطافت زیاده در جمیعا اجزاسی
جلا ایتمکدن خالی دکلدر اگر چینه سلر دشلرده صرارتدن اولان اغرلری کیده ر
ایو ایده تخمی جگرده و بوکرکلرده اولان سده لری اچاقده ایودر اگر پیراغی ایله
یاقی ایتسلر کیرلو ویرا ماز ایریکلو چبانلری پاك ایلیه و داء الفیل مرضنه نفع ایدر
و قان اقماء طتوب کسر و طاغیلوب اولاشور مقوله اولان چبانلری و سائر اسید
اولان شیشلری طاغیلوب زیاده اولماسنی منع ایدر و شری دیدکلری صرارت
بدننده زیاده اولماسنی منع ایدر و اگر عصاره سندن ایچسلر شرانی کیده ر اگر تازه
یاره لره یاقی ایتسلر یاپشدیره اگر پیشوروب سرکه و طوز ایله بیسلر یغرسقلرده اولان
چبانلره و اسکیدن اولان اسهاله نفع ایلیه کاه اولور مرحمك ایلدیچکندر یرینه
پیشورلر و استسقاء تحمیسی اولان لره یدورلر دنبو مرضی اولانلر و ضع مرضی
اولانلره ایودر اگر پیراغنك عصاره سیله دائما مضمضه ایتسلر اغزده اولان قباریقلر

و چبانلری کیدره ر و ایو ایده ر اگر قیمولیا دیدکلری بالچق ایله و یا قورشوندن اولان
اوستوبج ایله قریشدیروب حمره دیدکلری صفراوی شیشه سورسلر ایو ایده ر اگر
حرارتدن اغریسی اولان قولاق ایچنه طملاتسه نفع ایلیه کوز ایچون اولان دواء عصاره
سیله ازوب کوز ایچینه طملاتسه کوزده اولان شیشه و اغریه نفع ایلیه دکوشلمش و
قانلو اولان دیش اتلرینه نفع ایلیه اگر عصاره سنی یا کوز و یا اغز مناسب دوا ایله ایچ
سه لر قان توکرمکه هر یرده ن اولورسه اولسون نفع ایلیه کاه اولور یوکه بولایوب رحم
بوغلماسنه سبب اولان اغری ایچون عورتلر کتوروبلر اگر کوکن پیشوروب صویی
ایله مضمضه ایتسلر دیش اغریلرینی ساکن ایلیه بعضلر دیمشلر اگر کوکلرندن اوچ دانه
سن دوکب بیچق وقیه شراب ایله که مثلی صو ایله قارشمش اوله ایچسلر حمی غب
دیدکلری ستمایه نفع ایلیه و اگر دورت دانه سن ایچسلر حمی ربعه نفع ایلیه بعضلر
کوکلرینی خنازیر دیدکلری چبانلری و شیشلری اولانلره اصاقیوب کتوردلر و درلرکه
خنازیری تحلیل ایدر هر بارکه چبانلر زیاده کبیر اولوب و یا سلو و یاخود دریك اوله لر
پیراقلرینی محکم دوکه لر و اگر بر مقدار جلا ایتمکه و یا اث بیتورمکه و اغرلری ساکن ایتمکه
احتیاج اولورسه پیراقلرینی دوکمکسزن ازوب قویه لر اگر دوکب و صقوب صوینك
ثلث رطل مقداره دك ایچسلر زیاده حرارت سببی ایله چوق صو ایچمکله و هضم فاسد
اولماغله اولان اسهالی کسوب نفع ایلیه قاینادلمش اولانده قابضلق زیاده در و
قینادلمش اولمیانده جلا ایتمکلیك زیاده در عصاره سندن استعمالی جائز اولان
مقدار بر وقیه دن نصف رطل مقداره دکدر و تخمندن بر درهمدن اوچ درهمه
دکدر بعضلر دیمشلر اویکن ضرر ایدر اصلاحی مصطکی ایله در

سرچه دلی و قوش دلی و دیش بوداقمشی عربیده لسان العصفور دیدکلری مراد سرچه
دلینه بکزر بر کونه یمشدر بعضلر بو یمشك اغاجنه سوری سنك اندن حاصل اولور
بر کونه قواق اغاجی اسمیکه دندان دیرلر انونك اسمی ایله تسمیه ایدرلر بو اسم ایله تسمیه
ایتدکلری سیوری سنك حاصل ایتدوکی ایچون دکلدر بو اغاج طاغلرده چوق اولور
و بیوك اغاجدر پیراغی بادم پیراغنه بکزر دو یمشی خرما اسالقملرینه بکزر بدباقلری
بر برندن ایرلمشدر سالقملرنده زیتون پیراقلرینه بکزر لکن اندن کیچرك و اینجه رکدر
و قاتیرك یمشلری واردر که هر برینك ایچروسنده سرچه دلینه بکزر اوستی قزل
و ایچروسی صارویه مائل بیاض ایچی واردر لذتنده کسکنلك و اجیلق و اجیماقلق
واردر اجیلغی کیزلودر طبیعتی درجه ثانیه اخرنده حاردر و صرارتندن ازاجق
رطوبت فضلیه سی واردر بوش بوکرلر اغریلرینه نفع ایدر و صویولورنده

طاشلری اوفاقلاری یپراغی یاپراقلری اکلادر ویاش اولان چباندری پاك ایدر اکر
تابوقلرینی سرکه ایله ازوب برولنمش اولان قره جهات اوزرینه یاقی ایتسلر نفع
ایلیه غلیظ رطوبت سببیله طوتلمش اولان سیدوکی قیدر وجماعه زیاده قوت
ویروب ایو تحریك ایدر ویورك اوینامه سنه نافعدر جماع ایچون یالکوزندن
اوچ مثقاله دك جائزدر بدلی قابوغی صویلمش جوز بوادر وزنی وقزلبه صمغندن
نصف وزنیدر بعضلر دیمشلر بدلی بیلیلان معروف جوددن مثلی قدر وتودری
تره حسن اوتی وقوش اکی دخی مثلی قدردر

سکود صوی عربیده ماء الخلاف درلر سکود اغاجنك چیچکندن وکلادن کل صوکبی
چیقاردقلری کبی چیقاردلر طبیعتی اعتدال اوزره حار ورطبدر بعضیلر
دیمشلر باردر ظاهر دك دخی بودر قلبه زیاده قوة ویرور وضعیفلکه وهرکونه
یورك اوینامسنه نافعدر جماعه یاردم ایدیجیدر ماده سز اولان باش اغریسی
کرك صوقدن وکرك صیجاقدن اولسون ساکن ایدر کل صویندن اکر تفریحده
واکر قلبه قوة ویرمه ده انفعدر وقابضلغی یوقدر ایوسی اولدرکه بغداد جانب
لرنده نصیبین شهرندن کتوریله وخوش رایحه لو اخر نسنه قاتلمش اولمیه

سجان قولاغی و بالقاوتی و هدهد کوزی عربیده اذان الفار درلر یونانیده
فرونس اوطادرلر اوچ دورلو اولور بر بستانی ایکنسی بری بوستانی نوعنه بالق
اوتی درلر صاحب تقویم وصاحب اختیارات قولی اوزره بونك صویندن بورونه
طمزرسه لر لقوه یه وصرعه وصداعه نافعدر ویورك قوردلرینك انواعنی چیقاردر
ومعده ودماغی پاك ایدر وبو بالقاوتی نوعی اکثرا ولرده ساقسیلر ایچینده دیکرلر
ایکنجی نوعنه هدهد کوزی درلر یبانده بتر کوکنده نیجه بداقلری اولور وکوکنه یقین
یری قزل اولور ایچی بوش اولور وپیراقلری اوزون اولور اوجنجی نوعی سدلوکن
نوعندندر اما اوزرنده بیاض توز شکللو نسنه مجك اولور وبوستانیسنه یونانجه
اکنتستی درلر وبوکا انکچون بستانی درلرکه بو نبات بتمز الا کولکلو یرلرده واغاج
ارالرنده وکاریزلرده وصولره یقین معمور یرلرده بتر پیراغی سجان قولاغنه بکزر
بو نبات اوزانوب یوکسك اولماز بلکه بداقلری ایله یر اوزرینه دوشنوب بتر بو
نباتی ایله اوسه لر ایچندن باقله قوقوسی کبی قوقو ظاهر اولور وبو نباتك چیچکی
یوقدر طبیعتی باردر طردر اراجیق قابضلغی واردر بر مقدار تحلیل ایتمه سی
واردر عصاره سی جمع دیدکلری اذاجق قزللغی اولان حرارت اوزرینه سور
سلر نفع ایلیه اکر کشی قاورت ایله کوزده اولان اتسی شیشلره یاقی ایلسه لر

نفع ایدر اکر عصاره سندن استیدن اغریسی اولان قولاق ایچنه طملاتسلر موافق ولنج
نفع ایلیه بو نبات چوبان دکنکی دیدکلری نباتك کوجوکی ایله مشابهتی اولوب
فرقلری کوجدر یبانیسنك بر دورلوسی برکوکدن بتر وافرید اقلری واردر
واشاغه سنده یقین یرنده قزلدر وایچی بوشدر وپیراغی بستانیسنك پیراغندن
اینجه واوزوندر وپیراغنك اورته سی یوقری وقالنمشدر وسیاهه مائلدر
وپیراقلرینك اوجلری کسکندر جفت جفت بتوب ارالرنده کوجك بداقلر
دخی چیقوب اوزرنده لاجوردی چیچکی واردر پرماق قالکلوغنده کوکی واردر
اوزرنده وافرید اقلری واردر وطمرلری واردر کاه اولور اسقولوفندریون کبی
یونانیده ترکیده طلاق اوتی والتون اوتی دخی درلر بو نباتدر یوحیله ایدرلر فرقلری
بودرکه بو نبات یومشاق وپیراغی کوجك واوزوندر واسقولوفندریون بویله دکلدر
طبیعتی بو نبات حرارتده وبرودتده معتدلدر درجه ثانیه ده یابسدر بو صنفك
کوکی دوکیلوب کوزده ناصورلنمش اولان یاره وچبانه یاقی ایتسه لر نفع ایدر فججنه
یبانیسنك بر دورلوسی دخی کوجك اغاج شکلنده در قوملرده بتر بداقلری یر
اوزرینه دوشنشدر مصرده واسکندریه ده جوق بولنور بونك دخی پیراغی
بستانی پیراغنه بکزر چیچکی یوقدر طبیعتی حار ویابسدر جماعدن قالوب مایوس
اولان کیمسنه جماعه تحریکده عظیم خاصه سی واردر زیرا حرارتی بو خصوصه
موافق ومساعددر بو خصوص ایچون استعمال ایتمه سنك ایو طریقی بودرکه تازه
سندن الوب دوکه لر وصقه لر وصقنقور سیله ذکره واویلوقلر ارالرینه وکوبکدن
اشغه قارنك اوزرینه سوره لر قوردومیشنی سوره لر اولدخی نفع ایدر لکن
ضعفی اوزره در بو بابده قوتی شول دکلدرکه دشی لی اشماقلدن قاچارلر ایعمنی
صقنقور سیله بله سندن قویروغندك سود ایوسه لر قصرانینه اشاحتی
قوجالیقده نهایتنه وارمش اولان کیمسنه لری دخی تحریك ایدر بعضلر دیمش
الده طوتمغله دخی تحریك ایدر بو نباتك بر دورلوسی دخی واردر پیراغی سدلوکن
پیراغی کبیدر اما اوزرنده پوسی واردر بیاض ضدداوفاق واینجه وبیاض دیکنلری
واردر بریرندن کسلسه ایچندن سود کبی بیاض صو چیقار طبیعتی درجه ثانیه
اواخرنده حار ویابسدر یرامازدر کوکی زیاده دوندرور واسهال ایدر اکر جوق
استعمال اولنسه قتل ایدر وشولکه صودن ایراق یرده بته کسکنلکی زیاده در
اکر پیراغی دردیسی یومشاق یره خصوصا یونه قوسه لر قزارده اکر التی درهم
مقداری صو ایله پشوروب وصقوب صویه نانه قاتوب ایچسه لر واوزرینه طونلو

یالکز بسه لر قادننده اولان جمیعا قوردلری مثلا صوغلجان و غیرلری قیروب
طشره ایلیه و اثرلری قالمیه و من بعد اوله کلمشیده قورد اولمیه
سوسام چیچکی کوکی و مورد زنباق کوکی و کوک سوسام کوکی یونانیده ایرسا و
عربیده سوسن ازرق فارسیده سوسن کوهی دیدکلری یونانیده ایرسا دیمک یعنی
الکم صغماده یکدر مراد کوک سوسام چیچکی در قوس قزح کبی رنکده بیاضلق
و صاریلق و قیزیله مائل کوکلک و لون سما کوک رنکی اولماغله بویله نام ویرمشلر
اما ایرسا دیو اطلاق اولنسه بو مقوله چیچکک کوکی مراد اولنور بیراغی خرما اغا
جنک بیراغنه بکزر اما بونک اوزنراق در و بیشلغی و قالینلغی و یاشلولغی
و صولولغی زیاده در بیاضه مائل قاتیجه و بوغم کبی طولاشقلو کوکی وار در
اورته سندن قزیشل و دکرمی اوزدی چیقار اوزدکی باشنده خوش رایحه لو
لطافتلی چیچکی اولور کوکنک ایوسی اولدر که قالیک و پک و بر برینه طورلمش اولوب
قرمزیه مائل اوله و بوغم کبی طولاشقلری اولوب و قوقوسی خوش اولوب اقسرماغی
تحریک ایلیه و اصرلسه دلی جمدیلیه اولی بودر که بهار صوکلرنده چیقاروب
و ایپ اوزرینه دیزوب کولکه ده قوروده لر قورودسنک ایوسی اولدر که زومی
حاصل اولمیوب ایسکی و لیجاق کوملمش و دلنمش و قوقوسی تازه ایکن اولان قوقوسندن
زیاده و خوش اوله و بو کوکک قوتی لطافت ویریجی و اسیلیجیدر طبیعتی درجه
ثانیه اخرنده حار و یابس در کوکسده اولان یاشلقلردن توکرمکله چیقماسی
کوچ اولان یاپشیقلری ایدر اکر ایکی درهم مقداری ماء عسل ایله ایچسه
بلغمدن اولان غلیظ خلطلری و صفراء اسهال ایلیه صاحب کتاب ایدر بو خصوص
ایچون یدی درهم جو قدر اوچ پاینز یری کفایت ایدر توقلامسی کویناشلرینی
کیدرر بغرسق اغریسنی یوایدر اکر سرکه ایله ایچسه لر زهرلو جانورلر ارمیا
سنده و طلاقلو اولان یجسنه لره نفع ایلیه کذلک صوقدن اولان و دتره مه سی
اولانلر ایچسه لر حیض تحریک ایلیه و یاخود ایمرمک ایله منی سی تیز کلانلر کیمنه
لره نفع ایدر اکر شراب ایله ایکی درهم مقداری ایچسه لر حیض قانن یوریده و اکر
دوکوب بر مقدار قاورق و یاخود صو ایله قینادوب قاتیلنوب اغرسی یکمک
ایله اولان رحم اغریلری اوزرینه کماد ایتسه لر نفع ایلیه و قاتیلغن یومشاده
اکر مقعده ادویه سنه قاتسه لر عرق النساء دیدکلری طمر اغریسنه نفع ایلیه
نواصیر و جوکمش اولان چیبانلرک یاراماز رایحه سن کیدرر در نواصیر
اوتوراقده معاء مستقیمه یعنی طوغری بلون اوجی طشره ییا و لازیعنی سعن طشره

اوجنده اولان اسکی چیبانلره درلر تنکیم بو اسیر مقعده اولان طمرلرک طشره
طرفلرنده سوداوی اولان قاندن حاصل اولان چیبانلره درلر هر برینک انواعی
وار در محلنده بیان اولنمشدر اکر عورت ایرسا ایله عسلدن کتوردکله قارننده
اولان اوغلانی دوشوره اکر قینادوب خنازیره و قاتی و اسکی اولان شیشلره
یاقی ایتسه لر یومشاده اکر دوکوب یاره و چیبانلره اکسه لر اتلرین بتوره و بال ایله
چیبانلری و یاره لری پاک ایدر دوکملر اوزرنده ات بتورر اکر سرکه و کل یاغیله
اغریسی اولان باش اوزرینه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه اکر ایکی جزو صربق ابیض و بر
جزو بو کوک ایله یوزده و بدنده اولان چیغد و لکه اوزرینه و یاشلوغی اولان
یاره لر و چیبانلر اوزرینه سوروسه لر پاک ایلیه چالسزلیغی کیدرمک ایچون اوزرنه
دوالره و مرهملره قاتیلور اکر شراب ایله بر درهم مقداری ایچسه لر قرمچه ات
ایرلماسنه و انلماسنه نفع ایلیه و جکرده و طلاقده صوقدن اولان اغریلری ساکن
ایدر اکر پیشوروب مضمضه ایتسه لر صوق سببی ایله اولان امتلادن اولان
دیش اغریسنی ساکن ایلیه و دیلچوک شیشسن اینده وره اکر پیشوروب رحمی قاتلنمش
اولانلر ایچینه اوتورسه نفع ایلیه و اوتوردقده اولان صوقلوغنه دخی نفع ایلیه اکر
پشمیشی سرکه ایله قولاق ایچینه طملاتسه لر ایچنده اولان کورلدوی ساکن ایدر
کورلدی سبب اولان نسنه لر انیکی منع ایلیه بو کوکدن یاپدقلری یاغ بو اسیره
دیدکلری چیبانلرک اغریلرن اجار ایرسادن یاغ ایتمه نک طریقی بودر که سائر
اوتلردن و کوکلردن یاپدقلری کبیدر ایرسادن مقدار شربتی اوچ درهمه دکدر
بعضلر دیمشلر اوچ نسنه ضرری وار در اصلاحی عسل ایله در اکر ایرسا بولنماسه
بدندن صاری صوی اسهال ایتمکده بدلی مازریون یکه توزکیده قولایه دیمکله
مشهور در ایرسا وزننک اوچ پایندن بری ایله دوه سودندن اوچ وقیه قدر
سنط اغاجی چیچکی عربیده برم درلر بو اغاج ایلغون اغاجی قدر و دخی بیوک اولور
یپراغی کسکن دیکنلو در خرنوب اغاجنک یپراغنه بکزر بو کلوچیچکی افلو
مقدارنده چیچکینک قوقوسی خوشدر فرح ویرر و نفسی خوش ایدر بر مقدار ایمشکی کبی
وار در و اویخو کتورر کلمه نتنه اعتماد اولنور بر کیمسنه حکایت ایلدیکه قوروسی قبض
ایدر و تازه سی اسهال ایدر عراقده چیچکی تازه ایکن قوقلامقدن غیری نسنه
ایچون استعمال اولنماز صمغی دخی اولور عرب حکماسندن بعضیلری حکایت ایلدیکه
صمغی اسکیدن اولان اوکسورکه و قان توکرمکه نفعی تجربه اولنمشدر
سقاقوشی عربیده حواصل درلر مصرده اولان قوشلردن بر صنف قوشلره بویله

نام ویرمشلر زیرا قورساقلری دریلرین تویلریله دباغت ایدوب کورك ایدرلر
بوقوشك اصل اسمی کی در ایکی درلودر بری بیاض وبری سیاهه مائل تور
رنکلودر بیاض اولانلرك قورساقلری دریلرین دباغت ایدوب کورك ایدوب
سائر ولایتلره الوب کیدرلر بوحیوانك اتی برامانددر وغلیظدر ورطوبتی چوقدر
معدهیه موافق دکلدر اغردر اما علی کل حال بیاض اولانی اصلحدر اکر یمك
مراد اولنورسه دارچینی وکراویا ایله مهرا پشورتوب یه لر واوزرینه زنجبیل
مرباسندن یه لر اکر انینی زیت یاغیله کباب ایلسه لر چرکین رایحه سن کیده
روب اصلاح ایلیه اکر معدهده اکلنوب الم ویرورسه مسهل جوارش لازم اولورسه
ماءعسل ایله یه لر بوقوشلردن اولان کورك یکتلره وصفراوی مزاجه اولان
کیمسنه لره ایودر صوق مزاجلو پیرلره نفعی یوقدر والسلام

سلیمان قشلکی فارسیده جمسفرم درلر اصفهان طاغلرنده چوق بولنور
بونبات برقاچ دورلودر شولکه طاغلر باشلرنده بتر طوداق اوتنه بکزر وشوکه
درهلرده وکولکلو یرلرده بتر یپراغی صارماشق یپراغی وخطمی یپراغنك کوچکلرینه
بکزر بیاضه مائل کوزل صورتلو چیچکی اولور اکر یاننده اغاج بولنورسه اوزرینه
یاپشوب بتر طبیعتی حاردر یابسدر یللری وشیشلری ساکن ایدوب تحلیل ایدر و
معدهده اولان قیو یاپشقلری تحلیل ایدر اما اوغلانجقلرده وقولنجلری پایش
اولان کیمسنه لرده شیشترمك ایدر اکر عود تلرکل یاغیله کتورنسه لر رحملرنده
اولان یللری طاغیدوب یتمیشتی بواسیر چبانلرینه نافعدر کذلك جرمیله یاقی ایتسه لر
نفع ایدر بلغمدن اولان شیشلره عسل ایله واسطی اولان شیشلره مخصوصا حمره
دیدکلری صفراوی قزل شیشلره سرکه ایله نافعدر صقلمش صولی وچیچکی عقرب
صوقلوغی کیمسنیه اوزرینه سورمکله وایچمکله نافع دوادر

سوسام چیچکی کوکی یاغی عربیده دهن الایرسا درلر اق سوسن که عربیده دهن
الرازقی درلر انك یاغندن اسیلکی زیاده در بعضی اجزا ایله ایتدکلری دخی انوك
اجزا ایله اولانندن اسیراقدر بونکدخی علی سائر یاغلرکبیدر تاثیری وفائده
سی بیاض سوسن یاغی کبیدر بلکه برمقدار اندن قویدر اکر اون ایکی درهم
مقدارن ایچسه لر قوة ایله اسهال ایلیه اکر قوصارکن برمانغی انوکله یاغلاسه لر
قولای قوصدوره بزربنج وزهرلو مانتار ایچمش اولان کیمسنیه بویاغدن ایچورد
سه لر نفع ایلیه اکر پاك صوبیله قرشدیروب بوغازی ایریلمش اولان کیمسنه
غرغره ایلسه یومشادوب ایریلکی کیدر بویاغ بولنماسه بدلی دفنه یاغیدر

سقنقور بالغی مصروفدر سقنقور ودل کرکلره بکزر برحیواندر بودخی
سقنقور ودله بکزر برحیواندر حتی بعضلر دیمشلرکه سقنقور ودل ماییشلم
سقنقور ولایت مصرده صعید ناحیه لرنده نیل کنارنده وقوملرده چوق
اولور ولایت هندده وقلزم دریاسنده دخی بولنور سقنقور دریاده وقراده
دخی اولور ایکیسی دخی اولادرلر سقنقور غذا ایدندوکی نسنه چینیوب
همان یودار سقنقورك ارککنك ایکی التی ودیشی سنك ایکی فرجی واردر و
ارککنك خروس طشاغنه بکزر ایکی طشاغی واردر دیشی سی بکرمی مقدارده
یمورطه یمورطلیوب قوم ایچنده کوموب دیشی سی اوزرینه واروب یاتماقسزین
یمرطه لر کندودن قیزوب یاورولنور چیقار زیرا کندونك حراتی کفایت
ایدر وایکی سنك دخی دریلری یومشاقدر وارقه لرینك رنکی صاولق وسیاه
ایله قاریشقدر بیان کدیسی قدر ودخی کوجك اولور طبیعتی حاردر درجه
ثالثه یه واردر تازه ایکن درجه اولی اخرنده رطبدر اما طوزلنمیشی زیاده اسی
در ورطوبتی یوقدر مصرده فیوم ناحیه سنده دخی چوق اولور اما هندده
بولنان سقنقورلر اوزون حیواندر ایکی ارشونه ایریشور ودخی توزدنکیدر
اتی نیجه زمان طورر بوزلماز هند طائفه سی یانلرنده جماعه یرار وزیاده
حرارتی ولماغله اکثیلر ایله یرلر سقنقور دهنزدن اولورسه اولسون
خاصیتی بودرکه جماعه زیاده تحریك ایدر خصوصا ارقه سندن اشاغه وقویرغی
سوقومی وکوبکی یرلری وبوکرکلری یاغی بونلردن بردنکدن برمثقال مقدارنه
دك زیاده تحریك ایدر بعضلر دیمشلر اکر بومقداردن چوق یسلر زیاده تحریك
ایدوب ارلیك صوین چوق اقتماغله قتل ایدر اکر مرجمك شوروباسی وعسل ایله
ایچسلر زیاده تاثیر ایدر اکر زیاده تحریك ایدوب اسراف واقع اولورسه علاجی
مارول تخمی ویاکافوردر اولی بودرکه سقنقوری اول بهار زمانلرنده اولیوب
همان اولحینده بوغازلیوب تاخیر ایتمیه لر زیرا اکر ازچوق زمان تاخیر اولنورسه
ایچی یاغی اریوب منفعتی ضعیف اولور وبوغازلندقده باشنی ویاقلرینی وقویرغنی
بیانه اته لر اما قویروغن تمام کوکندن کیدرمیوب فوبرق صوقومی قالمه بعده اوزنو
یاروب ایچندن یمرطه لری وبوکرکلری وایچ یاغندن غیری نه وارایسه چیقاروب
بیانه اته لر وطوز ایله طولدورهلر ویاروغنی دیکوب نه استی ونه صوق کولکه لهده
معتدل یرده باشی اشاغه صالرتا محکم قوروییوب فاسد اولوب قوقمادن امین اوله
بعده ضرمایه لغندن ویا الیغوزو یاسکودیدا قلرندن سبت ایچنده حفظ ایده لرکه

هواطوتوتماغه مانع اولميه وسپچاندن غايت صاقنه لر زيرا اسپجان انى زياده سود
سقنقور قوزاجلرى اتى اولانلره يالكز ايودكلردر الا مكركه بر مقدار صرادن
ايندوردکنده ايله استعمال ايده لر سقنقور اتى سکرلرده اولان صوق مرضلره
نفع ايدر وبلغمى قبض ددر وقوزاجلرى صوق وفالج مرضى اولانلره نفع ايدر
اينجه دوکوب شراب ويا عسل شربتى ويا قودوا ووزوم صويلى اوزرينه اكوب
استعمال ايده لر اكر تازه اولورسه اندن يسوب اوزرينه بونلردن بيطرانچه لر
طوزى دخى جماعه تحريك ايدر خصوصا اكر جير جير تخمنك دوكلمشنلر و
سقنقور طوزندن برابر الوب روفادان پشمش يومرطه صاروسى اوزرينه اكوب
يسه لر جماعه زياده تحريک ايليه قيش زمانلرنده محكم صوقلرده چوق اولانور زيرا
صوصوقلوغندن طشره چيقار وحركتى ضعيف ولمغله قولاى طوتيلور اما
اول بهارده اولنان اندن چوق يكدر بعضلر ديمشلر سقنقور انسانى اصردى
صواذا اكر بولورسه ايچنه كيرور واكر صو بولمازسه ايشه يوب سيدوكى
ايچنه يواله نور بويله ايتدوكى کبى اصردوغى کيمسنه فوت اولور اكر سقنقور
بويله ايتمزدن اول اصريلان کيمسنه صويه ايريشورسه خلاص اولوب
سقنقور فوت اولور

سودتقه عربيده ماء الجبن درلركه پينير صويى ديمكدر يعنى سود کسيلوب
پينيرى ايريلوب صوينه ماء الجبن درلر زيرا سود پينير وياغ وصودن تركيب
اولنمشدر پينير صوينده کسكنليك وخلطلرى اينجلدوب اسهال ايديجى قوت
واردر سودتقه ايچمك ماليخوليا وصرع واير يكلو كچيلك واويوز وداء الفيل
مرضلرينه وبدنده اولان سوكچيلره وفاسد ويانمش اولان خلطلرى اسهالى
ايچون نافعدر ايچمك سنه ده زيده وبدنده اولان لکه لره صودتقه دن سود
سلر نفع ايليه اكر کوزده اولان شيش ايچون اولانزدو الرى صودتقيله قرشدرب
کوزه ياقى ايتسه لر تحليل ايليه وتاثيرى زياده اوله صودتقه ايچمك يانمش پرامان
خلطلرى چيقارر خلطلر اكر يقين واكر ايراق اولسون جمله سنى چيقارر واستسقا
مرضنه مبتلا اولمدن خوف ايدنلره يعنى استسقا مرضى علامتى اولانلره صودتقه
ايچمك ايودر حاصل كلام بودركه سودتقه نك قوتى جلا ايديجى وغسل ايديجيدر
وهركسه ايودر اكر اوغلان واكر قوجه واكر غيرى در يازده وقيشده ايچمه سى
جائزدر سودتقه كلو صولو واينجه اولورسه صويى اكا كوره اولدقلو زياده
اسهال ايديجى اولور وندكلو قيو اولورسه اكا كوره رطوبت ويرمه سى زياده اولور

سودتقه ايچمك مراد اولندقده اولى بودركه کچى وقزل وكوك کوزلو وبو دلى
اورته سى يوكسك کچينك بولوب واكا ارپه وقت وهندبا ورازيانه وخيار ايچى
بيدوره لر شولمقدار که ايچموسى ومنفعتى مراد اولا اكا کوره بونلردن بيدوره لر
واولمجى طوغوره لى قرق كون کچمش اولا بو مقوله کچى سودندن اوچ رطل ويا ايكى
رطل مقدارى الوب طاشدن طنجره ايچنه قيوب يواش اتش ايله قيناده لر وقينار کن
اوجى ازلمش قابى صيولمش انجير اغاجندن اغاچ پاره سيله سودى قرشدره لر
زيرا انجير اغاجنده اولان سود لوكنلك اسهاله معاونت ايدر انوكچون انوكله
قرشدرماق اختيار اولندى واكر مراد اسهال اولميوب رطوبت ويرمك مراد
اولنورسه سكود اغاجى پاره سيله قرشدره لر سود قيناركن صوايله اصلانمش
بر پاره سيله طنجره نك طرفلرين دائما سيله لر بر مقدار قينادقدنصكره طنجره يى
اتشدن ايندوروب اوزرينه دورت وقيه مقدارى سكنجبين سكرى سيرپه لر
بعضيلر صافى سركه سيرپه لر پس پينير صويندن ايرلدقدنصكره صويى سيرك
بز پاره سيله وياضرماپيرلغندن اولان زنبلدن سوزه لر واصه قويه لرتا
صولولغى کيره بعده طنجره يى يقايوب صويى کيره طنجره يه قويوب ازلجق قينادقده
اوزرينه اينجه دوكلمش ملح اندرانى نکه حاجى بكتاش طوزى ديرلر درهم قدر
براغه لر وتكرار صاف ايدوب صاف اولمشندن سكزطبرزد ايله رطلدن ايكى
ثلث يعنى اوچ پايدن ايكى پاى مقداره دك ايچه لركاه اولور اكا مزاجى تبديل ايديجى
سفوف قتارلر پس اعتدالى اوزره بارد يابس وبارد رطب اولان دوالر قتارلر
كاه اولور اكا اسهاله معين اولان سفوف قتارلر شول وجهله كه اخراجى مراد
اولان خلطه کوره بعضيلر اسهال ايچون اولان دوالرى انوك ايچنده اصلادرلر
دوالرى اصلاح اولور مثلا افتيمونى وبعضيلر محموده يى وبعضلر صبر وهليلج
وپليپى انوك ايچنده اصلادرلر سودتقه ايچمش اولان کيمسنه اولى بودركه
اويومايوب اكل اكل كزه واما شول صوكه پينير ايتدكلرنده پينير ايچندن چيقار واول
صوده رطوبت ويرمكليك وخلطلرى اينجلتمك وسمرتمك واردر بعضلر سودتقه
قيناركن اوزرينه عصفر تخمى صوين قورلر پس سودا وبلغمى اسهال ايتمه سنده
نافع اولور ياليكوز طوناياه اولجاق اسانلغله اسهال ايدر

سمزلك اوتى كوكى دلكوطشلغى كوكى فارسيده بوزيدان عربيده مستعجله
درلر بعضلر ديمشلر بو مستعجله دكلدر اما بر صنفدر بو دوا بياض وقاتى وايچى طلو
كوكلردر ولايت هنددن كتوررلر طبيعتى درجۀ ثالثده حار ويابسدر رطوبت فضليه

دخی واردر ایوسی اولدرکه بیاض وقالیك وتازه اولوب اوزرنده چزیلری چوق
اولوب یاپشدقده دوز اولمایوب ایریلیکی اولا بوذکر اولنانک جمله سنه مخالف اولان
براماز در ایوسی صوقدن اولان مرضلره نفع ایدر و غلیظ بلغمدن اولان خلط
لری کیدردر اك یرلری اغریلرین ساکن ایدر و نقرسه نفع ایدر ادرار لیك صوین
زیاده ایدر جماعه اشتهاسن تحریك ایدر و صاروصوبی بالخاصه اسهال ایدر اما خایه
لره ضرر ایدر مقدار شربتی بر بچق مثقالدر سکرلری پاك ایدر صوق اولان زهر
لردن اولان ضرری دفع ایدر بولنمایجق مقداری بهمن ابیض بدلیدر بعضیلر
دیمشلر مقدار نجه اکیر بدلیدر بعضیلر دیمشلر زرنباد وزراوند طویلدن
نصف وزنجه بدلیدر

سلطان بورکی و بوستان کوزه لی و محمود چیچکی و کل یوسف فارسیده بستان افروز
عربیده میر عاشقان درلر بعضیلر بو نباته حماحم انواعندن بر نسیدر بعضیلر شبویك
بنفش رنك اولان صنفیدر بعضیلر باشقه بر نباتدر دیمشلر بونلره بکزر صحیحه
بکزر کلام بودر نباتی ارشوندن زیاده یوکسك اولور اوزونجه بداقلری اولور
بداقلرنده باقلا یپراقلری کبی یپراغی اولور بداقلری اوجلرنده نه قزل و نه صارو
ایکیسی اراسنده کوز و نشی کوزلی چیچکلر اولور کوزلی قوقوسی یوقدر طبیعتی بارد
یابسدر جمیع اجزاسی بویله در اکر صوین صقوب صوینیدن اون سکز درهم تلد
ایجسه لر خانوق الیمز کی قپلادر اولدودن اولی دیمکدر اندن بیان زهرلو نباته نفع
ایلیوب ایو ایدر اکر جلاب و سکنجبین ایله صوینیدن اون ایکی درهم ایجسه لر معده
وجکرده اولان حرارتی و یا نغینی ساکن ایلیه بعضیلر بو نباته برطانیقی کی
بسطورطی دیدکلریدر اما بو سوز غلطدر

سلطانی سکود و بلخ سکودی و مسکی سکود عربیده بلخیه درلر ولایت خراسانده
بلخ شهرینه منسوب بر اغاجك اسمیدر بو اغاج نار اغاجی قدر بیوك اولورکه
اولور بلخ سکودی دیو تسمیه ایدرلر باغ و باغچه لرده دیکوب کوزل رنکلو چیچکلری
واردر بادم اغاجی چیچکندن بوز یاده چیچك ویرور چیچکنده کزلو قرمزلقدن و
بیاضدن و صارولقدن و توز رنکندن و سیاهلقدن رنکلر واردر چیچکنك
رایحه سی خوشدر دوشودن کیمسنه لرده رایحه سی قالوب ظاهردر طبیعتی درجه
اولیده حاردر برمقدار یبوسته مائلدر اسانلغه تحلیل ایدیجیدر یللری اعتدال
اوزره طاغیدر قوقلاماسی ایله دخی یللری طاغیدر و دماغده اولان خفیف سده
لری اچار اکر یپراغن پشوروب صوینی یللو اولان یر اوزرینه دوکسه لر نفع
ایلیه مجربدر

حرف الشین

شلغم مصری یونانیده افنیقطس درلر بهار ایامنده بتر بر تمنشی نباتدر دکز
یالیلسنده وصولر طوروب بعده چکیلان یرلرده بتر ان اولورکه اریه و مرجمك
و نخود و بو کرلجه ادالرینده دخی بتر مصرده و اسکندریده ده و شام طرفنده دکز
یالیلرنده وصو بتاقلری اولان یرلرده چوق بولینور یپراغی سلف یپراغی
کبیدر کنارلرینده اچوق کرتلمش کبیدر هندبانك بیولنا ولان صنفنده اولان یوس
کبی بیاض یوسلو ایجه بالدری واردر اوزونلوغی برطوتام مقداردر بالدرینك
اورته سنده اوچ ویادورت پارماق کبی اینجه بداقلری اولور پرماق اوزونلغنده
یوقاروسنه بتر اوزرلرنده سکلری و رنکلری مغایر چیچکلری اولور چیچکی بفکره
قلیفلر ایچنده ترب و سرکن تخملری کبی سیاه و بور تخملری اولور نباتی رایحه سنده
انجاج قاورنی رایحه سی واردر خوش رایحه لودر و صپاقلری یوق کوکی اولور طبیعتی
حار و یابسدر حرارتی قویدر بر مقدار کسکنلکی واردر جکرده اولان اغریه و
صوقدن اولان سده لری کیدرر و غلیظ اولان شیشلری تحلیل ایدر اندرابکه
و یاقی ایتمکله سائر اعضادن دخی یللری و شیشمه لری کیدرر ذکر اولنان نشعنه لر
ایچون طتلو و صوق شراب ایله نصف مثقال مقدار اوچ کون استعمال ایده لر جمیعا
قتل ایلیجی زهرلره نفع ایدر کوکنك عصاره سی جمیعا ذکر اولنان مرضلره زیاده نافع
در بهار ایامنده الوب عصاره سن الالر دیر اسکره صو لیجکلوب عصاره سی اولماز

شراب اوتی یواش اوتی اثرون اوتی یونانیده انفرا درلر طاغلرده بتر بر تمنشی
بر نباتدر بیوکلکی ارتوجاق اولور حتی اغاج دیمکه یرار اولور یپراغی بادم یپراغنه
بکزر لکن بونك یصی رقدر چیچکی بیوك کلنار چیچکنه بکزر کوکی بیاضدر و
کوجکدر قوه تی دخی شراب قوتنه قریبدر فرح ویرمه ده و سرخوش ایتمه ده و نفسه
خوش کلمه ده شرابه قریبدر طبیعتی بارد در حرارتی ازدر بو نباتك یپراغی تازه
ایکن و یاخود قوری ایکن چیر کیر رایحه لو چورولمش جبانلر و یاره لر اوزرینه یاقی
ایتسه لر زیاده اولماسن و طاغلماسن منع ایدر کوکی و بداقلرینك خاصه سی وحشتی کیدره
روب انس ویرمکدر حتی حیوانه دخی تاثیر ایدر اکر پشوروب و یاخود صقوب صوینیدن
ایچورسه لر حیوان دخی انس ایدوب وحشی لکی کیدره

شیر نلك چیچکی خرم چیچکی فارسیده خرم درلر بو لفظ تخفیف ایله خرم
یمورطه قابیکی پاك اولوب یوغمش اوله انوك اسمیدر و عربیده حالبی یونانیده اسطرطیقو
دیدکلری دوا که ترکیده ایو قولاغی پاپادیه درلر انوك اسمیدر حرف الفده ذکر اولنمشدر

نظرنکه عبد السلام اوتی دیمکله مشهوردر اکا ده درلر عبد السلام صرف عینده
ذکر اولنور ابن وحشیه دیمکله معروف عالم دیمشکه بو فارسی اسمدر وحاسی مضموم
ورا سی مشدده ایله درکه صرام اولور معناسی مفتح یعنی شنلیك ویریجی دیمکدر
دیار فارسده چوق بولینور بر نبات اسمیدر بستانلرده وکوکلو یرلرده بتر اوزون
وانجه یپراقلری واردر بنفشه کبی چیچکی واردر یپراقلری بر بریله ابرلمشدر
ورنکی کوزلدر ورایحه سی خوشدر طائفه فرس تعظیم ایدرلر انی مبارکدر درلر
زیرا اکر قوخلاسه لر ویا اکا بقسه لر شن ایدر سببی بلونمز اولان وحشتی یعنی
کیمسه قارشمیوب یالکوز اولماغی سومکی کیدرر فرح ویرر واکر بر کیمسنه بر یپراغنی
الده طوتسه ویا الی یکینه ویا قویننه قیوب کتورسه شیرین کورینور انی هر کشی
سوم کاه اولور چیچکندن یاغ ایدرلر دماغی یاغلرلر نفع ایدر دماغدن ناشیدن
اولان اغریلری واویقوسزلغی ووحشتی کیدرر وبالخاصه زیرکلیك ویرور
اکراندن بعضی یاغ وصمغ ایله مرهم کبی ایدرلر یوزه سوررلر کیجه ده طورور کوندزده
یوسبه لر یوزی کوزل ایدر قیزارده وبوروشلری کیدرر

شام ادمنی   اذمن شیانی فارسیده بوش دربندی درلر عجم طاغلرنده
خصوصا شهرزور وادرن ناحیه لرنده بولینور کوجك براغاجدر یپراغی قنا
یپراغنه بکزر شهدانه کبی کسدانه دراندن کیچیرکه صارویه مائل وذکری عیسی
اولور انچنده تخمی واردر اول ولایت خلقی انی جمع ایدرلر دوکوب چورك ایدرلر
وقورودوب اخر ولایتلره کتوررلر طبیعتی درجه ثانیه ده باردر یوموشادیجی
دراشی شیشلری صوادلرا یودر وزیاده اولمه سن منع ایدر اشیدن اولان
نقرسی دخی ایو ایدر خصوصا دلکو اوزوم صوییله صواسه لر زیاده نفع ایدر
بو دوا ادرع ایچون یعنی خلطلری کتورمیوب حبس ایچون اولان دوالرلکه قوی
سیدر مع هذا یوموشاتمسی دخی واردر

شراب عربیده خمر دیدکلری حرام شرابدر فقیر مترجم ایدرکه علماء اسلامیه
کتابلرنده احوال خمری ذکر ایتمك اکرچه موجه دکلدر لکن شربنه ادماندن نیچه
کیمسنه لره امراض صعبه عارضه اولوب اول امراضك عروضی نه کیفیت ایله
در ودفع وعلاجی نه وجهله اولدیغی کتب متقدمینده معا ذکر اولنمش بولنماغین
شرابك دخی انواعی وطبایعی بیان اولنماق لازم کلمشدر شراب اکرچه هر بر خوش
ایدر شربته اطلاق اولنور اما بو مقامده اوزمدن اولان مراددرکه کونه کونه در
ونبیذکه خرما شرابیدر اولدخی اوزمدن اولان کبی شرابدر وحرام اولان شربتلردندر

واوزمدن اولان شراب چوق دورلودر فعلی وتاثیری دخی اکا کوره کونه کونه در
بعضی رقیق بعضی غلیظ یعنی قویو وبعضی طاتلو وبعضی اکشی وبعضی اجی وبعضی
مایخوش وبعضی قابض وبعضی قرمزی وبعضی سیاه وبعضی بیاض وبعضی صارو
وبعضی قرلدایجه لو وبعضی چرکین رایحه لو وبعضی کریه وبعضی کونشده قینامش
وبعضی بتمش وبعضی یرده کوملمش وبعضی صرف وبعضی صو ایله قارشمش وبعضی
بولانیق وبعضی صاف اولمش وبعضی اغر وبعضی یینی وبعضی اسکی وبعضی یکی
وبعضیسی اورته در یعنی نه اسکی ونه یکیدر طبیعت جمله بو ذکر اولنانك طبیعتلری
درجه ثالثه قریب حار ویابسدر اما مرتبه لری متفاوتدر یعنی بعضنده زیاده
وبعضنده ازدر الك زیاده کسکین وقویسی شول شرابدرکه رنکی اتش کبی اوله
صارو وانجه ویینی واسکی اوله والك ضعیفی اول شرابدرکه بیاض اولوب انجه
اوله بعده قیو وتازه وضعیف رایحه لو اولاندر ایوسی اولدرکه عمری اورته
اوله یعنی بر یللق وایکی یللق اولوب رنکی قزل ایله صارو اورته سنده اولوب
قوامی دخی اعتدال اوزره اولوب انجه لیکه مائل اولوب رایحه سی خوش اوله
وقابض واکشی اولمیوب زیاده اجی اولمیه بلکه بر مقدار بوزغون وبولانیق وقویو
ولجی وقابض اولوب رایحه سی چرکین اولوب اغزك چرکین رایحه سی کبی ویاخود
اکشی اکشی رایحه ویا غیری چرکین ویرامان رایحه سی اوله محصل بودرکه شرابك
هر مزاجی وهر رنکی ولمزاجده واول رنکه اولان مزاجلره ایودر اما بیلمك
لازمدرکه شرابك خوش وکوزل رایحه لوسی هر مزاجه ایودر اما یرامز
قوقولوسی هر مزاجه یرامازدر اکر شرابی مقدارده وکیفیتده ووقتده و
سنده یعنی یاشده وزمانده ومکانده وتدبیرده وترتیبده رعایت ایدرك استعمال اولنورسه
صحتی حفظ ایدر وبدنی اسیدر ورنکی کوزل ایلیه وفکری ایو ایدر عقلی زیاده
ایلیه ومعده ده وانجه طمرلرده وجکرده طعامی هضم ایتدوردر بیوك طمرلره
تیز کچوره وقیل کبی انجه طمرلره دخی سوزدر کچوره وبدنی قباردر سمرده وارتق
قالان نسنه لری تحلیل ایدر قویو وغلیظ اولانی خلایه واردر بیوك افشان
ایله وانجه اولانی سدوك ایله ودخی انجه اولانی در ایله وبخار ایله چیقاره
وصفرا بول ایله ودلکله وبلغمی وسوداوی بخوری یعنی بیوك افشان ایله چیقاره
وحواسنی که کورمك واشتمك وداتماق وطوتمق وبونلره بکزر دقتلری کسکین
ایدر زیاده ایلیه ویورك واعضاء اصلیه یه قوت ویرر وکلب اشتهاسی دیدکلری
اشتهاء که صاحبی طعامه طویمیان ولمقوله اشتهایه کیدرر وب اعتدال ویرر ویاکوز

لیغی سووب برامان فکرلری کیدەرم وامیدی قوی وجوق ایلیه وبهادر ایلیه و
مالیخولیا مرضلرین کیدەردی خویلری خوش وکوزل ایلیه وبدنده اولان یوللری
جلا ایدوب سدەلری اچاو ذهنلری ضردن دفع ایدوب ضرر ایتدرمیه وجماعه تحریك
ایلیه وبدنده اولان کوشکلکی واستسقاء طبلی کیدەرم وبلغمدن اولان کوزن
اغرسینی وشیشنی کیدەرم اولی بودر که زیاده صوسزلیق ویودغونلق وزیاده اچلق
وزیاده بنضبده ایکن اچمیەلر وسرخوش اولاجق مرتبەده اچمیەلر اکر بونلر
رعایت اولنمازسه زیاده وعظیم ضررلر پیدا ایلیه اکر بعضی رعایت اولنوب
بعضی اولنمازسه اکاکوره ضرری دخی اولور بعده معلوم اولا که شرابك اینجەسی
ایودر تیزهدنه کیرور وسدەلری اچار اما قویوسی اغردر کیچ هضم اولور اعضایه
قوة وغذا ویرور اما طتلو اولانی غلیظدر غذا ویریجیدر مایه خوش اولانی
برامازدر هضمی بوزار سکره ضرر ایدر توحش یعنی یالیکوزلیك سومك پیدا
ایدر قابض اولانی اندن ایودر قارنی طوتار اما کوکسی ایریلندیرور محمودلیغی
کیچ دفع اولنور اجی اولان ایودر جلا ایدر سدەلری اچار طعامی هضم ایتدورر
سیاه اولان غلیظدر کوجله هضم اولور بیاض اولان لینت ویرور ضعیفدر
قزل اولان معتدلدر صاروسی قویدر خوش رایحەلوسی کونکلکده وایولکده
نهایتده در یعنی اندن ایو اولماز اما باش اغریدیجیدر ریحانی دیدکلری بو مقوله
خوش رایحەلو شرابدر اما رایحەسی یرامازدر اولان شراب اجیدیجیدر
باش اغریدیجیدر مرضلر پیدا ایدر وهلاك ایدر اما کونشده حاصل اولان
شراب کسکندر اینجەدر تمام مراجه پشوب اولمامشدر معدەدن قولای ایتر
فرح ویرمەسی قویدر لکن کسکن سمالر پیدا ایدر وباش اغردر پشمش اولان
شراب غلیظدر قزدریجیدر خلطلری پشوریجیدر سکرلری ایودر یرانچندەو
قارانچندە کوملمش اولان شراب غلیظدر رایحەسی بوزغوندر کیچ هضم اولور
بدنده جوق کلتور اوزانور سمالر پیدا ایدر صافی صوسز اولان شراب ایجیدیجیدر
جوق صوقاتلمش شراب یرامازدر هضمی بوزار بدنی کوشلدر از صوقاتلمش اولانی
ایودر تاثیری وفائدەسی یراردر ایودر اغر اولان شراب یرامازدر هضمی بوزار
افساد ایدر ینکی اولان شراب لطافتلیدر نفوذ ایدیجیدر کسکندر اسکی اولان
شراب کسکندر سکرلره وحواسه ضرر ایدر ینکی اولان شراب قویدر شیشرجیدر
هضمی کوجدر نه اسکی ونه ینکی اولوب اورته اولان شراب معتدلدر بولانیق اولان
شراب بوکرکلرده وقاوقده طاشلر وسدەلر پیدا ایلیدر صافی اولان شراب بولانیق

اولانك ضدیدر اولی بودرکه شیره اچمیەلر تا طقسان کون اوزرندن کچمیه
بعضلر دیمشلر قرق کوندنصکره اچمسی جائزدر صاحب کتاب ایدر بو قول بنم
یانمده مقبول دکلدر فقیر مترجم حسن افندی ایدر که اولی بودرکه اقوالدن
هیچ بری ایله عمل اولنمیه یعنی اصلا اچمیەلر ایوسنی اچەلر لایق بودر که اوچ
حالدن تجاوز ایتمیەلر بری بودرکه صوسزلیغی دفع ایدوب بیدوکی طعامی اعضاسنه
اولاشدیره مقداری اچوب زیاده اچمیەلر بو حالده مزاجلری اتشی اولانلر
وشراب اچدکده بدنلری اسینوب اولان کیمسەلرمایودر زیاده اچمیەلر
ایکنجی حال بودرکه مزاجلری صوق ومعتدل اولان کیمسەلرك نفسلرینه
شنلیك وحرکت کلەجك مقداری اچەلر زیاده اچمیەلر اوچنجی حال بودر
خلطلری قویو اولوب وحرکت وایش وکوجلری از اولانلر وبدنلری غلیظ اولان
کیمسەلر شول مقدار اچەلر که نفسلرینه سنلیك اولوب طمرلری کرینه وبرمقدار
اغرلنوب اویقویه میل کلە بو مقوله کیمسەلر بوندن زیاده اچمیەلر بو ذکر اولنان
احواللردن اورتەسی سرخوشلقدر که دل اغرلنوب وکوز وقولاق وسائر قوتلر متغیر
اولوب فکر دخی فاسد اولوب باشده زیاده اغرلیغی اولوب اضطرابی دوشوب زیاده
اویودر بو حال زیاده یرامازدر ضرر ایدیجیدر بو حالده دائم ایتمیەلر بلکه هیچ
ایتمیەلر اکر البته لازم کلورسه ایده بر کره ویا ایکی کره ایده لر زیاده ایتمیەلر
اکر دائم ایدرلرسه ضرر ایدوب زیاده یرامازمرضلره وعلاجی اولنمازمقولەسنه دوشورر
دوشوره مثلا یرامازسمالر وفالج ودونطار یا جکر وطلاق شیشمك وجماعدن
قالماق وهضم اولمامق واحمقلق وسکته وصرع واکسوزدن فوت اولماق وسائر
بونلره بکزر مرضلر خصوصا علاجه قابل اولمیان استسقایه واعضا اینجنه شیشلر
ویاراولمالر وکسلەلر ویرتیقلره دوشوره وصاجی وصقالی تیز اغارده بو دخی
معلوم اوله که برکیمسنه استعمالنه دمان ایدوب یعنی دائما اچوب اکسوردز ترك اتمك
ایتسه اول مقوله کیمسنه دخی یرامازمرضلر پیدا ایدر مثلا سودا وسوداوی مرضلر
پیدا ایدر وهضمی ضعیف اولوب معدەسی ونفرسقلری صولوب اریقلایه وبوزینك
رنکی بوزیلوب خویلی یرامازاوله اکر شرابی برکون صویرینه اچسه لر بعده ایکی کون
کون ویا اوچ کون مقداری اصلا شراب اچمەسلر صحت بدنی حفظ ایدوب نفع
ایلیه بو دخی معلوم اوله که مزاجلری سوداوی اولان کیمسنەلره شرابك سیاه
وقابض ومایه خوش وبولانیق وصافی اولوب صوسز اوچولیغی ضرر ایدر اما سیاه
اولانی بدنلری اریقلایوب اینجلمش اولانلره وبدنی زیاده اولماسنی مراد ایدنلره

ایودر قزل اولان سودا ویلر ایودر اما بر مقدار صو ایله قرشدیروب زیاده
جوق ایچمیوب اعتدال اوزره ایچه لر اما مزاجلری اسی اولانلره بیاض اولانی
ایودر صاروسی اکا یرامازدر اما صاروسی بلغملولره وصوق مزاجلولره ایودر
خصوصا ییرمی کوملمش قویو وطتلو اولان انلره ایودر غیری کیمسنه لره یرامز
دد ایچی اولان وصاروا اولوب اینجه وکسکین وکوپشدرمه اولان ویتشمش اولان انلره
یعنی اشده وکوجده اولانلره ضرر ایدر مزاجلری صوق ومعتدل وباشلو قلری زیاده
اولانلره ایودر کذلك شول شرابکه ازلجق صو قاتلمش اولا ویا هیچ صو قارشمش اولمیه
شول کیمسنه لره که ایچروسنده صوقلو قلر ویللر اوله انلره ایودر صرع مرضی اولان
لره یرامازدر اما صو ایله قارشمش اولان بونك ضدیدر مزاجی اسی اولانلر زیاده جه
صو قتالر ومزاجلری اعتدال اوزره اولانلر اعتدال اوزره قتالر ومزاجلری
صوق اولانلر صافی ویا ازلجق صو ایله ایچه لر قابض اولان شراب مزاجلری یاش
واسهاللری اولانلره ویا اشلق سببی ایله کوکس پرده لری ضعیف اولانلره ایودر
اما طتلو ویا کشنی ونه طتلو اولوب دادسز اولان شرابکه قهوه دیرلر اکثر
مزاجلره ایودر لکن جماع اشتهاسن کیدرر مزاجلری اسی اولانلره اولی بودرکه
طعاملری معده لری دیبنه تمام اینوب اوتورشمادن ایچمیه لر وایچرکن ییدکلری
طعام سماق ویا قوروق ویا اکشی نار ایله اوله ومزاجلرینه کوره قابض ایدر
ویا سودر کوزل رایحه لر قوقولایه لر ومعده ده رطوبت زیاده اولورسه رطوبتی
قورودر نسنه لر ایچه لر تدبیرسز ایچمك موافق اولمیان شرابی ایچنلره البته بعض
امراض اکثریا واقع اولماق مقرردر پس لازمدرکه مخالفدن صقنوب هر برینه
لازم اولان تدبیری ایدوب بعده ایچه لر پس اکر دماغی ضعیف اولوب اسی اولورسه
اول مقوله کیمسنه شراب ایچدکده فی الحال باش اغرماسی حاصل اولور انلره لازمدر
که شرابك بیاض اولوب اینجه ورایحه سی ضعیف اولاننی ویرده کوملمش
اولانندن ایچوب غیری ایچمیه لر اکر بو مقوله بولنمازسه بولنان مقوله سنه
زیاده جه صو قرشدیروب مزه سن اکشی ایوم ومایه خوش نبق که سدر اغجنك
یمشیدر کوکنار یمشی ده دیرلر ضما ننا طر بوزان خرماسیدر انلر ایده لر ویا خود
نبق قاووت ویا اکشی المادن ایلیه اکر باش اغریسندن زیاده خوف اولورسه
ایچرکن کافور وکل صویی وقار ایله صوودلمش بزلر باشی اوزرینه قویه لر واو یومق
زماننده برنسنه وایچروسنه کل یاغی سوره لر وبنفشه ونیلوفر قوقولایه لر اکر کوز
اغریسندن خوف ایدرسه ایچدکدنصکره صوودلمش وازلجق اکشی سکنجبیندن

اوزرینه ایچه لر اکر سکنجبین کوکل بولاندرمقدن خوف اولورسه اول زماندن ایچمیوب
اویویوب اویاندقده ایچه ویا ایلاقلده ایچه لر وشول کیمسنه که معده سی ضعیف اوله
اوزرینه ایوم سکنجبینی استعمال ایده ایوم سکنجبینی صنعتی بودرکه اکشی ایوم صیوندن
که صاف اولمش اوله بر جزء واون درت جزء یعنی زیاده کسکین اولمیان سرکه دن بر جزء
ونبات شکرندن اوچ جزء الوب بریره قیوب پشوره لر کفن وقوامه کلنجه یواش اتش
ایله پشوره لر واو ایچوز زماننده کوزلرینه والنه وصقال باشلرینه بر مقدار ماميثا
که صاری بلق صمغیدر دیرلر ویا قزل صندل ویا نوفل که فاغلك وفندق هندیدر دیرلر وطین
ارمنی که کیل ارمنیدر وسرکه وکل صویی ایله سوره لر واو ایچودن کوزی ایچنه کل صویی
طملاده اکر بوندن قوی مراد ایدرلرسه کل صویی ایچینه سماقی اصلادوب کوزه طملاده
لر وایکی برده قان الهلر وحجامت ایدوب طبیعتی لینت اوزره طوتالر اما شونلر که
شراب ایچدکدن جکرلرنده انجق اغرلیق حاصل اولوب اغرسی وکوجله نفس المامسی اولمازسه
اول مقوله لر اینجه شراب ایچوب مزه سن کرفس مرزا سندن وهاوجدن ایده لر وطعام
ییدکدنصکره سرکه لو کبهوه ترشی سندن وهندبادن وطرخشقوقدن که یبانی هندبادر
بیه لر وجکر سدلرین اچار نسنه وتحلیل ایدوب خلطلری اینجه ایدر نسنه لر استعمال
ایده لر وشرابی ایچدیکی کونده واولنده وصو کنده طتلو بیه دن صقنه وتشتا وبوغاجه
دن یمیوب انلری ترك ایده لر وایچدکدنصکره اوزرینه طعام یمیه لر وشونلر که شرابی
ایچدکده اغرلیق وستما ونفس طارلیغی عارض اولا اولی بودرکه بو حال وار ایکن ایچمیه
تا اول حاله وارمایجه وجکرینه صوودیجی ومنع ایدیجی نسنه لر ایله یاقی ایده لر
کاه اولور بو مقوله کیمسنه لری قوصمانه کتوروب قوصماغله سوداوی خلطلر ویرامز
خلطلر چیقار بویله اولیجق اولی بودرکه بو مقوله خلطلری چیقارما قدن زیاده سعی
ایدوب چیقاردکن منع ایتمیه وکاد وکی یردن منع ایتمیه لر مکر زیاده ضرورت اوله که طوتالر
شراب بو مقوله کیمسنه لره زیاده اغرلیق ویرورسه اولی بودرکه نه طریقله که اسان
ومکندر شرابی چیقاره لر کرك اسهال وکرك قوصماق ایله قنقسی اسان اولورسه
انی کله ایده لر وشونلر که ایچدکدن جکرلرنده اغری وقرقرلر پیدا اولا طبیعتلری
اسهال اولوب هضملری دخی ضعیف اولا اول مقوله کیمسنه لر صاد وشراب ایچه لر
وعدالری اسی اوتلر وتخملر ایله قاوردلمش طعاملر اولوب مزه سن جوز وبادم ایلیوب
تازه تره لردن ویمشلردن ایراغ اوله لر جوق شراب ایچنلره مخمور اولماق دخی عارض
اولور مخمورلیق بر حالدرکه طعام اشتهاسی کیدر وکوکل بولانوب دوغك زیاده
اولور وبدنده صنقلق وباشده اغرلیق واضطراب وکاه اویویوب کاه اویانمق وکوجله

نفس الماق وبدنده حرارة بلکه صوقلوق دخی دترمك و بونلردن غیری چوق
نسنه لر عارض اولور بعضلر مخمورلیغه شراب تخمه سی درلر خمار دفعنه اولی بودرکه
وافر اویویالر وافکاره دوشونه لر و اللرین وایاقلرین اووه لر و حمامه کیروب باشنه
معتدل صودن وافر دوکه لر بعده حمامدن چیقوب استراحت ایده لر اکر الملر دفع اولورسه
فبها ایولیك علامتی بودرکه طعامه اشتها کله اکر دفع اولمادی ایسه تکرار اویویوب
کرو حمامه کیروب باشنه وافر معتدل صودوکه لر اکر بعضی الملر قوی اولورسه مثلا
کوکل بولانمق و تهوع یعنی قوصار کبی زیاده اوکورمك و زیاده باش اغریسی اولورسه
ایلیجق صو ایله سکنجبین ایچوب برقاچ کره قوصالر بعده نار و ایوه و ریباس شربتلرندن
تنقسی بولنورسه طین شابوردن برمثقال قاتوب ایچه لر اکر طعام یرایسه قوروق
صوتلی و نعناع ایله ایلیچلر ییه لر اکر باش اغریسی زیاده اولوب یوز و باش زیاده
اسی اولوب صقال باشلرنده ضربان یعنی نبض کبی حرکت اولور طشره دن صوودد
نسنه اوروب وایچرودن دخی سوندوریجی نسنه لر ویره لر اکر یالکوز باشده وبدنده
اغرلیق اولورسه حمامه کیروب باشنه وبدننه وافر اسی صودوکه لر و مرحمك ولحنه
شورو الرندنر اشتها ایله ییه لر بعضلر خماری کرو شراب ایچمکله دفع ایدرلر اما شول که
تکرار سرخوش اولنجیادك ایچیلورسه زیاده عظیم خطادر صوکنده صوق الم ویرور
اکر اخر نسنه ایله خمار دفع اولمیوب البته کرو شراب ایله اولورسه از ایچوب برمقدار
ایچیك نیچه زمان طوروب کرو از اجق ویاخود صو قاتوب ایچه لر و چوق ایچوب
سرخوش اولمجاق مرتبه ده ایچمیه لر قادلوجلاب و فقاع دیدکلری شربت یعنی حالا
استانبولده عرب شربتی دیدکلری و پیپر صویی واکشی وقابض یمشلر دیملری
خمارك المن و شدتن دفع ایدر نسنه لردندر یعنی استعمال ایدیجك دفع ایدر
محصل کلام بودرکه شراب ایچمکدن چوق بلا والم و مرضلر حاصل اولوب دبرم شور
جمله سن بیان ایتمك بو کتابه مناسب دکلدر جمله دن یرامازی بودرکه ال وایاق
دترمك عارض اولور و بومقوله دترمك کرو شراب ایچمکله دفع اولدوغنه
الدانمیه لر زیرا کیده رك دخی زیاده اولور بونلردن غیری دائما شراب ایچنلره
البته ایکی هلاك ایدیجی مرضلر عارض اولماسی مقرردر بریسی کوجله نفس
المق مرضی و بری دخی یورك اوینامق مرضیدر بو ایکی مرض قتل ایدیجیدر اکسوزدن
فوت اولمانغه قودقوبخ علامتدر اقلا یوره کنده سکرمك عارض اولوب بعده
کیده رك یورك اوینامه سی عارض اولوب بلا والم زیاده اولور اولی بودرکه
بومقوله علامت ظاهر اولیجاق شرابدن فراغت ایدوب باسلیق طمرندن قان الوب

طبیعتی اسهال ایده لر و غلیظ قان حاصل ایدر طعاملر مثلا ات واکا بکزر نسنه لری ترك
ایده لر و بو ذکر اولناجق دوادن استعمال ایده لر صفتی قزل کل وطباشیر و کزبره
یابسه یعنی قوری کشنیج و کهربا هر برندن برجزو و دلنمه مش اوفاق انجودن نصف
جزو مسك سدس جزو بعده اکشی المادن صقلمش صو ایچنده شکری اریدوب
عسل کبی قوامه کلنجه یواش اتشده قیناده قوامه کلدکده اتشدن ایندوروب دوکلمش
اولان اجزاء قارشدیروب معجون ایده لر شکر اتشده ایکن ایچینه ترنج یپراغندن
برقاچ یپراق براغه لر وغداسنی چیل قوشی و تراج قوشی و پلیچلر که قوروق صو ایله
واسی اوتلر ایله پشمش اوله واوغلاق اتی که سرکه واسی اوتلر ایله پشوروب یخنی ایتمش
اوله یخنی ییه لر سرخوشلره و مخمورلره ایکی مرض دخی عارض اولور بریسی تشنج یعنی
سکرلری بوزیلوب حرکتدن قالوب کرینمك در بونك علامتی بودرکه اولا جمله بدننده
ویاخود چوغنده سکرمك پیدا اولور شراب ایچرکن بو حال عارض اولیجاق اولی
بودرکه همان شرابدن فراغت ایدوب فی الحال قوصمغه باشلایه اکر کندودن
قوصامازایسه قوصدوریجی دوا ایچوب قوصه تمام قوصوب معده سی تمیزلندکده نصکره
اسی صو ایچنده شول مقدار اوتوره لرکه بدنی یومشایوب دلرکبی اوله بعده صودن
چیقوب ارقه سی او کوزغه لرینه و اکیرلرینه قسط یاغی ویابان یاغی ویا نرکس چیچکی
یاغیله یاغلیه لر واول کیجه ده اصلا نسنه یمیه لر و تکرار اسی صویه کیروب کرو اول
وجه اوزره اوتوروب بعده چیقوب کرو یاغلنه و ایارج حبلری یمکله سلکنوب پاك اوله لر
خصوصا ایارج روفس یعنی حکیم روفس ترکیب ایتدوکی ایارج بو بابده زیاده نافع و مجربدر
صفت ایارج روفس قره باش چیچکی ایکی درهم قنطوریون نباتنك اینجه اولانی صفندن
بردرهم ابوجهل قاربوزی بردنك غاریقون دورت دنك فربیون بردنك زنجبیل
واکیر و قوندز خیاسی هر برندن بردنك الوب بوجمله سحق ایدوب حبلر ایدوب
ایکی شربت ایده لر یعنی ایکی دفعه ده جمله سن استعمال و غداسنی تلطیف ایدیجی و
اسیدیجی نسنه لر ویره لر مثلا نخود صویی و زیت یاغیله قاورلمش اتلر کما اتی
اوتلر ایله پشمش اوله لر و قوشلر اتلری واکا بکزر نسنه لر
شفتالو فارسیده مخوخ درلر یمشی و اغاجی معروفدر ایکی درلودر بریسنك
دریسی اینجه و نازك اولور و بعضیسی قزل و بعضیسی صارو و بعضیسی صارو ایله
قزل اولور بر صنفنك دریسی ایری و اوستی اینجه و اوفاق تویلو اولوب انکدخی
بعضیسی بیاض و بعضیسی قزل اولور بیاضینه فارسیده شفتالو درلر صاحب
کتاب ایدر برزم ولایتمزده اولمقوله نسنه صوفی یعنی تویلو شفتالو درلر و شام

شربنده دارقن دلر شفتالو اغاجنك جميع اجزاسنده اجيلق وار اجق
قابضلق واردر اما يمشی زياده صولولق واز اجق حرارتدن تركيب اولنمشدر
طبيعتی درجهٔ اولیده بارد رطبدر رطوبتی زياده جه دراكچوندركه بو مقوله
تركيب اولنماغله تيز فاسد اولور ومعدهٔ اغرايدر وستمالر پيدا ليدر اولی بودركه
طعامدنصكره يميه لر زيرا طعام اوزرينه كلور ومعدهٔ اغرايدر وطعامی تغيير
ايدوب انوك فاسد اولماسيله طعام دخی فاسد اولور اولی بودركه معده فاسد
خلطلردن خالی اولوب معده ده غليظ ياشلق وفاسد عفونت اولميوب معده بو
مقوله لردن پاك اولمجاق ييه لر اكر بيراغنی دوكوب كوبكه يافی يتسه لر قارينده اولان
صوغولجانلری بمقوله اولورسه اولسون قتل ايليه فوری مرضلره مبتلا اولان
كيمسنه لر يمشندن ييسه لر مضرت ايتميه ايوسی اولدركه اغاجنده كمالن بولوب لذتلو
اولوب قوقوسی خوش اولوب اصلا اجيلغی اولميه اما شولكه خام اولا وياخود اجيلغی
اوله يرامازدر قاردی طتوجی وشيشلره جی وكرند وديجيدر شفتالونك قوروسی
كيج وكوج هضم اولور اما چوق غذا ويرور اكر چيچكنك غنچه لرندن ويپراغندن
الوب دوكوب صوين صقوب شكر ايله لذتلو ايدوب بكرمی دورت درهم مقداری
ايچسه لر حب القرع ديدكلری دكرمی قوردلری وصوغولجانلری اسهال ايله چيقارر
اكر چيچكن لخلخه صولی ايله يوغورسه لر سكلری كيدره ابن رضوان نام طبيب
ديمشكه اكر چيچكندن بر دنك مقداری عورت ايچسه اوغلانن دوشوره بو بابده
زهردر اتا بو مرتبه ده تاثيری بعيد در اكر خزمه رليچه سی اولان بدلخی بيراغنك
تازه سيله وياخود قورومشنك دوكلمشی ايله اوسه لر خزمه رليچه سز كيدره ده
شفتالو طعامه اشتها ويرور رايحه سی نفسی خوش ايدر وقوتی واشتهايی وياندرر
وقراجلری اتسی اولان كيمسنه جماعی زياده ايتدوردر اكر شفتالو صوينده اتی
ستماسی اولان كيمسنه لره كه ستمالر طمرلرينك طشره سنده وياخود ايچروسنده
صفرا غلبه سندن اولان ستمالری بتدا اليدوق حركتنه باشلادوقده ايچورسه لر
نفع ايليه اما شفتالو براغی وايكی ايدنصكره ستمالری حركته كتوردنده كيم زددلوده
دخی بو حال واردر اما شفتالو سببيله اولان ستمانك دترمه سی قويرك و
اوزاتماسی زياده اولور زردالو سببيله اولاندن ايسه قراجلری ضعيف اولق
معده لری صووق اولان كيمسنه لر شفتالو ضررندن عسل وياخود زنجبيل مرباسی
يمك ايله دفع ايده لر دفع اولنور وتويلو شفتالوه بعضلر ديمشلركه صو ييايوب
قاتيجا ايله ييه لر قابنك ايريليكی فاسد اولماسنی منع ايدوب تعديل ايده اما بوسوز

واقعه مطابق دكلدر بلكه اولی بودركه اوستنی قازيه لر ويا قابوغن صويه لر وبو
مقوله تويلو شفتالو تويسوز اولاندن خفيفدر ومعده دن تيز اينر جكردكلك
ايچينك ياغی قولاق اغريسنه وبواسير حبانلرينه نفع ايدر اكر چينه سلر ديش
قماشماسی كيدره اكر ايچينك اوزرينه اولان قابوغن قورويدوب دوكوب بر درهم
مقداری ايچسه لر اسهالی طوته

شراب طودطوسی دردی درلو صيقلان لسنه لرك ايچنده طورد قلری
قابلرينك ديبلرينه چوكوب قالان قيوچره در لكن عادت اطبا شويله جاری
اولمشدركه انجق شراب وسركه چركين وچوكه كين بيان ايدرلر طبيعت شراب چركی
درجهٔ ثالثده قريب حار ويابسدر وسركه نك چوكه كی وچركی زياده قورودر
حرارتی وكسكنلكی شراب چركندن زياده در بعضلر ديمشلر اندن كسكندر
اما اندن اتی دكلدر كاه اولور بو مقوله چركلری قورودوق اتشه يقارلر شول وجهله
كه قورد اوزرينه قيوب وياخود بر چولمكه قيوب واتشه قيوب بياض اولنجيا دك
يقارلر بو مقوله ياقلمشی زياده ياقيجی قوتی اولور دوقندوغی يری ياقماسی وتغيير
ايدوب قوقوتماسی زياده در چبانلرده زياده اولان يرامازاتلری ييوب قوپارر
وجلا ايدر وقبض ايدر اولی بودركه تازه ايكن استعمال ايده لر زيرا زمان كچيجك
قوتی ضعيف اولور كاه اولور ياقلمشی غسل ايدرلر لطافتلو اولوب كسكنلكی بر
مقدار اشغه واردر بو تقديرجه كوزه سورمه كبی چكسه لر كوز پرده لرينه سنه
نفع ايدوب موافق اوله وشول طوديكه تازه مرسين يپراغی ايله ياقلمش اوله
بلغمدن اولان شيشلره ايودر تيز يشوردوب دشر اكر حيض قانی دائما اقوب
طورماسه عورت اياقلری طبانلرينه وفرجنه واوتوراغنه اندن زياده جمع سود
سلر قانی ديكدوره وهنوز ايركلمه مش اولان بيوك شيشلری تحليل ايدوب ايندرر
وممه لرده اولان شيشلری ساكن ايدر اكر ياكوز ياقلمشی چام ساقزی ايله قريشدروب
طرناقلرده اولان بياض نشانلره اورسه لر كيدره اكر مصطكی ياغی ويا چام ساقزی
ياغيله قريشدروب ساچاره محكم يوللاشديروب بر كيجه شويله طورسه ساچلری
قزاردر شراب طودطوسی يوزده اولان لكه وسياه وقيزل نقطه لری ومرجمك
نشانلری وغيری چركی فرقی كيدرر خصوصا اكر بر مقدار چوغن دخی قتوب
واروب برقاچ كره اوزرينه محكم اووب اورسه لر زياده تاثير ايدر بعضيلر شراب
طودطيسنی عورت يوزلرينه ايتدكلری فرنجه لرم قتادلر يوزی ياددادوب ودنكين
كوزل ايدوب وجلا ايتمكده زياده تاثير ايدوب بو بابده نفع ايدر طودطو بولنماسه

بولنماسه عود تلر رحملرنده سیشرنجی یللری دفع ایتمکده بدللی زرنباد زرونبی
وقرنفلدن ثلث وزنیدر اکر یاقلمش بولنماسه صادوز دینج بدلیدر
شاماما فارسیده دستنبویه درلر ترکیده ییلانجیغ دیدکلری کوزل قاوندر
که اوستی صاری و قزل و یاشل ایله الاجه اولور لسان عربده شمامه درلر یعنی
قوقلایجق دیمکدر لکن ترکیده فی زماننا تغلیط ایدوب شاماما درلر حرفا قاوندر
سایر قاونلر ایله احوالی ذکر اولنور کذلک کوزل رایحه لو اوفاق بردودلو ترنجه
دخی دستنبویه درلر فائده سی جوق در قابوغی قارنی اسیدر و طعامی هضم
ایتدیرر و معده یی قوی ایدر و یللری طاغیدر اما اتی صوق در کج هضم اولور
و اغردر بو مقوله ترنجی دائما قوقلامق دماغی اسیدر و سده لری آچار و یللرین
طاغیدر و نفسه قوت ویرر
شیرم یاغی عربیده دهن عصیر العنب درلر عملی بودر که زیت یاغیله بر مقدار
قو یو شیره یی قارشدیروب نیچه زمان کونشده طوره بعضیلر تا صولو لیغی کیدنجه
دک قاینادرلر بو یاغ قزدریجیدر مجالسیزلیغی کیدررر بو بابده زیاده نافعدر
بعضلر بعضی اشی او تلر دخی قتوب انوکله ایدرلر بویله اولانی قوی اولوب
صوقدن اولان مرضلرک اکثرینه نفع ایدر
شکر عربیده سُکَّر درلر حکیم دیسقوریدوس وهم ایدر که شکر ولایت هند
و ولایت عربده قامیش اوزرینه دوشر عسل در قامشدن جمع اولنوب طوکار
و سایر برلره الوب کیدرلر اما حکیم جالینوس دیمشکه شکر قامشدن چیقاریلور
و شکر بر کونه قامشدن صیقلور صقندودرکه تا قویو اولنجه پیشورر بعده باش
باش ایدوب طوکار و طاش کبی محکم اولور طبیعت بو مقوله شکرک طبیعتی
درجه ثانیه اولنده حار و درجه اولیده رطبدر شکر صو اطلاق اولونسه مراد
بو مقوله سی اولور شکری برقاچ کره تصفیه ایتمکله برقاچ دورلو شکر اولور
پس شول که جمله دن صاف و شفاف و پاک اوله اصطلاحا ناسده اکا نبات ددلر
بوندن اشاغه اولانه که دونا و ملیوق الحطرها لار ایریکی اولوب پاک اوله اما
شفاف اولمیه اکا ابلوج درلر و شول که بونلردن اشاغا اولوب هنوز تصقلانمدن
یوقادر او له اکا قلم درلر زیرا پرماقلر الی اوزون و زون ایدرلر جمله دن
حرارتی از اولان نباتدر بعده ابلوج بعده قلم بعده صقلوب پشمش اولاندر
و جمله دن لطافتلی دخی نبات بعده ابلوج بعده قلم در که بیاضی از اوله بو ذکر
اولنان شکرلردن ابلوج و سائردن محکم و قاتی اولان شکرلره طبرزد درلر

یعنی یالنز ایلما و فائده لو شکر دیمکدر هر برینک پاک اولماسی برقاچ کره پشوب صاف
ایتمکله اولور کذلک بمرطه و یا تازه سوز ایله دخی پاک اولور شکرلردن طبرزد و
نبات اعتداله یقین رکدر و اعتدالدن خارج اولان کیفیاتدن بعیددر یعنی حرارت
و رطوبتلری اعتدال اوزره در شکر نه دکلو اسکی اولورسه اکا کوره یبوستلری زیاده
اولور شکرده اولان جلا و پاک ایتمکلک عسلده اولاندن ازدر بدن ایچینه طالنو
یواشلغله جلا ایدر کوکسی بمشادر و ایریلکی کیدررر طبرزد اولان شکر معده ده
سودا غلبه سز بساکن ایدر و اکشیلکن صیر و طعام کیچه جک یره دو کلمه سن
منع ایدر و معده یی جلا ایدر و قارنی یومشادر اما صفراوی اولانلره ضرر ایدر
شکردن نبات و طبرزد اولانلرک یومشاتمه غیریلردن ازدر بعض سقلرده اولان
یللری تحلیل ایدر اکر طتلو بادم یاغیله ایچسلر قولنجی منع ایدر اسکی اولان شکر معده
دن بلغمی جلا ایدوب کیدررر و صوسادر اکر جوق ییسه قانی یقار اکر ساده یاغ
ایله ایچسلر سیدوک طوتلماسنه نفع ایلیه بو بابده غایتده مجربدر اکر تازه ساده
یاغدن ایکی وقیه مقداری ایله بر وقیه اسکی شکری ایلو ایدوب ایچسلر کوبک
و ایچ اغریسنی کیدرر مجربدر و لوخساعوزت ایچسه ایچروسنی پاک ایلیه اکر اسی
صو ایله ایچسلر نزله دن اولان او ازبوغلماسنه نفع ایلیه نیچه زمان بویله ایتسه
اوکسورکی و بوغازطارلماسنی کیدرر هر کون اوزر ایکی درهم مقداری ایچه لر
تلم دمشقی دیدکلری شکر و ابلوج دیدکلری شکردن قاتی اولانی بجکلو کوزقپاقلرینی
انلر ایله قاذیماغی ایودر اکر شکر ایله تو تشو لنسلر زکام فی الحال کیدرر اکر
نبات شکر یعنی اغزه قیوب صویز یوتسلر اوازی جلا ایدوب ایریلکن کیدرر و کوکسی
یومشاده و اوکسوروکه نفع ایلیه اکر شکردن کل صویی ایله جلاب ایدوب ایچسلر
هنوز عارض اولان یاوز ستمالره نافع اوله شکر خسته لره غدا الرندندر مرض
کسکن اولیجاق که هنوز عارض اولمش اوله شکردن صوق جلاب ایدرلر و یا اتی
ایدوب خوش قوخولردن قتالو و یا قتمیالر و حاجت مقداری ویره لر شکرده
غدا ویرمکدن غیری دوا اولماسی دخی واردر و جلا ایتمه سی واردر شکردن نبات
و طبرزد دیدکلری مزاجلری اسی اولانلره نافعدر و شکر قلم دیدکلری کماکان
سیتن و سلیمانی دخی درلر و اول شول شکردرکه همان صقلوب پشمش اولوب
اغاردلمش اولمیه بو مقوله شکر مزاجلری بارد و خلطلری غلیظ اولانلره نافعدر
اکر نبات و یا طبرزددن کوزلره جلا ایچون اولان سوده لره قاتسلر ایو جلا ایلیه
سبل مرضی اولان کیمسنه لره شکری غدا یرینه استعمال ایتمک و طتلولر یرینه یمک

ضرر ایدر فانید یعنی شکر پینزی دیدکلری سکری بر مقدار صو ویا افرسنه
ایله آتشده اریدوب وقوام کتوردکدن بر بیوك یکسرا وزرینه برکیدوب چکوب تا صووییوب
تورویه منهاج نام کتابک صاحبی فانیذی بویله ذکر ایلدی وحالا بو مقوله فانیذ قبیط
دیمکله معروفدر اما بونده نظر واردر یعنی بونکله معروف ایدوکی مقرر دکلدر
فانیذی پینزشکری اسمیله حرف باد ذکر ایلدك پینزشکرینك سائر شکرلردن
یبوستی واستمساکی زیاده دربیان کشیه استیلاک غلبه ایدرسه اوزرینه مایه
خوش یمشلردن یبوست دفع ایدر وبلغمدن اولان اوکسورکه نفع ایدر و
بوکرکلر کناریعنی قنزدر شکر جماعه تحریك ایدر اکر شکر قایماق قاتوب یسه لر
جلا ایتمه سی ایو اولوب جرکلو یرا مانچبانلری پاك ایلیه شکر بولنماسه جماع
ایچون قدرت حلواسی ویا تازه سود ایله بالدر
شفتالو چکردکی یاغی عربیده دهن نوی الخوخ درلر بو یاغ استیدرکسکندر قولاقده
اولان کورلدی یه نفع ایدر وبسته لرین اچار اکر نیچه زمان استعمال ایتسه لر
صوقدن اولان قولاق اغریسنه وصاغرلغینه نفع ایلیه بونکدانی چیقارماسی
طریقی سائر بیان اولنان کبیدر
شاهترّه اوتی فارسیده وعربیده شاهترج لکن فارسیده شاهتره لفظندن
تعریب اولنمشدر تره لر یعنی تازه اوتلر پادشاهی دیمکدر ایکی درلودر برینك یپراغی
زیاده کوجوك در وکوك رنکنه مائلدر وچیچکی بنفشه رنکنه مائلدر بریسی دخی
یپراغی یغیه مائل ورنکی بیاضه مائل یاشلدر وچیچکی بیاضدر ایکیسنه دخی
کوکرجین کشنجی درلر بر نبات دخی واردر اولدخی شاهتریه بکزر اما شاهتره
دکلدر اولا ذکر اولنان نباته بکزردر اما اندن سیاهلیغی زیاده ویپراغی اینجه
دکدر پلینه مشابهدر طوغری بالدری وسیاهه مایل بریره دورلمش چیچکی
واردر اینجه نك کوکی واردر اجیلغی وقابضلغی بللو لذتی یوقدر ودیجه سی
چرکیندر اوتلایان صغری قتل ایدر شاهترّه نك ایوسی اولدر که یشل وتازه
اولوب چیچکلنمش اولا وبر مقدار قابضلغی ودلی بوزوب اجتماسی اولا شاهترّه
نك قوتی بللو حرارت وبرودتدن ترکیب اولنمشدر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده یابسدر
سدوك ایله صفرا ایندورور وسده لری اچار وجکر ضعیفلکن کیدرور
صقندوسی کوزلردن وافر یاش ایندرمکله کوزلری کسکن ایدر اکر قوینده
ودوکوب صو ایله قارشمش شراب اوزرینه اکوب ایچسلر معده یه قوة ویرمکه
ایو اولور قانین یورتمکه دخی ایودر ماء عسل اوزرینه اکسه لر ویا عسل ایله

یوتسلر بو مقوله نفع ایدر اکر صقندوسنی صمغ ایله قرشدیروب کوز ایچنده بتن
قیللی قوپاروب برنته قویسه لر بتمه سنه مانع اوله ودماغدن غلبه سر کیدر
ویانمش اولان خلطلری چیقارر وسودادن اولان مرضلره شفا اوله معده یه
قوت ویروب دباغت ایدر وطعام اشتهاسز اولیاندرو قانی صاف ایدر صقندوسی
یانمش اولان صفرا اخلاطلرینه زیاده ایندیروب چیقارر طوزلو بلغم وصفراو
قان یانماسندن اولان کچیکی واویوزی کیدروب نفع ایدر پشمیشندن مقدار
شربتی بشدرهمدن اون درهمه دکدر وجرمندن اوچ درهمدن بش درهمه دکدر
اولی بودرکه صاروهلیله ایله ویره لر زیرا اطلاقه ضرر ایدر اصلاحی بودرکه
صاروهلیله ایله اوله وصقندوسندن مقدار شربتی دوردت وقیه دن طقوز وقیه
مقدارینه دکدر شکر ایله طتلو ایدوب ایچه لر اکر سرکه ایله یسلر قوصماغ
ساکن ایلیه وبلغم سببی ایله اولان کوکل بولانماسن کیدرر طوتیلوب قالا فضلا اوندن
معده وبغرسقلری پاك ایدر اکر قوردی اوتلوغن صو ایچنده اصلادوب اول
صو ایله باشی وصقالی ییقاسه لر کهلهٔ وقوکاقلری وسرکه وسائر ایچنده اولان
اوفاق نسنه لری کیدرر اکر صقندوسی ایله حنا یوغوروب حمامده انوکله سوریتسه لر
کچیکی واویوزی کیدرر اکر پشمیشندن صوبی ایله مضمضه ایتسلر دیش اتلرین
پکیدوب دلده واغزده اولان حرارتی کیدرر اکر صقندوسی ایچنده تمر هندی
ازوب استعمال ایتسه کچیکه واویوزه نفع ایلیه ومعده یه قوت ویروب جکرده
اولان سده لری اچا اسکیدن اولان سیتمالره وکچیکه نفعدر بدلی نصف
وزنی سنامکی وثلث وزنی صاروهلیله در
شَنَابْ عربیده شب درلر طوزکبی بیاض وشفاف جسمدر معروفدر ولایت
مصر وولایت عجم دن ونجوان وکرخ وارمنیه ویمن ولایتلرینده وجوق یرلرده
بولنیور شاب جوق درلو اولور اما علم طبده استعمال اولنان اوچ درلودر
بریسی چاتلاق اولاندر بریسی دخی دکرمیدرکه مدحرج دخی درلر وبریسی
دخی رطبدر اول ذکر اولنان جمله دن ایودر انکدانی ایوسی اولدرکه تازه و
بیاض وبیاضلغی زیاده اولوب اکشیلکی ظاهر اولوب دلی بوزوب اجیده بواکی
وصف ایله سائرندن بللو اولور اما دکرمی اولان ایوسی اولدرکه دکرمیلکی کندو
دن اولوب صکره دن اولمش اولمیوب بولانیق ولچنده طاش وچرکی اولمیوب
تیز اوفاقلانه ورطب اولاندن ایوسی اولدرکه یومشاق اولوب یاشلوقده وقویو
لنوب اقماقده اجزاسی برابر اولوب رایحه سی اوله درلرکه یمندن کتوردکلری

شب صودر بر طاغدن طملار ییرم ایند که طوکادر بو کلام انکار اولنور دکلایدر
صحیح اولسه جائزدر شب جوهر ارضی کثیره دن و صودن در و بعض حرارتی ظاهر
ترکیب اولنمشدر طبیعت بعضلر دیمشلر طبیعتی بارد در اما ظاهر بودر که طبیعتی
حاز و یابسدر لکن حرارتی یبوستندن چوقدر درجهٔ ثانیه یه ایرشمکه قریبدر
کوزده اولان پردهٔ جلا ایدر و بثور لبنیه دیدکلری و غاق چبانلری قوپاردر
و هر یرده اولورسه زیاده اولان انی اریدر کیدرر طاغیلور اولاشور
اولان مقوله سی چبانلری منع ایدر اوکادورقان اقوب کلدوکی ییرم توغله
قانی طوتار اما ایچمکله دکلدر اکر عسل ایله قاریشدرسلر قلاغه نفع ایدر
اکر چوبان دکنه کی صقند وسیله قریشدرسلر قولاقلرم ماده لر اقماسن منع
ایدر اکر اصمایپراغی و ماء عسل ایله قریشدرسلر ایریکلو و یوزه و کیچیکه و طرناق
لرده اولان بیاض نشانلرم ذوکسه لر نفع ایلیه اکر بالموجی ایله بوغودوب
داجسر دیدکلری چبانه که طرناقلر دیبلرینده اولور قوسه لر کیدرر اکر برجزء
سرکه و برجزء مازو ایله برابر قریشدرسلر اکله مرضنه ایو ایدر اکر اندن برجزء
و طوزدن برجزء ایله قاریشدیروب طاغیلور و اولاشور مقوله سی اولان
چبانلرم اورسلر چبانلری طاغلماقدن منع ایله اکر صو ایله ازوب اصلاتوب
باشه سوروب صوسلر کهله لری قیره صوبی نتش یا نعینه ایودر چرکین
رایحه سی اولان قولتوقلرم سوروب بولاشدرسلر رایحه کیدرر اکر بوکه
پارم سنه قویوب جماعدن اول رحم اغزینه قوسلر صولری قوریدوب که لکه
مانع اوله اکر دائما بویله ایتسلر قارینده اولان اوغلانی چیقارر او زرینه اکمکیله
و غرغره ایتمکله و طشردن او زرینه سورمکله دیش اتلری و دیلچوك و اغز و
قولاق طوزلرنده اولان شیشلرم نافعدر اکر اوینیان دیش او زرینه قیوق
طوسلر دیشی طوتوب محکم ایلیه اکر یلان اغزینه شابدن اوفورسلر و یاخود
اغزنده شاب اولان کیمسنه توکروکندن یلان اغزینه طملاتسه لر یلانی قتل
ایدر خاصیتندندر اکر شابدن بولانیق صو و یا بولانیق شراب ایچنه براق
سلر از زمان ایچنده صاف ایلیه اکر بصدق التنه قوسلر اویخوده قورقماء و
خودلدامغی کیدرر شابدن ایچمك زیاده ضرردر ایکی درهم مقداری زیاده
اوکسورك و قودیلوق ویرور او یکنه ضرر بلکه سل مرضنه ایلتوب تیز هلاك ایلیه
علاجی قایماق و تازه سود و پینیر شکری ایله در

شقاقل مهر سلیمان اسم نبطیه در شقیقل دخی دیرلر بر نباتکوکلریدر

بعضیلر دیمشلر بیانها و جنك كوكیدر اما بو كلام غلطدر اخر نباتك كوكیدر
نباتنك یپراغی فردمك یپراغنه بكزر كوكلری یکه شقاقلدر پرماق قالیکلو
غنده و دخی قالیك و اینجه و اوزون و بعضی یرلری صقیلوب بوزلمشدر
و قامیشی نخل یعنی ایریق دیدکلری نبات قامیشی کبی بوغملودر بیربوینه
یقین هر بوغومی او زرنده بر یپراق واردر چیچکی ابتداسنده چیقار
چیچکی قامیشی اوجنده بنفشه کبیدر اما بیوجکدر چیچکی بضکرم نخود
قدر سیاه تخمی اولور که ایچی سیاه و یلشك طتلو صو ایله طولودر کوکی
طتلودر بر مقدار حرارتی دخی واردر کونکلو یرلرده و چوق اغاجلو یرلرده
اغاجلر التنده و یاش یرلرده بتر جمع اولنماسی تخمی زماننده در زیرا اول
زمانلرده ظاهر اولور طبیعتی درجهٔ اولیده حاز و اخرنده رطبدر جماعه تحریك
ایلیچیدر ارقیه قوت ویرچیدر اچروده اولان صوقلری دفع ایدر بوکرکه
لری و معده و جکری استی ایدر اما معده یه تخمه موافق دکلدر اشتهاه دوشورر
عسل اصلاح ایدر اولی بودر که عسل ایله مربا ایده لر بو تقدیرجه روحکر
زیاده ایدر روحلرم قوت ویرر جماع ایچون بدلی بوزیداندر حرف سینده
سمز لیك اونی کوکی درسمز مجدك بعضیلر مثلی دارچین و بعضیلر فستق در

شلغم شلجم دیرلر سین ایله سلجم دخی دیرلر بستانیسی اولدیغی کبی بیابانیسی
دخی اولور بستانیسی بوکلکده قارپوز و قاوون قدر اولور بیابانیسی دخی ایکی
درلودر بریسی بیوکدر و یداقلری دخی اوزون و چوق اولور اکین یرلرنده
بتر یپراغی دوز و یصلغی از اولور باش پرماق یصلغی قدر اولور قلیفلر
ایچنده یمشلری اولور قلیفلری ایچنده سیاه اوفاق دانه لری اولور دانه
لرینك ایچی بیاضدر کوکی اغاجلر کوکی کبی اینجه در بر صنفی دخی یغمورلو اووالرده
و کوللریاننده بتر کوکی خیاردکلو اولور یپراغی دخی بستانیسی یپراغی کبی
کسك در لکن ایری دکلدر و اندن اینجه رکدر و اولندن اخرینه دك کرتلمشدر
بستانیسنده حرارت از و رطوبت چوقدر بیابانیسنك اولکی صنفنك تخمی
بشرهٔ پاك ایدب قیزاردر و کوزل ایدر اکره بستانیسنك اینجه جك اوزون
کوکلرندن الوب و دوکوب طلاق زحمتی و یاخود کوجله افشان زحمتی اولان
کیمسنه عسل ایله یسه نفع ایدوب شفا اولا مجربدر اکر شلغم تخمندن بیونه
اصوب کتورسه لر برون ایچی شیشنه نفع ایده مجربدر شلغم صو اطلاق
ایتسلر مرادقاربوز کبی بیضی اولان کوکی اولور او لمقوله سی بولی ادرادیدر

اما سركه لوسی یعنی تورشوسی ادرار ایتمز وچوق غدا ویرور وارلیك صوین تحریك ایدر زیرا شیشرمه سی واشی یللر پیدا ایتمه سی واردر اما هضمی كوجدر جماعه تحریكی ایچون تخمی یكدر تخمنك طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار و درجهٔ اولیده یابسدر شلغم ترشیسی جماعه تحریك ایتمز لكن اشتهاء اچوب طعامه اشتهاء كتورر اكر خردل ایله اولورسه اول تقدیرجه جلا ایتمه سی دخی واردر اكر صو ایله پشورلوب صویندن نقرس وصوقدن والازجاتلاغی لرلهو زرینه دوكسه لر ایكیسنه دخی نفع ایلیه اكر شلغمدن ویاخود سپرلغندن ویاخود تخمندن دوكوب یاقی ایتسلر بو فائده ویره پیراغنك اوفاق بودكلری بولنادراایدر بو خصوصده سائر اجزاسندن زیاده در شلغم تخمی بجلن زهر ایچون اولان دوالره كیرور شلغمك كباب اولمشی جماعی تحریك ایتمكده سائردن زیاده در اما پشورمه سنده مبالغه ایتمیه لر اكر صو ایچنده پشورلوب صفرا سببی ایله كچكلی اولان اعضا ایچنه طالدرسلر نفع ایلیه شلغم یللریراز ایتمك استینلر یدكدنصكره اوزرینه برمقدار سركه لو كمیون بیه لر سركه وخردل ایله اولان شلغم ترشیسنده یللر یوقدر بعضلر شلغمی خمیر ایچینه قیوب پشوردوقلری یرلر بو مقوله سی هضم اولور وككردر وجماعه تحریك ایتمه سی سركه لوسندن زیاده در زیرا خمیر ایله یللری كیدوب ایرلماز

شقایق كوكی یونانیده فاوینا درلر عود الصلیب دیدكلری مشهور كوكك نباتنك برصنفدر دیار مغربده چیچكینه وَرْدُ الحَمِیر یعنی اشكلر كولی درلر بالدری ایكی قارش اوزادر بر نباتدر وافر پیراقلو بداقلری اولور ایكی صنفدر بریسی اركك وبریسی دشیدر اركككنك پیراغی جوز پیراغنه مشابهدر دیشی پیراغی بیان كرفسی پیراغنه مشابهدر بالدری اوجنده تازه بادم قلفلرینه بكزر قلفلری واردر قلیفی ایچنده قان كبی قزل انار دانه لرینه بكزر اوفاق وچوق چوق دانه لری واردر دانه لرینك اورتاسی سیاهه مائلدر اركككنك كوكی بیاض اولوب پارماق قالكلوغنده وبرقاریش دكلو اوزار طبیعتنده قابضلق واردر دشیسنك كوكی بداقلودر بداقلری پلیده بكزر یدی ویاسكز اولور اما فاوینا حوا طلاق اولندقده مراد اركك كوكی اولور طبیعتی حار ویابسدر تورو چیچكی ایوسی دوكوب سیدر اكر ماء العسل ایله درهم مقداری ایچسلر حیض قانن یوریده اولی بودركه زیاده دوكوب ایچه ایرلر جكری وبوكركلری پاك ایدر اكر كلكره

شراب ایله پشوردوب وشكر ایله طتلو ایدوب ایچسلر اسهالی طوته وصرع مرضنه شفا اوله بعضلر دیمشلر اوزرینه اصوب كتورنكله دخی صرعه شفا اوله عود الصلیب اوفادلسه كوكلری فاوینادن برصنفدر بعضلر دیمشلر غیریدر عود الصلیب وفادلسه ایچنده حاج كبی بر بریزادقودی كسمش چزیلری اولور بعضلر دیمشلر بو مقوله سی اركك دراما دیشی سنده حاج وشكلا بللوط كبیدر اكر اندن شراب ایله ایچسلر قارین اغریسندن نفع ایلیه اكر یمشنك دانه لرندن اون بش دانهٔ سیاه وقابض شراب ایله ایچسلر رحمدن چوق قان كلمهٔ طوتمه یمه سی معده اغریسنه نفع ایدوب معده ده اولان یانغینی والجیلغی كیدرن واوغلانجقلرده صو یولنده اولان طاشلری كیدرن دانه لرندن شول سیاه لركه بنفشه رنكنه مائل اوله اولمقوله دن اون بش دانه سز ماء عسل ایله استعمال ایتسلر كابوس یعنی اغرباصماق وصرع وبوغلماق مرضلرینه نفع ایدر بعضلر دیمش نافع اولانی ایچون دشی سیدرودلركه دمود ایله یعنی بچاق وغیری دمور آلت ایله كسلدكده تاثیری وخاصه سی باطل اولور یوزده اولان سیاه نشانلری جلا ایدوب كیدررو نقرس مرضنه نفع ایدر دوشمكدن واورلماقدن اولان برهلری ایو ایدر یمشنی یاقوب بخادینه طودماق صرع ودیوانه لیك مرضلرینه نفع ایدر اكر یمشنی اوغلانجقلر قلاده سنه اصدقلری دشلر وكمكلر وغیری لنسنه لرایله دیزوب اوغلانجق كتورسه اوغلانجقدن قورخو ویرامانلغی كیدرور اوغلانجقلرده شیشلر اولماسی كیدرن یمشندن اولان یاغه مسك وزعفران قاتوب سدف صو یله صرع اولان كیمسنه لرك بورنندن ایچروقودلر انلره نفع ایدوب ایو ایدر اكر بو كوكی دوكوب وازوب برز ایچینه قویوب صرع مرضی اولانلر دائماقوقلاسلر زیاده نفع ایلیه بعضلر دیمشلر اكر كوكی واكر یمشنی یاقوب توتسو ایدنمك هر مرضه نافعدر اكر بیابانلرده یوریلر اوزرینه اصاقوسلر انلردن هر افتلری منع ایلیه وبو شقایق كوكی معده یه ضرر ایدر كثیره اصلاح ایدر كوكن استعمال ایتمكده بر مثقالدن زیاده ایتمیه لر

شام فستقی اكر اغاجی واكر یمشی ایكیسی دخی معروفلردر طبیعت اغاجی جمیعا اجزاسیله حار ویابسدر اما فستق ایچی درجهٔ ثانیه ده حاردر ورطوبتده معتدلدر حرارتی سببی ایله برمقدار رطوبتلری قوروتمه سی واردر فستق جفتی یعنی یمشنك اوزرنده اولان قابی درجهٔ ثانیه ده حار ویابسدر و یبوستی قویكدر ولپچینه یاپشمش اولان قزل قابی درجهٔ ثانیه ده یابسدر

قالی

وحرارت ویرودتده معتدلدر فستق ازغد اویرودچاق اوزرنده اولان
قابوغی ولپچینه یاپشمش اولان قزل قابوغی ایکیسی دخی معده‌یه نافعدر
ومعده‌یه قوة ویرور اسهالی زیاده طوتجیلردر خصوصا قالی قابوغی بوبابده
زیاده تاثیر ایدر فستق چیمنک اغزدایچه‌سز خوش ایدر ودیشدیبلرین
محکم ایدر ومعدهٔ اصلاح ایدوب هضمنی قوی ایدر هوا ووبا فسادنی اصلاح
ایدر شول وجهله که شکر ایله اندن شراب ایدوب ایچلر فستق یمک زهرلو
جانوردلر اصرماسنه وصوق زهرلره نافعدر ینیلان ایچلردن فستقدن
زیاده معده‌یه نافع نسنه یوقدر اوزرنده اولان قزل قابغی ایله ییوب تا
اوزرنده اولان قالی قابوغندن برمقدار چیمنک شرطیله معده‌یه نافعدر
اما قابوقسز ییسلر معده‌یه ضرر ایدوب معده‌ده اولان طعامی دخی بوزوب
امتلا ایدر فستقی شرطیله یمک جکرده رطوبتدن اولان اغریلرینه نفع
ایدر ومعده اغزینی قوی ایدر وکوکل بولانماسنی کیدرر قلبه دخی برمقدار
قوت ویرمه‌سی واردر یمه‌سی بغرسق اغریسینی کیدرر یوقاروسنده
اولان قابوغینی چیمنک صوسزلیغی وقوصماه کیدرر فستق ایچینک یلغی
بالخاصیه معده‌یه ضرر ایدر کذلک جوق فستق یمک شهری یعنی قوردر
اشنی دیدکلری حرارتی پیدا ایدر اصلاحی بودر که برمقدار سرکه ایچه‌لر
ویاخود اکشی انار دنچیچنیه‌لر ویاخود اکشی زردالو ییه‌لر

شنخیار عربیده قثاء درلر خیار اصنافندندر ایکی درلودر برصنفنه کاذرونی
درلر وبوصنف ایری واوزون اولور اول بهارده بتر ایچندن تخمی ازدر واتلودر
برصنفی دخی واردر که یاز اخرلرنده بتر اکا نیسابوری درلر بونک تخمی جوقدر
واولکیدن طاتلودر وایودر طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده بارددر رطبدر ایچی حرارتی
ومعده یانغینی وصفراء وصوسزلیغی ساکن ایدر تخمی سیدوک یوللرین ییقار
وصفراء سدوک ایله چیقارر خیار تخمندن شنخیار تخمی سیدوک زیاده ایدر
رایحه‌سی ضعف اوزره اولماغله روحلره ازاجق قوت ویروب اویاندرر دیرلر که
شنخیاردن شولکلاجی اوله انسانی قتل ایدر ولوست قابوغین یمک کرندر
مک پیدا ایدر یرامازدر یل وقولنج پیدا ایدر وکوکس پرده‌لرنده دخی کرمک پیدا
ایدر وبوش بوکرلر اغریلرین حرکت کتوردر اما خیاردن خفیفدر ومعده‌دن
اینمه‌سی تیزدکدر اوست قابن یمک مراد اولندقده اولی بودر که محکم سیلوب
سیره‌لر که اوزرنده توزی واوفاق تولری کیده وشولکه سرکه ایله ترشی اوله قابضدر

فراجلری اشی اولانلره ضرر ایتمز الا مکر که جوق ییه‌لر اما فراجلری صوق اولان
لره انفع بودر که ازیوب اوزرینه جوارش کمونی ویاخود جوارش ایوم ییه‌لر که
انلره نفع ایلیه محصل کلام بودر که هر نسنه که طبیعتی بومقوله اوله مثلا خیار
وقباق کبی ذکر اولنان جوارشلر انی اصلاح ایدر اما فراجلری اشی اولانلره
اصلاحه محتاج اولمازلر مکر که جوق استعمال ایده‌لر ییسه انلره اولی زمانده اصلاحی
شراب ایچوب برمقدار رزاریانه چیکنیه‌لر اکر شنخیاری ییوب معده‌ده ویا طمرلرده
هضم اولمیوب بوزیلورسه صاحبنه ضرر ایدوب کوج مرضلر تحریک ایلیه کاه اولورکه
قتل ایلیه اکر عسل ایله ییسلر فاسد اولمادن وبوزلماقدن منع ایلیه کذلک اوزرینه
قوری اوزوم ونانخواه ییسلر فاسد اولمادن منع ایلیه خرمادن اولان طتلو ایله
ییسلر فراجی اصلاح ایدر لکن فاسد اولیجاق یرامازدر اکر قوری ییراغندن صفرا
دن اسهالی اولان کیمسنه‌یه ایچورسلر نفع ایلیه

شوکت مبارك ابرهیم دیکنی پیغمبر دیکنی بوغه دیکنی یونانیده فرصمنه درلر
حرف الفده ابراهیم دیکنی اسمیله بزانی بیان ایلدك اول محله نظر اولنه

شوکت مصری مصر شوکتی سنط اغاجی اقاقیا دیکنی عربیده قرظ درلر بردیکنك
اسمیدر بیوکلکنده اغاجدر دیمکه برابر یداقلری طوغر وبتمز اکیلوب بتر وبیاض بالدر
لری اولور قوچایوب اسکی اولدقده ابنوس کبی سیاه اولور اهل مصر بودیکنك یمشنه
صاد ایله وسین ایله داخی صنط وسنط درلر ییراقلری الما اغاجی ییراقلرندن کچک کچکدر
بوکرلجه فلیفلری کبی فلیفلر ایچنده ترمس دیدکلری مصر بقلاسی دانه‌سی کبی قزل
دانه‌لری اولور بواغاجك ییراغی وتمام کمالن بولمامش اولان یمیشی ایله دباغلر
دریلر دباغت ایدرلر بیاض چیچکی واردر یمشنك عصاره‌سی اقاقیا دیدکلری دد
عصاره‌سینك ایوسی اولدر که خام یمشندن صقلمش اوله عصاره‌سی حرف الفده
ذکر اولنمشدر زیرا اقاقیا انوك باشقه اسمیدر طبیعتی بو اغاج جمیعا اجزاسیله
بارد قابضدر اکر ییراقلرین ودیکنلرین صو ایله پشوروب کوشلمش اولانك یرلری
اوزرینه دوکسه‌لر محکم ایلیه اکر ایچسلر اسهالی طوتا اکر ییراغی ایله زیاده بیولك
واقاد اولان یاره‌لره یاقی ایتسلر اقماسی طوته وبتشدوره اکر شیشلره یاقی ایتسلر
طتوب زیاده شیشرمیه بواغاجك کوکنده جلا ایچیلك واردر اکر دوکوب دیشلری
انوکله اوسلر ویاخود مسواك ایدنسلر دیشلر جلا ویروب محکم ایلیه ولونی کوزل
ایلیه

شکر قامیشی عربیده قصب السکر درلر مصر وفدر شکلا صورة طاروسی دیدکلری

دارویی بکزر بعضلر دیمشلر اصلی اولدر یعنی اندن تربیه اولنوب شکر قامیشی اولمشدر
بعضیسی بیاض و بعضیسی صارو اولور و کونشدن قیزاردر شول جهله که اوست
قابوقلرین صیوب کیجه ده اوزرینه چه یاغوب اوزرینه کونش دوقندقده قیزارر
کاه اولور قیزارماسی شول وجهله و شول مرتبه اولور که کورن سیاهدر دیر
بعضلر دیلر اولا ظهوری هنددندر بو قامشدن شکر صقیلور صقند و سنه
عصیر السکر و عسل القصب دیرلر صقندوسندن شوله که طوکمش اولور کاقند
دیرلر کاه اولور اریه اوینله طوکدور دیرلر طائفهٔ عرب اول مقوله سنه مقنود
و مقند دیرلر بعضلر دیرلر فانیذ دیدکلری بودر اما بو کلام غلطدر شکر عند الله
اوزره حاردر رطبدر ملطفدر بدنه موافقدر اوبکن و بوغاز و کوکس
ایریکنه نافعدر و بونلرده اولان رطوبتلری جلا ایدر و بولی ادرار ایدر
و شیشرمک و یللر پیدا ایدر خصوصا طعامدن صکره یسلر زیاده ایدر اکر
کباب ایدوب یسلر شیشرمه سنی و یل ایتمه سنی ازاله ایلیه بر مقدار جماعه تحریک
ایدر طبیعتی بو مشاده قوصماغه تحریک ایدر انوکله قوصماق ایودر خصوصا اوزرینه
ایلیجاق صو ایچوب بعده بر یللق شیره و غنه بولایوب انوکله بولاندیروب قوصادلر
زیاده نفع ایدر و صوق و یبوست و حرارت سببی ایله اولان اوکسوروکه نفع
ایدر اکر کباب ایدوب یسلر صوق اوکسوروکه نفع ایلیه و معده ده اولان یلانغنی
کیدررد و قاوغی بویوب پاک ایدر بعضلر شیشرمه سنی و یللرین شول جهله
کیدررکه قابوغین صویوب اتی صو ایله یودر بعضلر بر ایکی کره صوده قیناددر
یمه سی معده یه کوشکلک ویرور اما جوق یمه سی اشتهایی بوزار امتلام یمه سی
قوجه لره ضرر ایدر

حرف الصاد

صاردیلوق اوتی طلاق اوتی لسان بربریده المیلیس دیرلر بودوا دیار مغربده
افریقیه و مغرب اقصی ده معروفدر انده جوق بولینور قامتی انساندن یوکسک
اولور براغاجدر بداقلنوب یصی لنور دیپراغی پیشل قرسین پیراغنه بکزر
یمشاقدر سرو قوزاغی قدر پیشل یمشی واردر تمام کمالن بولدقده سیاه اولور
یمشاراغاجی غایتده پک و قویدر مکتری یعنی اوفانغنک ایچی صارویه مائلدر
ازاجق قرمزلغی دخی واردر بو شجردن استعمال اولنان قابوغیدر طبیعتنک قوتی
ازاجق حرارت و زیاده جه صوقلق و محکم قابضلقدن ترکیب اولنمشدر اکر
صو ایچنده اصلانوب قوتی صویه چیقوب صو متغیر اولدقده اول صوی ایچسلر

صاقز عربیده مصطکی دیرلر

صارونغی استسقا مرضن کیده ره مجربدر کذلک قابوغزات ایله پشوروب اتی
ییوب شوروا سن ایچسه لر بو فائده لری ویره کاه اولور قابوغندن ایکی درهم
مقداری ایچسه لر جکره و طلاقه قوت ویروب سده لرین اچار پشورلمسی
دخی بویله در

صاریجه چیچک کیفلوجه اوت عربیده انس النفس دیرلر قامتی و پیراغی جرجیره
بکزر بر نباتدر صارو چیچکی واردر اوفاق طاشلو یرلرده و بهار ایامنده بتر
طبیعتی حاردر دیشی قیون بو نباتی اوتلاسه سودی اینوب اقار اکر اوتلیان
قیونک سودندن ایچسلر نفسه فرح ویره اکر بو نباتی پیشوروب صوین ایچسه لر
شراب ایچن کیمسنه کبی شاذ اولوب غم و غصه کیده سرخوش و محمود ایتمیه
اکر بو نباتی دوکوب صوین صقوب شکر ایله شراب ایتسه لر سودادن اولان
یرامان فکرلره نفع ایدوب کیده ره بو بابده بو شراب زیاده تاثیر ایدر چیچکده
دخی یمکله بویله ایدر

صوغان عربیده بصل دیرلر طبیعتی درجهٔ رابعه ده حاردر و درجه ثالثه ده
یابسدر رطوبتی فضلیه سی یعنی سکیمیوب قالور غلیظ یاشلوغی واردر انکچون
درکه بلغم پیدا ایدر تازه سنک رطوبتی اسکیدن جوقدر و حرارتی
یبوستندن ازدر صوغانک جرمی یعنی کندوسی غلیظدر اکر کتورنسه لر طمرلر
اغزلرین احوب قانلری اقیده اکر سرکه ایله یسلر اولا زیرا و زرینه و کونشده یاقی
ایتسه لر کیده ره اکر داء الثعلب اولان یر اوزرینه صوغان ایله محکم اوسه لر
تیللری تیز بتوره بو بابده دکز کوکندن زیاده در صوغانی صیقلوب صو ایله
کوزه چکسه لر غلیظ اولان خلطلردن و رطوبتدن اولان کوزقراروب کورمه
مکه نافعدر و کوزه صو اینمکه ابتدا ایتسه اکا دخی نافعدر صوغان یللر پیدا ایدر
و شیشرر قوری صوغانک شیشرمه سی تازه اولاندن ازدر بیاض اولانک
ضرری قیزل اولاندن ازدر اکر صوین صقوب دماغدن رطوبت اینمه سندن
یشاران کوزه چکسه لر یشارمه سن کیدروب قوریده اکر صولپچنده ویاخود
کباب ایدوب پشورسه لر یاوزلیغی و اجیلیغی کیده و صوغان لذاعدر یعنی اجیلیغی
ایصیرور دیمکله و قوقولامق ایله اشتهای طعامی کتورر خلطلری اینجه ایدر اریدر
صوساد کوکلی دوندورر قوصدورر قارنی یومشادر اکر صوغانک قابن صو یوتز
زیت یاغی ایچنده بولایوب فتیله کبی ایدوب اشاغیدن کتورنسه لر بواسیر
دیدکلری چبانلره واردر نه نفع ایدر یعنی طمرلر اغزلرین اجوب قانن یوریده

اکر صوغانی صغوب صوینه عسل قاتوب کوزنده ارغامادیدکلری چبان اولانز ویاخود
ضعف بصری اولان کیمسنه لر کوزلرینه چکسه لر کلی نفع ایلیه ارغامادیدکلری
چبان کوزك بیاضنده اولورسه قزل کورینور کذلك ماماليوس وماغاليوس
دیدکلری چبانه دخی نفع ایدر ماغالیوس کوزه صو اینمکن ابتداسنده عارض اولور
چباندر اکر انوکله طماغه سورسه لر بلغمدن اولان خناقه نفع ایلیه اکر بوروندن
دن ایچرو قوسه باشی پاك ایلیه کاه اولورکه صوغاندن وصویندن بر مقدار عسل
وطوز وسدف ایله یاقی ایدوب قدوز طلادوغی بیره اورسه لر نفع ایدر اکر بر ضرر
اوزرینه صوغان ایله طلا ایتمك مراد اولنورسه بارود دخی ضم ایدرلرکه فائده
سی تیز ظاهر اولور اکر بارود بولنماز ایسه طوز ایله ایدرلر اکر طوز ایله شول
یوکسك سکلی وزرینه طلا ایتسه لر که لسان یونانیده لیثو ادلر اول سکلی
کیدررم برص بر عضوده ویاخود اکثر بدنده سوء مزاج بارد ویاخود بلغم عضوه
غدا اولان قانی اوزرینه غالب اولماقدن اولان بیاض لکه در لرنجق ابیض
سببی دخی بودر لکن بونك ضعیف رکدر اکر صوغان صویی وتاوق ایچ یاغیله
مرهم ایدوب ادوك ویشماق طارلغندن ایاقده دری صیرلسه اوزرینه اورسه لر
نفع ایلیه اکر یالکوز صوغان صویندن قولاق ایچینه طلا ایتسه لر قولاق اغریغنه
نفع ایدوب چکلدیسنی کیدررم ویاك ایتمه سی ایله ایچندن ایرینك اقماسن کیدررم
وقولاقده قالان صودن دخی نفع ایلیه اما چیك صوغان یمك باش اغریدر
وچوق یمك لیثرغس مرضنا وغرادر لیثرغس دماغ یوللرنده قوقمش بلغمدن
شیش اولمغله اولان اونوتساقلغه درلر صوغان ادرار بول ایدر پشمش
اولیجاق دخی زیاده ادرار ایدر وجماعی زیاده ایدوب جماعه اشتهاء تحریك ایدر
خصوصا صو ایله قینادوب یسه لر زیاده تحریك ایدر صوغانی چیك ایکن قوقو
لامق دماغده اولان سده لری اچار وبخاری تحلیل ایدر صوغانی چوق یمك
معده نك جرمنه یاپشور یرامازخلطلر پیدا ایدر یمك ایچون ایوسی اولدرکه
صوغانك ایری وبیاض اولانندن الوب طوزلو صو ایله بر قاچ کره محکم بیقایوب
بعده سرکه ایله پیشوره لر بعده اوزرینه مایه خوش انار صودر الرغزدن صوغان
رایحه سن کیدرمکه علاج بودرکه قاورلمش جوز ویا زبت ویاساده یاغیله
قاورلمش پینیر ییه لر صوغان یمك سفرلرده نافعدرکه کونه کونه صولرو هوالر
ضررن دفع ایدر صوغان رایحه سی یرامازقوقولر ویاش اولان وبالو هواء
منع ایدر اکر صوغاندن سائر طعام ینور کبی غدا اولمق اوزره چوق ینیوب بلکه

ازلجق دوا کبی ییه لر بدنی قزدرر وفضلاتی یعنی سکمیوب قالان نسنه لری اینجلدوب
یلمشك اولان خلطلری قطع ایدر واکشی ککرمه کیدررم شام شریفده ناحیه
عسقلاندن کتوردکلری صوغانك سائر یرلرده اولان صوغانلردن رطوبتی زیاده
در وحرافتی یعنی تیزلکی واخیلغی ازدر انکچوندرکه بو صوغان بغرسقلرده صوغجان
پیدا ایدر سائر صوغانلر ایلمز اکر صوغانی یاغلو چرب نسنه ایله پشوروب ییسه لر
کوکسی واویکنی یلمشك اولان خلطلردن پاك ایلیه اکر بیاض اولان صوغانی ایچ
یاغی ویاساده یاغ ویا یمورطه صاروسیله پشوروب محکم قاردشدیروب یاقی ایدوب
اغریسی اولان اوتراق یرینه اورسه لر نفع ایدوب مشیشلرینی تحلیل ایلیه اکر چیك
صوغانی طوز ایله محکم ازوب باشده اولان قروح شهدیه یعنی طتلو اویوزدیدك
لری یره اورسه لر پاك ایله کذلك صوینی طوز ایله اوزرینه اورسه لر نفع ایلیه
اکر چیك صوغانی ازوب بدندن بر یره اورسه بدندن قانی طشره چکوب اول یری
زیاده قزل ایلیه چیك صوغاندن ایو غدا حاصل اولماز اما پشورلمسی نقدر تکرار
اولورسه غدا ویرمه سی زیاده اولور صوغانی چوق یمك چوق اویودور واغز
یاریز چوق ایدر وزهرلر ضررین دفع ایدر بعضلر دیمشلر صوغانك زهر دفع
ایتمه سی انکچوندرکه صوغان غلیظ ویاش خلط پیدا ایدرکه زهرلر قوتن کیدرر
صوغان یرقان یعنی بدن صرارمه سن وقرارمه سن تحلیل ایدر اکر صوغانی سرکه
ایله ییسه لر معده یه قوت ویروب اشتهاء طعامی زیاده ایچار وقوه هاضمه کسکن ایلیه
وصفرا وبلغمدن اولان قوصماء منع ایلیه وباش طرفنه بخار ایتمه سی وصوصاتمه
ازاولا سرکه ده نقدر اسکیوب چوق طورسه بخار ایتمه سی وصوصاتمه سی اکا
کوره ازلجق اوله اکر اسهال ایچون اولان دوالر استعمال ایدنلر مقعدلرینه کوکلیدوبن
کیمسنه چیك صوغان قوقولاسه ساکن ایدوب قوصدرمیه اما حار المزاج اولان
کیمسنه لرك صوغان رایحه سی باشلرین اغریدر اکر ییسه لر زیاده ضرر ایدر اکر
اتی صوغان ایله پشوروب ییسه لر ات چرهلو کندن اولان اغریغی کیدررم صوغانی چیك
ایکن یمك باشه وکوزه ضرر ایدر خصوصا طوزلو اولان نسنه لر ایله واکشیلر
ایله اولان پرورده لر ایله ییسه لر زیاده ضرر ایلیه لایق بودرکه بونلر ایله استعمال
اولنمایه الا مکر که معده سنك ایچنده چوق بلغم اولوب ویا معده سنك جرمنه سکمش
بلغمدن اشتهاسی اولمیان کیمسنه استعمال ایلیه جائزدر صوغانك ضررن هندبا
دفع ایدر وصوغان ییندکدنصکره حیلی زمان کچوب اکشی یوغرد ایرانی ایچمك
دخی دفع ایدر

صادی سوسن صادی لاله کوزجکدی یونانیده ایماروقالیس دیرلر صاحب
کتاب ایدر شرف الدین قاضی فاضلک اوغلی بنی بوکا واقف ایلدی وذکر ایلدیکه
انی شامدن مصره اول کتوردی بونکدخی یپراغی واوزده کی مشهور اولان سوسنه
بکزر لکن بونک یپراغی کچیرک وبالدری یشلدر بر اسار نکنده در اوچ ویا دورت
چیچکی یعنی لالەسی اولور چیچکی اجلاقده سوسن نیجه اچیلورسه بودخی اویله اچیلور
صاروددصارولیغی زیاده ددکوکی بلبوس که بیان صوغانیدر انک صوغانه بکزر
لکن بلبوس بیوجکدر اکر عورت دوکوب اچسه ویا عسل ایله لوک ایچنده کوترسه
رحمنده اولان یاشلوغی وقانی ایندوره اکر یپراغی ایله یاقی ایتسه لر عورت طوغردقدنصکره
مه سنده اولان اتشی یشیشلری ساکن ایلیه کوزده اولان شیشی
دخی ساکن ایلیه اتش یانغنه دخی کوکیله ویپراغیله یاقی ایدرلر حکیم جالینوس
دیمشکه بونک کوکی مشهور اولان سوسن کوکنه بکزر اکر صورتده واکر قوتده
واکر نفعده جمله سنده اکا بکزردر

صغر عربیده بقر دلر معروف حیواندر طبیعتی غلیظ فرلجی یابسدر اسیدکی
اما دوه دن حرارتی ویبوستی ازدر کچیدن یبوستی زیاده در اتنک غذاسی غلیظ
هضمی واریمه سی ازدر کچیدن سودا وی مرضلر پیدا ایدر جذام وسرطان وبونلره
بکزر مرضلر کبی سرطان صفرا یانوب سودایه دونوب اول سودادن اولان بیوک
شیشه وچبانه درلر جذام بدنه یراماز سودا خلطی غلبه ایتمکدن حاصل اولور
معروف مرضدر صغر اتن یمکدن طلاق قاتیلغی حاصل اولور اما اتنده لذت
واردر برکیمسنه یبوب هضم ایتمکه قادر اولیجاق قوتی زیاده اولدوغی اشکاره بیلور
ایوسی اولدرکه کنج اولوب ایتنمش ویا دشی اولوب یباندە اوتلایوب سمز اوله جوق
زمان اج وصوسز طورمش وجفت سورمش وعربه جکمک وغیری ایش اشلمش
اولمیه واتن مهترا پشوروب بشرکز اموزرینه برمقدار قاون قابوغی دوکلشی قونمش
اوله بویله اولیجق دائما اغر وزحمتلو ایشلرده اولوب کوده سنک دریسی وقوتی
محکم ومعده سی صاغ اولان کیمسنه لره ایودر قوتلری زیاده ایدر بونلردن غیری
کیمسنه دائما یمک جائز دکلدر صغر اتندن حاصل اولان قویو وسیاه ومحکمدر
اولی بودرکه یمه سی جائز اولمیان کیمسنه لریسه لر ویاخود انلره یمه سی جائز اولان
کیمسنه لر زیاده جوق یسه لر ایکیده برده بدنلرندن سودا اسهال ایتدوره لر
وادرار بول ایدر نسنه لردن وغلیظ شربتلردن وجوق طورمش ومیشه لرده
اولان صولردن وغلیظ صولردن صاقنه لر اکرهیان کیمسنه ده زیاده حرارت ظاهر

اولورسه اوزرینه ایچه وصولولیغی زیاده شراب ایچسون وحرارتی ساکن اولدقدنصکره
شرابدن ایچه وصاری اولاندن ایچه بعضلر دیمشلر سرکه پشوریمک
ویاخود یدکدنصکره اوزرینه برمقدار سرکه ایچمک اصلاحنده کفایت ایدر
صاحب کتاب ایدر سرکه بوبابده ایودر لکن سودا حاصل ایتمه سنه یاردم ایدر
اکر صغر اتندن اکشیلو سرکه لو شوروا ایدوب جکرلری اسی اولان کیمسنه لره ومعده
لرینه صفرا دوکیلان کیمسنه لر شورواسندن یسه لر اما شولوجهله که شورو
واسندن اتی یاغلولغی قالمیه که اولمقوله شوروایه هلام درلر بومقوله شوروا
نفعده اولغه تبیه ایدرکه یرقانی کیدره درخصوصا اکر خیار ایچیله ینوب صوکنده
خیار ایچیله بولاماج ایدوب ایچسه لر معده یه وبغرسقلره مواد صفراوینه
وحرارته دوکلمه سنی منع ایدر وصفراوی درار ایدوب بدنده طاغلماغه قومیوب صفرادن
اولان اسهالی کسر اکر فرلجی صوق ویاخود معده سی ضعیف اولان کیمسنه لر صغر
اتندن یمک دلسه لر اولا زیاده پشوروب مهترا ایده لر اندنصکره سرکه وعسل
وکاشم که مندک اوتیدر وسرمساق وسذاب ایله یبه لر جرجیر دخی یمک انلره
نافعدر اوزرینه خردل دخی یبه لر وصولی ازایچه لر تامعده ده قودوبوب هضم
اولماغه باشلایه بعده اوزرینه قزل ویاصاروشراب که ازلجق صوایله
قرشمش اوله ایچه لر اکر صغر اتنک ریغندن کباب ایدوب صوبز صقوب ایچی
قوردلامش اولان قولاق ایچنه طلا ایتسه لر قوردلری قیره واکر اتش یانغینی
اوزرینه قوسه لر قبارمه سنی منع ایده صغر بوینوزینک طبیعتی درجهٔ ثانیه
ده بارد ودرجهٔ ثالثه ده یابسدر اکر بوینوزلرین خصوصا اوجلرین اکه لیوب
مثقال مقداری صوق صوایله ایچسه لر بورون قانن دیکدوره اکر هاذو شرابی
ایله ایچسه لر اسهالی کیده ره صغرین اویلو قلرنده اولان کمکلرده دخی بوخاصه
واردر کذلک بوینوزن اودونیقار کبی یاقوب اوفاغندن ایچسه لر بورون قانن
دیکدوره اکر طرناغن یاقوب شراب ایله ازسه لر دیش اغریسینه نفع ایلیه اکر
عسل ایله ایکی مثقاله وارنجه مقداری ایچسه لر قارن ایچنده حب القرع دیدکلری
قوردلری چیقاره اکر هرکون بچق درهم سکنجبین ایله ایچسه لر بیوک طلاقی
ایندوره اریقلاوه صغرک توپوغی جماعه تحریک ایدر صغرک اودی درجهٔ رابعه
یه قریب بکرا وائلیندک طبیعتی حاتو یابسدر اکر انزکله تحنک یعنی طماغه
سورسه لر بوغاز اغریسینه نفع ایلیه کذلک اکر ایچینه ناوق یله کن بولایوب
بوغازه طشره دن طلا ایتسه لر نفع ایلیه واوتوراقده اولان چبانلری ایو ایدر

اكر عورة سودیله ویاكجی سودیله قرشدروب ایچندن اریك اقان ویابر نسنه دن
ایچروسی یاریلوب جراحتی اولان قولاق ایچنه طملاتسه لر ایو ایدر كاه اولور
پراصه صوینی ایله قرشدیروب قولاق ایچنه طمزرماغله چكالماسنی كیدرر
حمره دیدكلری صفراء محضدن اولان بیوك چبانه ایتدكلری مرهمه قاتسه لر
ابر كلنمه سنی منع ایدر زهرلو جانورلر اصردوغنه نافع اولور لطوخاته یعنی
بولا شدیروب اوزرینه سوردكلری دوالره كیرور اكر بردنك مقداردن بال
ایله اصلاح ایدوب ایچرلرسه زهر ضررندن دفع ایدر اكر بال ایله قرشدیروب
قروح خبیثه یعنی ایركلر واطرافنه طاغلور مقوله سی اولان چبانلره طلا ایتسه لر
نفع ایلیه واغریلرین ساكن ایلیه وسائر چبانلر وذكر ومرطه توروا اسنده اولان
اغریلره عسل ایله اولیجق نفع ایلیه وشیشلرین تحلیل ایتمكه یاردم ایدر اكر نطرون
یعنی بوره سرخ وقیمولیا دیدكلری بالجق ایله قرشدیروب ایركلو اویوزلره و
برشن دیدكلری اوفاق نقطه لره وكیكلو اولان باشه سوردسه لر تمام ایو
ایدر كاه اولور اودی ایچنده اوستی صاد وایله نقطه لنمش طاش كبی مدورلنسه
بولنیور اكا حرزة البقر وحجر بقری دیرلر استانبولده پاصدرمه ایتدكلر صغر
اودنده بولنان مشهور حرزه درینه بو بابده یقینجقده صغر بوكجنی رسمنده ذكر
ایدم صغر ترسی اسیدر تحلیل ایدیجی وجكیجی در حرارتی درجه ثانیه اواخرینه
بعضلر اوائله ایریشور اكر بیانده اوتلایان دیشی صغر ترسلنورسه هنوز
اسی ایكن یاره لردن حادث اولان شیشلره اوردسه لر ساكن ایلیه اكر بو مقوله
بولنمازسه غیریسی ییپراقلر ایچینه صاروب اتسی كل اوزرینه قیوب اصیدوب
ییپراقندن الوب شیشلره اوردسه لر نفعی زیاده اوله اكر عرق النسا اوزرینه
توسه لر اغریسنی ساكن ایدر اكر سركه ایله یاقی ایدوب یونانجه فوجتلا دیدكلری
سكل كبی قاتی شیشلره وخنازیر دیدكلری چبانلره اورسه لر تحلیل ایلیه اكر
اوغلان یتانغی شیشمش اولان عورت اركك صغر ترسینی یاقوب بخاریته
دورسه لر رحمی اصلاح ایلیه اكر صغر ترسی ایله توتسو ایتسه لر سوری سنك
لری قاچور سائر حیوانلر ترسلری هب اسیدردر اما صغر ترسی اسی اولدوغندن
غیری بر مقدار چكیجیدر انكچون دكه زهرلو سنكلر واریلر اصردوغنه نفع ایدر
بعضی طبیبلر استسقالو خصوصا استسقاء لحمی اولان كیمسنه لردن چوق
كیمسنه لرك جمیعا بدنلرینه صغر ترسنی صوه ماغله وتكرار ایتمكله ایو ایتمشدر
كاهی بوره ارمنی دخی قتارلردی نفعی زیاده اولوردی معلوم اوله كه استسقا مادهٔ

غریبه بارده اعضاره ارلرندن قالمغله اعضا شیشمسنه درلر اكر جمیعا اعضا شیشمش
اولورسه استسقاء لحمی درلر اكر جمیعا شیشمیوب انجق قارین شیشمش اولورسه
استسقاء زقی وطبلی درلر واستسقاء لحمیه سبب جكر قوتلری ضعیف اولوب
جكرده صوقلوق غلبه سندن اولور واول طبیبلر صغر ترسینی اول بهار زمانلرنده
جمع ایدوب صكره علاج ایدرلردی زیرا اول زمانلرده صغر بیابانی تازه نسنه لر
ییر اسی اولان شیش ایچون تزه كه سركه قاتوب وصوق اولان شیشه عسل
قاتوب شیشلری ایندررلردی بوجاق ایله بسلنان صغرك ترسی استسقالو
اولانلره سائرندن ایودر اكر یاقوب استسقاسی اولان كیمسنه ایكی مثقالدن بش
مثقاله دكین مقداری ایچورسه لر نفع ایلیه اكر اسپجاقله هنوز اولان وشیه یعنی
بیرندن ایرغانمش اولان كمیك یرینه یاقی ایتسه لر یاقوب توتسو ایتمه سی دخی
استسقالو لره نافعدر اكر كولن زیت ایله نقرسلی اوزرینه قورسه لر زیاده نفع ایلیه
اكر ترسینی یاقوب سركه ایله بوروت قانی طورمیان كیمسنه نك النته سوررسه لر
ویاخود بورنی ایچروسنه اوفورسه لر قانی دیكدورر اكر زهرلنمش اولان كیمسنه
ایچورسه لر ویاخود بدننه تازه ایكن یاقی ایتسه نفع ایلیه اكر زیت یاغیله پشوروب
بدنه سوردق قوری ولجیه دك یوماسه بعده یویوب تكرار سوردق برقاچ كره
بویله ایتسه لر بدنه باتوب الچنوب یا ایشمش اولان كیرلری وغیری نسنه لری
پاك ایدوب چیقاره اكر عورت انوكله كندویه توتسو ایتسه طوغوماسی قولای ایدر
وفوت اولمش اوغلانی چیقاره اكر چوق كره توتسو ایتسه لر قارننده دری اولان
اوغلانجغی دخی اولدوروب چیقاره اكر باقر تجره ایچنده اوستنه چیقلجق مقداری
زیت ایله محكم پشوروب ایندیروب ایچاق ایكن كوبكدن تا سیغه وادیجه وایچنه
بوكرلره سوردسه لر یللر سببی ایله دخی بوكرلرده ویا بغرسقلرده شیش اولماق
سببی ایله اولان قولنج فی الحال نفع ایلیه خصوصا برقاچ كره ایدرلرسه زیاده نفع
ایلیه اكر اوتوراق یری اغریدكن اول یری چپلاق ایدوب اوزرینه اوتورسه لر
اغریسنی ایلیه وشیشلرین ایندوره اكر اغریسی ویاخود شیشی اولان دیزلره سركه
ایله سوررسه لر اغریسنی ساكن ایدوب شیشنی ایندوره اكر شراب ایله ولجی بادم یاغی
ایله محكم ازوب قولاق ایچنه طملاتسه لر اغریسنی وضربانینی یعنی نبض كبی اولان حركتن
دیكدوره وصغر قلاغی زیاده قویو ویابس اسیدر اكر قاووت ایله یاقی ایتسه لر
قانی اولان شیشلری یومشادوب ایندوره اكر قورسنك ازلمشندن اقار یاره
یه اكسه لر قانن طوته اكر صغر بوغازلنوب هنوز قانی اقاركن بر كیمسنه قاننده ربع

وقیه یعنی اوچ درهم مقداری ایچسه‌لر فی الحال بوغماق ایله اولدورر زیرا دوچ
کچاجك یوللری سد ایدر یعنی طولدورور طوتار و بوغازی ودپلچی کلری شیشرر
ایچمه‌سندن زیاده کوکل بولانمق واضطراب وطارلیق عارض اولور دل قزارر
ودشلری اوزرنده طوکمش قان پاره‌لری ظاهر اولور و بوغاز یانلرنده اغری
ظاهر اولور صکره شیش اولور صکره سکرلی بوزیلور واعضاسی قوریور
ایچه لور و بوغازی بوغیلور علاجی بودرکه قوصدرمیالر بلکه بولنان انجیره‌لردن
سرکه ایله ولحنه تخمیله وسروی ویاخود انجیر اغاجی رمادی یعنی کولی ایله وطباقکه
انك یپراغی کولی ایله ویره‌لر بوذکر اولنانلرك پشمیشندن دخی فلفل
وعوسج کبی انك عصاره‌سیله ویره‌لر وکسکین حقنه ایده‌لر و بوغازی
جوره‌صوودیجی وخلطی منع ایدیجی دوالر ایله قویه‌لر وکوزل رایحه‌لو نسنه‌لر
قوقلاتمق ایله و بولاشدرماق ایله یوره‌کینه ودماغنه قوه ویره‌لر وقارننه اریه
وعسل صوی ایله یاقی ایده‌لر ابو لیث علامتی بودرکه اشغه‌سندن زنجفره کبی
نسنه کله بعضیلر دیمشلر اکر سیاه ارکك صغر بوغازلنوب قانی اقاردکن صاغ شاه
طمرندن قان الوب بغرسق ایچینه قیوب صقلاسه‌لر بر درهم مقداری ادمی قتل
ایدر بعضیلر دیمشلر اکر صغر اتندن الوب برشیشیه قیوب محکم قپایوب بریره قیوب
تا قوقوب قورتلانه صافی قورد قاله صکره قوردلری چیقاروب غیری شیشیه
قیوب تا بربرین ییه‌لر صکره نه قالورسه انوکله بچق درهم مقداری زهر قاتل
اولور فاستعذ بالله
صغر قویروغی و بالق زهری ومیاصل اوتی یونانیده وعربیده بوصیر درلر لفظ بوصیر
منقولدر یعنی اخر نسنه اسمی ایکن بو دوایه دخی بویله دیدیلر ویا بو دوانك اسم
فارسیسی اولان خویزان لفظندن تصحیف یعنی حروفی سهو ایله ویاخود قصد
ایله تغییر اولنوب بوصیر دیمشلردر بودوایه سیکران الحوت یعنی بالق زهری
دخی درلر زیرا قابوقلری ماهی زهره یعنی بالق زهری دیدکلری نسنه کبی بالق
لری سرخوش ایدوب قتل ایدر یونانیده بر اسمی دخی قلومس یعنی اذان الدب معناسنه
که ایو قولاقلری دیمکدر بو نبات ایکی درلودر برلیسی بیاض یپراقلودر و برلیسی
سیاه یپراقلودر بیاض اولانك بعضیسی ارکك وبعضیسی دیشیدرکه یپراق
لری لحنه یپراغی کبیدر و بیاضدر واوفاق تویلو واندن یصی رق دراشوب
قدر ودخی زیاده اوفاق تویلوجه بالدری واردر چیچکی صاروی مائلدر چیچکدن
صکره سیاه تخمی اولور پرماق قالکلوغنده اوزون کوکی واردر بو نبات صحرالرده

وطاشلر اراسنده بتر ارککی اولانك یپراغی دیشیسی یپراغندن اوزونجه وانجه
تکدر بالدری انجه‌درك وقالی تکدر اما سیاه اولانك یپراغی یوجك وبیضی رق
وزیاده سیاهدر بونلردن غیری دخی برقاچ کونه بولینور بعضیسنك بداقلری
اوزون و بیوك اولور اغاج دیمکه یرار اولور بو مقوله‌نك یپراغی ایری یپراغنه بکزر
بالدری یوقدر بداقلری اوجنده اغرشاق کبی دکرمی نسنه‌لری واردر فراسیونده
اولدوغی کبی التون کبی صاری چیچکی واردر یونانجه فلومس بری درلر ایکی درلو
دخی واردر انلرك یپراقلری دکرمیدر انجیر یپراغنك کوچکی کبیدر واوجلری
کسك دکلدر اوفاق تویلودر بالدری یوقدر بر یرم یا بیشقدر بر دانی واردر
اوچ دورت قالیك و بیوك یپراقلری اولور اوستلری پوسلودر اله یاپشور
یاپشکلکی واردر چراقلرده یا قندیللرده فتیللرده استعمال اولنور محصل بودرکه
طبیعت بو نبات جمیعا انواعیله حاردر تحلیل ایدیجیدر جلا ایدیجی وقورودیجیدر
خصوصا یپراغی قابضلغی دخی واردر خصوصا کوکی اولا ذکر اولنان ایکی
صنفك کوکلری سیلانی یعنی اقار نسنه‌سی ویاشلوغی اولانلره صنلره نفع
ایدر پشمیشی ایله دیشلر اغریسیچون مضمضه ایدلر اکر شراب ایله بر مثقال مقدار
ایچسه‌لر اسهاله نفع ایدر کذلك پشمیشی سکرلوات صنقلرینه وهشمه یعنی
کمیك ویا طمر صنقلرینه واوکسوروکه نفع ایدر وشول صنف که چیچکی التون
کبی صاریدر انوك چیچکی سانجلری قنزله بویا اعلا قنزل اولور بو نباتك خاصه‌لرن
دندر قوپاروب هر قنده قویسه‌لر اوزرینه صراصر یعنی یازاسیلرنده اوترادوق
دیدکلری بوجکلر اوشر اکر یپراغی پشوروب بلغمدن اولان شیشلره و کوزلرده
اولان شیشلره یاقی ایتسلر نفع ایلیه کاه اولور عسل ایله شراب ایله ایله شقاقلوس
دیدکلری جبانلره یاقی ایدلر شقاقلوس یعنی دوچ حیوانی یوللرینی سد ایدوب
چیقدوغی ییری اولمش کبی ایدوب اطرافنه دخی اولاشماغه باشلیان چبانه درلر
بیوك سائر چبانلره دخی سرکه ایله یاقی ایدلر عقرب اصردوغنه نفع ایدر اول ذکر اولنان
صنفك ارککنك تازه یپراغیله التش یانغنه یاقی ایتسلر نفع ایلیه اکر دیشی اولانك
یپراغنی انجیر ایله بیله قوسلر بتلنمیه
صغرکوزی یا پاپادیه سی وصاری پاپادیه وقارغه اتمکی وککلك کوزی بهار درلر
بودخی پاپادیه نك برکونه سیدر حقیقتده اقحوان اصفردر دیارمغربده خبز
الغراب یعنی قارغه اتمکی درلر ویونانیده ابقیلن یعنی عین البقر درلر فارسیده بومعنی
اوزره کاو چشم چونام ویرمشلر اطلاق اولنسه چیچکی مراد اولنور طبیعتی درجه

ثانیه اولنلنه حار ودرجهٔ اولیده یابسدر ایوسی اولدرکه بیوك وقالیك اوله
صار واولا قوقماغله باشده اولان غلیظ یللره نفع ایدر اکر ادیمش بالموم
ویاغیله قارشدرسه لرقاتی شیشلری ایندوره اکر بر قالی اولان کیمسنه حمامه
کیروب چیقدقدنصکره بوندن ایچسه یوزینك صرارماسز وقرارماسز کیده ره
نیجه زمان کوزل ایلیه شام شریفده بونك برصنفی واردر کوچك اولور عین
الجمل یعنی اکککیك کوزی درلر اکر انی قوریدوب محکم دوکوب وازوب بعضی
سرمه لره قاتوب کوزه چکسه لر کوز قرارمه سز کیده روب طبقه لرین قوی ایلیه
وصوا اینمه سن منع ایلیه وچبانلردن قالان نشانلری کیدره ره

صمانی عربیده صمان تبن درلر مصروفدرینیلان دانه لرك مثلا بغدای
وارپه وبقلا وبرجاق وغیری بشاقلرندر ایکن صغر ویاغیری حیوانات چینیه
سیله دانه لری چیقوب قالان صاپلری صماندر طبیعتی بارد یابسدر بوجاق
صماننك خاصه سندندرکه اوزرنده اویوبان کیمسنه یه مرض فالج عارض اولور
واعضاسن قاعنشادرحتی بر کیجه دفسادی وتاثیری ظاهر اولور خصوصا
سکرلره ضرر ایتمکده عظیم خاصه سی واردرحتی صمان اوزرنده اویوماقدن
یوریمکدن قالمش کیمسنه کورلمشدر اکر بغدای صمانن یقوب کل ایدوب مقدارنجه
طوز قاتوب سرکه ایله یوغوروب بالدرلرده چیقان یونانیده انلره یالنکولیا درلر
بر قاچ کره صواسه لر ایو ایده اکر پشمیشی ایا قلره سورسه لر قاره ده یوریمکدن
ایا قلره حاصل اولان الـمی دفع ایلیه کذلك اعضاء ایچینه طالدرسه لر نفع ایلیه اتسی
فراجلو کیمسنه ارپه صمانن دوشنسه نفع ایلیه اکر صووق صولی صمان ایچنده
برقاب ایله قیوب اورتسه لر صوقلوغین حفظ ایدوب استی ایتمیه اکر بقلا صمانن
قاینادوب صویی ایله اویوزدن وکچیکدن صکره قالان نشانلری یوسه لر کیدره ره
واوق یلکی ایچون قوش یلکن وبعضی نسنه لر یاپماق ایچون خرما یپراغن واکا
بکزر نسنه لری باقلا صمانیله بوبالرلر خاصه سندندر اکر انجیر اغاجی ابتدا
یمشی ظاهر اولدقده انوکله توتسوله سه لر یمشی دوشمیوب بیوده

صورة طاروسی عربیده جاورش درلر اما طبیبلر قاتنده جاورسدن مراد شول
طارودرکه دانه سی کوچك ورنکی توز رنکنده در طبیعتی زیاده قابضدر درجهٔ
اولیده بارد ودرجهٔ ثانیه اخرنده یابسدر سائر جمیعا حبوباتدن غدا ویرمه سی
ازدر اکر بو طاروایله کماذ یعنی اصیدوب مرض اولان یره بز ایله باصدرسه لر
مشهور طاری ایله اولاندن نفعی زیاده در اکر بوندن اتمك ویا بولغور ایدوب

یسه لرقارنی طوته وبولی ادرار ایلیه اکر قاوروب بوش بوکر لره وقارنه سوکیلر
اغریلری وبغرسق اغریسنی کیدره اکر قوی ایدوب ایچسه لرکوکس پرده لرنده
اولان یرتغه نفع ایلیه اکر بعضی یاغلر ایله ویا ایچ یاغیله قاتوب یسه لر غدا
ویروب اصلاح اولنه بو طارو مشهور اولان طارودن تیز هضم اولور واندن
لطافتلی یکدر قوتی قان حاصل ایدر اما معده یه وبدنه قوت ویرور اسهال اولماغه
مراد اولنیان استعمال اولنه بو طارونك ویردوکی غدا ایودر کذلك بدنلری
کوشه مشمش اولانلره نافعدر یاغلر ضررن دفع ایدر طاری بیانلره لازمدرکه
ایکیده برده حمامه کیره لر ویاغلر ایله یاغلانه لر وصوقاتلمش شراب ایچسلر و
یاغلو وطتلو نسنه لر یییه لر

صو یازوسی ودره قوکشوسی عربیده جاذ کرهر درلر دره قوکشوسی دیمکدن مراد
دره لرده ودره لر کنارلرنده وصولو میشه لوده بتوب غیری یرلرده بتمز بر نباتدر
انکیچون بویله نام ویرمشلر بونبات نیلوفر کبی یپراغی صودن طشره چیقار شکلا
جکندره بکزر اوزرینده پوسی واردر طبیعتی بارددر قابضدر عصی کرایحی که
چوبان دکنه کی دیدکلری نبات کبی اما بوقالیك راق اولور جمیعا استی شیشلره
وکچیکه وطاغیلور مقوله سی واسکی اولان چبانلره نفع ایدوب طاغلماسن منع
ایدر وزیاده اولماسن منع ایدر صوینده ن مرهم ایتمکله ویپراغن دوکوب
اوزرینه اکمکله بو فائده لری ایدر والسلام

صو صغری چاموس درلر سائر صغرلریك بر صنفیدر بعضلر دیمشلر
دریا صغریدر صاحب کتاب ایدر معتمد علیه کیمسنه بکا خبر ویردیکه زنج
دریاسنده صو صغری کوردوم دریادن طشره چیقار وطتلو دره لره کیرور وکنار
لرنده اوتلار بر جانبندن بر نسنه حرکت ایشیدیجك صویه کیرور وجاموس
اتی جمیعا اتلردن غلیظدر اقدر وکچ سکچیدر معده یه اغردر طبیعت بعضلر دیمشلر
طبیعتی بارد یابسدر اما بو کلام غلطدر بلکه اتلرك چوغنه نسبت ایله حار
ویابسدر بعضلر دیمشلر اکر جاموس اتنی چولمك ایچنده پشوروب وایچنده
قیوب اکشلدوب اورتسه لر چولمك شکلنده بر بیوك حیوان حاصل اوله
جاموس اتی ضعیف اولان معده لره وحضور ایله بیومش اولان بدنلره ضرر
ایدر اصلاحی بودرکه پشرکن بر مقدار دوکلمش قاوون قابوغی قاتوب بهرا
اولنجه پشوروب سرکه وفری وکرا ویا دارچین ایله یییه لر ویمکدن اول هضمه
یقین زمانلرده ریاضت یعنی حرکت ایده لر جاموس طرناغنی یاقوب ودوکوب

اوچ درهم مقداری ایچسه لر صرعه نفع ایلیه اگر کولن زیت ایله قریشدیروب
خنازیر چبانلرینه و داء الثعلب اولان یره سرکه ایله طلا ایتسه نفع ایلیه اگر
توپوغن یاقوب واذوب عسل ایله ایچسلر بوره که فرج ویره اگر کوز ججکسه لر
کوز نوریز کسکن ایلیه مقداری شربتی اوچ مثقالدر

صغر بوینوزی خرزه عربیده حجر البقر دیرلر مصرده و بغداد و بصره ده خرزة
البقر یعنی صغر بوینوزی صو تسمیه ایدرلر اندلس و مغرب خلقنک جمله سی
ودس صو تسمیه ایدرلر بویله اصطلاح ایتمشلر بو طاش ایرکک صغر اودی
ایچنده قاتیلنور طاش کبی مدور نسنه در استانبولده پصدرمه ایتدکلری
صغرلرده بولدقلری خرزه دیدکلری در ایت نوری زیاده اولیورکن بو طاش
چوق بولینور بعضیسی مدور در واوزون و بعضیسی یصتی در اقا ولور اوزرنده
صادی نقطه لری وار در تیز اوفانوب طوغر انور طبیعتی درجهٔ ثالثه ده
حار و یابسدر کوز ایچون اولان سرمه لره کیرور کوزه جلا ویروب کسکن
ایدر مصر و عراق عورتلری سمزلیک ایچون استعمال ایدرلر نفع ایدر شول
وجهله که حمام ایچنده ویا حمامدن چیقدقدنصکره بو طاشدن ایکی چکردک
مقداری جلاب ایله ایچرلر و اوزرینه بسلنوب سمزلمش بردانه تاووغی
شوروا سیله یرلر سمروب بدنلرینک رنکی کوزل اولور اگر بو طاشی ازوب
بعضی ترەلر صولری ایله خمره یعنی صفرادن اولان قزل شیشه و طاغیلور
مقوله سی اولان چبانلره ایرینکلو چبانلره سورسه لر نفع ایدوب موافق اوله
اگر جکندر کوکنک صوییله فرجمک مقداری بورونه ایچرو قوسلر کوزه صو
اینمکه نفع ایلیه اگر بو طاشی ازوب شراب ایله معجون ایدوب اغارمش سلجلر
یرلرینه سورسلر سیاه قیل بتورر بو ذکر اولنان داء الثعلب و برص مرضلرینه
اولور بعضلر دیمشلرکه کندودن زمانیله اغارمش اولان قیللردن دخی بویله
ایدر یعنی سیاه بتورر صاحب کتاب ایدر تجربه ایدن برکیمسنه بکا دیدیکه بو
طاشدن ایکی مثقال مقداری زهردر بر کونده قتل ایدر

صوغلجان خراطین درلر قزل اوزون بر برینه صاماشمش قوردلردرکه
یاش یرلر ایچنده اولور طبیعتی اسیدر یابسدر یا شلوغی توتقال کبی یا پشوب
قالور مقوله سیدر اگر دوکوب کسلمش اولان سکره اورسه لر فی الحال نفع
ایلیه اولی بودر که اوچ کونه دک اوزرنده کیدرمیوب طورسه مجروحلری بتشدر
اگر ایچه اوچ درهم مقداری اوزوم عقیده سیله ایچسلر بولی یوریده اگر اوردک

ایچ یاغیله پشوروب قولاق ایچینه طملاتسه لر اغریسنی کیدروب ایو ایدر اگر زیت
یاغیله پشوروب اغریسی اولان قولاغک قارشوسنده اولان صاغ قولاغه
طملاتسه لر نفع ایلیه اگر دکر پاسپالی ایله دوکوب ازلمش و چاتلایوب ایرلمش
اولان یرلره یاقی ایتسلر زیاده نفع ایلیه اگر قورودق ودوکوب بادم یاغیله
ایچسلر بغرسقلر یارلدوغی یره یاقی ایتسه کرو بتشدورر بالخاصیه اگر قورو
سنی دوکوب ایچسلر قاوقده و بوکرکده اولان طاشلری اوفاقلایه ویرقانی
کیدره اگر تازه ایکن اتسی شیشلره یاقی ایتسلر ساکن ایلیه اگر یوتوب و قوریدن
ودوکوب شیره روغن ویا خود زنبق یاغیله ازوب اصلاتوب و التی محکم اووب
وقاشیوب انوکله صوم سلر قالیک و سوک ایلیه برقاچ کره بویله ایتسلر
زیاده اثر و نفع ایلیه

صاقسی عربیده حذف درلر معروفدر یبوستی زیاده در حرارتی عرضیه
یعنی اتشده پشما کله حرارتی دخی واردر خصوصا تنددلر صاقسیلری زیاده
اتسیدر انکچون در که دوکوب یاره لری و چبانلری قوردیوب و کلتماق ایچون
اولان فرهملره قاتسه لر نفع ایلیه و موافق اوله چبانلره و کچیکه و کجشمه سی
اولان یرلره صورسه لر نفع ایلیه نقرسیه دخی نفع ایلیه اگر زیت و بعضی
صمغ ایله اولان فرهملره قاتسلر و قانی اولان شیشلره خصوصا خنازیر
دیدکلری چبانلره اورسلر تحلیل ایدوب ایندوره ولایت چیندن کتوردکلری
یشل تغادلر و غیری قابلر صاقسیسی دوکوب دیشلری اووسه لر نفع ایدوب
اچاودیش دیبلرین قوی و محکم ایلیه جمله صاقسیلر کوشک اولان شیشلره
و اعضاده کمکلره یقین و قوری اولان چبانلره ایودر و درکه صو بولماسنه ایودر

صندل حدید فارسیده خماهان درلر بو بر طاشدر که حالا ناس دالرنده حدید
صینی دیمکله معروفدر ایکی دورلودر بری ارکک و بری دیشی در ارکک اولانی
حدید صینی در دیشی سی حجر الکحال که مخمودلق طاشیدر حرف میمده ذکر اولنور
ارکک اولانی قانی وپک درصولی اذدر بولانیق کبیدر صو ایله بیلکو یه اووسه لر
اووندیسی چیقار ذنیخ کبی ایکی صنفی داخی صفرا وقاندن چیقار اولان مرضلره
نافعدر اما دشی اولانک برودتی زیاده در وانفعدر اگر شیشی اولان کونا اوزرینه
سورسه لر شیشنه نفع ایلیه و عضوه قوت ویروب اکا دوکیلن نسنلری دفع
ایتمکه قوی ایلیه اگر او لیشندن ایکی درهم مقداری ایچسلر مسهل ایچه کندن
ویا خود بغرسقلر اغریسندن اولان قاریز اغریلرینه نفع ایدوب کیدره بعضلر

دیمشلر ادکلك اولاندن یوزوك ایدینوب طاقنماق یودکه قوت ویروب کیجه ده
وقره کوده وحشتی کیدررو واکا باقماق کوز صحتن حفظ ایدر
صادی شب بوی یونانیده خیری دیدلر بعضلر دیمشلر بو اسم نبطیدر صاحب
کتاب ایدر بزم ولایتمزده خیری منثور دیدکلری چیچك اسمیدر و بو شب بوی
بر قاچ رنکدر بعضیسی بیاض و بعضیسی صارو و بعضیسی قزل و بعضیسی بنفشه
رنك اولور و الاجه اولور اما سیاهی معلوم دکلدر طبیعت جمله سنك طبیعتی حار
و یابسدر جلا ایدیجی و تحلیل ایدیجیدر جمله سندن زیاده قوی اولانی صاروسی
در قوری اولیجاق زیاده قوی اولور خیری جو اطلاق اولنسه صاروسی مراد اولنور
صاروسی زیاده جلا ایدیجی و خلطلری تلطیف ایدیجیدر حرارتی درجهٔ ثالثه یه
ایریشور و یبوستی درجه ثانیه یه ایریشور اگر زیاده ایچه دوکب کوزه سورمه
کبی چکسه لر کوزده اولان غلیظ نشانلری اینجلدوب کیدررو اگر صویندن اوچ درهم
ایچسه لر و یا دوکلشندن ایکی درهم مقداری ایچسه لر بیسلر و یا پشمیشی ایچنه
اوتورسه لر حیض قانن یوریدر و اوغلان صوکی دیدکلری دخی چیقارر و اولمش
اوغلانی قارندن طشره چیقارر اگر کبه اولان عورت اندن ایچسه اوغلانن
افساد ایدوب دوشورر تخمنك دخی قوتی بو قوتده در ایکی مثقال مقداری ایچسه لر
و یا دوکوب کوترلنسه لر قارندن اولمش اوغلانی دوشورر و دری اولان اوغلانی
دخی افساد ایدوب دوشورر خیار تخمی ایچیله شب بوی یلنی بوکرکدر و قاوقدر اولان
طاشلره نافعدر کوکنك قوتی دخی بویله در اما زیاده غلیظ اولماغله تاثیری
تیز ظاهر اولماز اگر کوکنی دوکوب سرکه ایله قرشدرسلر قاتیلمش اولان طلاقه
ایو یاقی اولا کذلك قاتیلنوب طاش کبی اولان الك یرلری شیشلرینه مرهم ایتسه لر
زیاده نفع ایلیه کذلك قوروذق و پشوردق ایچینه اوتورسلر نفع ایدر و رحمده اولان
شیشلری تحلیل ایدوب ایندورر و حیض قانن یوریدر اگر دوکوب بعضی ضمغ و زیت
ایله اولان مرهملره قرشدرسلر پارمقلرده اوتورافده اولان چاتلاقلری ایو ایدر
چیچکن قوقولامق دماغدن غلیظ یللری و بلغملری تحلیل ایلیه اما بعضی کیمسنه لرده
دماغی بخار طولدورر اگر کوکن پشوردوب سرکه ایله قرشدیروب مضمضه ایتسه لر
و دیشلر اوزرینه سوردسلر صوق سببی ایله اولان دیش اغریلرین ساکن ایلیه
صادی شب بوچیچکی یاغی عربیده دهن الخیری دیدلر فقیر مترجم ایدرکه خیری
بحسب اصطلاحات البلاد بر قاچ چیچکه اطلاق ایدرلر مثلا خطمی چیچکینه و سوسن
ابیضه دخی اطلاق ایدرلر اما بو مقامده مراد صارو شب بوی چیچکیدر بو یاغ آکید

زیاده تحلیل ایدیجیدر خصوصا رحملرده اولان شیشلری و الك یرلرنده اولان
قاتیلقلری زیاده تحلیل ایدیجیدر اگر عورت کوترلنسه اوغلانی اشاغه ایندورر
و حیضی یوریدر اگر ایچسه لر کذلك حیضی یوریدر اگر باش ساچلرینه
سوروب صومسه لر ساچلری قوت و یروق ایری ایلیه مقدار شربتی دورت
درهمدر دکدر تحلیل ایچون اولان مرهملره کیرور بونك داخی چیقارماسنك
طریقی سائر بیان اولنان چیچکلر یاغلری کبیدر
صاقیز اغاجی یاغی عربیده دهن شجر المصطکی دیدلر بو یاغی چیقارمانك طریقی
بودرکه یمشی تمام اولمش اولدقده بیراغندن و یمشندن ایدرلر دفنه یاغی کبی
چیقارلدوغی کبی که بیان اولنمشدر بو یاغ اسیدر زیاده قبض ایدیجیدر بعضلر
زیت یاغینی سعد و اذخر ایله ککروب بعده سائر یاغلر کبی ایله چیقارلدوغی
اوزره یاغن ایدرلر بو یاغ ایریکلو کیچیکلرو و یوزلرو ایودر انسانده و حیوانده
دخی زیاده نفع ایدر و قاریندن اولان صوعجانلری و غیری قوردلری و حاصل
اولوب لیجنده اولدقلری بلمشکلری و یاشلقلری چیقارر بو خصوص ایچون
مقدار شربتی اوچ مثقالدر بو یاغ زیاده جلا ایدیجیدر و تلطیف ایدیجیدر
صاقز یاغی عربیده دهن المصطکی دیدلر بو یاغی دوکلمش صاقزدن ایدرلر بعضلر
اولا زیت یاغنی بعضی دوالر ایله ککروب دلر یعنی دوالرك قوتن یاغه الدیررلر
بعضیلر اوچ رطل مقداری شیرونن یاغنه اوچ وقیه کما اوتوز التی درهم اولور
صاقز قاتوب ساقزی اریدوب قالماینجه دکین اتشده پشوررلر یاغ اولور بو یاغ
اسیدر تحلیل ایدیجیدر عورتلر رحملرنده اولان مرضلری کیدررر رطوبت سببی
ایله اسکیدن اسهالی اولانلره و معده لری ضعیف اولانلره یاقی ایدرلر نفع ایدر
بغرسقلرده اولان چبانلر ایچون انوکله حقنه ایتسه لر نفع ایلیه سل دیدکلری مرض
کن اوپیکنده چبان اولماقدن اولور بو مرض ایچون ایکی مثقال مقداری ایچوررلر
نفع ایدر چرکی مرکی اولان کیمسنه نك یوزینه سوروب اوسه لر پاك ایدوب
رنکنی کوزل ایلیه ایچمکله و سورنمکله دخی معده صوقلوغنه نفع ایدر
صرچه عربیده زجاج دیدلر حکیم ارسطو دیمشکه صرچه دن بعضی واردرکه
خدایی کندو کندودن طاشلر کبی اولمشدر و بعضی دخی واردرکه قوملردن و اوفاق
طاشلردن ایدرلر معروف اولان صکرم غیدرکاه اولور شیشه ایتدکلری قوم
ایچینه مغنیسیا دیدکلری طپراقدن قتارلر پس شفافلولیغی زیاده اولور شیشه
بویالری قبول ایدر شیشه ایدرکن تمقوله رنکلوسی مراد اولنورسه ایچینه قاتوب

اون ایکی درهم بر وقیه دیکلر

ایچینه قاتوب اول رنکلو شیشه اولور بعضی دخی اولورکه کندوسندن برکونه
رنکده اولوب اول رنک اکا غالب اولور شیشه نک ایوسی بیاضیدر حکیم ارسطو
ذکر بللور دخی صرچه دن برجنسدر جمع اولوب بو مقوله بولانیق بیاض رنکده
اولور طبیعت صرچه نک طبیعتی درجهٔ اولیده بارددر درجهٔ ثانیه ده یابسدر
اوفاق طاشلر ایله قلی دن ایتدکلری صرچه نک حرارتی زیاده در اکر بیاض اولان
صرچه دن بر درهم مقداری اینجه بیاض شراب ایله ایچسلر قاوقده اولان طاش
لری زیاده اوفالیوب طشره چیقارر دیشلری جلا ایدوب اچار اکر اوفادوب کوز
زنبق یاغیله سورنسلر قیللری بتورر و کوزه جلا ویرور و بیاضنی کیدررر
اما یاقلمش شیشه قورودجیدر و یاقوب اجتماسی اولماز یاقمانسنک طریقی
بودرکه صرچه پارهلرین دمور کفکیر یا کفچه ایچینه قیوب آتشه قویه لر تمام قزوب
یانمالو اولدقده قلی صویی ایچنه قویه لر بعده ازوب یومشاق ایده لر کاه اولور یاقوب
قلی صویی نه قودوقن کفچه دن دوکیلن نسنه لرین الورلر که اکا کولیدر دیرلر اول
نسنه کندوسندن الطفدر یعنی حرارتی و کسکنلکی زیاده در ایکیسی دخی
کوز سورمه لرینه قاتسلر نفع ایلیه و قوقاقلری پاک ایدوب کیدرر و ساجلری
طوغرو ایدر قاوقده و بوکرکلرده اولان طاشلری اوفالار مقعده سائرندن انفعدر
ایکی مثقال مقداری اون ایکی درهم مقداری صو ایله بو خصوص ایچون استعمال
ایده لر اکر صرچه یاقلمشندن واکر کولندن استعمال ایدرلرسه بیاض صرچه دن
غیریدن استعمال ایتمیه لر کاه اولور بیاض صرچه دن غیریدن استعمال ایتمیه لر
کاه اولور صرچه بو وجهله یاقارلرکه صرچه اوفاق ازوب بعده دمور تخته اوزرینه
قیوب و آتش کومورلری اوزرینه قیوب اوچ ساعت مقداری آتشده طورر و
متصلا قارشدیررلر اندنصکره آتشدن الوب محکم دوکوب ازوب استعمال
ایدرلر اولی و لازمدرکه هواده اوچان ذره لر کبی اوفاق اولمایجه استعمال ایتمیه لر
زیرا اکر ایری اولورسه ضرر ایدر

صغرجق قوشی ذار یزدرلر بو قوش سرچه نک برصنفیدر رنکی سیاهه
مائل بیاض نقطه لری واردر بعضی کیمسنه لر قفسه قویوب اوده بسلرلر آوازی
خوشیجه در فقیر مترجم ایدرکه بو اوصاف بلبلده در بو ولایتده صغرجق آوازنده
لطافت یوقدر صاحب کتاب ایدر بو قوش نقدر اسکی اولورسه یعنی قوجه اولورسه
اکا کوره رنکنک بیاضی از اولور طبیعتی حار و یابسدر یرامازدر اتندن حاصل اولان
غذا طوینغار دیدکلری سرچه لر اتندن حاصل اولان غذادن ازدر زهرلو بوجکلریه

اوکیچون اولی بودرکه یمه سندن اجتناب اولنه ایوسی اولدرکه سمز اولوب
کنج اوله و اوده بسلنوب اتی ایو اوله و کسکنلکی ازالمش اوله اکر بیاباندن صید
اولندوغی کبی بیورسه یرامازدر پس اولی بودرکه برکون و برکیجه طوره بعده
صو و طوزاق اوتی ایله و شیرروغن یاغیله محکم پیشوره لر ترتیبی یوزده اولان لکه
و نقطه لره ایودر یوزی قیزاردب کوزل ایدر فرنجلری قورودور اتی اولانلر یمیه لر
اکر بهلیك فرادایدینودلرسه سرکه و هری ایله پیشوردوب ویدکدنصکره اوزرینه
مایه خوش انار صو و الرانی یمانغه ضرر ایدر اما جماعی تحریک ایدر زیاده سیله
ویدکده اولی بودرکه وافر کشنیج ایله بیه لر والسلام

صابونیه اوتی و برصابونی و فرقه صابونی دیکوردکن اوتی عربیده شجرهٔ ابی مالك
دیرلر بر نباتدرکه کولکلو یرلرده و اقارصولرده اولور شام شریف و اطرافنده چوق
اولور کوکیله اثواب ییقارلر و اکا صابون زفاق دیرلر یعنی یرده بولینور صابون دیمکدر
بو نبات ایکی درلودر برسی بیابانلرده و برسی ایرماقلرده اولور ایرماقلرده اولان
دورت کوشه لو یاشل بردانه بالدری واردر کاه اولور قیزیله مائل اولور و بربرینه
ایراق بوغملری واردر اوزرنده ال ایه سی کبی بیضی بیولك یپراغی اولور یپراقلری
اطرافی یچقو کبی کرتلمشدر هر بوغمده ایکی یپراغی اولور سونك کبی نسنه لر ایچنده
بنفشه رنکنه مائل کوچك چیچکی اولور چیچکدنصکره نخود مقدارنده دکرمی کوچك
باشلری اولور ایچلرنده سیاه اینجه تخملری اولور بو نبات رایحه سی اغردر
اعتدال اوزره حرارتی واردر جلا ایدر و ازاجق تحلیل ایدر قالیك و بیاض دیلشك
سیاه قابوقلو کوکی اولور بو کوکی صو ایچنده چالقاسه لر صابون کبی کوپوك چیقار
انوکله اثواب یودلر و اغرلیسی اولان باشه یپراغی ایله یاقی ایتسلر ایو ایدر بو کوك
خلط سوداء اسهال ایتمکده شریف دوادر سودادن اولان جمیع امراضلری
حتی جذامی کیدرر بشرطانکه مداومت ایده لر کولندن مقداری شربتی بش درهم
دکدر غافقی نام طبیب حکایت ایتمش که خلط سودادن اتلری چاتلاق اولمش بر
عورته بونکله علاج ایدوب ایو اولمش بو نباتك برسی بریردن چوق قان اقماغی
طوتار و ایکیسنك دخی یپراقلری یاره لری بتشدرر بیابانیسنك کوکی خنازیر دیدکلری
جبانلره یاقی ایتسلر ایو دوادر

صادی بوستان عربیده شیح دیرلر خوش رایحه لو بر نباتدر صحرالرده چوق بولینور
طوداق اوتی قدر بیوك اولور کوچك اغاج شکلنده در صدف یپراغنه بکزر اینجه
اوفاق یپراقلری واردر لکن صاری یه مائلدر و بعضیسی سیاهه مائلدر اوزرنده اله

یاپشور یلشکلیکی واردر چیچکی صارودر ایکی درلودر برلیسی طاغلرده وبرلیسی
صحرالرده دوزیرلرده اولور طاغلرده اولانی کسکیندر وصاروسی قویکدر صاروسنه
ارمنی دردلر برصنفی دخی واردر اکا ترکی وحشیزک درلر طبیعتی درجهٔ ثالثده
حاردر درجهٔ ثانیده یابسدر لذتی اجی کسکیندر صورتده ولذتده پلینه بکزر
لکن اجیلغی اندن زیاده وقابضلیغی از وقیزدرماسی چوقدر اجیلغنده طوزلولغه
مشابهت واردر معده یه ضرر ایدیجیدر اگر ایچمکله واگر طشره دن قاریز اوزرینه
قوماغله صوغلجانلری وسائر قوردلری قرار ویللری طاغیدر اگر کولن سوسن
ویازنبق یاغیله قارشدرسلر سلاح صقال دوکلمه سنه مانع اولوب نفع ایلیه اکله
اوزرینه اکسلر منع ایدر اگر صو ایچنده پشوروب کوزه بلغمدن اولان غلیظ
شیشه اتسی ایکن باصدرسلر شیشنی ایندورر اما اولابدنی یرامازخلطلردن
پاک ایدرلر یاغی دتره دور واوشودور سیتما صوغنه نافعدر ایچمکله صو واولان
زهرلره ورتیلا وعقرب صوقدوقلرینه نافعدر زهرلر ایچون مقدار شربتی اوچ
درهم مقدارنه دکدر وغیری ایچون ایکی درهمه دکدر کولینی بعضی یاغلر لحیله
قرشدرسلر اوغلانجقه سلجلرینی تیز بتورر قارنیدن صوغلجانلری چیقار
دوغندن ماعدا سهولتله یرامازخلطلری دخی چیقارور صوق اولان ولایتلرده
قیونلنی اوتلاسه سمیروب اتلنور اما سکره ضرر ایدر وباش اغردر ومعده یه
ضرر ایدر اجی بقله ومصطکی ضررندن دفع ایدر

صابون معروفدر عربیه وفارسیده مشترک لغتدر صابون اگرچه ترکیدر
وترکیب اولنمیدر اگرچه طبیبلر فکری وعملی ایله دکلدر لکن ترکیب اولندوغی اجزاسنی
وعملنی کورن طبیبلر انی مناسب اولان خصوصلرده استعمال ایدرلر زیرا اقلی وباغ
ونوره دن ایدوب محکم پشمش اولمغله طبیعتی درجهٔ رابعه ده حار ویابسدر
صوغراجی وتغییر ایدیجی واکل ایدیجیدر شیشلری پشوروب وایرکلندورر
وقاتی اولان شیشلری یومشادر بدن اوزرینه قیوب چوق طورسه قباردر
ایچسلر دخی ایچروکی قباردوب طوغرادشغدن کوترسلر قبضی اچار وبوجهله
قولنجی دخی فتح ایدر وخام اولان خلطلری اسهال ایدر اشغدن کوترمه سنک
طریقی بودرکه صابونی زیتون کبی اونجه یونوب باشنی بنفشه ویا زیت ویا
بزیرو یاخود غیری یاغ ایله یاغلیوب قیوب کتوره لر اگر عورت کتوررسه قارنده
اوغلانی طشره چکماگر دیدی اگر میت اولورسه چکی واکلندرمیوب تیز چکه
صابونک ایوسی اولدرکه زیت ایله اولمش اوله بزر یاغیله اولان یرامازدر کسکندر

زیاده قوتلودر کنه تخمی یاغی ایله اولان دخی بویلهدر اگر صابونی چل پارهسی ایچینه
دوکلمش ایکن قویوب کچیکه وتمرم کوپیه محکم اوسلر نفع ایدوب کیدررم اگر مثلی
قنه ایله قرشدیروب اغریسی اولان دذلر اوزرینه سورسلر اغریسینی ساکن
ایلیه اگر کل یاغیله تینادوب اوغلانجقلرک باشلرینده اولان اویوزلرم سور
سلر یاشلقلریک کیدررو ایو ایدر اما لازمدرکه بربری اردنجه برقاچ کره
ایدهلر اگر طتلو اویوزه سوروب یدی کون مقداری طوروب بعده اسی صو
ایله ییقاسلر کیدررر ایو ایدر بو خصوصده عظیم دوادر اگر قنه ایله قرشدیروب
اوفاق نقطهلره ولکهیه سورسلر تیز کیدررر اگر ایکی مثقال مقداری زدوریت
درهمه دک ایچسلر ایچروده یاره وقیار ایدوب ضراب ایلیه صابونی یبارکن ایچنده
چیقان صولی بویلهدر علاجی بودرکه اسی صو وشیر روغن ایچوروب قوصدوره لر
وقباق یاغی ایله ایچوره لر وخیار صولی وبنفشه یاغی ایچوروب قوصدوره لر
بعده قباق جکرده کی ایله پشمش تاوق شوروباسی ایچوره لر بردنک مقداری
کافور ایچورسلر دخی جائزدر

صَبِر معروف عصاره در نباتنه دخی صبر درلر نباتنک یپراغی سوسن
یپراغنه بکزر وبعضی ایکولری واردر جکندر کبی ایکولرینده یپراق یوقدر ایچلری
قیو رطوبت ایله طولودر وکوکی طرفی یصیدر نهایتنه یقین اولدقجه اینجه اولور
وایکولرینک ایکی طرفنده اوفاق وقاتی وکوکندن ایراق ایکولری باشنه یقین
دیکن چکلری اولور کوکی چکندر کبیدر هر کوکدن اون ویا زیاده ویا اکسوک
ایکولری چیقار هر ییل بو ایکولردن الیقورلر نباتی بیوک اولوب اسکی اولدقده
اورتاسندن ارشون قدر ویاخود از برداشه بالدری بتر بالدرینک یشلغی
ایکولردن از اولور بالدری اوزرینده ایچلری عسل کبی قیو رطوبت ایله طولو
اوفاق ظرفلری چیقار رطوبتنک طتلولغی ازدر واریجه سی اغردر نباتی دخی
زیاده اجیدر پس بو ایکولری الوب دوکرلر وصقارلر ایچندن چیقان صقندوی
الوب اکا جزء یادلر برکونه اینجه دریلره قویوب کونشه قودلر تاقوری اولدقده
قالدروب حفظ ایدرلر صبر اوچ درلودر برلیسی سقوطری وبرلیسی عربی وبرلیسی
سمنجانیدر ایوسی سقوطریدر یعنی دریا یمن ساحلنده قره سقوطرا ادلو جزیره
دن حاصل اولوب اندن کتوردکلریدر سقوطریسی اولدرکه اوستی زعفران کبی
صارو اولوب اغر اوله واتی نفس ایله اوزرینه اوقودلسه قرمزی رایحه سی ظاهر
اولوب دلیه وتیز اوفاقلنوب یادر اوله اما عربی اولان صارولیقده واغرلقده اندن

اشعه در اما سمیخانی سیکه اکا فارسیده لر بعضیلر درلر فارسیسی اضردر بونلر
جملهدن یرامازیدر چرکین وانغر رایحهلودر بلادرماسی وصادولبغی یوقدر
سیاهه مائلدر اولی بودرکه تازه اولایدی یلدن کچمش اولانی استعمال ایتمیه لر
ایوسی اولدرکه بریالتق اوله دورت ییله دك ایودر بعده ضعیف اولور سقوطریسی
مشروبانده وعربلیسی طلالرده استعمال اولنور فارسیسی طشرهدن اولورسه
نفعی ضعیفدر ایچرودن استعمال اولنماسی یرامازدر بعضلر درلر بر مقدارین
داخلدن غلیظ یللری کیدرمك ایچون ومعدهیی جلا ویرمك ایچون استعمالی
جائزدر اکر عربلیسنی داخلدن استعمال ایدرلرسه الم ویروب بغرسق اغریسنی
پیدا ایدر وایکی ویا اوچ کوندنصکره عمل ایلیه صبرك طبیعت طبیعتی درجۀ ثانیه اولنده
حار ودرجۀ ثالثه اولنده یابسدر اچیلغنی وقابضلغنی دلالت ایدرکه قوتلر ترکیب
اولنمشدر نباتی تازه ایکن یارهلری یاپشدرماغه ایودر عسلی قوددلری قرار
التی درهم مقداری عسلندن ایچسلر صوکبی اولان بلغمی وصفراوی اسهال ایلیه
صبری اطلاق اولنسه مراد قورلمش عصارهسی اولورکه مشهوردر اولدر صبر
معدهیی زیاده نافع اولان اشیادندر او توراق ایچنده نواصیر دیدکلری جبانلری
یاپشدرر اوکلماسی کوچ اولان جبانلری اوکلادر وطاعماسن منع ایدر خصوصا شولکه
ذکرده او توراق اوزرنده اوله اوزرینه صو ایله سورسلر ویاخود اوفاقلیوب اکسلر
زیاده نفع ایدر صبرك شانندندر که تحلیل اولنان نسنه تحلیل اولنماقدن منع ایدر
وصکرهدن حاصل اولان نسنه تحلیل ایدر وازلجق جلا ایتمهسی دخی واردر شول
مقدارکه پاك یارهلری اوکلماغه قومز اکر بدنلری انوکله صوم سلر اکر دریسنی واکر
فوت اولمشی حفظ ایدر اکر بریچق مثقال مقدار ایلیجق صو ایله ایچسلر قارنی زیاده
اسهال ایلیه ومعدهیی پاك ایلیه اکر طقوز قیراطدن مثقال مقدارنه دك صوق صو
ایله ایچسلر قان توکرمهٔ کیدره ویرقانی کیدرر اکر چام صاقزی ویاخود کتی المنش
بال ایله حب ایدوب استعمال ایتسلر طبیعتی اسهال ایدوب غلیظ خلطلردن پاك ایلیه
حکیم دیسقوریدوس دیمشکه دورت خمیات مقداری ایچمك جائزدر اما بو دخی
جوق قلاشول کیمسنیه که بدنی قوی اولوب روحلری جوق ورطوبتی غالب اولوب
مسهله تحملی اولا وجوق خلطلری اولا بومقوله کیمسنیه مصلحی ایله اولمقدار ایچورسلر
جائزدر اکر طتلو شراب ایله ازوب بواسیر دیدکلری سوداوی جبانلره واوتوراقده
اولان چاتلقلره سورسلر نفع ایدوب ایوایده ایریکلو وشیشلمش دلحس یعنی قورلغان
دیدکلری جبانی اوکلادر اکر عسل ایله قرشدیروب اولماقدن قالان بادنجان رنکلو

نشانلری کیدهدر اکر عسل وشراب ایله دلکوکنك ایکی طرفنده اولان ثولیت
سکرلو اتلرده اولان شیشلرده ودیش اتلرنده وسائر اغزده اولان شیشلره
موافق اولوب نفع ایلیه کاه اولور صبری پاك صاقسی اوزرینه قویوب آتشده شول
قدر پشوررلرکه جمیعا اطرافندن آتشه طوتشمغه باشلار بعده آتشدن
الوب کوز سرمهلرینه استعمال ایدرلر کاه اولور صبری ییقارلر قلیمیاء واسنیجی
ییقادقلری کبی تا ایچنده اولان قوملوغی وطاشی چیقار ییقانمیشی اسهال
ایتمکده ضعیفرکدر وکسکنلکی زیادهدر اکر یوماسنده مبالغه ایتسلر کسکن
لکی وحرارتی کیده شول مرتبهده که اصلا حرارتی ظاهر اولماز صبر راست
کلدوکی نسنهٔ اسهال ایتمکده قویدر اما اندن بعید اولان نسنهٔ اسهال
ایتمکده ضعیفدر جمیعا بدنی پاك ایدر دکلدر بلکه معدهده وجکرده وکوکس
پردهلری اطرافنده اولان بیوك مرضلری وخلطلری پاك ایدر صبر بو
اعضایه مخصوص بیوك دوالردندر اکر صبره خوش رایحهلو لطافت ویرجی
دوالر قاتلسه غلیظ اولان خلطلری چیقارماغه قوت ویره اوفاق قوردد
لری وصوغلجانلری دخی چیقارد ایچمکله جکره وبواسیر دیدکلری سوداوی
چبانلره ضرر ایدر صبر حدیث نفس ومالیخولیا مرضنه وسودایه ایو دوا
لردندر اما صبر بلغی قودوجیدر بعضلر دیمشلر صبر ایچمك کوزه نافعدر
صاحب کتاب ایدر اکر بویله دینلرك مرادی بذاته نافعدر دیمك ایسه بوکلام
غلطدر واکر بالعرض یعنی خلطلری کیدرمکله نافعدر دیمك ایسه بوکلام
حقدر صبر سدهلری دخی اچار اما جکرده اولانلری اچماز اکر کوز ایچون
اولان دوالره قاتسلر کوزده اولان یانغنه نفع ایدوب یاشلرین قورووده
وکوزه هنوز اینمکه باشلیان صو یا وطاعماسنه نفع ایدر اولی بودرکه صبر
دن انی اختیار ایدرلرکه رنکی جکر رنکی اولوب تیز اوفاقلانه ورایحهسی کریه
اولمیوب اچیلغی ظاهر وبللو اوله صبری محکم دوکهلر تاکه یندکده معده حاوینه
یاپشوب اکلنمکله خلطلری تمام ایدوب ایو پاك ایلیه صاحب کتاب ایدر بو زمانلرده
مزاجلری قوی اولان کیمسنهلره نصف درهمدن ایکی درهمه دك ایچورمك
جائزدر اولی بودرکه صبری زیاده اسی زمانلرده وزیاده صوق زمانلرده
ایچمیوب بلکه هوا اعتدال اوزره ایکن ایچهلر ودخی صفراوی مزاجلو اولان
یکیتلر ودخی قانی جوق اولوب طمرلری طار اولانه وکوکس پردهلری خصوصا
جکری ضعیف اولانه واشغه سنده مرضی اولانه ایچورمیهلر وبعض سقکر

ضعیفا ولانه ایچوردمیه لر اکر قزاجی صوقی اولورسه بر مقدار مقل ازرق
قتالر اکر قزاجی اسی اولورسه کثیرا ایله ایچه لر اکر معده وجکر ضعیفا ولورسه
کل وبر مقدار مصطکی ایله ایچه لر اکر صبرک عربیسندن ویاخود سقوطریسی
سندن استعمال اولنماق ضرورتی لازم اولورسه اولا کل صویله یویالر
وبر مقدار کل یپراغی ومصطکی قاتمغله قوت ویرلر صبر اسکی اولیجاق سیاه
اولور غیری نسنه لر ایله مقدار شربتی بر درهم مقدارنه دکدر باشنده
اغرلیق دویان کیمسنه یه وصفرادن کوزی اغریسی ولانه وصفرادن چوق
صوسایانلره ویرامازفکرلر وخیالر ایدنلره وبدنلرنده دترمک وقاریجه
یوردکبی دویانلره واشغه سندن چوق یراماز یللر چیقانلره ومعده
لرنده یمک دوتلنانلره واچلرنده یانغین وحرارت اولانلره صبر
نافعدر اکر صبره مسهل اولان دوالر بادزهرلرندن قادرشدرسلر
نفعی زیاده اولور صبرک ضرری دفع اولنمه مسهل دوالرک بادزهری مصطکی
وکل وصار وهلیله ومقل وکتیره در صبر اوتوراغه زیاده ضرر ایدر پس
صبری استعمال ایدنلره لازمدرکه اوتوراقلرک کل یاغی ویاخود بنفشه
ویاخود ایج یاغیله یاغلایه لر اکر صبری پراسا صویله ازوب بواسیر چبانلری
اوزرینه سورسلر وبویله بر قاج کره ایتسلر چبانلری دوشورر پس
دوشیجک کل یاغنی قلایدن ایکی پاره ارالرنده محکم اوور بعده انوکله یاغلاو
یه لر اکر صبری اتش براغوب دوتونینی برقامش ویاخود خوتی ایله بورنک
ایچره چکسه لر دبو مرضنه نافع دوا اوله خصوصا بر قاج کره ایدرلرسه
زیاده نافع اوله اکر صبری طوز وقزل بوره ایله ازوب باشک اولک طرفنه سورت
یاقی ایتسلر صوقی اولان نزله لره نفع ایدوب منع ایلیه ودماغی اصیده ویاشلق
لری قورودا اکر سکرلی بپراغی صویله ویا سرکه ایله ازوب سوپوق ایدوب
اوغلانجقلرک باشلرنده اولان یاش چبانلره واویوزلره سورسلر قوپاروب
کیدررر اکر صبری اقاقیا ایله ازوب اوغلانجقلر باشلرنده کمکلر دردلری چوق
ایرغلامغله ویاخود غیری سبب ایله ایرلمش اولسه اکا سورسلر کروکیدر صبرک
کوزلره فائده سی بودرکه کوزه اینن قانی طوتار وکوز قپاقلرینک قالیکلو غینی
کیدروب اینجه ایدروکوزی کسکن ایدر وکوزده اولان چبانلری اوکادوب
طولدورد اکر سکرلو یپراغی صویله ازوب بورونه قولاقلرده اولان چبانلره
سورسلر اوایلر اکر سرکه ایله ازوب رحمه وشرجه یه سورسلر نفع ایلیه

اکر بوکلری پشوروب اندن چیقان کیرایله صبری ازوب قالی نسنه دوقنوب ازلنکلز
ویاخود چکوب پرتلماقدن اولان اغریلره سورسلر ساکن ایلیه صبر بولنماسه
شیشلره وچاتلاقلره ویاره لره حولان هندیدن ایکی مثقال بدلیدر واسهالده
بدلی برمقدار محموده ایله نصف وزنی تربددر بعضلر دیمشلر پلیدنر مثلی
وزعفراندن نصف وزنی بدلیدر
صَدَفْ سموکلو بوجک دیدکلری در صولردن حاصل ولورجانورلردندر اکر
چه قوری یرلرده دخی بولینور اما ابتداسی صودرقابوغنک قاتیلیغی طاش قاتیلغی
ایله کمیک کوشکلیکی اراسنده در بعضی سنک قابوغنی کوشک اولوب تیز
اوفاقلنور اولمغله همان شویله دوکوب استعمال ایدرلر وبعضیسی زیاده
قاتی اولمغین یاقوب استعمال ایدرلر طبیعت بعضیسنک طبیعتی حار وبعضی
سی بارددر باردا ولانی یاقسلر اسی اولوب ملطف اولور طاغیلور مقوله سی
اولان یراماز یاره لره وجلا ایتمکه وقوریدوب چورک اتلری ییدرمکه نفعی
قویدر ایچنده انجی اولان صدفده بر بیره یاتمش اولان خرما یپراغنک دیکن
لری وصنمش پاره لری طشره چکر قوتی وارددر دیرلرکه اکر ییسلر بدندن
یللری سوردر واچره وده اولان صوقلوقلری کیدرردر واکر کوبکدن اشغیه
انوکله یاقی ایتسلر جماعه قوة ویرر اکر بیاض اولان صدفی ایچره وسنده اولان
اتی قابوغیله دوکوب ازوب قالی اقان بورونه ایچینه اوفورسلر قانی طوتا اکر
یاقسلر دشلری جلالندرر اولی بودرکه قالی ایچه دوکه لرتا کجلا ایتمیه
یاردم اوله اکر طوزدخی قتارلرسه جلا ایتمکده دخی قویرک اوله وکوشه منش
اولان دیش اتلرین قورتیدوب یکیدرویراماز وقوتمش یاره لره نفع ایدر اما
خِفْ غُرَابْ یعنی قارغه ادیکی دیمکله معروف اولان صدف اکر یاقوب بواسیر
دیدکلری چبانلره توتسو ایتسلر چبانلری کیدره مجربدر قودتماسی وجلا
ایتمه سی انوک سائرندن زیاده در وصَدَفِ فَرْفِیرْ یعنی بنفشه لیک اراسنده بولنان
اوفاق صدفی اکر یاقسلر چبانلری ییوب اکسلده وخف غراب دیدکلری صدفی
اکر دوکوب ازوب وصو ایله ازوب اتش یانیغی خصوصا اسی صوو ویاخود اسی
یاغ یانیغنه قوسلر زیاده نفع ایلیه صدفلردن شویله کوجکدر مثلا خف غراب
وغیرلری دوکوب قطران ایله قرشدیروب زائد بتوردن کوز قپاقلرینه اورسلر
زائد قیل بتورمیه جمیعا کوجک اولان صدفلرک اتلری قارنی اسهال ایدر
پشوروب شوروا سندن ایچمکله اکر صدف فرفیری یاغ ایچنده پشوروب ییلانمین

یاغیله دوکمکله باشلایا ساجلری یاغلاسلر دوکلمکه مانع اوله طوته اکر سرکه
ایله ایچسلر طلاقی کیدررن اکر تونسوا ایتسلر رحم بوغلماسنه نفع ایدر و خیضی
بوریدر واوغلان صوکی دیدکلری دری چیقارر خفقان غراب دیدکلری صدفی
اکر یاقوب سرکه ایله سکللر و بواسیر دیدکلری جبانلر اوزرینه قوسلر کیدررن
صمغ صمق اغاجلردن وبناتاتدن اقوب دوکوب توتقال کبی قالان نسنه
درکه مصر وفندر طبیعت جمیعا طبیعتلری حار و یابسدر مادهلرینه کوره و
حاصل اولدوقلری اغاجنه کوره اکثریا بویله در اما بعضی بعضندن کیفیتده
تفاوت اوزره درهر اغاجک صمغی اغاجی ایله ذکر اولنور لکن بعضینک اشتهاری
باشقه اسم ایله اولمغین باشقه دخی ذکر اولنور صمغ دیو اطلاق ایتسلر مراد
صمغ عربی اولور نته کیم مصر وفندر صمغ عربی بردیکنلو اغاج صمغیدر که طائفه
عرب اول اغاجه قرظ درلر یمن وسائر ولایت عربده اولور ایوسی اولدر که
صافی اولوب توت کبی اوزون ودکرمی اولوب ایچنده طاشی و دیکنی و اغاجی اولمیه
بیاضه مائل صارو وشفاف اولان وصافی وبیاض اولان دخی ایودر بونلردن
ماعداسی که قاریشق وسیاه وبوز وداق اولاندر یرامازدر طبیعتی اعتدال
اوزره حاردر و درجه ثانیهده یابسدر قوی تغریهسی یعنی یاپشیجی رطوبتی
واردر انوکله سد ایدر بوغازده وطعام کچهجک یولده اولان ایریلکی کیدررن
کسکن اولان دوالره قاتسلر کسکنلکلرین کیدررر و زیاده تاثیر ایله اولان
ضررلرین منع ایدر اکر یمرطه اغیله قارشدیروب اتش یانیغی وزرینه قوسلر
قبارتمیه و نفع ایلیه وساکن ایلیه وخلفه یعنی معده فاسد اولماغله و یا اخر سبب
ایله طعام معدهده اکلنمیوب تیز طشره جیقوب بدنه نفع حاصل اولماماغله اولان
اسرافی منع ایدر یعنی طعامی اکلندورر وبغرسقلر قازیماق مرضنه نفع ایدر
وکمکلری حفظ ایدر اکر اغیزه قویوب اریبانی صورسلر و یاخود اوکسورکه
نافع بعض حبلر ایله قرشدرسلر اوکسوروکی ساکن ایلیه و ایکی مثقال مقدارین
ایچسلر اویکندن اولان جبانلره نفع ایلیه اکوکوزه نافع دوالره قاتسلر دوالر
حدتن کیدررر و کوز اغریسنه وشیشنه نفع ایلیه یالکوزندن ایکی مثقاله
دک استعمالی جائزدر وغیری دوالر ایله برمثقالهدک جائزدر صمغ سائر
دوالره دخی قاتلماغله دوالرک تاثیرنی کچ ایتدورر یبوستی زیاده اولماغله
اشغیه ضرر ایدر کتیره اصلاح ایدر اکر کل صوینی ایچنده اصلادیوب اریدوب اغریسی
اولان کوزه طلا ایتسهلر قپاقلرینک ایریلکی و یانغینی کیدررر اکر اغیزه قیوب

اریبانی یوتسالر کوکسده دوکیلن اینجه خلطلری قیولدوب کوکسه اینماسنه مانع اوله
وترکرمه ایله چیقماسنه حاضر ایلیه واوازی صافی ایدر و معدهیه قوت ویرور
اکر کل یاغی ایچنده قاوورب یسلر کوکسدن قوپوب کلان قانی طوته واویکندن دخی
طوته اکر صمغ عربی اینجه دوکوب صغر سودندن اولوب اریمش ساده یاغدن اون
ایکی درهم مقداریله مثقال مقداری اوچ کون دک ایچسلر بدندن نیردن ولورسه
نفع ایلیه اکر عورتلر رحمندن واکر بواسیر جبانلرندن زیاده کلان قانی طوتوب
نفع ایلیه

صندل اغجی ولایت چیندهدر بتر بالدری وبداقلری طوغرو ویوکسک وبیوک
اغاجدر اندن کسوب سائر ولایتلره کتوررلر ایکی درلودر بری قزل وبری بیاض
در بیاضی برمقدار صاروایغه مائلدر وبعضیسی زیاده صارودر ایوسی اولدر که
بیاض اولوب یاغلو وییمشاق اولوب رایحهسی خوش وکسکن اوله بیاضی قزلدن
ایودر صوونماق مراد اولندوغی مرضده وقزل بیاضدن ایودر یبوست مراد
اولندیغی مرضده ایکیسنک دخی برودتلری درجه ثالثده اولندهدر و یبوستلری
درجه ثانیهده اولاسطنده درفزاجلریاسی ویا تخنلو اولانلره موافقدر معدهیه
ایودر اکر مثقال مقداری ایچسلر واکر طشرهدن اوزرینه سورسلر صفرا
سببی ایله اولان یورک اوینامسنه نافعدر اسیدن اغریسی اولانی باشه
سورسهلر نفع ایدر اکر بیاض صندلدن وافیلمنشندن برجزو و نصف جزو
انزروت قاتوب جمله سنی یمرطه اغیله یوغوروب صقال باشلرینه سورسلر
اسیدن اولان اولان باش اغریسنه نفع ایلیه وکوزه نزله اینمهسنه مانع
اوله حمامده حرزما دوتوندقدنصکره انوکله او وتسلر و یاخود حرزمیه
قاتسلر حرزمه رایحهسن کیدررر اکر صندلی دلکوا اوزوم صویی ایله ویا
قیهقوروغی و یاسمز اوت و یا صویوسونی صویله یوغورسلر اسیدن اولان
نقرسه وسائر اسی شیشلره و جبانلره مثلا حمره ونار فارسیکه دفعاتیله
بیان اولنمشدر بونلره سورسلر نفع ایلیه وعضوه اطرافندن فضلات اینمهسنه
مانع اوله بو خصوصلر ایچون استعمالی ابتداده اولماق کرک درصندل ابیضک
نفعی کسکن ستماده وبرسام مرضنده وحرارتدن معده ضعیفلیغنده قویدر
شراب ایدوب ایچمکله ویاخود ایچیلان نسنهلره قاتماغیله بونفعلری ویرور
وقلب ضعیفلکن کیدررر صندلک خاصهلرندندر اکر وافیلمیشنی بدنه
سورسلر بدنه حرارت و یکچشماک ویرر اکر قزل صندلی یکی قزل صافیسی اوزرینه

کل صوبی ایله اوروب اوندوسنی الوب اغزده اولان قبارلره قوسلر کیدررلر
اکر قزل صندلی اوفاقلیوب زنبق یاغیله قرشدیروب بدنه سوروب اوسلر
کمکلرده حرارت سببی ایله اولان الی چیقادوب کیدررلر بعضلر دیمشلر قزل صندل
صو وقلونجی سائردن زیاده در اما تجربه خلافنه شهادت ایدر ایکیسندن دخی
مقدار شربتی بر مثقالدر بعضلر دیمشلر صندلک آوازه صرندر اصلاحی
نبات شکری ایله‌در صندلک ایکیسی دخی جماعی زیاده قطعلدر

صو یو صوغی عربیده طحلب درلر صولر اوزرنده بتر ایکی دورلو در بریسی خیوطی
یعنی ایپلک کبی اوزون و بر برینه صارماشمش اولور ایرماقلرده و دکزلر کنارلرنده
اولور طوردا اولان صولرده اوزبولنور بریسی دخی دانه دانه و بربرندن ایرلمش اولور
بو مقوله سنه خرء الضفادع یعنی قورباغه تزسی درلر بو مقوله‌سی طورر صولرده
اولور بو مقوله‌سی اقار صولرده بولنور سه اول صو میشه‌لردن اقوب دوکلدوک
ایچوندر **طبیعت** ایکیسی دخی درجهٔ ثانیه‌ده بارد رطبدر اکر یالکوز انوکله ویاخود
قاووت ایله قرشدروب جمره دیدکلری شیشه و سائر اسی شیشلره و نقرسه
یاقی ایتسلر موافق اولوب نفع ایلیه اکر اوغلانجقلره عارض اولان قیله یعنی یغیرسق
لری حایه‌لری ایچینه دوکلمسنه یاقی ایتسلر بوزوب یرینه وارر دریا یوصوغی
دریاده اولان طاشلر اوزرنده حاصل اولور دریا یوصوغی جمیعا اسی ورملره یاقی
ایتمکله نفع ایدر بو یوصوندن قابضلق زیاده‌در قانی طوتار هر قنغی عضودن اولورسه
اولسون اوزرینه سورمکله طوتار خصوصا خرء الضفادع دیدکلری زیاده طوتار
اکر زیت ایچنده پشورسلر سکرلری یومشادرلر که ایپلک کبی اولان یوصوغی
صو ایله قارشمش اولان شراب ایچینه قوسه‌لر صوبی کندویه جکوب صافی شراب
قالور دیمشلر

صو یو بری عربیده فلفل الماء درلر لذتی کسکن بر نباتدر کی اکثریا طورر
ویا بابان اقار اولان صولر ایچنده بتر بوغملو بالدری واردر یپراقلری ارشوندن
قدر اوزادر یپراغی نانه یپراغینه بکزر لکن اندن بیوجک و بیاضرک و یومشاقرک
در لذتلی بوزوب اجیدر فلفله بکزر اما فلفل کبی رایحه‌سی خوش دکلدر **طبیعتی**
درجهٔ ثانیه‌ده حار و یابسدر زیاده جلا ایدیجیدر اوفاق یمشی واردر یپراقلری
دیبندن کوجک بداقلری چیقار یمشی انوک اوزرنده درسا القم کبی بر برینه
یانشیق اولور یمشی دخی لذتده نباتی کبیدر یپراغی و یمشی ایله یاقی ایتسلر بلغمدن
اولان واسکی و قاتی اولان شیشلری تحلیل ایدوب ایندورر و کوز التنده قان

او توزشماقدن اولان نشانلری کیدررلر بعضلر یمشنی قوردوب وطوز ایله قرشدروب
فلفل یرینه طعامیله استعمال ایدرلر طعامی اشتهایله یدوب لذتی کوزل اولور و هضمی
تیز اولور بو نباتک اوزو کوکی اولور نفعی یوقدر اما قورسی و یاخود تازه‌سی
ایله یوزده و سائر بدنده اولان لکه و اوفاق نقطه‌لره یاقی ایتسلر جلا
ایدوب کیدررلر

صوکر فلیسی صوتره سی صوکرده مه سی عربیده قرة العین درلر صوکرده
مه‌سی دیدکلری نباتدر بعضلر صوکرفلیسی دردرلر کویا بو اسم ایکیسنه
دخی اطلاق اولنور و یاخود بعضیلر بو نباته هم جرجیر و هم کرفس درلر
زیرا بو جرجیر کرفسه بکزر زیرا قوتی و رایحه‌سی و لذتی سائر جرجیر کبیدر
اما بالدری اوزره طورمه ماده و یپراقلری کرتلش اولماقده و دکرمیلکه
مائل اولماقده کرفس کبیدر لسان یونانیده اقوسالیوس درلر معناسی
صوکرفلیسی دیمکدر انکچون بو نباتده نوعا اشتباه واقع اولور بو نبات طورر
اولان صولرده بتر تاجلو باشلری بتر ایچندن صارو و خوش رایحه‌لو چیچکی
بتر نباتی جمیعا خوش رایحه‌لودر **طبیعتی** درجهٔ ثانیه اخرنده حار و یابسدر
تحلیل ایدیجی بولی ادرار ایدیجیدر بو کرکلرده اولان طاشلری اوفاقلار
حیضی ایندیرور اکر صو ایله پشوروب ییسلر بغرسقلرده اولان چبانلره نفع
ایلیه فرانجاسی ایدر حتی بیابانلرک بکزلرینی قزاردر و یانلر اغریلرینه نفع
ایدر و معده و بغرسقلرده اولان یرامازخلطلری ایدوب کیدررلر وسده‌لری
اچار و معدهٔ قتی دردر اکر صو ایله پشوروب صوبی ایله یوتسلر ستمادترمه‌سی
و سائر دترمه ساکن ایلیه

صادی سدلوکن و بالق سدلوکنی و قزلجه سدلوکن و صغر قویروغی سدلکنی عربیده
لاعیه درلر سدلوکن دیدکلری نباتلردن صردیاز و اصلحی اولانیدر و بو نبات
یپراغی دکرمی کوجوک اغاج کبیدر صارو چیچکی اولور رایحه‌سی چرکیندکلدر
بلکه رایحه‌سی خوشدر **طبیعتی** درجهٔ ثالث اواخرنده و یاخود درجهٔ رابعه
اوائلنده حار و یابسدر اکر اندن بر مقدار ایچنده بالقلری اولان کول ایچنه
بر اقسه‌لر بالقلری صو اوزرینه کلوب سائر سدلوکندن اکثرینک خاصه‌سی
بودر سودی استسقا مرضی اولانلره نافعدر زیرا بدندن صاری صوبی اسهال
ایدر کذلک یپراغی صقندوسی قوصدور و اسهال ایدر اما سودی بو بابده
اقویدر کذلک تخمی دخی قوصدورر و اسهال ایدر اما سودی اقویدر اریک انوک

چیچکی اوتلایوب اندن اولان عسل اسهال ایدیجی اولور بر مقدار اچیلغی
واردر صاحب کتاب ایدر بزم زمانمزده اطبادن بر کیمسنه الحال استعمال ایتمکی
جائز کورمه مشلردر استعمالی مراد اولنورسه ارپه اوتی وکتیره ایله یوغورد
استعمال ایلیه و بر درهمدن زیاده استعمال ایتمیه لر
صارماشق عربیده لبلاب دیرلر معروف نباتدر ایکی درلودر بری ایری و بری
کوچکدر بیوکینه حبل المساکین یعنی فقیرلر ایپی دیرلر و بیوکی بر قاچ صنفدر
یونانیده بیوکینه قسوس دیرلر بعضیسی بیاض اولور یمشی دخی بیاض اولور
بعضیسی هم کندو و هم یمشی سیاه اولور و بر صنف دخی اولور که یمشی اولماز
بیوک دیدکلری انچوندر که یپراقلری بیوک اولوب چوق یره دوشنوب
اوزانور یمشی سیاه اولانک چیچکی بنفشه رنکدر سائرینک چیچکلری بیاض
در یمشی اولمیان صنفنک چیچکی واردر و بداقلری اینجه و قیزل و اوچ کوشه
لودر بیوکنک جمیعا اصنافنک یپراقلری بو کرجه نباتنک یپراقلرینه بکزر
ذکر میکه مائلدر **طبیعت** صارماشق طبیعتی بر قاچ قوتدن ترکیب اولنمشدر
طپراق صوقلوغی کبی قوی و قبض ایلیجی صوقلوقدن و کسکن و ملطف
حرارتدن ترکیب اولنمشدر حرارتی و برودتی درجهٔ ثانیه ده در دیمکه یراد
در جمیعا صارماشقلرک مکره ضرری ایدیجیدر اکر چیچکلرندن اوچ پرماق
الدجاق مقداری اچسلر بغرسقلرده اولان چبانلره نفع ایدر یرایا اکر دوکو
ازوب زیت یاغیله ادیدلمش بالموم ایله اتش یاقدوغنا اورسلر نفع
ایدر موافق اوله اکر تازه یپراغنی سرکه ایله پشورسه و یا شویله چیکله دوکو
اغریسی اولان طلاق اوزرینه یاقی ایتسلر اغرنی کیدررکه اولور عصاره سنه
کوک سوسن کوکی و عسل و قزل بوره قاتوب اسکیدن باش اغریسی اولان
کیمسنه نک بورندن اچره قورلر اکر زیت ایله قرشدرسلر اچندن ایریک
اقان و اغریسی اولان قولاغه اچنه طملاتسلر نفع ایدر ایو ایدر سیاهنک
صوبندن چوق اچسلر عقله خلل ویرر قوتی ضعیف ایلیه عصاره سی
ساجلری سیاه ایدر یپراغی طاغیلور مقوله سی اولان یراماز چبانلره
و اتش یانقماسندن اولان قباردلره ایو یاقیدر یمشی اولمیان صنفنک چیچکند
اچسه لر حیضی یوریدر عورتی حیضدن پاک اولدقدنصکره انوک ایله توتسو
لنسه کبه اولماسنه مانع اوله اکر بداقلرندن یپراقلری ایله الوب و عسل
اچینه طالدیرب عورت کتوردنسه حیضی یوریدر اکر اندن صقلمش اولان

بو سودن بو دوزن اچینه طملاتسه لر بورندن چرکین رایحه کیدر ره ب پاک
ایلیه اکر اندن طملایان صو ایله ساجلره سوروب بولاشدرسلر ساجلری
بولو بجکله لری قیره کوکلری سرکه ایله و یا خود زهرلو بیوک و بجک صوقلسه
نافعدر اکر تازه یپراقلرینی شراب ایله پشورسه طاغیلور مقوله سی اولان یاره لره
اورسلر اوکلدوک کیدر و اتش یاقدوغندن اولان چبانلری ایو ایدر اوزلیه
دری بتورر بو نباتک صویی کما کادمعه یعنی کوزی یاشی دخی دیرلر زیاده اتی و
کسکندر اصلاح اولنمش صولرندن بر مقدار استعمال اون ایکی درهم مقداره دک
در شکر و کتیره ایله اصلاح ایدرلر ایجه لر اصلاحی ایچون صمغ عربی یکدر بیوکنک
اصنافندن بر صنف واردر که یپراقلری بورتوق بورتوق اولوب رنکی ازلجق
سیاهه مائلدر و دیار مغربده اکا شجیمه و سراویل طکول دیرلر بو صنفک یپراق
لری یاره لری بتشدرمکده و چبانلری قورتمقده نافعدر بونک طبیعتی بارد یابسدر
اکر صقمند و سندن ربع رطل مقداری ایکی درهم اشود دیدکلری قزل طپراق ایله
اچسلر اقان قانی طوتار هر نره دن اولور اولسون و اولاشوب طاغیلور مقوله سی
اولان یراماز و کیزلو چبانلری قورودسه ن اکمکله نافعدر و تازه سی یاره لره
انفعدر یاره لری بتشدورر اما کوچک صنفنک یپراقلری اوزون و خونیلر
شکلنده بیاض چیچکی واردر و چیچکدنصکره قلیفلر اچنده قزله مائل سیاه تخملری
اولور بونک قوتی تحلیل ایدیجیلکدر بر مقدار طپراق طبیعتلولکی و قابضلغی واردر
یلمشلکی ایله صفراء اسهال ایدر که اولور و طبیعتی یواشلق ایله اسهال ایدر که
اولور صو ایله ازوب خیارشنبه قرشدیرلر اما صارماشق صوینی قاینا تمیه لر
زیرا قوتی کیدر ضعیف اولور حالا ذکر اولنان صارماشغک صویی ضرریسه دد
راندن و نبات شکرندن یکرمی درهم ایله نصف رطل مقداره دک اچمک جائزدر
طبیعت طوتیلوب قبض اولماق سببی ایله اولان اوکسوروکه دخی انفعدر صافی
اسیدن و یا خود اتسی و صوقدن اولان قولنجه دخی نفع ایدر داک یرلرنده اولان
شیشلره سورر بولاشدرماغله شیشلر تحلیل ایدر و خیارشنبه ایله کوکسر
پرده لرنده اولان شیشلری کیدرر و سده لری اچار اما سده لر ایچون
پشورر لیچه لر و ستعمال ردن جوغنه نفع ایدر ستعمال لری اندن ایچوردلر
صغر قولاغی و سوگلجی اوتی و قلاغ اوتی عربیده لسان دیرلر مراد صغر
قولاغی دیمکله معروف نباتدر که یپراقلری یره دوشنوب لسان ثور نباتنه
اولدوغی کبی الحطر مالا ایریلکی واردر و یپراقلری اورته سندن ارشون

اوزونلغنده چیوغی بتوب اوزرنده سرمه رنك كوكجك چیچكی اولور دفعاتیله
نفعی تجربه اولنمشدر انسان ودوم ودللرنده اولان اغریلریكه دللرده ظاهر
اولور مرضندن اولور واول مرض اناردانه سنه بكزر قرمزی وقالی اوفاق
چبانلردر نفعی شول وجهله دركه اوفاقلایوب اوزرینه اككرلر ویاخود پشوردلمشی
ایله مضمضه ایدرلر بعضلر دیمشلر بونبات لسان ثوردر وذكر اولنان نباتدر
اما بو كلام غلطدر فرقلری بودركه بونباتك یپراغی دكرمی ونصیدر وچیچكی
بیره صارقیلودر ونباتك رایحه سی خیار رایحه سنه بكزردر وبرمقدار
یلمشكلكی واردر اما لسان ثورده بو ذكر اولنانلردن نسنه یوقدر وچیچك
وبیتمش ایكن دخی بیور طبیعتی بارد رطبدر یورك اوینه ماسنه نفع ایدر
ومعده ده اولان حرارتی سویندردر واغزده اولان اوفاق قبارقلره و
حرارتدن اولان اغز مرضلرینه نفع ایدر

صاریلق صمغی لسان یونانیده مامیثا درلر دریا كنارلرنده بتر بر كونه خشخاشكه
اكا مقرّن درلر اول خشخاشه بكزر بر نباتدر بو نباتك كوكی اوزرنده اشتغه
سنه یقین یرلرده اله یاپشور قیو یاشلوغی واردر اول مقوله خشخاش
چیچكی كبی بونك دخی صاری چیچكی نضكره سوسام دانه سی قدر سیاه مثل
تخمی اولور بونباتك رایحه سی اغردر وصویی جوقدر بونبات ایله خشخاش
مقرّن ادلرنده فرق بودركه اول خشخاشك بداقلری ویپراقلری قیش
كونلرنده جمله سی دوكیلوب محو اولور بعده بهار زمانلرنده تكرار كوكندن
بتر اما بونبات هر ییلده یكیدن بتر بعضلر دیمشلر ایكیسی ادلرنده فرق بودركه
خشخاشك یپراغنده قرمزی نقطه لر واردر اما بونباتده یقدر ایمدی بو كلام
صحیح دكلدر زیرا خشخاشده دخی نقطه سوزی واردر برفرق دخی بودركه
خشخاشك یمیشی بوینوز كبی ظرفلر ایچنده در اما مامیثانك بویله دكلدر طبیعتی
درجهٔ ثانیه حدودنده یعنی اخرنده بارد یابس قابضدر مامیثادن شهرلره
كتوردكلری نباتدن ایدلمش یصی یصی دوزجه پاره لردر شول وجهله كه نباتی
دوكوب ویصی یصی پاره لر ایدوب قوردرلر بعضیلر دخی صافی عصاره سنی قوردو
درلر بعضیلر دخی نباتی عینی ایله یپراقلری وتخملری وچیچكی ایله كتوردرلر ایوسی
اولدركه صاری اولوب سیاهه مائل اولوب قولای اوفانه ورایحه سی قوی
اولوب لذتی اجی وله وصو ایله اصلانوب اننسه صاری اوله وبو نباتاتی شیشه
كه هنوز ظاهر اولمش اوله وكوزلر قپاقلری حرارتنه وسلاقنه سلاقوچو

كوز قپاقلرینه قیزاروب قالی لنمه سنه درلر وجوق حركت ایتكله ویلو قلراسی یبرك
ماسنه بیوك دوالردندر جمیعا بو مرضلرده اوزدلرینه سورملرپس بو وجهله نفع
ایلیه كه غیری دوا ولمقوله نفع ایتمیه عضوه قوّة ویرمه سی داخی واردر اكر صو
ایله قرشدروب اتش یانغنه سورسلر اوكلدوب ایو ایدر اكر صویینی اریه اونیله یوغورد
سلر حمره دیدكلری شیشكه صفرادن اولور هنوز ظاهر اولمدقده اوزرینه سورسلر
اغریسینی ساكن ایدوب ایندورر كذلك صافی قاندن اولان شیشه دخی بو وجهله نفع
ایدر اكر سركه ایله ازوب صقال باشلرینه سورسلر صفرادن اولان باش اغریسینه
نفع ایلیه اكر كل صویی ایله ازسلر وغلانجقلر اغزلرنده چقان اوفاق قبارلره نفع
ایلیه اكر دائما وغلانجقلر الینلرینه سورسلر كوزلرینه اینوب دوكیلن ماده لری
طتوب منع ایلیه وكوز داغما پیشاره ماسنه نفع ایدر دانه سی عورتلر سمزلیك
ایچون استعمال ایدرلر اكر یالكوزینی دوكوب حمره دیدكلری صفراوی شیشه
وشری دیدكلری ایریلو اوفاقلو حرارتلر اوزرینه ونقرس اوزرینه سورسلر
نفع ایدوب ساكن ایلیه اشتعال مقداری ایچسلر یورك اویناماسینی ساكن
ایلیه ومناسب اخردوالریله صفرا سببی ایله اولان اسهالی طتوب كسر

صوی عربیده ماء درلر طبیعتی درجهٔ اولی اخرنده بارد رطبدر بویله اولماسی
شول زمانده كه زیاده برودت ویاخود حرارة ویا یبوست ویرودا اخر نسنه
صویه قرشمش اولمیه بعضلر دیمشلر برودتی ورطوبتی غایتده در صو اكرچه
غدا ویرمز لكن غدا كبیدر وصونك طبیعتی اكرچه بارددر اما دوالردن برودت
لری صو برودتی مرتبه سنده اولان دوالر ایندوكی فسادی صو ایتمز یعنی
صونك برودتی چندان ضررلو دكلدر اما صولر احوالی صولر حاصل اولدیغی
نسنه لره كوره محللرینه كوره مختلف اولور یعنی كونكونه اولور صولرك ایوسی
اولدركه لذتی خوش ویاخود اوفاق طاشلو قزل طپراق اوزرندن اقوب كله
وتیز اقوب جنوبدن شمال طرفنه اجیلوب اقه وصویی صاف قارلردن ویغمور
لردن اولوب اقوب كلوركن یرامازبیكارلر صویی ویرامازطپراق قرشمایه
واغاجلر كوكلری اوزرندن واتسی صولر بالجقلرندن اوغرایوب گجمیه وروزنده
بیتی اولوب صاف وشفاف اولوب ایچندن هرنه وار ایسه كورینه ولذتی طتلو
وصوق اولوب اخر كیفیت طویلمایه مصرنیلنده ذكر اولنان اوصافك جمله سی
واردر جیحونكه دیار عجمدن خوارزمده بر نهردر انوك صویی ایو صودر و
دجله كه نهر بغداددر انوك صویی جیحون صوینه یقیندر بعضلر دیمشلر

اندن یکدر لکن اندن غلیظرکدر و فراتجه نهر کونه ددا نوك صویی حسنه
لرم وحسنه لکدن هنوز قالقمش اولانلرم کستهلری اولوب سدهلری اجیلوب
ینلادن اجلادن نسنهلری تیز کچورمکه محتاج اولانلرم ایودر زیرا کونه نهری
صویندن انشلولق و بلغواستیلق واردر وشول صوکه ذکر اولنان اوصافك
جملهسنه مخالف اوله اول صو یراماز در وشول صوکه اوصافك بعضیسی انده اولوب
بعضیسی اولمیه ایولیکی ویراماز لیکی دخی اکا کوره در صو لازم اولدیغی زماننده
ولازم اولدوغی قدر استعمال اولنسه ینلادن غداء اینجلدوب اکا قولاغوز اولور
وایراق اولان اعضایه ایرشدیرور وطمرلری یویوب بدنده اولان رطوبات اصلیهٔ
حفظ ایدر خصوصا فرات صویی زیاده حفظ ایدر و بدنه تازه لیك و یومشاقلق
ویرور اما ایریکلو چبانلری ویارهلری ویاخود صوق خلطلردن اولان شیشلری
واچروسنده صوقدن مرضلری وقولنج اولانلره صو ضرردر صویی لازم اولان
مقداردن زیاده اچمك بدنی کوشلدر وهضملری فساده ویرور و رنك روبی
بوزار واونوتساقلیق ولحمقلق ویرور اکر صوق صو ایله وقیروطی دیدکلری
مرهمی ازوب اتش یاقدوغی یره اورسلر صوودجی نافع دوا اوله اما چشمهلر
صولرندن ایوسی اولدر که صویی وافر وچیقدوغی یر کیك اولوب رایحهسی
خوش طاشلو و یاخود قزل وصاف طپراقلو یردن چیقا وکونش طوغوسنه
قرشو اقوب اجیق اولا اما صویی طور چشمه صویی یرامازدر لکن اکر بیوك
اولوب صافی اولورسه ضرر ایتمز اما قیولر صولری صویی طور چشمهلر صویندن
بتردر لکن قیو صویی طتلو اولوب اول قیودن چوق صو چکیلوب استعمال اولنورسه
اول مقوله قیو صویی طور چشمه صویندن ایودر کاریزلر اچندن یعنی یر اچندن
یول ایله اقان صولاردرکه ایو صاغ یرلر اوزرنده اقه انلرك صولری قیولر صویندن
یکدر اما یردن طملیوب جمع اولان صو یرامازدر زنك روبی وبدنلری فساده
ویریجیدر میشه لك اراسنده اولان صو اغردر و یرامازدر خصوصا که اچیق
یرده اولورسه زیاده یرامازدر میشه لکده اولان صولر سائر طور صولردن
یرامازدر زیرا اکرچه ایکیسی دخی حرکت ایتمهمکده شریکلردر لکن میشهلکده
اولان صولر اغر یراماز کیفیت قزانمشلردرکه قیش ایامنده بلغم حاصل ایدر
ومعدهٔ وقوتلری ضعیف ایدر و یاز ایامنده صفرا پیدا ایدر وسدهلر وطلاق
اغریلری پیدا ایدر وکوکس پردهلرین و رنك روبی فساده ویرور بلکه بعض
کیمسنه استسقا و یکنك چبان و بعض ساقلر سیرلماق مرضلرین پیدا ایدر

ورانی اچنلرك جکرلری ضعیف اولوب ایقلر وطمرلر شیشمك وسائر کوشك شیشلر
پیدا الیدر وعورتلرینك طوغرمالری کوچ اولوب اوغلانجقلری شیشك اولور
وعورتلری کبه دکل ایکن کبه کبی قارینلری شیشمك چوق اولور واوغلانجق
لرنده دبه لیك اولا وچبانلرینك ویارهلرینك اوکلماسی کوچ اوله و ربع ستماسی
چوق اوله وقوجه اولان کیمسنهلرنده محرقه دیدکلری ستما چوق اولا قیو صولری
دخی ذکر اولنان مرضلری پیدا الیدر بولانیق اولان صولر یرامازدر صو بولانقلرنده
طاشلر وسدهلر پیدا ایدر وغداء فساده ویرور وسلوکلو اولان صولر یراماز
در رنك روبی بوزوجیدر بولانیق اولان صولاد طوبلماغه ایو اولور وضررینك
تداركی شراب ایله و صو بولادرده اولان طاشلری اوفاقلدوب سدهلری اچیجی
واسهال ایلیجی تازه ترهلر ایله در اکر بولانیق صویی تقطیر ایتسلر صاف اولوب
یبینی اولا و نفع ایلیه اکر بولانیق صو اچنده طوراق اوبی و یا زردالو چکردکی
و یاخود قزل قور براقسلر تیز طورولوب صاف اوله کذلك سیزندی اولان
صویی قاینا تماغیله وعرق چیقاردکی دریز الماغله ایو اولور جمیعا صولرری
قینادوب دیز الماغله وپیشورمکله وسرکه قاتماغیله ایو اولور صوغان یمك صولر
فسادینی اصلاح ایدر دریا صویی طبیعتی اسیدر کسکندر اغزی بوزجیدر معدهٔ
یرامازندر قارنی اسهال ایدر بلغمی وصفراء اسهال ایدر وطشرهدن بدنی قزدرر
وخلطلری جکوب تحلیل دخی ایدر سکزلر اغریلرینه وصوقدن اولان چاتلاقلرکه ایرکلو
اولمش اولمایه اوزرینه دوکمکله نفع ایدر وتحلیل اچون اولان یاقیلره اریه اوتی ایله
قیتارلر وایلیجی ایدوب یاغیله ویاغسز دخی بعض سقلر اغریلری اچون انوکله حقنه ایدلر
کچیکه واویوزه وتمرکوبه دخی نفع ایدوب قمهلرده اولان شیشلره اسی اولورسلر
نفع ایلیه کذلك دری التنده طوکمش اولان قان اتی اسی دوکسلر ایدوب کیده
کذلك اسیدوب اچنده اوتورماغله صوق زهرلو جانورلر صوقدوغنه نفع ایدر
حمامده انوکله یایقاتماق واسی ایکن اچنده اوتورماق جمیعا صوقدن اولان مرضلره
نفع ایدر بخاری اوزرینه طورماق استسقایه نفع ایدر کذلك بخارندن بورون اچره وقیسه
السهلر صوقدن اولان باش اغریسینه وکوچ ایله ایشتمکه نفع ایلیه اسهال اچون وقیه
مقدارینه سرکه ویاخود شراب ویا سکنجبین قاتوب اچرلر و اچدکدنصکره سمز تاوق
شوروایسی ویاخود بالق شوروایسی اچرلر معلوم اوله که صولری طاتماق صولاد
احوالن وایولیکن بلکه عظیم قاعدهدر مقدما ذکر اولنان ایولیك نشانلری بلنمیوب
مشتبه اولدقده صویی طارتوب و زنده قنقسی اخف اولورسه ایوسی اولدر صویی

طارتماق دخی شول وجهله درکه گاه اولور بر مقدار صو الور قاب ایله برابر طارته لر
بویله طارتماق سائردن قولایدر بعضلر ایکی پاره بزی ویاخود ایکی پاره پنبهٔ
ویاخود ایکی پاره طپراغیکه وزنلری برابر اوله اول صولر ایله اصلادوب تا
صولری کیدوب قوریه قدر وزن ایده لر اولی بودرکه اوّلا قوری ایکن طارته لر
بعده یاش ایکن طارته لر بعضلر دیمشلر بزدن وغیریدن قنقسی تیز نشف
ایدرسه ایوسی وخفیفی اولدر صویه کجدْ اولماغله طاشدن ایسه قزل بالجق
یکدر اوزرندن کچن صوبی قزل بالجق زیاده صاف ایدر امّا اوفاق طاشلر
جمله دن زیاده صاف ایدر قوملو اولان دخی یرامازدکلدر یغمور صوبی دخی ایو
صولردندر خصوصا یاز وکوز زمانلرینک یغمورلرینک صولری بیلهیدر
ویرامازبخارلردن بعید دروز زیاده یاشلق ویرجیدر بعضلر دیمشلر
قلیش رمانی یغمورلرینک صوبی یکدر زیرا قیشده کونش ضعیفدر جوقلق
بخار ایتمز الّا غایتده ازواینجه اولان ماده لری تحریک ایدوب بخار ایدر ویغمور
صوینک ایوسی اولدرکه بیاض ویاسیاهه مائل بیاض یولندنکه تیز یوریوب
طملالری بیوک اولوب کورلدوسی وشمشکی زیاده اوله واینجه اوله لکن یغمور
صوبی بالطبع اوازه وکوکسه ضرر ایدر بعضلر دیمشلر یغمورلر صولری
ایودکلدر زیرا صولردن تیز بوزیلوب فاسد اولور زیرا غایتده لطافتلیدر یعنی
اینجه در پس تیز فاسد اولور امّا قارلردن اریمش اولان صولر اگر بوزدن
اولورسه بوز غنقوله صودن طوکمش اولورسه بوزدن اریمش اولان صوینک
حکمی دخی اولدر لکن بو اوّلکیدن برمقدار غلیظ ترکدر زیرا طوکمجاق برمقدار
لطافتی کتمش اولور و اینجه کرمده اریدکده اوّلکی کبی لطافتلی واینجه اولماز اینجوندر
درکه اریدیلان بوزدن اولکی طوکان صوقدر صو حاصل اولماز اگر صو طوکمش
بوز طملاسندن اولورسه ایودر لکن یغمور صویندن ایولیکده شاغه در زیرا
غلیظلغی ویبوستی واردر سکرلره وکوکس پرده لرینه ضرر ایدر اسی صو ایله
غرغره ایتمک بوغازده اولان شیشلره نفع ایدر ومسهل اولان نسنه لری
حرکته کتورر ومعده‌یی جلا ایدر وبلغمی کیدرر صوسزلیغی کسر وقارنی یوریدر
ونفس اندن دادسزلیق طویوب دادسز ومعده ده اولان طعامی فساده ویروب
معده اغزینه کتورر اگر جوق ایچسلر معده‌یی فساده ویروب دماغی بخار ایله طول
دورر وطلاغی بیودر ورنک روی صرار در واستسقا مرضنی کتورر وبودنی
قانینی حرکته کتورر دطتلولرو کل صوبی انی اصلاح ایدر امّا زیاده صوق صو

سکرلره وکوکسه واویکنده اولان جبانلره یرامازدر سدّ یعنی قالقدقده
باشلری دوتنلره یرامازدر اقان ماده لری طوتوب کسر زیاده یانغنلری اولان
معده وجکرلری صوودر زیاده جوق ایچلمزسه قوة هاضمیه قوة ویرور معده‌یی
بر یره جمع ایدوب محکم ایتمکله هضمه طعامه یاردم ایدر اگر جوق ایچسلر ویا زیاده
صوق اولسه معده یه وجکره ضرر ایدوب حرارت غریزیه‌یی سوندوره وهضمی
فساده ویره وقولنج مرضنی تحریک ایلیه امّا صوقلوغی اعتدال اوزره اولورسه
جمیع ابدان قوتلرینه قوة ویره امّا صوق صو جماعه ضرر ایدر وقارنی قبض ایدر
اصلاحی شراب ایله ومصطکی ایله وعود ایله در زیاده اسی اولان صویلری و
شیشلری تحلیل ایدوب ایندرر وانوکله باشلریز بومغله صوقدن باش اغریلری
ومالیخولیا مرضلری اولانلره نفع ایدر کذلک انوکله اغریسی وشیشی اولان کوز
لری وسایر شیشلری واوفاق سولجیلری وایرکلو جبانلری ویاره لری
یودلر نفع ایدر خصوصا نهایتلرنده اولورسه زیاده نفع ایدر طوز کتمش اولان
صو بدنی اریقلادر قورودر واوّلا قارنی اسهال ایدوب صکره قبض ایدر
جوق ایچسلر قارنی فساده ویروب کیچیک واویوز ایدوب بدنی اریقلادر اندن
حاصل اولان ضررلرک تریاقی چربلو ویاغلو وطتلو نسنه لردر اگر طوزلو صوبی
قینادوب بخاریز الیسه لر بخاردن اولان صو طتلو اولا بعضلر دیمشلر اگر طوزلو
لنمش صو اینجنه بال مومیدن قاب قوسه لر اینجنه طتلو صو سیزه کاه اولور
طوزلنمش صویه قاووت وقارقتار لر ضرری از اولور جوق طوروب بوزلمش اولان
صولر وچرکیز رلیجه لوی ودنکزی اولان صولر یرامازدر انلردن صاقنماق
کرکدر اگر ایواضطراری صو بولنمیوب بالضروری بومقوله لردن ایچمک لازم اولورسه
ایچدکدنصکره اوزرینه صوغان واکشی یمشلر دیلرندریه لر خصوصا ریباس
رتی نافعدر وطاغلر صولری که کونش طوقنمیه طاغلرده اقه اغیردر نیجه زمان
هضم اولنماز ونفس طارالماسی پیدا ایدر اسّی صو ایچمک وانوکله حمامده یقانمق
موّق کیچیکه نافعدر واچ قارنیله بر قاچ یودم یوتماق ایله معده‌یی یقایوب معده یه
نفع ایدر امّا دائما اسّی صو ایچمک بدنی اریقلادر صوق صو حمّاء محرقه سی
اولانلره وصافی شرابدن ایچمک ایله المدری اولانلره نفع ایدر کذلک هیضه
یعنی معده بروجهله فاسد اولوب ایچنده طعام طورمیوب اشغه دن ویوقاردن
استفراغ ایدنلره ومسهل دوا ایچوب زیاده اسهال اولانلره دخی صوق صو نفع
ایدر اولی بودرکه معده لری صوقدن ضعیف اولانلره وبدنلری اریق اولانلره

وطلاقلو یرقان واستسقا وبواسیرلری اولانلر صوق صودن اجتناب ایدەلر
اما شول صولرکە اوزرندن کچدوکی نسنەیە اکا قاریشور مثلا کبریت اوزرندن
کچر اولان صو بدنی قزدریجی وقوریجیدر اکر ایچسەلر اسهال ایلیە ولکن قرق
وبهقە نفع ایلیە واوزرینە دوکنکلە ولیچندە اوتورماغلە دریلری صویولانلرە
نفع ایدر بوتقدیرجە ایریکلو ویوزوچبانلری اولانلرە واث یرلری اغریلرینە
واعضا ایچندە اولان صوقلرە وطلاقە ورحم وجکر اغریلرینە واعضا کوشکلوکنە
ودزلر اغریلرینە اکر دائما انوکلە حمامدە یونسەلر سعفە دیدکلری اوفاق چبانلرە
وسکللری کیدەرە اکر انوکلە دائما حمامدە یونسەلر ولیچندە اوتورسەلر دحلرندە
یاشلو قلرچوق اولماغلەکبە قالمیان عورتلرە نفع ایلیە کلب وسائر بنجی جانورلر
اصردقلری یارەلری انوکلە یوسەلر نفع ایلیە وسوداخلطلرندن اولان صوغلجانلری
لری اسهال ایلە چیقارە وسکللری یومشادر قزدرر ومعدەیی ضعیف ایدر و
حمامدە انوکلە ییقانمق شخوصە یعنی شول کیمسنەکە کوزلری اچوق قالوب قپاماغە
قادر اولمایە نفع ایدر اکر ایچسەلر کوزلری قراردر وجکری قزدرر کذلک بخارینە
ودلیجەلرینە طوقنماق دخی بو تاثیری ایدر ویللری ساکن ایدر بدن ایچرە وسندە
اولان صوقلقلری کیدەرر ایچمەسنز فرادا ایدنلرە اولی بودرکە همان ییرندن
الدقلری زماندە ایچمیەلر بلکە برقاب ایچینە قیوب برمقدار طورەدوب غلیظی اشغەیە
چوکوب بعدە صاف طپراق ایلە صاف ایدوب بوتقدیرجە اصلاح اولنمش اولور بعدە
ایچە اوزرینە اکشی میوەلر صولرندن ایچەلر اما آزفتلو وقیر دیدکلری زفتلو
یرلردن چیقا صولردن ایچسەلر باشی ویاشدە اولان حواسی یعنی کوز وقولاق
وسائری اغر ایدر وبدنی قیزدرر وسکللرە نفع ایدر وعلاجی کوچ بغرسقلرە
اتنەکیرمش بغرساقلرقانیماق مرضنی پیدا ایدر واویکندە اسکیدن اولان
چبانلرە نفع ایدر وسندەلری اچوب رنک قزدرر واسی سببی ایلە اولان اغریلری
خصوصا شیشلو وچبانلر اغریلرینی زیادە ایدر وحرکتە کتورر اصلاحی بودرکە
رطوبت ویریجی غدالر وغلیظ یعنی قویو نسنەلر یەلر مثلا صمغ وطین ارمنی وبوکرك
یاغلرندن وسودلو برنج بیەلر اما قیرلو اولان صولر اغزدە اولان سوجیلرە
ودیلچوکلر شیشلرینە وقولاقلر اغریلرینە نفع ایدر وضعیف اولان کوکس پردە
لرینە قوت ویرور جمیعا بومنافع طشرەدە استعمال ایتمکلەدر دوزاجلری صاغ
اولانلرە ایچمەسی بودکلدر انلردە بغرسقلرقانیماق وسوء مزاج مرضلرینی پیدا
ایدر اصلاحی زفتلو اولان صو اصلاحندە ذکر اولنان نسنەدر اندن زیادە

بونک اصلاحندە صو وتماغنی ویاغلو ایتمکی زیادە ایدەلر اما دمرلو اولان صو
معدەیە قوت ویرور وطلاقی ادیقلادر النی حرکتە کتورر کوکس پردەلرینی قوی ایدر
بورەکی وجکری قوت ویرور بهادر ایدر یورک اوینامەسنی کیدەرر دریک روی
کوزل ایدر وباقرجی اولان رنکی کیدەرر باشی انوکلە یوسەلر قیللری دوکلمەدن طوتوب
یوشوردیمی اما نفطلو اولان صولر قیر دیدکلری زفتلو اولان صولادر کیدرلکن
اندن کسکن دکدر وتیزدک اعضا ایچینە کیریجیدر وقویدر بونک اصلاحی دخی
قیرلو اولان صو اصلاحندە ذکر اولنمشدر اما قلایلو وقورشونلو اولان صولار
زیادە یرامازدر ودفع اولماسی کوچ قولنج پیدا ایدر وسیدوکی طوتار ضرینک تدارکی
قارنی اسهال ایدر وبولی ادرار ایدر نسنەلر ایلەدر اما التونلو صولار یورک
اوینامەسنە وتوحشە یعنی اودکوب یالیکوزلغی سومک مرضنە ومالیخولیاکە سودا
غالب اولماغلە باطل فکرلرە دوشمک مرضی دراکا نفع ایدر کوموشلو اولان صو دخی
بویلەدر لکن اندن ضعیفدر وقلایلو وقورشونلو اولان صولردن یکدریجی
اولان صولار سدەلری اچماقدە وخلطلری اینجلتمدە زیادە قوتی وتاثیری واردر
لکن یرامازدر قارنی فسادە ویرور اصلاحی ماء عسل وشکر وخرنوب شامی
وعناب صوبی وفرسین تحمیدر وخرما قوروغی یشوردلمشی یرامازصولرک اکثرینی
اصلاح ایدر قابض اولان صولری اصلاح ایتمز قابض اولان صولار اسهالە نفع
وحمامدە یونماغیلە بدندە زیادە کوشلوب اصار قتلوغی کیدەرر وقارنی طوتار ولکن
قوریدوب سمز اولانلری اریقلادر بو ذکر اولنان فائدەلری شاپلو وزاجلو
اولان صولر ایدرلر اما کاه اولور کە قاوقدە چبان وقارنک اشغەسندە اغرلق
پیدا ایدرلر ضررلرینی دفع ماء عسل ایلە وایچینە قوروا وذوم اصلانمشندن اولان
صوقاتوب قینادلمش اولاشیر وغزیاغی وچربلو غدالر ودائما حمامە کیرمک ایلەدر
ایچمک مراد اولندقدە ایچینە طپراق قویەلر وجوق ایچمیەلر قارنی طوتماقدە شاپلو صو
زیادەدر وقوصماغی منع ایدر ایچمکلە ولیچندە اوتورماغلە اقار نسنەلری طوتوب منع
ایدر جمیع معدنلردە اولان صولر ایچمکلە کوجلە افشان ایتمکی پیدا ایدر نشادرلو اولانکی
صولردن اکر ایچمکلە واکر ایچندە اوتورماغیلە واکر انوکلە حقنە ایتمکلە طبیعتی اسهال
ایدر بورەلو اولان صولر دخی نشادرلو اولان صولرکبیدر طبیعتی اسهال ایدر جمیعا
صولرک اصلاحی صاف بالچق ایلە صاف ایتمک وقیناددق بخارندن اولان صوبی الماق
وطاتلو نسنە قاتمقدر اسهال ایدیجی اولان صولر اصلاحی قابض نسنەلر ایلەدر
ویابس اولان صولار اصلاحی یاغلو وچربلولردر واتشی اولان صولر اصلاحی اکشی

بیشلو دبلری ایله دد وزیاده صوق اولان صولر اصلاحی مصطکی وعود ایله در
صولاری حفظ ایتمکه قابلرك اك ایوسی رایحه سی خوش اولان اغاجلردن اولان
قابلردر مثلا چام واردیج واکابکزر اغاجلر بعده ایوسی دستی لر وبارداقلردر که
پاك وایو طپراقلردن اولمش اوله بعده دریلر یعنی قربه لر وطلوملردر بعده التونده
اولان قابلردر بالموم‌ندن اولان قابلر جمله‌دن ایودر یاغلو اولان قابلر صولری
تیز بوزار وخراب ایدر زفتلو وقطرانلو اولان قابلر صولری ایو حفظ ایدر قلایلو
اولان قابلر برامازدر کذلك قلایلو باقر قاب ایچنده دائما طعام پشورمك
برامازدر زیرا اغزه سقلوق ویکیکده چبانلر پیدا ایدر

حرف الطاء

طوشان قولاغی و طول عورة اوتی و یاپشان اوتی عربیده اذان الارنب خانلو دلر ولایت
بربوعربلری اذان الشاة واذان الغزال درلر بعضیلر دخی لصیق یعنی یاپشان
درلر زیرا تخملرنده دیکنلر واردر کیاسیلرم یاپشور بپراغی قونی دلی که سکزلو
بپراغیدر انك بپراغنه بکزر لکن بونك بپراغی کچیراك وایچه رکدر وابریکدر
رنکی سیاهه مائلدر اوزرنده توزکبی یوسی واردر پرماق قالیکلوغنده بالدری
واردر وبداقلری واردر اوستی سیاه وایچروسی بیاضدر توپالق کبیدر حتی حیله
ایدوب بوددرلر فرقلری بودرکه بونك لزوجتی واردر طبیعتی حاردر تحلیل ایدیجیدر
حرارتی درجهٔ اولی اواخرینه ایریشور برصنفی دخی واردر که بپراغی کچیراك وچیچکی
قرمزدر طبیعتنك حرارتی ذکر اولنان دن زیاده در تازه ایکن کوکی ایله یوزی اوسه
قیزارده ودنکیزکونل ایلیه وعورتلره لایق وموافق کونل قزلجه لردن اوله کذلك
قوروسنی دوکوب انوکله یوزی یوسه لر قیزارده واکر صو ایله پشوروب شکر
ویاعسل ایله ایچسه لر صوقدن وسودادن وبلغمدن اوکسورك وکوکس ایرینکه
نفع ایلیه اکر بپراغن دوکوب وکل یاغی قاتوب اوتوراقده اولان شیشلره یاقی
ایتسه لر فی الحال ضربانن یعنی ایچنده ضیق ضیق ایتمه سنی ساکن ایدوب تحلیل ایلیه
طوزق اوتی یونانیده ارقطیون درلر بپراغی صغر قوبروغی بپراغنه بکزر بر
نباتدر لکن انوك بپراغی بوندن کچیراك ودکرجی رکدر واوستی اندن زیاده
یوسلودر وانوك طتلو وبیاض ویومشاق کوکی واردر وکوشك واوزون بالدری
واردر کمونه بکزر اوفاق یمشی واردر طبیعتی حاردر ملطفدر اجاجوق جلاویرد
وقورودر اکر کوکنی شراب ایله پشوروب انوکله مضمضه ایتسه لر سودادن وصوقدن
اولان دیش اغریلرینه ساکن ایلیه وانش یاقدوغی یری ایوایده وطرناقلرده

اولان چبانلری وصوقدن اولان چاتلقلری ایوایدر کاه اولورکه کوکن صو ایله پشوروب
کوجله افسان ایدرنه وعرق النساء مرضی اولانلره نصف رطل مقداردن ایچوردلر
بونباتك برصنفی دخی واردر که بپراغی قباق بپراغنه بکزر اما اوندن بیوك وقاتیراك
وسیاهه مائلدر واوزرنده یوسی واردر بیاض وبیوك کوکی واردر اولکیدن بونك
تحلیل ایتمه سی زیاده در وبوقورودجیدر ازاجق قابضلغی واردر اکر بپراغی قوری ایکن
دوکوب طاغیلور واولا شور مقوله سی اولان یرامار چبانلره اکسه لر زیاده نافع دوا
لردندر کذلك تازه سیله یاقی ایتسه لر بو یله نفع ایدر اکر کوکندن ایکی درهم مقداری
مثل فستق ایچی ایله ایچسه لر کوکسده اولان ایرینکه نفع ایدوب کوکسی پاك ایدر اکر
ایچه دوکوب کچیکدن الك یرلرنده اولان اغریلره نفع ایدوب ساکن ایلیه
طوشان عربیده ~~طوشا~~ ارنب درلر معروف حیواندر دیبانیسی معروف دریجر بسی
یعنی دریاده وصولرده اولوری دخی اولور دیبانیسنه یونانجه لاغثروس درلر طبیعی
حاروپابسدر برصنفی دخی واردر که بیاضدر اکا ارنب ترکی دیرلر انك حرارتی زیاده
ویبوستی ازاولور اکر دماغینی کباب ایدوب یسه لر فرض سببی ایله اولان اعضا تترمه
سنه نفع ایلیه اکر اوغلانجقلریك دیش اتلرینی انوکله اوسه لر ابتدا دیشلری بترکن
اولان اغریلرینه نفع ایلیه واکر جمله باشنی یاقوب ایونك ایچ یاغیله قرشدیروب
ساچ صققال دوکلدوکی یره سورسه لر ایوایدر ساچ بتورر واکر پنیر مایه سندن
ایکی مثقال مقداری ایچسه لر عورت رحمندن وقارنندن یاشلو قلر اقماسنی منع ایلیه
واکر سرکه ایله ایچسه لر صرع مرضنه نفع ایلیه وقتل ایدیجی اولان دوالرخصوصا
معده ده سودهضم اولمیوب طوکوب پینرکبی اولمسنه وسیاه ویرامازییلان صوق
ماسنه بادزهر اولا یعنی زهری دفع ایدوب ضرر ایتدرمیه طاوشان قانی حاردر
اوزرینه سورمکله یوزنده اولان لکه وبهق وبثور لبنیه دیدکلری اوفاق چبانلر
درکه باشده ویوزده اولور ایچلرنده اق صو چیقار وبعضیسندن چیقماز انلری
کیدروب پاك ایدر واکر جمله طوشانی کباب ایدوب اندن یسه لر حذرم نفع ایدر
حدرصوحستی وحرکت قالمیوب اویوشماغه دیرلر ونسنه طوتیامغه یعنی صوق
واتسی وغیری طوتیامغه درلر واکر طاوادده قاوروب ویاخود جولکده قپایوب
اچمایوب پشوروب بعده برنسنه ایله علی الفور باصدیروب اوتوروب یسه لر بغرسق
لرده اولان چبانلره ویاره لره نفع ایلیه واکر جمله سنی یاقوب بوکر کلرینده طاش اولان
کیمسنه اوچ مثقال‌ه وارنجه مقداریز ایچورسه لر نفع ایلیه واکر طاوشانك قارنی
ایچنده اولان پنیرمایه طجره ده صوسز یاقسه لر بعده اندن کل یاغیله ازسه لر باشده

قیللری بتورب پشورلمشك جوروسی اچلنده اوتوردیغیله نقرسی و اکثر اغریلرینه نفع ایدر طاوشان اتندن قیو و سیاه و جوکك و یرامازقان حاصل اولور
لکن طاوشان الی صغر و قوچ و دوه اتندن یکرکدر اصلاحی بودرکه یاغلر ایله
چرب ایده لر و یاخود صو و یقانمش زیت و طوداق اوتی ایله زیاده محکم پشوره لر
زیت مغسول اولدرکه زیت یا عین اسی صو اچینه قویوب و محکم قرشدیروب
بعده صاوزه لر و اکر طاوشان کباب ایدرلرسه صو بخاری اوزره ایده و دائما
طاوشان اتن بیانلر و سائر صید اتلرین بیانلره لازمدرکه کاه کاه سودایی
بدنلرندن چیقاره لر فزاجلری نفسنده رطوبت اوزره دکل ایسه بدننه رطوبت
برودت ویرور نسنه لر استعمال ایده اما فزاجلری نفسنده حرارتلو اولانلره
لایق دکلدرکه اکا یقین اوله لر یعنی یمیه لر و اکر یرلرسه ذکر اولندوغی اوزره
تدبیر ایله پشوروب هندبا و سرکه ایله ییوب اوزرینه مایه خوش انار صوره لر
طاوشان کوزکلری اعتدال اوزره بدنی اسی ایدر سموردن اسیلکی اشغه‌در
و دلکولرکورکندن حرارتی ازدر ایوسی اولدرکه سیاه اوله بعده ایوسی بیاضیدر
زیرا رایحه سی خوشدر اکر طاوشان ترسندن نصف درهمدن بردرهم مقداری
دك ایچسه لر دوشکمایشه مکی منع ایلیه کذلك دائما اتندن یسه لر منع ایدر
خاصه لرندندر اکر عورت حیضندن پاك اولدقده نصکره انفحه سندن اوچ
کون هر کون نصف درهم مقداری ایچسه کبه اولمقدن منع ایلیه مجربدر
اما دریا طوشانی دیدکلری قیزله مائل کوجك حیواندر و قیللری قابوقلو
کبیدر الرنده جوغان دیدکلری نبات کبی یشل نسنه سی واردر و باشی کندو
دن قاتی رقدر طاش کبیدر بو طاوشانه یونانجه لاغتروس تلاسیوس دیرلر
حرارتی زیاده دریا قچیدر اکر دوکوب یالکوز کندوسی ایله و یاخود اصرغان
تخمی ایله اندن ساجلری سوروب یاقی ایلسه لر قیللری یولینه صوده پشورلمشنك
یاغی داخی بویله در و اکر یاقسلر اندن اولان کول کوزلری و دیشلری جلا
ایدر و بو حیوان زهردر یسه لر اوکیکی شیشروب و چبانلو ایدوب قتل ایدر
اندن ایچن و بیان کیمسنه اولا اغزلنی کیدوب بیر بالیق قوقوسی کبی اولور
الا صکره قارننده اغری ظاهر اولوب کوزلری قیزاردر نفسی طاز الور و کوجله
ایشر و اکر ایشرسه جرکین رایحه لو قان ایشر و کندو دری و نفسی کیرو
کندویه مکروه و جرکین اولور و بالق کورمکی وادینه اکلماغی استمز و قان ایله
قاریشق صفرا قوصار اولی بودرکه بو مقوله کیمسنه علاجده اولا اشك سودندن

وافر ایچیروب و دائما صافی شرابکه صالقمسز دانه لرندن صیقلوب اولدخی محکم
صیقلمش اولمایه و بو مقوله شرابه سلاف دیرلر اندن ایچوره لر بعده دوکلمش
بخور مریم کوکیله قینادلمش ابه کوچی صویندن رطل مقداری ایچوره لر و سیاه
طویالقدن ایچوره لر و یاخود قطران و ماء عسل ایله محموده سودندن بر رطل
ایچوره لر و ایرماقلرده بولنان ینکچلر و صوولمش ارپه صوین ایچمك بونلره نافع
درایو اولدقلرینك علامتی بودرکه بالق اکلماسندن بعده کورمه سندن
و بعده یمه سندن اکرنمیه

طوشا نجیل طرنا غی عربیده اسلیخ دیرلر قوملرده بتر بر نباتدر او زوریه اتلری
واردر رنکنده صادولق واردر یپراغی جیجیر یپراغنه بکزر مغربده بو نباته
لبروث دیرلر مغرب بویاجیلری بو یالرده استعمال ایدر طبیعتی حاردر تحلیل
ایلیجی و خلطلری پشورجیدر طاشدن جولمك اچنده یپراغنی پشوروب
بلغمدن اولان شیشلره یاقی ایتسلر فی الحال شیشنی کیدروب دشه مجربدر
و اکر پشوروب ارپه اونی ایله قرشدیروب جمره دیدکلری قزل شیشه یاقی
ایتسه لر نفع ایلیه جمره صودانه دانه قزللقدرکه بریرده و یاخود طاغنیق اولوب
ظاهر اولور اتش قودی کبی قزل اولدوغیچون جمره دیرلر بو نباتنك بر صنفی دخی
واردرکه یپراقلری اوفاقدر و بداقلو بالدری واردر و سیاهه مائللردر
یر اوزرینه دوشنورلر بداقلری اوجنده بیخ قلفلرینه بکزر بر برینه بنکشمش
جوق قلیفلری واردر لکن اول قصاراق و بوسنا قرق دراچنده زیاده اینجه
و سیاه تخملری واردر پرماق قالکلو عندمه کوکی واردر صاری و ایله قزله مائلدر
لذتی زیاده ککره و دلی اجیدیجیدر بو صنف اولکیدن زیاده کسکن و حرارتلودر
قوملرده و طاغلرده دخی بتر کوکندن و یاخود تخمندن نصف درهم مقداری
ایچسه لر ایچروده اولان اغریلری کیدروب ایو ایدر و یللری طاغیدوب یل سببی
ایله اولان قولنجه نفع ایلیه درهم مقداری عقرب صوقماسنه و زهرلره نفع
ایدر مجربدر

طوشانجیل طاشی و قولاینق طاشی و عورت طوغردان طاشی و کرکس طاشی لسان
هندیده آکمکت و عربیده حجر العقاب دیرلر لسان یونانیده اناطیطس دیرلر
معناسی حجر الولادة یعنی عورتلر طوغرماسنه نافع طاشدر یمکدر دیار مصرده
حجر الماسکه دیمکله معروفدر یعنی طوتجی و یاخود طوتماغه معین طاشدیمکدر
زیرا انا قارننده اوغلان کمالن بولمادین دوشمه دن حفظ ایدر کذلك حجر النسل

دخی دیدلر طوغرماق احوالنه متعلق اولدوغیچون بونام ایله معروفدر بوطاش
دورت دورلودر بریسی یمندن کلور ماذو دانه سی کبی سیاه وخفیفدر ایچنده
براغر طاش دخی واردر بریسی دخی قدس شریفدن کلور بودخی اکا بکزر اما بو
برمقدار اندن یصی رق واوزونلغه مائل پلید دانه سی کبیدر بونکدخی ایچنده
براغر طاش واردر کاه اولورکه بونک ایچنده قوم اولور پرماق ایله ازیلور بریسی دخی
بونیه نام موضعدن وانطاکیه دن کلور بونلرک ایکیسی دخی کوچک وبیاضدر
ذکر میلکه قریبدر ایچلرنده بیاض برنسنه واردر فی الحال اوفاقلنور بوطاشده
مقدما ذکر اولنان تاثیرلر ایچون خاصه ایله در اکر عورت بوطاشی دباغت اولنمش
دری ایچینه قیوب صوول ایجکنه باغلاسه سهولتله طوغورر اکر بوطاشدن
برمقدارین محکم سحق ایدوب عورت سودی ایچینه تربوب بعده اول سود ایچنده
برمقدار قیون یوکن طالدروب کبه قالمیان عورت کتوررسه کبه قالا اکر بوطاشی
قزل ایپلیکه باغلیوب کبه اولان عورت بوینینه اصاقوسه قارننده اوغلانی
حفظ ایدر وقتی کلمادین دوشمه دن وطوغمه دن منع ایلیه اکر قوزی درسینی
طوزلیوب بوطاش ایچینه قویوب طوغرماسی قریب اولان عورت درنی قاسغنه
وبلنه صاروب طوغراجق زمانه دک اوزرنده اولسه سهولتله طوغورر اما
طوغردکن فی الحال دریی الالر زیرا اکر طوررسه ضرر ایدر بوطاش بوبابده
سائر حیوانه دخی نافعدر اکر برکیمسنه ایله خصومتی اولان کیمسنه بوطاشی خصومت
زماننده صاغ النده طوتسه خصمینه غالب اولمیا اکر ایمشی اوزرنده طورمیاز اغاجه
اوزرینه اصاقوسه لر ایمشی دوشمیوب کمالنه بوله منهاج نام کتاب صاحبی کذلک
طبیب رازی کافی نام کتابنده بوطاش تفسیرنده خلط کلام ایتمشلردر بوبابده
انلر قولنه اعتماد اولنمیه

طلغاکن عربیده بازدرلر رنکی صاریلق ایله بیاض اراسنده بوندرسیاه
نقطه لری واردر بر تجیدر پادشاهلر بسلمه سنه رغبت ایدوب دلرکه سائر
قوشلرک پادشاهیدر طبیعتی حاریابسدر اتی یرامازدر چرکین قوقار هضمی
کچدر بجسی یوزده اولان لکه کیدروب قزاردر ویومشاق وکوزل ایدر اکر
عورت کوترسه قارنندن اوغلانز دوشورر مجربدر طلغانک برجنسی بیاض
اولور یمش خروس کبی بوجنس نقطه لو اولاندن بیوکرک اولور

طام ترمسی سرجه اوتی ابرج اوتی اندلس خلقی بنتومه دلر بعضیلر رقع
فارسی تسمیه ایدرلر بعضلر ذرق الطیر یعنی قوش تریسی دیو تسمیه ایدرلر بونباتک

کوکی یقدرکه اکیلوب اندن بتنه بلکه زعم ایدرلرکه قوشلر اغاجلر اوزرینه ترسلیوب
اندن حاصل اولور واهل شویک واهل شام غنم صو تعریف ایدرلر ارمود وبادام وزیتون
اغاجلری اوزرنده بتر بر نباتدر بونبات بواغاجلره ضرر ددر زیرا اغاجه یاپشوب
اوزرینه دولاشور بونباتک یپراغی زیتون یپراغنه بکزر زیاده یشلدر دکرمیلکه
مائلدر اما زیتون یپراغندن قاتیراقدر طوغرو ویشل وبوغملو بداقلری واردر
قویوقیزل تخمی واردر طبیعتی باردد قورودجیدر قابضدر ازاجیق اجیلغی واردر
بویله اولماسی دلالت ایدرکه اجزاسی برد کلادر برقاچ کونه درلکن مزاجنه غالب برودت
ویبوست وبرمقدار تحلیلدر اکر بونباتدن صویندن اون ایکی درهم مقداری ایچسلر
کمیکلر اوفاقلغنه نفع ایلیه ویاپشدره وقرمجه ات یرندن ایرغالسه کرویرینه کتوروب
ایوایده وقان توکرمکی قطع ایدوب نفع ایلیه بعضلر دیمشلر سحجی یعنی فی الحال ایو ایلدر
سحج بغرسق سیرلماق مرضیدر سحج خصوصنده کیلاجرامنی کبی نافعدر اکر تخمی انجیر الله
پشوروب صوین ایچسه لر اوکسوروکه نفع ایلیه اکر یپراغنی قوروب دوکوب فرزجه
اوزرینه اکسه لر زیاده نفع ایلیه فرزجه جمیعا باشی قابلامش اولان تمر مکویه
درلر یپراغیله بومقوله تمر کوبه علاج بو وجهله اولا که اولا نوره ایله باشی تراش
ایدوب بعده طوز وسیدولک ایله شول مرتبه اووملرکه قانابه اندن نصکره اوزرینه
دوکلش یپراغندن اکه لر زیاده نفع ایلیه مجربدر

طاتوله ودتوره واق قرنفل چیچکی عربیده جوزماثل وجوزماش ومرقد یعنی
اویودیجی دخی درلر اندلس وغرب بادیه لرنده اغاجنه شجرة المرقد درلر اغاجی
کندودن بیبانلرده واکیلوب دخی بتر بطلجان نباتی قدر اوزار ثمنشی برنباتدر یپراغی
دخی انوک یپراغی کبیدر اما کچیرک ومحکم دک ویومشاقراقدر بیاض وجوق وبیوک
چیچکلری اولور اوزونلوغی برقاریشدن ازراقدر بودی یه بکزر بودی شکلنده
درو چیچکی دوز قلیفلی ایچنده اولور چیچکنک دیبنده اولور اوزون ویشل قلیفلر
دوچیکد نصکره جوزکبی یووتوق وابریلاق وضرره کنکنه تخمیدر انک یمیشی کبی یمیشی
اولور ایچنده اغاج قاووتی تخمی وبغدای دانه سی قدر قابیقلوجه بیوجک دانه لری
اولور لذتی طتلودر صوقلو قده قوتی درجه رابعیه واردر رطوبتده ویبوستده
معتدل اولماغه یاقلاشور افراطله اولان حرارتی ویانغینی ساکن ایدر اویقوسزلق
غالب اولان کیمسنه کبا اویوماسندن امید کسمش ایلسه اول مقوله کیمسنه اویودر
برخصوص ایچون ربع درهمدن زیاده استعمال ایتمیه لر اکر بومقدار ضرماترابنه
قاتوب ایچسه لر سرخوش ایدوب ولطف اویوده اکر برکیمسنه مثقال مقداری ایچورسلر

في الحال قتل ايليه بر درهم مقداري بر كونده قتل ايدر زهردر اولى بودركه استعمالندن
حذر اولنه‌جق مقداري تجاوز اولنميه بلكه يارم درهم مقدارين استعمال ايتميه‌لر
طاتوله ايچورلمش كيمسنه علامتي بودركه عقلي كيدر و ايچورد اولوب اوزون اوزاق اويور
و نفسي صوق اولور ودلر واوصي كيدر و بعضي مصر اوره نشريف نام طبيب ذكر ايدركه
بيبوب تجربه اوزرينه اصاقوماغله اويودوغي دايوانه ايدر علاجي بودركه قوز ياغي و نطرون
و صو ايله قوصدره‌لر و بدننه اسي احيدوغي ياغلر ايله خصوصا صابون ياغيله واسيد ايچي
لسنه‌لر يا صد رماغيله قرندوره‌لر و افرشراب و بوبر و عود الفهر و قوندز خياسي
و دارچين ايچوره‌لر والدريز و ايافلرين ايليجق بساده ياغ و ياخود قايماق واسي صو ايچنه
صوقالر ييبروح الصنم ديدكلري زهري ايچنلره نه حالت اولورسه واكا نه علاج
اولنورسه طاتوله يه‌يا نه دخي بويله اولور صاحب كتاب ايدر بو زمانده كوردكمز
طاتوله‌لر ذكر اولندوغي كبي دكلدر اما بو اختلاف زمانك و طاتوله حاصل اولدوغي
يرلرك اختلافنه كوره اولماق واردر يعني بعضي يرلرده قوي و بعضي سنده ضعيف
اولماق جائزدر لكن بزم ولايتمزده لفاح يمشي كه بو ذكر اولنانلري ايدر لفاح بيروح
الصنم يمشيدر و نباتي طاتوله نباتي كبيدر اما يمشي اول شكلده دكلدر بلكه بطلجان
كبيدر كوچكدر ايچي كتان تخمنه و صوسامه بكزر اوزريجه تخم ايله طولودر كاتب
الحروف ايدر بو طاتولينك بزر بنج اسود درلر رجيق ذاده‌نك مكيفاتدن اولانر معجونك
اجزالرندندر و اهل كيف شكر ايتديرك اويوقلادن بودر لكن بو تاريخلرده بو اجزاء
جيقارديلر حقا اصابت ايتديلر

طوي قوشي عربيده حباري درلر بو دخي اوزون مشهور قوشدر صحرالرده ساكن
اولور يونانيده غلوفس درلر طبيعتي حار و يابسدر غليظ لقدر بالتعجيل ايله اوردك
اورته‌سنده در يعني قازدن واوردكدن اتي حفيفتركدر زيرا اول صحرالرده
وانلر صوده اولور اكر طوينك ايچ ياغندن الوب برمقدار طوز و سنبل طيب ايله دوكوب
حبلر ايدوب كولكده قورودسه‌لر معده‌سي فاسد اولوب طعام اكلنميان كيمسنه ايچ قاريله
ايليجق صو ايله بشر دانه حب ايچسه يو ايدوب اسهالن كسر و عظيم دوادر وله اكر
قاتيسننك ايچ دريسن قوروديب و دوكوب دوكلش حلجي بخناش طوزيله برابر
قرشديروب كوزه هنوز صواينمكه باشلادقده كوزه چكسه‌لر زياده نافع و مؤثر دوا
اولور قاني رتوبه و عسر نفس مرضلرينه نافعدر مرضنه كوره استعمال ايدوب ايكي مثقال
دن زياده استعمال ايتميه‌لر صو و يا شراب ايله ايچه‌لر بعضي كيمسنه‌لر پيشوروب
اتني و شوروباسي بو مقوله مرضلره يدوردر نفع بولورلر اما فراجلري اتي

اولانلره يرامان غدادر لكن فراجلري صوق اولانلره و يلدن شكايت ايدنلره نفع
ايدر اصلاحي بو وجهله‌در كه طوز و صو و بادم ياغيله مهترا اولنجيه دك
پيشوره‌لر فراجي اسي اولانلر سركه ايله ييه‌لر اما فراجلري صوق اولانلر اوزرينه
جوز ياغي و اولمنز ديتوندن زيت ياغي دوكه‌لر و برمقدار دارچين و خولنجان
قاتوب ييدوره‌لر بو يله اولچاق صوقدن اغريسي اولان اعضايه شوروباسي
نطول اولماغه ايودر يعني اسي ايكن اوزرينه دوكمكه يرار ايودر

طاش قوكاغي و طاش قناسي و طاش يوسوني عربيده حراز الصخر درلر قيرادياش
يرلرده طوران طاشلر اوزرنده بتوب ياپشان يشل نسنه‌لردر كه صو اوزرلرنده
يوسونه بكزر مصرده اكا حجاء قريش درلر نبات ديمكه يرار نسنه درجلا ايدر
قوتي واردر و زياده بارددر تموزكولردن هر نه قوله اولورسه اولسون ياقي
ايلتسه‌لر نفع ايليه مجربدر اكر قان اقان يره ياقي ايلتسه قاني ديكدرر استلكي
و يا بغيني ساكن ايدر اكر عسل ايله قريشديروب الغز ايچنده طماغه محكم و زياده
سوروسه‌لر برقانه نفع ايليه و اشيدن اولان دل شيشلرينه نفع ايدوب
ساكن ايليه

طكوز عربيده خنزير درلر معروفدر بعضيلر ديمشلر اتي ساير بيابان حيوانلرينك
اتلرينك جمله‌سندن معتدلركدر بعضيلر ديمشلر جميعا اتلرك ايوسيدر اما بو
كلام صحيح دكلدر زيرا ياشلوغي چوقدر و لذتنده كوكل بولاندردطلولق واردر حرارتي
انداولوب ضعيف ولان معده‌دن اينمه‌سي كيجدر لكن يلشكلبكي ايله معده‌دن دفع
اولنسه اولور خنابيض كر كوچك لريدر انلرك اتلرينك غداسي ازدر اما معده‌دن
تيز اينر زيرا يلشكلكي چوقدر بعضيلر ديمشلر انسان اتي ايله خنزير اتي مشابهتكر
شول مرتبه ده‌دركه برير كتوردسه بربرندن فرق اولنماين و ديرلر كه پيغامبريمز
محمد المصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم دن اول دخي خنزير اتي بوسببدن حرام
قلنمش ايدي زيرا خنزير اتن صتانلر انساندن مقتول اولانلرك اتن طكوز
اتيدر ديو صتارلردي خنزير اتي حيوانده رطوبتي چوقدر اتن بيانلرايكسوب
سكدور نسنه‌لره محتاجدر مثلا شراب و شكر و پينرشكري و غيري بونلري
بكزر استعمال ايدن كيمسنه‌لر فراجلرينك ضعفنه و قوتنه كوره محتاج اولورلر
حكماء اوائل ذكر ايدر كه طكوز اتن يمك حريص لق و محنت لك و عقل فاسد اولمق
لبق و غير بنزلك ويرور مجربدر اكر ادمك طكوز جكرين اذوب شراب ايله ايكي
مثقال مقداري ايچسلر زهرلو جانورلردن صوقدوغنه نفع ايليه اكر تو پوغيني

شول مرتبه ده یاقسالرکه اغارسه وبرمثقال مقداری ایچسه لر قولون دیدکلری
بغرسقلرده اولان شیشوبی قبارماء واسکیدن اولان بغرسق اغریسنی کیدرر
تحلیل ایلیه یبانلرده اولان خنزیرک سدوکنک قوتی صغر سیدوکی کبیدر
لکن انوک ایچمه سی قاوقده اولان طاشلری اوفاقلایوب ایشه مکله چیقارر واکر
قورومش ترسینی صوایله ویا شراب ایله ایچسه لر کوکسدن قان توکرمه ویان
اغریسنی ساکن ایلیه اکر سرکه ایله استعمال اولنسه سکرلوات کوسیلسینه
نفع ایلیه اکر کل یاغیله قادیشوب ازلمش بال موفی ایله قرشدرسلر سکرلر
طولاشقلغینه نفع ایدر اودینی قولاقلرده وغیریده اولان چبانلره استعمال
ایدرلر نفع ایدر اکر ایچی یاغیله اغریسی اولان رحمه واوتوراغه واتش یانغنه
یاقی ایلتسه لر ویاسورسه لر نفع ایلیه ایچ یاغنک اسکیسیله اوزرندن
چوق زمان مرور ایتمش اولان اتسیدیچی ویومشادیجیدر اکر شراب ایله
بیقایوب دخی کول ویا ایچو ایله قرشدرسلر کوکس پرده سنده اولان چبانه
موافق اولاو اسی شیشلره نفع ایلیه اکر توبوغینی یاقوب ازوب عسل ایله
بهق وبرص اوزرینه صوم سه لر جلا ایدوب نفع ایلیه مجربدر
طارو عربیده دُخُن درلر مصر وفدا یوسی اولدکه رنکی بیاضه مائل و
یومشاق اولوب قابوغی تیز صویوله بومقوله اولانی یمکه ایودر اما شولکه
قابوغی تیز صویولمایوب یلدرار اوله بومقوله طارودر و ایچون ایودر طبیعتی
درجهٔ اولی اخرنده بارد ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر صورت طاروسی دیدکلری
طارودن بونک یبوستی ازدر وغذا ویرمه سی ازدر قوروتیجیدر قارنی
طوتار غذا ویرمه سی وقابضلغی صورة طارودندن ازدر بولی ادرار ایدر
معدهدن کچ ایزر اکر تازه سود وجرب نسنه لر ایله یسه لر ضرری ویبوستی
ازاولور ایو غذا ویرر وطارو قاووتی صفرادن اولان قوصماء واسهالی قطع
ایدوب طوتار اکر طارویی اتسیدوب صوقلوق غلبه ایتمش اولان اعضایه
کماد ایلسه یعنی اتسی ایکن اوزرینه قویسه لر خصوصا قارین وادقه طرفلرنده
اولان یرلره قوسه لر زیاده نفع ایلیه اکر طارونک قابوغن کیدروب تازه
سود وقایماق ایله پشورسه لر ایو غذا اولوب ادریلک صویز زیاده ایدر
ورنک رویی کوزل ایدر وکوکسی یومشاده ومعتدل اولوب ایو غذا اوله ونافع
دوا اولولا اماسده وبوکرک ورقاوقده طاشلر پیدا الیدر مزاجلری اتسی اولنلره
شکر ایله ومزاجلری صوق اولانلره عسل ایله اصلاح اولنوب ضرری دفع اولنور

طکوز بالغی قره بالق یونس بالغی یونانیده دُلفینُ درلر اغزی و بورنینک بیتی
لغنی و باشی خنزیر باشنه بکزر یعنی باشلو سیاه و بیوک بالقدر بیوک دیشلری دخی
واردر دیشلری ایله هرنه اولورسه کسر بعضی عربلر اکا خنزیر البحر درلر مشابهتی اولمغله
بویله نام درلر سائر بالقلردن وحیوانلردن انجق دریسندن قولقماز واخر یرلره کتمز
الا دورت بش ویا دخی زیاده اولوب بربرندن ایصلیوب بربری اردنجه کیدرلر اتنک ایچ
یاغی ویاغلولغی چوق قدر مزاجی حاردر اکر بوجهل قارپوزینک ایچ و سز بوشالدوب
ایچ یاغندن ایچینه قیوب اریدوب اسکیدن واکر یکیدن صاغرلیغی اولان قولاغه طملا
تسه لر نفع ایلیه طبیعتالی بارددر غلیظدر کچ هضم اولور دلیجه سی چرکیندر و چرهلودر
صوکلبی اتی کبیدر بلکه اندن دخی یرامازدر زحمتلو و کوچلو ایشلرده اولانر کیمسنه لر
یسه لر انلره قوة ویروب سمرده اکر دیشلرینی اوغلانجقلره اصاقوسه قورقمایه لر اکر
ایچ یاغندن یسه لر اک یرلری اغریلرینه نفع ایلیه کذلك انوکله یاغله سه لر نفع ایلیه.
طوراق ولی یاغی عربیده دهن کشبث درلر اتسیدر ترقیق ایدیجیدر حرارتی درجهٔ
اولیه ایرشور بویاغک طریقی بودرکه طوراق و تندن الوب زیت ویاخود شیر روغن
ویاخود بادم یاغی ایچینه قیوب تمام برکیجه و برکون یاغ ایچنده اصلایوب بعده صقوب
اوزرینه غیری قویوب انیداخی ولمقدار طورغوروب بعده صقه لر بویاغ قاتیلقلره
واستمالرده صاقیل صاقیل دتره مه لره نافعدر ومجالجسنر لغی کیده رداك یرلری اغریلرینه
وسکرلرده اولان المره نافعدر والسلام طتلی بادم یاغی عربیده دهن اللوز الحلو
درلر معتدلدر رطوبت ویرمه سی ظاهردر قوری تشنج مرضی اولانلره که رطوبت ویرد
نسنه لره احتیاجلری واردر بو یاغ انلره جمله یاغلردن ایودر کمکلری باشی بیندن
بیندن ایرغالماغله اولان شیشه نفع ایدر بوکرکلر و قاووق اغریلرینه نفع ایدر
کوجله افشانه نفع ایدر صو یولندن طاش چیقماسنی قولای ایدر قولنجی اولان کیمسنیه
ایچورسلر ویاخود حقنه ایتسه لر نفع ایدوب تحلیل ایلیه قدوز طلادوغی کیمسنیه ایچور
سه لر و اول یره سورسه لر ایو ایده اغریسی اولان باشه سورسه لر نفع ایده ایچمکله
معده اغریسنه و سرسام و برسام مرضلرینه سورتوب یاغلاماغله نفع ایدر اوازی
ایرلمش اولان کیمسنه ایلیجق صو ایله قرشدیروب غرغره ایتسه نفع ایلیه قوری
اوکسوروکی ایو ایدر اکر قویو مناسب نسنه لر ایله قرشدیروب ایچسه لر اویکن تامیشنی
واوازی صاف ایلیه اما ضعیف اولان کوکس پرده لرینه ضرر ایدر مصطکی اصلاح
ایدر بر کره ده اون ایکی درهمدن زیاده استعمال ایتمیه لر اکر بالی وارقه سی ایکی بوکلن
یای کبی اولمش اولان کیمسنه ارقه سی و کوکرغه لرینی دائما بو یاغیله یاغلاسه لر زیاده

نفع ایدر مجربدر اکر اسهال ایچون و یاخود اخص خصوص ایچون استعمال اولنان
اشی و کسکن ادویه انوکله یاغلانسه لر زیاده نفع ایلیوب ادویه نك ضررندن والمندن
بونك دخی چیقارماسنك طریقی بوندن اقلبیان اولنان کبیدر

طوزکپوکی و طوز قیماغی عربیده دُغْوَةُ الملح درلر دریا کنارلرنده اولان بیوك
سیاه طاشلر اوزرنده حاصل اولور طوزلو رطوبتدر و بو رطوبت کهرجیله مجو
ذکر اولناجق نسنه دکلدر بعضیلر بوکا طوزچیچکی درلر پس بو تقدیرجه اسبوس
اولور دنه کیم حرف کافده کهرجله مجو ذکر ایدرز صحیح بودرکه شول یرلرکه انده چورلق
طوز اوله اول طوز اوزرنده خفیف و اینجه اجزا اولورکه کویا طوزدن بتمشدر اول
اجزا اول طوزدن لطافتلی یکدر و قوی یکدر پس ایو تاثیرلری اولور مثلا پاك
ایتمك و قازیوب اسهال ایتمك تاثیرلرینه ایدر یا قلمش طوزدن اولانز تاثیرلر
کبی تاثیری واردر

طحین و طاهین عربیده رهشی درلر قابوغی صویلوب و یا صویولمیوب قاوریلمش
دکرمنده اوکودلمش اولان سوسام اسمیدرکه قویو و سویق اولوب انذن
شیر و غن صقوب چیقارلر طبیعتی حار و رطبدر غلیظدر تخمه ایلیجیدر طلا
ایتمکله قاتیلقلری یومشادر و سیویلری و قزل و بیوك چبانلری دشر و یمکله
و یاقی ایتمکله کوکس پرده لرنده اولان قاتیلقلری تحلیل ایدر مادامکه بوزلمش
اولمیه جماعه تحریك ایدر اما اشتهایی کیدرر و معده دن چیقماسی کچدر
اصلاحی عسل و سرکه ایله در

طوز چیچکی عربیده زهرة الملح درلر مصرده نیل طاشوب بعده ایندکده بعض چقور
لرده صو قالوب یاتوب کونلرکون کنش صوبی قوریدوب صوکنده طوزلو
و صارو کهربادر زعفران کبی کسکن و چرکین رایحه لو بالیق رایحه سنه بکزر
دادلدقده دلی زیاده یاقوب اجیدر برمقدار رطوبتی دخی واردر برلسنه ظاهر
اولور اکا زهرة الملح درلر حقیقتده اول یرده حاصل اولان شوره سیدر یعنی
چوراق دیدکلریدر بعضیسی قرمزیه مائل صاری اولور ایچنده بر برینه یاپشمش
دانه دانه کبی نسنه لر اولور بو مقوله سی یرامازدر زهر قاتلدر بر درهم قدرکی
علاجه قابل دکلدر زهر دراول کینك و اکچینك صافی اولانی زیت یاغیله اریر
اما صافی اولمیوب قاریشق اولانی اریمز صافیسی بو وجهله بیلنور بودر و ازیاده
اشی و کسکندر بورق نبدی قدر قوتی واردر قوروتیجی و تحلیل ایدیجیدر
زیاده تحلیل ایدر اکله مرضنه و طاعونلو مقوله سی اولان چبانجقلره و دیکی

صیوبلماسنه وقولاقدن اقار مقوله یاشلقلره ایودر و اصلاحی اولنوب پرده
لمه سی اولان کوزه سورمه کبی چکسلر نفع ایلیه اکر صو و یجی سویق نسنه ایله
قهرشدیروب چبانلردن صکره قالان نشانلره اوروسلر نشانلری کیدررم و تری
طشره یوریدر اکر صو ایله قاریشمش شراب ایله بر دنکدن ایکی دنکه واریجه
مقداردن ایچسه لر هند طوزی اسهال ایتدوکی کبی بو دخی اسهال ایلیه بلکه
دخی زیاده ایده اما بودوا معده یه یرامازدر و دوشمندر عود هندی یسنه ایچورلر
میه لر و مجالس لغه نافع اولان یاغلره دخی قتارلر نفع ایدر دکاه اولور بدلی انوکله
اوور لر یا قماسی سببی ایله قیللری قیروب ارتوق بتمز اولور بعضلر دیمشلر
بودوا بولنماسه عصفردن برقاچ ورنی بدلیدر اما بونده نظر واردر

طرابوزان خرماسی عربیده سِدْر درلر بتق که ولایت مصرده اولور بر کونه
انجیردر انوك اغاجنك اسمیدر اما سدر صوا طلاق اولنسه بیراغنك دوکلمیشی
مراد اولنور سدر ایکی درلو در بریسی بیانیدر اکا ضال درلر بو مقوله سی چوق
دیکنلو اولور بریسی دخی بستانیدر و بستانیسنك اغاجی بیوك و دیکنی ازدر ایکی
سنك دخی یمشلری بتق دیدکلریدر اما بستانیسنك یمشی بیوکرك و لذیذرك
و طتلوزك اولور و ککرم لکی ازاولوب مزاجی قویرك اولور ایوسی اولدرکه صارو
قزل اولوب چکردکی کوچوك و رایحه سی خوش اولوب اتلو اوله طبیعتی درجه اولیده
بارددر ککرم و اکشی اولانی طبیعتی طوتوجی و معده دباغت ایدیجیدر دادسز
اولانی اکرچه طبیعتی یابسدر اما یاپشوق قالور مقوله سی اولان رطوبتدن دخی
خالی دکلدر بو مقوله سی یرامازدر کوکس پرده لرینه کوکس معده صقماسی ایله اسهال
دخی ایدر یلمشکلکی و معده ده چوق دونمه سی سببی ایله راست کلدوکی خلطی
دخی انشاغه ایندورر قوری اولانك برودتی از و قابضی طوتماسی زیاده در ایچون
درکه اندن قاووت ایدوب صفرادن اسهالی اولان کیمسنیه یدرسلر شفا اوله
قوری اولانی درجه اولیده بارد و درجه ثانیه ده یابسدر تمام اولوب ایو اولانك
غداسی ازدر ماده سی غلیظدر کچ هضم اولور اما اندن حاصل اولان خلط یرامز
دکلدر اکر طتلو سنك صویندن ثلث رطلدن نصف رطل مقدارینه دك ایچسلر
بغرسقلرده و معده ده جمع اولمش اولان صفراء اسهال ایلیه و بدنه صکره دن
عارض اولان حرارتی سوندورور کیدررم اولی بودرکه شکر ایله طتلو ایدوب
ایچه لر و بو یمشدن یمك مزاجلری صوق و بلغملو اولانلره و کوکسلری پرده لری
ضعیف اولانلره ضرر ایدر دانلره اصلاحی بودرکه کل پرورده سی و مصطکی یه لر

اما مزاجلری یاشی اولانلره اصلاحی بودرکه اوزرینه سکنجبین ایچه لر جگرده کی
زیاده قابضدر پشوریلمش اولیجاق یرندن ایرغالنمش اولان کمیکه و برلنمش اولان
کمیکه ایودر بعضلر دیمشلر اکر صوینی تاقویوا ولنجیادك پشورسلر تازه یاره لره
بتشدریجی دوا اولا اکر حمامده شیری اوزرینه چیچکی ایله اوسلر کیده رم مجربدر شری
اکسوزدن بدنده ظاهر اولان قزللر ارتدر اکر بپراغنك دوکلشی ایله باشی بیقاسلر
ساچلره قوت ویره و یاغلولغین و چرکین کیده ره ب ایریلنوب دوکلمه سنه مانع اوله
و یاشردیسی پاك ایلیه اکر شراب ایله اصلادوب ازوب سپشلره اورسلر پشورره
برمقدار تحلیل ایتمه سی و قابضلغی واردر اغاجنك نشاره سی یعنی بچقودن چیقان
اوصفاغی درجهٔ ثانیه اخرنده یابس و درجهٔ اولی اخرنده بارددر ایچمکله جوق
قان اقماسنی طوتار ایچمکله و حقنه ایتمکله بغرسقلرده اولان جبانلره نفع ایدر بر
کره شراب ایله و برکره صو ایله قره شدیروب باشقه باشقه حقنه ایدلر و یارهلر
اوزرینه اکه لر نفع ایلیه مقدار شربتی یدی درهمدر کدر معده ضعیفلکندن
اولان اسهاله نفع ایدر اکر تازه یپراغنی محکم ازوب اکر قوری اولورسه صو ایله
پشوروب استیدن اولان شیش اوزرینه اورسلر بومشادوب شیشنی ایندورر
کاه اولور بو عمیش قاووتی ایله اسهال ایچون و بغرسقلرده اولان چبان ایچون
حقنه ایدرلر اکر قاووتی ایله ساچلری تمام بولادوب حنا کبی اوزرینه اورسلر
ساچلری قرارده بو عمیش معده یه موافق دکلدر اکر چوق ییسه لر معده یه تخمه
وهیضه مرضلرین ایدر اما اکشی اولانی صفراء سویندرور و معده دن یوقاروق
بخارلر چیقماسنی منع ایدر
طوپالق عربیده سُعْد دیدلر معروف کوکدر نباتنك یپراغی پراسایه بکزر اما
اندن اوزون راق و اینجه رك و قاتیرکدر یاپشلد قدم برمقدار خشونتی یعنی
الی طرمالوایریلکی واردر سیاه و اوزنجه و یومری و بریرین جمع اولوب و یومری
لمنش کوکی واردر اك بیوکی زیتون قدر اولور قوخوسی خوشدر طبیعتی
درجهٔ ثالثه قریب حار و یابسدر ایوسی اولدر که قالیك اولوب اغر اوله صو
ایچنده و صویه یقین یرده بتنی ضعیفرك اولور طوپالق جو اطلاق اولنسه
انجق کوکی مراد اولنور استیدیجی و قودوبچیدر و یا قوباجتماسی یوقدر طوبت
سببی ایله اولمانسی کوم اولان چبانلره نفع ایدر دوکوب اغزده اولان چبانلر
اوزرینه اکمکله زیاده نفع ایدر بول و حیض قانن یوریدر و طاشلری اوفاقلر
و طشره ایدر و طمرلر اغزلرین اچار ایچمکله عقرب زهرینه نافعدر اکر اوکله

یاقی یتسلر رحم صوقلوغنه نفع ایدر و اغزینی بریره کتورر یاغلری اجی ایدن قابض
اتمك ایچون یاغلره قتارلر دیشلر و دیبلری قوی اولمق ایچون و اغز رایحه سی خوش
اولمق ایچون ایندکلری سنونلره یعنی دیشلره سوریلان دوالره کیرور دیمه سی
عقلی زیاده ایدر و یللری کیدررد و معده یه دباغت ایدر و رنك رویی کوزل ایدر
و یوش بوکرده اولان یللری کیدررد اکر حبة الخضرا کمی بطمْ ذاتك یاغیله ایچسه لر
کوشلمش اولان صلبی یعنی ارقه او کوده لرینی محکم ایلیه و صوق بوکرکلری و قاووجی
استی ایلیه و رطوبت سببی ایله اولان تقطیر بولی یعنی سدوك طملاما سینه
نفع ایلیه اکر بر او غوردن جوق استعمال ایتسلر و یاخود بنچه زمان ازینی
استعمال ایلتسلر قانی یاقوب بوغازه ضرر ایلیه حتی اوازی طوتنه و یاخود بوزه
و جذام مرضن پیدا ایلیه شکر و سرکه اصلاح ایدوب ضررن دفع ایلیه بعضلر
دیمشلر او بیکنه ضرر ایدر انیسون اصلاح ایدر بعضلر سرکه و عسل ایچندن اوچ
کون مقداری اصلادوب بعده استعمال ایدوب ضررن دفع ایدر طوپالق اغزدن
یرامازرایحه کیدررد یا شلونجی زیاده اولان معده یه نفع ایدر بغرسقلر و اشفه
اولان اعضانك زیاده یاشلوغنه و کوشلمه سنه ایودر دیش اتلرین پکیدر
ایچمکله اسکیدن اولان سیتمالره نفع ایدر و سکرلری قوی ایدر ایچمکله و قوی
یاقی ایتمکله قوصمانجی کیدررد اکر دوکوب و زفت ایله قارشدیروب باشده اولان
اوفاق چبانلره اورسلر نفع ایلیه اکر التی درهم مقداردن بر رطل شراب ایچنده
پشوروب اول شرابدن اون ایکی درهم ایچسلر قاریننده اولان قورتلری و صوغلجان
لری چیقاره دوکلشی صابونه قتارلر صابونك رایحه سی خوش اولوب پاك
ایتمه سنه یاردم ایدر و رنکن کوزل ایدر حکیم دیسقوریدوس برکیسنه دن
روایت ایدر که ولایت هندده سُعْدْدَنْ بر کونه سی واردر که زنجبیله مشابه
بهدر اغزده النوب چینه سلر صارو اولور بو صنف زیاده کسکیندر حرارتی
درجهٔ رابعه یه ایرلیشور یلقیدر اکر دری یه دوقنورسه قبارتدرا کر
ساچلره دوقنورسه ساچلری یولار ایکی دنك مقداری انسانی دیوانه
ایدر بلکه قتل ایدر ابن رضوان نام طبیب دیمشکه بو ذکر اولنان صنف
زرنباد دیدکلری کوکدر اما غلط ایلدی
طوپالق اوتی عربیده شبث دیدلر معروفدر طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده حار
و درجهٔ اولی اخرنده یابسدر تحلیل ایدیجی و پشوریجیدر اکر زیت ایچنده
قینادسلر اول زیت اغرنی ساکن ایدوب اویخو کتورر اکر یاقسلر کولی درجهٔ

ثالثه ده حار و یابس اولا بو تقدیرجه کوبشك و صار و صولی جوق اولان
چبانلر اوزرینه اکسلر نافع اولا خصوصا اعضاء تناسلده اولان بو مقوله
چبانلری تیز اوکلدور یونان طائفه سنك اسکی زمان ادملری شراب
مجلسلرنده طوراق اوتندن باشلرینه تاجلر ایدرلرمیش زیرا بخارلری تحلیل
ایتمه سی و اویجو کتورمه سی واردر اکر نباتی ویا تخمنی ایکیسی صوایله پشوروب
صوینی ایچسلر سیدوکی یوریدر و بغرسق اغریسنی ساکن ایلیه و شیشمه
لری ایندورر و غلیظ خلطدن اولان انجقریقی و ییلان طعام معده اغزینه
کلمکدن اولان بولانماغه کیدرر اما طوراق اوتی دائما ییمك و پشمیشنك صوینی
دائما ایچمك کوزه ضعف ویرور وارلیك صوینی قطع ایدر اکر پشوریلن
اتلره قاتسلر اتلرده اولان کیری و چرکین جرنی چیقاره و تیز پشوره و تیز
هضم ایتدوره و اوتواغنده اغریسی اولان کیمسنه و دحمنده اغریسی اولان
عورت صوایله قینادوب ایچنده اوتورسه نفع ایلیه اکر تخمنی یاقوب بواسیر
دیدکلری طشره طومالمش چبانلر اوزرینه یاقی ایتسلر قوپاروب کیدره
تازه سنك صقندوسی سودان اولان قولاق اغریسنه نفع ایدر و قولاقده
اولان یاشلوغنی قوریدور اکر کند و سندن و اکر صوایله پشمیشندن
جوقجه ایچسلر بولاندیروب قوصماغه یاردم ایلیه و معده دن غلیظ خلطلری
چیقارماغه معاونت ایده خصوصا اکر پشمیشنه عسل قاتیلورسه مبالغه
ایله چیقاره صفراء دخی چیقاره اکر طوراق اوتی عسل ایله ازوب و اتشده
تا قوبو اولنجه پشوروب اوتوراغنه بولاشدرسلر نافع اسهال ایلیه اکر بیسلر
و اکر ایچسلر بدنك جمیعا اطرافندن یللری تحلیل ایدوب زیاده کیدره اکر
تخمندن بولاماج ایچنه قاتسلر عورتلر سودین کتوره اکر ترشیلره قاتسلر
اصلاح ایلیه و معده ده ترشیلردن اولان فسادی اصلاح ایلیه شوروالره
قوسلر یللره وارقه اغریلرینه نفع ایلیه اما باشه بخارلر ایدر مزاجلری اسی
اولانلره ایودکلدر اکراندن ویا انوکله اولمش نسنه دن جوق ییسلر اوزرینه
برمقدار ساد سکنجبین ایچه لر اکر اکشیلره برمقدار قاتسلر نفع ایلیه اما
مزاجلری بارد اولانلره باد زهر مرتبه سنده در انلره اصلاحه احتیاجی
یوقدر طوراق اوتندن اولان ترشیدن یمك اوزرینه ییسلر کوکلی بولاندرد
بلکه قوصدوره طوراق اوتنك پشورلمشی و قورو سی اکر ایچمکله و اکر
پشمیشی ایچنده اوتورماغله سدهلردن ویاخود غلیظ یللردن اولان بوکرك

٢٦٠

وقاوق اغریلرینه نافعدر دماغه اولان ضرری اصلاح و ترشی سندن اولان
ضرری لیمون و قورو وق صولی ایله اولور
طوزلو بالق و توتون بالغی عربیده صحناه درلر بالغی محکم طوزلیوب کونشده
تا اری یوب مهرا اولمشیه درلر طبیعت بو مقوله بالغك طبیعتی درجه ثانیه ده
حار و یابسدر اندن اولان خلط یرامازدر معده ده اولان یاشلوغی قوریدور
و یرامار رطوبتلرده اغزده اولان چرکین رایحه کیدردکیجیك و اویوزه و سودا
و یرامار مرضلر پیدا ایدر اما بلغمی کسر فالج مرضی اولانلره ایودر او کچه لر اغریلرینه
و سائر صوق و بلغمی اولان مرضلره ایودر اکر جوق صو ایچمکه احتیاج کتورمزسه
بو وجهله نافعدر و الا ضرردر دائما ییسلر قولنج قلر قوقوسز کیدرر قانی
یقار پس اکا مناسب مرضلر پیدا ایدر انی قاتیوا یدینوب ییمکه اعتماد
ایتمیه لر مزاجی اسی اولانلر ییمیه لر اکر ییرلرسه ترنج صوینی ویا و زسرکه ایله
اصلاح ایدوب ییه لر و اوزرینه هندبا و خیار ایچندن ییه لر اما مزاجلری
صوق اولانلر صعتر یعنی ادناوطبو بری دیمکله مشهود اسی اوت ایله ویا
جوز یاغی ایله قاوورب ییه لر مزاجلری سوداوی اولانلر انوك اوزرینه
حلوالر ییمکی حظ ایدرلر اما بو وجهله ایو و بو وجهله یرامازدر
طلاق اوتی و طاغ سلطانی عربیده ضریمة الجدی و اندلسده سلطان الجبل
دیمکله معروفدر یپراغی بیوك صارماشیق یپراغنه بکزر الا اندن کیجکدر
غلیظ و بو غملو بدا قلری واردر یانده بمقوله اغاج اولورسه اکا صارماشور
خوشرایجه لو بیاض چیچکی واردر چیچکدن نصکره صارماشق یمشی کبی اولور
یمشنده یلمشکلك و دلی انجیدر بللو کسکنلیك واردر طاغلرده و غیری
یرلرده بتر کوکی ایله ایله انتفاع اولنماز طبیعتی درجه ثالثه اولنده حار و یابسدر
اما مصرا ایتی قویرکدر تخمی سدوکی یوریدور و قارنی یومشادر ایچمکله طلاقی
کیدرر در و اوغلان صوکی چیقارر اکر توتسو ایتسلر دخی بو مرضی اولانلره
نفع ایلیه اکر تخمندن بر مثقال مقداری نصف رطل اق شراب قتوب و افر
ایشه فضلاتی چیقارماغیله طلاقی کیدرر مجربدر کوجله نفس الانه دخی
ایچوردلر اکر عورتلر ایچسلر ویا پشورلمشی ایچینه اوتورسلر رحملرینی پاك
ایلیه چیچکی دماغه نفع ایدوب نفسنه قوت ویرور بر وجهله که چیچکن قوقان
کیمسنه بدننده قوة و نشاط یعنی ایشه و کوجه یاقشماق بولور و جماعه حظی
کتوردر

طاوس قوشی معروفدر هندده چوق اولور سائر ولایتلرده دخی هنددن
کتوردلر ادککی بیوك اولور طورنا قوشی قدر ودخی بیوك اولور وقویروغی دخی
زیاده اوزون اولور الك اوزون یلکی اوچ ارشون اوزونلغنه ایریشور توبلری
چوق دورلو کوزل اعلا ونورلو التون کبی یلدرادر نکلری اولور ودیشیسی
کوجك اولوب اولوب قویروغی دخی ادککی اوزون اولمادوکدی کبی جاغریر
یلده برکره دن غیری یومرطلامز لکن اون دانه وبعضیسی یکرمی دانه یه دك
یومرطلار و یومرطه سی اوزرینه لنجق دیشیسی اوتوروب یاوریسی اولدقده
یالکوز بسلر و یمرطه دن چیقوب بیوبوب الکی انداملری و توبلری تمام
بتوب اوجماسی اوچ ییلدن اول اولماز انی قاتیدر قویرکدر طبیعت فزاجی
زیاده حار و یابسدر بیراماز در اکرطاوسلر و سائرانی غلیظ وقالی اولاندن
یمك اولور سه بو مقوله لری بوغازلیوب ایاقلرینه اغر طاش بغلایوب
وبر یره اصاقویوب برکون و یا ایکی و یا اوچ کون حیواتك قاتیلغنه کوره و
قته کوره اصلوطوره بعضلر دیمشلر طاش ایله باصدره لر اما اولکی یکدر
بعده سرکه ایله تا مهترا اولنجیا دك پشوره لر و یاغلر ایله ییه لر اولی بودر که
انی بدنلری ومعده لری قوی اولوب اغر ایشلرده اولان و طبیعتلری ایچنده
چوق غدا اولنلردن غیری کیمسنه لر یمیلر اکر اتینی و ایچی یاغنی اوفاق
طوغرایوب انا چوق صو ایله پشوروب یان اغریسندن شکایت ایدن نه شور
واسنی ایچورسلر نفع ایلیه اکر اتینی صو و صدف ایله پشوروب بیسلر قولنجه
ومعده ده صوقدن اولان اسط اغریلره نفع ایلیه اتینی یمك و ایچ یاغین
یمك واودلرینی واویلوقلرایاسنی واوتوراغی انوکله یاغلامق جماعه زیاده
تحریك ایدر اکر اودینی کسکین سرکه ایله قرشدرسلر زهرلو جانورلر
صوقدوغی یره سورسه لر نفع ایلیه بعضلر دیمشلر طاوس زهرلو طعام
کوریجك قالغیوب جاغرر بعضلر دیمشلر طاوسن زهره باقسه و یاخود زهر
یمش کیمسنیه باقسه زهر قوتن کسه یعنی ضرر ایتدرمیه اکر قارننده اغریسی
اولان کیمسنه اودندن سکنجبین ایله و صو ایله ایکی دنك مقداری نه دك
یسه لر اغریسی کیدره اکر قانینی انزوت ایله قرشدیروب یاش و یرامازچبان
لرکه اکله اولماسندن خوف اولنور سه اکا سورسلر ایو ایده اکر ترسینی
سکللره سورسه لر سکللری قوپاره اکر کمیکلرینی یاقوب و دوکوب یوزده
اولان لکیه سورسلر ایو ایده اکر برص اوزرینه سورسه لر دیکنی تغییر
ایدوب بوزه

طباشیر صودلی وکندی معروفدر درلرکه هندده اندن کوندرلر ایتدکلری
بیوك قامشلرك اسکی لرینك ایچنده بولینور ایوسی اولدرکه قامیشك بوغملری
یاننده بولنه بعضلر دیمشلرکه زیاده یللر اسوب اول قامیشلری بر برینه اوروب
طوقشدرماغیله اتش پیدا اولوب قامیشلر یانوب طباشیر انلرك کولیدر
هندده سیاه بوبر اولدوغی یرده بولینور ایوسی اولدرکه زیاده بیاض اولوب
بیوك پاره اولا طبیعتی درجۀ ثانیه ده بارد و درجۀ ثالثه ده یابسدر معدۀ
قوت ویرور اغزده اولان قبارلره ایودر صفرایا قدوغنه ایودر اکر ایچملك وکو
قارینه ومعدیه طشره دن سورملکه قارنی وکهم معدۀ محکم ایدر کسکن سنمایه
وصوسزلغه ایودر صفرا سببی ایله قوصماغی کسراتسی اولان جکره ومعده یه
نفعی ظاهردر اکر طباشیردن یالکوز وفا قلایوب و یا قزل کول وشکر طبرزد
وشکرابلوج ایله کی بیان اولنمشدر بونلر ایله طباشیردن صوودوجی دوا
ایتسلر و یاخود طباشیر یالکوز اوغلانجقلر اغزلرنده اولان قلاع دیدکلری
اوفاق قبارلره و سائر قبارلره و جبانلره اکسلر و برودی سورسه لر زیاده
نفع ایلیه اقار اولان بواسیر چبانلرینه دخی نفع ایدر معدۀ دباغت ایدر
صفرادن اولان اسهالی کسر کوزده اولان اتسی شیشلره نفع ایدر یوره کی
قوت ویرور معده سنه صفرا دوکلکدن یوردکلری اوینایانلره دخی نفع ایدر
واوصی کیدنه صو ایله و یاخود سکنجبین ایله ایچورسلر نفع ایلیه حرارتدن
اولان اضطراب وغصه و وحشتی کیدرر خلفقیه دخی نفع ایدر اکر صو تصو
ایله ایچسلر کسکن سنمالری کیدره اکر صوف واکر اتسی اولان یورکك قوت ویره
وفزلجلری بارد اولانلر ایچورز بر مقدار زعفران قتوب برودتی اشاغه واروب
اعتدال کلوردر اما طباشیری استعمال ایتمك جماعدن الیقور معده ده اسکیدن
اولان یرامازیا شلوغی کیدرر در حرارتدن ضعیف اولمش اولان اعضایه قوت ویرور
ایچملکه وطشره دن سورملکه قوت ویرور
طلاق عربیده طحال درلر جمیعا طلاقلر سودا و یدرکندولری واندن حاصل اولان
غدالر یرامازدر غلیظ سوداوی قان حاصل ایدر طلاقلرك ایوسی انسان تربیه
سنده اولان کوجك حیوانلر طلاقلریدر شکار طلاقلری و جمیعا بیوك حیوانلرك
طلاقلری یرامازدر طلاقلری ییانلره لازمدرکه بدنلرندن سوداء اکسوك ایدر
لسنه ییه لر وسرکه لو کبره ترشیسی چوق ییه لر اکر طلاق ایچنده اولان طمرلری
چیقاروب بعده صافی طلاقی ایچ یاغی و یا قویروق یاغی ایله طوغرایوب بومبارلر ایچینه

طولدوروب پشورسلر براماز لغی از اولوب ویردوکی غدا اکوز اولا اولی بودرکه
اوزرینه صافی اینجه شراب ایچه لر طلاق ایچنده اولان قانی قورو تسلر قانلو تازه
یاره لری بلتشدرمکه ایو اوله

طرخون معروف تره در مسیحی نام طبیب غلط ایدوب دیمشکه طرخون عاقرقرحا
دیدکلری کوکك نباتیدر بعضلر دیمشلر طرخونك تخمی اولماز بو دخی یلاندر
زیرا تخمی واردر تخمی اکیلور وکوکی دخی واردر دیکیلوب ایکیسندن دخی طرخون بتوب
اوزار قامش کبی وسائر اکا بکزرلر کبی طبیعتی درجهٔ ثالثه اواسطنده حار ویابسدر
طرخون قوة ذائقهٔ یعنی هر نسنه نك لذتن طویان قوتی برزمان افساد ایدر
طعام استهاسنی اویاندرر وکگره در واغزرایحه سن خوش ایدر صویلی طتلو
ایچوردر اما هضم اولنماسی کیج وکوجدر رطوبتلری قوریدور ویاشلوغنی الوب
کندویه جکر اکرچینیوب نیچه زمان اغزده طوتسلر قلاع دیدکلری قبارلری
ایو ایدوب نفع ایلیه ولی بودرکه کرك مزاجلری اسی وکرك صوق اولانلر طرخوندن
جوق یمیه لر زیرا زیاده کسکن وایجیدیجی کیفیتی واردر زیاده تاثیر ایدوب
سکرلرینه ضرر ایدر طرخون قانی یاقار ورنك رویی بوزار اولی بودرکه یمیه لر
الا هنوز تازه وصولو ایکن ییه لر وکرفس ایله ییه لر تا ضرری دفع اولنوب معده نك
تیزلینه هندبا ومازول ایجی صوصا تماسنی ازایدر اکر مسهل شراب ایله وسائر
دوا استعمال ایتمه دن اکره نوب کوکلی دونن کیمسنه یالکوز طرخون چینسلر
اغزی لذتن کیدروب دوا ایجدکده الم چکمیوب ایچه صویلی هوا افسادین کیده
روب اصلاح ایدر انچون هند وخرسان پادشاهلری انی رازیانه صوینه
قاتوب هوا افسادنه نافع اولان کونلك شرابنه قتارلر

طرخون بالغی طریخ درلر صاحب کتاب ایدر بالیق انواعندن برکونه بالقدر
باشقه اسمی واردر اما بیزه ولایت ارمنیه ده ارجیش نام شهر کولندن کتوردلر
موسمنده اول کولدن اولایوق وطوزلایوب حوضلره طولدوروب باصدردلر بعده
چیقاروب سائر ولایتلره الوب کیدرلر بو بالیق انجق بر قاریش قدر اولور وایچی
یمرطه ایله طلودر طبیعتی حار ویابسدر اشتها کتورر وبلغمی کسر معده ده اولان
بلغملری جلا ایدر ریح سمالرینه سبب اولان غلیظ بلغملری انجماد ریزاجلرنده
یاشلیق وبرودت غالب اولانلرده جماعه تحریك ایدر معده لری یاش اولانلره
نافعدر بعضی کیمسنه لری قبض وبعضلری یومشادر مزاجلری اسی اولانلره
برامازدر یمه سنك اولی طریقی بودرکه بادم یاغی ایچنده ویا شیروغن یاغی

ایچنده قاوروب ییه لر اوزرنده اولان پوللرینلدن وقارننده اولان اودی و
بغرسقلرینی ندن پاك ایتمکده زیاده اهتمام ایده لر و وافر یاغ ایچنده پشوره لر
ومزاجلری صوق اولانلره اصلاحه احتیاجلری یوقدر جماع تحریکی ایچون چیك
یمه سی اولیدر بو خصوص ایچون یمرطه سی سائر اجزاسندن اقویدر بو بالق
مقدما ذکر اولنان طوزلو بالقدن اولی وانفعدر

طین مختوم معروفدر مغرب دریاسنده لیمون دیمکله معروف برجزیره دن
کتوردلر حالا اول جزیره المنیه اطه سی دیمکله مشهوردر بالجقدر اوستی مهرلو
در اول جزیره ده بر هیکل یعنی انسان صورتلی واردر دردلرکه ارطامیس نام
زاهد صورتیدر و اول جزیره یه واروب اول بالجغی الماز الا بر عورت یلده بر
کره بر وقتده یالکوز واروب اولا قربان ودعا ایدوب تعظیم واکرام ایله وادب
برله واروب صورته یقین بر دپیه واروب اول طپراقدن یالکوز کتوره بلدوکی
قدر الوب صورتی یاننه الوب کیدر واول طپراق قزلدر پس اول طپراغی بیقار
وسائر نسنه لری وبالجقلری بیقادقلری کبی بعده جورك جورك ایدوب
اوزرنده ارطامیس زاهد صورتلو مهر ایله مهرلر وکولکده قوریدور بو طرف
بو وجهله اولوب بویله مهرلندوکن حکیم جالینوس مشاهده ایتمشدر وحکیم
دیسقوریدس دخی اکا تابع اولمشدر واول طپراغی تکه لر قانی ایله قرشدردیو
حکیم جالینوس نقل ایدر واول دپه یاننده اولان طپراق اوچ دورلودر اعلاسی
بودر بو طپراق اول هیکله قریب یرده اولوب معتبر وقیمتلو اولمغین اول عورتدن
غیری کیمسنه اکا یقین اولماز واول دپه دن اشاغه راقده اشو دیدکلری قزل
طپراق اولور ودپه سنك اشاغه سنده اولان طپراق ازاجق قزلدر جلا ایدجی
وکسکندر انوکله کیاسنلر یورلر حکیم دیسقوریدس دیمشدرکه یرالتنه کیدر
بر دریك مغاره واردر اول مغاره دن الورو تکه قانی ایله وکچی قانی ایله یوغوروب
جالینوسدن حکایت اولنوردکه برالمنیه جزیره سنه واردم کوردم ارطامیس
دیرینه متولیه اولان عورت اول دپیه کلدی بر نیچه عدد ادبه وبغدای بجدی
وعادتجه نیچه دورلو نازو نیازه باشلادی بعده اول طپراقدن بر تکلو کتوردی
الدی دیرم واردی یغوروب قوریدوب طین مختوم ایله دیکی اشلرینی کوردم
صوردمکه اوانلره بو طپراغه تکه قانی وکچی قانی قرشدیروب یغوردلر ایمش دیدلر
اشلنلر کولشدیلر دیدیلر که بو سوزی عاقل سوزی دکلدر وانده قدیمدن قالمه
بر کتاب دخی کوردم که انده طین مختومك احوالن وشرایط استعمالن یازمشلر

تكه قانی وبكجی قانی خلط ایتمك شرط قلمامشلر انده ذکر اولنان منفعتلرك تجربه
سنه مشغول اولدم قوسنی صادق بولدم یكرمی بیك مصرلو طین مختوم قورصی
الدم **طبیعت** بو طپراغوك طبیعتی بارد یابسدر یبوستی برودتندن جوقدر
درجهٔ اولیدن زیاده اولماز ایوسی اولدركه شبّ رایحه سی اوله غزوتیتی
یعنی ماده لرینی طوتلا صوم ماسی واردر اكر قانی اقاریره اوزرینه قوسلر
قانی دیكدورر اكر دل اوزرینه قوسه لر دیلی بوزوب دله اصلا قاله بو
طپراق جمیعا زهرلر وزهرلو جانورلر صوقدوقلرینه تریاقدر زهردن
اول وزهردن صكره ایچمكله زهری قوصدورر چیقارد وقلبه قوة وفرح
ویرور شیخ رئیس دیمشدركه تفریحده وتقویت قلبده خاصیة عجیبه سی واردر
وزهر قلبه كیده جك یوللری طتوب قبض ایدر كل صویله ایله یوركه قوت ویره
ایچون وزهر ایچمش اولان كیمسنه ویردلر وسركه ایله ییلان وسائر جانورلر
صوقدوغی یره سوردلر كذلك قدوز طلادوغی یره سوردلر چركین
رایحه لو وكیرلو واولاشوره مقوله سی اولان جبانلر اوزرینه دخی عسل
ویا شراب ایله قودلر ویا اوفالیوب اوزرلرینه اكرلر حاجتا اولدوغنه ومرضه
كوره اكرلر وهرنه اغوكه ایچمش اولاحب لكفار ایله ویریجك قوصدورر زیان
ایلمز وقدوز طلا یانه شراب ممزوج ایله ویرودلر ووبا اپامنده ازوب ایچسه لر
فائده ایدوب طاعوندن امین ایدر بعضلر دیمشلر ویكنه ضرر ایدركل صویله
وصمغ اصلاح ایدركیل ارمنی وطین كندی وطین رومی بو بابالحق یرینه
استعمال ایدرلر
طین حكمت پارسیده كل حكمت درلر حوق دوزلو صنعت لر ایله دوزدلر
ایوسی اولدركه صارو طپراقكه پاك اوله اندن دورت من دوكلمش والنمش
طوز یادم من صوایچنده الیل حل ایلیه لر وطپراغی انك اوزرینه قیوب الیله
محكم یوغوروب بعده زواله نواله ایدوب قورودلر هرنه وقت كه حاجت او
صافی صو ایله خمیر ایلیه لر استعمال ایده لر ویاخود برجزو طپراق وبرجزو كمود
وبرجزو طوز وبرجزو خطمی وبرجزو بسام بخشی یغوروب استعمال ایده لر
طرنق اوتی نشترتیه اوتی عربیده ظفره درلر طرناغه بكزر نباتدر دیمك
ولایتجهدن نشتر دیدكلری شهر اطرافنده جوق بولنور بو نبات ضعیف
نباتدر یدی اوزرینه دوشنور ویپراقلری طرناقلره بكزر دكرمیدی یپراق
لرینك اوستی یشیل والتی قویو قرلدر بالدرینك باشنده صارو چیچكی اولور

اوستی سیاه والتی بیاض برماق بوغوری قدر كوكی اولور بو نبات زیاده حار ودلی
امداصروب اجیدیجیدر وككره دراتی اكل ایدیجی وتغییر ایدیجیدر اكلهٔ وطاغلو
مقوله سی اولان چبانلره وسكللره نفع ایدوب قوپاردر قرع یعنی باشده بعضی یرلرده
قیل بتوب بعضی یرده بتمامكی ایوایدر اما بو نبات زهردر فی الحال قتل ایدر ایچرودن
استعمال جائز دكلدر الا قتل ایچون
طوشانجیل قوشی عربیده عقاب درلر معروف بیوك یرتجی واوجی قوشلردندر
طبیعت الی حار ویابسدر لیف كبیدر وقانیدر ویرامازدر صفراتی كبیدر
یاشلقلره ویللره وبدن ایچره وسنده اولان صوق مرضلره نفع ایدر اودی كوزه
هنوز ایتمكه باشلادیان صویه نفع ایدر وكوزی كسكن ایدر اكر توتی ایله توتسو
لنسه لر عودتلر رحملری بوغماسنه نفع ایلیه ترسی یوزده اولان وسوجیكره
كیده رر بعضلر دیمشلر خنازیر دیدكلری شیشلری وچبانلری تحلیل ایدوب
كیده رر
طوشانجیل یه سی وكركس طرناغی یونانیده قاطانیقی یعنی كف العقاب دیمكدر
مراد بر نباتدركه یپراغی فرسین یپراغنه بكزر ایكی درلودر بعضیسنك یپراغی
زیتون یپراغی كبیدر بریسنك كوجك الماكبی باشلری اولور نخود قدر یكرمی
وقزل ودلیكلو یمشی اولور بریسنك بورجاق كبی دانه سی اولور ایكیسی دخی
محبت وعشق ایچون اناسی اسمنه ایچسه وسودوكنه ایچورسلر زیاده تاثیر ایدر
طوشان طاروسی عربیده قلب درلر یپراغی زیتون یپراغنه بكزر بر نباتدر برندن
زیاده واز لوزانور اما یپراغی زیتون یپراغندن اوزون وبومشاق قدرو
یصیداقدر ویرم یقین اولاف یبراوزرینه دوشمشدر وبداقلری طوغری
طوردر ایچنده دمكه ایرنجی دیدكلری نبات بداقلری كبیدر وقانیدر بداقلرینك
اوجنده ایكی بولنمش بالدره بكزر لسنه سی واردر اوفاق یپراقلری واردر
بیپراقلری یاننده طاش كبی قاتی ودكرمی وبیاض تخمی واردر بوكسك یرلرده
وایری یاری یرلرده بتر **طبیعتی** درجهٔ ثالثده حار ویابسدر اكر بیاض شراب
ایله ایچسلر سدوك یوللرنده اولان طاشلری اوفاقلایه وسیدوكی یوریده
الجقریغی ودبو مرضنی كیده رر دیمكله قاریر سودمه سنه اوستنه سوردمكله
بواسیر دیدكلری سودا وی چبانلره زیاده نافعدر مقدار شربتی ایكی درهم قدر
در اما ازلیك صوین قوریدور وجماعی زیاده كسوب اشاغه قور تجربه در
طوییادر قوشی وچیچك قوشی عربیده قنبره درلر سرچه دیدكلری قوش كبیدر

باشقه ذکر اولندوغی انکچوندر باشقه اسمی واردر والا حقیقتده اولداخی
سرچه در طبیعتی حار ویابسدر اکر کباب ایدوب یسه لر قولنجه نفع ایلیه و
لی ادرار ایلیه پاره پاره ایدوب صو ایله پشوروب یسلر قولنجلولره وقاوقلرنده
اغریلری اولانلره ایو غدا اوله شورواسی قارنی یوریدور واتی قارنی
طوتار سائر سرچه لر دخی بویله در لکن بونک قوتی زیاده در اما چوق
یمه سی فزاجلری اسی اولانلره ضرردر اصلاحی هندبا وسرکه ایله واکشی
یمشلر ایله در

طورنه کرکی دیرلر معروف قوشدر یابانلرده وهم صولرده اولور اسی
هوایه وزیاده صوغه دخی تحملی اندر انکچون وقتیله یایلاغه وقشلاغه کیدر
ایکی درلودر بریسی بیاض وبریسی کول رنکنده در بیاضی از بولینور بعضلر
دیرلر مصرده چوق اولور طبیعتی حار ویابسدر یبوستی زیاده در اتی سکر سکدر
ایوسی اولدر که طغان وسائر اولاجی قوشلر ایله اولانمش اوله زیرا زیاده
قورقوب قاچماسی ایله اتی یومشاق اولور فزاجلری اسی اولانلره یرامازدر
کباب ایلوکن یمه سی یرامازدر معده دن کچ ایز اولی بودر که بوغازلیوب
برکون وبرکیجه طوردقدنصکره طوز وصو ایله برکره پشوردکدنصکره
تکرار سرکه ایله پشوره لر کباب یبانه لازمدر که اوزرینه شکر سپیزی
ویاخود اخر طتلو نسنه دن برمقدار ربیه کباب ایتدکلری زمانده اولی بودر که
ایچینی طوز وانیسون وپراسا پیراغیله طولدوروب پشوره لر اکر دماغی و
اوددن اوتوشاق اولان کیمسنه نک بورنندن اکر وسنه اقتسالر اوتوث
ساقلغی کیدر اکر ایلیکی ایله پرده لنمش اولان کوزلره سرمه کبی چکسه لر زیاده
نفع ایلیه اکر اودینی چکندر صو بیله قرشدیروب لقوه مرضی اولان کیمسنه نک
برنندن ایچره قوسلر اوچ کون یا هر کون ایتسه لر مرضی کیدر البته اکر
طورنانک دماغنی بوی تخمی صو بیله ازوب الشدیروب تخمه سببی ایله اللرده
وایاقلرده اولان شیشلره سوریسه لر زیاده نفع ایلیه اکر خایه لرین طوزلیوب
وقوریدوب بعده کلر تخمسی ودریا کوپوکی وشکردن هر برندن برابر الوب
کوزه قالنی نسنه طوقنمقدن ویا چیچک مرضندن بیاضی اولان کوزه
سرمه کبی چکسه لر البته کیدر اکر ایچی یاغنی اطه صوغانی سرکه سیله
ازوب سوبوق ایدوب طلاقلو اولان کیمسنیه برقاچ کون ایچورسلر زیاده نفع
ایلیه اکر مرزنجوش عصاره سیله اودینی لقوه اولان کیمسنه لقوه اولدوغی

طرفه مخالف بورنندن ایچره قوسلر یدی کونه دک بویله ایدوب وهر کون لقوه
یرینی جوز یاغیله یاغلایوب اولکیمسنه قره کولقده طوتوب ایدنلوغه باقمسه
زیاده نفع ایلیه مجربدر طورنه نک اودی ایریکلو کچیکه وقوباقلره وبرص اولان
یرلره بولاشدروب سورمکله زیاده نفع ایدر

طتلوجه اوتو قرمان کمیونی وکیک زیره سی کراویا دیرلر کمون انواعندندر
معروف واوفاق دانه لردر طبیعتی درجۀ ثالثده اولنده حار ویابسدر نباتنک
جمله سی یللری طاغیدر بولی ادرار ایدر معده یه ایودر طعامی هضم ایتدیروب
اشغه ایندورور وسنده لری لچاد کوکینی هاوج کبی پشوروب بییرلر کوکندن اولان
خلط یرامازدر کمیوندن غلیظلغی زیاده در وحب القرع دیدکلری قورتلری
چیقارر ومعده یه قوت ویرور قارنی طوتار طعامه ویاخود بعضی دوالره
قرشدیروب یسه لر بغرسقلرده اولان یللره نفع ایدر صوقدن اولان معده یه
نافعدر غلیظ اولان غدالری تلطیف ایدر اکر سرکیه قوسلر اسی ایتمه سی از
اولور وطبیعتی طوتار اما غدالری انجلتمه سی اکسلیه بویله اوپچاق فزاجلری
اسی اولانلره نافع اولور وهضم طعاملرینه یاردم ایدر وشیشمه لرین تحلیل
ایدوب ایندورور وغلیظ وبخار ایلیجی غدالره قاتسلر نفع ایلیه اکر سرکه وفری
دیدکلری قاتیغه قاتسلر وبونلر ایله غلیظ وشیشیریجی اولان طعاملردن مثلا
هلیون وانکنار وباقلا وقرنه بث بونلردن یسه لر شیشرمه لری کیدوب
تیز هضم اولا صوقدن اولان مرضلره نافعدر تخمه لری کیدرر رطوبت ضرر
ایتمش اولان معده یه نفع ایدر اکر هر کون ازیج قارنیله ایکی درهم مقداری شویله
دوکلمش اغزه الوب یومشایخه اغزده طتوب بعده چینیوب یوتسلر نفس
طارلغی مرضنه نفع ایدوب معده ده اولان شیشمه لری واغریلری کیدرن دائما
یسلر بلغملری اریدر وصوقدن اولان یوردک اوینامه سن کیدرر معده ضعیف
لکندن اولان بهقه دخی نفع ایدر بهر نفس تیز تیز الوب مجالسزلیغه دیرلر
نته کیم انیسون دخی بو فائده لری ایدر اکر عسل ایله معجون ایتسلر قوتی زیاده
اولا الی ایچنده پشوردکلری صو اندن ضعیفکدر عقرب صوقدوغنی ایو ایدر
فزاجلری صوق اولانلری عقرب صوقوب اغریسی ساکن اولدقدنصکره قارنیجه
یودیمه سی کبی قالان حالتی کیدروب ایو ایدر بعضیلر دیمشلر اویکنه ضرر ایدر
اصلاحی عسل ایله در بعضیلر دیمشلر سعتر یعنی کوکیواتی دکلک دیدکلری ایدر
اول نبات ایله در

طوزلو بالق صویی یونانیده مایون درلر طوزلو بالقدن طملایان صونك اسمیدر
طبیعتی حار و یابسدر كسكند ایرنكلو یاره لره نافعدر و مری ایله حقنه ایتسه لر
ایتدكلری كبی انوكله حقنه ایدرلر اوجعده ویتسا دیدكلری طمرلرده اولان غلیظ
خلطلری چیقادر و بغرسقلرده اولان چبانلره نفع ایدر زیاده قابضلیغی واردر
بغرسقلرده اولان یرامازو اولاشور مقوله سی ایركلو چبانلره نفع ایتمكده باد
زهردر یعنی زیاده نافعدر اكثر منافعده دریا صویی قائم مقامیدر

حرف العین

عنبر باریس و قادین طوزلغی و قراموق اوتی فارسیده انبرباریس
وامبرباریس و برباریس درلر دیكنلو براغاجدر لكن بونك بیوجك طاغلرده
و درهلرده بتر یپراغی یاسمین یپراغی كبیدر لكن بونك بیوجك و اینجه ركده
بیاضه و صاده ولغه مائل چیچكی واردر چیچكدن صكره یمشی اولور قرمسین
یمیش كبی اكشی قابلی واردر اغاجی المه اغاجی قدر بیوك اولور اغاجنك جمیعا
اجزاسنده بر مقدار قابضلق واردر ایوسی یمشدن كلندر بعده شامدن بعده
رومدن اولاندر اطلاق اولندقده مراد یمشی اولور بلكه یمیشنك اكشی قابیدر كه
ذكر اولندی طبیعتی درجه ثانیه ده بارد و یابسدر معده و جكری قوی ایدر
قابضلغی سببی ایله مواد دوكلمه سنی منع ایدر اكر اتی اولان شیشلر اوزرینه
قوسه لر نفع ایدر و زیاده اولمه سنی منع منع ایده صفرادن اولان صوسزلغی
كسر قاری طوتار صفراء كوكله قویاندر یا تغیین معده نك و جكرك صرادتن
ساكن ایدر اكر جكرده كن دوكوب یالكز و یا بعضی ادویه ایله استعمال ایتسلر
بغرسقلرده اولان چبانلره و یاره لره نفع ایدر اكر كوزل رایحه لو اسی ادویه یه
مثلا سنبل هندی و دارچین و غیری قریشدیروب استعمال ایتسلر صوق
و یاشلوغی زیاده اولان جكره قوت ویرر و سده لری اچار و جكر صوقلوغندن
و كوكسدن اولان یرده لر ضعیفلكندن اولان اسهاله نفع ایدر و جكره و كوكسه
یرده لرینه قوت ویرر بلغمی اولان ستمادن ضعیف اولان معده قوی ایدوب یاردم
ایلیه استسقاسی اولان كیمسنه ادویه سنه و غدالرینه كیرور و شكردن
اولان حلوالر و پشورد كره قاتماق قادین طوتماقلغی ضررن كیدرر كوكنك
قابندن درجه اولیده صرادتدن و ازاجق برودتدن و قوتولق و قبضدن
تركیب اولنمش قوة واردر اهل مصر كوكنك قابنه عود الریح مغربی درلر اكر
پشوروب صوین چیقارسه لر حولان هندی نیه نافع ایسه اولدخی اكا نفع ایدر
حضض

عرقان
دلكوز بونجوغی
جمیع دردلر دردلر معروف طاشدر صحیح بودر
بو طاش معدنیدر عدندن وجبشدن كتوررلر
ایوسی عیندر دیكی دیت كبی و لوب وار وسی
یوك پولاد اوله بعضیلر دیمشلر بو طاش اول
ولایتلرده برچیوانك بوینوزی ایچنده بولنور
بو طاش زیاده یابس در انسیز چیدر جلا
ایله چیدر اكر دوكوب صحیح ارزیب یا تونة
وسائر طاشلر ایچاقایچون اعلا اجلاء لیدر
دیبر ور بو طاشی خاص لرنك بوز دلك
ایدر غوب طاقیننز كیمسنه ذكع غم وغصدی
جوق اوله ویرماز ونود فرح دوشلر
كوستره دخی ایله جكشه سی زیاده اوله

اكسد برلو عنلاو نحق بوبلغنا اصاقویسلر
صابالری جوق قاقمه اكه بو طاشلدن بالمش
قانو اكنده شی یبیالر و یا اچسه لر اوغوف
منع ایدر ویوقمیا اكسد بیدوسی اولوب
عودنك ساحلری اداسنه صابسالد
قولای طوغوره

اكر پشمیشی ایله مضمضه ایتسلر قلاع انواعنه نفع ایدر اكر كل صویی ایچنده اصلاینوب
یاشی قادرقی كوره طملاتسلر یاشنی قورودوه واسكیدن اولان كوز اغریسنه نفع
ایدر اكر صحت زماننده استعمال ایتسلر صحتی حفظ ایدر اكر پشمیشی ایله حقنه
ایتسه لر بغرسقلرده اولان چركلو چبانلری پاك ایلیه اكر شراب و یا سركه ایله پشوروب
ایچسلر جكر اغریلرینه زیاده نفع ایلیه اكر چرهن دوكوب اوچ درهم مقداری شراب
ایله ایچسلر واكر ستما ایچون اولورسه صو ایله ایچسه لر نفع ایلیه صاحب كتاب
ایدر دیار بكرده عنبرباریس بتدوكی یرلرده بركونه اغاج كوردم عنبرباریس كبیدر
لكن بیوكركدر و یپراغی دخی بیوجكدر دیكنلغی دخی زیاده در دیكی ازدر زیتون
چكردكنه بكزر ایكده بیوكلوكنده یمشی اولور تاره ایكن قابلی قزل اولور بونك اكشیلكی
برباریسدن زیاده در برودتی درجه ثانیه اواخرینه ایریشور قبضی یوقدر اما بلغمه
مائل یا پشور رطوبتی واردر فی الحال صوسزلغی و یا نغیلنی كسر قبضه محتاج اولمیان
امراضده برباریس مقوله لنسنیه نافع ایسه بو دخی اكا كوره نفع ایدر لكن بو بر
مقدار كوشلنچیدر انكچون قابض دكلدر بو شجره یه دوقال درلر برباریس
بولنماینجق بدلی اوچ پایدن بری كل واوچ پایدن ایكیسی مقداری صندلدر
عرب انجیری و بیان انجیری و فرنك انجیری و احمق انجیری اهل شام قتنده جمیز
درلر انجیر اغاجنه بكزر براغاجدر یپراغی توت یپراغنه بكزر قیو سودی جوقدر
اغاجنك بالدری و بداقلرینك بالدری اوزرنده ازوك دكلو بیاض یمشی اولور تمام
اولمش اولیجاق قزل اولور اودنیی برتسنه ایله چیزوب یارمایچه كمالیله اولماز
بریلده ایكی اوچ دوت كره یمش ویرور شامده واطرافنده جوق بتركاه اولور
سودین چیقاردلر شول وجهله كه بهار زمانلرنده اغاجنك بالدرینك قابوغن
بر مقدار یرارلر اما یارونغی اغاجه دك ایرشدرمزلر انچندن اقان سودی یوكنی
ایله الوب یاغلمش صاقسی ایچینه قویوب حفظ ایدرلر اما انجیر سودندن ضعیف
دكدر یومشانچیدر قاتی اولان شیشلری ایندور دیاره لری یا پشدیروب
كاه اولور صوق ایچوز دتره مه ایچون و طلاق ایچون نصف درهم مقداری ایچرلر
نفع ایدر تمام اولمش اولان انجیرك طبیعتی درجه اولیده حار و یابسدر اكر
یپراغن دوكوب الكدن كچوروب صوق صو ایله بر درهم ایچسه لر شول اسهالكه
طوتلماسندن عجز كلمش اوله اكا نفعی تجربه اولنمشدر مصر خلقی بو انجیردن یكلرنده
اوزرینه صوق صو ایچرلر ودلرك بو ایله اولیجاق معده یه ضعیف اولوب معده
دن تیز اینز بو انجیرك بر صنفی دخی واردر ایكی و یاخود فندق قدر كوچك اولور

بو صنف اوستی چیز لکسز کندو دن ایریشوب طتلو اولور بعضیلر بو صنفه جماط
دیو نام ویرودلر شام توابعندن فلسطین که حالا بلستین دیمکله معروفدر ناحیه‌دہ
اول جانبلرده چوق بولنور اول جانب خلقی اکا بلبی دیو نام ویرمشلر اکر بو صنف
جمیزدن لعوق یعنی قویو نسنه ایتسلر شول وجهله که مثلی قدر کثیره وصمغ عربی که
ایکیسی دخی تمام ازلمش اولا لر معا قرشدیروب بال کبی قویو اولنجیا دک پشورسه‌لر
مجالسز لعی وسائر تحلیل اولنماسی مراد اولنان نسنه لری تحلیل ایچون زیاده نافع
اوله اما جمیز یمك یراماز در یمه‌مسی اولیدر زیرا خام انجیر کبیدر اما اندن ازاجق
ایودر وضرددن بریدر صاحب کتاب ایدر اسرائیلی وتمیمی نام طبیبلر حکیم جالینوسه
بر کلام اسناد ایدوب غلط ایتدیلر زیرا جالینوس بو کلامی دیمه‌مشدر کلام بو
دركه جالینوس کندو کتابنده جمیزی بیان ایتدکدنصکره لکن کس براغاجدر که انی
بیان ایلدوکنده ذکر ایلدیکه بر صنف یمشدر ولایت فارسده بیتمیوب اول ولایتده
زهر ایکن مصر اسکندریه‌سنه وحوالیسنه کتوروب انده حاصل اولدقده المنا
وامرودکبی بینوراولدی وبو یمشی جمیزدر دیدیلر وچوق سوز سویلدیلر اما
معناسی جوقدر

عصفر تخمی یاغی عربیده دهن القرطم دردلر حاره ورطبدر داغریلری ساکن ایدوب
کیدرمعده وزبور مرضنه نفع ایتمکده زیاده تاثیر واردر بو یاغك قوتی کتان تخمی
یاغیکبی بزر یاغیدر انوقوتنه یقیندر اما ضعیفدر کدر ومعده‌یه ضرری اردق
در اکر اسی صو ایله التی درهم ایچسلر صوغلجانلری وانلرہ بکزر قوردلری چیقاره
اکر ایچوب قوصه‌سه‌لر معده‌دن اولان بلغملری وسکمیوب قالان خلطلری چیقاره
اما بو یا اکر ایچمکله واکر یاغلاتماغله برص یعنی بدنده الاجالق پیدا ایدر وبو
یاغ اکثر احوالده اصرغان دیکنی تخمنك یاغی مقامنه قائم اولور بو یاغ بولنماسه
اصرغان دیکنی تخمنك یاغندن وزننك اوچ پایندن ایکی پای مقداری
بدلیدر

عود القهر یاغی عربیده علو دهن العاقرقرحا دردلر بو یاغ قسط یاغی کبیدر
کبی چیقاریلور بو یاغ قسط یاغندن کسکن رکدر وقوتلودر معده‌یه قوت
ویرور وصوق غلبه‌سندن حرکته قادر اولمیان کیمسنه لرده وبدنده اولان صوقلری
وکوشکلکلری وفالج مرضنه نافعدر نوبت ایله طوتاد سیتماسی اولان کیمسنه
سیتما طوتمازدن اول بو یاغیله ارقه‌سنی واوکوزغه‌لرینی یاغلاسه سیتما
اوشودوب دترمه‌سنه نافع اوله اکر جمله بدنی یاغلاسه لر بدنده اولان

صوقلدیلری وطوکعونلو قلری نفع ایدر انوکله یاغلنان عضوه حرارت کتورد
مصروع اولان کیمسنه‌نك برنندن ایچره وطملاتسلر نفع ایدوب صوقدن
اولان باش اغریلرین کیدره

عقرب قویروغی اوتی عربیده ذنب العقرب دردلر مراد بیراعیا اوکوچك بر
نبات یمشنك اسمیدر صوسز یرلرده وصوق ولایتلرده چوق بتر صاری
چیچکدنصکره عقرب قویروغنه بکزر بوغم بوغم یلدر ادیمشی اولور طبیعتی
درجهٔ ثالثه‌ده حار ودرجهٔ ثانیه‌ده یابسدر یمشی عقرب وسایر زهرلو
جانوارلر صوقدوغنه که زهری صوقی اوله نفع ایدر

عبد السلام اوتی عربیده سراج القطرب دردلر لفظ سراج ولفظ قطربدن ترکیب
اولنمشدر سراج چراغدر قطرب برحیواندر بعضیلر دیمشلر کیجه‌ده ضیا ویرور
اودبوجکی دیدکلری بوجکدرکه عربیده طیبوث دردلر پس بو نباته بو یله نام
دیدکلری انکچون اولور که بو نبات داخی مادامکه تازه در کیجه‌ده ضیا ویرور
پس بو تقدیرجه سراج قطرب دیدکلری حیوانه مشابهتی اولمغله بو نامی ویرمشلر
بعضیلر دیمشلر قطرب صولر یوزنده بربره جمع اولوب دلی کبی کاه اونه وکاه بری
حرکت ایدر سیاه سنك کبی حیواندر پس کیجه قراغو اولوب بو نبات ضیا ویردکده
بو حیوانجقلر انی ادایوب ویانینه کلوب وچوره‌سنه جمع اولوب اکلنورلر پس
سراج قطرب دیدکلری انکچون اولور صاحب کتاب ایدر اولا ذکر اولنان دن
بو معنی مناسب دکدر بعضیلر ییبروح وقادیعنی اتش کبی یانجی اولان
ییبروح که ییبروحلردن برصنفدر سراج قطربدن مراد اولدر دیمشلر کیجه ایله
ضیا ویرن اغاجلردن جوغنه بو اسمی یعنی سراج قطرب جو تسمیه ایدرلر بو
مقامده بیان اولنان سراج قطرب لسان یونانیده اواقیوس که حدق دیو ذکر
اولنان دوادر یونانیده لخنیس که بیان شببو بیدر اول نباته دخی دردلر بعضیلر
دیمشلر طاغلرده بتر کوك چیچکلو شب بویدر لوسماخیوس دخی دردلر کتان
اراسنده چوق بولینور کل کبی قرمزی چیچکلو برنباته دخی دردلر وکوکی قوز کبیدر
بو نباته مغرب کفره‌سی لسانجه بخیله دردلر بو اسمی سهرو دخی اطلاق ایدرلر زیرا
انکداخی زیرا انکداخی کوکلری مادامکه تازه اوله کیجه ایله ضیا ویرور ضیاسی
کتمیوب طورماسی مراد اولدقده ازاجق اصلانمش بز پاره‌سنه صاروب
لپجنده قودلر سراج قطرب جو اطلاق اولنسه مراد انجق بو ذکر اولنان اولور
سلیمان بن داود علیه السلام شجره‌سی دیمکله معروفدر زیرحکیم هرمسدن

نقل اولنور که سلیمان علیه السلام ایتدوکی عملرده بو اغاجله استعانت یعنی
یاردیملنوردی کذلک اسکندر ذو القرنین دخی انوکله استعانت ایدیمش بو شجر
زمان قدیمده حرمتلو و شریف اغاجدر کوکی بیبروح الصنم دیدکلریدر که بکلر
انی تعظیم ایدوب خزینه لرینه قودلر صارماشیق اغاجنه بکزر بر اغاجدر
یپراقلری و نباتی دخی صارماشیغه بکزر اما دیکنلو دکلدر قیزل رنکلو و خوش
رایحه لو یمیشی واردر رایحه سی میعه سائله که قره کونلک در انک رایحه سنه
بکزر طبیعتی حاردر اما یپراغی و کوکی زیاده صوق و اویوشدوریجی در طاغلرده
و اصماللر التنده و دره لرده بتر خلق اراسنده مشهوردر که بو کوکی یردن چقارمق
مراد ایتدکلرینده کلبلری زیاده اجیقدیروب بعده بر ایپک اوجنی اول کوکه
و بر اوجنی کلب بوغازینه بغلایوب بعده کلبلره ایراقدن ییه جک کوستروب
ییه جکه چکنمکله کوک یردن چیقدوغی کبی اوراده بر اواز ایشتمکله و یاخود
اخر نامعلوم سبب ایله کلبلر میت اولورلر بو کلاملر که ذکر اولندی خرافات
عوامدندر اصلی یوقدر کذبدر لکن حکیم هرمس دیمشکه بو کوکی یردن
چیقارماق زمانی اولی بودرکه قمر که جلاد فلک دیدکلری کوکبدر اول
بیت اعلی سنده یعنی برج حمله و یا شرفنده و یا حظ لرندن بیرنده اولوب
سعدینکه بری مشتری و بری زهره در انلرک ایکسنه و یاخود برسنه
متصل اولوب قمر دخی انوکله بر برجده اوله و صالی کونی کونش طوغارکن
قوپاروب چیقاره لر دیدلرکه بر کیمسه بو کوکک اعضاسندن بر پاره سنی الوب
کرو کندو یمشندن انمقدار ایله دوکوب و ازوب بعده بان و یا خلوق
دیدکلری خوش رایحه لو یاغ و یا زنبق یاغیله قرشدیروب ازوب انوکله کوز
لرینه و النه و یوزینه و بدننه سورسه و پادشاهلر یاننه وارسه انی
سورلر و مرادلرین بتوره لر و انلر یانلرینده مقبول و بر مراد اوله اکر هنوز
تمام اولمامش یمشندن الوب دوکوب و کل یاغیله ازوب یوکلو اولان عورة
ارقه سنه و قارننه سوروب یاغلاسه قارنده اوغلانی حفظ ایدوب
اوغلانی دوشورمیه و وقتنده طوغوره اکر چیچکی هنوز اچلمادین بردانه سن
الوب کتاندن بز پاره سنه بغلایوب بعده رنکلو یوکدن اولان ایپلک ایله
صاروب ام الصبیان یعنی صرع اولان اوغلانجوغه اصاقوسه لر نفع ایدوب
ایو ایده اکر چیچکی اچیلورکن بردانه چیچکن الوب و ازوب زیت یاغیله قاوروب
اول زیت ایله طوغرماسی صربلنان عورت قارننی یاغلاسه طوغرماسی قولای

اوله اکر کوکندن بر مقدار ایله بر کیمسه توتونلنسه شیطانلری و ارواح
خبیثه یعنی ضرر ایدن جنلری اندن قووب کیده ر اکر دلودن عقلنه فساد
کلمش اولورسه دخی اصلاح ایلیه کوکی چوق فائده لو حمائلدر اکر بر کیمسه بو کوکی
و یا اعضاسندن بریز الوب اوزرینه ادم دریسنی برکیدروب بوینینه و یاخود
بازوسنه بغلاسه هر بلادن و اوغری و حرسوزدن و صویه بوغلماقدن
و یانغندن امین اوله اکر صرع اولان کیمسنه اوزرینه اصاقوسلر ایو ایده الحمر
کوکی و یمشی اکله فرضنه و اولاشور مقوله سی اولان حبانلره نفع ایدر ریاش ایکن
اوزرینه یاقی ایتمکله و قورسز دوکوب اوزرینه الحمکله نفع ایدر اکر بر کیمسنه
بوکلی اوزرینه اصوب کتورنسه اوزرینه دن پادشاهلر غضبی سوینده ره و
دیدیلرکه اولی بودرکه ای تمام اولمیشکن اوزرینه اصوب کتوره شریف و نافعی
نام طبیبلر و انلردن غیری حادث طبیبلر اتفاق ایتدیلرکه ذکر اولنان سراج القطرب
دیدکلری نسنه نک علم طبده منفعتی یوقدر حتی دیدیلرکه اولاشور مقوله سی
اولان حبانلره نفع ایتمه سی بالخاصه درسائرده و الرکبی کیفیاتی قوتی ایله دکلدر
اما حکماء سلف سراج قطرب ایچون بو شی ذکر ایتمه مشلردر

عصارة املج
سک دلر سین مهمله ایله اصلده سک املج چیچینیکه معروفدر
انوک صقندو سیدر املج بولنماسی کوچ اولسه ما دودن و بلخدن که خرما یمشینک
هنوز ظاهر اولان قودوغیدر ایکسندن ترکیب ایدوب ترکیب اولنمش نسنه در امک دردلر
طبیعتی قابضدر یابسدر حرارتی اخر نسنه ایله اولور زیرا عادتلرندندر که بر مقدار
مسک دخی قتارلر بو تقدیر سک المسک درلر پس مسکدن بر مقدار حرارت
کسب ایدوب بعضلر رامکی مسک دیدیلری یعنی نافه لره قیوب طولدورردلر اول
مقولیه سک الجلود یعنی دیلر سکی دلر بو مقوله سی ضعیفدر بعضیلر دخی صو
ایچنده اصلادیوب و رامکی انوکله یوغوردلر بو مقوله سی دخی ضعیفدر و یرامان
رکدر بو مقوله سنه سک الماء درلر بعضلر دخی مسک دیلریز مقراص ایله طوغرایوب
بعده رامک قانوت محکم دوکرلر بو مقوله سی جمله دن الجقدر بو مقولیه سک الاکراش
درلر اما سک اصلیکم بیان اولنمشدر انک طبیعتی بارد یابسدر قابضدر
ایکی نوعی دخی رطوبتلردن حادث اولان قوصماو طوتماغه نافعلردر معده
و بغر سقلر ضعیفلغندن و یاخود قوة ماسکه ضعیفلغندن اولان اسهالی
طودوب باطنده یعنی بدن ایچروسنده اولان اعضایه قوت و یرور بد یغوریس
نام طبیب دیمشکه عصاره املج دماغه قوت ویرور ماده تحلیل ایدر صاحب کتاب

كتاب ايدر بديغورس كلاقى غريب وعجيبدر يعنى عقل وقياسه كلمز ملايم دكلدر الا
مكركه مرادشول شك اوله كه ايچنده اشى اوتلر اوله ومسك اوله لكن بومقوله شك
اول زمانده يوق ايدى لنجق امخ صقندوسنى ازوب صمغلو ايدلرى عرقى يعنى يوركى
ودولمة كسر وضربان رايحه سنى وبدنده يراماز رايحه لرى كسروب كيدرر دروا وغلاو تحلل
اسهالنه نفع ايدر اكر معدة انوكله صوم سلر قوصماء ساكن ايليه بوخصوص ايچون
مسكلو واشى اوتلر اولميا ندن استعمال اولنان مقدارى ايكى مثقالدر
عورة بودوسى اوتى و مريم الى عربيده شجرة الطلق درلر عورتلر طوغرماسنه اسان
لغينه استعمال اولنور قاريوز بيوكلكنده بداقلرى هرطرفه يايلوب بعده بربرى
ايچينه كيرمش ديكندر صولچينه قوسلر بداقلرى اوزانور وبيوك اولور وصودن
چيقارلده قوريوب بوزيلور واسكى حالنه وارور عودتلر درلركه بوديكى صودده
اصلانتسلر اوزانوب بيونجه بوريسى اولان عورة طوغرماء اسان ايليه اكر
ايچندن اصلاندوغى صودن ايچرسه تيز طوغورر ونفع ايليه
عقرب اوتى و بانيال اوتى يونانيده صافر بومادرلر معروف اوتلوقدر يپراقلرى
سياهه مائل اولماغله بعض عربلر غبيراء تسميه ايدرلر بعض شهرلرده لازوردية
درلر زيرا چچكلرين الوب دوكرلر وصقوب قويو صوينى الوب بويوب صافى ايدوب
لازوردى قالوب بعده صمغ قاتوب انوكله يازارلر ونقش ايدرلر يلدرامقده وكوزل
لكده وصافلقده لاجوردن ايو اولور بو نبات ايكى درلودر بريسى بيوكدر اوچ
وياخود دورت ويا زياده ويا ازبركوكدن چيقار طوغرو وجبوقلودر اوزدلرنده چوق
بداقلرى وبداقلرنده المايپراغنه بكزر دواندن كچيرك يپراقلرى اولور لازوردده
مائل قرنلچچكى اولور ولبيده عقرب قويروغى كبى اكلمشدر كوكنك نفعى يوقدر
طبيعتى درجة ثانيه ده حار ويابسدر حرارتى قويركدر ايكنجى صنفى كوچكدر و
يپراقلرى دخى كوچكدر دوكرمهيدر بيوكى كبى طوغرو طورماز بلكه يبره يقين ير
اوزرينه دوشنور كميدر چچكى بيوكك چچكى كبيدر بو نبات صولر يانندو و
صوباصوب بعده چكيلان يرلرده بتر اما بيوكى بومقوله يرلردن غيرى ديه لرده
وقاتى يرلرده دخى بتر بش دانه چبوغى اوزرينده اولان يپراغى وتخمى ايله الزوج
وصو ايله پشوروب بعده عسل وشكر پينرى ايله طتلو ايدوب ايچسلر بلغم وصفراء
اسهال ايليه اكر شراب ايله ايچسلر وياخود يافى ايتسلر رتيلا وعقرب صوقدوغنه
موافق اولوب نفع ايليه كذلك تخمندن مثقال مقدارى ايچسلر بو نفعى ويرر
بعضيلر ديمشلر بيوكنك كوكنى عقرب صوقدوغى كيمسنيه اصاقوسلر اغريسنى

ساكن ايليه اكر كوچوكنك يمشندن الوب ازاجوق نطرون وياخود هندطوزى
ايله ايچسلر قارينده اولان هرجنس صوعلجانلرى قتل ايدر اكر سركه ايله وسكل
لره يافى ايتسلر كيدررر بيوكنك تخمندن ايكى درهم ايچسلر طاشلرى چيقارر
عسلبند اغاجى عربيده ضرو درلر حجاز ويمن طاغلرنده بتر بللوط اغاجينه
بكزر بر اغاجدر لكن انوك يپراغى يومشاقرق وكندوسى دخى يومشاقرقدر
ويپراقلرى اوجلرنده قرزللق واردر بطم اغاجنك اولديغى كبى سالقم سالقم
يمشى اولور وانوك دانه سى بيوجك اولور يمشى تمام ايرشدكده قيزاروب
يپراغى دخى بويله در طبيعت بو اغاج جميعا اجزاسى ايله حار ويابسدر اما
حرارتى زياده در خصوصا صمغى زياده حاردر صمغى درجه ثالثه ده حار ودرجة
اوليده يابسدر كاه اولور بو اغاجك بداقلرين ويپراقلرين ويمشين تماما اولنجه
پشوررلر بعده تصفيه ايدوب تصفيه اولنمشى تكرار تا قويو اولنجيادك پشورر
لر بعده شكر قاتوب طتلو اولنجاق كوكس ايريلكنه واوكسوروكه واغز اغريلرينه
انكله علاج ايدرلر صمغنده بر مقدار عفوصت يعنى ككرلك واردر ساقزى
اول ظاهر اولدقده بغداى دانه سى قدر ظاهر اولوب بعده بيوك قاون قدر
اولور كاه اولور ضرو اطلاق اولنوب بو صمغ مراد اولنور بعضيلر يالكوز بو اغاجه
شجرة البطم درلر بو اغاج يمن وحجاز اطرافنده سرات ديدكلرى طاغلرده چوق
اولور بو اغاجك يپراغى وقابوغى سائر اجزاسندن خوش رايحه لودر زياده در
كوزل رايحه لر كيرور درلركه صمغى كمكام ديمكله معروفدر بعضلر درلر ضرو
صمغ كمكامدر پس كمكام اغاجنك اسمى اولور بعضيلر ديمشلر يپراغنك اسميدر
صمغى تحليل ايليجى وچكيجيدر رايوسى اولدركه سقلغندن سياهه مائل اوله
ولا نفسنده سياه دكلدر و رايحه سى مصطكى ايله كوزلك رايحه لرى ارالرنده
اولا دانه سى ودانه سنك ياغى يللرى دفع ايدر اكر چينه سلر باشدن بلغملرى
اريدوب كيدررر اغزده اولان قلاع ديدكلرى چبانلرى يپراغى او ناقلايوب اكسلر
نفع ايليه دانه سنك ياغى بغرسقلر اغريلرينه نفع ايدر اكر يپراغينى ياغ ايچنده
پشوروب قولاق ايچنه طملاتسه لر صوقدن اولان اغريسنه نفع ايليه
اكر صو ايله پشوروب مضمضه ايتسلر ديش اتلرين بك ايدوب بياضلغنى
كيدررر قزارده اكر صقندروسندن وياخود تازه بداقلرى كمك اوجلرين پشوروب
صويندن ايچسلر زياده قوصدورر ومعده ده اولان بلغملرى ضررسز
طشره چيقارر

عود الكهر عربیده عاقر قرحا بعضیلر اسم نبطیدر دیمشلر عقر یعنی طلاومق
وتفریح یعنی قباردوب چبان ایتمك لفظلرندن مشتقدر زیرا بودواده بو معنالر
واردر و بو اسم نباتك اسمیدر لکن اطلاق اولندقده کوکی مراد اولنور زیرا
مستعمل اولان کوکیدر حکیم دیسقوریدوس بقودیون نام دواء ذکر ایدوب
ماهیتنی ذکر ایلدکده تفسیر ایدنلر انی عاقر قرحا ایله تفسیر ایلدیلر اما بویله دکلدر
بلکه عاقر قرحا بر نباتدر که مغرب جانبنده چوق بولینور خصوصا افریقیه
جانبلرنده چوق اولور بعضیلر دیمشلر اول یرلردن غیری یرلرده بولنماز بو نباتك
شکلی و بداقلری و یپراغی و چیچکی مصرده کزکاس دیمکله معروف اولان نباتك
چیچکلو بویك پاپادیه یه بکزر لکن عاقر قرحا بداقلرینك و زرینده بیاض
اوفاق قیللر واردر و یپراق زرینه دوشنوب اوزانور اما پاپادیه طوغرو
طورر و بو بر کوکدن چیقار چوق بداقلر در هر بداقك زرینده پاپتیه اولدوغی
کبی دکرمی صاری باشی واردر و چبچوره صاری بیشلری واردر و پاپتیه
اولان دیشلر بیاضدر و بر طرفنده اولانی قرملدر و یوقاروداولانی بیاضدر
برماق قالیکلوغنده اوزونلوغی بر قاریش و زیادهجه کوکی واردر تیز و کسکن
و یاقیجیدر و دیسقوریدوس ذکر ایتدوکی ماهیت ایچون دیدیکی دار زیانه نك
بیوکنه بکزر و طوداقلو تاجنه بکزر تاجی واردر و قیل کبی ایچه صاری چیچکی
واردر و کوکی کسکندر بو ذکر اولنان اوصاف عود الکهرك جبلی دیدکلری دواء
صنفلریدر شام شریفده چوق بولینور دیمشی داخی واردر دادی برده
باشی دیدکلری یرده چوق بولینور بودخی بعض احوالده عاقر قرحا مقامنه
قائم اولور طبیعت بو عود الکهرکه عاقر قرحادر درجۀ ثالثه آخرنده یاخود
درجۀ رابعه اوائلنده حاردر صوقدن اولان دیش اغریلرین ساکن ایدر
خصوصا اکر سرکه ایچنده اصلاتوب واصروب طوتسلر نوبتا ایله طوتوب
اوشودوب دتره دتره سیتماسی اولان کیمسنه لرك بدنلرین انوك ایله و زیت ایله
ایله اوسلر و یاخود اسی صو ایکن بدنه اوغسلر زیاده نفع ایلیه و اسکیدن
کوشلمش اولان بدنه نفع ایلیه اکر اصروب دادسه لر بلغمی ارید و بجکه
اکر چینه سلر بلغمی زیاده جکوب کتورر اکر کزاز مرضی اولان کیمسنه انوك
زیتی ایله سورسه لر نفع ایلیه اکر صو ایله پشوروب جستی و حرکتی کیتمش
اولان عضوی انوك ایچینه قوسلر و یاخود یاغی ایله یاغلاتسلر زیاده نفع
ایلیه اکر پشورلمشی اغزده طوتسلر ایرغالنمش اولان دیشلری محکم ایلیه

بورون ایچندن دماغه کیدن یوللرده اولان سده لری زیاده اچیدر اکر دوکوب
دماغ اوزرینه اکسلر دماغی قزدیروب نزله لره نفع ایلیه غلیظ خلط سببی ایله
مصروع اولانلره نفع ایدر چینه مسی دخی انلره نافعدر خصوصا مصطکی و زفت
ایله چینسلر زیاده نفع ایدر اکر بال ایله قیوایدوب ایچسلر ایچروده اولان صوقلری
کیدررم و معده دن بلغملری جلا ایلیه جماعی زیاده ایدر خصوصا مزاجلری صوق
و رطوبت اوزره اولانلره زیاده ایدر مقدار شربتی نصف درهمدر اکر باقلا اونی
ایله دوکوب بر قابده و یاخود بر کیسه یه طولدوروب برودت سببیله جماع قوتی کیتمش
اولان کیمسنه ذکرینی و خایه لرین اوله کیسه و یاخود قاب ایچنه قیوب تمام بر کون
طورسه جماعه کرو قدرت کله اکر صو ایله پشوروب بلغم سببی ایله دیلجوک
دوشمش اولان و دلی کوشلمش اولان انوکله و سرکه ایله مضمضه ایلسه نفع ایلیه
اکر اندن بریجق درهم مقداری ایچسلر بلغمی عنفا ایلیه یعنی یاوزلغله چیقاره
اکر یاغی ایله جماعدن اول ذکری یاغلاسلر ذکره قوة ویروب اشتهاء جماعی تحریك
ایلیه و ذکری قوامه کتوره و تیز انزال ایتدوره اکر یاغی مراد اولنوب تازه سی بولنماز
قوروسندن اون ایکی درهم مقداریز ایریجه دوکوب بر رطل صو ایچنده تا ایکی
وقیه قالنجه یه دك پشوره لر بعده اوزرینه ایکی وقیه مقداری زیت قویلر و تکرار
شول دکلو پشوره لر که جمله صو کیدوب انجق زیت قاله بعده تصفیه ایدوب حفظ ایدهلر
اکر عود الکهر بولنماسه انوکله غرغره ایتمك نفعنده بدلی بریجق وزنی فونج جبلی
کی بیان یاربوزیدر بعضلر دیمشلر بو غاز اغریلرینه کبابه و قاقله بدلیدر و غرغره
ایچون بدلی طرخون کوکلریدر معده ده اولان یاشلوغه بدلی راسن کماندز کوکیدر
و جکره نفعنده بدلی داد فلفلدر اولدانجی اولماز سه زنجبیلدن نصف وزنی و فلفل
دن نصف وزنی بدلیدر

عصفور چیچکی عربیده عُصفُر دیرلر قرطم دیدکلری تخم نباتك چیچکیدر لکن
ترکیده تخمنه عُصفُر بیلو تخمی دیرلر معروفدر طبیعتی درجۀ ثانیه ده حار و درجۀ
اولیده قابضدر اکر ایچه دوکوب ازوب عسل ایله تمرکوبی سورسلر البته کیدررم
کذلك قلاعه سورسلر کیدررم و اکر عسل ایله بهق و برص اوزرینه سورسلر
کلی نفع ایلیه اکر پشوریلان اشه قاتسلر لذتی خوش اولوب غلیظ انی مهر ایتمکه
یاردم ایلیه چوق استعمال ایتمه سی باشی بخارلندرر و اغریدر و معدۀ فاسد
ایدر و اوبخو کتورر زیرا انجار ایتمه سی چوقدر جماعه ایو تحریك ایدر بریسی
بستانیسندن اولور بیدر چیچکی تخمندن و نباتندن باشقه ذکر اولندوغی

انکچوندر که باشقه اسمی واردر انکله معروفدر
عقیق طاشی ولایت یمندن کتوررلر بر طاشدر انده معدنلری واردر
نفسنده بیاضدر انکچون دوزلمش بعض بردا قلره قویوب بعده کلخانلره
قویوب پشوروب پشدوکنه کوره بعضیسی قزل وبعضیسی سیاه وبعضیسی بوز
راق اولور وطاشنک بر قلغنه ویا کلکنه کوره اولور ایوسی اولدر که زیاده
قزل اولوب براق وصاف اولا بعضیسی دیمشلر که چیزیلو اولان عقیق ویا
مائی رنک اولان عقیقدن خاتم یعنی یوزوك ایدینوب طاقنان کیمسنه
خصومت زماننده جوقلوق غضبه کلیوب نفسی قورقاق اوله طبیعتی درجهٔ
ثانیه ده بارد یابسدر اکر عقیقی یاقوب تاکول اولسنه لطافتی وکسکنلکی و
یبوستی زیاده اولا ایکی دنک مقداری ایچسلر قلبه قوة ویره ویورك
اویناماسنه نفع ایدر کوزده والرینه کیرورد کوزه قوة ویرور وکوز قپاقلرینی
کوزل ایدر یاقلمیشی اقارقانی اولانی طوتار هر نره ده اولورسه طشره دن
اولورسه اوزرینه اکه لرکیز لویردن اولورسه ایچه لرقانی طوتار شربتی
مقداری نک جوجی بر مثقالدر اکر دیشلری اوکله اوسلر دیشلری پاك
ایلیه ودیش اتلری قاندن کوشلکه مانع اولا یاقلمیشی اوینایان دیشلر
طوتوب محکم ایلیه
عقرب معروفدر جوق درلودر عقربلردن شولکه ارپه انبارلرنده طوغوب
حاصل اوله بر امازدر طبیعتی بارد یابسدر قویرقلرین قالدیروب یوریان
عقربلر بویله در اما قویرقلر قالدرمایوب یرده سوریان عقربلر کوجك اولور
زیاده وسائر صولرده اولان عقربلرك زهرلری استیدر قویروغین قالدرن
یوریان عقربی دوکوب اصردوغی یره قوسلر نفع ایدر ایوایدر اکر کباب ایدوب
یسلر کذلك بو خصوصه نفع ایلیه کاه اولور عقربی یاقارلر یاقلمیشی جلا ایدیجی
اولان جوق نسنه لره کیرور ویاقماسنك طریقی بودر که بر شیشه ایچینه قویوب
وشیشهٔ بالجق ایله صوبوب فرون ایچینه قویالر تایانه مایاقماسنه مبالغه
ایتمیه لر بعضلر اوزرینه بر مقدار صار وکبریت اکرلر یاقماسنه یاردم اولوب
کیفیتی دخی قوی اولور یاقلمش عقرب بوبر وزنجبیل وسائر استی اولان دوالردن
قاتوب قوی ایدوب کوزنده بیاضی وظفرهسی اولان حیوانلرك کوزلرینه ایچینه
قودلر بیاضنی وظفرهسنی تیز کیدررلر ظفره یوکوزك طبقهٔ ملتحمه سنده یعنی
اتلو اولان قاتنده طرناق کبی بیاض زیاده لکدر وقاتیلغه دولر اکر یاقلمش عقربی

سحق ایدوب نصف ونلی مقداری سیجان ترسندن قاتسلر کوزی کسکن ایلیه
وکوزده اولان اویوزه وکیجیکه نفع ایدوب پرده لنمه سنی کیدررلر اکر بیوك سیاه
عقربی قورودوب بعده اینجه دوکوب سرکه ایله برص اوزرینه سورسلر زیاده
نفع ایلیه اکر عقربی زیت یاغی ایچنده یاقوب اول یاغ ایله اوکلماسی کوچ اولوب طاغلماسی
اولان چبانلری یاغلهسلر بعده یاقلمش عقرب بزر اوزرینه اکسلر ایوایدر بعضلر
دیمشلر هر عقرب یاندقده کرم اون سکز حبه مقداری اولور اما بو کلامک صحتنده
نظر واردر بعضلر دیمشلر ای اخرنده کی اوچ دورت کونلک قالمش اوله بر عقربی
الوب بر قابه قیوب اوزرینه زیت دوکوب وقابی پکیدوب بر قاچ کون طورسه اول
یاغ ارقه وایلو قلر اغریلرینه نافع اولا اکر اول یاغ ایله بواسیر دیدکلری چبانلری
یاغلاسه لر دوشوره بعضیلر دیمشلر قارننده اوغلان دوشوره کن اولان عورت
اوزرینه اولمش عقربی اصاقوسلر دوشمیوب حفظ ایلیه عقرب کولی صویولنده
وبوکرکده اولان طاشلری اوفاقلادروری اولوب بر مثقال مقداری ایچسلر
بو نفعی ایدر اما اویکنه ضرر ایدر کیلا ارمنی وکرفس تخمی اصلاح ایدر اکر عقربی زیت
یاغی ایچنده تا یانجه قاوورسلر واول یاغ ایله ساج صقالی دوکلدوکی یری سوروب
یاغلاسه لر قیللری بتوره اما دریا عقربی بیوك ودیکنلودر باشنده بیاض دیکنی
واردر اول دیکنی ایله اوردوباشی کوده سندن بیوکدر وشکلی عقرب شکلی کلادر
بلکه بالق شکلنه یقیندر کدر اودی کوزه اینن صویه موافق اولور وکوزده اولان
پرده وبیاضه نفع ایدوب کیدررلر
عنبر معروفدر کوزل رایحه لو وبال موی کبی مشهور نسنه در هند دریاسنك
دیبنده بر چشمه دن چیقار معلوم اوله که عنبرك حقیقتنده اقوال جوقدر
اما ذکر اولنان اصح اقوالدر زیرا خلفاء عباسیه دن هرون الرشید بونی تحقیق
ایچون کندو طرفندن ولایت یمنه بعض کیمسنه لر ارسال ایدوب سوال
ایلدکلرنده ولایت یمنده عدن وشیومنه وحاسك نام شهرلر خلق خبر ویرمشلر
که عنبر هند دریاسنك دیبنده بر چشمه دن چیقوب یاغلو ولماغله صوینك
اوزرینه کلوب بعده موج دریا ایله کناره کلوب انده جمع ایدرلر بعضلر دیمشلر
لادن کوکدن یاغدوغی کبی عنبر دخی کوکدن دریاء هنده یاغار بعده دریا موجیله
کناره کلوب بولینور بعضلر دیمشلر دریاء هند کنارنده یوکسك طاشلرده عسل
نحل حاصل اولوب اول عسلدن بعضی دریایه دوشوب حرارت شمس ایله عسلی
اریوب قالان موی عنبردر که دریا کنارنده بولینور مفردات اختیارات بدیعی

دیمکله معروف فارسی مفردات کتابی مؤلفی عنبر بالموی ایدوکی مقرردر دیمش
بعضیلر دیمشلر دریاده اولان بقر یعنی صغر تر سیدر صاحب کتاب ایدر بو
قولك اصلی واعتمادا اولنجاق نسنه سی یوقدر عنبرك ایوسی اولدرکه اشهب اوله
یعنی لونی بیاضه مائل اولوب رایحه سی خوش اولوب یاپشلدقده یاغلولغی بللو اوله
اشهبدن صکره ایوسی ازرق یعنی کوکجل اولاندر ازرقدن صکره صادر وصادر و
دن صکره یشل اولانیدر جمله دن یرامازی سیاه اولانیدرکه اکا مبلوع یعنی
یودلمش دیرلر زیرا بالقلر اغزلرین اجوب دریا ایچنده کزرکن اغزلرینه قادرین
لری ایچینه صو وصو ایله معا عنبر واوفاق بالیق وغیری هر نه ایسه کیرور
صکره اغزلرین یومدقده قادینلرینه کیرن صو قولاقلری دیبندن چیقوب عنبر
معده لرنده قالور کاه اولورکه عنبری دخی طشره ایدر وکاه اولورکه عنبری
براقمادین بالق فوت صکره قارنین یاروب قارنندن چیقاردلر بو مقوله مبلوع
اولان عنبرك علامتی بودرکه رایحه سنده بالق رایحه سی کبی اولوب کندوسی
دخی اغر اولور بعضلر بر مقدار کرج وبالموی ولادن وسیاه عنبردن بر مقدار
خلط ایدوب عنبر اشهب صوصاتوب حیله ایدلر بو مقوله حیله لو نسنه سنده
دلر طبیعت عنبرك طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ودرجهٔ اولیده یابسدر پیر
اولان کیمسنه لره نافعدر دماغه زیاده قوت ویرور حواسه یعنی اشتمك و
قوقلامق ولذة کورمك وفکر وعقل وسائر قوتلره نفع ایدر قلبه وجمیعا
ارواحه یعنی جکر وسائر اعضاء رئیسه ده اولان روحلره نفع ایدوب قوت
ویرور ومعده ده اولان غلیظ یللری تحلیل ایدوب معده نك صوقدن اولان جمیعا
اغریلرینه نفع ایدر ایچمکله ویا ازوب سورمکله سده لری اچار بخور ایدنمکله
صوقدن اولان باش اغریسینی وباشك یالکوز بر طرفنده اولان اغرینی کیدر
رز ونزله لری تحلیل ایدوب کیدردر توتسو ایدنمکله وقوقولامق ایله وایچمکله
هوا وبائیه یه مقاومت ایدر یعنی فاسد اولان هوایی اصلاح ایدوب ضررن دفع
ایدر اکر مفاصله یعنی اك یرلرینه رطوبات وبلغمدن اولان یللر طولسه اوزرینه
عنبردن یاقی ایتسلر اول رطوبات ویللری تحلیل ایدوب مفاصله قوة ویره واول
مقوله فاسد اولان خلطلری قبول ایتمه دن منع ایلیه اکر صوقدن وغلیظ
خلطلردن دماغی مریض اولان کیمسنیه حماحم که حبق بستانیدرکه یاربوز
دردر یا اینك پاپادیه سی ویا پاپادیه ویا مرزنجوش یاغیله بر مقدار عنبر
سعوط ایتسلر یعنی بورنندن ایچرویه اقتسلر او مقوله صوقدن وغلیظ خلطلرك

اولان مرضلرین تحلیل ایدوب دماغده اولان سده لری اچار حماحم سلطان
بورکی وکل یوسف دیدکلری چیچکدر اکر عنبردن شمامه ایدوب فالج ویا لقوه ویا کزاز
اولان کیمسنه لر دائما قوقلاسه لر کلی نفع ایلیه فالج جو بدنك بر طرفی حس وحرکتدن
قالوب صاقماسنه دیرلر اکثریا دماغده رطوبات فاسده دوکلمه سندن اولور لقوه
جو یوزك بر جانبی اکری اولماسنه دیرلر کزاز صولوب قورومق دیرلر اکثریا زیاده
صوق المقدن اولور عنبر معتبر اولان معاجینك ومفرحاتك اکثرینه وپادشاهلر
ایتدکلری جوارشلره کیرور زیرا اغز رایحه سن خوش ایدوب زیاده قوة ویرور اکر
عنبردن بادام یاغی ایله حل ایدوب سکرلرنده اغریسی ویاخود طوکنولغی اولان کیمسنه
نك ارقاسی کمکلرینی انوکله یاغلاسلر زیاده نفع ایلیه معده اغریسینه قوة ویرمکده
خاصه سی زیاده در اکر عنبری ازوب پنبه پاره سنه ایچیند بولایوب معده اغزی اوزرینه
قوسه لر ویاخود عنبردن یسه لر تقویت ایدوب نفع ایلیه معده ضعفندن ویاخود
صوقدن اولان یورك سورمه سنه نفع ایدر محصل بودرکه اکثریا خاصه سی
اعضاء عصبیته یعنی سکرلو اولان اعضایه قوة ویرمکدر اکر شراب ایچنلرك شرابنه
بر مقدار قاتسلر فی الحال زیاده سرخوش ایلیه بر نسنیه قاتمیوب یالکوز دخی یسلر
سرخوش ایلیه خصوصا اکر عنبردن بر مثقال وقوری دوکلش بنفشه دن ایکی مثقال
وصمغ عربیدن نصف مثقال الوب برین مخلط ایدوب بو جمله یی اوچ پای ایدوب بر پاینی
یسه لر کوزل فرح ویروب ملایم سرخوش ایلیه عنبری زیاده قوقلامق وجوق یمك
ماشرا وحمره مرضلرینی تحریك ایدر وقانی قایناد ر واینجه ایدر اصلاحی سکنجبین
ایله وایوهٔ اصروب صوین صو دماغله وکافور وخیار قوقلامق ایله اولور کذلك جوق
یمه سی بغرسقلره ضرر ایدر صمغ عربی ضررن دفع ایدر ماشرا جو یوزده والینده پیدا
اولور قزللق وشیشلره دیرلر که قان حرکتندن اولور کاه اولورکه باشده دخی
اولور کاه اولور باشك ایچروسنده اولور حمره جو صافی صفرادن اولان شیشه و
چبانه دیرلر که براق اولوب قزللغی اجوق اولا
عود اغاجی معروفدر اکرچه عود جوهر اغاج پاره سنه دیرلر اما عود جو اطلاق
اولنسه هر ابخور اولان کوزل رایحه لو مشهور عود اولور لسان یونان ایله عود بخوره
اغالوجن دیرلر بلاد هنددن کتوردلر بر اغاجدر کوکلریدر یردن چیقاروب تکرار اطرافی
برده بیره کوموب تا اغاجلیغی کیدوب صافی لطافتلو رایحه لو عود قالور عودك رایحه سی
خوشدر قابضدر بر مقدار مرارتی یعنی اجیلغی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار
ویابسدر عودك اصنافی واردر یعنی بر قاچ برده اولماغله هر بری بر کونه اولور بوسی

منداللدرکه هندك وسط بلاد هندده برشهردر بعده ایوسی هندیدرکه هند
طاغلرنده اولور اما عود مندلینك رایحه‌سی زیاده در هندی ایله کیاسی بجوز
لسه لرکهله اولمانجی قوماز مندلیدن بونك رایحه‌سی کیاسیده چوق اکلنور هند
دنصکره ایوسی سمندوریدر سمندور ولایت هندك سفاله سنده یعنی اشغه
سنده برشهردر بونلردن صکره ایوسی قاقلی وبرّی وقطعی وصینی ولوالی و
قرنطالی در بونلر ولایت هندده اسامی مواضعدر محصل بودرکه عودك
ایوسی اولدرکه اغر اولوب صویه باته ورایحه‌سی خوش اولوب رنکی سیاهه
وکوکله مائل اولا عود بدنده اولان خلطلری تلطیف ایدیجیدر یعنی اینجه و
صافی ایدیجیدر سده لری اچیجیدر یللری طاغیدر رطوبات فاسده یعنی یراماز
یاشلقلری کیدرر دوسکزلره وکوکس ایچنده اولان پرده لره قوة ویریجیدر
دماغه زیاده نفع ایدر قلبه وحواس باطنه وظاهره یه یعنی عقل وفکر واشتمك
وکورمك قوتلرینه وسائر قوتلره زیاده لیك ویرور یعنی فعلنده کامل ایدر وقلبه
فرح ویرور دیاقوب توتسو ایدنمکله باشدن بلغمی ایندورر وقارنی طوتار وصوق
دن ویاشلقدن وقاوق ضعیفلکندن ادرار دابول یعنی سید وك طورمماسی
منع ایدر معده‌ده اولان عفونتی ویرامز یاشلوغی کیدرور معده‌یه زیاده
قوة ویرور مقدار شربتی برمثقال‌ه دکدر بعضیلر دیمشلرکه سفلة یعنی اوتوراغه
ضرر ایدر دفع ضرری ماء ورد یعنی کل صویی ایله در
عصفور تخمی عربیده قرطم درلر معروفدر بستانیسی وبیابانیسی اولور بستانی
سنك یپراغی اوزون واطرافی کرتلمش وایریدر وبالدری ایکی ارشون قدر اوزار
وچیچکی اکا عصفر درلر انی زعفرانده صوحیله ایدرلر **طبیعت** عصفر تخمنك ایچی درجهٔ
ثانیه‌ده حار ودرجهٔ اولی‌ده یابسدر اسهال ایدیجی قوتی واردر یاپشمش اولان
خلطلری چیقارر اکر تخمن دوکوب دوکلمیشی ایله سودی دوکدرسلر اول سود
سود کسجی قوتنده اولا ودخی انفع اوله واویوزوکچیکه خصوصا قورو کچیکه
زیاده نافع اوله کاه اولور قابلی صویلمش بادم وقزل بوره وانیسون وعسل ایله
حلوا ایدوب یاتسودن اول استعمال ایدوب بعده یاتوب اویورلر اکر ایچینك
سودندن ثلث رطل مقدارینه ترنکبیندن نصف وقیه مقداری قاتوب
ایچسلر یاپشمش بلغم وسائر یاپشمش اولان خلطلری اسهال ایلیه اکر انوکله
افتیمونی ازوب ویاخود دوکوب اینجه لنمیشنی بوطوبا وزرینه طتلو نسنه
ایچسلر مالیخولیا وجذام مرضلرینه نفع ایلیه اکر خیارشنبه ایله اوب ازسلر

بلغمدن سستماسی اولانه ایچورسلر نفع ایلیه اکر اسهال ایتمك ایچون سوده قتمق
مراد اولنورسه سوددن رطل مقدارینه اون درهم ازلمش قرطم قاتوب
نصف رطل مقداردن ایچه لر یللری دفع ایدوب تحلیل ایدر ومعده‌ده سودی
پینیره دوندورر انیسون وطتلو اصلاح ایدر وبکرهی کوزل ایدر بوتخم سودی
طوکدورر وطوکمش اولان سودی ایدر واوازی صاف ایدر نزله لره وصوق
مرضلره نفع ایدر قردمك ونخود شوروا الریزانوکله قوی ایدوب ایچسلر خلطلری
پیشوروب تحلیل ایلیه واینجه ویاپشمش بلغملری اسهال ایلیه اکر بوتخمی دوکوب
سود وعسل ایله قارشدیروب استعمال ایتسلر جماعه یاردم ایلیه دوکلمشندن
استعمال اولناجق مقداری بر وقیه قدردر بعضیلر انتشنه قاوردلر بوتقدیرجه
معده‌یه ضرری اولور وبعضلر اسهال ایچون یکرمی درهم مقداری استعمال جائزدر
دردلر اکر شکر پینیری ایله طتلو ایتسلر اسهاله زیاده یرایا استسقاء زقی یه و
لحمی یه دخی نفع ایدر اولی بودرکه اون درهم مقداردن زیاده استعمال ایتمیه لر
اکر طوز قتار لرسه بلغمی چیقارر مقعده یاردم ایلیه بیابانیسی دخی صورتده بستانی سنه
مشابهدر لکن انوك یپراغی چوق اوزوندر وبالدرنده یپراغی یوقدر چیچکی
کوچکدر ایکیسنك دخی کوکلری ایله انتفاع اولنماز بیابانیسی درجهٔ ثانیه‌ده قورو
دوجیدر اعتدال اوزره اسیدیجیدر یپراغندن ویمیشندن وچکردکندن
مثقال مقداردن نصف مثقال فلفل وشراب ایله ایچسلر عقرب صوقدوغنه نفع ایلیه

حرف الغین

غاریقون معروفدر چوروموش اغاج کوکنه بکزر بیاض ویینی وتیز اوفالنور
وبدیه ملنور بر نسنه در نته کیم اطبا وسائره معروفدر بعضلر دیمشلر انجیر
اغاجنك کوکنك چورکلریدر بعضلر دیمشلر کوکلر ایچنده بولینور نسنه در
روم دریاسی جزیره لرندن کتوردلر غاریقون ایکی درلودر بری ارکك وبری
دیشیدر دیشی سنك هشاشتی یعنی قو دیماقدن اولان یینی لیکی وپاکلکی
وغلیظلغی وکندو نفسنده یینی لیکی زیاده در وتیز دیه ملنور ارککنده طبقه
لر یوقدر یعنی اوزونلغنه دیه ملنمز دیشیده اولان صفاته مخالفدر لذتنده
طتلولق بعده اجیلق بعده اغرزی بوزر مقوله‌سی اجیلق واردر غاریقونك
حقیقتنده اختلاف واردر بعضیلر درلر اغاجلر ایچیدر چوق زمانلر کچمکله
بوزیلوب چوروربویله اولور صاحب کتاب ایدر ظن اولنور که صحیحی دخی بودر
بعضلر درلر مانتاردر **طبیعتی** درجهٔ ثانیه‌ده حار ویابسدر حرارتی زیاده در

بعضیلر دیدیلر بوسبتی زیاده در تحلیل ایدر و غلیظ خلطلری کسیجی قوتی واردر
جکرده و بوکرکلرده اولان سده لری اچیجیدر سدّه سببی ایله اولان یرقانی
کیدرر صرع مرضنه اولانلره نفع ایدر نافض که دتره مسی اولان سیتماده اکا
شفا اولور ایلان صوقدوغی یره طشره دن اوزرینه قومانغله و عقرب
صوقدوغی کیمسنه یه مثقال مقدارین شراب ایله اچورمکله نفع ایدر بغرسق
اغریسنی کیدرر دوچیك اولان خلطلری اسهال ایدر اکر سیتماسی اولمیان کیمسنه
اونومالی دیدکلری شراب ایله و سیتما اولانه ماء عسل ایله التی قیراط مقدارین
اچورسلر چیك اولان خلطلری اسهال ایلیه و شیشی کیدره و قرمجه اتّ
برم لنمه سنی کیدره اکر صو ایله ایکی درهم مقدارین اچسلر جکر اغریسندن
و کوجله نفس الماق و کوجله ایشه مك و بوغلمش رحم و بوکرکلر اغریلرینه نفع ایلیه
و بکزی کوزل ایلیه کاما اولور او بکندر اولان جبالی ایندرمك اچون مثلث و یا
قویو اسکی شراب ایله اچوردلر و طلاق شیشی اچون سکنجبین ایله اچوردلر
اکر چیینوب یوتسلر معده و جکر اغریسنه و اکشی ککرمه یه نفع ایلیه اکر صو ایله
طقوز قیراط مقدارین اچسلر او مقدار اچمکله الک یرلری اغریلرینه دخی نفع ایدر
و صرع و دحمه اولان یالره دخی نفع ایدر سیتما نوبتی کلمزدن اول اچسلر دتره مسنی
کیدره اکر یالکوز اچسلر معده یه نافع بیوك دوالردن اوله و معده ده طعام اکشی
مه سنی و معده اغریسنه کلمه سنی منع ایلیه انیسون ایله استعمال اولنسه اچروده
اولان اغریلری کیدره زراوند ایله اچسلر بوکرکده اولان طاشلری تیز اوفاق
لیه انیسون ایله کوجله نفس الماق مرضنه نفع ایلیه بویان کوکنك ربندن مثلی
ایله بلغمدن اولان اسکی اوکسوروکه نفع ایلیه و زراوند ایله استعمال اولنسه
خام خلطدن اولان ارقه اغریسنه نفع ایدر اکر شربت مقدارین اناجق قندوز
حیاسیله اچسلر هر کونکی قولنجی دفع ایلیه کذلك انوکله حقنه ایتسلر نفع ایدر
اکر مثلی اسارون که کدی اوتیدر بنچه زمان اچسلر استسقاء لحمی و زقّی یه
نفع ایله اولی بودر که غاریقوندن انجق زیاده یینی و زیاده بیاض اولانن
استعمال ایده لر لازمدر که محکم دوکوب اذوب اوزرینه مطبوخ یعنی مثلثدن
شربوب استعمال ایده لر سحق ایتمه سنك طریقی بودر که تیللردن الك ایله الوبه
واضردوا ایله قرشدیروب اچلدکدن بر درهم مقدارینه دك اچه لر و یالکوز اولچاق
بر مثقاله دك اچه لر بادم یاغیله اچلمك اولیدر بعضلر دیمشلر خاصه لرندندر
اکر بر کیمسنه اوزرینه اصاقیوب کتورسه انی عقرب صوقمایه غاریقوندن

شولکه سیاه و یا خود صاری اولا زیاده یرامازدر استعمالی جائز دکلدر زیرا هلاك
ایلیجیدر بو مقوله سنك دفع ضرری اتشی صو و سود اچوب قوصمقدر و کندر
دیدکلری زهر اچوریلن کیمسنه یه علاج اولندیغی علاج ایده لر غاریقون بولنماسه
فربیوندن نصف وزنی بدلیدر بعضیلر دیمشلر شحم حنظل که ابو جهل قاربوزیدر
اچیدر اندن نصف وزنی بدلیدر بعضیلر دیمشلر ایکی مثلی بسفایج و بر مثلی
تربد و ربع یعنی وزننك دورت بلوکندن بر بلوکی مقداری زنجبیل بدلیدر

حرف الفاء

فندق عربیدر بندق فارسیدر فندق درلر اصل عربیسی جلوزدر فندق دیو
اطلاق اولنسه یمشی مراد اولنور فندق اغاجی بیوك اغاجلردر قاتیدر اکرچه
دره لرده و صویرلرده بتر جواهرا دضی یعنی طپراقلوغی صوجوقدر انچون در که
بیلدکدن کگره لیکی ظاهر اولور اغاجنك جمیعا بدا قلر بیندر و یپراقلرنده بوحالت
واردر طبیعتی درجهٔ اولیٰ اخرنده حار و ائلنده یابسدر بعضیلر دیمشلر
کیفیتلردن بر درجه یه ایرمشدر و بعضلر دیمشلر درجهٔ ثالثده حاردر
بو ایکی کلام دخی غلطدر فندق معده یه ایو دکلدر یرامازدر اغردر اما اچینك
قابوغی زیاده یابسدر ایکی دنك مقداری اسکیدن اولان اسهالی کیدرمسنه
تجربه اولنمشدر انك دخی استعمالی یرامازدر اکر فندقی اچن دوکوب اون
ایکی درهم مقدارین بال صویی ایله اچسه لر اسکیدن اولان اوکسوروکی یو
ایده اکر قاورودوب اناجق بوبر ایله یسلر صوق نزلهٔ پشوره اکر قابوغیله یاقوب
دوکوب ایو و یا حنزیر یاغیله قارشدیروب داء الثعلب اولان یره
سورسلر قیللری بتوره بعضی کیمسنه لر دیمشلر اکر یاقلمش فندقی زیت ایله
محکم اذوب کوزلری کوك اولان اوغلانجقلرك باشلرندن یومشاق اولان
یره صوادسه لر کوزلری و ساجلرین سیاه ایلیه فندق یمك دماغ جوهرین
زیاده ایدر فندق جوزدن غلیظ راقدر یتوب سکیجك قوی غدا اولور صفرا
زیاده ایدر صائم دیدکلری بغرسغه نافعدر بالخاصه انی قوی ایدر و ضررینی
اندن دفع ایدر اکر اچ قارنیله یسه لر صوق زهرلره نفع ایلیه یمدکدنصکره
دخی انجیر و سدف و عسل ایله یسه لر نفع ایدر خصوصا عقرب صوقدوغنه
زیاده نفع ایدر و اویکندن کلان قانی توکرمکه یاردم ایدر بعضلر دیمشلر بندق
بر برم اصاقو سلر دخی کتورمکله عقرب صوقدوغنی منع ایدر فندق قوصمغی
تحریك ایدر و قارن شنه سنده شیشمك و قرقرپید الیدر اکر اچی اوزرنده

اولان قزل قابوغینی صویوب یسه‌لر معده‌دن تیز ایندر اما باش اغردر بینر شکری
اصلاح ایدر اکر چوق یه‌سه‌لر معده‌ده تمدید یعنی یللر حرکتندن معده‌ده کرندرمه
وطرالتماق حاصل اولورسه اکر بو حال اولان کیمسنه صوق مزاجلو اولورسه
ماء عسل ایچه اکر اسی مزاجلو اولورسه جلاب ایچه اکر بونلر دفع ایدرسه نه‌ها
اکر دفع اولمازسه بعضی اسهال ایلیجی جوارشلردن استعمال ایلیه‌لر
فرنک بطلجانی و یبان بطلجانی و قواطه و عقرب دیکنی عربیده حدق درلر
حدق اصل بادنجانک اسمیدر که اولور بادنجانه بکزر بر نباتدر دخی درلر شام
شریف یرلرندن عود دیدکلری یرلرده چوق اولور مشهور بطلجاندن بیوکلیکی
زیاده اولور و دیکنی اولور قدس شریف خلقی اکا یبان بطلجانی درلر اما حجازده
بولنانی زیاده کوجک اولور اهل حجاز اکا عقرب دیکنی درلر ابجیسنک دخی
جوز قدر یشل یمشی اولور یمشی تمام یتشیجک صارو اولور شام کیاسیلرین
انوکه یورلر اغاردر زیرا جلا ایتمه‌سی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده حار
ویابسدر جلا ایدیجیدر اکر یمیشنی بواسیر جبانلرینه توتسو ایتسلر کیده‌رمه
مجربدر و حجازده اولانک یپراغندن ویاخود یمشندن ویا کوکندن عقرب
صوقان کیمسنه یسه فی الحال ایو ایدر مجربدر اکر یمیشنی زیت یاغی
ایچنده قاورسه‌لر و قولاق ایچینه طملاتسه‌لر فی الحال اغریسنی ساکن
ایلیه مجربدر

فستق اغاجی قودی عربیده دود حشب الصنوبر درلر طبیعتی زرایح دیدکلری
زهرلو بوجکلر طبیعتنه موافقدر انکچوندرکه حکیم دیسقوریدوس و
جالینوس الی ذرایح ایله ذکر ایلدی مزاجلری زیاده اسی و کسکندر اکر دوکوب
بر عضوه یاقی ایتسلر اول یری قباردوب چبان ایلیه دنبلمه‌سی لازم اولور شیش
وسایر یرلره یاقی ایدوب دشمک ایچون ایو واردر اکر مثقال مقداری بر کیمسنیه
ییدرسه‌لر قتل ایدر زرایح ایچنلره بمقوله حال اولورسه بو قودلردن بریسیه
دن اول حال اولور اما زرایح قباتماق و چبان ایتمز علاجی دخی زرایح علاجی
کبیدر لکن صوتماق و یاش ایتمکی زیاده وجوقدر خصوصا صوتماغی
زیاده ایدر

فندق یاغی عربیده دهن البندق درلر حار و رطبدر یبوستی دخی واردر صوقلق
اولان اوکسوروکه نفع ایدر وصوق مزاجلو اولان جکره و کوکس اغریلرینه نفع
ایدر اما معده‌یه ضرر ایدر ساده ایوه شرابی اصلاح ایدر زهرلو و مجک و عقرب

صوقدوغی یره سورسه‌لر نفع ایدر بونکداخی یاغی بادم یاغی کبی چیقاریلور
فستق یاغی عربیده دهن الفستق درلر اسیدر معتدلدر رطوبت ویبوستی
معتدلدر رطوبتدن اولان جکر اغریسنه و غلیظ لغمه نفع ایدر اما معده‌یه
ضرر ایدر مصطکی ضررندن دفع ایدوب اصلاح ایدر بعضلر دیمشلر تو یغی قابوغی
اصلاح ایدر بعضلر دیمشلر فستق ایچینک قابوغی اصلاح ایدر بعضلر دیمشلر
طشره‌ده اوزرنده اولان اغاج کبی قابوغی اصلاح ایدر جمله‌سی ایودر لکن ایکی
صکره غیلر اولی و انفعدر بونکداخی چیقارماسی طریقی بادم یاغی چیقارمه
سی کبیدر

فرنک انجیری و یمن انجیری عربیده رقع یمانی درلر یمنده اولور قوز اغاجی
کبی بر بیوک اغاجدر خیار یپراغنه بکزر بیوک یپراقلری واردر بیوک انجیر
دکلو انارقدر اولماغله یاقلاشور یمشی اولور یمشی بداقلرینک چاتلاغندن
چیقار سائر یمشلر کبی یپراقلری اراسندن چیقماز یمشی طتلودر یوزلیجنده
انجیر دانه‌لری کبی دانه‌لری واردر یپراغندن پاره‌لره یاقی ایدرلر یاره‌لری
بتورر طبیعتی بارددر بعضلر دیمشلر بو اغاجدن ویاخود قابوغنک ایچ
انجه سندن و یا یمشنک تخمندن اون مقداری ایچسلر کمیکلرده صنغی
وکمیکلر اغریندیسنی اصلاح ایلیه واکر صو ایله پشوردوب ایچوب انوکله فی
ایتسلر قویو و یلمشک و غلیظ بلغملری و خلطلری طشره ایدوب چیقاره

فسلکن فارسیده شاهسفرم درلر معناسی سلطان الریاحین یعنی کوزل
رایحه‌لو اوتلرک سلطانی دیمکدر عربیده حبق کرمانی درلر صاحب کتاب ایدر
بزم یانمزده ریحان دیمکله معروفدر فسلکن ایکی درلودر بریسی صعتری یعنی
کویکواوتی دیدکلری نباته بکزر کوجک یپراقلودر یاشلوغی صاروپه مایلدر
بریسی دخی باده روح ترم ضرسانی دیدکلری نباته بکزر بیوک یپراقلودر و یشلکی
تمام در اولکیسی ایودر و رایحه‌سی خوشدر اکر قیش صوکندن حفظ ایتسلر
قیشده دخی چیچکی ایله طورر طبیعتی درجهٔ اولیده حاردر درجهٔ ثانیه‌ده یابسدر
اکر اوزرینه صو سرپسه‌لر رایحه‌سی ظاهر اولوب مزاجلری اسی اولانلره
وصبیه مرضی اولانلره وسفرا المللرندن دوشکون اولانلره نفع ایدوب برابریجه‌سی
ودوشنوب اوزرینه یاتماسی وباء دفع ایدر اکر صو ایله اصلاندوب اعضا اوزرینه
قوسه‌لر صوود قوت ویره تخمی اسکیدن اولان اسهالی وبغرسقلر اوستلری
سیریلوب یاره‌لری طشره چقماسنی طتوب منع ایدر قاودلمشندن بردرهم دن

اوج درهمدك ایچسلر بو فائده‌لری ایدر بعضیلر دیمشلر که فستقك طبیعتی
بارد در قرا جلری اسی اولانلره نافعدر و برسام که کوکس ایچنده اسی شیشدر
برسامی اولانلره ضرر ویرمز لیس بارد در دینلر غلط ایتمشلر فستقك
رایحه‌سی اویخو کتورر و دماغده اولان سده‌لری اچار کندو ویا چیکنمك
ایله ویا پیشمیشی ایله مضمضه ایتمکله قلاعه نفع ایدر درلر که زهرلو جانورلر
فستقك رایحه‌سندن نفرت ایدر بعضیلر دیمشلر دائما قولاموق بمعلغه
ضرر ایدر نیلوفر اصلاح ایدوب ضررندن دفع ایدر

فونده دیکی و سپود که اوتی یونانیده اوسیروس درلر بر نباتدر که اتشن یقادلر
رنکی سیاهه مائل در رایحه بداقلری اولور قاتیدر انله‌سی کوجک دیبر اغجی کتان
بیبر اغجنه بکزر اولا ظاهر اولدقده رنکی سیاهه مائلدر بعده قزله مائل اولور
لذتی اجیدر قوتی زیاده در اجیدر جکرده اولان سده‌لره نفع ایدر اکر پیشوروب
ایچسه‌لر یرقانه یعنی صاروغه نفع ایدر و بو نباتدر سپود که ایدرلر

فستق اغاجی عربیده صنوبر درلر بیوك معروف اغاجدر طاغلرده و صوق
ولایتلرده بتر اوج درلودر بریسی ارکك در و بریسی دیشیدر و دیشیسی دخی ایکی
درلودر بری بیوك و بری کوجك در طبیعت بو اغاج جمیعا اجزاسیله طبیعتی
حار و یابسدر حرارتی درجه ثانیه اخرنده در یبوستی جوقدر اما حب الصنوبر که
یمشیدر دیشی سنك یمشی اوزون و بیوك در ایوسی اولدر که اغر اولوب بیاض
اولا و رایحه‌سی خوش اوله بونك ولیجه‌سی طبیعتی درجه ثانیه‌ده حار و درجه اولیده
رطبدر بر مقدار یاشلوغی کیدرمه‌سی واردر بو مقوله فستق یمشینه جلغوزه
درلر اما دیشی سنك یمشی که اکا تنوب درلر اول دکرمیلکه مائل اوج کوشه‌لودر
و قلبی سیاهدر اکا قضیم قریش درلر بونك حرارتی و طتلولغی ازدر بر مقدار
قابضلغی واردر یاغلولغی دخی ازدر و یبوستی دخی جوقدر فستق اغاجنك
ارککندن اقان قطران شهبین کبی سرو انواعندن قطران اغاجیدر بو اغاجدن
اولان قطراندن صنوبرك قطرانی سویق داقدر و نفعی دخی اندن ازدر و دیشی
سنك کوجکندن اقان قطران قویدر و حرارتی و یبوستی ازدر شهبیندن
اولاندن و ادرندن اولاندن ارز فستق اغاجینك ارککنه درلر بو اغاجك
صمغی قویدر ایکی صوده پشوروب تکرار قوریدر اولدقده راتینج و قلفونیا و علك
درلر انوك طبیعتی درجه ثالثده حار و یابسدر حرارتی یبوستندن قویدر
ایوسی اولدر که بیاض و صاف و قزله مائل اولوب صافی اوله پشمشینك صافیلکی

ازدر سیاهه و قزللغه مائل یکدر اکر فستق یمشی خیار تخمی ایله ییسلر سیدوکی
یوریدر و بوکرکلرده و قاوقده اولان یانغینی منع ایدر اکر سمز اوت صقندوسی
ایله ایچسلر معده‌ده اولان یانغینی و اجیلغی ساکن ایدوب ضعیف اولان
یانغینی بدنه قوة ویرر و یراماز یاشلقلری کیدررر اکر تازه ایکن قابوغی ایله
ازوب و قویو شراب ایله و یاخود مثلث ایله پشوروب هر کون دورت بجق وقیه
مقداری ایله ایچسلر اسکیدن اولان و کسور و که و اویکنده اولان رچبانلره
موافق اولوب دانه‌سی بوکرکلرده و قاوقده صفرا یانغندن اولان اغریلره
نافعدر اکر بلین ایله اندن معده‌یه یاقی ایتسلر یللردن و غیریدن اولان اغریسنی
کیدررر سده‌لری اجماسی دخی واردر اندن حاصل اولان خلط یراماز دکلدر
فالج مرضی اولان کیمسنه‌لر انی شراب و یا شرابسز منع ایدینوب ییه‌لر انلره زیاده
نافع نسنه‌لردن اولا بوکرکلری قزدرر و جماعه زیاده قوت ویرور انجیدیجی
اولان یللرك قوتن کسر قرا جلری اسی اولانلره یراماز در اسی مانلرده یمه‌سی
یراماز در اکر محتاج اولانلر اولی بودر که اوزرینه اکشی و قابض یمشلردن ییه‌لر
مثلا طتلو و اکشی انار و ایوه ییه‌لر اکر قوجه‌لر و قرا جلری صوق اولانلر ییه‌لر ایسه
انلره اصلاح لازم دکلدر لکن انلر دخی جوق یمیه‌لر بر کره‌ده نصف وقیه یعنی اوج
درهمدن زیاده یمیه‌لر اولی بودر که اسی صو ایچنده بر کون اصلاده‌لر تا که یاقیجیسی
و لجیلغی کیده اکر فستق جماع ایچون استعمال ایدرلر ایسه کستنه و شکر ایله ییه‌لر
اکر بونلر بولنمازسه سوسام ایله ییه‌لر اللرینده و غیری اعضالرنده درتمه‌لری
اولانلره عسل ایله نافعدر اما هضمی کچدر باش ضرر ایدیجیدر و بولاندریجیدر
اکشی ایوه صویی و اکشی انار صویی جکرده‌کی یمك اصلاح ایدر جماع ایچون عسل
ایله یمك سائر نسنه‌لر ایله یمکدن انفع و اقویدر بوکرکلری و قاووغی قوملردن
بیقار دائما ییسلر اعضاء و صرقمش و یا اویکنده غلیظ خلطلر اولوب چیقارماسن
قرار ایدنلره اوزوم عقیدی سبیله غایتده نافعدر اما قضیم قریش کی شام فستقیدر
اویکنده و کوکسده اولان خلطلری جلا ایتمکه نافعدر و معده و بغرسقلری صفایی
ایله بر مقدار اسهال ایتمه‌سی دخی واردر اکر زیاده جوق ییسلر بغرسقلر اغریسنی
پیدا ایدر و زیاده الم ویرر اصلاحی بودر که اسی صو ایچنده اصلاح ایدوب بعده شکر و
شیره عن ایله ییه‌لر شام فستق اغاجنك قابی ایله اشعیه و اطرافنی یاقی ایتسلر
بغرسقلر قازیماق مرضنه نفع ایدوب شفا اوله اکر صوق صو ایله ایکی مثقال قدر
ایچسلر قارنی طوتار اسی یا قدوغی بیره اکسلر ایوایدر فستق اغاجنك دیشی سنك

ایکی سنک دخی بیپراقلری کوتیکدن اولان برهلری وگلداد ککنک قابوغی بو
بابده اقویدر بیپراغی دخی بو یله در بواغاجلرک توتولی کوزلک وقطران دوتونی
کبی کوزلر قپاقلری قالیکلوغنه وکوشه لوبد وکلمه سنه وکوز بیکارلری ادیوب
یمه سنه واول سبب لر ایله کوز یاشلری قماسنه نافعدر اکر قابوغی ویا بیپراغی
فرده سنک ایله وکوزلک دوتونی ایله قرهشدرسلر انتش یانغینه ودری اوزرنده
ظاهر اولان چبانلره نفع ایدوب یاره یه اکر فرسین بیپراغیله ادید لمش بال موم ایله
استعمال ایتسلر یومشاق بدنلرده اولان چبانلره نفع ایلیه اکر دوکوب ویشل
زاج ایله قرهشدرسلر نمله دیدکلری ایریکلو چبان سایرلره طاغلماسن منع ایلیه
اکر عورت الی یقوب دوتونی اوزرینه طورسه اوغلان صوکی دیدکلری دری
چیقاره وحیضلری یوریده اکر برقاچ کره ایدرسه قارننده اوغلانی چیقاره
اکر بواغاجک بیپراقلرینی تازه یاره لره یاقی ایدنسلر قانن طوته اکر سرکه ایله
پشوروب مضمضه ایتسلر ویا چینسلر دیش اغریلرین ساکن ایلیه اکر قابوغندن
ویا بیپراغندن بال صوی ویا صو ایله مثقال مقداری ایچسلر جکرنده فرحه و
یاخود غلیظ شیلشی اولانه نفع ایدوب یرایه اکر اغاجندن تحلیل ایچون اولان
فرهملر ویا غلر الوب صوه مق ایچون کوزک اکلو ایتسلر نفعلری زیاده اوله اکر
اغاجک اوفاق طوغرایوب سرکه ایله پشوروب اغزده طوتسلر ویاخود دیش ایله
اول اغاج پاره لرین اصروب طوتسلر اغریسی اولان دشی ساکن ایلیه اکر توتونی
مرکب قانسلر اعلی اوله اکر اق فستق دوکوب عسل ایله معجون ایدوب هر کون اوچ
قارننه اوچ درهم مقداری یوتسه لر فالج مرضنه نفع ایلیه اکر اغاجن صوده
پشوروب صویی ایله یودلمش اولان اعضاء یوسلر یورلق زحمتن کیدره
بعضیلر تازه اغاجن تازه ایکن ازوب شیره ایچینه قیوب شراب ایدرلر بو
مقوله شرابک قوتی راتنج شرابی قوتلی کبی اولور بو مقوله شراب طعامی هضم
ایتدورر وسیدوکی یو نیدور دونزله لر واوکسور که نفع ایدر دودرطوبت
سببی ایله اسکیدن ولانخ اسهالی کسر وبولی ادرار ایدر دایتمه سی سبیله
استسقایی کیدرر دنستق بولنماسه قالی صویولمش محلبد نکه
نصف وزنی وصویولمش بادمدن نصفی بدلیدر اما معده یه نفعده بدلی
دفنه تخمیدر وجماع ایچون بدلی شقاقلدر
فرفیون رقنا دیدکلری نباتک بجره اغاج کبی بر نباتدر هندباو ماده وله مشابهدر
بیپراقلری دیکنلو دماد ولکبی یصی وبیاض بالددلری وارددر بالددلرینک بداقلری

واردر ایچنده سودی واردر بردلوسنک دخی بیپراقلری سیاهیدر دیکنلری
کسکندر اما اولکیدن اینجه در در سودی زیاده جوقدر ویپراغی صورتا
اولکی کبیدر لیپنوتی وقره لر ولایتلرنده چوق بتر اول دیار خلقی صمغنی چیقار
مقلده حذرایدرر زیرا زیاده حاد ویابسدر یاقیجیدر پس چیقارماسنی مراد
ایدندکلرنده قیون اشکبنه سن الوب نجاسندن پاک ایدوب بو نباتک التنه دوشرلر
وکندولر ایراق اولوب ایراقدن کوندر ایله اول نباتی دلوب پاره لرلر ایچندن رطوبتی
زیاده قوة ایله اقوب چیقار کویا که بر نسنه ایچینده طوتقوز کبی چیقار طبیعتی
درجۀ رابعه ده حاد ویابسدر ایوسی اولدرکه صافی اولوب تازه اولا ورایحه سی
کسکن دلی لجیده واجتماسی بر زمان دلده طوره وکول رنکنده اولوب ازاجق
صارولیغی اولا بودوانک قوتی دورت ییله دک طورر بعده ضعیفا ولور اسکیسی
یرامازدر بعضلر صمغ وانزروت قاتوب حیله ایدرلر بو مقوله حیله لو سنده ذکر
اولنان صفتلر یوقدر کذلک صحیحی تیز ازیلور اصلا بورد اما حیله لوسی واسکیسی
کچ ازیلور ویاخود قرمزیله مائل صارو ویاخود صافی صارو اولور حفظی مراد اولندقده
قابندن صیولمش باقلا ایله بر یرده قویوب طوره انوکله اوپچاق قوتی طورر وقوری
یوب ایچلمز زیرا جوق زمان طورمغله زیاده کسکنلکیندن کندوین ییوب
فانی اولور اکر انوکله اکتحال ایتسلر کوزه این صویه نفع ایلیه لکن بر مقدار زماده
کوز اجتماسی واردر انیچون رکه عسل وملایم شاف ایله معا ایدرلر اکر ایچسلر
عرق النسا مرضنی کیدرر فرفیون کمکلر قابوقلرین صویادولی بودرکه کمکلر اوزرینه
قودقلرنده کمکلر یاتلرنده اولان اته ضرر اولمامق ایچون اتلری بعضی مرهم ایله
بولاشدیره لر واول کیمسنه نک باشنک دریسی یادوب باشنک کمیکینه دک
ایچینه ایچه لنمش فرفیوندن قویوب بعده یاره یی دیکسه لر ذهرضررنی دفع ایلیه
فرفیون رحم اغزینی بریره کتوروب بوزحتی اوغلانجغی دوشمکدن منع ایدر
اکرچه دوشوریجی دوادخی ایچمش اولورسه منع ایلیه فرفیون نصاری صولری
اسهال ایدر اکر اندن یاغ ایچنده ازوب اول یاغ ایله فالج ویاخود طوکوب حسن
وحرکتی قالمیان یرلری یاغلاسه لر نفع ایله سود ونه جك یاغه جوق قومیالر
ابجق اوچ مثقال قویالر اندا خی اوچ کون ویا التی کونه دک سود ونلر اوچ درهم
مقدارین یسلر قتل ایدر ارقه واویلوقلردن غلیظ وقویو بلغملری چیقارور
اصلاحی بودرکه محکم ارمیه لر ومقل وبویان کوکی رتی وسنبل ودارچین و
سلیخه قاتوب وطتلو بادم یاغیله یا غلا یه لر بو مقوله سنده ن مقدار شربتی ایکی

قیراطدن دورت قیراط مقدارنه دکدر اکر چادر اوشغی ومقل وسکنجبین ایله
ایچسلر ایچروده اولان صوقلوقلری وصوقلوغه سبب اولان خلطلری طشره
ایلیه صمغلر فرهیوننك بادزهریدر یعنی ضررن دفع ایدر اکر فرهیونی سنك
دیدکلری ترکیب ایله ادوب حبه مقداریز عورته کتوردلسه رحمنه نفع ایدوب
خوش رایحه لو ایلیه وطار ایلیوب کبه اولماسنه یاردم ایلیه زهرلو جانوردلر
اصردوکی یره سوردسلر نفع ایدر وقدونطلاد وغی یره دخی نفع ایدر اما
فرهیون مزاجلری اسی اولانلره وقانلری جوق اولانلره یرامازدر فرهیونی جوق
ایچمه‌دن زیاده اضطراب وتاسه وزیاده یانغین وقادینلر ایچنده زیاده بلجی
عارض اولور واینجقرق دخی عارض اولور بعضلرینه زیاده اسهال وبعضلرینه
زیاده قبض ایدر علاجی قرون کسنبل ایچن کیمسنه اولان علاجی کبیدر ویوغرت
ومایه خوش انار صویی والما صویی ایچورلر واوزرینه صوق صودوکه‌لر
والما صویی ایله کافور ایچورلر وصوتماقده زیاده اهتمام ایدلر بیللری کیدر
مکه فرهیونه بدل قندوزخیاسیدر

فراسیون وبیان پراصه‌سی و ایت سیه‌کی فراسیون دلر بدافلری
جوق ثمنشی بر نباتدر که بر کوکدن چیقار اوزرینده اراجق اوفاق توپلولغی
واردر رنکی بیاضه مائلدر وبدافلری دورت کوشه لودر باش پرماق دکلو
دکرمیلکه مائل یپراقلری واردر الی طرمالار الجید دچچکی ویپراقلری بدافلری
اوزرینده طاغلمشدر بو نبات خرابه یرلرده بتر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حار و
یابسدر حرارتی یبوستندن بر مقدار قویدر طلاق وجکرسده‌لرین اچار
وکوکس واوکیکی توکوتمک ایله پاك ایدر یاقی ایتمکله وکماد ایتمکله وصوینه اوتوز
ماغیله وکندودن ایچمکله حیض قانن یوریدور عصاره‌سی کوزلری کسکین ایتمکه
ایوددیر قانلری اولانلرك بورونلری ایچینه عصاره‌سندن قوسلر نفع ایلیه و
اسکیدن اولان قولاق اغریسنه نفع ایلیه شول وجهله که قولاق پاك ایدیچی
نسنه محتاج اولورسه عصاره‌سندن ویا شراب ایله پشمیشندن قولاق ایچینه
طملاده‌لر اکر پشمیشنی شکر ویاخود عسل ایله ویاخود انجیر ایله طتلو ایدوب
کوجله نفس الماق ویاخود اوکسورك اولانه ایچورسلر نفع ایلیه اکر ایرساکه
کوك سوسن کیدرانوکله قرهشدرسلر غلیظ اولان خلطلری قوپاره کاه اولورسه
حیض قانن یوریتمك ایچون ورحمدن اوغلانی واوغلان صوکین چیقارمق
ایچون وزهرلو نسنه‌لر ایچنلره فراسیوندن ایچوردلر اما بوکرکلره وقاوقنه

ضرری واردر اصلاحی کتره وسنبل ایله‌در اکر یپراغن عسل ایله یاقی ایتسلر کیرلو
ایرینلو یرامازنچبانلری ویاره‌لری وقورولغان دیدکلری چبانی وینمش اولان اتلری
قوپاروب پاك ایلیه ویان اغریلرن ساکن ایلیه اکر عصاره‌سیله صارولغی اولانن کوزنه
سورمه کبی چکسلر ویاصولی ایچنده پشوروب بخاری اوزره کوزلری طوتسلر صارو
لغی کیده‌ره اکر کوزده کی کچیکی اکشی انار صویله قاشیوب وکوز قپاغنی دویروب
اوزرینه عصاره‌سندن سورسلر کچیکی کیده‌ره فراسیون کوزنورینه قوت
ویروب کوزه جلا ویرن شیافلره یعنی کوزه متعلق اولان دوالره کیرور فراسیون
جمیعا ایچده اولان اعضاء جلا ایدوب قوت ویرور اکر نصف مثقالدنبر درهمه
دك وارنجه مقداریز زوفا پشمیشی وطتلو بادم ایله کوکسنده اغریسی اولانه
ایچورسلر اغریسنی والمنی سلکن کیدررق کوکسی واوکیکی زیاده پاك ایلیه اکر درهم
مقداریز بنفشه شرابی ویا شکر جلابی ایچنده اصلایوب ایچسلر رطوبتدن اولان
اوکسودکه نفع ایدوب کوکسده اولان چبانلری ویاره‌لری ایوایدوب او کلاه تورکرمه
ایله کوکسده اولان یرامازرطوبتلری چیقاره اکر عصاره‌سی ازاجق کل صویله
وعسل ایله قرشدیروب اسکی وطاغیلود مقوله‌سی اولان چبانلره ویاره‌لره
یاقی ایتسلر پاك ایدوب جلا ایلیه اکر بیوك بزدیدکلری شیشلره وسائر بیوك
شیشلره وخنازیر دیدکلری چبانلره یاقی ایتسلر تحلیل ایدوب پشوره ودکشوب
اشله ده والم ویرمیه اکر تازه سنر یکی بوکره کینك یاغیله دوکوب شیشلره
یاقی ایتسه‌لر زیاده تحلیل ایدوب ایندوره ونفع ایلیه کذلك یللردن اولان بیوك کیشنه
وهوالنمش اولان یاره‌لره نافعدر اکر بری قازوب انسان بوینچه چقوردایدوب
دیبنه قوم دوشیوب بعده چقوردایچنده اتش یاقوب تا محکم قزدقدنصکره
اتشی کیده‌روب وتازه یشل فراسیون چقوردا شاغه‌سنده وافرقالینك دوشیلر
یللردن وصوقلردن کوتورم اولمش کیمسه اولچقوردا ایچینه یاتروب وکیاسیلره
صادوب واوزرینه وجوره‌سنه وافر فراسیون قویوب وتکرار دوافرکیاسیلره
صادوب تا چقوردصوق ولنجیادك ایچنده بر وجهله یاتسه کوتورملکدن
ومرضدن تیز خلاص اوله مجربدر باذن الله تعالی اکر کیکی صوایله ازقون بوزه کبی
قویوصوینه نصف وقیه یعنی التی درهم فراسیون قتوب صافیسنی ایچسلر
زیاده الم ویریجی اولان اوکسوروکی کیده‌ره بو بابده عجیبدر نافعدر مجربدر
الکجوق التی کرم ایدلر البته نافع اوله پشمیشنی ویاخود عصاره‌سینی کل یاغیله
ویاخود زیت ایله ایچسلر بغرسقلرده اولان اغرینی کیده‌ره فراسیونك بیوك

اكر ایچمكله واكر یاقی ایتمكله غلیظ اولان یللری كیدرمكده هر قنده اولورسه
خصوصا كوبك ویانلرده وبوش بوكرلرده اولان یللری زیاده كیدرر اكر
صو ایله پشوروب یلدن اغریسی اولان طلاق اوزرینه یاقی ایتسه‌لر ساكن ایلیه
كوز قپاقلری شیشسه‌لر یز كیدرر خصوصا بنفسه یاغیله زیاده كیدرر اكر
ایچ یاغیله محكم ازوب بِرْ یَرْ بِرْ تَلْمَه دَرْ ویا كمكده اولان اوردولماق ویا دوشمكدن
اولان شیشی اوزرینه یاقی ایتسه‌لر شیشی كیدرره اكر چیلبوب صوین یوتسه‌لر
معده اغریلرینه نفع ایلیه اكر صو وزیت یاغی ویا یالیكوز صو ایله پشوروب
قاسقلرینه اغریسی اولان اكر عورت واكر ادكك قاسقلرینه یاقی ایتسه‌لر
اغریلرینه نفع ایدوب قاوقده اولان یلی كیدرر وسیدوك طوتماسنه نفع ایلیه
بوكركلرو قاووغه ضرری اولماغله كاه اولور قان ایشه‌ دررر بعضلر دیمشلر
بوستانلرده اولان رازیانه بادزهر بیراقل ویا معاویا صكره استعمال
ایدرلر بعضلر فراسیوندن شراب ایدرلر شول وجهله كه اوزوم شیره‌سنه
فراسیوندن قاتوب اون ای مقداری طورد بعده صاف ایدوب حفظ ایدرلر
بو مقوله شرابی ایچروده اولان شیشلره ویرامازخلطلره وكوكسده اولان
یرامازماده‌لره وصوقلوقلره زیاده نافع دوالردن اولور

تَلْفُلُكْ عربیده فوفل درلر كوملكه اسم هندیدر اندن تعریبا ولنمش اسمدر جوز بوا
قدر بر یمشدر لذّتنده برمقدار حرارت واردر طبیعت اما نفسنده طبیعتی باردر
زیاده قابضدر اعضایه قوة ویرور دواسی شیشلره سودسه‌لر نفع ایدر طبیعتی قزل
صندل كبیدر بعضیلر درلر اغاجی جوز هندی اغاجنه بكزر بعضیسی قزل وبعضی
بوزداق وسیاهدر اكر قزلندن ایكی درهم مقداری ایچسه‌لر اسهالی ایله اعتدال
اوزره اسهال ایلیه سیاهی اغز رایحه‌سن خوش ایدر وقلبه قوة ویرر ایكیسی دخی
كوزده اولان یانغینه وكیچیكه نافعدر واغزده طوتماغیله اغز حرارتن كیدرر
اكر چینسه‌لر دیشلره ودیش اتلرینه قوة ویرر بولنماسه قزل صندلدن وذنی و
تازه كشنیجدن نصف وذنی بدلیدر

فیل معروف حیواندر هندده وتابع ولایتلرده غیری یرلرده اولماز بعضلر درلركه
ولایت هنددن سرندیب جانبلرینده بیاض وسیاه و زیاده بیوك فیللر بولنور
عاج فیلك انوسی دشیدر طبیعتی زیاده بارد وقابضدر اكر یجقولنمش اولفندن
ایكی درهم مقداری عسل شربتی ایله ایچسه‌لر قوة حافظیه نفع ایدوب زیرك ایلیه اكر
قصر اولان عورت یدی كون دك هركون بال شربتی ایله ایكی درهم مقداردن ایچدكدن

صكره جماع اولنسه قصرلیغی كیدوب كبه اوله اكر اكه‌دن چیقان اوفاغندن بر مقدار
اولمقدار اكه لنمیشنی قرشدیروب ومحكم دوكوب ا ونوراقده اولان بواسیر دیدكلری
چبانلره اكسه‌لر نفع ایلیه بعضلر دیمشلر اكر دیشندن بر پارچه الوب بر اوغلانجغك
بوینینه اصسه قوسه‌لر وبادن امین اوله اكر فیل تزكی ایله اسكیدن ستماسی اولان
كیمسنه‌ تو تسوله‌سه‌لر ستماسی كیدره اكر تزسنی یاقوب سعفه دیدكلری باش چبان
لری انوكله صوم سلر ایو ایدوب كیدره اكر سوری سنك اولدوغی یرلرده تزسنی
یاقوب توتسو ایتسه‌لر سنكلری قاچوره اكر بر قاچ كره ایتسه‌لر اول یرده مكانلر قالمیه
فیل الحی یرامازدر معده‌یه زیاده اغردر اولی بودركه یمیه‌لر زیرا معده‌ی ضعیف
ایدر وهضم اولنماز اكر اغاجلری ویا اصمالری فیل كمكلری ایله توتسولسه‌لر قورد
اوشمیه اكر فیل دیشندن بر پارهٔ سیاه بز پارهسنه بغلایوب بر صغرك اوزرینه
اصا قوسه‌لر وبالری یعنی صغرلره دوشن حسته لیكی منع ایلیه باذن الله تعالی
اكر اكه‌دن چقمیشندن اون درهم مقداریز طاغلرده ویاخود ایرماقلرده بتن بار بونی
صوغی ایله بر قاچ كون هركون ایچسه‌لر جذام مرضنی طوتغوروب زیاده اولماغه
قومیه اكر فیل دیشنی بدن ایچنده كمیك صندوغی یر اوزرینه توسه‌لر كمكی طشره
چكوب اسان لغیله چیقاره

فاردفان اوتی و اوكسودك اوتی و قاطرطرناغی یونانیده فنجیون وفنجیون دخی
درلر مراد بر نباتدركه یپراغی بیوك صارماشیق یپراغنه بكزر ویپراقلری التی
ویاخود یدی دانه اولور ویپراقلری كوكدن چیقار ویپراغنك كوكدن یكاركی
بیاضه مائلدر ویوقاروسی یشلدر یپراغنك بوچاقلری چوقدر بالدری قریش
قدر اوزاردر صارو چیچكی اولور چیچكی تیز دوشر وبالدری دخی تیز هلاك اولور
دوكیلور حتی درلركه بتوب هلاك اولماسی اوزبش كونده اولور بعضیلر درلر
التی ویا یدی كونده اولور اكا بناء بو نباتی بیان ایدنلردن چوق كیمسنه ظن ایدركه
بو نباتك بالدری وچیچكی یوقدر اینچه كوكی واردر بو نبات جایرلرده وصولو اولان
یرلرده بتر طبیعتی حارّدر حلق اعتماد ایدرلركه اكر كوكندن ویا یپراغندن الوب
بر مقدار اغزده طتوب اوزون اوزاق اوكسوروك كیدروب نفع ایلیه كذلك
كوكن یاقوب بخاری اوزره طوروب بخاری بوروندن ایچرو النسه اوكسوروكی
كیدرره و كوكسده وسائر یرلرده اولان بیوك شیشلره انوكله یاقی ایتسه‌لر شیشی
دشوب تحلیل ایلیه یپراغی تازه ایكن شیشلره نفعی قویدر اما یابس اولدقده
حرارتی وكسكنلكی زیاده اولوب نفع ایتمز

حرف القاف

قره باش چیچکی و قره بودکلو و قره قان چیچکی یونانیده اسطوخودوس دیرلر
معناسی موقف الارواح یعنی روحلری طوتوجی وطورغوریجی وحفظ ایدجی
دوا دیمکدر بعضیلر دیمشلر سخادس نام جزیره اسمیله تسمیه اولنمشدر اول
جزیره ده چوق اولدوغیچون یازا وللرینه بتر بر نباتدر چوق یرلرده خصوصا
نملوویاش یرلرده بتر ایوسی ولایت رومدن جزیره لرده بتمش اولاندر
یپراغی صعتر یعنی کوکوتی یپراغی کبی اوتلوق بر نباتدر لکن بونك یپراغی
اوزونجه واندن کچیجکدر باشی دخی واردر صعتر باشی کبی وتخمی اینجه واوفاقدر
چیچکی بیاضه مائل کوکجل قزلدر اریه باشی کبی رنکی قزله مائل باشاغی
واردر بعضلر دیمشلر هند کمیونی بودر بو نباتك لذتی بوزوجی ولجید جیدر
وازاجق اجیلغی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه اوائلنده حار و یابسدر اچار
وخلطلری اینجلدر وجلا ایدر وبدنی طشره دن واچرودن قوی ایدر هضو
ایجنده پشورلمشی کوکس اغریلرینه ایودر زوفا ایو اولدیغی کبی سوداء و بلغمی
اسهال ایدر دائما انوکله اسهاله مشغول اولسه لرجرع ومالیخولیا مرضلرین
کیدرر ایو ایلیه مقدار شربتی ایکی درهمدن اوچ درهمه دکدر اصلاحی کتره
ایله دراکر سکنجبین ایله ایچسلر اصلاحه محتاج اولماز کاه اولور درهم
مقداریز عسل ایله معجون ایدوب بورندر ایچرو قودلر دماغی زیاده پاك
ایدر واکر درهم مقدارن ماء عسل ایله ایچسلر زیاده حایقرماقدن ویا
اورلماقدن ویا دوشمکدن دماغ ایرغالنمه سنه نفع ایلیه خاصه سی قلبدن
ودماغدن سوداء اسهال ایتمکدر پس قلبی بو مقوله خلطلردن صاف ایتمکله
قلبه قوت ویروب قلبا ایچنده روح جوهرین صقوب محکم ایدر و بدنلری
جوریمه دن منع ایدر وسیدیك التلرین قوی ایدر واکر سکنجبین وهند
طوزی ایله اندن ایچسلر اسهال ایده اما فزاجلری صفراوی اولانلره الم و
اضطراب ویروب وکوکللرین دوندوروب قوصدوردوصوسز ایدر انلره اصلاحی
سکنجبین ایله دراکر چیچکندن عسل ویاخود شکر ایله مرتی ایدوب نباتندن
چیچکی طوردوغی قدر زمان مثقال مقداریز استعمال ایتسلر و بنچه زمان
بویله ایتسلر سوداوی اولان خلطلری کیدروب نفسه زیاده فرح ویرو
ایچیلن زهرلر ضررن دفع ایدر اکر اندن ایکی جزؤ وکبره کوکی قابوغندن
بر جزؤ الوب وعسل ایله معجون ایدوب یسلر معده صوقلوغن کیدروب

معده ده صوقدن اولان جمیع مرضلری چیقارر اکر یالکوز انی دوکوب ایچسلر
دماغ سببی ایله اعضادن ترمه سی کیدرر واکر صو ایله پشوروب اصحاق ایکی مفصل
یرلرینه دوکسه لر و باصدرسلر اغریلرین ساکن ایلیه واکر کویکو اوتی و کرفس تخمی
ایله پشورسلر وانلری یالکوز ایچسلر ویاخود مسهل دوا ایله ایچسه لر مسهل
ایچه دن اولان اغریسنی کیدرر اکر شیره دن التی جوار یس مقداری بر بطمن قره باش
چیچکی قانوب شراب ایتسه اول شراب بدنده اولان غلیظ خلطلری وشیشمه لری
وایکولر وسکرلر اغریلرینی زیاده صوقلوقلری تحلیل ایدوب کیدرر صرع مرضی اولنلره
دخی بو شرابدن عود وقهر وسکنجبین کمات قصیمسی و یر قاصینیسی دخی درلر بونلر ایله
ایچوردلر نفع ایدر بو مقوله شرابه قره باش چیچکی شرابی درلر بعضیلر شیره یرینه
سرکه ایله ایدرلر قره باش چیچکی بدلی فراسیوندر بعضیلر افتیموندر دیمشلر

قوغه لق اوتی و قبا حصیر اوتی و قره حصیرلیق و قره ساز اسل دیدکلرندر
حصیر ایتدکلری نباتاسمیدر مصرده شمار درلر یونانیجه سخونوس درلر ادککی
ودیشی سی اولور ادککنه کوکلان درلر ایکیسی دخی بتمز الا صولرده ویاخود صویه
قریب یرده بتر ایکیسنك دانی دکرچی سیاه دانه یمشی واردر بعضیسی اینچه و بعضیسی
قالیك اولور ایکیسنك دخی فزاجلری برصووغندن وازاجق صودن دونمش
حرارتدن ترکیب اولنمشدر اینچه اولانینك یمشندن اوچ درهم مقداری دکین شراب
ایله ایچسلر قارنی قبض ایدوب چوق قان اقماسنی کسه واکر قاوورلمش اولورسه
تاثیری زیاده اوله یپراغنك کوکدن طرفه اولانیله یاقی ایتسه زهرلو جانورلر صوق
ماسنه و دتیللا دیدکلری زهرلو بیوك اورنجك اصرماسنه نفع ایدر قالیك اولانك
دانه سی اویخو کتورر چوق یسه لر یعنی بش درهم مقداره دکن یسه لر بیخود ایدر
کیفیتی یرامازدر اندن ضرر اولدقده قوصماغله وعسل ایله اولان کل پرورده سی ایله و
نلفل ایله اولان معجونلر و یرمکله وسك مسك دیدکلری ترکیب قوللانمغله دوا ایدر
لر وحمامه قویرلر بو نباتك کوکلان دیدکلری صنفی دوشیوب اوزرینه یاتماق ایله
بدنلری اریق وقوری اولانلره ایودر اما اسل کیدشسیدر قالیك وقوتلو
اولان بدنلره دوشمکه ایودر

قوجه باشی دیکنی یونانیده اقسون درلر ولایت اندلسده راس الشیخ یعنی قوجه
باشی دیمکله معروف بر دیکندر تازه ایکن بالدیرنك قابن صویوب اکر کوکن چینه
سلو طبیعتی اسی ایتدوکی ظاهر واشکار اوله یپراغی بادا اوزدکی بوغه دیکیندر انك
یپراغنی بکزدیاز صوکلرنده ایریشور اکثر یرلرده بتر دیکنلو باشلری واردر چیچکی

باشی ایچنده در طبیعتی اسیدر غایت لطافتی در اکر کوکندن ویا بپراغندن اوچ درهم
مقدارن شراب ایله ایچسه لر کزازی وبیوك کرو سننا اکلکی کیدررو مطلقا بدنده
ویاخود بر عضوده اولان تشنجی کیدررم اکر کزاز و تشنجه سبب یبوست اولمازسه
زیاده نفع ایدر کزاز سکرلر وغیری بوزیلوب قودوماغه دو لر تشنج سکرلر کروسنه
چکلکه دولر

قویروق الیه دولر طبیعتی اسیدر اغردر هضمی کوجدر اتت سمزندن دخی
یرامازدر ایچ یاغندن حرارتی زیاده در غلیظدر غلیظلغی زیاده در قاتیلمش اولان
سکرلره یاقی ایتسه لر ایودر قاتیلقلری یومشادر حرارتی چوق اولمیان شیشلره
اورسه لر پشوردر اکل اولنسه کج هضم اولور تاسه ویرور غداسی یرامازدر اصلاحی
بودرکه سرکه وفری ایله پشوره لر ویاخود اسی اولان دوایه مثلا زنجبیل وفلفل
ودارچین ایله بریان ایدوب ییه لر واوزرینه جوارشلر استعمال ایده لر مثلا جوارش
مصطکی وجوارش عود کبی ایله استعمال ایده لر

قوردا شنی اوتی یونانیده الیخ درلر معناسی اهلی یعنی شهرلرده و کویلرده بتر
دیمکدر حاووجه بکزر بر نباتك طرلریدر اول نباتك اوزونلغی بر قاریش در و
باللدری قالیکدر چیچکی دخی حاووچه کبیدر چیچکدنصکره برمق تخمی کبی تخمی اولور و
کوکی بیوك اولوب دکرمی باشلری اولوب چوق یرده بتر خصوصا دریایه قریب
وطاشلو یرلرده چوق اولور ایو سی هنددن کتوردکلریدر بیاض اولوب ایچنده سیاه
نقطه لری واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه یه قریب حاروباسدر لذتنده اجیلق
واردر شریی نفعی تجربه اولنمشدر نه مقوله خلطدن اولورسه اولسون نفعی مقرردر
طریقی بودرکه اولکی کونده نصف درهم مقداری ربع رطل سکنجبین ایله ایچوره لر
ایکنجی کونده نصف مثقال واوچنجی کونده بر درهم ایچوره لر شراءی دفع ایدر مجربدر
اکر بپراغندن ویاخود یمشندن ویاخود اوزدکندن اوتوز مالی کس بالشراب ایدر
انوکله بر مثقال مقدارن عورة ایچسه مشیمه که اوغلان صوکی دیدکلری دریدر
انی قوت ایله چیقارر اکر کوکندن بر درهم مقداری ایچسه لر رطوبت سببی ایله
اولان سیدولك طملامه سنه نفع ایدر

قدیفه چیچکی و بیلاچیچکی یونانیده اماریطن درلر ولایت رومده و فرنکستانده
دریایه قریب وصوق یرلرده و یوکسك والچاق یرلرده بتر قیصومه قوان اوتینه
انك بر نوعیدر بعضیلر کحوانکه اینك باپادیه سیدر انك بر صنفیدر دیمشلر
بویله دینلر غلط ایتمشلردر کافرلر پتلری اوزرینه انی نثار ایدرلر بر زراع

مقداری اوزار ایچنده در و بر بر ندن طاشمق بپراقلری واردر واق و دکرمی باشی
واردر باشی حب چورم النون رنکنده صاروددر کوکی ایچنده در بو نباتك قوتی ملطفدر
تلطیف ایدیجیدر اکر باشنك اطرافندن ایچسه لر غلیظ اولان خلطلری قطع ایدر
وحیض قانن یوریدر معده ده دوقاوقده طوکمش اولان قانی تحلیل ایتدوکی تجربه
اولنمشدر بو خصوص ایچون ماءعسل ایله ایچیلور ومعده ده اولان یاشلوغی
قوریدور معده یه هر نه مقوله خلط اضر یردن دوکلسه البته قورودر اما معده
اغزینه یرامازدر ایو صوبی ایله اصلاح اولنور باشندن ایچسه لر کوکی افشاد
ایده نه ایودر سیدوکی یولن اچار مقدار شربتی اوچ او نولو ساندر که طقوز
قیراط اولور اکر صو ایله قارشمش اولان اق شراب ایله ایچسه لر فی الحال نزلهٔ
قطع ایلیه کیاسی اراسنه قوسلر چودیمه دن ویمه دن منع ایلیه خاصه سیدر

قیون بقلاسی عربیده ام وجع الکبد درلر یعنی جکر اغریسنه دوا دیمکدر دیشلغی
سیاهه مائل کوجك بپراقلو بر نباتدر چیچکی دخی سیاهه مائلدر و دکرمی طوب
طوپ وچوق ایچنده در بو نباتی قیون سود بولیجاق اوتلار صفرادن اولان جکر
اغریسنه نفعی تجربه اولنمشدر بو نبات بهارده بتوب قیش واثلینه دك
قالور

قولایلو اغاجی و دوکون دیکنی و طوکز دیکنی و طوکوزبکی بوینوزی و بر کچی بوینوزی
کچی کوزسی رومیده اناغوریس عربیده عود الکبسه مصرده خرنوب الخنزیر درلر
یمیشنه حب الکلی درلر یعنی یوکلر دانه سی دیمکدر زیرا بو کرکه بکزر شامده و
انطاکیه ده چوق بتر یمشی دریپراقلری وبداقلری بش پرماق دیدکلری نباته
بکزر بیوك اولور اغاجه دیمکه یقین اولور چیچکی لحنه چیچکینه بکزر رایحه سی اغردر
یمشی دولو دولو دیکلو اولور یمشی اوزوم زمانند ایریشور طبیعت بو اغاج جمیع
اجزاسیله اسیدر تحلیل ایدیجیدر بپراغی تازه ایکن سائر اجزاسندن کسکن یکی
اردر کوشك اولان شیشلری ایندورر قوری اولیجاق قوتی تقطیع یعنی خلطلری
کسوب طوغراماق اولور یمیشی کحب الکلی در صنعتینده ذکر اولنور شهرتی
نباتنه اضافت ایله دکلدر بلکه شیء اخره اضافت ایله در که اول شیء کلی در

قصنی اغاجی عربیده انجدان درلر فارسی انکدان تعریب اولنمشدر بهارده بتر
قیش زمانه دك طورر بعده هلاك اولور بر شجرك اسمیدر قوملو وایری یاری
یرلرده بتر حرسان وبابل وارمنیه وماهان واراضی عربده اولور انجدان بر غلیظ
کوکدر یردن طشره چیقار ابتدا ظهوری بصلی لیغی ال ایه سی قدر اوزرینه

دوشنور قوبرجق بربپراق اولورحاوی ده بپراغی کبی صچاقلنوب دلنمش یعنی
دکرمی تنسنیه بکزر بعضیلر دیمشلر که انجدان سانانالیوس دیدکلری
دوادر اما بو کلام غلطدر و بو کلام ابن رضوان نام طبیب ایله نضار اکلامیدر
انجدان یپراغی اراسنده یومشاق و زیاده ویشل قیللر ظاهر اولور اوزلرینه
باشلری واردر بیاض و سیاهه مائل و صاری چیچکی اولور چیچکی نصکره اینجه
قلیفلر ایچنده تخمی اولور اوزونلغه مائل یصیدر و رایحه سی اغردر ایکی
صنفدر برصنفی بیاض و برصنفی سیاهدر بیاض اولان سیاهدن لطافتلی
یعنی خلطلری اینجلتمه سی زیاده در و کسکنلکی و رایحه سی اغرلیغی ازدر
انجدان ابیض دخی شکلده و تعریفده اسود اولانه ذکر اولندوغی اوزره در
بیاض اولانك کسکنلکی و ضرری از اولمغین سائر توابل ایله و پشمش طعام
ایله ینور توابل هضم طعام ایچون اولان اشی اوتلره دیرلر بو نباتك کوکنده صمغ
کبی قویو نسنه چیقار اول نسنه صمغیدر اول صمغه حلتیث درلر و کوکنه
محروث درلر طبیعت بو نباتك جمیعا اجزاسی درجهٔ ثانیه ده حار و یابسدر
اما صمغنك سائر اجزاسندن حرارتی و کسکنلکی زیاده در کوکی قوردو
دپچیدر قاوو غیرضرری وار در ضرربن قاپوز تخمی اصلاح ایدر اکر
قیروطی ایله قرشدیروب خنازیر و خراجه اوزرینه اورسه لر نفع ایدر قیروطی
بالموی و یاغ و صمغ ایله اولور بر مرهمدر خنازیر اکثریا بیونده چقار بربری
اوزرینه بنکشمش چبانلردر و خراج ایریکلو بیوك و اشی شیش و چباندر
اکر کوزالتنده قاندن حاصل اولان قرمزیلغه زیت یاغیله اندن یاقی ایتسه لر کیدره
اکر کوك سوسن یاغیله و یا قنا یاغیله و یا ایکی سیله اولان قیروطی ایله
و قصنی اغاجی کوکیله عرق النسا اوزرینه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه اکر سرکه
و نارقابو غیله پشوروب اوترافده اولان بواسیر چبانلرینه یاقی ایتسه لر کیدره
و بو کوکده باد زهریه یعنی زهرلری دفع ایتمك واردر اکر طوز و سرکه و
قاتیلقلر ایله بیسه لر هضم ایتدوره و ککیره و اشتها ویره کندوسی عسر الهضمدر
یعنی هضم اولماسی کوجدر دیمه یوب طشره دن استعمال ایتمه سی انفعدر و
امین دکدر اکر شراب ایله بر مثقال ایچسه لر صوق اولان معده و جکری قزدره
و عورة قارننده اولان اوغلانی قوة ایله چیقاردر بلغمدن اولان عسر بولی
یعنی افشان ایتمکی و حیض قانی طوتلماسن کیدره در معده ده اولان یاشلوغی
قوردر چوق ایچمك لازم کلسه اوچ درهمدن زیاده ایچمیه لر نار شرابیله و ساده

سکنجبین ایله ایچه لر و سرکه ایچنده اصلا ایچوق لطافتی زیاده اولوب بر مقدار
کسکنلکی و رادسزلیغی کیدوب اصلاح اولنور اکر کوکن و بپراغین دوکوب اکلاه
علتی اوزرینه اکسه لر نفع ایله اکلاه صو بر عضوده روح حیوانی فاسد اولوب
اولماقدن و یاخود واصل اولمامقدن اول عضو اکسلوب بینکه و اکسلمکه و بوزلمغه
درلر کوکی و بپراغی غلیظ اولان خلطلری قطع ایدر ککرمسچه رایحه سی چوق
زمان اکلنمك اندن دکلدر که هاضم اولمیوب اخلاطی قطع ایتمیه بلکه اندندر که
لطافتی و حدتی سببی ایله معده نك حرمی ایچینه کیروب تاثیر ایدر و اکلنور
بو کرمکی و قاوو غی قرزدرماسی سببی ایله جماعه تحریك ایدر کاه اولور که کوکندن
کامخ ایدرلر کستوندن کی باغ صارماشیغی در اندن ایتدکلری کبی پس بویله کامخ
ایتمك زیاده اشی اولور رطوبتی چوق اولان معده یه موافقدر و شول کیمسه یه
یرادکه معده سی صوقلوغندن طعام هضمندن تخلفی اوله یعنی کاه تیز و کاه کیج
و کاه کوج هضم اوله زیاده حرارت ویرور و صو ساد را اوزرینه بر مقدار مایه خوش
نارصو رمق کرك انجدان بغرسقلره ضرر ایدر ضمع عربی اصلاح ایدر انجداندن
اولان کامخ زیاده کسکندر خلطلری کسوب طوغرادر و معده ده اولان صوقلوغی
کیدرر و اشتها و کتمش اولسه کتورر اما سودا پیدا ایدر خلطلری بیقار
سکنجبین اصلاح ایدر کامخ صو اکشیلرله اولان پرورده لره و ترشیلره درلر
قوتلوجه اوت و حرمتلیجه اوت و صاریلوق اوتی لسان یونانیده ایماز نوطالی
درلر معناسی عشبه محترمه مقدسه دیمکدر یعنی پاك و حرمتلو نبات دیمکدر
بو بر نباتدر که بوغملو بدا قلری اولور بر زراع و دخی زیاده اوزون اولور بدا قلری
بربرینه یقین بتوب ارالری بوجاق اولور یپراغی بربرندن ایراق بتر یلید یپراغنك
کوجوکنه بکزر اما بو اینجه دکدر و کیچه کدر اطرافی کرتلمشدر لذتی طتلو لغه و خوش
لو لغه مائلدر کوکی اینجه در و اوزوندر طبیعی معتدلدر قوروب چیدر اکر کوکندن
و یپراغندن شراب ایله ایکی مثقال مقداری ایچسه لر و یاخود یاقی ایتسه لر
زهرلو جانورلر اصردوغنه نفع ایدر مجربدر اکر یپراغندن ایکی مثقال طتوز
قیراط کونلك ایله و اسکی شراب ایله دورت کوزبری برابر ایچنه ایچسه لر برقان
کصادو لقد دکیده ره مجربدر اکر یپراغیله یاقی ایتسه لر اسکی اولان شیشلری
ساکن ایلیه و یاره لری و چبانلری پاك ایلیه اکر شراب ایله پشوروب پشمیشی
ایله غرغره ایتسه لر دل اوزرینده اولان چبانجقلر برامازلغین کیدره و اغز
ایچنده اولان چبانلر زیاده اولوب طاغلماسن منع ایده روم و افرنج و غرب جانبنده

اولان خلق دنجم ایدرلرکه اکر بیوب ایچن کیمسنه لر اوتوردوغی یری بو نباتی
اصلایوب صوایله صولاسه عشرتلرینی خوش ایدوب شنلکلرینی زیاده ایلیه
وخوبلرینی ایوایده وبو نباتك یردن طرفنا اولان بوغمی حمّی یومی اولان کیمسنیه
ایچورسلر کیدرر حمّاء اول سنمادرکه برکون ویاخود اوچ کون اوچ کوندن
زیاده اوزاتمایوب ترك ایلیه کذلك ایکنجی بوغمی حمّاء نائبه سی اولانه واوچنجی
بوغمی حمّاء غبّی اولانه ودوردنجی بوغمی حمّاء ربعی اولانه ایچورسلر ایوایده
واکر بر کیمسنه بو نباتی بدننه اصاقوسه لر بدننده اولان کیرلری کیدرر
دخی قوسنی خوش ایلیه صاحبی دائما پاك وحرمتلو اوله صو دنجم ایدرلر
حمّاء نائبه اولدرکه هر کون طوتوب مداومت ایلیه بو حمّایه دائره ومواطبه
دخی درلر اکثر سببی بلغمدر حمّاء غبّ اولدرکه طمرلردن طشره ده اولان اعضاده
عفونت اولماغله صفرا غالب اولماق ایله اولور حرارتی ودترمه سی زیاده
اولور حمّاء ربع اولدرکه اکثر یا نوبتی دوردنجی کونده اوله سببی سودادر
قاولی یا دیق تخمی و بغه بیپراغی تخمی عربیده بزرقطونا درلر یونانیده
بشلیوس درلر حرف باده بزرقطونا اسمیله بیان اولندی
قاون وقارپوز عربیده بطیخ درلر ایکیسنه دخی شاملدر اما بو مقامده مراد
قاوندر فارسیده خربزه درلر قارپوز اندن غلطدر تعریب ایدوب خربزه
درلر حکیم جالینوس قثاء نضیج دیو تعریف ایدر یعنی خیارك اولمیشی دیمکدر
دیسقوریدوس قاقس جو شمیه ایدرمش بطیخك حاصل اولدیغی یرلرینه
کوره شکللری ورنکلری وادلری کونه کونه در طبیعت اما طبیعتلری بربرینه
یقیندر جمله سنك طبیعتلری رطبدر اما شولکه اکشی اولا جمله سندن
انوك برودتی زیاده در اندن صکره طاتسز بعده طتلوراق بعده تمام طتلو
اولاندر ازاجق وتیز کیدر بر مقدار حرارتی دخی واردر خصوصا بخارا وسمرقند
ناحیه لرنده حاصل اولان زیاده غدا ویرور بطیخ هرنه دکلو طتلو اولورسه
اکا کوره جوهری یعنی جرمی لطافتلی وخفیف اولور ونه دکلو دادسز اولورسه
اکا کوره جرمی غلیظ اولور بطیخده ظاهر اکورنمز تقطیع یعنی خلطلری طوغراماق
واردر جلا ایتمه سی ظاهردر مشهوردر بودرکه طبیعتی درجه اولیده بارد و
درجه ثانیه ده رطبدر بولی ادرار ایدر اوستن انوکله ویاخود دوکلمش
تخمیله اووسه لر صافی وپاك ایلیه وتخمی جرمی قوتی اولدقچه جلا ایتمه سی
زیاده اولور تخمی وکوکی سائر اجزاسندن جلا ایتمه سی زیاده در اکر کوزده

اکر کوزده اولان شیشلره بونك تخمیله باقلا اونی ایتسه لر اغریسینی ساکن ایلیه اکر قابوغن
اوغلانجقلرك باشلرنده یومشاق اولان براوزرینه قوسه لر دماغلرنده اولان شیشلکه
نفع ایلیه اکر چرمنك خامنلز بر مقداران الپنْ اوزرینه قوسه لر کوزلره فضول یعنی
استیسه یرامازخلطلر اقماسن منع ایلیه اکر تخمن واتن ارپه ویاخود بقله ویا بغدای
اونی ایله قریشدروب کونشده قورتسه لر جلا ایتمه لری زیاده اولا اکر قوروتمش کوکندن
بر مثقال مقداری انی رومالی یعنی یغمور صوی وعسل ایله اولان شراب ایله ایچسه لر
قوصماغی تحریك ایلیه اکر بر کیمسنه بعد الطعام ضررسز قوصماق استرسه کوکندن
التی قیراط مقداری استعمال ایتسون اکر کوکن اونایدی عسل ایله طتلو ایوزه
دیدکلری نه بافی ایتسه لر ایوایده قاوونك معده دن اینمه سی قباقدن وهلیون دیدکلری
بر کونه خیاردنجه اکا شلنق داخی درلر اسهددر یعنی بونلردن تیز اینر شلنق
دیدکلری خیار زیاده ادرار ایدچیدر بوکرکده وقاوقده اولان طاشلری وفالاو
وتخمی جوق استعمال اولنسه بهقی ولکن کیدرر شام شریفده مشهور
اولان بیوك وایچروسی بر دنك ایله نقشلو اولان بطیخك قابوغی زیاده ادرار
ایدچیدر اکر قورومشندن بر درهمدن ایکی درهمه وارنجه مقداری استعمال
ایتسه لر قاوقده وبوکرکده اولان طاشی چیقاره وزیاده ادرار ایلیه وبو بطیخك
ایچی سائر بطیخلردن معده یه اغرلیغی ازدر بطیخ یمك بدنده یرامازخلطلر پیدا
ایدر اکر تیز هضم اولمازسه زیاده اغرلیق وهیضه پیدا ایلیدر هیضه معده یه
بر وجهله فساد عارض اولماغله معده ایچنده وبدنده اولوب هضم اولمیوب فاسد
اولان خلطلری قوصماغیله واسهال ایله براوغردن دفع ایچون اولان قوصماغه و
اسهاله درلر بطیخ قوصماغی تحریك ایدر انیچوندرکه یالکز ییمیوب بلکه ایکی طعام
اراسنده ییه لر زیرا معده ده نمقوله یرامازخلط بولورسه فی الحال اکا دونر
پس عیلر الا یمك اوزرینه ومعده نك اشغه سنده طوردمایوب قادوغی
میلی اولماغله اوزرینه طعام ییه لرکه انشا غدایندیروب قاره ومعده اغزینه کلمه سنی
منع ایلیه چکرده کی خصوصا چیننمش اولپچاق معده دن زیاده کچ اینر چکرده
کنك ایچی اسید دجلا ایدچیدر سده لری اچار ادرار بولی ایدر برصنفی کوجك
کوجك بطیخ دخی واردرکه رنکی قیرزیله مائل نقشلودر الك بیوکی نارقدر اولور
لذتی طتلودر معده دن تیز اینر کوکلی بولاندرور بطیخك یعنی قاوونك ایوسی اولدرکه
رایحه سی زیاده اولوب رنکی قرمزی وزیاده طتلو اولوب چکردکی ایری وصولولغی ازاوله
طتلو اولانك غیری خلط دوغمه سی تیزدر اولی بودرکه اغرلغن دوندوکن دوبیچك

اکر هنوز معده ده ایسه فی الحال قوصمانغله چیقاره لر اکر معده دن بغرسقلره
اینمش اولورسه بغرسقلردن اخراج ایدر نسنه لر ایله چیقاره لر اکر تخمین دوکوز
صولچنده ازوب ایچسلر استیدن اولان اوکسوروکه نفع ایلیه و استی شیشلردن
اولان کوکس اغریلرینه نفع ایلیه و نفس المانغی قولای ایدر و باغرسق و بوغاز ایریلکن
یومشادر اکر صوقده صو ایله ایچسلر صوسزلیغی کسوب استی و کسکن و یانمش
اولان صفراوی خلطلردن اولان ستمالره نفع ایدر و چکرده اولان سده لری
اچار و سیدوك یوللرین پاك ایدر و یاقماسز کیدرر و چکرده استی شیشلر ایچون
اولان دوالره کیرور مثلا مصطکی و سنبل کبی بونلر ایله و لیجاق انلرك یاوزلغن
اکسلدوب شیشلری ایندرمکه معین اولور و تیز چیقاردجلاسی سببی ایله
بر مقدار طبیعتی تلیین ایدر یومشادر قاوقده و بوکرکده اولان طاشلری
چیقارمق ایچون اولان دوالره قاتسلر دوالرك یاوزلغن کیدرر و طاشلری
سندرر
چیقارمق ایچون استعمال ایتدکلری طاشلر و چیقاریلاجق طاشلر فراحمه
سیدوك یوللریزده و آلت بولدن حاصل اولان یانغینی و ایریلکی ساکن ایدر
اکر قابوغن دوکوب قابلری یوتسر اوجلا ویره و الایه سنده سمز اتدن
اولان چرکین رایحه کیدرر و قوری کچیکی پاك ایدر اکر قابوغندن سرکه لو
قالیه لرینه قاتسلر شوروا سی تخقیق لنمه سنی تیز ایدر و التی مهر ایتمکه معاونت
ایدر و معده دن تیز اینمکه یاردم ایدر خصوصا اکر دوکوب قاتسلر فعلی زیاده
اوله قاوون رایحه سی دماغی صوودرر و نفسی قوی ایدر و قوتی اویاندیرر
قاوون فی الحال صفرا ایدر و نوبت طمرلره تیز کیر بجا اولماغین اکثریا یمه دن حماء
غب و حماء محرقه حاصل اولور حماء غب صفراوی خلط زیاده اولوب طمرلر طشره
سنده عفونت یعنی یرامازلق و بخار ایتمکله اولان ستمایه دیرلر نته کیم
حماء محرقه صفراوی خلط زیاده اولوب عفونتی طمرلرك ایچن یرامازلق ایتمکدن
اولان ستمایه دیرلر بو کلام دخی دیرلر زیرا بدنلن ایرلماز ابن ماسویه نام
طبیب قاوون بیان کیمسنه تدبیرینده دیمشکه اوزرینه شراب و بر مقدار
کونلك و بعضی جوارش یمه لر دیو ذکر ایلشدر رازی نام طبیب ابن ماسویه بو تدبیرده
خطا ایلشدر دیمش صاحب کتاب ایدر شك یوقدر که ابن ماسویه بو تدبیری اطلاق
اوزره یعنی هر قاوونه بویله ایده دیمك خطادر و بو تدبیر هر قاوونده دیمك
دخی خطادر زیاده سیله زیرا اکثر قاووندن اکشی و اولمامش و چیك اولاندن
یسه ابن ماسویه دیدکلریز استعمال ایلسه معده دن تیز ایندورب صفرا

اولماغله و یاخود اغرلق ویرمکن و صوو قماغن قومازامّا قاوونده طتلو و اولی
یامش اولانك یمسه اولی بودرکه تدارکی بویله ایده که اوزرینه بر مقدار
سکنجبین سکری و یا عسللی یالاین و حیلی زمان یاب یاب یوریه یاتدقده
اویوماییا لاصاغ یانی اوزره اویویایی تاثیر ایتمه سی ولا اکر ایتمه سی اکلنورسه
اوزرینه سرکه لو قورو قلومیك یینه و اکشی نارندن صوریج بر مقدار [illegible]
دخی یینه قاوون یمه نك پك یرامازدماغی اولدر که زیاده اغیر ایکن و یا زیاده
ریاضت ایتمشکن یینوب دخی اوزرینه ذکر اولنان نسنه لردن استعمال ایتمیه لر
بویله ایکن اوزرینه اکر اویویلجق اولورسه ستما طوتمق مقرردر الا مکر بیان
کیمسنه نك مزاجی غایت ایله صوق اوله اولی بودرکه قاوونی پینر و سود و خیرسز
ایتمك ایله یمیه لر زیرا بوکرکلره تیز و اوروب بوکرکلری اینجیدر غایت ایله استی مزاجلو
اولان کیمسنه قاوون اوزرینه بر یودم سرکه یو دارسه جائزدر شلتوق دیدکلری
اکشی قاوون ماده سنه ستمالولره غایت ایله استی مزاجلولره ایودر بو مقوله اکشی
قاوون اوزرینه اکشیلر یمیه لر بر مقدار نبات جلابن ایچسلر جائزدر و شول
کوجك قاوونکه اکا هلیون دیرلر و شام شریفده دستنبویه دیرلر و مصرده لفاح
دیرلر زیرا رایحه سی و یخوکتورر بو مقوله قاوون یرامازدکلدر بلکه جمله سندن
ایودر زیرا معده دن تیز اینر قارنی یوریدر و رایحه سی صووقدر دماغ یانغینین ساکن
ایدر و یا اویخوده اولان کیمسنه نك نفسین یقین قوسلر حضور اوزره بردوزیه
اویوده امّا بطیخ رومیکه اکا بطیخ هندی و سندی و دلاع و ذبلن دخی دیرلر
بو جمله اسامی قاربوز دیدکلری نکدر قاربوزك یاش ایتمه سی و سویندیرمه سی
زیاده در خام بلغم پیدا ایلیدر غب و محرقه ستمالری اولانلره نافعدر اکر بر کیمسنه نك
معده سنده و جکرنده صفرا متولد اولوب صفراء دفع ایتمك استرسه قاربوز
یسون خصوصا خلط صفرانك کیفیتی یعنی یرامازو متعفن اولوب مقداری از
اولا اول کیمسنك بدنی بوسبب ایله زیاده اریقلامش اولورسه مزاجنی تبدیل
ایچون اکشیلر و کسکن نسنه لر و قابض نسنه لر ویرمکدن ایسه قاربوز ایله تبدیل
اولیدن اولحقدر خیار دخی بو بابده قریبدر زیرا اول داخی زیاده بارددر لکن
ادراری زیاده اولماغله قاربوز ویردوکی مقدار فائده ویرمز و خیار یرامازدر
خلطی تیز دونر قباق دخی بویله در

واو و دك
قاز عربیده بط درلر صو قوشیدر قازك اصلی هند جانبلرنده صین دیدکلری
ولایتدندر اول ولایتده دره لرده و صحرالرده تاوق کبی کزر جوق قدر قازلر یوسی

اولدیکه اوفاق تویلری دوکوب ایری تویلری یتمش اولیه اماذکی یاورلیسی دیرکه
هنوز یمرطه دن چیقدوغی تویله اوله قاز اتندن چوق غذا حاصل اولور
اما یاشلوغی چوقدر غلیظدر طبیعتی درجهٔ اولیٰ اخرنده حارّ و درجهٔ ثانیه ده
رطبدر رطوبت فضلیه سی واردر یعنی دکمه ده هضم اولمیوب قالور صحیح بودرکه
رطوبتی درجهٔ اولیٰ ده هضمی کیجدر ثقیلدر موافقدکلدر معده یه ضرر ویرور
قنا تلرینک اعضاسندن قودولوغی وخفیف لوغی زیاده در دیمشلرکه قاز
اتن یمک اوازی صافی ایدر ویوزی وبدن رنکلرین کوزل ایدر وجماعی زیاده
ایدر وبدنی سمرتدر ویاللری طاغیدر وبدن درلیسنی قوی ایدر سودا ایله
قرشدرلمش اون ایله سمرتلمش اولان قازن جکرن یمکدن قوی ومحکم قان
حاصل اولور واندن حاصل اولان خلط یرامازدکلدر وهضمی معتدلدر یعنی
انی کبی کیچ دکلدر اولی بودرکه هضمنه معین اولوب حرارتی زیاده اولمیان
افاویه وکزبره ایله پیه افاویه هضم طعام ایچون اولان اجزاء حارّه یه دیرلر
اسی مزاجلو اولان کیمسنه قاز اتن یمک یرامازدر اکر یرایسه سرکه ایله پیه
قاز اتنک قوقوسی اغیردر وچرکیندر قازلرک یدکلری یمکلرینه کوره وساکن
اولدوقلری یولرینه کوره اغرلیق ورایحه سی چرکنلکی بعضیسنده چوق
وبعضیسنده از اولور قاز اتندن حاصل اولان قان تیز متعفن اولوب
بوزیلوب ستماسی اولور اصلاحی بودرکه لطافت ویرجی اجزاء حارّه ایله
پشوره لر مثلا دارچین وخولنجان وسعد وکرفس ویبان نانه سی وطورات
اوتی داخی قنالر اکر قاز اتن طوغرایوب شوروا ایدرلرسه اولا صو ایله بر
ایکی کره قاینادوب صوین بیانه دوکلر بعده تکرار صو قویوب نخود وپراسا
ودارچین ایله پشوره لر اکر کباب ایدرلر اوزرینه زیت یاغی ویا شیروغن
سوروب ایچینه طوغرانمش صوغان وبرقاچ دیش سرمساق قویوب پشوره لر
واکر سرکه لو ایدوب یمک استرلرسه اولا صو ایچنده برکره قاینادوب صوین بیانه
دوکه لر وایچینه کشنش وکرفس وسعد وبرقاچ دیش سرمساق وبرقاچ پاره
دارچین طولدوروب سرکه ایچینه وفری ایچینه قویه لر هرنه طریقله پشوردلرسه
مهرا اولنجه پشورمک اولیدر قاز نقدر بیوک اولوب رایحه سی چرکین اولورسه
اکا کوره اصلاحی زیاده ویه ایدوب یمک کرکدر وهرنقدر کوجک اولوب رایحه سی
وچرکنلکی از اولورسه انی دخی اولیدر زیاده چوق یموب نسبتله از یمک کرکدر
اولی بودرکه طوبیجه قارنی انوکله طولدرمیوب ویدکدنصکره اوزرینه اخر نسنه یمک

ایله معده مشغول قلمایه لر کرک غذادن وکرک هضم ایچون اولان اتمی اونلرک
تاشول زمانه دکین که معده دن اشغه اینه اما قازک ایچ یاغی یمشامقده و
شیشلری وقاتیلقلری تحلیل ایتمکده وساکن ایتمکده سائر ایچ یاغلردن ایودر
شول مرتبه تاثیر ایدرکه بدننک دریک یرلرنده اولان اجیلری ویانغنلری
ساکن ایدر طبیعتی اسیدر وملطفدر وقازک دماغنده برمقدار حرارت
دخی واردر لکن غلیظلغی واردر اونودا اقده اولان شیشلره طلا ایتسه لر نافعدر
قازک قاتیسی ینوب هضم اولنجاق چوق غذا اوقاتی غذا ویرودانی دخی هضم اولنجاق
چوق غذا اوقوی غذا ویرور قاتیسنک اتندن کیچ بوزیلور وعفونتدن ایراقدر
قازک دیلی یعنی بجنسی اسیدر رکسکندر زیاده جلا ویریجیدر زیاده کسکنلکندن
انسانه علاجه ایچون استعمال اولنماز بعضیلر خنازیر چبانلرینه طلا ایتمکله وباقی
ایتمکله استعمال اولنور اما یوزه جلا ویرمک ایچون ایتدکلری نسنه لره برمقدار
قودلر اصلاحه ایتدکدنصکره اما اوزدنکی عربیده اوز دیرلر اتنده رطوبت فضلیه
چوقدر یاشلوغی غلیظدر یعنی سکدرمه ده زیاده حرارت وقوّة استرانتک
نفسنده حرارتی قویدر هضم اولنماسی کیجدر معده یه اغیردر موافق دکلدر اما
بسائر صوده اولان قوشلردن اصلحدر ینوب هضم اولنجاق قوی وچوق غذا
ویرور وجماعی تحریک ایدر بارد مزاجلو اولان کیمسنه لرده منی یعنی ادلید صوین
چوق ایدر دیمه سنک طریق علاسی بودرکه اولا برمقدار اتشن قزدوره لر
بعده زیت ویا شیروغن یاغیله محکم یاغلایوب بعده ایرافلرین بیان ایدوب تمام
پشوردکدنصکره برمقدار صو ایله قرشمش شراب ایچه لر بعضلر برکره صو
ایچنده قینادوب بعده شیش اوزرینه پشورودلر ایو اولور پشوردکلرینک
هضمی دخی کیچ اولور اسی اوتلار ایله یمک کرک مثلا دارچین وخولنجان وغیری
کبی اما یمرطه سی زیت یاغیله قرشدیروب اصجاق ایکن عورة رحمی ایچنه
طملاتسه لر برقاچ کوندنصکره حیضنی یوریدر

قوم بقله سی و قوم تره سی و بیان تره سی عربیده بقلة الجرادیر یعنی بیابانلرده
بتر تره دیمکدر بقلة الرمل قوم تره سی دخی دیدلر زیرا بیابانده اسیسز قوملو
یرلرده بتر قنابری دیدکلری نباته بکزر اما بونک نباتی اندن اینجه دکدر و
بونک طعمی اکا مخالفدر وبونک صارو چیچکی واردر پنبچکر دکنه بکزر تخمی
اولور وبونک کوکی قنابری کبی یره یاتمشدکلدر بلکه یر اوزرینه دوشنور
بربری اردنجه یغمودلری اولان قیش اخرنده چوق بولنور بو نبات زرع اولنماز

کندودن بتر و بونباتی آیاد و نیسان اخرنده یرلر طبیعتی حار و یابس دور جگری
اصلاح ایدر کوکس ایچنده اولان پرده لری و معده و جگری قوی ایدر و بوردك
اوینامه سنه نفع ایدر دیش اتلرین پك ایدر و دیش دیبلرینه قوت ویرور اگر
حماء ربعه و بلغمیه مبتلا اولان کیمسنه بونباتك کوکی ایله بخور ایلسه نفع
ایلیه بونباتك خاصه سندندر اگر اویوبان کیمسنه نك یاصدوغی آلتنه
قوسه لر کوزل دوشلر کوره

قورد صوغانی و یبان صوغانی یونانیده بلبوس درلر کافارسیده زیر
کاهی بصل زیر درلر عربیده بصل ذیب درلر بر برصوغاندر که مشهور صوغان
کبی قات قات اولماز بلکه بر قات اولور داو زرنده سیاه و بوزلمش قابی واردر
یپراقی پراسه یپراغنه بکزر دیمشلردر که کیکی زیاده بیوك اولور لذتنده بر
مقدار اجیلق و قابضلیق واردر ایریلکی دخی واردر بوغازه یاپشور طبیعتی
اسیدر و کسکنلك و اغز بوزما قلغی دخی واردر یا بسلیکی درجه اولی اولنرنده
درجه سی برامازدر کسکن و قوی بو خلط پیدا ایدر اما ایسه لر و یا محکم ازوب
ذکر و اوبلوق اراسنه یاقی ایتسه لر جماعه تحریك ایلیه اچیلغی و قابضلغی
ایله جلا و برمه سی و اوکلتماسی واردر اکیجی اولان طتلو دادسز اولاندر معده
ایودر اگر دائم ییوب سکر سه لر بدنه قوت ویرور اتر مجوع الدم اما یاشلوغی
ایله قانلی شیشلره اگر یالیکوز ویا خود عسل ایله یاقی ایدوب طولاشمش اولان
سکرو و یاش قانی نسنه طوقنمادن باش الی چاتلایوب و کمیکه دخی
بر اولوب اما کمك اوفانمسا و رسه لر زیاده نفع اولا بو صوغانك بر صنفی
دخی واردر یونانیده بلبسا درلر انوك بونده کسکنلکی و حرارتی زیاده در
اگر بوندن کونور نسه رحمه اولان اوغلانی و اوغلان صوکی دیدکلری دری
زیاده قوت ایله چیقاره و بدنه باتمش اولان خرما دیکنی قوت ایله چکوب
چیقاره اگر قورد صوغاننی کم بلبوس دیر عسل ایله بدنلری کوشه مش و
استسقا لو اولان کیمسنه لروك بدنلرینه یاقی ایتسه لر بدنلرین محکم ایدوب
صقوب یرینه کتوره اگر یالکوز صوغانیله قدوز طلادوغی یره یاقی ایتسه لر
نفع ایلیه اگر اغریسی اولان معده او زرینه بوبر ایله یاقی ایتسه لر اغریسنی ساکن
ایلیه اگر اتشده کباب ایدوب قزل بوره ایله قریشدیروب باشده اولان یاش
اویوزلره و کوکلره سوسه لر پاك ایلیه اگر صوغانی و صویزیم طه صادو
سیله قریشدوروب کوز النره قاندن اولان قزللق و سیاهلق او زرینه

سوز سه لر کیدر و سکلری دخی کیدر اگر سکنجبین ایله قریشدیروب بثور
لبنیه یعنی ایچی سود کبی قویو و بیاض صوکی اولان چبانلره اورسه لر
ایو ایده اگر قاووت ایله قریشدیروب یارلمش اولان طرناقلره و سکللره اوتلره
اورسه لر نفع ایده اگر اتشی کول ایچنده پیشوروب مصرده صیر دیدکلری
او وفاق بالقلرین باشلرین یاقوب انوکله قریشدیروب اکلت اوزرنده اولان
چبانلره اورسه لر زیاده نفع ایده اگکده اولان چبانلردن صقال بیتمزلر اول
صفرادن حاصل اولور او وفاق یاش چبانلردر که بربری او زرینه بنکشوب
طورر یونانیده انلره سوقادرلر اکاخانوق الکمزکه قپلانا و تیدرانوکله قریشدروب
اوکلمش چبانده صکره قالان سیاه نشانلره و یوزده اولان لکه لره کوسترسه
سورسه لر جمله سن کیدره اگر صو ایله حشلایوب نسر که ایله پیسلری سیرکو
اَت کوسلمه سنه نفع ایلیه اگر دوکوب نسرکه ایله قریشدیروب کوزك بورتدن
یکا اولان قوتیرو غنده اولان چبانلره که اکاغرب درلر یاقی ایتسه لر زیاده نفع
ایلیه اگر بو صوغانی نسرکه لسه لر لذتی خوش اولوب هضم طعامه یاردم ایده
و اشتهاء طعامی کتوره مزاجلری قرطوب یعنی یاشلوغی زیاده اولان و اتبی
اولان کیمسنه لر جماعی تحریك ایلیه اما یالکوز یمك بغرسق اغریسنی
پیدا ایدوب سکرلره ضرر ایدر هند باوصعترسودی بر مقدار عسل ایله
ایچمك اصلاح ایدر شیشرمه سنی بر مقدار انیسون کیدرر

قدرة حلواسی عربیده ترنجبین درلر فارسیده زمعرتبد و عسل الندی
یعنی کوکدن یاغان چه بالی دیمکدر ذیرا نفسنده ترنجبین شجر جاج که عاقول
و قتاد دخی درلر ترکیده دوه دیکنی دیرلر انوك او زرینه یاغارچه درا ایچون
بو یله نام ویرمشلر ایوسی اولدر که بیاض و تازه اولوب قاریشقلردن پاك
اولوب یپراغی زاوله و خرسان و ماوراء النهردن کتوریلمش اوله طبیعتی معتدلدر
اشکار اجلادن خالی دکلدر طبیعتی یومشادیجیدر کسکن سینه الرمنافعه دور
کوکسی یاش ایلیجیدر اسی مزاجلولره نفع ایدر اما معده دن کیچ ایرر ایچون
درکه اگر اجاص ادیکی صوییله و عناب صوییله ازوب استعمال ایتسه لر اصلاح
اولنور شکردن زیاده جلا ویرور رطلا قبض ایدر تمر هندی صویی اصلاح
ایدر صفرا و اسهال ایدر اوکسوروکه نافعدر صوسزلیغی ساکن ایدر اگر
هر کون ایچ ایکن سود ایله ایچسه لر جماعی تحریك ایلیه اون ایکی درهم مقداریدن
نصف رطل صو صغری سودی ایچنده که سود اتمی اولا اما جماع تحریکی هر کسه

دكلدر بلكه اشتى فراجلو وزه صوق وبو اشتى فراجلو وفراجلرى تزدى اولادن
كيمسنه‌لرده تحريك ايدر صافى قدرة حلواسندن اونى ايكى درهمندن ربع رطله
واريجه غذادن استعمال ايتمك جائزدر قدرة حلواسى بولنماسه ترقرى شكر
وياطبرزد شكرى وياايكيسى معا بدلنه ايده‌رر ديمشلر
قوش اتمكى و قرجه حسن اوتى فارسيده تودرى يونانجه اروسيمين عربجه
خبكه نه دلر قدس شريف واطرافنده ارشحان ديمكله معروفدر واوك جانبنده
جوق بولينور خراب يرلرده وبستانلرده اكمين كنارلردن واكثكله بتر بيراغى
بيان چرچيرى بيراغنه بكزر بدانلرى ايچنده بدانلرى اوجنده صارو چچكى
اولور چچكى نضكره برى تخمى طغارجقلرينه بكزر بو بيوزكبى طغارجيقلرى اولور
ايچنده كنكر تخمنه بكزر اوفاق تخمى اولور دبيلى ايچيدر طبيعتى درجهٔ ثانيه‌ده حار
ويابسدر ياقيجيدر يمك ايله استعمال مرادا اولنسه اولى بودركه صوايچنده
اصلادوب بعده قيناده‌لر وياخود بربز ايچينه قويوب بز ايله خمير ايچينه قويوب
پشوره‌لر بو ايله اوليجاق كسندن غليظ وقويو خلطلر توكرمكدن نفع ايليه و
دخى خايلرنه وممه‌لرده وقولاقلرده دلرنده اولان قاتى شيشلره نفع ايليه
وقتالى اولان ادويه ضررن دفع ايدر يالكوزندن اوج مثقال مقدارن وغيرى
نسنه‌لر ايله بريجق مثقالن ايچسه‌لر دفع ايليه اكر دوكوب صو ايله قريشدروب
ياقى ايتسه‌لر طشره چيقمايوب كيزلو اولان سرطانكه سوداءدن اولانچبانده
اكا نفع ايليه وصوقلرى كيده‌رم وفراجلرى صوق اولان كيمسنه‌لرده جماعى تحريك
ايليه واشتهاء دخى تحريك ايليه وارقه قوى ايدر وارقه كمكلرنده مرداريلكلرده
اولان صوقلرى كيدرم وصوق اولان معدهٔ قوى ايدب هضم ايتمكه يار دم ايدر
قوش اتمكى بولنماسه مغرطينيادن نصفى بعضلر ديمشلر مثلى مقدار ايدلر ايدر
عرطينيا بخور مريم ديدكلرى دوانك برصنفيدر منهاج نام كتاب صاحبى
تودرى يونانلو بردوا ذكر ايلدى اما نباتمى ودخى غيرميدر ماهيتن ذكر ايتمدى
اماذكر ايتديكى بودواقانلو ايجسه‌لر تشنج يعنى سكرلر بوزلمك عارض اولو
وايچن كيمسنه‌نك يوزى وطودا قلرى كوكلرى قالور علاجى بودركه سود ويا
ماء عسل ايچوروب قوصدوره‌لر واندن ايچينه اوتوره‌لر صاحب كتاب ايدر
بومقوله دوا معلوم دكلدر
قادعربيده ثلج دلر وجليدى دخى دلر ايكيسى دخى برمعنايه‌دركذلك قرح كه
نعرهيا ولنمشدر كوكدن اون كبى اينوب بربرى اوزرينه يغيلوب جسم قوى

اولان نسنه‌نك اسميدر وفندق كبى وياالكوزا اولوب كوكدن اينن دانه‌يه برد
دلركه تركيبده طولودلر جمله‌سنه ثلج وجليد اطلاق ايدرلر اماشوكه طوكمش
اوله اكا جمد دلر واكادخى ثلج دلر صودن طوكمش اولانك طبيعتى صوينك
مزاجنه تابعدر يعنى ايو وپاك صودن اولورسه بوزى دخى ايو اولور عكسى اولورسه
عكسى اولور اماطوكماغله برمقدار غلظت وقورولق وصوقلق زياده اولور جمله‌سى
قوجه‌لره وفراجلرى صوق اولانلره ومعده‌لرى صوق وجكرلرى ضعيف اولان
كيمسنه‌لره ضرردر داسيدن اولان ديش اغريسنه نافعدر ساكن ايدر قار وبوز
سكرلره ضرردر زيرا كسكن بخارى طوتوب تحليل ايتمه‌دن منع ايدر كاه اولوركه
صوساددر زيرا حرارتى جمع ايدروب تحريك ايدر قار وبوز صوينى ايچمك بوغازده
ياپشان سلوكى ايندورر معده‌سنده صوغلجان اولان كيمسنه طولودن ايچوب
ويا يودوب صوغلجانه ايرشسه قتل ايليه مخاطره‌در وهضمى قوى ايدر زيرا
حرارتى جمع ايدوب معدهٔ قبض ايدر اما اوكسوروكى تحريك ايدر وپيدا ايدر وقار
ايله صوولمش صوقارلكندوسندن اولدكه اكر ايچينه قومايوب طشره‌دن صوو
وتلمش اولورسه اولدكه اكر بركيمسه‌يه قارضر ايتمش اولسه ايكيده بردن حمامه
كيروب سوسن ونرجس ياغلريله ياغلانسن واسكى اولان خرما شرابن ايچه اولى
بودركه قادلوصو ويازياده صوق صوايچن كيمسنه ايجدكدن ازاچه كچضررندن
امين اولوب بالكليه معده‌سنك حرارتن سويندرميه
قلجوا وكى عربيده ثمام دلر اوتلوق اراسنده بتر بغداى نباتنه بكزر
اما بغدايدن بونك قاميشى اينجه دكلدر بيراغى كچكدر وقصاراقدر وقاميشى
بوغملودكلدر وايچى بوش دكلدر طارونك اولدوغى كبى وفاق بشاقلرى اولور
لذتى طتلودر تازه ايكن كوزشيشلرينه ياقى ايتسه‌لر نفع ايليه وكوزه مواد
دوكلمه‌سن منع ايليه اكر ياقوب سودرمه ايتسه‌لر اعلا سودرمه ايتسه‌لر
اعلا سودرمه اولوب كوز قپاقلرينك كنارلرين قوى ايليه
قينامش شيره جمهورى دلر اوزوم شيره‌سن نصفى كيدنجه قيناتوب
قلاننه دلر طبيعتى حار ويابسدر پشورر وتحليل ايدر غليظدر قويوقاخلطل
ايدر كوكس پرده‌لرنده اولان صوقلوغه نافعدر جماعه يار دم ايدر واشتها
ويرور غذا ويرمسى واردر غليظلغى واردر ليكن معده‌ئ اكلنميوب تيز ايزايچه نه
لازمدركه ارتوجاق صوقاتوب ايچه‌لر
تندرحيامى فارسيده جندباد ستر دلر دريا ده وهم قرده اولور كلب شكلنده

وكلبدن كوجورك سياهه وقيزله مائل وقاليك ويلدرار قيللو برحيوانك خايه
سيدر هند لساننده خادوع دبرلر مزاجي اسپجاقدر دريسي يعني كودكي فوجه لرم
وصوق مزاجلولره ومفلوج اولان كيمسنه لره نافعدر اول حيواني ولايوب خايه سن
چيقاروب الودلر وكندوني كروصوب قويو ويرور لرخايه سي يرلري كيروا وكيلو
وصوده يوزر فوت اولماز طبيعتي درجه ثالثده حار ويابسدر صوق طبيعتلو
وزهرلو جانورلر اصردوغنه نافعدر قوقلاسلر اقسه در اكر بيالي يا ربوز ايله
نصف درهم مقداري ايچسهلر حيض قاني يوريده وقارنده اولان اوغلاني و
اوغلان يتاغني ديدكلري درلكي قوة ايله چيقاره كاه اولور قارني شيشمك ايچون
وبغرسقلر اغريسي ايچون واسكيدن اولان ايخقربي ايچون وصوق وقتل ايدنجي
اولان دوالر ايچون سركه ايله ايچوب دفع ايدر يونان لساننجه اكنسباد دلر اكر
كل ياغي وشراب سركه سي ايله قرشديروب ليثرغس ويا مسبوب اولان كيمسنه نك
باشنه سوريسه لر ويا قوقلاتسه لر ويا توتسو ايدسه لر نفع ايدر اويانديره
ليثرغس چوق مانغده دوغ بولنرنده قوقمش بلغم اولماغله اونوتساقلغه دبرلر
مسبوب اول كيمسنه دركه ايچو داولوب اويودكي اولا اكر ايچسه لر ويا سورسه
رعشيه يعني ديترمكه ويونانيده اصفيمونتر ديدكلري تشنجه كنكرزدر نفع
ايدوب موافق اوله كزاز سكزلر ويا سائر اعضا صوقدن ويا غيري سبب ايله
قوديدوب بوشماغه دبرلر قوندوزخياسي جميعا سكزلر اغريلرينه نفع ايدر
كيدررد بعضلر برمقدار قوندزخياسنه چاوشير وصمغ قتوب وقان ايله يوغوروب
وخايه ايچينه قيوب قورودر صافي قوندوزخيا سيدر ديو حيله ايدرلر صحيحي
شول وجهله كه بيلونركه يمرطه لري بتشك اولوب وقابي نيز اوفاقلنوسه صحيح
دروالادكلدر بعضلر جادراوشاغي وصمغ ايله قرشديروب حيله ايدرلر
قوندوزخياسي اسيديجي وتلطيف ايديجي دوالرك اصلحيدر بعضيلر ديمشلر
بوحيوانك خايه سي بركرم الندقدنصكره بكرا اوجي راست كلوب خايه سن
الموقرار ايلدكده حيوان كندوسي اياقلرين ايروب الندوغن كوسترر اما
كلامك اصلي يوقدر رطوبتدن اولان ايخقر يعني كيدررد اكر بر كيمسنه رطوبت
غلبه ايدوب قورتماسي مراد اولسه قوندزخياسي بوبابده ايكيسنه دخي نافعدر
غيري بنسنه اكا برابر اولماز اما ستما الوديدني اسي اولان كيمسنه يه ويرر
ميه لر قورتماسي وبدني اسي ايلمه ده عسل ايله اق بوبر قائم مقامي اولور
ايچكله نه وجهله نفع ايدرسه كذلك قويو ايدوب سورتنسه لر ويا ياقوب

دوقي اوزره طورسه لر نفع ايليه استماعن وقورقماغه محتاج اولانلر دماغه
واويخه دوتوتن بوروندن ايچرو قوماق زياده نافعدر اما اونوتساقليق
واوزون اوزاق اويوماق وايچودلق مرضلرينه كه ستماسي دخي اوله كل ياغي
ايله قرشديروب باشه وبوروننه سوردلر اكر عورة نخود مقداري ايچسه لر
رحمنك اغريلرينه كتوردوب طشره طوماله سن كيدرر اكر زيت ايله قرشدروب
اسي ايكن غليظ يللردن وصوقدن اغريسي اولان باشه سورسه لر اغريسي
كيدرر اكر ايچخه دوكوب سورمه كبي كوزه چكسه لر كوزده اولان قرانكولغي
كيدروب جلا ويرر اكر نقرس اولان كيمسنه قندوز دريسي اوزرينه باصوب
طورسه نافع اوله كذلك دريسندن چوراب ايدوب اياغنه كيسه زياده نافع
اوله اكر عورة بر يوك پاره سينه قيوب كوتورنسه رحمنده اولان صوقلوغي
ويللري كيدرر اكر عقرب صوقدوغي يره سورسلر نفع ايليه ايچروده اولان
اعصاده كي سنجه لري جميعا اچار اكر سنبل هندي يا غيله اذوب اصلايوب مرجمك
مقداري قولاق ايچينه طملاتسه لر قولاقده اولان يللري طاغيده بوبابده
بوندن انفع نسنه يوقدر ضربتي ويرماز ماشا ريمكدن اولان ولار بوغاز
اغريسنه ترياقدر اكر بعضي ياغلر ايله مصروع اولان كيمسنه سورسه لر
نفع ايليه اكر بودونره ليكلرينك ايچروسنه سورسه لر ام الصبيان ديدكلري
صرعه نفع ايليه خلطلري معده دن وغيري يردن ايمكي قولايلر مزاجلري
صوق اولانلرك بيوك دوالرندندر بلغمي كيدررد هر قنده اولورسه بغرسق
لرحاصل اولان غليظ بخارلري طشره چيقارد ايچكله وسورنكله وحقنه
ايدنمكله يلدن وبلغمدن اولان صوق قولنجه نفع ايدر صوقدن اولان يورك
اوينامسنه نفع ايدر اولي بودركه يالكوز استعمال اولنورسه ربع درهم
دن زياده استعمال ايتميه لر شول قندوزخياسيكه اسكي ولمش اوله ويا
قرارمش اوله يراماز در هلاك ايديجيدر اول مقوله دن بر درهم مقداري
يسه لر بركوندنصكره هلاك ايليه اكر عورة سياه اولانندن بر قيراط
مقداري ايچسه رحمي قاتيلغنه وحيضي طوتلماسنه وسائر رحمده اولان
اغريلره نفع ايليه ايوسندن دخي بر بچق مثقال يسه هلاك ايليه مزندن
تاسه واغز قورقماق وديل قباردمق وكوكس اطرافنده اغريلر ونفس
طارلق وبوغاز اغريسي كاه اولوركه قان چيقاجق يرلردن قان اقمق
وبرسام مرضنده اولان تاسه لر وعقل قرشمالري وسائر بنسنه لر

عارض اولور علاجی طوراق وقتی وییان نانه سی وسپستان وعسل ایله قیئ
دنصکره اغاجه قاوونك اکشی سنی ویرهلر انولر تریاقیدر واکشی یمشلر دبلرندن
دخی ویا سرکه دخی ویرهلر اشك سودی دخی نافعدر قندرخیاسی بولنماسه
مسکدن وزنی مقدار بعضلر دیمشلر وزنجه بوبر ونصف وزنی اکر بدلیدر
بعضیلر دیمشلر مثلی اکیر ونصف وزنی بوبر بعضلر ایکیسی مثلی اکیردر اما
جکر وبند لر اغریلرینه نصف وزنی سیاه بوبر ونصف وزنی اکیردر دیمشلر
قویو خلطلری اذیدوب تحلیل ایتمك ایچون فلفل ودارفلفل وزرنباددن
هر بیرندن ثلث وزنی بدلیدر

قولایلق اغاجی تخمی   ییان کجی بوینوزی   طوکوزکجی بوینوزی   یودکلردانه سی
عربیده حب الکلی درلر مقدما انفا ماهیتی یعنی نه ایدوکی وقوتی ذکر اولنوب
بیان اولنان قولایلق اغاجی کی یونانیده اناغورس نام نباتك دانه لریدر
زیرا بوبرك شکلنده در بربری نه قاریشق رنکلری واردر طبیعتی درجهٔ ثالثده
اخرنده حار ودرجهٔ ثانیده یابسدر اکر اسی صو ایله بردرهم مقداری ایچسه لر
بلغمی زیاده قوصدورر اکر غلو قادیدکلری شراب ایله برمثقال مقداری ایچسه لر
ربو مرضنه نفع ایلیه واوغلان صوکی دیدکلری درنی چیقاره غلوقاشیره
ویاغمدن اولور شربتدر وحیض قانن یوریدور وانافرهندن اوغلانی ایندورور
صوقدن اولان باش اغریسنه نصف مثقال مقداری ایچوردلر بعضلر دیمشلر
خاصه لرندندرکه عورت همان بوبیونه اصوب کتورسه اوغلانی دوشورر
سرخوش ایدر طوکدر بوغازاغریسن ایدر اکر جوق استعمال ایتسه لر قتل
ایدر اولی بودرکه استعمال مراد ایده نه صمغ ومصطکی وانیسون ایله اصلاح
ایلیه لر ابن رضوان نام طبیب ذکر ایتمش کی یکرمی درهم مقداری استعمال
ایتمك جائزدر اما بوسوز غلطدر زیرا استعمال اولنماسی جائز اولان مقدارك
غایتی ایکی درهمدر اول دخی خطردر زیاده قوصدورر پس ابن رضوان دیدیکی
مقداره بحیا اقدام اولنور

قوجه کلروقرم کلر   جردون درلر کلرم بکزر بر حیواندر اما کلردندن
کچبرکدر طبیعتی ورل طبیعتنه یقیندر ورل سقنقورك صوده اولیوب
طشره ده بولنانیدر طبیعت جردونك طبیعتی اسیدر مزاجی زیاده یابسدر
زهرلولغی واردر اکر بوره کینی الوب سیاه بز پارهسی ایچینه بغلایوب دورت
کونده بر طوتار ستماسی اولانه صاقویوب کوترسه ستماسی کیدر اکر دریسن یاقوب

بر کیمسنه نوکله بدننه سورسه اوردماق وکسمك اجی سز طوتمایا اکر قانی ایله کوزه
چکسه لر کوزی کسکن ایلیه اکر ترسینی بوزه سورسه لر زیاده پاك ایلیوب جلا ویرمنده
بوزه ایتدکلری قرنجه بریه ولور ترسینك ایوسی اولدرکه زیاده بیاض اولوب
قولای اوفانه قلانه ویینی اوله ویاش نسنیه قریشدرلسه تیز ازیله والایله اوسلر
اکشی خمیر رایحه سی سنه بکزر اکشی رایحه سی اوله بعضی کیمسنه لر صغر جوق قوشلرینه
نیرنج ایدیروب انلرك ترسنی جردون ترسیدر دیو حیله ایدرلر بعضیلر دخی بر مقدار
نشاسته یه طین قیمولیا دیدکلری طپراقدن قاتوب اشك مارولی صوی ایله یوغوروب
بعده سیرك الکدن کچوروب قوریه رلر بعده جردون ترسیدر دیو حیله ایدوب
صتارلر فرق اولنما لری مقدما ذکر اولندوغی اوزرهدر

قودلغان اولی وطولم اولی و طنه بورلی اولی عربیده حشیشة الدالحس درلر
معناسی شیش اوتلوغی دیمکدر یونانیده بوبناته فاز بوزخیادر لر معناسی ذکر
اولناندر تمننی کوچك نباتدر طاشلو یرلرده بتر یپراغی مرجمك یپراغنه بکزر
اما بونك بر مقدار بیوکدر طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده حار ویابسدر تحلیل
ایدیجیدر قودلغان دیدکلری شیش اوزرینه یاقی ایدنمکله وطتلو اویوزلره
مرهم ایدنمکله ودوکوب اوزرینه اکمکله نفعی تجربه اولنمشدر تحلیل احتیاجلری
اولان جمیع مرضلره نفع ایدوب تحلیل ایدر کندونك جوهری لطافتلیدر
یعنی دارچین کبی اسیدر غلیظ اولان خلطلری اینجه ایدر

قودوق عربیده حصرم درلر اوزوم هنوز یشل واکشی ایکن قورودوق درلر
طبیعتی درجهٔ اولیده بارد ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر اما قوروق صوینك که
عصاره سیدر برودتی ویبوستی دخی زیاده درحتی برودتی درجهٔ ثانیه یه
ویبوستی درجهٔ ثالثه یه ایریشور صفراء کیدروب ساکن ایدر قارنی طوتار
قانك صرادتن سویندرر دائما یالکوز بیان کیمسنه نك معده سن ضعیف ایتمکده
شا نندندر اکر قوروغی کولکه ده قورودوب بدننه قوری کچیکی اولانز کیمسنه
حمامه کیروب قوردی قوروق ایله بدننه اوسه لر زیاده نفع ایلیوب بدننه قوت
ویره وکچیکن کیدروب تکرار اولیلدن کچیك اولماسن منع ایلیه قوروق عصاره
سن شول وجهله ایدرلرکه قوروغی دوکوب وصقوب صوین الوب قزل باقر ایچینه
قیوب وبر بز ایله اورتوب کنشه قویوب قورودرلر اما کونشده قورودرکن کچه
ایله کولك التنده اجوق یرده قومایه لر زیرا کچه ایله یغان چه لر قوروماسنه
وطوکماسنه مانع اولوب بوزاد کونشده تمام قورودوب قد نفکره مرجه لو قاب

اچینه قویوب حفظ ایدرلر بو مقوله قورومش عصاره نك ایوسی اولدر که
رنگی قرمزه مائل صاری و اوله الی ایله اوفالانمه سی قولای اوله و زیاده قابض اوله
و دلی اجیده بعضیلر عصاره سن پشوروب سورمکله قیو ایدرلر بو مقوله قورومش
اولان عصاره سندن عسل ایله و یا طاتلو شراب ایله قرشدروب اتوکله غرغره
ایتسه لر دیلك ایکی جانبنده اولان سکرلوات [illegible] شیشمه سنه [illegible] و بوغاز
و دیلجوکلر شیشمه سنه و اغزده اولان اوفاق چبان و قباردلره و کوشك دیش
اتلرینه که انلره بعضی یرامان یاشلقلر اینوب کوشك ایدر و ایرنکلو قولاقلره نفع
ایدر اگر سرکه ایله قرشدیروب نواصیرکه اوتوراقده اسکیدن یاتمش چبانلر
او ذرهینه طلا ایتسه لر نفع ایلیه و [illegible] سائر اسکیوب طاغیلور مقوله سی [illegible] چبانلره
سورمکله و غیری نسنه ایله یاقی ایتمکله نفع ایدر که اولور انوکله بغرسقده اولان
جبانلر ایچون و رحمدن اقان اقان اسکی یاشلقلر ایچون حقنه ایدرلر نفع ایدر
اگر کوز جکسه لر کوز بیشارمه سن قوروب و کوزینك دلوکی کیك اولان کیمسنه نك
کیمسنه نك کوزین کسکن ایلیه و کوز قپاقلرینك ایریلکن کیدره و بیمه سن منع
ایلیه و طمث قرمها سندن اولان قان توکرمك ایچون که اسکیدن اولا [illegible] ایچونده دخی
ایچوب نفع ایدر بو خصوص ایچون ایچدکلرنده اولی بودر که صو ایله ازوب صو
کبی ایده لر و ازلجق ازلجق یوده لر و الا ایکیدن اخرصنه پیدا ایدر که اولور قوروقدن
شراب ایدرلر شول وجهله که اوزوم اولماغه یاقلشمش اولانی الالر و اوچ دورت
کون کونشه قویه لر تا صولوه بعده صقوب صوین کوپلره قویه لر و کونشده اولدو
ره لر بو مقوله شرابك قوتی قابضه در معده یه قوت ویریجیدر طعام هضم اولنمسنه
نافعدر معده نك کوشمه سن و یاشلقلرینه نافعدر رحمده اولان یاشلقلر
کیدروب و قولنج ذیلی سی اولان کیمسنه یه نفع ایدر قولنج ذیلی اولدر که العیاذ بالله
تعالی بخس قوصدوره و وبا که هوا بوزیلوب طاعون و اکا بکزر مرضلر حاصل
اولدوغی زمانده اکا نفع ایدر اول و صکره دخی ایچمکلو نفع ایدر اولی بودر که بو
شراب بر مقدار زمان اسکیه هیچ اولمازسه بر ییل اسکیه و الا ایچمه سی ممکن
اولماز زیرا زیاده کگره و داسر درکه اولور شرابی بو وجهله دخی ایدرلر که
صوین صقوب اوچ مقدارینه بر مقدار ابو عسل کی کتمی التمش اوله قاتارلر بعده
یاغلنمش دستی و یاخود صاقسی قابه اچینه قویوب کونشه قودلر تا که شول مرتبه که
صولوغی کیده و کی معلوم اوله بعده بر ییل کچوب استعمال ایدرلر قوروق بینك
شانندندر که صوسزلیغی کیدرر و صفراء اسهال ایدر معده یا نغیننی و استما

حرارتن سوندررچکره قوت ویرور اگر نار رنجی ایله قرشدرسه لر صفرادن
اولان ستماء کیدره مجربدر و طعام استهلسن الجار یوکلو اولان عورتلره یودر
زیرا کوکس پرده لرینه قوت ویرور و یراماز نسنه لر قبول ایتمکه قومان بو سبب
ایله انا قرننده اوغلانی حفظ ایدر قوروق رنجی و کندوسی بولنمازسه اکشی
الماصویی بدلیدر اما قوروق بل و بغرسق اغریلرین پیدا و کوکسه ضرر ایدر
اصلاحی سکری و یا عسلی اولان گل مرباسی و یاخود یالکوز شکر و یاخود عسل
و قوروی انجیر یمك ایله در

قاصنی و بصره بالی عربیده حلتیت درلر استخراجی بو وجهله درکه یاز
اوتالرنده که اغاجی انجدان چو مقدما بیان اولندی تمام ییپراقلنوب یمشی دخی
ظهوره کله اول زمانده اغاجنك بالدیرن کوکین یاروب انجندن چیقان صمغ
جمع ایدوب الورلر ایوسی اولدر که رنگی قرمزه مائل اولوب صافی اوله و قرمکیه مشابه
اوله رایحه سی قوی و اغر اوله اما شول قصنی که رایحه سی پراسا کبی اوله و لذتی
یراماز اوله اول مقوله سی یرامازدر و اخر نسنه قاتیلوب حیله لودر ایوسی و صافی
اولانی صو ایله ازسه لر سود کبی اوله قاصنی نك قوتی زیاده قویدر شول مرتبه
درکه قاصنیه یاپشان و قاصنی اشلیان کیمسنه لر رایحه سندن بلنور بعضیلر
قاصنی سی و بقله اونی ایله قرشدروب حیله ایدرلر ایمش اما حیله لوسی اولان
ایوسی کبی دکلدر طبیعتی درجه رابعه اولنده حاردر و درجه ثانیه اخرنده یابسدر
بر مقدار زهرلو بکی وار درلر انجدانك قاضی غلجیدر جمله اجزاسندن صمغی
کسکندر و اتی دکلدر صکره ییپراغی و صکره بالدری و صکره کوکیدر اگر قصنی
عسل ایله قرشدروب سرمه کبی کوز جکسه لر کوزی کسکن ایلیه و کوزه ایندن
صویی کیدره اگر دیش قوقلرینه طولدورسه لر اغریسن کیدره که اولور کونلك
ایله قرشدروب اغریسی اولان دیش و ذرهینه طشره دن قوسلر اگر ایدر اگر
انجیر و زوفا ایله پشوروب مضمضه ایتسه لر بیناول وجهله فائده ویره اگر قدوز
طلادوغندن حاصل اولان چبان او ذرهینه قوسه لر نفع ایلیه اگر ایچسه لر زهرلو
جانورلر زهرینه نفع ایلیه اگر قاصنی سورنسه لر زهرلو جانورلر و سائر
جانورلر قاچوب یقین کلمیه لر زهرلو اوقلره تریاقدر که اولور زیت یاغی ایله ازوب
عقرب صوقدوغی یره سوروب لر اگر شول یراماز شیشلر که طاغلمغه و اولا
شماغه یاقلشمش اوله نشتر ایله دلوب و ستینه و ایچینه قاصنی قوسه لر زیاده
نفع ایلیه و لیجنده اولان ایرینی و سائر نسنه چیقاروب کثف ایلیه که اولور

بو خصوص ایچون یالکوز ویا سدف ونطرون وعسل ایله قرشدیروب
قودلر نفع ایدر اکر قیر و لحی کرنیت یاغی و بال موی وصمغ ایله اولاز دیر همدد
انوکله ویا قودی انجیر ایله قرشدیروب مینخ باشلرینه بکرزر اولان سکلری
قوپاروب اوزرینه اوسه لر زیاده نفع ایدوب جمله سنی کیدرر تمرکو ابتدا
ظاهر اولدقده اوزرینه اورسه لر کیدرر اکر قلقنت یعنی زاج دیدکلری
بورنجار ایله قرشدیروب بودونز دلکلرینه واچی وسنه قوسه لر بودون
ایچنده اولان زیاده انی کیدرر اولی بودر که دوا انی بید کدن کلبتن ایله
انی دوتوب چیقاره لر اکر قاصنی صو ایله ازوب ایچسه اسکیدن اولان بوغاز
ایرلیکن کیدرر و بوغون اولوب لحو جنی اولان اوزای صاف ایلیه اکر عسل
ایله قرشدیروب طاغه سورسه لر دیلچو کلر شیشلرین تحلیل ایدوب ایندورر
اکر بیمک ایله استعمال ایتسه لر رنگی کوزل ایلیه اکر دوفدان یمرطه ایله یسلر
قودی اوکسودوکه نفع ایلیه اکر کوکس پرده لرنده چبانی اولان کیمسنه موافق
نسنه ایله قوبوایدوب یوتسه لر نفع ایلیه اکر قودی انجیر ایله یسلر سده سببی
ایله اولان یرقانه واستسقائیه طبلیه نفع ایلیه اکر مثلا فلفل وسدف ایله
ایچسلر صوف ویا غیری سبب ایله بدنه عارض اولان قودولغی و بوریشماغی
کیدررکاه اولور اوچ قیراط مقداردن الوب بال مومی ایله قرشدیروب بوینی
کرو سنه اکرلمش اولان کیمسنیه وفالج مرضی اولان کیمسنیه یوتدوردلر نفع
ایدر اکر سرکه ایله قرشدیروب غرغره ایتسه بوغازه یاپشا سلوکی قوپارر اکر
سکنجبین ایله معده ده طوکمش اولان سوده نفع ایلیه وصرعی کیدررر اکر
فلفل وقتر ایله ایچسه لر حیض قانن یوریدر اکر بیاش اوزوم دانه سز دلوب
ایچینه قصنیدن قیوب ییسه لر اسکیدن اولان اسهاله نفع ایلیه اکر دماذ
یعنی کول صوبی ویا دریا صوبیله ایچسه لر سکرلو اولان آتلر اوجلری صنقلرینه
نفع ایلیه کاه اولور ایچمه سی مراد اولندقده اریتمک ایچون اسیجاق اتمک ایچینه
قودلر ویاخود اجی بادم ویا سدف ایله ازوب ایچرلر اشق که چادر اوشاغی
دیدکلری صمغدر انوکله ایچسه لر اصلاح ایدوب ضرر ایتدرمیه اکر سکرلونرم
مرضی اولان کیمسنه صباحدن واخشامدن نخود دانه سی مقداردن شراب ایله ایچود
بسه لر زیاده نفع ایدوب ایوایدر دفعاتیله تجربه اولنمشدر اکر ازلجق مقداردن
الت دلوکنه قوسه لر التی زیاده حرکت کتورر اکر بر شیشه ایچینه قویوب زنبق
یاغیله ویا غیری یاغ اوزرینه دوکوب نیجه کون طوروسه صکره اول یاغدن زنکره

سورروب جماع ایتسه لر ار وعورت زیاده لذة ویرر دوره کوندن بر طوتان ستماء کیدر
مکدر وصوغلجانلری وسائر قوردقلری قرماقدن وفاسد اولان یاشلقلری کیدر
مکدر زیاده تاثیری وقوتی بللو نفعی وارددر اکر زهرلو اوقلر وضربلر یارن لری
اوزرینه قوسه لر ضرر ایتدرمیوب صاحبی خلاص اولا اکر سرمساق وحنظیانا ایل
ایچسه لر قدوز طلادوغن نفع ایلیه بدن ایچنده اولوب ایرکلو اولان شیشلری
وچبانلری زیاده پاك ایدر خصوصا سکرلو بیرانی صوبی ایچندن بچق درهم مقداری
ازوب ایچسه لر زیاده تاثیر ایلیه اکر طتجی اولان دوالرم قرشدرسه لر رطوبت
سببی ایله اولان اسهالی طوتماغه یاردم ایلیه اکر مثلا سکبینج کمات قصنی سیدر
انوکله بچق درهم مقداردن نیجه زمان بو مقدار ایچسه لر بدن ایچنده اولان صوقلوق
لری کیدررر وصوق تاثیر ایدوب طشره دن یاپشدقده صوق کورینن مفاصله نفع
ایلیه عقرب صوقدوغی یره سورمکله واچمکله دخی نفع ایدر و مزاجلری صوق
اولان کیمسنه لری عقرب صوقدقده بدنلرنده قاریجه یوریمه سی کبی اولان حالتی
واغرلیغی دفع ایدر و بغر صقلر اغریسنه نفع ایدر اکر ییمش اولان دیش اوزرینه
قوسه لر دیشلی وفاقلیه هند طائفه سنک اکثلری ایواولمان الا انوکله اولور
شول وجهله کم قاصینی بزلر ایچینه قویوب اکثلرین صوادقلری ایرماقلر اغزلرینه
براغودلر رایحه سی سببی ایله ایرماق ایچینه صوکلیلری وسائر اکینی انجیدیجی حیوان
لر کیمزلر وایرماقلر ایچنده وانلر ایله صوارد قلری تارلالرده اکین ضرر ایدرسلائر
قوردلر وحیوانلر حاصل اولماز یالکوزندن الدجوق استعمال اولنماسی جائز
مقداری نصف مثقالدر اما غیری نسنه لر ایله بر مثقاله دکن جائزدر قاصینی
عود تلرکوتر نسه لر ویاخود ایچسه لر ویا توتسوایدنسه لر قارننده اولان وغلانی
بر افساد یعنی بوزدوغی ور زیاده قوة ایله اوغلانی چیقاردوغی تجربه اولنمشدر
رایحه سی دماغه ضرر ایدر بنفشه ونیلوفر اصلاح ایدر جکرم ضرر ایدر دمایه خوش
نار ایله اکثی ناری معاملك اصلاح ایدر معده یه دخی ضرر ایدر کتره وچادر اشغی
اصلاح ایدر بعضلر مقل یهود ایله اصلاح ایدر اما ایو دکلدر
قوزی قولاغی عربیده حماض دیرلر اکشی اولماق ایوك شاننندندر لکن بعضیسی
اکشی اولوب وبعضیسی مایه خوش وبعضیسی دادسز اولوب بر مقدار طتلو
اولور دادسز اولان قسمنه سلق یعنی یبان چکندری دیرلر بو نباتك بیابانیسی
وبستانیسی وماکیسی یعنی صولرم یقین یرلرده ومیشه لرده بتر بومقوله یه
حماض کسوافی یعنی صوادر ماغله حاصل اولور حماض دیمکدر بونبات جمله سی صحاقلری

اوزون بپراقدر وجمله سننك كوكلرنده ترلق واردر بستانیسنده بر شولكه
بپراقلری یصی اولوب دادسز اوله یبان جكندری دیدكلری اولدر اكر بپراقلری
اینجه اولوب اكشی اولورسه اكا حُمّاض بستانی دیرلر اما مائیسی یعنی صولرده یقین
یرلرده بتن بپراغی قالن اولوب برمقدار كسكنلكی اولوب اینجه لیكه مائل اولور
اما بریسی یعنی یبانیسی سكرلی بپراغی دیدكلری نباته بكزر اكا حماض كبقر دیرلر
جمله سننك یمیشی اوزونجه وقیللو بشاقلرده اولوب بتن تمام ایریشوب اولدقده
اغاروب ایچندن سیاه ویلدار وبوجاقلو واوفاق دانه‌لر اولور بو نباتك تخمی
وبپراغی ایله تداوی ایدرلر جمله سننك ایوسی بستانیدر كه اكشی لكی ظاهر
اولوب بپراغی نه بیوك ونه كوجك اولوب اورته اوله طبیعتی درجهٔ اولیده
بارددر ایكیسنده دخی برمقدار قابضلق واردر تخمی بغرسقلرده اولان
چبانلری وسیرقلری ایو ایدر وقارین یوریمه سنه وقارین ایچندن اسهال ایلیه
كاهی كاهی سمولك كبی نسنه‌لر كلمه‌كی منع ایدر كرك قاورلمش وكرك قاورلمامش
بوفائده‌لری ویرور وتخمی بغرسقلره تغریت یعنی قوی وقوری ویاپشیجی رطوبتی
سببی ایله طمرلر اغزلرین یكشدرمك ایله وصوامله بغرسقلر ایچلری
سیر یلوب قازینماقدن منع ایدر اكر تخمی زیاده قاورسه‌لر قابضلی طوتار اكر
نباتنی پیشوروب ییسه‌لر قارنی یومشاده اكر چیك ایكن زعفران وكل ایله
محكم ازوب یاقی ایتسه‌لر بعضلر طتلو اویوزلری كیدرر بعضلر دیمشلر
اكر تخمندن ایچه كدنصكره عقرب صوقسه ضرر ایتمیه كوكلری طرناق دیبلرنده
اولان چبانه وطرناقلر چاتلاقلرینه دتمره كوپی وایریكلو كیجیكه واویوزه ایو
یاقیدر بوخصوصلر ایچون اولی بودركه سركه ایله پشوره‌لر ویا سركه ایله محكم
ازوب واولیرلری بوره وسركه ایله كونشده اووب اوزرینه یاقی ایده‌لر
پشوروب پشمیشنی بدنده اولان اوفاق كیجیك وكچشمه اوزرینه دوكسه‌لر
ویا صفندوسنا ادپاولی قانوب قرهشدیرسه بدننه سوددسه‌لر كیجیكن
كیدرر اكر سركه ایله پشوروب طلاق شیشنه یاقی ایتسه‌لر كیدرر بعضلر
خنازیر چبانلری اولان كیمسه‌نك بوینته حماض كوكلرینی اصاقیوب نفع ایدر
بالخاصه اكر شراب ایله پشوروب ایچسه‌لر یرقانی كیدرر وقاوقده اولان
طاشلری اوفاقلایه وحیض قانن یوریده عقرب صوقدوغنه نفع ایدر
اكر یبانیسنك نباتنی خشلایوب ییسه‌لر روشوروا سندن ایچسه‌لر بغرسق
لرده اچی صفرادن اولان سیرقلره نفع ایلیه اكر بستانیسنك اكشی اولماسنی

چیك ایكن ییسه‌لر صفرادن اولان حركتی ساكن ایلیه وقوصماغی طوتیه وطعام
اشتهاسن كتورر وخمورلیغی كیدرر اما جماعه ضرر ایدر وطپراق وغیری یرامز
نسنه‌لر یعنی اودنمك واشتهاسن كیدرر بو مرضه یعنی یرامز نسنه‌لر اشتهاسی
اولماق مرضنه یونانیده قیظادر لر بعضلر دیمشلر خاصه‌لرندندركه اكر تخمندن
بر بن ایچسه بغلایوب عورت صولی بازوسنه بغلایوب كتورسه كبه اولمیه مادامكه
كتورر بعضلر دیمشلر بستانی سننك بردولوسی واردركه پرماق قدر واوفاق
ویر اوزرنده دوشمش یپراقلری اولور هندبا كبی وكوجك بالدری اولور وچیچكی
اولماقسزین تخمی اولور وزیاده اكشی اولور اكر انوك تخمندن ایو مثقال مقدارن
دوكوب شراب ایله ایچسه‌لر نفسی خوش ایدوب تاسه‌لری ویورك اوینامه‌سن كه
اسیدن اولا كیدرر بونك دخی تخمی ونباتی كوكل دوتمه‌سن كیدرر وكوشلمش
اولان معده اصلاح ایدر اكر دائم ییسه‌لر یرقانی كیدرر تخمنك مقدار شربتی
ایو درهمدر اكر قاورلمش واكر قاورلمامش اولسون اما نباتندن بر بجق وقیه
دركه اون سكز درهمدر

قره یونجه عربیده حَنْدَقوقا دیرلر بنت كیم معروفدر لسان بربیده أرْذُو دیرلر
لسان یونانیده لُوطُوس دیرلر بعضلر دیمشلر حندقوقا لسان یونانده هندقوقا اسمندن
تعریب اولنمش دور نفسنده لفظ عربی دكلدر یونجه‌نك یبانیسی وبستانیسی اولور
طبیعت بستانیسنك طبیعتی درجهٔ اولیده حاردر اعتدال ایله قورقماسی واردر
تخمنك نباتندن حرارتی ویبوستی زیاده در ایوسی اولدركه نباتی نه بیوك ونه كوجك
اولوب بپراغی دخی كوجك اولا طرناق كبی اكر صویرن صقوب عسل ایله كوزده اولان
چبانلره استعمال ایتسه‌لر نفع ایلیه خصوصا شول چبانكه یونانیده اكا ارغاما
دیرلر زیاده نفع ایدر ارغاما كوزك سیاه خلقه‌سی كه اكا اكلیل سواد یعنی سیاه
تاج دیرلر انوك اوزرنده حادث اولان چباندر ودخی یونانیده باقلیا دیدكلری
چبانه دخی زیاده نفع ایدر باقلیا بر چباندركه كوزك طبقهٔ قرنیه‌سنك ایچروسنده
حادث اولان چبانه دخی نفع ایدركه اكا یونانیده اختلوس دیرلر ایمش وچبانلر
دنصكره قالان نشانلری كیدرر وكوز پرده لنمه‌سن كیدرر یونجه‌نك تخمی
یوزده وسایر یرلرده اولان لكه‌ئی كیدرر واستسقایه نفع ایدر اما چوق ییه‌سی
بوغاز اغریلریز وبوغلماغه باعث نسنه‌لر پیدا ایدر معاروله هندبا اصلاح
ایدر اما یونجه‌نك یبانیسی كه اكا بادیه عربلری ددق دیرلر بعضی شهرلرده و
كویلرده حبا فی دیرلر وانوك بالدری اوزون وپپراقلری بیوكدر وتخمی بوی تخمسنه

بكرز اما بو بنجه نك كچه كدر و لذتى كرهيدر يعنى طبعه موافق دكلدر چركينه دربوننا
نيلر اكا لوطوس اغربوس دلر اغربوس واغر بابرتى يعنى يبانى ديمكدر حكيم
ديسقوريدوس اكا طربغلن دراميش بو بو بنجه نك طبيعتى درجهٔ ثانيهده حار
ويابسدر بونك تخمنك حرارتى ويبوستى نباتندن زياده در صاحب كتاب ايدر
ديسقوريدوس بو مقوله بو بنجيه طربغلن ديو تسميه ايتمه سيله مفردات كتاب
لرين تصنيف ايدن علما ارالرنده عظيم قريشقلق واقع اولمشدر زيرا طربغلن لسان
عربده حومانه ديدكلرى ترياقيتى اولان دوايه دخى دلريس واردير بو
ترياقيتى اولان دوانك فعلن حندقوقايه اسناد ايتديلر بو خطا ايده
لردن ابوجريج راهب ورازى وبونلره تابع بعض طبيبلردر كذلك اسمى لوطوس
اولماغله مصنفلردن بر قوم دخى قاديس موديش سويليوب ياكلمشلردر بو بنجه
نك يبانيسى نباتندن وتخمندن جلا ايديجى وپاك ايديجى قوة واردر بونده
اولان لكه و كيرلرى انوكله يوسه لر كيدر اكر عسل ايله قرشدروب اوزرينه
محكم سوروب بولاشدرسه لر زياده تاثير ايليه اكر تخمندن ايكى درهم مقدارن
اينجه دوكوب شراب وياخود مثلث ايله ايچسه لر قاوقدن اولان اغريلره نفع ايليه
كذلك ملوحيه تخمى ايله قرشديروب استعمال ايتسه لر نفعى زياده اولوب هنوز
حادث اولمش اولان استسقايه وخايه لر اغريلرينه نفع ايليه باقى ايتمكله وايچمكله
دخى نفع ايدر ملوخيه ابه كومجى ديدكلرى نباتك بردورلوسيدر صوقا ولان
معده يه نفع ايدر وغليظ اولان يللرى چيقاردر صويى قارنى پكيدر وهيضه يه
نفع ايدر وادرار ايديجيلكى دخى واردر غليظ بلغمدن حادث اولان ايچولر
اغريلرينه و معده ده صوقدن اولان اغريلره دخى نفع ايدر و معده دن غليظ
ولزجيه يجى اولان يللرى كيدرر اما بو بنجه نباتى باش اغريديجيدر چركلو وغليظ
قان پيدا ايدر و بوغازه زياده ضرر ايدوب بوغاز اغريلرين پيدا ايدر خصوصا
شول كيمسنه ده كه مزاجى اسى اولا زياده ايدر كزبرة يعنى كشنيج وهندبا ضررين
دفع ايدر صرع وقاوف صوو قلوغى وصووقدن اولان سدكلك طملامق مرضلرينه
دخى نفع ايدر اكر صويين بيندن ايچره وقوسه لر ديوانه ليكه وصرع مرضنه نفع ايليه
اهل افريقيه اندن غسول يعنى يايقانه جق ايدوب انوكله يايقادقلرى يركرى
پاك ايدوب رنكلرين كوزل ايدر اكر تخمندن بر درهم مقدارن اسى صو ايله ايچسه لر
سنه سببى ايله اولان يان اغريلرين كيدره اكر بو بنجه پشوروب بو ديمه سى
كيج اولمش اولان كوجك اوغلانه ايچيرسه لر تيز يوريمكه باشلايه

كذلك باغى ايله سوروب باغلاسه لر نفع ايليه حتى شول قوجه لركه كوتوردم
اولماغين بافلاشمشلردر انلره انوكله علاج ايتسه لر زياده نفع ايليه تخمندن
جماعه تحريك دخى واردر مقدار شربتى اوچ درهم مقدارينه دكدر نبات
شكرى ايله استعمال ايده لر

قنا عربيده حِنّا دلر معروفدر اكيلوربنا تاتلردندر بعضى ولايتلرده
بيوكلوكى سائر اغاجلر كبى اولور نبق اغاجى قدر بيوك اولور يپراغى مرسين
يپراغنه بكزر الا اول يصيداق ويمشاقدر چيچكى چيچكندن ناغية الحنا
دلر رايحه سى خوشدر كوزلدر كسكندر رنكى بياضه مائلدر دانه لرى
برابر سالقملر اولوب اچيلدكده چيچكلرى اچيلور يبلده ايكى كره چيچكلنور
ولايت غربده چوق يرلرده بتر فاغيه ضو اطلاق اولنسه چيچكى مراد اولنور
اما قنا ضو اطلاق اولنسه يپراغى مراد اولنور كه دوكيلوب انوكله بوياتورلر
طبيعتى صوقلوقده واسيلكده معتدلدكبيدر برودته مائلدر اما
يبوستى درجهٔ ثانيه ده درمحصل بودركه قوتى ارض كبى صوق نسنه دن
واعتدال اوزره اسى نسنه دن تركيب اولنمشدر اكر صو ايله پشوروب اتش
يانغى اوزرينه دوكسه نفع ايليه حمره ديدكلرى قزل صفراوى شيشه دخى
اوردلر نفع ايدر كذلك پشميشى ايله مضمضه ايتسه دوكيلوب وفاتلمشى
ايله اغزى طولدرسه لر اغزده اولان قبارلرى وشيشلرى ايو ايليه وكوجك
اوغلانجقلر اغزلرنده چيقان قبارلرى دخى كيدره تازه يپراغن چينمك دخى
بو فائده لرى ويرور اكر چيچكى سركه ايله اكننه ياقى ايتسه لر باش اغريسنى
ساكن ايليه چيچكينك قوقوسى خوش وكوزل اولماغله كوزل قوقولره قتارلر
اكر طلاق ايچون اولان دوالره قرشدرسه لر نفع ايليه يارهلر ايتلرين بتشيدر
مكه ده دم الاخوين كه قرداش قانى ديدكلرى قزل صمغ كبى نسنه در اكا يقين در
اكر كل ياغى وصافى بالموم ايله ايچكن قرشدرسه لر يان اغريلرينه ويانقدن
اولان كميكلره بر نسنه دوقمناغله اولان اغريلره نفع ايليه يپراغى اغزصاليا
سى اقمقدن اولان اغز يانلرى يننيلوب قبارماسنه نفع ايدر اكر بر كيمسنه
طرناقلرى اكيلوب بوزيلوب علاجنده اميد قطع ايتمش دخى اولورسه اون درهم
مقدارى قنادن ايچسه لر تمام نفع ايليه مجربدر اون كونه دك هر كون بر
درهم مقدارى ايچسه زياده تاثير ايليه اكر قنانك كندوسن ايچمكدن خوف
ايدرلرسه قنا صولينجنده اصلادوب صويين ايچسه لر انلر ناندده طرناقلرين

ایوایدوب كوزلیتورم اكر بیپراغندن بر رطل مقداری اوستن اوزرینه جلب
صولیجنده اصلاح ایدوب بعده صفوب صاف اولیشندن یكرمی كونه دك هر كون
قرق سكز درهم اون ایكی درهم شكر ایله ایچسلر جذام مرضی بلورن كیمسنه
زیاده نفع ایلیه اما غدا اسز اولدكی قوزی اتندن ویرملر اكر برای مقداری
زمان بویله ایدوب ایوا اولمازایسه قابل علاج دكلدر اكر معجون ایدوب ایچندن
صاد وصو طملیان شیشلره اوروب كتوردسه لر اغریسی اولورسه ساكن ایلیه
وماده سی نه ایسه انی قوروده واوكلره اكر اوغلانجق چیچك چیقاردوغی كبی
قینا صو ایله یوغوروب ایاقلرینك طبانلرینه واشغه لرینه اورسه لر كوز
لرینه چیچك چیقارمیوب ضرر ایتمیه اكر دوكوب اوغلانجقلرك الیلرینه وصقال
باشلرینه یاقی ایدوب اورسه لر كوزلرینه یرامازخلطلر ایمه سن منع ایلیه
خصوصا اكر كشنج بیپراغنك صقندوسی ایله ویاخود ایچنده اصلاندوغی
صو ایله یوغورلمش اولورسه زیاده منع ایلیه بویله اولیجاق اتش یانغنه دخی
تمام یرار اكر زیت یاغی وقطران ایله یوغوروب باشه اوروب كتوردسه لر قیلاری
بتوروب كوزل ایده اكر زفت ایله ازوب زیت یاغی ویاخود كل یاغی ایله معجون
ایدوب باشده اولان اوفاق چبانلره واویوزلره اورسه لر قوریدوب ایوا ایلیه
قینا چیچكینك خاصه سندندر اكر بوكدن اولان كیاسیلر ایچینه قوسه لر
كوده لنمیوب چوریمیه زیاده اینجه دوكیلوب ازلیشی ایچمك بوغازه ضرر
ایدر بلكه زیاده ایچیجك قتل ایدر اما كتیره وبزر قطونا العابی اصلاح ایدوب
ضررن دفع ایدر

قیاقوردوغی و ادذواولی عربیده حی العالم دلرا ولراوزرنده وكره مید
لراوزرنده وغیری یرلرده بتر ایكی درلودر بریسی بیوك وبریسی كوچك
ایكیسنه دخی یونانیده ابزون یعنی دائم الحیوه كه دائم دری دیمكدر زیرا
یازده وقیشده یپراغن دوكمیوب دائما تازه طورر بیوك اولان صنفی
طاغلرده چوق بتر ادشون مقداری ودخی زیاده بالدری وزرباش پرماق
قدر قالیك اولور ایچنده اله یاپشور قویو صولی واردر دیلكجی اونوزو
اینجه یپراقلری واردر انلرك ایچی دخی قویو صودر یستل چوغان كبی یپراقلرندن
اشغه یقین اولانی ادنه یاتمشدر تمام نهایتنه یقین اولدقده یپراقلری
طوغرو طوروب بعضیسی بعضی اوزره اولور قوان اوقی چیچكنه بكزر
چیچكی واردر رنكی بیاض ایله صاد وارسنده در بعضی كیمسنه لر اكوب

ویاخود دیكوب بیوردلر زیرا دائما یشل دورر طبیعت ایكیسنك دخی طبیعت
لری درجهٔ ثالثده بارددر برمقدار قابضلقلری واردر اكر یالكوز انلن
ویاقاووق ایله قرشدیروب جمره دیه كلری یاوزچبانلره وطاغیلور مقوله سی
اولان چبانلره ویاره لره وكوزده اولان اسی شیشلره واتش یانغنه ونقرسه
یاقی ایتسه لر نفع ایدوب زیاده موافق اوله كاه اولور صقندوسنی كل یاغیله قرشدرن
اغریسی اولان باشه یاسی ایدوب اوردلر وزتیلا دیدیكلری زهرلو بیوك
اورمجك اصردوغی كیمسنه ایچوردلر نفع ایدر واسهالی ویابغرسقلرده چبان
اولان كیمسنه شراب ایله شراب ایله اون ایكی درهم مقداری ایچوردلر قارن
ایچندن اونوز صوغلجانلری دخی چیقاردر اكر عورت عصاره سیله فتیله
ایدوب كوترسن اقان یاشلقلری كیدروب اقتمایه دیمشلر كه بوخصوصده
قودومش بیپراغنك دوكلمشنك تاثیری زیاده دراسكیدن اولان اسهالی
قطع ایدوب كیدرر اكر صقندوسنی زیت یاغی ایچنده قیناتدوب اسی ایكی اغریسی
اولان قولاغه طملاتسن نفع ایلیه كاه اولور عصاره سیله اسیدر بشیشوب
هنوز اغریسی ظاهر اولان كوزه سرمه كبی چكسلر نفع ایدر اما قیاقوردوغنك
كوجوكی دیوارلرده وطاشلرده وكولكه لو یرلرده بتر بركوكدن چیقار اوفاق
بداقلری وقویو صوایله ایچلری طولودر اوته سنده برقاریش اوزونلغنده
چبوق اولور اوزرنده تاج كبی نسنه سی واوفاق وصاری چیچكی اولور بونكده دخی
قوتی وفعلی اقلكی كبیدر بعضلر دیمشلر كوجوكندن ایچسه لر طلاقه ضرر
ایدر بعضلر دیمشلر ایكیسی دخی ضرر ایدر كیلاورمنی اصلاح ایدوب ضررن
دفع ایدر عصاره سنك مقداری شربتی نصف درهمه دكدر ویپراغندن
یدی درهمه دكدر یپراغی عصاره سی بولنماسه مادولیپراغنك عصاره سی
بدلیدر حكیم دیسقوریدوس ذكر ایتمش كه قیاقوردوغنك برنوعی دخی
واردر كه سمز اوتی كبیدر بوكلوكی ویپراغی اولقدردر اوزرنده اوفاق
تولری واردر طبیعتی اسیدر اولكیلوم مخالفدر زیرا انلر باردر دردیه
سوردسه لر قبار دراسكیمش اولان ایچ یاغیله اندن یاقی ایدوب خنازیر
دیدكلری چبانلره سورسه لر تحلیل ایدوب بندورر كیدررم

قیلان اوتی و قورتبوغوجی و یلاق اوتی عربیده خانق النمر یونانیده
اقونیطن درلر ایكی درلودر بریسی قپلانی فی الحال قتل ایدر وبریسی
قوردی فی الحال قتل ایدر اولكیسی بربناتدركه اوم ویادورت یپراغی

اولور بقلا بیپراغنه بکزر اما اندن کچیکدر والی طرحلا ایریلیکی واردر
بر فاردر اوزونلغنده یالدری واردر عقرب قویروغنه بکزر کوکی
واردر اوزرنده بوبجوقلری واردر صرچه کبی یلدرار طبیعتی زیاده صوقدر
اکر کوکین عقربه یقین طوتسه عقرب فوت اولور بعده اول عقرب یاننجه بو اسود
کی ترکیبده طویالق درلر الی کتورسه لر عقرب کماکان دریلور بو کوك کوزن اغرسنی
ساکن ایتمك ایچون اولان دوالره کیرور اکر نباتی ات ایچینه قویوب ویاخود
ات ایله پشوروب اولانی یرنجی وزیانکار حیوانه ییدورسه لر فی الحال قتل
ایلیه سائر حیوانلری دخی بعضیسن کچ وبعضیسن تیز قتل ایدر اما انسان
ییسه فی الحال اغزنده طتلولق وبر مقدار اغزنده بوزمکلك حاصل اولور بعده
قالقدقده کوز قرارمق بعده قالقمامغه قادر اولمامق وکوزلری بیشارمق و
کوکسنه اغرلیق وصقال باشلرنده سکرمك وقارننده قرقرلر وجوق و
قولنج یللری پیدا اولور بعده دترمك وسکرلری بوزلمك ودلی طوتلق وبجزی
بوزارماق واوازی بوغلماق عارض اولور علاجی بودر که قوصدوره لر وحقنه
ایده لر وقوصدرماقدن اول وصکره کویکو اولی ویاسدف ویافراسیون ویا
پلین ویاحرجیر ویاقوان اولی ویاکمافیطوس کبیان کرفس کبی یرچایی دخی
درلر خصوصا الی شراب ایله ایچورسه لر بادزهر برینه کچر ویاخود اوغلاق
ویاخود طوشان ویا بیان صغری انفحه سی یعنی پینیر مایه لرندن سرکا ایله ایچوره لر
ویاخود دمرچرکی ویادموری کندوی ویا التون ویاکمش هر قنغسی اولورسه
اولا اتشده قزدیروب وبر کچه شراب ایچنده اصلایوب اول شرابی ایچه لر ویاخود
شراب رماد یعنی کول صوبی قاتوب ایچه لر اما خانق الذئب یعنی قورد بوغوجی
اولانی دخی بردرلودر بیپراغی چنار بیپراغنه بکزر لکن انوك کرتکلری چوق
وکچکدر وسیاهرقدر بالدرینده ارشون قدر اوزار بیپراغی نسنه بداقلری
واردر یمشی اوزونجه قلیفلر ایچنده در بونبات قورددی تیز قتل ایدر سائر
حیوانلری دخی قتل ایدر بونکده اخی علاجی حالا ذکر اولنان علاج کبیدر
قرلانغچ عربیده خطاف دیدکلری قوشدر فراچه استی وقوروده فراچه ایچنده
غیری قوت اولمیوب انجق حرارتی ویبوستی اولماغله درکه صووغه تحمل
ایده میوب قیش زمانلرنده استی ولایتلره کیدوب انده قشلار مثلا ولایت
هند وهند اطرافی کبی ولایتلرده قشلایوب یاز زمانلرنده نه قاتی استی وه
نه قتی صوق ولایتلرده یازلار اکر قرلانغچی یاقوب بوغازاغرسی اولان

کیمنه نك بوغازینه سوره لر ویاخود طماغنه سورسه لر کذلك بوغازده
نمقوله خستهلك اولورسه بویله ایتسه لر نفع ایدوب ایوایده کاه اولور کولی
ایله کوزه سرمه ایدوب چکرلر کوزه قوة ویروب کسکین ایدر بعضلر قورومشندن
ویاخود یاقلمشندن بو ذکر اولنان خصوصلر ایچون بر مثقالی مقداری
ایچرلر نفع ایدر اکر ای رتار کن قرلنجك ایلك یاوریسن الوب قارنین یار
سه لر ایچنده ایکی کوچك طاش بولینور برسی بر رنکده در وبرسی الاچه
در اکر انلری الوب وطپراغه دکدیرمیوب اوناغو ویا بیان صغری دریسی
ایچینه بغلایوب صرع مرضی اولان کیمسه نك قولتوغنه ویابوینه بغله
سه لر زیاده نفع ایده مجربدر خاصه لرندندر اکر کوزلرینی زنبق یاغیله
دوکوب ازوب هنوز طوغرمش اولوب طوغرماقدن المی اولان عورتك
کوبکنه سورسه لر نفع ایلیه اکر بدینی بال ایله قرشدیروب کوزه چکسه لر
کوزه صوانمه سنه نفع ایدوب مانع اوله اکر بری رکك وبری دشی ایکی
قرلنغچ دوتوب وایکیسندن دخی یاقوب مجلس جمع ایدوب ایچن کیمسه شرابنه
قاتسه لر سرخوش اولمیه لر اکر قانندن بلمز ایکن برخاتونه ایچورسه
عورتدن جماع اشتهاسن کیدروب ادکك اسمیه اکر صقاللی وقتندن
اول اغارمغه باشلیان کیمسه نك بورنندن ایچره وقرلنغ اودینی قوسه
صقاللر کیرو سیاه اولیه بلکه دوشلری دخی سیاه ایدر پس اولی بودر
که بورننه قومازدن اول اغزنی تازه سود ایله طولدوره بعده قویالر
بوتقدیرجه دیشلرینه ضرر ایتمز قرلنغ ترسی زیاده استی وقوروجیدر
ویاقیجیدر اکر صغرا اودی ایله قرشدیروب سیاه سلجلره اودن صوم
سلر ساجلری اغارده وقتی دخی دکل ایکن جلا ایتمه سی دخی زیاده در
بهقی ولکئ زیاده جلا ایدر اکر سرمه کبی کوزه چکسه لر کوزه دوشن
اقلغی کیدره یوزی قزل ایدوب کوزل ایتمك ایچون اولان دوالره کرور
ترمچالی شمشك اغاجی فارسیده دارشیشمان درلر عربیده
قندول وعود البرق دخی درلر قصابویلوددو دیکنلو غلیظ براغاجدر قوتی
ایچلق اقتضا ایدر وحرارتدن ککره لیك اقتضا ایدر برودتدن ترکیب
اولنمشدر بداقلرنده بومقوله قوتی ظاهررقدر کوزل رایحه لو صاری چچکی
واردر طبیعت چچکنك طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر دکرشیشمان
حیواطلاق اولنسا اغاجی مراد اولنور اغاجینك طبیعتی درجه ثانیه ده یابسدر

چیکمکدن حرارتی اذدر ایوسی اولدر کما غر اولوب قابوغی صویولدقده یالخوز
یارلسه دکی قرزله مائل کورینوب صیق وقالی اولوب رایحه سی خوش اولوب
لذتنده بر مقدار اجیلق اولا کوک دخی بویله در استعمال اولنان دخی کوکیدر
بر صنفی دخی واردر بیاضدر رایحه سی یوقدر وضعیفدر قوتی یوقدر
قرم چالیئ دوکوب یرامازو قوقمش چبانلره اکسلر نفع ایدر کذلك اغزده
چیقان قبارجقلره ایودر اکر شراب ایله پشوروب مضمضه ایتسه‌لر اغزده
اولان قبارلری وسائر چبانلری ایو ایدوب کیدررر کذلك بدنده طاغلوب
واولا شو دمقوله سی اولان جبانلره ایودر اکر عورت فتیله ایدوب کوتورسه
قارننده اوغلانی دوشرمکه یاردم ایدر اکر پیشمیسنی ایچسه‌لر قارنی طوتر
وقانی توکرمکی کیدررر وسیشلری ایندورر وسکرکو شله سنه نفع ایلیه
وغلیظ یاشلقلری قورودر وقاووغی قوة ویرر وپیشمیشنی ایله دائما مضمضه
ایتسه دیشلری مرضدن حفظ ایلیه بالخاصه عجائبدن اولان چبانلره نفع
ایدر عجائب خلقت دبر ایله خایه‌لر اراسنده اولان یره درلر اول یرده
اولان چبانلر طاغلماسنی منع ایدر وایو ایدوب کیدررر اکر دوکوب مناسب
ادویه ایله قرشدیروب فتیله ایدوب بوروندن ایچینه قوسه‌لر بوروندن ایچنده
اولان یرامازرایحه کیدررر سکرلوکوشله سنه نفع ایتمکده بدلی اساروند
کدی دنیدرانك برونلی وذراونددن وزننك اوج بلوکدن ایکی بلوکی
در ودرونجدن نصف وزنیدر خاصلرندندر اکر اندن بر پاره الوب
کوتلك ایله توتسولیوب وبر برایچیسن صادق عزلی ایلرندن کی قمر حرکتی
حسابیله دراوك اون دوردنجی کیجه سنده بر کیمسنه الی یصدوغی التنه
قیوب اویوسه شرا ایدندوکی کیمسنه دوشنده کوروب اندن حاجتن
صوروب اکا خبر ویرر

قرم اغاج و **سودی سکك اغاجی** فارسیده درد ادر درلر اندلسده بشم
اسود درلر بشم مسواك اغاجنك بر کونه سیدر سیودی سنك اغاجی
دیدکلرینه سبب بودر کا اوزرنده ایچلری یاش قیارملر اولور انلر قوریی
اوچاق یاریلوب ایچلرندن سیودی سنك چیقار بعضی طائفه مغرب شجرة
البعوض درلر بعوض جمع بعوضه در بعوضه دخی بقه یعنی سوری سنك
در بواغاج صولرده ودره لرده بتر وبواغاج بیوك اغاجلردندر **طبیعت** وبو
اغاجك جمیعا اجزاسنده قابضلق وجلا ایلیجیك واردر خصوصا یپراغنده

وقابوغنده زیاده در اما برودتی ویبوستی غالبدر کیفیتده زیاده قویسی
کوکنك قابوغیدر اغاجنك قابوغی بعده یپراغیدر یپراغی تازه وقانلو اولان
یاره‌لری بتشدیرر اکر اغاجنك قابوغینی ایچره دوکوب وسرکه ایله یوغوروب
دریسی صویلو یرلره صوم سه‌لر نفع ایلیه اکر تازه قابن الوب تازه یاره یه
صارسه‌لر یاره اوکلدر اکر کوکن صو ایله پشوروب یاره‌لره اعضا اوزرینه
اسجا ایکن صوین دوکسه‌لر ویاخود ایچنده اولورسه لر یاره لری اوکلدر
واعضاده اولان صنقلغی ویاخود کمیك پرلنمه سنی ویرندن ایرغالنمه سنی
اصلاح ایدوب ایو ایدر اکر یپراغنی دوکوب الکدن کچوروب سرکه ایله محکم
ازوب ویوغوروب ایرکلو ویوزلره وکچیکلره سوروب صومسه‌لر نفع
ایلیه اکر اغاجی قابوغندن مثقال مقداری الوب شراب ویاصو ایله ایچسه‌لر
صقماسی ایله بلغمی اسهال ایلیه معینی هنوز ظاهر اولوب تازه ویومشاق
اوزرنده بولنان یاشلوغی دیش اتلرینه نفع ایدر ومعده‌ئ قوی ایدر و
اسهالی کسر کاه اولور یپراغی هنوز تازه ایکن پشوروب ییسه‌لر طبیعته
لینت ویرر دا اکر اغاجنك قابوغندن دوکوب وسرکه ایله یوغوروب برصه
یعنی بدنده اولان بیاض الاجه لعنه سوردیسه‌لر نفع ایدوب تغییر ایلیه اکر
کوکن الوب بر اوجن اتشه قویوب طشره ده اولان طرفندن اقان یاشلوغی
الوب قولاغنه طمزدسه‌لر اوزون اوناق مرضلر سببی ایلیه اولان صاغرلغی
کیدروب ایو ایلیه اکر یپراغن صقوب صقیلان صویی اصیدوب ایچنده
شیشی اولان قولاغنه طملاتسه‌لر شیشی کیدررر اکر عسل ایله قرشدروب
کوزه چکسه‌لر پرده لنمه سنی کیدررر

قان عربیده دم درلر مصر وفد ر صاحب کتاب ایدر قانلر احوالنك چوغنی
حیوانلری ایله ذکر اولنمشدر اما حکیم جالینوس وجه مشروح اوزره بیان
ایتدوکندن غیری قان ایچون باشقه بر باب دخی ذکر ایدوب شول قانکه
حالت طبیعیه اوزره اولوب یعنی حیوانی صاغ اولوب حسته ویا ذاتندن
افتلو اولمیه اولمقوله قان ایچون باشقه باب ایدوب احوالن بیان ایلدی
طبیعت مطلقا قانك طبیعتی حار ورطبدر قابضلغی وجلا ایتمه سی واردر
اما کیفیتده احوالی مختلفدر یعنی دورلو دورلودر بویله اولماق دخی حیوانه
کوره ویا قانك کلدوکی یرندن ویا اعضاسنك حالنه کوره در مثلا بعضی
قان بعضی اخر قاندن زیاده اسیدر وبعضسی زیاده قودی وبعضسی زیاده

یاشلقلو وبعضسی زیاده صوق وبعضیسی دخی حیوانک فرجندن زیاده
اسی ویا زیاده یابس ویا زیاده رطوبتلو اولور هر بار کم قانه اخر خلطلردن
مثلا صفرا ویا سودا قاریشوب غالب اولسه اول قان طبیعی یکندن چقوب
اکا غالب اولان خلط طبیعتنه مائل اولور وبو مقامده خاصه سی بیان
اولنه جق اول قان دکلدر کند وطبیعتی اوزره اولان قاندر جمله قانلرک
معتدللری ادم قانیدر بعده خنزیر قانیدر اکر استسقا طبلیسی اولان
کیمسنه یکچی قانندن ایچورسه لر نفع ایلیه اکر کچی قانی بر مقدار قاوورب
زیاده اسهالی اولان کیمسنه ودخی ایچندن قان وایرینک قاریشق سنلر
کلان کیمسنه لره ایچورسه لر نفع کوره لر اکر خروس ویا تاوق قانی
قوریدوب بورنندن قانی طورمیان کیمسنیه ایچورسه لر واوزوب بورنندن
ایچره اوفورسه لر قانی دیکدورر مجربدر بعضلر دیمشلر قوزیلر واوغلاق
لر قانلری مصروع اولانلره نفع ایدر اما قیاس بودرکه نفع اولمیه وتجربه
شهادة ایتمامشدر اکر اوغلاق قانندن رطل مقداری الوب اولمقدار
کسکن سرکه قاریشدیروب شول وجعله پشورسلرکه اوچ کره قینانسه لر
بعده اوچ پای ایدوب هر کون اوچ قارنیله بر پای ایچسه هر نره ده دن که
اولورسه قانی طوتوب دیکدورر مجربدر خنزیر ویا قوچ ویا کچی ادکجی
ویا اوکوز قانلرندن هر قنقسی اولورسه اسی ایکن شیشلره سورسلر
تحلیل ایدوب ایندورر کوکچلرده بولنا کنه قانندن الوب قیللری یولنمش
اولان یرلره سورسه لر قیللری بتورمیه دیمشلر اما بونی بعضلر تجربه
ایدوب نفع ایتمه مش ات قانی زیاده اسیدر انسان بدننه طوقندوغی
یری یاقوب بوزار صاحب کتاب ایدر بوتقدیرجه زهر اولماق کورینور
اما تجربه اولنمادی بچان قانی بدنده اولان سکللری قوپاردر کچی
وبیان صغری وطاوشان قانلرندن هر قنقسی اولورسه قاوردوب ایکی
درهم مقداری استعمال ایتسه لر بغرسقلرده اولان چبانلره نفع ایلیه
اکر شراب ایله ایچسه لر لسان یونانیده طَقسِیقُون دیدکلری زهره
نفع ایلیه طقسیقون بر زهردر که اوق دمرنه وسائر آلات جارحیه
سوردوب انوکله مجروح اولان کیمسنه البته فوت اولور اکر کوکرجین برچوجنا
نک واغزنده ایکن دورت یشادر برادکجی بوغازلیوب قاننک بر مقداری
بیانه اقیدیلوب بعده اقان قاننک بر مقداری طاشدن پاک جوللک ایچنه

اقیدوب وهنوز اقارکن فراغت ایدوب باقیسی بیانه اقوب جولکده اولان
قان اویوشوب طوکدقده اوفاقلایوب بر پاک شیشه ایچینه اوزرینه یایوب
اوزرینه بینا توز قونیوب کنش اسیسی طوقنماق ایچون بر سیرک بزینه ایله
اورتوب تمام قورسنلر بو کرکلرنده طاش اولان کیمسنیه بر مثقال مقداری
طتلو شرابدن ربع رطل مقداری ایله ایچورسه لر زیاده نفع ایدوب عجیب
تاثیر ایلیه اما ایچورمه سی اغری والم ساکن اولدوغی زمانده کرکدر
قرداش قانی واژدر قانی عربیده دَمُ الاَخَوَین دیدلر مشهور قزل صمغدر
دم التِنِّینْ ودم الثُعبان دخی دیرلر تنین بیوک یلانه دیرلر ثعبان بیوک
اژدره دیرلر وبوصمغ سُقُطْرا دیمکله معروف بر جزیره که صبر سقوطری
دیدکلری اعلی صبر اول جزیره دن کتورورلر بو صمغ دخی اندن کتوریلور بوصمغ ایله
تازه یاره لره علاج ایدرلر فی الحال بتشدیروب ایو ایدر **طبیعتی** درجه ثالثده بارد و
درجه ثانیه اولنده یابسدر قابضلغی دخی زیاده در قلیج واوق یاره لرین بتشدرر
واقان قانلری دیکدرر اکر ایچسه لر اعضا ایچروسنده دخی هر نره ده اولورسه
قانی دیکدورر وقارنی صری وودرر وبغرسقلو وجکر ومعده ده اولان حرارتلری
کیدررر اکر انوکله حقنه ایتسلر قارنی طوتوب شَحْج یعنی خلقه دبری قوی ایلیه
اکر نیم برِشْت یعنی رُفودان یمرطه صاروسی ایچنده بچق درهمدن بر مثقال
مقدارینه دکین مقداری ایچسه لر بغرسق قانماق دیدکلری مرضه نفع ایلیه
ومعده قوی ایدوب اوتورداق چاتالاقلرینه دخی نفع ایلیه
قرمزِ قوردی عربیده دود القرمز دیرلر که قرمز بویادر انوک قوردی دیمکدر
چبیدار که بو حرف باده پرنار اغاجی جود کراولندی انوک اغاجیدر انوک اوزره
قرمز بویاسی کوکدن یاغوب الماپوب چوق دورمجاق کیدرلک قوردجاغز اولور
قرار اولدر پلید اغاجی اوزرنده دخی اولمقوله قیزلجه بوجکلره بکزر نسنه بولنور
اول ظاهر اولدقده قرمحات دانه سی کبی اولور بعده بیویوب کتدکجه قیزارماسی
زیاده اولور اوجاجات زمانی اولدقده قوکاق کبی اوفاق تخم براغور قرمزی جوقه
انوکله قزل ایدرلر قرمزی دیدکلری انوکچوندر قرمز هندکلو اسکی اولورسه
بویاماسی زیاده اولور ابریشیم ویوک بویاماسنده استعمال ایدرلر اما کتان
وپنبه انوکله بویامازلر **طبیعتی** بارد یابسدر قابضدر قابضلغی زیاده ظاهردر
اکر ایچنده کوب سکرلر وسائر اعضاده اولان یاره لره اودسه لر ایو ایدر سرکه ایله
وعسل ایله ویا لیکوز عسل ایله بیوک یاره لره اورسلر یاره لری بتشدورر اکر

حيضي زياده اقان عورت عسل ايله يدى كون دلك ايچسه حيضى طوتيله اكر
بو قدر زمان سركه ايله ايچرسه قصر قاله اكر قزل ابريشم اوزرينه دينوب
ستمالو كيمسنه اصاقوسه لر ستماسى كيده اكر اون درهم مقدارى بغداى ونيله
بر قاچ كون بر برى اردنجه ايچسه لر بدنى سمزدر ولونى اعلا وجلا ايدر
قوان اوتى ياغى عربيده دهن القيصوم درلر بو ياغى دخى بو نباتك يپراغندن
وچيچكندن ايدرلر طريقى ساير ياغلر چيقارماسى كبيدر بو ياغ اسيدر تحليل
ايلييجيدر حرارتى درجهٔ ثانيه ايريشور رحم بورليشوب بريره كلسه سمنا
رقاتيلمسنا ايودر وحيضى يوريدر ومجالس ايغى كيدررد ودحى قبزدرد
رطوبتلرى كيدرمد دخى واردر اما مناسب اجزا ايله اولان تركيبى بو ذكر
اولنان فعللرده زياده در
قنا ياغى عربيده دهن الحنا درلر يالكوز اولين قطريقى بودركه قنا چيچكندن
الوب زيت ويا اضرياغ ليچينه قويوب بخى زمان طوردقدن بعده صقوب كرمو قويالر
وصقلر چيچكن يبانه توب ياغى اله لر بو ياغ اسيدر تحليل ايلييجيدر عورتلر
ساچلوينه قوة ويروب زينت ايدرلر ومحكم ايدر ورنكن كوزل ايدر بو ياغى
بعضى مناسب اجزا ايله دخى ايدرلر
قرم چالى ياغى عربيده دهن نوار القندول درلر تميمى نام طبيب ذكر ايدركه
قندول بر بيوك اغاجدركه بدا اقلرنده وا وفاق چبوقلرينده دي بلمش كسكن
ديكنلرى واردر مغيلان ديكننه بكزر قدس شريف طاغلرنده چوق بتر
سرچه قوشنه بكزر باشلو وقناتلو صار وچيچكى ولور اول چيچكدن دوشروب
قابوغى چقمش سوسام ايله تربيا ايدوب بر قاچ كره تبديل ايدرلر بعده اوكودوب
صقوب ياغين چيقاررلر بنفشه ياغى چيقاردقلرى كبى بعضلر ياغ ايله كنشه
قويوب تبديل ايدر بو ياغ رايحه سى كسكندر طبيعتى درجهٔ ثانيه ده حارو
يابسدر نقرسيه وصوقولان الكيرلرينه سورسه لر نفع ايدر بوبركلرى
وقاوونجاسى ايدرخاين لره ودكره واويلو تلرك ايچ يانلرينه وارقه اشاغه
سنه سوروب ياغلاسه لر جماع اشتهاسز قوى ايدوب جماعه قوة والتى حركت
كتورر وقانى قورى اولان شيشلرى ايندور رصوقدن نزله سى وباش
اغريسى اولان كيمسنه قوقلامسى نفع ايدر صوقدن باش اغريسى اولان كيمسنه
نك بورنندن ايچرو قوسه لر نفع ايدوب دماغ پرده لرنده اولان يللرى تحليل ايليه
وسكه لرى اچاوكوشلمش اولان اعضايه نفع ايدر اكر قارنى طوتماق ايچون اولان

حقنه دواليرينه قاتسه لر نفع ايدوب قارنى طوتر اكر صوقدن اولان معده اغريسنه بوكله
طشره دن ياغلاسه لر ويا التى درهم قدرى ايچسه لر خصوصا انندز شرابى ويا
خاوتيج شرابى ويا ايوم شرابى ايله اولورسه معده اغريسنه قوة ويرر
قباق ياغى عربيده دهن القرع درلر بارد رطبدر دماغ حرارتنه ودخى قورو
لوغنه نفع ايدر بورنندن ايچرو قوماغله اكر ازاجق سركه ايله قرشديروب سرسام
وماليخوليا مرضلرى اولان كيمسنه لره قوقودوب باشلرينه دوكسه لر نفع ايليه
زياده سيله وبدن حرارتنه وقورولغنه نفع ايدر حماى دق يعنى صرونصفرادن
اولان ستماسى ويا قورى تشنجى اولان كيمسنه لر بو ياغ ايچمه يا يوب بوالسه لر
نفع ايليه چيقارماسنك طريقى بودركه قباغك قابن صويوب ودوكوب صوين
صقه لر وصويندن دورت پايه بر پاى شيره غن ياغى قاتوب يواش اتش ده
شولمقدار پيشوره لركه صوكيده صوكنده وكن شول وجهله تجربه ايده لركه براغاج
پاره سنه پنبه بغليوب ليچينه صوقوب اتشه طوته لر معلوم اولور اما قباق چكردكى
ياغى دخى صوقدر وذكر اولنان نسنه لره نافعدر انكدخى چيقارماسى طريقى بو
دركه چكردكن قابوغن كيدروب ايچن دوكه لر بومشاق ايده لر واوزرينه اتسى
صودن سربوب يوغوروب صقه لر خيار وشنجيار وقاوون وقارپوز ياغلرى دخى
بويله چيقاريلور نفعلرى دخى قريبدر لكن انولكى انلرك ياغى قباق چكردكى
ياغندن صوغوقدر ويومشاتماقده وبومقوله نفعده ضعيفدر اما بولى
ادرار ايدر اما قباق چكردكى ياغى ادرار ايتمز وبو ياغ صفراسى وحرارتى وباش
اغريسنه وبورون ايچى ايريلوب قورولغنه وبدن ارقلغنه وقورولغنه نافعدر
اكر بورندن ايچرو طملاتسه دماغ قورولغنه نفع ايليه اكر عورت سودى ايله
اولورسا ويودوب نفعى زياده اولور
قسط ياغى عربيده دهن القسط الكنائس درلر يعنى يالكوز قسط ياغى كما اضر
كوزل رايحه لو اوتلار قاتلميوب ساده اوله بو ياغ اسيدر تحليل ايلييجيدر
چيقارماسنك طريقى بودركه قسط هنديدن قرق درهم الهلر وايرپچه
دوكوب شراب ريحانى ليچنده بر كون وبر كيچه اصلاديه لر بعده اوزرينه دورت
رطل زيت ياغى قاتوب يواش اتش ايله شرابك ياشلوغى كيدنجيه دكين پشوره
لر بو ياغك جكرده ومعده ده اولان صوقلوقلره وستمالرده اولان اوشنمه لره
وصاقيل صاقيل دترمه لره زياده نفعى واردر وساچلرى كوزل ايدر مقدار
شربتى يدى درهمدر

قوندز بوجکی . قزل بوجك والاکولك بوجکی ی پانبول بوجکی عربیده ذراریح
ددلر جمع ذروح در اوزرنده سیاه نقطه لو قزل برجکدر الك کوجوکی بسنك قدر
والك بیوکی دنبودکه زهرلو بیوك سنکدر اوله مقدار اولور بعضسی قرلدر
سیاه نقطه لری واردر وبعضیسی صاری نقطه لو وبعضسی الاجه نقطه لو
وبعضیسی اوجاردر بو بوجکلر زیاده اسیدر کسکندر جبان ایدیجیدر اکر
بونلردن الوب وانوب الاجه لیغی اولان طرناقلره وبرسه لر ونسه لر نفع
ایدر مجربدر اکر مناسب مرهمه قاتوب قویماسی مراد اولنان طرناقلر اوزرینه
اورسه لر انشا الله قو پاره بجیك وردی صویولماق مرضنه متعلق اولان
دوالره کیرور ونفع ایدر اکر یاتوب سرکه ایله قریشدروب بسکلره اورسه لر
کیدررلر بو لیدر داید وق قاورقده وصو بولنرم اولان طاشلری اوفاق
لیوب چیقارما قده قوی دوادر بعضلر قنادلرین وایاقلرین کیدروب
استعمال ایدرلر بعضلر دخی عکسن ایدرلر بعضلر جمله سنی استعمال
ایدرلر اولی اولان دخی بودرکه بو حالده اچون ایو سی اولدرکه بغدای
یانلرنده حاصل اولمش اوله که اوزرنده یصتی لعنن قنادلری اوزرنده
صاروچزیلری اولوب بیوك وازون اولور استعمال اولنماسی مراد اولندقده
اچی صرلو برداق اچینه قویوب برداق اغزینی سیرك بز پاره سیله بر قات
بغلیه لر وقاینادسه که اوزرینه برداغی باشی اشاغه طوتالرکه جمله سی
قیرلور ساتر استعمالی لازم اولوب کیفیتی یرامز اولان حیوانلری دخی
بویله ایدرلر مثلا اچام قوری وغیری کبی بعضلر یاقوب استعمال ایدرلر استعمال
اولندقده بر دانه دن زیاده ایتمیه لر کفایت ایدر اکر بو بوجکلری ازوب سرکه
ایله قریشدروب کچیه وبرصه وبجقه ویرامز تمره کولره سودوق صوم سه لر
ایو ایدوق کیدررلر اکر عورت اوکندن کتوره جك فتیله ایدوب کتورسه حیض
قانن یوردیرر اکر قورویدوق ودوکوب سرمه کبی کوزه چکسه لر کوزده اولان
ظفره دیدکلری قاتیلغی یومشادوب نفع ایدر اکر سرکه ایله قریشدروب عقرب
صوقدوغی یره سودسه لر نفع ایلیه کذلك تازه ایکن کندو سیله اول یری
اوسه لر نفع ایلیه اکر سرکه ایله ازوب بدنده سوردسه لر کهله لری قره اکر زیت
یاغی اچینه قویوب پیشوردسه لر اول زیت ایله داء الثعلب اولان یره سورسه لر
ساجلری بتورر بلغمدن اولان قالن بشلری تحلیل ایدوب ایندورر اکر یاغ
اچینه قویوب بر هفته مقداری یاغ اچنده طوردقدنصکره اول یاغدن

اغرلیسی اولان قولاغه طمزرسه لر اغرلیسی کیدررو یقیننده عارض اولمش اولان
صاغرلغن کیدررر اکر اوچ پارلرندن الوب صغر اتی شوروا سیله ازوب قدور
طلا دوغی کیمسنیه اچورسه لر زیاده نفع ایلیه حتی سیدولك ایله باشی سیاه قوردلو
ایشدکه بعضلر دیمشلر اکر انلردن الوب جمله ایاقلرین کیدروب وکولکه ده قوروتوب
بعده بنفشه یاغیله ازوب وزیت یاغیله تاقویوب اولبخیه ده کیز پشوروب اول یاغله
قیللری اولمیان قاشلری یاغلاسه لر اولا قباردوب بعده قیللرین بتوررده یاغلو کبی
کوزه طوقنماقدن حذر ایده لر اکر بونلردن سیاه اولوب قزل نقطه لری واردر
الوب یاغ اچینه قیوب التی ای مقداری زمان یاغ اچنده کونشده طورسه اول
باشده اولان قرطسه دیدکلری کللره کی قیللری کیدرر اول کللره زیاده
نفع ایدوب قوپاروب کیدرر دخی مجربدر بو بوجکلر زهردر اوچ طسوج مقداری
اچسه لر قاووغنی قباردوب جبانلق ایلیه اصلاحی کتره ایله اولور بو مقداردن ایکی
اولمقداری قتل ایدیجیدر اچن کیمسه نك اولا قاسغنده اغریی وبغرسق
اغرلیسی وکسشماك ونحیف ولك یاتغنلغی طویار بعده زیاده اغری ایله قان
ایشمکه باشلار که اولور سیدوکی طوتیلوب بعده ات پاره لری ایشرکه اولور
ال وقاسق وجوره لری شیشر بعده اغزنده وبوغازنده زیاده حرارت وباشده بعضا
وسیتما وعقل شاشمق وکوزلر قرارمق وعقلی کیتمك عارض اولوب فوت اولور
علاجی بودرکه صغر سودندن اولمش ساده یاغ والچنده طوراق وقی پیشمش
صودن وافر اچوروب قوصدوره لر واسی صو اچنده یاتوب یوالنلر وشیر وغن
یاغیله یاغلیه لر وپیشمش ادپه صوینی کله یاغی ایله وکتان تخمی یاغیله قریشدروب
حقنه ایده لر وتازه سود اچوره لر وچینك یمرطه وچرب شوروا لریوب
غدا ایدینه لر بعضیلر بو بوجکلرك قنادلر وایاقلری قاندرنده اولان زهرلرینه
دوادر بعضیلر دیمشلر عکسیدر اما بو سوزلرك اصلی یوقدر ..
قورد عربیده ذئب دیدلر معروف یرتجی حیواندر مزاجی اسیدر بجاددر
قوردك دیشلری سیرکدر بعضیسی بعضی اراسنه کیروب اکاه اولور قات
یکدن دیشلری ودیلی شیشر اجیسندن دیشلرین بر برینه قجشدیروب دیشلر
بر برینه کیرمکله چکسن اچاماز اولوماغه باشلایوب براغاجه ویا طاشه
چکسن ویا باشن محکم اورماغه باشلار تا که اجیلوب خلاص اولور ویا اولوب
اورده کندویی اولدوردر قوردجکری جکره متعلق مرضلرده فائده سی عظیمدر
خصوصا برده نك مقداردن ازوب اچسه لره زیاده نفع ایلیه اکر هستما لو اولوب کسه

صوق صو ایله ایچوره‌لر واکر ستما اولمازسه شراب ایله ایچوره‌لر اکر غافث
کبی حرف تاده توتون اوتی ایچون ذکر اولنمشدر قاتیلورسه نفعی زیاده اولور
قوردک ترسی زیاده اسیدر وتحلیلی زیاده‌در قولنجه نفعی تجربه اولنمشدر قولنج
اغریسی وار ایکن ویاخود اغریسی ساکن اولمشکن استعمال ایتسه‌لر قولنجی
کیدرر من بعد عارض اولمیه خصوصا که قورد کمکلر یمش اولوب ترسی اندن
اولورسه زیاده نافع اوله بو مقوله ترسینک علامتی بودرکه زیاده بیاض
اولوب ایری اولور کاه اولور ایچیون مجرب اوزرینه اصا قوماغله نفع ایدر
اولی بودرکه قولنجی اولان کیمسنه مثقال مقدارینه دک طوز ویا بوبر ویا انزروت
بچوز راسی اوت ایله ایچوره‌لر بیاض شراب ایله ویا صو ایله ازوب دخی ایچوردلر
بو بابده خاصه‌سی شول مرتبه‌در که اکر قورد ترسینی قورد پاره‌لمش قوچه
یوکندن اولان ایب ایله اکر بولنمازسه بیان صغری درسیله قولنجی اولان
کیمسنه‌نک صاغ ایاغی اویلوغنه بغلایوب اصا قوسه‌لر نفع ایلیه حکیم جالینوس
تجربه ایدوب صحیح دیو شهادة ایتمش قورد ترسی بولنمازسه کلب بدلیدر دیمشلر
قوردک خاصه‌سندندر اوتلوق وسائر نباتی یمز الا مکر که حسته اوله و
الانسانی یمز واوزرینه هجوم ایلمز الا مکر قدوز اوله قوردک ذکری کمکدیر اوستخ
سکرلواتلر وطمرلر وسکرلر ایله طولاشمشدر دلکونک دخی بویله‌در اکر قورد
قویروغنی صغر جوبانی یاننده اصا قویسه ویا صو یاننده اصا قوسه اجلیقدن
وصوسزلیقدن کبرسه دخی یانینه کلوب اوغرامایه اکر بر یری قورد ترسی
ایله توتورسه‌لر سیچانلر انده جمع اولا اکر بر کیمسنه قورد پاره‌لمش قویون درسینی
کییسه مادامکه اوزرنده اوله بدنی کیچیشه اکر قورد سیدوکی اوزرینه بر عورت
ایشه ابدی کبه اولمیه بعضیلر دیمشلر اکر اوزرینه بر ایر اتلانسه دخی بویله‌در
اکر عورت قوردک صول خایه‌سن الوب دوکوب ایچسه ویوک پاره‌سن ایچینه
بولایوب کوترلسه عورتدن جماع اشتهاسن کیدره اکر اسکیدن ستمالو
اولان کیمسنه قورد اودندن عسل ومثلث ایله بر دانک مقداری ایچسه
ستماسن کیدره دیمشلر قوردک کوزینی بر کیمسه اوزرینه اصا قویوب کوترسه
صرع مرضندن ویرتجی جانورلر وزهرلو جانورلردن امین اولوب حرامیلردن
دخی امین اوله دیمشلر سکرلرده یاره ویا بیوک چبانلر اولسه ویا سکرلر
قوروب بوروشماغه باشلاسه ویا بوزلمش اولسه قورد اودیله یاغلایوب
سوروسه‌لر نفع ایلیا اکر محکم نزله‌سی اولانلره اودندن بر مقدار بورنندن

قوسه‌لر نفع ایلیه اکر قورد بر آنی قوالایوب بر مقدار اصروب ضرر ایتمدین
قورتولسه من بعد اولد اتولک یودیشی ایو وتیز اولوب یواش اولا وسائر
اتلری کجه قوردک ایچ یاغی داء الثعلب وداء الحیه مرضلری اوزرینه سوی
مکله نافعدر زیرا حرارتی وجلا ویرمه‌سی وچکمه‌سی قویدر قورد قان
کورسه ویا رایحه‌سنی السه البتة اوزرینه واروب یمه‌سنه طالب اولور
دوغن مکرکه اولدوره اکر قیون اغیلی ایچنده قورد باشنی کومسه‌لر قیونلر
قوردقودن هلاک اوله‌لر اکر کوکرجینلک اولدوغی یره قوسه‌لر یلان
وسائر موذی حیوان انده وارمیه اکر قورد کوزلرین واوک ازودیشلرین
قورد دریسی ایچینه بر کیمسنه کوترسه اول کیمسنه خصمنه غالب اولوب
خلق ایچنده شیرین اولا اکر قورد اوکجه سنریلدن اغرسی اولان دیز اوزرینه
اصا قوسه‌لر اغریسی کیدروب من بعد اغرمایه ودنچمتن ییبنی ایلیه
قوندوق دنبی عربیده رُبُّ الحصرم دیرلر درجهٔ ثانیه‌ده حار ویابسدر صفراء
ساکن ایدر وصوسزلیغی دخی ساکن ایدر وقوصمه منع ایدر وطبیعتی طوتار
اسیدن اولان ستمالره نفع ایدوب شدتینی ساکن ایدر قوة ماسکه‌یه
طعام هضم اولمادین طشره چقماسنه مانع اولوب طوتان قوتنه دیرلر اکلی
قوة ویرور چیقارماسنک طریقی بودرکه صوینی چوق اولان قوروقدن
خام اولمیه الوب دانه‌لیه‌لر وصوینی صقوب صاف ایده‌لر بعده پاک چولمک
ایچینه قویوب شویلقدر پیشوره‌لر که دورة بلوکدن بر بلوکی قاله بعده اتشدن
ایندیروب اتش یاننده قویوب صو ودقدنصکره حفظ ایده‌لر
قاطرچیچکی عربیده رَتَمْ دیرلر ایکیدر اولور بری بیاض وبری سیاهدر
ثمنشیدرا اوزون بدا قلری اولور بیرا قلری یوقدر چکدرازلمه‌سی کوجدر
مصرده دالدری صارقمش اولان اغاجدر دالدری انوکله باغلرلر صاری چیچکی
اولور چیچکدن صکره بوکرجین بکزر یمشی اولور ایچنده قرمجلک دانه‌سی
کبی دانه‌سی اولور بیاض اولانک دخی اویله‌در لکن انک یمشی بیاض ایکلو
اولور اما نباتی وچیچکی سیاه اولاندن صادیراق اولور **طبیعت** ایکیسنک
دخی طبیعتلری حار ویابسدر کسکندر ماده‌لری چکوب تحلیل ایتمه‌لری
زیاده‌در بر مقدار قابضلغی دخی واردر اکر چیچکندن ویا یمشندن بر
درهم مقداری ماء قراطن ایله ایچسه‌لر زیاده قوصدورور خنق قوصدورور
دوغمجی اکر عرق النسا مرضی اولان کیمسنه‌لر صقندوسی ایله حقنه ایتسه‌لر

بغرسقلری صیر وب اسهال ایله قان وسائر سیرندیلری چیقاروب مرضدن
خلاص ایلیه یوزده وسائر بدنده اولان اوفاق سیاه نقطه لری کیدره
روب جلا ایدر اچمکله ویا قی ایتمکله قدوز طلادوغنه نفع ایدر اگر
دانه لرندن هرکون یدی دانه یوتسه لر اسهال ایدوب دماملری یدکلری
سوُدِی وقزل بیوك چبانلری ایو ایلیه

قارغه ایاغی اوتی عربیده رجل الغراب درلر مقدما حرف باده ذکر اولنمشدر که
لسان یونانیده اطریلال و ترکیده بهق وبرص اوتی وعربیده رجل الغراب
دیدکلری نباتدر که انك اسمیدر لکن عربیده رجل الغراب براخر نباتك اسمیدر
که اول نبات بو نباتدر بر قاریش مقداری اوزادر قویو یشل یپراقلری واردر
قویولغندن سیاه کبیدر بستانلرده اولان تره یپراغنه بگزر هر یپراغی
ایکی یارلمشدر اورتالرنده اوچ دانه اینجه یپراقلری دخی اولور انلرك دخی
اورته ده اولان یپراغی یوکسك اولوب ایکی یانلرنده اولانلر قصاراق
اولور قارغه ایاغنه بگزر بعضلر بو نباته رجل الزاغ درلر زاغ بورنی
قزل کچیله قارغیه درلر بو نباتك کوکلری یره کیروب کیتمشدر دکرمیلکه
مائلدر اوستلری صاروددر ازلکده اچی بیاضدر سودیجان دیدکلری
دوا کبی یپراغنك لذتنده دلی بومکلیك واز اجیق قابضلق وطتلولق
واردر حا وجده اولدوغی کبی طبیعتی درجه اولیده حار و درجه ثانیه
اخرنده یابسدر قدس شریف جانبلرنده چوق بولینور اسکیدن اولان
اسهاله و قارین اغریسنه نفعی تجربه اولنمشدر حکایت اولندیکه بر کیمسنه
ارقه سنده شول مرتبه ده اغری والم حاصل اولمش که مجالسز اولوب
قوتی دوشمش و الیجاق بو نباتی الوب دیشی کبی باشی ایله پشوروب شوروب
واسنز ایچوب اتن ییدوکی کبی فی الحال ایو اولمش یکرمی ییلدن برو اولان
اسهالی کیدروب ایو ایتدوکی تجربه اولنمشدر اگر صو ایله قینادوب
بعده خام زیتوندن اولان زیت یاغی ایله قاوورسه لر ارقه واویلوقن
و دیز اغریلرینه نفع ایلیه حسته اولان کیمسنیه مقدار شربتی بر مثقالدن
ایکی مثقاله دکدر طبیعتده قبض وقرصنه مناسب اولان معجونلر ایله بر
مثقاله دکدر طبیعتده قبض اولورسه اسانلغله دفع ایدوب اچاوضر دانتیه
بو نباتدن صقنلور دخی ایدرلر شول وجهله که جمله نباتی یردن چیقاروب
اوزرنده اولان طپراق و توزدن یویوب پاك ایتدکدنصکره هوان اچینه

قیوب صقادلر صوین صرچه لوجولمك اچینه قویوب یواش اتش ایله اوچ بلوك
دن ایکیسی کیدنجیه دکین پشوردلر بعده اغزی کیك شلشیه قویوب کتنه
قودلر و هرکون باتردن کوسکو ایله قرشدررلر تاکه یاش اولدی قودوسیله
الشوب بالموی کبی اولوب پك اولوب نیجه ایدرسك اویله طورن وال التنده
طاغلمیه بویله اولدقده چودك چودك ایدوب ایپکه دیزه لر استعمال ایتمك
مراد اولندقده صو ایله ازوب اغریسی اولان الك یرلرینه بردانه
سوروب صودیه لر اگر اغری حرارت ایله اولورسه بر چودکدن ایکی درهم
مقداری بیبروح الصنم که عبد السلام دیدکلری نباتك کوکنك قابوغندن بر
درهم ایله ازوب صودیه لر زیاده نفع ایلیه

قارتال عربیده رخمه درلر بیوك قوشدر الی یرامازدر و اکثر علماء اسلام
عنده یمه سی حرامدر مزاجی استیدر اتنی یرامازدر صحرالرده وطاغلرده ساکن
اولور قوشلردندر یعنی صو قوشی دکلدر اگر قرتال ودی بنفشه یاغیله بشمك
بر جانبنده اولان اغری ایچون اغریبی مخالف طرفدن و یاخود اغریسی اولان
قولاغنك صاغ قولاغنه طملاتسه لر ساکن ایدوب ایو ایده قولاقلرنده ودماغلرنده
یلدی اولان وغلاغجقلرك بورونلرندن ایچرو قوسلر وطملاتسه لر یللری
ساکن ایلیه کوزده اولان بیاض ایچون دخی صوق صو ایله سرمه کبی کوزه چکسلر
نفع ایدر اگر ترسینی کبه عورة کوترلسه و یاخود یاقوب دتوننه طوتسه
اوغلان دشوره اگر زیت ایله قرشدروب اشمه سی اکسوك اولان قولاق
اچینه طملاتسه لر تمام اشیدر اولا اگر عقرب و یلان و زهرلو بیوك سنك
صوقدوغی یره سورسه لر نفع ایلیه بعضلر دیمشلر ذکر اولنان زهرلو حیوانلر
صوقدوغی طرفده مخالفده اولان کوزه سرمه کبی چکسه لر نفع ایلیه اما بونك
صحتی بعیددر اگر قرتال اتنی قورودوب خردل ایله یاغلو اولان کیمسنیه توتسو
ایتسه لر باغی شیشلوب جماعه قادر اولا اما ایدی کرده بیب دکین توتسو ایده لر
اگر قرتالك صاغ قنادندن بردانه توی الوب بوریسی اولان عورة ایاقلری
اراسنه قوسه لر اسان طوغوره اگر توین یاقوب توتسی ایتسه لر سنك وسائر
الابکز رنسنلری قاچیره اگر ترسینی سرکه دن اولان شراب ایله قرشدروب
برص سورسه لر رنکین بوزوب نفع ایلیه اگر جکرین قورودوب دوکوب شراب
سرکه سی ایله ازوب دیوانه اولان کیمسنیه هرکون اوچ کون دك بردنك مقداری
ایچورسه لر کلی نفع ایدوب ایو ایلیه اگر قانیسندن اولان صارودری قورودوب

ودوكوب اذوب مثلث ايله ايچسلر هر زهره نافع اولا اكر باشنى طوغرماسى صريلياد
عورة اوذرينه صاقوسه لر طوغرماسنى اسان ايليه دماغندن ايكى درهم
مقدارى انسانى ديوانه ايدر

قودشون و قلاى يدى معدنكه التون وكميش وباقر وتوپوه ودمود وتونج در رصاص دخى بريسى در رصاص قلايه وقودشونه دخى درلر بياض اولانكه قلايدر اكا قصدير درلر وسياه اولانكه قودشوندر اكا انك واسرب درلر طبيعتى بارد رطبدر برودتى قويدر وقودشون وقلاى خاصه لرندندركه اكر انى هواسى بوزغون وياش ونملو اوده ايچنده قوسه لر اوليكدن اغرلغى وزياده ليكى ظاهر اوله بارد رطب اولدوغنه دليل اولدركه اكر قلايدن وياقودشوندن اولان هوان ايچنده يينه قودشوندن ويا قلايدن اولان دسته ايله بعضى يمشلردن صقلمش اولان نسنه لرى دوكوب انسه لر اول صقندونك برودتى ورطوبتى زياده اولا اكر اول وجهله دوكلمش اولانه صقنده زيت ياغى وياكل ياغى ويا فرسين ياغى ويا ايوه ياغى قاتيلوب سراونوراقده اولان بواسير ديدكلرى چبانلره وسرطان ديدكلرى سودوك چبانه داايمك ايچون نافع دوا اولور انكچوندركه شول اعضاكه ماده لرد وكلمك خوفى اولا اول اعضايه انوكله طلا ايتمكله استعمال ايدرلر زياده نفع اكر قودشونى كونشده ويا اسى هواده بلكوبه ويا دمور سودوك اووسه لر وافر اوفاقلانه واكر ماده لرى منع ايدبجى اولان عصاره لرى مثلا سمز اوت وقيا قودوغى وقودوق عصاره كبى انوك ايچنده سحق ايلسه طوتيلوب منع اولنماسى مراد اولنان نسنه لره ايودوا ويردن اولور اكر قودشوندن بر تخته احتلامدن الحى اولان كيمسنه بلندن اشاغه ويا قاسيغنه بغلاسه لر احتلامى يعنى دوش ازماده منع ايليه وجماع اشتهاسنى ضعيف ايليه اكر بو كيلوب يرندن قالقوب اكر لمش اولان سكر اوزرينه بغلاسه لر سكرى طوغرلدوب يرينه يلتوب نفع ايليه كاه اولور قودشونى بودلره شول وجهله كه قوشوننى مردن صلابه يعنى ازه جك نسنه ايچنه قويوب ومحكم اووب ازدلر تا ازيلوب قويو وسياه اولور بعده بر بز ايچنه قويوب صاف ايتدكدنصكره مراد اولنور دخى زياده ايدرلر وياخود انوكله اكتفا ايدوب بزدن چقانى صوايله ايكى اوچ كره يودلر قيليا ديدكلرى بالچيق يودقلرى كبى يودلر تا اصلا سياهليغى قالمان بعضيلر دخى قودشوننى اكه ليوب اله دن چقانى صوايله محكم اووب ازوب برقاچ كره صوينى بكيلو تا اصلا سياهلغى اثرى قالماذ

بعضلر دخى اكه ليوب اكه لنميشنى اللرى ايله اووب اذدلر تا زياده ازلميه بو تقديرجه چبانلرى ويارهلرى اوكلتماغه نافع دوا اولور بو بابده ابار كه قودشون شكرى ويا قلمش قودشوندر يقندره انكده دخى نفعى ذكر اولنوراند يكدر وشك يوقدركه يا قلميشى كوزه انفعدر وبو مقوله اولماغله چيقوق يا قلميايرامازدر واولاشور مقوله سى اولان چبانلرى ويارهلرى وكلتماده يكدر اكر اوويلوب اوفاقلمش اولان قلايى شراب ايله اووب ارنسه لر واسى اولان شيشلره سودوب صوم سه لر نفع ايليه قودشون وقلاى خاصه لرندندركه اكر قلاى ياغ ايله ياغليوب بعده پاس چيقادركبى وسنى قاريبوب اول ياغلو قادينى ايله اخردمورى سودوب اووسه لر اول دمود اصلا پاسلنميه اكر سمزلكدن عاجز اولان كيمسنه قودشون ويا قلايدن بيوك يوزك ايدينوب طاقنسه بدنى ارقلايوب رنك روى متغير اوله اكر قودشوندن بر بيوك پارۀ ايچنده ات پشر اولان جولمك ايچينه قوسه لر انى پشميه اما اكر قلايلو قاب ايچنده ات پشدوكنه اعتبار يوقدر يعنى قلاى از اولماغله پشر اكر قودشوندن ويا قلايدن قاليك حلقه ايدوب تمشى اولان اغاجه كچورسه لر يمشنى دوشمكدن حفظ ايليه

قوم عربيده رمل درلر معروفدر قومده اولان يبوست زياده قويدر ويبوستده جمله دن قوى طاشلر قوملريدر دريا قوملرنده كسكنليك وچكمكليك وجلا ايتمكليك واردر استسقا سببى ايله وافر رطوبتلر سببى ايله بدنلرى شيشمش وكوشلمش اولان كيمسنه لره وبدنلرينزاريقلادوب اينجلتمك مراد ايدنلره ايچنده كوميلوب ياتماغه ايودر فاسد رطوبتلرى بدنلرندن چكوب كيدررر بو وجهله ايدرلركه قوم ايچنده چقوردايدوب ايچينه كيره لر بعده باشندن غيرى جمله بدنن قوم ايله اورته لر وطوره لر بعضلر قوبى اتشده قزدروب بعده بدنلرينه تكميد يعنى اسى اسى باصدرلر جميع قوملرده بوخاصه لر واردر بو مقوله تاثيرلر ايدر قوملرده بو خاصه دخى واردركه طتلو صويى طتلولقدن جيقاردو طاتسز اولور طتلو ايدر

قوش توپى ريش درلر اكر يا قوب كولنى يارهلره اكسه لر قورودوب ياپشدوره اكر قوشك خصوصا طوغانك زياده يومشاق وايچه واوفاق توپلرينى الوب يارهلره وذرينه قوسه لر قانلرين كسوب ياپشدره

بو بابده طوشان توکلی مقامنه قائم اولور بیوک تویلری بوغملری ایله بورون
صنقلرینه علاجده قاتوب علاجنه یاردم ایدر بعضلر دیمشلر اکر تویلری
یاقوب بعده بیقایوب و قوریدوب قانی طورماسندن امید کسلمش اولان بورون
ایچینه اوفورسلر قانی طوتر هر تویک کندویه مخصوص اولان فائده سی
حیوانی ایله ذکر اولنمشدر

قُودُوُاوُزُمْ عربیده زبیب دیرلر طبیعتی درجهٔ اولی اخرنده حاردر و حرارتی
قویدر و جکر دکی درجهٔ اولیده بارد و درجهٔ ثانیه‌ده یابسدر و جکردکی
ایچینک یبوستی ازدر معلوم اوله که قورو اوزم تازه اوزومیکه اندن قورو
دلمشدر اکا کوره بربرینه مخالف اولور شول قوری اوزوم که اق اوزمدن اوله
انوک حرارتی ازدر و شولکه سیاه اوزمدندر انوک حرارتی قوید روانسید
غیریدن و انوک جوهری غلیظدر و طپراقلولغی واردر اننک قوتی پشوریجی
و اعتدال اوزره تحلیل ایدیجیدر بیاضدن اولان اعتدالی سیاهدر اولانک
زیاده‌در اتلو اولانک غدا ویرمه سی زیاده‌در و انفعدر قوری اوزوم بیانلرم
اولی بودر که چکردکین بیابنا انوب ییلر بو یله اولیجاق غدا اجوق ویرر اما بونک
عکسی مشهوردر اما شول قوری اوزوم که اریق اولوب قابض اولمیا یود کلادر
غدا ویرمه سی ازدر کرهندو یجیدر قبض ایدیجیدر قوری اوزوم یمک اویکه
قامیشندیدکلری عضوه و بلغمدن اولان اوکسوروکه و بوکر کلره و قاوه عن
نفع ایدر و اکر چکردکی ایله ییسلر بغر سقلرده اولان جبانلره نفع ایلیه اکر اندن
الوب صورهٔ طادوسی اولنی و یمرده ایله قرشدیروب و قاوورب و عسل قاتوب
ییسلر و فلفل دخی قاتسلر اغزده اولان بلغملری دیدوب چکر و اکر بقله اولنی
و کمیون ایله قرشدیروب خایه‌لرده اولان شیشلره یاقی ایتسلر ایندیروب ساکن
ایلیه و اکر دوکوب و شراب ایله قرشدیروب یاقی ایتسلر بدنده دری اوزرنده ظاهر
اولور اکر چیچک و اکر سائر جبانجقلر خصوصا طتلو اویوز دیدکلری و اک برلرنده
اولان کچیک کبی صرادنلر و غانغرایا دیدکلری جبانکه طاغلماغه باشلر و سرطان
دیدکلری سوداوی جبانلری ساکن ایلیه و اکر چاوشیر ایله یاقی ایتسلر نقرسه
موافق اوله و اکر یرندن ایرغالنمش طرناقلره یاپشدرسلر قوپارماسی تیز اوله
معدهٔ و بغر سقلری جلا ایدر کاه اولور بغر سقلر اغرسینی پیدا ایدر قوری
و اریق اولان جکری قباردوب سمردوب دقوری اوزم ضرر ایتمز الا فراجلری
زیاده اتسی اولانلره ضرر ایدر پس بونلر اوزرینه سکنجبین ایچسلر و یا کشنی

ییمشلردن صوره لر اما فراجلری صوق اولانلر اصلاحنه محتاج دکلدر کاه
اولور بونلرده دخی تیز زائل اولور شیشرمک پیدا ایدر فراجلری صوق
اولانلری جماعه تحریک ایدر بعضلر دیمشلر بوکر کلره ضرر ایدر عناب
واقع اولان ضررن دفع ایدر قوری اوزمدن بر صنف واردر که چکردکی
یوقدر اکا کشمش دیرلر یقینجقده ذکر اولنور زیرا بو اسمیله اشتهاری
زیاده‌در

قیماق عربیده زبد دیرلر قیماق سودک یاغی و سمزلیکیدر سودک اوزرینه
صوینی الوب بعده قلان قیو سودی بربری ادبجه چالقیوب اوینا تمق ایله
چیقاریلور نته کیم معلومدر قایماق هر سوددن چیقارلماز اکثریا کچی
و قیون و صغر سودلرندن چیقاریلان قوللنیلور طبیعتی درجهٔ اولیده
حار و رطبدر رطوبتی زیاده‌در قایماق ماده‌لری پشوریجی و اسیدیجی
در یومشاق اولان بدنلرده اولان تاثیردن زیاده‌در اسکیجوندکه اوغلان
چقلر و عورتلرده اولان دبیلا ته و شیشلره نفع ایدوب ایوایدر زیرا
انلرک بدنلری کوشک و یومشاقدر دُبَیْلَه صوقدن اولان خلطلردن
اولان شیشلره و چبانلره دیرلر غالبا تودکیده برز دیدکلری شیشلردر
اکر هنوز دیشلری بتن اوغلانجقلرک دیشلری دیبلرین قیماغله سود
سلر دیشلرین تیز بتوره قایماقده پشورمک اولماغله اغزده اولان
شیشلره دخی نفع ایتسه اولور ایکولر اوجلرنده اولان اغریلره و اویلوق
ارالرنده و سائر بدنده اولان شیشلره دخی قورلر نفع ایدر اکر عسل ایله
قوبوایدوب ذات الجنب و ذات الریه مرضلری اولانلره نفع ایلیه و مرض
ماده سی اولان خلطلک پشمه سنه و توکرمکله طشره چیقماسنه یاردم
ایلیه یا لکوز اولیجاق پشورمکه یاردیمی زیاده‌در و طتلو ایله اولیجاق توکرمکه
یاردیمی زیاده‌در اکر عسل و لجی بادم ایله قرشدرسلر خلطلری توکرمکه
زیاده قوت ویره اما پشورمه سی از اولور قایماق ایله بدنه یاقی ایتسلر
یعنی سورسلر بدنه غدا ویره و یمه ایله بدنی سمردر اولا ذکر اولنان حکم
یعنی بدنه سورمکله غدا ویرمه سی حکم غریبدر یعنی قیاسه موافق دکلدر
کذلک بدنی قیماق ایله سورمک حصف دیدکلری توری کیجیکی کیده‌ردر
اکر تازه سیله حقنه ایتسلر رحم ایچنده اولان قانی شیشلره و بغر سقلرده
اولان چبانلره نفع ایدوب یرایه اکر ایچیجی و الرم قاتسلر زیاده نفع ایلیه خصوصا

قاوقدر اولان ایرکلو بیوک چبانلرہ و دماغ پردہ لرندہ و سکرلردہ اولان شیشلرہ
زیادہ نفع ایدر انکرك ایلانک اصر دوغی یرہ سوردمکلہ نفع ایدر اکر قیماغی
یاقوب دوتونی اوزرینہ برقاب قپاستلر شول وجہلہ کہ دوتون بوغولمیہ
وقاب اوزرینہ دوتون یاپشوب قالہ اول قابہ یاپشانی قوردوب یوالنفہ
قبض ایدیجیدر کونہ سورمہ کبی چکسلر کوزہ مادہ لر اینمہ سن منع
ایدر وچبانلری تیز طولدورر قایماق قوری وکسودوکہ نافع دوادر خصوصا
بادم وشکر ایلہ زیادہ نفع ایدر و بوغازك ایریلکینہ نفع ایدر و تمرہ کورو
قوری اوفاق سوجیلر وچبانلرہ و ایریکلرہ سوروب اوماغیلہ نفع ایدر
اما هضمی اغردر معدہ اغرینہ یوقار وکلور وطعام اشتہاسنی دوشوردر
مزاجی اسی اولانلردہ شکر وعسل وطوز ایلہ اصلاح اولنور برکیمسنہ دہ قورد
کیجیك حرکت ایتسہ اولی بودرکہ اول کیمسنہ نك بدنن صوق صوایلہ یوبالر
بدہ بدنن قایماق ایلہ سوروب صوم یہ لر و واکیاسیلر ایلہ صاروب اورتہ لر
تادرلیہ اکر لازم اولورسہ برقاچ کرہ بو ایلہ ایرلر اسکیدن ویکیدن اولان
کیجیکلری کیدروب ایو ایدر اکر قابض نسنہ ایلہ ایچسلر خلطلر کسکلکندن
اولان سنجی یعنی بغرسقلر سیرندیسی مرضن واسہالہ نفع ایلیہ اما زلق
الامعا یعنی بغرسقلر ایچندہ نسنہ طورمیوب سیرلیوب طشرہ چیقار اولان
مرضی اولانلرہ ومعدہ لری ضعیف اولان کیمسنہ لردہ اسہالی زیادہ ایدر
اکر کل شرابی ایلہ ایچسلر افراطلہ اسہال ایدنلردوانن قوتن کیدرر اکر قویو
ایدوب ایچلرن نسنہ لرکہ اکا بولاماج درلر اکا قاتوب ایچسلر قویو وغلیظ
اولان خلطلری اریدوب توکرمکلہ قولای چیقارر اکر بمرطہ صاروسیلہ
چالقایوب ر وفدان پشوروب یسلر برامازخلطلری یاقوب اجتماسنی ساکن
ایلیہ بو وجہلہ کہ ذکر اولندی مقدما جمیعا ذکر اولنان دوالرہ فائدہ سی
زیادہ اولور معدہ کوشلتدوکی قابض نسنہ لر ایلہ دفع اولنوب اصلاح
اولنور قیماق بولنماسہ صغر سودن پشن بلوکدن بر بلوکی قالبجہ پشورد
نسہ لر بدلی اولور
قلیہ مسك یاغی عربیدہ زباد درلر قرزیلہ مائل سیاہ وسویق کوزل رایحہ لو
نسنہ درکہ بیوك کدی قدر رنکی سیاہ ایلہ قاریشق برکوتی یابانی کدینك
اویلو قلری اراسندہ درندن حاصل اولور بومقولہ کدینك اویلو قلری
اراسندہ کدی مہ سنك باشنہ بکز رمہ باشندن سیز وب چیقار

اویلو قلرینك دریسنك بوکلو ملری اراسنہ یاپشور اندن جمع اولنور
بومقولہ کدی ولایت حبش نلحیہ لرندہ جوق بولنور خصوصا مقدیشو
نام نلحیہ سندہ جوق بولنور طبیعت زبادك طبیعتی درجۂ ثالثدہ
حاردر رطوبتی اعتدال اوزرہ در اکر بومقولہ کدینك اتی یدرسلر یاغی
نیز حاصل اولور و جوق اولہ قلیہ مسك یاغی قوروتیجیدر اکر قیزل وبیوك
وسودی اولان چبانلری اونکلہ سوروب صوم سلر اغریلرین ساکن ایدوب
ایو ایدر اکر زکالی اولان کیمسنہ قلیہ مسك یاغنی توقلایوب رایحہ سی بورنندن
ایچرو کرسہ اکا نفع ایلیہ اکر بر درہم مقداردن مثلی زعفران ایلہ سمز تاوق
شوروا سی ایچندہ طوغرہ سی صار پلمش اولان عورتنا ایچورسلر طوغرمہ سی
قولای اولوب نافع دوا اولہ اکر نہایت بولمش اولان بیوك سودی قزل چبانہ
وافرجہ بولاشدرسلر نفع ایلیہ اکر قیراط مقداردن بر وقیہ شراب ایچندہ
ازوب ایچسلر یورك اوینا ماسن کیدرر دن فرح ویرہ ذکر اولندیغی اوزرہ
یورك ضعیفلکنہ نافع دوا اولہ اما قلیہ مسك یاغنی دائما ایچمك بوغازہ
ضرر ایدوب نفسی طار ایدر و مزاجلری اسی اولانلرك باشلرك اغریدر
ضررینك تداركی صندل و نیلوفر قوقلامق ایلہ در اکر یوزدہ قزللق و
بولانیقلق اولورسہ قان الہ لر وغداسنی وساکن اولدوغی یری صوودہ لر
اکر ذکرہ زیادہ سوروب جماع ایتسہ عورتہ کبا اولمیہ
قیون کری و قیون شقلداغی عربیدہ زوفاء رطب درلر قیون یوکلری
اوزرندہ جمع کیر ویاس اسمیدر خصوصا قویروقلری واویلوقلری یاننده
اولان یوکلری الوب صو ایلہ پشورزدلر تا یاغلو لغی اوزرینہ کلور و ایچندہ
یوکن ایرتلایوب کیدررلر بعدہ جولمك اغزندہ جمع اولان نسنہ یی الوب
تکرار پشوروب صاف ایدرلر بعضلر تکرار پشورمیوب همان اوزرہ صوق
صو قیوب وافر چالقارلر بعضلر دیمشلر بو کیرلر قیونلردن اوزرلرینہ بولاشدیغی
اوتلری جمع ایدوب پشوردلر ویا همان کیری ویاسی اوتلردن جمع ایدوب پشو
ردلر بومقولہ زوفانك ایوسی اولدرکہ صافی اولوب یاپشلدقدہ یومشاق
اولا و اکر صوق صو ایلہ ازسلر بیاض اولوب ایچندن یورك رایحہ سی کلہ
اوتلر رایحہ سی کلمیہ بومقولہ زوفانك طبیعتی درجۂ ثانیہ دہ حار و درجۂ
اولیدہ رطبدر پشوریجی وتحلیل ایدیجیدر خصوصا صدمہ و اوتوراقدہ اولان
شیشلری زیادہ تحلیل ایدر اکر اکلیل الملك کہ بك بورکیدر انوکلہ وقیماق

ایله قرهشدیروب ویولک پاره سیینی بولاشدیروب عورة کتورنسه حیضی
قانی یوریده واوغلانلی قارندن قولای چیقاره اگر اوردک ایچ یاغیله
قرهشدرسلر قولاقلرده اولان چبانلره وار عورة اودیرلرنده اولان چبانلره
یرایوب نافع اوله واویوز اولوب یمش اولان گوزبیکلرینه وقاشیلنوب
کیرپوکلری دوشن گوز قپاقلرینه وقاشلرینه سنسنه یرایوب نفع ایدر
سود نمکله سنکرلر بونلماسنه نفع ایدر اچمکله واوزرینه اووب سورد
مکله جگر صوقلوغنه نفع ایدر بعضلر اوزرنده اولان کیری ایله برابر
یوگی یاقوب دتونینی جمع ایدرلر اول مقوله جمع اولنان دتونی گوزه متعلق
دوالره کیرور وکیرپوکلر بتورمه سنه متعلق دوالره کیرور کاه اولور
عظیم نزلهلری ودبو قرحی اولان کیمسنهلر زوفانک دتوننی برقامش
پاره سیله بورندن ایچرو الورلر نفع ایدر قیون کیرینک مقدار شربی
اوچ درهمدر اما قیون کیری معده یه باغر در موافق دکلدر فرانجلری
اتسی اولانلری اضطراب وتاسیس دوشوردر دفع ضرری ایوم سود مکله
واکشی سکنجبین ایله اولور

قنطار صمغی وقرا صمغ عربیده ساذوران درلر فارسی سیاه دوران
لفظندن تعریب اولنمشدر معناسی سواد الحکام یعنی حاکملر قراسی دیمکدر
وجه تسمیه ظاهر در ظالم اولان حاکملر مراددر سیند نصکره یاسی اولان
سیندی اصلی ایله ذکر اولنور ساذوران ولایت هنددن کتوردلر سنبج
دیدکلری زیاده سیاه طاشی بکزرلسنه در ولایت هندده واطرافنده
بیوک اغاجلر خصوصا قوز اغاجلری گوکلری قوو قلرنده اولور گویا که اول اغاجلر
گوکلرینک فاسد اولوب جوروکیدر اوزرینده نیجه ییلر گچمکله بویله اولور ایوسی
اولدرکه اوفاندقده ایچروسنده ییلدرامه سی اوله واتی صو ایچنده بر زمان
اصلانوب ازلدکده رنگی قزل صاری یه مائل اوله اوفاندقده اوفانیغی صافیلکده
ویلدرامقده اقاقیا دیدکلری عصاره اوفانغنه بکزردر لذتنده بر مقدار اجیلق
واردر بودر ولایت یمندن غماندن جوق بولینور عود اغاجینک یرامادیغی
انوکله بویادلر وگوزل رایحه لره وغالیه لره قتارلر زیرا رایحه لرینی گوتورب
حفظ ایدر والا کندونک رایحه سی یقدر طبیعی درجۀ ثانیه ده بارد
یابسدر قوزی قولاغی صوبی ایله بر درهم مقدارن ایچسلر قان توکرمکی
کسر قان طوتماق ایچون اولان سفوفلره کیرور واعضادن بوشانوب

اقان قانی طوتماق ایچون اولان یاقیلره کیرور اگر سرکه ایله یوغوروب وفتیله
ایدوب عورة کوترنسه رحم طمرلرینه قوة ویروب زیاده قان گلمکی طوته زنانک
انوکله حقنه ایتسه لر ویا ایچسه لر بو مقوله نفع ویره اگر بیشل قرهسین پرنجی
صوییله ایکی مثقال مقدارین اصلادوب وازوب واوزرینه قرهسین پیرا
غندن اوچ مقداری قاتوب ساچلری انوکله تمام بولایوب صوم سلر ساچ
دیبلرین قوی ایدوب دوشمه دن وقرلمادن منع ایلیه اگر شرابدن اولان
سرکه ایله قرهشدروب خایه لرده وذکرده اولان شیشلره اورسه لر نفع
کلی ایلیه

قابلونبغه عربیده سلحفات دیدلر معروف حیواندر طبیعی خصوصا بحر طه سی
زیاده حاردر بر مقدار غلیظ رطوبت فضلیه یعنی سکمیوب قالور رطوبتی
واردر بالقلر کبی اتنک رایحه سی چرکین دکلدر قپلو بغه اوچ دورلو در بری
نهریدر یعنی ایرماقلرده اولور وبری بحری یعنی دریاده اولاندر وبری
بری یعنی قروده اولاندر قورده اولانک یبوستی جمله دن زیاده در دریاده
اولانک سائردن حرارتی زیاده در صاحب کتاب ایدر ایرماقلرده اولانک
بیوکلرینه برزم ولایتمزده رقشادرلر اگر دریاده اولا قابلونبغه قانندن اوچ
مثقال مقدارین شراب ایله وبردنک طاوشان انفحه سی وبریچوق درهم
کیمیون ایله قرهشدیروب اوتوز بلوک ایدوب برآیه دکین هر گون بر پاره ایچسلر
زلوچانورلر خصوصا صفدلجاقی یعنی میشه لرده اولور برگونه زهرلو
قوربغه که یونانیده اکا قوروتوشن دیدلر انونک زهرینی زیاده دفع ایدر اگر
قابلونبغه بچناغنی یاقوب شیرغن وکل یاغی وبمرطه یاغی ایله ازوب باشه
سورسلر قیللری بتورمه مجربدر قروده اولان قابلونبغه قانندن ایچسلر
صرع مرضنه نفع ایلیه قابلونبغه اودی بلغمدن اولان بوغاز اغریلرین
واوغلانجقلرین اغزلرنده طاغیلور مقوله سی یرامازچبانلری گیدرر
صرع اولان کیمسنه اودیله سورسلر نفع ایلیه اگر قابلونبغه بوغازلیوب
قارننده نه وار ایسه چیقاروب بعضیلر دیمشلر بوغازلیوب همان شویله
یاقسلر تایانیغی بیاض اوله بعده ساده یاغ ایله ازوب وبرپاره سی اوزرینه
صوم یوب سرطان متقرح یعنی سوداوی قان اولان دشلمش بیوک
چبان اوزرینه قویسلر گیدرروب بتوره وتکرار اولمادن منع ایلیه چبانلر
وچبانلره بکزر نسنه لر علاجنده اندن انفع نسنه اولماز اگر بو مقوله

کولنه بر مقدار فلفل قرشدیروب وعسل ایله معجون ایدوب ربو یعنی کوجله
نفس آلاندر دلی زیاده حرارتدن طشره صادقمش اولان کیمسنیه صباحده
واخشامده بر قاریش مقداری ایچورسلر نفع ایدوب بو مرضلری کیدره
اکر قانینی ادریا و نیله قرشدروب وعسل ایله معجون ایدوب و فلفل قدر دانه لر
ایدوب صرع مرضی اولان کیمسنیه هر کون ایچله صباحده واخشامده بر دانه سن
ایچورسلر عجیب نفع ایلیه اکر انوکله اغریسی اولان اتك یرلرینه سوروب بولاشدر
سه‌لر اغریلرینه نفع ایلیه خصوصا نقرس اوزرینه نیچه زمان سورسلر
زیاده نفع ایلیه قابلوبغه یمرطه سی کوجك اوغلانجقلرده اسکیدن اولان
اوکسوروکی کیدرر بولاماجه فلفل مقداری قاتوب ویره لر قابلوبغه لرك
ایچ یاغی تشنج وکزار مرضلرینه نفع ایدر واتن یمك دخی بو نفعلری ویرور
ارقیه قوة ویرور و بدن دریسنه قوت ویرور وجماعه تحریك ایدوب
التی زیاده حرکته کتورر وادلیك صوین جوق ایدر خصوصا بیوك اولانلرم کی
انلرم رقصدرلر انلرك اتن اولا صوده قایناد وب خاشلایوب بعده تاوه ده یاغ
ایله قاوروب یسلر زیاده نفع ایدر تشنج اولان کیمسنیه قانندن ایچورسلر
نفع ایلیه اکر قانن قندوز خیاسیله قرشدیروب حقنه ایدلنسلر تشنجه نافع
دوا اوله اکر یا قلیشنك کولی و یمرطه اغیله بدنده اولان چاتلاق خصوصا
ایاقلرده اولان چاتلاقلره سوروب صومنسه‌لر نافع دوالردن اوله بعضیلر
دیمشلر اکر قابلوبغه صاقسی سز قیناد چولمك اوزرینه قوسلر قیناماسن
منع ایدر اکر صرع اولان کیمسنه نك باشنه اصاقوسه‌لر صرع ساکن اوله بعضلر
دیمشلر اکر چوق طلوا ینر اولان یرده بر قابلوبغه که هر قنقسی اولورسه اوقه یی
اوزرینه کوموب اللری وایاقلری هواده اولسه اول یره طولو اینمیه اکر قورو
دکلمش اودی دتون لنمه مش عسل ایله کوزه سرمه کبی چکسلر کوزه صو اینمکه
نفع ایلیه و کوزده اولان اقلیغی و یاشلوغی و کوز یاشلرین کیدررە اکر صو ایله
پیشوروب قاسغی یارلمش اولان اوغلانجق ایچنده اوتورسه نفع ایلیه
قاووت عربیده سویق درلر ماکولات قسمندن اولان حبوبات مثلا بغدای
واربه وسایری و یاخود اوکودوب اون کبی اولمشند عبارتدر صنعتی بودرکه
اولا انشدره قاوره‌لر تا که رطوبتی کیده بعده اوکوده‌لر اما قاورماق ایچون انجق
دانه لرده اولور دیمشلرده اولماز قاووت دیدکلری بودر هر نسنه نك قاووتی
اصلی نه ایسه اکا مناسبدر یعنی طبیعتی انوك کبیدر لکن شولقدر اولور که

اصلندن انوك یبوستی زیاده اولور و حرارتنادن ماثلرك اولور پس اربه
قاووتی بغدای قاووتندن باردرکدر کذلك یللری دیاندن زیاده
ایدر ایکیسی دخی شیشرر ایچیدر معده دن اینمه لری کیج اولور دانه لرین
کوره شیشرمه لرین کیدرمکه طریق بودرکه وافر قایناده‌لر بعده صودن
صاف ایدوب تا صوق اولنجه طوره بعده شکر ایله و صوق صو ایله استعمال
ایده لر بعضلر دیدلر که صوق صو ایله یویه‌لر تا بر مقدار یبوستلری و قاورد
ماقدن اولان یانغنلری کیده اولا اسی صو بعده صوق صو ایله یودلر اولی
بودر بویله اولجق مزاجلری اسی واسیلکن زوج کتدن یانغنلری
اولانلرم نافع اولور خصوصا اکر یازکونلرینه صباح زماننده ایچسلر
ایکیسی دخی سیمالر وسائر اسی مرضلو اولماسنی منع ایدر خصوصا شول مرضنك
ابتداسی و یاخود جکردن اوله اولی بودرکه قاووت یدکلری کونلرده اوزرینه
یمشلردن و تازه تره لردن یمیه لر اما مزاجلری صوق و رطوبت اوزره اولوب
حرارتلری ضعیف اولانلر و شونلرکه قارینلری شیشرر و یانلری و بوش
بوکرلری و اردقلری اغیرور و مطلقا قوجه لره اولی بودرکه قاووته متعرض
اولمیه لر یعنی هیچ یمیه لر اکر محتاج اولورلرسه پیشورمکله و یا بوماغله اصلاح
ایدوب بعده شکر پینری و عسل ایله ییه لر و قوز یاغی و یا اسکی زیت و یا
بطم یاغیله قرشدیروب ییه لر اربه قاووتی اکرچه بغدای قاووتندن طبعا
باردرکدر اما بغدای قاووتی صووقلغی حفظ ایدوب انوك صووقلغی معده ده
جوقجه اکلنور شول کیمسنه که صوو تماق و رطوبت ویرمك مراد ایدر بو خصوص
ایچون بغدای قاووتی انفعدر اولکیلر شونلردر که بدنلری قوری اریق
و صرارمش و اتلری ازدر و صکره کیلر شونلردر که بدنلری قالیك و اتلری
و قانلری و بلغملری جوقدر اکر مزاجلری صوق اولانلر ایچون قاووته بر مقدار
رازیانه و یا کموّن قاتسلر نافع اولوب یرایا اما بونلردن غیری دانه لرك قاووتلری
یرامازدر یبوست ویریجی و شیشرریجی و معده اغر ایدیجی الم ویریجیدر بر حال
ایله اکا یقین اولماملق کرکدر الا مکر ضروری اوله پس یاغلر ایله و پیشورمکله
و طتلو قاتلمش سرکه لر و مسهل جوارشلر ایله استعمال ایده لر اما یمشلردن
طرابوزن خرماسی قاووتی والما و اکشی نار قاووتلری طبیعتی صتوب صوو ودد
و صفرا غلبه سن ساکن ایدر و غدا ویرور اما کجی بوینوزی و ایکده قاووتلری
قابضی زیاده طتوب قبض زیاده ایدرلر انلر یرامازلر الا اسکیدن اولان اسهالی

وبلغمدن اولان اسهالی کسمکه وچوق قان کلمکی طوتماغه یرار در اکر ادریه قاووتندن
طتلو واکشی نار صویی ایله بیسلر ویاشویله بیوب اوزرینه ایچسلر معده ده
اولان یاشلوغی کیدررم وصفرا سببی ایله اولان قوصمایی منع ایدر وبخار و
یانغین سببی ایله اولان باش اغریسنی ساکن ایلیه وکوکل بولانماسنی ساکن
ایدر معده یه قوة ویرر کوجك اوغلانجقلره اریه قاووتی ایچورسلر نفع ایدر
بدنلرین پکیدر وسمرده وانلره عارض اولان قوصمایی وقارینلری سورمه لرین
منع ایدر اکر کل شرابی ایله وتازه قایماق ایله یوغوردوب استعمال ایتسلر بغرسق
لرسیرندیسی مرضی که زیاده اضطراب ویرور مع هذا اطشرویه لسنه دخی
چیقماز اولسه اکا نفع ایلیه قباق چکردکنك قاووتی زیاده صوودیجی در
حرارتدن اولان اوکسروکه نافعدر صوسزلیغی کیدررد

قان طاشی فارسیده شادنج درلر وشهدانج وشهدانك دخی درلر معناسی
دانه لرسلطانی دیمکدر قزل بر طاشدر ایوسی اولدر که تیز اوفاقلانه و
قویو قزل اولوب دوز اوله ولچنده کز وطمرلر اولمیه بری معدنیدر وبری
دخی عمل ایله اولمشدر معدنیسی مصر طرفنده چوق بولنور عملیسی مقناطیس
طاشنی یاقوب اندز ایدرلر بعضلر دموردن دیشی دمور دیدکلرینی که حدید
صینی دیدکلری یاقوب اندز ایدرلر طبیعت بو طاش یونمش اولمیجق
طبیعتی درجۂ اولیده حار ودرجۂ ثانیه ده اولنده یابسدر اما یونمش اولیجق
درجۂ اولی اخرنده بارد ودرجۂ ثانیه اخرنده یابس اولور یوماسی طریقی اقاقیا
واستوبج وغیری نسنه لری یوماق کبیدر یمرطه بیاضیله ازوب کوزده اولان
اسی شیشلره نافع اولور اکر شیشلر بلغملو وغلیظ اولور سه بلغملو بوی تخمی ایله
ایدرلر اکر قوز قبا قلری قاتیلنوب ایریلنوب شیش اولمازسه صو ایله ازوب
سرمه کبی چکسلر اکر زیاده ایچنا زوب کوزه طملاتسه لر نفعی زیاده اولا اکر دوکلمش
چبانلر اوزرینه اکسلر چبانلری دیدوب زائد اولان اتن کیدررم اکر صو ایله
ازوب تاقویه اولدقده چبانلر ایچینه طملاتسه لر اوکلدر بو خصوص
ایچون یونمامیشندن ایدر اکر سود ایله قرشدرسلر کوزده اولان یرتیغه و
شیشه واغریسنه نفع ایلیه اتش یانغنه وحمره دیدکلری صفراوی شیشلره
سورسلر نفع ایلیه صو ایله ازلیشندن ویاخود دوکیلوب ازلیشندن طتلو
واکشی نار صولری ایله قان توکورسنه نصف درهمدن بر مثقاله دك مقدارین
ایچوردلر وکوجله افشان ایده سن وداعما طوتیلان حیضه شراب ایله ایچوردلر

شادنك کوز صحتنی حفظ ایدر بو طاشدن بر صنف دخی وار درکه اعدسی
یعنی مرجمکه بکزر دیمکدر زیرا مرجمك دانه سی شکلنده در وزیاده قزلدر
واوفادلمسی قاتیدر بو صنفك یابسلغی سائردن زیاده در چبانلره بونك
نفعی غایتده در خصوصا اوتوراقده اولان چبانلره واوتوراقده اولان یانغین
وحرارتلره زیاده درونافعدر

قره تاوق عربیده شحرور درلر معروف قوشدر اتی حار ورطبدر حرارتی
زیاده دراندن اولان غدا ایودر وهضمی تیزدر مالیخولیا مرضنه غدا الرك
الك ایوسیدر

قطران اغاجی عربیده شربین درلر بیوك اغاجدر معروفدر سروی اغاجنك
برکونه سیدر دیمشی دخی سروی یمیشنه بکزر اما اندن چوق کچوکدر
بو اغاجدن بر صنف دخی وار دربولی کوجك ودیکنلودر ویمشی اردیج
یمشی کبیدر اندن دخی قطران چیقار طبیعت بو اغاج جمیعا اجزاسیله
درجۂ ثالثده حار ویابسدر وان اقان قطران طبیعتی درجۂ رابعه اولنده
حار ویابسدر حرارتی یبوستندن قویدر زیاده چوق اسیدیجی دریخانه
لرندندر کوشت اولان اتلری تیز تغییر ایدر بروجهله تغییر ایدرکه اغرتماسی
اولماز ومیتلری حفظ ایدوب چوریتمز انکیچون درکه قطرانه حافظ الموتی
دخی درلر زیرا میتده اولان رطوبتلری کیدروب تغییر اولمادن حفظ ایدر
ددی اولان بدنه سورسلر سودوب زیاده ایلیه کهله وقارین ایچنده حاصل
اولان صوغلجان وسائر قوردلری وقولاق ایچنده اولان قوردلری جمله سن
قرار اکر عورة اشنه سندن کوترنسه قارننده اولان ددی وغلانی قتل
ایدوب طشره چیقاره وفوت اولمشنی دخی چیقاره جماع وقتنده الت باشینه
سورسه لرارلیك صوین افساد ایدوب عورة کبه اولمیه کبه لکی منع ایتمکده
دوالرك قویلرندندر اغاجنك یپراغنك صوی ایله پشوردوب مضمضه ایدن
سلر دیشلر اغریلرین ساکن ایلیه یمشی دخی بویله در یمشی اوکسوروکه ناجخه
جکره دخی نفع ایدر واوغلان صوکین چیقار در فلفل ایله پشوردلمشی سیدوکی
ادرار ایدر یمشی بیسلر قاردی طوتار قند وزاغوسندن ایچن کیمسنیه یمشند
شراب ایله ایچسلر نفع ایلیه یمه سی باش اغریدر اصلاحی بودرکه اوزرینه
اکشی ایومدن سوره لر اکر قطران اندز ینوب قوو قلنمش اولان دیشن ایچینه
طملاتسه لر اغریسنی ساکن ایدوب وچود یمش اولان دیشی قوپاره وکوزده

اولان بیاضی ایچنه ایدر اکر قطرانی صو ایله پشوروب اوزرینه یوك پاره سن
اصاقویوب یوك ایچینه سکن بخاری السه لر بو مقوله بخاری قطراندن
الطف اولور کوزده اولان چبان اوکلد قدنصکره کوزده اولان بیاضی کیدر
مکده زیاده نافعدر اکر قولاق ایچینه سرکه ایله طملاتسلر ایچنده اولان
قوردی قتل ایلیه اکر زوفانك پشمیشی صوییله طملاتسلر قولاقده اولان
کوردلیی وچکلدیی ساکن ایلیه اکر بیپراغنی سرکه ایله پشوروب انوکله
مضمضه ایتسلر دیشلرده اولان اغریلره نفع ایلیه اکر بوغازه سورسه لر
بوغاز اغریسنه ودیلچوکلر شیشنه نفع ایلیه اکر بوینوزلو ییلان اصرسه
دوغی بره طوز ایله اندزریاقی ایتسلر نفع ایلیه قوبوا سکی شراب ایله ومثلث
ایله اغو قندزی ایچسه نافعدر اکر قطراندن یوتسلر ویا سورتسلر داء الفیل که
ایاقلر سم شیشمك مرضیدر اکا نفع ایلیه اکر بولاماج کبی التی درهم مقداری
یوتسلر اویکنده اولان چبانلری کیدروب پاك ایلیه اکر انوکله حقنه ایتسلر
قوردلر وصوغلجانلرك هر کونه سنی قیره زفت بخاریز جمع ایتدکلری کبی قطراندن
بخاری دخی جمع اولنور اکر عیشی بیان صغرینك ایچ یاغی ویا ایلیکی ایله قرشدیروب
جمیعا بدنه سورسه لر زهرلو جانورلر اکا یقین اولمیه یمه سی رطوبت سببی
ایله اولان اوکسوروکه نافعدر قندزاغودن ایچینه دخی نفع ایدر الرم وایاق
لره قطران سورسلر بدندن چرکین رایحه وتغیری کیدره قطران شربین
دیدکلری اغاجك ذکر اولندی ایکیسندن دخی چیقاریلور اما صنفندن
بیوکندن چیقانك یاغلولغی چوقدر ولطافتلی کدر اما بوایکسندن چیقارلان
ارمز اغاجندن اقاندن قویرکدر اذن دنستق اغاجنك ارککی درکه یمشی
اولماز اذن اغاجندن اقان قطران اول اغاجك اقان صمغی کبیدرکه اولور
قطرانی یواش اتشده پشوروب بعده قالدیروب طوکوب سیاه پاره لر اولور
شام وبغداد خلقی اکا قودی زفت درلر قطران ایچمك کوکسدره لری ایچنده
طوتیلوب قالان غلیظ یللره نافعدر اکر قطران ایله بوغازی وکوکسی سوروب
صوغ سسلر ایچلرنده واطرافنده جمع اولان رطوبتی ازیدوب تحلیل ایلیه خصوصا
زیت وادیه اوتی وطتلو صو ایله اولورسه زیاده نفع ایلیه مقدار شربتی
نصف مثقالدر سرکه ویا سکنجبین وکثیره ایله ایچلر اما جوغی قتل ایدیجیدر
علاجی بودرکه سوینه دوکیجی وساکن ایدیجی وطوکدوریجی وقلبه قوت
ویروب صوودیجی ودخی صوق طلالر ولطوخات یعنی یلمشیك نسنه لرکه

طبیعتلری صوق اوله انلری سوره لر واندن ایچه لر
قیل عربیده شعر دیرلر اکثر حیوانلری ایله ذکر اولنمیشدر لکن امام جالینوس
باشقه باب ایدوب یازماغیله بونده باشقه ذکر اولندی شعر ایله صوف مابینلرنده
فرق بودرکه قیل بربرینه صاماشوب کیچه کبی اولمیه وصوف صارمشوب کیچه کبی
اولاندر قیللر حیوانلری اعضالرینك الك قوریسیدر اکثر اعضالرینه کوره
برودتی دخی زیاده در قیللر بدنده اولان خلطلرك بخارلرندن ویا نغلرندن
حاصل اولور بعضلر دیمشلر اکر انسان قیللرین سرکه ایله اصلایوب قد وزطلا
دوغی بیره اودسلر فی الحال ایوایدر اکر صافی شراب وزیت ایله اصلایوب باشده
چیقان چبانه اودسلر شیشوب بیومسنه مانع اوله اکر یاقوب دوتونی تن
قوقسلر عورتلر رحملری بوغماسنه نفع ایلیه مجربدر دوتونسوا ایتمکله ماده
لری اقماسنه مانع اوله قیلی یا قپجاق اسیدیجی وزیاده قودیجی اولوربس
یانمیشنی سرکه ایله ازوب اوفاق چبانلره اودسلر قوپاروب کیدره اکر عسل ایله
ازوب اوغلانجقلر اغزلرنده اولان قبارلره سوروب بولاشدرسلر زیاده
نفع ایلیه اکر کونلك ایله ازوب باشده اولان یاره لری زفت ایله صوم دقدن
صکره اوزرینه اکسلر نفع ایدوب ایوایده اکر عسل ایله ازوب بیوك چبانلره
قوسلر ایوایده اکر فرده سنك ایله ازوب اویوزی اولان کوزه وکچیکلره
سورسلر ساکن ایلیه اکر کلاب غیله قرشدیروب اغریسی اولان قولاغنه طملاتسه
سلر اغریسنی کیدروب ایوایده اکر زیت ویا صو ایله اتش یاغنه سورسلر
نفع ایدوب ایوایده دتونن قوقلامق ستم سببی ایله اولان صرعه نفع ایدر
چورولك پالاسی یاقوب کشرمه چقمش اولان اونوراق اوزرینه یاقسلر یعنی
اکسلر برینه کتوره پلاس یاقماسنك طریقی بودرکه یکی جولمك ویاخود
صاقسی ایچینه طولدوروب واوزرینه دلیکلو برطبق قیوب انسه قویه لر تا یانوب
کول اولدوقده ایندوره لر قیللردن طوقنمش اولان کیاسیلر بدنه قوت ویرود
وقوردیغی اتی ایتمه یوکدن اولان هم کیاسیلردن زیاده در واعضاء قالتی
لندوردوکچیك ایدر خاصلرندندر اکر کوجك اوغلانجق قیللرین نفرلیس
الی ویا عقرب صوقدوغی کیمسنه اصاقوسنه لر اغریسنی ساکن ایلیه ویا تخفیف
ایلیه اکر انسان قیلی ایله برنسنه توتودسلر صاد و ایلیه اکر انسان قیللرین
برمقدار صو ایله قیناد وب کل صویی کبی صویز جیقادسلر اولصویه سیاه وصقال
دوکلدوبیرم وسنجلرم سودسلر شاجلری بتوره اکر قیللری محکم اوفاقلیوب

وبر قاج كره ذكر اولنه وغى اوزره تقطيعه ايتسلر التون كبى قرزله مائل ياغلولغى
چيقا اول ياغ ايله كميشى بويار اما چوق طورماز

قلاغان ديكنى و اق ديكن وقلقان ديكنى عربيده شكاعى درلر فارسيده
بادآورد يعنى يل كتوردديكن دخى درلر زيرا بادآورده ديدكلرى ديكنه بكزر
زيرا قوتده وصورتده اكا يقيندر لكن بوديكن قبض ايتمه سى وقورتماسى
اندن زياده در اجزاسندن اك قوتلوسى كوكيك بعده يمشيدر چوق
قان كلمكى طوتار او تورا قده اولان شيشلره ودپلوك شيشنه نفع ايدر
وچبانلرى اوكلدر زيرا اعتدال ايله دبغت ايتمه سى واردر اكر صو ايله
پيشوروب صويندن اسكى ستما لر ايچون ايچورسلر خصوصا اوغلانجقلره
ايچورسلر ستمالرى كيدره بعضلر ديمشلر اويكنه ضرر ايدر صمغ عربى
اصلاح ايدر

قيون عربيده ضأن درلر قيون انى سائر حيوانلر اتنه نسبت اعتداله قريبدر
قيون نسيانى دريعنى اونوتسا قلغى زياده احمق حيوانلردر كندو بيانافع اولان
نسنه بلمز وتعليمه قابل دكلدر ويولداشى كندو يانندن بوغازلنور اندن نفرت ايدوب
اضطراب ايتمز زيرا بلمزونه ايدوكن ادراك ايدمز قيون اتى صلحا انسان بدنلرينه
سائر اتلردن اوفقدرونا فحدر ايو قان حاصل ايدر نه محكم ونه ضعيف قان
اولور غدا ويرمه سى كچى اتندن زياده در استمامسى ورطوبت ويرمه سى دخى
اندن زياده در فضله لرى دخى جوقدر واندن اولان كجيدن اولاندن قويركدر
لطافتى اولوب فضلاتى اولماماسن مراد ايدنلر سركه ايله پيشوروب ييه لر معده ده
جوق اكلنميوب تيز چيقماسن مراد ايدنلر قرى ديدكلرى اكشى ايله ييه لر اكر
صوقلوغى مراد اولنورسه سود كسمسى وترخانه وستماق ايله پيشوره لر قيون
دماغلرى يعنى بينلرى يمك دائما حماقت واونوتسا قلق ويرور پس جوق يميوب
يرلر ايسه قرى ايله وصعتر ايله ييه لر اكر اتنى ياقسلر يلاننلر وعقربلر دفوئى
روغن سودين كوجك عقربلر صوقدوقلرينه وقدو رطلا دوغى يرلره
شراب ايله ياقى ايتسلر نفع ايليه اكر اتن ياقوب كولن سركه ايله ساع دوكلدوكى
ييره اورسلر نفع ايليه اكر يا قد قدنصكره بيقاسلر اسكيدن اولان اسهالى
طوتا اكر اودى ايله باشى بيقاسلر باشده اولان قوكاق كپكلرى كيدره خصوصا
عسل ايله اولورسه زياده كيدره قيون ترسى زياده اسيدر يبوستى دخى زياده
در اكر سركه ايله يوغورب شرى اوزرينه وسكللره ولحم زائد اوزرينه سورسلر

كيده روب جلا ايليه كل ياغيله اديدلمش يا لموم ايله اتش يانغنه قوسلر بو
ايره سركه ايله دلحسر ديدكلرى چبانه واتش يا قماسندن اولان چبانلره
بانزهر قرنبه سنده در

قورباغه عربيده صفدع درلر قورباغاده زهرلوليك واردر جذب ايتمه سى
زياده در زياده حرارتدن خالى دكلدر طبيعت بعضلر ديمشلر طبيعتى زياده بارد
در قورباغالرك بعضيسى يرماقلرده وبعضيسى ميشه لرده وبعضيسى ديادهو
بعضيسى قودى يرلرده اولور فى الجمله اعتداله كيفيتى اقرب اولانى ايرماقلرده
اولاندر قورباغه صو اطلاق اولنسه مراد ايرماقلرده اولانيدر قورباغانك كيفيتى
يعنى اسيلكى واكر صوقلغى يرامازدر هلاك ايدبچيدر مكركه زهرلر مقابله
سنده استعمال اولنسه جائزدر يعنى زهرلنمش كيمسنه ييد ودرق قوصدر
سلر زهرى جكوب چقاره شول وجهله كه باش وايا قلرين بيانه اتوب وزيت
ايچنده پيشوروب استعمال ايده لر اكر قورباغه ياقوب كولنى قان اقدوغى ييره
اكسلر قانى طوته كذلك بورنندن قان اقانك النه سورسلر ويا بورننه
اوفورسه قانى طوتا اكر تازه زفت ايله قريشدرسلر ساع دوكلدوكى ييرده
ساچ بتورمه بعضلر ديمشلر اكر بريردن قيللرى يولوب اول ييره قورباغا
قانندن طلا ايتسلر بعد قيل بتورمين لكن تجربه اولنوب صحيح اولمادى
اتك ايچينه باتوب چيقارماسى كوچ اولان مثلا كميك واوق وديكن
وسائر نسنه اوزرينه ياقى ايتسلر فى الحال چيقاره بيان قورو ولقلرندن اولان
قورباغه مطلقا زهردر قتل ايدبچيدر اكر ييسلر ديشلرى چكوب دوشوره
زيرا غايتله زياده چكچيدر قورباغانك ايچ ياغى لازم اولان ديشلر اوزرينه
سورسلر زحمتسز چيقاره بعضلر ديمشلر اكر قورباغه ايكى يادق نصفنى
كونشه ونصفنى كولكه يه قويوب قورو تسلر كونشده اولان اولوركولكه ده
قوريان اكادوا اولور اكر بركيمسنه قورباغه نك ميشه ده اولان يشلندن
وياصارو وياسياهلرندن زهرقنقسى اولورسه وياددياده اولانك
قزلندن ييدرسلر اولادرلكى صوى طشره اقار وبدنى دنكى بوزيلور
بعضينك شيشر بعده فوت اولور علاج بودركه زيت وصو وطوز وطوق
اولى ايچوب قوصدورب اندن پاك ايده لر وحمامه قويه لر وسكنجبين
ايچوره لر ودارچين ايله اتلو سركه لو شوروا لر ييدوره لر وشراب
ايچوره لر اكر صوتدن خلاص اولورسه استسقايه مبتلا اولوب دبثلرى
دوشر والسلام

قوشلو عربیده ~~...~~ طیور دلر لکن بو مقامده بر قانون بیان ایتمك
مراد ایدرز قانون بودر که قوشلرك بعضیلری بری و بعضیلری مائی و بعضی
سی اهلیدر پس مائی یعنی صو قوشلری ~~...~~ یندن شولکه بیوکلردر نقدر
بیوك اولورسه اکا کوره انی معده یه موافق دکلدر ثقیلدر یرامازدر یمز
اتومککه زیاده مهترا پشوررو معده دن چیقارمجی اسی اوتلار ایله
بیه لر یرامازجر بلودایحه سی ازقالمق ایچون زیت ایله کباب ایتمه سند
دخی غفلت اولنمیه وصو قوشلرندن نقدرکه کوچوك اوله اکا کوره ایو اولور
وجماعه تحریك ایدیجی اولور انوك دخی یمه سنك ایو طریقی بودرکه
اولا صو ایله خشلایوب بعده تاوه ایله قاووروب ویا کباب ایدوب هضم
ایتدیریجی لکنشیلر ایله یه لر و قوشلردن شولکه رطوبتی چوق اوله
مثلا قاز و اوردك کبی انلری کباب ایدوب یمك کرکدر و قوشلرك قراده
اولانلری حار و یابسدر مزاجلری اسی اولانلره ضرر ایدر انلرك اصلاحی
بودرکه سرکه لر و یمشلر ایله یه لر اهلی اولان قوشلرکه مهملا و بجس
یمیانلر اتلرینده ضرر یوقدر امّا یرتجی اولان قوشلر مثلا طغان و چیلاق
و بونلرك بکزر قوشلر جمله سی یرامازدر یمه سندن اجتناب اولنیدر
قرمچه ات عربیده عصفل دلرکه سکرلو قرچیات دیدکلرید رکه ایپك کبی
نسنه لردن و سکرلردن و اتدن و طمرلردن ترکیب اولنمشدر بو مقوله اتلرك
طبیعتی اعتداله یقیندر فضلاتی از در غدا ولماغی یراردر خفیفدر یرامان
دکلدر اصلاحه احتیاجی یوقدر امّا چوق یمیه لر زیرا بالخاصه قوصدرماسی
وارددر بدننده طبیعی امتلاسی اولانه ویاخود معده سی هضمندن قصوری
اولانلرك ایو غذادر بعضلر درلر غداسی یرامازدر زیرا حرکت ایتمکله فضلات
اکا جکلور خصوصا اشاغه لرده اولان اعضاده زیاده در اصلاحی بودرکه
یاغلو و معتدل هضم ایتدیریجی اسی اوتلر ایله یه لر محصل بودرکه ایوسی اولدکی
یودلك و باش جانبندن بو قادر ~~اولوب~~ اعضادن اولوب اشاغه دن اولمیه
قادین پرماغی و قنالی پرماق عربیده عُنّم درلر دیار عجاز ده سمر و ام غیلان
دیدکلری دیکنلو اغاجلرده و انلرك بکزر اغاجلرده بتر اول اغاجك بداقلرندن
بادم اغاجی بداغی کبی چبوق بتوب زیاده یشل و قالیك یپراقلری اولور بادم
یپراغنه بکزر امّا اوجلری سووری دکلدر بادم یپراغندن کیچیکدر بو
دوا تازه یاره لری بتشدرمه ده نافعدر و اقان قانی و سائر اقان نسنلری

و قادین یودیمه لرین طوتار معده یی قوة ویرور و اکر پشوروب پشمیشی ایله ایچنه
اوتورسه لر قان کلمه سن طوتوب کسر اکر یپراغنی چینسلر دیش اتلرین قوی
ایدوب دیشلری اتلرین محکم ایلیه
قوقان اصرغان و قوذ قون اوتی یونانیده غالیسیْنس درلر مصرده منتن درلر
بر نباتدر جوراق و سیللراقوب بیرتد دخی یرلرده بتر و خرابه لرده و بستانلرده
بتر صورتا نباتی اصرغان نباتنه بکزر اصلا فرقلری یوقدر لکن بونك یپراغی
دوزدر اصرجی دکلدر بنفشه رنك قیزله مائل ایچه چیچکی واردر یپراغنی
صقوب او سلر چرکین و اغر رایحه سی ظاهر اوله طبیعتی درجهٔ ثالثه ده
حار و یابسدر قاتیلقلری و سوداوی قانلردن حاصل اولان شیشلری
و خنازیر دیدکلری چبانلری و قاتی شیشلری تحلیل ایدوب ایند و دپچیده
بو خصوصلر ایچون استعمال اولنماق بو وجهله درکه بداقلرین یپراقلری
ایله الوب دوکه لر بعده سرکه ایله قرشدیروب و ایلیدوب اوزرینه قویه لر
کونده ایکی کره یکیدن ایده لر اکر صو ایله پشوروب شو واسیله بو مقوله
شیشلری یوسه لر نفع ایلیه اکر یپراغنی طوز ایله ازوب محوا ایدوب اولاشور
مقوله سی اولان یرامازچبانلرك اوزرسلر نفع ایلیه اکر یپراغنی تازه ایکن
شو یله ییسلر اسکیدن اولان اوکسورکی و مجالسه لیغی و طارلیغی
و نفس طارلیغی هر نیجه اولورسه کیدرر بو مقوله مرضلرك نفعدر اکا
بکزر و یا قلا شور اخر دوا اولمز
قواق اغاجی عربیده غَرَب فتح راء ایله غَرَبْ دخی درلر صاحب کتاب ایدر
حقیقتده سکود اغاجلرندن بر کونه سیدر قواق اغاجنك قابی و یپراقلری
بیاضدر ایچوندرکه قواق قابی اقدن اقدن غلطدر طبیعتی جمیع اجزا
سیله بارد قابضدر درجهٔ ثانیه ده ایرلیشور اکر یپراغنی فلفل ایله دوکوب
ازوب ایلاوسر دیدکلری قولنجه نفع ایلیه اکر عورت یالیکوز صو ایله ایچسه
کبه اولمیه اکر چیچکن و یا قابوغن دن ایچسه لر قان توکرمکی منع ایدر اکر
قابوغنی یاقوب سرکه ایله یوغوروب الده و ایاقده اولان سکللره یاقی ایلیسه لر
قویارر کیدررکاه اولور قواق اغاجی چیزوب ایچندن قویو صو کبی
چیقار اول قویو صو کوزلره جلا ویروب کوز نورین زیاده ایدر و کسکن
ایدر بعضلر قواق اغاجی یاقوب کولینی قوردیجی مرهملره قتارلر کاه اولور
کولینی ییقایوب توتیا یرینه استعمال ایدرلر عورت یپراغندن ایچسه

قصر قاله مجرّبدر کوکنك قابوغی سلجلری قرانمق اچون بوبابده کیرودر

قرنفل چیچکی و قرنفل بستانی و قرنفل یاد بوزی ومسك اوتی فارسیده

قرنجمشك با ایله برنجمشك لام ایله بلنجمشك واولنده الف ایله افرنجمشك

دخی دیرلر جمله‌سی فارسیدن تعریب اولنمشدر معروف نباتدر فارسیده قرنفل

بستانی دیرلر ایکی دورلودر بریسی یبانی وبری بستانیدر اوکیسی طاشلقلرده

بتر یپراغی انار یپراغنه بکزر رایحه‌سی کسکندر وبداقلری دکرمیلکه

مائلدر وکسکندر وخوشدر بستانیسنك بداقلری دورت کوشه‌لودر

ویپراقلری ترخ‌ضرسانی یپراغی کبیدر اما اندن کیچه‌کدر وییشلغی سیاهه

مائلدر واوفاق تویلو کبیدر ورایحه‌سنده قرنفل رایحه‌سی واردر دوز

یرلرده وصولو اقدوغی یرلرده وچوراق یرلرده دخی بتر طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده

حاد ویابسدر یبانیسی اندن قویدر دیمکله وسودنمکله وقوقمقله

دماغده اولان سدّه‌لری اچار بلغمدن وسودادن اولان یورلا وینمالتره

نفع ایدر بوردن یوللرنده وقوقولاچاقده اولان سدّه‌لری اچار اما یمه‌سی

اکجی سودا اردتور فرنجوش وتمام دیدکلری نباتلردن یکدر جکرم نفع

ایدر وقلبه وصوق معده‌یه قوّة ویرور وغلیظ اولان طعامی هضم ایدر وخوش

خوش‌لکودر وجودوك ویرامازفکرلری کیدرر ودیشلری اتلرین محکم ایدوب

زیاده قوی ایدر وفاسد اولان یاشلقلرین کیدررر اما تخمی زیاده یابسدر

اردلیك صوینی قویدور واکر پشوریلان نسنلره قاتسلر خوش ایدوب هضم

ایتدورر اکر شیره‌یه وشرابه وسرکه‌لره وسائر شربتلره قاتسلر فاسد اولماقدن

منع ایلیه اما فرنجلری اسی اولانلره باشلرین اغرتدر بنفشه ایله استعمال

ایدرلرسه نفع ایدر

قادسق فارسیده فنك دیرلر دوس ولایتلرندن کتوردیلر برکونه کورك

اسمیدر بر قاچ دورلودر داسی وخوش رایحه‌لودر سائر کورکلردن رایحه‌سی

خوشدر سموردن حرارتی اشاغیدر وسنجابدن حرارتی زیاده‌در حیواننك

طتلولق واردر طتلولغی ایله بولاندر بوکورك اعتدال اوزره اولمغین جمیع

خلقه ایودر کوجوکسی واکر بیوکنه جمله‌سنه ایودر دیرلر

قنز بویا کوکی فوه دیرلر معروف کوکلردر انوکله کیاسیلر وسائر نسنه‌لر

بویادلر وبعضیسی اکرلر وبعضیسی یبانلرده بتر دکرمی یمشی واردر تمام

کمالن بولیجاق سیاه اولور طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حاردر ویابسدر ایوسی

رنکی تمام قزل اولوب یاتمش اولمیه واز اجیق اجیلغی اوله جکری وطلاقی

پاك ایدر وسدّه‌لرین اچار وغلیظ وچوق اولان سدوکی ادرار ایدر اکر

اکر چوق وپاد دائما استعمال ایتسلر قان ایشه حیض قانن یورید واعتدال

اوزره جلا ایدر اکر سرکه ایله قرشدیروب بیاض اولان بهق اوزرینه

سورسلر نفع ایلیه اکر ماء العسل ایله قرشدیروب عرق النسا واویلوق اغریسی

اولانلره واعضاسنده کوشلمك مرضلری اولانلره اچورسلر زیاده نفع

ایدوب یراماز وچیك اولان خلطلری اسهال ایدوب چیقاره اکر ماء قراطن

ایله ایچسلر یرقان وفالج مرضلرینه که حس وحرکت قومایا انلره نفع ایلیه

اولی بودرکه انی ایچن کیمسنه هرکون حمامه کیره بداقلری ویپراقلری و

جمیع اجزاسی هرلو جانوردلر اصرماسنه نفع ایدر اکر یمیشندن سکنجبین ایله

ایچسلر طلاق شیشمه‌سنه نفع ایدوب ایو ایلیه اکر کوکندن عورت

کوترنسه حیض قانن یوریده واوغلانی اشاغه ایندورر خصوصا عسل

ایله زیاده تاثیر ایلیه مقدار شربتی ایکی مثقاله دکدر انیسون ایله استعمال

ایدرلر جکری وطلاقی پاك ایتمکده وحیض قانن یوریتمه‌ده نصف وزنی

سلیخه وثلث وزنی سیاه قودی اوزومدر

قاقوله قاقله دیرلر هندك اشاغه سندن کتوردلر خوش رایحه‌لو

معروف دانه‌لردر ایکی دورلودر بریسی ایری وبریسی کوجك اولور کوجوکنه

هال بوا وهیل بوا دخی دیرلر ایکیسی داخی هندك بر طرفندن کتوردلر ایری

اولانك ایوسی اولدرکه دانه‌لری بیوك ویاغلو وخوش رایحه‌لو اولوب رنکی

سیاهه مائل بوز اوله ایوم چکردکی قلیفلری کبی قلیفلری واردر وما

غله اوزرندن کیدرردلد قده دلی اجیدر بوزار کباب کبی بر مقدار قابضلغی

دخی واردر قابوغنده ودانه‌سنك اشاغه‌سنده اولان نسنه‌لرده یبوست

زیاده‌در طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده حاد ویابسدر ایریسنك رایحه‌سی

خوشلغی وحرارتی کوجوکندن اولاندن زیاده‌در بدنی اسیدیجی وتحلیل

ایدیجی وطعاملری هضم ایتدریجی وقلبه فرح وقوت ویریجیدر معده بوزلد

ماسنه نفع ایدر خصوصا اکر قابوغی ودانه‌سنك اشاغه‌سنده اولان نسنه

استعمال اولنسه زیاده ایدر اکر طتلو واکشی انار صویله ویا ریباس صویله

استعمال ایدرلرسه زیاده نفع ایدر اکر درهم مقداری سکنجبین ایله اوکون

استعمال ایتسه‌لر صوقدن اولان جکر اغریلرینه وسدّه‌لرینه نفع ایلیه اکر

قثاء دیدکلری که شنجیاردر و مشهور بستانی خیار تخملرندن قاقوله ایله برابر
اجزا الوب هرکون سکنجبین ایله ایکی درهم مقداری ایچسلر بوکرکلرده اولان
طاشلری و فاقلیوب نفع ایلیه اکر اقسر بنجیه دك بودون ایچینه اوفورمك
ایله قوسلر صرع واوص کتمك مرضلرینه نفع ایلیه و غلیظ یلدن اولان باش
اغریسینه دخی نفع ایلیه اما قاقوله نك کوجك صنفی فرجمك دانه سی قدردر
طبیعتی درجهٔ اولیده حار و درجهٔ ثانیه اخرنده یابسدر خلطلری اینجه
ایدیجی و جکره و معده یه قوة ویریجیدر طعامی هضم ایتدرمکده بیوکندن
قویدر بو کوجك صنف قاقولیه دیشی و بیوکنه ارکك درلر کوجوکنك
لذتنده حرافت زیاده و قابضلق از در معده و بوغاز و کوکسده اولان برامان
یاشلقلری کیدررو تورا غصر ایدر کثیره اصلاح ایدر ایکیسینك دخی
مقدار شربتلری ایکی درهمه دکدر

قیر ذفتی قاردلر معروف برکون رفتدر بعضلر درلر عناصر امتزاج
ایدوب اندردن اك اول حاصل اولان بودر اما بو کلامك صحتنده نظر واردر
بعضی بیکارلردن صو ایله چیقار و انوکله چیقان صو اولماز الا اتی صو اولور
عراق عجمده هیئت دیدکلری شهرده چوق بولینور طبیعتی درجهٔ ثالثده حار
و یابسدر برصنفی سویق اولور اکا سیال درلر سائرندن بونك حرافتی
زیاده در برصنفی دخی نفسنده قاتی اولور اکا جری و یابس درلر بونك قابضلغی
زیاده در برصنفی دخی واردر که سیال ایله طپراقدن ایدرلر شول وجهله که
سیالی طپراق ایله قرشدیروب پیشوررلر تا که قتی اولوب قوللانمغه و حفظ
اولنوب طورماغه قابل اولور خصوصا دیواللر و اکابکنزر نسنهلر اوزرلرینه
طورماغه قابل اولور بودوا بلغمدن اولان بیوك شیشلری اوزرلرینه قوماغله
پشوروب دشر اکر چیبنسلر حکنلرده اولان صوقلوق ویرامازیاشلقلری
کیدروب سویلکی اسان ایدر و دماغدن رطوبتلری چکر و هضم طعامه یاردم
ایدوب معدهٔ قیزدررو چینین کیمسه نك بدنك رویزکوزل ایدر اکر بوتسلر
یللری طاغیدرزفتلنمش اولان قابلردن صو ایچمك صولر فاسد اولوب
ود و رلود ودلو صولر ایچمك و صولرك غلیظلغندن اولان ضررلری دفع ایدر
بعضلر دیمشلردر اثما استعمال ایتمه سی قاوقده چبانلر پیدا ایدر بلکه بغرسق
لر قانیماق مرضلرین پیدا ایدر شیشلری و یللری تحلیل ایدوب ایچروده اولان
اعضاء اسیدیمه سی مراد اولدوقده اولی بودر که اولا بعضی یاغلر ایله حل

ایدوب استعمال ایدرلر قفر الیهودی دیدکلری دوا که مقدما ذکر
اولنمشدر اول مقوله نسنه لره نافع ایسه بو دوا دخی جوغنه نافعدر زیرا بو دوا
اندن برصنفدر بو دوا ایله ذفت لنمش اولان قابلرده ایتدکلری شراب مرجه لو
و یاغلو اولان قابلرده ایتدکلری شرابدن زیاده اتسی اولور و قواصی و قویولغی
زیاده اولوب مزاجلری صوق و بلغملو اولانلره انفع اولوب بحمور ایتمه سی
دخی خفیف رلك اولور بعضیلر دیمشلر صولری نیچه زمان بوزولمقدن حفظ
ایدر دیمك ایله استعمال بر درهمدن زیاده جائز دکلدر

قاووند هند و حبش و یمن جانبلرندن کتوررلر بیاض و طوکمش بر یاغ اسمیدر
مزاجی اتسی در و اسیدیجیدر درلر که فندق اغاجنه بکزر بر اغاجك یمشنك
یاغیدر معصره لره قیوب صقوب یاغین چیقاردوق اردیمش ایچ یاغی پاره لری
کبی قالور بعضلر درلر که برکونه بالق یاغیدر بعضلر درلر صوکلبنك ایچ یاغیدر
اما قول اول ظاهر دکدر زیرا اول یاغده سائر یاغلر کبی اغر و چرکین رایحه و جربولق
یوقدر اکر صوق المش اولان بوش بوکرلر و ارقه و سائر سکرلرده اولان مرض
یرلرینه که ماده سز یعنی بلغم و رطوبت سببی ایله اولمیا و لمقوله مرضلره نفع
ایدوب کیدر اکر بر درهمدن اوچ درهمه دك مقداری مناسب بولا ماجلر ایله
ایچسلر اسکیدن اولان صوق و کسورکی و سائر ارقه و بوش بوکر و دیز
اغریلرین کیدررو بو یاغ جماعی تحریك ایدر

قودصوق و قتیق عربیده قانصه درلر حقیقتده قوشلرك معده سی و اشکنبه
سیدر اکر انوکله اولان سکرلولیکی کیدرلسه انی ایو اولور الك ایوسی قان
قتیغیدر بعده سمز تاوق قانیسیدر زحمتلو ایشلر اشلیان لرغدالرندندر بنوب
هضم اولیجاق اندن ایو قان حاصل اولور تاوق قاتیلری چوق یمکدن قولنج حاصل
اولور و کچ هضم اولنور خصوصا کباب اولمشی صو ایله پشمیشدن زیاده کچ هضم
اولنور انی بیانلره اولی بودر که محکم پیشوروب سکرلولیکی کیدروب بیه لر اکر سکرلری
ایله برلرسه سرکه و مری و زیاده طوز ایله بیه لر ایچنده اولان صاری دریسی
الوب قوریدوب و اذوب صوق صو ایله ایچسلر قاریز بو یه سندن و بغرسقلرده
نسنه اکلنمیوب سیر لماقدن نفع ایلیه و بودری هر ندکلو اریق و قودی بدنلو
حیواندن اولورسه اولدکلو تاثیری زیاده اولور

قرنفل هندی معروفدر صاحب کتاب ایدر ظاهر بودر که ولایت هندده بر بیوك
اغاجك چیچکیدر یاسمین چیچکی کبی و اول اغاج چیچکی اسمیله مشهوردر درلر که

چیچکدن صکره زیتون کبی یمشی اولور قرنفل ارککلو ودیشلودر ارککی یمشیدر ویا
چیچکندن بیوکیدرکه قوری زیتون کبی اولور دیشی سی بودر واستعمال اولنان
چیچکدر و قرنفل صو اطلاق اولندقده چیچکی مراد اولنور ایوسی اولدرکه ایری اولوب
رنکی قزله مائل اوله ایچنه اولانلرده قابضلق زیاده در طبیعتی درجهٔ ثالثه ده حار
ویابسدر دماغه رایحه سی خوش ایدر و کوز نورین کسکین ایدر کوزه سورمه کبی
چکسه لر کوز پرده لرینه سنه نفع ایدر صوقدن اولان سدولک طلامه سن
وسیدولک طورمامه سن کیدرر و عورتلرک رحملرین قزدرر اکر عورت کبه
اولماق مراد ایدینورسه هر آی باشنده بر درهم مقداری قرنفل ایچسون واکر
کبه اولمامق مراد ایدرسه هر کون ادکک قرنفلدن بر دانه سن یوتسون اکر قرنفلدن
بچق درهم مقداری محکم دوکوب اذو باج قارنیله هر کون تازه سود ایله ایچسلر
جماعه زیاده قوة ویرر اکر کل صوین چیقاردقلرنده قرنفل قاتوب برابر تقطیر
ایتسلر اول صویه دنی قوتلرین اصلاح ایدوب یوره که فرح و نفع ویرمکده وخوش
رایحه ده غایت اوله یعنی اندن زیاده اولمیه اکر قرنفلی چینیوب آلتنه باشنه قوسلر
جماعی لذید ایتدورر اکر عورت فرجینی انوکله بخورلسه رحمی اسیدوب رحم بوینی
قوی ایلیه قرنفل سودالولره نفع ایدر و نفسه فرح و خوشلوق ویرور قوصاقلدن
وکوکل بولانماسندن منع ایدر کوز طمرلری شیشمکدن اولان کوز پرده سنه نفع
ایدر و اکا متعلق اولان دوالری کیدرر و هضم طعامه یاردم ایدوب غدا ارتقلرندن
اولان یللری طاغیدر دیش اتلرین قوی ایدر اغز رایحه سن خوش ایدر صوقدن
اولان معده و جکری قزدرر دو کلیتنی ایله یوکه یاقی اینسلر یورکدن قورقو
کیدرر و بغرسقلر ایچینه صوق رطوبتلر دوکله سندن اولان ذلق معا یعنی
بغرسقلرده نسنه طورمایوب سیریلوب طشره چیقماق مرضنه نفع ایدر صوق
جکری اسیدوب جکره و دماغه قوة ویرمه سیله استسقاء لحمیه زیاده نفع ایدر
نزله لر اینمه سنه نفع ایدر محصل بودرکه قرنفل اعضاء رئیسه دوالرندندر
اعضاء رئیسیه قوت ویریجیدر هر نه طریقیله استعمال اولنورسه

قباق عربیده قرع دیرلر طبیعتی درجه ثانیه ده بارد رطبدر صقلش صوبی وقاینو
اوفاقلنمشی اسی شیشلره و یانغنلره نافعدر عصاره سی کل یاغیله اسیدن اوره
قولاق اغریسنی ساکن ایدر اکر قاربدنیسنی اتمی دوقتماقدن اغریسی اولان باشه
قوسه لر اغریی ساکن ایدوب نفع ایلیه و ایوا ایلیه یمه سی معده ده یاشلق پیدا ایدر
وصوسزلیغی کسر مادامکه چیک اوله طبیعت اندن لذت الیوب معده یه اغر اولور

برودت و بولانماق و قوصماق ویرور خام ایکن یینوب ضرر ایدنلره لازمدرکه
قوسلر و بال شربتی وصادو و قوی و خوش رایحه لو شراب ایچه لر و عود استعمال
ایده لر صو ایله خشلانوب پشدکده لذتی خوش اولوب طاتسزلیغی صوینه کیدر
قباقدن حاصل اولان غدا ازدر قبالغی یالکوز ییدکده معده ده نمقوله خلط
اولورسه اکا تابع اولوب دونر واکر خلط بولماز ایسه کندودن نه اکشی و نه طتلو
بر کونه ایو خلط حاصل اولور اکر سائر غدالر ایله یرلر ایسه هر قنغی سنک طبیعتی
غالب اولورسه اکا مائل اولور و هر بارکه معده دن اینمیوب معده ده فاسد اوله
هلاک ایدیجی زهر اولور خیار دخی بویله در اکر اوغلانجقلرک باشلری دپه
لرینه یاقی اینسلر دماغلرینک اسیدن اولان شیشلرینه نفع ایلیه کوزلرده
اولان اسی شیشه دخی بو کله یاقی ایدرلر اکر قباق قابوغینک صوین صقوب
کیدروب ویا کل یاغیله بورونندن ایچرو قوسلر دیش اغریلرینه نفع ایلیه اکر
عینی ایله پشوروب بعده صقوب صوینه بر مقدار بال و ازاجق قزل بوره قتوب
ایچسلر اعتدال اوزره اسهال ایلیه صوینه [illegible] بر مقدار شربتی ثلث رطلدن
ایکی رطله دکدر کاه اولور قباغی سرکه ایله ترشیسی ایدرلر بو مقوله ترشیسی
تلطیف ایدیجی اولور و طعامی هضم ایندرر و قان کسکنلکن و صفرا غلبه سن
کسر ایدر کاه اولور شکر ایله مرباسنی ایدرلر طتلو نسنه لرک الک ایوسی و معتدل
دخی و دماغه و سوداوی مرضلره نافع و سوداوی کیدریجی اولور و ایو قان
حاصل ایدر اکر قباق تازه ایکن ایچینه شراب طولدوروب مما پشوروب
اول شرابی ایچسلر قارنی اسهال ایلیه قباق مزاجلری اسی اولانلر طعاملرندن
حرارتی سویندورر و صوو دریانغنی و صوسزلیغی ساکن ایدر و ستمالره
نفع ایدر اکر سرکه ایله پشورسلر غلیظ لغی اکسیلوب معده دن چیقماسی
تیز اوله و دخی قان و صفرا حدتن سویندریجی اوله اکر اوفاق طوغرایوب
ات ایله پشوروب یسلر ویا قویو ادپه صوبی ایله ازوب ویا قابی صو یلمش
مردمک ایله ویا بادم یلغی ایچنده قاوروب یسلر اوکسوروکه و کوکس ایریلکنه
نافع اولمجکه لری اسی اولانلره نافعدر قوری اوکسوروکه و مزاجی اسی اولانلره
قوی ادپه صوبی ایله نافعدر اما مزاجلری صوق و بلغملو اولانلره زیت ایله
قاوریلوب و بر مقدار فلفل قویوب یه لر و اونرهینه صافی شراب ایچوب
و یلجوارشلردن یه لر ضرر دل و فری ایله دخی ایودر اکر سود ایله یسلر تیز
فاسد اولوب یرامازاوله قباق خاصه لرندندن که صوق قولنج پیدا ایدر

جکر دکنك ایچی یتمکله اوکسوروکه نافعدر کوکسی یومشادر و اکر صوایچنده ازوب
واووب ایچسلر قارنی طوتار و بو مقوله سی کسکن خلطدن قاو قدم اولان یاریغه
نفع ایدر ثباق یاغیکه مقدما صفتی بیان اولنمشدر یکیچ ایله اویومیان سنمالو
لره و سل مرضی اولانلره دوا الوارثی انفعیدر قباق و یاچکردکی ایله پشمش اولان
پلیچ شورباسی سنمالو لردن کسکن خلطلردن او صلری کیدنلره زیاده نافع
اولوب قوت ویریجیدر هرجستده که اتی زهر و یا اتی خلطدن حسته اولنلره
نافعدر

قرنفلچ یونانیده قرانیا درلر معروفدر اغاجی بیوك اولور صوق طاغلرده
بتر بستانلرده دخی بتر بیراغی تسبیح اغاجی که قیز اغاجی دردیمسلر انك بیراغنه
بکزر زیتون کبی اوزون و یشل یمشی اولور تمام کمالنه بولیجاق قزل اولور طبیعتی
بو اغاجك جمیعا اجزاسی قابضدر طبیعتی حرارت و برودتده اعتداله یقیندر
یمشنی یسلر اسهاله و بغرسقلرده اولان چبانلره موافق اوله اکر تازه بیراغنی
یا قدقده ایچندن اقان یاشلوغی الوب تمره کوبه سودسلر تیز کیدره بیراقلرنده
و بد اقلرنده زیاده قوریدیجیلق واردر قاتی اولان بدنلرده بیوك شیشلری
و چبانلری قوریدیجی اوکلدر اما کوچك چبانلره بدنلرده اولان چبانلره نفعی
یوقدر زیرا انلرك احتیاجلرندن زیاده قوریتماسی واردر مقرردر

قسط یونانیده دخی قسط درلر بعضیلر دیمشلر سریانیده اغاجه کوکینه بکزر
بر کوندر و اسمیدر که معروفدر اوچ دورلو اولور برصنفی بیاض و یینی و خوش
رایحه لودر بو صنفنه قسط عربی و قسط بحری درلر برصنفی دخی سیاه و یینی
و قالیك و لذتی اجی و رایحه سی ازدر اکا قسط هندی درلر برصنفی دخی قزل
و اغر اولور جمشیر اغاجنه بکزر رایحه سی قوی و ظاهر اولور ایو سی اولدر که
بیاض اولوب اصله قدح لی اجیده بعضیلر راستن که اندز کوکیدر انك قاتیلریخ
الوب قسطدر دیو حیله ایدرلر ایمش فرق بودر که انلر یلی اجتماز و رایحه لری
خوش دکلدر طبیعتی درجه ثالثده حاد و یابسدر استیدیجی و بولی ادرار
وحیضی یوریدیجیدر اندن کماد و یا نطول ایتمکله و یا فتیله ایدوب کتورمکله
رحملر اغریلرینه نفع ایدر اکر ایچسلر زهرلو جانورلر خصوصا عقرب و رتیلا صوقمه
دوغنه زیاده نفع ایدر اکر شراب و پلین ایله مثقال مقداری ایچسلر صوقدن
کوکسده اولان اغریلری ساکن ایدوب کیدره ر و قرح جات ازیکنه نفع ایلیه
اکر عسل ایله نصف درهم مقداری ایچسلر جماع اشتهاسنی تحریك ایلیه اکر

صوق صو ایله ایچسه لر حب القرع دیدکلری قورد لری چیقاره فالج و اعضا
کوشلمك مرضلری و دتره درستماسی اولانلره زیت یاغیله اندزیلغ ایدوب
سنماطوتمازدن اول انوکله یاغلادلر نفع ایدر اکر بال صویله قریشدروب
یوز و سائر یرلرده اولان لکه لره سورسه لر کیدروب پاك ایلیه مرهملره
و معجونلره قاتیلوب نفع ایدر سورنمکله و ایچمکله عرق النساء و اعضاء
کوشلمك مرضلرینه نافعدر اعضادن بریره قوسلر اولیری استیدوب خلط
لری طشره چکه شراب ایله جماعه یاردم ایلیه اکر دوکوب صو و عسل ایله ازوب
سلر یوزده اولان بورو شقلره و سعفه دیدکلری اوفاق و یوزلره و چبانلره
و بیوك ایرکلو شیشلره سورمکله نفع ایلیه اکر دوکوب یاش اولان چبانلره
اکسلر قورودوده ایچمکله چکرده اولان سنجه لری اچار بلغمی ازیدوب کیدره
یاقوب توتسو ایدنمکله زکامی کیدره ر معده و جکر صوقلوغنه نفع ایدوب ایکسنه
دخی قوت ویرور بیاض اولان قسط باشك اوکنده اولان اسکی اغریلره که صوقدن
اوله بو مقوله اغریلره نفع ایتمکده عظیم خاصه سی واردر و دماغ المی ویروب
اغریدن ایللری کیدره ر اکر یاقوب عوبی ایچندن دوتوتز عورة ایچره والسس
و یا کتوررسن قارنندن و غلالی قتل ایدوب طشره چیقاره و حیضی یوریده توتسو
ایدنمه سی عفونتلردن حاصل اولان وبایه نفع ایدر و یافی ایتمکله الکیرلوینه و قوجه
اتلرده اولان اغریلری ساکن ایدر کذلك یاغیله سورنسلر بو فائده لری ویره
اکر یاغندن قولاقه ایچنه طملاتسلر صوقدن اولان اغریلرینی ساکن ایدوب
سنجه لوینی اچا اکر دوکوب و عسل ایله معجون ایدوب یسلر معده و بغرسق و بوکرکلرده
اولان طاشلری اوفاقلایه اکر سکنجبین ایله ایچسلر اسکیدن اولان حماء ربعه
نفع ایلیه اکر عسل ایله قوبو ایدوب یوتسلر نفس طار الماق مرضنه نفع ایلیه اکر
اون کبی ایدوب سرکه و یا بال ایله و یا قطران ایله یوغوروب یوزده اولان لکه
و اوفاق نقطه لری کیدره ر و داء الثعلب مرضی سببی ایله دوکیلن ساچلری
بتوره ر قویو و غلیظ اولان خلطلری دوغرایوب کیدرمکده عظیم نفعی واردر
اما قاو و غنضر ایدر کل و شکر اصلاح ایدر بعضلر دیمشلر اوکنه ضرر
ایدر انیسون اصلاح ایدر و قسط بولنماسه عود البقهر دیدکلری کوکك
نصف وزنی بدلیدر

قابوقلر عربیده قشور درلر هر یمشك و تخمك و اغاجك و سائرلرنسنه لرك
قابوقلری جرمندن یابسه کدر و اکثریا طبیعتلری بارددر بعضیسی حاد

دخی اولور جرمنه کوره قابوغنك هضمی کیجدر و کوجدر لکن بعض قابوقلری
خوش رایحه اولمغله جرمندن نفعی زیاده در مثلا المالر قابوغی کبی و یا اصلاح
اولنماغله مثلا خیار قابوغی کبی که ایجی ایله قارشمش اوله بعضی قابوق ایجی
ایله زیاده یاپشیق و ایچنه اولماغله آیرماسی کوجدر و بعضیسی آسان آیریلور
اولکیسی لطافتلی رنك و ایو اولور و ایکنجیسی غلیظ رنك الور اما کیفیتی سببی ایله
نفوذی یعنی اعضایه کیروب کچمه سی جوق اولور بعضلر دیمشلر هر نسنه نك
قابوغی غذا اویرمز و هضم داخی اولماز یعنی صورتی بوزیلوب اعضایه مشابه
نسنه اولماز بویله دینلره دلیل بودر که قابوق تمام پیشوب التنده اولان جرمنه
حفظ ایچون انجق پرده در و اکا مخصوص نسنه قالمامشدر اما بو دلیلده نظر
و تفصیل واردر هر نسنه نك قابوغی که اندن نفع اوله اصلی ایله و عمشی ایله ذکر
اولنمشدر حکیم جالینوس بو ترجمه ده یعنی اجساد منطبعه یعنی باقر و دمور
و کمش و التون و قورشون و قلائی قابوقلرین دخی ذکر ایلدی و بونلرك قابوق
لرندن مراد اوستلریندن قازیندیلر بکز نسنه لردر بونلرك پاسلری دکلدر
و قرزل دکلدر اخر نسنه در بونلرك قوتی دخی مقدما بیان اولنان توبال القوحی
کبیدر که جلا ایدر و کسکنلکی و یمه سی واردر و یرامازیاره لره و چبانلره نفع
ایدر و جوزك الی یبوب اریدر و دمیرلردن النان قابوق دموردن اولاندن
ایودر و باقردن اولاندن دخی ایودر اما باقردن اولان دموردن اولاندن
ایودر و شولکه شابوقان یعنی ادکن دمور که فولاددرلر اندن اوله انك قابضلغی
سائردن النان‌دن زیاده در

قامِیشْ عربیده قَصَبْ درلر معروفدر قامش بر قاچ دور لودر بعضنسی سکر یدر
یعنی اندن شکر اولور بو مقوله قامیش بیانی ایچون باشقه بر باب ذکر اولنور
و قامشلردن بعضیسی مُصَمَّتْ یعنی ایچی طولودر بو مقوله سی هندن کلور اندن
اوقلر ایدرلر و قامیشلردن بعضیسی قلمیدر یعنی اندن قلم ایدرلر نته کم معروفدر
بو مقوله سی اینجه در و قاتیدر و ایچی واردر ~~کوکیبی~~ کونشدن بعضیسی صاردر
و بعضیسی قرزل اولور اکثریا بو مقوله قامیش طوز داولان صولرده و میشه
لرده بتر قلم قامیشنك ایوسی واسطیدر یعنی بصره ده واسط دیدکلری شهر
اطرافنده اولاندر قامیشلردن بر کونه سینه نیلی درلر بو مقوله سی بینی و یوغ
شاق درقاتیلغی یوقدر اندن حصیرلر و غیری نسنه لر ایدرلر بر کونه سیله آنا
بیبی درلر و اکا قصب فارسی درلر بو مقوله بتمز الا میشه لرده کنارلرنده و درهلر

کنارلرنده بتر بر کونه سنه دخی نبطی درلر و بو مقوله سی ایکی اوز انماز و طورور
صولردن غیری یرلرده بتمز بعضلر دیمشلر اکر نبطی دیدکلری قامیشك کوکن که
اکا عکرش درلر انی صو ایله تربیه ایتسلر شکر قامیشی اوله طبیعت جمیعا قامیشلرك
طبیعتلری بارد یابسدر بیرمقدار صولولقدن دخی خالی دکلدر اول صولولق
سببی ایله بر مقدار کسکنلکی اولور خصوصا کوکنده زیاده اولور قامشلرك
کوکلرندن خصوصا فارسی دیدکلری قامشك کوکن دوکوب از و بدز ایچنده
اوق دمرنی و سائر دمرن و کمیك و اغاج دیدجی باتدوغی یره یاقی ایتسلر
بونلری طشره چکمکه اکر سرکه ایله قرشدیروب اوکوزعنا اغرید یغی یره و سکولر
بوکلدوکی یره یاقی ایتسلر اغرینی ساکن ایلیه اکر تازه یپراغن دوکوب حمره دیدك
لری اتسی شیشه و سائر اتسی شیشلره یاقی ایتسلر ایو ایلیه قامیش قابلرین
یاقسلر طبیعتی درجه اولی اخرنده حار و یابس اولور اکر کولن سرکه ایله قرشدرب
ساچ وصقال دوکلدوکی یره یاقی ایتسلر ساجلری بتورر اما قامیشن چیچکندن
احتراز ایتمك کرکدر قولاغنه کیرمیه زیرا قولاغنه کیره سه چیقماسی کوج اولوب
صاغرلیق پیدا ایدر نتکیم بردی دیدکلری نباتك چیچکی داخی بویله در اکر
کوکلرینه بصل کزیرکه قورد صوغانی درقرشدرسلر بدنده اولان نسنه لری
چکمده قوتی زیاده اولا قامشك یاقلمش قابوقلری دیشلری پاك ایدوب جلا
ایتمکه و چرکلو و ایرکلو یاره لره و چبانلره ایودر قامیش بداقلری و یپراقلری و
قامش اوزنده اولان چه ایله بیاضی اولان کونلره سودمه کبی چکسه لر نفع ایلیه
اکر فارسی دیدکلری قامش یپراقلرینی ستمالولر و حرارة سببی ایله اضطرابلری
اولانلر یانلرنده دوشیوب اوزرینه صوسرپسه لر هوانك یاوزلوغین صیوب
حسته لرك نفسلرین تعدیل ایلیوب نفع ایلیه و حرارة و یبوست سببی ایله
فاسد اولمش اولان هواء اصلاح ایلیه اکر کوکنی قابوقلری ایله یاقوب بعده محکم
ازوب و مثلی حنا ایله الشدیروب باشه اورسلر باش کمکلرین محکم ایلیه قیللری
قوی و کوکن کورنك ایلیه و پشور و بشره یی پاك ایلیه

قَصَبُ الذَرِیرَۃ مصروفدر ولایت هندده بتر بر کونه قامشدر ایوسی اولدرکه یاقوت
رنکنده اولوب بوغملری یقین اولا و اوفاندقده دیدملنه و ایچی پنبیه بکزر
بیاض نسنه ایله طلو اوله نتکیم قامشلرده بویله در و قامشی چینه سلر دیلی
بوزوب اجیده و رایحه سی خوش اوله طبیعتی درجه ثانیه ده حار و یابسدر و یبوستی
زیاده در بعضلر دیمشلر حرارتی زیاده در ظاهر دخی بودر خلطلری تلطیف

ایدیجیدر بر مقدار قابضلغی واردر صو ایله پشورلمشی کوجله افشان ایدرنه
نافعدر اکر کرفس تخمی ایله پشورسه‌لر بوکرکلرنده مرضی اولانلره واستسقا
لولره نفع ایلیه وسیدیک طملامسنی منع ایدر اکر یاقوب اوزرینه اکیلوب
دتونی بوغاز ایچینه کیرسه اوکسوروکی کیدررم اکر بطم دیدکلری صمغی قاتسلر
تاثیری زیاده اوله اکر صو ایله پشوروب رحملرنده اغریلری اولان عورتلر صوینی
ایچنده اوتورسلر نفع ایلیه شیشلری ایکلاوب ایندورر قرحه‌ات ازلمه
سنه نفع ایدر سورمه‌لرده قاتسلر جلا ایتمه‌سی زیاده اوله وکوزی
کسکن ایلیه خوش رایحه‌لره واکیلن نسنه‌لره کیرور انجوندرکه قصب الذریره
دیو نام دیمشلر وقلبک صوقدن اولان اغریلرینه وضعفنه نفع ایدر مقدار
شربتی ایکی درهم مقدارینه دکدر بدلی قرنجمکدر

توجه یمشی عربیده قطلب دیدلر یونانیده قوماروس دیدلر اغاجی یوم اغاجنه
بکزر یپراقلری اینجه‌در یمشی قیزل اولور بیوکلکده اریکه بکزر وجکردکی یوقدر
تمام کمالنی بولیجاق رنکی قیزل یاقوت رنکی اولور ییلدکده اغزده بر مقدار جبره‌سی
قالور صمان کبی معده‌یه یرامازدر باش اغریدر طبیعت بو اغاجک جمیعا اجزاسیله
بارد قابضدر یمشی زهر ییانلره ایودر اکر محکم ازوب کوزه اورسلر کوزه اینن
صوینی اینمکدن منع ایلیه ونمشنی بر یره کتوروب چاقماغیله اسان ایلیه
یپراغنی صو ایله پشوروب صویندن ایچسلر چبانلری ساکن ایلیه اکر قوریدوب
بعده دوکوب یاره‌لره اکسه‌لر یاره‌لری یاپشدیره ویاش یاره‌لری وچبانلری
قوریدوب واتش یانغنه نفع ایدر مجربدر

قلقاس وکُکْرَه دیار مصرده صولر کنارنده وصولره یقین یرلرده چوق
بتر بر نباتدر مشهور اسمیدر کوکی کاهی مصر کمیلری ایله استانبوله دخی
کتورلر معروفدر نباتنک یپراغی اغاجنک یپراغنه بکزر مشابهدر لکن
اوزون دکلدر دکرمیلکه مائلدر موز جوغانی یپراغی کبی وهر یپراغنک برماق
قالکلوغنده باشقه بدانغی واردر وبدانغی یردن بتر نباتنک باشقه
بالدری ویمشی دخی یوقدر کوکی بیوکدر اغاج قاوونه بکزر اما اوستی قیزله
مائل وایچی بیاض وغلیظ وسیقدر موز یمشی کبی لذتنده قابضلق ایله بر
مقدار دیلی اجیدر کسکنلک واردر طبیعتی درجه اولیده حار ویابسدر اکر
خشلاسه‌لر دلی بودور ایچنه سی کیدوب پشورمکله لزوجت یعنی یاپشکانلك
پیدا اولورکانه لزوجت انک ایچنده بالقوة ایکن پشمکله ظاهر اولور اندن

حاصل اولان غدا غلیظدر هضمده ومعده‌یه اغرلیق ویرمه‌ده لحمه کبیدر
اما قارنی طوتار بلکه معده‌یه قوة ویرور بغرسقلر ایچی سیرلماق مرضلرینه
نافعدر قارنی طوتماده قابوغی قویدر بدنی سمردوب جماعی زیاده ایدر
اما دائما یمه‌سی سودا پیدا ایدر انی ییانلره لازمدرکه کاهی بدنلرندن
اخراج ایده‌لر بعضلر سرکه وخردل قتوب استعمال ایدرلر پس لذتی خوش
اولوب معده‌دن چیقماسی تیز اولور بعضلر دیمشلر اصلاحی ایوم صوینی
وکچی بوینوزی دیدکلری یمش رنجی ایله‌در تخمندن استعمال جائز اولان
مقدار بر درهمدر

قلیمیا بقراسی یونانیده دخی قلیمیا دیدلر باقر وکمش والتون وسائر
معادن مقوله‌سی هر برینک جوهری طپراغین اتشه قویوب اریتدکلرنده
انلرک دتونلرندن حاصل اولور نسنه‌در قلیمیا انوک اسمیدر مشهور
اولانی باقردن وکمشدن والتوندن اولان قلیمیالردر ایکی دورلودر
بر قسمنه عناقیدی درلرکه ایچنده اریتدکلری کلجانلرک یوقارو تاوانلرینه
یاپشوب اوزم سالقمی کبی اصلو قالور بر قسمنه دخی صفایحی درلرکه کلجان
لرک اشغه‌لرنده حاصل اولوب جمع اولور ظاهردرکه عناقیدیسنک لطافتی
زیاده وصفایحی‌سنک غلظتی زیاده‌در جمله‌سنک طبیعتلرینه غالب
اولان درجه ثالثده یبوستدر کمشدن اولانک اعتدالی التوندن اولاندن
زیاده‌در باقردن اولان جلا ایدیجی حرارت وکسکنلکدن خالی دکلدر
ایوسی عناقیدیدر انوکدخی ایوسی اولدرکه سیاه اولوب غلیظ اوله واغرر
لقده ویینی لکده اورتا اولوب خفته مائل اوله واوفالدقده ایچی بیشلکه وکول
رنکنه مائل اوله بر قسمی دخی واردرکه باقر وکمش معدنلرنده چیقارکاه
اولور قلیمیاء یاقادلر یانمش اولیجاق حرارتی وجلا ایتمه‌سی زیاده اولور
مطلقا عناقیدی وصفایحی‌سنک طرناق کبی اینجه اولانی کوزه وکوز دوالرینه
ایودر ایکیسندن ماعداسی دخی چرکین رایحه‌لو یاش چبانلره وطاغیلورسه
مقوله‌سی اولان چبانلره وبیوک شیشلره وسائر چبانلری وکلتمانعه نافعدر
خصوصا سمیز وکوشک اولان بدنلرده زیاده نفع ایدوب چبانلری پاک ایدر
طولدورور بعضی طاشلر واردرکه قلیمیایه مشابه اولمغله قلیمیا دیو حیله
ایدرلر فرق بودرکه اول طاشلر قلیمیا کبی اغر دکلدر یینی اولور واغزده النوب
چیلنسلر قلیمیا کبی اسان ازلمز وقلیمیاء سرکه ایله ازوب قورتسلر کندوکندودن

بر یرده جمع اولور وقلیمیادنی صادوددر وصافیلغه مائلدر وغیریلرینک دتونی
سیاهدر وغلیظلغه مائلدر قلیمیاء یاقمانک طریقی بودرکه قودلیجینه کومو
تا قباردلری ظاهر اولنجیه دک ینار بعده چیقاروب شراب ایله سویندوردلر
اکر کوزده اولان کچیک دوالری ایچون ایدرلرسه سرکه ایله سویندوردلر
بعضیلر دخی یچولمك ایچینه قویوب واغزینی بالچق ایله صوایوب یاقر بعضلر
دخی اتشده یاقد قدنصکره وخمیر ایله سویندوردکدنصکره تکرار چولمکه
قیوب وبالچق ایله صووب یوب تکرار دیقادلرکاه اولور یاقلیشی صوایله انجوب
ییقادلر وصواوزرینه کلانی بیانه اتوب التنه کلانی جمع ایدوب حفظ
ایدرلر بومقوله ییقانمیشی کوزدوالرینک زیاده نافع دوالرندن اولور قلیمیا
بولنماسه بدلی قزل بوره در ابن ماهان نام طبیب بویله دیمش

قلیه طاشی قلی درلرصورتی وشکلی معروفدر بویلجیلر وغیریلر استعمال
ایدرلر یشل جوغانی یاقوب ایچندن اقان رطوبت یانوب کول اولوب بعده
قاتلانمقدن اولورکاه اولور غیری نباتاتدن دخی ایدرلر مثلا رمث ودمرام
دیدکلری نباتلردن دخی ایدرلر اما چوغاندن ایتدکلری سائرندن اولاندن
کیفیتی کسکندرو قویدر صورتا دکرمن طاشی پاره سنه مشابهدر طبیعتی
درجه رابعیه وارور حار ویابسدر اوزدلرینه سورمکله بحق واویوز و
کچیك وچبانلره نفع ایدر اوزرینه اکمکله لحم زائدی ییوب کیدررد اما
قلیه طاشی زهر قاتلدر اعضاء طوغرار اما غلهء اوچ درهم مقداری برکونده قتل
ایدر ایکی درهم مقداری بعد زمان قتل ایدر علاجی صابون وبوره ایچن
کیمسنه اولان علاجی کبیدر ایچرویه تاثیر ایتدکدنصکره ازاولورکه علاجی
قبول ایلیه ایچون بعضلر درلرکه طشره دن دخی یالکوز استعمال اولنیوب
بعضی یاغلر ایله استعمال ایدهلر صحیح دخی بودر زیرا عضوده تدارکی کوچ
اولور یبوست حاصل ایدر

قمری قوشی معروف قوشدر ازبولنیور قوشلردندر اوکیك دیدکلری
قوشه بکزر ردر اندن کچیرکدر بعضی بیاض اولور اوازی خوشدر اتنه زیاده
سنبدر بعضیلر دیمشلر اولدوغی اوده سحر ویرامازکوزدکمك اولیه طبیعتی
حار ویابسدر مزاجلری صوق ویاش اولان کیمسنه لره نفع ایدر اما دائما
یمه سی سودا مرضلرین پیدا ایدر مزاجلری قودی واتی اولانلره ضرر ایدر
انلره اصلاحی بودرکه یاغلر وسرکه ایله ییه لر بعضیلر دیمشلردر دائما یمه سی
جذام مرضی پیدا ایدر

٣١٦

قنطریون اسم یونانیدر ایکی درلودر برلیسی بیوك وبرلیسی کوجك بعضیلر
برلیسی قالیك وبرلیسی اینجه دردر درلر بیوکنك یالدری قوزی قولاغی دیدکلری
نبات یالدرینه بکزر اوزونلغی ایکی اوچ ارشون اولور وافر بداقلری اولور
یپراغی جوز یپراغنه بکزر و یشلغی لاحنه یشلغی کبیدر واطرافلری کرتلشدر
وبداقلری اوزرنده اوزونلغه مائل دکرمی باشلری واردر باشلری اوزرنده
کحل رنکنده توپلو چیچکی واردر چیچکدنصکره عصفر تخمنه بکزر دیمشی اولور
قالیك وقاتی واوزون کوکی واردر کوکی برمقدار قبض ایدیجی ودلی بوزنجی
کسکن رطوبت ایله طلودر رنکی قان کبی قزللغه مائلدر صقندوسنك رنکی
دخی قان کبی قزلدر اکثریا کونش جوق طوقنور یرلرده وطاغلرده اغاجلر
اره لرنده ودپه لرده بتر لذتی کوکنه کوره در کسکنلکی وقابضلغی واجیلغی
وطتلولغی واردر اما کوجك قنطریون صولو یاتلرنده بتر یاپرغی دیدکلری
نباته مشابهدر یالدری برقاریشدن زیاده دروکوشلودر چیچکی
قزله مائل بنفشه رنکدر شب بوی دیدکلری چیچکه بکزر لکن اندن کچیرکدر
یپراغی سدف یپراقلرینه بکزر بغدای دانه لرینه بکزر دیمشی اولور و
منفعتی یوق کوجك کوکی واردر لذتی اجیدر طبیعت ایکیسنك دراخی
طبیعتلری درجه ثالثیه وارور حار ویابسدر کوجوکنك لطافتی وکسکنلکی
زیاده در بیوکی حیض قانن یوریدور و انا قارننده وفات ایتمش
اولان اوغلانجقلری چیقاردروصاغ اولانلرك فساده ویرور وطشره ایدر
ایچمکله وکوترمکله بومقوله تاثیری ایدر ویاره لری اوکلدور وقان توکرمك
نفع ایدر مقدار شربتی برمثقال مقدارنه دکدر فراجاستی اولانلره صوایله
ایچوره لر ومزاجلری صووق ورطوبتلو اولانلره شراب ایله ایچوره لر اعضاده
اولان پرده لری تغنه واذیجنه ونفس طارلغنه واسکی اوکسورکه نفع
ایدر شول وجهله که پشوروب شکر ایله شراب ایدوب ایچسلر بومقوله
نفع ایلیه بعض قوم صقندوسنی حولان هندی یرینه استعمال ایدرلر
بیوکنك کوکی ذکر اولنان منافعی ویرور کذلك یپراقلری وبداقلری وچیچک
لری دخی ایدر اما کوکی یکرکدر اما کوکنك انجق بداقلری ویپراقلری و
چیچکلری ایدر واجتماقسز رطوبتلری قودیدر وتازه ایکن بتشدرمه سی
کوچ اولان بیوك یاره لری اوکلدور وقورودر ویاپشدرر وکلدیجی وقودیجی
مرهملره قتارلر بعضلر قنطریونی پشوروب بعده صوینی ایله عرق النساء

واچرودە اولان قاتیلقلر وصوقلوقلر ایچون حقنا یدلر اکر تاثیرندن اسراف
ایلسە ویاخود اندن چوق ایچسلر قانی دخی حرکته کتوروب قان ایلە قاریشق
خلطلری اسهال ایلیه تازە سنك صقندو سندن ایچسلر اولداخی بومقولە
تاثیر ایلیه وعورة قارندە اوغلاجقلری دوشورە وکوترمکلە حیض قانن
یوریدە اکر صقندو سنی عسل ایلە قرشدروب کوزە چکسەلر جلا ویروب
کوز نوریی کسکن ایلیه سکرلردە اولان مرضلر ایچون دخی عصارە سندن
ایچوردلر جکردە اولان سدەلری زیادە اچار ایچمکلە ویاقی ایدنمکلە دخی
طلاق قاتیلقلری کیدررپشمیشنی ایچمك مرادا اولندقدە قنطریوندن
ایکی مثقال مقداری بر رطل صونك دورت بلوکدن اوچ بلوك صو ایلە تا
نصفی قالنجیه دك پشورەلر بعدە ازوب صاف ایدوب ایچەلر سموك کبی بلغم
ایلە قارشمش اولان صفرا چیقارماقدە عظیم خاصەسی واردر مقدار
شربتی ایکی درهم مقدارینە دکدر وحقنە ایچون بش درهە دکدر انکلە
حقنە ایتدکلری بندە شیر ونغز دخی قتادلر بلغمدن اولان قولنجی حقنە ایتمك
ایلە وایچمك ایلە کیدررر اکر پشوروب بخاری اوزرینە طورسلر واستی
صوین اوزلرینە دوکنسەلر وانوکلە اسهال اولنسەلر کزاز دیدکلری
مرضە نفع ایلیه خاصیتی دماغی وایچه وقالیك اولان سکرلری پاك ایتمکدر
صرع مرضنە زیادە نفع ایدر وبدندن صاروصولی زیادە اسهال ایدر تازە سیلە
طاغیلور مقولە سی اولان یرامازچبانلرە ویارەلرە یاقی ایدرلر اوکلدوب
پاك ایدر اکر ایچ یاغیلە محکم ازوب تازە واسکی یارەلر شیشلری اوزرینە
قوسلە ایندورە اکر اجی بقلە دیدکلری باقلا اونیلە یاقی ایدوب سکرلو
اتلردە والك یرلرندە صوقدن اولان اغریلرە اورسلر اغریلری ساکن ایلیه
اکر انوکلە حقنە ایدنسلر کوبکدن اشاغی سُفرَه دە اولان اغریلرە نفع
ایلیه سُفرَه دن مراد اوجهلرادا سیدرچیچکی عقرب صوقدوغنی فی الحال
ساکن ایدر وایلان اصردوغنە نفع ایدر یلغی سکرلری اشی ایدر شول جهلەکە
چیچکندن یاغ ایتسلر ویا صقندو سنی یاغ ایچندە پشورسلر ویا اجزا سندن
یعنی بداقلرندن ویپراقلریندن الوب صو ایلە ویاغ ایلە تا صویی کیدنجە پشور
سەلر بو مقولە یاغلری بدنە قوة ویرور وبدندە اولان یللری وصوقلقلری
یاغلانما غلە کیدرر دراپنجە اولان قنطریونك صقندو سنی سرکە ایلە قرشدرب
صافی شرابلە ایچەدن ویا کولنشدن باشی اغرسی اولان کیمسەنەنك النینە

وساجلردوکندوکی یرلرن سورسەلر اغرئی کیدرر اکر باشی کل اولان کیمسە
نك باشی ضرزما ایلە یولوب قنطریونك عصارە سنی سرکە ایلە محکم السدروب
حمامدە باشنە سورسەلر چبانلرینی کیدروب ساجلری بتورر اکر عصارە
سنی صو وعسل ایلە الشدیروب ساجلر دیبلرینە سورسەلر کهلەلری قتل ایدوب
قوکاقلرین کیدرر اکر عصارە سنی یشل بکلو اوزرینە اوروب سوروب دائما
کوزلری یشاران کیمسەنەنك النە سوروب بولاشدرسلر یشارماسنی کیدرر
اکر عصارە سنی کنج عورت سودی ایلە الشدیروب اغریسی وشیشلری اولان
کوز قپاقلرینە سورسەلر شیشلرینی واغریلرین کیدرر کا کنج کتورکیدرر
قنبل اوتی وکویکو فنزی دد لرانك صو بیلە کوز قپاقلری کچیکدن کوز قپاقلری
قاتیلنمە سنە ایودر ازیانە صولی ایلە کوزە طملاتسلر کوزدە اسکیدن
اولان هر اغریە نفع ایدوب کیدرر یغمور صولی ایلە اولورسە نفعی زیادە اوله
کوزك طبقە قرنیە سندە اولان نشانلری کیدروب جلا ایلیه کوزدە
چیقان ادبچیق دیدکلری قاتیلغە نجە کرە سورسەلر کیدرر اکر عصارە سنی
اکشی نارصوییلە ازوب کچیکلو اولان کوزك قپاقلرینە دوکوب سورسەلر و
بر ساعت مقداری زمان قپاقلر دورلمش طورسە کچیکی تیز کیدرر لازم
اولورسە تکرار ایدەلر اکر تازە مرزنجوش صولی ایلە قرشدیروب بیل سبجی
ایلە قرادوب پردە لنن کوزە چکسەلر یلی کیدرر مکرر نفع ایلیه اکر سوسن
ویا خود صاری شب بوی یاغی ایلە الشدیروب ایلو ایکن قولاق ایچینە
طملاتسەلر اغریسنی وضربانی کیدرر مکرر نفع ایلیه اکر اغری وضربان
حرارتدن اولورسە عصارە سنی کل یاغیلە الشدیروب طملادەلر اکر قولاق
ایچندە قورد اولورسە شفتالونك تازە یپراغی صولی ایلە طملادەلر اکر
عصارە سنی تُرُب عصارە سیلە وترب تخمنك یاغیلە الشدرسلر اشمتك
اغرلغنی کیدرر اکر نرکس ویا خردل یاغیلە وشراب سرکە سیلە الشدروب
بعدە ایچینە بز پارە سن بولایوب فتیلە ایدوب قولاق ایچینە قوسلر قولاقدە
اولان شیشلری وصاغرلیغی کیدرر اکر سرکە ایلە ازوب الشدرسلر بوروق
ایچندە اولان چبانلرە نفع ایلیه وبورون قانن طوتا خصوصا اکر بر مقداری
یشل ویا قرزیلە مائل صاروناجدن قتادلریسا نفع اولا بورون قانن طوتما
اندن قوی بودکه خرما قوروغی صولی ایچندە ازوب بر حبە مقداری کافور
ربانجی قتوب بورون دن ایچرو قویەلر اکر اسکی قابضن شرابلە ازوب

انوکله مضمضه ایتسلر اغزده چرکین رایحه لو چبانجقلری کیدردی نفع
ایلیه اکر صو ایله ازوب طوداقلرده اولان چاتلقلره سورسلر نفع ایلیه
اکر عوسج دیدکلری دیکن بپراغی صوبی ویا قوزینی بسکرلی بپراغی ویا دلکون
اوذونی صوبی ایله ازوب غرغره ایتسلر دیلجوکلر شیشلرینه و بوغازده اولان
اغریلره و شیشلره نفع ایلیه اکر سروی بپراغی ویا جوی ذینک پشمیشی
صوبی ایله ویا ایلغوز یمشنک صوبی ایله ازوب بعده انوکله مضمضه ایدرسه
دائما اغزده طوتسلر بپرندن ازغالنوب اوینایان دیشلری پکشدیره اکر
بوی نخی صوبیله پشوروب صوبی ایله وعسل و بادم یاغیله ازوب الشدروب
تخمه اولانلره طوغرلمایجه نفس الماغه قادر اولمیان کیمسنه لر ایچسه لر
نفع ایلیه اکر شراب ایله ازوب اشک ادیسی و بسا ثاری و زهرلو سکک
صوقدوغی یره سوروب بولاشدرسلر نفع ایلیه اکر قانجیق کوپک سودی
ایله ازوب سکللره سورسلر واتسی اوزدلرینه باصدرسلر سکللری
کیدره اکر شراب اصول قاتوب ایچسلر عرق النساء دیدکلری مرضه نفع
ایلیه مقدار شربتی بر درهمدر محکم پشورلمش ماء الاصولدن اون سکز درهم
مقداری ایچه بعضلر دیمشلر قنطریون باشه ضرر ایدر اصلاحی عسل ایله در
بغرسقلرده و اشغیه ضرر ایدر اصلاحی صمغ وکتیره ایله در عصاره سی
حقنده بو مقوله منافع ذکر اولندی بسکندوسنک و بپراغنک پشورلمشنک
دخی اول منافع مقرردر لکن بر مقدار ضعفله در

قرنه بیت قنبلیط دد لر لحنه دن بر کونه سبیدر باش باغلامز
اهل شام عوامی پانلرنده بو اسمیله معروفدر صاحب کتاب ایدر ولایت
بغداد ده بیض الغراب یعنی قرغه یمرطه سی دیمکله معروفدر نباتنده
چکندر نباتنه مشابهدر لکن انوک بپراقلری بیوکرکدر ویشللغی
اوزرنده کحلی دیدکلری طپراق که اندن سرمه ایدرلر انوک سیاهلغی
کبی سیاهلق واردر لذتنده طتلولق ایله بر مقدار اجیلق واردر واورته
سنده اوستی بیوبیو اولمش باش واردر ایچنده بر برینه بنکشمش صولو
صاری چیچکی اولور که اول ظاهر اولدقده دانه دانه اولور اول باشه بیضه
ددلر بو مقوله لحنه نک قوتلری بر قاچ دورلودر قوتندن ترکیب اولنمشدر
غلیظ وصولو رطوبتی واردر بر مقدار حرارتی واردر اول حرارة سببی ایله
اچار و تحلیل ایتمکه یاردم ایدر وجماعه دخی یاردم ایدر اما صوفو ولچی

طپراقلیغی واردر اول سبب ایله اندن حاصل اولان غدا یرامازدر باشی
بپراقلرندن زیاده پتور یرامازدر اندن صقنماق اولیدر قویو و غلیظ قان
حاصل ایدر جوق ییه لر کوزه ضعف ویرر وسوداوی خلطلر پیدا ایدرو
سوداوی مرضلر ویرامازدوشلر کوسترر وسده لر ایدر زیاده بخار ایتمه
سیله دماغه ضعف ویروب فکرلری فساده ویرور اصلاحی بودر که اولا
صو ایله حشلایوب اول صوبی دوکوب بعده سمزات ویا بادم یاغی ویا خام
زیتوندن اولان زیت ایله پشوروب ییه لر عمده سی که باشیدر اول قادین
ایچنده قرقر لو و شیشه کلر پیدا ایدر وارلیک صویی زیاده ایدر جماعه
یاردم ایدر خصوصا اکر خشلایوب سرکه وزیت و مری ایله ییسلر زیاده ایدر
بو مقوله لحنه باشلو لحنه دن سوداء زیاده ایدر وسپید وکی بودیدور
ماکیتنی یعنی اندن اولان صولولق بالخاصه سرخوشلوغی منع ایدر ونخمی
حادر دارلیک صویی فساده ویرور جماعدن صکره عورتی نخمندن کوترنسه
رحمنده اولان اذ صویی فساده ویرر اکر شراب ایچمزدن اول سرخوش
اولمادن اول اندن استعمال ایتسلر سرخوش ایتمیه کذلک یمه سی ویا
صولو لغندن بر مقدار ایچمک شراب خمارین کیدره در

قرم جکر عربیده کبد دد لر معروف عضودر اکثر حیوانلرک جکرلری حیوانیله
ذکر اولنمشدر لکن باشقه باب ایدوب ذکر ایتمک عادت اولمشدر اصلاح
غدا ایچون طبیعتی حار و رطبدر معده یه موافق دکلدر اغردر اضطراب
و پیچیدر کچ هضم اولوب اندن اولان غدا غلیظدر اکر جکری شرحه شرحه
ایدوب اوزرینه صوز و صمغ عربی اکوب کباب ایدوب ییسلر بغرسقلرده اولان
چبانلره و قادین سودمه سنه زیاده نفع ایلیه شول شرطله که معده
هضمنه قادر اوله جکرلرک ایوسی اولدرکه اوچاد حیوانلردن اوله خصوصا
تاوق جکری و سمز قاز جکرلری زیاده ایودر اما بو مقوله سی اولان حیوان
جکرلری خصوصا بدنلری بیوک اولوب قوجه اولانلرک جکرلری یرامازدر
اما یبانلرده وحشی اولان حیوانلرک جکرلری زهرلودر جکر یمه دن
حاصل اولان غدا بدنه کوجله کیروب طاغیلور بعضلر دیمشلر جکرک
ایوسی اولدرکه صمان اکل ایدر حیواندن اوله اما جکر طلاقدن و بوکرکدن
ایودر یورد حیوانلرده بریلتی اوغلاق و توقلو جکری جمله دن ایودر
ولجب بودرکه جوق ییمیلر یمه سنک ایو طریقی بودرکه زیت ایله قاوروب

قری ایله بیه لر ویا اپنجه ایدوب وطوزلیوب قوداوزرینده کباب ایدوب بیه لر
لکن بو یله اولیجاق دارچین دخی قتالر ویا کده سرکیه یا نوب بیه لر مزاجی
اتسی اولانلر سرکه وکرا ویا وقوزی کشنیشی ایله بیه لر جگرلرینه دن حاصل
اولان قان تیز فاسد اولماز

قوش اوزومی عربیده کِشمِش دیرلر فارسیدن معربدر مراد پلاولرده
قودوقلری اوفاق اوزمدرکه جکرده کی یوقدر برقاچ دورلو در سیاهی و
قیزلجا اولور ویشیلی وبیاضی دخی اولور بعضلر دیرلر هر رنکی برنوعدر
بعضیلر دیرلر قوروماسنه کوره در سیاهندن ماغدا که سیاهی نوعنه کوره
در یپردیلر که شولکه اصماسنده ایکن کونشده قورومش اولا قرمزی اولدر
وشولکه اصماسنده ایکن کولکه ده قورومش اولا یشیلی اولدر وشولکه
اولرده یاییلوب قورومش اولا بیاض وصاری اولور ایوسی اولدر که خُرَساندن
کتوردکلریدر سیاهی خرساندن اولماز بعد اندجانبلرنده هیئت وبلاد ربیعه
دیدکلری ولایتلرده چوق اولور سیاهی جمله دن اشیردر بعده قرمزی
بعده یشیلی بعده صاروسی بعده بیاضی در قوش اوزومی سائر قورو اوزم
لردن لطافتلیدر بر مقدار اسهال ایدیجی قوتی دخی واردر وسائر
قورو اوزملردن بونک معده دن چیقماسی قولایدر قوش اوزمنک
اصلا دلشنک خصوصا یشلنک صوبی کوکس واوکسوروکه نفع ایدر
شول وجهله که قوش اوزمنی صو ایله پشوروب بعده صوییندن بر جزو
وشکر پنیرندن بر جزو الوب اتشده قوامه کتوروب استعمال ایدرلر
چوق استعمال ایتمک خصوصا سیاهی قانی یقار و اجلری اتسی اولانلره
یرامازدر امّا اجلری صوق وبلغملو اولانلره نافعدر جمیعا قوش اوزم
لری جماعی تحریک ایدر

قندوسیه اوتی و اوکسریک اوتی کُندُوس دیرلر کوک کبی بر دوادر
حکیم جالینوس ودیسقوریدوس بو دواء کتابلرنده ذکر ایتمه مشلردر
نباتی حرشف که کنکردر انوک نباتنه دیرلر مشابهدر یپراغنک رنکی
بیاضه مائل یشلدر همان کوکی استعمال اولنوب ماعداسی استعمال اولنماز
ایوسی اولدر که اوستی سیاه واچی صارو اوله طبیعتی درجهٔ ثالثه اخرنده
درجهٔ رابعه یه وارنجه حار ودرجهٔ ثالثه واثلثن دک یابسدر خاصیتی
بلغمی یا قوب قویا زمق وغلیظ خلط سوداء چیقارماقدر وبوروت

ایجنده دماغه کیدر یوللردن یللری تحلیل ایدر وبو دوا قوصدورجیدر قوصماق
ایچون مقدار استعمالی بر دنکدر دورت دنکه وارنجه دکدر حکیم دوکوب
الکدن کچوروب دفودان پشمش اوج دانه مرطه صاریسی ایله وفرجمات ویا اریب
که بر مقدار ایله ایچسهلر امّا اولی بودر که اندن اجتناب ایدهلر وبودوا اقسرتجیدر
اقسرماغی زیاده تحریک ایدر بلکه بعضی زمانده ساکن اولیماز علاجی بنفشه
یاغیله وبنفشه قوقلیوب بوروندن اچرو الماق ویاشینکل صویله وسرکه ایله
وقار ایله اصلا تما قلدرحیضی ادرار ایدر وقادینلر ایچنده میت اولان اوغلانجق
لری چیقارور دی اولادی قتل ایدوب چیقارور اکر ایچمکله واکر کوترنمکله
زیاده تاثیر ایدوب چیقارور قوصدرماقدن غیری خصوص ایچون ایچمک
مراد ایدرسه اولی بودر که تازه سود ایچنده اصلایوب بعده تازه سود وشیروغن
ایله ایچه لر اکر بوروندن اچرو قوسه لر دماغده اولان بلغملری وخلطلری
طشره ایلیه وکوز حدقه سن یعنی سیاهین صافا ایدوب کوزنورین کسکن ایلیه
شول وجهله که مرجمک مقداری بنفشه یاغیله بوروندن اچرو قوسه لر
بو فائده لری ایدر کندی نام طبیب ذکر ایتمش که بو خصوصی اصلا نسنه کورمز
اولان بر شخصده تجربه ایدوب ایکی اوج کره دنصکره یلدزلری کوردی اولمش
اکر دوکیلوب عسل ایله قاووروب واندن فتیله ایدوب عورت کوترنسه قارننده
اولمش اولان اوغلانی چیقاره اولی بودر که مزاجی اسی اولان کیمسنه اندن
ایچمیه واسی زمانلرده بوروندن اچرو قوسلر قیش لیامنده وقیش صوکلرنده
بوروندن اچرو قوسهلر اولور اکر سرکه ایله قرشدروب سیاجقه سورسلر
بهقی کیدره اکر سرکه ایچنده قیناددوب وکل یاغیله قارشدرسلر کچیکی نفع ایلیه
اکر ایجن دوکوب وبزپاره سی ایچینه قیوب قوقسهلر دماغی پاک ایلیه ومصروع
اولانلری ومفلوج اولانلری اویاندره واقسرماغه یاردم ایلیه امّا بدن خلطلر
ایله طلو ایکن ویا خلطلر حرکتده کلمش لر ایکن ویا خلطلر دماغه توجه اوزره
ایکن انوکله اقسرتمه دن واندن بوروندن اچینه قومادن حذر ایلیه مَشیمه
یعنی اوغلان صوکی دیدکلری ددی چیقماسی صرپلنان عورتی انوکله اقسرت
ده لردر چیقاره اولی وصحیح بودر که قوصدرماق ایچون انی اچرودن استعمال
ایتمیه لر الا بر دنکدن نصف درهم مقداردن زیاده استعمال ایتمیه لر اما طلا
وصو یوللرنده طاشلری اوفاقلامق وبلغم ادرار اسهال ایچون وکوکسن بر ده
لریز قیرزدیماق ایچون ربع درهمدن وبش قیراطدن زیاده استعمال ایتمیه لر

ایدلکی سود ایچنده یاتوروب اصلادوب و ایکی مقداری دکلو کثیره قاتوب
شراب ایله ایچه لر اکر دفت ایله قرشدیروب تمره کوییا و دسلر تمره کوء قوباره
بیشورلمیشی ایله و یاده کلمیشی ایله ایتدکلری یاغ قولاقلری پاك ایدر
و یللرین و اغریلرین کیدرور و قوردلرین قراد قوقلامق ایله و بورونده
ایچر و قوماغیله خشم یعنی بورون ایچرو سنده مرض و لماغله بورون
ایچنده جرکین رایحه اولوب سائر رایحه لری طویمامق مرضنه نفع ایدر
قوصدرماقده بدلی فلفلدن ثلث وزنی ایله جوز قیدن قیدن مقداری
بدلیدر ایکی درهم مقداری قتل ایدیجیدر فی الحال قتل ایدر اندن یدر دکلو
کیمسنه یا نغیین و کسشیمك و بوغاز اغریسی و عقل شاشماق و قودولق
و قادین اغریلری پیدا اولور بو جمله دن اول صوسزلیق عارض اولور بعده
یا نغیین زیاده اولور علاجی بودرکه قوصدوره لر و قوی حقنه ایده لر و صغر
سودندن اولمش و افرسادہ یاغ ایچوره لر اکر تشنج عارض اولورسه بهوستنك
اولان تشنجه ایتدکلری علاج ایله علاج ایده لر بعضیلر عقلده شاشمق و قادینده
زیاده اغری حاصل ولد قد نصکره انکا علاج طاولماز
قولایه برجولکسه لوکی مَاذَرْیُون دیدکلری حرف باده برجولك
سه لوکی چون ذکر اولندی
قُودُبَغْرِی یَبَانْ لَیْلاَقِی مِصِرْ لَیْلاَقِی عربیده مَثْنَانْ دیدکلری نباتدن
ایکی دو دلو نباتك اسمیدر بریسینك الی طرمالا دایری و اوزون بد اقلری
جوق در بداقلری ایکی ارشون مقداری اوزاد یپراغی قولایه یپراغنه
بکزر اما اندن اینجه دکدر و اوزرنده اله یاپشور قویشلی یاشلوغی اولور
بیاض چیچکی وار در چیچکی اراسنده دکرمیلکی مائل قرمسین دانه لرینه
بکزر دیمشلری چیقار اول دیشل اولور کمالن بولدقده قزل اولور و قابلی
قاتیدر و سیاهدر و ایچی بیاضدر و بو نبات جمیعا اجزاسیله درجهء
ثالثده حاد و یابسدر و دانه سی قویدر بعضلر دیمشلر یپراغی و دانه
سی قویدر بو نبات کرم دانه دیدکلری نباتدر اکر دانه لرندن اون دانه
شویله یوتسلر و یا بولا ماجه قتوب بیسلر زیاده اسهال ایلیا اکر دانه سی
دوکوب عسل و یا اخر رطب نسنه ایله قرشدرمیوب شویله یوتسلر بوغاز
دن کجدوکی یری اینجیدوب قبارده اکر دوکوب تَرْلَهْ یَه مَیَن کیمسنه نك
بدننه سوروب بولاشدرسلر تَرْلَهْ اولی بودرکه بو نبات یپراغنی اوله حاد

و بحجیم زمانلرینده دوشوروب قورودوب استعمالی مراد اولدقده دوکوب
ایچندن یپراغنك سکزادین کیدره لر اکر اون سکز قیراط مقداری صو ایله
قارشمش شراب ایله ایچسلر قادین ایچنده صوکبی سویق اولان بلغملری و
رطوبتلری اسهال ایلیه پس استسقا اولنه نافع اولور اکر باقلا و یا مرجمك
پشمیشی ایله قرشدرسلر اسانلغله اسهال ایلیا اکر عورت اندن کتور سه
قارنده اوغلان قتل ایدوب طشره ایلیه عودتلر بو نباتك دانه لرینی فرجلرین
قزدروب خوش رایحه لو ایتمك ایچون استعمال ایدرلر پس انلری اسیدوب
صو یز کیدرور جماعه شوقلرین کتور ر و لذتلرین زیاده ایدوب کبیا و لمالرینه نفع
ایدر کرمدانه غلیظ بلغمی و قادینده اولان قوردلرین اسهال ایله چیقارر و
قاندن اولان بخارلری دماغه چیقماغه قومازو اکر چوق استعمال ایتسلر بغرسق
لری اینجیدوب قاز یماسی ایله قتل ایله مزاجلری غلیظ و قوی اولان کیمسنه لرده
غیریلره اندن ایچور مسین لر اکر کرمدانه و یا یپراغنی زفت ایله پیشوروب دیونه
و تمره کوییپ و چبانلره و برصه سوروسلر تیز کیدره اولی بودرکه اکر دانه
سن و اکر یپراغنی استعمال ایتمك کرك مراد ایلیان اولا بر کون و بر کیجه سرکه ده
اصلایوب بعده استعمال ایلیه و دانه سنك اصلاح اولنمیشندن بر درهم
و ربع درهم و یپراغنك پشمیشندن بش درهمدن زیاده استعمال ایتمیه لر
صمغ عربی و بادم یاغی و کثیره ایله اصلاح ایدوب استعمال ایده لر اکر اندن ایکی
درهم مقداری استعمال ایتسلر زیاده بجشمك و شیشمك و زیاده حرارت
ویرم بلکه ازاولور قتل ایلیه علاجی فربیون ایچمش اولان کیمسنه یا اولان
علاجه کبیدر بعضیلر دیمشلر دماغه مضردر ایدرکل صوبی اصلاح ایدر
قرم کونلك عربیده مَیْعَه یابسه دیدکلری میم ایله اوچ نوع اولور بر نوعنه
میعه سائله دیدکلر و صطفیدر تازه مرك و سومندن عبارتدر مرزی ازلجق
صو ایله دوکرلر و بولیله صقرلر بغایت خوشبو اولور دایوسی اولدکه یاغلردن
غیری نسنه قرشمامش اوله مسخن یاغلرکبی تسخین ایدر و حب العقول اغاجندن
دخی چیقاردلرکه تسبیح اغاجی دیکله معروفدر و یپراغی کبیدر دکرمی و رقیق
اولور و اولجق اقچه چیچکی اولور و اغاجنك ساقی قرالغه مائل اولور و خوشبوی
اولور عیشنه حب العقول و کونلك اغاجی دیرلر و مکه معروف اغاجدن دخی چیقاردلر
ساقی و قوقوسی بونك کبیدر اما یپراغی مضلعدر منشا ایلندن بو اغاجدن چیقاردلر
بولنجدن سزورنچیقنه کرحقیقتده صمغ اولور لبنی دیدکلر میعة کرهیان دیدلر

واصطرك دخی درلر ایوسی اولدر که اجزاسنده اقلق وصاروللق اوله لبان جاوی
بودر بو انجولك قبوغندن صقوب چیقاردقلرینه میعه یابسه سائله درلر
وجبره سنه میعه یابسه درلر میعهٔ رهبان اولدر که حبوبی کعول اغاجی ویا
کوکناك اغاجی کبی برطبیعتده در شرط ایدوب ضروب چیقان رطوباتی صمغ
کبی جمع ایدرلر بعضی لبنی سطرکا واصطرك درلر ایوسی اولدر که اشقرلو اوله اجزاسنده
اقلق وصاروللق اوله حصلبان جاوی بودر میعهٔ سائله اولدر که بودکر اولنان
قبوغنی دوکوب صقارلر چیقان رطوبت میعهٔ سائله درلر شمدیکی حالده میعه سائله
بودر میعه یابسه قره کوکناك دیدکلری تسبیح اغاجنك وکوکناك اغاجنك قبوق
لرینی دوکوب صقوب میعه سائله چیقاردلر وجبره سنه میعه یابسه درلر بونك
رایحه سی خوشدر کوزل رایحه لره کیرور برصنفی دخی حیله لوسی اولور کما الکدن
کچوروب صاف ایدرلر بعده اوزون اوزون پاره ایدرلر طبیعت قره کوکناك طبیعتی
اوچنجی درجه ده حار ویابسدر بوستی ازر قدر اکر فتیله ایدوب قولاق ایچینه
قویسه لر ایرینی کیدروب پاك ایلیه وطشره دن بولاشدیروب سوردکله وانجمله
جذامه نفع ایدر وکوکسا واویکنه نافعدر ایدر مصطکی اصلاح ایدر بعضلر
دیمشلر باش اغریدر رازیانه تخمی اصلاح ایدر قره کوکناك معده یی تقویت ایدر
وغلیظ یللری فائده ایدر وقرحه واویوزه وبثوره طلا ایدرلر بعض مناسب
یاغلر ایله ایوایدر وبخوری رایحهٔ عفوناتی ووبایی دفع ایدر
قورشون شکری ویانمش قورشون عربیده ابار درلر افرنلساندن تعریب
اولنمش اسمدر یاقلمش قورشون اسمیدر بعضیلر دیمشلر معلوم اوله که قورشون
ایکی دورلودر بری بیاضدر که قلایدر وبری سیاهدر قورشوندیاقمه
سنك طریقی بودر که سیاه قورشونی تختالر اوزرینه الوب اپخلدوب ویکی چولمك ایچنه
قویه واوزرینه برمقدار کبریت اکه لر مثلا اون رطل مقداری قورشون
اوزرینه بروقیه کبریت قویه لر اکر کبریتی نصفدن ازاجق ایدرلرسه ایواولور
یانماسی کچرك اوله هر تختا اوزرینه کبریت الوب بو وجهله طبقه طبقه ایدوب
چولمکی طولدوره لر بعده چولمك التنه اتش ایده لر قورشون بالکلیه یانه یاشلا
یجق بردمور ایله قرشدیروب تحریك ایده لر تا یانوب کول اوله واصلا قورشونلغی
قالمیه بعده اتشدن ایندوره لر ولا ایچه سندن صقنه لر زیرا ایچه سی یرامازدر
هلاك ایلیجیدر انسانك عقلنی کیدرر وعوتنلك اوغلانز دوشورر بعضلر
بو وجهله یقارلر که اکر لنمش قورشوندن الوب بعده وکبرا ایله قرشدیروب

وچولمکه قیوب اتشده تا یانوب کول اولنجیه دك تحریك ایدر بعضلر دخی
ایله تختلسن ویاخود الك ایچره دن چقمیشی قیوتجیلر پوطه سنه قویوب
کلخان ایچینه اتشه کومو یقار ویا اوزرینه اتش ایدوب یقار بعضلر
کبریت یرینه قورشوندن اولان اوستوبج قور بعضلر دخی چولمك ایله
اتشه قیوب تا یانوب کول اولنجیه دك تحریك ایدر اما بویله یاقماق قورقولودر
زیرا تحریك ایدنی یقیندر طبیعت یاقلمش قورشونك طبیعتی درجهٔ
ثانیه ده بارددر وقورو تجیدرکاه اولور بیقادلرسه یاقماقدن حاصل
اولان کسکنلکی کیدر دوکوزده اولان اوفاق چبانلری وکلتماغی برادر
اولور وسکرلر اوزرینه اولان چبانلر اوزرینه اکمك ایله نفع ایدر و
یاشلقلر اقماسنی منع ایدوب کسر اکر کل یاغی قرشدسلر ایچندن قاز اقان
بواسیر چبانلرینه وسائر اوتوراقده اولان چبانلره زیاده تاثیر ایدوب
نافع دوا اولور محصل بودر که اکثر فعل وتاثیری توتیا کبی اولور یوماسنك
طریقی بودر که صو ایچینه قویوب محکم اووه لر ومحکم تحریك ایدوب چالقایه لر
صونك اوستنده کلان والتنه چوکن غلیظ قویوب هر نه ایسه الوب بیابنه
اتلر واورته ده قالان صویی اخر قابه قویه لر تاطوروله وطورلمیشی تکرار
اولکی کبی محکم اووب وچالقایوب کروا اوستنه کلان والتنه قلانی بیابانه اته لر
تا صافی توزکبی قاله
قهوه بو قهوه نك ظهوری قریب العهد اولمغله حکمانك مفرداتی کتابلرنده
ومالایسعه وترجمه سنده دخی اصلا بیان ایتمه مشلردر لکن کاتب الحروف
هزارفن حسین افندینك تحفة الادیب نام کتابندن اخذ ایدوب بو کتابك ایچینه
ترقیم ایلدك واصلا برکتابده بولنمادیغی اجلدن متاخرین ماهیتنده وطبیعتنده ونفع
وضررینه متعلق چوق قیل وقال ایلمشلردر بعضیلر حکایت ایدر که قهوه نك
یپراغی انجیر یپراغنه بکزر وقهوه تانه لری سیاه وقزل اوزومه بکزر دو بعضلر
دفنه تخمنه بکزردرلر وبعضلر اول دیارك دفنه سی قهوه اغاجیدر درلر وشیخ
داود مصری قولی بودر که قهوه نك ابتدا ظهوری مارت ایندا اولوب اغستوس
اینده جمع ایدرلر اغاجنك قدی اوچ ارش قدر چیقوب پرمق قدر یوغن اولوب
دخی چیچکی اق اولور ومیوه سی ایله معلوم ومعروفدر اما قهوه ایچی ایرسلر معلومدر
که جکردکی که اکا قلب درلر ایکی پاره در حکمت بودر که بر دانه سی سیاه وبر دانه
صاری شکل اولور علامه سی صاری اولور طبیعی اول درجه حار وایکنجیده یابسدر

اما بعضلر بارد و یابس دیمشلر الا بعید دیمش و بینه مذکور توکی بودر که
قشری حاردر و نفس بدن قهوه معتدل اولوب یاخود بارد اولسه جائزدر
دیمش و برودتی دخی اولورسه جائزدر دیمش زیرا الکشیلک واردر دیمش
شیخ داوودک کلامی تمام اولدی لکن بو فقیر هذا دفن دیاریمنده ایکی یحیی سنه
دن متجاوز زمان مقیم اولوب اکثر قصباتنی و قرا و جبالرن کزوب سیر ایلدیکمزده
یمنده قهوه ایکی ناحیه دن غیری یرده اولمادوغی یا ثمرده محقق دیری دیبید
اودنرنده اولان طاغلر بیت الفقیه مقابله سنه کلنجه که اکا اوصاب ناحیه سی درلر
و بر بیندخی نهاری ناحیه سی درلر جزان بندرینه قریبدر اول ناحیه لرک اب وهوا
لری لطافتلی و باغ بغچه لری فراوان اولوب لکن زمینلری شو اولمغله سد سد
ایدوب اول سدلرک اوزرینه قهوه اغاجلری صاف صاف غرس اولنمشدر اغاجی
کراس اغاجنه مشابهدر لکن قوی یشل و کراس یپراغندن یپراغنی قالنجه در
و اغاجلرینک قدی سکز اون ذراع اولوب یکرمی اوتوز یللق اغجلر اولوب چچکی
بیاض اولور و صابلری ایکیسی وجی بر یرده اوزوجن کراس صابلری کبی اولور
و یمشی عینی کراس کبیدر اقلی یشل ایکن ککم مسید در بعده قرمزی اولور و
ازلجق حموضتی واردر بعده کمالن بولدقدنصکره قیوقرمزی اولور مثلا وشنه
رنکی اولوب ایری و طتلو اولوب اکر صابلری نججمع ایدلق حصاد کراسینک اکا
سینه قونولسه من بعد فرقی اولنمز ایدی مکر چین تناولدم ایچسندن جکردک
لری جفت اولدوغندن بیله لر بلکه کراسدن لذیذدر و قرمزی شکلی ایکن جمع ایدلر
اولری اوستی غربسان ایله صوالی و دوزا اولوب جمع ایلدکلری قرمزی قهوه اول
طاملو اوزرینه سردلر نارسیده اولمغله تیز قورویوب سیاه اولور اول قهوه بیب
قوروق قهوه و خام قهوه درلر بعده دکرمنه قودلر و قشری قریلوب جکردکی قالور
بعده ساوورلوب قشری ایریلوب صاف قلبی قالور اول قهوه که روم دیارینه و سائر
ولایتلره کتوروب صاتدقلری در اما کامل رسیده اولدقدنصکره دکرمنه کرمز
ال ایله صقوب جکردکن چیقاردلر و قشرینی باغر باصدی اوزوقی قورودیلر
اهل یمن یازکونلرنده ترطیب و تبرید وجود ایچون بو قشری قینادوب ایچرلر
شولدکلو لذیذ اولور که ایچنلر شکرلی ظن ایدرلر اول قشر روم دیارینه کلمز زیرا
یمنده قلب قهوه دن زیاده ثمن ایله صاتارلر بزم کوردوکمز قهوه نک هیئتی و
کیفیتی و یدوکمز یمیشنک طعم و لذتی بو منوال اوزره درکه تحریر اولندی حالا
مقصودمز اولان قهوه نک اعلاسی بیوک و یشل داق اوله قابوغینک طبیعتی

درجه اولده حار و رطب بولمشلر اکر یالکوز قابوغینی یازکونلرنده ایچسلر
طبیعتی تبرید ایدر و صفرایی کسر و قلبه فرح ویرور و دماغه بخاری واصل
اولمغله سحری نطلی واقع اولان سستلکی و کسلی زائل ایدر و قلب قهوه نک
هند باکبی طبیعتی اول درجه ده بارد و رطبدر و بعضلر ایکنجی درجه ده یابسدر
دیدیلر بونک دخی فرح و نشاطی واردر خصوصا قیش کونلرنده انسانه فائده سی
زیاده در و سحری بتون بدنی تسخین ایدر خصوصا اهل کیف اوله و یولدن
کلمشلره و یودغونلره غایت نافعدر و قهوه نک اکر قشرینی اکر قلبنی زیاده
قاورمغه هوس ایتمک ایتمه ملک کرکدر زیرا یانمق مرتبه سنه وارنجه ضرر
ایدر جمله یانمش شیلر محرک سودا و بلغمدر و طعام اوزرینه از قهوه ایچسلر
ضرر ایتمز اما چوق ایچمیه لر زیرا طعامک مرتبه کیلوسی یتشمدین طعامی زماننز
اشاغه ایندر اما برساعتدنصکره ایچدکلری قهوه نک ضرری اولمز بلکه معین
هضم اولور و قهوه معده ده اولان رطوباتی و فضلاتی کیدرر تجربه در
صداع و زکامه فائده ایدر و اویخو زمانلرنده شویله اوتورمق استه ینلره
غایت موافقدر زیرا معلومدرکه قاطع نومدر مثلا هر حاردوانک کیف و نشاطی
اوله مرتبه مرتبه سنجه طبیعتلرینی و خاصیتلرینی نوفی قطع ایدر سعجب دکلدر
قهوه نک قاطع النوم اولماسی کندو خاصیتی و قوه تیدر و طبیعتی یبوست اوزره
اولدوغیدر دلو لکن زعفران ویا مسک ویا عنبر ویا عود قوسلر اصلاح ایدر
اکر قرنفل قتارلرسه یبوستی زیاده اولور قیش کونلرنده جائزدر و شکر دخی
قتالر جائزدر اکر بونی زیاده پشورسلر قان غلبه سی فسادن اصلاح ایدر
و زیاده زیاده مداومت ایتسه مالیخولیا ایراث ایتمک جائزدر اما کسلی دفع
ایدوب سستلکی کیدردوکی فرح و نشاطی واردر
قرنفه بوکن و کوجله بوکن اذراقی دیرلر ولایت هنددن کتوردیلر کسکن
بردوادر یمکله و ایچمکله استعمال اولنماز انجق کسکنلکی بعضی نسنه لر ایله
اصلاح اولنوب مثلا اول سرکه ده اصلا دوکتی حتی تعدیل اولنوب بعده طشره دن
یوزده کلفن و ایرکلو کچیک داو یوزه و تمره کوییب سودلر و عرق النساء دیدکلری
اغریه یاقی ایدر طبیعتی درجه غایتده حاردر مجموع قویرتلو حیوانلرک زهریدر
بونی انسان یمک جائز دکلدر اکر اندن ایچسه قتل ایدر علاجی سود ایچوروب
و بادم یاغنی و چربلوات و طاوق شوربا ویرندر ایچدیرنک قصد وره ویا علماء لعابلر
ایچوره لر بعضیلر انشده قیوغن چیقاردقدنصکره دوت پاره دن بر پاره سن

برلر مقويدر باهه قوت ويرر لكن اصلا برنسنه ده قديمدن بيان ائمه مشلر
ودخى يمه سى عقل بولانديروب دماغى ضعيف ومختل ايدر بعضيلر ديمشلر
بو درا قامش كوكلرنده وخلفا ديدكلرى نبات كوكلرنده بوليور كوك نسنه
در بودرانك بدلى انجودر والسلام

حرف الكاف

كلبنك وكزن وكَزَنه عربيده ابن عرس ديدكلرى معروف حيواندر قرَدَه
اولور طبيعتى زياده حار در نسى واراسى چيقاروب وايچين طوز قيوب
كولكه ده قورودوب شراب ايله ايكى مثقال مقدارى ايچسه لر زهرلو جانور
زهرينه صوقدوقلرينه قوى علاجدر اوله معده سى دخى بويله در اكر طوز
يرينه كشنج ايله طولدوروب قورودسه لر زهرلو جانورلر صوقدوغنه وصرع
مرضنه دخى نفع ايليه وطوز ايله طقسيقون ديدكلرى زهره نفع ايليه اكا
بادزهر مثابه سنده در طقسيقون بردورلو زهرلو نباتدر كه صقندوسى
ايله دمورى صواروب اوله مقوله دموردن اولان دمرن وسائر آلت ايله
مجروح اولان كيمسنه خلاص اوليوب فوت اولور اكر كلبنكى عينى ايله بر جولمك
ايچينه قويوب ياقسه لر وكولن سركه ايله ازوب نقرس اوزرينه سورسه لر
ايو ايده قانى خنازير ديدكلرى چبانلره وصرع مرضنه سورمكله نفع ايدر
صرع مرضى ايچون صو وعسل ايله قانندن ايكى مثقال مقدارى ايچوردلر كرك
يركرده وصوقلدن اولان اغريلره انى ايله ياقى ايتسه لر نفع ايليه خصوصا ارقه
اغريلرينه زياده نافعدر مزاجى صوق ويللو اولان كيمسنه انندن يسه نفع ايليه
وغليظ يللرى طاغيده كيدر كذلك ياقى ايتسه نفع ايليه مزاجى اسى اولان
كيمسنه يسه ضرر ايدوب صوساده اولى بودر كه سركه وهندبا ايله ييوب
اوزرينه مايه خوش وياطتلو ناردن صوره لر كلبنك خاصه لرندندر اكر
درى ايكن طوبغن چيقاروب عورت اوزرينه اصا قيوب كتورسه كبه قالميه
واكر كلبنك زهرلو طعام كورسه دترمه يوب توبلرى اوزبرده قوبروغنى
قبارديوب اوركر شكلنده اولور

كرميد وطوغله عربيده آجُرّ ديدكلرى معروفدر زياده قورو دوجيدا دلجق حرارتى
ولعتدال اوزره جلا ايتمه سى واردر تازه يارهلردن اقان قانى طوتار صودها يوروب
اول صوبه شراديدكلرى حرارت كه بعض اوقات وبعضى ايرى قزللغى در كه تركيده
قوراشنى دلركى كيدر وظهورينه مانع اولور كرميددن شولكه قومل طراقلن
اوله انوك كبى ازاجق تحليل ايتمه سى دخى واردر كوشك اولوب حرارتى
والمى اولميان شيشلره ايودر

كوزلك اوتى اُوفُراجيّه دلر صاقر جريم سنده بتر براوتدر
بر قريش اوزنلغى اولوب پيراغنك كنارلرنده دكنلرى اولور طبيعتى حار ويابسدر
بعضلر بولى سفوف ايدوب شراب ايله ايچرلر ارنالوده نام طبيب كوزلكه محتاج
كيمسنه لرى اكثرى بواوت ايله قورتاردم غيرى كوزلوكه محتاج اولمدى بر مقدار
قابضدر وبرمقدار اجيدر چچكلرى بياض اولوب بر مقدار صاروشى مائلدر
كوز ايا منده بتر اكر تازه اكر قورو سنى يسه لر كوز امراضنه نافعدر كوزه حدت
ويرور دهر بار دبوندن يسه لر كوزه قوت ويرور بولى اكثر تورشى ايدوب حفظ
ايدرلر اكر كوزده برودتدن وغلظتدن اوله بوندن ايو علاج اولماز درلر مذكور
حكيم بواوت ايله جوق كور اولمش ادمك كوزلرى اجلدى دير

كدى اوتى ويبانى سنبل اسارون دلر وناردين برى يعنى يبانى سنبل
دخى درلر بو نبات تمرلاطاغلرده وبر برينه كرشمش اغاجلر اراسنده بتر
اوتلو غيبجكز در بو نبات افريقيه دو فرنك ولايتلرنده ايو اولور ايوسى مغرب
ولايتلرنده بشمال طرفنده يشل جزيره سنده ديمكله معروف جزيره دن كتورد
دكلريدر برقاج دورلو دايوسى اولدر كه پيراغى بيوك صارماشيق پيراغنه
بكزر داما اندن جوق كچيرك ودكرمى ركدر وچچكى پيراغى اورته سنده كوكنه
يقين در قرزله مائل بنفش رنكدر بر چچكينه بكزر چچكدنصكره عصفر تخمى كبى
تخمى اولور اينجه واكرى وبوغملو جوق كوكلرى واردر ايريق ديدكلرى نبات
كوكلرينه مشابهدر لكن انلر اينجه در بو نباتك اُلفُتلويرى كوكيدر برصنفى
دخى واردر كه ضعيف ودكرمى بالدرى واردر ارشون قدر اوزاد وبوغملرى
بربرندن ايراقدر پيراغى قنطريون صغير ديدكلرى نبات كبيدر سياهه مائل
قويو يشلدر يوقاروسنده بر بريى اوزرينه بتمش بداقلرى اولور بداقلرى
اوجنده بغداى دانه سى كبى اوفاق باشلرى واردر ايچلرنده يوس كبى بياض
نسنه واردر كوجك يرماق اينجه ليكنده كوكى واردر لذتلرى وراىحه لرى
خوش اينجه بداقلرى كوكندن بداقلنوب كيدر برصنفى دخى واردر كه انوك
پيراغى دخى اوكى كبى در اما كچيركدر وقاتيراقدر وسياهه مائلدر وبداقلرى
اينجه وبوجاقلودر يعنى دكرمى دكلدر ياننده اولان اغاجلره صارماشيرانده
نباتنك چچكى كبى بنفشه رنك بيوك چچكى واردر چچكدنصكره كبره كبى يمشى

وارددر ایچنده خطمی تخمی کبی تخمی وار در یر التنه کتمش سیاهه مائل صارو
بوغملو کوکلری وار در که ایچنده رایحه سی قوی ولذتی اجی در دلی یاقوب
لجیددر بو صنفك خاصیتی زهرلردن ویلان صوقمدن نفع ایتمکدر
بر صنفك دخی سائرینك جمله سندن یپراغی اینجه رکدر وبداقلری بر
اوزرینه اوزانور قرزله مائل بنفشه رنکلو وفاق چیچکلودر ورایحه سی
خوش ولذتی اجی وصارو وبوغمسز ویومشاق کوکلری واردر بو صنف
طاغلرده اق طپراقلو یرلرده بتر بو صنف سائرینك جمله سندن الجاق
وقوتی ضعیفرکدر طبیعت جمیعا اصنافنك طبیعتلری درجه ثانیه
دن ثالثه وارنجه حار ویابسدر اولا ذکر اولنان ایوسیدر وبعد اذه
استعمال اولنان اولدر ایوسی اولدرکه رایحه سی خوش وبللو وقوتی اولوب
کندوسی یعنی کوکی اینجه اولوب دالدقده دلی یاقوب اینجیده سیدوکی وحیضی
یوریدر ایچمکله قاریز شیشیشی ایله اولان استسقا وعرق النسا مرضی اولنلره
ایودر اکر عسل صویی ایله یدی مثقال مقداری ایچسهلر ضربق ابیض
دیدکلری دوا کبی اسهال ایلیه بوکوك خوش رایحه ایچون ایتدکلری ترکیبلره
دخی کیرور صاحب کتاب ایدر اسهال ایچون یدی مثقال مقداری چوقدر
بلکه مقدار شربتی اوچ مثقالدر سدهلری اچار وایچروده اولان اغریلری
ساکن ایدر وخلطلری اینجلدوب ماده لری تحلیل ایدر بو خصوصلر ایچون
شراب ایله مثقال مقداری استعمال اولنور واکر اینجه دوکوب کوزه سرمه
کبی چکسهلر طبقه قرنیه نك قالیکلوغن کیدروب نفع ایدر وایچمکله طلاق
قاتیلغنه نفع ایدوب وبوکرکلری وقاوغنی قوی ایدر اکر بر درهمدن اوچ
درهم مقداری دك ایچسهلر جماعه تحریك ایدوب فرجلری صوق ورطوبتلو
اولانلرده اول ایلك صویی زیاده ایدوب معدهلری وجکرلری اسیدوب معده ده
وجکرده سکمیوب قالان رطوبتلری ادرار ایله چیقاروب طبیعتی یومشادر
وبوکرکده اولان طاشلری اوفاقلار واغریلری ساکن ایدر وقویو خلطلری
سیدوك یوللرینی پاك ایدر واکر اوچ مثقال مقداری دورت یچق رطل
اوزوم شیره سنه قاتوب ایچی ایدنضکره صاف ایلسهلر بولی ادرار ایدر
واستسقا اولنلره نفع ایدر وسده لردن اولان یرقان مرضنی کیدررد وجکرده
اولان مرضلری وکوشك شیشلری کیدررد بعضلر دیمشلر ولکن ضرر ایدر
اصلاحی میویزدر دیدکلری دوادر که محلنده ذکر اولنور اندن بر مقدار ایله

در بوکوك خاصلرندندر اکر اوده انوکله تولتسی ایلیسهلر بیشلی عقربلری
قتل ایلیه واکر دوکوب تازه سود ایله معجون ایدوب اویلوقلرا الرینه یاقی
ایتسهلر جماعه تحریك ایدوب ذکری قوامه کتورور بدلی وزنجه قردماناکه کهنه
کیمیونیدر ودخی اکرندن وحمامادن کدی اوتی وزنجه اولان مقداردك اوچ
پایدن برپای قدردر بعضلر دیمشلر بدلی اکردن مثلی وحمامادن سدس
وزنیدر بعضلر دیمشلر زنجبیلدر وبعضلر دیمشلر بلسان دانه لریدر
کهرجله وطاش کیوکی یونانیده اسبوس دیرلر معناسی کوشك دیمکدر
دد فرادبیان اولناجقدر واردر بر قاچ اسمی واردر هر بری محلنده کلور
معلوم اولن که دریاکنارلرینده ازاولورکه بینی ویمشاق ایریلو واوفاقلو
طاشلر بولنورکه اوزرلرینه دریادن قالقان نمدن ودریا جوره سنده
اولان اجزاء ارضیه یعنی طوز طپراقدن جمع اولوب کونش الی قوردی ایدر
اول نسنه قلی دیدکلری نسنه ونشادره بکزر بیاض بر نسنه در واول
اوزرنده اولان نسنیه معاطائفه یونان اسبوس دیرلر ویا الکوز اوزرنده
حاصل اولان بیاض نسنیه زهر اسبوس دیرلر ایوسی بودرکه بیاض و
پاك اولوب نسنه قارشمش اولمیه ودادلسه دلی اینجیده بونك طاشندن
قوتی زیاده در بو بولنمادقده طاشندن استعمال ایدهلر طاشنك ایوسی
اولدرکه کوشك اولوب تیز اوفاقلانه ولچنده طاش ایچینه باتوب کیدر
صیاد وطملری اوله زهری واد ایکن علی کل حال طاشی انك یرینه تقدیم ایتمیالر
طبیعت قوتلری حار ویابسدر چونکه دیجی در زهره سنك حرارت ویبوستی درجه
ثالثه ایریشور وطاشنك اشنه ر قدر اکر طاشی صمغ بطم ودفتا ایله
قرشدیروب خنازیر دیدکلری جبانلره اورسهلر تحلیل ایلیه زهره سی اسکی
وقوری واوکلماسی کوچ اولان جبانلری ایو ایتمکده ودنبهسی یوکسك اولوب
یانلری یاپشمش اولان جبانلرده زائد اولان اتلری قوپارماغه مخصوصدر
واکر عسل ایله قرشدرسهلر چبانلری پاك ایلیه وقیروطی دیدکلری
مرهم ایله طاغیلور مقوله سی اولان جبانلر طاغلماسنه مانع اولور وبقلما
اوتی ایله یاقی ایتمکله نقرسیه نفع ایدر وسرکه ایله ازوب صول یانه و
کوبکدن اشاغه قارنه سورمکله طلاق وبوکرکلر شیشنه نفع ایدر و
اکر عسل ایله قرشدیروب دنك مقداری ندر نصف درهمه دك مقداری
یولسه لر اویکنده اولان چبانه نفع ایلیه کاه اولور بو طاشی تازه ایچنده

جقور ایدوب نقرسی اولان کیمسنه ایاغینی ایچینه قویوب نفع بولور و اگر
زهره سینی بیوك و سمز اولان کیمسنه لر بدنلری اوزرینه اکسه لر بدن
لرین اریق ایلیه کاه اولور زهره سینی و طاشینی دخی قلمیا یودوقلری گبی
یودلر لطافتلی اولور کسکنلگی از اولور و گوزلره جلا ایچون تجربه اولنمشدر
کزهره سی دلجو کلرهن اقان قانی کسر و سرمه گبی گوزه چکلسه گوزه
قوة ویرور و بیاضنی گیدررر

کشث عربیده اِقِطْ دِرلر اکثری پینیز درکه یوغرتدن ایدرلر اطبا یانلرنده
معروف اولان کشث بودرکه اما سائر ناس اریه محکم پشوروب کشکك گبی
قویوسی ایله سودی کسکن قرشدیروب قپایوب و قوریدوب اکا داخی کشث
درلر کشث صفرا قطع ایدر اما هضمی گچدر و گوجدر و چوق خلطلر ویرماز
خلطلر پیدا ایدر اصلاحی زیت یاغی و سائر موافق یاغلر ایله محکم قاوروب
یمکدر جوارش و کسکن شراب ایچمکدر

کل بالی و بلغاد یاغی و باللو یاغ یونانیده الاَوْمالی معناسی باللو یاغ دیمکدر
داوود پیغمبر علیه السلام بالی دخی درلر قویولغی زیاده طتلو بر رطوبتدر
براغاج اوزکندن اقار شام شریفده ندمر تلحیه سندن غیری یرده اولماز
طبیعتی اسیدر اسیلکی زیاده تویدر اکر طقوز وقیه صو ایله اول بالدن
اوچ وقیه مقدارینه و ادنجه ایچسه لر هضم اولمیوب قالان زیاده لری و
صفراء و یرامز خلطلری اسهال ایلیه ایچمندن کسل و کوشلمك عارض
اولور اما ضرر ایلمز ایچن کیمسنه لایقدرکه بر یرده طورمیوب چوق حرکت
ایلیه والا ایچو دایدرکاه اولورکه بو شجرلك بداقلریندن یاغ چیقاردلر شول
وجهله که زیت و یا خود اضریاغ لیچندرشول مرتبه پشوردلرکه قوتلی یاغه
کله ایو سی اولدرکه اسکی اولوب صافی و قویو اوله و بوعسل قزردرپچیدر
اکر گوزه چکسه لر گوز قرارماسنه نفع ایلیه اکر او یوزلرده صوم ایتسه لر
نفع ایلیه و سکرلر اغریلرین ساکن ایدر اکر ایچن کیمسنه حرکت ایتموب
او یوماق سببی ایله اسهال ایتمیوب فعلی عوق اولنوب اسهال ایدرمی
ایتمزمی دیو شبهه اولنسه حقنه ایدوب سکنجبین و ساده ایوم شرابی
ویره لر

کتن تخمی عربیده بِزْرُ کَتّان درلر اما عرف عربده یا الکوز بزر کتانه اضافه
اولنما قسز اطلاق اولنسه کتن تخمی و یا تخمندن چیقان یاغی مراد اولنور

بعضیلر باء مکسور ایدوب بزر درلر سائر نباتات تخملریندن فرق اولنوب
کتان تخمینه مخصوص علم اولور طبیعتی درجهٔ اولیده حار و یابسدر
حرارتی یبوستندن زیاده در معده یه یرامز در هضمی گوچ و غداسی
از در و صفرا ایله در شیشرمك ایدر اما ازلجیق شیشرمکی از ایدر
و بدنی یوریدور و ادرار ایدر اکر قاورولسه قارنی طوتر قارنی طوتماق
ایچون قاورولمشندن اوچ دورت درهمه دکدر استعمال ایدرلر قاورلمش
اولمیان طبیعتی اسهال ایدر کویلر خلقی قاوروب و صو لیچنده پشوروب
بعده عسل ایله لعوق ایدوب قارنی طوتماق ایچون استعمال ایدرلر اکر
چیك ایکن عسل و زیت ایله و صو ایله قرشدیروب شیشلره ورسه لر
شیشلری یومشادر شیشلرك ظاهرده اولانی و بدن لیچنده اولانی
دخی یومشادر اکر قزل بوره و انجیر ایله لکا اولان یرلره و بثورلبنیه
یه یاقی ایتسلر گیدررر اکر صو ایله پشورسه لر قولاقلر دیبلرنده اولان
شیشلره و سائر قاتی شیشلره اورسه لر نفع ایلیه اکر شراب ایله پشورسه لر نمله و قروح شهدیه گیدرر نمله کسکن صفرادن حاصل اولور
اوفاق شیشلر و چبانلردر طاغلماسی اولور و قروح شهدیه باشده اولور
چبانلردکه ایچلرنده قویو صادو و بیاضه مائل صو اقار اکر کند و مقدار
ترك و عسل ایله قرشدیروب چاتلایوب یاریلان و صو یوران طرناقلره سوده
سه لر و یاقی ایتسه نفع ایلیه اکر عسل ایله قرشدرسه لر کوکسده اولان
فضلاتی توکرمك ایله چیقارر و بلغمدن اولان اوکسورکی ساکن ایلیه
اکر تخمندن عسل ایله و ادلجق فلفل ایله پشمینه حلوا ایدوب جماعدن قالوب
امیدن کسمش اولان کیمسنه یسه دائما جماعه تحریك ایلیه مجرب در جماعه
تحریکده بدلی باقلا عصاره سیدر یعنی باقلادن صقلان صودرکه اولورکه
پشوروب بغرسقلرده و عورة رحمنده اولان لجیه و یا نغینی گیدرمك ایچون
و فضلاتی چیقارمق ایچون حقنه ایدرلر نفعی اولور اکر شیر وغن یا نفیله
قرشدیروب دسلر چبانلره و یاره لره نفع ایدوب اغریلری واجیه گیدررر اکر
عود تلر پشمیشی ایچینه اوتورسه لر رحملری شیشلرینه نفع ایلیه بوی
تخمی نفع ایلدیکی گبی ایچه بوکرکده و قاوقده اولان چبانلره نفع ایدر اکر قاوروب
یسه لر بلغم و رطوبت غلبه سندن اولان اوکسوروکی پشوروب اوکسوروکه
سبب اولان نسنه توکرمك ایله چیقارمغه یاردم ایدر اکر عسل و باللو میله

قرهشدیرق طرناقلری یاقی ایتسهلر رنکی کوزل ایدر وبوریلوب قیورلمهسنی
والاجه لغن کیدرر مجربدر اکر کوکن نصف درهم مقداری لسنه قاتموب
یسهلر اولیك صوینی زیاده ایلیه وبغرسقلرده اولان غریری ساکن ایلیه
اکر قزل بوره وکول ایله برابر الوب سکلره یاقی ایتسهلر کیدرر اکردکوب
[illegible] استی صو ایله معجون ایدرق دماغده شیش اولماقدن اغریان باشه اورق
کیجه قنا اوردقلری کبی اورسهلر باش اغریلرین وشیشن کیدرر مجربدر
اکر دوکوب اوچ درهم مقداری ایچسهلر اویکنده اولان فضلاتی پاك ایدوب
اغریسینی ساکن ایلیه اکر تمره کواوز رهینه یاقی ایتسهلر نفع ایلیه اما ایمهسی کوز
لری قرار دایوم وانار اصلاح ایدر حایلی مضرایدر عسل اصلاح ایدر
کوپك کسری و ایت کسری عربیده بصل الکلب دیرلر قوصدرماق ایچون اولان
صوغان دیمکدر بو اوفاق صوغانلردر سیاه قابلی واردر بیاض بلبوس که قوردر
صوغانیدر انك بیاضی اغمز بکزر اما بونك اوزونراقدر بو صوغان زیاده
استیدر اکر بو صوغانی صو ایچنده قیناددق ایچسهلر قوصمانی تحریك ایلیه
اکر چوق ایچسهلر ویاخود کندوسن ییسهلر زیاده قوصمانی تحریك ایلیه کاه
اولور که بوغازاغریسی ایله وقوتی دوشرمك ایله قتل ایدر اولی بودر که بو
صوغان هیچ بروجهله استعمال اولنمایه الا مکرکه برکیمسنه بدنی غایتده قوی
واعضاسی صاغ اولوب طولو اولماغله قوصماسی کوچ اوله ضرورة ایجاب ایدرکه
اولمقوله کیمسنهیه دخی یالکوز ویرلمیوب معده یه قوة ویرر نسنهلر ایله مثلا
ایلغوز اغاجی یمیشی ایله وغیری مناسب نسنهلر ایله ویرهلر
کنکرساقزی و کوکنار صمغی عربیده تراب الکنگر در فارسیده کنکرز دیدکلری
معناسی کنکر صمغی دیمکدر بو صمغ کنکردن النور بر دمعه در یعنی قویوجه
نسنهدر بعضلر دیمشلر حرشفدن بر صنفدرکه عکوب دیدلر بو صمغ اندن النور
چیقارماسنك طریقی بودرکه کوکینی ویاخود بالدرینی ازوب چیقارهلر کاه
اولور دیمشلر ایرشدکه کندوسی دخی چیقار ایوسی اولدرکه پارهلری کوجك
اولوب یلدرار اوله وسیاهه وصاره ولغه مائل اوله طبیعتی درجه ثانیهده
حار ویابسدر قوصمانی تحریك ایدر استعمال اولنان مقداری بر درهمدن
ایکی درهم مقدارهدکدر اولی بودرکه عسل ایله قرهشدیرق سویق ایدرق یالاینوب
یوده لر او زرهینا اسجاق صولچهلر وافر بلغم وبر مقدار صفرا دخی قوصدورب
پاك ایلیه اولی بودرکه مزاجلری ضعیف اولان کیمسنهلر ایچمیهلر اکر زیاده

قوصدورسه بر مقدار توپالق ایله اکشی ایوه صوین ایچورملکه طوتالر اکر بو
صمغ ایله شیشلره طلا ایتسهلر تحلیل ایلیه
کوپك طاشی عربیده حجر الکلب دیرلر خواص اشیا یازان کیمسنهلر بو طاشی
چوق ذکر ایتمشلردر بو طاش اولدرکه کلبی منع ایچون طاشی توب کلبی اوروب
کلب دخی یاوزلغندن طاشی اصروب اغزنده طتوب صکره براقدوغی طاشدر
ذکر ایدرلر که بو طاشده عظیم سر واردر دوشمنلك ایچون اکر بر قومك صو
لری ویاشرابلری ایچینه قویوب ایچسهلر مابینلرنده شر وفساد واقع اوله
نیجه کره تجربه اولنمشدر اکر اول طاشی کوکرجنلر ساکن اولدیغی یره قوسهلر
کوکرجنلر قاچهلر اکر بر مجلسده کتوروب قوسهلر مابینلرنده خصومت
واضطراب واقع اوله
ککلك عربیده حجل دیرلر ککلك طاغ قوشلرندندر بولنمان الا طاغلرده
بولنور ککلك دخی دراج قدردر لکن بونك رنکی بردر قزللغدن وسیاه
مائل رنکدن ترکیب اولنمشدر قناتلرینك اوجلرنده بیاض ایله چیزلمش
سیاهلغی واردر منقاری وایاقلری قزلدر بعضلر دیرلر قوشلردن
بردولو قوشکه تاوق کبیدر نقشلودر دیاربکرده بولنماز اکا دخی حجل
دیرلر بو قوش اتی ککلك اتندن ایودر بلکه جمله یبان قوشلرینك اتندن
ایولك اتی ایودر اول قوش سوکلون دیدکلری قوشدر اولا ذکر اولنان صحیح
درکه یعنی حجل ککلك اسملرندندر ککلك اتی استیدر یابسلکی دخی غالبدر
بعضلر دیمشلر اتی معتدلدر غداسی کوزلدر تیز هضم اولور اکر برقانی اولن
کیمسنه دماغندن بر مثقال مقداری شراب ایله ایچسه نفع ایلیه اکر جکری
استی ایکن نصف مثقال مقداری صرع اولان کیمسنهیه یوتدورسهلر نفع ایلیه
اکر اودن کوزه چکسهلر کوزده اولان پرده بیاضه وقرانکولیغنه نفع ایلیه اکر
عسل وطتلو زیت ایله برابر قرهشدیرق ملشره دن کوزه اورسهلر هنوز
کوزه اینمکه باشلیان صویی منع ایلیه اکر بر کیمسنه ایده بر کره ککلك اودندن
بر مقدار بورندن ایچرو قوسهلر فکری وعقلی ایو وکسکن اولوب اونوتساقلغی
کیدر وکوزلری دخی کسکن اوله اکر اودینی دلیمندکدو کلش ایچنو اولمقدار
مسك ایله ازوب کوزه چکسهلر کوزده اولان اقلغه وظفرهیه که کوزك طبقه
ملتحمهسنده طرناق کبی بیاض وقاتیجه زیاده لیکدر اکاوطرفه که کوزه
طبانجه ویا برقانی نسنه دوقنماقدن اولان قزل نقطهدر وکوزده اولان

پرده یه نفع ایلیه اکر قانی قوریدق فرعون صرجه سی ودار فلفلدن برابر
الوب دوکوب ازوب عسل ایله ازوب اصلایوب کوزه چکسه لر کوزده اولان
اقلغی وقپاقلرنده اولان کچیکی کیدره فرعون صرجه سندن مراد اول
صرجه دذکه رنکی کوکجل وبیاض وکندوسی صاف اوله اکر یمرطه سز اطه
صوغانی سرکه سیله پشوروب یسه لر قادینلر اغریسینه نفع ایلیه وبغرسق
اغریسنی دخی کیدره ککلک اتی بر مقدار یکدر اولی بودر که یمه سی مراد
اولنسه بوغازلیوب بر کون ویا اوچ کون طوردقدنصکره پشوروب
یه لر یا ذکونلرنده یمه سی وفراجلری کاسی اولان کیمسنه لره شراب ایله یمه سی
یرامازدر

کوکرچین عربیده حمام دیرلر لغتده بوینده طوقی اولان هر قوشه دیرلر
صکره دن لغتی اولرده بسلنوب بوینده طوقی اولان بیوك کوکرچینلره و
انلره بکزیوب اوده بسلنمیانلر قوشلره دخی حمام دیوتسمیه ایتمك اصطلاح
ایتدیلر عراقده بو مقوله کوکرچینلره طوغانی وحمام بری ددلر ورشان وحمام
وحشی دخی درلر بو مقوله کوکرچینلرك رنکی بردر کوکجل وبوز داق اولور غیری
رنك اولماز بونلردن اولرده بسلنانلره حمام اهلی وحمام هادی ددلر اولره
ده بسلدکلری چوق دولودر بعضیسی بردود لودنکلو وبعضیسی الاجه وکونه
کونه رنکلو اولور طبیعت جمله سنك طبیعتلری اسی وقوری در خصوصا
شولکه بریتیلرده اولوب کوچوك اوله ویشامش اوله خصوصا هنوز اوچماغه
یاقلاشمامش اولانلرده زیاده رطوبت فضلیتی یعنی کچ هضم اولور یاشلیق
وقوری حرارة اولور خصوصا اولرده بسلنانلرك رطوبت فضلیتی لری
چوق اولور اتی بوکرکلره ایودر ارلیك صویرزیاده ایدر اکر باوریسنی ددی
ایکن یاروب ایلان وعقرب اصردوغی یره اوروسه لر زیاده نفع ایلیه کذلك
قادینلر اوزرنده جراحت واقع اولوب ایچ یاغی طشره چقمش اولسه بو مقوله
یاوریسی اتندن اوزرینه یاقی یاپشسه لر نفع ایدوب فراجنی حفظ ایلیه و یرینه
قوندقده فاسد اولماسندن خوف اولنمیا کرایچ یاغینی ددی وستی طرمنا
لنمش اولماقدن قالان نشانلره اوروسه لر کیدره اکر بیانی اولان
کوکرچینك باشنی تویلری ایله یاقوب ازوب سرمه کبی کوزه چکسه لر کوزلر
ده اولان پرده یه وقرانکلوغه نفع ایلیه قانی کوزده اولان یاره یه وقان
اوتورشماقدن اولان سیاهلغه وکورمك ضعفنه وکوزه طباجه ویا

برنسنه دوقنماقدن اولان قزللغه وسیاهلغه نفع ایدر خصوصا یوری
سنك تویلی ایچنده اولان طرفه که کوزه طباجه ویابر نسنه دوقنماقدن
اولان نشانلره انی فی الحال کیدرر اکر دماغ پرده لرندن قان بوشانوب
بورندن اقان کیمسنه نك السنه قانی ایله صوسه لر ویاقورمیشندن
یاقلا قدر ایچسه لر قانی طوتا اسهال ایکن باشده کمیکلر یرشمش اولان
یاره ایچیننه قوسه لر نفع ایدوب بتشدیره کذلك کل یاغین اتی ایدوب
قوسه لر انوك قائم مقامی اولور کوکرچین نجسی زیاده حاد و یابسدر
درجۀ ثالثه یا یر یشور خصوصا اکر یدوکی اتی فراجلو نسنه اولور
زیاده اسی اولور اکر نجسی ادیا ونیله قرشدیروب قاتی اولان شیشلره
اوروسه لر بو مشاده اکر سرکه ایله قرشدیروب خنازیر دیدکلری چبانلره
اوروسه لر تحلیل ایدوب ایندوره اکر زیت ایله قرشدیروب اتش یانیغی اوزرینه
اوروسه لر ایوایده اکر تره تخمی دوکوب الکدن کچوروب ویاضردلی بویله
ایدوب نجسی ایله قرشدیروب اتسه ایکن شول مرضلو یرلره که صووقمش اوله
ویا مرضلو اوله مثلا نقرس وشقیقه وصداع ویان وارقه وبدنلر
اغریلری کبی کرچوقدن اوله اوزرینه اوروسه لر نفع ایلیه اکر ادیا ونیله
قرشدیروب وصو قاتوب شوروا کبی قویو اولوب سرکه وعسل ایله پشوروب
دبیله وخنازیر دیدکلری چبانلره وقاتی شیشلره یاقی ایلتسه لر تحلیل ایدوب
ایندوروب ایوایده اکر اونی صو ایله محکم قرشدروب وبر مقدار قطران
وکوکرچین زبلی قاتوب قرشدیروب مرهم کبی اولوب بربز ایچنده برص اوزرینه
قویوب اوچ کون دك طوروب بعده انی کیدروب یکیدن غیری سراوروب
تا ایو اولنجه بویله ایده لر نفع ایدوب کیدره اکر زبلن صو ایچنده پشوروب
کوجله افشان ایدن کیمسنه ایچنده اوتورسه نفع ایلیه اکر سعفه دیدکلری
چبانلره واویوزلره انوکله صواسه لر نفع ایلیه اکر استسقاسی ولان کیمسنیه
سرکه ایله سودسه لر نفع ایلیه کذلك سکنجبین ایله بر درهمدن اوچ درهم
مقدارینه وارنجه ایچسه لر نفع ایلیه اما مریضده حرارت اولماق کرکدر
اکر کتان تخمی ایله دوکوب خنازیر دیدکلری چبانلره اوروسه تحلیل ایلیه
اکر قزل کوکرچین زبلندن ایکی درهم مقداری اوچ درهم دارچین ایله
ایچسه لر بوکرکلرده وقاوقده اولان طاشلره نفع ایلیه اکر بز پاره سی
ایچینه قویوب یاقوب کول اولوب زیت یاغی ایله قرشدیروب اتش

یانغی اوزره صوم سسلو ایوایدر اکر کوکرجینلره کتان تخمی یدیروب تویدوب
اونی کبی ایدوب برقاچ کره پیسه‌لر بوکر کلرده وقاوقلرده اولان طاشلری
اوفاقلایوب افشان ایله چیقارر کوکرجین فرزجی اشتی اولانلره ضررایدر
انلره اصلاحی بودرکه قوروق وسرکه ایله پشوروب اوزرینه هندبا بیه لر
ویمزدن اول خیار اچندن بیه لر بعضلر دیمشلر اکر محذور یعنی شول کیمسنه
که اعضاسی اویوشوب حس و حرکتی قالمامش اولا اول مقوله کیمسنه کوکرجینلره
یقین یرده یعنی ساکن اولدوغی اوك اوستنده ویا التنده کوکرجینلر اولسه
مرضی ایو اولوب ضرردن امین اوله کذلك فالج وسکته وجمود یعنی طوکغونلق
وسبات یعنی اوزون اوزاق اویوماق ویخودلیق مرضلرندن دخی امین ایلیه
بو مقوله خاصه‌لری دخی تجربه اولنمشدر وحشتی کیدروب انس ویرور
کهربا اغاجی حوزدرلر صمغی کهربا اولور بیوك اغاجدر صوق
وقارلو ولایتلرده طاغلرده اولور ایکی دورلودر بریسی نبطیدر یعنی مدینۀ
منوره جانبلرندن بعضی یرلرده اولور الجاقدر وبریسی دخی رومیدرکه
سائر زیاده صوق اولان ولایتلرده اولور ایکیسنك دخی قوتلری طپراق ایله
اتشدن ترکیب اولنمشدر وکندوسی حرارت ویبوسته مائلدرکدر اما
نبطی اولانك اغاجی رومیدن الطفدر یعنی کچیرك وانجه‌رك اولور وصمغی
چیقماز اکر قابوغندن مثقال مقداری انجسه‌لر عرق النساء مرضنه و
سیدوك طملاماسنه نفع ایلیه دیمشلرکه عورت انجسه یوکلو اولماسنی
قطع ایلیه بالخاصه خصوصا بر مقدار حب الکلی دیدکلری دانه وعسل ایله
قرشدیروب انجسه زیاده تاثیر ایلیه یپراغنده دخی بو خاصه واردر عورت
حیضدن پاك اولدقدنصکره انجسه من بعد کبه اولمیه یپراغنك صقندوسی
زیاده استیدر قولاق اغریسنه نافعدر اکر بولنماسه فرزنجوشدن ثلث
ونخی بدلیدر وبو اغاجك یمشی فستق ایچی دانه‌سنه بکزر تخمدر لکن انجق
بغدای دانه‌سی قدر اولور یمشی هنوز ظاهر اولوب تازه ایکن الوب عسل
ایله قرشدیروب سرمه کبی کوزه چکسه‌لر کوز پرده‌لنمه‌سنی کیدرر ایوایدر
بعضلر دیمشلرکه بداقلریز اوفاق طوغرایوب اث ترسی وسائر سوپرندی
ایچینده دیکه قوسه‌لر اول فرنله بتون اول بیل ایچنده ینور مقوله‌سی ماتناد
بتوره اما بو اغاجك رومیسی اولمکیدن بیوك وایریرك واوزون اولور وبونك
طبیعتی درجۀ ثالثده حار و درجۀ اولیده یابسدر یای تونی که ایدلر

بو اغاجك قابوغیدر بو اغاج بلغاد ودوسن ومشرق شمال طرفلرنده چوق
بتر کوزل رایحه‌لو چیچکی واردر چیچکدن صکره تخمی اولور مغرب ولایتنده
اندلس لسانجه تخمنه سردوله دیرلر التون رنکنده قاتیجه صمغی اولورکه
کهربا دیدکلریدر اکر بو اغاجك قابوغن وبداقلرین الوب وبربری اوزرینه
قویوب ولچنده التش یاقوب التنه برقاب قوسه‌لر اچلرندن کوزل قوقولو
وفعلی وتاثیری قوی یاغ چیقوب اقا بلسان یاغنه قریب قوی اوله حتی بو یاغه
بلسان دهن دیو صاتوب حیله ایدرلر یمش بو اغاج اجزاسندن زیاده ماتنی صمغیدر
صکره چیچکی وصکره یپراغی وصکره تخمیدر اما چیچکی تخمندن لطافتلی‌ركدر
اکر یپراغندن سرکه ایله باقی ایتسه‌لر نقرسدن اولان ضرباسنه نفع ایلیه
بعضلر دیمشلر تخمندن بر مثقال مقدارن صرع مرضی اولان کیمسنه انجسه
نفع ایلیه اکر یمچق مثقال مقداردن انجسه‌لر معده‌یی وبعض سفلره رطوبات
فاسده یعنی یرامز یاشلقلرا قماسنی منع ایلیه ویوردك اویناماسنه نفع ایلیه
کلب بوغوجی اوتی عربیده خانق الکلاب یعنی کوپکلری بوغوجی وقتل ایدیجی
دوا دیمکدر ثمنشی بر نباتدر اوزون وانجه بداقلری واردر قاتیدر انلمه سحی
کوجدر یپراغی بیوك صارماشق یپراغنه بکزر لکن بو مشاقراقدر و
اوجلری کسکندر رایحه‌سی اغردر انجی قویو یلمشك صاد وصوایله طلودر
باقلایمشی قلیچ کبی بر ماق اوزونلوغنده قلیف اچنده سیاه واوفاق
وقاتیجه دانه‌سی وارد یمشی اولدر بودر اکر کندوسی واکر یپراغی غایتده
استیدر حیوانجقلری اولایوب زیانه معتاد اولان کلبلری قتل ایتمکده تیز
در فی الحال تاثیر ایدر انسانه دخی بویله‌در بو اوتلوغك رایحه‌سی زیاده
چرکیندر اکراندن یافی ایدوب شیشلره اودسه‌لر زیاده تحلیل ایدوب
فی الحال ایندورر بوندن انجن کیمسنه یه علاج بودرکه صو ودخی یاشلیق
ویردسنه لرویره لر اکر فرخندر قوت اولورسه قان الالر وقلبه فرح
ویرور دسنه‌لر ایله یودکنه قوت ویره لر
کچی بوینوزی عربیده خرنوب دیرلر سیاه واوزون یمشدر بستانیسی
وبیابانیسی دخی اولور بستانیسی که اکا ادککی دیدلر اول خرنوب شامیدر
شامی خرنوب بیوك اغاجدر قوز اغاجی قدر بیوك اولور زیاده یشل
ودوزودکره میلکه مائل یپراغی واردر یپراقلری بداقلری اوزرنده
بر بری قاردشو سنره دیزلمشدر بو اغاجك قوتی قورودیجلق وقابضلیق

وبرودتی ظاهر وکثیر لوصرالتی وارددکی بوینوزنه بکزر دطتلو وقابضدر
یمشی وارددیمشی مادامکه تازه ویشل اوله قادلی صیقا غلغه اسهال ایدر
هلیلج کابلی اسهال ایتدوکی کبی اماقوری اولدقده صبیغی اشتیدوقارنی
طوتار قارنیدن تیز چیقماز معده ده اکلنور تازه سی معده یه براماز در
بولی ادرار ایدر خصوصا اوزم شیرهسیله پیشسه لر زیاده ادرار ایلیه
اکر تازه سیله سکلری محکم اوسه لر قوپاروب کیدرر اکر اوزرینه بال
شرابی ویا جلاب پیشسه لر معده دن چیقار کجی بوینوزی ایکی دورلودر
بریسی لطافتلیدر دریسی سیاه وبوینوزی اینجه وبیبی در بوصنف سائرندن
حرارتی ویبوستی زیاده در کوکسه واوپکنه ومعده یه ضرر ایدر وبرقسمی
دخی قالیکدر واغاج کبیدر وبیبی در وطتلولیغی ظاهردر شامده اندن
رب ایدرلر اول رتی اسهال ایدیجیدر اما رب اولمازدن اول قادلی طوتار
برقسمی دخی ذکر اولنان ایکی نک اوته سنده در طتلولغی معتدل وقابضه
لیغی اندر معتدل ولطافتلی حرارته مائلدر شام شریفده بوکاخرنوب
صیدلانی دیدلر شامدن الوب سائر ولایتلره کتدکلری بوقسمدر طبیعت
جمیعا اقسامنک طبیعتی حرارت وبرودته معتدل ودرجهٔ ثانیه ده یابسدر
ظاهر بودر که طتلو اولانک برمقدار حرارتی وارددر اما طتلو اولمیان درجهٔ
اولیده بارددر شکر پیرزی کجی بوینوزدن اولان ضرری دفع ایدر دانه
سنک طبیعتی بارد یابسدر زیاده قابضدر اکر دوکوب ودکرمنده اوکودوب
ویاقی ایدوب یرندن ایرغالنمش اولان کمیک اوزرینه وقاتی نسنده دوقینوب
ادیلن یرلره اورسه لر نفع ایلیه اما ینابنیسی ایکی دورلودر بریسی بیوکدر
واغاج کبیدر مشابهته شامیه یقیندر اما بونک یمشی اوفاقدر وسیاهدر
لذتی یوقدر وزیاده قابضدر ویمنی الامکه اجیلقده ینیله بریسی دخی
کوچکدر وبوبنه کتوردکلری اوفاق دکنلرک یمشیدر که کوجوک بوکرکه
بکزر بونک طبیعتی قابضدر ودرجهٔ ثانیه اخرنده بارد یابسدر قوتماسی
ادنوقدر قادلی طوتار معده یه قوة ویرور ومعدهٔ دباغت ایدر یعنی ایچ سنک
براماز نسنه لرینک قازی یوب کیدرر واسهالی قطع ایدر اجیلق زمانلرنده
ینورو اندن دخی تمک ایدرلر وخلقنه که معده یه بر فساد عارض اولمغله
اشغه دن ویوقاریدن معا استفراغ ایدرلر انی کیدرر اکر چوق ییسلر
حیض قانن طوتر اکر اغاجیکی دیکندر انوک کوکنک قابوغندن الوب یمش

اولان دیشلر ایچین طوله دسه لر اغریسنی کیدرر وقوپارر ودمور ایله قوپار
مغه احتیاج قومایه اکر بولنماسه صاغ اولوب دلیک دلیک اولمیان ماذوبللی
اوله بیلور بعضلر دیمشلر بودیکن قتاد دیدکلری دکلدر اما بو سوز غلطدر زیرا
قتاد کثیره اغاجیدر رازی نام طبیب دخی حاوی نام کتابنده غلط ایلدی شول
وجهله که بودیکن حاج دیدکلری دیکندر دیدی اما بویله دکلدر زیرا حاج عاقول
دیدکلری یدر توکیه دوه دیکنی دیدکلری در کافی نام کتابنده دخی دیمشلر که بو
دیکن عوسج دیدکلری دکلدر بو سوز دخی غلطدر
کنه تخمی عربیده ~~کنه~~ خروع دیرلر معروفدر کنه تخمینک اغاجی بیتمز الا اسیجاق
اولان یرلرده واسیسی وصووغی اعتدال اوزره اولان یرلرده وزیاده
صوقا اولمیان یرلرده بتر یپراغی انجیر یپراغی کبیدر اما اندن بیوجک ودوزجه
دور ویشلکی قوی وکندوسی یومشاقدر اغاجنک بالدی وبداقلری ضعیف
در ایچلری بوش کبیدر یمشی سالقملودر ودکنلو دکرمیسیدر ایچنده
یمشی کنیبا بکزر اوستی بیاض وسیاه نقطه لر ایله الاجدر یمشندن صیقماق
ایله یاغ چیقادرلر یاغی بزریاغی کبی یناد وشعله ویرور ایدینلوغی کوزلدر
اما تیز یانوب کیدر کاه اولورانوکه بعض مرضنی علاج ایدرلر خروع دیو اطلاق
اولنسه دانه سی مراد اولنور طبیعت دانه سنک طبیعتی درجهٔ ثانیه اخرنده
حارّ ویابسدر تحلیل ایدیجیدر سکرلری یومشادر قارنی اسهال ایدر طمرلری
پاک ایدیجیدر اعضا ایچنده اولان صوقلوقلری وچیک خلطلری زیاده جلا
ایدوب پاک ایدر اما یپراغی دانه سندن چوق ضعیفدر اکر اون عدد دانه
سندن الوب دوکوب بالصوی ایله ایچسه لر بلغمی وصوکبی اولان یاشلقلری
اسهال ایله چیقارر اما معدهٔ کوشادر وتاسه لندرر وکوکلی دوندورر ایچون
لازمدرکه دوا ایچون استعمال اولندقده معدهٔ اندن تمام پاک ایلیه لر وطعام
اشتهاسن کیدرر اکر دوکوب صولانور مقوله سی اولان سکلره اورسه لر کیده
روب ایوایدر یوزده اولان لکه دخی کیدرر اکر یپراغی دوکوب ارپه قاووتی
ایله قرشدیروب کوزلرده اولان اتی شیشلره وبلغمدن اولان سائر شیشلره
دخی اورسه لر اغریلرین کیدرر اکر اندن سرکه ایله ویا الکوز یاقی ایتسه لر مه
لرده اولان شیشی ساکن ایلیه ونقرسی وحمره مرضلرینک نهایتلرینده
نفع ایلیه یکرمی دانه سنک بیسه لر سرخوش ایلیه واللی دانه سی ادمی
کوپکلری قتل ایدر دوا ایچون بش دانه دن اون بر دانه مقدارهدک استعمالی

جائزدر ایچی اکر یاقی ایتمکله واکر ایچمکله قاتیلقلری یومشاتمقده زیاده
تاثیر ایدر اضردو ابرابر اولیماز ایچمکله قولنجی وفالیجی تحلیل ایدر یاقی ایتمکله
دخی ایدر خلطلری دیتمك وایچلتمك واعضایه قوت ویرمك خاصه‌سیدر
اولی بودرکه استعمال ایدن کیمسنه قابوغن کیدرور ومصطکی ونعناع ایله
اصلاح ایدوب استعمال ایلیه اکرچوق استعمال ایتسه‌لر تاتوله یمکدن نه
عارض اولورسه اندن دخی اول عارض اولور واستعمال اولنه‌جق مقدار یاغ ویاغلو
نسنه‌لرینه بیه‌لرونطشره‌دن یاغلنه‌لر زیرا کندوسی یاغلودر آخره احتیاج
یوقدر ریباس تخمی ضررن دفع ایدوب بانزهریدر کذلك ریباس صقندوسی
دخی بویله‌در تجربه اولنمشدر اکر پیراغنی دوکوب واسیدوب دپلچوکلرده
اولان غلیظ وصوق شیشلره یاقی ایتسه‌لر برهفته‌ده هرکون وهرکیجه‌ده
اوچرکره اورسه‌لر تحلیل ایدوب ایندورر
کلب طشاغی عربیده خصی الکلب درلر وار در برنبات‌در کوکیدر تشبیها بویله
نام ویرمشلر یونانیده ارخس درلر ایکی دورلودر برسینك نباتنك
پیراقلری براوزرینه دوشمشدر وپایره یقین بتمشدر پیراقلری
برکوکدن چیقوب بتر پیراغی زیتون پیراغنه بکزر اما اندن اینجه‌رك
واوزون‌راقدر قرمش قدر بداقلری اولور اوزرلرنده بنفشه رنك
قزله مائل چیچکی واردر قورد صوغانه بکزر کوکی واردر اما بو اوزون
تراقدر واینجه‌رکدر اول کوکك برجفتی دخی واردر ایکی زیتون دانه‌سی
کبی بربرینه اوزرینه بنکشمشدر برسی طلودر وبرسی کوشکدر وبوزلمش
زنگلش ویبرمچکلمش کبیدر بوکوکی کاه صو ایله وکاه شو ایله اتشده پشوروب
قورد صوغانی یدکلری کبی یرلر بونبات طاشلقلرده وقوملقلرده بتر
طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده قریب حار ویابسدر کوکنك بیوکی چفتنده
رطوبت فضلیه واردرکه کوچوکنده یوقدر بلکه انوك حرارتی وکسکن
لیکی زیاده‌در انوکچوندرکه بیوکی جماعی تحریك ایدر وکچوکی جماعدن
الیقور بیوکی تازه ایکن ییسه‌لر بعضی کیمسنه‌لری جماعه تحریك ایدر
وبعضیلری جماعدن الیقور خصوصا اکرکچی سودی ایله پشوروب ییسه‌لر
جماعه زیاده تحریك ایدر التی قوامه کتوررشول مرتبه‌ده که اضطراب
ویرر اکرعورت بوکوکلریك بیوکنی ییسه ارکك طوغوره واکرکوچوکنی
ییسه دیشی طوغوره اما بونباتك برسیی دخی پیراغی براسه پیراغنه بکزر

اوزوندر اما بونك بیضی راقدر اله یاپشور رطوبتی واردر قاریش قدر
بالدری وبنفشه رنك چیچکی واردر وکوکی بربرینه یاپشمش ایکی کوجك
یمرطه کبیدر طبیعتی اسیدر تحلیل ایدیجیدر قوددور بوندر اوازکر
اولنان کوچوکی کبی اکرانده‌ن یاقی ایتسه‌لر بلغملو شیشلری ایندوره
وچبانلری واویوزلری کیدروب پاك ایلیه ونمله دیدکلری چبانك
بدنده سائر یرلره طاغلماسی منع ایلیه ویرامازلیغی وچرکین رایحه‌سن
کیدره‌رر واغزده اولان چبانلری کیدروب ایوایدر وقارنی طوتار وجماع
اشتهاسن کیدررخصوصا اکرچوق استعمال اولنسه طاغیلورمقوله‌سی
اولان شیشلره وچبانلره قوماق مراد اولنه‌جق اولی بودرکه قوریدوب
ودوکوب اوره‌لر زیاده نفع ایدر
کوشته بك عربیده مخلد درلر معروف کودسجاندر قوپروغی یوقدر
مزاجی زیاده اسیدر رطوبتی دخی واردر قویروغی ولاجاق یرده
واطرافنده اولان قان ایله خنازیر دیدکلری چبانلره سوروب صوم
سلر ایوایدر اکرباشنی یاقوب قلقطار ایله اذوب چرکین رایحه‌سی اولان
قولاقلره ایچینه اوفورسه‌لر رایحه‌سن اصلاح ایدوب مزاجینی ایوایدر اکر
اوست دوداغنی دورت کونده برطوتان سیماسی اولان کیمسنه اوزرینه
اصاقوسه‌لر ایوایدر آولامه سننك طریقی بودرکه دلوکی اغزینه صوغان
ویاپراسا قویه‌لر رایحه‌لرین سود طشره چیقار آولیالر اکرقاننی کل یاغی ایله
ایله قریشدوروب برص وبهقه وتمره کوبه وبونده اولان لکه‌یه وهرنسنیه
که بدن اوزرینه چیقمش اولا سورسه‌لر کیدرور ایوایدر
کوکجه ولوکسه توتقالی وبرنج عربیده دبق درلر اغاجلرده بتوب انوك
یمشندن اوکسو دیدکلری توتقال کبی قوشلر اولایجق نسنه حاصل
اولور صاحب کتاب ایدر اکثریا بلوط اغاجلرنده اولور بعضی طاغلرده
طاغلرده بن کندم کوردم بلوط اغاجنك کندوسنك بریندن بیره جمع
اولنمش طوغری بداقلر بتر کویا که باشقه بو کوجك اغاجدر وفاق پیراق
لری اولور پیراقلری صافی بیشل درمرسین واناد پیراقلرینك کوچوکنه بکزر
نخود دانه‌سندن کوچورك بیشل دانه‌لرعیش ویرور دیمشی قوددر ولیحاق
قابوغی سیاه اولوب بوریشو ایچنده قوتلو صاد وقویولیغی واردرکه اوکسو
اندن اولور شول وجهله که دانه‌لری دوکوب ویوب بعده پشوروب

اوکسوا اولور بعضلر دیمشلر جهتیر وامرود وغیری اغاجلرده دخی اولور
اوکسونك قوتی هوائی اتشی جوهردن ومائی صوق جوهردن وارضی قابض
جوهردن ترکیب اولنمش در هر جوهر کندویه لازم اولان تاثیری ایدر
طبیعی درجهٔ ثانیه اخرنده حاق ودرجهٔ اولیده یابسدر بدنده اولان
یاشلقلری جکوب کتورر یاشلیق کرك غلیظ وکرك اینجه اولسون ادیدوب
ایندیروب تلطیف ایدر انکچون درکه بیوك سودی چبانلرده وشیشلرده یاقی
ایتسه لر پشوروب بریره کتوروب دشه عضوا وزرینه قوندقده فی الحال
حرارتی ظاهر اولماز بلکه طوردقجه ظاهر اولوب زیاده اولور سائرده والرنه
هردوا کما استیلمجی اولوب رطوبت فضلیته یعنی سکمیوب قالمش یاشلیغی
اتلره دخی خاصه بویله در بعض فی الحال اتشی ایتمیوب کیده دلك اتشی ایدر اکر
چام ساقزی وبالموی ایله برابر قرشدیروب قولاق دیبلرینده ظاهر اولان
بیوك شیشلره وبیوك چبانلره وسائر بدنده اولان شیشلره اورسلر
پشوروب دشه اکرشی اوزرینه انوکله یاقی ایلسلر کیدرر اکر کونلك ایله
قرشدرسه لر اسکیدن اولان اویوزلری کیدرروب پاك ایدر اکر خرزنه
طاشی ویا حجر زنجی دیدکلری طاش ایله یونانیده اغاغاطیس دیدکلری بو طاش
ولایت عراقده هیت دیدکلری شهرده چوق بولینور ویا اسپوس که کرچله
در انوکله قرشدیروب پشوروب طاغیلوب مقوله سی اولان شیشلره و
قاتیلنمش اولان طلاقلر اورسه لر شیشلری ایندیروب طلاق قاتیلغن
کیدرر اکر صار ویا قرنلد زنجی ایله قارشدیروب فاسد اولوب دوشوب
مه سی اولنان طرناقلره اورسه لر قوپاروب دوشورر اکر اچو ایله قرشدروب
شیرم یه قاتسالر زیاده قوی ایلیه اکر بعضی دوایه ایله استعمال مراد اولنور
سه اتشی صو ایچنده اصلیوب طوره تا قابوغی ایریلوب جکردکی چیقا بعده جوز
ویا کنه تخمی دیدکلری دانه لرك ایچی ایله دوکوب وعسل ایله معجون ایتدکدن
صکره مراد اولنان ادویه یه قاتوب استعمال ایده لر اکر شیروغن یاغیله
دخی اصلایوقوسه لر اصلانور بعده یابس اولان دوالره قاتوب استعمال
ایده لر بر مثقالدن زیاده مقدارن استعمال ایتمیه لر اما قلب ضربانی ایتمکده
زیاده تاثیری واردر اوغول اوقی ضررن دفع ایدر کاه اولور استعمالندن
قارینده قرقرلر وبغرسق اغریسی وباش جکزنمك وبدنده اغریلق حاصل
اولور علاجی بودر که ماءعسل ویریجی قی ایتدوره لر وحقنه ایدوب

سکنجبین ایچوره لر شیشلری ایندرمکره بدلی ادریجدن وزننك اوچ
بلوکدن ایکی بچق بلوکیدر
کل یاغی عربیده دهن الورد در دلر برقاچ کره تدن ترکیب اولنمشدر انوکچون
درکه اکر اتشی وصوه قدن اولان مرضلره نفع ایدر قابضلغی وماده لری
منع ایتمه سی دخی وارد در کل یاغی سائر یاغلرك ایوسیدر ونافعدر کیدر اسهال
ایتمه سی دخی واردر معده نك ذاتندن اولمیوب صکره دن عارض اولان
حرارتکما کا حرارت غریبه در لر اول مقوله حرارتی سوندرور وینوب
دریك اولان چبانلرده ات بتورر وچبانلرك یرامازلیقلرك زیاده اولان
چبانلری واویوزلری قورودر هنوز پیدا اولان باش اغریسنی کیدرر
اکر اسیدوق دماغ اوزرینه اسی ایکن دوکنسلر دماغه قوة ویرر صفرادن
اولان اسهالی طوتر اکر بلیشك خلطدن دوقنورسا اسهال ایله چیقاره
ضعیف اولان اعضایه سوررسه لر قوة ویرر واعضایه اطرافدن دوکلن
خلطلری منع ایدوب طوتار ومقدما دوکلمش اولانی اریدوب تحلیل ایدر
بیوك شیشلر وچبانلر هنوز ظاهر اولدقده اغریلرن ساکن ایتمکده کل یاغندن
انفع نسنه یوقدر بو بابده سحر کبیدر اکر سرکه ایله قرشدیروب وچکه
چالقیوب اغریسی اولان دماغ اوزرینه قوسه لر اغریلرن ساکن ایلیه
اکر سر ایله قرشدیروب وچلقایوب ایچینه بز پاره سن بولایوب شیشی اولان
دماغ اوزرینه برقاچ کره بویله قوسه لر شیشنه نفع ایلیه اکر کل یاغی شیروغن
یاغیله اولورسه ساکن ایتمه سی زیاده اولور اکر زیت یاغیله اولورسه قوة
ویرمه سی زیاده اولور طمرلر اغزلرین طوتوب صوه مق ایچون اولان تخملر مثلا
بزرقطونا وفسلکن وقوزی قولاغی تخملری وبونلره بکزر تخملر وسائر خلطلر
طتوب حبس ایتمك ایچون اولان سفوفلری بو یاغیله قرشدیروب استعمال
ایتدکلرنده قوتلری زیاده اولوب طوغری بغرسقده اولان اغریلری ساکن
ایتمکده تاثیرلری زیاده اولور اکر ایچینه پنبه پاره سن بولایوب وایلیدوب اتشی
سببی ایله اغریسی وضربانی یعنی نبض کبی حرکتی اولان قولاق ایچنه طمله لر
بربرندن کچه برقاچ طملاتسه لر اغریسن وضربانن ساکن ایلیه اکر شراب
سرکه سی وتازه مرسین صوی ایله قرشدیروب تحکیم چلقایوب جمیع اعضایه
وبدنه سوروسه لر کسکن وطلاپچی قان اولان اغریلری کیدررو افراطله
دنلکی کیدرر در اکر خیار ایچی صقندوسی ویاتوبغ اکشی سی صقندوسی

ایله قرشدیروب وچلقیوب زیاده باش اغریسی اولان ستمالو کیمسنه نك
ایاقلری طبانلرینه انوکله سورسه‌لر باش اغریسنه سبب اولان بخاری
منع ایدوب ساکن ایلیه اکر همان یمرطه صاروسی ایله قرشدیروب حقنه
ایلسه‌لر طغر وبغرسق دیدکلری بغرسقده اولان چبانلره نفع ایلیه و
ایچ اغریسینه وبغرسقلر سیرنه یلرینه نفع ایدوب اوکلدورددیك یاره
لره وچبانلره انوکله علاج ایتسه‌لر نفع ایدوب اوکلده واتلرین پشوره اسی
خلطلردن اولان جبانلره وقبارلره پانزهر کبیدر وذراریح دیدکلری
زهرلو بوجك وصابون وزرنیخ والجو ایچمش اولان کیمسنه‌لره نفع ایدر
بو وجهله نفع ایدرکه طوداق اولی صوبی ایله قرشدروب واستیدوب
اون ایکی درهم مقداری ایچوروب قوصدوره‌لر اوچ دورت کره بو یله ویروب
قوصدوره‌لر تا اضطرابی ساکن اوله بعده بر درهم تریاق فاروق ایله کل
یاغندن اوچ درهم مقداری ایچوره‌لر ذکر اولنان زهرلرین ضرری دفع
اولنه چیقارماسنك طریقی بودرکه زیت یاغی وشیره وغن یاغی ایچینه
کل پیراقلرین قویوب وکونشه قویوب برقاچ کره پیراقلری تبدیل ایلیه‌لر
بعضلر کل پیراقلرین دوکوب یاغ ایله پشوررلر بعضلر اولا زیتی صو ایله
دوکلمش مکتا یرینغیله کلره دوب اوزرینه اهل کل پیراقلرین قویوب
برقاچ کره پیراقلرین تبدیل ایدوب پیراقلرین یاغ دیدینه جوکده پیراغنی ایروب
صقمیه‌لر سائر چیچکلردن دخی یاغ ایتدکلرنده بو وجهله ایدرلر بعضلر چیچکی
تبدیل ایتدکجه ایردوغنی چیچکی صقاریدی کره یدك تبدیل ایتمك جائزدر
بعضلر اسی اوتلاردن دخی قتادلر بو یله اولچاق طبیعتی اسی اولوب ذکر اولنان
فائده‌لری کرو ویرور بلکه بعضی نفعی دخی زیاده وایو اولور بعضلر اشك
ماروتی قتادلرینی کوزل اولوب تحلیل ایتمه‌سی قوی اولور بعضلر بونلماسق
دیو برمقدار طوز قتادلر اما ایو اولماز کل یاغی بولنماسه بنفشه یاغندن
نصف وزنی وسکو یاغندن وزنی مقدار بدلیدر

کلمیدیا یاغی عربیده دهن لاجرددلر بو یاغه مبارك یاغ دخی درلر ودهن
منتقد یعنی مرضلردن قورتاریجی یاغ دخی درلر بو یاغ زیاده اسپحاق وقوتیك
یاغدر سائر اسی اولان یاغلردن لطافتلیدر وانفعدر وتحفه‌در یعنی
مثلی بولنماز مرغوب یاغدر بعضی تاثیرلرنده وفعلده نفط یاغی اکا یقیندر
غایت لطافتلیدکندن یعنی اینجه لیکندن وکسکنلکندندرکه نیه سوروسلر

فی الحال یوروبوب اول برجانبه کیجر اکر مثقال مقداری ایچسه‌لر بوکرك
واکر قاوقده اولان طاشلره نفع ایلیه وقاوقده اولان سائر مرضلره
نفع ایلیه وبولی یوریده ودایحه سی بولده ظاهر اوله اکر ایکی مثقال مقداری
ایچسه‌لر قادینده اولان صوغلجانلری وسائر قوردلری قیره وبغرسقلر
اغریلرینه وجمیعا صووقلقلره وبدنك ایچروسنده اولان یللره نفع ایدر
اغریسی اولان قولاغه طملاتسه‌لر اغریسنی ساکن ایلیه وایچنده اولان قوردی
قتل ایده فالج ولقوه مرضلرینه یاغلاتمانغیله وایچمکله زیاده نفع ایدر عرق کنسله
ومفصل بیلرلری اغریلرینه وادقه اغریلرینه پانزهر مقوله سیدر اکر بو
یاغ ایچنده چادراوشاغین ازوب طلاقی اولان کیمسنه طلاقی اوزرینه بر
قاچ کره یاقی ایلسه‌لر زمانده طلاقتك شیشن ایندوره اکر مصروع کیمسنه نك
بورننه برقاچ کره طملاتسه‌لر نفع ایلیه اوتوتسا قلیغی کیده‌روا اکر یمش اولان
دیش ایچینه طملاتسه‌لر نفع ایدوب اغریسنی ساکن ایلیه وایچنده قوردی
وار ایسه اوللوره اکر عورة فتیله ایدوب اوکندن کوترسه فی الحال حیضی
واوغلانی اکر دیری واکر میت اولورسه طشره ایلیه اکر یوك پاره سننی
بولایوب اوتوراغنده اوفاق قوردلری اولان کیمسنه کتوروسه قوردلری
قیره وطمرلو اغزلرین اچاوطوکمش اولان قانی ادیدرب اکر شراب زوفا
ایچینه برقاچ طملادوب ایچسه‌لر اوبکنده اولان یرامازواوتوق خلطلری
کیدروب پاك ایدوب ضیق نفسی کیده‌ره اکر بدنه یاغلاسه‌لر هواصوقی
لوغنه نفع ایلیه اکر سرهه کبی کوزمجکسه‌لر کوزه ایتن صوبینه نفع ایلیه بلکه
ایو ایلیه جمیعا صووق اولان زهرلره نفع ایلیه مثلا افیون وبنزبنج وعبد
السلام دیدکلری کوك وبونلره بکزر وعقرب صوقدوغنی فی الحال ایو ایدر
بو یاغك خاصه‌لری وفائده‌لری بیوکدر وجوقدر بو یاغنی یاپمانك طریقی
بودرکه اسکیمش علا زیت یاغندن مراد اولندوغی قدر اله‌لر ویکی
قزل کره‌میددن الوب کیره‌میدی اوفاده‌لر شول وجهله که هرپاره اوزراکی
درهم ویادخی زیاده اوله وکیره‌مید پاره‌لرین اتشه قیوب اتشده تماقیب قزل
اولدقده اتشدن الوب اول زیت ایچنده سویوندوره‌لر وینه اتشه قویوب
قزل اولدقده ینه زیت ایچنده سویندوره‌لر بو یله تا جمله زیت یاغنی
ایچوب یاغ قالمیه بعده اول کره‌مید پاره‌لرین ایریجه دوکوب وایچی صرچیه
لنمش قباق ایچینه طولدوره‌لر وقباغك اوستنی طین حکمت ایله ویاخود

اغز محکم باجیق ایله شول وجهله صوم یالرکه التشا قوندقلرن التش اصلا
قباغه دوقنمایه وضررایرمیه وقبانی باجیق ایله صوم د قدنصکره قویه لر
تا باجغی قوریوب یاشلوغی قالمیه بعده قبانی سا ایاغی ویاخود اغزینه
اوزرینه محکم یاتورەلرکه اصلا قملدانمیه والتنه التش ایدەلر قباق استی
اولمغه انشی زیاده ایدەلر تا قباغک ایچروسندن زیاده قیزل یاغ
طملامغه باشلایه قلایلو قاب ایچینه طملاده لر تا طملاسی قالمایجه
التنه اتشی کتسکجه زیاده ایدەلر وقاب ایچینه طملادقدنصکره قابلنی
محکم قپایه لرکه یاغ چیقوب هوایه اغمایه بو یاغک صنعتی هرکیمسنه
دینلمیوب کزلنه جک نسنه لردندر
کنه نخمی یاغی عربیده دهن الخروع ددلر بو یاغ اسیدر وقورودر وتحلیل
ایلیجیدر یالکوز کندوسنک یاغین چیقارمانک طریقی بودرکه تمام
اولمیشنی که اعاجندن کندودن دوشن الوب قابوغن صویه لر ودوکه لر
وصو ایله قیناده لر صو اوزرینه کلەننی جمع ایدوب الالر بعضلر اتنی
اوتلردن قاتوب حرارتی ویبوستی وتحلیل ایتمەسی قاتیلن اجزانک
قوتلرینه کوره وطبیعتلرینه کوره زیاده اولور بو یاغ ایرکلو او بوئنه
وکیچیکه وباشده اولان یاش کلکره ایودر ومعده شیشلرینه ایودر
رحم که اوغلان یتاغیدر انوک دوکمەسنه ایودر یاره لردن وغیریدن
قلان یراماز وبنفشه رنک نشانلری کیدررد اغریسی اولان قولاغنه
طملاتسه لر اغریسینی کیدررد اکر ایکی مثقال مقداری ایچسه لر یورک
اغریسینی ساکن ایلیه بو یاغ بولنماسه ترب یاغی ویا اسکی زیت یاغی
بدلیدر
کتان نخمی یاغی عربیده بزر دهن الکبزر ددلر حارتر وطبدر بر مقدار
یاشلوقلری کیدرمه سی دخی واردر معده یه موافق دکلدر یراماز دکوزه
ضعیفلق ویرور اکر کل یاغیله قرشدیروب حقنه ایدنسه لر بغرسقلرده
اولان طمرلرده وچبانلردن اولان ضربانی ساکن ایلیه تمره کوه وبدن
اوزرنده اولان چبانلری ایوایدر اغریلری ساکن ایدوب کیدررد دکی
صوبوقلرینی وطرمقلوبنی اوزرینه سوروب صوه ماغله ایوایدر دیورک
اوزرینه سورسه لر اغریسینی ساکن ایدر اکر ایچنده صرساق قیناد وب
استعمال ایتسه لر ادمده وخبوانده قولنجی ساکن ایلیه

کاده یاغی عربیده دهن الکادی ولایت یمنده اولور بر اغاجدر خرما اغاجنه
بکزر اول اغاجک یمشندن یاغ چیقادلر شول وجهله که اول یمشی طوغرایوب
یاغ ایچینه قودلر بر قاچ کره تبدیل ایدرلر تا قوتی ورایحه سی یاغه سکجنه بو
یاغک ارقه واویلوقلر واک یرلری اغریلرینه ویللرینه نفعی مشهوددر سورن
مکله جذام مرضنه دخی نفع ایدر
کنودنخمی یاغی عربیده دهن الشهدانج ددلر چیقارماسنک طریقی سائر
تخملر یاغی چیقادماسی کبیدر بو یاغ حار ویابسدر سکرلر اغریلرینه ورحم
قاتیلغنه وبورلمه سنه نفع ایدر اکر بعضی مناسب صمغلر ایله مرهم ایدوب
قاتیلمش اولان شیشلره اورسه لر تحلیل ایدوب ایندورر اما ایچمەسی
جماعدن الیقور زیرا حرارتی ویبوستی ایله ارلیک صوین کسر
کدی قویروغی اوتی عربیده ذنب الهِرّ یعنی کدی قویروغی دیمکدر شام شریف
اصطلاحی اوزره بر نبات اسمیدر سیراغی پلید یپراغنه بکزر رصاروچیچکی
واردر واوستی سیاه شلغمه بکزر دکوکی واردر ایچی قان کبی قیزلدر اکر
کوکن دوکوب سرکه ایله قرشدیروب دریا اژدی دیدکلری زهرلو جانور
اصردوغی یره اورسه لر ایو ایدر انوکچون درکه طائفهٔ یونان خروسوموغالی
یو تسمیه ایدر یعنی انوک اصردوغنه نافع نبات دیمکدر
کوکرجین اوتی عربیده رعی الحمام ددلر یعنی کوکرجین اوتلایاجلغی دیمکدر
یونانیده فارسطاریون ددلر معناسی کوکرجین اوتی ویا کوکرجین کولکه
لیجک نبات دیمکدر بر نباتدر که صولرم قریب یرلرده وانسان اولدوغی
یرلرده بولینور غیری یرلرده بولنماز بر قاریش ودخی زیاده اوزانمشی
بر نباتدر اوجلری کرتلش بیاضه مایل رنکی واردر که یالکوزندن بتر بو
نباتک کوکی ویالدری اولماز الا بردانه اولور کوکی بیخ کبیدر کوکرجینلر
بو نبات یاننده قونمغی واندن اوتلامغی سودر بو نبات قورو تماسی قوی دوا
درانجق حرارتی دخی واردر انوکله تحلیل ایدر وقبض ایدر برودتی دخی
واردر تازه یاره لرم بیپراغندن یاقی ایتسه لر یاره لری اوکلدوب بتورر اکر
بپراغنی اپنجه دوکوب کل یاغیله ویا خنزیرک ایچ یاغیله قرشدیروب رحمی
اغریسی اولان عورة اندن کوترنسه اغریسی ساکن ایلیه اکر سرکه ایله اندن
یاقی ایتسه لر حمره دیدکلری صفروی شیشلری وچبانلری ساکن ایدوب
اولاشور وطاغیلور مقوله سی اولان چبانلری ویاره لری طاغلاقدن

منع ایدوب یاپشدیرر وعسل ایله طاغلور مقوله سی اولان دردیك چبان
لری اوکلدور

کول عربیده دردماندر دلرهر نسنه که یانمش اولا صوکنده قالان نسنیه
اطلاق اولنور لکن کولیچو اطلاق اولندقده اودونلر یانوب انلردن قالان
یانیق اجزاسه ادا اولنماق اصطلاح اولمشدر معلوم اولکه هر یانیق کمکولدر
بربرینه ضد اولان جوهرلردن ترکیب اولنمشدر زیرا ایچنده اولان دوتون
جزء لطافتلیدر و ایچنده اولان ارضیت جزء کثیفدر پس اکر کولی بیقاسه
ایچنده اولان جزء دخانی کیدروجزء ارضیت صافی قالوب اصروب یاقماسی
والجتماسی قالماز کول مزاجی اصلی که اندن حاصل اولدوغی نسنه در انوك
انوك اختلافی ایله مختلف اولور یعنی اصلی نه مزاجده ایسه کولی دخی اکا قریب
اولور بویله اولدوغنه دلیل بودرکه مثلا یلید اغاجی نك کولندن قابضلق واردر
اغاجنده اولدوغی کبی وانجیر اغاجنك کولندن جلا اتمکلیك واردر نتکیم
اغاجنده واردر وکرجدن یانمش اولان کولده کسکنلك وجلا واردر نته کیم
کرجده واردر اصما کولنك یاقجی قوتی واردر اکر اسکی اچ یلغی ویا قودی
اوزوم وعسل ایله اندن یاقی اینتسلر قرحه جرحات اذیکسین والك یرلری کوشلمه
سین وسکرطوله شماسین نفع ایلیه اکر قزل بوره ایله اندن یاقی اینتسلر
خایه دریلری اوزرنده اولان زائد اتلری ییوب اکسیلده اکر سرکه ایله اندن
یاقی اینتسلر قدوز طلادوغنی وزهرلو جانورلر صوقدوغنی نفع ایدوب
ایو ایلیه بربری طاغلماق ایچون ایتدکلری دوالرداسنه کیرور دیعنی قاتیلور
تازه بقلا صماندن اولان کول ایله چچك ویا کچیك واویوزدن قالان
سیاه نشانلرکی یاقی اینتسه لرو یا حمامده اوسه لر سیاه نشانلری کیدررر
واکر اصما کولینی محکم دوکوب اینجه ایدوب وبربز پاره سی ایچینه قویوب اتسی ایچن
بواسیر دیدکلری چبانلر اوزرینه یاقی ایدوب باصدرسلر صوق اولجاق
تحراسیجاق ایدوب اورسلر بربری ردیجه نیجه کرم بویله ایتسلر چبانلری
کیدروب ایو ایلیه اصما اودننك کولی شقیقه علاجی اغریسی علاجنه ایودر
اکر یلید یمشی انوك ایچندن چیقدوغی قابوق که اکا جفت بللوط دیدلر انوك
کولی اینجه الکدن الهیون بعده ایکی درهم مقداردن اچ قادنیله هرکون الماشرلی
ایله ایچسه لرمعده ده اولان فاسد یاشلو قلری کیده روب ایو ایدر مجربدر

کافورا وتی و **کافوریه** عربیده ریحان الکافوردر لرشجر کافور وکافور چیوکی

دخی دیدلر ولایت فارسده چوق بتر بر نباتدر نباتی صادی شب بوی
نباتنه بکزر چیچکی دخی انوك چیچکی کبیدر بپراغی وفا قدر بپراقلرینك
کوچوکلرینه بکزر بو اغاج اکر یاپش اکر قودی ایکن کافورد باچی رایحه سن
ویرور لکن انوك طبیعتی کافور طبیعتی بارد اولدوغی کبی بارددکلدر بلکه
درجه ثانیه ده حار ویابسدر اکر انی دائما توقلاسه لر دماغ پرده لرنده
یاپشمش اولان چوق رطوبتلری چکوب ایندورر ودماغده اولان غلیظ
خلطلری اینجلدوب تحلیل ایلیه اما مزاجلری اتشی اولانلره یرامازدر
صاحب کتاب ایدر بو نباتی اخر یرده کوردم بپراقلو تره نباتنه بکزر

کویك زنجبیلی و **کوپك شفتالوسی** عربیده زنجبیل الکلاب درلر بپراغی
سکود بپراغنه بکزر اوزون بپراقلو بر تره در ایچنده صوبلی اندر صوبلی
چکلش کبیدر قزل بداقلری واردر بپراغنده برمقدار اصادولق واردر
لذتی کسکندر دلی اجیدر قوتی کوبکلری قتل ایدر **طبیعتی** حار ویابسدر
کیفیتی یرامازدر تمام اولوب کالن بولدقده قیناد وب صوبلی ایله یورده
اولان لکه واوفاق نقطه لری وقالمش نشانلری یویوب کیدررر

کونجرد زوان درلر اجی وسرخوش ایدیجی بیوك دانه لرك اسمیدر
بغدای اراسنده بتر بعضلر دیمشلر زوان شیلم یعنی دلیجه دیدکلریدر
اما بویله دینلر غلط ایتدی ه ان اجق بنیشیله وشبیه هه مائل دانه دردلذتی
اجی وکسکندر طبیعتی خوشلر کلادردادلدقده اجیلغی دل ایچینه زیاده باتوب
کیدرطلار واکلنوردانه سی کوچوك واوزوندر اینجه باشی واردر وبرداخی
اندن یوکسك باشی واردر اوزرنده قلیچ قبضه سی باشنده اولان کومش
شکلنده قابجی ایچینه کرمش نسنه سی واردر انوك اوزرینه چودلمش
دیوار دحطل یری کبیدر که اولور چوره سنده فتیل کبی بتمش نسنه لری
اولور که اولور اشاغی وکاه یوقارو قالقماق ایله ازیلوب دوشر بودانه زیاده
سرخوش ایدر ودحشت ویروب شن ایلر بودانه لرك بعضیسی دخی صادو
واوزوندر وبعضیسی دخی یومریدور بو ایکیسی اول ذکر اولنان دن قویردر
وکیفیتی یرامازدر **طبیعت** بودانه لرك طبیعتی درجه ثالثده وانلنده حار و
یابسدر جذب ایدیجی قوتی واردر اوغلان اشی دیدکلری دردنی جقیماز عودة
انوکله یاقی اینتسه چیقارر اکر شراب ایلره قاتسه لر قوی اولوب زیاده سرخوش
ایلیه دماغنه ومعده یه وعقله ضرر ویرور اولی بودرکه ایچرودن استعمال

ایتمکدن صقنه لر زیرا ایرامازدر زهرلولیغی ظاهردر و زیاده اوذون
اوراق اویودوغی ییجود ایدر استعمال ایدوب ضرر ایتمش اولان کیمسنه
علاجی بودرکه قوصدوره لر و ساده یاغ ایجوره لر و اووه لر و بورننه و
دماغنه قوت ویریجی و صوودیجی رایحه لر قویوب اویاندوره لر

کندسنا اوتی و بودون اوتی عربیده سعوط دیرلر اسم اصطلاحیدر
کندس الدواب یعنی حیوانلر کندوسی دیدکلری دوانک اسمیدر بعضلر
عود العطاش یعنی قسرهاق اغاجی دیرلر بعضلر دیمشلر بودوا کندس
دیدکلری دوادر اما بویله دینلر غلط ایتمشلردر سعوط یرماق قالیکلوغنده
کوکلردر که باشی یوغون و اشاغه سی اینجه و اوستی سیاهه مائل و ایچی
بیاضدر و نباتی کوجک اغاجدر که دکرمی و اینجه و چوق بداقلری واردر
قوان اوتنک برکونه سیدر انوک بداقلرینه بکزر زیتون یپراغنه بکزر
اوزونجه یپراقلری واردر و بوقاروسنده پاپادیه یه بکزر صاری ترنجی
واردر رایحه سی کسکندر قوقلاسه لر اقسردر نعلبندلر بونک کوکنی
حیوانلر اقسرتماق ایچون استعمال ایدرلر و اینجه دوکوب حیوانلرده اولان
جرکین یاره لره اوزرینه اکرلر طبیعت تازه یاش ایکن طبیعتی ثانیه ده حار
و یابسدر قورومش و ایچاق درجه ثالثه ده اخرنده اولور طاغلرده طاشلو
یرلرده بتر اکر نباتدن یاقی ایدوب دری التنده اولمش و فاسد اولمش قان
اوزرینه و سائر بدنده اولان سیاه قرمزی نقطه لر اوزرینه اورسلر کیدرو
روب کوزل ایدر اوتورشمش قاندن اولان نشانی فی الحال کیدرر برص
اوزرینه یاقی ایتسه لر برصی کیدررر

کدی و چتوك عربیده سنور دیرلر معروف حیواندر یبانیسی دخی
اولور اهلیسی بر قاچ رنکلو اولور بعضی بیاض و بعضی سیاه و بعضی قرمزی
و بعضی صاری و بعضی الاجه اولور الاجه سنه خطائی و هندی اولوردیرلر
سیاهی جمله سندن اسیدر بعده خطائیدر بعده سائریدر بعضیلر
دیمشلر قرمزی اولان جمله دن اسیدر اما یبانیسی بر رنکده اولور صحبه
رنکنده اولوب پول پول اولور اتی درجه ثانیه ده حار و یابسدر حرارت
یبوستندن قویدر کدر قوجه لر و مزاجلرنده رطوبت زیاده اولانلر و رطوبت
سببی ایله اکثر یرلرنده اغریلری اولانلر غدا طریقیله یسلر نفع ایدر و نقرسلولر
صو ایله بشورلمشی ایچنده اوتورسه لر نفع ایدر ارقه اغریسنه نفع ایدر

کورکنک مراجی دلکو کورکی مزاجنه یقیندر کدی دائما یانده اولوب نفسنی
بورننه کیرمك سل مرضلرینه دوشورر اکر کدی چوللك ایچینه صیچی
ایله قانیله قویوب و چوللکی صو یوب یاقوب تاکول کولندن الوب سرکه ایله
ترشدیروب یولك پاره سیله اللرده و ایاقلرده اولان جاتلاقلره سوروب
صوه سلر فی الحال ایو ایدر کدی ترسی زیاده اسیدر و چکیدر عورت یاقوب
توتسولنسه و یا کوترسنه اوغلان صوکنی چیقارر اکر اتن قوبیدوغی ودوکوب
اعضا اوزرینه قوسلر زیاده نسنه لری و دیکنلری چکوب قوت ایله چیقارر
اما اهلی اولان کدی اتلری یرامازدر زیرا ایچان و سائر زهرلو جانورلر
رفع دار نسنه لری چوق یر یبانیسنک حرارتی ازدر بعضیسنک اتی رطب
و هضمی کوچ اولور

کسداننی فارسیده شاه بلوط دیرلر معروفدر اکر بلوط قسمندن بر
کونه سیدر اما طتلولقده و شکلده و نفعده بلوطه مخالفدر و یبوستی بلوطدن
ازدر کسدانننک ایوسی اولدرکه تازه و تمام اولمش اولوب طتلو اوله و ایچی
بیاض و پاك اولوب اوستی قرمزیه مائل سیاه اولوب اغر اوله و رایحه سی خوش
اوله کسدانننک طتلو اولانی ازجق حرارته مائلدر درجه اولی ده اولنده
یابسدر چوق غدا ویرور بر مقدار جلا ایتمه سی واردر طبع انسانی طتوب
صقار جماعه ایو تحریك ایدر استسقا مرضی اولانلره زیاده ضرر ایدر اکر
اولمیشن و اکر صوده پشمیشنی یمك زهرلری دفع ایدر اما کباب اولمشی جماعه
زیاده تحریك ایدر و معده یه الم ویرر و بغرسقلری کرندورر و رنك روی
کوزل ایدر دائما یمه سی ایودکلدر بوغازه و کوکسه ضرر ایدر شکر ضررین از
ایدر اغاجنك یپراغی یاره لری بتشدرمکه ایودر پلیده ده و بلید اغاجنده
نقوله نفع و ضرر ذکر اولنمدیسه بو دخی انوك کبیدر لکن ضعف اوندن در
کسدانننک ایچی اوزرینده اولان قبیغی اینجه قابوغی یرامازدر هلاك
ایدیجیدر پرنج قابوغندن حاصل اولان المدرکی المدری اولور بوغاز اغریسی
تیز حاصل ایدر علاجی دخی پرنج قابوغی علاجی کبیدر

کمش اوتی و التون اوتی و طلاق اوتی یونانیده سقولوفندریون دیرلر بوبر
اوتدرکه طاشلو و کولکه لو یرلرده بتر یراوستونده و شنوب چیچکی و یمشی
اولماز یپراغی بسفایج یپراغنه بکزر طبیعتی اول درجه ده حار ایکنجی درجه
ده یابسدر بعضیلر حرارت و ایکنجیده یابسدر بعضلر حرارت و یبوستده

معتدلدر دیدلر لطافتی و محللدر طلاقه عظیم نفعی واردر طلاق
قتی بلغین یمشادر و یپراغنی سرکه ایله پشوروب فرجه کوندکیز مداومت
ایدوب ایچه لر مجربدر و طلاق اوزرینه یاقی ایتسه لر دخی موافق و مناسبدر
دیسقوریدوس قولی اوزره یرقانه و الخفقان و عرق النساء و فلج و لقوه یه
و وسواس سوداویه و صرعه نافعدر بوندن ایکی درهم استعمال اولنور
کلیجان چیچکی عربیده شقایق نعمانیه درلر معروف قرمزی چیچکدر نعمانه اضافتی
ایدوب بو اسمیله مشهور اولدوغی انکیچوندرکه خلفادن نعمان بن منذر حیره
ولایتنه والی اولدقده اکا بو چیچک خوش کلوب وافر کتوردوب ساکن اولدیغی
صحراء انوکله طولدوردی و شقیق نام ویردی ایکی دورلودر بریسی بری
و بریسی بستانیدر بستانیسنک یپراغی کچیرک و قرمزلغی قویوراق و باشلری
کچیرکدر اما یبانیسنک یپراغی یصی رق و باشلری اوزنراق و چیچکینک
قرمزلغی اجوقدر یبانیسنک حرارتی بستانیدن زیاده در طبیعتی درجه
ثانیه قلنده حار و یابسدر کسکندر جلا ایدیجی و چکیجی و اچیجیدر اگر چیچینه
سلر بلغمی چکوب ایندورر صقندروسی دماغدن خلطلری ایدوب بورون
دلکلرندن چیقارماغله دماغی پاک ایدر کوزده چبانلر قالان نشانلری
جلا ایدوب کیدرر چرکلو یرامز چبانلری پاک ایدر یاقی ایتمکله دری صویولق
مرضنی کوکندن قوپارر عورت کوترنسه حیض قانن ایندورر اگر ادیه بولغور
ایله پشوروب ییسلر عورت سودین ایندورر اگر ایکیسنک و کوکلرینک صقندو
لری ایله استعاط یعنی بورنندن اچرو قوسلر باشی پاک ایلیه اگر قویو
شراب و یا مثلث ایله پشوروب کوزده اولان شیشلره اورسه لر نفع ایدوب
تحلیل ایلیه اگر چیچکنی قوزقابوغی ایله دوکسه لر ساچلره ایو یاقی یعنی بویا اوله
اگر ایکیسندن دخی تمره کو اوزرینه قوسلر تمره کوه قوپارر صقندوسی
کوزده اولان بیاضی جلا ایدوب کیدرر خصوصا اوغلان جیقلرده و عورتلره
اولانی زیاده کیدرر اگر قوروتدوب دوکوب ایکی درهم مقداری ایچسلر اچروده
و سائر هر نه یرده اولورسا کسوزدن اوغلان اغریسنی ساکن ایلیه اگر
چیچکندن بر رطل و بیشل جوزقابوغندن نصف رطل الوب بر شیشه ایچینه
قیوب اتی کون ایچینه دفن ایلیوب ایکی هفته یدی کره تغییر یعنی اخر کوبره
قویوب بعده ساچلری انوکله بویاسلر ساچلری کوزل سیاه ایدوب طوتوب
دوکلمسنه مانع اوله اگر رطل مقداری الور بر شیشه ایچینه دورت درهم

دوکلمش راستق طاشی قویوب و اوزرینه شقایقدن کلیجان چیچکیدر طولدوروب
و اوزرینه ینه اول مقدار راستق طاشی قویوب و شیشه نک اغزین قپایوب بالچق
ایله صوایوب اتی کوبره ایچینه قیوب ادم هفته طوروب بعده چیقاروب جمله
کلیجان چیچکی اریوب قویو صوا اولمش بولینور انوکله جمله ساچلری بویاسلر
کوز سیاه ایدوب بویا یا حتی طراق ایله دخی بویار اگر انوکله اللری بویاسلر
اعلا کوزل سیاه ایلیه قنادن کوزل بویا یا اگر برصی اولان کیمسنه تخمندن
هر کون بر درهم مقداری صوق صو ایله بر قاچ کون بر بری اردنجه ایچسه لر
زیاده نفع ایلیه

کیک منطری و بوزاغو اوتی طراثیث درلر اغاج کبی بر کوسن پاره لرک
اسمیدر مانتار کبی بر نباتدر حاوم کبی چوغی یبر ایچینده در بر مقدار قرمز
لغی دخی واردر صورتا حمار حادثه سنه بکزر انکیچوندرکه بعضیلر اکا
رتب رباح یعنی میمون حاجه سی درلر اکثریا کخوب نباتنک التنده وردن
لرده و اغاجلر التنده بولینور محصل بودرکه مانتار کبی بتر نسنه در بعضی
قرمزی اولور طتلو دینور و بعضیسی بیاضدر طبیعتی درجه ثالثده حار و
یابسدر اقان قانی دیکدورر هر نه دن اولورسه و معده دباغت ایدوب
معده یه قوت ویرور و اقار نسنه لری طوتار و طبیعتی زیاده طوتوب قبض
ایدر اگر پشوروب بکی ایله و یا صغر سودندن اولان یوغرد ایرانی ایله ایچ
سلر معده کوشلمه سن اصلاح ایلیه بو دوا بولنماسه یا قلمش عرطه قابوغن
دن نصف وزنی و قرظدن کم شوکت مصریدر ثلث وزنی و مازودن سدس
وزنی و صمغدن عشر وزنی بدلیدر

کلین دری و اودن یولی و اوغلان بودوسی عربیده طلق و عرق العروس
یعنی کلین دری دخی درلر یلدزر ابرطاشدرکه لیف کبی اینجه و یلدزر قاتلری
واردر اگر اوکات وجمله طوتوب یاب یاب دوکسه لر اوچ قاتدکیز اینجلنه و
قاتلری ایرلیوب دیدلنمیا اگر اتشه قویسه لر یا لکلمز و اتشدن چیقارلدقده
یانمش اولماز طاشه و دموره صو ایله اوسه لر دخی ازلمز بو دوا اوچ درلو
اولور بریسی یمنی و بریسی هندی و بریسی مغربیدر ایوسی یمنیدر یمنیسی اینجه
یصی تخته لردر زیاده اینجه اولور رنکی اینجو قابوغی کبیدر زیاده یلدزر هندی
اولانی اندن غلیظ دکدر و صافیلغی دخی اندن ازدر مغربی اولانی ایکیسندن
دخی غلیظ لک و رنکی بوزغون و قابضلغی زیاده در مغربی اولانی ولایت اندلسدر

كاه اولور كوج واسفيداج دن ايدرلر جزيرۀ قبرسده دخی ايدرلر طبيعتی بارد
يابسدر يبوستی درجۀ ثانيه نك اخرنده وبرودتی دخی اولی اخرنده در ياخود
درجۀ ثانيه اولنده در بو دوا ازوب اوفاق اولمامغله حيله بودر كه برمقدار ان
الوب اوفاق طاشلر ايله چول ويا قاليك وايری بز پارچه سی ايچينه قويوب اول
طاشلر ايله زياده اوولر تا جمله سی قزرب مص بربرينه ياپشلايوب طلق
اوويلور بعضلر اتی صو ايچينه قويوب نچه زمان ياپ ياپ اوور بعده بزدن
چيقاروب صو ايچينه قودلر وصوين دوكوب كونشده قودلر تا قوريوب چناق
ديبنده اون كبی قالور اهل كيميا يانلرينده حل ايتمه سنك الك ايو طريقی
بودر كه بيوك غليظ قوری اولان ترنی اورتاسندن ويار دلر قاميش
دلوكی كبی طوغری چقور ايدرلر بو دوا ايچروسنه قودلر باشنی اورترلر
ايكی اوچ كونه دك ايچنده اريوب اق صو اولور مشهور بودر كه برنسنه
انوكله صوم سلر واتش قوسه لر يانميا ايچمكله واوزرينه سورمكله
واوتر اقده قولاقلر اردلرينده واوديرلرنده وقمه لرده اولان شيشلره
نفع ايدر دوسنطاريا ديدكلری اسهال معوی يعنی ابحق بغرسقلردن
اولان اسهاله نفع ايدر اكر انوكله جذام اولانلرك چبانلرك اوزرينه
سوروب صوم سه لر پاك ايدوب نفع ايليه كيميه اندن ايچورمه مك
كركدر الا مركه شكر ايله طتلو ايدوب برمقدار ايچوره لر زيرا ايچورمه
سنده قورقو واردر ايچروده اولان اعضايه ياپشور مقدار شربتی مثقاله
دكدر بعضلر ديمشلر بو كركلره وطلاقه ضرر ايدر كرفس تخمی وكتره
اصلاح ايدر

كيل عربيده طين دقوقی دردلر ولايت اربيلده دقوقی دردلر برناحيه دن
كتوردلر كوكحل وزياده يابس طپراقدر بعضيسی بياضدر بياضی يومشاقلك
ولطافتليلك ووزنده خفيف دكلدر ايوسی اولدر كه ايچنده قوم وسائر
نسنه لر قاريشق اولميوب صو ايچنده تيز اريه بو طپراقده قابضيلق
واردر اسهالی قطع ايدر وياشليقلری زياده نشف ايدر ماده سی
ايچنه اولان اورام قرحه يعنی شيشلره ايودر انوكله باشی يودلر
قشره اولان كپكلری پاك ايدر لكن بو طپراق زياده سده ايلچيدر
بو طپراغی عودتلو يرلر وبالجق يمكه اوزنلر دخی يرلر وطين خراسانی
يمزلر وبو طپراق سده لر ايدوب رنك روی بوزار برمقدار صراری

دخی واردر اولصرارت سببی ايله تانی افساد ايدر اصلاحی بودر كه اشتدن
پشوروب بعده يو يوقودودلر ويا ابحق پشوره اولی بودر كه طتلو ايله يميه لر
انيسون ايله يميه لر جائزدر سائر بالجقلر ايله دخی ايسلر ضررينی دفع ايدر

كفن كيلی عربيده طين قيموليا ددلر ايكی دورلودر برسی بياض وبرسی
بنفشه رنك قيزله مائلدر وبو جرهلو كبيددر اكر ياپشلش صو وقلغی طوسلو
ايوسی بودر كه بويله اولا ولايت ارمن ناحيه لرندن واندلس بلادندن كتورلو
صاحب كتاب ايدر استادم بكا ديديكه طين قيموليا فلفل حاصل اولدوغی ولا
يتلردن بيزه فلفل ايچنده كتوريلور انوك ايچنده بولينور اما بو قولی غيرلر ذكر
ايتمدی بو بالجقده ايكی قوة واردر برقوتی تبريد ايدر وبرقوتی تحليل ايدر
قجان ييقاسه لر تحليل ايتمه سی زائل اولور بياضنك ايوسی اولدر كه قاتی اولوب
بربرينه كيرميش صيق اولوب تيز اوفاقلانميه وتيز اريميه برمقدار يلمشكلكی
واردر كاه اولور ولايت اندلسده بعضی سياهی بولينور اول يرامازدر استعماله
قابل دكلدر اتش يانغنه سركه ايله سورسه لر فی الحال ايو ايدر جميعا بالجقلر
اتش يانغنه نفع ايدر زياده ياوز اوليان سركه ايله اوزرينه سورسه لر
نفع ايدوب قبارتميه اكر سركه ايله ازوب قولاقلر اردلرنده اولان يارهلره
سورسه لر نفع ايدوب ايو ايده بو بالجق بولنماسه زنجفر طين مصر بدليدر

كيل ارمنی عربيده طين ارمنی دردلر ولايت رومده سيواسده ديمكله معروفدر
ولايت ارمن وارمينيه ناحيه لرندن كتوردلر بر بالجقدر اول ناحيه لرك خلقی
دردياطر قلرندن كتوردلر بو بالجق قرمزلغه مائل وصارولغه وسياهلغه مائلدر
رايحه سی خوشدر اغرددله ياپشقاندر طبيعتی درجۀ اولينده باردودرجۀ
ثانيه ده يابسدر زياده قوروجيدر قاربزيو ديمه سين وقانی قماسين و
رحملردن قان زياده كلمه سين واغز اوتور اقده اولان يرامازرايحه لو چبانلره
زياده نافعدر كوكس اينن عظيم نزله لره نفع ايدر كل صويی ويا خمر وچ شراب
ويا سركه وصو ايله ايچسلر وبا وحيوانات وانسانده اولان قيزغونلغی دفع
ايدر ماده سببی ايله اولان صيق نفسه زياده نفع ايدر سل علتنه كنا وكنده
چبانلرده اكا زياده نفع ايدر زيرا قوروتماسی زياده در طاعونلو اولان كيمسنه
طاعونی ظاهر اولمازدن اول ويا ظاهر اولدقدنصكره وافر ايچورسه لر طاعوندن
دن امين اوله كذلك شيشتی وزرهينه سوروب صوم سلر نفع ايليه بعضيلر ديمش
طلاقه ضرر ايدر كل صويی اصلاح ايدوب ضررينی دفع ايدر

کمیك عربیده عظام دد لر معروفدر طبیعتی بارد یابسدر طبیبلردن بر
جماعت دیدیلرکه کمیکلر حیوان اعضاسنك جمله سندن یابسرکیدر
اکر یاقلسه زیاده تحلیل ایلیجی وقورودیجی اولا طبیبلردن بر جماعت
دیمشلرکه بو خاصه و بو تأثیر انجق انسان کمکلرنده در شك یوقدرکه
انسان کمیکلری سائر حیوانلر کمیکلرندن انفعدر زمان قدیمده بر شخص
انسان کمیکلرینی یاقوب صرع مرضی اولانلره واکه یرلرینه زیاده اغریلری
اولانلره بر مثقال وایکی مثقال واوچ مثقاله دك ایچوردی زیاده نفع
ایدردی اکر کلبك ازودیشك الوب ویقوده صایقلیان کیمسه نك اوزرینه
اصاقوسه لر صایقلامه سز کیده ر اکر ازودشلرین کوجك اوغلانجق
اوزرینه اصاقوسه لر دشلری المسین بتوب چیقاویرقان مرضی اولانه
نفع ایلیه اکر بیله کتورسه لر اوزرینه کلبلر اورمیه اکر زیاده اسکی اولان
کمکلری یاقسه لر سکرلو قوری اولان اعضاده چبانلره نفع ایلیه کمیکلرك
ایوسی اولدرکه یاغلولیغی وقاتیلغی چوق وله اکر چوروك کمیکلری سرکه
ایله پشوروب پشورلمیشنی باش اوزرینه دوکسه لر بورون قانی دیکدوره
اکر دیوارلر ایچنده بولنان چوروك کمیکلری محکم دوکوب ازوب دری
صویولمش اولان یره وچبانلره کل صویی ایله یاقی اینسه لر زیاده نفع ایلیه
اکر دوکوب ازوب ارپه صویی ایله یوغوروب چیچك وغیریدن قلان
نشانلره سوروب صوه سلر کیده ر اکر تکه نك طپوغی کمیکنی یاقوب
کولنی سکنجبین ایله ایچسه لر طلاقده اولان شیشی ایندورر کیده ر اکر بال
ایله ایچسه لر جماعه زیاده تحریك ایلیه صغر ایچکلرنده واویلوقلرینده اولان
کمیکلر یاقوب کولندن جوبان دکنه کی دیدکلری نباتك حرف جیمده بیان
اولنمشدر انوك عصاره سیله ایچسه لر قاریندن اولان اسهالی واقان قانی
طوته بر مثقالدن ایکی درهمدن زیاده ایچمیه لر میتلر کمیکلرندن حماء ربع
یعنی اوچ دورت کونده بر طوتان ستماسی اولانه ایچورسه لر نفع ایلیه اما اولی
بودرکه حسبته بلدرمیه لر زیرا نفرت ایتمکله نفع ایتمه مك واردر بعضیلر
دد لرکه انسانك اسکیمش اولان کمیکلری یعنی باشده طاش کبی اولان
کمیککه ایچنده بینی وسائر نسنه لر واردر اول کمیکلرك اسکیمشلدن
ایچسه لر سرخوش ایدر اویوشدورر اکر یاقلمش کمیکلر کولنی سرکه ایله
ازوب اتش یانغنه یاقی اینسه لر ایو ایده کذلك زعم ایدرکه اکر کلبك دری

ایکن طپوغی کمیکن چیقاروب عورة اوزرینه اصاقویوب کوترسه کبه اولمیه
اکر اوغلانجقلرك اول دوشن دیشنی بیره دوشمه دین الوب کمشدن قاب
ایچینه برکیدوب عورة اوزرینه اصاقویوب کوترسه کبه اولمیه اکر انسان
کمیکنی حسته اولان آت اوزرینه اصاقوسه لر ایو اوله حماء ربعی اولانه دخی
بو وجهله نفع ایدر اکر انسانك اوك ایاقلرینك بیوك دشین وهدهد قناد
کمیکن الوب اویخوده اولان کیمسه نك باشی التنه قوسه لر مادامکه باشی
التنده اوله اویانمیه اکر تمساحك صاغ جانبنده اولان دیشلرندن الوب
بر کیمسنه اوزرینه اصاقویوب کوترسه جماعن زیاده ایلیه اکر دلکونك
ازودشلرین صرع مرضی اولانه اصاقوسه لر نفع ایدوب شفا اوله اکر اولمش
انسانك باشنك کمکنی کماسکی اوله کوکرجینك ایچینه قومه قوسه لر
کوکرجنلیکلرینه الشوب زیاده اوله لر وبیوییه لر سرتلانك ایکولرینك
باشنك بر طرفنده اولان اغریلری نافعدر اغری صاغده ایسه صاغ ایکوه
صاغ طرفنی وصول طرفنده ایسه صول ایکوسنی صول طرفنی اصاقوماغیله
نفع ایدر کذلك ازوسی دشی ازودشی اغریسینه واوك دیشلر اوك دشلر
اغریلرینه نفع ایدر خروس قنادنده ایکی طرفی دیکلو اولان کمیکی اوزرینه
اصاقویوب کوترمکله مجالسنده ایعن نفع ایدر صاغ قنادنده اولان دائما استماسی
اولانه نفع ایدر صاحب کتاب ایدر کمیکلرده اولان منافعك جوغنی حیوانلری
ذکر اولندوغی محلده ذکر اولنمشدر حالا ذکر اولناندن کرچه تکرار واردر
لکن ضرر ایتمز

کوبك بوکرتلنی و فرجمك بوکرتلنی عربیده علیق الکلب دد لر علیق المدس
یعنی فرجمك بوکرتلنی دخی دد لر بعضی قرهتیلر بر خلق اکا چوداق یرلرکلی دد لر
بو بوکرتلن مشهوردر اولان بوکرتلندن جوق بیوکدر کویا که اغاجدر ویپراغی
فرسین یپراغندن زیاده یصی در و بداقلرینده محکم دیکنلو محکم یپراقلری
واردر و بیاض چیچکی واردر چیچکی نصفکه زیتون کبی اوزون و بشل یمشی
اولور یمشی تمام کمالن بولیجاق قزل اولور یمشی ایچنده یوکه بکزر نسنه سی
واردر بو یمش زیاده قابضدر یپراغنده اولان قابضلق یمشنده اولاندن
ازدر یمشی اوزرنده اولان پوس هلاك ایدر زیرا طعام بکی مجلث عضوم
یا پشوب اویکنیز کیرور اکر یمشی قوریدوب وایچنده یوك کبی نسنه سن چیقاروب
بعده شراب ایله پشوروب قارنی زیاده طوتوب قبض ایلیه و بولدنی طوتی

گیك عربیده غزال دیرلر معروف حیوان وحشیدر گیك اتی ساتر اولر
اتلریندن لذتلودر وانسان طبیعتنه یقیندر کندی طبیعتی حار ویابسدر
بارد ورطب وفضلاتی چوق اولان بدنلره وبدنی قورتماغه محتاج اولنلره
ایودر ان غذا ویرور هضمی کیج دکلدر اصلاحی بودر که اولا صو ایله اتشده
قینادوب بعده بادم یاغی وقابلی صو بلمش سوسام ایله قاورهلر وبدننده
یللری واچروسنده صوقلوقلری اولانلره قوز یاغی وزیت یاغی وصو وطوز
ایله پشورهلر اما کبابی یرامازدر معدهدن کوجله اینر نفسه تاسه کتورر
اصلاحی سکنجبین واکشی عیشلر صورماق ایلهدر اما کبابی قولنج اولانلره
زیاده ضرردر سرکه لمهسی یرامازدر کیك قیغلری زیاده حار ویابسدر
جلا ایدیجیدر اگر سرکه ایله قینادوب بلغملو اولان شیشلر اوزرینه قوسهلر
ایندورر یمك ایچون ایوسی اولدرکه حرکتی کلمش بوزاغوسی اوله خصوصا
اگر بیاض اولوب سمز اولورسه زیاده ایو اولور

کوکرچین یاوریسی وکوکوچین پلانی عربیده فراخ الحمام دیرلر فراخ جمع
فرخدر فرخ قوش یاورینه دیرلر لکن عادة اطباده کوکرچین یاوریسی
ایله تاوق یاوریلرینه انلره فراریج دیرلر انلری ذکر ایتمك جاریدر زیرا
ایکیسی دخی اگر دوا ایچون واگر غذا ایچون باشقه اسملری واردر حتی اطلاق
اولنسه مراد ایکیسی اولور غیری اولماز طبیعتلری حار ورطبدر هر
حیوانك یاوریلری قوجهسندن وکبنندن رطوبتلری وغلیظ لیقلری
زیادهدر کوکرچین یاوریلرینك ایوسی اولدر که جمیع اعضاسی وقویلری
تمام بتوب اوچماغه یاقلاشمش اوله پس اولی بودر که سرکه لیموب وقوروق
صویی وکشنش وخیار ایچی ایله ییهلر قویو وقوتلو قان حاصل ایدرلر
مزاجلری صوق اولانلره وصوق مرضلردن هنوز قالقانلره وقانلری
از اولانلره غایتله ایو غذادر اما یالکوز یمهسی بوغاز اغریلرینه تحریك
ایدر اصلاحی سرکه ایله در فالج وطوتغونلق مرضلرینه نفع ایدر کاه
اولور یمهسی اوکسزلیق کتورر اگر نخود وصو وطوراق اوتی وطوز ایله
پشورسلر قاریندن چیقماسی اسان اوله مزاجلری صوق اولانلره شول
والری ایودر ارقه اغریسینه نفع ایدر وجماعه تحریك ایدر وادلیك
صویین زیاده ایدر اما کبابی یمهسی یرامازدر کوکرچین یاوریسینك
خاصهسیدر که دماغه وکوزه ضرر ایدر خصوصا کبابلری زیاده ضرر

ایدر خصوصا کبابلری زیاده ضرر ایدر پس لازمدر که بیدکدن صکره اوزرینه
ساده ایو شرابی ایچهلر وانار ییهلر اگر کوکرچین یاوریلرینی چوز ابا ایتسهلر
کن ایچ یاغلرندن چوق ابتسهلر جماعه زیاده قوة ویرر اگر دائما کبابین اتسی اولسلر
وسرمساق ایله ییسهلر جذام مرضنه وغیرهده خصوصا اوغلانجقلری ومزاجلری
اتسی اولانلری وشرابی چوق استعمال ایدنلری تیز جذامه دوشرر بعضیلر
دیمشلر اگر ایکی دانه کوکرچین یاوریسنی برچولمکه قویوب واوردکجك مقداری
شیر وغن ایله طوز سوتوب اتسی اوتلاره سین تمام پشوروب صویولرنده طاشی
اولانلره ییدرسهلر فی الحال نفع ایدوب اوفاقلایه

کمش عربیده فضه دیرلر طبیعتی بارد یابسدر برمقدار قبض ایتمهسی واردر
کمشدن چیقان چرکده قورتماق وقابضلق زیادهدر یوردك اوپناماسنه
واغزده چرکین رایحهیه نافعدر وقوبو یاشلقلری قوریدور ویورکه قوت
ویروب وفرح ویرمکده کمش قوتی یاقوت یقیندر شرابی کمش قاب ایچینه
قوسهلر سرخوش ایدوب سرخوشلغی لذیذ اوله اگر کمیشی وفاقلایوب ساتر
مناسب ادویه ایله ایچسهلر یاشلقلری وقویو بلغملره وحرارة غریبه ایله خلطلر
بونلماسندن اولان مرضلره نفع ایلیه کبریت کمیشی قرارده اما طوز جلا
ایدوب پاك ایدر کمشدن نصف درهم مقداریننه دك استعمالی جائزدر
کمش چرکی قتل ولنمش ثیوم ایله بواسیر دیکلری چبانلره ایو طلادر وشول
کمش که اکا قلای قاتلمش اوله چکیجه کلیوب پاره لنور

کترم اغاجی عربیده قتاد دیرلر دیکنلو بر اغاجدر دکنلری کسکندر کترم اول
اغاجك صمغیدر بو اغاجك یپراقلری ایکی دوکوب صویین صقسهلر ونبات شکری
ایله قرشدرسهلر اسکیدن اولان اتسی وکسورکه زیاده نافع دوا اوله کذلك
اوبکنده اولان ایرکلو چبانه نافع اوله ثلث رطلدن زیاده استعمال ایتمیهلر
بو اغاجك مزاجی باردر الا کوکی بارد دکلدر کوکی یالکیزین اکرد وکوب سرکه
ایله ویا عسل ایله بهقه سورسهلر ایو ایدر

کیك کمونی و کیك ذیرهسی یونانیده قردمانا دیرلر قردمونن اسمندن
تعریب اولنمشدر یا بادیه نباتنه بکزر بو نباتك دیبا ضم ماثل صاروجه و
اکرچه ودکری بدا قلری وپیشل یپراقلری واردر ولایت مغربده چوق ولور
مغربده کرا ویا جبلته دیمکله معروفدر زیرا اکا مشابهدر لکن دانهسی
اندن اوزونراق وکوکی وپیراغی بیوجك ویا شلکی زیاده درد وزیرلرده

وصولر اقدوغی یرلرده وطاغلرده وطاشلقلرده بتر ولایت هند وارمنیه
وبلاد عربده بتر ایوسی اولدرکه ارمنیه دن اولوب رایحه سی ولذتی کسکن
واجی اولوب دانه سی صارو طلق واوزون واغر اوله طبیعتی درجه ثالثه ده
حار ویابسدر ارتی یبوستندن قویدر اچمکله قاربنده اولان قوردلری
قیرار اگر سرکه ایله اویوز وکچیك اوزرینه سورسه لر قوپاروب گیدرر
صرع واوکسورك وعرق النساء وفالج وکوشکلك وبوکرکلر اغریلرینه وقرنجه
ات انلمه سنه وبغرسق اغریلرینه نفع ایدر اگر شراب ایله اچسلر صووقدن
ورطوبتدن کوجله بول ایدنلره نفع ایلیه شراب ایله اچسه لر عقرب وسائر
زهرلو جانورلر صوقماسنه نفع ایدوب ایو ایلیه مقدار شربتی بر مثقالدر
اگر دفنه اغاجنك کوکنك قابوغیله اچسلر سیدوك یوللرنده طاشلری
اوفاقلایه اگر یاقوب دوتوننه طورسه لر ویا عورة کوترنسه قاربندن
اوغلانی قتل ایلیه اگر سرکه ایله قرشدیروب یوزده وسائر بدنده اولان
لکه واوفاق سیاه وقزل نقطه لره سورسه لر نفع ایلیه که اولودانوکه
بعضی یاغلری ککوهدر نافع اولور بعضیلر دلو طلاقه ضرر ایدر انیسنی
اصلاح ایدر بولنماسه بدلی مکه ایریغیدر بعضیلر دیمشلر بدلی حرملکه
اوزرلیك دیدکلریدر

کِرَاسُ رومیده قَرَاصِیَا درلر کراس قراصیادن غلطدر طائفه عرب حب
الملوك درلر هنوز یمشل ایکن طبیعتی درجه اولی اخرنده بارد قابضدر
وقزاروب اکشی اولدقده درجه ثانیه اولنده بارد یابسدر طتلو اولدقده
طبیعتی درجه اولی اخرنده حار ورطبدر رطوبتی ویلشکلکی ولماغله معده
دن تیز اینر معده یه ثقلت ویروب هضم طعامه مانع اولوب تخمه ایدر انکچون
اولی بودرکه طعام اوزرینه یمیه لر معده ده نمقوله خلط غالب ایسه کادونر
یلادکده طبیعتی یمشادب اسهال ایدر خصوصا اگر جکردکی ایله اولورسه
زیاده ایدر بویله اولیجاق التی صرکته کتورر اکشی اولانی صوسزلیغی کسر
وقاربی طوتار کراس اغاجنك صمغی ادیك صمغنه بکزر طبیعتی حار ویابسدر
جلا ایتمك وخلطلری طوغرامه سی واردر لزوجتی ولماغلو ویکن قامیشی
ایرلکنه نفع ایدر اگر ایریلیك یبوستندن اولورسه صو ایوب طولدورد
ماغله کیدررو اگر یاپشمش بلغمدن اولورسه بلغمی طوغرایوب جلا ایدر
بعضیلر مثقال مقداری اچسه لر سیدوك یوللرنده اولان طاشلری

اوفاقلادر کراس قورودوسی اکشی سی قاربی طتوب قبض ایدر اسکیدن اولان
اوکسورك ایچون صمغی صووق صو ایله اچلر صمغی صوده اصلادوب اچسه لر
ویوزه سورسلر رنك دوبی کوزل ایدر سرمه کبی کوزه چکسلر کوز نورین
کسکن ایدر اگر یسلر اشتهاء طعامی حرکته کتورر

کاغد (ومصری) عربیده قرطاس درلر طبیبلر کاغد دیو اطلاق ایتسه مصرده فافیر
دیمکله معروف اولان نباتکه بردی درلر اندن ایتدکلر کاغد مراد اولنور
طریق عملی بودرکه بو نباتدن بالدرلرینی الوب هر برینی اورته لرندن یاردق
دنصکره اوفاق طوغرایوب دوزتختا وزرینه برابرجه دوشرلر وهر پاره
بر برینه یاپشدیردلر بعده بشنین دیدکلری نباتك یمشنی صو ایچنده
اصلادوب ایچندن توتقال کبی قویولغینی الوب اول پاره لر اوزرینه دوزه
دوب تاقوری اولنجه یه دك طورد بعده باشنی بیضی طوقماق ایله دوکوب
الشدیروب کاغد اولور قرطاس مصری دیدکلری بودر بو کاغدك طبیعتی
بارد ویابسدر اگر صو وسرکه ده اصلادوب ایچسه لر قان توکرمه کیدرر
که اولود بو کاغدی یاقوب بیوك یاره لره اگر لر نفع ایدوب بتشدرر قانلو سوك
یاره انوکله صارسه لر بتشدیرر اگر بو کاغدی صو ایله اصلادوب یاش ایکن
اوزرینه کتان صاروب قورودقدنصکره ناصور دیدکلری اسکی دریك
چبان ایچینه قوسه لر اول کتنلو کاغد چبان ایچنده شیشمکله چبانی
اچوب کیك ایلیه بو کاغدك یاقلشی دیش اتلرینی پك ایدر و ایچندن قان
اقماغی طوتار وادك سیره دوکی بیره وقوری کچیکه سورسلر نفع ایلیه
بورون ایچنده اوفود سلر قانی دیکدورر اگر درهم مقداری اچسلر معده
ده اولان سولجیلری کیدروب پاك ایلیه ایرماقلردن اولان کره ویت
دیدکلری حیوانلری انوك شور واسیله استعمال ایتسه لر اویکنده اولان
چبانه دخی نفع ایدر وکوکسدن چیقان قانی طوتار اگر قابض اولان دوا
لر قاتوب حقنه ایتسلر بغرسقلرده اولان چبانلره نفع ایلیه اگر یاقوب
دوتونی بورون ایچینه کرسه ذکامه نفع ایلیه اما زمانده اشلنوب استعمال
اولنان کاغد بو ذکر اولنان نسنه لرده استعمال اولنماز لکن اگر یاقوب
چبانلره اکسه نفع ایلیه

کُهْلَه عربیده قُمَّل درلر کهله اطلاق اولنه انسان کهله سی مراد اولنور
اکر بر ویا ایکی کهله بردانه باقلادلوکی ایچینه حناء دبجی اولان استمال اولنه

اچورسلر نفع ایلیه مجربدر اکروافر کهله جمع ایدوب بعده قینادوب طوتقال
ایتسلر زیاده طوتیجی وقوتلو طوتقال اوله بعضلر دیدیلر طعامدن حاصل
اولان کهله صویوللرینده اولان طاشلری وفالاییب اویکنده اولان چبانلر
ایوایدر شول وجهله که عسل ایله نصف درهم مقداری ایچیلر
کرپی عربیده قنفذ دیدیلر معروف دیکنلو حیواندر ایکی دورلودر بیابانی
وبحری وجبلی اولوب بیابانیسی اکثر ولایتلرده وبغداده وسائر ولایتلرده
بولینور کرپی برکیمسنک یانینه کلورسه اولدوغن طوید قدن بریرده بوزیلوب
طوب کبی اولور طبیعت جمله سنک طبیعتلری درجه ثانیه ده اولنده حاری یابسدر
طاغلرده اولان کرپیلره اکا دُلدُل ودُلدُل وسهمی یعنی وقلودخی دیدیلر زیرا
دیکنلرینی اوق کبی آتار بومقوله سی جمله دن بیوک اولور کلب انجوکی قدر اولور
بونک مزاجنک حرارتی زیاده ویبوستی اندر اکر بیابانی وبحریسنی یاقسه لر
کولی جلا ایدیجی وتحلیل ایدیجی واتی کیدریجی وفائده لی اکال ایدیجی اوله بیابانی
کرپینک اتی جذام اولانلره ومزاجلری یرامازاولانلره اتمایسلر ویاخود
قوریدوب ایچسه دوکوب ایچسلر زیاده نفع ایلیه بوکرکلر اغریلرینه وبوبیر
اونلمسنه نفع ایدر سماسی ولمیان استسقا اولورلره ایوغدادر زیاده
قوودیجی وتحلیل ایدیجیدر دریاده اولان کرپینک لذتی بیابانیسی لذتنده نی
بجرکه دمعده یه ایودر قارنی یومشادر وبولی یوریدر اکر دریسنی یاقوب
اویوزدواولرین قاشسه لر نفع ایلیه وکل اولن باشی یوماغه نافع اولور اکر
بیابانیسنک دریسنی یاقوب یاش زفت قرشدیروب سال وسقال دوکلدوکی
یرلره سوروب بولاشدرسه لر ساجلری بیتوره اکر قوریدوب سکنجبین ایله
استعمال ایتسلر بوکرکلرده اولان مرضلره واستسقاء لحمیه نفع ایلیه اکر
شراب ایله استعمال اولنورسه فالج مرضنه وکوکسده اولان پرده لره ماده لر
اقماسنی منع ایلیه بیابانلرده اولان کرپینک جکرینی بربیاره سی اوزرنده اتی
کونشده قوریدوب استسقاء لحمی سی اولان کیمسنیه ایچورسه لر نفع ایدر
اودی بدنده اولرین طاغیلان چبانلره ایودر وجذام مرضی اولانلره ایودر
اودندن بالموفی ایله قارشده اوغلانی وفات ایتمش اولان عورته ایچورسلر
اوغلانی طشره ایلیه اکر کوزه سرمه کبی چکسه لر بیاضنی کیدررتازه اتی
خنازیر دیدکلری چبانلره وعُقده لره یاقی ایتکله نافعدر دوشکنه ایشه
اولان کیمسنیه اتندن یدرسه لر ابشه منع ولا مزاجلری یاش وصوق اولا

کیمسنه لری جماعه زیاده تحریک ایدر امادائما یمه سی کوجله ایشمک
بید الیدر ومعده وجکر مزاجلرینی فساده ویرورتنک روی داخی بوزار ایچ
یاغنی یوزده وبدنده اولان لکه وسیاه وقزل نقطه لره سورسلر ایودر
کرپی هوالردوندوکن بیلور انچونکه دکه صوق روزکار هنوز اسمه دین
یاتدوغی دلوکدن صوق کله جک طرفی بر کیدوب اسی کلاجک طرفی اچار حتی
برکیمسنه کرپینی بوحالی کوریجک کندواونده کرپی انچون یوو ایدوب صوق
علامتن کرپیدن بووجهله بیلوب شهر خلقنه کندودن خبرویروب
ولایت صاتوب خلق دخی صحیح اولدوغن بیلوب اول کیمسنه زیاده رعایت ایدوب
اکا کوره قیش وسائر مخالف اولان هوالره تدارکن ایدرلردی اما طاغلرده
اولان بیوک کرپیه اکا دُلدُل دیرلر انک اتن یمک نقرس مرضنه زیاده
نافعدر کذلک اتی ایله یاغی ایتسلر ویا قانی ایله نقرس اوزرینه سورسلر
نافعدر قانی بدنده اولان کیرلری کیدررلکه لری جلا ایدر وکوترمکله
حیضی یوریدور کرپی اتلرین یمکده اصلاح بودر کم اولا صو ایله پشوروب
بعده بادم یاغی ویاشیر وغن ایله تاوه ده قاوروب ییدکده سرکیه باتوب
ییه لر وهندبا ایله ییه لر دیمشلرکه دلدل دیدکی یانن زهرلو جانورلر اوغرا
مازواول اولدوغی اوه دخی زهرلو جانورلر کرمز کرپیلر ییلانلری اولدورد
وییلانن زیاده خصمدر ییلانلر اندن قاچارلر
کندر اغاجی عربیده قتب دیدلر دانه سنه شهدانه دیرلر کندر اغاجنک
قابوغی بش ارشون مقدارنده دک اوزار قامیش کبی ایچی بوشدر ایچی
یداقلوی اولور یداقلرنده ال ایه سی کبی بش ویا التی ویا یدی ویا طقوز
پرماقلو یپراغی اولور پرماقلری اکثر یاتک اولور یشللکی زیاده قویودر
برمقدار الی طرمالار ایریلکی وار در بیاضه مائل ایچی چیچکی وار در چیچک
دنصکره رنکی قرزیله مائل بوزداق وقابوغی یلدر اددکرینی تخمی اولور
بعضیسی سیاه اولور فارسیده شاه دانه دیرلر تعریب ایدوب شهدانج
طبیعت
دیدلر وکندر اغاجنک قوتی برقاچ دورلودر زیاده یابسدر ایچنه حرارتی و
غلیظ صوو قلوغی وار در خصوصا یپراقلرنده زیاده در اما دانه سنک طبیعتی
درجه ثالثده اولنده حار ویابسدر خصوصا دانه سنک قابوغی بارد یابسدر
یرامازلیقده نهایتده در اغاجنک قابوغی که کندر در مزاجی بارد ویبوستی
اعتدال اوزره در کندرپیراغی فرح ویروب سرخوش ایدر اغاجلرینده

کندرایکی دورلودر یبانیسی وبستانیسی اولورکه حقیقتده قنّبْ دیدکلری
بستانیدر بستانیسنک نباتی اوزون وطوغرو اولور یبانیسنک بداقلری
طوغرو وبتیوب هر بری براغر طرفه بتر واندن کندر چیقارلماز اولور سی
ازاولورکه انوکله انتفاع اولماز واغاج کبی بداقلنور کندرک هندیسی
وزنجیسی اولور ورومیسی وفارسیسی اولور جمله دن قویسی زنجیسیدر
بعده هندی بعده رومی بعده فارسیسیدر بعضلر دیدلر فارسیسی رومیدن
قویرک در عراقیسی یعنی بغداد وبصره جانبلرنده اولان جمله دن ضعیفرک
در بستانیسنک فعلی وتاثیری یبانیسنک فعلی کبیدر لکن اندن ضعیفرک
در بغداد وبصره ده حشیش دیدلر سرخوش وبنکی اولماق ایچون ییرلر
ترکیده اسرار دیدلر اسراری چوق ییسلر قتل ایدر قوسماغیله وصووتماغیله
قتل ایدر ابتداینده که اسرار ده اولان جزء حارّی بیان کیمسنه ده بشاشت
وشنلیک ورنک روی کوزلکی پیدا ایدر بعده جزء حارّی کیتدکده بارد
اولان اجزاء ارضیه ظاهر اولوب اویوشدورر ورنک رویی بوزار وقالنی
قورودر دماغی ودماغ قوتلرینی زیاده یرامازدر انجیدیچیدر ابله ودیوانه
ایدر ودخی کاهلیک وقورقاقلیق ویرور وصو ایله پشوریلمامیشی ویاصوسز
قاوریلمامیشی ضعیفدر قارینده قرقر وشیشمک پیدا ایدر زیرا یلشک
رطوبتی وارد رصو ایچنده اصلاندقده ویا صو ایله پشوریلدکده اولمقوله
رطوبتی ظاهر اولور یبوستی درجهٔ ثالثده واخرینه ایریشور مع هذا برودتی
دخی چوقدر واشتهاء کاذب پیدا ایدر تخمی شیشمه لری ویللری تحلیل
ایدوب کیدرر زیاده یبوست ایله برمقدار حرارتی اولماغله ادریکصوینی
قورودر کندر یپراغنک عصاره سی قولاق ایچنده اولان قورتلری قرار
اگر بورونه ایچرو قوسلر دماغی پاک ایلیه اما ایمه سندن حاصل اولان
خلط یرامازدر باش اغریدر وقارنی طوتار وسیدوکی یوریدور واگر دانه سی
قاوورلوب ضرری زائل اوله اگر اوزرینه سکنجبین ساده ایچسلر ضررینی دفع
ایلیه اگر یپراغنی دوکوب انوکله باشی بیقاسلر ساچلر دیبلرنده قوبالقلری
کیده روج پاک ایلیه وکوزلری قرار دراکثی یملردن او زرینه سورمک و
صوق صو ایچمک بومقوله ضررلرینی دفع ایدوب نفع ایدر اگر کوکلرینی صو ایله
پشوروب اتسی شیشلره یاقی یتسه لر شیشلری ساکن ایلیه وایچنده اولان
یرامازخلطلری تحلیل ایلیه اما اویوشدوریجی یپراغیکه اسرار در اندن چوق

ییسلر قتل ایدر دائما اسراری یبانلردن برجماعت حکایت ایلدیکی مقدار بر
درهم وایکی درهم مقداری ییوب تمام تاثیر ایدر ایکن کیده کیده برقاج
رطل مقداری استعمال ایدر اولمش بر کیمسنه مزاجی تخمینندن زیاده ییس
ضرر ایلیه فی الحال ساده یاغ واسیّ صو ایچوب قوسدوروب معده سنی اندن
پاک ایلیه لر خماشرابی ونسا اکثیلر بوبابده زیاده نافعدر لیثرغس
مرضی اولانلره نه وجهله علاج اولنوب اویاندریلوسه انی داخی بویله ایده لر
لیثرغس دماغده روح یوللرنده قوقمش بلغمدن اولان اونتسا قلغندر
درلر

کافور معروفدر کفر لفظندن مشتقدر کفر اورتی وپرده معناسنه در
کافورک اکثری یا محلنده بربرینه قارشمش اغاجلر اراسنده بولینوب اغاجلر
ایله اورتولمش اولمغین کافور دیو تسمیه ایتدیلر کافور برقاج صنفدر برصنفی
قیصوری درکه جمله دن اعلادر قیصور ولایت هندده سرندیب طاغلرنده
برموضع اسمیدر اول موضعه نسبت ایدوب کافور قیصوری دیدلر برصنفنه
داخی کافور رباحی دیدلر زیرا اوّل انی بیلوب کتورن رباح نام پادشاهدر
قیصوریسی قزل ایله قارشقدر ایکنجیسی زیاده بیاض وشفّاف بعضیلر
دیدلر اصل کافور قیصوریدر بعده انی اریدوب بعضی عمل ایله برکونه دخی
ایدوب اکا رباحی دیدلر بعضیسی دخی سیاهه مائل غلیظ اولور وبعضیسی دخی
اغاجیله قریشیق وچوق زغل لو اولور پس اول مقوله اریدوب تصفیه ایدوب
رباحی اولور بومقوله عمل ایله اولانک ایوسی اولدرکه بیوک بیوک پاره لر
اوله کافور التنده زیاده چوق خلق کولکه لنمکه قابل برکونه بیوک اغاجلر
ایچلرنده بولینور اغاجی بیاض وکوشک ویینی اولور بعضلر دیدلر قپلانلر
اکثریا اول اغاجلر یانلرنده اولورلر انکچون ندرکه از بولینور زیرا المغه قادر
دکلردر بعضلر دیدلر یاز ایسیلرنده ییلانلر کندولرین صوقماق ایچون
اول اغاجلره صاریلورلر پس یراقدن اوقا توب اول اغاجی نشانلرلر بعده
قیش ایامنده کلوب اول اغاجی یاروب ایچندن کوکه مائل دیمش لنسنلر
چیقاردرلر اما کافور صوری دیدلر وطوکمش ولانی ذکر اولنان اصنافدرکه
بیان اولندی شول ییلده که شمشکلر ویلدرملر چوق اوله اول ییلده کافور
دخی چوق اوله وشول ییلده که شمشکلر ویلدرملر اولمیه کافور دخی اول ییلده
اغاجلرنده از اولور **طبیعت** کافورک طبیعتی درجهٔ ثالثده بارد یابسدر

مزاجلری اسی اولانلره نافعدر وصفرا اسی لکندن باشلری اغریسی اولانلره
دخی نافعدر شول وجهله که صندل ایله ویا کل صویی ایله ویا یالکز
بوتونلری یاننه کتوروب رایحه سنی بوروندن ایچرو الالر و بو مقوله
کیمسنه لرک اعضاسنی وخاصه لرینی یعنی کوزلرینی واشمه لرینه ولثتلرینه
وسائر قوتلرینی زیاده لیک ویره اما دائما قوقولامق جماع اشتهاسنی
کیدروب ضعیف ایدر اکر ایچسه لر جماعی کیدرمه ده زیاده تاثیر ایلیه اکر
ایکی ارپه مقداری مادوله صویی ایله هر کون بورونلرندن ایچرو قوسه لر دماغده
اولان حرارتی کیدررو اویوده و باش اغریسنی کیدررو بورون قانن کسوب
جوق کلان قانی طوتر صاحب کتاب ایدر ابن ماسرجویه نام طبیب حکایت
ایلدیکی یادانندن بر کیمسنه کافوردن ایکی مثقال مقداری اکل ایلدی همان
اول کونده جماع اشتهاسی اندن قطع ایلدی و بر کون دخی اکل ایلدی طعام اشتهاسنی
قطع ایلدی و اوجنجی کره اکل ایلدی معده سنی شول وجهله فساده ویردیکه
اصلا طعام هضم ایتمز اولدی بعضلر دیدیلر که کافور قاتلدر محصل بودرکه
اکل ایدننک مزاجک قوتنه وخاصه سنه کوره در یعنی بعضی مزاجده تیز
تاثیر ایدر بلکه قتل ایدر و بعضی مزاجده تاثیر ایتمز وقتل ایتمز جوق قوقولا
ماسی اویقوسزلیق ویرور طبعی قبض ایدرو سلجی وصقالی تیز اغاردر و
بر مقدار طوکدرماسی واردر هر نه وجهله استعمال اولنور ایسه کوزلرده سوء
مزاجی یعنی زیاده حرارتی کیدرر اکر کشنش صویی ایله اذوب بورون ایچینه
طملاتسه لر دماغدن کلان بورون قانن دیکدورر اکر کل یاغی ایچنده اذوب
بورون ایچینه طملاتسه لر کوزلرده و باشده بر ماده سببی ایله اولان مزاج
حرارتنه نفع ایلیه بو مقوله ماده نک علامتی بودرکه کونش طوغوب زواله
وارنجیه دک الم زیاده اولور بعده کونش طولنماغه یقین اولدقجه اکسیلور
اکر شراب سرکه سیله قرشدیروب باشک اول طرفنه سوریسه لر انسیدن
اولان باش اغریسنه وطوغرمش لوخوسا عورتک باشی اغریسنه نفع ایلیه
و بورون قانن دیکدورر ذوقلاع که دفعاتیله ذکر اولنمشدر اکا زیاده نفع ایدر
اما بوکرک وقاووقده طاش پیدا ایدر و انسیدن اولان کوز اغریلری دوا
لرینه کیرور مزاجلری اسی اولانلرک روح حیوانیلرینه موافق اولماقده عظیم
خاصه سی واردر کذلک مسک وعنبر ایله تعدیل ایدوب مزاجلری بارد اولنلره
دخی موافقتی عظیمدر خصوصا اکر روحک ضعیفلکی کثرت تحلیل سببی ایله

اولورسه و کافور ومسک وعنبر ایله ویاغلردن صاری شب بوی یاغیله
تعدیل اولونسه زیاده قوت ویروب نفع ایلیه اسی اولان زهرلره تریاق مشابه
سنده در دیشلری چوریموب یینه دن منع ایتمه ده عظیم خاصه سی واردر
اکر ییمش اولان دیش ایچینه اندن قوسه لر ییمه سی زیاده اولماقدن منع
ایدر بعضلر حیله ایدوب فرفری ایچنده دوکوب اون درهم مقداری ایکی درهم
بال مومی ونصف درهم کل یاغی ویا بنفشه یاغی ایله بال مومن قیناذوق اول
ایچنه دوکلمش فرفری اوزرینه دوکوب قرشدیروب بعده پاک فر اوزرینه
الشدیروب وپاره پاره ایدوب قوییدو دلرو صافی کافوردر اسنه براغوب
بیع ایدرلر اما کافور صافیسی رایحه سیله وخفتیله وصافیلغیله معلومدر البته
زیرا صافی اولانک رایحه سی لیمونک صاری قابی رایحه سنه ویا اغاج
قاووغی رایحه سنه مائلدر

كادی معروفدر اسم عربیدر اهل یمن لغتی اوزره بعضلر درلر اسم هندیدر
دد عربیسی کِدْرِدْ ولایت یمن ناحیه لرنده وعماننده جوق بولنور نباتی
خرما اغاجنه مشابهدر یمشی هنوز ظاهر اولوب قابی یارلمادین الوب بلغ ایچنه
براغودلر طوردقجه تا قوتی یاغه چیقار کادی دیدکلری بودر نباتنک یپراغی قابی
و قوتلو و بو مشاق واوجی سیوری واوزوندر نباتندن یمشی الینوب قابی
یاریلوب طشره چیقدقده خرما قوقوسی کبی اولور و رایحه سی اولماز کادیدن
اولان شرابه شراب کِدْرِدْ دد لر اول شراب جذام مرضنی کوکندن کیدررو
وقطع ایدر کذلک چیچک وحصبه دیدکلری حبانلری کیدرر اهل هند دد لر
که چیچک مرضی ظاهر اولان کیمسنه ده طقوز دانه چیچکی ظاهر اولدقده شرابی
کادیدن چیچک اون دانیه وارمیوب دفع اوله شراب کادی انا اولودکه بو
وجهله عمل اولنور که جرهندن واغاجندن رطل مقدارن صو ایچنده قینا
دد لر تا قوتی صویه کلدکده شکر ایله قوامه کتوررلر شراب کادی جوا اطلاق
اولنسه بو مقوله شرابی مراد اولنور اما طبیبلر ارالرنده مشهور اولان کادی
بونلردن غیری پنجاجزا دخی قاتیلوب اولور

کَبَرَه معروفدر کبره دیدکلری ترشی یمشی حاصل اولدوغی اغاج دکنلو بیوک
اغاجدر یعنی لغت بداقلنور زیتونه بکزر دیشلی قلفلری ایچنده چیچکی اولور که
یارلدقده بیاض یپراقلو کلی چیقار و اورتسنده قیللر کبی نسنه لری اولور
چیچکدنصکره بللوطه بکزر اوزون یمشی اولور یمشنه شفلج دد لر اولدا دخی

یاریلوب ایچندن صاری قزل دانه‌سی چیقار دانه‌سی اوزرنده یلمشك
یاشلوغنی وارد بغداد و بصره جانبلرنده وطپراقلو صحرالرده وخراب وصوسز
یرلرده چوق بتر طبیعت بو اغاجڭ جمیعا اجزاسیله حار ویابسدر وقوتلی
برقاچ کون درکوکی وکوکنك قابوغی درجهٔ ثالثا و اثلنده حار ویابسدر
یمشی هنوز اجلمادین درجهٔ ثانیه‌ده حار ویابسدر خلطلری تلطیف ایدیجی
وطونغز ایچیدر یپراغی درجهٔ اولی اخرنده حار ویابسدر شفلجکی قابلوسنی
یمشیدر حار ورطبدر وابج دانه‌سی یعنی چکردکی درجهٔ ثالثده حار و
یابسدر بعضلر دیمشلر بارد دراسی ولایتلرده اولانڭ حرارتی صوق
ولایتلرده اولاندن زیاده اولور پس مکه‌ده اولان بغدادده اولاندن قوی
رك در کوکنك قابوغی طلاقه زیاده نافعدر اندن انفع نسنه ولهذا اگر
اندن سرکه ایله ایچسه‌لر طلاقده وجکرده اولان سده‌لری زیاده اچالکلك
عسل ایله یاقی ایتسه‌لر نفع ایلیه اگر قوری یسنده وکوب عسل ایله قرشدیروب
غلیظ وقوی خلطلری کیدررر اگر عسل وسرکه ایله تربیه ایتسه‌لر ایچروده
اولان اعضایه زیاده نافع دوالردن اوله زیرا هر یری اجوب تحلیل ایدر و
یللری وصوقلری وغلظتی ویلشکلکی دیدوب کیدررر وسیدوك وبرازی
ایله طشره ایدر وسده‌لری اچار قابوغنك طلاقده تاثیری شول مرتبه‌در که
گاه طلاقدن سیاه قان طشره ایدر غرغره ایتمکله وچیکنمکله دخی بلغمی ایندورر
واوزرلرینی قوماغله بریتر برتیلماسینی ویا انلمه سینه نفع ایدر خصوصا تازه
سنی محکم ازوب قوسه‌لر زیاده نفع ایلیه طاغیلوب مقوله‌سی اولان یرامز
چبانلره اوفاقلانمشی ایله یاقی ایتسه‌لر قوروب جلا ایلیه شراب ویا شراب
سرکه‌سیله پشورلمشی قرشدیروب مضمضه ایتسه‌لر ویاچینه سه‌لر دیشلر
اغریلرینه نفع ایلیه اغریسی اولان دیش ایله قابوغنی اصرسه‌لر نفع ایلیه اگر
سرکه ایله بهق اوزرلرینی سورسه‌لر بهق جلا ایلیه مناسب دوالر ایله قرشدرن
قاتی شیشلره وخنازیر دیدکلری چبانلره اورسه‌لر تحلیل ایلیه یمشی هنوز
هنوز اجلمادین ذکر اولنان فائده‌لری ایدر اما کوکندن وقابوغندن چوق
ضعفا وزره ایدر یپراقلری وبداقلری دخی هنوز اجلمادق یمشندن
ضعیفدر حکیم دیسقوریدوس حکایت ایلدیکی یپراغیله یاقی ایتمکله زمان
قلیلده خنازیر دیدکلری شیشلری تحلیل ایلمش یپراغنك صقندوسی
صوغلجانلری قتل ایدر تمام اولمش اولان یمشی قارنی سورر خصوصا دانه

سنی چینه یوب یوتسه‌لر زیاده سورر بغدادده عوام الناس یازاسیلرنده
اچ قارنیله یمشی چوق استعمال ایدوب درلرکه زیاده صوقدر کبره طوزلنمش
اولان یمشی که سرکه ایله اوله ایو قاتیقدر ضعیف اولان اشتهاء حرکته کتور
روب اچار ومعده‌ده اولان بلغملری جلا ایدر وجکرده وطلاقده اولان
سده‌لری اچار وسیدوك وبرازی یعنی نجس ایله طشره ایدر اولی بودر که طعام
دن اول ییه‌لر تاثیری زیاده اوله ویا طعام اوزرنه لرنده ییه‌لر یوب سرکه
سنی کیدرسه‌لر ضرر ایتمیه ویا سرکه‌سنك قوه تی کسر اولنماق ایچون قوری
اوزوم قتالر تازه فلزکبی بداقلرینی بغدادده مطلقا قضبان دیو اطلاق
اولنسه مراد انوك تازه بداقلری اولور اولیپراغندن یکرکدر بغدادده
انی طوزلیوب اجیلغی کیدر بعده سرکه کشوت که باغ صارماشغی‌در انوکله
ویوغرت ایله استعمال ایدرلر سرکه ایله اولان باش وبدنی یکدر وکارخ دیدکلری
لوبیا کشی ایله انجق معده‌یه ایودر اگر چوق یسه‌لر ضرر ایلیه کبره دن شویلکی
صویه یقین یرلرده بتمش اوله یرامازدر شیشرپید اصلاح اولنماز اگر
کبره‌نك اجیلغی کیدروب سرکه سز استعمال ایتسه‌لر جماع ایتمکی زیاده
ایلیه اگر یپراغنی ویا یمشنی محکم ایچنه ازوب کوزده اولان ناصورلره یاقی
ایتسه‌لر زیاده نفع ایلیه کوکی ایله باسور دیدکلری سوداوی چبانلره
توتسو ایتسه‌لر زیاده نفع ایلیه اگر پشوروب صوینی کل باشی دوکسه‌لر نفع ایلیه
سرکه ایله خنازیر شیشلرینه وقاتیلقلرینه یاقی ایتسه‌لر تحلیل ایلیه قابوغنی
چینه مك ایله صوقدن اولان دیش اغریلرینی کیدرر اگر فلفل وسذاب
ایله یسه‌لر جگرده صووق سده‌یه نفع ایلیه یمشنك چکردکن یمه مك اولی
در زیرا یرامازدر اگر سرکه لیسندن قرق کون یسه‌لر طلاقی کیدرر سرکه
لیسنك ایو طریقی بودر که طوزلو صو ایچنده برقاچ کون اصلاندروب طوره حتی
اجیلغی کیده بعده اول صودن چیقاروب یاشلوغن کیدره ویله وسرکه ایچینه
براغه‌لر اگر بر مقدار زیت یاغی قتارلرسه حفظ ایدوب بوزلمایه کاه اولور
کبره‌دن کارخ ایدرلر نته کیم باغ صارماشغی وغیریدن ایدرلر کبره‌دن
اولان کارخ زیاده اسی دیباش اغریدیچیدر اما طلاقه ومعده‌یه نفع ایدر
مزاجلری اسی اولان کیمسنه‌لره یقین اولماق جائز دکلدر اگر یپراغنی ویا
کوکنك ایچنده ایچی قابوغنی قوردوب بعده دوکوب سحق ایدوب زفت ایله
قرشدیروب باشده اسکیدن اولان طتلو ویونلره بنچه زمان یاقی ایتسه‌لر

کیدروب ایوایدر کذلك سائر اولاشور وطاغیلو دمقوله سی اولان چبانلره
واویوزلره نفع ایدر خصوصا قودی یرلرده اولان چبانلره زیاده نفع ایدر
اما قزاجلری یاش اولانلرده وکوشك اولان اعضاده کی چبانلره ایچ یاغیله
محکم ازوب اورلر بیراغنی ایچ یاغیله یاقی ایدوب بویونده اولان خنازیره وغلیظ
شیشلره اورسلر تحلیل ایلیه سائر بلغمدن اولان شیشلری دخی تحلیل ایدر
اما بیون واویلوق باشلری وقولتوق لرده اولانلره تیز تاثیر ایدوب نفع ایلیه
اکر کوکنی خوش قوخولو دوالر ایله مثلا سنبل وقره باش ومصطکی ایله غیله
قرشدیروب بال ایله قویوایدوب یوتسلر کوکسده اولان بلغملری تحلیل ایدوب
اریدوب توکرمك ایله چیقاره وکوکسده اولان اغریلره نفع ایلیه سائر
اجزاسنك پشمیشی ایله غرغره ایتمك دماغی پاك ایدر وسده لری اچار
بیراغنك صوبی قارین ایچنده اولان اکرصو غولجان واکر سائر دریدر هر نه
ایسه قتل ایدر صویندن مقدار شربتی دورت درهمدن سکز درهمه قدر
در شکر واز اجق سرکه ویا عسل وسرکه ایله ایچلر وکوکنك دوکلمشندن
مقدار شربتی ایکی اوچ درهم مقداریدر اما پشوریلوب نسنه لره قاتماق
ایچون ایکی درهمدن التی درهمه دکدر کبره ده اولان کافخ دیدکلری قاتیق
اریقلا بچیدر طلاقه نفع ایچون کبره نك سرکه لوسی یکدر کافخدن
ویا سرکه لنمیشندن زیاده استعمال اولنوب ضرر ایدوب اضطراب ویرسلر
ویاخود بغرسق سیرندیسی مرضی پیدا ایتسلر کافخدن اولورسه ضرر ایدر
رفودان پشوریلمش یمرطه صارو سینا زاجق سرکه قاتوب بیه لر ضررین
دفع ایدر واکر ضرر سرکه لوسندن اولورسه یمورطه صو ایچنده پشوریلوب
بیه لر ضرر دفع اوله اسی صو ایله غرغره ایتمك واسی صو ایچمك کافخنك وسرکه
لوسنك دماغه ومعده یه اولان ضررلری دفع ایدر
کبابه معروفدر ولایت هنددن کتوردلر معروف دانه لردر رایحه سی خوش
وکسکندر رنکی قزله مائل سیاهدر ایکی دودلودر بریسی ایری اولور کبابه
صوا طلاق اولندقده مراد اول اولور بو صنفه حب العروس دخی دیرلر بر صنفی
دخی وفاق درا کافلفجه دیرلر طبیعتی درجه ثانیه اخرنده حار ویابسدر خلطلری
غایتده اینجلدوب کوجوك ایدیچیدر کوکس پرده لرنده اولان سده لری
زیاده پچیدر بولی ادرار ایدیچی وبوبرکلری پاك ایدیچیدر قارنی طوتار
بر مقدار قابضلغی واردر دشلرده اولان چبانلره وقلاعه نفع ایدر خصوصا

٣٤٥ اسکیدن اولان لره زیاده نفع ایدر انی جبینه یاپش توکروکی جماعده لذت ویرد
یمه سی صوتی اولان معده یه قوة ویرور ولچرده اولان اعضا اصلاح ایدوب
قوة ویرور وصوقلقلردن کیدر دداغزده طوتسالر دیش اتلرین خوش اغزایحه
سنی خوش ایدر ونفسه قوة ویرور ویورك اوینماسنه نفع ایدر خوش
قوقولو ترکیبلرینك اکثرینه کیرور
کبریت و کوکرد ظن اولنور که لفظ کبریت اصلا عربی دکلدر بلکه لغت نبطی در
اندن تعریب اولنمشدر کبریت دورت درلودر بریسی قزلدر اول جمله دن
اعلادر بعضلر دیمشلر حضرت سلیمان نبی علیه الصلاة والسلام اوغرایوب کچدوکی
وادی نمل اطرافنده قزل کبریت چوقدر بعضیلر دیمشلر قزل کبریت معدنی
دکلدر کیمیاکر عملی ایله اولمشدر بعضلر دخی دیمشلر کبریت کیمیاجیلر بلانلردندر
والاحقیقتده وجودی یوقدر اکر معدنده واکر عمل ایله اصلا وجودی یوقدر
معدنیدر وجودی واردر دینلر درلر معدنده ایکن کیجه ایله اطرافنه نور
وضیا ویروب ایدنلیق ایدر اما معدندن ایندقدنصکره نور ویرمه سی کسیلور
قزل کبریت همه کمیشی بویایوب قزل ایدر بر صنفی دخی صارودر که معروفدر
بعضیسی دخی بیاضدر بونك رایحه سی کسکندر بعضیسی دخی کوکچلدر اکا اکثر
یعنی بولانیق درلر بعضلر اکا سیاه درلر بو ایکیسندن پشورلمش ولازویاقمش
اولان سیاهه مائل اولور یاقلمش اولانك سیاهلیغی زیاده اولور طبیعت
جمله سنك طبیعتلری درجه ثالث اواخرینه دك حار ویابسدر بعضلر درلر
درجه رابعه ده در لطافتلیدر یرده اولان بخارلردن حاصل اولورطاش
وطپراق وغیری نسنه لردن حاصل اولماز وکبریتده زیاده یاغلولق واردر
اول سبب ایله اتشی کندو یه چکوب تیز یناده حرارتی یبوستندن زیاده چوقدر
جمیع زهرلری دفع ایدر زهرلو جانورلر صوقدوغنه استعمالی بو وجهله
درکه دوکوب اوزرینه اکر لرویاتوکرك ایله قرشدیروب اوزرینه قویه لر
ویا سدوك واسکی تریس ویاعسل ویا بطم ساقزی ایله ویاعسل ویاسرکه
ایله یمه سوروب صورسلر بحق کیدر اکر فستق اغاجی ساقزی ایله قرشدروب
عقرب صوقدوغی یره قوسلر ایوایدر اکر سرکه ایله قرشدرسلر دریا اژدرکی
ودریا عقربی صوقدوقلرینه نفع ایلیه اکر قزل بوره ایله قرشدیروب اویونکی
وکچیکی اتوکله یوسلر نفع ایدوب کیدره اکر صو ایله ویا یمرطه ایله بولاماج
ایدوب ایچسلر یرقانه نفع ایلیه ونکام ونزله کیده در اکر بدنه اکسلردی

کیدرر اگر نقرس اوزرینه سوروب بولاشدرسلر نفع ایلیه خصوصا قزل
بوره ایله زیاده نفع ایدر انوکله توتورمق صاغرلیغه نفع ایدر اگر عسل و
شراب ایله قولاق قترده اولان جورکه وصدیغه سورسلر نفع ایلیه قزیلی
کبریت صرع وسکته وشقیقه مرضلرینه بورونندن ایچره قوماغیله نفع ایدر
مناسب دوالر ایله باشده اولان چبان وکللری ایو ایدر اگر اطه صوغانی
ایله قینادلمش اولان زیت ایله قاریشدرسلر دری صویلماق وکچیک واوپوزلری
سورمجک بیوک دوالردن اولا سعفه دیدکلری اوفاق چبانلره سرکه
وطین قیمولیا دیدکلری بلچیق ایله سوردلر نفع ایدر قنا ایله تمرکویه سور
سلر قویاره اگر جوغان صویی ویاخود دثم که قاطرچیچکی در انک صویله قریشدر
سلر جلا ایتمک ایچون قوییک اولور وقزل بوره ایله کوجک اولان چبانلره
واکالره نفع ایدر اگر عاقرقرحا ایله قریشدیروب وعسل ایله معجون ایدوب
بعده سرکه ایله ازوب سوریق ایدوب بیوک مرض یعنی جذام اولانلرک
بدنلرنده اولان ایریلو وفاقلو چبانلره سورسه لر زیاده نفع ایلیه وایو
ایلیه کبریتک بیاضندن مقدار شربتی ایکی دنک مقداره دکدر وصارو
سندن اون قیراط مقداردر بعضلر تازه سود ایله مثقال مقدارین
ایچرلر کبریتک اکثر احوالده بدلی زرنیخدر

کتن عربیده کتان درلر معروف نباتک اسمیدر انوک ایچی قابوغندن
کیاسیلر ایدرلر نباتنده طبیعت اعتدال اوزره حرارت واردر اگر نباتی ایله توشو
اینسلر بوینده اولان سته لری اچار ودوشیبلوب یوقاروچکلمش اولان
رحمی اصلاح ایلیه چیچکی قیرمه ویرور بعضلر دیمشلر چیچکی شیرنلکه ومحبته
بزر کتندن اولان کیاسیلر برودته مائلدر اگر چبانلر اوزرینه قوسلر ویا
ایچینه طولدرسلر ایچلرنده یاشلوغنی وجرکی قوردیدوب کیدررکندوبی
آکلا کیاسیسی بدندن دری کندوبه چکر واز ایدر کتندن اولان کیاسیلر
فنا جلوی استی اولانلره ایودر ویازکونلرینه مناسبدر بدنده کهله ایتمه سی
پنبه کیاسیسندن ازدر یعنی پنبه دن اولان کیاسیلر کهله زیاده ایدر
کتاندن اولان کیاسیلرک یوغمامیشی بدنلی رقلاردر خصوصا قیش
ایامنده زیاده اریقلادر وشولکه یوغمش ویومشاق اوله بدنه نفع
ایدوب بدنی حفظ ایدر

کترء عربیده کثیرا درلر یونانیده طرگخشیا درلر دیکنلر کسکن وچوق

دیکنلو بر اغاچ صمغیدر اغاجنه قتاد دیرلر نتکیم ذکر اولندی ایوسی اولدر
که صافی ودوز وایچی ویاک اولوب لذتی طتلویه مائل اولا طبیعتی برودت
وحرارتده معتدلدر ودرجۀ اولیده رطبدر کثیره ده تغریب یعنی صوایوب
پکمتک واردر دوالری انوکله قریشدیروب دوالرک یاوزلوغن وضررن
کسر وبغرسقلری صوایوب اوزرینه اتسی ویاوزنسنملر اقماغه قوه ویرور
اناجق قورنماسی دخی واردر سرمه لره قتارلر تاکه سرمه لرک یاوزلوغنی
کوزدن دفع ایلیه اوکسوروکه واوکنده اولان ایریلکه دخی نفع ایدر اگر
عسل ایله قریشدیروب برمقدارین اغزده طوتوب اریدانی یوتسهلر بوغز
کسلمش اولان اوازی کرو یرینه کتوره اگر مثانه ایچنده اصلایوب دخی بیان
صغرینک یاقلمش بوینوزندن برمقدار ویاشب یمانیدن دنک قدر
قاتوب دخی جمله دن ایکی درهم مقداری ایچسلر قاوقده اولان یانغنی و
بوکرکلرده اولان اغریی فی الحال ساکن ایلیه سهال ایدر قوتی دخی واردر
کوزده اولان ایریلو واوفاقلو چبانلره واتی شیشه نفع ایدر خصوصا اکر
صویی ایله سرمه لنسه ویا بعضی اکا جکلره قاتوب اکسلر زیاده نفع ایلیه
اگر اغاجنک کوکن قوردیدوب دوکسه لر وسرکه ایله بلعق اوزرینه یاقی
اینسلر کیدرر کثیره نک قراجنده اولان صووقلوغنی ایله بماغدز کوکس
اینن ماده لری غلیظ ایدوب اینمکه مانع اولور ومعده وکوکس واویکن
تاملیشی دیدکلری عضوده دوکیلن طوزلو خلطی تعدیل واصلاح ایدوب
ضرر ایتمه سنی دفع ایدر وبو سبب ایله اوکسوروکی ساکن ایدر وایچلکی
سببی ایله حرکتن کلان قانی غلیظ ایتمه سیله حرکتدن الیقور وکوزقپاق
لرنده اولان یانغنی ساکن ایدوب ایریلکنی یومشادر وطملا تماغیله کوزده
اتسی شیشدن اولان کوز اغریسنه نفع ایدر اگر صوایچنده ویالعاب ایچنده
ازوب اصلایوب چتلادیوب یاریلان ساجلره سوروب صومسلر نفع ایدوب
ایو ایلیه اگر بیچی زمان بویله اینسلر ساجلرک قوپرجقلغن طوغروطودر
ایلیه یومشاتمده وغلیظ ایتمه بدلی قباق جکردکینک ایچیدر وصوایوب
طونتقالمه ده بدلی صمغ عربیدر مقدار استعمالی بر درهمدن بش درهم
مقداره دکدر بعضلر دیمشلر اشاغه ضرر ایدر اصلاحی انیسون ایله در

کرکدان معروفدر ولایت هندبا یانلرنده اولور برحیواندر اورتا سلان
تدرم بیوکدر اما بونک رنکی سیاهه مائلدر بوزدور باشی اورته سنده

دیبی قالیك واوجی اکنه کبی سیودی بردانه بوینوزی اولور بوینوزی بر
بچق ادشون دکلو اوزانور فیل بوحیواندن قورقار یانندن نجوب کتمکه جرأت
ایدمز یقین اولنجاق فیلی بوینوزی ایله قتل ایدر بعضیلر دیدیلر بوینوزی ایچی
بوینجق ایله طولودر اما بو کلام صحیح دکلدر بوحیوانك علم طبده نفعی یوقدر بوقدر
وارکه دیمشلر اکر بوینوزی ایله توتوزسلر بیرپجی وذهر لو جانورلر قاچه‌لر
واکر ایچی یاغیله یاغلانسه‌لر هیبتلولق ویره

کشنیش عربیده کزبره درلر کشنیز وکشنیچ دخی درلر معروفدر وفاق دانه‌لره در
ونباتنه دخی درلر بستانیسی وبیانیسی دخی اولور بستانیسنه یونانیده قرذیون
درلر تر قاتمه طبیعت دورلو قوتی واردر وافر برودتی اذاجق قابضلغی واوجق حرارتی
وصولولغی واردر هرشید حکم غالب اولمغین طبیعتی بارد یابسدر انجق
درکه اندن چوق استعمال اولنسه صوو تماسی ایله قتل ایدر تازه سندن کسکین
لیك وطتسزلق واردر وقورو سنده لذیذلك واغریلری ساکن ایتمکلیك
واردر قاوت واتمکله اندن یاقی ایدوب حمره ونمله دیدکلری چبانلره وشیشلره
اورسه‌لر نفع ایدوب کیدره‌ر اکر باقله اونی ایله یاقی ایدوب خنازیر چبانلرینه
وسائر بیوك شیشلره اورسه‌لر ایندیروب تحلیل ایلیه اکر مثلث ایله تخمندن
اوچ درهم مقداری ایچسه‌لر اوذون صوغجانلری چیقاره اکر تازه سنك
عصاره سندن اون ایکی درهم مقداری ایچسه‌لر دماغنی فساد ایدوب عقلی
مشوش ایدوب اویوده اکر مبالغه ایدوب قرق سکز درهم مقدارین ایچسه‌لر
قتل ایلیه پس اولا اضطراب بعده تاسس بعده باشده اغریق واعضاده
سستلك بعده قودقو واوازبریلیکی وعقل شاشمق ویبخود اولوب اویوماق
عارض اولوب بعده فوت اولور علاجی بودرکه پشمش طوداق اوتی وذیت
وبوره ایله قوصدوره‌لر وصو ایله دفودان پشورلمش بمرطه صادوسنی
فلفل ایله ووافرطوذ وفلفل ایله سمز تاوق شوروواسی بیدوره‌لر وصارو
شراب ویامثلث ایچوره‌لر وبدنلرین سوسن یاغی وپلین صوی ایله یاغلیه
لرغداسنی قازانی وقازانی صوی که ایچنده طوداق اوتی پشوروب
وافرطوذ ایله اولا ویره‌لر وشراب اوزرینه بر مثقال مقداری دارچین
اکوب ایچوره‌لر کذلك شراب دوکلمش فلفل قاتوب ایچوره‌لر ذکر اولنان
غذا وشرابی یوقاروده ذکر اولندوغی اوزره قوصدوروب بعده ویره‌لر
قوری کشنش قلبه قوة ویروب فرح ویرمه‌ده عظیم خاصه‌سی واردر

خصوصا صفراجلری اتشی اولانلرده زیاده نفع ایدر رایحه‌سی خوشلوغی و
قابضلغی بوبابده معتمدر اکر سکرلی بیر اغی صوین صقوب قایناتمیوب
اندن اوتوز التی درهم مقدار ایله ایکی مثقال مقدارین ایچسه‌لر ایچروده
اولان اعضادن قیو اقان قانی دیکدوره اغزنده اوناق چبانلری وقبارلری
اولان کیمسنه یاشندن صورسه نفع ایلیه مجربدر قورو سی کل صوی
ایچنده اصلانوب اتشی اغریسی وقیورلمش اولان کوز ایچلرینه طلا ایتسه‌لر
زیاده نفع ایلیه تازه سی یمك جماعی قطع ایدر کذلك قورو سندن چوق
استعمال ایتمك دخی بویله‌در در صفراء ومعده‌ده اولان یانغنی ساکن ایدر
خصوصا اکر تازه سنی سرکه ویاخود مایخوش انار ایله یسه‌لر زیاده ساکن
ایلیه اکر صویی ایله مضمضه ایتسه‌لر دلده واغزده اولان یانغنی واوفاق قبار
لری ساکن ایدوب کیدره اکر قورو سنی اتشده قاوورسه‌لر قابضلغی زیاده
اوله اکر قورو سنی دوکوب قان اقوب کلدوکی یرلره اکسه‌لر قانی دیکدوره خصوصا
دائما یمه‌سی حیض قانن از ایدر قورو سی باشه بخار لر چیقماسنی منع ایدر
انچوندرکه باشلرینه بخارلر چیقماق سببی ایله مصروع اولانلره ایو طعامدر
وانچوندرکه شراب ایچرکن استعمال ایتسه‌لر تیز سرخوش ایتمیوب مخمور ایتمیه
اکر قورو سی صوده اصلادوب صوین ایچسه‌لر التی حرکتدن منع ایلیه کذلك
شکر ایله سفوف ایتسه‌لر منع ایدر بش درهمدن زیاده استعمال ایتمیه‌لر تازه
اولان کشنش ویجوکتورر تازه سنك صقندوسندن کوز ایچلرینه طلا ایت
سه‌لر چیچك کوز ایچنده اولماسنی منع ایلیه بو بابده پانزهر مثابه‌سنده‌در
ومجربدر اکر عورة سودی ایله کوزه طلا ایتسه‌لر کوزده اولان ضربانی یعنی
ذونغولدی ساکن ایلیه اکر ارپه اغیله کوزه یاقی ایتسه‌لر کوزلره مادّه‌لر
اینوب دوکلمه‌سنی منع ایلیه اکر ایچسه‌لر حرارتدن اولان باش واغریلرینه
نفع ایلیه اکر عصاره سندن بودون ایچسه طلا ایتسه‌لر بودون قانی دیکدوره
تازه سی طعامی معده‌دن کچ ایندورر انوچوندرکه معده‌لرنده طعام اکلنیوب
واسهال مرضی اولانلره وبغرسقلر سیرندوسی مرضلرینه متعلق دوالره
کیروب انلره ایودر خصوصا اکر سرکه وسماق ایله استعمال ایدیلرسه
زیاده نفع ایلیه قورو سی دخی بومنافعی ویرور وایو هضم ایتدوروب طعام فاسد
اولماغه قومازانچوندرکه یمك ییوب کروقوصانلرك طعاملرینه وافر
قتالر خصوصا اکر قاووریلوب فلفل ودارچین وخولنجان ایله اولورسه زیاده

نفع ایلیه اولی بودرکه کوکسنده مرضی ویا اغرلیغی ویا کوجله نفس الماق مرضی
اولانلره ضرر ایدر اندن صقنسنلر اکر احتیاج اولوب یمک لازم اولورسه
اسیدیجی وتلطیف ایدیجی اجزا مصالحه ایله اولان طعام ایله ییه لر اکر تازه کشنش
صویی ایچنده سمزتاووغی پشوریسلر شوروا سی قاووقده اولان یانغنه
نفع ایلیه قودی تخمی حرارت سببی ایله اولان وسواسه نفع ایدر شول و
جهله کی اندن بشر درهم مقدارینه دک ایچسه لرکاه اولور التی درهم مقدارینه
دک دخی ایچه لر اکر کشنش صویندن ویا کشنشدن مثلی شکر ایله عناب
صویی ویا صووق صو ایله ایچسه لر شری دیدکلری حرارتی کیدررمر مقداری
صوغان صویی وسرمساق وشراب رایحه لرینی دخی کیدررکافوردن ایکی
جکرده دک مقداری تازه کشنش صویی ایچنده ازوب پوروندن قازاقان
کیمسه نک بورنی ایچینه طملاتسه لر قانی دیکدوره اکر کشنشی طوغوره
ماسی ضرب ایلنان عورتک اویلوغی اوزره اصاقوسه لر تیز طوغوره اما کشنشک
یبانیسنک یپراقلری بستانیسندن اینجه دک دردر نباتی کچی کدن وصاروبه
مائل کدر و تخملری اوفاقدر وایکیشر ایکیشر بربرینه یاپشمشدر یبانی
نیسنک قوتی ویراماز لیغی بستانیسندن زیاده در اکر عصاره سن
عسل ایله وزیت ایله قریشدیروب قان غلیظلغندن اولان قبارقلره
اورسلر نفع ایلیه
کدی ایه سینی اوتی عربیده کف الهره دیدلر فرادکرمی یپراقلو ویپراقلری
کرتکمش ویره ذوشنوب بترادی دورت بداغی اولور وایچنه ودکر مجی
وبرقاریش اوزاد بالدر لو بر نباتدر اوجنده صارو وزیاده یلدر اجیچکی
واردر ایچه سی خوشدر زیتون دانه سی قدر بداقلو کوکی واردر کوز
زمانی یغمور لری اولنده بتر طبیعتی حار ویابسدر جلا ایدیجیدر دوکوب
اوزلرینه اکمکله جودوك ویرامازچبانلره ویارهلره نفع ایدر اکر عسل
ایله سکلره یاقی ایتسه لر سکللری قوپاره اکر عورة فتیله ایدوب کوترینسه
کبلیکی یاردم ایدر دیمشلر
کوپک عربیده کلب دیدلر معروف حیواندر یبانیسی وبحریسی واهلیسی اولور
طبیعت جمله سنک طبیعتلری حار ویابسدر بعضلر دیمشلر صولرده
اولانده یلمشک رطوبت واردرکه انک سببی ایله طبیعی اولان یبوستی
ضعیف اولور جمله سنک اتلرینک غداسی یرامازدر یبانیسی چقال دیدکلری

معروف حیواندر اهلیدن اتولک مزاجنک یبوستی زیاده در اهلی دخی
ایکی دورلودر بریسی صید ایچوندرکه تازی دیدلر تازیه سلوقی دیرلر سلوقی
ولایت یمنده برقریه اسمیدر ابتداسی اندن شایع اولمغین اکا نسبت ایدرلر
اهلی سنک تازیدن غیریسی معلومدر کلب جکرنده وسودنده وسائرنسنه
لرنده بیان اولنان احوال منفور طبع اولمغین ترجمه اولنمادی مرادی اولان
عربی کتابلر محلنده کوره سون
کمیون عربیده کمون دیدلر معروفدر یونانیده حاموق لفظندن معربدر
اولنمشدر طبیعتی درجه ثالثه اولنه دک حار ویابسدر خاصه سی سیدوکی
ادرار ایتمک ویللری طاغتماق وشیشه لری ایندرمکدر کمیون بر قاچ دورلو
لودر بریسی سیاهدرکه اکا کرمانی دیدلر بریسی دخی صارودرکه اکا فارسی
وشامی دیدلر بریسی دخی بیاضدرکه اکا نبطی دیدلر وبوصنف هر یرده بولنور
بونلردن هر برینک یبانیسی وبستانیسی اولور یبانیسی بستانیسندن
قویدر یبانیسندن برصنف دخی واردرکه قره جورك اوتی کبی سیاهدر
وکیفیتی یعنی حرارتی ویبوستی زیاده قویدر بعضلر غلط ایدوب دیمشلرکه
اطبا کمون اسود دیو اطلاق ایتدکلرنده مرادی یبانیسنک حالا ذکر اولنان
صنفیدر اما بویله دکلدر بلکه بو اطلاقدن مرادلری کمون کرمانی دیدکلریدر
یونانیده کمون کرمانیه باسلیقون دیدلر معناسی ملوکه لایق دیمکدر اکر
کمیونی صو ایله پشوروب انوکله حقنه ایتسه لر ایچ ورده اولان شیشه لری
تحلیل ایدوب نفع ایلیه کاه اولور صو ایله قریشدرلمش سرکه ایله طوغرلماینجه
نفس الماغه قادر اولمیان کیمسنه ایچورد لر نفع ایدر وصوق زهرلو جانورلر
صوقدوغنه شراب ایله ایچوردلر اکر یسلر ریح سببی ایله طلاقده اولان
شیشه نفع ایلیه واکر زیت ویا قلا اونیله ویا قیروطی مرهمیله سائر شیشلره
یاقی ایتسه لر نفع ایلیه سرکه ایله قریشدیروب قوقلاسه لر بوروندن قانی دیکدوره
واکر عورة کوترینسه چوق قان کلمکی طوتا اکر سرکه ایله چینیوب کچیکه واویوزه
طملاتسه لر نفع ایلیه واکر سرکه سز چینیوب کوزده اولان سبل وظفره دی
دکلری شیشلر اولماغله چپاقلنده چپاقلرینی کیدروب سرکه سوز
چینمیشندن اوزرینه طملاتسه لر چپاقلنوب بربرینه یاپشماغی منع ایلیه
کذلک اویوزی وکچیکی اولان کوذقبلغنی انوکله سودوب اوسه لر نفع ایلیه
کمون کرمانی قارنی طوتوب قبض ایدر وکمون نبطی قارنی اسهال ایدر

ویاخود یمشادر اکر سرکه ده یاتوروب اصلایوب بعده انشره قاووروسلر
ویاقاووروب بعده سرکه ده یاتوروب اصلاتسلر طبیعتی وقارنی زیاده قبض
ایدیجی اولا کمیون غلیظ یللری طاغیدر ومعده ده اولان یاتشلوغی قویلدر
خصوصا یبانیسی زیاده ایدر اکر دوکوب انوکله ایریکلو ویوزی وکیچیکی
یوسلر نفع ایلیه اکر عورة زیت ایله اندن کتورنسه حیضی طوتا اکر سرکه
اصلایوب بعده قوریدوب دوکوب فرلجی فاسد اولماغله بالجق وکومورده
وبونلر بکزر نسنه لر یمکی اوزنن کیمسه نیجه زمان اندن یسه فرلجی
اصلاح ایدوب بو مقوله لری اوزمکی کیدررم کمیون ککرد یجیدر وبالطبع
طعاملری هضم ایتدریجیدر خصوصا ساده اولان طعاملری هضم ایتدر
معده ده غایتدر خصوصا فرلجلری صوق اولانلره وقوجه لره وبلغملولره زیاده
هاضمدر اکر سائر اشی وتلاد ایله پشوریلان طعاملره قاتسلر غلیظ
اولان اتلری زیاده لطافتلی ایدر یعنی مهرا ایدر وهضم اولماسنه یاردم
ایدر ولیسنت ویرر وبولی ادرار ایلیوب شیشمه لری ایندورر خصوصا
اکر نخود صوینی وطوراق اوتی ودارچین ایله اولورسه زیاده تاثیر ایلیه
یللری کیدررمه ده کمیونک بدلی کندر تخمنک ایچیدر کمیونک یبانیسنک
نباتی شاهتره نباتنه یقیندر لکن اندن کیچیکدر وبالدری وجنده بتن
تخمنک قلیفنه چورمسنده کپکی بکزر نسنه واردر اکثر بادیه لرده
بتر شیشلری ایندرمکه وبغر سقلر اغریلرینه غایت نافعدر اکر سرکه
ایله ایچسلر انجغر یعنی ساکن ایلیه اکر دوکوب زیت وعسل ایله قره شدیروب
یوزده اوتورشمش اولان قان اوزرینه یاقی اینسلر کیدررم کذلک بو
وجهله یاقی اینسلر حایه لرده اولان شیشلری کیدررم یبانی کمیوندن
برصنف دخی واردر که تخمی بوینودلره بکزر قلیفلر ایچنده در صورتده
قره جورک اوتنه بکزر در تخمی زهرلو جانورلر صوقدوغنا یوددیوبدر
ایدرلر وسیدوک صملامه سن کیدرر وسیدوک یوللرندن ظاشلری
کیدرروب چیقارر طوتمش قان ایشین کیمسنه لره بانزهر مقوله سیدر
زیرا قاووغی یاك ایدوب قوی ایدر اولی بودرکه صوکنده کرفس بستانی
صوینی ایچوره لر رازی نام طبیب یبانی کمیون ایله بنفشه رنک چیچکی
اولان شاهتره فرق ایدرم میوب حکیم جالینوس شاهتره ده ذکر ایتدوکی
منافع حاوی نام کتابنده کمیون بیابانی منافعنده ذکر ایلدی مع هذا

حکیم جالینوس کمیون بیابانی اصلا ذکر ایتمه مشدر کمیون کرمانی
بدلی سائر کمیونلردن ونلی مقدار در وسائر کمیونلر بدلی کرا ویاکه
ترکیده طنلوجه اوت دیدکلری تخمدر کمیونک قوی اولانندن مقدار شربتی
ایکی درهم مقداره دکدر وسائرلرندن یعنی نبطی وغیریدن مقدار شربتی
ایکی مثقاله دکدر کیموندن جوق یمك رنکی صارار در بعضلر دیمشلر
طشره دن سورنمکله دخی صارار در بعضلر دیمشلر جوق استعمال ایتمك
قادننه ضرر ایدر اصلاحی کثیرا ایله در

کهربار معروفدر فارسی کاه ربا لفظندن تعریب اولنمشدر معناسی صمان
قاپیجی دیمکدر ظاهر بودرکه کهربا بر کونه جوز اغاجنك ویا غیری اغاج صمغیدر
صاحب کتاب ایدر کهربار کتورنلردن بردوست بکا ذکر ایلدیکی کهربار
شرق جانبلرنده وطائفه روس وبلغار ولایتلرینك شرق طرفلرنده و
غربك شمالی طرفلرنده اولور اول ولایتلرده دائما اوزدلرنده قاریاتور
طاغلرده بتر بر نوع اغاجلر صمغیدر پس یازکونلرنده قارلر اریوب
بیوك سیللر اولدقده سیل اول صمغلری کتوروب طوزلو دریایه براغور
دریا طلاطملری وسیللری بربرینه دوقشدوروب دوکوب نیجه زمانلر
کچمکله طاش کبی محکم وبریره جمع اولنمش دریا کنارلرنده کوروندوکی اوزره
بولینور ایوسی اولدرکه صارو قزل اولوب اناجق اودقده کوکرم تیز صملی
چکوب قپاردونکی صاف وشفاف اولا ومشرق طرفندن ویاروم طرفندن
ویامغرب ناحیه لرندن کتورلمش اوله دیار مغربدن کتوردکلری کهربا
اکثر یا طاز لالرده ومقل دیدکلری صمغ اغاجنك التنده یبرده بولینور
ظن اولنورکه اول اغاجن صمغیدر یبره طملایوب نیجه زمان طوپراغیله
بویله محکم اولور بو مقوله سی کوچوك دانه لر مشهود اولمشدرکه جوزدکی
اغاجنك صمغی اوله اما حکیم جالینوس ودیسقوریدوس بونی تصریح
ایتمدیلر انجق صمغینی بر وصفله ذکر ایلدیلرکه اول وصف کهربا ده بولینور
ایوسی اولدرکه شفا اوله مغربدن کتوردکلری مشرقدن اولاندن انفعدر
طبیعت فرلجنده ظاهر اولان بودرکه درجه ثانیه ده یابس اولوب
ازاجق حرارتی اولا خاصیتی قانی طوتماقدر هر نه جانبدن اولورسه اکر
نصف مثقال مقداری صوق صو ایله ایچسلر قانی طوته اکر قان کوکسدن
کلورسه زیاده طوتا قان اقوب چیقدوغی یر اوزرینه اکسلر داخی قانی

طوتر ومعده سبلی ایله اولان یورك اوینامسنه دخی نفع ایدر بعضلر
دیمشلر بو رنندن قان اقان کیمسنه اوزرینه اصاقوماغیله بورونن قانی
دیکدورد واشبی اولان شیشلره سورسه لر نفع ایلیه یوکلو اولان عورة
کندویه اصاقویوب کوتورنسه قارنندم اوغلانی حفظ ایلیه بر قان مرضی اولان
کیمسنه اصاقویوب کتورسه زیاده نفع ایلیه مجربدر اکر محکم دوکوب صو ایله
ویا غیری سویق نسنه ایله انش یا نغنه سورسلر نفع ایلیه مثقال مقدارین
ایچسه لر باشدن وکوکسدن معدیه ماده لر اینوب دوکلمه سنه مانع اوله
اسهال ایله قان کلمك ویا لیکوز بغرسقلردن اولان اسهاله نافع اولان دوالرم
کیرور اکر انوکله مصطکی ایچسلر کوجله افشان ایتمه کیدروب معدیه نفع
ایلیه ایچمکله زحیر مرضنه نفع ایتمکده عظیم خاصه سی واردر کذلك ایچمکله
حیض قانی چوق اقوب اسراف اولنماسنه نفع ایدوب منع ایلیه اکر کل صویی
ایله نصف مثقال مقداری ایچسلر قوصمه طوتر کذلك کهیك صمغنه و
برنج لنمه سنه نفع ایلیه کهربا ربولنماسه بدلی کیلادهمی درز ایکی وزنی و
سلیخه دن وزننك اوچ بلوکدن ایکی بلوك قاورلمش اولان بزر قطونا
دن وزن بدلیدر بعضلر دیمشلر وزنجه خام کهربا کرصاندلو ندر
بدلیدر بعضلر دیمشلر باشه ضرردر اصلاحی بنفشه ایله در

کل صویی عربیده ماء الورد درلر کل صویی چیقارماسنك طریقی برقاچ دور
لودر معلوم دانیق که کل وسائر نسنه لر صوین چیقارمجق قابدر انك
ایچینه کل بیرا قلرین قویوب یواش اتش ایله بخارندن کل صویی طلادر شول
وجهله صاف وپاك صویی اولور ورایحه سی دخی کل رایحه سندن خوش
اولور کل صویی لطافتلیدر کله اولان طپراقلق اندن یوقدر اکر تکرار ایتسلر
صویی کسکنلك وقویولك اوله تکرار لمه سنك طریقی بودرکه اولا طلادن
حاصل اولان کل صوینی الوب تکرار اکا تازه کل قاتوب ینه اتش ایله طلادرلر
ایکی اوچ کره بویله ایده لر بویله اولنجاق رایحه سی وقوتی زیاده اوله طبیعتی
برودته مائلدر رطوبته مائل لطافتلی حرارتدن خالیدر کلدر دماغه
قوة ویرور واسبی سببی ایله اولان باش اغریسنه اکر قوقماغیله واکر
باشه سورمکله نفع ایدوب ساکن ایدر جمیعا قوتلره قوة ویرور کل صوین
قوقلامق یورکه قوت ویروب اوص کتمکی کیدرر وخواس خمسه یعنی
کورمك واشتمك وقوقماق وداد بلمك ویا پشماق ایله بر نسنه نك صوق

لوغین ویا اسیلکن طوتماق قوتلرین اویاندیروب قوی ونفسی کیك
وقولای ایدوب اسیدن اولان یورك اوینامه سنه نفع ایلیه وایچمکله
بدننه قوت ویرور واسیدن اغریسی اولان کوزه کماد ایتمکله اغریسی ساکن
ایدر بر مقدار قابضلغی واردر قابضلغی ایله نزله لری طتوب کسر انوکله
مضمضه ایتسلر دیش اتلرین محکم ایلیه قان توکرمسنه وکوکس ایرینکنه
نفع ایدر ونزله لردن اولان ضعفی کیدروب نزله لرك یرامازرایحه سن
کیدررر اکر اسی ایکن جلاب ونبات ایله ایچسلر کوکس ایرینکن کیدره
اما کل وکل صویی بالخاصه جماعی قطع ایدر اکر باش وزرینه دوکسلر
حماری وباش اغریسی تحلیل ایلیه اکر شراب ایله ایچسلر فرح ویروب کیج
سرخوش ایلیه بعضلر دیمشلر زیاده سرخوش ایلیه اکر داخلدن واکر
خارجدن کل صوین چوق استعمال ایتسلر ساجی صقالی تیز اغارده اکر
وقیه مقدارین ایچسلر اسهال ایلیه

کافور صویی عربیده ماء الکافور درلر کافور چیقارماق ایچون کافور اغاجنی
یارقلرنده ایچندن اقان صودر طبیعتی کافور طبیعتنه یقین القدر زیرا صوینك
طبیعتی درجه ثالثه ده حار ویابسدر بلسان یاغی کبی قزله مائل صاریدر
بدننده وکیا سیلرده وقاب قجاقلرده یاغلولردن اولان یرامازوکسکن
رایحه کیدرر اما قوقلامه سی مزاجلری اسی اولانلرك باشلرین اغریدر
اصلاحی بنفشه ایله در یاغی مزاجلری صوق اولانلره وقوجه لره و
صوق اولان شهرلرده نافعدر وموافقدر بعضلر دیمشلر اغاجی ایله
قارشمش اولان کافوری صاف ایتدکلرنده قالان صولوغی یاغیدر یاغنه
سنك یقین اولماز کذلك طعامه وشرابه قاتسلر سنك یقین اولمیه

کل صویی عربیده ماء الرماد درلر کسکن صودر خصوصا انفسده کسکن
اولان وسدلوکن اغاجلرندن ونباتاتدن اولان کوللر صولری زیاده
کسکندر دریا صویی مقامنه قائم اولور کول ندکلو کسکن اولورسه اکا کوره
قازیوب جلا ایتمه سی وقباردوب یاقماسی وقوت تماسی زیاده اولورو
استعمالی جائز دکلدر الا طشره دن جائزدر اکر انوکله سونکر یاره سن
اصلادوب ایریکلو یاره لر وچبانلر اوزرینه قوسلر چوروکلرین یهوب
پاك ایلیه بغرسقلر ایچنده اولان چبانلر ایچون انکله حقنه ایدرلر وزاید
اولان اتی دخی قوپاروب کاه اولورکه کول صوینی محکم قادشدیروب وچاالقایوب

بعده صافی اولمیشندن نصف وقیه مقداری ایچره وسنده قان طوکمش
اولان کیمسنه یه خصوصا یوکسک یردن دوشمه ویا اغرلنسنا ایله اورلمش
اولان وکمیکلری ایرغالنمش اولانلره زیاده نفع ایدر کاه اولور رطوبت سببی
ایله اولان اسهالی طتوب کسر اگر زیت ایله قرشدیروب بدنه سورسلر درری
چکوب گتوره یعنی درلدر اگر انوکله یونسلر ویا کماد ایدلنسه لر سگللره نفع
ایلیه اگر ایچسلر دتیلا صوقماسنه نفع ایلیه جمیعا کوللر اسیدر قابضدر
بو کیفیت یعنی حرارتی وقابضلغی سببی ایله صوبی نافعدر کول صوبی ایتمه‌نک
طریقی بودرکه بر رطل مقداری صویه ایکی وقیه یعنی یگرمی درهم کول قویوب
ومحکم قرشدیروب چالقایه‌لر تا الشی بو مقدار ایله اولچاق معتدل اولور
کجی عرهیده ماعز دلرکجی الی معتدلدر وغیری اتلره نسبت برودتی
زیاده درمزاجلری اسی اولانلره واسی زمانلرده وشراب یا قند وعندز زیاده
حرارتلوی اولانلره نافعدر یمه سنک طریقی بودرکه پاره پاره ایدوب
پشوروب ییه لر اوزرینه خرما وشکر پیزی وهندستان جوزی یمک
وقزل شراب ایچمک اصلاح ایدوب موافق اولور اما اوزرینه یمشلر یمک
ویوغرتلو واکشی تارخانه وسود کسکی ایله یمک زیاده ضرر ایدر اما اوغلاق
اتی زیاده رطبدر ایش کوش اشلیوب حضورده وراحتده اولانلره ایودر
خصوصا یاز وکوز ایامنده زیاده نافعدر کچینک ایچ یاغی سائر ایچ یاغلرندن
قابضلغی زیاده در انچوندرکه بغرسقلرده اولان چبان ویاره‌لره حقنه
ایتمک ایچون زیاده نافعدر خصوصا اریب قاووتی وکپک ایله زیاده نافعدر
زراریح دیدکلری زهرلو بوجکلردن ایچمش اولان کیمسنه یه دخی نافعدر
بچه‌نک ایچ یاغنک قوتی زیاده در انچوندرکه اگر کجی تغی ونعفران ایله
یوغوروب نقرس اوزرینه سورسلر نافع اوله واگر صورت طادوسی
ویا پرنج اونی ویا نشاسته‌دن اولان سویق بولامایه ایله ایچسلر بغرسقلر
سیرلماق مرضنه وکسکن پیچی خلطلردن اولان اسهاله ویا مسهل دوا
ایچمکله اسهال زیاده اولماسنه نفع ایدر کچی قیغی زیاده اسیدر تحلیل
ایدیجی درقاتی وصلبا ولان شیشلره خصوصا دزلرده اسکیدن اولان
شیشلره ارپه اونی ایله وسرکه ایله وصو ایله یوغوروب اوزرینه اورسلر
زیاده تحلیل ایلیه انوکله علاج اکبجیلره واغراشلره اسلیانلره لایقدر
بدنلری رطوبتلو اولانلره وکوشک یرلره قومایه‌لر کاه اولور طلا قلورلر

استعمال اولنه انوکله یاقی ایدرلر اگر قیغنی بال قتسه‌لر زیاده لطافت ویریجی وجلا ایدیجی
اولا پس بو تقدیرجه سرکه ایله داء الثعلب اولان یره سورسلر وعسل ایله کچیک
واویوز وبرص اوزرینه سورسلر نفع ایلیه بو تقدیرجه تحلیل ایدیجی اولان
اجزاء ایله کبیردر وبعض طبیبلر ایلان وعقرب صوقمش اولانه اندن ایچروب
اصر دوغی یره سورمکی جائز گوردیلر اگر یرقان اولانه ایچورسلر زیاده
نفع ایلیه طاغ کچیلرینک قیغلری شراب ایله ایچلسه یرقانه نفع ایتمکده زیاده‌در
کاه اولور کچی قیغی ایله عرق النسا دیدکلری ظهوره داغ ایدرلر شول وجهله که
بر مقدار یوکی زیت لچینه باتوروب ایچینه وافر زیت سگدکدنصکره باش
پرماق ایله زنداراسنده دریک اولان یره قویوب وبرداننه قیغی طوتشدروب
یوک لچینه قودلر اول یانه قدنصکره بوینرلغی یاقوب بو وجهله شو مقدار
یقارلرکه اسی [illegible] سی اوجه یه یتیشه بو مقوله داغه عرب داغی درلر زیاده
نافع ومجربدر اگر کچینک طرناقلرین یاقوب وسرکه ایله قرشدیروب سیاه صقال
دوکلدوکی یره سورسلر سالی وصقاللی بتوره اگر یاقلمش طرناقلرینه ملح
ذرآنی دیدکلری طوزدن مثلی مقدار قرشدیروب دیشلری اوسلر صارو
لقلرین کیدروب نفع ایلیه معدنی اولان طوزدن مراد افلاق طوزیدرکه
بو تقدیر صارولغین ویاشل لکین دخی کیدررد اگر کولن سرکه ایله یوغو
روب مساموی دیدکلری سگللره سورسلر کیدره اگر تکه طرناغنی یاقوب
وعسل ایله معجون ایدوب دوشکنالیش کیمسنیه ایچورسلر نفع ایلیه اگر
کجی اودی ایله پرده لنمش اولان کوزلره سرمه کبی چکسلر پرده کیدره
بالخاصیه تکه اودنده دخی بو خاصه واردر اما اوغلاق اودی ضعیفدر
اگر انوکله توته دیدکلری لحم زائد یعنی کوز قپاغنده ویا غیری یرنده ثوت
شکلنده سیاهه مائل قزل دکرجی الی کیدره اگر داء الفیل مرضی اولان
کیمسنه انوکله اووب سورسلر نفع ایلیه طاغ تکه‌لرینک اودی زهرلو جانور
لرصوقدوغنه بانزهردر کچی جکرینی کباب ایتدکده ایچندن طملیان صو ایله
کوزه چکسه‌لر خصوصا اگر اوزرینه بو مقدار زنجبیل ودارفلفل اکلمش
اولور کوز پرده لنمه سنه نفع ایلیه کذلک کبابنی یمک دخی نفع ایدر اگر کچی
بوکرکلرینی کباب ایدوب واوزرینه کبریت اوندن اکوب لچندن اقان
صو ایله بیاض بهق اوزرینه سوروب اوسه‌لر فی الحال کیدره
کرفس مصر وفدریونانیده اوراسالیونس دیدرلر بر قاج دورلودر

بستانیسی ویبانیسی اولور میشلرده اولوری اولورکه صوکرفیسی دیدکلری
اولدر وطاغلرده بتر دخی اولور طاغلرده اولانك بر کونه سی دخی اولورکه
یونانیده اکا بطراسالیون درلر معدنوسردیدکلری اولدر حرف میمده ذکر
اولنور بستانیسنك یپراقلری بیوکدر واکا شتوی یعنی قیشلیلرده یتر
درلر ومشرفی ونبطی دخی درلر بعضیلر بستانیسنك جمیعا اصنافندر درلر
طبیعت بستانیسنك طبیعتی درجۀ ثانیه حار ویابسدر جمیعا کرفسلر
طبیعتلری حار ویابسدر لکن جمله دن ضعیفی صوکرفسیدر وجمله دن قوت
لوسی طاغلرده وطاشلقلرده اولانیدر بعده بیابانیسیدر اما صوسز یرلرده
اولانی زیاده قوی وکسکن واجیرك اولور ویازده اولانك دخی قوتی
زیاده اولور کاه اولورکه حرارة ویبوستده قوتلری درجۀ ثالثه واصلن
ایریشور کرفسده الك زیاده قوتلوکوکی بعده تخمی بعده درجمله سندن تفتیح
یعنی سده لری وغیرلری اچماقلق زیاده در بستانیسنی یمك سیدوکی
وحیضی یوریدر معده یه نفع ایتمکده سائر انواعندن زیاده در زیرا انلردن
لذتی زیاده در وطبیعت اکا معتاددر اکر قاووت ایله اندن یاقی ایدوب
کوزده اولان شیشلره اورسلر تحلیل ایدوب ایندورر اکر صو ایله پشوروب
کوکی ایله ایچسلر قتل ایدیجی اجزادن اولان ضرره نفع ایلیه قوصمه وتحریك
ایدر قتل ایدیجی اجزا دفعی ایچون ویرمه مك کرکدر الا ذهرلری بدندن اخراج
کیدردکدنصکره ویره لر فرده سنك دیدکلری ذهر ایچمکدن دخی نفع ایدر
فرده سنك واکا بکزر ذهرلر هنوز بدنده ایکن دخی اندن ایچورمك
جائزدر اشتهاء طعامی اویاندیروب اشتها ویرور اکر ارلرده واکر عورتلرده
جماع اشتهاسی حرکته کتوردر ایچون لازمدرکه اوغلان امزیرن عورت
ویرمیه لر زیرا جماعا اشتهاسی کلوب کلوب سودی فاسد اولور اذا اولور
کرفس اغز رایحه سن خوش ایدر دائما یمه سی عورتلر رحملرین کسکن ویاون
رطوبت ایله طولدر دماغه بالضروری جماعه میل ایتدوردر صوق اولان جکره
نافعدر اکراسی شیش اوزرینه سورسلر یانغین زیاده ایلیه اما صکره
حرارتی اکسولك اولا تازه یشیل اورجین صوق اولان معده وجکره نافعدر
صوبولرنده اولان طاشلری ریدد یپراغی وصقندوسی بلغم سببی ایله
اولان دترهٔ درستماسی ولاسن نفع ایدر خصوصا اکر تازه رازیانه یپراغنك
صقندوسی ایله ایچسلر زیاده نفع ایلیه دائمی سی بویابده قوبکدر تخمندن

یمکله یانلر اغریلرینه نفع ایدر وککرهٔ کیدر درتخمندن مقدار شربتی اوچ درهم
در بعضیلر دیمشلر اویکننه ضرر ایدر حماما دیدکلری دوا اصلاح ایدر کوکندن
اون بش درهم مقدارنده دك پشوروب ایچمك جائزدر ودوکلشندن اوچ
درهم مقداری ایچمك جائزدر عقرب صوقدوغی کیمسنه کرفس یمك یرامازدر
کذلك عقرب صوقماندن اول یمك یرامازدر سائر حیوانی ذهرلریمه سی
دخی بویله در زیرا یورکه الوب کیدر اندن چوق یمك صرع مرضی تحریك ایدر
ویاخود یکیدن پیدا ایدر زیرا اینجه خلطلری حرکته کتوروب باشه تیز
چیقاردر حتی یوکلو اولان عورت اندن چوق یسه اوغلی صرع مرضی ایله ویا
دیوانه ویا اعضاسی فالج طوغار ایچون لازمدرکه اوغلان امزرن عورت
اندن پرهیز ایلیه ویوکلو اولان عورت زیاده پرهیز ایلیه اکر کوکنی ویابانی
عسل ایچنده مربا ایتسلر معده یه یرایوب کوکل بولانماسنی ساکن ایلیه
تازه کرفس قاریز ایچین شیشرور اما تیز کیدر دفع اجلری صوق اولانلره
نافعدر انلر اصلاح ایتمه سنه محتاج دکلدر درمکرکه چوق استعمال ایده لر
وفع اجلری اسی اولانلره اصلاحی بودرکه سرکه لوایدوب بیه لر کرفسده
اچماقلق زیاده اولمغله معده یه ودماغه ورحمه کسکن خلطلر چکوب
کتوردر ایچوندرکه صرع مرضی اولانلره ضرر ایدر اکر کرفسی دوکوب وعسل
ایله قریشدیروب یسلر اویلوقدر اوستی اغریلرینه بروجهله نفع ایلیه که نفعده
اکا بکزر دوا اولمیه عسل دخی یسلر کرکونفع ایلیه اکر تخمنی مثلی شکر ایله
دوکوب بعده ساده یاغیله قریشدیروب تخمندن هرکون اوچ درهم
مقداری یسلر جماعه زیاده تحریك ایدوب چوق تاثیر ایلیه اما یدکلرنده
عندالضروس الی وضروس خایه لری اوله اکر صقندوسنی کل یاغی وسرکه
ایله قریشدیروب حمامده هرکون یدی کون تدلك اولنکله سوردنسه لرجیکی
واقیوزی کیدرر طاغلرده بتن کرفس ذهرلوجانورلر صوقدوغی کیمسنه
لره ویاصوقماندن اول اندن یمش اولانلره ضرر ایریمه ایتمدر بستانیسندن
زیاده در اکر عصاره سنی شکر ایله قریشدیروب وقیناتوب صافی ایدوب
ایچسلر معده ده وبغیرسقلر دمطوز لو بلغمدن اولان صوسزلیغی نفع ایلیه
و[illegible] اغریلری ساکن ایلیه دوالرك قوتلرینی قاوعنا یرشدور ودواسهال
ایدیجی اولان دوالرك ضررلرینی کیدرر مثلا ادویه دن حاصل اولان
اضطراب وغصص وبغیرسق قنیدوسی وسائر اغریلری ساکن ایدر بوبابده

نفعی زیاده در وبو مقوله ضررلری دفع ایچون یالکوز وغیری ایله دخی
استعمال اولنور طاغلرده بتن کرفس تخمی کیبو بنه مشابهدر وکوکی
بستانیسی کوکندن اینجه دکدر کوکندن وتمیشندن شراب ایله ایچسلر
بولی وحیضی یورید

حرف اللام

لوفر یاغی عربیده دهن النیلوفردر لر نیلوفر دیدکلری صادی چیچك یاغیدر
بارد رطبدر انجق لخی فائده سی بنفشه یاغی فائده سی کبیدر اما بنفشه یاغی
استیدن اولان باش اغریسنه نفع ایتمکده لوفر یاغندن قویرکدر
لادن یاغی عربیده دهن اللادن درلر لادن یاغی اسیدر ساچلره قوت
ویروب سیاه ایدر رطوبت سببی ایله اولان زکامی تحلیل ایدر اعضاده اولان
صوقلوغی کیدرر خصوصا که طشره دن تاثیر ایتمش اولورسه زیاده نفع ایدر
طریقی بودر که اون ایکی درهم لادن الوب بر رطل زیت ویاخود شیرو غن ایچنده
اذوب برکون وبرکیجه طوره بعده برقاب ایله اسیجاق کول اوزرنده قویلر
تا التی بلوکدن ویادخی ازاکسیله
لاحنه لسان نبطده کرنب درلر معروف نباتدر لاحنه نك یبانیسی
وبحریسی وبستانیسی دخی اولور اما کرنب جوا طلاق اولنسه مراد بستانیسی
اولور جمله سی چکندر دیدکلری نباته مشابهدر بستانیسی دخی برقاچ صنف
در برصنفی قرنبیت دیدکلری در حرف قافده بیان اولندی برصنفی دخی
معروف اولاندرکه حکتند نباتی کبی همان یپراقلردر و برصنفی دخی
باشلودر شلغم کبی دکر بی باشلودرنته کیم معروفدر بونك بعضی یپراقلری
براوزرینه دوشنور بو دخی ایکی صنفدر برصنفنك کوچك جماره یعنی
بالدره بکزر یومشاق نسنه اوزرینه یپراقلری بربرینه قارشو بربرندن
بتوب بعده بریره جمع اولنوب قاربوز کبی باش اولور وبعضیسی بویله باش
اولماز بو ایکی صنفده حرارت وکسکنلك وار در حرارتلری درجه اولی
اخرنده ویبوستلری درجه ثانیه اولنده اولور وبستانیسی درجه اولینده
حار ودرجه اولی اخرنده یابسدر بوایکی صنف شامی وهمدانی وموصلی
واندلسی درلر ذکر اولنان ولایتلرده بونلردن چوق اولمغله اول ولایتلره
نسبت ایله مشهورلردر وشولکه یپراقلری بربرینه قارشوبتوب بیره اکل
مشدرا کا جوزی درلر محصل بودر که جمله اصنافنك قوتلری ترکیب اولنمشدر

نبطی دیدکلری لاحنه یپراغن تازه یاره لره اورسلر اوکلده وقورتماسیله
طاغیلور مقوله سی اولان چبانلری ایوایدر لاحنه تخمنك طبیعتی درجه
ثانیه ده حار ویابسدر ایکی مثقال مقدار ایچسلر قارنده اولان قوردلری
قیره اکر دوکوب انوکله یوزده اولان لکه وسیاه نقطه لری یوسه لر
نفع ایلیه اکر لاحنه یاقسه لر کولی زیاده قورودوجی اوله اکر بعضی ایچ یاغلو ایله
قرشدیروب خنازیر چبانلرینه وبز دیدکلری چبانلره شیشلره وبیوك و
اسی وقاتی شیشلره اورسلر نفع ایلیه اکر ازاجق خشلایوب یسلر اسهال
ایلیه اکر ایکی کره محکم خشلایوب یسه لر قارنی طوته لاحنه یمك محمودلره
نافعدر دتره مه کیدرر لاحنه بوره کی سائر اجزاسندن معده یه اویرکدر
اکر عصاره سنی قزل بوره وکوك سوسن کوکندن قتوب ایچسلر قارنی
اسهال ایلیه اکر شراب قرشدیروب ایچسلر ایلان اصرماسنه نفع ایلیه اکر
بوی تخمی اونی وسرکه ایله قرشدیروب نقرسه یاقی ایتسلر نفع ایلیه کذلك
الك یرلری اغریلرینه ودیك ایریکلوجرکلو چبانلره دخی نفع ایدر اکر عصاره سنی
بورونندن ایچره القسه لر باشی پاك ایلیه اکر دلوجه بغدای اونیله کوترنسه
حیضی یوریده اکر لاحنه نك یپراغنی اینجه دوکوب یالیکوز ویاقاووت ایله
هر مقوله شیشه سوروب یاقی ایتسلر نفع ایلیه خصوصا بلغم سببی ایله اولان
شیشلره زیاده نفع ایلیه وحمره دیدکلری صافی صفرادن اولان شیشك
اخرنده نفع ایدر وسرطان دیدکلری سوداوی قاندن اولان چبانه زیاده
نفع ایدر اکر طوز ایله قرشدرسه لر نار فارسی دیدکلری اوفاق وکسکن
حرارتلو چبانلره نفع ایدوب کیدره وقیرلیوب دوشر اولان ساچلری طوته
اکر یپراغنی چیك ایکن سرکه ایله یسلر طلاقلولره نفع ایلیه اکر چینه یوب
صوین صورسلر طوتلمش اولان اوازی یرینه کتوره اکر عورت چیچکندن
فتیله ایدوب کبی اولدقدنصکره کوترنسه قارنده اوغلانی قتل ایده صوعلجانلر
وقوردلری قیران لاحنه تخمی مصرده بتر زیرا انوك اجیلغی زیاده در لاحنه نك
تازه بداقلرین یاقوب کولینی خنزیرك ایچ یاغیله قرشدیروب اغریسی اولان
اسکیدن اولان یانلره یاقی ایتسلر ساکن ایلیه یمه سی اسکیدن اولان
اوکسوروکه نفع ایدر اکر پشوروب پشمیشنی الك یرلرینه دوکسه لر نقرسه
نفع ایلیه اکر اوغلانجیقلره ییدرسلر تیز بیویه اکر صغندرسندن هر
کون اون ایکی درهم مقداری ایچسلر طلاق اغریسنی کیدره صغندرسی

کچیکی واوبوزی کیدردر اکر زاج ایله وسرکه قرشدرسه لر برصه وکچیکی
سورسه لر نفع ایلیه یمه سی اویخو کتورر لاحنه شوروا سندن ایچسه لر
اسکیدن اولان اوکسورکه ودزلر اغریسنه واسقه اغریلرینه نفع ایدر یمه سی
رنک رویی پاك وکوزل ایدر اکر لاحنه‌یی ایکی کره خشلایوب بعده برمقدار
کیمون وزیت وطوز وفلفل ایله یسلر بغرسقلرنده صرحنتلری اولانلره نفع
ایلیه ایچنده لاحنه پشورلدوکی صو بدنی پاك ایدر وباش اغریسنه نفع
ایدر وغلیظ بخار ویا رطوبت سببی ایله کوزلرنده قرارماق وپرده لنمك
بولان کیمسه‌نك کوزلرینی پاك ایدر وبدن ایچنده وکوکس پرده لرنده اولان
شیشلره نفع ایدر خصوصا غلیظ اولان طلاقه زیاده نفع ایدر ایچمکله
طمرلری پاك ایدر اما چوق یمه سی سودا وغلیظ قان حاصل ایدر سمزات
ایله پشورلمه سی ضررینی از ایدر بدنلرنده سودا مرضنی پیدا اولماغه قابل
اولان کیمسه لر یعنی مزاجلری سودای اولانلر انی یمه دن اجتناب ایتمك
واجبدر خصوصا مالیخولیا وسرطان دیدکلری چبانلر وداء الفیل ودوالی
مرضلر وبواسیر دیدکلری چبانلری اولانلر زیاده صاقنماق کرکدر مزاجلری
استی اولانلره موافق دکلدر مزاجلری استی اولانلر اندن یدکلرنده اوزرینه
زیاده صوقاتلمش شرابدن ایچسه لر ضرر ایتمیه اما مزاجلری صوق اولنلر
خردل وسرمساق ایله ییه لر وشوروا سی ایله ییه لر زیرا صویی اتی قرینیدن
تیز طشره ایدر لاحنه‌نك کوکی واوزدکی بدنی پاك ایتمکده یپراغندن
وتخمندن زیاده در لاحنه یمك سرخوشلغی اشاغه قور جمیعا لاحنه لر
جمیعی وارلیك صوینی زیاده ایدر یمه سنك اصلاحی بودرکه ات ویادم
یاغیله پشوروب ییه لر موصلده اولان لاحنه‌نك فیدلرینی یاقوب
انوکله دیش دیبلرنده حضر دیدکلری چرکی مرکی اوروب یوسلر نفع ایدر
استسقا ایچون دوالری یپراغنك پشورلمیشی ایله یوغوردسلر وقارنی
انوکله صوه سلر نفعی زیاده اوله اکر اصی یاغلر چیقارماق ایچون اولان
دوالری مثلا قسط وقثاء الحمار کماشك خیاری در انلرك صویی ایچنده
پشورسه لر نفع زیاده اوله اما یابانی اولان لاحنه غدا اولمادن دوا
اولماغه یقیندر اولدخی صورتده بستانیسنه بکزر در لکن یپرانیسی
بیاضرکدر واوزرنده اوفاق قیل کبی یوسی زیاده در ولجبدر حرارتی
ویبوستی درجه ثالثه یه ایریشور جلا وتحلیل ایتمه سی زیاده در یپراغی

ایله یاقی ایتسه لر یاره لری یاپشدیرر وبلغمدن اولان شیشلری تحلیل
ایدر یپرانیسی حما وحمّص ودها ولایتلرنده چوق اولور بونباتك کوکی
سیادیر اماز ایلان صوقماسنه نفع ایدوب ایچه ایو ایدر کرك اول وکرك
صکره استعمال ایتسه لر نفع ایدر مجربدر کوکینی قوروتوب بعده دوکوب
ایکی مثقال مقدارنه دك شراب ایله استعمال ایده لر تخمی اق فلفله بکزر
ایلان اصرماسنه نافعدر وجماعه زیاده تحریك ایدر اما لاحنه‌نك
بحریسنك یپراقلری اوزون وقرمزیدر اوندمه جمخ دیدکلری نبات
یپراقلرینه بکزر واز اجق سودی واردر ولذتی طوزلودر واجیلغی
واردر وبو ذکر اولنان منافع ایچون بدننك طشره سندن استعمال
اولنور لاحنه بحری سود ویوغرد ایله یمك لذیذدر اما یرامازلر
لادن معروفدر لکن حقیقتنده اختلاف واردر بعضلر درلر قدرت
حلواسی کبی کوکدن یاغدوغی کبی لادن دخی کوکدن یاغوب اوکسودیلکر
یاپشقان نسنه اغاجی اغاجی کبی براغاج اوزرنده یپراقلره یاپشمش قویو
نسنه در پس کچیلر اول اغاجدن اوتلادکن اول قویو نسنه یوکلرینه
یاپشور کچیلردن دوشروب جمع ایدوب سائر ولایتلره الوب کیدرلر
بعضلر درلر کوکدن یاغماز بلکه اول اغاجك کندو سندن حاصل اولور
بعضلر دخی درلر که کچیلرك اویلوقلری وکوکسلری اول ارینه یاپشوب قالان
ترسلر درکه درلری ایله الشوب بویله اولور اما قول اول مشهوردر
وصحیح دکلدر زیرا اول یرلر خلقی اول اغاجلر اوزرینه ایری ایپلر سودروب چوند
لادن اول ایپلره یاپشوب اوزرینه لادنی جمع ایدرلر ایوسی اولدرکه
رایحه سی کسکن وخوش اولوب رنکی قزللغه وبیشلکه مائل اولا لادندن
شولکه ایرسی ولایتلردن کتورلمش وله اولمقوله سی قوتلودر وایورك
اولور طبیعتی درجه ثانیه اخرنده حاردر اناجق یبوستی وقابضلغی واردر
جوهری لطافتلیدر ماده لری پشوروب تحلیل ایدر پشورمه سی تحلیل ایتمه
سندن زیاده در یواشلق ایله طمرلر اغزلرین اچیپیدر اکر شراب ومرمکی
ومرسین یاغیله قرشدیروب قیریلوب دوشمکن ساچلره سورسه لر دوشو
میوب ساچلری کوزل ایلیه اکر شراب ایله قرشدیروب اوکلش چبانلر در قالان
نشانلر اوزرینه بولاشدیروب سورسه لر کوزل ایلیه اکر کل یاغیله قولاغ
ایچینه طملانسه لر اغریلرینی کیدرر کاه اولور اوغلان صوکی دیدکلری دردی

چیقارماق وحیضی یورتمك ایچون زلالدن ایله توتسو ایتسلر ایدرلر واندن
فتیله ایدوب کوتوه قونلر وحمده اولان قاتیلقلری یومشادر واغریلری ساکن
ایتمك ایچون اولان دوالره کیرور واوکسورك دوالرینه وفرهملره کیرور
اکر اندن اسکی شراب ایله ایچسلر قارنی طوتوب وبرمقدار ضعف اوزره
بولی ادرار ایلیه اکر طوراق اوتی یاغی ویا پاپادیه یاغی ایله ازوب ساتر
اغریلره اورسه لر اغریلری ساکن ایلیه اکر یاغی ایله ازوب اوغلانجقلرك
دیپلرینه سورسلرینه نزله لرینه ونزله دن اولان اوکسوروکه نفع ایلیه
کذلك دماغك اوکنه یاقی ایتسلر نزله لره نفع ایدوب منع ایلیه اکر
اندن یاقی ایدوب کوشه مش اولان معده اوزرینه اورسلر نفع ایدوب محکم
ایلیه بوللمماسنی کیدررو کوشلمه سی سببیله اغزدن یارا قمماسنی منع
ایلیه اکر خنزیرك ایچ یاغیله اریدوب ازوب اوتوراقده اولان شیشلره و
اغریلره وزرینه قوسلر ساکن ایلیه اکر کل یاغیله ازوب اریدوب بغرسلقلو
ایچی سیرلمه سی اغریسی اولان کیمسنه یه انوکله حقنه ایتسلر نفع ایلیه اکر
فرض صوقدن اولمش اولورسه خصوصا اکر قادا اوزرینه اوتورماقدن
اولورسه زیاده نفع ایلیه لادندن مقدار شربتی یعنی یمه سی جائز اولان
مقدار بر درهم مقداری دکدر اما یمه سی معده یه موافق دکلدر اغریق
وتاسلندرمك پیدا ایدر بعضلر دیمشلر اشاعیه ضرر ایدر اصلاحی
سنبل رومی ایله در
لاژوَرْد معروف طاشدر دریادن ایوسی چیقار ایوسی اولدر که رنکی
تمام اولوب قومولقدن حالی اولوب قولای اوفا قلانوب کوکلوکی صاف اوله
کاه اولور لاژورد بعضی نسنه لر قاتوب بعده پشوردوب محکم ازوب سحق
ایدرلر وتکرار تکرار یورلوتان یاده یومشاق وایچنا ولوب انوکله یازی یازار
لرونقشلر ایدرلر اما علم طبده استعمال اولنانی حامندن صاف اولانیدر
طبیعتی حار ویابسدر برمقدار طپراقلولغی دخی واردر شول مرتبه ده که
اندن اکلا نمماز اولطپراقلولغی دخی اکا زیاده قابضلق ویرور لاژوردکوز
دوالرینه کیرور کوز قپاقلرینه قوة ویرمك ایچون وکرپوکلری بیودوب
زیاده وبیوتمك ایچون کوز دوالرینه کیرور لاژورد قوتی حجر ارمنی قوتندن
ضعیف دکدر صفرادن دونمش اولان سوداء اسهال ایچون وقان ایله
قاریشق اولان غلیظ خلطلری اسهال ایچون اولان دوالره بیوکر کندندر

غلیظ خلطلری ایتخادوق رنك رویی کوزل ایدر غم وغصه و وحشتی کیدررد
وقلبدن بر اما خلطلری کیدرمکله وخاصه سیله قلبه تقویت ویرور سوداوی
اولوب مالیخولیا فرضی اولانلره نفع ایدر مقدار شربتی مثقال مقداری دکلدر
کوتونمکله وایچمکله حیض قانینی یوریدوب وساجلری قیوریجق ایدراکر
سرکه ایله سکل لره سورسه لر سکللری قوپاره وشول لاچوردکه ایچنده
التونلولیق کورینور اکر انی دوکوب اکله فرضی اولان جبان لره اکسلر زیاده
نفع ایلیه اکر دوکلمشنی سرکه ایله برص اوزرینه سورسه لر کیدروب ایو
ایده بعضلر دیمشلر بغرسقلره ضرر ایدر اصلاحی کثیره ایله در
لانی صمغی بغداد وبصره ده مشهور اسمدر هند ناحیه لرندن کتوردلر بیاض
وصاد ولیغه مائل بر صمغدر رایحه سی خوشدر مصطکی ایله قرمکی ار اسنده
برکوزل رایحه سی واردر طبیعتی درجه ثالثده اولنده حار ویابسدر قبض
ایدیچی وقیزدریجیدر بیوك قانلو یاره لره اکمکله یاره لری بتشدردوکی
مجربدر قیزدریجی اولان دوالره قاتسه لر قوتی زیاده اولوب صوق اولان لر
وسکللره نافع اولان دوالرندر
لسان الثور عربیده ترکیده دخی بو اسمیله مشهوردر ترکیده صغر دلی پیراغی
دخی دیرلر صورتده مقدما معروف صادده صغر قویروغی که بوصیردر لر
اول نباتدر بجز دیپراغی صغر دلی کبی ایری وپورتوقدر وسیاه مائلدر بوسات
فرح ویریجیدر اکر شراب ایچنده پشورسلر ایچن کیمسنه تیز فرح ویره
بداقلری دخی الحطرمالادر بوتوقدر ایوسی ولایت خراساندن اولانیدرکه
پیراغی قالیك اولوب پیراغی یعنی لغنده بیاض نقطه لری اولاکه اول
نقطه لر پیراقده اولان دیکنلرك ویاخود پوسلرك کوکلریدر طبیعتی درجه
اولیده حار ورطبدر قلبه قوة ویروب فرح ویرمده عظیم خاصه سی واردر
طبیعتی یومشادر وسودا وسائر یانمش اولان خلطلری کندوده اولان
عظیم خاصه سی ایله اشتعال ایندوردر وبوسبب ایله یرامان فکرلری وقودتی
قلبدن کیدرر پیراغنك یاقلمشی دیش اتلری کوشکلکن واوغلانجقلر
اغزلرنده قلاع دیدکلری قباره لره نافعدر اکر اغزی انوکله یوسسلر اغزده
اولان اوفاق چباتلری وحرارتی ساکن ایلیه ایچی صفراء دخی اسهال ایدر
وصفرا سببی ایله اولان یورك اویناماسنی دخی کیدرر مقدار شربتی اوج
درهمدن بش درهمه دکدر وصوده یاتوروب اصلاتمشندن اون درهمه دك

یورك اوینماسنه شول وجهله تجربه اولنمشدر که لسان ثوردن ایکی درهم
و کیلاره رمنیدن بر درهم الوب شکر ایله ایچسه لر اوکسوروك و کوکس اغریسنه
نافع اولان مطبوخلره قاتسه لر نفعی زیاده اولا بعضلر دیمشلر طلاقه

ضرر ایدر اصلاحی صندل ایله در

لیلك عربیده لقلق دیرلر معروفدر بیوك قوشدر که یایلاق و قشلاغه
کیدوب کلور قشلاقدن بهار اوللرنده کلور کاه اولور یووه سنده قالوب
اخره کتمز اما کتمه مك ازواقع اولور لیلك دیکنلردن و غیریدن بیوك
و دریك یووه یپار تا که یاوریلری ایلانلر ایچمسین طبیعتی زیاده حار و یابس
حیواندر ایلانلری یودار اکا ضرر ایتمز اتنده بر مقدار چیرکینلیجه واردر
زیرا ایلانلر و سائر اوفاق چپچه جانورلر ییر اما انی جذامر اولانلر و زهرلو
جانورلر صوقمش کیمسنه لره نافعدر بعضلر دیرلر ترسی سنجلری بویار و
یوزده و بدنده اولان بهق و لکه لره سورسه لر جلا ایدر کوزنده پرده سی
اولانلر اودی ایله سرمه کبی چکسه لر کیدره انی قرنجه لری صووق اولانلرده
جماعه یاردم ایدر انی فالج مرضی اولانلر غذا الرندن در دیرلر کی قانی قتل
ایدیجیدر لکن سرکه ایله بهق و برص سورسه لر کیدرمك ایچون یاوریلری
یکدر بیوکلرندن اصلاحی بودر که سرکه و کرفس و وافر کشنش ایله پشوروب
بعده طتلو زیت ایله و یاخود بادم یاغیله قاووروب ییه لر و اوزرینه

شراب ایچمیه لر

لوك بویاسی عربیده لك معروفدر قرمزی بیان فستقلغیدن اکا بکزر بر نبات
صمغیدر بعضیلر دیمشلر صمغی دکلدر کوکدن یاغوب اکا یاپشوب قالور صاحب
کتاب ایدر ظن اولنور که قول اول صحیح اوله یعنی صمغی اوله طبیعتی درجه ثانیه
اخرنده حار و یابسدر زیاده قوتی اولماغله سمزلری اریقلادر صوقدن
اولان یورك اوینماسنه نفع ایدر و جکره زیاده قوة ویرور استسقاء
لحمیه نفع ایتمکده غایتدر شول وجهله که استسقاء لحمیه نافع اولان معجون
ایله قاتوب استعمال ایده لر بریجق درهم مقداره دك استعمالی جائزدر
اکر هر کون بر دنك مقداری صو و سرکه ایله ایچوب نیچه زمان بویله ایتسه لر
بدنی اریقلادر اکر بر کره ده اریقلامق مراد اولنورسه بر دفعه ده
مثقال مقداری ایچه لر بعضلر دیمشلر لوك قنفهز دیدکلری صمغدر اما
بو کلام غلطدر اخردر لوك کوکس پرده لرینه قوة ویرور دیونمش اوپجاق

جکره متعلق دوالرولماسنده یاك اولور یوماسنك طریقی بودر که اولا
ایچنده قاریق اولان اغاچ پاره لری و سائر نسنه لردن پاك ایدوب بعده زنداوند
و مکاایریغی کوکلریله قینادلمش صودن اوزرینه دوکه لر بعده هاون
دسته سیله محکم اوروب انه لر تمام ازیلوب یومشاق اولدقده الکدن
کچوروب الکده قالان چرکی بیاننه اته لر و الکدن کچن صو ایله طوره تا
جمله اشاغه اینوب اوزرنده صو صاف قالدقده یاپ یاب اوزرینه کیدروب
صو دیبنده قالان لوکی الوب کولکه ده قورودوب لر و استعمال ایده لر سده
لری اچماقده و جکر ضعفینه نفع ایتمکده لوکك بدل راونددن و زننك ایکی ثلثی
مقداردر و اساروندن کما کدی اوتیدر نصف وزنی و بیاض طباشیردن
وزننك ایکی ثلثی مقداردر کاه اولور تازه یشل اشنانی که چوغندر بر کوتی
بر کیجه ده صوده ایچنده اصلاندوب بعده لوکی ایچینه قویوب و یواش اتش اوزرینه
بر نسنه قربشدیرمیو قینادلر تا ایچنده اولان چرکی قرمزی بریره کلوب
طوپلنجه اولوب و صوی صاف و لطافتلی قزل اولوب اول صویه صمغ صوی
قاتوب انوکله بنادلر و نقش ایدرلر اعلی اولور و بریره جمع اولنمش اولان چرکی
قرمزی ایله یاپشدرماسی لازم نسنه لری یاپشدیرلر و غیری بیقوللانورلر
لیف معروفدر خرما اغاجنك باشلرینه و کنده و بیه صارمشمش اولان
پرده لردرکه انلردن ایپلر ایدرلر کذلك هندستان جوزی اغاجنده و
مقل اغاجنده دخی اولور انلره دخی لیف دیرلر اما لیفه یو اطلاق اولندقده
مراد خرمادن اولان اولور طبیعتی زیاده یابسدر اکر یاقسه لر دیشلری پاك
و بیاض ایدوب جلا ایتمك ایچون ایو جلا اولور دیش اتلرین محکم ایلیه
و اکر کیرلو یاره لره اورسه لر ایرینك و صارو صو و سائرین امازسنه
لرین کیدروب جلا ایلیه و کوزده اولان بیاض کرك ایچنده و کرك قاپاق
اولسون نیچه زمان سرمه کبی چکمکله کیدروب جلا ایدر
لیمون معروفدر اغلجی اغاچ قاووتی اغاجنه بکزر لکن یپراغی انوك
یپراغندن کیچیکدر چیچکی کسکندر و حادر صوقدن اولان زکامه
نفع ایدر و بودون ایچنده اولان سده لری اچار و فرح ویرمسی اغاچ قاوونی
چیچکندن زیاده و نارنج چیچکندن ازدر طبیعت لیمون طبیعتلری و
فائده لری بربرینه بکزمز اوله نسنه دن ترکیب اولنمشدر پس قابوغی
درجه ثانیه ده حار و یابسدر معده یه قوت ویریجی و قبض ایدیجی و اشتهاء

اویاندریجی وطعام هضمنه یاردم ایدیجی واغز رایحه‌سنی خوش ایدیجی
وگکرمه‌یی تحریك ایدوب رایحه‌سنی خوش ایدیجی ویوركه قوت ویریجی
ویراماز اولان خلطلری اماز لغنی اصلاح ایدیجی در برمقدار زهرلری
دخی دفع اتمکلکی وار در برینه دوکلمش اولان و ایچلمش اولان زهرلر
ضررلرینی دفع ایدوب اصلاح ایدر بومنافع که ذکر اولندی دوا طریقیله
استعمال اولنور سه دردر وامقداری دورت درهم مقداره دکدر اما
اکشی سی ایله قابوق اراسنده اولان بیاض نسنه‌دن پاك اولماق کرکدر
قابوقنن صقلیجاق اکشی سنك طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده بارد یابسدر اما
قابوغیله صقلیجاق طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده بارد یابسدر جوهری
لطافتلی و زیاده جلا ایدیجی غلیظ و یلمشك اولان خلطلری زیاده کسوب
طوغرایجیدر وار ایدوب ایچرا ایچیجیدر اکر اکشیسیله سیاه بهقه ولکه
لره وتمره کولره او وسلره ویا سودره بصوره سلر کیدروب جلا ایلیجی خلطلری
کسوب طوغرامه‌سی شول وجهله ظاهر اولور که اصیر یلوب صو ولدقده
بوغازده وطماقده اولان بلغملری فی الحال اریدوب طوغرایوب طشره ایدر
معده‌ده صفرادن اولان یانغینی کیدروب صوود رقانك قینامه‌سن
وحرکتن وکسکنلکین ساکن ایدوب سویندورر وقانك بوزغونلغندن
واسیلکندن اولان حمیات مُطبقه یعنی دائما ساکن اولماز اولان
سیتمالره نافعدر واوفاقچبانلری وشری دیدکلری بعضیلری ایری وبعضی
اوفاق چبانلری وقودی کچیکی وسودی قزل بیولنچبانلری و بوغازده
ودیلچوکلرده اولان شیشلری واغریلری ساکن ایدوب کیدرر صفرانك
شدتنی وکسکنلکنی کیدروب منع ایدیجیدر جکرده و معده‌ده جمع اولان
غلیظ خلطلری اریدوب جلا ایدیجیدر حرارت سببی ایله اولان اضطراب
وتاسیه نافعدر صفرا سببی ایله قوصماق وکوکل بولانماسنی کسوب کیدر
ریجیدر طعام معده‌ده طورمایوب دونوب یوقاروکلمه‌سنه نافعدر
غلیظ صفراوی بخارلردن اولان کوز قرارماسنه وباش چکرنمه‌سنه
وباش اغریسنه نافعدر سودادن اولان یورك اوینماسنه نافعدر
غِبّ خالص وغِبّ غیر خالص دیدکلری سیتمالره نافعدر غِبّ خالص
شول سیتمادر که سببی صافی صفرا اوله وغیر خالص اولدر که سببی غیری
خلطیله قارشمش صفرا اوله معده وغدالجدلری پاك ایدوب جلا ایدر

شراب ایچرکن اندن یسلر خمار ویرمیه طعامدن اولان ثقلتی ومعده‌یه
موافق اولمامه‌سنی ویاغلولرك دخی ثقلتنی ومعده موافق اولمامه‌سنی کیدر
ریجیدر ابتدا اندن یمش اولسه‌لر قتل ایدیجی چوق زهرلو والمرك زهر
لرینی وایلان وعقرب خصوصا قویروغنی یرده سوریان عقربلر زهرلرینه
کندو جوهریله مقاومدر یعنی زهرلرینی دفع ایدر کذلك بومقوله زهرلر
یمش اولان کیمسنه وافر قوصوب وسود وساده یاغ ایچوب قوصدقدن
صکره اندن یسه زهرلری دفع ایلیه سکولره ومطلقا فراجلری صووق
اولانلره ضرری چوقدر اکثر احوالده سرکیه قائم مقام اولور اما تخمی درجه
اولیده حار ویابسدر حرارتی یبوستندن قویکدر اغاج قاوونی تخمی کبی
بو دخی اکثر زهرلر ضررلرنی دفع ایدر واکا قائم مقام اولور مقدار شربتی بردرهم
دن ایکی درهمه دکدر قابوغین کیدروب شراب ویا اسی صو ایله ایچه‌لر
تخمی چیننه‌سه‌لر اکشی سندن اولان دیش قماسماسنی کیدررطوز
لنمش لیمون خوش طعام قاتیغیدر اغز رایحه‌سنی وگکرمه خوش ایدر
وبوکرکلرده اولان سده‌لری اچار وطعام هضمنه خصوصا یاغلولر
هضمنه زیاده یاردم ایدر لیموندن برصنف وار در که اغاج قاوونی اغاجنه
اشلرلر اکا مرکب لیمون چینی درلر بوصنف بیوك اولور بونك قابوغنك
نفعی لیمون قابوغی نفعندن اشاغه‌در اغاج قاوونی ایله لیمون اورته‌سنده
در برصنف دخی وار در که تورنج اغاجنه اشلامشدر انوك اکشیلکی
چیننی‌دن لطافتلی‌رکدر ولذیذرکدر لکن هضمی کیچرکدر برنوعی دخی واردر
که قابوغی واچروسی دخی طاتلودر بونك سکرلره ضرری سائردن زیاده
در وهضمی کیچرکدر ونفعی دخی ازدر لیموندن ایتدکلری شرابلرك کرك ساده
وکرك سائر نسنه‌لر ایله مرکباتده ذکر اولنور اکشی سندن اچ قارنیله
یمك ویاچوق یمك بغرسقلر اغریدوب صیرلماق مرضنی پیدا ایدر و
بغرسقلری ضعیف ایدر اصلاحی شکر وعسل ایله در بغرسقلر ضعیفلکی
پیدا اولدقده اسپحاق شکری لعاب ایله علاج ایده‌لر
لسان ثور و سگر لحیه راغی صوی عربده ماء لسان الثور واکل دیدلر ایکی
سنك دخی چیقارمالرینك طریقی بودر که کل صوی چیقاردقلری کبی در صاف
اعلی صولری چیقار ایکیسنك دخی صولری صقندولری نافع اولدیغی نسنه
لره نفع ایدر لکن صقندولرندن چوق ضعیف لردر لکن لسان الثور

صوینك قوتی بیپراغنك صقند وسندن قویركدر اما سكرلی بیپراغی بویله
دكلدر اما لسان ثور صویی دائما ایچمك سودا و وسواس یعنی باطل فكرلر
ایتمك مرضلرینه نفع ایتدوكی تجربه اولنمشدر اما سكرلی بیپراغی صوینك
امساكلرده یعنی اسهالی وسائر خلطلری طوتماقده زیاده تاثیری واردر
ایكیسنك دخی مقدار شربتی قرق سكز درهم ودخی زیاده در

حرف المیم

مسك معروفدر چین وخطا مملكتنده اولان كیكلرك كوبكلرنده جمع اولان
قاندن حاصل اولور ایكی طریق ایله تحصیل ایدرلر بر طریقی بودركه اول كیكلری
طوزاقلرله طوتارلر واوقلرله اوررلر اولدوروب كوبكلرك كسرلر قانی ایله اغزین
بغلیوب اصلر خام ایكن اول قانك قوقوسی اغر اولور روزكار ایله طوروب هوا
نفوذ ایدوب قوروب اغر قوقوسی كیدوب مسك اولور ۲ واول كیكلرك اولدوغی یرلرده
قازقلر قاقوب وسوری طاشلر دوكرلر ودیبنه پاك طاشلر دوشرلر كوبكنده
مسك ماده سی واقع اولان قان قوروب مسك اولیجاق كوبكنده كچشمك عارض
اولوب لجدرانی دفع ایتمك ایچون كلور دیكلمش قازقلره وسوری طاشلره
سوردلر كوبكی یاریلور دوكیلور تمام دوكیلوب ایرلدقدنصكره چشمه سی ساكن
واردر اوتلامغه كیدر كوبكی یینا اولور بو مسك كه حیوانده نضج بولمشدر ایودر
بونید اخی نافه طولدوردلر بكلر بر برینه هدیه كوندررلر نادر اولور كه تجار
الینه دوشوب بو دیاره كتوره لر تبت نواحیسنده اولان مسك كه مسك تبتی
درلر كبیره وقلان مسكلردن ایكی وجهله ایودر كه تبتده اولان كیكلر اكثر سنبل
طیب وافاویه مطیب وتلو وسایر یرلرده اولان كیكلر اكثری مشیش اوتلادرلر
ایكنجی وجهی بوكه تبت جماعتی مشكی حالی اوزرینه قودلر كبیره وقلان یرلرده مغشوش
ایدر قان قرشدردلر وغیری نسنه قارشدرلر وهم دكزلرده طول مسافتله
متغیر اولور اكر مسك چینی دخی مغشوش اولمیوب حالی اوزرینه قونسه و
سرچه لر ایچنده محكم اغزین بركیدوب تغییر اتدن صاقنوب كتورسه لر ایو اولور
مسكن اعلاسی تبتیدر بعده چینیدر **طبیعت** مسك كرك قرادن كلسون
كرك دكزدن كلسون درجه ثانیه ده حار ودرجه ثالثه ده یابسدر مسك
كتو قوقولو دلری كوزل ایدر وقلبه قوة ویرور وحرارة غریزیه ایچون مقویدر
غشی ایچون وخفقان ایچون وسقوط قوی ایچون نافعدر وصوقدن اولان
باش اغریسیچون زعفران ایله ازوب سعوط ایدرلر تسكین ایدر ودماغه قوت

ویرور وشجاعتی ادتر دفتره سودایی زائل ایدر اعضاء قرددر واعضاء خارجه
اولان زحمتلره مناسب ادویه ایله واعضاء باطنیه كذلك اكثر موافق شیء ایله
ایچملر فارس اطباسی مسك باهه قوة ویردوكی اهوده رطوبت اولدوغندندر
دیدیلر اكر بر مقدار مسكی صادق شبوی یاغیله ازوب ذكره باشنه و
دلوكنه طلا ایلسه لر جماعه قوت وكثرة انزاله معاونت ویرور اكر كوز ادویه
لرینه قوسه لر كوزه قوة ویرور وایچنه بیاض یوده كیده روب رطوبانی تنشیف
ایدر وبان تخمی یاغی ایچنده ازوب باشه سورسه لر نزلاتی دفع ایدر بونك
بدلی قوندوز خایاسیدر قول اسحاق مرطوب ومحرور المزاج وپیرلر قوللاسلر
موافقدر خصوصا قیش كونلرنده وصوق مملكتلرده اوله لر وزهرلر عملن
باطل ایدر قول ابن رضوان ظاهرده اولان بواسیره طلا ایتسلر نافعدر قول
ابن رشید متولد اولان ریاح غلیظه ایچون ایچسلر نافعدر قول منهاج مقدار
شربتی بر قیراطدر دیدیلر قول دیسقوریدوس صرعه نافعدر قول فولس
غم واندوهه وحزنه افاویه وعسل ایله یاخود معجونی مفیددر قول اسحاق
بواسیره صركتنی طلا ایده لر غایت نافعدر اكر چیچك چیقاره جق اولانه بخقلره
ایچورسه چیچكی تیز چیقاره لر اكر طعامده جوق ییسه لر اغزی قوقیدر ادبجه
كرفس ییسه اصلاح ایدر

مكه ایریغی و **كعبه صمانی** و **خلال مامونی** عربیه اذخر درلر بر نباتدر
خلال مامونی دیمكله معروف زیرا خلفادن مامون خلیفه بعد الطعام انكله
یعنی بداقلریله دیشلرین ایرتلاوردی بو مساق یرلرده وقاتی یرلرده و
صولری جكلمش واسی اولان ییرلرده دخی بتر صورتا كولان لیدكلری
نباته مشابهدر كوكلان اندن مصر حصیرلری ایندكلری نباتدر مكه ایریغی
كوكی بیپرا ایچینه كومیلوب كیدر واغرراییجه سی واردر وبونك بالدری و
بیپراغی وكندوسنك جمله سی كولان دیدكلری نباتدن كوجك ركدر ومكه
ایریغی دیدكلری نك چیچكی دخی واردر چیچكی وقامیشی دخی كوزل قوقولر كیرچی
اندن اوقلاجیلر ایدوب بعده اخر خوش رایحه لو نسنه لره قاتوب رایحه سی
خوشلوغی زیاده اولور ایوسی اولدركه یشل وتازه اولوب رنكی قیزیله
مائل اولوب چیچكی جوق اولا وایجه سی كل رایحه سی كبی اولا ومكه جانبلرندن
كتورلمش اولا بعده ایوسی بصره دن وبغداد طرفندن بابل دیمكله معروف
اولان یردن كتوردكلریدر جمله دن یرامازی دیار بكردن كتوردكلریدر **طبیعتی**

درجهٔ ثانیه‌ده حار و یابسدر ماده‌لری تحلیل ایدیجی و سده‌لری آچیجیدر
سیدوکی و حیضی چکندن مثقال مقداری ایچمکله و صوده پشوروب
استی اوزرینه قوماغله یوریدور و اشتها ایندورر معده اغزینه و
جکرده اولان شیشلره نفع ایدر سده‌لری اچوب خلطلری پشوروب
قان توکرمکه مانع اولان دوالی کیدرور و قاوقده اولان طاشلری و فاقلادر
و شیشه‌لری ایندورر استسقا مرضنه نفع ایدر بوکرکلره و اویکنه ایودر
اما بولی جوق یورتمکله اتی اولان بوکرکلره ضرر ایلنسا ولور پس بو مقوله
کیمسنه‌لره اولی بودرکه استعمالدن اول انی صوق صو ایله برقاچ کره یوبالرکر
بر مقدار کسکنلکی کیده اکر کوکندن مثقال مقداری زرونبخ فلفل ایله برقاچ
کون ایچرسلر اسکیدن اولان کوکل دونمه‌سن کیدرر مجربدر و قارین شیشمه
سی ایله اولان استسقا مرضنی دخی کیدرر قرحجات یالماسن نفع ایدر
و اکر صو ایچنده پشوروب رحمنده شیشلری اولان عورة ایچنده اوتورسه
نفع ایلیه و اندن اوزرینه یاتی ایتمکله جکرده اولان شیشلری تحلیل ایدر
و ایچمکله شیشه سبب اولان ماده‌لری پشورر و ایچرده اولان اغریلری
ساکن ایدر و دیش دیبلرین قوی ایدر فاسد یاشلقلری قوریدر چچکلرینی
دائما قوقلاسه‌لر باشه قوة ویره و اکر شراب ایله سورسه‌لر ادرار ایتمه‌سی
زیاده اوله و اوزرینه کماد ایتمکله یعنی اسی ایکن اوزرینه قوماغیله صوقلامش
اولان قاووغی اسی ایدر و اکر اندن جوق ایچسه‌لر قبض ایلیه ایچمکله و کماد
ایتمکله جمیعا بدنده خصوصا معده‌ده اولان یللری تحلیل ایدر یعنی پشوروب
کیدرر بو خصوصلر ایچون دوکیلوب استعمال اولنور و هنوز ظاهر اولان
اغریلری دخی ساکن ایدر اکر کوکینی صوده پشوروب بنجی زمان صوینده
ایچسه‌لر اکثر یرلرنده صوقدن اولان اغریلره نفع ایلیه سکنجبین ایله
بلغمی اولان ستمالرده صوکلرنده نفع ایدر زیاده ادراری اولماغله کاه اولور
طتوب قبض ایدر صوقدن اولان دیش اغریلرینه پشوردکیشی ایله مضمضه
ایتمکله و دوکلیشی ایله دشلری اوماغله نفع ایدر رازی نام طبیب کتابنده
ذکر ایتمش که مکا ایرغندن بر صنف دخی واردرکه میشه‌لکلرده بتر اما
بویله ذکر ایتمه‌سی غلطدر بعده رازی تقلید ایدوب نیجه‌لر دخی بو وجهله
غلط ایتمشلردر مکه ایرغی چیچکلرینک بدلی قصب الزریره دیدکلری قامش
درکه صرفنده ذکر اولندی

مسواك اغاجی عربیده اراك دیرلر و مکه مکرمه جانبلرنده بتر دیکنلو
بر اغاجدر دره‌لر ایچنده و دوز یومشاق یرلرده بتر طاغلرده از اولور
طاغلرده اولانک دیکنلری از اولور اندن اولان مسواك ساتر اغاجلر
دن اولان مسواکلردن ایوسیدر اوزم سالقملری کبی سالقملرده یمشی
اولور دانه‌لری کوجوکدر یمشی ابتدا ظاهر اولدقده یشل و لذتی تکره و اجی
اولور بعده قیزاروب صکره سیاه اولور و ازلجق طتلو اولور **طبیعت** بو
اغاجک طبیعتی یابسدر حرارتده و برودتده معتدلدر کبیدر جکره دکن
ایمکله معده‌یه قوة ویرور طبیعتی طوتار یعنی قبض ایدر و اکر صو ایله پشوروب
صویندن ایچسه‌لر بولی ادرار ایدوب قاووغی پاك ایلیه معده‌یه قوة
ویرمک ایچون مقدار شربتی اوچ درهمدر و صوده پشورلشندن مقدار
شربتی اون ایکی درهمدر کما ایکی رطل صو ایله اوچ بلوکدن بری قالنجه پشوروب
ایچه‌لر و اکر فرزجه قبول ایتمزسه طتلو قتوب ایچه‌لر
فرسینا اغاجی عربیده اثل دیرلر معروف اغاجدر ایکی نوعدر بری
بستانیدرکه مشهوردر یونانیده امیرلسن دیرلر شامده قعن و انظره
دیمکله معروفدر یعنی طوبراق دیمکدر **طبیعت** بو اغاج جمیعا اجزاسیله
بارد یابسدر زیاده قورو یچیدر مع هذا بر مقدار حرارتی دخی واردر
خصوصا یپراغندن و کمالن بولمش اولان یمشندن زیاده دربو دخی
و یبوستی دخی چیچکنده و دانه‌سنده و کوکنده و یپراغنده قلت ایله‌در
و کثرت ایله مختلف اولور یعنی بعضیسنده سنده جوق و بعضیسنده
زیاده اولور بستانیسنک ایوسی اولدرکه یاشلیلغی قویو و لونی سیاهه
مائل اولا یمشنک اکر تازه‌سی و اکر قورودسی قان توکرمکه و قاوقده اولان
یانغنه ایودر عصاره‌سنده دخی بو نفع واردر معده‌یه ایودر معده‌یه
قوة ویروب محکم ایدر و سیدوکی یوریدور و اکر شراب ایله قرشدیرسه‌لر
عقرب و دتیلا دیدکلری زهرلو بیوك اورمجک امر دوغمنه نفع ایدر عصا
ره‌سنده مقدار شربت اون ایکی درهم مقدارده‌لك دربر مقداری برقاچ
دفعه‌ده استعمال ایده‌لر و اکر یمشینی پشوروب باشی ایکن ساجلره اورسه‌لر
قرارده و اکر شراب ایله پشوروب ایاقلرده و طرنقلرده اولان چبانلره
یاقی ایتسه‌لر کیدروب ایو ایده و اکر قاووت ایله کوزده اولان اسی شیشلره
یاقی ایتسه‌لر تحلیل ایدوب ساکن ایلیه کاه اولورکه کوزده اولان ضربه

یاقی ایدرلر عرب بیوکوزك اوجنده ویا اکا یقین یرده اسی چبان ظاهر اولنج
انوك اغریسندن کوزیشاروب ضعیف درلر کاه اولوردیمشنی صقوب
تاقویولوبجیه دك پشوردرلر وقالدیروب حفظ ایدرلر بومقوله سنه خام
فرسین رتی درلر اکر ربندن شراب ایچمزدن اول اون ایکی درهم مقداری
ایچسهلر محمود ایتمیوب ییج سرخوش ایلیه اکر فرسنی صو ایله پشوروب
عورة ایچنده اوتورسه رحمی واوتوراق طشره چیقماسنه نفع ایدوب
رحمدن رطوبتلر اقماسنه مانع اولا باشده اولان کپکی وچبانلری و
سوجیلری جلا ایدوب کیدررد وساچلر دوکلمهسن منع ایدر دوکولمش
اولان اکلری محکم ایدر واکر اوقانوب اوکثلیان کمیکلر اوزرینه دوکسلر
نفع ایلیه اوزرینه اندن کماذ یعنی اسی ایکن قوماغله بهقی جلا ایدر و
قولاق ایچینه اندن طملاتماغله قولاق ایچندن رطوبتلر اقماسنی منع ایدر
ساچلری قرارتماده سائر اجزاسندن یپراغی زیاده در عورتلر ایچنه
بدا قلریز یاقوب اندن راستق ایدرلر واکر قوری یپراقلرین دوکوب
ایچنه ایدوب واوزرینه صو دوکوب خام زیتوندن اولان انلجق زیت
یاغیله ویاکل یاغی وشراب ایله قرشدیروب یاش اولان چبانلره یاقی
ایتسهلر نفع ایلیه وسکمیوب قالان رطوبتلر اقماسنی منع ایلیه وایچکله
اسکیدن اولان اسهالی طتوب کسر وغله وحمره دیدکلری شیشلره و
چبانلره وخایهلرده اسیدن اولان شیشلره وشری یه یعنی قورد اشی نه
ودشلمش ودشلهمش اولان بواسیر دیدکلری چبانلره اکر تازهسی واکر
قوروسی ایله فرضه مناسب نسنه ایله اصلادوب یاقی ایتسهلر نفع ایدر
واکر دوکلیشی قورلغان چبانی اوزرینه اکسهلر نفع ایدر وقولتوقلرده
اولان قوخوه کیدررد وقلبه قوة ویروب اویناماسن کیدررد واکر
ربندن ویا یپراغی عصارهسندن التی درهم ایچسهلر زیاده دیلمه
کسر واکر یپراغی یاقسهلر ویا قمادیز الی بومقدار ادخال بالموقی
وطتلوزیت ایله قرشدرسهلر انش یاتغی ایو ایلیه ویالکوز بالموقی
ایله قورلغان چبانینی ایو ایدر کاه اولور تازه یپراغنی دوکوب اوزرینه
اسکی شراب ویا یغمور صویی قاتوب ومعادوکوب بعده صقوب عصاره
سی هرنیه نافع اولورسه بومقوله سی دخی نفع ایدر واکر شراب ایله
پشورلمش یپراغی ایله اغریسی اولان باشه یاقی ایتسهلر ساکن ایلیه

واکر یپراغی صو ایله کوبك اشاعه سنی سورسهلر صفرادن اولان
اسهالی طوته کوزل کوزده چیقان ظفره دیدکلری نسنه دوالرینه کیرور
وظفره کوزك ملتحمه سنده طرناق کبی بیاض وقانچن زیاده لیکیدر اکر
یپراغی صویندن ربع رطل که اوتوز التی درهمدر شیره وغن ایله ایچسهلر
محکم صقماق ایله وقوة ایله بلغمی اسهال ایلیه اکر تازه یپراغن دوکوب یاقی
ایتسهلر جحوظدن منع ایلیه جحوظ یوکوز طومالوب طشره چقماسنه
درلر کاه اولور فرسین اغاجنك بالدری اوزرینده الایه سنی بجزر
دیشی ماننار کبی نسنه ظاهر اولور اکا بنك درلر ویونانجه منطیرا درلر
اول نسنهنك طبیعتی فرسین طبیعتندن زیاده قابضدر اکر انی دوکوب
بعده یاقوب شراب عفص کماذ وشرابیدر انوکله قرشدیروب چورکلر
ایدوب کولکهده قورتسهلر فرسین یپراغندن وعمشندن بومقوله نفع
وارایسه اول چورکلرده دخی اول مقوله نفع اوله بلکه بونلرده زیاده اوله
فرسین ده یعنی خوش دلیجه وارد یپراغن قوقولامق بخارلر دماغه
چیقماغه ودماغ بخارلری قبول ایتمکه منع ایدر کذلك دانلری یملن بخار
یوقار چیقماغه منع ایدوب معده فاسد اولوب طعام معدهده اکلنمهمك
فرضنه نفع ایدر واشی رطوبات فاسدهدن اولان اوکسوروکه نفع ایدر
سوسز لیغی قطع ایدوب قوصماغه منع ایدر تازه یپراغن دوکوب دیدی صویولدیغی
یره اکسهلر ویا مناسب سویق نسنه ایله اوزرینه سوردسهلر صیولماسنه
مانع اولا واکر سرکا ایله قرشدیروب باشه سوردسهلر بوروندن اقان قانی
طوته واکر فرسین چکندر صویی ایله پشوردسهلر باشده اکنه باشی کبی
اوفاق سوجیلری کیدروب پاك ایلیه واکر یپراغنی دوکوب بقله صویی ایله
معجون ایتسهلر یعنی یوغوردسهلر یوزده اولان لکهلری کیدروب پاك ایلیه دانه
سی کوکس پردهلرین قازیوب ایچندوکندن غیری اندن حاصل اولان غذا
یرامازدر واز در واکر قوری یپراغن دوکوب صیرلمش اولان یره اکسهلر
نفع ایده واکر انوکله یرندن ایرغالنمش اولان کمکه یاقی ایتسهلر نفع ایده
واکر دانهسیله یاقی ایدرلرسه چقماوب یرندن ایرغالنمش اولان کمکنك غریبی
زیاده ساکن ایده دانهسنك خام اولانی ساچلری طوتوب دوکلمهدن منع
ایتمهده زیاده نفع ایدر واکر عودنلر دانهسیله کندولره توتسی ایتسهلر
حیض قانی جوق اقماغن نفع ایلیه کذلك صو ایله پشوروب بخاردینه طوتسه

نفع ایده کاه اولور فرسینك تازه و یومشاق بداقلرینی یپراغیله و دانه سیله
الوب اپچنا اولنجیه دك دوكرلر و بعده صقوب صویندن اون بطمان مقداره
اوچ قاووس یعنی صافیسی مقداری فرشیره قاتوب اوچ بلوكدن بر بلوك
قالنجه پشوردلر بو مقوله شرابی باشده صولو اولان چبانلره و سوجیلره
و دیش اتلری كوشمه سنه و قولاق توزنده اولان شیشه و قولاقلر اقماسنه
نافعدر بعضلر دخی قوری دانه سندن الوب دوكرلر و دوكلمشندن بر بچق
رطل مقداره دورت بچق رطل اسكی شراب قاتوب بر قاچ كون طوردقدنصكره
صقوب صاف ایدرلر و حفظ ایدرلر پس بو مقوله شرابی مقدما ذكر اولنان
نفعلری ویرور لكن ضعفله ایدر فرسینی خاصه لرندندر كه اكر بستانیسنك
یاش اغاجنده یوزك ایدوب اویلوغی باشی اغریان كیمسنه اغریی اولان طرفده
كوجك پرماغنه طاقسه اغریی ساكن ایلیه اما یبان فرسینی كه اكا یونانیده
فرسیسا اغریا دیدلر و فارسیده موورد اسفرم دیدلر انك یپراغی بستانی
یپراغندن یصی داقدر و اوجی تمرن كبی سیوریدر و یپراقلری اورتسنده
دكنی بیتی واردر و بداقلری بر كوكدن چیقار و چوقدر و قاتیدر كوكله
ازیلور و دوزیرلرده بتر زیاده قبض ایدیجیدر اكر یمشندن و یا یپراغندن
شراب ایله دوكوب اون ایكی درهم مقداری ایچسه لرقاووقده اولان طاش
لری اوفاقلایه و یرقان مرضنی و رطوبات چوقلوغندن اولان سدولك
طلامرسنی كیده روب ایوایده طبیعتی یكشدور رنج قبض ایده و سودی كسه
بعضلر دیمشلر تازه و تر بداقلرندن عورت ییسه سودینی كتورق اقیده
فرسیندن ایكی صنفن دخی چوق قوقلامق دماغه ضرر ایدر اصلاحی
سوسن و بنفشه ایله در

فرجك ارسلانی و اكین بوغان عربیده اسدالعدس دیدلر فرادفرجك
اراسنده بتر بر نباتدر كه فرجكی اوكدرماز انكچون بو نباته خانق العدس نسه
دردلر یعنی بورجاق بوغیجی دخی دیدلر دیارمصرده بو نباته هالوك دیدلر زیرا
نباتاتدن هر نیه كه یقین اولا فساده ویروب هلاك ایدر بو نبات طراثیثدن
بر نوعدر فرجك نباتنه بكزر قیزیله مائل اولوب اوزنلوغی بر قاریش و یا دخی
زیاده بداقلری توسلو و یلشك لو یپراغی واردر صاری یه مائل اق چیچكی
واردر **طبیعتی** درجه ثالثه ده باردیابسدر قورودیجیدر تازه سنی صو ایله
خشلایوب یرلر اكراث پشركن بیله قوسه لر انی تیز پشوره سمن اولان

کیمسنه دائما اندن ییسه لر اریقلادوب ضرر ایتمیه اریقلامق ایچون اكر
چیك و اكر پشمیشی ییور

فریم الی و صاری پارماق عربیده اصابع صفر و كف فریم و كف عایشه
دیدلر بر یپراقدر كه یپراغی پراسا یپراغنه بكزر و ایچنه بالدری بچه واردر
بالدیزینك اشغه سندن یوقارو سنه وارنجه قیزله مائل بنفشه رنك چیچكی
واردر او غلانجق ایه سی بچی مقدارنده و سكلنده بش پرما قلو كوكی واردر
ایچی رطوبتله طولودر بو نبات قوملرده و دریا و صولره یقین یرلرده بتر قوری
اولدقده رنكی بیاضه مائل صاردر و اولور لذتنده بر مقدار طتلولق واردر
بر صنفی دخی واردر كوجكدر و جنكال كبی دردر صاردر بونك كسكنلكی و طراوتی
اولكیدن زیاده در **طبیعتی** درجه ثانیه ده حار و یابسدر غلیظ و قویو اولان
خلطلری تحلیل ایدوب كیدررو سكرلو اولان اعضاء خلطلردن اولان جمیع
افتلردن پاك ایدر دیوانه لیكه نافعدر زهرلو جانورلر زهرلرینك ضررینی
دفع ایدر كوجك اولان صنفی قارینده اوغلانجقلری دوشورر مقدار شربتی
ایكی مثقال مقدارهدكدر نصفی مقدار كثره ایله استعمال ایدن لو بدلی هزار
چشان دیدكلری دوادن بر بچق و زنی و زننك اوچ بلوكدن ایكی بلوك مقداری
سعدكه طویل اقدر هزار چشان بر كوسنه صار ماشقدر

مغیلان دیكنی و مصر شوكنی عربیده ام غیلان دیدلر دیكنلو بر اغاجدر
بادیه عربلری ام غیلان یو سمر دیدكلری اغاجدر دیدلر سمر بعضلر ساقز
اغاجی و بعضیلر اضراغاجدر دیمشلر و شهرلرده اولان عوام ام غیلان دیو
مورد اغاجنه دیدلر ام غیلان شوكه مصریه دخی دیدلر بو اغاج درهلرده بیوك
اولور ایلج اغاجی قدر اولور **طبیعتی** بارد یابسدر قابضدر برودتی و یبوستی
درجه ثانیه یه ایریشور قابض اولماسیله یاشلقلر اقماسنی منع ایدر و زیاده
خلطلری و رطوبتلری منع ایدر یپراغندن صقلان صو و یا یپراغنك مسحوقی
قان توكرمكی و رحمدن رطوبات اقماسنی ایودر

فرتبا اغاجی و پرورده اغاجی انبج دیدلر بر اغاجدر یمشیه دلسان
هندده اول اغاجه انبا دیدلر او لیمشی عسل ایله فرتبا ایدوب هنددن سائر بلاده
كتوردلر صكره فرتبا یا انبج دراولدیلر او لیمشنك اغاجی بیوك اولور تاجوز
اغاجی قدر بیوك اولور ولایت هندده و اراضی عربك قره لرنده جانبنده اولان
طرفلرنده یعنی ولایت یمنده عمان طرفلرنده و تمامنه قریب یرلرده بتر بو اغاج ایكی

دودلودر بردولوسی اوفاق اولور بادم کبی ویشل اولور جکردکی واردر بو صنف
خام ایکن وتمام اولمیشکن دائما طتلو اولور تمام کوینمش ودلینکن اوپچاق
صادو اولور بر دولوسی دخی ایری اولور اریک کبی اولور الما وامرود قدر
بیوك اولور ییشل ایکن چیك اولوب لذتنده ککره لیك وازاجق کشیلك
اولور صاراریچاق طتلو اولور بونکدخی چکردکی واردر ایکی دودلوسی دخی الما
کوزل قوقار اولور بریسی کشی ایکن قویولرم واسی یرلره طولدوروب طوره
طوره ایریشوب طتلو اولور رایحه سی خوشلوغله تفریح ایدر وقادینلر ایچوب
غسل ایدر ونفسه قوة ویرور طائفهٔ هند درلر کی موزده اغرلیق وسکیبو
قالور نسنه اولمادوغی کبی انبجده ده یوقدر
مرجان کوکی عربیده بسذ درلر کوشك طاش کبی نسنه لردر یونانیده قرولیون
درلر اما بسذ لفظی مرجانك کوکنه وبداغنه دخی اطلاق ایدرلر بعضیلر ایکیسی
بریرده اولنچاق مرجان صو اطلاق ایدرلر بعضیلر مرجان صو کوکنه وبسذ صو بداغنه
درلر بعضیلر عکس اوزره اطلاق ایدرلر مشهور داخی بودر بسذ طاش کبی یاره
لردر روم ومغرب دریالری دیبلرنده بتر ایوسی اولدرکه قزل اولوب سولوکن
کبی قزل الغنی وافر اوله ویا زنجفره کبی صافی اولا بعضیسی کوشك اولوب ایچنه
قوم تارشمش اولور وبعضیسنك چوق دلکلری اولور وبعضیسی سیاه اولور
اولدخی بونلره قریبدر طبیعت جمله سنك طبیعتی درجهٔ اولی ده باردور درجهٔ
ثانیه ده یابسدر قبض ایدیجیدر چبانلرده اولان زائد اتلری قوپاردر وکوزلرده
اولان چباندن صکره قالان نشانلری جلا ایدر وچقورلری ات ایله طولدورور
وقانی توکرمکی قطع ایدر ایچمکده زیاده نفع ایدر خصوصا یاقوب یا قلمشندن اوچ
دنك الوب صمغ عربیدن بر بچق دنك قاتوب یموردا اغیله معجون ایدوب صوق
صو ایله ایچسه لر زیاده نفع ایده مجربدر یورك ایچنده طوکمش اولان قانی ایدوب
دفع ایدر اکر سیاه اولانی یاقوب ویقایوب نصف درهم مقداری ایچسه لر
یورکه قوت ویروب قانی توکرمکه یاردم ایده وفرح ویره بالخاصیة قانی حبس
ایدیجیدر اکر بر درهم مقداری ایچسه لر ذوسنطاریایه نفع ایدر ذوسنطاریا
یالکوز بغرسقلردن اسهال طریقیله قان ویا صارو ویا یاغلو جرب نسنه کلمکه
درلر دیشلره جلا ویرور وقوی ایدر وصارولقلرینی کیدررر بعضیلر دیمشلر
خاصلرندندر اکر مصروع اولان کیمسه نك بوینه ویا نقرس اولان ایاق
اوزرینه اصاقویسه لر نفع ایدر اکر یا قلیشی دوکوب قانی اقار یاره اوزرینه

٣٦٢
اکسه لر قانی دیکدورر یارنلرك طشره ده وکرك ایچرو ده اولسون یاقماسنك
طریقی بودرکه بر وقیه مقداری الوب بکی وصرلو طپراقدن بر داق ایچینه قیوب
وبرداغك اغزینی یالجق ایله محکم صووب یوب برکیجه تمام قزدرلمش فروندن ایچینه
قویوب فرون صوقاولیجیه دك المیه لر کهربا دخی بو یله یاقملر یاقلیشی
کوزده اولان چبانلره نافعدر وجلا ویرور اکر مرجانك مقداری بلسان
یاغیله ازوب اصلا یوب قولاقا ایچینه طملانسه لر صاغرلیقدن نفع ایلیه
قان طوتماقده بدلی وبخنه قرداش قانیدر بعضلر دیمشلر مرجان کوکی
بو کرکلره ضرردر کثیره اصلاح ایدر بعضلر دیمشلر قوصار کنا وکورمك
پیدا ایدر همه کثیره اصلاح ایدر
مغیلان دیکنی قابوغی عربیده بنك درلر توت اغاجی قابوغنه بکزر قابوقلری
هنددن ویمندن کتوررلر ولایت یمنده عوسج دیمکله معروف درهلرده
اولور بعضلر دیمشلر مغیلان دیکنی قابوغیدر یونانیده تشقتیش درلر
بو قابوغین رایحه سی خوشدر طبیعتی درجهٔ اولیده حار ویابسدر درجهٔ
اخره قریبدر قوزقوتولره کیهوریابوسی اولدرکه صارو اولوب خفیف
ورایحه سی لذیذ اوله وطاتلدقده بر مقدار قابضلغی اولا یاقی ایتمکله اعضاء قوی
ودرله مکی منع ایدر اکر بدنه سوریسه واوسه لر بدن رایحه سن خوش ایدر
خرزما قوقوسنی کیدرر ودرنی پاك ایدر ودری التن دخی یاشلقلردن قورودر
صوق اولان معده یه وچکره یاقی ایتمکله وبش درهم مقداری یمکله قوی ایدر
مشموله دونکل بنیشم درلر بللوط اغاجنه بکزر بردودلو اغاجك
اسم اصطلاحی سیدر بو اغاجك کوچك ایوم قدرا وستی پوشلو قانی ویوك
کبی وزیاده قابض ویابس یمشی اولور طبیعت بو اغاج جمیعا اجزاسیله درجهٔ
اولیده بارد ودرجهٔ ثانیه ده قابضدر یپراغی قانلو اولان تازه یاره لری زیاده
یاپشدیرر اوچ درهم مقداری ایچسه لر زیاده طوتمان اولانی قوة ایله طوتر
اکر چینسه لر ایرغالنمش اولان دیشلری ودیش اتلرینی پکیدر کذلك پشودوب
صویی دخی بویله در اکر یشمیشی ایچنده اوتورسه لر قان کلمکی طوتماسی اولان
زهرلرك اکثرینه پانزهر دطن اولنورکه بللوط اغاجلرینك بر صنفیدر بو
اغاج الما وامرود وایوم اغاجلرینك کوکی کبیدر ذیرا بونلری بو اغاجه اشلایوب
یره کومرلر تا شلانورسه بتوب اعلا یمش ویرور
میا اصل اولی عربیده جعده درلر یمشی بر نباتدر طاغلرده وبستانلرده بتر

طاغلرده اولان برقاریش مقداری اوزانور یپراقلری اینجه وبیاض وتلوقدر
دکرمیلکه مائل وبیاضه مائل باش اینجنه صاری چیچکی واردر اق ساجلوه بکزر
ایبلکلری واردر چیچکدن صکره چوق تخم ویرور بونبات رایحه سی اغردر
برمقدار خوشجه لیکی دخی واردر بستانیسنک یپراغی بیوجکدر اما رایحه سی
ضعیف رکدر استعمال اولنان یبانیسیدر ایوسی اولدرکه تازه اولوب تمام
بتمش اولوب دانه سی دخی ولمش اولا ولایت رومده وشامده دخی بولینور
طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حار ودرجهٔ ثالثده یابسدر اچمکله جمیعا اچروده
واعضاده اولان سده لری اچار بولی وحیض قانن ادرار ایدر اکر پشوروب
ایچسه لر زهرلوجانورلر صوقدوغنه نفع ایلیه وحرارت سببی ایله اولمیان
استسقاء کیدررو سده سببی ایله اولان یرقان کیدررد اکر سرکه ایله
ایچسه لر طلاق شیشمه سنه نفع ایدوب ایندورر مقداری شربتی اوچ درهمه
دکدر اما باش اغردر باشنه ومعده یه ضرر ایدر بلغمدن وسودادن اولان
اسکی سیتمالری کیدررد عقرب اصردوغنه نفع ایدر قارینده اولان ایلاننی
وصوغلجانلری چیقارر اکر پشورلمشندن ایکی بچق وقیه کما وتوز درهم
ایچسه لر حب القرع دیدکلری صوغلجانلری وقوردلری چیقارر یانلر اغریلرینه
نفع ایدر وجمله اعضاده یللری سوروب چیقارر ونفس انسانی زکی ایدوب
اونوتساقلغی کیدررد سیاه یرقانی دخی کیدررد ضرر دینی حمامده فع ایدر اکر
میاصل اوتی بولنماسه صوغلجانلری چقارمقده وادرار بول ایتمکده بدلی
تازه اناربداقلرندن وزنجه وسلیخه بداقلرینک قابندن بروزننک
اوچ بلوکدن ایکی بولکی بدلیدر
قردمک و فنیک عربیده حلبانک دلر ینیلان حبوباتدن بورچاق انواعندن
سونی وبیشل رنک اولانیدر دخی دخی دیدلر طبیعتی باردیابسدر یبانیسی و
بستانیسی اولور یبانیسی یراماز درقویو خلط پیدا ایدر اما سودی چوق ایدر
اما بستانیسی یللری چوق ایدر اکر دوکوب ضماده طشره دن اعضا اوزرینه
اوروب کوترسه لر محکم ایدر قوت ویره اکر هیسه لر سکرلم ضرر ایلیه ویراماز
وسودالوقان ایلیه اکر بعضی قبض ایدیجی صولر ایله یوغوروب ازلمش وایرغلمش
اولان یراوزرینه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه اکر پشوروب عسل ایله ایچسه لر بغرسق
لردن یراماز خلطلری ایندورر وحیض قانن یوریدر وکوکسده اولان یراماز
ارتیغلری اریدوب ویومشادوب تحلیل ایلیه اکر صغر اوتلاسه مشهور بورجاقدن

صغر زیاده نفع ایلیه اکر بربرده یاقوب توتسو ایتسه لر قانیجه لر اندن
جمع اولالر
مقناطیس طاشی عربیده حجر مقناطیس دیدلر معروفدر دموری کندویه
حکم قوت ایله اما اکر مقناطیسی سرمساق ایله اووب سورسه لر فعلی باطل
اولوب دموری چکمیه ایوسی اولدرکه سیق وقالیک اولوب زیاده اغر اولمیه
اکر طقوز قیراط مقداری ماء عسل ایله ایچسه لر غلیظ خلطلری اسهال ایلیه
وزیاده نفع ایلیه کاه اولوربو طاشی یاقوب شادنج که قان طاشیدر انکله
بیله صنتادلر زیرا فعللری وقوتلری بردر بعضیلر دیمشلر بوطاشک خاصه
لرندندر اکر الده طوتسه لر الارده وایاقلرده اولان اغریلره نفع ایلیه وکزاز
مرضنه که صوقدن ویلغیری سببی ایله بدن قورومسنه دیرلر اکا نفع ایلیه
وبوطاش دمور بوخی دیدکلرینک پانزهریدر یعنی دمور بوخن ایچوب
ضرر ایتسه بوطاش ضررن دفع ایدر اکر بوطاشی لوخوسا اولان عورت
اوزرینه قوسه لر اغریلرین دفع ایلیه اکر طوغرر کن الده طوتسه اسان
طوغوره اکر بوطاشی دوکوب زهرلو یاره اوزرینه اکسرلر ایو ایده
مخمودلق طاشی عربیده حجر الخمار وحجر ذکت الخمار دیعنی مخمودلق بوجوغنی
دخی دیرلر بوطاش اغردر ویاپشلدقده یومشاق کبیدر زیاده قرزلدر
بعضیسنک رنکی سیاهه مائلدر بریره صقلمش محکمدر اما زیاده قاتی
دکلدر بوطاش خماهان کبی حدید صینی دیکله مشهوردر اولدر وانک ایکی
قسمنک ارکک اولانیدر اکر بوطاشی بیکو اوزرینه اووسه لر قرزل صویی
چیقار بومقوله اوویلوب ایچندن چیقان قویو قرزل صویندن برچق مثقال
مقداری ایچسه لر مخمورلیغی فی الحال کیدررو مخمور اولان کیمسنه دردلرین
وصوووده ونفع ایلیه
معدن اوتی عربیده حشیشة المعدن دیدلر ابن رضوان طبیب ذکر ایتمشدرکه
معدن اوتلوغی دیدکلری نبات بیاض وتلوقدر قاتی اولور کفنه کمه دیدکلری
یومشاق طاش کبی قات قات اولور قوری اولیجاق دوکیلوب قریلور بونباتی یاغنه
قانوب استعمال ایدرلر یاغی کوکلی بولاندرمه میوب قوصدرماز ویاغندن اولان
کیری انوکله یودلر وسائر یاش نسنه لری کیدررمک ایچون اندن سونکر کبی
نسنه لر ایدرلر ودیش سمندری نام قودلر و بونباتدن یاغلردخی ایدرلر انک
ایله سورینوب سلمنک نافعدر انچون پادشاهلر استعمال ایدرلرکم هدة علی
الراوی

ماذریون عربیده خَتَن دیرلر معروفدر بستانیسی معلومدر بیابانیسی دخی
اولور بستانیسنک بروت یبابیسندن ازدر بیابانیسنک یپراقلری بیوک
والحاصل ایریکی واردر وانجیدر ورنکی بیاضه مائلدر وسدلو کبی
سدی کبی کسکن سودی واردر جلا ایدیجیدر بستانیسی دخی یبوب تخمنه
کلدکده انکدخی سدلولیکی اولور اولدخی اسیدر نباتی دخی اول زمانده اجی
اولور بستانیسنک صووتماسی ورطوبت ویرمه سی درجه ثانیه ده وانلنده
زیاده در اما بیابانیسنک درجه ثالثده وانلنده ایرشور دیمشلر که بیابانیسی
بستانیدن ضعیفدر و بر مقدار حرارتی واردر اکر ماذریونی پیشورسه لر
غذا ویرمه سی زیاده اولور اکر قوپارلدوکی کبی یونمامش ایکن بیسه لر اغریسی
اولان معده یه نفع ایلیه قارنی یومشادر وسدوکی یوریدور اکر تخمندن
ایکی درهم مقداری ایچسه لر احتلام اولمغی کیدرر و جماع اشتهاسن ضعیف
ایلیه باش اغریسنه بوکله یاقی ایدوب الصنه اورسه باشدن کوزه بعضی
نسنه لر ایمه سن منع ایلیه ماذریون و یقوکتورر و صوقی اولان معده بوزار
مصطکی اصلاح ایدر داتمامیه سی کوزلری قراردوب پرده ایدر بیابانیسی
ترک اولنوب تخمیه کلوب بالذری اولدقده بستانیسی قرتبه سنه یقین اولور
اکر بیابانیسنک سوندن بچق درهم مقدارن سرکه ایله قارشدرلمش صو ایله
ایچسه لر صو کبی اولان یاشلقلری و خلطلری چیقاره بو مقداردن زیاده
ایچمیه لر کل یاغی ایله باش اغریسنه نفع ایدر و کوزک طبقه قرنیه سنده
عارض اولان چبانلری پاک ایدوب کیدرر کوز طبقه لرنده عارض اولان
چبانلر هورتدر برلیسنه اختیلوس دیرلر واول طبقه قرنیه نک طشره ده
اوزرنده اولور و برلیسی دخی اندن دریک یرده اولور اکا ارعبادرلر و برسی
دخی ایکنجیدن دریک یرده اولور اکا ماقلیا دیرلر برلیسی دخی کوزک طبقه لرین
یرتوب چیقار اکا القوما و قومادرلر بعضلر دیمشلر بو چبانلری یاقوب
کیدردکلری کبی اولور خصوصا قنز سودی ایله اولورسه اویوزی اغریلی ساکن
ایلیه ماذریون سودی و حیض قانی یوریدور و کاه اولور عقرب و رتیلا صوق
دوغی کیمسنه لره ایچوردلر و اوزرینه سوردلر نفع ایدر ایچندن صقیلان
صویی دخی تخمندن اولان فائده ویرور اما اندن ضعیف در کدکاه اولور سودنی
کونشده قوریدوب بر قابده حفظ ایدرلر سائر نباتات صقندولرین
ایتدکلری کبی ایدرلر ماذریونک بستانیسی اتی و بیوک اولان شیشلری

صووتماغه کفایت ایدر ماذریون صوسزلیغی کسر ماذریوندن حاصل اولان قان
یرامازدکلدر و ایو دخی دکلدر زیرا صولو و ایچنه اولور ماذریون معده سنده
یانغینی اولانلره و اویقوسز اولان یکتلره ایودر کاه اولور پیشورلق یرلر
بو تقدیرجه قولای اسهال ایدر و شول کیمسنه که ماذریون چوق قان حاصل
ایدر دیمشدر اول کیمسنه جاهلدر زیرا جمیعا سائر تازه نباتلرده دخی
بو حال واقعدر یوقدر اما ماذریون سائر تازه بینور نباتاتک چوغندن ایودر
شراب ضمارینه نافع دوادر و فراجلری اتشی اولان کیمسنه لره شراب ایچرکن
ایو مزه در معده شراب ایچیدوب الم ویرمه منع ایدر اما چوق یینسه
کوشکلیک و صارقیقلق ویره و کوزه ضعف ویره اصلاحی نعناع و کرفس در
اولی بودرکه بدنی کاه کاه قوقیا ایله اسهال ایلیه و کاه کاه کوزلرینه دزیانه
صوبیندن طلاده اکر ماذریونی سرکه ایله یسه لر صفراء ساکن ایدوب کسکن
لیکن کیدره اکر یاغ و سرکه ایله پیشوروب یسه لر بر قانی کیدره تجربه در
و صمه لر اغریلرین ساکن ایدر تخمی عقرب صوقدوغی طوکدوردو کوکس
اغریسنی کیدرر اکر صو ایله هنوز یاش ایکن یینورسه قارین ایچنده قورتلر
پیدا ایلیه و اوزرینه کمیون یسه لر دفع ایدر بعضلر دیمشلر سفرلرده کونشه
کونده صولر ایچمکدن اولان المی دفع ایدر بو دوادریمه سی صفرادن قاوقده
اولان یانغینی کیدرر اکر صقوب صوبی ایله ارپا اوننی معجون ایدوب
شیشی و اغریسی اولان کوزه یاقی ایتسه لر ساکن ایدوب شیشی ایندورر اکر
سرکه ایله یسه لر صفرادن اولان باش اغریسی ساکن ایلیه اما شول کیمسنه لرکه
کوکسلرنده چبان و ایرینک اوله و یا کوجله نفس الماق مرضی اوله بو مقوله کیمسنه لر
یمه سندن اجتناب ایده لر زیرا بو مقوله کیمسنه لره بو غلماق حاصل ایدر اکر
بو حال واقع اولورسه ماء عسل و شراب زوفا و دخی شول مقوله نسنه لرکه
قالن و ایرنکی توکرمکله چیقارماغه و اریتمکه قولای ایلیه اندن استعمال ایده لر
اکر بر کیمسنه نک قودی اوکسودوکی اولوب یانغینی و اویقوسزلیغی اولسه
ماذریون ییه که بو بابده اکا اندن انفع نسنه اولماز حجامت ایده نلره و قان الان
کیمسنه لره ماذریون ییدورلر قانک حرکتندن اولان اضطرابی و یانغینی والمی
ساکن ایدر یونسنا بچون دکلدر که قانی یرینه کتورر شکم بعضی جاهللر
بویله ظن ایتمش
قزیله قوردی عربیده دود القرمز دیرلر قزیله لرده بولینور صاری قورد دور

اكرانی اسكی زیت یاغی ایچنده تا مهترا اولنجیه‌دك پشوروب اول زیت ایله قرطاس
دیدكلری باشده چیقان اویوزلره كه قیل‌لری دوشورر انلره سورسه‌لر
وداء الثعلب اولان یرلره دخی دائما اووب سورسه‌لر ایو ایدر مجربدر
مكنا ایریغی یاغی عربیده دهن الاذخر درلر بو یاغك طبیعتی حار و یابسدر تحلیل
ایدیجیدر بر مقدار قبض ایتمه‌سی واردر بو كیفیتلرده درجهٔ ثانیه‌ده و اكثریا پیشور
دیشلر اغریلرینه و اتلری شیشلرینه و سائر صوغوقدن اولان اغریلره نفع ایدر
پحسه‌لر ایچروده اولان شیشلری ایندورر و كچیكك هر كون سنه نفع ایدر
ایو ایدر حتی حیوانلرده دخی كیدرر و مجالسنه یغی كیدرر برص كه كوده‌ده اولان
الاجه لقدر اكا ایو طلادر خصوصا مناسب اولان دوالرله اولورسه زیاده نفع
ایلیه اغزده اولان اوفاق چبانلره ایو علاجدر ایلیه‌وب اغزده طوتسه‌لر زیاده
نفع ایدر اكر صقالی كیج كلان كیمسنه دائما صقال یرلرینه سورسه صقالن
تیز بتورر بو یاغی چیقارمانك طریقی بودر كه بو نباتك چیچكندن بر جزؤی و
زیت یاغی كه خام زیتوندن اوله اول چیچكی اورتنجك مقدار الوب و بر اولقدر
دخی الوب جمله‌سنی بر شیشه‌یه قویوب اغزینی تمام ولنجیه‌دك كونشده طوره
اوچ كره چیچكی دكشدوره‌لر بعضیلر ایكی كونش سرطانده یا اسدده اولدوغی
مقداریله اكتفا ایدوب بعده كونشدن قالدیروب لوازم مصرف ایدرلر اما بو ایدنلر
دخی چیچكی ذكر اولندوغی اوزره تبدیل ایدرلر
قرسمین یاغی دهن الاس درلر عربیده طبیعتی بارد و یابسدر قبض ایدیجیدر
یاره‌لری اوكلدوب تمام بتوریجی مرهملره كیرور اعضایه قوة ویروب محكم ایدر
و ماده‌لری قبول ایتمكدن قومان انش یاغنی و باشده اولان ایری و اوفاق چبانلری
و سیرلمش اولان یرلری و چاتلاقلری كیدرر كوشلمش اولان اتك یرلرینی محكم ایدر
مجاری و تری حبس ایدر یعنی تولتمن طوروب محكم اولماسی مراد اولنان نسنه‌لری
محكم ایدوب طوغورد معده‌ده اكلنوب طورماسی مراد اولنان ادویه‌یله بر
مقدار ایچمك ایودر ساچلری كوزل و قوی و سیاه ایتمه‌ده عظیم خاصه‌سی واردر
قرسمین یاغنك ایوسی اولدر كه یشل اولوب صافی اوله و قرسمین رایحه‌سی بللو
اوله و لذتی اجی اوله چیقارماسنك طریقی بودر كه اكر یبانی و اكر بستانی یپراغن
الوب اما بستانیسی یگدر الوب دوكه‌لر و صوین صقوب نه مقدار صو اولورسه
اولمقدار خام زیتوندن اولان زیت یاغیله قریشدیروب قودوزرنده شول
مرتبه قیناده‌لر كه جمله صو كیدوب یاغ قاله بعضیلر همان یپراغن زیت یاغیله

بر شیشه‌یه ایچنده كونشه قویوب بر قاچ كره یپراغن تبدیل ایدوب بونكله اكتفا ایدر
بعضیلر دخی یپراغنی دوكوب بعده شراب ایچینه قیوب بر كون و بر كیجه اصلایوب
بعده اول شراب ایله و زیت یاغیله یاشلوغی كیدنجیه‌دك پیشوروب اكتفا ایدر
بعضیلر زیت یاغنی انار قابوغی و سروی یپراغی و طوبلاق و مكنا ایریغی ایله اصلایوب
قابضلغی اولدقدنصكره اولمقوله یاغ ایله قرسمین یاغین ایدر بو مقوله یاغ
مركباتده بیان اولنماق مناسبدر
مرزنجوش یاغی و بالیق اوتی یاغی عربیده دهن المرزنجوش درلر ولایت
روم ایلنده بالیق اوتی دیدكلری خوش رایحه‌لو نباتدر انوك یاغی حار و یابسدر
ماده‌لری تلطیف ایدیجیدر فالج مرضنه ایودر دماغده اولان سده‌لری اچار
و دماغی استی ایدر شقیقه كه باشك بر طرفی اغریسنه درلر و جمله باشده اولان
اولان اغریكه بلغمدن اوله كیدرر و غلیظ اولان یللری كیدرر و قولاقلرده
اولان یللری كیدرر و رحم كه اوغلان یاتاغیدر بریره بوروشمش اولسه اصلاح
ایدر بو یاغی ایندكلرنده بعضی استی و تلار قنارلر استماسی و تاثیری زیاده اولور
اما كندو طبیعتندن چیقوب قاتیلان اجزا طبیعتنه یقین اولور و خام و چیك
اولان خلطلری تحلیل ایدوب ایندورر بو یاغك ایوسی اولدر كه رنگی یشل اولوب
مرزنجوش رایحه‌سی غالب اوله یعنی ظاهر اوله
مصر بغدای قوقورز هند صورة طاووسی عربیده ذرة درلر صورة
طاووسی دیدكلری طاوونك هندیسنك دانه‌لریدر طتلودر مصر و قدر نباتی
شكر قامیشی نباتنه بكزیمشی بیوك بشاق اولور قصب فارسی دیدكلری
قامیش یمشی كبی نقشلودر ایچی دانه ایله طولودر ولایت هندده چوق اولور
اكثر غدالری اندندر ایوسی اولدر كه بیاض اولوب اغر اوله طبیعتی بارد
یابسدر قوردیجیدر مشهور طاروادن غلیظ لیغی زیاده در غداسی قویدر
اكر یاقی ایدوب بریره اودسه‌لر اولیری صو ودوب قورودوه و اولیره اطرافدن
اینن خلطلری منع ایلیه بو نباتك سائر اجزاسی دخی بویله‌در غداسن اصلاح
ایدوب تلطیف ایدن طتلو نسنه‌لر و یاغلو نسنه‌لردر
قرسمین تخمی عربیده حب الاس درلر بارد و یابسدر اسهالی و قان اقماغنی
و قان توكرمكی و قوصمه طوتار معده‌یه قوة ویرور و كسوبكدنصكره اولان
قوصماغه دخی نفع ایدر چیقارماسنك طریقی بودر كه تمام اولوب كمالن بولمش
اولان تازه دانه‌لرندن الوب دوكه‌لر و صوین صقه‌لر و صافی ایده‌لر بعده یواش اتشده

نصفی قالنجه پشوروب ایندورەلر وحفظ ایدەلر

فرنوك و **طاغ اوزومی** عربیده ضرذبیب الجبل درلر یونانیده اسطافیدآغریا درلر ابن بیطار معناسی زبیب الجبل دیمکدر دیدی اما دیدوکی کبی دکلدر نباتی کوجك اصماکبی در کوکلری اکریلوب قیورلمشدر یپراقلری طوغری طورر سیاهلر در بیاضه مائل چیچکی وار در چیچکدن صکره نخود قلیفلری کبی یشل قلفلر ایچنده یمشی اولور هر قلیف ایچنده اوفاق واوستی الحطرمالارنکی قیرزله وسیاهه مائل اوج دانه لر اولور دانه لرینك ایچی بیاضدر ولذتی دیلی بوزار کسکندر

طبیعتی درجهٔ ثالثده حار ویابسدر کسکندر اکرچینه سلر باشدن وافر بلغم ایندورەکذلك صو ییله پشوروب صوینی ایله غرغره ایتسلر زیاده جلا ایدر اکا بناءً در که عسل ویا سرکه ایله دی دی صو یولدوغی یرە طلا ایتسلر نافع اوله و اکر مصطکی وکونلك ایله چینه سه لر دماغده اولان بلغملری زیاده آریدوب پاك ایلیه وبلغم سببی ایله کلام طوتغونلغنه نفع ایلیه اکر اون بش دانه سن الوب دوکوب اینجه ایدوب بال صو ییله ایچسه لر بلغم وسائر غلیظ خلطلری اوفاقلایه ایچن کیمسنه یاتمیوب یوریمك کرکدر زیرا اکر یاتوب اویودسه ویا اوطوردسه بوغاز اغریسینی اوغرامق واردر اولی بودرکه بر بری ادمحه ماء قراطن ایچورەلر اکر دوکوب قرلدذ ریخ وزیت یاغیله قریشدروب ایریکی اولمیان کچیکی واویوزه سوروسه لر نفع ایدە وباشده وبدنده اولان کهلهٔ قیره یالیکوزی دخی کوزلر کرپکلرنده اولان کهلهٔ قیرار اکر سرکه ایله پشوروب مضمضه ایتسه لر دیش اغریسنه نفع ایلیه ودیش اتلرنده یرامازرطوبتی کیدرەر اکر عسل ایله قریشدیریب سه لر قلاعی یوایده بدنی یومشاتمق ایچون اولان مرهملره کیرور اکر بلغمدن صاع وصقال دوکیلن یرە یاقی ایتسلر نفع ایلیه اکر دوکوب ازوب وقطران ایله یوغوروب اغریسی اولان دیش دلوکنه طولدرسه لر اغریسینی ساکن ایلیه وقوردینی قتل ایدە اما قاوغضر ایدر وانده چبان ایدر اصلاحی کتیره ایله در اصلاح اولنمیشندن مقدار شربتی بر مثقالدر اکر چوق استعمال اولنسه بوغاز اغریسی وچبانلر ایتمکله قتل ایلیه علاجی بودرکه ذوق که قوندوزبوجیکدر وجلبهنك که یبان سوسامیدر بونلری ایچوردکلری کیمسنه علاجندن مرکبدر یعنی بعضی اندن وبعضی اندن الوب علاج ایدەلر فرنوك بولنماسه بدلی ونخنهٔ عود کفهر دیدکلری کوکلردر

مامیثا عربیده ذریق درلر هم قره ده وهم صولرده اولور قوشلر نذرات

چرکین ویرامازقوقار اما محکم در سکزلو ولیغلو درانك یرامازی اسکی اولوب اریق دلانیدر **طبیعتی** حار ویابسدر ایوسی اولدرکه بیاض یاوریلری اولاکه هنوزلش وسائرفردارسنن لریمه مش اوله اتی جماعه تجربه ایدیسر اولی بودرکه اول بر مقدار زیت ایله کباب ایدوب بعده صوینی ایله محکم پشوروب انوکله معا پشورلمش اوراد جکندر صوینی ایله ییه لر دخی اولی بودرکه هیچ بیر ترسی زیاده جلا ایتمجیدر یوزده اولان لکه واوفاق نقطلری جلا ایدر اما زهرلودر بعضلر دیمشلر اکر ذکری انوکله طلا ایتسه لر کوشله سنه نفع ایلیه

محموده **قره سد لوکن** سقمونیا درلر مسهل عصارەدر حکیم جالینوس محمودهٔ ذکر ایتمه مشدر محموده بر نبات عصارەسیدرکه اول نباتك برکوکدن چیقار وافر بداقلری وار در بداقلری اوج دورت ارشون مقداری یوریوب اوزانوب یراوزرینه براغلمش اولور بعضی یرلرده طوغرو دوررا وزرنده اله یاپشور رطوبتی واردر یپراغی صارماشق یپراغنه بکزر اما اندن یومشاق تکدر ویشل لکی زیاده در بیاض ودکرمی وایچی بوش واغر رایحه لو چیچکی واردر ادم قولی کبی بیاض وقالیك واوزون واغر رایحه لو وایچی قویو صو ایله طولو کوکی واردر اول کوکدن عصارەسن چیقاردلر شول وجهله که کوکك ایچروسن اویارلر اویولان یرە ایچینه رطوبت طولار ویا کوکك چورەسن قازوب طپراغن کیدەروب وکوك چورەسن چقور ایچینه یپراق دوشیوب کوکی چیزرلر رطوبتی یپراقلر اوزرینه اقوب جمع اولوب الورلر بو یله عصارەسن چیقارمالری یمشی هنوز کمالن بولماغه باشلادوغی زمانده در محموده نك ایوسی اولدرکه صافی وبینی وسیرك اولوب دریلردن ایتدکلری توتقاله بکزیوب ایچنده سونکرده اولدوغی کبی دلیکلری اولوب تیزاوفاقلانه وصو ایله ازلدکده رنکی کوکه مائل بیاض اولا بوذکر اولنان اوصاف مخالف اولان یرامازدر خصوصا سیاهی واسکیمشی زیاده یرامازدر اسکیمشی اولدرکه اوتوزییلق اوله ایوسی انطاکیه دن ونحیه لرندن کتوردکلری در اما شولکی شامدن ونحیه لرندن وفلسطیندن وموصل وطاغلرندن کتوردلر بونلر یرامازدر زیرا بعضی سودلوکن نباتلرك سودیدر ویاخود نفسنده یرامازدر ویا حیله ایدوب قاریشقدر **طبیعت** محموده نك طبیعتی درجهٔ ثالثده حار ویابسدر اما حرارتی بر درجه ویا بر درجه یه قریب زیاده در

پس بو تقدیرجه یبوستی درجهٔ ثانیهده اولور نباتنك كوكی اتسیده
كسكندر یاقجید دعرق كنساء دیدكلری طمر اغریسنه انوكله یاقی ایتسلر
ایود ونفع ایدر اكركبه اولان عورت كوكنك رطوبتندن كوترنسه قارننده
اوغلانی دوشورور چیقار اكرعسل وزیت یاغی ایله قرشدیروب بیوك ئیشلره
سوررسلر تحلیل ایدوب ایندوره اكرسركه ایله پشوروب ایریكلو اویوزلره
وكچیكی بولاشدیروب سورسه لر اوزرینه كیدردی ایواید اكرسركه و
كل یاغی ایله قرشدیروب صوقدن اغریسی اولان باشه یاقی ایتسلر نفع ایلیه
محموده نك خاصیتی صفراء اسهال ایدوب بدنی صفرادن پاك ایتمكدر
اولی بودركه مزاجی اسی اولانلره وكوجكلره واوغلانجقلره وكوكسی پرده
لری ضعیف اولانلره ویوره كی ضعیف اولوب بایلانلره ویورك
اوینامسی ویازكونلرینك زیاده اسیلكنده وزیاده صوق نما نلرده محموده
ایچورمیه لر وایچلدكده دخی اصلاح اولنوب بعده ایچه لر اصلاحی بویله دركه
بردانه الما ویا ایوه نك باشنی دكرمیچه كسلر بعده ایچینی اویوب چیقاره لر
وایچینه محموده دن شولقدر قویه لر كه حركت ایتمیه بعده المانك باشنی
كروا اوزرینه قپایه لر وایچه وسودیلی غاج پاره سیله پركیده لر بعده الماء
باشندن باشه خمیر ایله صوه یوب اودتلر وایچندن اتشی النمش یواش فوردن
ایچنده پاك توغله اوزرنده قویه لر فوردن ایچنده طوره تا اوزرنده اولان خمیر
پیشه محموده دخی پشوب اصلاح اولنمش اولور اصلاح اولنمیشندن مقدار
شربتی بردنكدر ایكی دنك مقدارنه دكدر بو وجهله اصلاح اولنمیشندن اوچ
بیلدنصكره قوتی قالماز ایچون اولی بودركه استعمال ایتمك مراد اولندقده
پشوره لر بعده معده یه قوة ویرور نسنه مثلا مصطكی ودخی بغرسقلر
ایچرو سن صوه یوب دوز ایدر مثلا كتره وصمغ عربی ایله اصلاح ایده لر بویله
اولیجاق صفراء ویرامز قویولقلری طشره ایدر ویدنك دریك یرلرندن
یرامز خلطلری وارتوقلیقلری جكر از واقع اولوركه نفسنده مزاجی اسی
اولان كیمسنه محموده ایچدكدنصكره اكا سیتما عارض اولمیه بعضلر محمودهٔ
مثلی مصطكی ایله اذوب بعده ایوه ایچنده پشوره بویله اولان اوّلا بیان
اولنان اندن انفعدر اوغلانجقلره ویا مزاجلری ضعیف اولانلره انی استعمال
لازم اولدقده پشمه میشندن اتی صوایچنه قویلر وانوكله یویالر بعضلر
قادینلرینه وكوكسلری طرفلرینه واویلوقلری ادالرینه محموده صوادلر

محموده دن بردرهم ویا ایكی درهم مقداری ایچنده پشمش اولان ایوه دخی
ضررسز اسهال ایدیجیدر اصلاحه احتیاجی یوقدر بو مقوله ایوه برمقدار
دوكلمش سفت چیچكی ایله اذوب الشدیر بسه لر واستعمال ایلسه لر نافع
دوا اولهحتی سیتما لولره دخی نفع ایلیه وهرقنده اولورسه صفرادن اولان
جمیعا مرضلری كیدره اكر پشمه میشندن برص وبهق ونقطه لر ولكه
اوزرینه صوه یوب سوره جك دوالره قاتسلر نفع ایلیه وتاثیری زیاده
اوله محموده نباتنك كوكی زیاده اسیدراكرد وكوب برضا اوزرینه صوره
سلر كیدره بعضلر محمودهٔ پشورمز انجق سماق اصلانمش اولان كل صوچیچ
ایچنده اصلایوب بوزدلر بعده اولصولولق ایله بوغوردق جورك جورك
ایدوب حفظ ایدرلر محموده نك ایوسی اولدركه كوك اولوب بیینی اوله وبیاضه
مائل اولوب اوفاقلامسی نه سی وصوده ادیمسی تیز اولوب بیاضه مائل اوله
صاحب كتاب ایدر بزم زمانمزده مقدار شربتی برقیراطدن اوچ قیراط مقدارنه
دكدر استعمال مراد اولندقده محمودهٔ محكم ادمیه لر زیرا اعضایه یاپشوب جوق
جوق كلنوب ضرر ایدر بو مقوله جورك اولمیشندن ایچمك مراد اولندقده
چورك اولمامیشنه نسبت ایله ایچه لر یعنی برمقدار زیادجه ایچه لر بعضلر
معده یه قوة ویرمك ایچون دوكلمش كل قنادلر وحدتن كیدرمك ایچون ایوه
قتادلر ومعده دن تیز چقماق ایچون كرفس صویله یوغوره لر بعضلر دیمشلر
محموده نك اسكی سی كما اوتوزیللق دروبرقولده قرق یللقدر بو مقوله نك مسهل
اولماز انجق ادرار بول ایدر بعضلر دخی مزاجلری بارد اولانلر ایچون محموده یه
عود ومصطكی وازاجق صبر قرشدیروب ویرورلر مزاجلری اسی اولانلره
ایوه رتی وكل صقندوسی قتادلر بعضلر دخی محمودهٔ قوی اولوب بلغملری چیقار
سون یو زنجبیل وتربد قتادلر ومعده دن تیز چقماق ایچون طوز وانیسون
قتادلر اولی بودركه محمودهٔ محكم ازمیه لر زیرا قوتی ضعیف اولوب معده خاوینه
یاپشوب قالور اكر بادم یاغیله یا غلاسه لر جائزدر محمودهٔ اكر ایچمكله واكر
عقرب صوقدوقی یره سودوب صوه ماغیله نفع ایدر اكر محموده دن برمقدار
مثلی تربد قرشدیروب اج قادنیله تازه سود ایله ایچسلر قادینده اولان صوغلجان
لردن اكثیسوكی واكر كوجكلرین طشره چیقاره مجربدر اما محمودهٔ اشتهاء كیدره
دروتاسه كتوردومعده وكوكس پرده لرینه خصوصا جكره ضرر ایدر محموده
دن مقدار شربتندن زیاده ایچلسه یا بودركه اصلا اسهال ایتمیوب قارنی طوتار

طوتار ويا بر وجهله اسهال ايدركه هلاك ايدر بعضلر بو وجهله دوا ايدرلركه
محموده يي نشاسته و انيسون وحاوم تخمندن هر بريندن برابر الوب قرشدرب
بعده استعمال ايدرلر بعضلر محموده نك پيراهنن ذكر اولنديغي كبي اصلاح
ايدوب بر درهم مقدارينه دك ويرورلر اكر بوكلو عورة محموده دن ايچسه اوغلانن
دوشوره ويا قارننده قتل ايده كذلك عورت اشهر سندن كوترنسه دخي اوغلانن
دوشوروب طشره ايدر محموده نك مقدار شربتندن زياده ايچنلره تاسه و
كوكل دونمك وصوق دلمك عارض اولور علاجي بودركه قوصالر والما قاووغي
ايچلر وانار جكردكي وايوم رتي وسماق وريباس دبلرندن ويرلر ودخي
اوزرينه صوق صودوكه لر وايچنده اوتوره لر

مرکب بالغي يونانيده سيبيا درلر قلزم درياسنده اولور بعضلر اكا لمپيا
تسميه ايدر يعني قابوقلو بالق ديمكدر بو بالغك ايچ وسنده طاش كبي قاتي
نسنه اولور اكا لسان البحر درلر بو بالغي قدس شريف اطرافنده چوق يرلر
ارقاسي قاپلامش قابوق كبي صاقسي سي واردر وسياه قورصاغي واردر
قورصاغي ايچنده مرکب كبي سياه قويو نسنه چيقار انوكله يازي يازارلر بو
بالغك ياغلو دهني كوجدر خصوصا قورصاغي زياده در حكيم جالينوس
وديسقوريدوس صدفيه چوذكر ايتدكلري بالقدن مراد بو بالقدر
بوندن مراد دريا ينكجيدر ديننر غلط ايتمشدر قورصاغي جربلوا ولما غله
قارني يومشادر اكر صاقسندن بر مقدار الوب وشياف كبي ايدوب ايرلنمش
اولان كوز قپاقلرينه انوكله اوسه لر ايريلكي كيدره اكر بو بالغك صاقسي سي
دوشنجيه دك ياقسلر بعده الوب اينجه دوكوب ازسه لر ديشلري ويوزده
اولان لكملري اجوب جلا ايلي بو مقوله ياقلمشك يونمشي كوزده والرينه
كيرور ويونماميشي حيوانلر كوزلرينده اولان بياضلغي كيدرمك ايچون
اولان دوالره كيرور خصوصا طوز قاتيلو دسه زياده نفع ايدر چبانلر
اوزرينا كسلر قوديره قورصاغندن چيقان سياه مرکب زياده استيه
صاچ سقال دوكلدوكي يره سورسه لر تيز بتوره

مهره بوجكي عربيده شبنج درلر فارسيده مهره درلر مراد انوكله كاغد
مهره له دكلري بيوك سموكلو بوجكدركه دريا ده اولور حقيقتده بو بجقلر
دن بر نوعدر درياء هند ودرياء حبشه دن كتوردلر بعضيسي قزل و
نقطه لو وبعضيسي بياض قزل نقطه لو وبعضي ساده وغيري دودلو اولور

اكر ياقسلر كوزلره جلا ويرمجي اولان اكثر دوالره كيرور نفع ايدر خصوصا
اكر ياقوب بيقاسه لر زياده نفع ايليه بو تقديرجه كوزك طبقه قرنيه سنده
اولان بياضي جلا ايدر وكوز نورين قوي ايدب كوزه دوكيلن ياشلقلري
قوريدوب كيده رد ياقماسنك طريقي بودركه بو بجقي قويوب صافي بالجق
ايله تمام صوه يوب انته قويوب تا بياض اولنجه اتشي زياده ايده لر بعضلر
چولمكه قويوب وچولمكي بالجق ايله صوه يوب بر داق وچولمك ايچينه فرونك
ايچينه قويوب فرون صووق اولدقده الورلر

مرمر صمغي عربيده صمغ البلاط درلر زيرا طاشي زياده اوفاقلايوب اون كبي
ايدوب بعده ديلردن اولان توتقال ايله قرشديروب بر قالب كون بر بري ادنجه
محكم اووب بر برينه الشدردلر تمام بر اولوب الشدقده صمغ بلاط درلر بو مقوله
صمغ كوزده بتن زائد قيلي ياپشدرماده قوي نفعي واردر اكر قانلو يارلره
اكسه لر تيز بتشديروب ايريكلندرميه بو مقوله صمغ الان بولنماز روم
طائفه سي زمان قديمده چوق استعمال ايدرلر ايمش بعض كيمسنه لر وهم
ايتمشلركه بو مقوله صمغ مخلوق اوله اما دكلدر ذكر اولنديغي كبي مصنوعدر منهاج
نام كتاب صاحبي ديمشكه صمغ بلاط صبر وقره داش قاني وعلك وانزروت
وصمغ عربي هر بريندن برابر الوب ومرجان كوكي وزاجدن هر بريندن نصف
جزؤ الوب بعده جمله سن صمغ صويي ايله يوغوروب بر ديواره سوروب تمام
قوري اولدقده صمغ بلاط بودر ديمش اما بو دكلدر

مرجمك عربيده عدس درلر معروفدر طبيعتي حرارت وبرودتده معتدلدر
درجه ثانيه ده يابسدر بر مقدار قابضلغي داخي واردر ايكي دورلو در
بريسي ايري ودكرميدر بريسي دخي اوفاق ودكرميدر كه ما ئلدر اقلكي سنك
شيشرمه سي چوقدر يوستي قويدر ايوسي اولدركه تيز پيشه وصوده اصلانه
دقده صويي زياده قرار تمايه مرجمك جرمي قارني طوتوب حبس ايدر وپيشمشينك
صويي قارني اسهال ايدر ديمشلركه دائما مرجمك يمك كوزده پرده ايدر ويرامز
دوشلر كوسترر سكرلر واويكسه ضرر ايدر اولي بودركه سركه ايله محكم پشوره لر
بويله اولنجاق شيشرمه سي وقرقر ايتدرمه سي كيده رد ومعده يه قوة ويرور
اما مرجمك قاني غليظ ايدر وبولي از ايدر وحيض قاني طوتر وچوق يمه سي سودا
وسودادن اولان بر امراض مرضلر ايدر خصوصا جذام وسرطان ديدكلري
سوداوي چبانلر پيدا ايدر

ماذو عربیده مارعفص دیدلر معروفدر دکری ولذتی اجی و بوزوجی بیشدر
بعضیسی تازه اولوب دلنمه مشکن دوشردلر و بعضیسی تمام ایریشوب صراروب
دلنمش ایکن دوشردلر اولکی سنك بروددتی و قابضلغی قویکدر طبیعتی درجهٔ
ثانیه‌ده بارد و درجهٔ ثالثه‌ده یابسدر ماذو اغاجی بلوط اغاجیدر اکر
یالکوز ماذو دوکیلوب و اوزوب یاقی ایدوب اوتوراقده اولان شیشلره و
اوتوراق چقمش اولسه اوزرینه اورسه‌لر نافعدر و اوله قبض ایتمه‌سی زیاده اولمق
مراد اولنورسه صو ایله پیشوره‌لر و اکر قبض ایتمه‌سی زیاده اولماق مراد اولنورسه
شراب ایله پیشوره‌لر دخی زیاده مراد اولنورسه تفسنده قابض اولان شراب
ایله پیشوره‌لر اکر ماذو و یاقسه‌لر قانی طوتوب حبس ایدیجی اولور و یا قماق ایله
لطافتی اولوب کسکنلکی اولور قان طوتماق ایچون مراد اولنورسه اولی بودرکه
کباب ایدوب شراب ایچنده سوندوره سرکه بو خصوص ایچون انفعدر بعضلر
اکشی یوغورت ایچنده سوندورلر اکر دوکوب زائد اولان ات پاره‌سی
اوزرینه اکسه‌لر ایچلدوب اعضایه رطوبت ایتمه‌سنی منع ایدر دیش اتلرین
و دیلچوکلرین محکم ایدر اوینایان دیشلره اوزرینه سورسه‌لر پکیشدوره
اکرماز و نك ایچندن الوب اغریسی اولان دیش اوزرینه قوسه‌لر اغریسنی
ساکن ایدوب نفع ایلیه صو ایله پیشورلمشنی رحم چیقماسنه و رطوبات اقماسی
ایچون عورة استعمال ایتسه نفع ایدر اکر سرکه و یاخود صو ایچنده اصلاسه‌لر
ساچلری سیاه ایلیه اکر دوکوب ازوب صو و یاخود شراب اوزرینه اکوب
ایچسه‌لر بغرسقلرده اولان چبانلره و اسکیدن اولان اسهاله یرایوب
نفع ایلیه کذلك یمکه قریشدیروب یسه‌لر نفع ایلیه اکر عیرده صاروسی اوزرینه
اکوب یسه‌لر قویوك اوله اکر سرکه ایله ازوب تمره کوبه سورسه‌لر یوایدر
اما بوغازه ضرر ایدر صمغ عربی اصلاح ایدوب ضررین رفع ایدر اکر پیشوروب
اسی ایکن اوغلانجقلرك شیشوب طوملمش اولان کوبکلرینه باصدروب
باغلاسه‌لر نفع ایلیه بر قاچ کره ایده‌لر اکر سرکه ایله پیشوروب حمره دیدکلری
صافی صفرادن اولان شیشه ابتداسندن سورسه‌لر نفع ایلیه و نمله
دیدکلری چبان طاغلمه‌سنی منع ایلیه اکر ایچندوکوب قانی اقان بورون
ایچینه اوفورسه‌لر قانی دیکدوره اکر یاقلیشنی سرکه و یاخود شراب ایچنده
طالدرسه‌لر قان دیکدرمك ایچون تاثیری زیاده اولا اکر کسکن سرکه
ایله ازوب اغزده اولان سُلاقی اوزرینه سورسه‌لر سُلاقی کیدره رده

سُلاقی کسکن و اکل ایدیجی اولان خلطلر ایتمکله اولان قزللق و شیشی
دفع ایدر والسلام
مانتار ایکی دیدلوردر عربیده بردولوسنه فطر دیرلر توکیده اق مانتار دیدکلریدر
که یاش یرلرده و یغمورلر صوکلرنده بتر طبیعتی زیاده بارد و رطبدر عفونتی
واردر و بو دخی برقاچ دورلودر بعضیسی یینور و بعضیسی زهردر ییلمز و یینور
اولان دخی کیج هضم اولور غلیظدر کوجله افشان ایتمك پیدا ایدر و تیز فاسد
اولور پس هیضه مرضین پیدا ایدر زهرلو مانتار اولدرکه یاسلو دموره
یاننده و یا یراماز قوقمش نسنه‌لر یاننده و یا زهرلو جانوردلر یوالری
یاننده بتمش اوله و یا انولك التنده بتدوکی نسنه مثلا زیتون و سدلوکن
دیدکلری نبات کبی و بونلره بکزر دینور مقوله کما کمأت دیرلر هر مانتار که
پك اولوب اوزرنده یلمشکلکی و یراماز چرکین رایحه‌سی اولمیه و رنکی
بیاض و یا بوزلغه مائل اوله و ینور مقوله سندن جوق یمك و دائما یمك
ضرردر دفع ضرری اوزرینه شراب ایچمك و کمونی جوارشلر یمکدر یراماز
اولانی یمکدن معده‌ده اغرلیق و کرنمك و نفس طارلیغی و بوغلماق و هیضه
و کوکل دونمك مرضلری عارض اولور علاجی بودرکه قزل بوره ایچوره‌لر و سرکه
و طوز ایله کول صویی و پشمش دپه صویی و یبانی نعناع ایچوره‌لر و بو مانتاره
قدیم توکیده اشك کپکی و دیو کلاهی دخی دیرلر ایکنجی نسنه کماة دیرلر توکیده
طومالان منتری دیدکلریدر دینورمانتر لردندر بنوب زهری و ضرری اولان
کمأت و ضرری اولانی فطر دیرلر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده بارد و رطبدر غلیظ
در اغر دردنکی قزللغه مائل اولور یاروقلرنده بولینور چیك ایکن ینور و پشوروب
یرلر کیج هضم اولور اما اندن حاصل اولان غدا یعنی خلط اولحرتبه‌ده یراماز دکلدر
زیرا الذتی یوقدر و یراماز کیفیته میل ایتمز اما بعضیلر دیمشلر اندن حاصل اولان
خلط یراماز در زیرا فطر قسمنده اولانلرده زهرلولیك واردر اما بوزیلوب
عفونت قبول ایدیجك زیاده یراماز بوزیلوب یراماز بوزیلوب یراماز اولور منترك
ایوسی اولدرکه قوملو و قوری اولان یرلرده بولنانلردر که رنکی صاری و بیاض اولوب
سیاهلغه مائل اولوب قاتی و اوفاق اوله مانتار یمه‌دن جوق بخارلر حاصل
اولور بدن سکرمه‌سی و بوغاز ایچرو سنده اغری و شیشلر پیدا ایدر یمکندن
اغرلیق و المحاصل اولدقده طوراق اوتی پشمیشنی ایچروب قوصدوره‌لر بعده سکنجبین
ایله اوزوم چبوغی کولن ایچوره‌لر اکر زیاده تاثیر ایلدوب قولاق اغرلیغی و کوز

پرده لرینك عارض اولورسه قطر اولمش اولور علاج بودر كه اون ایكی درهم
سكنجبین ایله ایكی مثقال مقداری تاوق ترسی ایچوره لر مانتاردن شولكه بعلیز
ویا قزل ویا یرامازیرلرده ویرامازویسدلو كنلو اغاجلر التنده وزیتون
وقوز اغاجلری وذهرلو جانوارلر دلوكلری یانلرنده بتمش اوله بو مقوله مانتار
زهرلودر قتل ایدیجیدر كذلك ایچروسی وطشره سی سیاه اولان فی الحال هلاك
ایدیجیدر مانتارندكلو كوچوك اولورسه بیوك اولاندن یكدر وغداسی لطافتلی
دكدر اولی بودر كه رایحه سی خوش اولوب كندوسی دوز وقاتی اولانی اوكوتوب
اندن ییه لر اما مانتار یمك ارقده ده اشعه ده اغریلر وكوكس زحمتلرینی پیدا
ایدر مانتاردن شولكه قورودلمش اوله یرامازلقده نهایتده ییمكه لایق دكلدر
مانتاردن صقیلوب چیقان صو ایله كوزلرجكسلر كوزه جلا ویریر بخصوص
ایچون اولی بودر كه كباب ایده لر پشركن ایچندن طملیان صویی الوب كوزه چكه لر
كباب ایدوب یمه سی یكدر ضرری ازاولوب كیفیتی دخی بوزلماز اما مانتارسده لو
ایدر پس سكته وفالج وحضلریز پیدا ایدر وغلیظ بخار ایتكله معده كرندیرور
معده ده اغریلر پیدا ایدر یمه سی مراد اولندقده اولی بودر كه اولا اوزرنده
قوم وطاش یوق واریسه اندن پاك ایده لر بعده اسی صو ایله برقاچ كره یویوب
بعده قاینمش صو یوب بعده طوز وطوراق وتی ویابانی نعناع وسدف ایله كم
قینادوب پیشوره لر بعده برمقدار خام زیتوندن اولان زیت ویاشیره وغن
قاتوب وسعتر وفلفل وقری ایله ییه لر اكر ضرورة اولوب قورودمشندن یمك
لازم كلورسه اولی بودر كه پاك وصافی طپراق كه ایچنده طاش وقوم وغیری
نسنه اولمیه انی صو ایله بالچیق كبی ایدوب وقوری مانتارلری بركون وبركیجه
اول بالچیق ایچنده اصلادوب بعده یوقاروده ذكر اولندوغی وزره ایده لر بشوروب
ییه لر وبو مقوله سنك زیت یاغین زیاده ایده لر واوزرینه صافی عسل
شرابندن ایچه لر وقراجلری صوق اولانلر اوزرینه زنجبیل مرباسندن ویا
دوكلیشندن ییه لر واكر زیاده ضررندن خوف اولورسه برمقدار تریاق
فاروقدن دخی ییه لر بهق ابیض پیدا ایتمه ده ودیلی اغر ایتمه ده زیاده تاثیری
وارددر كبابن دخی اسی اوتلر ایله ییه لر اكر كباب ایتمزدن اول دلوكلرینه ازجق
طوز ایله زیت قاتسه لر اكثر مصلحتندن اولان ایله یمه سی یرامازدر زیرا
ات غداسنی فساده ویروب كچ هضم ایتدورر خصوصا مانتار ایله یمرده زیاده
یرامازدر اكر صورة اولورسه طوغرا ایچی وهضم ایتدوریجی نسنه لردن زیاده

استعمال ایده لر اصلاحنده خردلدن وفریدن انفع نسنه یقدر اولی بودر كه
مانتار ییدكدنصكره اوزرینه صوق صو ایچمیه لر بعضیلر دیمشلر مانتار
خاصه لرندندر كه هر مقوله حیوان كه معده سنده مانتار وار ایكن انی ایلاغ
ویاسائر ذهرلو جانوار اصرسه اول حیوان وفات ایدوب انی بر دوا خلاص ایتمیه
غافقی نام طبیب بویله حكایت ایلدی اكر سرمه مانتاردن صقلمش صو ایله تربیه
ایتسه لر اول سرمه كوز قپاقلرینه قوت ویروب كوز نورینی زیاده ایلیه وكوزه
صو اینمه سنه مانع اوله اكر قوری مانتاری خصوصا قزیلنی دوكوب وصو ایله
یوغوروب باشه صوم سلر وقتندن اول عارض اولان صلعه نفع ایلیه یعنی
ساچ بتمیوب چیلاق اولان یره ساچ بتورر
مسك اولی تخمی و اغز مسكی وكبابه صغیر فلنجه وافلنجه دخی دیرلر
خردل دانه سنه بكزر دانه لردر كسكن رایحه سی وارددر ایوسی اولدر كه
اغر اولوب قرمزیه مائل اوله طبیعتی درجه ثانیه ده حاردر برمقدار یبوستی
وارددر بو دانه ده تحلیل ایتمك وقبض ایتمك وارددر كوزل قوقولو كیرورسته
لری اچار دماغه قوة ویرور وعقربلره نهایتله زیاده ضددر اكر زیت یاغیله
ازوب عقرب صوقدوغی یره سورسه لر ایو ایده معده اسیدرویلری تحلیل
ایدر كذلك ایچمكله دخی عقرب ورتیلا اصرمالرینه نفع ایدر اشتها ویرور وكگودر
مقداری شربتی اوچ درهمه دكدر صاحب كتاب ایدر بو دانه زمانه ده معلوم دكلدر
بعضیلر درلر كبابه نك ایكی صنفندن بیری صنفیدر
مارسما یوادنه عربیده قیصوم دیرلر بو نبات اوزانوب بیوك اولور حتی اغاج
قدر اولور سدف یپراقلرینه بكزر اوفاق یپراقلر ایله طولودر یپراقلرینك
ایچنه ایچنه جانلاو قلری اولور اوجلرنده التون رنكنده رایحه سی اولوحه خوش
ولغرودكری ولذتی اچی چیچكی اولور چیچكی یازكونلرنده اچیلور اركلو دیشلو دكـ
اركنك بداقلری ایچنه قرچیچكی وعیشی ضعیف ایكدر طبیعتی درجه ثالثه ده حار
ویابسدر پیشورلمیشی ویاغی دتره دور اولان ستمالری كیدرر حتی دترتمز
واجیلغی سببی ایله قوردلری قرار وخلطلری پلیندن زیاده طوغرایوب
تحلیل ایدر اما معده یه زیاده ضرر ایدر اكر یاقسه لر كولی ساچ وصقاله
دوكلمه سنه بو دوا اولاشول وجهله كه كنه تخمی دیدكلری تخم یاغی وترب
یاغیله قریشدیروب سورسه لر زیاده نفع ایلیه بو طریقیله كچ بتن صقالی
تیز بتورر یمشی وچیچكی پیشوریلوب ایچسه لر ویا شویله چیك دوكوب برنجق

درهم مقداری بدك ایچسه‌لر طوغری ولمایجه نفس المانعه قادر اولمیانلره وقورجه
سگرلو اتلری بورشمش اولانلره نفع ایلیه کوجله افشان ایتمك وعرق کلنسه او
مضلرینه دخی نفع ایدر کذلك ایچمه‌سی قتل ایلیجی زهرلو دارولره دوادر
اکرانی دوشنسه‌لر ویا انوکله توتسولنسه‌لر زهرلو اولان جانورلری قاچورر
ورتیلا که زهرلو بیوك اورمجکدر انوك ودخی عقرب لدغنه صوقدوقلرینه
زیاده نفع ایلیه شول وجهله که ایوه محکم ازوب انوکله اولیره یاقی
ایتسه‌لر ویا درهم مقداری ایچسه‌لر زیاده نفع ایلیه اکر دوکوب ارپه اونیله
پشوروب بیوك اولان شیشلره وچبانلره اورسه‌لر تحلیل ایدر و ایندورر
اکر عورت کتورسه قارنندن اوغلانی دوشورر طشره ایلیه بعضلر
دیمشلر او یکنی ضرر ایدر اصلاحی شیح که صاری یوشاندر بعضلر دیمشلر
عسل ایله‌در قزدیروب قورتماقدر بدلی یاربوز دیدکلری نباتدر

منوك اوتی و منداك اوتی و ضروس کوزی فارسیده کاشم رومی دیرلر
یونانیده لیقسطقون دیرلر بر نباتدر که یوکسك طاغلرده اغاجلرك کولکه‌لرنده
خصوصا الجق وچقور یرلرده بتر یمشی تمیشی بردر بالدری طوراق اوتی
بالدرینه بکزر بوغملو ایجه وکوچك بالدری واردر یپراغی اکلیل الملك
نباتنك یپراغنه بکزر لکن اندن یمشاقراقدر رایحه‌سی خوشدر ویپراغی
بالدرینك یوقاروسنده کلو چیقارسه اکا کوره ایچنلیکی و یاریقلری
چوق اولور بالدرینك اوجنده تاجی واردر تاجی ایچنده رایحه‌سی خوش لذتی
دیلی اجیلیجی دانه‌سی تخمنه بکزر ایچی طولو اوزونجه مائل سیاه یمشی اولور
طبیعتی درجه ثالثده حارّ و یابسدر کوکی وتخمنك سائر اجزاسندن
حدتلری زیاده‌در ایکیسی دخی حیضی ایندورر وبولی یوریدور و یللری کیدرر
وشیشلری تحلیل ایدر وغداء هضم ایتدورر وصوق بلغمدن اولان اغریلره
خصوصا معده‌ده اولان اغریلره نفع ایدرلر صوق اولان جمیعا زهرلره شفا
اولورلر ایچملکله وکوتورمکله دخی حیضی درار ایدرلر وقارندن اوغلانی
چیقارورلر طائفهٔ روم تخمنی فلفل یرینه استعمال ایدرلر ونباتنی
معدنوس یرینه طعامه قتارلر بعضلر سیسالیوس کی توکیده
دیرلر انك تخمیله قرشدیروب انوك تخمیدر دیو حیله ایدرلر فرقی بودر که
رایحه‌سی خوشلوغی واجیلق ایله‌در قارینده اولان قرقرلری کیدرر
جکرده اولان سده‌لره نفع ایدر رطوبات فاسده‌یی کیدرر ذکر اولنان

بسنه‌لر ایچون درهم مقداری ایچوردلر قارینده اولان صوعجانلری و
سائر قوردلری چیقارر واستسقا اولنلره اتی صو ایله ایکی درهم مقدارین
ایچوردلر غلیظ وقاتی اولان اتلره پشرکن قاتوب برابر پشوب بیسلر انلرك
غلظتن کیدروب لطافتلی ایلیه بو بابده هر نسنه‌دن ایودر خصوصا
صوقوشلری اتلرینی زیاده لطافتلی ایدر اکر سرکه‌ده اصلانسه‌لر ویا اوزرینه
ازاجق سرکه یونسه‌لر قراجلری اتی اولانلره اولان ضررن دفع ایلیه اما
قراجلری اتی اولانلرك باشلرین اغریدر اما تیز کچر اندن اولان باش اغریسنی
کیدرمکه کل صویله کافور قوقلامق یاردم ایدر بعضلر اصلاحی داریانه
ایله‌در بعضلر دیمشلر اصلاحی خیار وشنبیار تخمیله‌در بوده انك بدلی
بیاض کمیوندن وزنی وربع وزنی مقداردر بعضلر دیمشلر بدلی بیان
حاوجی تخمندن وزنی مقداردر

معدنوس یونانیده بطراسالیوس دیرلر کرفس ماقدونی دخی دیرلر بر جنس
اوتدر ماقدونیه منسوبدر ماقدونیا دیدکلری قواله قربنده بر یر واردر اکا دیرلر
بونك تخمی نانخواه دیدکلری تخمه بکزر لکن اندن کسکین دکلدر ورایحه‌سی خوش
دکلدر بو صنف شام وغیری ولایتلرده مقدونس دیمکله معروفدر معدنوس
ایکی نوعدر بیوك یپراقلو وکوچك یپراقلودر معدنوسه کرفس رومی دخی دیرلر
اما کرفس نبطی که حرف کافده ذکر اولنمشدر اکا کرفس عظیم وکرفس بستانی دخی
دیرلر انك بالدری قرمزیله مائلدر ویومشاق واوزنجه‌ندر وایچی بوشدر
ویوقاروسنده بتن باشی طوراق اوتنده اولان باشه بکزر وتخمی سیاه
واوزون وایچی طولو ولذتی زیاده کسکندر ورایحه‌سی خوشدر وکوکی بیاض
وبیوك ولذتی خوشدر وغلیظ دکلدر بو صنف بستانیسی کبیدر لکن اندن
ضعیفرکدر اما یبانیسی که اکا یونانیده سمرنیون دیرلر بعضلر اکا معدنوس
طبری دیرلر انك یپراغی بصیدر وییره یقین اولانی طشره‌یه اکلمشدر ویپراغی
عنزه اله یا پشورلمشیکی واردر رایحه‌سی خوشدر کندوسی قاتیدر وکسکنلکی
تلخی واردر یپراغی لذتنده کسکنلك واردر ودخی صاروییه مائلدر اوزرنده
تاجی واردر لاخنه تخمنه بکزر سیاه ودکرمی تخمی واردر ولذتی کسکندر
کوکی دخی زیاده کسکندر دیلی اجیدر صولوغی اندر طشره‌سی سیاه وایچی
بیاضه مائل صاردر وبوصنف دپه‌لرده وطاشلقلرده بتر بوصنف طاغلرده
وطاشلقلرده اولاندن ضعیفرکدر بعضلر دیمشلر کتورمکله قارینده‌ن

اوغلانجقلری دوشوردایجسه لر عرق کننا فرضنه نفع ایدر ودرلدیر
واستسقاء لحمییه یرار معده نوس تخمندن شراب ایدلر شول وجهله
که تخمی دوکوب دخی دوکلشندن بر مثقال مقدارینه اوزوم شیره سن
دن بر رطل مقداری ویا نصف مثقال مقداری بر رطل شرابه بر پاره سنه
بغلیوب اوچ ای طور بو مقوله شرابی اشتهاء اچار و معده یه نفع ایدر و
کوجله افشان ایدنلره نفع ایدر و بو شراب بدندن تیز تحلیل اولنور بو مقوله
شراب کرفس تخمندن ایتدکلری شرابدن انفعدر معده نوس معده یه
غایت نافعدر اکر مثانه علتنه سوروب و چیبك دخی صوین صقوب ایچسلر
نافعدر هر طعامه که پشوره لر معده نوسدن قوسلر تیز هضم اولور
خصوصا مثانه سی وعسر کبولی اولنلره زیاده نفعی واردر واغز قوقوسنه
و معده بخارینه غایت مفیددر اکر تاوق صوینه قیوب حسته لره ویریلاز
شوروالره واز اجق نعناع ایله بیله قونسه صوق معده لره مفیددر امّا حسته
ضعیف ایسه نعناع ویرمیه لر ازاجق معده نوس ویره لر و یونان کتابلرنده
بونك طبیعتنده برودت دخی واردر دیمشلر وکی یپراغندن یکدر و تخمی
معجونلره کیرور اکر معده نوس واکر کوکی واکر تخمی غایت مدردر بولی
فی الحال ادرار ایدر و یاغلو سمز اتلرك ضررین دفع ایدر
مسك بیرانجی فارسیده کژوان درلر لذّتی ورایحه سی خوش بر نباتدر یوردن
بالدرسز چیقار یپراقلر دیپراقلری چرچیر یپراغنه بکزر یپراقلرینك باش
لرینده دکرمیلك واشعه سنده ازاجق کرتیك کرتیك دردیشل انجی کسوکدر
فستقی رنکه مائلدر رایحه سی ولذتی غالب قاوونی کبیدر رایحه سنك خوشلوغی
عجیبدر یورکدن قساوتی کیدروب اچار طبیعتی حار و یابسدر یورکی و معده
اغزینی ایودر نفسی خوشلوق ویرور بدنی زیاده اسی ایدر جمیعا زهرلرك
ضدّدر یعنی ضررلرینی زیاده کیدرر خصوصا عقرب صوقماسنه زیاده نفع
ایدر صوقدن اولان یورك اوینامه سنه زیاده نفع ایدر دائما یمه سی افشاد
بولنه یانغین و باش اغریسی پیدا ایدر اصلاحی کشنش واکشی نار صویدر
طائفه فرس یانلرنده نفعی یورك اغریسنده و غم وغصه و باطل فکرلری
کیدرمکدر
مامیران مقدّم صرف ناده زرد جوب عربیده عروق صفر دیکله معروفدر
مامیران اناك ایکی صنفندن کوجوك صنفیدر نباتنك بالدری واردر واوزرنده

یردن یوقارو بتمش بداقلری واردر یپراقلری کوجوك بیوك صارماشیق
یپراقلرینه بکزر لکن دکرمیلکی زیاده در و کوجوکرکدر رنکی بیاض لوغنه
یقیندر و یلیشکلکی واردر بریره دوشورلمش بغدایه بکزر دا و فاق
وجوق بداقلو کوکی واردر بو نبات صولریانلرینده بیتر مشلرده بیتر طبیعت
کوکلرینك طبیعتی درجه ثالثده حار و یابسدر ایوسی اولدر که صارو
وایچه وقاتی و بوغملو اولوب تازه اوله جمله دن قوی اولانی هندیسیدر بعده
چیندن کتوردکلریدر ردئ قبادر چبان ایدر و کچیك واو یوزی قوپارور
اوزرینه سورمکله وانوکله یوماغله کچیکه شفا اولور اکر طرناقلر اوزرینه
قوسه لر قوپاروب اوستنی صویا ایسر طرناقلرده اولان بیاضی کیدروب جلا
ایدر کوز دوالرینك جلا ایدیجی دوالرینك بیوکلرندندر اکر کوکلرینك
صقندوسنی لوبو عسل ایله بورونه ایچه وقوسه لر باشی پاك ایلیه اکر
شراب ایله استعمال اولنسه سده سببی ایله یره قانلری اولنلره نفع ایلیه
اکر چینسه لر دیش اغریلرینه نفع ایلیه وادرار بول ایدر اکر سرکه ایله ازسه لر
ویوزده و غیری یرده اولان لکه ونقطه لره سورسه لر کیدرر وایچمکله بغرسق
اغریسنی کیدرر مقدار استعمالی نصف مثقاله دکدر بعضلر دیمشلر بوکو کرکره
ضرر ایدر اصلاحی عسل ایله در
مسکی نارو عجم ناری و هند ناری فارسیده نار مشك درلر بعضلر
درلر هنده بتن انارچیچکلرینك غنچه لریدر بعضلر درلر دریاچه دن ولایت
ضرساندن جوق اولور هنوز چیچکی دوشمه مش کوجوك انار بکزر خوش
رایحه سی واردر ایوسی اولدر که رنکی بیاض و تزه لق وصاروليق اراسنده
اولا لذتی ککره در طبیعتی درجه اولاده حار و درجه ثانیه ده اخرینده یابسدر
خاصه سی خلطلری اینجلدوب تلطیف ایتمکدر قلبه قوة ویرور ودحلر اکسیلمه سنه
مانع اولور معده یه وجکره ایودر بغرسقلردن مالیخولیایه سبب اولوب بخارلر
باشه چیقماسنه مانع اولوب قطع ایدر و سواس که فکر باطل ایتمکدر انی کیدرر
بعضیلر ودنجنه کمیون کرمانی وثلث وزنی قسط بحریدر
مقل مکی و مقل اذرقی اهل مکه اصطلاحی اوزره بویله در طبیعتی هر حالده طبیعتی
بارد یابسدر قابضدر و معده یه قوة و برودت ایچمکله و دوکلشندن شویله یوتماغله
قان توکرمکه نفع ایدر بشورلمشی ایچسه ده اوتورمق طرلردن قان بوشانوب
اقماغنه نفع ایدر

حرف النون

نرکس چیچکی و قره کوز و صادی نرکس ازدیون درلر کونشه طبان
دیدکلری قزل صادی چیچکدر نباتی ثمنشی دربرزداعدر و دخی ازاونزون
اولور یابس یرلرده بتر بویله در امادیاردومده ایکی ذراعدن زیاده اوزار
یبانیسی و بستانیسی اولور یپراغی چرچیر یپراغنه بکزر لکن اطرافی کرتلمش
دکلدر و یومشاقدر اوزرنده اوفاق وکیزلو پوسی واردر کویاکه اوزرنده
توز قونمشدر یپراغی اوکله بللودر التون رنکنده چیچکی واردر چیچکی اورتاسنده
یپراغه بکزر قزله مائل اوفاق نسنه لری واردر رایحه سی اغردر کنش نه
طرفده اولورسه اول دخی اول طرفه دونر طبیعت بو نبات جمیعا اجزاسیله
حاردر اما چیچکنده اولان حرارت زیاده در طبیعتی درجهٔ ثالثه اولنده
حار و یابسدر اکر یپراغن دوکوب صوین صقوب دورت درهم مقداری ینه
اتی صو ایله ایچسلر زیاده قوصدورر و اکر چیچکنی دوکوب ارقه اشاغه سنه یاقی
ایتسلر التی قوامه کتورر اکر کوکنک عصارهٔ سندن یعنی صقلمش صویندن بوتون
دن ایچر و قوسلر دماغده اولان بلغملری تحلیل ایتمه سیله دیشلرده اولان
صوق اغریلره نفع ایلیه اکر چیچکنده زیاده حرارت اولماسانی قوقلاماغله قلبه
فرح ویرور دی لکن حرارتی قوتی ایله قلبک غضبی طرفنه میل ایدر پس فرح
ویرمز اکر کبه اولان عورة دوکلمش یپراغندن ایکی درهم مقداری ایچسه
قارنندن اوغلانی چیقاره و حیضنی یوریده دائما قوقلامه سی دخی قرنده
ضعیف اولان اوغلانجقلری دوشورر خاصه لرندندر اکر یوکلو اولان عورة
بر مقداری صولو و چیننه قویوب صاغ اوجن اوزرینه قپایوب طورسه
قارننده اولان اوغلانه زیاده ضرر اوله و اکر دائما بویله ایتسلر اوغلانی
دوشوره انی یقسه لر توتوندن بیجانلر و قوربغه لر کیده لر سنکلر حیچکندن
قاجوب اوزرینه قونماز مکرکه یاکیله و اکر خنازیر چبانلری و شیشلری اولان
بویننه صاقوسه لر نفع ایده و اکر قصر عودت اندن کوترسنسه یوکلو اوله اکر بونم
مقداری ایچسه لر قلبه قوة ویرور اما اولی بودر که مزاجلری صوق اولانلردن
غیری کیمسنا ایچمیه بعضلر دیمشلر طلاقه مضردر ایدر اصلاحی شکر پنیر ایله
در بعضلر دیمشلر عسل ایله در

نخود عربیده حمص دیرلر معروفدر ایکی دورلودر بستانی و یبانیسی اولور
بستانیسی ایری و بیاض و کوشک اولور و بعضیسی قزل و اوفاق اولور و بعضیسی

سیاه اولور اما یبانیسنک نباتی بستانیسنه بکزر اما بوزداقدر و دانه لری
کوچکدر اوزونجه دورقزله مائلدر لذتنده آجیلق واردر اکا حمص کرسنی
یعنی بورجاق نخودی درلر طبیعت نخودک طبیعتی درجهٔ اولی اخرنده حار
و یابسدر برمقدار رطوبت فضلیه یعنی سکمیوب قالمش یاشلوغی واردر
اما تازه سنک طبیعتی حار و رطبدر ازاجق یبوستی واردر سیاه اولان
جمله دن اشدکدر صکره قزل اولان وصکره بیاض اولاندر اما یبانیسنک
حرارتی و یبوستی سائرندن زیاده در بورجاق نخودی دیدکلری بوکرکلره
و طلاقده و جکرده اولان سده لری اچار و پاک ایدر اکراندن یاقیه جق
ایدوب ایریکلو کچیکی و اویوزی و قمره کوی انوکله محکم یاقاسه لر پاک ایدر
جلا ایلیه و قولاقلر اردلرنده اولان شیشلری و خایه لر یمرطه لری شیشن
یومشادر اکر اونی عسل ایله قرهسد رسه لر اوفاقلو و ایریلو و ایریکلو اولان
چبانلره و قمره کوییه اورسه لر ایوا اما نخود بوکرکلره و چبانلو اولان قاوغه
ضرر ایدر بعضلر دیمشلر سیاه نخود خاصه سندندر اکرشول کیمسنه که التونده
و یاغیری یرنده طشره طومالمش سکللری اولا که حرکت ایلیه ای بی ایکین سیاه
نخوددن بر دانه الوب هر سکل اوزرینه بر دانه سن قویوب بصدره لر بعده
نقدر نخود اولورسه بر بز اچینه بغلایوب نخودلری سکللر اوزرینه باصیدن
کیمسنه جمله سن بغزی ایله اردندن یبانه اته ای تمام اولمادن سکللری کیده
بالخاصیت نخود سائر یمیشلر مقوله سی اولان دانه لردن اویکنه زیاده غدا
ویرور و اویکن انی سود اکر اویکند چبانی اولان کیمسنه که ستماسی اولماسه
نخودی تازه سود ایله بولامامه ایدنی ایچورسه لر زیاده نفع ایلیه نخود اشتها
دبرشدیرور و ارقه صوینی زیاده ایدر خصوصا اکر تازه سن ایشودوب یسه لر
زیاده نفع ایلیه کاه اولور ایغزلر بو خصوص ایچون یم ایلوب ویرورلر نخود
بلدی سمردوب شیشر رو قانی کا اجکر خمیر ایچنده مایه کبیدر اکر قوردی ایچن
و اکر قاورلمش یعنی لبلبی بر بسلر بلغملو اولان خاطلری قایناروب کسر هرکی
طبراغی قینادوب کسدوکی کبی اکر نخوددن غسول یعنی یاقیه جق ایدوب
یاقاسه لر بدنده و باشده اولان بجشمه کیده ره اکر صو ایچنده اصلادوب
اچ قارنیله چیکن ایکن بوب اوزرینه ایچنده اصلاندوغی صودن ایچسلر
التی زیاده حرکت کتورر و قوی ایلیه و مزاجی صوق اولان کیمسنه شراب ایله
ایده لر نفع ایلیه التی حرکت کتورمه سی ایچوندکه اندن اولان غدا اشید

والتي حركتن كتوريجي يللر وشيشرمه لر پيدا ايدر دخي حرارة غريزيه كه
بدننك توتي انكله در اني قوي ايدر واشتهاء اوياندرر پس بو تقديرجه جماع
خصوصي ايچون نخود غدالرك وسائر دوالرك ايوسي وانفعيدر اكر نخودي
سركه ايچنده تمام برگيجه اصلاديوب اچ قارنيله يه‌يوب اوزرينه دلك صبر ايتسه‌لر
صوغوجانلري وقوردلري قيره خصوصا يابانيسي زياده تاثير ايدر اكر نخودك
پيشوروب اويوشمش اولان يرلر اوزرينه دوكسه نفع ايليه نخودك تازه‌سي
سكيوب قالور خلطلر پيدا ايدر ويللري جوغالدر بناءً علي دخي اوبله‌در اما
اولمقدار ضرري يوقدر اندر تازه‌سنك اصلا نميشي ديش اغريسنه
نافعدر وديش اتلري شيشلرين تحليل ايدوب ايندورر ونخوددن تقطير
ايله چيقاردقلري ياغ تمره كوبه نافعدر ياغين چيقارماسي طريقي اشاغيده
ذكر اولنور نخودي پيشوردكلرنده اولي بودركه جوقليق قرشدرمايه‌لر زيرا
نخودده ايكي جوهر يعني خاصه وقوة واردر ايكيسي دخي پيشورمكله نخوددن
ايريلور برسي طوزلوليقدركه انوكله طبيعتي يومشادور برسي دخي اسيدر
انوكله ادرار بول ايدر انجوندركه نخودي ايچنده پشدوكي صو پيشمش نخود
جرمندن خيرلودر وايودر نخودك خاصه‌لرندندر اكه ايله بيله پيشورسه‌لر
اني تيز پشمكه يارديم ايدر سياه نخوددن ايچسه‌لر قاريندن اوغلاني
دوشورر واستسقايه وجكرده سدة اولماغله اولان يرقانه نفع ايدر
اكر نخودي ايكي طعام ارا سنده ويا طعام ايچنده قاتوب يسه‌لر معده‌ني
تيز ايندوب ايو هضم اولماوكوزل تاثير ايليه زيرا يمكدن اقول ينورسه نخود
ده برمقداردر واثبت يعني جلا ويرمك وخلطلري تلطيف ايتمه‌سي ولمغله
معده‌دن اكلنميوب تيز ايندر وتيز اينمه‌سي له فائده‌لو غدا ويرمه‌سي دخي
اولماز واكر يمك اوزره يرلرسه شيشوب كوپك كبي طعام اوزرينه كلور
وشيشرمه‌سيله يانلره الم ويرور اما نخودك نشاسنندركه بدن دريسني
قوي ايدر وقاني زياده ايدر وسياه نخودك پشميشني يللري چيقاردر
وقارني يومشادر وايچمكله واستي ايكن دوكمكله اكيرلرنده صو قدن
ويا شلقلردن اولان مرضلره نفع ايدر اكر بر كيمسه‌نك اويكني قوربه‌ق
ايله اوازي ايچلش اولسه سياه نخودي تازه سود ايله قوبو ايدوب ايچسه
في الحال اوازي يرينه كتورر ونفع ايليه ولي بودركه نخودي نيدكدن يكين
ايكن ويبدكدن صكره اوزرينه صو ايچميه‌لر زيرا قوتن ضعيف ايدر وفائده

سز شيشرمك پيدا ايدر اما بين كيمسه‌نك مزاجي اسي اولورسه
اوزرينه سكنجبين وخشخاش استعمال ايليه

نركس ياغي عربيده دهن النرجس ددكلري حار رطبدر تحليل ايدچيدر
سكرلره نافعدر سوداون ويلدن اولان باش اغريسني ساكن ايدر و
قوصما وحركته كتورور رحم اغريسني اجار و اغريلريني يومشادوب ساكن ايدر
اكر دائم قوقلاسه‌لر قزاسي اولان كيمسه‌لرك باشلرين اغريدر نيلوفر
ياغي اصلاح ايدر وبضرري دفع ايدر بونكدا دخي صنعتي مقدما ذكر اولندي
اوزريچيچكندن زيت ويا شيرو عن ايچينه قويوب بعده صقوب برقاج كره
ايده‌لر والسلام

نخود ياغي عربيده دهن الحمص ددكلري چيقارماسينك طريقي بودر كه نخودي
ابريجه دوكه‌لر وكوجك صرچه لوچولمكه قويه‌لر واغزيني برقاتلي بز
ايله بغلايه‌لر واول چولمكدن بيوجك چولمك ايچينه باشي اشاغه كوجك
چولمكي قويه‌لر شول وجهله كه كوجك چولمك باشي بيوك چولمك يا ديسنه
ايريشه بعده ايكي چولمكي چقورليجينه قويوب ايچنده نخود اولان چولمك اطرافنه
واوستينه اتش ايده‌لر كه نخود پشمكه ياغي طملايوب بيوك چولمك ديبنه اينه
بو ياغي چولمكدن الدقلرنده محكم تبزالالركه كسكنلكندن هوا اولوب ناني ولميه
بو ياغ بغداي يغندن زياده اتي وكسكندر ياغلانماغيله جميعا صوقدن
اولان اغريلره نفع ايدر وجذام مرضنه متعلق مرهملره كيرور اما تمره كوبه
وقوري يارهلره نفع ايتمز زيرا زياده كسكندر

نيشابور طيراغي عربيده طين نيشابوري ددكلري ولايت خراسانده نيشابور نام
مملكتدن كتوردكلري بربالچقدر طين خراساني وطين اصفهاني دخي ددكلري بو بالچق
زياده بياضدر واغريدر قورشوندن اولان اوستوبه بكزر ولذتي خوشدر
بوكا طين اكل دخي ددكلري زيرا طبيبلر بو بالچيق يمك اشتهاسي عارض ولانلره اندن
يمكي جائز كوردكلر زيرا سائر يغيلان بالچقلردن بونك ضرري ازدر بعضلر پيشورب
يرلر وبعضلر چيك ايكن يرلر صاحب كتاب ايدر بزم ولايتمزده كوچلك وبغلانجق
لرا وقودوقلري لوحلري بو طپراق ايله يازار لر اندن تندير بر مقدار طوزلوليق وارد
پشورمكله بر مقدار طوزلولغي كيدر قي اكسوك اولور بعضي كيمسه‌لر بو بالچيغي پشورب
بعده كل صوي ايله اوروب انزوب وجورك جورك ايدوب مزه ايچون خصوصا شراب
ايله مزه ايچون حفظ ايدرلر بعضلر مسك ويا عنبر ويا كافور قتارلر بعضلر

دخی مسك وعنبر وسائر خوش رایحه لو نسنه لر ایچینه قویوب قرشدرماقسزن
ایچنده طوردرسه رایحه لری اکا سکر بعده انوکله تنقل یعنی مزه ایدینورلر نفع ایدوب
اغزلری رایحه سنی خوش ایدر وقوصمالرین ساکن ایدر ومعده لری اغزلرین
توی ایدر وکوکل بولاندریجی وجرهلو یمکلردن صکره اندن برمقدار ییسه لر
قوصمه ساکن ایدوب معده یه قوه ویره خصوصا اشنه که اغاج یوصونیدر
انکله وکل صویی وطوپلاق ومکا یریغی وکباب وقاقله ایله تربیه اولنمش اولورسه
زیاده نفع ایدر بو بالجق سائر بالجقلر کبی قاوقده طاش وسده لر ایتمز اولی
بودر که طمرلری وغدالری یرلری طار اولانلر وایچنه طمرلرنده وجگرلرنده سده
اولماق معتاد اولانلره طاش اولماقدن جوق ایدنلر انلر ییه لر محصل بودر که
بدنلری اریق وصاو بغدای اکللو ویا شیله مائل ولنلر واتلو اولیق طمرلری
باتمش اولانلر اندن ییه لر اعضا اوزرینه سورسه لر اعضا محکم ایدر ییسه لر
اوبجوده ایکن اغزدن صالیا اقماسن منع ایدر وطبیعتی سورروب تاریقی
یوزنمکله شهوة کلیة کیدر رهیضئ واولمرضنك زیاده قوصدرماسی
ایله هلاك مرتبه سنه واروب انار دبی وعود قورصلری نفع ایتمیان
کیمسنه لره بو بالجیق نفعی تجربه اولنمشدر اولی بودر که بو بالجغی محکم قاووروب
تا اتش تاثیر ایدوب قرارماغه باشلامش ولاندن یکرمی دورت درهم
مقدارین اوچ کره ده ایچوره لر اقلا مایه خوش الما صویی ویا نتی ایله
ایچوره لر برکره دخی صوق صو ایله ایچوره لر محصل بودر که طبیب اولان
کیمسنه رای واجتهاد ایدوب نمقدار ویرمک ونه ایله ویرمک مناسبدر
وبری بری اردنجه می یوخسه کیچ می ویرمک کرکدر اکا کوره ویره لر معده
لرینك المی اولوب یمکدنصکره بولانماق وغصه واضطراب عارض اولانلر
طعامدنصکره پیشورلمیشدن اوچ مثقال مقداری ییسلر زیاده نفع ایدر
الملوینی رفع ایدر

نمیش و سیحان دکنی عربیده عوسج دیرلر اغاج دیمکدر بر دیکندرچوراق یرلرده
بتر دیکنی کسکندر پیرانجی وزنلوغی در اوزرنده اله یاپشور یلمشیکی
واردر بو دیکن ایکی دورلودر بریسی یشلدر یشلی بیاضه مائلدر برصنفی دخی
سیاهه مائل کوکجه‌در پیرانجی قیزله مائلدر وبداقلری اوزون اقدر ودیکنی
جوقدر وبیاضدن ضعیفرکدر پیرا قدنصکره قلیفلر ایچنده یمیشلری
اولور طبیعتی درجه ثالثده قورودیجیدر ودرجه ثانیه ابتداسنده ودرجه

اولی افرنده بارددر غله دیدکلری اوفاق قبارلره وزیاده حرارتی اولان کوز
قزارماسنه نافعدر بو ایکی مرض ایچون استعمال ولنانی تازه ویومشاق
بپراقلریدر بعضیلر دیمشلر اگر بو اقلرندن الوب قپولره ودیوارلره اوستلرینه
اصاقویسلر اول اوده سحر کار ایتمیوب باطل اوله بعضلر دیمشلر شجره موسی
علیه السلام دیدکلری بودیکندر اگر پیراغنی صقوب صوینی ایچسلر صفرادن
اولان کچیجه واویوزه نفع ایدر کذلك دوکوب صوین چیقاروب وقناه
انوکله یوغوروب حمامده سورنسلر کچیجه واویوزه نفع ایلیه اگر بو اقلرین
یاقوب تونشوایتسلر اوفاق چاتورلر قاچالر اگر پیراغنی دوکوب صوین صقوب
اق دوشمش کوزلر ایچینه یدی کون دك هر کون صقسلر کوزده اولان بیاضی
کیدره مجربدر کرك یکیدن وکرك اسکیدن اولسون کیدره اگر بو دیکنك
یمشنی دوکوب صقوب صوینی ترك اولنسن تاقوریدقدنصکره اول قورومیشدن
دنك مقدارینی یمرطا اغی ویا عورة سودی ایله ازوب کوزلر ایچینه طملاتسلر
کوزده اولان جمیعا اغریلره نافع اوله خصوصا اول اغری یه که بیاضی دخی
اوله قدیم الزمانده عجم وسریان طبیبلری بودیکن ایله هنوز ابتدا ایتمش
اولان جذام علاج ایدرلر ایدی شول وجهله که اندن شراب ایدرلر شول وجهله
که دیکن کوکلرین الوب کسوب اوفاق ایدوب بعده شراب ریحانی ایله اولان
مثلث ایچینه قویوب اوچ بلوکدن بر بلوکی قالنجه انشده پیشوررلر بعده صاف
ایدرلر کوکدن هر بروقیه یه بر رطل شراب قتارلر بعده پیشوب صاف ولمیشدن
حستیه هر کون ثلث رطل مقداری ایچوره لر اوچ دورت مجلس سودا محترقه
که ماده جذام اولدر انی اسهال ایدر اما بو شرابی ایچمزدن مقدم اوچ کیجه سمز
قیون لی شوروا سنی ایچوره لر بعده دخی ایکی کون کر واول شروادن ایچوره لر
بعده دخی تکرار ایده لر احتیاج اولورسه ایده لر وبو اد الیقلرده حمامه دخی کیره لر
بو دیکنك یمشی دکرا اوزونلوغنه مائل قزل رنکلو ونخود قدر دانه لری دینور
مقوله سی درجوق یمه سی قولنج پیدا ایدر اسهالی واقار قانلری طوتار
نوروز اوتی عربیده مخلّص دیرلر خلاص ایلیجی دوا دیمکدر بو دوا بو اسم ایله تسمیه
اولندیغی انجوندر که بو دوانك خاصه سندندر که ایلان امرمش اولان
کیمسنه خلاص ایدوب وزهره تاثیر ایتدرمیوب بالجمله موتدن خلاص
باعث اولدیغی معروفدر بو صفك بتوب چیقماسی بهار اوردولرنده اولور
حزیران اینده جمامت ایدجك النلره بکزر باشی اشغه بتمش کول چیچکلری

چیقار اکر اندن بر جزؤ الوب اون مثقال مثلی بغدادی کپکی ایله قرشدروب
اوزم رنکی ایله پشوروب بعده ازلجق ساده یاغ ایله اووب الشدیروب قولاقی
توزنده اولان شیشلر اوزرینه قوسه‌لر تحلیل ایدوب ایندورر اکر ازلجق
زنجار ایله قرشدیروب بواسیر چباننلرینا ورسه‌لر دوشوروب کیدرر
بعضلر درلرجکر ضربایدر اصلاحی زعفران وکتره ایله‌در

نخوغ هندی وکمیون ملوکی فارسیده نانخواه درلر معناسی طالب الخبز
یعنی اتمك استیجی دوا دیمکدر زیرا بودوا طعام اشتهاکتوردر اکر اندن
زیاده جماع ایچسلر ویا بدنه سورسلر رنکی صاری ایلیه اکر پشورلمیشی
عقرب صوقدوغی یره دوکسه‌لر ساکن ایلیه یمه‌سی کوکل دونمه‌سنی وبو
لاغماسنی کیدرر دوا غزنده طعام وصولذتن بولماق حالنی کیدروب اصلاح
ایلیه وصوق اولان معده وجکری اسی ایلیه اما نفسنده اسی اولان معده
وجکره ضرایدر اکر محکم دوکوب واذوب شیشی واغریسی اولان یرا اوزرینه
سورسه‌لر اغریسی کیدروب شیشی کیدررمجربدر اکر اسهال ایچون اولان
دوالره قاتسه‌لر اسهالدن صکره بغرسقلر اغریسی عارض اولاندن نفع ایلیه
اکر مناسب یاغلر ایله سود کبی بیاض اولان اوفاق چبانلره سورسه‌لر نفع ایدوب
کیدررافرکلی اولان عورتك سودینی ازایدر

حرف الواو

ودم اوتی یونانیده اِمْدِیَاْن درلر کبره اغاجنه بکزر بر اغاجدر قامتی
کبره‌دن کوچکدر اما یپراغی کبره یپراغی کبیدر اسکندریه‌ده وشام شریفده
وقدس شریفده خصوصا مقبره‌لر اراسنده چوق بتر یپراغنك اراسنده
یعنی دایچه سنده بر مقدار کسکنلك واردر طبیعتی اسیدر ملطفدر تحلیل
ایدیجیدر ایچروده اولان شیشلر تحلیل ایتمکده وسده‌لری اچماقده وحسته
اولان جکره قوة ویرمکده عظیم فائده‌سی واردر اکر بدن طشره‌سنده
اولان شیشلره طلا ایتسه‌لر نفع ایدر سائر تحلیل ایدیجی عصاره‌لردن
بونك تأثیری زیاده‌در فندق قدر قاپلوچکردکی اولور انوك طبیعتی
برودت ویبوستدر ماللد دیرسا اسی اولان شیشلره طلا ایتسه‌لر نفع ایلیه
اکر صوین صقسه‌لر ویا پشوروب صوین ادی اصره دخی یره اووسه‌لر
نفع ایدر وشیشن کیدررن ایچمك مراد اولنسه پشورمك چیقان صوینده
انجق بر وقیه ایچه‌لر ایچه‌سی وطلا ایتمه‌سی یلان وعقرب صوقدوقلرینه

دخی نفع ایدر قدر وز طلا یانه دخی ایچودرلر قوری اویوزه طلا ایتسه‌لر نفع ایدر
لچنده اقی اولان کوزه عصاره‌سندن طملاتسه‌لر نفع ایلیه اکر یپراغن
دوکوب تازه یاره اوزرینه اکسه‌لر نفع ایلیه

وَدَاْنِیْقَه فارسیده بر نجاسف بلنجاسف دخی درلر عربیده شُوَیْلا درلر
ترکیده قوان اوتی دیدکلری نك اق چیچکلوسیدر بعضی یرلرده ایوه طنی درلر
بعضلر دیمشلر قیصومدن بر نوعدر بو کلام صحیحدر زیرا قیصوم قوان اوتنك
صاری چیچکلوسیدر بو نبات پلینه بکزر یپراقلری اینجه وچیچکی کوجکدر وبیاضدر
رایحه‌سی اغردر نباتی اوزرنده اله یاپشور یلشك یاشلوغی واردر دیاربیوسی
یازرمانلرنده چیچکلنوب ایوسی اولدکه اوتی اینجه ویالدری شاده وکندوسی
کوجك اولوب چیچك ایله طولو اوله وچیچکنك رنکی بال موی رنکی ولوب رایحه‌سی
خوش اولا بو نبات کولکه‌لو یرده ومعمور اولان یرده ودریا کنارلرنده ودره‌لرده
بتر صاری چیچکلوسنك قوتی اق چیچکلوسندن زیاده‌در طبیعتی درجه ثانیه‌ده
حاردر درجهٔ اولاده یابسدر تلطیف ایدیجیدر اکر صو ایله پشوروب عورتلر
ایچنده اوتورسه‌لر حیضلرین یوریدر واوغلان صوکی دیدکلری دیبی چیقارر
ودحملری اغزی بکمش اولسه اچار اکر ایچسه‌لر قاوقده وبوکرکده طاشلری اوفاق
لیه سیدوکی طوتیلوب ایشه میان کیمسنه ایچسه ویاخود پشمدشی ایچنده اوتورسه
نفع ایلیه حتی اکر کوکنی دوکوب قارننك اشاغه سسنه یاقی ایتسه‌لر ادرار بول
ایتدورر وحیضی یوزیدر اکر صقندوسی ایله قته کیدن اصلاینی ازوب عورت
اشغه سندن کوترسه رحمنده اولان فضلاتی ایندورر وچیقماسی مراد اولننه
نسنه اسان وجله چیقار وپشمدشی چملندن زیاده عمل ایلیه اکر چیچکنك ایچنده
چقدوغی باشندن اون مثقال مقداری ایچسه‌لر قوة ایله هر نسنه اشاغه
ایندورر لایق بودرکه بر مقدار ایچمینه لازم اولورسه ایکی مثقال ایچه‌لر اکر
صوق سببی ایله باش اغریسی اولان کیمسنه نك باشنه جرجی ایله یاقی ایتسه‌لر
ویا پشمدشی ایله نطول ایتسه‌لر اتی ایکن باشنه قویسه‌لر نفع ایلیه لایق بودرکه
بدن خلطلر ایله طولو ایکن ویاخود یاقی ایتمك مراد اولندوغی یره بر ماده
دوکلمش ایکن بو نبات ایله یاقی ایتمیه‌لر قولاقه‌سی وپشمیشنك بخارن بورنکه
ایچینه الماق بورون ایچنده اولان سده‌لری اچار وزکامه نفع ایدر اکر هدکی
ردواری اولان کیمسنه بیصار چیچکن پشوروب کماد ایتسه‌لر یعنی اتسی ایکن
باشنه باصدرسه‌لر نفع ایلیه مجربدر سددایاق وذرة العقدر کوزه

قرارمه سنی دلردوار باش چکزم توب هر نسنه دونز کبی کورنمکه دلر
یورك ومعده ودماغ ضعفندن اولور مرضلرده اکر جمله نباتدن یا قوب کولك
یاره وچبانلرا اوزرینه اکسه لر قورودوه اکر صارو سنك جمه سندن یعنی
چیچکی بتدوکی باشندن عسل ایله ایکی درهم مقداری ایچسه لرقادین
ایچنده اولان صوغلجانلری وقباق چکرکینه بکزر اولان قوردلری قتل
ایدوب چیقاره باش اغریسنه بدلی وزنجه پاپادیه در

حرف الهاء

هندخیاری لسان هندیده بل دیدکلری هنددن کتوردکلری برصنف باقلادر
اوزون ظرفلر ایچنده اولور دنکی کبره یمیشنك بیوکی کبی سیاهه مائلدر
مصرده دوسنه بکزر اما بیوجکدر وبوسوریده ایچی یاغلودر استعمال
اولنان ایچیدر لذتی اجیدر طبیعتی درجه ثانیه اخرنده حار ویابسدر
یبوستندن حرارتی زیاده در قابضلغی واردر کوکسده اولان پرده لره
قوة ویرور سکرلر قاتیلغنی کیدرر ویا شلوغنی لورصوقدن اولان
مرضلری مثلا فالج ولقوه واسترخا ونقرس کبی بو مرضلری کیدرر
معده انتشی یا قاربلغمدن اولان قوصماغه نفع ایدر ومنع ایدر بونکرا
اولنان مرضلر ایچون جوارشلر ایله استعمال ایلیه مقدار شربتی بر
مثقالدر یللری طاغیدر وقارنی طوتار جماعی زیاده ایدر یمکله وبخور
ایدنمکله بواسیر یللرین کیدرر

هندفندقی عربیده بندق هندی درلر لسان هندده فانح درلر نبطی
لسانجه دته درلر بعضلر دیمشلر بندق هندی فوفل دیدکلریدر امابو
کلام باطلدر بندق هندی ولایت هندده اولور بیوك براغاجك یمیشی
در اهل هند یمشنی تعظیم ایدر وانوکله افتخار ایدوب درلر که چوق نسنه
کفارتدر بوفندق کوجك مشهور فندق کبیدر مدورلکی تمام دکلدر
رنکی چیندن کتوردکلری بالجغك سیاهه مائل اولانی رنکی کبیدر و
ایچینك رنکی صاروبه مائلدر قابوغی اینجه وصیقلودر اسکی ولیچاق
تحریکا ولنسه ایچی حرکت ایدوب اونی اشیدیلور ایچی زیاده حار ویابسدر
بعضلر دیمشلر درجه اولی اخرنده حار ویابسدر صاحب کتاب ایدر بوسوز
ده نظر واردر بوفندق صوق معده یه موافقدر وهضمه معیندر اکر
انوکله کوشلش اولان اعضا اوزرینه طلا ایتسه لر محکم ایلیوب قوتلدرین

زیاده ایلیه بوخصوص ایچون مقدار شربتی نصف درهمدر قینامش کل
صویلی ایلیه ایلیه لر یاقی ایدرلر سما ایکی درهمه دك مقدارین قتالر
اکر قابوغندن بر مثقال مقداری دیکی صویله ایچورسله رتیلا وعقرب
لرك جمیعا اصرو وقلرینه نفع ایدر کذلك بیلکو یا اغریسنا ایله ازوب
اصریلان یره طلا ایتسه لر اکر کوزه جکسه لر کوزه صوانمکدن نفع ایلیه
حما ربعه وزیاده یا شلقدن اولان اسهاله وهیضه یه نافعدر اکر
بوبر مقداری نی بورودندن ایچرویه قویسه لر صداعه وشقیقه یه نافع
در اماالقوم یه وصرعه وسدره ودیح خشم یعنی قوقوالماق ایچون اولان
توتی کیدرن رایحه کریهه کیدرمك ایچون بر قاج کون بورودندن ایچرو
قویسه لر لیتی یعنی ایچی اوزرنده اولان قابوغیله اوغلانجقلر یللرینه ودیوانه
لره توتسو ایدرلر اکر سرکه ایله خنازیر چبانلرینه طلا ایلسه لر تحلیل ایدوب
ایوایدر اکر ارقده وبوشبو کرلرده اولان یللر ایچون نخود مقداری
ایچسه لر نفع ایلیه قولنجی تحلیل ایدر خلفه یعنی معده بوزغونلغندن پیلادن
طعام کاهی تیز وکاهی کچ ایمکی اصلاح ایدر قولنج ایچون شراب ایله نخود
مقداریز وخلفه ایچون کل صویی ایله استعمال ایدهلر دخی کوزده اولان
سبل وغشاوه وکوز قرارماسی ایچون مرزنجوش صویله بورودندن
ایچرو قورلو سبل وغشاوه کوزك طمرلری یلدن شیشمك ایله پرده لنمه سنه
درلر کاه اولور صنوبر صوین ویاخود جرمن ویا پشمیشنك صوین سوردیه
قرسدیروب کوزه چکوب کوزدن شاشیلغی کیدره صقیلان نسنه سی
زیاده قویدرا ایچمکله وبرورندن ایچرو قوماغله فالجی ایودر اکر کوکندز ایکی
درهم مقداری ایچسه لر صوقدن اولان ذات الجنبه وکوجله نفس الانه
وکوکسدن قان توکره نه نفع ایلیه ایچندن بر درهم مقداری رحم اغریلرینه
نافعدر اوفاقلانمیشندن فتیله ایدوب عورة کوتره لنسه حیضی یوریده و
اوغلانین چیقاره عصاره سی جمیعا بدندن کوچ وبرمکسز صفراه وبلغمی
وسوداء اسهال ایدر حتی برص وبهق وکلف یعنی لکه ونمش وسیاه وقزل
نقطه لری ویرقانك انواعنی کیدرروب ایوایدر قولنج ایچون مقدار شربتی
اون کرمه دد کرمه التی قیراطدر طتلو شراب ایله ویا سکنجبین ایله ویره لر
معده یوس ودوقو ومحموده قتاد لراسهالی وخلطلری تحلیل ایتمه سی زیاده
اولور بعضیلر ایکی درهم مقداردن دوکوب طتلو شراب ویا سکنجبین ایچینه

قویوب بر زمان طوردقدن صکره اول شراب ویا سکنجبینی فرحمك ایله ویاخود ارپه
ایله وتاووق ایله پشوردق شوروباسنه برمقدار محموده قاتوب ایچرلرسه زیاده نفع
ایدوب کونه کونه خلطلری اخراج ایدر والتی حرکتنی قوی ایدر حتی اکر بر کیمسه
نك ذکری اصلا حرکت ایتمز اولسه دائما بوداودن یعنی هندفندیغندن یمیو
سنه زمان ایلتسه ایو ایدر بعضیلر هندفندیغنك برصنفی دخی واردر ایچی
یوقدر حقیقتدر اوزرنده سیاه خطلر واردر یعنی چزکیلر حاجه کبی اکر بیدر
اول فندقی اغاجندن برکیمسه قوپارسه فی الحال مصروع اولوب عقلی باشنده
کلمز مکر کی فندق الندن دوشسه ویا الندن الالر

هندبوکلجه‌سی وکنش طاروسی عربیده حب القلقل درلر طائفۀ عراق ماش
هندی دیو تسمیه ایدر ماش ترکیده فیك دیدکلری دانیه بکزر دبردانه در
چشم زن کبی کوزه قورلر انك بیوك اولان دانه‌سنه بکزر زیاده سیله اما
بو بیوجکدر ویلدرماسی زیاده در کوکلوکه مائل سیاهدر وسیاهلغه مائل
قرلدیجی بو بیونزی دیدکلری یمیشك چکردکی کبیدر اما اندن برمقدار
بیاضه مائلدر کتان تخمنه بکزر اما بوجکدر دادلسه لذتی بللو اولور **طبیعتی**
درجۀ ثالثده حاردر بوکرکده اولان طاشلری زیاده بجیاب وفاقلادر بعضلر
درلرکه طائفۀ هند بودانه لری دوکوب کسمه سنی وبومشاتماسنی مراد ایندکلری
لری طاش اوزرینه قودلر بومشایوب مراد اوزره قطع ایدرلر ایچقر یعنی
قطع ایدر مقدار شربتی نصف درهمدن بردرهمه دکدر توتوب صو بیله استعمال
ایدرلر منهاج نام کتاب صاحبی بودوا بارد رطبدر دیو ذکر ایلدی بواسیر چبانلرینه
طلا ایتمکله ایو نفع ایدر اما ارلیك صوین قورودور

هزارن اغاجی خیزران درلر مشهور دردکنکی اولور وچبوقلری اولور
اما خیزران بلادی فرسینك بیانیسی اسمیدر صاحب کتاب ایدر بزوم
ولایتمزده خیزران دیو اطلاق اولنسه اخر نسنه مراد اولنماز الا شول نسنه
کبا ایپلره بکزر یعنی هزارن چبوغی مراد اولنور خیزران قوری اغاج بداق
لرینه بکزر اوستی دوز وکندوسی یومشاق اکیلور بداقلری دپرماق قالیکلو
غنده بلکه ایکی اوچ پرماق قالیکلوغنده اولور وقیل قدر ایچنده‌سی دخی اولور
اندن قابلر وبجود انلر ایدرلر چیندن کتوردرلر اندن کیا اسیلر سرمه جك
ایپلر دخی ایدرلر بعضلر دیمشلر اندن کوندرلر ایتدکلری اغاج کوکلر ایدر بعضیلر
دخی دیمشلر کوك دکلدر بلکه دریا کنارلرنده ایلچه‌لر یالجیقلرنده وسائر

بالجقلو یرلرده حاصل اولور بو یله کوردوکی اوزره پاره لوردر بیراغی وعیشی
دخی اولماز طب کتابلرنده هزارن ایچون نفع یازمامشلردر صاحب کتاب ایدر
افرنج طائفه سندن برشخص بکا حکایت ایلدیکه اکر هزارنی دوکوب ایچسه
ایتسه‌لر اقان قانلری واسهاللری کی زیاده اقسه ویا زیاده اسهال اولسه
بونلری دیکدور دخاصه‌لرندندر هزارن اوزرینه سریلمش وقونلمش کیا اسیلر
اوزرینه کوکه وسائر ایچینده جیوانلر قونمیه صاحب کتاب ایدر هزارن
دن یاپلمش برقاب کوردم کی کوکلر واغاج قوردلری بیوب افساد ایتمش‌لر پس
ذکر اولنان خواص خلاف واقع اولمش اولور

هندستان جوزی یعنی عربیده جوز النارجیل درلر حاردر اسیدیجیدر
جماع اکسوکلوکنه نفع ایدر فکری وعقلی کسکن ایدر قاوق اغریسنه نفع
ایدر سوداون اولان بواسیر دیدکلری چبانلره واویلوقلر وادقه ودیز
لرده اولان یللره بیوك دوالردندر خصوصا اکر زردالو ویاشفتالو چکردکی
یاغیله اولورسه زیاده نفع ایدر اکر بواسیر چبانلرینی انوکله سودوب
صوه سلرکره نفع ایلیه اکر الیرلرنده بلغمی اولان کیمسه بویاغدن پنچه کره
سحر وقتنده ایچوب حمامه کیروب یاغلنسه بلغملری دیدکی تحلیل ایلیه اکر
بویاغدن ایچسه‌لر وادقه کمکلرینز وقاسیغی انوکله یاغلاسه‌لر جماع تحریك
ایلیه بوخصوص ایچون مقدار شربتی اوچ مثقالدر بو یاغی چیقارمه‌نك
طریقی بودرکی دوکوب صوایله پشوروب یاغن الهلر بعضلر دوکوب اوزرینه
اسی صو سرپوب یاغن الهلر بعضلر دوکوب اوزرینه اسی صو سرپوب بعده محکم
اووب صقوب یاغین چیقارردلر اما اولکی طریق یکدر وهم چوق چیقار

هندقبلو نبعه ددیسی وبعنه قبوغی ذ بل درلر هندده بولنان قابلو
ددیسینه درلر بوددی جلا ایدیجی وپاك ایدیجیدر زیاده قبض ایدیجیدر
اکر اندن طراق ایدوب ساجلری طراسه‌لر ساجلرده اولان کپکلری
وقوکاقلری کیدروب من بعد حاصل اولماسنی منع ایلیه اکر یاقوب کولینی
یمرطه [illegible] اقیله قرشدیروب اوکجه‌ده اولان چاتلاقلره سودکی صو سهلر
نفع ایلیه کذلك عورتلر طوغردقلرنده طوغرماقدن اولان چاتلقلره نفع ایدر
اوتو یاقده اولانلره دخی نفع ایدر

همان قارغه وبیون بوران شقراق درلر معروف قوشدر صاحب
کتاب ایدر بوقوش بزم ولایتمزده کورینمز الا اسیلرده کورینور رنکی یشله

مائل قرمزی ایله سیاه نقطه‌لری اولور دیوارلرده اولان دلکلرده واغاجلرده ساکن اولور لعتا ختریده ترکیده بیون بودان قوشی دیدکلری صودکر ایدر طبیعت بو قوشک مزاجی حار یابسدر اتنده زیاده ذهومه یعنی چرکین رایحه لوچربلولق واردر پیسلری بغرسقلرده اولان غلیظ یللری واچرده اولان صوقلری دفع ایدوب تحلیل ایدر مزاجلری اسیا ولانلره ایودکلدر بعضی کچیدر اصلاحی بودر که سرکه ایله وصو ایله پشوروب ییه واوزرینه بعضی محذرات یعنی معده دن اشاغی تیز ایندورر بعضی نسنه‌لر ییه‌لر مثلا عسلی ویا سکره کلبه شکر ییه‌لر

هوا چیوم عربیده شبخار درلر فارسیدن معربدر مومرلر دیبلرینه ایتدکلری تزل بو یا اندن حاصل ولدوغی نباتدر لسان عربده کحلا وخمیر اندرلر زیرا کوکلری قزلدر سرباچنه خالوما درلر برقاج صنفدر اصنافی اوسطا جوقدر جمیعا اصنافنک قوتلری اجیلق ایجاب ایدر حرارتدن وقبض ایجاب ایدر برودتدن ترکیب ولنمشدر ایکی کیفیتی ایله دخی تاثیر ایدر لکن حرارته ویبوسته نسبت اولنور زیرا حرارتنک تاثیری غالبدر

هند فستقی فل درلر هنددن کتوردلر بردوادر فستق کبی بریمشدر اوزرینده فندق قابوغنه بکزر قابوغی واردر ویاغلو ایچی واردر فستق ایچینه بکزر دنکی صاد ولعه مائل ویباضه مائلدر استعمال ولنان دخی اولدر طبیعتی درجهٔ ثالثده حار ویابسدر سکر کوشلمک مرضنه وسائر مرضلرینه سود نمکله وتو تسو ایدنمکله وبربچق مثقال مقداری ایچمکله بواسیر یللرینه نفع ایدر منهاج نام کتاب صاحبی ذکر ایدر که بو دوا نیلوفر هندینک کوکیدر بعضیلر دیمشلر هند فندقیدر اما اوّلکی قول صحیحدر دیمشلر

هلیون اوتی و جذام اوتی عربیده فتح کافله وتخفیف را ایله کَرَاث درلر طاغلرده بتر بر شجر اسمیدر که یپراقلری اوزون وایچلردر وبداقلری یمشاقدر اوفادلسا ایچندن وافرسود کبی اق صو اقار مکهٔ مکرمه جانبلرنده هُذَیل دیمکله معروف یرلرده بولینور بو اغاجک سودی جذام مرضنی کیدرر غافقی نام طبیب ذکر ایتدیکه اندلسده عُشْبَةُ الکسباء درلر بر اغاج واردر انک دخی سودی واردر سود بیاضنی کلدر اول ناحیه خلقی درلر که سودینی جذام اولان کیمسه‌نک طعامنه قرشدرسه‌لر جذاملغی کیدره ظن اولنور که بو اغاج کراث دیو ذکر اولنان اغاجدر

حرف الیاء

یبان ناری یونانیده ارمیسین درلر بو یمشی بر نباتدر برتیسی وبستانی اولور بریسی استعمال اولنمار بستانیسنک یپراغی ردیج یپراغنه بکزر در اون ونلوغی یارم ارشون مقداری دورت کوشه‌لو بالدری واردر اوزرنده اشغه سنه اکلمش بوکرلجه قلیفلر بینه بکزر قلیفلری واردر ایچلرنده اوزنجه سیاه تخملری واردر یبانیسنک تخمی ذکر اولنمش سیاهه مائلدر طبیعتی درجهٔ ثالثده حاردر تحلیل ایلپچید رومادلری کندو ییه چچیدر اکر دم مقداری شراب ایله ایچسه‌لر جماعه زیاده تحریک ایلیه واکر عسل ایله قرشدرسه‌لر کوزده چیقان ارغامئین دیدکلری چبانی کیدرر ایو ایدر وکوزده اولان بیاضدن دخی مقدار الور اولا ارغامین کوزک بیکی اوزرنده حادث اولور برچباندر واکر صو ایله پشوروب بلغم سببی ایله اولان شیشلره یاقی ایتسه‌لر تحلیل ایدوب شیشلری ایندورر وبدننک دریک یرلوندن وات ایچمه‌دن یاتمش اولان قرها دیکنی وغیری جکوب طشره ایدر قارینده اولان اوغلانجقلری طشره چیقارر بو بابده تاثیری زیاده‌در ذکر اولنان فائده‌لر تخمنده‌در اما نباتی دخی بر مقدار فائده ویرور ابن جلجل نام طبیب غلط ایدوب دیمش کی بو دوا فلفل دیدکلری دکلدر لکن دکلدر

یبان طوزلی یونانیده اَفیوُس درلر بعضیلر دیمشلر معناسی حدقی یعنی کوز بببه کنه بکزر نبات دیمکدر بو نبات یردن ایکی ویا اوچ ایچ رک بدا قلو اولور بتر یردن بر مقدار یوقار وییه قالقار یپراغی سدف یپراغنه بکزر زیاده یشلدر چچکد نصکره کوچوک یمشی اولور کوز ببه کنه بکزر کوکی بستانی ترتیب بکزر ارمود کبی دکرمی واوزنجه‌در قصدور یجی و اسهال ایلیجیدر کوکنک یوقارو سندن اوچ قیراط مقداری ایچسه‌لر زیاده قوصدورر واکر اشغه سندن ایچسه‌لر زیاده اسهال ایلیه اکر یوقارو سندن واشاغی سندن ایچسه‌لر هم قوصدورر وهم اسهال ایلیه کوکنک صوین چیقارماسنک طریقی بودرکه کوکی تازه ایکن مراد اولندوغی مقدار الوب دوکوب برقاب ایچینه قویوب اوزرینه صو قاتوب قرشدوره‌لر کوک صویدا وزرینکلودبعده قوش یلکی ایله الوب قورودوه‌لر طقوز قیراط مقداری هم قوصدورر وهم اسهال ایدر اما اولی بودرکه جزئی استعمال اولنه

یبان نخودی یونانیده اَنْدُرُوصارون درلر بعض عطارلر یاننده قالامیش

دیمکله معروفدر بعضلر فاشرا دلو زیرا پیرانجی صورتنده فاسیه بکزر یعنی
بالتیه بکزدار یه و بعداز اراسنده جوق بتر بیپراغی نخودیپراغنه بکزر
شکلنده ضربوب شافی یه بکزر قاپلو تخمی واردر تخمی قرزلدر و بابی کبی اکریدر
لذتی اجیدر طبیعتی اسیدر ملطفدر ازاجق قبضی واردر معده یه ایودر
اکر ایکی درهم مقداری انجسه لر کوکس پرده لرنده اولان سده لری
اچار کذلک یپراغن دوکوب استعمال ایتسه لر نفع ایله بو نباتک خاصه سیدر
اکر عورت عسل ایله قریشدیروب جماعدن اول کوتورسه کبه اولمیه
بیان پراصاسی یونانیده انیطرون درلر ثمنشی بر نباتدر پراسایه بکزر
بیوك طاشلر اراسنده قاتی یرلرده ودریا کنارلرنده بتر لذتی طوزلودر
دریادن نقدر ایراق اولورسه اجیلغی زیاده اولور اکَن دومالی دیدکلری
شراب ایله ایچسه لر بلغمی وصفراء وصوکبی یاشلقلری اسهال ایدر بعضی
شیشلری تحلیل ایتمك ایچون دخی استعمال اولنور
بیان قباغی یونانیده اوبوطیلون معناسی قباغه بکزر دیمکدر بر نباتدرکه
صورتا قباغه بکزدیکی یوقدر یپراغی تازه یاره لری بتشدرمه ده وات
بتورمکده زیاده تاثیر ایدر فی الحال کرك تازه ایکن وکرك قوری ایکن
اوزرینه قوماغله زیاده نفع ایدر دیمشلر
بیان صغری عربیده اِیَّل درلر صاحب قاموس ذکر ایدرکه اِیَّل وَعَل در
وَعَل تکیس جبل یعنی طاغ تکه سیدر اما صاحب کتاب ایدر بیان ایندوکی
تکه دکلدر بیان صغری دیدکلریدر اما اختیارات بدیعی صاحبی ذکر ایدرکه
اِیَّل دورت صنفدر بر صنفنه وَعَل و بر صنفنه بَقَر وحشی درلر بو اطلاقات
صحیح اولیجاق صاحب قاموس ایله صاحب کتاب کلاملری مابیننده منافات
اولمیوب بو مقامده مراد بیان صغری اولور نفس امرده بودر صاحب
کتاب ایدر اِیَّل معروف حیواندر طاغلرده وغیری یرلرده اولور اردینه
اکیلو بایکی قات اولمش بوینوزلری اولور بو بوینوزلری وافر اوزایوب
بعده دوشوب تکرار بتر بیان صغرینك الی غلیظدر یعنی هضمی کوجدر
اسیدر یرامازدر بیوستی زیاده در دخی یرامازاولدکه اتی زماننده
صید اولنوب اولانزکن وافر قووولوب زیاده سکرتمش اولی اولاندغی
کبی صوسز ایکن بوغازلنوب بلا تاخیر بیه لر بویله اولیجاق اتندن بیان
هلاك اولماق احتمالی واردر اتی یمك مراد اولنسه قیش زماننده

اولایوب ویا یاز زماننده اولانسه قیش زماننده لك بوغازلنمیوب قیش
زماننده بوغازلنماق مراد اولنددقده کندوحالنه قویوب ووافر صوایچروب
ویو دلتمیوب واضطراب ویرمیوب بوغازلیوب بعده الی قولمایوب تو قماغه
یا قلاشیجه تاخیر ایدوب بعده صوایله وطوزاق ولحایله مهرا اولیجه پیشوروب
یاغلر ایله چرب ایده لر شیره وغن اولسه جائزدر بینده کدنصکره اوزرینه قادخی
یودیده ودشربتلردن ایچملر مثلا انجیر وعسل وشکر بینری شربتلری کبی
اکر بیان صغری بوینوزنی اودون یقارکبی یاقوب یاقلمشندن ایکی مثقال
مقداری ایچسه لر قان توکرمکی دفع ایدوب بغرسقلرده اولان یاره وچبانلره
نفع ایده واسکیدن اولان اسهالی طوته وصاردولیق مرضنی کیده ره ودوقاوق
اوزرینه اغریسینی کیده ره وعورتلر رحمندن قان ویاشلقلر اقماسنی منع ایده
خصوصا مناسب ادویه ضم اولنورسه تاثیری زیاده اولور صاحب کتاب
ایدر بوخصوصلر ایچون ایکی مثقال ایچوقدر نصفی کافیدر وکتیره ایله ایچه لر
زیرا کتیره قاووغدا اولان ضرردن دفع ایدرکه اولورکه بوینوزن یاره پاره
ایدوب برچولمك ایچینه قویوب وچولمك اغزین بالجیق ایله محکم صوایوب
قرمش فرن ایچینه قویوب بوینوز یاره لری بیاض اولیجه دك یاقارلر
بعده چیقاروب اقاقیا دیدکلری عصاره کبی یایقاسه لر کوزه موافق اولور
وکوزده اولان یاره لری وچبانلری پاك ایدوب کوزه سائر اطرافدن فضول
یعنی سکمیوب قالان نسنه لر اقماسن منع ایدر اکر بویله یاقلمیشی ایله سنوننی
ایتسه لر یعنی دیشلره سورسه لر دیشلر کیرن کیده روب جلالیه ودیشلره
قوة ویره بیان صغری بوینوزنی خاصه لرندندر اکر خام ایکن توکله توتوز
سه لر زهرلو جانورلری قاجیره اکر سرکه ایله پیشوروب یاقی اینسه لر دیشلر
اغریسینی ساکن ایلیه اکر چولمك ایچنده یاقلمشندن بیقاتماد بن الوب وسرکه
ایله ازوب برص وبهق اولان یرلره اوزرینه صوم یوب کونشده اوتورسه لر
بهق وبرصی کیده ره اکر طلا قلو اولان کیمسنه نصف درهم مقداری ایچوروب
سه لر طلاقی ایندوره اکر بوکرك یاغیله معجون ایدوب الده وایاقده اولان
چاتلاقلره سورسه لر کیده ره اکر اوغلانجقلر اغزلرنده اولان چبانجقلره
کی فکلاغ درلر سورسه لر نفع ایلیه وخاصه سیدندر اکر عورت قمه سنی
وقاسغنه طلا ایتسه لر حیض قانن یوریده اکر بوینوزینی یوکلو عورت
اوزرینه صاقوسه لر رحمنی طوغوره اکر ایچی یاغیله تشنج اولان یعنی

سکرلر سودسه لر نفع ایله یه اکر دردیسندن برکیمسنه اوزرینه اصا
قوسه لر اصلا ایلدنلر انوك یاننه اوغرامیه مجربدر اکر قانینی محکم
قن دیروب ویا یاغسز قاوودسه لر اسکیدن اولان اسهالی طوتر و
بغرسقلرده اولان چبانلری ویاره لری ایو ایدر بو خصوص ایچون بر مثقال
کافیدر اکر خام ویا قورودلمش قانندن ایکی مثقال ادرك ایچسه لر طقسیقون
دیدکلری زهردن نفع ایلیه طقسیقون اسم یونانیدر اوقلر زهری دیمك
دربیان صغرینك ایچکی کمکندن اولان ایلك واشکنبه وبغرسقلری
اوزرنده اولان یاغی تحلیل وانضاج ایتمکده وصوقدن اولان مجالسنی ایچی
کیدرمکده غایتدر یعنی غلیظ اولان تنسنلری ایدوب پشورمکده
زیاده تاثیر ایدر اکر مفلوج اولان کیمسنه فلجه سبب اولان خلط بلغمی
استفراغدن صکره انوکله یاغلاسه لر کلی نفع ایلیه فلج اعضادن
برینك حس وحرکتی باطل اولماغه دردلر یاغی بولنماسه بدلی صوسن
پیشمش یمورطه صاروسندن صنعیدر دبیان صغرینك خاصه لرندندر
اکر التینی قورودوب قدنصکره برمقداردن ایچسه لر ایلان اصرمش اولان
کیمسنیه نفع ایلیه اکر شراب ایله ایچسه لر جماعه تحریك ایدوب الثی قوامه
کتوره اکر بر کیمسنه بازوسنه بغلاسه ایلان انوك یاننه کلمیه یاد
صغرنك ودوه ده قراره یعنی اودیو قدر بعضلر دیمشلرکه بیان صغرنك
واردر لکن دائما بوشانوب جکری وزرینه طاغیلوب ظاهر اولماز
اکر بیان صغری قویروغنی یاقوب خمر ایله ازوب حیوانلردن
هرقنغیسنك ذکرینه سورسه لر فی الحال حرکته کتوروب دیشیسنه
وارر اکر بیان صغری طرناغیله سلوکه توتسو ایتسلر فی الحال قتل ایدر
مجربدر بعضلر دیمشلر قویروغنك باشی زهر قاتلدر

بیان خردلی عربیده بَزْ یامُصْر دلر بر نباتدر کما بتند ابولنوب معروف
اولدیغی مصردر انکیچون مصره مضاف قلنوب شهرتی انوکله دربعده
مصردن الوب سائر دیارده دخی اکوب حاصل اولور مادت اخرنره کیلوب
یازکیره جك ایامده ایرلیشور بیراقلری خردل بیراغنه بکزر بربرندن
ایروجه بتر ابتدا کوکندن ظاهر اولدقده کرفس کبیدر لذتنده اغزی
یونمقلیق واردر زیانه کبی قوقوسی خوشجه دد نباتی بینی وکوشکلد
یلشکلکی یوقدر قوقوسی ولذتی کوزل ودنکی یشل تخمی اولور طبیعت

جمیعا اجزاسنك طبیعتی حار ویابسدر درجه ثانیه واخرینه یرلشور تخمی
یاغلری طاغیدر معدیه ~~یرلشور~~ ایودر جکره نافعدر خصوصا شول کیمسنه
نك که جکرینك ومعده سنك فسادی صوقدن وصوقدن اولاد ائما تخمندن
استعمال ایدنسه زیاده نفع ایدر اکر حاری اولان کیمسنه تخمندن بر درهم مقداری
چینیوب اوزرینه برقاچ جرعه صو ایله قاورشمش سرکه دن یوتسه فی الحال حماری
کیدره وصوق اولان معده وجکره قوت ویروربدن وکوکس ایچنده اولان
پرده لر فرانچینی اصلاح ایدر تازه ایکن نباتینی دائما یسه بشره ده یعنی یوزده
وسائر بدنده اولان صاروایغی کیدره مجربدر طلاق سده لرین اجماقده واغریلرن
کیدرمکده عظیم خاصه سی واردر بولی ددار ایدر بوکرکلوی اسی ایدر اوزرنده
یاغلرین بتوردر وجماعه تحریك ایدر والتی زیاده حرکته کتورر قاووق وسیدك
یوللرین پاك ایدر اکر کل بیراغی وطوپلاق ایله وبو نباتك تخمی ایله یاقی ایدوب
فاسد اولان معده اوزرینه اورسه لر اصلاح ایلیه اکر دائما قوتسه لر دماغده
اولان صوق وغلیظ یللری کیدره وبو نباتی دائما یمك بواسیر چبانلرینه واوپو
لوئب ایچره وسننه کتمه سنه نافعدر واوزرینه یاقی ایتسه لر اغریلرن ساکن
ایلیه مجربدر

بو یلیدی عربیده بلوط الارض دیدلر بر نباتدر کوکلرینك اسمیدر اول نباتك هندبا
بیراغی کبی یصی بیراغی واردر یشلده قومولو یرده وکوکلن یعنی حصیر اولت
اولدیغی یرلرده بتر استعمال اولنان انجق کوکیدر لذتنده برمقدار اجیلق ایله
طتلولق واردر طبیعتی درجه ثانیه ده حار ودرجه ثانیه قلنده یابسدر سکمه
مش اولان زیاده فضلاتی قطع ایدر یاقی ایتسه لر طلاقی دیقلاده ایچرو ده
اولان واعضاده اولان سده لری اچار بردرهمدن اوچ وارنجه مقداری
بولی وحیضی ددار ایدن اکر دوکوب عسل ایله قریشدیروب قوقمش یرامازیاره
وچبانلره وزیاده اولان لحمی اوزرینه قوماغیله پاك ایدوب الی زیاده اولماغدن
منع ایلیه مقداری شربتی بر درهمدن اوچ درهمه دکدر کاه اولور که بو اسمی یونانیده
کماذریوس وکما لوطوس دیدکلری دوالره دخی دیدلر

یمورطه عربیده بیض دیدلر معروفدر واجب بودر که هر قوشك یمورطه
سی کندو منافعی ذکر اولندیغی محلده بیان اولنه لکن عادت بویله جاری
اولدیکی باشقه برباب ایدوب یمورطه احوالنی بیان ایدرلر بیان اولنیوب
قالان منافعی جمیعا حیوانی بیان اولندوغی یرده ذکر اولنور تاووق یمورطه سی

طبیعت

تاوق یمرطه‌سی معتدل غدادر بیاضی بارد رطبدر مغری دردیعنی رطوبتی
تویواولوب برمقدار یبوستی بولماغله غذالجید لری نه یا پشورلمش یمرطه‌نك
صاروسی حار ورطبدر یومشاق یچیلدر قابوغی درجهٔ ثانیه‌ده بارد یابسدر
جلا ایدیجیدر یعنی رطوبتی قازیوب کیدرر ملشف دریعنی یاپشلوغی
کیدروب قورودور یمرطه‌نك ایوسی اولدر که خلق استعمال ایده کلمش
اوله جمله‌دن ایوسی وفائده‌لوسی تاوق یمرطه‌سیدر تاوق یمرطه‌سینك
ایوسی دخی بودرکه تازه اولوب تاوق هنوز یمردلامش اوله واغر اوله
بیوك اوله اوزون ارق اوله اتی هوا یمرطهٔ افساد ایدوب بوزار یمرطه
اتی کوز اغریلرینه واوتوراقده وقاسقده اولان یاره‌لره واولاشوب
طاغیلور مقوله‌سی اولان چبانلره ایودر یالکوز واکهاضر موافق دوالر
ایله اوروسه‌لر نفع ایدر اکراجیدوب تیزیجه‌سی اولمیوب سدایدوب
قبض ایدیجی اولان دوالر ایله قریشدیروب دماغه طلا ایتسه‌لر دماغ
پرده‌لرندن اقان قانی طوتوب فی الحال ایو ایلیه یمرطه صاروسیکه اکا
اکا ایلیك درلر اکر کباب یعنی آتش یاننده پیشوروب ویا صوایچنده
پیشوروب مرهملره قاتسه‌لر اعلا قونیلان یاره وچبانلی پیشورمغه ایوایده
یمرطه‌نك کباب اولمیشی صوایچنده پشمیشندن خفیف رکدر اما هضمی
کوچ رکدر وبو ایکیسی دخی هنوز پشمیوب سویق ویومشاق اولاندن
انفعدر بعض کیمسنه‌لر یمرطه‌نك هم بیاضی وهم صاروسنی استعمال
ایدرلر وبعضلر یالکوز صاروسنی استعمال ایدرلر یاپادیه وکل یاغیله
قریشدیروب کوزده واوتوراقده وحایه‌لرده وغیری سکرلو طشره‌ده
اولان اعضاده اولان شیشلره وچبانلره اوروب تحلیل ایدوکاهی
استی ایکن وکاهی صوقله یاقی ایدرلر اکر یمرطه قابوغیله ویا قابوقسز سرکه
ایچنده پیشوروب یبسه‌لر معده‌یه وبغرسقلره فاسد خلطلری دوکیله‌سن
منع ایلیه اکر یمرطیه اسهالی منع ایدر بعضی نسنه‌لر مثلا قورو وق صوبی
وسماق کبرك جرشی وکرکصقلمش صوبی وماذو وانار قابی وسموکلو بوجك
قابوغنك کولی وقوری اوزوم جکردکی وفرهسین تخمی وکلنار وقادین
اغریسنه نافع دوالردن مثلا مصطکی ومکما یریغی قاتوب یالکمز آتش
یعنی قود ایله کباب ایدوب قارنی اغریسی واسهالی اولان حسته یبسه
زیاده نفع کورر یمرطه اتی یانمش عضوه خصوصا اکر یانماسی استی صودن

اولسه زیاده نفع ایدر یمرطه اتی یاپشدرماق ایچون اولان ستره نسنه‌لر
ده استعمال اولنور زیرا اسد ایدوب یاپشدرماسی واردر واجتماعی قسمی
اسان وجهله قورودرکاه اولور یمرطه اغینه کونلك قاتوب کوزده اولان
شیشلری پیشوروب تحلیل ایچون استعمال ایدرلر صوایچنده نیم برشت
اولان یعنی رفودان پشمش یمرطه بوغاز وکوکس ایریکلکن خصوصا جعفر
ماقدن ویابرکسیکی خلط دوکلمه‌سندن اولانه زیاده نفع ایدر کذلك
تاوقده وبغرسقلرده ومعده‌ده عارض اولان ایریکلکری دخی کیدرر
خصوصا برنسنه قریشدرمایوب چیك ایکن یالکوز ایچسه‌لر زیاده نفع
ایدر ورو فادان یمرطه ایو خفیف غدادر اما پشمك ایله قاتی اولمش اولانی
براماندر خصوصا اتی هضمی کوجدر قوی وچیك خلطلر پیدا ایدر اکر
ایچنده پیشورلمش اولان یمرطه صاروسنی زعفران وکل یاغیله قریشدیروب
بواسیر چبانلرینه وکوزده اولان ضربانه یعنی اغری سیلیبی ایله نبض کبی
اولان حرکت وذوکولدی اوزرینه اوروسه‌لر نفع ایلیه اکر یمرطه صاروسنی
دوکیلوب الکدن کچورلمش سماق وماذو ایله قاورسه‌لر قارنی زیاده
طوتار یالیکوز یبسه‌لر دخی قارنی طوتار ~~یالیکوز یبسه‌لر~~ اکر یمرطاغندن ایچنده
اتی شیشی اولان قولاق ایچینه طملاتسه‌لر صوودیکی ساکن ایله اکر
اتش یاقدوغی براوزرینه صواسه‌لر قبارمادن منع ایلیه کونش یاقمش
اولان کیمسنه بوزینه سوروسه ایوایده اکر کونلك ایله قریشدیروب کوزینه
نزله دوکیلن کیمسنه النه صواسه نفع ایلیه اکر کل یاغیله وبالشرابیله قریشدر
بوك پاره سز انوکله اصلابوب اتی شیشی اولان کوزه قوسه‌لر نفع ایلیه اکر
چبك ایکن سمرسه‌لر بوبینوزلو ایلان اصرماسینه نفع ایلیه اکر یمرطه ادلجق
اتی ایدن سمرسه‌لر کوکسده چبان اولماقدن واوکسورکدن وکوکس نزله
اینمه‌سندن قان توکرمکه نفع ایلیه وبوکرکلرده وقاوقده اولان یانغنلره
ایودرکاه اولور یمرطه بیاضی بونك بورکی قریشدیروب بغرسقلری متعفن
اولوب چانلامش اولان کیمسنه‌یه انوکله حقنه ایدرلر نفع ایدر اکر یمرطه
بیاضی ایچینه برفتیله طالدیروب صکره کل یاغی ایچینه طالدیروب کوتر نسنه
اوتوراقده اولان شیشه نفع ایدوب ضربانن یعنی ایچنده زونکغولدیی
ساکن ایلیه اکر یمرطه صاروسنی کباب ایدوب وعسل ایله اذوب یوزده
اولان لکه وسیاه نشانلره صوروسه‌لر زیاده نفع ایلیه اکر یمرطه بیاضنی

قاووت ایله ایچسه لر اکر اشاغیدن واکر بوروندن اقان قانی حبس ایدوب
طوتماولی بودر که یمورطه بیاضنی کوزی یوماق ایچون وایریلکن کیدرمک
ایچون استعمال ایتمیلر الا مکر که مرض کوزک قپاغنده وملتحمه دیدکلری
طبقه نسنده اوله اما کوزک ایچنده اولان پرده لرده وطبقه لرده طوتلمش
اولان کسکن خلطلردن اولان مرضلرده استعمال ایتمیلر زیرا یمورطه
بیاضی مسامی یعنی قیللر دیبلرین سد ایدر ولازم کلور که عضو یاریلوب مجروح
اوله اکر یمورطه بیاضنی خلطلرد وکلمه سنی منع ایچون ایتدکلری دوالره
قریشدرسه لر زیاده سد ایدیجی اولوب صارغیلر کبی طوتوب ضبط ایدوب
اندرمیلر اکر بنفشه یاغیله یمورطه صاروسندن یاقی ایدوب اتسی شیشلو
اورسه لر ایو یاقی اولا اکر قوری اولماسی مراد اولنورسه یمورطه صاروسن
کباب ایدوب یاقی ایده لر اکر زیاده تحلیل مراد اولنورسه چیکندن ایده لر
اکر اورتاجه مراد اولنورسه ایلیدوب ایده لر اکر کل یاغی وزعفران وقرمکی
ایله قریشدیرسه لر غلیظ وقویو قاندن اولان شیشلری تحلیل ایلیه یا لیکوز
یمورطه صاروسی اوتوراقده اولان چاتلاقلره ایودر اکر یمورطه قابوغنی محکم یمورطه قابوغی
دوکوب صو ایله ازوب بالچیق کبی ایدوب چبانلری ویا اویوزی ویا کیچیکی اولان
کوزلره سورمه کبی چکسه لر کوزده اولان بیاضی اکسلده وچبانلری قوروده
واویوزه وکیچیکه نفع ایلیه یاش کشنش صویی ایله ایچنده ازوب بوروندن ایچینه
طمزدنسه لر قانی طوتا اکر یمورطه قابوغی تا سیاه اولنجه یاقوب بعده
ایچی دوکوب برقامش ایچینه قویوب بوروندن ایچینه محکم اوفورسه لر
هلاک ایدر مقوله سی اولان بوروندن قانی طوتا یمورطه نک بیاضی
ازاجق وقویو غدا اوقان حاصل ایدر اما صاروسی چوق ومعتدل ایو قان
حاصل ایدر یمورطه نک طاوق ایچنده قاولیمیشی معده یه یاغر وموافق دکلدر
یمورطه صاروسی جماعی زیاده ایدر خصوصا ایلو اولوب چیرچیر تخمی وسقنقور
طوزی ایله سمورسه لر زیاده تحریک ایلیه یمورطه صاروسی قان الوب ویا
حجامت ایدوب چوق قان اقمادن ضعف کلمش اولان کیمسنه لره ایو
غدادر تیز قان حاصل ایدر خصوصا شراب ایله ییسه لر فی الحال اعضایه
اولاشدیره اکر یمورطه صاروسن الوب برچناق ایچینه قویوب ایچنه اولوب
بری بریندن چالقایوب بعده هر یمورطه صاروسی ایچون بر درهم نان محکم دوکلمش
بو بر قویوب اون بلوکدن بر بلوک مقداری قری قبطی وشراب ریحانیدن

دخی اولمقدار قانوب چناق ایله ایچنده قینار تجربه بیله قویوب صواتسی سی ایله قویو
اولنجیه دک یاپ یاپ پیشوردوب ییسه لر فی الحال اعضایه کجر وبرطرفیله بوشانوب
کیدن قانی یرینه کتورر ایو غدا اولور اما یمرده معده یه یاغر در معده سی ضعیف
اولان کیمسنه لره یراماز در یمورطه نک صافی بیاضنی چوق یمکدن اغرلیق و
کرنمک حاصل اولور طوزو قری وکویکو اوتی اصلاح ایدر یمورطه زیت یاغیله
پیشوروب یمک سائر یاغلر ایله پشمش اولاندن خفیفدر که دوتیز سکر بعضلر
دیمشلر اکر بر دانه یمورطه صاروسنی اصلا بوزلمیوب که دلمدین الوب وبیاضندن
ممکن اولدیغی اوزره پاک ایدوب بتون ایکن بریاغلنمش صاقسی اوزرینه برابر
قویوب اوزرینه یمورطه صاروسی قدر برنسنه شویله قویه لر که تمام یمورطه ایچنی
اورتوب قاپلایه وبوش یر قالمیه واشاغیده صاقسیه دخی بر وجهله اوتو
رشمش اوله که ایچرودن طشره یه وطشره دن ایچرویه بخار وبرنسنه کیرمکه
قابل اولمیه بعده صاقسی التندن یواش اتش ایده لر ویا استیلکی ساکن اولنجه
باشلامش اولان فرون ایچینه قویه لر اول یمورطه صاپ صاری یلدرادوکوزلو
وقانی طاش اولنکاه اولور یمورطه صاروسی ودوکلمش ات وبعضی تازه وکسکین
تره لر ایله قریشدیروب یاغ ایله قاورما ایدرلر انکا عجه درلر عجه نک ایوسی اولدر که
یمورطه بیاضی از اولوب اتسی او تره لری چوق اوله غلیظدر معده دن کیچ اینر
اکر قولنج اولان کیمسنه یمورطه بیاضندن ییسه زیاده ضرر ایلیه خصوصا
اکر کباب ایله وتازه تره لر ایله وسود ایله اولان اشلر ایله ییسه لر زیاده ضرر
ایلیه یمورطه صاروسی قلبه قوت ویرور خصوصا تاوق وسوکلون وککلیک
یمورطه لری صاروسی که تازه اولوب یموطلانلر فضلو اولمیه زیاده قوت
ویرور زیرا تیز قانه دونر وسکیموب قالور نسنه سی یوقدر یعنی سود ایله
دونجک نسنه سی یوقدر قاز یمورطه سی رایحه سی چرکین ویاغلو وچربی
نسنه کبی اغردر اوردک یمورطه سی ودوه قوشی یمورطه سی زیاده اغردر
سرچه یمورطه سی جماعی تحریک ایدر خصوصا یاغ ایله وصوغان ایله بجلایتسه لر
زیاده تحریک ایلیه طوی قوشی یمورطه سی ساجی وسقالی سیاه ایدر بویامغه ایو
بویادر لیلک یمورطه سی دخی بویله در صوددا ولیوب قوردی یرلرده اولان
قابلوبغه یمورطه سی لی ایچسه لر صرعه زیاده نفع ایدر اکر چوق درهم مقدارین
وغالاتجقلره ایچورسه لر هوا صوقلمغندن وبلغمدن اولان اوکسورکلرین
دفع ایلیه مجربدر اکر قارچغه یمورطه سن ازوب بدنه سورسه لر قیل بتورمیه

زیرا زیاده اسهال ایلیه‌جك اولدوغی بغرساقلری ییراماز دخسته ایدر
بلکه هلاك ایدر

بیان سرمساغی و صاری تربه و صاری دیکن جلبهنك بعضیلر

جبلهنك درلر مشهوری دخی بودر که منشی بر نباتدر کوکی لوییرلرده بغز
سدف نباتنه بکزر اما بونك یپراغی و زوبرا قدر بیاض چیچکی اولور و ایچی
کوکی واردر لذتی اجیدر بعضی طبیبلر اکا ضربتی درلر زیرا فعلی یعنی اسهال
ایتمه‌سی اکا بکزر طبیعتی درجهٔ ثالثه اخرنده حار و یابسدر یبوستی حرارتندن
ازدر حرارتی و اجتماسی قویدر اکر تخمندن بچق درهم الوب بیاض خربقا ایله
و ماء عسل ایله ایچسه‌لر بلغم و صفراء قوصدورر اکر بیوك و طولو چبانلر
اوزرینه قویسه‌لر دشه اکر طقوز قیراط مقدارن ماء عسل ایله ایچسه‌لر
بلغمی و صفراء زیاده قوت ایله اسهال ایلیه اکر مفلوج اولمش کیمسنه نصف
درهم مقدارن ایچسه یا اولادرهم مقداری قوری قولودر قوصماغله و تاسه
ایله قتل ایدر اوتی کیده‌رر و قوه‌ی دوشوردر حتی شول بالیق بو نبات یاننده
اولان صوایچنده حاصل اولمش اولسه اول بالیق دخی قوصدورر علاجی
سود ایچوب قوصماغله و کسکین حقنه‌لر ایله در اکر شبنج یعنی سکرلر بونلمك
اولورسه صوو دیچی قرمهلر و بزرقطونا لعابی ایله بدنی اووب سورملر
و طتلو و ایلو صو ایچنده اوتورملر بعضلر دیمشلر که بودواسیا حب الکسلا
دیدکلری دوانك تخمیدر اما بوسوز غلطدر

بیان کلی و مصر کلی فارسیده جلنسرین درلر نسرین دیدکلری بیان کولیننه
بیوك اولان صنفینك اسمیدر کل نسرینیدن تعریب اولنمشدر مغرب ولایتنده
ورد ذکر یعنی ارکك کل دیمکله معروفدر درلرده چوق بولینور بعضی
کیمسنه‌لر فرق ایتیوب نسرین و جلنسرین بردر درلر اما بوسوز غلطدر طبیعتی
حار و یابسدر درجهٔ ثانیه‌ده و اثلنه قریب اولور قوقلامسی صوق دماغن
نافعدر یللری طاغیدر و بودکه فوح ویروب قوت ویرور صوق اولان معده
و جکره نافعدر ایچنده ازجق اولان یللری تحلیل ایدوب قولانجی ایدر

یمن سرویسی قوزلاغی عربیده جوز القی درلر ولایت یمندن غیری یرلرده
اولماز براغاجك یمیشیدر اولیمش فندق و بنق کبی طرابوزان خرماسی قدر
بیوك اولور ایچنده پرده‌لر واردر دالرنده فستق دانه‌سنه بکزر دانه‌لری
واردر بر مقدار چرکین قوقوسی واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حار و یابسدر

بلغملری و یاشلقلری قوصدورر لقوه و فالج مرضلرینه نفع ایدر اکر بر درهم
مقداری دوکلمش انیسون و یا رازیانه تخمندن بر مثقال ایله اسی صو ایله
و عسل ایله ایچسه‌لر بلغمدن اولان ارتقلقلری قوصدورر و اسهال ایلیه
اولی بودر که قوت و طبیعت و زمانه کوره استعمال ایده‌لر که عملی ایو اوله
اولی بودر که اکر یالکوز و اکر غیری نسنه ایله استعمال مراد اولنورسه
اندن بر درهم مقدارن الوب و خمیر قاتیلان طوزدن ایکی درهم الوب
جمله‌سن بر یرده دوکوب و طوراق اوتی یپراغنك یکرمی درهم مقدارن
بر رطل صو ایچنده شول مرتبه قیناده‌لر نصفی کیده بعده اول صویه عسل
قاتوب الشدوره‌لر و دواء دخی عسل ایله معجون یدوب اول ایشمش
صو ایچنده ازوب اصلاح یوب بر مقدار صو دخی قتالر و ایچه ضرر ایتمکسزین
قوصدورر و معده‌ده و بغرسقلرده نه بولورسه اشاغه ایندرور اسهال
ایلیه و اصلاح ضرر ایتمیه کنکر دوقطف که سرکن و تیدر و دفع یمانیکس
قرنك انجیری بو اوج دوا الودخی بو وجهله اصلاح اولنوب ایچمك مراد اولندقده
ایچه‌لر کنکر دتر کیده کنکر صاقزیدر جوز الفی بولنماسه خردل و بوره
دن برابری مقداری بدلیدر دیمشلر

بیان بکی بوینوزی دانه‌سی و یودکلر دانه‌سی و قولایلق اغاجی تخمی عربیده حب الکلی
درلر مقدما مرفت قافده قولایلق اغاجی دیو ذکر اولنان نباتك دانه‌لری
مراددر زیرا بوبرك شکلنده در بر بربینه قاریشق رنکلری واردر طبیعتی
درجهٔ ثالثه اخرنده حار و درجهٔ ثانیه‌ده یابسدر اکر اسی صو ایله بر درهم
مقدارن ایچسه‌لر بلغمی زیاده قوصدورر اکر غلوقاد دیدکلری شراب
ایله بر مثقال مقداری ایچسه‌لر بو مرضنه نفع ایلیه و اوغلان صوکی
دیدکلری درد ایچقاره غلوقاد شیره و یا عذن اولور شربتدر و حیض
قانن یوریدور و ناقرهندن اوغلان ایندورر صوقدن اولان یل باش
اغریسینه نصف مثقال مقدارن ایچورلر بعضلر دیمشلر خاصیتلرندندر
که عورة همان بو یننه اصاقویوب کوترا و غلانن دوشورر سرخوش ایدر
طوکدورر بوغاز اغریسن پیدا ایدر اکر چوق استعمال ایتسه‌لر قتل
ایدر اولی بودر که استعمال ایتمك مراد ایدنلر صمغ و مصطکی و انیسون
ایله اصلاح ایلیه‌لر ابن رضوان نام طبیب ذکر ایتمش که یکرمی درهم مقدارن
استعمال ایتمك جائزدر اما بوسوز غلطدر زیرا استعمال اولنماسی

جائز اولان مقدارك غایتی ایکی درهمدر اول دخی خطردر زیاده قوصدورر
پس ابن رضوان دیدوکی مقداره نیچه اقدام اولنور

بیان طوراق اوتی و جوردك اوتی وعربیده خزاءت دیدکلری یپراغی حاوی یپراغنه بکزر بر نباتك اسمیدر بو نبات اوچ دورلودر بر لیسنك یپراغی بیاضه مائلدر کوکی حاوی کبیدر اوزونجقدر و بیاضدر لذتنده بو مقدار ککره لك واردر پرماق قالینلوغنده بالدری واردر یوقاروسنده اینجه بداقلری ایریلور هر بداغك دخی بیان حاوجینك اولدوغی کبی بداقلو باشلری واردر صاردویه مائلدر صکوه قرمزیمك شکلنده اوتونلوغی مائل و یصی و بوجاقلو تخملری اولور لذتی ککره در و رایحه سی خوشدر یپراغنك و کوکنك لذتی حاوی و رازیانه لذتلرینه بکزر دیر مقدارین ککره لکی واردر بو نبات اکثر یرلرده بتر ولایت کوفه ده بر قریه ده چوق اولور طبیعتی درجۀ ثانیه اوائلنده حار و یابسدر معده قوتدر طعامی سکدوررلری طاغیدر فزاجلری اسی اولانلره یرامازدر زیرا انلرك کوزلریك اغریدر فی الحال غلیظ یلالری و بلغملری اولانلره نافعدر واکشی ککرتلره ایودر فزاجی اسی اولان کیمسنه لر ییسه لر اوزرینه تاووت و شکر ییه و صوق صولیجه لر بو نبات بولی ادرار ایدر و صاساد صوق طیغنلو زهرلو جانوردلر صوقدوغنه و زهرلره نافعدر اندن حاصل اولان صوسزلغی هندبا و خیار دانچی دفع ایدر بو نباتدن ایتدکلری ترشی یرامازدر باشی اغریدر معده صوقلوغنه نافعدر کیدرر اما اغز رایحه سن زیاده ایدوب اغزی چرکین قوقولو ایدر و اوفاق چبانجقلر و کچیك ایتمکه یاردم ایدر بو نباتك بر دورلوسینك یپراغی سدف یپراغی کبیدر رایحه سی کسکن و ناخوش در فارسیده اکا دیناروید دیرلر اول ذکر اولناندن بو نباتك حرارتی و یبوستی زیاده در یلاره نافعدر و صوق قلوق ایله قتل ایدیجی اولان ادویه یه خصوصا عقرب زهرینه نافعدر طعامی هضم ایتدورر یلالری طاغیدر ادلیك صویی کسر بر دورلوسی سنك دخی یپراغی کرفس یپراغی کبیدر اولا یرلردن چیقدقده یر اوزرینه دوشنور صکره بیوب بداقلنور و بونك تخمی یشلدر و رایحه سی خوشدر اول ذکر اولناندن بو صنف ایودر یلالری طاغیدر معده یی ایودر صووق اولان جکرك فزاجنی اصلاح ایدر طعامی هضم ایتدورر محمود لغی

کیدرر بدن و کوکسده اولان پرده لر فزاجلرینی اصلاح ایدر دائما ییسه لر کوزه و یوزه صاروایغین کیدرر جگر و طلاق سده لرین اچار دیوکرلکلری قزدرر و سمیزدر جماعه قوت ویرور قاووغنی و سدوك یوللرین پاك ایدر توقلامق ایله تکانی کیدرر دماغی قیزدرر دماغده اولان صوقلوقلری کیدررو ماغده اولان یراماز یاشلقلری ایندورر دائما یمك ایله و یواسیر شیشلرینه یاقی ایلنسه لر زیاده نفع ایلیه

یاپشقان اوتی و قره اصرغان عربیده حشیشة الزجاج دیدکلری صرچه اوتلوغی دیمکدر مراد قره اصرغان دیدکلری نباتدر یونانیده کسنی دیرلر اندلس خلقی حبیقه و حبقاله دیدلر حبیقه حبقدن تصغیر اولنمشدر بو نبات چوراق یرلرده و دیوارلرده و خراب یرلرده بتر قرمزه مائل اینجه بداقلری واردر یپراغنك اوزرنده اوفاق و قاتی دیکنلر کبی تویلری واردر و بداقلری اوزرنده تخمه بکزر قاتیجه وایریراق نسنه لر واردر کیاسیلره یاپشوب اصیلور جلا ایدر قوتی واردر و قابضلغی واردر یاشلوغی دخی واردر علی کل حال طبیعتی باردر درجه ثانیه شیشلره نفع ایدر ابتدا الرنده اکر بو نباتك عصاره سنی قلاپدن اولان لوستوبج ایله قریشدیروب حمره دیدکلری صفراوی شیشه و نمله دیدکلری یاوز چبانه سوره سه لر نفع ایلیه اکر قنا یلغنی ایله اولان بچینك ایچ یاغیله قریشدرسه لر نقرسه رضنه نفع ایلیه اکر عصاره سندن قرانوس مقداری کرا ایکی بجق وقیه و ربع وقیه دره لیچسه لر اسکیدن اولان اوکسوروکه نفع ایلیه صاحب کتاب بو مقدار چوقدر نصفی کفایت ایدر اکر یپراغنی ایله تمر کوی اووسه لر یوایدیه اکر کیرلنمش اولان شیشه ایچینه صو ایله قویوب محکم چالقالقیوب شیشه نك کیرنی کیدرروب رنکینی اچار انکیچون ندرکه حشیشة الزجاج دیدلر اوکسوروك ایچون عصاره سنی ایچمك مراد اولندقده اولی بودرکه اوکسوروکه سبب خلط غلیظ اولورسه عصاره عسل ایله اذوب ایچه لر و اکر غلیظ اولماز ایسه شکر ایله اذوب ایچه لر

یر انجیری و طاغ انجیری یونانیده خاماسوقی دیرلر بعضلر سوقی صو تسمیه ایدرلر سوقی صو تسمیه ایدرلر یونانیده انجیره اسمیدر و خاما یره اسمیدر پس یر انجیری دیمك اولور بو نبات بر نباتدرکه دورت پرماق اوزونلوغنده بداقلری یره یقین یاپشمش اولور دکرمیلك اوندره ولچنده سودی واردر یپراغی مرجمك یپراغنه بکزر یپراغی التنده دکرمی بنشی واردر بو نباتك ایچیکی یوقدر و بالدری یوقدر

بو قدر ایچنه کوکی وار در فائده سی بو قدر طبیعتی درجهٔ ثالثیه قریب حار در جلا
ایدیجیدر ایری طاشلو وقوری یرلرده بتر مصرده چوق بولینور خصوصا عین
شمس دیدکلری یرده که بلسانک باغی حاصل اولدیغی یردر انده چوق بولینور
اکر بدا قلرندن یاقی ایدوب ویا سودین غلیظ خلطلردن حاصل اولان سکللره
که یاقتی باشی اشاغه طوردکی انلره ثؤالیل مسمادیه یعنی اکسری باشنه
بکزر سکللر در لر انلره وسکل کبی بیوک بکلره سوردسه لر اوفاقلایوب دوشوره
نباتنک پشمیشی داخی بو فائده ویرور اکر سود ایله ویا خود پشمیشنک صوینی
ایله وعسل ایله کوز قالان نشانلره محکم سوریب علاج ایتسه لر نفع ایدوب
کیدررو غلیظ خلطلردن کوزلره عارض اولان قراکولیغی کیدررو اکر سودی
واکر پشمیشنک صوینی کیدررو کوزه هنوز اینمکه باشلیان صوینی منع ایدر
اکر بدا قلرینی محکم دوکوب وشراب ایله قریشدیروب فتیله ایدوب عورته کوتربنسه
رحمنده اولان اغریلری ساکن ایلیه اکر بلغمدن اولان شیشلره یاقی
ایتسه لر نفع ایلیه سائر سکللری داخی هر دولوسنی قوپاروب کیدرر اکر
پشوروب اسهال اچق مقدارینی بیس قادرنی یومشاده سودی داخی یومشادر
اما یمه سی قورقولودر اکر سودی ایله عقرب صوقدوغی یره سورسه لر نفع
ایله کونک طبقهٔ قرنیه سی اوزرینه و ایچنده اولان جبانلره نفع ایدر و
جبانلردن کوزده قالان نشانلری کیدررو مصرخلقی درلر کما اکر تازه ایکن
اتمک ایله یسه لر بواسیر دیدکلری جبانلری قوپاروب کیدررو

یبانی شب بوی عربیده خزامی وخیری بری درلر بدا قلری اوزون
وییپرا قلری کوچک نباتدر قرمزی چیچکی وار در و رایحه سی خوشدر یبانلرده
بتر اوتلو قلرده اولان چیچکلرده انوک رایحه سی کبی خوش وکوزل رایحه سی
یو قدر قنا چیچکندن رایحه سی خوشدر و کوزلدر نفعی قنا چیچکی کبیدر
نفعدر اکا بکزر یومشاق وقوتلو وصو یتا قلری اولان یرلرده بتر طبیعتی
درجهٔ ثانیه وثالثده حار و یابسدر واسیدیجی وتلطیف ایدیجیدر دماغده
اولان صوقلو قلری دفع ایدر چیچکنک حرارتی نباتندن زیاده در اکر
چیچکندن اوچ درهم مقداری ایچسه لر طلاق وجکر فراجلری نی اصلاح
ایدوب سدده لری زیبار اکر یاقوب توتسو ایدنسه لر غیری یراماز رایحه لو
توتسو ایدنمکله قالان یراماز و چرکین رایحه لری کیدررو اکر دوکوب
وعورته فتیله ایدوب کوتربنسه رحمنک فراجنی یوا ایدوب رایحه سی خوش

ایدر واشی ایله وطا ر ایلیه ویراماز یا شلقلری قوروده وچوقدن اقان
سنسه لری طوته وکبا اولماسنه یاردم ایلیه مجربدر
یراسه عربیده خفاش دیدلرکیجه ایله اوچار مصرده وطواط درلر لغتده
واطواط ضعیف وقورقاق دیمکدر یراسا کوندزده طشره چیقماز زیرا کنش
جرمی ویا ایدنلغی کوزینه ایرشدوکی کبی کور اولور ویا اولجینده کوزلری
کر واجیلور ویا بر زمان کور طوروب کر وحالنه کلور انکچون ایدنلق زمانلرده
طشره چیقماز نفرت ایدر مکر که یاکیلوب چیقا واید نلق زمانلرنده نسنه
دخی یمز طبیعتنک یبوستی وحرارتی زیاده در بویابده قرلانغجدن زیاده در
اتنک حرارتی قرلانغج اتی حرارتندن ازدر اما فضلاتی یعنی ترسی قرلانغج
ترسندن اسیدر کندر وکسکن رکدر اکر قانی ایله اوغلانجقلرک قاسق
لرینه سوروب صوم سیلر قیل بتورمیه اکر قمه لره سوروسه لر بیوک
اولمغه قومایه اکر یراسه سوسام یاغی ایچنده مهرا اولنجیه دکین پشوروب
عرق النسا ایه سوروب یاغلاسه لر نفع ایلیه خصوصا بر قابع کرم اولور که
زیاده نفع ایدر اکر پشوروب شوروا سی ایچسه لر قارنی اسهال ایدوب غلیظ
خلطلری چیقاره اکر یاقسه کولی کوزه وکوز نوری کسکنلکنه ایواوله
وکوز بیاضنی جلا ایدوب کیدره اکر باشنی دمور ویا خود باقر قاب ایچنده
زنبق یاغیله ویا یاغی کیدوب قوروینجه پشوردسه لر یاغی قالمایجق ودرش چکه
مقدادی کرویاغ قویوب تا مهرا اولنجیه دک بویله پشوروب بعده
سوزوب صاف ایدوب انکله نقرس اوزرینه واسکیدن مفلوج اولان
کیمسنه ودتره مسی اولانلره وکوده سنده شیشمه سی اولانلره وکوبکی
نفس الانلره یاغلاسه لر نفع ایدوب ایوایده اکر طوغرماسی صربلنان عورته
نرجنا ودیله سوروسه لر فی الحال طوغوره مجربدر اکر بینی ایله طبانلرینه
سوروسه لر جماعه تحریک ایلیه اکر یراسه مهرا اولنجیه دک صو ایچنده پشوروب
ذکره سوروسه لر سیدوکی یو دیده اکر صو ایله مهرا پشمیشنک صوینی
ابزن ایچینه قویوب فالج مرضی اولان کیمسنه ایچنده اوتورسه ایو ایلیه ابزن
دیو ایچنده اوتوروب یویاجق قابه درلر یراسانک ترسی زیاده حار ویابسدر
تا دو دنجی درجه یه ایرشمکه قریبدر اکر تمره کوبی سوروسه لر کیدره اکر
بیتنی صوغان صوبی ایله قریشدیروب کوزه چکسه لر کوزه اینن صوینی
منع ایلیه اکر باشی بر کیمسه نک یصدوغی التنه قوسه لر اویلمزایکن اول

کیمسنه بیخ اویویامیس یوره کی وکوزلری دخی بو فائده ویرور اکر باشنی
کوکر جینلکده برینه کومه قوسه لر کوکر جینلر انده طورمز جمع اولوب طاغلیه
اکر سیجانلر دلوکلرینه قوسه لر اولیرلردن قاچه لر سودی دخی ترسی
کبیدر زیاده اشی دربلکه دخی زیاده در زهردر سکللرم سورسه لر کیده ر
برمثقال مقداری قتل ایدر سودی براسالر ساکن اولدقلری یرلرده دیوارلر
واوادتولرینه یاپشوب اصلمش بولینور یارم پرماق مقداری ودخی چوق
ودخی از بیاض ودلیك اولور چوغان دیدکلری نباتدن ایندکلری قلپه
بکزر واما اندن بیاضدر سیدوکی دخی حرارتده وادیتکده سودی کبیدر
ایکیسی دخی کوزده اولان غلیظ اقلیغی کیدرر اما سدوکی کوزه ضرردر
صا قنماق کرکدر بعضلر دیمشلر سودی قیللری قوپاروب کیدررر
قیللر دوشمدین یرلی قباردوب چبان ایدر یعنی حکما متقدمین دیمشلر که
یراسا قانی قیل بتورمز وقمه لری بیوك اولماغه قوماز نتکیم ذکر اولندی
اما حکیم چالینوس بو خاصیتی انکار ایدر زیرا قان نه مقوله اولورسه اولسون
اشی ویاشدر بو مقوله نسنه قیل بتمه سنه مانع اولماز بلکه عکس اولور
یعنی بتمه سنه یاردم ایدر
یولاف عربیده دادی درلر ایکی دورلو دربریسی فارسیدن کلور وبریسی
دخی رومده حاصل اولور که هیوفاریقون دیدکلری دوادر دیمشلر صاحب
کتاب ایدر بو کلامده نظر واردر صحیح بودر که هیوفاریقون اخر دوادر اما
فارسیسی ادپه کبی اوزونراق واینجه رنك رنکی سیاهه مائل لذتی اجی دانه
در طبیعتی درجه ثانیه ده حاد ویابسدر حرارتی پیوسته اندر قابضلغی
دخی واردر قابضلغندن طبیعتی بارددر دیو وهم اولنور انکچون در که
ماسرجویه نام طبیب غلط ایدوب طبیعتی بارددر دیدی اکر یولافی
شرابله قاتسلر بوزیلوب اکشی اولماسنه مانع اوله وقابضلغی ایله قارنی
طوتا قاتیلقلری اسان وجهله یومشادوره وتوراقده اولان اغریلره
زیاده نافعدر اکر پشوروب ایچنه اوتوده سه لر اوتوراق کوشلمه سنه
نفع ایدوب اوایده اکر ایکی درهم مقداری دوکوب زیت یاغیله جرب
ایدوب یسه لر بواسیر دیدکلری چبانلره نفع ایدر وزهرلر ضررن دفع
ایده اکر پشوروب صوینی ایچنده اوتوده سه لر بواسیر چبانلرینی قورده
اکر اوتوراق یری ویاخود عورتك رحمی طشره چیقمش اولورسه قبض

٣٨٧
ایدوب یرینه کتوره اکر عسل ایله قیوب غوروب یسه لر قاینده اولان قوردلری وصو
علجانلری قتل ایده وچوق ترکرمه منع ایدر اکر بر کیمسنه اندن ایچسه بدننده
قزغنلق وبیناقلرنده قزللق وکوزقرارماق وبرمقدار سرخوشلق ظاهر اوله
اکر دخی زیاده ایچرسه باش چکرنمه سی وبیانه سویلمك یعنی صایقلامق
وبغرسقلرده کسشمك پیدا اوله علاجی قوصماق ایله واسهال ایتمك ایله وتازه
سود ایچورمکله در قاتیلقلری یومشاتماقده بدلی بادمدن ونسنك اوچ بلوکدن
ایکی بلوکیدر وارد ایچدن نصف وزنیدر اما کبد عورتلره اردیج ویرلمز
ضرر ایدر
یبانی قزل سوسن سوسام و قوزقون قلیجی و ککلچکدنی عربیده دلبوق درلر یعنی
طائفه عرب قزل سوسنه بو یله نام ویرمشلر سوسن لسانی ترکیده سوسام
دیدکلری چیچکدر فقیر مترجم ایدر که سوسنك قزل نوعین کورمدم اکر
وارایسه فرها والا افراد قزل لاله در بو چیچکه دیار عربده سیف الغراب یعنی
قارغه قلیجی درلر یپراغی سوسن یپراغی کبیدر اما اندن چوق کچیرکدر بالکه
بارشون قدر اوزادر اوزرنده بنفشه رنك قزله مائل قاتلری بربرنه
ایرلمش چیچکی اولور چیچکدنصکره دکرمی یمشی اولورکه ایکی دانه صوغان
در بربرینه بنکشمشدر اوزرنده اولان بیوك واشاغده اولان کوچکدر
توری اولیجاق زیاده قاتی اولورلر اوزرلرنده لیف کبی قابلری واردر سائر
مشهور صوغان کبی قات قات دکلدر بلکه جمله سی بردر اکین یرلرنده ومعمور
یرلرده بتر طبیعتی حاد ویابسدر کوکنده رطوبت فضلیتی سی واردر ولایت
بغداده کوکن قوریدوب صتارلر وحب الکناقوخ درلر معناسی شیشه رحج
دانه دیمکدر زیرا عورتلر اندن قزلجا یدیق یوزلرینی شیشه ردوکونل ایدر
خلطلری ایچروده طشره یه چکر وجلا ایدیجیدر لذتی اجی وککره در اکر
تازه سود ایله پشورسه لذتی خوش اوله وضرری دفع اولنه وجماعه تحریك
ایلیه وبوغازه ضرر ایتمیه اکر دلیجه اوت وماء قراطن ویاخود اذرومالی
دیدکلری شیشلری باقی ایتسه تحلیل ایدوب ابندوره کذلك سائر تحلیل ایدیجی
مرهملره قاتسه لرکلی نفع ایلیه اکر عورت کوترنسه حیضنی یوریده بعضلر دیمشلر
اکر اوزرنده اولان بیوك صوغانی ایچسه لر یعنی جماعه تحریك واشاغده
اولان دانه سن عورت یسه عورتدن جماع اشتهاسنی قطع ایلیه بو مقوله
خاصه بعضی ادویه ده دخی مقدما ذکر اولنمشدر اکر چوق صو ویا اخر سبب ایله

دبا اولان اوغلانجقلرہ صوغاننك بیوك دانه سندن ایچورسلر نفع
ایلیه اکر اوچ دانه کوکن بر رطل خرما شرابی ایچنده اصلایوب هر کون بیچق رطل
مقدارن ایچسه لر بواسیر دیدکلری جبانلری قوریدوب ویرامازدایچه لرین
ویللرین کیدرر کذلك قوریدوب هر کون درهم مقداری ماء عسل ایله استعمال
ایتسه لر کر واول خاصه ویرر بغداد خلقی الی سمزلك ایچون استعمال ایدرلر
وسوزمکله قرنجبه لیك ایچون استعمال ایدرلر بغداده واطرافنده چوق
بولینور وچوق یرلرده بتر

یانیق ایرانی فارسیده دوغ درلر قیمانغی ویاغلولغی الینمش سوددن قالان
اکشی صو که ترکیده یانیق ایرانی درلر بو مقوله ایرانك طبیعتی صوقدر معده
حرارتن سوییندرر ومخمور اولان کیمسنه نك باشی اغریسنی اولمیه نفع ایدر
واسهال ایدر اکر زیاده اکشی اولورسه بلکه قبض ایدر صوسزلیغی کسر
حرسینده سودلرك جمیع احوالی ذکر اولنمشدر

یبانکلی یاغی عربیده دهن الکشرین درلر طریق استخراجی بودر که یبان
کلندن الوب یاغ ایچینه قویه لر قوتی یاغه چیقا بر قاچ کره یاغدن چیقاروب
یرینه اخر کل قویه لر بو یاغ اعتدال اوزره اسیدر چیدر دماغه قوت ویرور
ودماغه قوت ویرمکله دماغ کنده سنده اولان یرامز زیاده نمکلری
دفع ایدوب چیقاررد بعضلر دیمشلر بو حالی بو کیفیتی یعنی اسی اچیله ددر
اکر بو یاغدن مناسب قویونسه لر ایله سوداددن ویا بلغمدن کوکس
پرده سنده چبانی اولان کیمسنه ایچورسه لر وطشره دن دخی یاغلاسه لر
نفع ایلیه اون ایکی درهمدن زیاده ایچمیه لر

یوزدلیك تخمی یاغی عربیده دهن اکرمل درلر بو یاغ حرارتده درجهٔ ثالثیه
ایریشور دماغ سده لرین اچار اکر برنوف دیدکلری تیجر مصری صویی ویا
مرزنجوش صویی ایله بورونده اچره ویه قوسه لر یللری طاغیدوب دماغ
سده لرین اچار یاغلانماغیله لقوه وصرع وفالج مرضلرینه نفع ایدر خصوصا
ارقه اوکودغلرینی یاغلاسه لر زیاده نفع ایلیه سکرلرده ورباطات دیدکلری
سکرکبی اتلرده اولان یللری تحلیل ایدر اکر بو یاغله حقنه ایتسه لر بو کرکلری
قزدیروب عرق النساء مرضینه نفع ایلیه اکر کونشده یاغلانسه لر دترر اولان
اعضایه وطوکغونلغه نفع ایلیه

یوزدلك تخمی وبکی سلفی عربیده حرمل درلر بر نبا تدر ایکی دورلودر بریسنك

یبهانغی کبیدر کوچوکدر وبیاضه مائلدر چیچکی یاسمین چیچکی کبی بیاضدر
وراییحه سی کسکنه راغبدر چیچکدنصکره اوزوبجن قاب ایچنده تخمی اولور
اق یوزدلیك وعربی یوزلك دیدکلری بو نوعدر بریسنك دخی یبهانغی دکو
میلکه یغیندرو ایچنده تخم اولاجاق قاب دخی دکرمیدر مشهور اولان یوزدلیك
بودر اصلاق اولنسه مرادصکره کیدر فارسیده یوزدلیکه اسفند درلر طبیعت
قوتی لطافتلیدر درجهٔ ثالثده اسیدر غلیظ وقویو خلطلری کسر واشتکال
چیقارد اکر یوزدلیکی عسل وشراب ایله وطاوقاودی وزعفران وینشیل
دانیانه صویی ایله محکم ازوب امتلادن اولان کوز ضعیفلکین کیدرر یعنی
کورمه سنه ویرر حب الفرع دیدکلری قوردلری چیقارد قولنجی وعرق النسا
اغریسنی کیدرر خصوصا اخر مسهل ایچون بدنی استفراغ ایتدکدنصکره
یوزدلیك صویی ایله اسی ایکی اوزرینه دوکسه لر زیاده نفع ایلیه وکوکسده
واویکنده اولان قویو بلغملری ادیدوب کیدرر وبغرسقلرده اولان غلیظ
یللری تحلیل ایدوب کیدرر خلط سوداء وسائر کوینه بلغملری چیقارد
ما قدر غایتدر یعنی اخر دوا بوندن زیاده اولیماز صرع اولان کیمسنه لره دخی
غایتده نافعدر بو ذکر اولنان مرضلر ایچون اوچ مثقال مقدارینه دکین
ایچه لر اما حرارتی اسی اولانلره ویرمیه لر دماغ صوو قلوغین کیدرر و
بدنی قزدورر اکر ایچمکله واکر قوقولماغیله واکر یاغیله یاغلانماغله بو
خاصه لری ویرور اکر ایچسه لر ویا کتو تنسه لر حیض قانن یوریدور
اکر صو ایچنده اصلایوب صوین ایچسه لر سوداء اریدر وقانی صافی ایلیه
وطبیعتی یومشاده یوزدلیکه زیاده سرخوش ایدیجی قوة وار دروکوکلی
دوندورر اصلوحی قابض لنسنه لر واوزرینه یمشلردب لرنده استعمال
ایتمکدرب دفعاتیله بیان اولنمشدر اکر یوزدلیکدن اون ایکی درهم مقداری
الوب طتلو صو ایله بر قاچ کره یویوب قورتسه لر بعده هاون ایچنده دوکوب
ایچنه ابریشیم الکدن اله یوب اوزرینه قاینامش صوددن دورت وقیه
مقداری دوکوب براغاج ایله محکم قریشدیروب وسیرك بز ایچنده سوزوب
بزده قالانی یبانه اتوب سوزولنا اوچ وقیه عسل وشیر وغن دن ایکی
وقیه قاتوب استعمال ایدلر زیاده نقص صدوره وایچتمیا اکر یوزدلکدن بر
اوچ مقداری الوب برجولمك ایچینه قویوب اوزرینه اوتوز رطل شراب
ویاخود شیره قویوب دوردبلوکدن بر بلوك کیدنجه قیناد وب صرع مرضی اولان

کیمسنیه هر کون بر وقیه مقدارن ایچورسه لر زیاده نفع ایلیه اکر شول عورت
کی بر کره کبه اولوب صکره کبه قلماقدن کسله اولمقوله عورت اندن ایچسه اوچ
کون بو بری ازدیچه هر کون ایچسه کره وکبه اوله ایو اولوب اصلاح اوله دوغنه
علامت بودر که صکره کی کوننده قیء ایده یوزدلیك کوده رنکی کوك ایدر
زیرا قانی صاف ایدر ویاغین سودنمکله وکند وسندن ایچمکله جماعی تحریك
ایدر اکر دوکلمشنده ایچمکله جماعی تحریك ایلیدر بر بچق مثقال مقدارن اون
ایکی کیجه استسقاء یعنی نسنه قاتلیوب اون کیجه بیسه لر عرق کسنه فرصنه ایدوق
ایو ایلیه اکراق یوزدلك کوکن دوکوب بر مقدار ایرسا یعنی کوك سوسن
یاغین قاتوب ایکیسندن بر فتیله ایدوب کوترنسه لر طمرلر اغزلرین ایچا اکر
دلیچه اوندن قاتسه لر تاثیری زیاده اولا اکر یوزدلیکی دوکوب طوداق
اوتی یاغیله قرشدیروب کوبك وبوش بوکرلر وقادین اشاغه سینه سورسه لر
ویا ایچسه لر اسکیدن اولان قولنجی تحلیل ایدوب کیدره اما یوزدلیك باش
اغریدیجی وتاسه لندیریجی وکوکل دوندوریجیدر اصلاحی قبض ایدیجی یمشلر
صورماغله ویمشلر دیلرین ایچمکله در یوزدلیك بولنماسه بدلی قرنماناکه
کیك کمیونیدر

یمورطه یاغی عربیده دهن کبیض دیرلر چیقارماسنك یانجی طریقی بودر که
اون دانه یمورده محکم پیشوروب بعده صویوب صاری ولرین الوب یموردن
کفچه ایله ویا اضر یموردن قاب ایچینده قویا وزیرین قویوب تا یموطه صاریسی
یانوب کوفرکبی اولیجاق یاب یاب صقوب یاغین چیقاره لر و بر صرچه لو قاب
ایچنده حفظ ایده لر بو یاغ اسیدر یومشادیجیدر تلطیف ایدیجیدر وتوداق
اغریلرینه وصوقلدیلرینه نفع ایدر وانور دیشلری اغریلرینه ساکن ایدر
وسوروب یاغلاماغله صقال قیللرین بتورر

بیان قرنفل وقرنفل شامی وقرنفلیه ودرم یاغی فارسیده نهرم دیرلر
طائفه فرس بو اسمی اکر انسان واکر سائر حیوانلرجکرلرنده اولان
اوده اطلاق ایدرلر ومغربطائفه سی بو اسمی مقدما ذکر اولنان اکیر دیدك
لری کوکه اطلاق ایدرلر وحالا بو مقامده ذکر اولنجق اضربناته دخی اطلاق
ایدرلر وبو نباته بلاد مغربده قرنفلیه دیرلر زیرا ولیجه سی قرنفل کبیدر شام
ولایتنده جوق بتر بیروت طاغی دیمکله مشهور اولان طاغده کمز سکوان
دیدکلری قریه نك شمال طرفنده دروغ عقربی دیدکلری دوا بولندوغی

یرلرده اغاج کوکلرنده بتر دالیجه سی خوش بو نباتدر یپراغی بنفشه یپراغنك
کوجکلرینه ویا خود صادرماشیق یپراغنه بکزر بوجاقلو یعنی دکرپی دکل بالدری
اولور ادشوت قدر اوزار دوز دکل ایریلکه مائلدر بالدرندن کوجك بداقلر بتر
بیاضه مائل بنفشه رنك چیچکی اولور چیچکنك دالیجه سی خوشدر سیاه خرنوبه
بکزر کوکلری وار دالیجه سی دارچینه یقیندر نمناك وایری یاری یرلرده بتر
طبیعتی درجه ثانیه ده حار ویابسدر اکر کوکن صو ایله پیشوروب وایچه دوکوب
یوکسك یردن دوشن کیمسنیه ویا سکرلوایکی قانی نسنه دوقیما غله ازلمش
اولان کیمسنیه یاقی ایتسه لر نفع ایلیه پیشیلمشنك صویی کوجله افشان ایدونه
وصوقدن وزیاده یاشلوقدن اولان اوکسوروکه وکوجله نفس الانه نافعدر
اکر کوکندن جوقجه بیسه حیض قانن یوریده وقارنندن اوغلانی دوشوره درهم
مقداری شراب ایله زهرلو جانور صوقدوغنه استعمال ایدلر اکر عورتلر پیشیمشی
ایچنده اوتورسه لر انلره نفع ایلیه بو نباتدن ویپراغندن کوندل تو قیاق ایچون
ایندکلری نسنه لره قتادلر اکر صرع اولان کیمسنیه یپراغی ایله یاقی ایلیسه لر نفع ایلیه
کذلك رطوبت ویایل سببی ایله شیشی اولان کونه وهنوز ظاهر اولان غربیه
یاقی ایتسه لر کوزده اولان شیشلری ومزلی کیدره وعورة طوغردقده تمه
سندن سودی قویولنوب پینر کبی اولماقدن تمه لرنده حاصل اولان شیشی
ایندوروب کیدره در بو نباتی جوق قوخولامق ویخو کتورر

بنکیج و **کرویه** عربیده سرطان نهری دیرلر تودکینه کرویه دخی دیرلر **طبیعتی**
بارد رطبدر درجه ثانیه اضربینه ایرشمکه یقلاشور برمقدار خلطلری جکوب
کتورمه سی وتحلیل ایتمه سی دخی واردر خاصه سی مسلول یعنی ویکنده چبانکر
اولانلره وقدوز طلا یانلره نفع ایتمکدر بنجك ایوسی اولدر که صویی طتلو واقاد
ایرماقلرده بولنوب بیوك اولا وتیز تیز بودا وله سل مرضی اولانلره برقاچ
وجهله ایدرلر بری بودر که طتلو صو ایچنده پیشوروب اتن یرلر وسوروه سی
ایچرلر بعضیلر دخی قادینلرینزیار اوب ایچلرین کول ایله وطوز ایله یوبوب وایکیشر
اوچر پارم ایدوب ایری دوکلمش اریه ایله پیشورب بعده صاف ایدوب صافیسنی
مسلول اولانلره ایچوررلر بعضیلر دخی بر بنی ویا ایکیسنی ادوب وارپه ایله
پیشوروب بعده قویولنمیشی شوربا سیله بیدوررلر بعضیلر دخی بنجکی یاقوب
یانمیشندن اوچ مثقاله مقدارینه بر مثقال طین مختوم وبر مثقال صمغ
وکتره وبر مثقال بویان کوکی نتی قتادلر بو ذکر اولنان دوالردن زیاده

واكسك دخی جائزدر بو تجربه اولنوب نافع ایدوکی ظاهر اولمشدر لکن لازمدر که
هر کون بو جمله دن اوچ درهم مقداری استعمال ایده لر بعضیلر دخی ستماسی اولمیان
لر صارسودی ایله ایچوردلر امّا بنجه بندکلر هضمی کچدر هضم اولنجاق چوق غدا
ویرور فراجلری صاغ اولانلره اصلاحی بودر که قریمك دیدکلری برکوننه
بورجاق ایله پشوره لر اکر بدنده اوق دمرنی و یاخود دیکن قالوب باتمش اولدیغی
یره انی یاقی ایتسه لر طشره چکوب چیقاره اما قدوز طلامش اولانلره استعمالی
شول وجهله درکه حکیم جالینوس حکایت ایدرکه تجربه اهلی انجریون نام طبیب
قزل باقردن چولمك ایچینه ینکجلری قوروب بعده یاقوب کول ایدرلر و ینکجلری
یاقماسی یازکونلرنده شعراء یمانیه دیدکلری یلدز طوغدقده نصکره کونش
برج اسدده اولوب قمر دخی مقابله ده ایکن خصوصا ایولك اون سکزنجی کوننده
یاقوب کول ایدوب حاضر ایدردی اندن قدوز طلایانه ایچوردی اکر تازه
اولورسه طقوز وقیه مقداری صوا وزرینه بر قاشیق مقداری اکوب
هر کون ایچوردی واکر اسکیدن اولورسه ایکی اولقدر ایچوردی وزهرلو
جانورلر اصردوغی یره طشره دن زیت یاغی وسرکه وچاوشیردن اولمش مرهم
اوردی ایو اولوردی مجربدر بعضیلر ینکج کولسنی جنطیانا وکوکنلك قتار مثلا ینکج
کولندن بر جزء وجنطیانادن بر جزء وکندردن بر جزء قاتوب صوق صو ایله
اندن اوچ مثقال مقدارندن ایچوردلر بعضیلر دخی جنطیانادن بریجق مثقال
ایله کولدن اوچ مثقال مقدارندن لااقل اوچ کون ایچوردلر ایو اولور اکر عسل ایله
قرشدیروب پشورسه لر او تودا قدره وایاقلرده اولان چاتلاقلره وصوقدن
وسوداوی قاندن اولان چاتلاقلره نفع ایلیه اکر اشك سودی ایله ایچسه لر
زهرلو بیوك اورمجك وسائر زهرلو جانورلر صوقماسنه نفع ایلیه بعضیلر
دیمشلر اکر اتن بادهدوجکه ترئ حرسانیدر انکله ازوب عقرب صوقدوغنه
نفع ایلیه اکر بیاض شراب ایله ایچسه لر سیدوك طوتلماسنه نفع ایده وطشلاکی
اوفاقلایوب اوفاقلیوب طشره ایده اکر رازیانه وکرفس ایله پشورلکن وصو ایله
صاف ایدوب اوچ وقیه مقدارن ایچسه لر حیض قانن یوریده وسیدوکی دخی
یوریده اکر چیك ایکن ازوب وصو ایله یوب وصاف ایدوب ایدی وقیه مقداری
ایله غرغره ایتسه لر بوغازده اولان اغریلره ودیلچوکلره وبانلری اغریلرینه نفع
ایدوب فی الحال اغریلری ساکن ایلیه بعضیلر دیمشلر خاصه لرندندر اکر ینکج
کوزلرینی صافی صفرادن ستمالو اولان کیمسنه اوزرینه اصاقوسه لر ایو ایده

ینکج پشورلمشی نك حوجود باسی وانك فراجلری اتشی ولانلره جمله سی زیاده ایدر
اکر ازوب عقرب صوقدوغی یره صوسه لر نفع ایلیه اکر طوراق وبیله پشورتو
انوکله غرغره ایتسه لر ایلان اصرمش کیمسنه یه نفع ایلیه اکر ینکج یاقلرین براقت
سبیبی ایله بمشی او زرنده مز روشنی اغاج اوزرینه اصاقوسه لر حفظ ایدوب
دوشرمیه اکر ینکجی یاقوب یا غمیشی ایله قمه ده ظاهر اولان سوداوی قاندن
حاصل بیوك چبانه سوردن صوه سه لر نفع ایدوب ایو ایده

بلوم قوشی عربیده سلوی دیدکلری معروف قوشدر بعضیلر بلدرجین
دیدکلری بودر اما بو یله دکلدر انجق تویلرینك بر مقداری بلدرجین تویلرینه
بکزمه سی واردر ویاقلری اندن اوزونراق وصولره قونار طبیعتی فراجی
حاردر یابسدر حرارتی جوقجه در معده دن اینمه سی تیزدر اما صو سادره و جماعه
تحریك ایدر و کچیك ایدر و اوفاق چبانجقلر ایدر اکر جوق یسه لر اضطراب
وغصه لندرمك دخی واردر اصلاحی بودرکه یاغلو اکشیلر ایله صو ایچنده
پشوره لر اما کباب اینمه سی یراماز در حرکیزلرایچه لو اولوب معده دن اینمه سی
کچ اولور اما انی سائر صو قوشلری اتلرینه بر ایو بودر

یمام قوشی و هلا فاخته عربیده شفنین بری معروف قوشدر بغداد و بصره
جانبلرینده جوق اولور بهادا و رتالرنده اول جانبلرده کلوب بیوکلکده اوکیك
قدر اولور وصورتی دخی اکابکزر طبیعتی حاردر یبوستی دخی واردر ورطوبتی
دخی اولوب واردر قوجلره وبلغم فرضلرندن هنوز تلقان کیمسنه لره ایو
نغلنك عجبلغندندر کا اندن حاصل اولان قان سائر اعضایی یودودکندن
غیری سائر قانلری دخی جمله بدنی یورید ور وقانلری از اولان کیمسنه لرده قانی
جوق ایدر زیرا جمله سی قانه دونر بدنده قوت ماسکه قوی ایدر فالج مرضی
اولانلره نافع غدادر فراجلری اتشی وقوتی اولان کیمسنه لر جوق یسه لر انلره
اویقوسزلیق ویره انلره اصلاحی بودرکه سرکه وکشنیز ایله پیسه لر سود ایله
زیاده لذیذدر سودده اولان فسادی اصلاح ایدر اما سود انوك فسادن
اصلاح ایتمز اسکی وپیجاق یراماز درخصوصا بریللق دن کچمش اولان یراماز که
معده یه الم ویرور دارنق اولان دخی بو یله در اولی بودرکه بوغازلین برکون
طوره تا که انی یومشایوب خوش اوله سائر اتلری محکم اولان قوشلر دخی
بو یله در بعضیلر دیمشلر قلبی زیرکلیك ویرور وحفظی زیاده ایدر و جماعی
قوی ایدر و جماعه تحریك ایدر والسلام

بیان صادمساغی یونانیده شقرپیون سین ایله دخی درلر بودوایلافرس مساغی
دیدکلری دوادکلدر طبیعتی درجهٔ رابعه ده حارویابسدر اچروده اولان
اعضاء پاک ایدوب اسی ایدر سیدوک وحیض قانن یوریدور اکر نصف
درهم مقداریی اچسه لر اسیدوکی برکلنمش وازلمش اولان یرلری اوکلدوز
وایکولرده سده لر سببی ایله اولان اغریلری کیدرر تازه ایکن بیوک یاره
لر اوزرینه اورسلر یاپشدورر اکر قوردیسن دوکوب طاغیلور مقوله سی
اولان بیوک شیشلری وچبانلری اکسه لر اوکلدوب تمام پشورر اکر بلادر
اصرمش اولان کیمسنیه شراب ایله اچورسلر ایوایدر اکر مثقال مقداری
اذنومالی یعنی یغمور صوییله اچسلر ممده وبغرسقلرده اولان چبانلری
نفع ایلیه اکر قوری ایکن حرق کندرده تخمید رانکله وعسل وچام صاقزی
ایله قریشدیروب قویوایدوب یوتسلر اسکیدن اولان اوکسوروکه وسیکرلو
اتلرده اولان صنقلری نافع دوا اوله اکر قیروطی همیله قریشدرسلر ایکولر
انشاغریسنده اسکیدن اولان اسی شیشی ساکن ایلیه اکر کسکن سرکه
ایله قریشدیر نقرس اوزرینه سوروب بولاشدرسلر ویاخود صوایله
قریشدیروب اولیرم یاقی یتسه لر اغریسنه نافع اولا اکر عورت کتورنسه
حیضنی یوریدر اکر عسل ایله قریشدرسلر اسکیدن اولان چبانلری
پاک ایدوب اوکلدر اکر زیاده اولان ات اوزرینه قوردیسن دوکوب
اکسلر زایداتلری کیدرر بومقوله صامساغک اک قویسی اقریطش
جزیره دن کتوردکلریدر بعضلر درلر یپراقلری سادمساق یپراغی
کبی دکلدر بلکه بللوط یپراغنه بکزر ازاجق کنارلری کرتلمشدر وچیچکی
قزلدر والسلام

یوک عربیده صوف درلر جمیعا یوکلرینک طبیعتی حار ویابسدر لکن
بربرندن تفاوتلری واردر ایوسی اکک ودیشی قویونک دریلرینه
یاپشوب یومشاق وقیورجیق وبربرینه صارماشمش اولان یوکدر
کم صوف مرعزی یعنی دونتیک درلر بومقوله یوک اعتدال اوزره حار
ویابسدر حرارتی یبوستندن قویرکدر ایوسی اولدرکه قویونک بوینی
نوندن واویلوقلریندن ویاغرلرندن الینمش اوله واویلوتلرده اولان
یومشاقرکدر ویبوستی ازدر یوکدن اولان لباس بدنی قزدرر و
توریدور واریقلادوب رنکین قرار در وایرلیندورر وقارنی

وقاسیغی کیدرر وایلناز کچیک ایدر مزاجلری اسی اولانلر خصوصا یاز زمان
لرنده زیاده یرامازدر اک ایوسی اولدرکه دفتیکدن اولان کیاسیلردر
دفتیکدن اولان کیاسیلر بوکرکلری وقاووغی واویلوقلرا الرسیلی نافعدر
قوزیلری یوکندن قوشاق ایدوب قوشانماق ودوشمنک نقرس مرضنی کیدرر
واولماسنی منع ایدر یوکدن نفع استیان کیمسنیه بولازمدرکه یوکدن اولان
کیاسیلو التنه کتاندن کیاسی کیه ویوکی یاز مانلرنده کیمیه بویله ایدیجک
نفع ایدوب رنجی کوزل ایلیه وجماعه تحریک ایلیه اکر کیملو یوکی الوب کوتک
لنمش اولان اعضایه ویاجکیله یرتلماق قریب بسنن وارمش اولان اعضایه
صاردسلر نفع ایلیه اکر یاقسه لر یاره لرده صارقوب کیدرر رمله سی لازم اولان
اتلری ادیتمکده نافع اولور وقوروتماق ایچون اولان دوالره کیرور ویاقماسنک طریقی
بودرکه برچولمک ایچینه قویوب دلکلونسنه ایله قپایوب بعده اتشه قویوب
یقادلر اکر کیملو یوکی سرکه وزیت ویاشراب ایله اصلایوب بعده کیرلو و
ایریکلو یاره لره وکمیک ایرغالندوغی یره وحچکلمیر تلان یره یاقی یتسلر
موافق اولوب یرایا اکر سرکه وکل یاغیله اصلایوب اغریسی اولان باشه وکوز
اغریسنه وسائر اعضایه نافع اوله یاقلمشی یقاسلر کوز دوالرینه کیرور
استوبج یقادقلری کبی اینداخی اکا کوره یقارلر تمام یقاندوغنک علامتی
بودرکه دادسلر دلی اجید ویب یاقمایه ردیمشلرکه یوک خاصیتلرندن بری
اکر یوکدن اولمش بزپاره سنی یودومکدن یودلمش اولان کیمسنه ایاغنه باغ
له سلر یودیودغو تلوغنی والمنی کیدرر اکر کیرلو یوکی چاتلاق یرلری طولدورسلر
نفع ایلیه اکر برکون وبرکیجه الماییوب طورسه بعده الوب یرینه غیبی قویسه لر
بویله ایلنسه لر اوکولدی یوکدن اولان کیاسیلر نقدصیق وقالیق اولورسه
اکا کوره استماسی زیاده اولا قورد طوتوب پاره لدوغی قیون یوکندن لباس کین
کیمسنه کچیک اولادور یوکندن اولان لباسلرده حرارة ویبوست زیاده در
خصوصا اشول دور یوکی کم جوق کره قطران ایله یاغلانمش اولا زیاده درس
اکر یوکدن ایب ایله کورر اولان اوکوزدذلرینی بغلاسه لر مطیع اولوب ضبطی
اسان اولا قیون یوکندن اولان کیاسیلر سائر کیاسیلرکه ادکک اوغلاق
وبکجی یوکلرندن اولا کذلک اندن اولان کورکلر سائر کورکلرک جمله سندن
ایودر خصوصا قرظ ایله دباغت اولنمش اولا زیاده ایودر لکن کهله ایدر
یوسون عربیده طحلب درلر صولر اوزرنده بتر ایکی دورلودر برسی حیوانی

یعنی ایپلك كبی اوزون و بر برینه صارماشمش اولور ایرماقلرده و دکزلر کنار
لرنده اولور طور داولان صولرده از بولینور بریسی دخی دانه دانه و بر برینه
ایرلمش اولور بو مقوله سنه قور بعض ترسی درلر بو مقوله سی طور د صولرده
اولور بو مقوله سی اقار صوده بولنور سا ولصو میشه لردن اقوب دوکلدکی
ایچوندر طبیعت ایکی سی دخی درجهٔ ثانیه ده بارد رطبدر داکر یالکوز انوکله
ویا قاوت ایله قارشدیروب حمره دیدکلری شیشه و سائر اسی شیشلره
ونقرسه یاقی ایتسلر موافق اولوب نفع ایلیه اکر و غلانجقلره عارض اولان
فتله یعنی بغرسقلری خایه لری ایچینه دوکلمسنه یاقی ایتسلر بوزوب برینه
وارم دریا یوسونی دریاده اولان طاشلر اوزرینه حاصل اولور دریا
یوسونی جمیعا اسی مرضلره یاقی ایتمکله نفع ایدر بو یوسونده قابضلیق
زیاده در قانی طوتار هر قنغی عضودن اولورسه اولسون اوزرینه سورمکله
طوتار خصوصا قوربغه ترسی دیدکلری زیاده طوتار اکر زیت ایچنده پشور
سلر سکرلری بومشادر درلر کی ایپلك كبی اولان یوسونی صو ایله قارشمش
اولان شراب ایچینه قوسار صوی کند و یجکوب صافی شراب قالهٔ دیمشلر
بیان یاسمین و النش و تلوغی عربیده ظیان درلر اهل اندلس انکا عُشْبَةُ
النّار درلر یعنی النش و تلوغی درلر بو یاسمین چوق قوقلاسه لر بورندن
قنا در بیانلرده و یاشریپ لر باشلرنده بتر بو یاسمین نباتی کویا کی برکونه
صارماشیقدر بعضیسی بعضینه صارماشوب بتر یاسمینه بکزر اوفاق
صاروجیجکی وار در نباتنك یپراغی بیوك صارماشیق یپراغنه بکزر
اما اندن چوق و قاتی در و بداقلری اوزرنده کل دیکننه بکزر دیکنلری
وار در بو کرتلن دیکنی یاننده چوق اولور اوزون کوکی وار در کوکندن
دخی سیاه و ایچنه بداقلری اوزانور اهل اندلس درلر کی ضریق اسود دیدکلری
دوا انوك کوکیدر زیرا فعل و تاثیری بردر اما حقیقتده اولغریقدکلدر طبیعت
بو کوکك طبیعتی درجهٔ رابعه قلنده حار ویابسدر ضریق اسوددن حرارتی
زیاده در نباتی درجهٔ ثالثده حار ویابسدر کوکندن مثقال مقداری
نباتی قتل ایدر اکر بدن اوزرینه قوسه لر بدنی یاقا اکر سرکه ایله ویا حکم
طتلو انجیر ایله قارشدیروب برص و بهق ایچون بیوك دوالردن اوله اکر عرق
النسا اوزرینه یاقی ایدوب اودسه لر یرامازلقی یه یوب زیاده نفع ایلیه اکر
جکردك مقداریز یتونیاغیله اذوب صوقدن شقیقه اغریسی اولان

کیمسه ننك بورنندن ایچروقوسه لر نفع ایلیه اکر اوچ درهم مقدارین بر
رطل صو ایچنده تا صو نصفنه کلنجیه دك پشورسه لر و اول قالان صولی
شراب ایدوب اسکیدن و کسوریکی و نفس طارلیغی مرضی اولانه ایچورسه لر
زیاده نافع دوا اوله اکر اندن یاغ ایتسه لر اول یاغ فلج و بدن کوشمسی
مرضلرینه نفع ایدوب کوتورملری ایاغ اوزرینه قالدورم اکر سرکه ایله
اذوب ساچ و صقال دوکلدوکی یره تا قناماق مرتبه سنه وار نجه محکم
اووسه لر زیاده نفع ایدوب بر کرتده ساچلری بتورم اکر کوکندن اوچ درهم
مقدارین بادم یاغی ایله جرب ایدوب مثلی پلپین و کتره ایله قرشدرسه لر
بلغمی و صفراء زیاده قوة ایله اسهال ایلیه ما قوی قولودر اکر کوکندن اسکوبجی
صولی ایله ایچسه لر زیاده قوصدورم کذلك بداقلرینك و یپراقلرینك
صقندوسی و پشورلمیشی دخی بویله در اکر کوکندن اوچ درهم مقدارین
مثلی بسفایج بسفایج و مثلی مقل ازرق ایله ایچسه لر سودا خلطی یالك ایدوب
اضطراب والم و یرمیه اکر سرکه ایله پشوروب انوکله مضمضه ایتسه لر دیش
اغریلرین کیده روب ایوایدر چیچکی قوقلامق ایله صوقدن اولان باش
اغریلرین و غلیظ یللرم نافعدر چیچکندن یاغ ایدرلر اول یاغ ایچروده اولان
صوقلره نافعدر بو نباتك بر نوعی دخی وار در یپراغی ایچنه و بداقلری قزل
در چیچکی دخی قزیله مائلدر بر نوع دادلسه لذتی کسکندر رایحه سی دخی
کسکندر و کریهدر و کندوسی یاقجیدر دخی صو یاد و بونك یپراغی
مقدما بیان اولنانك کوکی کبیدر بلکه دخی کسکندر
یونجه عربیده فِصْفِصَه درلر معروف نباتدر فارسی اسپیدت اسمندی
تعربیبا ولنمشدر طبیعتی حار و رطبدر حرارتی درجهٔ اولی اخرنده در
شیشلره یچیدر اصحد اکر کندویی و اکر تخمن بیمك ارلیك صوین زیاده ایدر
و جماعه تحریك ایدر و جماع ایچون اولان دوالره قاتلسه نفعی زیاده اولور
تخمی جمله دن قویدر بعده چیچکیدر تخمی عودتلر سودین زیاده ایدر پشوروب
دوکوب مرهم كبی ایدوب الری و یا خود سائر یرلری دترداولان کیمسه لره
هر کون ایکی کره یاقی ایتسه لر ایوایدر یونجه تخمندن اولان یاغ ویا یونجه منقوع
صوین زیت یاغیله پشوردکلری یاغ اکر ایچمکله و اکر سورمکله دیش ملوم
نفع ایدر تازه یونجه یی سه لر قارنی بومشادر و قوردوسی قارنی طوتار و
تخمندك حرارت اولماغله بر مقدار قارنی طوتار و اوکسورك و کوکس
اغریکمسنه نفع ایدر

بیان سنبلی یونانیده نرِدُ دیرلر بر نبات اسمیدر بیپراغی بیوك کرفس
بیپراغی کبیدر بعضیلر بیان سنبلی یصو تسمیه ایدرلر بالدری ارشون قدر
ودخی زیاده اولور ودوز وبومشاق اولور ورنگی بنفشه رنك قرمزیله مائل
ایچی بوشدر بوغملودر چیچکی نرکس چیچکنه بکزر اما اندن بیوکجکدر بال
دِرِینُك ایچنه بیری پرماق قالکلوغنده اولور ایپلك کبی اشاغیدن
اوزانور ایچنده اقلو کوکی واردر مکمایریغی وضربق کوکلرینه بکزردر
رنگی قرمزیله مائل صاردر ورایحه سی خوشدر بر مقدار اغردر سنبل
رومی رایحه سنه بکزر دِقُو اطلاق اولندقده کوکی مراد اولنور طبیعتی
درجۀ ثالثه اولنده حار ویابسدر حرارتی قویدر قوتی ایکی نصف
درهم مقداری ایچسلر سیدوکی یوریدیر و یان اغریسنه نفع ایدر و حیضی
ادرار ایدر اگر یاقلر اجزاسنه کیرور کوکسی وطمرلری پاك ایدر دوکون
سلاح وصقای دوکلدوکی یره سودسه لر نفع ایدوب بتورر مقداری
شربتی مثقاله دکدر اما بوکرکلره ضرری واردر ذیانی تخمی ایله عسل
اصلاح ایدر بولنماسه بدلی کبابه در وکبابه اندن الطفدر
یاربوز عربیده فودنج دیرلر فارسی لغظ بودینه دن تعریب اولنمشدر یونانیده
غلیجن ولسان عربده حبق دخی دیرلر بر قاچ دورلودر وبر قاچ رنکلودر
بعضیسی دوزیبانلرده وبعضیسی طاغلرده وبعضیسی ایرماقلرده بتر بانیسی
برقات اولور و بیپراغی بکرمیدر اهل شام اکا صعتر دیرلر طبیعتی درجۀ
ثالثده حار ویابسدر اکر اعضادن بر یر اوزرینه یاقی اینتسه اول یری
قیزارده بعضی مناسب بولانماجلره قانسلر والچسلر خلطلری اریدوب
انجادوب توکرمکله کوکسدن چیقارر اکر صوین صقوب ویوك پاره سن
بولایوب عورة کتورلسه حیضی یوریدر واکر ایچسه اوغلانن اشاغا ایندرر
اکر طوز وعسل ایله ایچسلر معده ده اولان قالمش خلطلری چیقارر وکوارش
مرضنه نفع ایدر اکر سرکه ایله یسلر ویا اوفاقلنمیسی صو ایله قاتشمش سرکه
ایله ایچسلر کوکل دونمه سنی و معده ده یانغینی ساکن ایلیه سوداوی اولان
خلطلری دخی اسهال ایدر اچمکله زهرلو جانورلر اصرماسنه نفع ایدر اکر
سرکه ایله ازوب باییلوب اوضی کیدن کیمسنه یه قوقوتسه لر اوصن بیرینه
کتورر اکر قودیدوب بعده یاقوب کوشلمش اولان دیش اتلری اوزرینه
اکسلر محکم ایدوب قوی ایلیه اکر نقرسی اولان کیمسنه دائما انوکله یاقی

۹۳
اینتسه نفع ایلیه واکر مرهم ایله ایچلرنده سانجماق کبی طویسلر اولان سکالو
اوزرینه اوروسلر کیدرر اکر سرکه ایله صو ایله پشوروب باشی صو ایله
یوتسلر کچیچکی ساکن ایلیه اکر پشمیشی ایچنده عورتلر اوتورسلر رحملرنده
اولان قاتیلقلری ویللری نفع ایلیه اکر فیون انی اوتلاسه چوق چلغیروب
ملاوه مقداری شربتی ایکی مثقاله دکدر کثیره ایله استعمال ایدرلر برصنفی
دخی طاغلرده بتر بیاض ورق عشاق بیپراغی اولور وبیپراغنده وفاق تویلولق
واردر چیچکی ویمشی یوقدر وبونك بیپراغی اولکیدن بیوکدر وحرارتی
ویبوستی وکیفیتی زیاده وقویدر مشکطرامشیغی بودر قوری ولپچاق
قورتی دیجانه مشابه اولور قویسی اولدرکه انجیق صاری ولیف وقرمزیلغه
مائل اوله بوداخی جمیعا یوقاروده کی ایتدوکی تاثیرلری ایدر مع زیادة
کوترمکله اوغلانجقلری دوشورر بعضیلر دیرلر توتسو ایتمکله وقوقلغله
دخی دوشورر اما اوتداغی ضرر ایدر اولی بودرکه برکوز وبرکچه دسرکه
ده اصلا تمامچنه استعمال ایتمیه لر وبر درهمدن زیاده استعمال ایتمیه لر
کثیره ایله استعمال ایدرلر بووصف یاربوزك عصاره سی قیزلدقیون
انی اوتلاسه ساغیلور دکن قمسندن قانی ساغیله برصنفی دخی واردر
کیم اکا مشکطرامشیغی زور دیرلر انوك بیپراغی یوقاروده کندن کچیکدر
وتویلوکی یوقدر انوك داخی تاثیری انوك کبیدر لکن ضعفلیدر برصنفی
دخی واردر بیپراقلری ایچنه واوزون ودوز وبمشاق ورنگی سیاهه مائل
اولور وخوش رایحه لو صاروییه مائل چیچکی اولور بونك تاثیری جمله دن
ضعیف اولور ایرماقلرده بتن یاربوز چوق بولینور انوك بعضیسنك
بیپراغی تره خراسانی بیپراغی کبیدر وبوجاقلو بداقلری اولور چیچکی قیزله
مائل بنفشه رنکدر برصنفی دخی نعناعه مشابهدر لکن بیپراغی اندن
اوزونرك وبالدری بیوکدر بوصنفی برایکی بستانلرده اکسلر نعناع
اولور وکوکنده نفعی یوقدر بوایکیسنك قوتلری یوقاروده کیلردن
اشاغیدقدر حرارتده ویبوستده درجۀ ثانیه اخرندن ثالثه اولنه
ایریشور اکر ایچسلر ویاقی اینتسلر زهرلو جانورلر اصرمه‌سنه نفع ایلیه
اکر پشوردوکی صویی ایچسه لر بولی ادرار ایلیه وقره جهات ازلدوکین و
طوغرلماینجه کوجله نفس الانلره وبغرسق اغریسنه وهیضه مرضنه نفع
ایدر اکر دتره در ستماسی اولان کیمسنه ستما نوبتندن اول شراب ایله

ایچسه نافع اوله اکر پیشوروب استی صو ایله یوتسه لر یرقان صارولغن
کیدره اکر عسل وطوز ایله ایچسه لر قارینده اولان اوزون قورد وصوغلجانکو
قتل ایلیه اکر اندن بیوب اوزرینه سود کسه کی ایچسه لر داء الکفیل مرضنه
نفع ایلیه اکر بیراغنی دوکوب عورة کوترنسه قارنده اوغلانی قتل ایدوب
حیضی یوریده اکر بیراقلرین یاقوب توتسو ایتسه لر زهرلو جانوارلر قاچه
کذلك اولیجنده دوشه سه لر قاچالر اکر شراب ایله پیشوروب بدنده اولان
سیاه نشانلری وکوز قباغی التنده قاندن اولان نشانلری یاقی ایتسه لر کیده ر
اکر انکله عرق النساء اوزرینه پنجه کره یاقی ایتسه لر دردنی چاتلادوب
کیدرمکله اول عضوك مزاجنی ایلوکه دوندوره اکر صولرین صقوب
ایچنده قوردی اولان قولاقلره ایچینه طملاتسه لر قوردی قیره اکر محکم
دوکوب عسل ایله ایچسه لر دلده اکر زیت یاغی ایله پیشوروب دتره در
سماسی اولان کیمسنه سورلنسه نفع ایلیه یا ربو نجذام مرضی اولانلر
دوالرندن در اکر قوری ایکن زهرلو جانورلر صوقدوقلری یرلره قوسلر
دریی قباردوب زهری طشره چکه اکر بر عضو قورولانسه اوزرینه
صوینیدن قوسه لر ویا دکلیشندن اکسه لر قوردلری قیره یاربو نبولنماسه
قرده ما نا بدلیدر وایکیسنك اغاجی یوسونیدر
یوزك عربیده قلب دیرلر جان اوی دیدکلری عضودر طبیعتی استی وقویدر
وقاتیدرکیم هضم اولور اندن حاصل اولان غدا النلرینن الم ویرور ایوسی واللکی
مزاجی صاغ وسمز وکنج کچی ویاخود قیوندن اوله اولی بودرکه ییه لر اکر ضرور
یمك لازم اولورسه صو ایله مطرا پیشوروب سرکه وفری وزیت ایله ییه لر
اولی بودرکه کباب ییه لر زیرا کباب ایتمك قاتیلغن زیاده ایدر دیدکه نصکره
اوزرینه کمیون وصعتر وفلفلدن برمقدار ییه لر اما قوشلر یوردکلرینك
حرارتی زیاده در اما سائر حیوانات یوردکلرندن یکرکدر قوشلر یوردکلرنده
دخی الك ایوسی سمز تاوق یورکیدر وصودن طشره بیانده اولان قوشلرك
یوردکلری زیاده یابسدر وصو قوشلرینك یوردکلری زیاده استیدر اولی
بودرکه بودرکه انلردن ییمیه لر الا مکر ضروری اوله
یرچاتی یونانیده کما فیطوس دیرلر خامانیطس لفظندن تعریب اولنمشدر
معناسی صنوبر الارض یعنی یرچاتی دیمکدر بعضیلر دیمشلر معناسی یر اوزرینه
دوشمش دیمکدر اما اولکی قول صحیحدر کدر بو نبات هر سنه یکیدن بتر نباتدر

یرده یقین بتر بیراقلودر بالدری یوقدر بیراغی قیا قورو غنك کوجوکنك
بیراغنه بکزر لکن اندن اینجه دکدر اله یاپشور رطوبتی واردر واوزرنده
یوسی واردر بداقلری قزیله مائلدر وبیراقلری قالیکدر دالیجه سی صنوبر
دالیجه سنه مشابهدر صاری وابیض چیچکی واردر چیچکدن صکره کرفس
تخمنه بکزر تخمی اولور لکن اندن کیچه کدر قالیك وبیاض کوکلری
واردر بو نباتك لذتی اچیدر ادلجق قابضلغی ودیلی بوزار اچیلغی
واردر طبیعتی درجهٔ ثانیه ده حاروز درجهٔ ثالثه ده یابسدر بو نباتدن
استعمال اولنان بیراغی وچیچکی وتخمیدر پاك ایدیجی وایچیجی واعضاء
جلا ویریجیدر جلا ایتمه سی قزدرمه سندن زیاده در یرقان مرضنك
بیوك دوالرندندر چکرده اولان سده لری اچار اسان وجهله اچار اکر
عسل ایله ایچسه لر حیضی یوریده کوتنمکله یوریدور اما ضعف وزره در
وبولی ادرار ایدر ینمود صوبی وعسل صوبی ایله پیشوروب اویلو قلرباش
لرنده اغرلیغی اولانلره ایچورسه لر نفع ایلیه اکر تازه سنی واکر قورو سنی کچی
بیوك یاره لره اورسه لر اوکلدوب یاپشدوره اکر بر قاچ کون هر کون اندن
بالشراب ایله ایچسه لر عرق النساء وبوکرکلر اغریلری ونجرسقلر اغریلرینه
نفع ایدوب ایوایده غلیظ اولان بلغملری اسهال ایدر مقدار شربتی ایکی درهم
وربع درهم مقدارده کدر بعضیلر اون درهمه دك ایچمه سی جائزدر دیمشلر
اما کوچوکلره ومزاجلری استی اولانلره وزیاده استی زمانلرده بر کیمسنه ایچور
میه لر بو لنماسه بدلی ... سالیوس کما ... درهم ربع وزنیدر وربع
وزنی سلیخه در بعضیلر دیمشلر اویکسنه مضر ایدر اصلاحی عسل ایله در بو
نباتك بر صنفی دخی واردر اکا ارککی دردیرلر انك بیراقلری اوفاق واینجه
وبیاض در ودیشی اولاندن دخی بر صنفی واردر که ارشون قدر اوزار اینجه
بداقلری واردر بونکدانی بیراقلری چیچکی اولکی کبیدر لکن تخمی جوردك
اوتی کبی سیاهدر بونلرك اولکیلر کوره قوتی ضعیفدر فی الجمله
یرپلیدی یونانیده کما ذریوس دیرلر خاماذریوس لفظندن تعریب اولنمشدر
معناسی بلوط الارض یعنی یرپلیدی دیمکدر برقاریش مقداری اوزانور
کوجوك اغاج شکلنده بر نباتدر کرتلش ... ادور نکره وشکلده پلید بیراق
لرینه بکزر اوفاق بیراقلری واردر لذتی اجیدر بنفشه رنك قزیله مائل اوفاق
چیچکلری واردر طاشلو یرلرده بتر اولی بودرکه نباتی تخم لندوغی زمانلرده

بعینه قوپاروب جمع ایده‌لر لذتنده اجیلق وکسکنلك وادرار طلاقی ایدیجی دوالردندر حیضی وبولی ادرار ایدر وغلیظ خلطلری طوغرار واېچ اعضاده اولان سده‌لری کیدروب پاك ایدر طبیعتی درجهٔ ثانیه‌ده حار ویابسدر لکن حرارتی پوستندن قویرکدر دیس درجهٔ ثانیه‌ده اغرینده اولور اکر تازه سندن ویا صو ایله پشورلمیشندن ایچسه‌لر سکرلو قره‌چمات ازیکینه نفع ایلیه ورطوبتدن اولان اسکی اوکسوروکی کیدره وطلاقدن اولان اوکسوروکی کیدره وطلاقده اولان قاتیلغی کیدروب اریده وکوجیله افشا ایده نه وهنوز ابتدا ایتمش استسقایه نفع ایلیه وحیضی یوریدور وقارینده اوغلانی اشعنا ایندور رطلاق ریتمه‌سی ایچون شراب ایله استعمال یالکوز شرابدن ایوبد اکر عسل ایله قرشدرسلر اسکیدن اولان چبانلری پاك ایلیه اکر اینجه دوکوب وشراب ایله قرشدیروب کوزه سوردمه‌کیچه‌جکسه‌لر کوز بیکارنده غرب دیدکلری ناصور دلیمش چبان ویاره‌یه نفع ایدوب ایو ایده اکر پشوردلمشی ویاخود عصاره‌سی ویا تمام کمالن بولمشی چیچکندن که کونشه قیوب برقاچ دفعه تبدیل ایله حاصل اولان یاغیله سورنسه‌لر بدنی قزدره وبدنده صوقلوقلری ویللری کیدره اکر دوکوب شراب ایله طلاقنه یاقی ایتسه‌لر طلاقی ایده وتی التنده طوتلمش اولان یللری طاغیده اکر اندن ایچسه‌لر سده سببی ایله اولان یرقانی فی الحال کیدره اما جکر حرارتندن اولانه نافع دکلدر اکر یرقانی اولان کیمسنه هر کون اندن دورت درهم مقداری آزاجق صو وزیت ایچنده پشوردوب وبرقاچ کون بربری اردنجه هر کون ایلوایکن اوتوز التی درهم مقدارین ایچسه عجیب نفع ایلیه مجربدر صو بر رطل مقداری اولوب زیت اوچ درهم اولوب شول مقدار قاینالیه‌لرکه ذکر اولنان مقداره اینه اکر دوکوب بعده جلاب ویا عسل ایله معجون ایدوب اون کون اندن ایچسه‌لر کوکسده اولان اغریلری کیدره وکوکس اطرافنده اولان اغریلری وصوقلوقلری کیدره کذلك اویکنده اولانلری دخی کیدره ده مقدار شربتی اوچ درهم مقدارده‌دك دصو ایله پشورلمیشندن یدی درهم مقدارده دکلدر اکر اندن اوزوم شیره‌سی ویا شراب ایچینه قویوب برقاچ کون طوروب بعده صافا ایتسه‌لر اول شراب تشنج ویرقان ودحم شیشنه بیوك دوالردن اوله ومعده‌ده اولان فسادی وطعامك هضم اولماغی واستسقا ابتداسی کیدره وفاسد اولمش فزاجی اصلاح ایلیه شیره‌یه

قاتدقلرنده هر رطل مقدارینه ایکی مثقال قتالور وشرابدن رطل مقدارنه ایکی درهم قتالور واندن مقدار شربتی رطل مقدارنه دکدر بولنماسه بدلی سقولوفندیون که کمش اوتیدر بغیر سقلره ضرر ایدر اصلاحی کتره ایله‌در

یبانی شبوی چیچکی یونانیده تخنیش دیرلر فرا بنفشه‌یه کی چیچکی اولان یبانی شب بوی چیچکیدر ایکی دورلودر بریسی طاغلرده وبریسی بیابانلرده بتر ایکی سنك دخی صورتلری برابردر طاغلرده اولان قوتلورك دروالی طرمالر ایرکدر وکچیرکدر اکر تخمندن ایکی مثقال مقداری ایچسه‌لر قارنی زیاده اسهال ایلیه طبیعتی درجهٔ ثالثه‌ده حار ویابسدر خصوصا تخمی وچیچکی زیاده‌در اکر عقرب اوزرینه براقسه‌لر عقربی قتل ایده ایکیسندن هر قنقی سنك تخمندن بر درهم مقداری ایچسه‌لر قویروغن قالدیروب کزن عقرب صوقدوغنه نفع ایدوب ایو ایلیه

یوغورت قارسیده ماست دیرلر اکثی یوغرتدر صدمقدما صرف سینده سود احوالنده ذکر اولندی

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد و سپاس و شکرنی قیاس اول حضرت الوهیته درکه امداد فرح فیض
ایدوب واسباب ترح نائل ایلدی و مرتع سعادت مهیا قلدی دولت بیضنك
مرتعنده مهنا قلوردی قوله تعالی الحمد لله الذی اذهب عنا الحزن ودخی
دعای بیحد و ثنای بی عد اول حضرت ربوبیته درکه مکمل قلدی نفوس
ناطقهٔ انسانیهٔ مواهب انعام برله مملو قلدی معادن خواطر حکمای جواهر
بدایع حکمیه اعلام ایتمك برله قوله تعالی ولقد اتینا لقمان الحکمة زیرا کم
روایح فرایح احسان ولوایح صفایح خلاق نامتناهی انوك قدرة قبضنده در
نتکیم بیوردی قوله تعالی وان الفضل بید الله یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل
العظیم ودخی افضل صلوات واکمل تحیات اول رسول کائنات اوزرینه اولسونکم
ارسال اولنمشدر تبیین شرایع اسلام ایچون و تمهید قواعد احکام ایچون کیم
اول محمد مصطفادر صلی الله تعالی علیه وسلم بیت خواجهٔ دنیا و دین کنج وفا
صدر و بدر هر دو عالم مصطفا   افتاب شرع دریای یقین نور عالم رحمة
للعالمین   ودخی انوك ال و اصحابی اوزرینه اولسونکه خیر الاصحاب در
اما بعد ناظم قواعد کتاب و ناثر فراید بی حساب اول ذات خصال و عنصر
پرکمال درکم ملك العلماء العصر و استاد فضلاء الدهر قطب الاسلام والمسلمین
خواجهٔ ناصر الدین درکه طوسی در افاض الله علیه سجال الطاف امین بیت
بدا الله الحکماء فخرا   واذهب عمره فی العلم ذخرا   خواجهٔ ناصر طوسی رحمة
الله تعالی علیه اشبو کتابی تالیف ایتدوکنه سبب اولدرکه سلطان الاسلام
ابو مظفر خانکه قازان خان اوغلیدر ناکاه مفلوج اولمق ویرسته انده املق واقع
اولدی و حال بوایدیکم خوبان خطایی و صاحب جمالان ختن قاتنه جمع ایتمشدی
بعضنی نکاح و بعضنی ملك برله انوکیچون جماعه بغایت حریص ایدی و ذواق
ایدی پس بویله اولسه اول خوبلرله ذوق ایدردی ذوقدن قالدی خالی بویله
اولدی حواجه حضرتنه اعلام ایدوب تالیف کتاب استدعا ایتدی و اشبو بیتلری
یازدی بیت   ای عزیز را ز بهر ما را نسخهٔ بنیاد کن   تا کنم باشم بان مانند
کل نوبهار   هرچیزیکه اهل حکمت رمز کردست کشف کن   تا تیسیری نفس

نظم کن چون در تو وار   هر سبب باشد برای حفظ صحت این کتاب   هم درین
عالم بماند از وجودت یادکار   شرایط ادب برله ایتدی بز بنده کوزه بر کتاب
دوزمك کرك سزکیم جثه‌سی صغیر و فائده‌سی کثیر اوله و مطول اولوب مطالعه
سندن ملالت حاصل اولمیه و فوائد خواص طبیبیه کافی وله بو بکا واقع اولن
مرضن بو دخی و سبب وقوعن و علاجن بیله ذکر ایده سز دیدی تاکم علاجنی
بلم ودخی بکا هر نه زحمت اوله بر کیمسنه نوك علاجنه محتاج اولمیم بو کتاب سببیله
دیدی و خواجه حضرتی دخی تالیفه بشلدی و جمیع کتب طبیته متقدمینی
و ترکیب عملیات متاخرینی مطالعه ایدوب و تجربالرن جمع ایدوب اون سکز باب
اوزرینه ترتیب ویاه نامهٔ پادشاهی جو اسم ویردی و بو بیتلری لحتصار
ندن اعتذار ایدوب بیوردی رباعی کرچه مسك اندك بود خوش بوی
کرد زود دماغ   خانرا روشن بسازد کر بود کوچك چراغ   جرعهٔ کافی بود   ازهم
برای چاشنی   مجلسی را هم پس بود یك دسته ریحانش زباغ   ودخی نا اهلدن
صاقنمق ایچون بو بیتلری بیوردی   بیت این نقد را نثار نیابد کند کسی
الا بان کی داند و قدر ش تفضلش   زیرا مرتبست نا نواع فائده   درروی
دقیقه‌ها هست کی بهر   تنقلست   زیرا شونلرکیم بی بصیرت و بی نظرلردر
انلرك قتنده نه علم و نه هنر   بیت   سواء عند اعمی بی عماه   ظلام اللیل
وضوء النهار   مرد نادان چه قدر هست چه نیست   شب تاریك روز
هست هر دو یکیست   والحمد لله وحده وصلی الله علیه وعلی اله واصحابه

توحید باری تعالی جل علا   ملکا ذکر تو کویم کی تو ی پاك خدای   نروم جز که
مزان راهکی توم راه نمای   همه درکاه تو جویند و همه فضل تو برید   همه
توحید تو کویند بتوحید سزای   تو خداوند یمینی تو خداوند یساری تو
خداوند زمین تو خداوند اسمان   تو حکیم تو عظیم تو کریم تو رحیم   تونما
ینده فضل تو ملیك با بقای   منم ان بندهٔ مجرم که صلاح دین خوهم   کتویی
قاضی حاجات که تو ی کام روای اما بعد حمد لله والصلوة علی نبیه محمد واله
بکل و اکاه اولغل چونکیم پادشاه اعظمك و شهریار معظمك کی رقاب الامم
و نامدار مفخم در سلطان بن سلطان یعقوب بن دولتخان عالی حضورندن علمی
مرغوب و هنر محبوب و طالب کوردم کمالات عقلیه‌یه راغب کوردم علاجات
طبیبیه و بن ضعیف نحیف بعون الله الملك اللطیف شقایق نعمان صحایف قلوب
ده نشر ایدوب جد و اهتمام برله پادشاه حضرتلری ایچون باه نامه ترجمه سنه شروع

ايدوب اون سکز باب اوزرینه مرتب ايلدم حق تعالينك عنايتي برله بزي
دعاي خير ايله اكالرسز المقدمه بلكل واكاه اولغل كيم جونكه حق سبحانه
وتعالى كلي حيواناتي كتم عدمدن صحراي وجوده كتوروب نفس ويروب
موجود قلدي وجفتلنمك قضيه سنده بر برينه محتاج ايلدي بو جميع حيوانا
تدن انساني بر كزيده قلدي عقل وكرامت برله مشرف ومزين قلوب كلام
قديمنده ياد قلدي قوله تعالى ولقد كرمنا بني آدم هرچه كيم حيواناتدن
ونباتاتدن لطيف تر ايدي غذاي انسان قلدي اما جونكيم محتاج اولدي انسان
بر برن جفتلنمكه وحق تعالى حلالن وحرامن بيان ايدوب نكاحي امر ايتدي
قوله تعالى فانكحوا ما طاب لكم من النساء ودخي مباح قلدي ورخصت ويردي
بعد النكاح محل براولوب انواع افعالسن تا كيم لذة حاصل اولوب ذوق ومراد الالر
نتكيم بيوردي قوله تعالى نساؤكم حرث لكم فاتوا حرثكم انى شئتم ودخي بهترين
هر دو عالم وپيغامبر بني آدم صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردي نكاح ايچون
تناكحوا وتوالدوا ايمدي بونده حكمت نه نسنه دركه ولد دكم تولد نسل پيوسته
وآراسته اولوب حق تعاليه عبادة وطاعت وثنا ايدجيلر جوق اوله لر وانونك
وانونك برلكن بلوب توحيدينه وطاعتنه مشغول اوله لر نتكيم بيوردي قوله تعالى
وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون واكر بو معنيدن شرع ايتمكه مشغول
اولنورسه مقصوددن قالينور پس بويله اولسه واجب اولدركه اولا احوال
مباشرتك واوقات مجامعتك مضرتن ومنفعتن بيان ايده وزتا كه فصول
اربعه نك قنقسنده مضردر وقنقي سنده مفيد در بلينه زيرا جماع كم لي وقت
اوله كيم يكرمي بر دورلو رنج حاصل اولور جمله سندن بري مفلوج اولمق كبي كيم
ال واياق دترر وسرعت شيب كبي وسست اندام لق ومزاج فاسد اولوب
لون متغير اولمق كبي وحرارة غريزيه يه الم ايريشوب هلاك اولمق كبي وغير ذلك
بلكل كيم بسط كلام بو بابدن ولدي انونكچون كيم هلاك نفس بوندن اشد وبوندن
بدتر سبب يوقدر هرقچن كيم بدنك ضرابلغنه بوندن غيري نسنه سبب اولمسه
علاج وادويه برله چاره بولنور واكر سبب افراط جماعدن اولورسه حرارة غريزيه
سونمش اولورسه اكا چاره اولمز نعوذ بالله نه يره كيم مني خرج واسراف اولور اعضا
رئيسه دن وجميع جوارحدن خرج اولور نتكيم حكما بيورمشلردر منيك ماء ساقيك
ونور عينيك ان شئت فاحفظ وان شئت فانقص وقجانكيم وقتن بلوب عادتجه
اولنورسه يكرمي دورت درلو فائده حاصل اولور اسقام سوداويه دن وصفرا

ويه دن وبلغميه ودمويه دن امين اولوب وفرح قلب وخفت حاصل اولور
نتكيم حكماي متقدمين وفيلسوفان متأخرين معلوم ايتمشلردر تجربه واستعمال
برله وبعضيلر شويله روايت ايدرلركه متقدميندن جماع ايتمك دوا دكلدر ديو
ايمدي بو سوز بيهوده ولي اصول سوزدر بلكه خطادر ودخي بونكچون كيم حصول
وجود جميع حيوانات نتيجه تلذذات مجامعتدر ودخي انسانك شرفيت وزينت
وجودي بش نسنه ايله قائمدركه اكا حواس خمسه درلر سمع وبصر وشم وذوق
ولمس درلر ايمدي اول بشدن بريسي كيم ذوقدر جماعدن عبارتدر اكرچه كيم
تلذذ جوقدر باعتبار غالب پس بويله اولسه اول جماعك جوازنه قائل اولمينلرك
قولي نيجه باطل اولميه مكر كلاملري مطلق اولميه وشونلره نسبت اوله كيم
اوقات مجامعت مجادن واحوال مباشرتدن خبردار اولميه لر اول جماع سببيله
اول ذكر اولنان مرضه مبتلا اولوب كندولري هلاك ايده لر ودخي جميع تلذذات
نفسانيه جماع لذتندن لذيذ يوقدر زيرا كيم تركيب وجوده انسانده وباقي حيوانده
اول لذات برله خلط اولوب خلقته كلمشدر انونكچوندركه جميع حيوانك اول
لذات دملغندن خالي اولمز مكر معلول المزاج اوله ويا سست اندام اوله فصل
بلكل واكاه اولغل كه بشر ضعيف وخراب اولوب زحمتنه ورنجه مبتلا اولدوغي
اعضاء رئيسه لره ضعف حاصل اولمق والم ايرشمكدن اولور وهرقچن كه
اعضاء رئيسه لري قوي قلهلر ادويه وعلاج وپرهيز برله جوارح جميع اسقامدن
وامراضدن امين اولور لكن اولومه مانع يوقدر انونكچون كيم لا مانع لعطائه
ولا راد لقضائه دربلكل ايمدي اول اعضاء رئيسه لر ديدوكمز قنقي اعضالردر و
تنقيح قاچدر اول دماغدر ويوركدر وبغردر وخايه لردر سكزلر برله وبعض
حكما اويكن وبوركلري دخي اعضاء رئيسه دن عد ايتمشلردر بونلري ومعده
قوي قلمق كركدر بو ذكر ايتدكلريمزي قوي ايده جك ادويه لر وشرابلر ومعجونلر
انشا غيري موضعنده كله انشا الله تعالى نتكيم حكماء متقدمين وفيلسوفان
متأخرين تجربه واستعمال برله بولمشلردر وبيان ايتمشلردر وافلاطون
وارسطاليس وبقراط وبطليموس وارسطو كبي وحكماء متأخرينده خواجه
ناصر خسرو وابو علي ابن سينا وعيساي كاشي ومحمد دامغاني وذكرياء رازي
ودخي بونلره بكزر واريسه فصل بلكل واكاه اولغل كيم كلام فصول اربعه نك
جماع ايتمك قنقسنده ايودر جماعه بهار فصلندن احسن واوجه وقت يوقدر
زيرا كيم هوا معتدل اولور وقان صافي اولور وكرم وتر اولور ومركزي روحدر

قات زیاده اولور وحرارت غریزیه کیم اکا قوای حیوانی دیرلر غالب اولور نشاط
وذوق تمام صادق اولور وذکره ضعیفلك از اولور دیمس بویله اولسه اولوقتن
جماع ایتمك بدن انسانه زحمت والم ورنج کتورمز اما ایرق وقتلرده برهار وقتنه
ایتدوکی کبی ایتمه مك کرك مضردر مکر ادویه وعلاج برله ایده لر تجن کیم
بو وجهله اولسه هیچ خوف یوقدر زیرا کیم کندودن خروج اولمز علاجدن حاصل
اولمشدر **الباب الاول** تدبیر بینك (انسانك) ومزاجلرینك بیاننده در اولا بلکل ایمدی
انسانك مزاجلرین کیم نه رسمه اولور ونیجه در شول کیمسلر کیم کندم کون یعنی
بغدای اکلو اوله وکوده سنك اتی قتی اوله ودمرلری کیك وقائم اوله ویغری
بالقلری اتی محکم اوله وکوده سندن کی قیللر قره وایری اوله اعتدالیله وقیون
کوزلو اوله واتینك ساجی جوق اوله وخیالری قتی اوله بونلرك کبیلرك مزاجلری
وطبیعتلری حار ویابس اولور یعنی قورو واسی اولور بو طائفه جماعه بغایت
حریص اولورلر وقوی دخی اولورلر وشول کشیلر کیم صاروشین وقزل بکزلو
وبیاض کوده لو وبیوك قربنلو اوله بونك کبیلرك طبیعتلری بارد ورطب یعنی
صووق ویاش اولور مرطوب المزاج اولورلر وجماعه حریص اولورلر ولیکن قوی
اولمزلر وزیاده اینسه لر ضعیف اولورلر وشول کشیلر کیم اسود اللون یعنی قره
بکزلو اوله لر ودریلری ایری اوله وارقراق اوله لر وخروس کوزلو اوله لر ودیش
اتلری غایت قزل اوله وبونلرك کبی کشیلر محرور المزاج اولورلر جماعه غایت
حریص اولورلر وقوی دخی اولورلر وشول کشیلر کیم ابیض اللون یعنی اق بکزلو
اوله بو نوع ایکی دورلو در برکیسی اق وصاری دخی اوله ومفاصللری وفاق اولور
وکوزلری کوکجك اولور ویاخود الاجه ودشلری ودلی ساز قیل اولور وبعضلر
صرف اولور وانلر کیم اق وارقراق در صفراوی المزاجدر وجماعه غایت حریص
اولور وقوی دخی اولور وانلر کیم سمز اولورلر جماعه بغایت سست اولورلر
واکر افراط برله جماع ایدر اولورلرسه هلاك دخی اولورلر بو مزاجلو کشیلر
افراطله جماع ایتمکدن صاقنلر اکر صاقنمزلرسه هلاك اولورلر علاج وادویه
برله مشغول اولوب اولوب فائده بوله لر **فصل** معلوم اوله کی اعضانك وجوارحك
ضعیف اولوب وجماعه سست اولدوغی وبر مرضه مبتلا اولدوغی دورت
نسنه نك ضعیفلکندندر اول بیینی ضعیف اولمقدن درکه اکا ضعیف الدماغ
درلر نعوذ بالله تعالی ایمدی بونك علامتی نه نسنه در اولدرکه باشی دونمك
وکوزلری بالنمق وکوزینك نوری اق اولمق وقوتی اولمامق ولونی متغیر اولمق

وجماع وقتنده اوتانمق عارض اولمق وجماعدن از لذت المق وذکری سست
اولمقدر شویله کی بغایت قوامه کلمز ونشاطیله جماع ایده ممك دروجو بنکه
جماعدن فارغ اوله بردخی قادر اولمامق درغایت تنقمه زور سستلکندن
ایمدی بو علتی دفع ایتمکه وبیینی قوی ایتمکه علاجی شراب سکردر رطوبتی دفع ایدر
وفضلاتی حل ایدر وبیینی قوی ومحکم ایدر وبو مجموعی علتلری کی ذکر اولندی
دفع ایدر وجماعی قوی قلور وبونلردن زیاده اون سکز دورلو دخی فائده سی
واردر اکر ذکر اولونسه تطویل کلام اولور زیرا کیم بو علتلر رطوبت زیاده اولمغله
حاصل اولور ترکیب عمل شراب سکر زنجبیل دارچین قاقوله قرنفل بو
مجموعین دوکه لر علیحده وبرجولمکه قیوب اوستنه صو قویه لر کیم یدی ادویه
مقداری اوله تا مهترا اولونجه قیناده لر بعده صافی ایدوب ودورت ادویه مقداری
شکر قتوب قیناده لر تا عقد اولنجه بعده یارم درهم زعفران قتوب استعمال
ایده لر صباح وقتی ایو قاردنینه بر قاشق مقداری ایچوب سلطانی قوشلوغه دکین
بر نسنه یمیه لر وایکنجی سی یودك ضعیف اولدوغندندر کیم اکا ضعف القلب
درلر نعوذ بالله تعالی ایمدی انوك علامتی ولدرکه تجن کیم برحرکت ویاخود
بر یوقوشه قرشو قنتراق یوردیس ویا کندینه بر غضب کلسه ویا بر بشارة واقع
اولسه ویا بر مطلوبن کورمك طلب ایلسه ویاخود جماعه قریب اولمقلق دیلسه
یورکی اوینر ایچینه صغماز ولونی متغیر اولور واللری ودزلری دترر ونفسی
وصولسه نفسی الاماز وایکن قلقه قلقه کلور ایچینه صغماز وجماعی غایت ضعف
ایله ایدر وجماعدن صکره یورکی اوینار وطلبنور وصولوماق واقع اولور
وصولودوغی ساکن اولدوقدن صکره غایت سست اولورتجن بو علتلو کشی
افراطله جماع ایلسه همان هلاك اولور هیچ شبهه یوقدر ونیجه لر دخی هلاك
اولمشدر ایمدی بو علتك دفعنه علاجی شراب تفاح کرکدر تاکیم یورکی قوی
قله ومعده دن فضلاتی دفع ایده ومنی زیاده ایده وبونلردن زیاده اون طقوز
دورلو دخی فائده سی واردر ترکیب شراب تفاح کلاب المیابی الالر دخی قابنی و
وجکردکینی ادیه لر بعده دوکوب خرد ایده لر وصویز صقوب بر ایچنه الکدن
سوزوب بر وزن بو صودن وبر وزن کوکی الیمش اق وغول یالندن وایکی
الماصوی وزنی مقداری یغمور صویندن الوب مجموعن طبخه ایچنه جمع
ایدوب اهسته اهسته قیناده لر وبر قاشق ایله قرشدیروب تاکه بربرینه حل
اوله وزیاده قینا تمامق کرکدر عقد اولوب ولمصولر هوا ایکیده بعده مصلحت

زعفران دارفلفل زنجبیل قرنفل مجموعنی سحق ایدوب برغیری ظرفده بال
شربتی ایله قینادهلر تا کیم قوتلی اولصویه جیقه وصافی قله بعده اقل قینیادن
الماصوینوك اوزرینه دوکوب قرشدورهلر ولکن مسکی تمام بشدکدنصکره
قتالر وهر صباح ایچ قرننه بربیوجك قاشق مقداری استعمال ایدهلر شفا بوله
باذن الله تعالی اوچنجیسی جکر ضعفندندرکه نعوذ بالله تعالی انوك علامتی
اولدرکه بکزی صارو اولور صادولق کبی دلی ودماغی قورودوکوزلری خلقه
لنوروار یق اولور وطعام اشتهاسی از اولور وطعامی هضم ایدهمز وزحمتله
هضم ایدر ودورسه ایچکلری دنزدا وتورسه دورمز وسست اولور وجماعه
قادر اولامز وایتسه دخی منیسی از اولور وحلاوتسز اولور وسویق اولور ور
ایکی ایاغی صوق اولور وادراری جوق اولور وبو حاللو کشیلر افراطله جماع ایتسه لر
اوچ دورلو رنجدن بریسنه مبتلا اولور البته یا مفلوج اولور یا سست اندام
اولور یا حرارت غریزیه سی سونز موت فجایه اوغرار نعوذ بالله تعالی ایمدی
بوعلتك دفعنه شراب سنبل کرکدر تا کیم تسخین معده ایده وجکری قوی
قله وقوت ویره وحرارت غریزیه زیاده ایده وجماعی قوی قله بو مذکور فائده
لردن غیری بکمحالتی دورلو فائده عد ایتمشلر ترکیب شراب سنبل اولا سنبل
هندی ودارجینی وقاقوله وعود هندی وجوز هندی وقرنفل بونلری
دوکوب بش ادویه مقداری طتلو صو بیله قینادهلر تا مهترا اولوب یشرتنا
نصفی قالیجق بعده سوزوب صافی قله وبونك اوزرینه بربو قینایان ادویه قدر
کپوککی المنش اق وغول بالی قویوب قرشدیروب حل ایدهلر بعده اوستنه
یارم درهم زعفران قتالر دخی ایندورهلر وعادة اول وزره استعمال ایدهلر
شفا بوله باذن الله تعالی ولیکن زعفرانی کل صوبیله ازوب قتالر دوردنجی
ذکر وخایهلر ضعیف اولدوغندندرکیم اکا سست اندام درلر ایمدی بوعلتکیم
وارددر اوچ نوع اوزرینه دربری بودرکیم انه دن شویله طوغر وبری دخی
بودرکیم کوجکدن جماع ایتمهمکدن اولور وبری دخی کثرة جماعدن اولور پس
فرق یاشندنصکره بالکل ایمدی اولکشینك علامتی اولدرکه ذکری هرکز
قیامه کلمز وحرص واشتاه دخی ولمز جماعه سولپوك اولور وبونلرك کبیلرك
علاجی متعذر اولور مکر طویلنماسیله اوله وانلرکیم کوجکدن جماع ایتمهمکله اولمشلر
انلرك علامتی اولدرکه کیجهلرده وصباح وقتلرنده احیانا ذکری قیامه کلمك
واقع اولور ویا بهار وقتلرنده ایمدی بونلرك کبیلرك علاجی اساندر تیزجك

صلاحیته کلور انشاء الله تعالی وعلاجلرینی دخی ذکر انشاغیده ذکر ایدهوز
وشونلرهکیم کثرة جماعدن حاصل اولور انلرك علامتی اولدرکه اوقات وایامدن
فی الجمله ذکری بی‌الملحما قیامه کلور ولیکن تمام ذوق ونشاط برله جماع ایدهمز
ومنی کیم ~~[illegible]~~ انزال اولور سومك کبی انزال اولور وبعضیلرك ایجی ایجی کلور و
بوحاللو کشیلرك اوغلی وقزی اولمز بوایکی نوعك دفعنه معجون مسك کرکدر
وبوایکی نوعك سببین بلده کی برودة ورطوبت دفع ایده ومثانه‌ئی پاك ایده
ومجرای منیٔ ومجرای دمی وعروقلری فتح ایده وسده‌لرین اچا ودخی پرهیز
ایتمك کرکدر وغدای صالحلر یمك کرکدر تا کیم تیزجك صلاحیته کلوب خلاص
بوله وزیاده زحمته مبتلا اولمیه وپرهیزلری وغدالرین ذکر ایدهوز انشاء الله تعالی
ومذکور فائده‌لردن زیاده اوتوز اوچ دورلو دخی فائده وار در جالینوس وافلاطون
دن شویله روایت اولمشدر ترکیب معجون المسك اولا مسك دانك سلیخه و
سنبل وساذج هندی وجنطیانا رومی زعفران وکمیون وکرفس تخمی ومصطکی
عود وقرنفل وفرهکی بو مجموعین دوکهلر واله‌ین‌لر اوچ ادویه مقداری
کپوککی المنش بیاض بال ایله معجون ایدهلر وقوامه کتوروب کونده برمثقال
استعمال ایدهلر شفا بوله باذن الله تعالی بردورلو علاج دخی اوتمدك خروس
جقلرك اودلی جمع ایدهلر اون درهم مقداری وبو غلیظ اوله جق دکلو فرده سنده
دوکلر شویله کیم بغایت غبار دونه بعده اولا ودلرك اوستنه قویهلر تا کیم
غایت غلیظ اولمیه سو قراق اوله وکونشده قویهلر تا کیم پرورده اولنه بربرینه
بربرینه قادشه ولیکن سقنمق کرکدر کیم قورومیه وغلیظ اولمیه مقصود
کونشده قندقندن خلط اولمقدراندن حمامه کیرهلر بر[illegible] تاج کرم حمامدن
جقنجه ذکرینه وقولتوقلرینه ومقعدینه طلا ایدهلر وادوهلر ولیکن اچ قرننه
کرکدر وجیقهلر دخی اول معجوندن استعمال ایدهلر وبرلحظه تحمل ایلیه‌لر
واولحضر وسقلری برابری اق صوغان ایله پشوره‌لر واوستنه تربچ تخمی وترم تخمی
کیم ایکیسی برابر دوکلمش اوله اکهلر دخی بیهلر شفا اوله ودخی بونلره مناسب
غدالری بیهلر مطبوخاتدن اول غداری صالحدرکیم دیمش ایدیك اوش بونلردر
تنبیها وزره اولکیم غلط ایتمیه سن اول هریسه کبی بلغوره اتیله پشمش اوله
وخمیر سوزا تمك کبی قتی یوغرلمش اوله ودخی نخود کبی کیم عادة حکماجبا ولمش
اوله صفت نخود صوبی اق نخود الاله وبرجولمکه قویهلر واوزرینه صو قویهلر
کرم کیجه پشوره‌لر قوتی تمام صویه چیقا واول صوبی الالر ونخودی کیده‌رهلر بعده

سرچه لری جمع ایدوب و بوغزلیوب پاك ایده و پاره پاره ایدوب هر بر پاره سنی نخود
قدر اوله صو بونك ایچینه قویوب دخی اغزن پرکیده لر تا که بخاری هوایه کتمیه و
تمام پشه حل اوله و اول پشدوکنك علامتی اولدر که رایحه سی چیقه کباب رایحه سی
کبی اندن صکره چیقاره لر دخی قویه لر بش درهم زنجبیل و ایکیجق درهم دار فلفل
و التی دانه جوز و اون درهم دارچین بو مجموعن دوکلر و خاضلیه لر و اول
نخود صوینی اوزرینه یدیجه ساچه لر و شویله صچالوکیم بیه بیله لر تا کیم غایتده
استی اولوب زحمت ویرمیه و بوندن اسبوتر کیبی قیاس اوزره جوق دوکوب
حاضر قومق کرکدر تا کیم دائما هر نه وقت کرك اولورسه بوندن استعمال ایده لر
واکر سرچه بولنمزسه کوکرجین یوروسین قائم مقام ایده لر و دخی قلیه لردن
کرزیمك کرکدر اشبو وجهله پشمش اوله کیم ارکك شیشك اتن ویا بلوغ
اتن ویا اوتمدك بدنوس اتن الالر دخی پاره پاره ایلیه لر و کشوری دخی یویالر
وقرپالر تا کیم تمیز اوله بعده ایچنده کی اوزن چیقاره لر کیده ره لر زیرا فائده سی
یوقدر و پاره پاره ایده لر نه قالك و نه یوفقه اوله و دخی اول اتیله پشوره لر
و اول اجزالردن کیم نخود صوینی اوزرینه اکلمش ایدی اولکی عادتجه دخی بیه لر و سود
لردن دخی صغر سودن بیالر و دخی بالغی بیاض صوغان برله کباب ایدوب بیه لر
و دخی تصلیق سرمساق بیه عمل تصلیق سرمساق سرمساغك تصلیقنك عملی
اولدر که سرمساغی دیش دیش صویه لر و صغر یاغن اریده لر و صافی قیله لر و قرنغندن
بز دخی صو قویالر و الا صو کرمزسه سرمساغی یاغ ایچنده قاوورالر مهرا
اولمز مقصود مهرا اولمقدن بعده مهرا پیشه چیقرالر بر اسکره ایچنده قوینن
یوغوره لر تا کیم دواق اوله بعده صکره بو بزك یاریسی مقدارنجه بیاض بالی
صافی قلوب نیم قوامه کتوره لر نیم قوام اولدوکده برماغك ایله برز ره جك اتش اوستنه
ایکن الاسن صوو داسن وچکاسن ایکی پرماغو کله اکر اولمزسه قوام تام دکلر
واکر اول قوام نیمه دن دخی بو مشاغیسه کا عقد درلر و یاخود قوام اوّل ددلر
و اول بال نیم قوام اولدوقدنصکره بو سرمساغی اوستنه دوکه لر دخی قرشدر
ه لر تا کیم بر برینه قاریشه و بیه و اول وتلردن کیم دوکلمش حاظر ایدی بنولك
اوستونه اکه لر شول مقدار که لذتن تغییر ایده و یجق درهم زعفران دخی قتالر
بعده بر ظرفه قویوب استعمال ایده لر کونده اوچ مثقال مقدارنجه تصلیق دیدوکمز
بودر کیم غایتده نافعدر بو علتلو کشیلره انوکیچون کیم رطوبت و بلغمی برودت
و کوکسده کی و معده ده کی بلغمی دفع ایدر و تنقیه بدن ایدر بو نکله و دخی

کل انکبین بیالر صفت کل انکبین کل وقتنده کلی یپراق ایده لر و صافی بال ایله یکرمی
کون ویا اوتوز کون ویا قرق کون کونشده قویه لر پشوره لر بال اکسلدکجه بال قتالر
تا که پشوب پرورده اوله و دخی تازه یاغیله پشورلمش خیر سوزجودلنه بیالر
و یمشلردن طتلو اوزوم و طتلو المایی لرکیم تمام دسیده اولمش اوله و دخی اول
پرهیزکیم دیمش ایدك ذکر ایده لم که تنبیه اوزرینه اولنه بیالر جمیع اکشیلری
یوغرتدن و پینردن و پاصدرمه دن و صغر اتندن و کچی اتندن و قوری اوزوم
دن صقنالر و قزل اوزوم یمسه لر و شرابلردن طاتلوسن تناول ایده لر و اکشی سن
و طتلوسن و اجی سن یمیه لر و خواجه ناصرخسرو روایتی بقراط و ارسطا
لیسدن در هر کیم سکه بو وجهله علاج ایده و پرهیز ایلیه جمیع امراضدن و
اسقامدن امین اوله دوکلی سست اندا ملغی و انفعالی قوی اوله خصوصا جماعدن
هرکز ضعیف اولمیه و لونی متغیر اولمیه **الباب الثانی غذا و مفرداتی بیان**
ایدر کیم صحت بدن انسان شایسته دربل و آکاه اولکه طبیعت انسانه ملایم
و مناسب و اعضای رئیسلری مقوی [illegible] و لونی انسان مصلح و مصفی
دم و مقوی جماع غذالردن قنغی سیدر الی اقل تتود اکمکی کم اعتدال اوزره
پشمش اوله نه قالك و نه یوفقه اوله و خمیر طتلو اولا و طوزی برنده اوله و خواجه
حضرت کیرو روایت ایدر که حکمای متقدمیندن هر کیمسه که اولدن علی الدوام
ترواقمك یسه غیری نسنه یمه سه هرکز عمرنده بر مرضه مبتلا اولمیه تا اجل
دکینز زیرا اخلاط زیاده اولوب بر مرضه مبتلا اولمق اختلاف طعامدندر و دخی
ارکك تیوون اتیکم مهرا پشمش اوله تا که معده هضمنده زحمت چکمیه و بو
ایکیدن احسن و الطف طبیعت انسان غداسی یوقدر و دخی کوکرجین و پلدزی
و قاز یاوروسی و تاووق پلیچ و اوتمدك بدنوس و تازه بالق و نیم برشت
یمورطه تاووقك [illegible] و بالق یمورطه سی کیم تازه اوله و سرجه و بینی
و صغر سودی کیم تازه اوله و بیاض صوغان کیم نیم پخته اوله و قاره صوغان کیم
اکایر پوزدلر و کشود و شلغم و بیاض نخود و کندنا و بال و شکر و صغیر یاغی
و فندق و بادم و فستق و یاش قوز و یاش خرما و یاش انجیر و یاش اوزوم
کی بر قلجکون اونن اولمش اوله و تازه شراب کیم طتلو اوله و اکشی و لجی اولمیه و
طاتلو نار کیم ملیس اوله و کلاب الما کیم غایتده دسیده اولمش اوله و ایو اصولی
کیم اولدخی بغایت ارشمش اوله و اکشیلك هیچ قالمامش اوله بو ذکر اولنان
نسنه لرك مجموعیسی مقویات جماع و ملطفات دم و دماغدر و اعضادر

اكر جماعدين جوقدر ولى بوبابده حكماقتنده مختار بونلردر **الباب الثالث**
شول مفردات ادويه لرى بيان ايدر كه خلاصهٔ ادويه لردر جميعى امراض
ايچون كم علاجه اولور خصوصا تقويت افعال جماعده ومنى زياده ايتمك ايچون اولادى
مسك وعنبر وزعفران وشقاقل وقنطريون وكبابه ولبان وفلفل
وزنجبيل وقرنفل وبوزيدان ولك وقرفه وعود هندى ولسان عصفور
وترنج قابوغى وانيسون وفستق ونارچچكى ودار فلفل وقسط وحصية
الثعلب وبهمن وخولنجان وعاقرقرحا وارسلان يغى وبلسان ياغى
وتخم صقالى وزفت رومى وخشخاش وكشود تخمى وترە تخمى وجوز
وبسباسه وسنبل ومصطكى وقاقوله وكهب وبورهٔ ارمنى وانجو
كيم دلنمامش اوله وزرنباد وسانج هندى وهليله وبليله واملهو
خام ابريشم وجورك اوتى وهندستان قوزى ايچى وتوپلاق تقويهٔ جماع
ايچون وزياده منى ايچون وعلاجهٔ امراض ايچون خلاصهٔ ادويه لر بونلردر
مستعمل ومجرب ومفيددر انكچون ذكر اولنديكم مقاملو مقامنده كرك اوليغى
وقتن تنبيه اوزره اوله لر وهم دامنز دخى قولاى اوله **الباب الرابع** شول
مركب غدالرى وحلوالرى بيان ايدركيم مزاج انسانه مصلحدر ومفلوجلغى
وسستاندامليغى زائل ايلر وقوى قلور افعال اوّل بر ازصوغان الالر وصويلو
پاره پاره ايدوب زيت ياغى وبر از صو برله مهترا پيشوره لر بعده بر قاج كوكرجين
ياورو سين الوب بوغزلييوب تميز ايدوب وپاره پاره قلوب مهترا پيشوره لر
وحاجى بكتاش طوزى قتوب تمام پيشدكدنصكره اولا اوّل پيشن صوغانى
كتوره لر بنوك اوزرينه دوكه لر دخى قريشدوره تاكم بربرينه قاريشه
بعده بردرهم دارچين وبردرهم خولنجان وبردرهم عود صليب بو مجموعن
سحق ايدوب غبار ايده لر وبو پيشن غدانن اوزرينه اكوب وخميرسود ايتمك
برله ييه لر وصونن ايچه لر واشبو غداكم ذكر اولندى غايت مصلحدر لونن
خوش ايلر وقانن صافى ايلر وجماعه قوى قلور واوزيدى فائده سى دخى
واردر بو ذكر اولنلردن غيرى اكر تقرير اولنور ايسه تطويل اولور اول وقت
كيم استعمال ايده لر كوره لر نقدر فائده سى واردر وجه اخر قوزى اتن
الالر نه قاتى سمز ونه قاتى اريق اوله نقدر دلرسه وكمنت ايده لر وكندو
مقدار نخاق صوغان اله لر وخرد ايده لر وبرابر پيشوره لر تاكيم مهترا اوله
جونكيم پيشدى بر زنجوزيغين الالر دارچين وقاقوله بردر درهم وبحق درهم

قرنفل وبرجكردك مسك بو مجموعن بغايت سحق ايدوب جوز ياغنه قتالر
واول پيشن قوزى اتنك اوستنه اكه لر وقريشدوره لر تاكيم مجموعى قريشه
وازاجق دخى قيناده لر وايندوره لر وليكن قبلغنى اچميالر تاكيم بخارى هوايه
كتميه لر تمام صوويوب معتدل اولنجه بعده غدا وقتنده ييه لر اشبو غدا دخى
كيم واردر مصلحدر مزاج فاسدى زائل ايليجيدر سستاندامليغى دخى
منئ زياده ايليجيدر ومقويدر جماعه كما ينبغى كيم هركز ضعيفلك واقع
اولميه نقدر ايدرسه وبو مذكور فائده لردن زياده يكرمى دوده دورلو فائده
سى واردر نتكيم حكما بربر دعدايتمشلردر وجه اخر تاوق پلجن الالر وبوغز
لييوب پاك ايده لر وكرده ميدى بصى بصى ايدوب انشى بر اغلر تاكيم بغايت قيزه
واول پلچلرى اولكر ميدا اوزدينه قويه لر تاكيم كباب كبى پشه وليكن دونده
دوندرى پيشورمك كركدر تاكيم خراب اولميه بعده بشر درهم جورك اوتى
واوچ درهم تخم صقالى ودورة درهم لسان عصفور وبربچق درهم هندستان
جوزى ايچى بونلرى غايتده سحق ايدەلر واول كباب اولان پلجوك اوزرينه
بوندن اكه لر واسپاناق ايكن ييه لر غدا وقتنده كونش وار ايكن اوله واشبو
ذكر ايتدوكمز كبابه حكما مادة النشاط ددلر يعنى خوش ولذة ومنى ماده سى ديمك
اولور بو ذكر اولان فائده لردن زياده يكرمى يدى دورلو فائده سى واردر
حواجه بو على افلاطوندن روايت ايدرجالدن بعى بودركه اعضاء رئيسه يى
قوى قلور وحرارت غريزيه يى زياده قلور بدنه كى صوقلوغنى واعضاده كى رطوبتى
وفضلتى دفع ايدر وبكزى كوزل ايدر وقانى صافى قلور وجماعه غايتده قوى ايدر
واكر اوچ كون متوالى استعمال اولنور ايسه جماعه شول وجهله قوى ايدركه اكر
اون عورت دخى اولور ايسه جمله سنى بر كيجه ده خشنود ايليه هيچ زحمتسز وضعفسز
وشول وقت كه استعمال ايده لر عجائب كوره لر زياده اوزنمه حاجت دكل اسرار
حكماندندر اطباارا سنده كزلودر اشكاره ايتمزلر دكل كه غيرى كشيلر ادا سنده
مكر اهلى اوله ودخى شول حلوالرى بلكل كه مزاج انسانى صلاحيتنه كتوردر وسست
اندامليغى زائل ايدر واعضاء رئيسه لرى قوى ايدر وحرارت غريزيه يى زياده
قلور وجماعه عظيم قوة ويرور ومنيى زياده ايدر اوّلا بو نزدرهم كچوكى الملش
بياض بال وبرابرنجه بياض صوغن كه دوكلمش اوله ومهترا پشمش اوله و
ازاجق زيت ياغن قريشديروب بو پشن صوغانيله بالى برطاش جومكه قويه لر
دخى يواش اتش اوزرينه قيوب اهسته اهسته قيناديوب تانيمه قوامه كلنجه بعده

صوودهلر تاکیم غایت صو ومیه بعده دارجین وتورنج قابلی اونر درهم وایکی
درهم عود هندی وایکی بچق درهم قرنفل وبر درهم زعفران مجموعین غایتده
دوکلر تاکیم غبار دوننه بعده بزدن بچوره لر وبو قوامکلن بالن اوزرینه
دوکلر وقرشدوره لر تاکیم بربرینه قریشه بعده بر سرچه قبه قویه لر وحاجت
وقتنده بش درهم مقداری استعمال ایده لر یا بچق وقتده وجه آخر اول صارو
نخودی الوب صو ایله اصلاده لر بعده قابندن چیقاروب وصغیر یاغی ایچنده
[illegible] قاووره لر اما صاقنوب یا قمایه لر بعده دوکه لر ونخود مقداری کوکنار
ایچی دوکه لر واق صافی کپوکی النمش بال ایله قرشدیروب خلط ایده لر با. دم
درهم زعفران قتالر وبش درهم تورنج قابلی وبر درهم قرنفل وبچق درهم عود
هندی واون درهم دارچین مجموعنی دوکه لر غایتده غباره دونه بعده اول
صافی اولمش بالك اوزرینه دوکه لر وقرشدوره لر تمام قریشه بعده بر ظرفه
قویوب حاجت وقتنده اوچ درهم مقداری استعمال ایده لر یا بچق وقتده تا
که عجایب کوره لر سائر فائده لرندن شول قدر جماعه قوی اولدکه اون عورت دخی
اولورسه راضی ایلیه غایت مجربدر وجماعه بر دخی قزل کشنوله لر دخی اوستنی
قازیوب یوبالر واچنده کی صو وجه اوزون شیئی کیده ره لر ویاره یاره ایلیه لر
وبر جوملکه قویه لر واغزن بر کیده لر بر تنوره ایچنده مهترا پشوره لر تاکه غایت
پشه شویله کحل اوله بعده بر کنده ومقداربجه اق صافی اولمش بال قتالر نیمه
قوام ایده لر چونکم قوامه کله بوز صووده لر بعده زنجبیل وجوز وقرنفل و
دارچین وخولنجان بر درهم زعفران اوچ درهم سنبل ومصطکی یاریمشر
درهم بعده بو مجموعن غایتده سحق ایده لر اول قواملنمش باله قتالر دخی قرشدره
لر بعده بر ظرفه قویوب حاجت وقتنده قراقل بش درهم مقداری بیالر اوچ
توقف ایدوب بعده مباشرت ایده لر جماعه شول قدر قوی قلا کیم نقدر دکر
سك ایده هرگز ضعیفلق وسستلك واقع اولوب زحمت چکمیه بو ذکر
ایتمیه بر قاچ کز صوق صو ایله یوما یچه بو عملك حکمتن اول وقت بیله لر که تجربه
ایدوب مشاهده ایده لر **الباب الخامس** شولکه شرابلری بیان ایدر کیم قانی
صافی ایدر وفاسد مزاجی صلاحیته کتورور اعمال افعال عظیم قوی قلور
اولا شول شراب که قزل وطاتلو اوله اول شرابه لعلی دیرلر ومفید در بو دیید
کلر ومزه ودخی شول شرابکه رنکی صاری ولقدن قزللغه مائل اوله وطاتلو
اوله اکا شراب زهردی دیرلر ودخی شول شرابکه بیاض اوزومدن اولمش اوله

کیم اول اوزم غایت اولمش اوله اول شرابه شراب ریحانی دیرلر وبو دخی مفیددر
دبو مذکور شرابلرك فائده سی تصفیهٔ دم واصلاح مزاج فاسده در وتقویت
جماعه مجرد صرف شراب دکلدر بلکه صرف اولسه بر نیچه زیان وار نعوذ بالله تعالی
پس مثلث اولمق کرکدر عادت حکما اوزره واول شراب طبیعتنه مناسب ادویه
مفرده لردن ادویه ضم ایتمك کرك وبخشی یابمك کرك کیم اول فائده لر حاصل اوله
شونکم تجربه ایله حاصل ایتمشلر معلوم اوله که شراب مثلث عادة حکماجه بو جهله
اولور دونه رسمی اولور اولا اشبو ذکر اولنان شرابلردن الهلر اول شرابه مقدار
بجه صو قویالر وقیناده لر تاکیم بخاری کیده اوچ بلوکدن بر بلوکی قلا وبو قیناتن
شرابدن اوچ یوز درهم الهلر والتی درهم بیاض بال الالر ویا شکر الالر وبر طنجره
ایچینه قویه لر اول وجیوزد درهم شرابله اول التی درهم بال یا شکری قیناده لر
کپوکی کلدکجه کپوکن الالر بعده زنجبیل وجوز ودارچین یکشر درهم عود هندی
وسنبل هندی وعنبر وبر درهم مسك مجموعن سحق ایده لر تا غبار اوله وبو قیناتن
شرابك اوستنه دوکلر واهسته اهسته قیناده لر تمام پشه بعده ایندیروب
مسك قویالر وبر صرچه شیشه نك ایچینه قویه لر ووقت استعمالده قرق
درهم مقداربجه ایچه لر لکن کندو مقداربجه صو ایله قرشدیروب ایچه لر غایت
نافعدر معدهٔ قوی ایدر وبو کره کی وجکری اسنی ایدر وبکرنی خوب وقانی صافی
ایدر وحرارت غریزیهٔ زیاده وجماعه عظیم قوة ویرور تاکیم نقدر دکرکسه ایده
هیچ ضعیفلك وسستلك واقع اولمیه ولحاصل کدنصکره ایکی ساعت تحمل
ایدوب طعام یمیه وعجایب کوره وجماعه یوز درهم اکشی ایوا ویوز درهم
طاتلو ایوا کیم حکرده کی وقلبنسی وقابوغی ایتلمنش اوله ویوز درهم اولمذکور
شرابلردن اول ایوالی پشوره لر دکپوکنی الاله اذا اول شرابدن قرشو قویالر
تاکیم مهترا پشه وجرم قلمیه دقویولنه بعده یوز درهم دخی اولمذکور شرابدن
قتالر والتی درهم شکر وبال قتالر دخی قیناده لر واول قیمزکن دارچین وزنجبیل
اوچر درهم مسك وعنبر بر دنك بو مجموعن دوکلر تا غبار کبی اوله وایچی
بزدن بچوره لر بعده بر ایچه بزه قویوب چیقین ایدوب قیناتن شرابك ایچینه
براغه لر تاکیم قوتی اکا چیقه هیچ قوت قالمیه بعده چیقاروب بر سرچه شیشه نك
ایچینه قویه لر حاجت وقتنده بکرمی بش درهم بو ندر وکندو مقداربجه صو قتوب
ایده لر دخی ایچه لر نشاط ونطق اوله واول بو قانده کی ترکیبدن زیاده اون
یدی دودلو دخی فائده سی واردر **الباب السادس** شول کوارشلر ومعجونلر

بیان ایدرکه مفترح در دفع ملالت ایچون ومعده یه عظیم قوت ویرور وبلغمی
وصفرای وسودای دفع ایدر ودماغك واعضانك سده لرن اچر وتنقیه
دماغ ایدر وادیام فاسدی تحلیل ایدر واعضاء رئیسلری محکم قلور ودماغك
اغریسیك ونوازلن منع ایدر وحرارة غریزیه یی زیاده ایدر وافعال جماعه عظیم
فائده ایدر وقوی قلور شویله کیم نقدر ضعیفلق وسستلك واستکراه
حاصل اولمز واکر ایکرمی عورة دخی اولسه جماعه راضی ایلیه شویله کیم هیچ رنج
ونه زحمت بو معجونلر سببیله ایمدی بو معجونلرك وکوارشلرك فائده لری
لا یعد ولا یحصی در اول وقت کیم استعمال ایده لر مشاهده ایده لر اعتماد
ایده لر صفت کوارش قاقلی اولا کوللك وقاقله وبسبایسه هر برندن
دورر درهم دارفلفل دارچینی وزنجبیل هر برندن سکزر درهم
سنبل هندی ومصطکی ایکشر درهم عنبر وعود هندی وزعفران
هر برندن اونر درهم بو مجموعنی سحق ایدوب والکدن کچوروب کپوکی آلنمش
بال ایله نیم قوامه کتوروب وقت حاجتده بر مثقال استعمال ایدوب
عجایب نفعن مشاهده ایده لر کوارش صنوبری کوکنار ایچی وزنجبیل
وشقاقل هر برندن دورر درهم جوز هندی سکزر درهم وهندستان
جوزی ایچی وعصارة الغافث بر درهم غافث صو ترکیده قیون اوتی وتوتون
اوتی وقوزی پوترانی درلر محرر کتاب بویله تصحیح ایلدی وطریق عصاره سی
شویله در که بو اوتی دوکه لر وبادم یاغی برله قرشدیروب بر ایچنه بزدن
سوزوب وصقالر وغافث دخی غایت دوکلمش اوله وبو مجموع اجزاء سحق
ایدوب غایتده انجه اوله بعده یوز درهم شکر ویا اق بال قوامه کتوروب وبو
اجزالری قرشدیروب معجون ایده لر وحاجت وقتنده بر مثقال استعمال
ایده لر تا کیم عجایب کوره لر صفت معجون سنبل هندی سنبل وبسباسه
وجوز بوا وقرنفل وجوزك اوتی وقاقله ودارچین هر برندن
یارمشر درهم وخشخاش اق سوسم آلتمش بو مجموعن سحق ایدوب وسوسمی
ایرودوکه لر بعده کوپکی آلنمش بال ایله معجون ایده لر نیم قوام ایله وقت حاجتده
اوچ درهم مقداری استعمال ایده لر جماع خصوصنده عجائب کوره لر
صفت معجون الخسك دمور دیکنی نی الالر کیم خیلی اوله بر مقدارینی
بچاغله دوغرایالر وبر چولمکه قویه لر صو ایله دخی قایناده لر تا کیم قوتی اول
صویه چیقه بعده اول صویی صافی ایده لر اول دمور دکنیکه بعضیسی

قالمش ایدی انوك قابن ویپراغن بچاق ایله صویالر وبو قیناینان صو ایله
کونشده پرورده قلالر کیم غایتده اسی کونلر اوله وازالدنجه اول صودن وستند
تویالر وقرشدوره لر تا کیم تمام اول صویی ایچه وپرورده اوله وپرورده
اولدوغنك علامتی بودر که اول صولری یروشی پشمش کبی اولور بعده بوندن
وعاقرقرحادن بر درهم وزنجبیل بریکی دنك واون درهم دخی سرجبینی
قتالر قوروب دوکلدکدنصکره وشکر ایله قوامه کتوره لر ویاخود بیاض
بال ایله وبر صرحلی قابه بچینه قویوب وقت حاجتده اوچ درهم استعمال ایده لر
واکر جماع ایتمك استرسه لر بو معجونك اوزرینه بر ایکی قدح اول شراب
مثلثدن استعمال ایده لر واکر اون عورة دخی اولورسه قاموسنی فریاده
کتوره بو موجب اخر ذی الحسك اطبای متقدمیندن روایتدر که تجربه
واستعمال برله بولوب وحاصل ایدیبز منشلر مخصوص جماع ایچون که وصف
اولنمز اولا بر درهم اول پرورده اولمش دمور دکندن الوب وایکی درهم
سرجبه اوتی کیم اسپسناخ درلر وبر درهم دخی سنبل ودورت درهم دارچینی
وبر درهم دارچین وبر درهم هندوستان قوزی ایچی بو مجموعین غایتده
دوکه لر دخی شکر ویا آق بال ایله معجون ایدوب وقت حاجتده بر درهم
استعمال ایده لر واکر ارتوق استعمال ایدرسه عورة تحمل ایده مز هلاك
اولور مکر چوق عورة اوله وبو معجونی استعمال ایتمزدن اول بر درهم دارچینی
غایتده چینیلر وصوینی یوده لر بعده اول معجوندن استعمال ایده لر فائده لردن
غیری شول قدر جماعه قادر اوله که هرکز قیاسی کلمیه هیچ رنج وزحمت عارض
اولمیه وذکری ایمیمیه نقدر ایدرسه مکر صوق صو ایله بر قاج دفعه یویالر
بعده ساکن اوله بو عمل دخی اسرار حکمادندر اطبا اراسنده مخفیدر صفت معجون
سمسمی فندق ایچی وبادم ایچی وتازه جوز ایچی وفستق وحاشلانمش بیاض
سوسام وجوز هندی وشقاقل هر برندن التیشر درهم وبر درهم هندستان
جوزی ایچی اول ایچلردن غیریسنی غایتده سحق ایدوب والکدن کچوروب وایچلری
دخی دوکوب غایتده یالچق کبی ایده لر بعده اول اجزالر ایله حل ایدوب بال وشکر
ایله معجون ایدوب بر ظرفه قویه لر حاجت وقتنده اوچ مثقال استعمال ایده لر
جمیع فائده لردن غیری جماعه فائده سی شول قدردر که وصفه کلمز
صفت معجون مصطکی اولا صارو تخوی الالر ودکرمنده قابوغنی چیقاره لر
وتازه قیون سودی ایله پشوره لر تا مهترا اوله بعده بشر درهم مصطکی والنی

درهم زنجبيل وايكى درهم دارفلفل وايكى درهم بردنك هندستان جوزى
وبر درهم زعفران وبش درهم دارچين وبش درهم اوپش نخوددن مجموعنى
غايتده دوكه‌لر وسحق ايده‌لر اولكچدن غيرلبيسن والى دوكه‌لر واول اوتلرى
الكدن كچوره‌لر وبو مجموعن صافى اولمش بال ايله معجون ايدوب حاجت وقتنده
ايكى مثقال مقدارى يياللر واول فائده‌لردن غيرى زياده شول قدر جماعه
قادر اوله كيم هركز ضعيفلق وسستلك واقع اولميه نقد دايد رسن نكرى
دخى ايمنه تاصوروق صو ايله يوماينه صفت معجون ضريريه بو معجونه معجون
ضريريه درلر خفقان كيم اكا يورك وينامه سى درلر ويرقانكم اكا صارولق
درلر واستسقا كيم اكا شيشمك درلر وجميع امراضى وبلغمى وسوايى و
صفرايى دفع ايدر جماعه قوة ويرور ومناسب مقويدر اولا زرنباد مصرى
وترنج قابوغى بشر درهم دلنمه دك انجو وخام ابريشم بونلردن بر بر درهم
سنبل وقاقوله هر برندن يارمشر درهم زنجبيل ودارفلفل هر برندن
ايكشر درهم بو مجموعن غايتده سحق ايدوب وابريشمى مقراض ايله طوغرايوب
اولدوكولن اوتلره قتالر دخى اهسته اهسته دوكه‌لر تاكيم غبار دونه بعده
الكدن كچوروب مصفى اولمش بال ايله معجون ايدوب بر صرچه‌لو قاب ايچينه
قويوب وقت حاجتده بر درهم مقدارى استعمال ايده‌لر جماعه شوقى
اولورسه اوزرينه تاوق قليه سن ييالر بو عمل اسراردندر بطليموس حكيمدن
قرويدن نقلدن بيه‌لر جماعه شول قدر قوى اوله‌لر كه وصف كلمز مجربدر
صفت اطريفيل صغير بو معجونك قدرى بويكدر وخاصه‌لرى بى حسابدر
وجمله سندن بعضيسى اولدر كه عقلى زياده ايدر ودماغى نقد رعلتلر كه وار
دركيده‌رر ونوازلى دفع ايدر وتنقيه دماغ ايدر وكوزك نورنى زياده قيلور
وباشك وقولاغك سده‌لرينى اچر واشيتكى قوى ايدر وقانى صافى ايدر
وسمرد واعضاء رئيسه‌يى قوى ايدر وحرارة غريزيه‌يى زياده ايدر وذكره
وخايه‌لره وسكرلره قوة ويرور وجماعى قوى ايدر والم وسستلك واقع
اولمز نقد رايدرسه وبو ذكر اولنانلردن زياده اوتوز بشدر ولو فائده دخى
واردر افلاطوندن روايتدر اولا صارى هليله وبليله واملج ودارفلفل
بونلردن اوچر درهم بسباسه زنجبيل دودرددرهم شقاقل بر درهم
لسان عصفور بشر درهم ودارچين يدى درهم واق بيوسام يكرمى درهم
بو مجموعين دوكه‌لر ياالكوزيا لكوز تاكه غبار دونه وايچنا الكدن كچوره‌لر

وجمع ايده‌لر وقيناتمش بال ايله ياشكر ايله معجون ايده‌لر وبر صرچه قابه
قويوب واغزينى بركيدوب قرق كون اربه ايچينه كوموب دوره بعده
حاجت وقت حاجتده استعمال ايده‌لر مقدار استعمالى صو ايله
اوچ مثقالدر وصف معجون فلاسفه فلفل ودارفلفل وزنجبيل
ودارچين وبليلج وهليلج واملج وشيطرج هندى وزراوند مدحرج
وپاپاديه كوكى [illegible] وچيچكى وكوكنار ايچى وجوز هندى وخصيه
الثعلب هر برندن اونردرهم رازيانه تخمى دورت درهم وجكرده كى
چقمش قرمزى اوزوم اللى درهم دوكه‌لر بو اوتلرى بيله يوغوره‌لر بعده
اوچ ادويه مقدارى بال ايله معجون ايدوب كوكك اولدقجه ايكشر درهم
يياسن فائده‌لرى بودركه بدنك اغريلغنى كيدرر ودخى طعامى هضم
ايتدورر وزيركلك كتورر وسلس البول كيدرر ومنى ارترر وديش
ديبلرين بركيدور وارقه وبل اغريسن كيدرر واوجاع مفاصله غايت
مفيددر وذكرى بويك وسخت ايدر ويراماز يللرى كيدرر بادن تمت
الباب السابع شول شافلرك بياننده دركه بلغمكى رطوبتى وبرودتى
دفع ايدر وصفراى وسوداى وبلغمى امعادن ومعده‌دن جذب ايدوب
دفع ايدر وجماعه عظيم فائده سى واردر اولا صوكرده مه سى بشر درهم
زنجبيل ايكى درهم وعاقر قرحا بر دنك مجموعنى غايتده دوكوب واله يوب
شاف ايده‌لر ويابخق وقتن كوتوردلر ولكن بالى غايتده قوامه كتورمك
كرك كيم قائم اوله نوع ديكر اوچ سرچه‌نك بينك الوب بردنك عاقرقرحا
دوكوب ايچنه بزدن كچوروب اول بينه قاتوب بال ايله شاف ايدينوب
عجايب كوره‌لر وليكن اول مقدم مسهل مناسب ايله معده‌نى تطهير ايده
نوع ديكر پاموق چكردكى اجى وعاقرقرحا برابر دوكلر غايتده حل وله وبال
ايله شاف ايدينوب يابخق وقتن كتوردلر الباب الثامن شول حقنه‌لر
بيان ايدركه مفاصلى وذات عرق النساء وبيل اغريسنى وارياح فاسده‌ى
فاسدى وقولنجى دفع ايدر وبيلى محكم ايدوب افعال جماعى قوى ايدر
اولا قوزى خايه‌لرين الالر وبراز تازه قويروق دخى الالر وبراوچ نخود
دخى الالر كيم بيم كهنت اولمش اوله وبونك مجموعنى قزل بغداى الالر
وبر قبضه شلغم تخمنى الالر ومجموعنى بر طاش چولمكه قويالر ومقدار بچه
صو قويالر وجملكى اغزن بركيده‌لر وبر كيچه غايت قزمش تنوره [illegible]

قویالرتاکیم مهترا پیشه وصباح چیقاله لر واوتوز درهم بو قینیاز صودن
الوب وایکی درهم جوز یاغن الوب قتالر وبر صغرقاوغنك ایچینه قیوب
وبر مصرة اغزینه ایپلك ایله بغلیوب بعده بیل لتنن یوکسك یا صدقلر
قویالرتاکیم باش اشاغی اوله غایتده وایقلری یوقارو اوله اول مصرة
کتوره لر مقعدندن صوقالر واول قاوغی قالدوره لرتاکیم وارم اول
صو بغرسقلره یوریه ولکن صباح وقتنده اوله ومقدم تطهیر معده
ایتمش اوله اکرسنه ده ایکی کره ایدرسه بر بهارده وبر کوزده جمیع
امراضدن واسقامدن قورتلوب امین اولوب هیچ زحمت عارض اولمیه

الباب التاسع شول قوشاقلرك ولباسلرك بیانندەدرکه فصول
اربعه طبیعت انسانه مختلف اولوب حستلق عارض اولمیه وزحمه مبتلا
اولمیه لر معلوم اوله که فصول اربعه نك هر فصلنده قوشاقلری ولباسلری
ندر ونیجه مناسبدرتاکیم بلی واعضالی محکم وقوی طوته فزاجی خراب اولمیه
پس ایمدی بهار فصلنده کی لباسلر وقوشاقلر حریردن اولمق کرکدر زیراکیم
بهار فصلی هوا معتدل اولدوغی وقتلرده حرارتده وبرودتده وحریرك
دخی طبیعتی حرارتده وبرودتده برابردر اول وقتلره اولمناسبدرتاکیم
رنج حاصل اولمیه ویاز فصلنده شول حریردن اوله که ملمع دوقنمش اوله کتان
بزیله صرف حریردن اولمیه زیرا اول وقته مناسبدر وکوز فصلنده صوفدن
اولمق کرکدر وقیش فصلنده تفتکدن دوقنمش سننسلردن اوله وکیمك
کوکلردن سمور ویا قاقوم ویا سنجاب کیه لر ویاخود قریم دلکوسی کیه لرکم
تنزل وقبا اولور ویاخود کام قوزی دریسین الالر وکمر قوشاغی دخی المدن
کلور سه کوك قاپلایوب اندن کیه لر یا دوم یوکندن قوشانلر بو وجهله عمل
ایدرلرسه بلی واعضاء رئیسلری وقلان جوارحی ومنی اختلاف هوا
زحمتندن وضعیف اولمقدن وسست اولمقدن وصزیدن وصاجودن وتوبجدن
وامراض مختلفه دن امین اولور الباب العشر جماعك شرایطن بیان
ایدرکه نه وجهله ایده لرکه بدن انسانه ضرر حاصل او[...] وضعیفلك
وتینز قوجالق واقع اولمیه پس بویله اولسه معلوم اوله که ایاق اوزره جماع
ایتمك غایت مضردر خفقان رنجی کتوردر وذات الجنب دخی کتوردر وذات
عرق النساء دخی کتوردر وذات الرئیه دخی کتوردر وصداع دخی حاصل اولور نعوذ
بالله تعالی بو سوزلره بعضیلر اینانمزلر بز ایتدم اولمادی دیرلر اما اولکه

بعض کشیه دفعة واقع اولور وبعضیسنه فرو یا ملهوا واقع اولور زیرا
طبیعت مختلفدر ولکن پیر اکده واقع اولورسه علاجنده غایت زحمت
چکلور ودخی یکان اوزدین یاتوردکن جماع ایتمك غایت مضردر یورك وجکر
وبوکرك اغریسنه وقولنج رنجنه وسلسل البوله مبتلا اولور خصوصا صلغ
یاننه یاتوب ودخی اریاتوب عورة اوستنه چیقاروب جماع ایتسه بو نوع
دخی غایت مضردر مثانه رنجنه مبتلا اولورکیم ادراری دوتیلور وتیکو
وکسك کسك وبوره بوره ودمله دمله ویقه یقه کلوربس ویله اولسه
سقیمق کرکدرکه بونلرك کبی رنجلردن امین اولەسن وبو ذکر اولنان رنجلرك
علاجی اولا ایت اوزومن الالرکیم غایتده رسیده اولمش اوله وصقوب الکده
کچوره لر تاکیم صافی اوله ونبات شکری نی دوکوب ورسیده اولمش اریك
صویی برله کیم قیناد وب چیقارمش اوله لر شربت ایدیوب واول ایت اوزومنی
صویی برله اریك صویی کیم شربت اولبدر برابر ایدوب دخی قوامه کتوره لر
ولکن شکر شول مقدارده کرکدرکه مجموعنك لذتی کند ولذتنه دوندوره
وطاتلو ایلیه بعده صباح وقتنده بر قاشق استعمال ایده لر وکیچه یتاجق
وقت بر قاشق استعمال ایده لر شفا بوله باذن الله تعالی پس ایمدی جماعك
شکلنده اشبو شکلدن اوجه واحسن شکل یوقدرکه عورة راست ارقه
سی اوزرینه یاتمش اوله وبلی التنه بریوفقه دق یصدق قویه نه پك
یوفقه ونه پك قالن اوله وایکی ایاقلرن یوقارو قالدرا اوله واوکنده
اوزرینه کتورمیه که بار کش اولوب زحمت چکه واندخی ایکی ایاغی اوزرینه
دوره یعنی ایاقلری بورنی اوزرینه دوره تا شوکادکین کیم منی انزال
اولمغه باشلیه واول ساعت ایکی دزلرین اشاغه قویه وکندوینی عورة
اوزرینه براغه تاکم منی تمام اولوب کسله رحمه طوغرو واره منحرف دوشمیه
ضایع اولمیه تولد نسل حاصل اوله وکندوینه ضرر حاصل اولمیه وقتاکم اشبو
وجهله اوله هیچ زیان وزحمت یتشمیه الباب الحادی عشر شول ادویه لری
بیان ایدرکه ذکره طلا ایده لر غلیظ وقائم ومحکم اوله اولا نرکس صوغنی
وعاقرقرحا وچکرده کی چقمش قزل اوذوم وذنده برابر اولوب مجموعنك
ربعی هندستان جوزی ایچن الوب وهوانه قویوبدر وکلر غایت سحق
اوله بعده حاجت وقتنده فزاول اسپحاق صوایله ذکرینی واوه یویه بعده
اتش قرشو بو اوتلری طلا ایده شو یله غلیظ وقائم ایلیه که وصفه کلمز

تکرار طلا سندن زیاده غلظت واقع اوله نوع دیگر ایکی درهم پاموق چکردکی
ویارم درهم طوپلاق وایکی درهم اوچ دنك هندستان جوزی بو مجموعن
دوکلر غایتده بعده رازقی اوزوم صویی برله قیناده لر تاکم قوتی بوا وتلرك
اول صویی چقه بعده ظرفه قویالر وقت حاجتده ذکره طلا ایده لر عادة اول
اوزره اولقدر غلظت حاصل اوله که بی حد بیوبه نوع دیگر بلسان یاغی
بر درهم هندوستان جوزی ایچی یارم درهم بو ایکسن غایتده دوکوب اول
یاغ ایله خلط ایدوب وقت حاجتده ذکره طلا ایده لر مجربدر نوع دیگر بورق
ارمنی بر درهم فرده سك بر درهم بر دنك هندستان جوزی ایچی یارم درهم
بو مجموعن سحق ایده لر ورازقی اوزم صویی برله قیناده لر تمام خلط اوله
بعده وقت حاجتده طلا ایده لر شو مقدار غلیظ وقائم اوله که وصفه
کلیه مجربدر نوع دیگر بو عمل سست اندامار ایچوندر صکره دن ویا استعمال
ایتمه مکدن واقع اولمش اوله اولا تکاوردی کامل واون درهم عاقرقرحا بلی
غایتده سحق ایدوب طوپالق ویا فسلکن یاغیله قرشدوره لر واوچ کون
کنشده قویالر تاکیم بر برینه قرشوب خلط اوله وبر بچق درهم دخی هندستان
جوزی ایچی دوکوب قتوب قرشدوره لر تمام قریشش بعده وقت حاجتده
اول برقلجکوزحمام ایچنده طلا ایده لر صلاحیتنه کتوره جالینوس حکیمدن
روایتدر هر کیمسه که بو ادویه ایله اون کون دکین علاج ایدینسه اگر ایکرمی
یلدن بر وسست اندام ایسه کیدره عمل روغن ریحان فسلکن یاغی
وجمیع یاغلرك عجایبه وجهله اولور وچیقارماسی بیان ایدراولا بر مقدار
فسلکن ویا طوپالق ویا نباتاتدن هر قنقسی اولورسه وزیت یاغندن ایچینه
قویالر اگر طوپالق اولورسه طوغرایوب ودوکوب قویالر ولکن زیت یاغی
ایکی فسلکن مقداینجا اوله ویاخود طوپالق وغیری هر قنقسی مقصود ایسه
بر شیشه ایچینه قیوب اغزینی موم ایله محکم قپایوب وقرق کون اغنتوسندن
کنشه اصا قویالر تاکم کون طوغوب کیره وباتنجا وستنده اکسوك اولمیه
هر کجن قرق کون تمام اوله بعده بر ایچنا الکدن سوزه لر صافی قاله ودخی
فسلکن یاغی برله وطوپالق وکول وبنفشه یاغی بویله اولور عمل روغن جوز
وبادم اولا بادم ایچن ویا ایچلردن قنقسی دلرسك الالر دخی غایتده دوکلر
تاکه چریش دونه اندن بر بقر تبسی اوستنده کیم اول تبسی اتش اوستنده
اوله وایلیچق صو برله چیقره لر یعنی قرشوالن اول اشی صویه دکروب اوالیه

تبسی اوزرنده تاشوکا دکن کیم تمام یاغ جیقه نوع دیگر وبو عمل دخی بردلو
[illegible] ادن بو ایچلردن الالر دخی غایتده دوکه له تاکم
چریشه دونه بعده بر ایچنا کتان بزینك ایچینه قیوب بغلیه لر محکم بر جولکه
دوردی صو قویالر ولکن جولمك بیوك اوله نقدر کرکسه بعده اتش اوزرینه
قویوب غایت قیناده لر بعده اول دوکیلن ایچلری کتوره لر بو قینایان صونك
بوغنه طوتالر تاکیم ایچینه کیچه اولبخار بعده بر ظرفه صقه لر اشبو وجهله
قادرشو اول بوغی دوتلر صقه لر تاشوکا دکین کیم تمام یاغ جیقه وبر ظرفه
دخی قویالر صقلیالر ووقت حاجتده استعمال ایده لر جمیع ایچلرك یاغی
بو وجهله جیقار بو عمل دخی اولکیدن یکدر والحسندر الباب الثانی عشر
شول ادویه لر بیانندهدر که ذکره طلا ایده لر غلیظ اوله وطویل اوله کم جد
معلوم اوله که ذکره سکرلردن فرقتیدر جماع ایتمك واومق برله زیاده اولور
ولیکن اوله مقصودنجه اولمزنتکم طلالر وادویه لر برله اوله نتکم افلاطون
وارسطالیس وبقراط وجالینوس وغیری تجربه ووا استعمال برله بولمشلر
واکر ذکری اوزانمق استه سه لر دمور دیکننك کوکن الاله اول کوك
پیلانمش اوله بعده یویوب قوروده لر تاکیم غایتده قودیب بعده دوکوب
سحق ایده لر وایچی بزدن کچوره لر وحمامه کیروب اسیجاق صو ایله ذکری
اوا لدوا یویالر بعده یارم درهم هندستان جوزی ایچن الوب دوکه لر کم
چریش کبی اوله دخی طوپلاق یاغنه قتالار ودوکلمش یوردکیننك غبارینی
ذکر اوزرینه اکمه لر اسیجاق صو ایله اووب غایتده قرهدودغند نصکره و
اوزرینه اول یاغی سوره لر حمامدن چقنجا وصکره شول مقدار طویل
اوله کم عجبه قالاسن ولی حکمی اون کوندن صکره کیده ینه عمل کرکدر نوع دیگر
اشبو ترکیب غریب ترکیبدن واسرار حکمادندر ذکری ایکی کند ومقداری
طویل ایدر اول تازه قیون قیغن الالر کم قیو اولمیه وسوق اولمیه ذکره
یا قمغایجك اوله وبر دنك مسك دخی بله سحق ایده لر وایکی درهم دخی
هندستان جوزی ایچی دوکلو غایتده بعده تازه قیغه قتالر قرشدوره لر
تاکم بر برینه خلط اوله بعده حمامه کیروب طوپلاق یاغی برله غایت قیزدره
اوره لر بعده ذکرك اوزرینه قنه یقد قلری کبی یقالر وبن ایله بغلایالر
اخشامه دك دوره واول وقتن جوزوب یویالر عجایب کوره لر اما حکمی
یکرمی کوندر بعده تجدید ایده لر الباب الثالث عشر شول ادویه لر بیان

ایدر کما الیك وایاغنك برمقلرین اراسنه سوره لر جماعده غایتده قوی
قلوز ذکری قائم ایدر ضعیف وسست اولمز [illegible]
دانه بیوك قره قرنجه الالر وبش درهم کوك سوسام یاغیله شیشه
ایچینه قویالر اغزین موم ایله برکیده لر واول شیشه یکرمی کون کونشده
اصالر بعده سحق ایده لر تاکم بر برینه حل اوله و وقت حاجتده بر دنك
عود هندی دوکوب الحاق صوایله قتوب ذکره والی ایاغنی وقولتقلرینی
یویالر واول شیشه دخی قرنجه فرتابسندن بر طمله اول عودلو صو بیله
تتالر ولیکن اول صو اون درهم مقدارنجه اوله واول یاغ بر دنك مقدارنجه
اوله قریشدوره لر کیم غایت قریشه بعده الك وایاغنك وبرمقلری
اراسنه دورتلر اول یاغدن اناجق ایاغنك بلکنه بر باش پرماق
قدر سوره لر بعده جماعه مشغول اوله لر تاکیم عجایب کوره لر وشول
قدر ایده کیم هرکز جماعدن عاجز اولمیه واون عورته دخی اولور ایسه
اونوئی بیله خشنود ایلیه برساعت بخومیده **الباب الرابع عشر** شول
اغزده طوتلجق حبلری بیان ایدر که حالت جماعده غایت لذت ویرر
مجربدر فاعل اولا بر درهم مصطکی وبر درهم مسك ویارم درهم قرنفل وبر
درهم زنجبیل وبش درهم شکر وبجق درهم بر دنك هندستان جوزی
ایچی بو مجموعین سحق ایدوب غبار ایده بعده اول توبلاق بلغمن براغلر
اوچ کون کونشده دوره تاکیم اول یاغدن جذب ایدوب جرب اوله بعده
قواملنمش بیاض بال ایله حبلر ایدوب ایدوب هر بر حبك مقداری
بر درهم اوله وقت حاجتده بر بینی اغزده طوته لر دخی جماعه مشغول اوله
لر تاکیم عجایب کوره نوع دیکر فستق ایچین الالر دخی ودا وستنا قویوب
قاوره لر ایکی درهم بوندن الوب هاون قویوب دوکه لر وبر درهم قرنفل
وبر دنك مسك وبر درهم عنبر مجموعنی سحق ایدوب غبار کبی ایده لر واول
کفایت مقدار اجزالریك اوزرینه دوکلر شول مقدارده اوله کیم شو کبی
اوله اول یاغ زیاده اولمیه واوچ کون کنشده قویالر بعده شکر یا بال ایله
حبلر ایده لر بر درهم مقدارنجه ولی شکر برله اولسه دخی یکرکدر وقت
حاجتده اغزده قویالر عجایب کوره لر شویله کیم فاعل جماعك لذتندن
سرخوش کبی اوله بو دخی اسرار حکمادندر **الباب الخامس عشر** شول
ادویه لری بیان ایدر کیم جماعت غایت لذت ویرور هم فاعله هم مفعوله

شویله که حکمای متقدمین واطبای متأخرین تجربه واستعمال برله بولوب
دودلر اولا بر درهم دارچین ویارم درهم عاقرقرحا وبر دنك قاقله
بو مجموعن غایتده سحق ایدوب غبار ایده لر ودنا قی اوزوم صویله قریشدو
ره لر دخی ذکره طلا ایده لر بتمامه یعنی کلسنه وبر ساعت توقف ایده لر بعده
ایلیجق صو ایله یویالر ویارم درهم دارچینی اغزده چینیه لر تاکیم حل اوله و
دارچینك اغزدن یاروسنی صوجاغیله بیله الوب دخی ذکره سوره جماعه
مشغول اولالر بر لذت عظیم پیدا اوله که فاعله ومفعوله هرکز وصفه کلمیه
وایکیسی دخی متکیف اوله لر لذتندن نوع دیکر کبابه وعاقرقرحا ودارچین
وزنجبیل وهندستان جوزی ایچی هر بر ندن بر دنك بو مجموعن غایت
سحق ایدوب وبال ایله معجون ایده لر وجماع وقتنده بر پاره جك اغزینه الالر
وبعضی سنه بوده لر وبعضی سن توکره وکیله ذکره دورته لر وجماعه مشغول
اوله لر تاکیم عجایب کوره لر فاعل دخی ومفعول دخی کندولردن بی خبر اولالر
الباب السادس عشر شول دوتیلری بیان ایدر که بو دوتیلر سببیله
عورتلر بکرلر کبی اوله لر وقیز اوغلاندن فرق اولمیه وهم حرارتلی اوله که
حرارتندن جماع ایدمیه لر غایت صفاوره اولا عاقرقرحا ایکی درهم وتکی
سقالی بش درهم وشراب صرف اون التی درهم ومورد یمشی بش بجق درهم
بونلری بر چولمکه قویه لر ومقدارنجه صو قویه لر وقیناده لر کیم صو کیده واول
شرابك دخی بعضیسی کیده وقینادکن عورة یدی کره بوغنه دوره اندن
ایندوره لر اول صودن بر پاره یونك برله اصلادوب عورت کتوروب توقف
ایلیه وبرساعتدنصکره شول درجه ده اوله که بکر مطلقدر هیچ فرق
اولمیه واول صوبی صقوب وحفظ ایدوب وقت حاجتده اولکی کبی ایده لر
نوع دیکر بوبر وعنبر وعود هندی هر بر ندن ایکیشر دنك بو مجموعن
غایتده سحق ایده لر وشراب صرف برله قریشدیروب قیناده لر وصافی قله لر
وقت حاجتده بر پاره یوك صویه اصلادوب دخی عورة اولکی کبی کتوروب
وایکی ساعتدنصکره بکر اوله هرکز قز اوغلاندن فرق اولنیوب وغایت
حرارتلی دخی اوله نوع دیکر عصفور تخمی وکوکیو اوتی وتوبلاق واکلیلنین تخمی
مجموعنی برابر الوب دخی قیناده لر وصافی ایدوب اوزرینه بش درهم عاقرقرحا
دوکوب ساجلر وکیروینه قیناده لر برقاب کز اشه اشه قینایه بعده اول
صویی بر ظرفه قویوب وحاجت وقتنده قزاقل اولصو ایله عورة طهارة ایده

ایکی کره ده بکر مطلق اولور هرگز فرق اولنماز و غایت اسی اوله و باتنی
سی صقلیوب وقت حاجتده استعمال ایده لر الباب السابع عشر شول
ادویه لری بیان ایدر که هیچ عورتلر حامله اولمیه لر و دائم بکرلر اولالر اولا
آیو اودینی رزاقی اوذوفی صو بیله قریشدوره لر بعده بر پاره یوك ایله عورة
کتوردونه اولکیلر کبی ولی حاجت وقتندن اول اوله شویله کیم بجینه تیز
اوغلان کبی اولوب حامل دخی اولمیه نوع دیگر صفرا اودندن برمثقال
وقوردا اودندن برمثقال اوچ مثقال شیرلغان یاغیله قریشدوره لر
اول یاغدن عورة برپاره یوك ایله اولکی کبی استعمال ایده تا کیم عجایب کوروب
هرگز فرق اولنمیه نوع دیگر بش درهم فیل نجاستی و ایکی بچوق درهم زرنیخ
سحق ایدوب کفایت مقداری ات سودیله قریشدیروب بعده اولکیلر کبی
عورة استعمال ایده غایت خوب بکر قزلر کبی اولوب وصفه کلمیه نوع دیگر
حکمای متقدمیندن شویله روایت ددر که هر کشی کیم جماع ایتمزدن اول
شیروعن یاغی ذکره طلا ایتسه لر و عورة ایله جماع ایتسه لر هرگز حامل اولمیه
بکر اول یاغ رایحه سی ذکردن و فرجدن گیده نوع دیگر هر کیمسه که
یارم درهم قطران الوب و جماع وقتنده ذکره طلا ایتسه جماعه غایت
لذت ویره ولی اول عورة عمرنده هرگز منی حامله اولمیه و رحمنك قوة
جاذبه سی قالمیه و منی تباه ایلیه مگر که علاج ایله صلاحیته کتوره لر
الباب الثامن عشر شول ادویه لری بیان ایدر که حامله اولمین عورته
علاج ایده لر حامله اوله عود هندی و لك و فرد بیراغی و تمر خام خرما
هر برندن یارمشر درهم مسك بر دنك ایچن دوکلر دخی بر ایچنه بغلیالر
و برجولکی برمقدار شراب قویوب اتشده محکم قیناده لر و قینزکن اول
اوتلری ایچینه براغه لر تا کیم قوة اول شرابه چیقه بعده سوزه لر و شیشه
ایچینه قویوب وقت حاجتده بر پاره یوك ایله عورة استعمال ایده خوب
لطافتلی بکر قز اوغلان کبی اوله و بو علاجك قوتندن رحمك قوت جاذبه سی
محکم اوله و سدده سی اچیله و مستعد اوله منی استقامت بر له مقامنه واره
همان ساعت عورة حامله اوله بو عمل اسرار دندر نوع دیگر خام مازو
و مکی ایروغی ایکشر درهم و خام خرما بر درهم دوکلر و شراب بر له قیناده لر
تا کیم قوت شرابه چیقه بعده وقت حاجتده عورة بر پاره یوك ایله استعمال
ایده لر اولکی منابده شویله بکر اوله که هرگز فرق اولمیوب حامله دخی قله

نوع دیگر عاقرقرحا اوچ درهم تکه صقالی بیبراغی و کول بیبراغی
و نارچیچکی و خام مازو کم کوفته اولمش اوله هر برندن بر قبضه بونلری
صو ایله قیناده لر تمام قوتی چیقه و صافی ایلیوب بر ظرفه قویوب بعده
وقت حاجتده عورة بودن فرجین یویوب و یوك پاره سیله اولکی کبی
استعمال ایده ولکن اوچ ساعت دورمق گرکدر شول مثابده اوله کیم
بکر قزلردر اول جماعده حامل اوله بقراط حکیمدن روایتدر که اگر بو عمل
حیضدن عقبینجه اولور هیچ خطا اولمیوب فی الحال حامله اوله نوع دیگر
تکه صقالی صوینی کیم دوکولوب صقلمش اوله و خام مازو و نار قابوغی
و عود هندی و تورنج قابوغی هر برندن یارمشر درهم و طوپلاق بر درهم
قزل شاب دورت درهم مجموعن سحق ایدوب واسکی شراب ایله قیناده لر
تا کیم قوتی اول شرابه چیقه بعده وقت حاجتده عورة یوك پاره سیله
استعمال ایدینه بکر مطلق اولوب حامل اوله نوع دیگر بوبر وانزروت
یارمشر درهم عنبر ایکی دنك عود هندی یارم درهم طوپلاق و خام خرما
و قاقله هر برندن یارمشر دنك مجموعن سحق ایدوب اسکی شراب ایله
قینادوب عادة سابق اوزره استعمال ایدینه هرگز قز اوغلاندن
فرق اولنمیه و اول ساعت دخی حامله قالا اگرچه اولدن عادتی دخی دگل
ایسه بی شك بی شبه نوع دیگر قاقوله یارم درهم صمغ عربی و جوزك
اوتی بر دنك و اصفهانی سرمه یارم درهم و تورونج قابوغی بر درهم
مجموعن سحق ایدوب شراب ایله قیناده لر تا کیم قوتی شرابه چیقه وقت
حاجتده عادت اولا اوزره یوك پاره سیله ایده لر شویله اوله کیم هرگز آز
قتنه کلمامش کبی اوله و بکرلردن اوله و اول جماعدن حامل اوله اگرچه
و بو ذکر اولنان ترکیبات کیم واردر اسرار اطبادندر اگرچه بعضیلر ذکر
اولندی و نیجه کوجرك کلور و لیکن بکرك اولدر که کتابده مجموع فائده لر بلینه
خصوصا بو کتابده کیم زیرا بو کتاب کتاب پادشاهیدر ذکر کدر کیم مجموع انواعدن
پادشاهلرك خزینه سنده مخزون و محصول گرکدر اوله
و هذا اخر الکتاب والحمد لله العلی الوهاب
و صلی الله علی سیدنا محمد
و آله اجمعین
برحمتك
یا ارحم الراحمین

ابازیج حبی ترکیبی بودر
صندال اسارون دارچینی سنبل
کحل قرنفل مقل ازرق هر برندن التشی
درهم والتمش درهم صبرن اتنی درهم مصطکی
اوله سحق ایدوب واجزالری دخی سحق
ایدوب بربرینه خلط ایدیلر و محموده دخی
شربیه اولنفد بصکره بو مقدار حطینه
سحق اولنش اجزالره اضافه اولنه
مذکور محموده اون درهم اوله

حالا فی زماننا استعمال اولنان ترکیب

برش رحیقی

افیون	فلفل	بزربنج	اوغول اوتی	مصطکی	[illegible]
م ٢٥	م ١٠	م ١٠	م ١٠	م	٥
ضمغ عربی	قرنفل	سنبل هندی	ایرسا	عود القهر	
م ٥	م ٢ دنك ١	م ١٧	م ١٧	م ١٧	
فرفیون	انتوله	زعفران	عسل مصفی		
م ١٧	دنك ١	دنك ١	قیه ١٧		

مرحوم حبشی افندیجوز کتخدا زاده افندی استانبول قاضیسی ایکن رحیقینك دوکانی دفترندن مخصوص قول ایله اوغرایوب تحریر ایلدوکی ترکیبدر که عینیله اندن نقل اولندی

ولکن حالا بو صحیفه بو ترکیب نقل اولندیغی وقتده سرخ ایله تحریر اولنان بش اجزای ترکیبه قومایوب جیقارمشلر ایمش و حالا رحیقی دوکاننده یاپیلان معجونده بو بش اجزا یوقدر بلکه مصطکی دخی یوقدر زیرا بهاسی اغردر معلوم اوله که افیونی و بزربنجی و زعفرانی قاوورهلر

قسطور کفایت مقداری اکبر دوا اکخاصلیه خمر ایدوب طبیعته اقتضا
درهم ١ درهم ٤ صبر یاتاجق وقتده اوج یا دورت حب استعمال ایتدی حاجی رستم افندی

لازالة البلغم

سنامکی	مصطکی	نبات شکری	بیاض کتیره	ماء ورد
درهم ٥	درهم ٥	مقدار کفایه	مقدار کفایه	مقدار کفایه

اولا سنامکی قیناروب سوزوب ایازده بر سکر ایله برابر قیناروب یمورطه ایله کسدیروب ماء ورد ایله تنجره یه قیوب بعده کتیره ایله مصطکی خلط ایدوب تدریجی ماء ورده القا ایدوب قارشدیره رق قیناده اربعه اوزرینه کسلمش سکر کبی قیوب قیناده لر محلبی کبی بر معجون اولور صبح و مسا بر قاشق اکل اولنه خصوصیله مطلقا بلغم سهولت ایله دفع اولوب اوکسرك دفع اولور خفقانی دخی اولور مجربدر صحیحدر

مطبوع و المستعمل استیانه
لکوك زاده حسن افندی

صبر اربینه درهم ٣	چوب چینی درهم ٥	پیغمبر اغاجی درهم ٣
ساصفرا درهم ٣	صاری صندل اتوزی درهم ١	قره بالش چیچکی درهم ٣
بنفشه چیچکی درهم ٧	بیاض خشخاش قبوغی درهم ٣	
	قوش اوزومی درهم ٥	

مقشر ادبیه فنجان
بر وقیه صو ایله بر کیجه مقدار اصلاندیلوب ایرته‌سی کوز بر طپراق طنجره ایچره قیناغی قیالی اوله راق نصفی قالنجه طبخ اولنوب و سوزیلوب اختشام و صباح الیشر درهم مقداری نوش اولنه اکشی و غلیظ اطعمه‌دن اجتناب لازمدر و هفته‌ده بر کره مناسب ملینات ایله استعمال اولنوب تلیین طبیعت اولنه بو ترکیبه سونکر طاشی و دمور بوزان دخی ضم ایدرلر اما استعمالی ثقیل اولور

حب المقل للبواسیر و انواعه فی المقعد واخذت عن کورك زاده حافظ حسن افندی وجربت ووجدنا صحیحا

املج	بلیلج	قره هلیله	صاری هلیله	کابلی	کرفس تخمی
٥	٥	٥	٥	٥	٢
جنطیانا	سکبینج	مقل ازرق	راوند	سنامکی	
٢	٢	١٠	درهم ٥	درهم ٥	

سکبینج ایله مقل ازرق دق اولنوب کفایت مقداری صیجاق صوایچنده بعد الحل اشیاء سائره دخی بعد الدق اوزردهم شفتالو چکردکی یاغی یا حود اجی بادم یاغی ایله یکرمی دوره ساعت بعد الکتو طیب جمله‌سی بردن یوغریلوب حب اولنه قدح نصف درهمدن بر درهمه دك استعمال اولنه و اکر تلیین طبیعت مراد اولنور ایسه سرخ ایله تحریر اولنان راوند و سنامکی دخی ضم اولنه

ترکیباجی مطبوع لکوك زاده

بابادیه	پلین	صاری قنطریون	قرمزی قنطریون	اغاج قاوونی چکردکی	
نصف ١	نصف ١	نصف ١	نصف ١	درهم ٥	
جنطیانا	شوکت	اغاج قاوونی قبوغی	نرکس چیچکی	راوند	سنامکی
درهم ٤	نصف ١	درهم ٣	نصف	درهم ٣	درهم ٥

جمله‌سی بربرده دقیله فرز اولنوب و قارشدیریلوب بر کاغد ویا تصوایچنده حفظ اولنه وقت حاجتده بر قبضه سین اون واون بش فنجان صو ایله قهوه قینادر کبی قیناتوب و سوزوب ایلیجق قرق و الی درهم مقداری نوش اولنه اکر طبیعتده طولولوق وار ایسه راوند و سنامکی دخی ضم اولنه اکر اندره متعلق برشی یوق ایسه راوند و سنامکیه حاجت یوقدر برودت و رطوبت و حرارت و یبوست هر نه وجهله اولور ایسه جمله‌سنه نافعدر و مبارك دوادر ترکیب قدمادندر حادث دکلدر بناء علیه کل مرض دواء دیمشلردر

ترکیب حب عنبر

مسك ٧ م — عنبر ١ م — عود ١ م — دارچین ١ م — قرنفل ١ م — جوز بوا ١ م — بسباسه ١ م

قاقوله صغیر ١ م — زنجبیل ١ م — سنبل هندی ١ م — صمغ عربی ١ م — جدوار هندی ٢ م — خولنجان ٢ م

بدلی اقحوانی دزنباد

کثیرا ٢ م — زعفران ٢ م — افیون ٨ م

ترکیب شربت بغدادی زاده

سنامکی درهم ٧ — گل بیداغی درهم ٥ — قدرت هلواسی درهم ٧ — راوند چینی درهم ٢ — افتیمون درهم ١ — رازیانه درهم ١

قره طارطار درهم ٢ — بونلر ... درهم صو ایله قیناده بعده صافی ایت علی الصباح نوش ایده بش و یا ایدی عمل ویره جوب صفرا و سودا و بلغم دفع اولور

ذات الجنب ایچون بر مقدار دکیز طوزینی قزدیروب بر کیسه یه قیوب و اطفنی مرکب ایله جیزه‌رک وجیز رکده بر فاتحه و اوچ آیة الکرسی اوقیوب ویش القرانی روحنه هبه ایلیوب کیجاق طوزی اوزرینه قویه‌لر اوچ دورت ساعت قدر باذن الله تعالی دفع اولور

یاخود اوزرینه بر کیجاق اتمکی یاروب اره یاغنی قیوبا بر ادچ سنی اغدا وزرنه دوبیار کرکینه قارشوسنه قیویب بر قچ ساعت دوره ایکی اوچ ایده‌لر دفع اولور اکر اولمازسه بر یاغی نه صوغانه ایکی اغزی قدر ایله خمور کبی دکیب بر قچ ساعت دوره و ایچنده دن ایکی بغدای مقداری مجانغوره ایچورسه یاخود خردل یا قیسی بر ایکی دفعه اوزرینه اوره‌لر و اوکسورک ایچون ختمی قیناده صوینی ایچه‌لر و اخشام اویودیلوب ایسه ویره‌لر وحه طعامدن و صووق صودن پرهیز ایده فقط بلغم صوینه شربتی جوریک دکل ایت زدنجی اصلا ایمیه‌لر و تیندینی اسیجاق طوته‌لر

شیرپنجه ایچون ... اوزرینه اوره‌لر ساعت دوره ... دفعه ...

خوزکو ... ایچون ... یاخود ... صو ایله ... [illegible]

قیحه ملینه

سنامکی ٢ دم — انیسون ٢ دم — اوزرلك تخمی ١٠ دم — مقشر بادم ١٠ دم — قریمطرطی ٦ دم — راوند ٦ دم

نخود هندی ٧ دم — دارچین ١ دم — گل لیمون شربتی ٥٠ دم — اجزالری بعد التدق الکدن کچوروب بادی دخی طاش هاونده محکم دوکوب

اجزالر ایله کمال مرتبه حل ایدوب بعده شربت مذکور ایله الشدیروب بر کاسه ایچره حفظ اولنه وقت حاجتده بر قاشق ایکی و اوچه دکین استعمال اولنوب اوزرینه بر مقدار ایلیجق صو نوش اولنه

سفوف سورنجان

سورنجان ١ دم — نبات شکری ٥ دم — تربد ٥ دم — صمغ چلاپ ٥ دم — سنامکی ٥ دم — معطر کیك بوینوز ٥ دم

کبابه ٥ درم — زنجبیل ٥ دم — وجع مفاصل و نقرس و عرق النساء و وجع الورك و قولنج مثلی اوجاعك جمله سننه نافعدر و بدنده واقع رطوبت فضلیه‌دن نشات ایلمش علل متنوعه‌نك کلیسننه نافع اولوب و اوائل استسقاده وقوع بولان سوء القنیه امثالنه علاجا کافیدر لکن ینه رای طبیبه محتاجدر اقتضاسنه کوره چوق شیشه علاج اولور

جوهر الساطریون

رئیس اطبا دکیمیاتیه براکلیوس جرمانینك اختراعیدر لکن طبیب مشهور بو جوهرك طریقه عملنی کرکی کبی بیانه ایتمیوب بطریق الایجاز والرمز تحریر ایتمشدر لکن اباعنده قرولیوس نام حکیم تفصیل ایدوب موسیطانوس نام طبیب دخی منسحت کتابی تجربیة الخاقه ایلدیکی رساله ثلثه‌نك اوچنجیسنده کرکی کبی بیانه و اشکار ایتمشدر شهوة باهی زیاده و تحریك ایتمده اسرار مکتومه دندر رجال و نسانك الات تناسلدینی تسخین ایدوب قوت ویرر هفته ده بر دفعه یاخود ایکی دفعه استعمال اولنه وجوده قوت ویروب رطوبت غریزیه‌یی حفظ ایدر صنعتی بودر مقدار کفایت ساطریون اخذ و بر ظرفه وضع اولنوب اوزرینه وافر صو قویه‌لر بعضیسی صو یك اوزرینه کلوب و بعضیسی اسفله رسوب ایدر اسفله رسوب ایدن ساطریوندن ایکیوز درهم اخذ اولنوب بعد الغسل بر کتان بزی ایله رطوبتی ازاله اولنه قدر صکره بر مقدار لب انجر ایله هاونده جبر یده دقه ایده‌لر اگر ساطریونك طاوتنه بر مقدار نقصانه کلمشی ایسه دقه ایدرکن ترطیب ایده‌جك قدر روح شراب اضافه اولنه بعده بر طویل العنق شیشه‌یه قونلوب بطن فرسده التمش

کوبه تصفیه‌دن صکره محکم عصر ایده‌لر بر مقدار نز و جتلی بر عصاره خروج تغلی بیاض اولنجه احراقه و ملحنی اخراج ایده‌وب عصاره‌یی الحاقه ایتدکدن صکره تکرار بطن فرسده التمسه کوبه تصفین ایده‌لر اجزاء لزج و عکره‌سی اسفله رسوب ایده‌وب اوزرینه جوهر صافی کلور عکرندن تفریغ ایده‌وب و برقاج قطره دهن دارچین اضافه اولنوب حفظ اولنه جوهر مذبور کاه اصفر اللون و کاه حمرته مائل ظهور ایدر ما نجد نام طبیب کتابخانه اقرادین نام کتابنک اولکی جلدنده بو جوهری تحریرندن صکره دیرکه بو جوهرک اللی درهمنه دهن جوزبوا و دهن انیسوندن هر بریندن ثلث درهم دهن دارچین و دهن قشر الاترج هر بریندن سدس درهم لبن اللؤلؤ نصف درهم الحاقه اولنه مقدار استعمالی بر درهمدن ایکی درهمه دک درت درهم وارنجه اوزرینه بر قدح شراب ناب و یا خود سائر مایعات مناسبه استعمال اولنه

تصاعه المدی

اترج مربا

بیه العوام کباد دینلکه متعارفدر لفظ مربا تربیه‌دن مأخوذ در اصطلاح اطباده شکر ایله یا خود عسل ایله تربیه اولنمه معناسنه‌در خمیره دخی بو معنایه‌در لکن اثمار و اصول بلادده قطعه قطعه اولنوب یا خود قطعا قطع اولنمقسزین شکر ایله یا خود عسل ایله تربیه اولنورسه مربا اکر دوه اولنوب خمیره کبی اولنورسه صکره تربیه اولنورسه خمیره دینلمک شایع اولمشدر اطبانک بو تربیه‌دن مرادلری اثمار و ازهار و اصولک رطوبت اصلیه‌لری زائل اولمقسزین محافظه و ادخار ایتمکدر زیرا عسل و شکر اشیاء رطبه‌یی تغیر و فساددن حفظ ایدر ایمدی شکر ایله یا خود عسل ایله تربیه اولنمه اترج علل معده و اعضاء رئیسه و امراض وبائیه و ساریه‌ده دوا اولورینه بحسب الاقتضا الحاقه اولنور حاجی پاشا شفا سنده دیرکه اترج مربی عسل ایله عمل اولندقده اکرچه عسل آنی تلطیف ایده‌وب غلظتنک اکثرینی ازاله ایدر اما ینه حسب الهضمدر معده‌ده مدت مدیده باقی قالور مکرکه افاویه لطیفه الحاقه اولنه بو صورتده معده‌یی تسخین ایده‌وب رطوبت معده‌یی جلا ایله ازاله ایدر منفعتی بودر اترجک ترکیبده اغاج قاوونی دیرلر قدر الکفایه اخذ اولنوب بعد القطع حماضی تفریغ اولنه بعده مراد اوزره قطعه قطعه طغرانوب ماء القراح ایله ملایمه حاصل ایدنجه طبخ ایتدکدن صکره مذبور قطعه‌لری اخراج و حفظ ایده‌وب ماء مطبوخ اترجک ایکی مثلی شکر ابیض قاتوب تصفیه‌دن صکره شربت قوامنه کلنجه طبخ اولنه بعده حفظ اولنان اترج مطبوخ قطعه‌لری مذکور شربته القا ایده‌وب ناردن تنزیل اولنه و حار ایکن بر مزججه حقه‌یه

قویوب اوچ کون ترک ایتدکدن صکره شربتنی سوزوب نار لینه‌ده بر مقدار قیناده‌وب حار ایکن ینه مذکور حقه‌نک ایچنه اترج قطعه‌لری اوزرینه افراغ اولنه اوچ کوندن صکره تکرار شربتی سوزوب کالاول طبخ و حار ایکن اترجک اوزرینه القا اولنه بو منوال اوزره اوچ دفعه یا خود درت عمل اولنوب حفظ اولنه اکر افاویات اضافه‌سی مراد اولنورسه دفعه اخیره‌ده اترج قطعه‌لری اوزرینه افاویه مسحوقه ذر اولنوب بعده شربتی اوزرینه افراغ اولنور حاجی پاشا ماء الورد ایله اخراج اولنمه صبغ زعفران ایله بر مقدار مسک سحق ایده‌وب الحاقه ایدر فی زماننا دیارمزده اولان شربتجیلر کبار بسند اولوب طعمنده لطافت اولمغه ایچون اترجک خارجنده اولان قشر اصفرینی و حماضنی ازاله‌دن صکره اوچ درت کون ماء حار ایله نقع ایدرلر و هر کون مائی تجدید ایتمکله اترجک حرارتنی بالکلیه ازاله ایتدکدن صکره ملایمه حاصل ایدنجه طبخ ایده‌وب ایده‌وب و درت مثلی شکر ایله طریقه سابقه اوزره عمل ایدرلر جمیع اثمار و فواکهک مربالری منوال محرر اوزره عمل اولنور سفرجل و تفاح و قشر النارنج کبی

تصاعه المدی

اطریفل صغیر

لفظ اطریفل لغت هندیه‌دن معربدر اصلنده کابلی و بلیلج و املجک اسمی اولوب بو معجونک دخی ادویه ثلثه اساسی اولمغله اطریفل اطلاق اولنمشدر معده و دماغ علتلرینه شایع الاستعمال بر دوادر ابخره‌نک رأسه تصاعدینی منع ایدر صنعتی بودر کابلی و بلیلج و املج و هلیلج اصفرک قشرلری و هلیلج اسود علی السویه اخذ اولنوب جریشا دق اولندقدن صکره سمن طری یا خود دهن لوز حلو ایله چرب ایده‌وب بر کون ترک اولنه بعده عسل مصفی ایله معجون اولنه حاجی پاشا مرحوم شفا سنده دیرکه اطریفلاتک افعالنده تمامیت و کمال مراد اولندقده اولی و لایق اولان ایکی مثلی عسل ایله معجون اولنمقدر اکر حرارت و لطافتده زیاده لک و بشاعتنک بر مقدار ازاله‌سی مراد اولنورسه اوچ مثلی عسل ایله معجون اولنور انتهی لکن فی زماننا هذا بشاعتنک زیاده‌جه ازاله‌سی مطلوب اولمغله بش مثلی عسل ایله معجون اولنمه شهرت شعار اولمشدر مقدار استعمالی مداومت

اولندیغی صورتده بر مثقالدن ایکی مثقاله وارنجه زهراوی فاضل کتاب
التصریفنده دیرکه اطریفلک استعمالی معده‌یه اطعمه واشربه‌دن کلیاً خالی
اولدیغی محلده کرکدر کذلک اطریفل دخی معده‌دن بالکلیه منحدر
اولنجه اغذیه‌یی تأخیر ایتمک لازمدر معلوم اوله‌کیم برکمسنه‌نک معده‌سنده
رطوبات فضلیه مجتمع اولوب اول کمسنه‌یه ادویهٔ مقیئه یاخود مسهلات حاره
ویرمک مناسب اولمدیغی صورتده رطوبات مذبوره‌یی معده‌دن امعایه
قذف ومعده‌یی تقویت ایچون اول کمسنه‌یه اطریفل ویریلور زیرا کابلی وبلیلج
واملجده هر بری اعضاء عصبانیه‌یه قوت ویروب آلات غذایی رطوبات
فضلیه‌دن جلا ایدیجیدر منفعتیه مذبورتینده بونلر مشارک ومعاون
اولدقلری حسبیله جمع وترکیب اولنوب هلیلج ابیض واسود دخی مزاج
ومنفعتده بونلره قریب وتنقیه‌ده تقویت واعانتلری اولمغله اضافه اولنمشدر
اما بونلرک سمن طری یاخود دهن لوز ایله تدهین اولنمدقلری شدة
یبوستلری کسر ایچوندر زیرا یبوست حدی تجاوز ایلدیکی صورتده
قوت هاضمه فاسد اولور اطریفل ایسه مدة طویله مداومه محتاجدر
هلیلجاتک یبوستی کسر اولنمدیغی صورتده یبوست حدی تجاوز ایدوب
قوة هاضمه‌یی افساددن خوف اولنور اگرچه سمن طری مزاج انسانه
ساثر ادهانده موافقدر لکن اطریفلی اطریفل طول زمانه محافظه مطلوب
اولورسه اولی اولدن دهن لوزدر زیرا سمن طری مرور مدتله فاسد
اولوب رایحه‌سی متغیر اولور اما اطریفلک عسل ایله معجون اولنمسی
عسل جالی اولوب اسهالده هلیلجاته معاون اولدیغی ایچوندر بوندن
صکره معلوم اوله‌کیم اطریفل ایله تنقیه‌سی مطلوب اولدن رطوبات بارده
اولدیغی صورتده خیره اسطوخودوس امثالی ادویهٔ حاره ایله ممزوج
اولنمه ورطوبات حاره اولدیغی صورتده خیرة نیلوفر امثالی ادویهٔ
بارده ایله ممزوج اولنمه مناسبدر اگر رطوبات طبقات معده‌ده
اولورسه ایارج فیقرا ایله ممزوجاً ویریلور تاکه صبرک قوتی ایله
طبقات معده‌یه غوص ایدوب اول رطوباتی افنا ایلیه بعضی کحالدن
منقولدر که هلیلجات خمس وسناء مکی منقی وکزبرهٔ مدبرة بالخل وبزر

شلجم وبزر رازیانج علی السویه اخذ اولنوب هلیلجات دهن لوز حلو ایله چرب
اولندقدن صکره بش مثلی عسل مصفی ایله معجون اولنسه علل عینیه‌ده اصل
اطریفلدن هر جهتله اولی وانفع اولور زیرا سناء مکی هلیلجاتک
عموم اعضایه غوصنه واسطه اولدیغندن ماعدا تنقیه‌لرینه اعانت عظیمه‌سی
مقررر کذلک کزبره‌یابسه تصاعد ابخره‌یی منع ایدر بزر رازیانج
بصره حدت ویروب بزر شلجم عینه قوت ویرر ومعلوم اوله‌کیم عسل
خامک یعنی طبخ اولنمامش ورغوه‌سی اخذ اولنمامش عسلک حدت
وحرارتی ورداءتی زیاده‌در لکن نفعی وافردر لهذا ادویهٔ باهیه‌ده
استعمال اولنمه مناسبدر اما عسل مطبوخ که عسل مصفی ومنزوع الرغوه
دخی دیرلر حدتی فی الجمله منکسر ونفعی زائل اولمشدر حتی دربن مثلی ماء
القراح الحافه اولنوب قوام اصلیسنه کلنجه طبخ اولنسه حدتی بالکلیه
زائل اولوب طعم سکری کسب ایدر دیرلر طریق تصفیه‌سی اولدرکه
قدر الکفایه عسل ربع مثلی ماء القراح ایله نار لینه‌ده رغوه‌سی ظهور
ایدنجه طبخ اولنوب ناردن تنزیل وقدر قلیل ماء بارد رش اولنه بعده
ظاهر اولدن رغوه‌سنی اخذ وازاله ایدوب تکرار برقاچ دفعه دخی
نار لینه‌ده طبخ ورغوه‌سی ظهور ایتدکده ناردن تنزیل وماء بارد رش
ایدوب رغوه‌سنی اخذ ایده‌لر تاکه عسل مذبورده طبخ ایله رغوه ظهور
ایلمز اوله بعده بربزدن سوزیلوب حفظ اولنه

اکسیر مقوی الباه

آلات تناسل وجملهٔ بدنه قوة ویروب منینک کثرة تولدینه مؤدی اولمغله باهی تهییج
وتحریکده عدیم الهدیلدر کلی ومثانه‌نک برودتندن وضعفندن ناشی باهک
ضعف وفقداننه مبتلا اولنلره وعلل مزمنه ناقهلرینه ومشایخ غایة الغایه اوفق ومؤثر
منفعتی بودر زنجبیل ودارفلفل هر برندن درت درهم دارچینی وجوزبوا
بش درهم بسباسه وقرنفل وکبابه وقاقوله هر برندن اوچ درهم بزر انجره وبزر
جرجیر سکز درهم بزر لسان العصفور اوچ درهم اخذ اولنوب بعد الدق درت یوز
درهم روح شراب وایکیوز درهم شراب صرف ایله برقرعه‌یه قونیلوب ایکی اوچ کون
نقع اولنه بعده یکرمی درت درهم فستق شامی اللی درهم ماء زهر الاترج ایله مستحلب استخراج
اولنور کبی محکم دخی اولنوب قرعهٔ مذبوره‌یه وضع یعنی منقوع سابقه الذکره الحاق

وحمام ماریده ارضیه یابسه قالنجه تقطیر اولنه بعده ساطریون اوتوز ایکی درهم
بصل الزعفران واصل قرصعنه هر برندن سکز درهم خصیة الدیك وسرة السقنقور
هر برندن یکرمی درت درهم دماغ العصفور ولب جوز کیب هر برندن
اون ایکی درهم اخذ اولنوب رمزجه طغ ایدوب بر شیشه یه وضع ومقطر سابق الذکر
ایله نقع ایدوب حمام ماریده حرارت خفیفه ایله اون ایکی کون تعفین اولندقدنصکره
محکم عصر ایدوب صبغه ومتین بر بزدن تصفیه اولنه بعده عصارهٔ مزبوره
بر شیشه یه قونلوب حمام مصندلرده بر قاچ کون ترك اولنه بعض اجزاء غلیظه‌سی
اسفله رسوب ایدر اوزرنده صافیسی اخذ اولنه بعده عنبر اشهب تقتانه یاخود
بر درهم دهن الدارچین بر مثقال دهن قشر الاترج نصف درهم اخذ اولنوب
صلایه اوزرنده سحق اولنه ره دهنین ایله عنبر حل اولندقدنصکره اون التی
درهم نبات حموی الحاوه ایدوب سحق ایدرك جیداً مزج ایده‌لر بعده صبغ
محفوظ بومزوجی کذلك شراب القرمز وعسل جوز بوا مربی هر برندن اوتوز
ایکی درهم عسل زنجبیل مربی اون التی درهم اضافه ومزج ایدوب حفظ ایده‌لر
مقدار استعمالی درت درهمدن التی درهم وارنجه مرقه اللحم یاخود شراب ایله مباشره‌دن
مباضعتدن بر ساعت مقدم استعمال اولنه معلوم اولهکه بو اکسیر مقویات مشهوره‌نك
جمله سندن اقویدر زیرا عقاقیر باهیه نك تاثیر ومنفعتی طریلرندر تجفیف
وطبخ ایله ضعف بلکه زوال کلور بو اکسیرك عملنده ایسه اساسی اولان عقاقیردن
ساطریون وبصل زعفران واصل قرصعنه وخصیة الدیك ودماغ العصافیر تجفیف
وطبخ اولنمز الحاصل عقاقیر مزبوره ده طری اولدقلری حالده موجود اولان
ارواح وجواهر مطلوبه بعینه بو اکسیرده موجوددر
نصاعه المهدی

اکسیر الزاج

منفعت نام طبیبکدر معده عقلدرینك اکسیری وعدیم العدیلیدر ماء نعنع یاخود
سائر میاه مناسبه ایله ویره‌لر اشتهایی جیداً تحریك ایدر کذلك دماغه قوة ویروب
نوازلی منع وصرع وسکته‌دن امین ایدر ماء فاوانیا یاخود ماء سوسن ازهری
ایله ویره‌لر انواع صداعه نافعدر ماء قطران ایله ویره‌لر کذلك حیاة ماء قطرانی
یاخود ماء شوکة المبارکه ایله ویریلور صنعتی بودر خولنجان اون ایکی درهم
قصب الذریره سکز درهم نعنع یابس وسلیخه هر برندن درت درهم دارچینی سیلانی
وقرنفل وزنجبیل اوچر درهم جوز بوا وکبابه ایکیشر درهم عود هندی وقشر الاترج
بر ر درهم نبات حموی یکرمی درت درهم اخذ اولنوب جریشا دق اولندقدنصکره

عسل

عسل کبی اولنجه روح شراب الحاوه اولنه بعده بر شیشه یه اوزرینه درت
پارمق تجاوز ایده جك قدر روح زاج الحدیدی یاخود روح زاج النحاسی
الحاوه اولنوب اوچ هفته تعفین اولنه بعده اوزرنده صافیسی میل ایله اخذ
اولنوب عکری اوزرینه درت پارمق تجاوز ایده جك قدر روح شراب قونیلوب
روح مزبوره ملونه اولنجه تعفین اولنه بعده جز علق اولنوب مجوره مصفی
مقدما اخذ اولنان صبغ الحاوه واون درت کون حمام ماریده تعفین اولنوب
حفظ اولنه مقدار استعمالی سدسی درهمدن ثلث درهم وارنجه باطیا نوسده
اقرباندیننده تحریر اولنمشدرکه حوایج مزبوره بعد الدقه بر شیشه یه قونیلوب یوز
اللی درهم روح شراب ویوز درهم روح الزاج ایله نقع ویکرمی درت کون تعفین
اولندقدنصکره جز علق و حفظ اولنه

روح الزاج

اعمال کیمیاویه ده کثیر الاستعمال وشریف المنافع بر جوهر عجیبه وکوهر غریبدر
منافعی جمله نك معلومیدر تفصیل وبیانه حاجت یوقدر صنعتی بودر قدر
الکفایه زاج قبرسی یاخود زاج انکروسی اخذ اولنوب بعد التصفیه فروت
حبابی یعنی رطوبت زائده‌سی زائل اولوب ابیض اللون اولنجه تجفیف اولنه یاخود
بر قرعه یه قیوب حمام ماریده رطوبت زائده‌سی خروج ایدنجه تقطیر ایده‌لر
بعده زاج مزبوری بر مطین معوجه یه قیوب عنوه معوجه یه بر مقابله کیچوره‌لر
اویله مقابله کیچوره‌لرکه اول مقابله تخمیناً قرعه اوقاضوالك ومعوجه یه نفس نار
دك
قیوب درجات ناره رعایت ایدرك نار اولیدن بدأ ایدوب تدریجاً درجه رابعه یه
زیاده ایده‌لر درونده مقابله ده بر غمام ظاهر اولوب روح زاج متقاطر اولور
منوال محرر اوزره مدت وافره مثلا بمسه یاخود سکان ساعت الحاصل مقابله ده
غمام کورنمز اولوب قطرات منقطع اولنجه آتشی ویره‌لر بعده ترك ایدوب
معوجه کرکی کبی برودت کسب ایتمزدن مقدم مقابله عنوه معوجه دن اخذ اولنه
تاکه ارضیه زاج برودت حاصل ایدوب خروج ایدن روحی بطریق النشف
اخذ ایلمیه بعده مقابله ده بولنان مقطری منفرداً بر جدید معوجه یه قیوب حمام
رملیه ده تکرار تقطیر ایده‌لر ابتدا بر مادهٔ مائیه خروج ایدر وقتاکه قطراتده
حموضت ظاهر اوله مقابله کیچوروب درونده موجود اولان بالکلیه تقاطر ایدنجه
تقطیر ایدوب مقطری حفظ ایده‌لر اکر منوال محرر اوزره بر قاچ دفعه دخی تقطیر
اولنورسه اولی واجود اولور معلوم اولهکه روح الزاج استخراج اولنجه زاجه

زاجك تصفیه سی

تصفیه ایتمك لازمدر زیرا جوهر زاج معدننده اجزاء ترابیه و سم الفار ممتزجدر
تصفیه اولندقده اجزاء مذبوره منفصل وزائل اولوب بدن انسانه اولان مضرتلرندن
امین اولنور طریقه تصفیه اولدر که قدر الكفایه زاجی ماء القراح ایله حل ایدوب
كاغددن یاخود استین ابقراطیدن تصفیه ایتدکدن صکره نار لینده طبخ اولنه
تاکه اجزاء زاجیه نك بر مقداری منعقد اولوب اوزرنده قشر شکلنده مشاهده
اولنه بعده ناردن تنزیل ایدوب بر خالی مکانده ترك ایده لر اسفل اناده زاج
منعقد اولور اوزرنده منعقد اولمیانه محلولی الوب تکرار کالاول طبخ ایدوب
عقد ایده لر اگر زاج معقودك اوزرنده اصفر اللون بر تراب مشاهده اولنور ایسه
تکرار بر دفعه یاخود ایکی دفعه دخی کالاول حل و تصفیه و عقد ایده لر تاکه زاج
مذبور زمرد پاره لری کبی صافی و براق اوله بوندن صکره معلوم اوله که زاج
ارضیه سندن هر نقدر صافی اولور ایسه روحی کثیر و سریع الخروج اولوب مدت
قلیله ده روحنی بالکلیه اخراج ممکن اولور لهذا اطباء کیمیاویه بو خصوصده
طرح شق بلیه ایتمشلردر از جمله قدر الكفایه زاجی وافر ماء القراح
ایله واسعه بر ظرفه قیوب نار خفیفه یه وضع ایده لر و قاچ غلیان کلوب زاج
مذبور دخی حل اوله ربع مثلی یاخود نصف مثلی برادهٔ حدید القا اولنوب
بر مقدار دخی طبخ اولنه زاجك اجزاء ارضیه سی حدید ایله معا اسفله رسوب
ایدر بعده محلولی کاغددن تصفیه ایدوب ما سبقده ذکر اولنان قانونه اوزره
عقد ایده لر حضرتی نائل بر زاج صافی اولور یاخود قدر الكفایه زاجی
ماء القراح ایله عقد اولنوب بعد التصفیه یاخود بلا تصفیه ضیق الاسفل
وواسع الفم ترتیه جامی شکلنده معمول بر ظرفه وضع اوله لکن ظرف مذبورك
کنارندن ایکی پارمق یاخود اوچ پارمق مقداری خالی قاله بعده بر خالی مکانده
بر مدت ترك ایده لر ایام حاره ده ایکی اوچ کوندن ظرفك خالی اولنان
کنارینه بر مقدار زاج صعود ایدر مصعدی اخذ و حفظ ایدوب ظرفی علی
حاله ترك ایده لر کالاول بر مقدار زاج دخی صعود ایدر منوال محرر اوزره
مدت مدیده زاجك جوهر صافیسی بالکلیه صعود ایدر بعده حفظ اولنان
مصعداتی ماء القراح المقطر ایله حل و کاغددن تصفیه ایدوب قانونه اوزره
عقد ایده لر و بعضیلر دخی بو طریقه ایله تصفیه اولنمسه زاج زاج مصعد دیرلر
بعضیلر روح الزاجی نحاسدن معمول زاجدن اختیار ایتمشلردر زیرا استخراجنده سهولت
و معدن [illegible] اصحابنه مناسب اولمغله بعضی کره حدیددن معمول زاج اختیار اولنور

روح الشراب

اطباء کیمیاویه عندنده مفتاح کلی مقامنده اولوب اکثر اعماللرنده علی الخصوص
مولداتك اجزاء علکیه و دهنیه سنی حل طبیعی ایله حل اولنمغه مراد اولندقده
بو روحه محتاج اولنور سائر منافعی مشهور و متواتردر محتاج تفصیل دکلدر
صنعتی بودر

قدر الكفایه شراب صرف انبیقه نحاسه وضع اولنوب ولوله انبیقه مقابله کبیره
کچیروب شد وصل ایتدکدن صکره تقطیر ایده لر جریان ایدر کبی بلا فاصله روح
خروج ایدر و قاچ جریانده قالوب تقاطر ایدر کبی خروج باشلیه مقابله یی اخذ
ایده لر بطن مقابلده بولنان مقطره روح شراب العامی دیرلر بعده مقطر
مذبوری بر شیشه قرعه یه قیوب حمام ماریه ده تقطیر ایده لر لکن بطن قرعه ده
بر مقدار فضله قالدکه شرابك اجزاء مائیه سیدر منوال محرر اوزره بالدفعات تقطیر
ایله اجزاء مائیه سن ممکن اولدیغی مرتبه ازاله ایدوب حفظ ایده لر روح مذبورك
جودتنه علامت اولدر که بر مقداری بر ظرفه قیوب احراق اولنسه مشتعل و بالکلیه
هوایه منقلب اولوب ظرف مذبورده فضله باقی قالمیه اما کمال جودتنك علامتی
بر یوکسجك یردن قطره قطره تقطیر اولندقده قطرات اسفله نزول ایتمکسزین
هوایه منقلب اولمقدر بعضیلر شرابی انبیقه نحاسی ایله ما سبقده ذکر اولنان وجه
اوزره تقطیر ایتدکدن صکره انبیق الحیه نصب اولنان آلته قیوب نار خفیف ایله
تقطیر ایدرلر روح خالص متقاطر اولوب اجزاء مائیه سی بطن انبیقده قالور
بعضیلر مقطر شرابی بر قرعه یه قیوب بعده قرعه نك اغزینی زیت ایله تدهین اولنمش
جوق ایله باغلیوب و اوزرینه انبیقه کچیروب حمام ماریه ده تقطیر ایدرلر روح خالص
تجاوز ایدوب اجزاء مائیه نك تجاوزینه مذبور جوق یاغلی اولدیغی سببیله مانع اولور
و معلوم اوله روح شرابك اجزاء مائیه سن تفریقده ذکر اولنان طریقلردن اجود
و احسن طریقه اولدر که مقطر شراب کرك ایسه بر دفعه و کرك ایسه بالدفعات
تقطیر اولنمسه یوز درهم قدر اخذ و بر شیشه یه وضع اولنوب ایچنه بر قبضه ملح الطرطیر
القا و شیشه یی بر مقدار تحریك ایتدکدن صکره بر کون یاخود دخی زیاده علی حاله ترك
اولنه ملح مذبور اجزاء مائیه یی نشف ایدوب محلولا اسفل شیشه یه رسوب ایدر اوزرنده
روحی اخذ ایدوب تکرار بر قبضه ملح الطرطیر ایله بر شیشه یه قیوب کالاول بر کون یاخود دخی
زیاده ترك ایده لر ملح مذبوره منحل اولور ایسه کالاول اوزرنده روحی اخذ ایده لر منوال
محرر اوزره بالدفعات عمل اوله تاکه القا اولنان ملح الطرطیر منحل اولمز اوله بعده روح
مذبوری حمام ماریه ده بر دفعه یاخود ایکی دفعه منفردا تقطیر ایدوب حفظ ایده [illegible]

روح شراب العامی
اطباء اسلامیه کتب بزنده روح شراب بدلنه روح الزبیب
استعمال ایدوب روح الزبیب [illegible] روح شراب تعبیر ایدرلر ضعفی بودر
دخی مرادلری زبیب [illegible] اخذ اولنجب ادنی طبخه
قدر الکفایه زبیب و اروله قچجب ایچنه بر مقدار
طبخ اولندقده صکره بر [illegible] یاخود [illegible]
خمر حامض یاخود مواضع حالیه ده غلیانه وقوف
الشعیر القا و اوله بعده روح شرابده
زبیب ایله نجه ترك اوله بعده
ذکر اولنان طریقلرده هر قنغیسی مراد اولنور ایسه
روحی اخذ و حفظ اوله

افیونک دق و سحقی

معلوم اولاکه افیونک علی حدة دق و سحق اولنمسنک طریقی اولدرکه حدیدده
یاخود ترابده بر صحیفه اخذ اولنوب حرارت ثانیه رتبه سنده حرارته ویره جک
قدر آتش اوزرینه وضع اولنه بعده قدر الکفایه افیون اخذ اولنوب ممکن اولدیغی
مرتبه یصی یوب مذبور صحیفه نک اوزرینه وضع وگاه گاه تقلیب ایده لر تاکه افیون
مذبور جفاف حاصل ایدوب سحقه قابل اوله لکن آتش زیاده اولوب محترق اولیه
جمیع ترا کیبه ادخال اولنان افیونه بو طریق ایله عمل اولنمق لازمدر زیرا بو طریقله
افیونک بدن انسانه اولدیغی مضرت اولدیغی کبریت سمیتی فی الجمله طیران ایدوب
تربیه اولنمش اولور

زعفرانک سحقی

زعفرانک منفردا سحق اولنمسنده قاعده اولدرکه
قدر الکفایه زعفران اخذ اولنوب ایکی قات نشاف کاغد یاخود کتان بزی
ایچنه قویه لر بعده بر صیجاق واغاجه بر حدیدی قیزدیروب خیاطین اثواب
اوتیلر کبی مذبور کاغدک یاخود کتان بزینک اوزرینه تین تین سوره لر حرارت
حدید واسطه سیله زعفرانک بر مقدار شمعی اول کاغده یاخود کتان بزینه
چیقه مذبور کاغدی یاخود کتان بزینی تجدید ایدوب کالاول عمل ایتمکی تکرار
ایده لر تاکه زعفرانده بالکلیه شمع منزوع اولوب سحقه قابل اوله